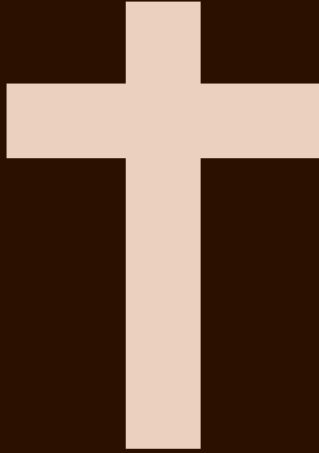

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt;Chayahuita)

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-NonCommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7

Contents

Génesis	1
Mateo	67
Marcos	122
Lucas	153
Juan	206
Hechos	243
Romanos	290
1 Corintios	311
2 Corintios	333
Gálatas	347
Efesios	356
Filipenses	365
Colosenses	371
1 Tesalonicenses	377
2 Tesalonicenses	382
1 Timoteo	385
2 Timoteo	392
Tito	397
Filemón	400
Hebreos	402
Santiago	419
1 Pedro	425
2 Pedro	432
1 Juan	436
2 Juan	442
3 Juan	443
Judas	444
Apocalipsis	446

Ya'ipi ma'sha caniaritërinso'

Yosë nani ma'sha acorinso'

¹ Yosë nani ma'sha acorinso sha'huichinquëma': Iráca co manta ya'huërinhuë'. Yosëichin ya'huërin. Caniaritapon, pi'iro'tè'ton acorin. Ina quëran isoro'panta', acorin.

² Naporo' isoro'paso', co ipora pochin nishátërarinhuë'. Ya'ipi marësáchin ninin, pa'pi anpotërin. Tashiri noyá i'copitërin. Naporo chachin Yosë ispiritonënsó, i' aipi yanpo yanpónantarin.

³ Naporo' Yosë tapon: "¡Tashinantërinso nii'sohuanchin huachi!" ténin. Topachina, nii'sohuantërin huachi.

⁴ Nii'sohuantërinso nóya nicaton, nisha acorin. Tashinta', nisha acorin.

⁵ Nii'sohuantërinso: "Tahuëri," itërin. Tashinaonta': "Tashi'," itërin. Tashirahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'na tahuërirra', nanirin huachi.

⁶ Ina quëran Yosë taantarin: "¡Niquë niquë i' ya'huëcaso marë' ya'copinamën ya'huë'in!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

⁷ Yosëri i' ya'copinamën nipachina, ina aipi i' ya'huërin. Inaanaquënta', i' ya'huërin.

⁸ Nani acohuachina, inápaquë ya'huërinso: "Pi'iro'tè'," itërin. Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cato tahuëri nanirin huachi.

⁹ Ina quëran Yosë taantarin: "¡Yaniro'pa' ya'nocaso marë' pi'iro'tëanaquë i' ya'huërinso', inaqueráchin niyonto'in!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹⁰ Yaniro'paso': "no'pa'," itërin. I' niyontoninsoso': "marë," itërin.

Ya'ipi acorinsopita noyasáchin nisarín ni'nin. Ina nicaton,

¹¹ Yosë taantarin: "¡Nisha nisha sharo'sa papoina'! Nisha nisha panpatororo'santa nisha nisha ya'pirihuanpiso', papoina'. ¡Nisha nisha nararo'santa nisha nisha nitopisopita no'paquë papoina'!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹² Ina nohuanton nisha nisha sharo'sa', panpatororo'sa', nararo'sa', inapita isoro'paquë paporin. Acorinsopita nicaton: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" ténin.

¹³ Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cara tahuëri nanirin huachi.

¹⁴⁻¹⁵ Ina quëran Yosë taantarin: "¡A'pininsopita pi'iro'téquë ya'huë'in. Tahuëri, tashi a'pintacaso marë' ya'huë'in. Inapita a'pinpachina, tahuëri, tashi', nisha nisha acoarin. Naporahuaton yoquiros'a', pi'ipiro'sa', inapitanta piyapiros'a nitotapi huachi!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹⁶ Tahuëri a'pinacaso marë' panca masho acorahuaton, tashinta a'pinacaso marë' hua'huishin miachin acorin. Tayoraro'santa acorin.

¹⁷⁻¹⁸ Yosëri inapita isoro'pa' a'pintacaso marë' pi'iro'téquë acorin. Tahuëri, tashi a'pintarin. Acorinsopita nicaton: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" ténin.

¹⁹ Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' catapini tahuëri nanirin huachi.

²⁰ Ina quëran Yosë taantarin: "¡Nisha nisha ma'sharo'sa i'quë ya'huëcaiso marë' ya'huë'in! Nisha nisha samiro'santa ya'huë'in. ¡Naporahuaton, nisha nisha inairaro'sa yanponacaso marë' ya'huë'in!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

²¹ Panca ma'sharo'sa nisha nisha nipisopita, marëquë ya'huëcaiso marë' acorin. Nisha nisha samiro'santa', acorin. Anpiantëhuano'santa', acorin. Acorinsopita nicaton: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" ténin.

²² I'quë ya'huëcaiso nipisopita noya yonquirapiton iso pochin sha'huítërin: "¡Na'amiatatoma marëro'saquë ya'huëco'!" itërin. Naporahuaton anpiantëhuano'santa', sha'huítërin: "¡Na'amiatatoma canpitanta isoro'paquë ya'huëco'!" itërin.

²³ Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'natërápo tahuëri nanirin huachi.

²⁴ Ina quëran Yosë taantarin: "¡Nisha nisha ma'sharo'sa ya'huë'in! Tananquë ya'huëcaiso nipisopita, pë'tahuacaiso nipisopita, niohuaratacaiso nipisopita. ¡Inapita ya'huë'in!" ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

²⁵ Inapita ma'sharo'sa', ya'ipi Yosëri acorin. Acorinsopita nicaton: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" ténin.

²⁶ Naporo tahuëri chachin tapon: "¡Iporaso huachi piyapi niahua! Inaso canpoa pochachin nisarín. Chiniquën nanantaton, samiro'sa', anpiantëhuano'sa', inapita hua'anëntarin. Ma'sharo'sa pë'tahuacaiso nipisopita, tananquë ya'huëcaiso nipisopita, niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapitanta hua'anëntarin," ténin.

²⁷ Yosëri piyapi acoapon, inaora pochachin acorin.

A'nara quémapi, a'nara sanapi. Inaíchin ninin.

²⁸ Noya yonquirapiton iso pochin sha'huitérin: "Nóya ya'huéco'.

Na'a hua'huasha ya'huéchinquéma'.

Shiparimapita na'atona', ya'ipi parti ya'hué'ina'.

Ya'ipi hua'anéntoco'. Samiro'sa', ma'sharo'sa',

anpiantéhuano'sa', niohuaratérinsopita, inapita hua'anéntoco', itérin.

²⁹ Napotahuaton, itaantarín: "Ni'qué'. Nisha nisha sharo'sa apapotérahué nitérisno capamaso maré'. Notohuaro' nisha nisha nararo'santa nitérisno ca'qué', iroqué'.

³⁰ Ma'sharo'sa', anpiantéhuano'sa', niohuaratérinsopita, inapitaso nipirinhué', panpatoro acotérahué capacaiso maré'" itérin. Napotohuachina, inachachin nipi huachi.

³¹ Naporo' Yoséri ya'ipi acorinsopita nicaaton: "¡Ma nóyacha ya'ipi acorahué paya!" ténin. Tashiantarahuatón tahuérianahuachina, i'huaraya huaré' saota tahuéri nanirin huachi.

2

¹ Inapoaton Yosé: Isoro'pa', pi'iro'té', ya'ipi inaquépita ya'huérisopitaré chachin téninin huachi.

²⁻³ Ya'ipi acorinsopita ténirahuaton, tahuérriniqué chinotérin. Napoaton, ina tahuéri noya ni'nin. Noya nicaaton, chinoto tahuéri acorin. Napoaton piyapi pénénin: "Naporo tahuéri chinotatoma', casáchin yonquico," itérin.

⁴ Ina pochin Yosé iráca: Isoro'pa', pi'iro'té', inapita acorin. Ya'ipi no'téquén sha'huitaranquéma'.

Itin nararoqué piyapi acorinso'

Sinioroso* Yosé ni'ton, inapita ya'nan acoaponahué',

⁵ co sharo'sa ya'huéyátérrinhué'. Co panpatoronta papoyátérrinhué'. Co o'nan tēranta acoyátérrinhué'. Naporahuaton co insonta isoro'paqué sha'tacaso maré' ya'huéyátérrinhué'.

⁶ Napoaponahué', no'pa quéran chachin i'sha pipiton, sé'cotérotárin.

⁷ Naporo' Sinioroso Yosé ni'ton, yaniro'pa' amocan quéran quémapi ninin. Nani nisahuaton, nānpicaso maré' pihuinitérin. Inapotohuachina, niirahuaton nanpirin huachi.

⁸ Ina piquéran, Sinioroso noyápiachin nararo Itin itopiqué acorin. Inaso no'pa', Cortanii' quéran pi'i pipirino parti quéparitérin. Inaqué ya'huécaso maré' quémapi nininso acorin.

⁹ Naporahuaton, nisha nisha noyápiachin cashino'sa apapotérin. Yashi yashin ca'chináchin nitérisopita apapotérin. Nararo huancánachin nanpirin nara apapotérin. Inaqué chachin a'nanta', apapotérin. Anitotacaso nara itopiso'. Ina ca'pachina', noya nininsopita nitotaponahué', co noyahué' nininsopitanta nitotapi huachi.

¹⁰ Itinqué a'nara i' pipirin. Ya'ipi nararo asé'cotérotacaso maré' naporin. Ina quéran chachin catapini sé'parai' pa'térin.

¹¹ Ya'natiirinsoso', Pisonii' itopi. Inaso', Apira parti conimarin. Inaqué oro ya'huérin.

¹² Inaqué oro ya'huérisno', noya noya ninin. Pimo yaquinta noya noya nininso ya'huérin. Nisha na'pinta ya'huérin, onisi itopiso'.

¹³ Ina quéran niantarinsonta', Quiconii' itopi. Inaso', ya'ipi Coso parti pa'térin.

¹⁴ A'nanta', Tiquirisii' itopi. Inaso', Asiria ninano pi'i ya'coninso parti quéran acorin. Ya'natomarinsoso nipirinhué', Iopiratisii' itopi.

¹⁵ Sinioroso Yosé ni'ton, Itin nararoqué quémapi acorin. Inaqué sacatatón a'paicaso maré' acorin.

¹⁶ Naporo' iso pochin camairin: "Ya'ipi isopita nararo'sa nitérisno', noya ca'qué', iroqué', inapoqué'.

¹⁷ Anitotacaso nara nitérisnoíchin, co nohuantérahué capamaso'. Inaso ca'patan, noya nininso nitotaponahué', co noyahué' nininsonta nitotaran. Ama ina nitérisno ca'quésuhué'. Ina ca'patan, téhuénchachin chiminanan," itérin.

Yoséri sanapi nininso'

¹⁸ Ina quéran Sinioroso Yosé ni'ton, taantarín: "Quémapi inaora ya'huécaso', co noyahué'. A'na nianta'i nipachin, inari noya catahuacaso maré'," ténin.

¹⁹⁻²⁰ Ina quéran ya'ipi ma'sharo'sa', anpiantéhuano'sa', inapita no'pa quéran ninin huachi. Inapita nisahuaton, quémapi quéshirin inari nininén acotacaso maré'. Pé'tahuaro'sa', anpiantéhuano'sa', ma'sharo'sa tananqué ya'huérisopita, inapita nininén acotérin. Ma nininénsona acotohuachina, ina chachin ninihuapni huachi. Napoaponahué', co a'na ma'shari tēranta nanitérinhué', quémapi noya catahuacaso'.

* **2:4 Sinioro:** Sinioroso', iráca iprioro'sari Yosé nininén Yapi (YHWH) itopi. Ina pochin nohuitopiso', cacharonqué, Sinioro itopi.

²¹ Napohuachina, quëmapi noyá ahuë'ëtërin. Huë'ëso', a'nara nininpitën ocoitërin. Ocoitahuaton, anoyataantarín huachi.

²² Ina nininpitë quëran chachin sanapi ninin. Capayatohuachina, sanapi nininso a'notërin.

²³ Quënanahuaton, quëmapi pa'yanin. Pa'yataton, tapon: "¡Isocha tëhuëncinso', ca pochachin Yosëri ninin! Cá quëran ninin ni'ton, sanapi itarahué," tënin.

²⁴ Napoaton quëmapi sa'apachin, pa'pin, a'shin inapita patahuaton, sa'inë' nichinpitacaso ya'huërin. Catoya'pi nipirinahuë', a'naichin pochin nipi huachi.

²⁵ Quëmapiso sa'inë chachin noya ya'huërapí. Co a'moanaponaraihuë', co manta tapan-pihuë'.

3

Co Yosë natëtonaraihuë', oshahuanpiso

¹ Sinioroso Yosë ni'ton, ya'ipi tanaanquë ma'sharo'sa ya'huërinso pita acorin. Ya'huanso nipirinhuë', a'napita ma'sharo'sa quëran yonqui yonquinahuan ninin. Sanapi yanonpintaton, paaparin nontacaso marë':

—¿Tëhuëncachin ta'ma Yosë apiratërinquëma ya'ipi isopita nararo'sa nitërinso capamaso to? itërin.

²⁻³ —Ya'ipi nitërinso', noya capa'huaiso'. A'naichin huancánachin huanirínso', co Yosë nohuantërinhuë': "Ama ina nitërinso', ca'cosohué'. Ama së'huacosohué'. Ca'patama', tëhuëncachin chiminarama'," itërincoi Yosë, itërin.

⁴⁻⁵ —Co napoarínhuë'. Co chiminaramahuë'. Ca'patamaso', ya'ipi noya nininsopita, ya'ipi co noyahuë' nininsopitanta', nitotarama huachi. Inapita nitotatoma', Yosë pochachin nisarama'. Ina nitotaton, Yosë apiratërinquëma', itërin.

⁶ Ina natanaton, sanapiso nara nitërinso ni'sárin: Noyápiachin nicaton ca'chináchin cantërin.

"Ina ca'pato, ya'ipi nitotarahué huachi," tënin. Napoyan quëran, së'pashorahuaton ca'nin. So'ionta quëtohuachina, inanta ca'nin.

⁷ Naporo chachin nisha yonquipi huachi: "Tnanpirashitë canposo pa'saré!," niitopi. Ninapotatona', iquira huëron pipitopi. Inapoatona', nipa'shianatopi.

⁸ I'huahuanquë huisontapaso', Yosëri nararoquë huëcapairínso natanpi. Natanahuatona', na'picaíso marë' ta'api.

⁹ Na'pítopinahuë', inariso përarín:

—Atan*. ¿Insëquëta ya'huaran? itërin.

¹⁰ Natanahuaton, quëmapiso tapon:

—Co'ta o'maranso' natanai. Tnanpirashitëcoi ni'toi, të'huatërainquën. Naporahuaton tapantatëinquën, na'pirai, itërin.

¹¹ —¡I'yan! ¿Onporahuatomata nitotapanamaso'? Nara a'naichin nininso': "Ama isoso nitërinso ca'quësohué!," itopiranquënhué': ¡Nani ca'nan! itërin.

¹² —Iso sanapi quëtërancoso', quëtërinco ni'ton, ca'nahuë, itërin.

¹³ Napotohuachina, sanapi ya'huëre' tahuëretahuaton, itapon:

—¿Onpoatonta naporanso'? itërin.

—Ya'huan nonpintërinco ni'ton, ca'nahuë, tënin sanapi.

¹⁴ Naporo' Sinioroso Yosë ni'ton, ya'huan ya'huëre' tahuëretahuaton, co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huitërin:

—Piyapi nonpintëranso marë' a'napita ma'sharo'sa quëran, pa'pi co noyahuë' ni'nanquën. Napoaton ipora quëran huarë' cancanën quëran no'pa' pa'taran. Inapoaton, chiminaquë huarë' nosorotaran.

¹⁵ Ca nohuanto sanapi inimicotarínquën. Quëmarinta ina inimicotaran. Quëma quëran pipipisopitanta', sanapi quëran pipipisopitarë' niinimicotapona'. A'na tahuëri sanapi quëran pipirinsoari† minsëmiatarínquën. Napoaponahuë', quëmarinta chiniquën ina aparisitaran, itërin.

¹⁶ Ina quëran sanapi ya'huëre' itapon:

—Co natërancoso marëhuë', hua' huanpatan pa'pi iquin quëran huaiaran. Napoaponahuë', so'yan ya'cariantaran. Naporahuaton, so'yan camaiinquënso ya'huërin, itërin.

¹⁷ Ina quëran quëmapinta itapon:

—Sa'an natëton, nara nitërinso co capacasohué nipirinhuë', ca'nan. Naporanso marë' ya'piro'pa' co huachi noyatacaso marëhuë' sha'huitarahué. Napoaton nitapiarin. Pa'pi chiniquën sacataquë huarë' coshataran. Chiminaquë huarë' inapoaran.

* **3:9 Atanso'**: Piyapi tapon naporin. † **3:15 Sanapi quëran pipirinso topachina'**: Quisocristo ninoton napotërin.

¹⁸ Naporahuaton, nahuano'sa', shihuarino'sa', inapita na'con na'con papotapon huachi. Nisha nisha canoméro'sa', nararayaro'sa', inapita yoniton, capon.

¹⁹ Pa'pi chiníquén sacatahuaré' coshataran. Napoin quéran chiminaran huachi. No'pa quéran ninanquén ni'ton, no'pa chachin niantamaso ya'huérin, itérin.

²⁰ Atanso', sa'in nininén acotérin, Ipa itérin. Ina quéran ya'ipi piyapi na'acaiso ni'ton, ina pochin nohuitérin.

²¹ Quémapi sa'iné chachin a'mocaiso maré' ma'sha sha'huèté quéran Yoséri nitérin. Ina quétóhuachina, a'moanpi huachi.

²² Naporó chachin ténin: "Iporaso', piyapi canpoa pochachin nitotérin. Noya nininso nitotahuaton, co noyahué' nininsonta nitotérin. Ni'quéna nanpirin nara nitérensonta ca'pachin. Napohuachinso', nanpimiatarin," ténin.

²³ Napoaton Sinioroso Yosé ni'ton, noyápiachin nararo quéran quémapi ocoirín. Ocoirahuaton, niqué acorin. Inaqué sacatacaso maré' acorin. No'paqué chachin sacatapon huachi.

²⁴ Piyapi ocoirahuaton, pi'i pipirin parti quéran a'paito anquéniro'sa' acorin. Inapitaso', quiropino'sa' itopi. Noyápiachin nararo a'paicaiso maré' acorin. Ina ya'carinta', sahuéni orotaton huénin huénintárin acorin. Ama incari tэрanta nanpirin nara ya'caricasso maré'hué', a'pairapi.

4

Atan ya'nan hui'ninpita napopiso'

¹ Atan sa'in hua'huanpachina, quémapi'huaya huairin. "Yosé catahuarínco ni'ton, quémapi'huaya hua'huanahué huachi," ta'ton, nininén acotérin. Caino itérin.

² Ina quéran hua'huantarin. Quémapi chachin huaiaantahuachina, Apiri itérin. Hui'napitohuachinara, Apiriso ohuicaro'sa' pè'tahuarin. Cainoso nipirínhué', imin camayo.

³ A'na tahuéri cato chachin ofrenda quécato'na', Yosé chinotapi. Cainoso', sha'ninso quéran Yosé chinotacaso maré' quénin.

⁴ Apiriso nipirínhué', ohuicanénpita ya'nan hua'huatopiso quénin. Amo amoshin ninin-sopita Yosé chinotaton tэpacaso maré' quénin. Yoséso Apiri nóya ni'nin. Ofrendanéonta nóya ni'nin.

⁵ Cainoso nipirínhué', co noyahué' ni'nin. Ofrendanéonta co noyahué' ni'nin. Ina maré' Cainoso', pa'pi no'huitérin. No'huitaton, aquinorárin.

⁶ Ina nicaton, Siniorori itapon: "¿Onpoatonta no'huitaton aquinoráran? ¡Ama huachi no'huitéquésóhué'!"

⁷ Noya ninan naporini, noya cancanchitonhué'. Nipirínhué', co nohuantэрanhué' noya nicacaso ni'quéhuaré', co noyahué' nisápasó maré' oshanén minséarinquén. Ina nipirínhué', noya nipatan, nanitéran ina minsécaso'," itérin.

⁸ Natanaponahué', co yanatétérinhué'. A'na tahuéri iin itapon:

—Huéqué iyara iminqué pa'a, itérin. Inaqué canconpachinara, iin ahuéaton, tэparin.

⁹ Siniorori nitotaton, Caino itapon:

—¡Ma'sona iyaya onporinso', sha'huitocolo! itérin. Napotohuachina, Cainoso tapon:

—Co nitotэрahué'. ¡Co ina a'pairápa'huaso ya'huérinhué'! itérin.

¹⁰ Napotohuachina, Siniorori itapon:

—¿Onpoatonta naporan? Iyaya tэpaton, pa'pi co noyahué' ninan. Huénainén a'patэran ni'ton, co huachi noya ya'huécamaso maré'hué' sha'huitaranquén.

¹¹ Iya'hua tэparanso maré' pa'pi co noyahué' ni'nanquén. Huénainénqué no'pa' asé'cotétэran ni'ton, ocoiaranquén.

¹² Iminaton, sha'topiránhué' tэрanta', co huachi noyatarínhué'. Co huachi ya'huémia ya'huaponhué', paté patэrantapon. Co huachi sano cancantaranhué', itérin.

¹³ —¡Ma'huantacha nisarahué' paya! Co ahuantochináchinhué' ana'intaranco.

¹⁴ Ipora tahuéri iso ro'té quéran ocoiaranco. Co huachi ya'huémia ya'huapohué', paté patэranta'huaso ya'huérin. Co huachi sano cancanta'huaso ya'huapónhué'. Co chinota'huantquénso tэрanta nanitapohué'. Napoaton inso tэрanta quénanpachinco, tэpaponco ténahué', itérin Cainori.

¹⁵ —Insosona tэpahuachinquén, inanta na'con na'con ana'intacaso ya'huérin. Canchiséro ana'intacaso ya'huérin, itérin Siniorori. Napotahuaton marca acotérin. Quénanpachina ama tэpacaiso maré'hué', inapotérin.

¹⁶ Ina quéran Caino pa'nin. Yosé quéran pipirahuaton, Noto parti ya'huéconin. Inaso no'pa', Itin quéran pi'i pipirínso parti quéparitérin.

Caino shinpita napopiso'

¹⁷ Caino sa'apachina, hui'nahuanin. Hui'nin nasitohuachina, Inoco itérin. Ina quéran Caino ninano ocoihuachina: "Inoco ninano'," itérin.

¹⁸ Inoco hui'nahuanpachina, Irato itërin. Iratonta hui'nahuanpachina, Miocairo itërin. Miocairo ya'huërë' hui'nahuanpachina, Mitosairo itërin. Mitosaironta hui'nahuanpachina, Namico itërin.

¹⁹ Namicoso', cato sa'ahuanin. A'naso', Ata itopi. A'nanta', Sira itopi.

²⁰ Ataso hua'huanpachina, Caparo itopi. Caparo shinpitaso' pë'tahuatona'piro'sa'. Napoaton në'mètë pëiro'saquë ya'huëpi.

²¹ Caparoso', a'nara iya'huain ya'huëtërin, Coparo itopiso'. Coparo shinpitaso', arpa míso pi'nipi. Nisha nisha pirinaonta míso pihuiipi.

²² Siraso nipirinhüë', hua'huanpachina, Toparo-caino itopi. Inaso', hua'na camayo ya'conin. Hua'namia nitotahuaton, sha'pi hua'nanta nitotërin. Toparo-cainoso', a'nara oshin ya'huëtërin, Naama itopi.

²³ A'na tahuëri Namicoso', sa'inpita itapon:
“Natanquë Ata. Quëmanta Sira, noya natanco sha'huichinquëma':
A'na quëmapi tëparahuë pë'sharincoso marë'.
Hui'napi nipirinhüë', ahuërinco marë' napotërahuë.

²⁴ Iin tëparinso marë' Caino tëpahuachinaso',
canchisëro aquëtë Yosëri i'huërëtapon.

Caso nipirinhüë', tëpatërahuëso marë' tëpahuachinaco,
canchisë shonca canchisëro aquëtë i'huërëtaçaiso ya'huërin,” itërin.

Sito nasitërinso'

²⁵ Oshaquëran Atan sa'in, hua'huaantahuachina, Sito itërin. “Cainori tëparinso ya'huërënamën Yosë quëtaantarinco,” ta'ton, ina pochin nininën acotërin.

²⁶ Sitonta hui'nahuanpachina, Inosë itërin. Naporo quëran huarë' piyapiro'sa caniaritopi Yosë chinotatona', “Sinioro” itaçaiso'.

5

Atan shinpita napopiso'

¹ Atan shinpita napopiso sha'huichinquëma nitotoco'. Yosëri piyapi nipachina, inaora pochachin ninin.

² Quëmapi, sanapi, nisahuaton, noya ya'huëçaiso marë' noya yonquirapiton sha'huëtërin. Acorinso tahuëri chachin nohuitaton: “Isopitaso': 'Piyapiro'sa', itarahüë,” tënin.

³ Atan pasa cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Sito itopi. Inaso', pa'pin noyá quëparin.

⁴ Sito nasitërin piquëran Atanso', posa pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

⁵ Ya'ipiya quëran Atanso', iscon pasa cara shonca pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

⁶ Sito pasa a'natëräpo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Inosë itopi.

⁷ Inosë nasitërin piquëran Sitoso', posa pasa canchisë pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

⁸ Ya'ipiya quëran Sitoso', iscon pasa shonca cato pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

⁹ Inosënta iscon shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Cainan itopi.

¹⁰ Cainan nasitërin piquëran Inosëso', posa pasa shonca a'natëräpo pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹¹ Ya'ipiya quëran Inosëso', iscon pasa a'natëräpo pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹² Cainan canchisë shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Maarariro itopi.

¹³ Maarariro nasitërin piquëran Cainanso', posa pasa catapini shonca pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁴ Ya'ipiya quëran Cainanso', iscon pasa shonca pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹⁵ Maarariro saota shonca a'natëräpo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Carito itopi.

¹⁶ Carito nasitërin piquëran Maarariroso', posa pasa cara shonca pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁷ Ya'ipiya quëran Maarariroso', posa pasa iscon shonca a'natëräpo pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹⁸ Carito pasa saota shonca cato pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Inoco itopi.

¹⁹ Inoco nasitërin piquëran Caritoso', posa pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁰ Ya'ipiya quëran Caritoso', iscon pasa saota shonca cato pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

²¹ Inoco saota shonca a'natëräpo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Matosarino itopi.

²² Inocoso', nani tahuëri Yosë chinotaton, ina nohuantërin soráchin ninin. Matosarino nasitërin piquëran Inocoso', cara pasa pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²³ Ya'ipiya quëran Inocoso', cara pasa saota shonca a'natëräpo pi'ipi ya'huëtërin.

²⁴ Inaso', Yosë nohuantërin soráchin nininso marë' a'nanaya ayarin. Yosëri inápaquë quëparin.

²⁵ Matosarino pasa posa shonca canchisë pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Namico itopi.

²⁶ Namico nasitërin piquëran Matosarinoso', canchisë pasa posa shonca cato pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁷ Ya'ipiya quëran Matosarinoso', iscon pasa saota shonca iscon pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

²⁸ Namico pasa posa shonca cato pi'ipitaso', a'nara hui'nin nasitërin.

²⁹ Nasitohuachina, Noi itërin. "Siniorori piyapi co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huitaton, ana'intërin. Napoaton isoro'pa' nitapirin. Pa'pi chiniquë sacataquë huarë' cosharo manë'. Iso hua'huashaso nipirinhüë', nanan anoyatatonpoa achinotarínpoa,'" ta'ton, ina pochin nininën acotërin.

³⁰ Noi nasitërin piquëran Namicoso', a'natëräpo pasa iscon shonca a'natëräpo pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

³¹ Ya'ipiya quëran Namicoso', canchisë pasa canchisë shonca canchisë pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

³² Noiso', a'natëräpo pasa pi'ipitaquë huarë' hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarín. Hui'ninpitaso': Simo, Camo, Cahuito, inapita itopi.

6

Piyapi'sa nitapicancanpiso'

¹ Piyapi'sa na'asahuatona', yanquëpi huachi. Itohua itohua ninanoro'sa ocoiatona ya'huërapí. Na'a hui'ninapita nano'sa ya'huëtópi.

² Yosë hui'ninpitari* ina nano'sa ni'sahuatona', pa'yatopi. Napoaton huayonatona huayonatona', costapiso mara'piapi.

³ Napoaponahuë', Siniororí co costatonhuë' tapon: "Co piyapi'sa ya'huëmiatápaiso ya'huërinhuë'. Piyapi ni'ton, chiminacaiso ya'huërin. Napoaton pasa cato shonca pi'ipira', nanpipona,'" ténin.

⁴ Yosë hui'ninpitari ina sanapiro'sa macatona', hui'nahuanpi. Hui'nahuanpachinara, panca piyapiro'sa ya'huërin huachi. Ina quëran inapitaso', iráca quëran huarë' hua'ano'sa nahuinpisopita ya'huëpi.

⁵ Napoaponaraihuë', pa'pi co noyahuë' cancantopi. Co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi ni'ton, Yosëri co noyahuë' ni'nin.

⁶⁻⁷ Ina nicaton, sëtërin: "Ma'marëcha piyapi acorahuë paya. Ata'huanchi nipachin. Ya'ipi pë'tahuaro'sa', anpiantëhuano'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, inapitarë chachin ata'huantarahuë huachi,'" ténin.

⁸ Napoaponahuë', Noiso nóya ni'nin.

Noi panca nancha nininso'

⁹ Noi naporinso sha'huichinquëma': Noiso Yosëichin natëton, nóya ninin. Naporo tahuëri'sa inaíchin Yosë nohuantërinso ninin.

¹⁰ Inaso', cara hui'ninpita quëmapisáchin ya'huëtërin: Simo, Camo, Cahuito, inapita.

¹¹⁻¹² Naporo' ya'ipi isoro'paquë ya'huëpisopita nitapicancanpi. Pa'pi co noyahuë' nica-tona', ahuëtaaisoráchin cancantopi. Napopiso Yosëri ni'nin.

¹³ Ina nicaton, Noi itapon:

"Ya'ipi piyapiro'sa ata'huantarahuë. Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, piyapi'sa co huachi sano cancantopihuë'. Napoaton ya'ipiro'paquë ya'huëpisopita ata'huantarahuë huachi.

¹⁴ Quëmaso nipirinhüë', panca nancha niquë'. Yaquihuan nara quëran nisahuaton, aipi quëran, acopo quëran, to'ni pochin nininquë to'niquëtëquë'. Patoanaro'santa acotëquë'.

¹⁵ Nancha nipatan, iso pochin acoquë': Pasa cara shonca a'natëräpo mitro naporopitërinso'. Cato shonca cato mitro miria pancanatërinso'. Shonca cara mitro miria inaparinso'.

¹⁶ Naporahuaton, cara pa'cotë acotëquë'. Pëirapiranso ya'cari', miria mitro aquërinquë huintana acotëquë'. Ya'coananta', a'natëran acotëquë'.

* **6:2 Yosë hui'ninpita topachina, ma'sona tapon naporinso'**: co insonta nitotërinhuë'. "Yosë imaro'sa hui'nina,'" topi a'naquëin.

17 A'na tahuëri panca pacon a'paarahué, ya'ipiro'pa' imotarin. Ya'ipi piyapiro'sa', ma'sharo'sa', inapita taquiiitapi.

18 Quëmaro'coso nipirinhué', anoyatarahué ni'ton, nancha tēnihuatan, sa'ané'quēn chachin ya'conaran. Hui'nānpitanta', sa'inarē chachin ya'conapi.

19 Naporahuaton, ma'sharo'santa nisha nisha nipisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi yontongué'. Inapitanta canpita pochin cha'ëcaiso maré' yontongué'.

20 Anpianhtëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapita catoya catoya ya'conapona'. Canpitarē chachin ya'huaantacaiso maré' ya'conapona'.

21 Notohuaro' cosharo nisha nisha nininsopita ayontonahuaton nanchaquë po'moquë'. Canpita capacamaso nisahuaton, ma'sharo'santa capacaiso maré' po'moquë', itërin.

22 Napotohuachina, Noiso' ya'ipi Yosëri camairinso chachin ninin huachi.

7

Nanchaquë ya'conpiso'

1 Ina quëran Siniorori Noi itapon: "Ya'ipi ipora ya'huëpisopita a'porinaco. Quëmasächin nohuantërahuëso ninan. Napoaton iporasó', sa'ané'quēn chachin nanchaquë ya'conquë huachi. Hui'nānpitanta', sa'inarē chachin ya'coina'.

2 Chinotamacoso maré' ma'sharo'sa tēpacaiso nipisopitaso', canchisë quëmapi nisahuaton canchisë sanapi nanchaquë po'moquë'. Ya'huërë' co ina maré' nipisopitasohué', a'nara quëmapi, a'nara sanapi inaichin po'moquë'.

3 Nisha nisha anpianhtëhuano'santa', nanchaquë po'moquë'. Canchisë hua'anën, canchisë sanapinën na'antacaiso maré' po'moquë'.

4 Canchisë tahuëri quëran ca nohuanto o'nanapon. Catapini shonca tahuëri, tashirë chachin o'namiatapon. ¡Inapotato ya'ipi isoro'paquë acorahuësopita ata'huantarahué!' itërin.

5 Noiso', ya'ipi Siniorori camairinso chachin ninin.

6 Noi saota pasa pi'ipitaso', paconi isoro'pa' imotërin.

7 Naporo inaso', sa'inë chachin nanchaquë ya'conin. Hui'nānpitanta sa'inarē chachin cha'ëcaiso maré' ya'conpi.

8-9 Yosë chinotacaso maré' ma'sharo'sa tēpacaiso nipisopitanta', Noirë chachin catoya catoya nanchaquë ya'conpi. A'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Co ina maré' nipisopitahuënta ya'conpi. Anpianhtëhuano'sa', niohuaratërinso'pita, inapitanta inapochachin ya'conpi. Yosëri sha'huitërinso chachin nipi.

10 Yosëri sha'huitërinso chachin, canchisë tahuëri quëran paconi isoro'pa' imotarin huachi.

11 Naporo' Noiso', saota pasa pi'i, cato yoqui, shonca canchisë tahuëritarin. Naporo chachin isoro'pa' huëncharoatë pochin ninin. Marënta acoporo ya'huërinso', pipimiatërin. Naporahuaton inapaquënta', i' ya'copinamën ya'huërinso niü'soatërin. Napohuachina, pa'pi i' isoro'paquë anotimarin.

12 Catapini shonca tahuëri tashirë chachin isoro'paquë o'namiatarin huachi.

13 Naporo tahuëri chachin Noi sa'inë nanchaquë ya'conin. Hui'nānpitanta', Simo, Camo, Cahuito, inapitanta sa'inaré' sa'inaré' ya'conpi.

14 Tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso'pita, pë'tahuaro'sa nipisopita, niohuaratërinso'pita, anpianhtëhuano'sa', inapitanta ya'conpi.

15 Yosë nohuanton, ma'sharo'sa catoya catoya nanchaquë ya'conpi.

16 Nisha nisha nipisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Yosëri Noi camairinso chachin nipi. Nani ya'conpachinara, Siniorori chachin nancha ya'coananën oncorapirin huachi.

Pacon pa'ninso'

17 Catapini shonca tahuëri o'nanárin. Pamatohuachina, nanchaso no'pa quëran yanponin huachi.

18 Pamaso' aquëtë chachin mēntaintarin, nanchaso nipirinhué', noya yanponarin.

19-20 Pa'pi pacon pa'sahuaton, ina inápa motopiro'sa quëran huaré' imotërin. Inapita motopiro'sa imotahuaton, canchisë mitro aquëtë pantarin.

21-22 Naporo' ya'ipi piyapiro'sa isoro'paquë ya'huëpisopita, taquiiitopi. Anpianhtëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', niohuaratërinso'pita, inapitanta ta'huantopi. Ya'ipi nii o'huatona nanpispisopita, taquiiitopi huachi.

23 Noisáchin cha'ërin. Panca nanchaquë ya'conpispitaré', cha'ërin. A'napitaso nipirinhué', ya'ipi ta'huantopi. Pë'tahuaro'sa', anpianhtëhuano'sa', niohuaratërinso'pita, inapitanta ya'ipi taquiiitopi huachi.

24 Pasa a'natëräpo shonca tahuëri isoro'pa' iiri imotaton, napotërin.

8

Pacon huinquintomarinso'

¹ Naporo' Yosëri Noi, ya'ipi ma'sharo'sa nanchaquë ya'huëapisopita, inapita yacatahuarin. Ina nohuaton pacon huinquintacaso marë' ihuan pa'nin.

² Co'hua huinqunchâtërasohuë', o'nan'ton më'tarin. Naporo' marë acoporo quëran pipirinsó', nioncotërin. Inápaquë i' ya'copinamën nii'soatërintonta inaporin.

³ Pasa a'natërápo shonca tahuëri quëran, i' pi'piyan pi'piyan huinquintomarin.

⁴ Canchisë yoqui, shonca canchisë tahuëri quëran, Ararato motopiro'sa hui'nimotënquë nanchaso', ya'mitërin.

⁵ Iscon yoqui nanirahuaton tahuëririnquë, motopiro'sa hui'nimotëna ya'nopi huachi.

⁶ Inapita ya'nohuachinara, catapini shonca tahuëri quëran, Noiso nancha huintananën i'soatërin.

⁷ Naporo' a'nara itatan a'parin. Inaso', itohua itohua yanpo yanpónantarin. I' huinquintacaso ninaton, naporin.

⁸ Ina piquëran, Noiso' i' huinquintërinso nitotacaso marë', nëpë ya'huëré' a'paantarin.

⁹ A'papurinhuë', co intopa huënsëcasohuë ni'ton, yanpo yanpónantarin. Naporarin quëran, nanchaquë chachin huënantarin. Huëntahuachina, Noiri masahuaton po'moantarin.

¹⁰ Canchisë tahuëri quëran, naquëranchin a'paantarin.

¹¹ Nëpëso pa'sahuaton, i'huarayasha huarë' huënantarin. Oripo nara së'para'huaya monoquënë chachin naquërahuaton quëntarin. Naporo' Noi, yaniromarinso nitotërin huachi.

¹² Canchisë tahuëri quëran naquëranchin nëpë a'paantapurinhuë', co huachi huëntarinhuë'.

¹³ Noi saota pasa a'na pi'itapaso', ya'ipiro'pa' yaniromarin huachi. Caniaritërinso yoquiquë, ya'natiirinso tahuëri chachin, napopinchin nancha pëirapirinsó' oquirin. Naporo ya'ipiro'pa' yaniromarinso nocorin.

¹⁴ A'na yoqui, cato shonca canchisë tahuëri nanihuachina, ya'ipiro'pa' noyá yaniromarin huachi.

¹⁵ Naporo chachin Yosëri Noi itapon:

¹⁶ "Iporaso huachi sa'anë' quën chachin nancha quëran pipiquë'. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin pipiina'.

¹⁷ Ya'ipi ma'shoro'santa ocoiquë pa'ina'. Anpianhtëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapitanta pipiina'. Notohuaro' hua'huatatona, ya'ipiro'paquë yanquë'ina', itërin.

¹⁸ Napotohuachina, ya'ipi piyapi'sa cha'ëpiso pipipi.

¹⁹ Ma'shoro'santa pipipi: Pë'tahuaro'sa', niohuaratërinso'pita, anpianhtëhuano'sa', inapitanta pipipi huachi.

²⁰ Nani pipihuachinara, Noiso a'nara artaro ninin. Yosë chinotacaso marë' ma'shoro'sa tēpacaiso nipisopita masahuaton, tēparin. Anpianhtëhuano'santa', manin. A'naya a'naya nisha nisha nipisopita quëran tēparin. Tēparahuaton, Sinioro chinotacaso marë' artaro aipi ya'ipi ahuiquitërin.

²¹ Ma'shoro'sa ahuiquitërinso pimóchin imërahuaton, Yosëri nóya ni'nin. Naporo' inaso tapon: "Hua'huatapona quëran huarë' piyapi'sa', co noyahuë' nicacaisoráchin cancantopi. Inaso niponahuë', co huachi ipora ana'intërahuëso pochin, isoro'pa' ana'intaantapohuë'. Co huachi ma'shoro'santa inapatapohuë'.

²² Isoro'paquë ya'huapona pochin, piyapi'sa noya sha'tapona'.

Nitërintonta macapona'.

Huënocanta ya'huërahuaton, sēhuëonta ya'huapon.

Pi'ipi tahuëri'santa nanirahuaton, o'napinta nanipon.

Tahuëri, tashi', inapitanta ya'huapon," tēnin.

9

Yosë Noirë' anoyatërinso'

¹ Naporo' Noi, hui'ninpitare chachin, Yosëri nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin: "Na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco'.

² Ya'ipi ma'shoro'sa', anpianhtëhuano'sa', marëquë ya'huërinso'pita, inapita hua'anëntarama'. Inapitaso tē'huatarinënquëma'.

³ Carima ya'ipi inapita capamaso marë' quëtaranquëma'. Nisha nisha huërono'santa ca'co'. Ma'sona tēranta nayaramaso ca'co'.

⁴ Huënaiso nipirinhuë', ama ca'cosohuë'. Ma'sha tēpahuatama', huënainën noyá inquitahuatoma', ca'co'. Huënainëni ananpirin ni'ton, ama inaso ca'cosohuë'.

⁵ Canpita capiniso', co nitêpamaso ya'huërinhuë'. Têpatohuatama', ana'inta'huanquëmaso ya'huërin. Ma'sharo'sarinta piyapi têpahuachin, ana'antarahuë. Têpatohuatama', a'naya a'nayanquëma têhuënchachin ana'intaranquëma'.

⁶ Insosona piyapi têpahuachin, a'nari i'huëretarin.

Cá pochachin nicamaso marë' acoranquëma'.

Napoaton, co nitêpamaso ya'huërinhuë'.

⁷ ¡Napoaponahuë', canpitaso na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco!' itërin.

⁸ Ina quëran itaantarín:

⁹ "Ni'co'. Ipora canpitaro'co anoyatêrahuëso', shiparimapitanta yonquiato, napotaranquëma'.

¹⁰ Ya'ipi ma'sharo'santa yonquiato napotaranquëma': Anpiantêhuano'sa', pë'tahuario'sa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', nisha nisha nipisopita nancha quëran pipipiso yonquiato, sha'huitaranquëma'.

¹¹ Ipora canpitaro'co anoyatato sha'huitêranquëmaso', co onporonta nishataponhuë'. Co huachi piyapi'sa', ma'sharo'sa', inapita pacon quëran ata'huantaantapohuë'. Co huachi paconi isoro'pa' ata'huantaantapohuë'.

¹²⁻¹³ Canpitarë'co nani anoyatomiâtêrahuë. Ma'sharo'sarë'conta', nani anoyatêrahuë. Ina yonquicamaso marë' yahua'tanêhuë inápaquë acorahuë.

¹⁴ Chitoro inápaquë ya'nohuachin, yahua'tanêhuënta ya'noarin.

¹⁵ Naporó' canpitaro'co anoyatato sha'huitêranquëmaso', yonquiarahuë. Ama huachi i' quëran, isoro'pa' ata'huanta'huaso marêhuë', yonquiarahuë.

¹⁶ Yahua'tan chitoroquë ya'nohuachin ni'sarahuë. Ina ni'pato, ya'ipi piyapi'sarë'co ya'ipi ma'sharo'sarë'co anoyatêrahuëso', ayonquiarinco.

¹⁷ Nani ina acorahuë ayonquinpaso marë'. Canpitarë'co anoyatêrahuëso ayonquiarinpoa'. Ma'sharo'sarë'conta anoyatêrahuëso ayonquiarinpoa'," itërin. Ina pochin Yosëri Noi sha'huitërin.

Noi hui'ninpitare' naporinso'

¹⁸ Noi hui'ninpita nancha quëran pipipisopita, iso nápo ya'huëpi: Simo, Camo, Cahuito, inapita. Camoso', a'nara hui'nin ya'huëtërin. Inaso', Canaan itopi.

¹⁹ Caramiáchin Noi hui'ninpita nipirínahuë', inayaquëranchin isoro'paquë piyapi'sa na'antapi.

²⁰ Ina piquëran Noi iminatón, inaquë opasáchin shacaton, oparotërin.

²¹ A'na tahuëri Noi huino o'oton, no'pirin. No'pítón, nê'mëtê pëinën huáncana notataton, i'nanpirashitê quëhuëánin.

²² Camoso', inaquë ya'conahuaton ni'pirínahuë', pa'pin no'pítón huë'ésárin quënanconin. Quënanahuaton iinpita sha'huitapon pa'nin: "Tata no'pítón i'nanpirashitê quëhuëánin ni'conahuë," itërin. (Nani sha'huirahuëso chachin Camoso', Canaan pa'pin.)

²³ Ina natanahuatona', Simo, Cahuito, inapitaso a'nara a'mopiso mapi. Ina masahuatona', niimopitopi. Niimopitopiquëranchin, pinëna quëran ya'conatona', pa'pina imotopi. Niquë notëtópi ni'tón, co pa'pina ni'pihuë'.

²⁴ Noi nonatohuachina, hui'nin hua'hua nininsoari, napotërinso natantërin.

²⁵ Natantahuaton, Canaan itapon:

"¡Tata têhuërin ni'tón, pa'pi co noyahuë' nicatênquën co huachi noya ya'huëcamaso marêhuë' sha'huitaranquën!

Yosë chiniquën ana'ichinquën.

Ipora quëran huarë' iyaro'sa camaiáponquën.

Shiparimapitanta inaporápona'," itërin.

²⁶ Ina quëran taantarín:

"Sinioroso', Yosënêhuë. Inari Simo noya nicacon noya ya'huëcaso marë' catahuain.

Canaanso', Simo piyapínën niin.

²⁷ Yosë nohuanton, Cahuito, pancana hua'anénchin.

Simo ya'huërinquë noya ninicatona ya'huë'ina'.

Canaanso', Cahuito piyapínën niin," tënin.

²⁸ Pacon pa'ninso piquëran, Noiso' cara pasa a'natêrápo shonca pi'ipi ya'huuantarin.

²⁹ Ya'ipiya quëran iscon pasa a'natêrápo shonca pi'i canin. Ina piquëran chiminin huachi. Ina pochin Noi ninin.

¹ Iporaso, Simo, Camo, Cahuito, inapita shinpita napopiso sha'huichinquéma'. Pacon pa'ninso piqúeran hui'nahuanatona na'antapiso', sha'huichinquéma'. Simo, Camo, Cahuito, inapitaso nani sha'huirahuëso chachin, Noi hui'ninpita.

² Cahuito hui'ninpitaso', isopita: Comiri, Macoco, Matai, Capano, Toparo, Misico, Tirasi, inapita.

³ Comiri hui'ninpitanta': Asiquinasi, Nipato, Tocarama, inapita.

⁴ Capano hui'ninpitanta': Inisi, Tarsis, Quitimo, Notanimo, inapita.

⁵ Ina nápo Cahuito hui'ninpita, shinpita inapita ya'huépi. Inapitaso', marè yonsano'sa parti, ya'huépi. Inatohua ninanoro'sa ocoirahuatona', a'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huépi. Inahuara no'panënaquë ya'huépi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huépi.

⁶ Camo hui'ninpitanta isopita: Coso, Misiraimo, Oto, Canaan, inapita.

⁷ Coso hui'ninpitanta': Sipa, Apira, Sapota, Naama, Sapitica, inapita. Naama hui'ninpitanta': Sipa, Titan, inapita.

⁸ Cososo', a'na hui'nin ya'huëtërin anta', inaso', Nimoroto itopi. Ina'ton chini chiniquën nanantaton, isoro'paquë hua'an ya'conin.

⁹ Nimorotoso Siniorori catahuarin ni'ton, pa'pi míso inantërin. Napoaton piyapi'sa nonpachinara pa'yatopi napocaiso': "Siniorori Nimoroto catahuarin ni'ton, míso inantërin. Inapochachin quëmantatahuaninquën," topi.

¹⁰ Nimoroto hua'anëntërinso no'paquë, ninanoro'sa panca panca nipisopita, isopita ya'huërin: Papiri, Irico, Acato, Carini, inapita. Inapita ninanoro'saso', Sinaro parti ya'huépi.

¹¹ Ina parti quëran Asoronta pipirahuaton, ninanoro'sa ocoirin: Ninihui, Niopoto-iri, Cara, inapita itopiso'.

¹² Naporahuaton, Nisin ninanonta ocoirin. Inaso', panca ninano'. Ninihui, Cara, inapita ninanoro'sa huáncana ya'huërin.

¹³⁻¹⁴ Misiraimo shinpitaso': Notoro'sa', anamoro'sa', niapiro'sa', napotoro'sa', patrosoro'sa', casonoro'sa', capotoro'sa', inapita. Capotoro'sa quëran huiristino'sa pipipi.

¹⁵ Canaanso', paninan hui'nahuanpachina, Siton itërin. Ina quëran hui'nahuaantahuachina, Iti, itërin.

¹⁶⁻¹⁸ Canaan shinpitanta isopita: Quiposoro'sa', amororo'sa', quiriquire'sa', iporo'sa', arasiro'sa', siniro'sa', arapatiro'sa', simariro'sa', amatiro'sa', inapita. Ina piqúeran Canaan huëntono'sa niquë niquë yanquëëpi.

¹⁹ Canano'sa no'pa' hua'anëntopiso', Quiraro parti huarë' icanin. Siton ninano quëraonta', Casa ninanoquë huarë' icanin. Naporahuaton, Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, inapita ninanoro'sataquëchin no'pa' mapi. Nasa ninanoquë huarë' no'pa' hua'anëntopi.

²⁰ Ina nápo Camo hui'ninpita, shinpita inapita ya'huépi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huépi. Inahuara no'panënaquë ya'huépi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huépi.

²¹ Cahuito iin mashonënso', Simo itopi. Inanta', hui'ninpita ya'huëtërin: Ipiri hui'ninpitaso', Simo shinpita nipi.

²² Simo hui'ninpita isopita ya'huépi: Iramo, Asoro, Arapasato, Noto, Aramo, inapita.

²³ Aramonta hui'ninpita isopita ya'huépi: Osi, Ori, Quitiri, Masi, inapita.

²⁴ Arapasatonta', Saro pa'pin. Saronta', Ipiri pa'pin.

²⁵ Ina quëran Ipirinta cato hui'ninpita ya'huëtërin: A'naso', Piriqi itopi. Naporo tahuëri'sa piyapi'sa itohua itohua yanquëëpi ni'ton, ina pochin ninihuanin. Iya'huainta Cotano itopi.

²⁶⁻²⁹ Cotanoso', iso nápo hui'ninpita ya'huëtërin: Aromota, Siripi, Asaromapi, Quira, Atoramo, Osaro, Tiquira, Oparo, Apimairo, Sipa, Opiro, Apira, Copa, inapita.

³⁰ Inapitaso Misa parti ya'huërahuatona', Sipari parti huarë' ya'huépi. Ina partiso', motopiro'saráchin niconin. Cortanii' quëran, pi'i pipirinsó parti ya'huërin.

³¹ Ina nápo Simo hui'ninpita, shinpita, inapita ya'huépi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huépi. Inahuara no'panënaquë ya'huépi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huépi.

³² Ina nápo Noi hui'ninpita quëran pipipi. Nisha nisha huënton nipisopita. Nisha nisha shimashonëna quëran pipitona', nisha nisha parti no'pa' hua'anëntopi. Pacon pa'ninso piqúeran itohua itohua yanquëpi. Yanquërahuatona', nisha nisha naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso ocoipi.

11

Nisha nisha nananquë Yosëri anoninso'

¹ Pacon piquëran notohuaro' piyapi'sa na'antapi. Naporo' ya'ipiya a'na nananquësáchin nonpi.

² Pi'i pipirinso parti quëran pipirahuatona', Sinaro parti canqui. Inaso no'pa', noyápiro'tëchin ni'ton, inaquë ya'huëcaiso marë' quëparitopi.

³ A'na tahuëri inahua capini ninontatona', napopi: "Huëco pa'ahua', natëricho no'pa quëran nicatëhua', a'pëahua'," nitopi. Ina nisahuatona', natëricho quëran na'pi ya'huërenamën pëipi. Achinpitacaiso marënta', to'ni pochin nininquë achinpitopi. Siminto pochin nininso ya'huërenamën, inaquë achinpitopi.

⁴ Ina quëran ninontaantapi: "Huëco chiniquën cancantatëhua', ninano ocoia'ahua'. Ina nisahuatëhua', a'na torinta pi'iro'tëquë huarë' nincaninso niahua'. Inapoatëhua', sacóshin nahuinarihua'. Naporahuaton, co huachi itohua itohua yanquëcaso ya'huaponhuë'," nitopi.

⁵ Napopirinahuë', Sinioroso o'marin. O'marahuaton ninano', tori, inapita nisapiso ni'quimarin. ⁶ Ni'quimarahuaton, yonquirin: "Isopitaso inaquësáchin ya'huatona', ina nananquësáchin nonpi ni'ton, nani caniaritopi sacatacaiso'. Po'pachinara, co incari tëranta nanitarinhuë atananpitacaso'.

⁷ Napoaton acopitacaso marë', pa'matëhua nonpiso anishatahua'. Ama huachi nitanacaiso marëhuë', napotahua'," ténin.

⁸ Inapotaton, Siniorori piyapi'sa itohua itohua ayanquëërin. Ninano nisapisonta a'porahuatona', tananpitopi huachi.

⁹ Inaquë chachin Siniorori, ya'ipi piyapi'sa nonpiso anishatërin. Ina quëran chachin, ya'ipi isoro'paquë ayanquëërin. Napoaton ina ninanoso', Papiri* itopi.

Simo shinpita napopiso'

¹⁰ Simo shinpita napopiso sha'huichinquëma'. Pacon pa'ninso piquëran cato pi'ipitapasos', Simo pasa pi'ipitarin. Naporo' a'nara hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Aropasa, itërin.

¹¹ Ina piquëran Simoso', a'natërápo pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹² Aropasa cara shonca a'natërápo pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Saro itërin.

¹³ Ina piquëran Aropasasos', catapini pasa cara pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁴ Saro cara shonca pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Ipiri itërin.

¹⁵ Ina piquëran Sarosos', catapini pasa cara pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁶ Ipiri cara shonca catapini pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Piriqi itërin.

¹⁷ Ina piquëran Ipiriso', catapini pasa cara shonca pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁸ Piriqi cara shonca pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nio itërin.

¹⁹ Ina piquëran Piriqi cato pasa iscon pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁰ Nio cara shonca cato pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Siroco itërin.

²¹ Ina piquëran Niosos', cato pasa canchisé pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²² Siroco cara shonca pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nacoro itërin.

²³ Ina piquëran Sirocosos', cato pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁴ Nacoro cato shonca iscon pi'ipitasos', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Tari itërin.

²⁵ Ina piquëran Nacorosos', pasa shonca iscon pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁶ Tari canchisé shonca pi'ipitasos', hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarin. Hui'ninpitatos': Apran, Nacoro, Aran, inapita.

Tari, naporinso'

²⁷⁻²⁸ Sha'huítëranquëmaso chachin Tari hui'ninpitatos', isopita: Apran, Nacoro, Aran, inapita. Aran hui'ninso', Noto itopi. Aransos', Orë ninanoquë chiminin. Ina ninanoso', Cartia parti ya'huërin. Co'huara pa'pin chiminyátërasohuë', chiminin. Hua'huatërinso ninanoquë chachin naporin.

²⁹ Apransos', Sarai manin. Nacoronta', Mirica manin. Miricasos', Aran hui'nin. Inasos', a'nara caipayain ya'huëtërin, Isca itopisos'.

³⁰ Saraiso co hua'huana'pihuë ni'ton, co hua'huainhuë'.

* **11:9 Papiriso'**: "Co ninatananpiquëhuë'," tapon naporin.

³¹ Tariso', Oré ninano quèran pipirin. Cartioro'sa ya'huèrin quèran pipirahuaton, Canaan parti chinoton, pa'nin. Hui'nin Apran itopiso Sarairè chachin quèparin. Naporahuaton, shionta Noto itopiso quèparin. Pa'sapirinahuè', Aran ninanoquè canconpachinara, inaquè quèparitonpi.

³² Inaquè ya'huèaso', Tariso chiminin. Cato pasa a'natèrápo pi'ipitaso chiminin huachi.

12

Piyapinènpita shimashonèn nicacaso marè' Yosèri Apran acorinso'

¹ A'na tahuèri Siniotori Apran itapon: "Ya'huèran quèran pipimiatèquè'. Quèmpinènpita, tataparin ya'huèrinso no'pa', inapita patèquè'. A'na no'pa' carinquèn a'notaranquèn. Inaquè ya'huèconquè huachi.

² A'na tahuèri ca nohuanto, shiparinpita panca nacion ocoiaponá'. Carinquèn catahuamiataranquèn. Inapotaranquèn ni'ton, sacóshin nahuinanan. Naporahuaton, quémá quèran a'napitanta catahuararahué.

³ Inpitasona noya nicatènèn catahuahuachinèn, carinta inapita inapotarahué. Inpitasona co huachi noya ya'huècamaso marèhuè' sha'huithuachinèn, carinta inapita inapotarahué. Quémá quèran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahué," itèrin.

⁴⁻⁶ Apranso Yosèri sha'huètèrinso chachin, Aran ninano quèran pipirin. Canaan parti paacaiso marè' pipirin. Canchisè shonca a'natèrápo pi'ipitaso napoarin. Sa'inè chachin pa'nin. Sa'inso', Sarai itopi. Apin Noto itopisonta', quèparin. Ya'ipi ma'shanènapitarè chachin pa'pi. Piyapinènapitanta quémapi'sa', sanapi'sa asacatacaiso marè' Aranquè pa'ansiso', quèpapi. Ya'ipi quiqui. Canaan parti canconpachinara, Apranso piyapinènpitarè chachin ya'ipi ina no'pa' pa'tatona', pèntontopi. Siquimo ninanoquè huarè' canconpi. Inaquè panca insina nara ya'huèrin. Ya'huèhuano'sa mamanshinèna moshapiquè ni'ton: "Mori insina," itopi. Ina parti naporo canano'sa ya'huèapi.

⁷ Inaquè Siniotori, Apran ya'notahuaton, itèrin: "Ya'ipi iso no'pa', shiparinpita quètarahuè hua'anèntapona'," itèrin. Naporo chachin Apran Sinioro chinotacaso marè' a'nara artaro ninin. Inaquè ya'notèrin ni'ton, chinotèrin.

⁸ Ina quèran motopiro'sa parti pa'pi. Ina motopiro'saso', Pitiri ninano quèran, pi' pipirinsó parti quèparitèrin. Inaquè nè'mètè pèiro'sa otèmpi ya'huècaiso marè'. Pitiri ninanosó, pi'i ya'coninso parti acorahuatona', Ai ninanonta', pi'i pipirinsó parti acopi. Ina huancánachin ya'huèipi. Inaquè naquèranchin Apran Sinioro chinotacaso marè' a'na ya'huèrè' artaro niantarin.

⁹ Ina piquèran Apran piyapinènpitarè chachin paantapi. Oshaquèran pa'sápatona', Niquipi parti canconpi.

Apran Iquipitoquè pa'ninso'

¹⁰ Naporo tahuèri'sa ina parti panca tanarotopi. Napoaton Apran piyapinènpitarè chachin Iquipito parti yacapatacaiso marè' pa'pi. Ya'huèpiquè co manta capacaiso ya'huèrinhuè' ni'ton, inatohua pa'pi.

¹¹ Iquipito no'paquè ya'caritohuachina Apranso', Sarai itapon: "Ni'què', quémaso tèhuèrchachin noyápiroyanchinquèn.

¹² Iquipitoro'sa ni'pachinèn noyaponèn nimara: 'Isoso quémapi, paso sanapi so'in, ta'tona', caso tèpaponaco. Quémaso nipirinhué', macainènquènso marè' co tèpaponènhué'.

¹³ Napoaton ama quéma na'in quèran tèpainacoso marèhuè': 'Isoso yo'yohué', tèquè', topirahuè'," itèrin.

¹⁴ Iquipito no'paquè Apran camahuachina, Iquipitoro'saso Sarai ni'sahuatona', pa'yatopi: "Ma noyápiroyanchincha paya," topi.

¹⁵ Iquipito copirnosó, "huaraon" itopi. Ina catahuapisopita hua'ano'santa', Sarai ni'pi. Ni'sahuatona', noyápiroyanchin nininso hua'anèna sha'huithonpi. Natanahuaton huaraonso': "Quèshico," ténin. Napoaton Saraiso', ina pèinènquè quèpapi.

¹⁶ Sarai marè' huaraonso', Apran pa'pi payarin. Nani ma'sha topinan quètèrin. Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', camiyoro'sa', moraro'sa', inapita quètèrin. Naporahuaton piyapinènpita camaicaso marè' quémapi'sa', sanapi'sa', quètèrin.

¹⁷ Napoaponahuè', Sarai na'nin ni'ton, Yosèri huaraon ana'ntèrin. Sa'in, hui'ninpitare chachin chiniquèn canio quèran ana'ntèrin.

¹⁸ Napoaton Apran amataton, itapon: "¿Onpoatonta napotèranco? ¡Iso sanapi sa'an nipirinhué', sha'huichitonco pora!

¹⁹ 'Oshihué' ténanso marè', cari shimanahuè. ¡Ma'tana sa'an, macaton quèpaquè huachi!" itèrin.

²⁰ Napotahuaton piyapinēnpita camairin: “¡Apran, sa'inē chachin ocoico pa'in. Ma'shanēnpitanta quēpa'in!” itērin.

13

Apran, Notorē' nia'popiso'

¹ Apranso sa'inē chachin Iquipito quēran pipirin. Ma'shanēnpitarē chachin Niquipi parti huēnantatona ya'huēinantapi. Apin Noto itopisonta', inarē chachin huēnantarin.

² Apranso', notohuaro' oro, prata, pē'tahuaro'sa', inapita ya'huētaton pa'pi ma'huan.

³ Niquipi parti quēran oshaquēran pa'sápatona', Pitiri ninanoquē huarē' huēnantapi. Ina quēran paantarahuatona', i'hua ya'huērinquē chachin ya'huēinantapi. Pitiri ninano', Ai ninano', inapita ninanoro'sa huāncana ya'huēinantapi.

⁴ I'hua artaro nininquē chachin, Sinioro chinotaantarín.

⁵ Notonta', apin pochachin pa'pi ma'huan. Notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita ya'huētērin. Piyapinēnpitanta na'a ya'huētērin.

⁶ Nipirinhué', notohuaro' pē'tahua ya'huētopi ni'ton, co huachi pasto nanirinhué pē'tahuaro'sa capacaiso'. Napoaton co huachi nanitopihué cato chachin inaquērāchin ya'huēcaiso'.

⁷ Apran pē'tahuanēn a'paipisopita, Noto pē'tahuanēn a'paipisopitarē', pasto niapiratatona yánino'huipi. Naporoso', canano'sa', huirisiro'sa', inapitana inaquē chachin ya'huērapí.

⁸ Napoaton a'na tahuēri Aprani Noto itapon: “Canposo', quēmopinpo ninē'. Co campo capini nino'huicaso ya'huērinhué'. Co piyapinēnpopitanta', nino'huicaiso ya'huērinhué'.

⁹ Niquē niquē nipachin, ya'huēa'a. Ni'quē'. No'paso panca ya'huērin. Insēquēsona ya'huēcamoso marē' nohuantēranquē, quēma huayonquē'. Pē'natē parti huayonpatan, caso pētētē parti pa'sarahué. Pētētē parti huayonpatan, caso pē'natē parti pa'sarahué.” itērin.

¹⁰ Natanahuaton Notoso', motopia'hua quēran, Cortanii' yonsan noyarotomarinso nocorin. Sohuaro ninanoa'huaquē huarē' notērinso' icanin. Inaquēsó', notohuaro' i' ya'huērin ni'ton, pa'pi noyaro'pa' ninin. Sinioro sha'tērinquē pochin ni'ton, Iquipito no'pa' pochin ninin. (Ina pochin iráca ina no'pa' nipirinhué', co'huara Siniorori Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa ata'huanchátērasohué', naporin.)

¹¹ Ina ni'sahuaton, Notoso ya'ipi ina no'pa' huayonin. Inaso no'pa', pi'i pipirinsó parti ya'huērin. Inapoatoná, Apran Notorē' nia'popi.

¹² Apranso', Canaan parti quēparitērin. Notoso', Cortanii' yonsan ninanoro'sa parti ya'huēcónin. Sotoma ya'cariya ya'huēcónin.

¹³ Inaquēsó', ya'huēhuano'sa pa'pi co noyahué' nipi. Inapoatona oshahuanpi ni'ton, Yosēri no'huípiro ni'nin.

¹⁴ Noto pa'pachina, Siniorori Apran ya'notaton itapon: “Huaniran quēran ya'ipi parti notētēquē'. Pē'natē parti, pētētē parti, pi'i pipirinsó parti, pi'i ya'coninsó parti, ya'ipi inaquēpita notēton, noya ni'quē'.

¹⁵ Ya'ipi no'pa' ni'nanso', carinquēn hua'anēntacaso marē' quētaranquēn. Quēmari hua'anēntomiataran. Naporahuaton, shiparinpitarinta hua'anēntomiatapona'.

¹⁶ Ca nohuanto shiparinpita pa'pi notohuaro' na'amiatapona'. Mo'shi co pichicasohué' ninin. Inapochachin shiparinpitanta co onpo pichicasohué' na'apona'.

¹⁷ Iporaso', paaton ya'ipi iso no'pa' pa'téquē'. Itohua itohua pa'téquē'. Carinquēn quētaranquēn ni'ton, inapotéquē'” itērin.

¹⁸ Ina natanahuaton, Apranso piyapinēnpitarē chachin nē'mētē pēiro'sa ótēnpiso mapi. Masahuatona', insina nararoquē pa'pi. Inaquē pa'sahuatona', ya'huēcónpi huachi. Ina nararoso', Mamiri itopisoari hua'anētērin. Ipron ninano ya'cariya inaso'. Inaquē Apran Sinioro chinotacaso marē' a'na artaro niantarin.

14

Aprani Noto nicha'ērinsó'

¹ Naporó' Misopotamia parti: Sinaro ro'téquē, Amarahuiro itopiso' copirno nisarín. Irasaro ro'téquēnta', Arioco itopiso copirno nisarín. Iran ro'téquēsó nipirinhué', Quitaraomiro itopiso copirno nisarín. Coimo ro'téquēnta', Titaro itopiso copirno nisarín.

²⁻³ Inapitasó', isopita a'natērāpo copirnorosarē', niinimicotatona niahuērāpi: Pira, Pirsá, Sinapo, Simipiri, inapita itopisoarē' niahuērāpi. Pirsaso', Sotoma ninano copirno. Pirsanta Comora ninano copirno. Sinaposo nipirinhué', Atoma ninano copirno. Simipirinta Sipoin ninano copirno. Pira ninanoa'hua copirnonota', inapita catahuarin. (Pira ninanoa'huaso', Soaro itopi anta'.) Inapitarē', a'natērāpo copirnorosarē', Sitin motopiana itopiquē, sontaronēnapita yontonpi ahuētacaiso marē'. Inaso motopiana, Chimirii' marē parti quēparitērin.

⁴ Ina nápo copirnoros'a chachin Quitaraomirori iráca canaton, shonca cato pi'ipi camairin. Napoaponahué', ina pi'i niantarinqué a'natérápo copirnoros'aso napopináchin yonquiatona', Quitaraomiro yaahuépi huachi.

⁵ Ina pi'i huéantarinqué Quitaraomiroso', cara copirno catahuarinsopitaré chachin, huéantarín. Asotaroto Carnain parti hué'sahuatona', nihuaimoros'a canapi. Ina quéran sosiro'sa ya'huéré', An ninanoqué ya'huépisopita canaantapi. Imiro'santa', Sapi-quiritain ninanoqué canaantapi.

⁶ Orioro'santa Sêir motopiro'saqué canatona', Ir-paran ninanoqué huaré' imapi. Ina ninanosos', inotéro intonqué ya'huérin.

⁷ Quitaraomiroso cara copirno catahuarinsopitaré chachin tahuéréantarahuatona', Inmispa ninanoqué canquiipi. Ina ninanosos', Catisé itopi anta'. Huéantapona pochin amari-coros'a ya'huérinso parti tiquitériapi. Naporahuaton amororos'santa', Asison-tamarqué ya'huépisopita inapotopi.

⁸⁻⁹ Naporiatona', Sitin motopianaqué canquiipi huachi. Naporos' Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, Pira, inapita ninanosos'a copirnonénasos', inaqué pa'mapi. Sontaronénapitaré chachin pa'mapi. Inaqué inapita a'natérápo copirnoros'aso', Quitaraomiro, catahuarinsopita, inapitaré' niahuépi huachi.

¹⁰ Ya'ipi Sitin motopianaqué, notohuaro' to'ni pochin nininosos' posoros'a ya'huérin. Naporos' quira nipachinara, Sotoma, Comora, inapita copirnoros'a', piyapinénapitaré chachin ta'api. Ta'apirinahué', ina posoros'saqué anotopi. A'napita cara copirnoros'aso nipirinhué', motopiro'sa ta'atopi.

¹¹ Canatoros'aso', Sotoma, Comora inapita ninanosos'saqué ya'conpi. Inaqué ya'conatona', cosharo', ma'sharos'a pa'ton nininsopita, inapita ya'ipi macatona quiquiipi.

¹² Sotomaqué, Apran apin Notonta', ya'huérin ni'ton, inanta quépapi. Ya'ipi ma'shanénpitaré chachin quépapi.

¹³ Napoaponahué', a'nara quira quéran cha'érahuaton, Apran sha'huitapon pa'nin. (Apranos', iprio* piyapi itopi.) Naporos' inasos', Mimiriri hua'anéntérinso insina nararoqué ya'huérarin. Mimirisos', amoro piyapi. Iin mashonénpitasos': Aniri, Iscoros', inapita. Inapitasos' Apran payatona', catahuapi.

¹⁴ Apranos' apin quépapiso natantahuaton, piyapinénpita natétonos'a nipiso huayonin. Inapitasos', péinénqué chachin hua'huatona so'sopiso'. Ayontonpachina, cara pasa shonca posa quémapi'sa ya'ipiya quéran icanpi. Inapitaré', Apran pa'nin copirnoros'a imacaso maré'. Tano ninanoa'huaqué huaré' imarin.

¹⁵ Pa'sahuatona', inimicoros'a quénanconpi. Yono tashi nisahuasos', ya'copirahuatona', ahuépi. Copirnoros'a canarahuatona', imapi. Opa ninanoqué huaré' imapi. Ina ninanosos', Tamascos' ninano quéran norti parti quéparitérin.

¹⁶ Inapoatona', ya'ipi ma'sha quépapisos' matopi. Notonta nicha'érahuatona', ya'ipi ma'shanénpitanta quépatopisos', mataantarín. Naporahuaton, na'a piyapiros'a nicha'érin. Sanapí'santa quéparapirinahué', nicha'érin.

Miriquisori Apran nacapirinso'

¹⁷ Apranos' Quitaraomiro canarin. Cara copirno catahuarinsopitaré chachin canarin. Inapita canarahuaton huénantarín. Huéntasos', Sotoma copirnoros' nacapirin. Sapi motopianaqué nacapirin. Inasos', "copirno motopiana," itopi anta'.

¹⁸ A'na copirnorinta', Apran nacapirin. Inasos', Miriquiso itopi. Sarimoqué copirno ya'conahuaton, corto hua'an nimantarín. Yosé chini chiniqué nanantérinso maré' sacatérin. Inasos' Apran a'carahuaton, huinonta o'shitérin. Piyapinénpitanta', a'carin, o'shitérin, napotérin.

¹⁹ Nani a'carahuaton, Miriquisori Apran iso pochin sha'huitérin:

"Yosé chini chiniqué nanantérinso', catahuainquén.

Inasos', pi'iro'té', isoro'pa', inapita acorin.

²⁰ ¡Ma noyacha Yosésos' chini chiniqué nanantérin paya! itahua'.

Ina nohuanton, inimiconénpita minséran," itérin.

Naporos' Apranos' inimicoros'a ma'sha matérinso', shonca quéran a'nara Miriquiso quétérin. Inasos', diesmo itopi.

²¹ Ina piquéran Sotoma copirnoros', Apran itapon:

—Piyapí'sara' quétoco, ya'huéré' ma'shasos', quémari maqué', itérin.

²²⁻²³ Napotopirinhué', Apranisos' itapon:

* **14:13 Iprisos'**: Nisha nisha tapon ina pochin nohuitopi. Co nitotéréhuahué' ma'chachinsona tapon napopisos'. A'naquénso': "Ipiri shinpita ni'ton, napa nohuitopi," topi.

—Yosè chini chiniquèn nanantaton, pi'iro'tè', isoro'pa', inapita acorin. Ina ni'sárinco ni'ton, co pi'shi tēranta', co sapatè nonin tēranta caora marè' macapohuè': "Cari, Apran ama'huanahuè." Ama tēcamaso marèhuè', co macapohuè'.

²⁴ Caso caora marè' co manta nohuanterahuè'. Piyapinèhuèpita ca'pisoichin tēhuēnchinso', nani matatè pochin nitēranquèn. Naporahuaton, Aniri, Iscoro, Mamiri, inapitanta ahuèta'huaso', catchuarinaco. Inapita tēhuēchins'o' ma'sha mapiso', onpopionta macacaiso ya'huèrin, itèrin.

15

Yosè, Apranè anoyatèrinso'

¹ Ina piquèran Siniorori, Apran ya'notèrin. Co huè'èponahuè', hua'narèso pochin nontèrinso' natanin:

—Apran, ama tē'huaquèsohuè', carinquèn pa'poyaranquèn. Panca acanamiataranquèn, itèrin.

²⁻³ Napotopirinhue', Apraniso' itapon:

—Sinioro. Quèmaso Yosēnquèn. Panca acanamiatopirancohuènta', co hui'nahuè ya'huètèrincohuè' ni'ton, topinan quèran nisarín. Co a'naya tēranta hui'nahuè quètèrancohuè' ni'ton, piyapinèhuè Irisèro itèraiso ya'huèrètaponco. Inaso Tamasco piyapi nipirinhue', chiminpató ya'huèrètaponco, itèrin.

⁴ Siniororiso nipirinhue', itapon:

—Co ina ya'huèrètaponquènhue'. Hui'nán chachin ya'huèrètaponquèn, itèrin.

⁵ Itahuaton, nē'mētè pēnēn quèran ocoirin. Ocoirahuaton, sha'huitèrin:

—Pi'iro'tè nē'pèrahuaton, tayoraro'sa pichiquè'. Nanitohuatan pichiquè'. Ina nápo shiparinpita ya'huètarinquèn, itèrin.

⁶ Naporinso natanahuaton: "Yosè no'tèquèn nontèrinco," tēnin Apran. Naporinso marè' Siniorori nóya ni'nin huachi.

⁷ Napoaton itapon:

—Caso Sinioroco. Orè ninano quèran ocoiranquèn. Inaquèso cartiario'sa ya'huèrin. Iso no'pa' quètaranquèn hua'anèntomiatacaso marè', itèrin.

⁸ —¿Onporahuatota hua'anèntomiata'huaso nitotapo? tēnin Apran.

⁹ —A'nara ohuaca', a'nara capra, a'nara carniro, inapita cara pi'ipitopiso' quèshico. Naporahuaton, a'nara nēpè', a'nara pē'tahua nēpèa'hua', inapitanta quèshico, itèrin Yosèri.

¹⁰ Aprani, inapita ma'sharo'sa Yosè quèshirin. Tèparahuaton huancánachin nichatèra'piarin. Nichatèrinso'pita, cato panshinquè ya'carisha acorahuaton, anotèra'piarin. Inairaro'saso nipirinhue', co nichatèrinhuè'.

¹¹ Ma'sha tèparinso'pita, capita marè' tamèro'sa o'mapirinhue', Apraniso a'parárin.

¹² Nani tashiahuachina, Apranso' noyá huè'ètèrin. A'nanaya pa'pi tashirori imotèrin ni'ton, tē'huatèrin.

¹³ Naporó' Siniorori itapon:

—A'na tahuèri shiparinpita, nisharo'sataquè yacapatapona'. Inaquè piyapitatona', camaiyapona'. Aparisitapona'. Catapini pasa pi'i inapoapona'.

¹⁴ Cariso nipirinhue', aparisitèrinso'pita ana'ntarahue'. Ina piquèran shiparinpita, noya cha'èpona'. Ma'huano'sa pipipona'.

¹⁵ Quèmaso nipirinhue', noyá mashoya nicama huarè' chiminapon. Co parisitaranhuè'. Inapoaton shimashonènpita quènancoanan.

¹⁶ Catapini shinpita huènton, ya'huèrin piquèran, shiparinpita isèquè chachin huèntapona'. Amororo'sa co noyahuè' nipiso', co aquètè huarè' nishatèrarinhue'. Napoaton naporo tahuèri'sa huarè' ana'ntarahue' huachi.

¹⁷ Nani tashihuachina, a'nanaya orno conai' tomontárinso ya'norin. Naporahuaton, panca yanatètè pochin pēn orótahuaton, ma'sharo'sa nichatèrinso'pita huáncana, na'huèrin.

¹⁸ Naporó tahuèri chachin, Sinioro Apranè anoyatèrin. Anoyataton itapon:

—Shiparinpita iso no'pa' quètarahuè: Iquipito i' quèran huarè' Iopiratisii' pancai'pa', hua'anèntopiso naniarin.

¹⁹⁻²¹ Iporaso': Quiniro'sa', sinisèro'sa', catomono'sa', itiro'sa', huirisèro'sa', nihuaimoro'sa', amororo'sa', canano'sa', quiriquireo'sa', quiposoro'sa', inapitari iso no'pa' hua'anèntapi. Hua'anèntapirinhue', quèmaso shiparinpita quètarahuè, itèrin.

16

Ismairo nasitèrinso'

¹ Sarai co hua'huana'pihuè' ni'ton, co Apran hui'nahuaninhue'. Napoapona'huè', Saraiso a'nara cosonanèn ya'huètèrin. Inaso iquipitoron. Acara itopi.

² A'na tahuëri Saraiso', so'in itapon:

—Ni'quëchi, Sinioro co nohuantërinhuë ni'ton, co hua'huanahuë'. Napoaponahuë', cosonanëhuë acoanchinquën topirahuë. Tapona inaso', hua'huana'pi nisápirinhuë'. Hua'huanpachin cari masarahué hua'huahuë pochachin nicacaso marë', itërin.

Napotohuachina, Apranta nohuantërin.

³ Naporo chachin Saraiso', Acara masahuaton, so'in acoantërin. Nani shonca pi'ipi Canaan parti ya'huapona pochin, napoapi.

⁴ Shiarahuaton Acaraso', cayorin huachi. Inaporahuaton, hua'anën nocanin. Nocanaton, co yanatërinhuë'.

⁵ Naporo' Sarairi Apran itapon:

—Quëma tëhuëran ni'ton, Acara nocaninco. Cari chachin acoantopiranquënhuë', iporasos' hua'huanaton, nocaninco huachi. Sinioro chachin inquënposona tëhuëresos' anitochinpo': Quëma tëhuëmaranquën, ca a'na napomaraco, itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraniso' itapon:

—Ni'quë', cosonanënso', natëinquënso ya'huërin. Ma'sona nohuantëransos' nitëquë', itërin.

Naporo quëran huarë' Saraiso', Acara pa'pi aparisitërin. Napoaton, inaso ta'arin huachi.

⁷ Ta'apirinhuë', Sinioro anquëninëni* inotëro parti quënanin. Shor iraquë i'sha pipirinsos' ya'cari', quënanin.

⁸ Quënanahuaton, natanin:

—Quëmasos' Acaranquën, nohuitëranquën. Sarai cosonanëinquën. ¿Intoparanta huëcaton, intopata pa'saran? itërin.

—Patronanëhuë Sarai itopiso' ta'ananpiarahué, tënin Acara.

⁹ Naporo' Sinioro anquëninëni, itapon:

—Naquëranchin patronanën paapantaquë'. Ma'sona camairinquënsopita, natëquë', itërin.

¹⁰ Napotahuaton itaantarin:

“Ca nohuanto, hua'huayátërahuë amiparinpita ya'huëtarinquën.

Co pichicasohué' na'apona'.

¹¹ Ipora cayoransos', quëmapia'huaya huaiyaran.

Huaihuatan, Ismairo itëquë'.

Co napion ancantaton na'nëransos',

Sinioro nataninquën ni'ton, ina nininën acotëquë'.

¹² Mashotohuachin, tanan cahuario pa'pi notëraya pochin nisarin.

Ya'ipiya inimicotarin. Inanta', ya'ipiya quëran, inimicotapona'.

Quëmopinënpitari co quë'yapirinahuë',

inahua notënanquë chachin ya'huapon,” itërin.

¹³ Siniorori nontërin ni'ton, Acaraso' pa'yanëinquë tapon: “¿Yosë chachin nontaporahuë co chiminahuë ti?” tënin. Ina yonquiaton, iso pochin Sinioro nohuitërin: “Nicatonco, catahuarincoso Yosë,” itërin.

¹⁴ Napoaton inaquë poso ya'huërintosonata', “Nanpiton, ni'sárinco' posonën,” itopi. Ina pososo', Catisë ninano', Piriti ninano', inapita ninanoros' sari ahuancanapirin.

¹⁵⁻¹⁶ Acaraso' anquëni natërahuaton, patronanëinquë chachin paantarin. Tahuëri nanihuachina huairin. Apran posa shonca saota pi'ipitasos', hui'nin nasitarin. Nasitohuachina, Ismairo itërin.

17

Marca niacotacaisos' camaitërinso'

¹ Apran iscon shonca iscon pi'ipitasos', Siniorori ya'notahuaton, itapon:

—Caso Yosëco, ya'ipi nanitaparahuë. Natëtonco, nohuantërahuësoráchin niquë'.

² Napohuaton, quëmarë'co anoyatarahuë. Ca nohuanto, hua'huayátërahuë shiparinpita ya'huëtarinquën, itërin.

³ Naporo' Apransos', isonin. Isonin quëran, no'paquë huarë' monshomarin. Inapoaso Yosëri sha'huitaantarin:

⁴ —Ni'quë', iso pochin quëmarë'co anoyatarahuë. Quëma quëran na'a nacionos' sa pipiarian.

⁵ Naporahuaton, co huachi Apran itaponënhuë'. Ipora quëran huarë' Apraan itaponën. Ca nohuanto na'a nacionos' sa quëma quëran pipipona ni'ton, ina pochin nohuitaponën.

⁶ Carinquën catahuaranquën ni'ton, notohuaro' shiparinpita ya'huëtarinquën. A'naquën shiparinpita, copirno ya'conapona'. A'naquënta', nacionos' sa ocoiapona'.

⁷ Quëmarë'co ipora nani anoyatërahuë. Shiparinpitarë'conta a'na tahuëri anoyatarahuë. Yosëncoco ni'to, catahuaräponquën. Shiparinpitanta inapotäpo.

* 16:7 Sinioro anquëninëni **topachina**: Yosë chachin tapon naporin.

⁸ Ya'ipi Canaan no'pa' ipora ya'huëranquë, hua'anëntacaso marë' quëtaranquën. Shiparinpitanta iso no'pa chachin hua'anëntomiatapona'. Inapitanta', casáchin chinotaponaco, itërin.

⁹ Napotahuaton, taantarín:

—Napoaponahuë', quëmarë'coso nani anoyatërahuë ni'ton, natëco. Inapochachin shiparinpitanta natëinaco.

¹⁰ Ina pochín canpitarë'co anoyatërahuë. Canpitanta anoyatërehuaso yonquicamaso marë' ya'ipi quëmapinquëma', marcahuanamaso ya'huërin. Naporahuaton, ya'ipi shiparimapitanta inachachín natëina'.

¹¹ Taparonëmaquë, sha'huëchin imorayatërinso', niyashitëtoco'. Inaporamaso', ayonquiarinquëma carë'quëma anoyatëramaso'.

¹² Ipora quëran huarë' ya'ipi quëmapinquëma ninamasopita, nasitërin quëran posa tahuëritapasó', marcanën acotoco'. Hui'namanta', inapotoco'. Piyapinëma nisharo'sa pa'antëramasonta inapotoco'.

¹³ Ya'ipinquëma niacotacaso ya'huërin. Co a'naya tëranta topinan nicamaso ya'huërinhuë'. Inapohuatama', canpitarë'co anoyatërahuëso', nonëmaquë chachín chiminamaquë huarë' ya'huëápon.

¹⁴ Nipirínhuë', insosona co marcanën niacotohuachínhuë', ya'huërama quëran ocoimiatoco'. Canpitarë'co anoyatërahuëso', co natërinhuë ni'ton, inapotoco', itërin.

¹⁵ Naporo chachín, Yosëri Apraan itaantarín:

—Sa'aonta' Sarai itopiramahuë', co huachi inapochín nohuitaramahuë'. Ipora quëran huarë' Sara* itapoma'.

¹⁶ Inanta noya nicato catahuararahuë ni'ton, hua'huanarin huachi. Tëhuëinchachín cari noya nicato inapotarahuë. Na'a naciono'sa', ina quëran pipipona'. Ina quëran pipipisopita a'naquënso', copirno ya'conapona', itërin.

¹⁷ Napotohuachina, Apraanso isonín. Isonín quëran no'paquë huarë' monshorahuaton tëhuarin. Tëhuapon pochín yonquirín: “¡Pasa pi'ipitohuachinara, co huachi hui'nahanpíhuë'! ¡Saranta iscon shonca pi'ipitaton, co huachi onporonta nanitërinhuë hua'huanacaso!” ténin yonquinënuë.

¹⁸ Napoaton iso pochín Yosë nontërin:

—¡Ma'cha Sinioro sha'huitërancoso chachín Ismairo catahuaranhuë paya! itërin.

¹⁹ Yosëriso nipirínhuë', itapon:

—Sa'anquë chachín hui'nahanaran ta'to, napotaranquën. Hui'nán nasitohuachín, Isaco† itaran. Quëmarë'co anoyatërahuëso', inanta sha'huitarahuë. Sha'huitërahuëso chachín, shinpítanta catahuamiatarahuë.

²⁰ Ismairo marënta nontërancoso', nani natananquën. Inanta catahuarahuë. Ca nohuanto na'a hui'ninpita ya'huëtapon. Ina quëran pipipisopita na'amiatapona'. Shonca cato hua'ano'sa nicacaiso' hui'nahanapon. Ina shinpita quëran panca nación pipipon.

²¹ Napoaponahuë' quëmaro'co anoyatato sha'huitëranquënsopitaso', Sara hua'huinquën nisarín. A'na pi'i quëran, ipora tahuëri'sa pochín, Isaco nasitapon, itërin.

²² Apraan nontërinso tonitahuaton, Yosëso ina quëran pa'nín huachi.

²³ Naporo tahuëri chachín Apraanso', hui'nín Ismairo itërinso marca acotërin. Piyapinënpita pëinënuë chachín nasitopisonta', inapotërin. A'napitanta coriquinën quëran pa'anínsó', acotërin. Ya'ipi quëmapí'sa Apraan pëinënuë ya'huëpisopita, marca niacotopi huachi. Yosë camaitërinso chachín nipi.

²⁴⁻²⁵ Apraan iscon shonca iscon pi'ipitaso', taparonën sha'huëchin yashitëtopi. Ismairona shonca cara pi'ipitaso', inapotopi.

²⁶⁻²⁷ Naporo tahuëri chachín ya'ipi quëmapí'sa nipisopita marca niacotopi. Apraan, Ismairo, inapita niacotopi. Piyapinënpitanta inapopi. A'naquën pëinënuë chachín nasitopi. A'naquënso', coriquinën quëran nisharo'sa pa'antërin. Ya'ipiya niacotopi huachi.

18

Sara hua'huanacaso sha'huitërinso'

¹ Insina nararo', Mimiriri hua'anëntërinquë Apraan ya'huëarin. Inaquë niso', Siniorori, ya'notaantarín. Camotëchin pochín nisapasó' ya'notërin. Në'mëtë pëinën ya'coananënuë huënsaso', napoarin.

²⁻³ Apraanso ni'pirínhuë', cara quëmapí ina notënanquë huaniapi quënanín. Quënanahuaton, a'naroáchin paaparín nontacaso marë'. Isonín quëran no'paquë huarë' monshorahuaton, itapon:

—Sinioro, pi'pian yanontëranquën. Ama na'huëtocosohuë'.

* **17:15 Saraso'**: Copirno hui'nín tapon naporín. † **17:19 Isacosó'**: Tëhuarinso' tapon naporín.

⁴ Canpita topatama', nipa'morantécamaso marë' piyapinëhuë i'sha quëshiniquëma'. Inapootama', nara tashinantërinquë, na'yapoma pochin, chinototaco'.

⁵ Ya'huërahuëtaquëchin na'huëarama ni'quëhuarë', ma'sha tëranta capamaso quëshiniquëma'. Ina quëran chiniquën cancantatoma', paantamaso marë', itërin.

—Naporan ni'quëhuarë', inta nipachin, itopi.

⁶ Napotohuachinara, Apraanso në'mëtë pëinënuë ya'conahuaton, Sara itapon:

—Manorahuaton, cato shonca quiro pochin, noya noya tricoro'mo nininso' maquë'. Ina masahuaton, pan niquë', itërin.

⁷ Sa'in sha'huitahuaton, ta'arë'nachin ohuacaro'sa ya'huarinquë pa'nin. Noya noya nininso' toroa'hua huayonin. Huayonahuaton, a'nara piyapinë quëtërin. Quëtohuachina, inaso' tëparahuaton a'naroáchin capacaiso marë' anpirin.

⁸ Ina a'capon pochin, ohuaca sho'shoi' atachirotopisonta', acotërin. Naporahuaton ohuaca sho'shoi' o'shitërin. Inapoaton, a'capon pochin ninararin pahuantohuachina acotacaso marë'. Ni'toro'sa nara tashinantërinquë coshatasoi naporin.

⁹ Nani coshatohuachinara, ni'toro'sari Apraan natanpi:

—¿Sa'anpo huachi? itopi.

—Ma'tana në'mëtë pëi acoana ya'huëarin, itërin.

¹⁰ Naporon a'nari itapon:

—A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporon Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

Napoasoi Saraso', ya'ipi nonpiso' natanárin. Apraan pinën quëran, në'mëtë pëi acoana, ya'coana pirayan natanárin.

¹¹ Apraan, Sara, inapitaso nani mashotopi. Saraso yaniton, co huachi onpo hua'huanchináchinhuë', ninin.

¹² Ina yonquiaton, co huachi huina cacotatonhuë', tëhuarin huachi. Tëhuapon pochin, yonquirin: “Inaporahuë naporini, noya cancanchitohuë'. Napoaponahuë', catocó chachin nani mashotërai ni'ton, co quiyaso inapoasoihuë' ayapoi,” tënin yonquinënuë'.

¹³ Siniororiso nipirinhue', Apraan itapon:

—¿Sara co tëhuacasohuë' nipirinhue', tëhuarin! “Nani paiyaco” ta'ton, ¿co natëtërinhuë' hua'huanacaso ti?

¹⁴ ¿Caso Sinioroco ni'to, ya'ipi nohuantërahuëso' nanitaparahuë nica'huaso! A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporon Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

¹⁵ Sinioro naporinso natanaton, të'huanënuë Saraso tapon:

—Co tëhuarahuë', tënin. Napoaponahuë', Siniorori itapon:

—Naporpiranhue', tëhuaranso' nitotërahuë', itërin.

Sotomaro'sa marë' Yosë nontërinso'

¹⁶ Nani coshatohuachinara, paantacaiso marë' ni'toro'saso' huanipi huachi. Sotoma ninanotaquëchin pa'sahuachinara, Apraani chí'yarín. Nontaton patacaso marë' chí'yarín.

¹⁷⁻¹⁸ Papon pochin, Sinioroso' yonquiraarín. “Apraan quëran a'na tahuëri panca nacion pipiarin. Naporahuaton ina nacionso', chiniquën nanantarin. Napoaton ma'sona yaninahuëso', sha'huita'huaso ya'huërin. Nani sha'huitërahuë ya'ipi naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso'pita, ina quëran catahua'huaso marë'.

¹⁹ Nani ina huayonahuë' hui'ninpita, shinpita, inapita noya pënënacaso marë'. A'chintërahuëso'pita natëtona', noya nicacaiso marë' pënënarín. Inapohuachin, sha'huitërahuëso' chachin quëtarahuë huachi,” tënin yonquiaton.

²⁰ Napoaton, Siniorori itapon:

—Sotomaquë, Comoraquë, inaquëpita ya'huëpisopita, panca oshahuanpi. Inapoatona pa'pi co noyahuë' nahuinpi.

²¹ Napoaton inatohua pa'sarahuë. ¿Sha'huitërinacosó chachin ta'ma nisapi? ta'to, nitota'huaso marë' pa'sarahuë.

²² Cato ya'piso quëchitahuatona', Sotoma ninanoquë pa'pi. Apraanso nipirinhue', Siniororë' ninontacaso marë' quëparitërin.

²³ Napoaton ya'carirahuaton, natanin:

—Tëhuëpisopitaso' no'tëquën chachin ata'huantamaso ya'huërin. Co tëhuëpisopitasohuë' nipirinhue', co inapotamaso ya'huërinhuë'.

²⁴ Tapon a'natëräpo shonca ya'pi', co tëhuëpisopitasohuë' ninanoquë ya'huëpi. Ina nápo ya'huëpiso yonquiaton: ¿Co ninano nicha'ësaranhue'?

²⁵ ¿Ama Sinioro napoquësohuë'! ¿Tëhuëpisopita, co tëhuëpisopitahuë' co napopináchin oshahuanpiso pochin ana'ntamaso ya'huërinhuë'! ¿Ama napoquësohuë'! ¿Quëmaso', noya noya coisë ya'ipi isoro'pa' marë' ninan ni'ton, no'tëquënáchin ana'ntamaso ya'huërin! itërin.

²⁶ Napotohuachina, Siniorori itapon:

—A'natérápo shonca co tēhuēpisopitahué', Sotoma ninanoquē ya'huēhuachin, inapita nosoroato ya'ipi ina ninanoquē ya'huēpisopita nicha'ēsarahué, itērin.

²⁷ Apraaniso nipirinhué', naquēranchin nontaantarín:

—Quēmaso Yosēnquēn, caso topinan piyapico niporahué', naquēranchin nontaanta'inquēn. Ama ina maré' no'huicosohué'.

²⁸ Catapini shonca a'natérápora' co tēhuēpisopitahué' nanihuachina', a'natérápo pahuaninso' maréáchin, ¿ya'ipi Sotomaquē ya'huēpisopita, ata'huantapon ti? itērin.

—Catapini shonca a'natérápo tēranta co tēhuēpisopitahué' ya'huēhuachina', co ninano ata'huantarahué', itērin.

²⁹ —Tapon catapini shoncara', co tēhuēpisopitahué' ya'huēpi, taantarín Apraan.

—Ina napoya tēranta ya'huēhuachinaso', co ata'huantarahué', tēnin Yosé.

³⁰ Apraaniso nipirinhué', naquēranchin Yosé nontaantarín:

—Inachin inachin nontápiranquēnhué', ama ina maré' no'huicosohué' topirahué. Taponara cara shoncara' ya'huēpi, itērin.

—Cara shoncaya tēranta ya'huēhuachina', co ata'huantarahué', itērin.

³¹ —Tēhuēnchachin caso Sinioro co natantonhué pochin nontáranquēn. Cato shoncara', co tēhuēpisopitahué' ya'huēhuachina': ¿Onpoaranta'? itaantarín.

—Cato shoncanta co tēhuēpisopitahué' ya'huēhuachina', co ninano ata'huantarahué', itērin Yoséri.

³² Apraani naquēranchin nontaantarín:

—Iporaíchin Sinioro nontaantaránquēn. Ina quēran co huachi apiponquēnhué ni'ton, ama no'huicosohué'. Shoncaíchin co tēhuēpisopitahué' quēnanpatan: ¿Onpoaranta'? itērin. Napotohuachina, Siniorori itaantarín:

—Shoncaya tēranta co tēhuēpisopitahué' ya'huēhuachina', co ninano ata'huantarahué'.

³³ Apraan nontērinso toquitahuaton, Sinioroso pa'nin huachi. Apraonta', nē'mētē pēinēnquē'pa' panantarín.

19

Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita ata'huantērinso'

¹ Nani yatashirahuaso', cato anquēniro'saso Sotoma ninanoquē camapi. Ninano ya'coanaquē chachin Noto huēnsaso', camapi. (Inaquē ya'huēhuano'sa niyontonpi ma'sha yonquiatona anoyatacaiso maré'.) Cato ya'pi canquípiso quēnanahuaton, paaparin nontapon. Isonin quēran no'paquē huaré' monshorin.

² Monshorin quēran itapon:

—Caso siniororo'sa piyapinēma pochinco. Huēco pēinēhuéquē onpopionta hué'écamaso nohuantoco'. Inaquē nanitērama nipa'morantécamaso'. Tashiraya yapa'patama paantaco', itērin. Napotopirinhué', inapitaco co nohuantopihué'.

—Naporinchi paya. Napopiranhué' co nohuantērarué'. Caniquē tēranta noya hué'ēpoi, itopi.

³ Napotopirinhué', Notori naquēranchin naquēranchin sha'huitohuachina, napoin quēran pēinēnquē pa'pi huachi. Canconpachinara, noya coshoro nitērin. Pan co ahuépcatopinanhué' anpitanon, inapitaré' acotohuachina, ni'toro'sa coshatopi huachi.

⁴ Napoaponahué', co huara chinochátérasoihué' ya'ipi ya'huēhuano'sari Noto pēinēn tan-capitopi. Hui'napiro'sa quēran, mashoro'saquē huaré' yamoipi.

⁵ Noto no'huitona', chiníquēn nontiipi:

—¡Quémapi'sa pēinēnquē canquípiso'! ¿Intopata ya'huapi? ¡Ocoiquē tēcari'! itopi.

⁶⁻⁷ Naporor' Notoso' pēinēn noyá oncotahuaton, inapita nontapon pipirin.

—Ama iyaro'sa napocosohué', pa'pi co noyahué' yonquirama'.

⁸ Cato hui'nahué'pita nano'sa co quémapi' sē'huayátērarinsohué', ya'huētērinco. Inapita nipachin ocoichinquēma', nohuantēramaso' nitoco'. Isopita quémapi'saso nipirinhué', ama napotocosohué'. Cari pērarahué' pēinēhuéquē ya'conquipi ni'ton, napotaranquēma', itērin.

⁹ Inapitariso nipirinhué', itapona':

—¡Po'shaquē quēmaso'! Nisha piyapinquēn niponahué', ¿yacamairancoi ti? ¡Iporaso huachi inapita quēran na'con na'con, quēma nitarainquēn! itopi. Napotatona', Noto ahué'rapí. Pēinēn ya'coananta', yapaparapitopi huachi.

¹⁰ Napoaponahué', ni'toro'sari Noto mapi. Masahuatona', acoana po'mopi. Napotatona', ya'coana oncotaantapi.

¹¹ Naporor' chachin piyapiro'sa aipiran nisapisopita, a'naroáchin asomarayapi huachi. Hui'napiro'sa quēran, mashoro'saquē huaré' ya'ipi somarayapi. Ina nipirinhué' tēranta', amiai huaré' ya'coana yonípi.

¹² Naporō' ni'toro'sari, Noto itaponā:

—¿Ya'huētērinquēn aquētē huarē' quēmopiro'sa isēquē? Hui'nānpita quēmapi'sa', sanapi'sa', mi'sēro'sa nicacaiso nīpisopita ya'ipi inapita, iso ninano quēran ocoiquē'. Ocoiaton áquē quēpaquē'.

¹³ Iso ro'tē ata'huantarai ni'ton, quēpaquē'. Iso ninanoquē pa'pi co noyahué' nīpiso', na'a piyapi'sari Sinioroquē sha'huirapipi. Napoaton, ata'huanta'huaiso marē' a'parincoi, itopi.

¹⁴ Napotohuachinara, Notoso mi'sēnpita nicacaiso nīpisopita sha'huitacaso marē' pa'nin: —¡Manóton huēco pa'ahua'! Iso ninano quēran pipia'ahua'. ¡Siniorori iso ninano ata'huantarai ni'ton, huēco pa'ahua'! itērin. Itopirinhué', co natēpihuē'.

¹⁵ Nani tahuēri ya'cari nīpachina, anquēniro'sari Noto itaponā:

—¡Pashi tēquē'! Sa'an, cato hui'nānpita, inapita masahuaton, iso ninano quēran ocoiquē huachi. Ninano ata'huantēraiquē, chimintama'.

¹⁶ Napotopirinhué', Notoso' co manorinhué' ni'ton, Yosēri nosoroaton, yanicha'ērin. Napoaton anquēniro'sari, sa'inē chachin maimirarin. Hui'ninpitanta maimirarahuatona', ninano quēran cha'ēcaiso marē' ocoipi.

¹⁷ Ninano quēran nani pipihuachinara, a'na anquēniri itapon:

—¡Cha'ēcamaso marē' manóton ta'aco'! Ama pinēma parti tahuērēcosohué'. Pa'mia paco'. Ama ma'sha marē' tēranta iso motopianaquē chinicosohué'. Cha'ēcaso nohuantohuatama', motopiro'sa parti ta'aco', itērin.

¹⁸⁻¹⁹ Notoriso nīpirinhué', itapon:

—¡Co Siniororo'sa topirahuē'! Tēhuēnchachin canpitaso', na'con catahuaramaco huachi. Noyanquēma ni'ton, nicha'ēramaco. Napoaponahuē', motopiro'sa parti ta'aca'huaso', co nanitarahuē'. Huancoipi ni'soi', ayaro' icantatoncoi tiquihuachincoi.

²⁰ Ni'co', paséyáquē a'na ninanoa'huaya ya'huērin. Inaquē tēhuēnchinso' noya paca'huaiso' topirahuē'. Nohuantoco inaquē pa'i cha'ēca'huaiso marē'. ¿Co'ta inaso', co panca ninanoyahuē'? itērin.

²¹ Napotohuachina a'na anquēniri itapon:

—Nani natananquēn nontērancoso'. Nohuantērāso chachin nisarahué'. Co ina ninanoso', ata'huantapohué'.

²² Napoaponahuē', ¡manóton inatohua paco'! Inatohua canama huarē' Sotoma ninano ata'huantarai huachi. Napoaton ina ninanoso', Soaro* itopi.

²³ Nani tahuērihuachina Notoso', Soaro ninanoquē camarin.

²⁴ Naporō' Siniorori, pēn o'nan pochin a'paimarin. Sha'pi mo'shirē chachin, a'paimarin. Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa aipi a'paimarin.

²⁵ Inapotatōn, ata'huantērin. Ya'ipi inaquē ya'huēpisopitarē chachin ata'huantērin. Ina motopianaquē papotērinso'pitanta', ya'ipi tiquirin.

²⁶ Noto sa'inso nīpirinhué', co Soaroquē camarinhué'. Oshaquēran so'in imaquiáponahuē', pinēn parti tahuērēhuachina, inaquē chachin yamora moto' taranaton, chiminin.

²⁷ Tashiramichachin Apraanso', i'huara Sinioro nontērintaquēchin pa'nin.

²⁸ Ina quēran, Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa nocorin. Ya'ipi ina motopiananta nocomapirinhué', ina ro'tē quēran pa'pi huēhuēpiro conai pipirarin ni'nin. Panca orno quēran tomontērinso pochin, pipirarin.

²⁹ Ina pochin, ina motopianaquē ninanoro'sa Yosēri ata'huantērin. Noto yacapatērinso parti noyá ata'huantērin. Notoso nīpirinhué', co ata'huantērinhuē'. Apraan yonquiaton, cha'ēcaso marē' ina quēran ocoirin.

Moaporo'sa', amono'sa', inapita ya'huērinso'

³⁰ Inapita ninanoro'sa ta'huantopi piquēran, Notoso' tē'huatērin. Tē'huataton, Soaroquē ya'huēcaso co nohuantērinhuē'. Napoaton cato hui'ninpitare chachin motopiro'sa parti, ya'huēcaso marē' pa'pi. Inaquē a'na motopi naninquē, cara chachin ya'huēpi.

³¹ A'na tahuēri paya paya nininsoari, caia'huain, itapon:

—Ni'quē caira. Ya'ipi parti sanapi'sa ya'huērinso', so'yatona hua'huainpi. Canposo nīpirinhué', isoporinguē quēmapi pahuanin quēran, co inapochináchinhué' ninē'. Tataichin mini nīpirinhué', nani inanta mashotarin.

³² Napoaton, huēquē pa'a o'shitatē tēpaita'a. Inapotatē', hua'huainpo ya'huētiinposo marē' huē'ēpa'a, itērin.

³³ Naporō tashi chachin pa'pina huino o'shitomiatopi. Nani ano'pihuachinara, paninanso' pa'pin quēhuēnparin. No'pirahuē ni'ton, co nataninhué' hui'nini quēhuēnparinso'. Co pa'ninso tēranta nataninhué'.

³⁴ Tahuēriantarinquē paninanso', caya'huain itaantapon:

* 19:22 *Soaroso'*: Pi'pira'huaya tapon naporin.

—Ni'quë caira, achin tashi caso tata quëhuënaparahuë. Quëma ya'huëre' quëhuënapacaso marë' ipora tashinta ano'pianta'a. Inapoaté catonpo chachin tatanpo quëran tëranta hua'huasha ya'huëchinpo', itërin.

³⁵ Ninapotatona', naporo tashi naquëranchin pa'pina huino o'shitaantapi. Nani ano'pihuachinara, hua'hua nininso ya'huëre', pa'pin quëhuënaparin. No'pirahuë ni'ton, Notoso' co nataninhuë' hui'nini quëhuënaparinso'. Co pa'ninso tëranta', nataninhuë'.

³⁶ Inapoatona', cato chachin cayopi. Pa'pina quëran napopi.

³⁷ Paninanso' huaihuachina, quëmapia'huaya huairin. Inaso', a'shini Moapo† itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora moaporo'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

³⁸ Hua'hua nininsonta huaihuachina, quëmapia'huaya chachin ya'huëtërin anta'. Inanta a'shini Pin-ami‡ itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora amono'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

20

Apraan Apimiricorë naporinso'

¹ Apraanso', piyapinënpitarë chachin ya'huëapi quëran pipipi. Pipirahuatona', Niquipi parti paantapi. Quiraro ninanoquë canconahuatona', inaquë ya'huëcaiso marë' quëparitopi. Ina ninanso', Catisë ninano quëran Shor parti ira pa'ninso' huãcana quëparitërin.

² Apraanso' inaquë ya'huapon pochin, Sara sa'in nipirinhue': "Oshihuë," toconin. Napoaton Quiraro copirno Apimirico itopisori yamanin. Camaitohuachina, macacaso marë' Sara quëpatopi.

³ Napoaponahuë', naporo tashi chachin Yosëri huë'ënuquë pënënin: "Quëmaso chiminarian. Sanapi mananso so'yahuan ni'ton, chiminamaso ya'huërin," itërin.

⁴ Apimiricoso', co Sara ichihuë'ëshâtërarinhue'. Napoaton Siniro itapon: "Siniro co manta onporahuë ni'ton, co tēpaancoso ya'huërinhuë'.

⁵ Co'ta Apraan chachin naporin: 'Oshihuë', tēnin. Saranta: 'Yo'yohuë', tēnin. Cato chachin napopi ni'ton, co nitotatohuë manahuë,' itërin.

⁶ Napotohuachina, Yosërinta huë'ënuquë chachin a'paniantarin: "Tëhuënachachin co nitotatohuë' naporan. Napoaton ca nohuanto co ichihuë'ëranhuë'. Carinquë ya'copirancuëna ama oshahuanaton tēhuëtancoso marëhuë'.

⁷ Iporaso nipirinhue', so'in chachin quëtaantaquë'. Inaso pënëntona'pi ni'ton, quëma marë' nontarinco. Ama chiminamaso marëhuë', nontarinco. Co'so' quëtaantahuatanhuë', sa'an, hui'nanpita, inapitarë'quë chachin, ta'huantaran," itërin huë'ënuquë.

⁸ Tahuërianpitoahuachina, Apimiricoso huënsëintarahuatón, piyapinënpita amatërin. Huë'pachinara, ya'ipi hua'narinso sha'huëtërin. Natanahuatona', piyapinënpitaso pa'pi pa'yanpi.

⁹ Ina quëran Apraan amatahuaton, itapon:

—¡Ma'huantacha nitapirancoihuë' paya! ¡Caso co maquë tëranta tēhuëtëranquënhue'! Quëmaso nipirinhue', napotatoncoi panca yaaoshahuanpirancoihuë'. Ca aoshahuatantonco, quëmopinëhuëpita, piyapinëhuëpita, inapita, na'inchitonhuë'. ¡Co naporëhuë'!

¹⁰⁻¹¹ ¿Ma'ta yonquiaton, napotopirancohuë'? itërin. Napotohuachina, Apraani itapon:

—Isëquëso', co manta Yosë natëpihuë'. Sa'ahuë matiinacoso marë' tēpaponaco caso', ta'to naporahuë.

¹² Naporahuaton Saraso', oshihuë anta'. Ina tataquëranchin nipiraihuë', mamahuëi quëranso', nisha ninai. Napoaton cari manahuë.

¹³ Yosë chachin, tatahuë ya'huërin quëran pipicaso' camaihuachincora, sa'ahuë sha'huëtërahuë: "Insëquë tëranta pa'nëhuaquë: 'Inaso yo'yo masho,' tēquë ta'a, itërahuë," tēnin Apraan.

¹⁴ Ina natanahuaton, Apimiricoso sa'in quëtaantarín. Naporahuaton, ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita quëtërin. Piyapinënpita camaicaso marënta': Quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita quëtërin.

¹⁵ Ina quëtahuaton, itërin:

—Ni'quë iya, no'panëhuëso pancana, insëquëso costaranquë ya'huëquë', itërin.

¹⁶ Saranta', itapon:

—Ni'quë imoya, yo'yo masho huaranca coriqui prata quëran nininso' quëtërahuë. Ya'ipiya quëran co tēhuëransohue' nitotacaiso marë' ina nápo quëtërahuë. Co insonta pinoinquënsa ya'huërinhuë'.

† **19:37 Moaposo'**: Pa'pin quëran ya'huërinso', tapon naporin.

‡ **19:38 Pin-amiso'**: Piyapinëhuëpita hui'nin tapon naporin.

¹⁷ Ina quëran Apraan, Yosë nontërin Apimirico marë'. Ina sa'in, cosonanënpita, inapita marënta', Yosë nontërin. Nontohuachina, Yosëri anoyatërin. Naquëranchin hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

¹⁸ Siniorori nani Apimirico ya'huërinquë, sanapi'sa ana'intopirinhüë'. Ama hua'huanaçaiso marëhuë', Sara na'in quëran napotopirinhüë'. Napoaton Apraani Yosë nontërin inari anoyatacaso marë'. Napohuachina, Yosëri Apimirico sa'in, piyapinënpita sa'ina', inapita anoyatërin. Hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

21

Isaco nasitërinso'

¹ Sha'huitërinso chachin, Siniorori Sara catahuarin.

² Ina nohuanton napoin quëran cayorin huachi. Tahuëri nanihuachina, quëmapia'huaya huairin. Inaso', Apraan mashoya nicaquë huarë' hui'nahuaninso hua'huatërin. Yosëri sha'huitërinso tahuëri'sa chachin, hui'nin nasitërin.

³ Sa'inquë chachin hui'nahuaninso nasitohuachina, Isaco itërin.

⁴ Yosë camaitërinso chachin posa tahuëritohuachina, marca acotërin.

⁵ Apraan pasa pi'ipitaso', hui'nin Isaco itërinso', nasitarin.

⁶ Naporo' Sara yonquirin: "Yosë catahuarinco ni'ton, capa cancantato, tëhuarahuë. A'napitanta', hua'huanahuëso nitotohuachina', ya'ipiya quëran capa cancantatona tëhuapona'.

⁷ Co hua'huana'pichuë ni'to, co inso tëranta Apraan nontaton: 'Tëhuëenchachin Saraquë hui'nahuanaran,' co ichitonhuë'. Inaso nipirinhüë', máshoya niponahuë', hui'nahuanin huachi," tënin.

Acara, Ismairo, inapita Apraani a'parinso'

⁸ Isacoa'huaya oshaquëran so'sohuachina, a'shini a'potërin. A'potërinso tahuëri, capa cancantacaiso marë' Apraan panca pita ninin.

⁹ Capa cancantapirinhüë', Saraso' co noyahuë' cancantërin. Cosona hua'huini Isaco monaton ya'nipitarin ni'nin.

¹⁰ Napoaton Apraan sha'huitërin: "¡Cosonaso', hua'huinë chachin, a'paquë pa'in! Isacoso hua'huahuë chachin ni'ton, co nohuantërahuë' quëma ma'shanënpita cosona hua'huionta quëtacaso'," itërin.

¹¹ Ina natanaton, Apraan panca sëtërin. Hui'nin ni'ton, sëtëyarin.

¹² Sëtöpirinhüë', Yosëri itërin: "Ama hui'napi marë' sëtëquësohuë'. Co cosonanën marë' tëranta sëtacaso ya'huërinhuë'. Ma'sona Sara nohuantërinso niquë'. Isaco quëran pipipisopita, noya noya catahuararahuë. Inapita mini yonquiato nani sha'huitëranquën nisapaso'.

¹³ Cosona hua'huionta catahuarahuë. Ca nohuanto, shinpita panca nacion ocoiapona'. Hui'nan chachin anta ni'ton, catahuarahuë," itërin.

¹⁴ Tahuëririnquë tashiramiachin Apraanso', Acara quëtacaso marë' coshoro manin. A'nara sha'huëtë morsaquë i'sha ta'panahuaton, quëtërin. Hui'nionta Ismairo itërinso', a'paantërin quëpacaso marë'. Inahuaso pa'pachinara, Piirsipa inotëro parti chihuëatona', topinan pa'sápi.

¹⁵ I'sha sha'huëtë morsaquë ya'huërinso', ta'quipi. Ta'quihuachinara Acaraso', naraa'huaya tashinantërianaquë hua'huin acorahuaton, patërin.

¹⁶ Aquëmiachin pa'sahuaton, huënsëconin. Ama hua'huin chiminso nicaçaso marëhuë', inaquë huënsëconin. Huënsëhuachina, hui'napiso na'nërin huachi.

¹⁷ Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin. Napoaton Yosë anquëninëni, inápa quëran përasahuaton nontërin: "¿Ma'ta Acara onporan? ¡Ama pa'yanquësohuë'! Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin.

¹⁸ Manóton pa'sahuaton, macontaquë'. Ama patëquësohuë'. Ca nohuanto, hua'huion quëran panca nacion pipipon," itërin.

¹⁹ Naporo' Yosë nohuanton, Acara a'na posoquë i'sha quënanin. Inaquë pa'sahuaton, sha'huëtë morsaquë manin. Ina masahuaton, hua'huin o'shitonin.

²⁰⁻²¹ Yosëri, hui'napi catahuarin ni'ton, nóya a'shinin. Paran inotëro parti ya'huëpi. Míso pë'chinatërin. Oshaquëran a'shini Iquipito sanapi yoniton, acoantërin.

Apimirico Apraanë anoyatopiso'

²² Naporo tahuëri'sa pochin Apimirico pa'nin Apraan nontapon. Huicororë' pa'nin. Inaso', Apimirico sontaronënpita camairinso'. Inaquë Apimiricori Apraan itapon:

—Tëhuëenchachin quëmaso' nani ma'sha nipatana, Yosë catahuarinquënsa ni'nai.

²³ Napoaton isëquë chachin Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco: Ama hui'nahuëpita, shihuëpita, ama ca tëranta', ma'sha onpotancoso marëhuë', sha'huitoco. Carinquënsa

nosoroaténquën co ma'sha onpotëranquënhuë'. Inapochachin quëmanta noya ni'coi. A'napita ya'huëhuano'santa', noya ni'camaso marë' Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco, itërin.

²⁴ Napotohuachina Apraan tapon:

—Yoscoarë' co ma'sha onpotëranquëmahuë', itërin.

²⁵ Napoaponahuë', Apraani itaantapon:

—Carinquëmaso', noya yonquëpiranquëma'. Quëma piyapinënpitaso nipirinhüë', a'nara poso ihuaraiso matërinacoi, itërin.

²⁶ Ina natanahuaton, Apimiricori itapon:

—Co sha'huitërancohuë' ni'ton, ipora huarë' namaso natanahuë. Inpitaso inapotomaringuën. Co caso nitotërahuë', itërin.

²⁷ Napotohuachina, naporo tahuëri cato chachin, noya ninitona ya'huëcaiso marë' anoyatopi. Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi. Ina quëran anoyatopiso yonquëcaiso marë' Apraani ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita manin. Masahuaton Apimirico quëtërin.

²⁸ Naporahuaton canchisë ohuica nanoyan nipisopita huëntonën quëran nisha acoarin.

²⁹⁻³⁰ Nisha acoaso', Apimiricori itapon:

—¿Ma'marëta canchisë ohuicaro'sa nisha acoaran? itërin.

—Isopita canchisë ohuica, quëtëranquën: “Tëhuëenchachin Apraani ina poso ninin,” ta'camaso marë' quëtëranquën, itërin.

³¹ Napoaton ina ro'tëso', Piirsipa itopi. Inaquë cato chachin Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi ni'ton, ina pochin nohuitopi.

³² Nani anoyatohuachina Apimiricoso', Huicororë chachin huiristino'sa no'panën parti paantapi.

³³ Nani pa'pachinara, Apraanso inaranchin Sinioro chinotërin. Inaso': “Yosë ya'huëmiatërinso',” itopi anta'. Inaquë chinotaton, a'nara tamarisco nara sha'nin. Nani sha'huirahuë chachin ina no'paso', Piirsipa itopi.

³⁴ Hua'qui Apraan huiristino'sa no'panënaquë, yacapatërin.

22

Yosëri Apraan tënirinsó'

¹ Ina piquëran Yosëri: “¿Tëhuëenchachin ta'ma Apraan natërinco to?” ta'ton, tënicaso marë' përarin:

—Apraan, itërin.

—Ma'ta Sinioro ya'huëarahüë, tënin Apraan.

² Naporo' Yosëri itapon:

—Hui'nan Isaco itëranso', a'naichin ni'ton, nosoromiatëran. Ina nipirinhüë', masahuaton Moria parti quëpaquë'. Inaquë canconpatan, a'na motopi a'notëranquën. Inaquë chinotancoso marë' ina tëparahuaton, ya'ipi ahuiquitëquë', itërin.

³ Tahuëririnquë Apraanso', tashiramiachin huënsëintarahuaton, tapatarin huachi. Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso marë' pë'shitërinso', moranënuë a'mitërin. Ina quëran hui'nin, cato piyapinënpita, inapita quëparin. Yosëri sha'huitërinquë pa'nin huachi.

⁴ Cara tahuëri quëran Apraanso', Yosëri sha'huitërinso' no'pa' notërin.

⁵ Naporo' piyapinënpita itapon:

—Isëquë ninatacoi. Moranta isëquë patarahüë. Quiyaso' amasha aquëcha pa'sahuatoi, Yosë chinotarai. Nani chinotahuatoi o'mantarai, itërin.

⁶ Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso', Isaco apitëntërin. Inaoranta cosoroa'hua, pë'to ra'pi, inapita manin. Ina quëran pa'pi huachi.

⁷ Papon pochin Isacori, Apraan itapon:

—¡Tata! itërin.

—¿Ma'ta conpaa'hua? itërin pa'pini.

—Ni'quë tata, nani ihuë ya'huërin. Pë'to ra'pinta ya'huërin. Carniroa'hua ya'ipi ahuiquitacaso marëso': ¿Intoparanta manë'? itërin Isacori.

⁸ —Yosë nohuanton conpa ya'huapon, itërin pa'pini. Ina quëran, paantapi.

⁹ Yosëri sha'huitërinquë canconpachinara, Apraanso a'nara artaro ninin. Tënirahuaton, ina aipi ihuë acorin. Ina quëran hui'nin tonporahuaton, ihuë aipi acorin.

¹⁰ Inaquë acorahuaton tëpacaso marë' cosoroa'hua manantërin.

¹¹ Naporo chachin Sinioro anquëninëni, inäpa quëran përarin:

—¡Apraan! ¡Apraan! itërin.

—Ma'ta Sinioro ya'huëarahüë, itërin Apraani. ¹² Sinioro anquëninënisó', itapon:

—Ama hui'nan tëpaquësohuë'. Tëniponquën napotopiranquënhüë', iporasó' nani nitotërahuë. Ya'ipi cancanën quëran huarë' imaranco tënahüë. Hui'nan a'naichin nipirinhüë', co apiratërancohuë ni'ton, nitotërahuë, itërin.

¹³ Naporó' Apraan tahuërëhauaton ni'pirinhuè', a'nara carniro quènanin. Yosè nohuanton pomonèn quèran, nara'huaya sè'paquènquè a'ténin. Ina masahuaton hui'nin ya'huèrenamèn tèparin. Inapotaton, Yosè chinotacaso marè' ya'ipi ahuiquitèrin.

¹⁴ Ina quèran Apraani ina ro'tè aninihuanin. "Pahuantèrinpoaso' Sinioro quètèrinpoaquè," itèrin. Napoaton, iporahuata ina pochin nohuitapi. "Motopiquèsó', pahuantèrinpoasopita Sinioro quètèrinpoa'," topi nonatona'.

¹⁵⁻¹⁶ Sinioro anquèninèni, naquèranchin inápa quèran Apraan pèraton itapon:

—Sinioro naporin: "Ya'ipi cancanèn quèran huarè' natètonco, a'naichin hui'nán nipirinhuè' co apiratèrancohuè'. Inaporanso marè' noya ni'nanquèn. Caso Yosèco ni'to, no'tèquèn sha'huitaranquèn.

¹⁷ Noya nica'tènquèn catahuamiataranquèn. Ca nohuanto shiparinpita, tayoraro'sa nápo na'apona'. Marè yonsanquè inotèra'huaya nápo, na'amiatapona'. Naporahuaton, inapitaso inimiconèna minsèra'piapona'.

¹⁸ Quèma natèranco ni'ton, ya'ipi isoro'paquè naciono'sa ya'huèrinsopita, shiparinpita quèran catahuararahuè'," itèrin.

¹⁹ Nani Yosè chinotahuatona', Apraanso hui'ninè chachin piyapinènpita quèparitopiquè, pa'mantapi. Ina quèran ya'ipi chachin, Piirsipaquè panantapi. Inaquè Apraan hua'qui ya'huèrin.

Nacoro hui'ninpita nipiso'

²⁰ Hua'quimiachin ya'huapona pochin, Apraanso natantèrin. "Miricanta', Nacoro sa'in nininso', Sara pochachin hua'huanin anta'," itopi.

²¹ Paninanso', Os itopi. Ina quèran niantarinsó', Pos itopi. Ina quèran a'nanta niantarinsó', Quimoino itopi. (Quimoiononta hui'nahuanpachina, Aramo itopi.)

²² Quimoino quèran nasitaantapi: Quisito, Aso, Piritasi, Itarapi, Pitoiro, inapita.

²³ Ina Pitoiro mini, Nipica pa'pin. Nacoroso', Apraan iya'huain. Ya'ipiya quèran Miricaso', posa hua'huinpita ya'huètèrin. Ina nápo Nacoroso', sa'inquè chachin hui'nahuanin.

²⁴ Naporahuaton a'na sa'inquènta hui'nahuanin. Ina sa'inso', Nioma itopi. Inaquè hui'nahuaninsopitaso': Tipa, Caamo, Taas, Maaca, inapita.

23

Sara chiminso'

¹ Saraso', pasa cato shonca canchisè pi'i icanin.

² Ina quèran Quiria-arpa ninanoquè chiminin. Ina ninanosó', Ipron itopi anta'. Inaso Canaan parti ya'huèrin. Sa'in chiminso' marè' Apraanso', sètaton, na'nèrárin, ayanárin, naporin.

³ Ina quèran, sa'inco' nonèn patahuaton, ya'huèhuano'sa nontapon pa'nin. Ya'huèhuano'saso', itiro'sa itopi. Hua'ano'sa nipisopita niyontoyantopiquè, quènanconin. Inaquè nontahuaton itapon:

⁴ —Caso co ya'huèhuancohuè' niporahuè', yacapanranquèma'. Sa'ahuè chiminin ni'ton, chiminpatamara nipo'moramaso' no'pa' pa'antoco canta topirahuè, itèrin.

⁵ Napotohuachina, Iti hua'ano'sari itapona':

⁶ —Natanquè sinioro sha'huichinquèn. Yosè huayoninquèn ni'ton, quèmaso' chiniquèn nanantèran. Nipo'moraiso' no'pa' insosona noya noya ni'nanquè, sa'anco' po'moquè'. Co incoi tèranta apirataranquènhuè', itopi.

⁷⁻⁸ Napotohuachinara, Apraanso huanirahuaton, itiro'sa nontaantacaso marè' mónsho ténin:

—Tèhuèchachin isoporinguè sa'ahuèco' po'moca'huaso nohuantohuatama', catahuaco. Canpitari ya'huèrenamèhuè Sohuaro hui'nin Ipron itopiso', nontoco topirahuè.

⁹ Maquipiraquè nanin ya'huèrinso', pa'anchinco. Inaso no'panèn intonquè ya'huèrinso'. Onposona pa'tèrinso' no'tèquèn pahuèrètarahuè. Inapohuato, chiminpatoi nipo'moca'huaiso marè' isoporinguè ya'huètarinco huachi.

¹⁰ Ipronta Iti piyapi. Inanta inaquè chachin nisarin ni'ton, a'napita hua'ano'sa natan-tonènguè inaora chachin Apraan sha'huitèrin. Chiniquèn nonin ninano ya'coanataquèchin, na'huèpisopitanta', natanacaiso marè':

¹¹ —Ama sinioro napoquèsóhuè'. Topinan naninso' quètaranquèn. Inainpichin no'pa' ya'huèrinsonata', quèchinquèn. A'napitanta natantonènguè sha'huitaranquèn. Napoaton sa'anco' po'moquè huachi, itèrin.

¹² Napotopirinhuè', Apraanso ya'huèhuano'sa inachintopiso nitotaton, anoyatarin. Naquèranchin ya'huèhuano'sa ni'tonènguè mónsho taantarin.

¹³ A'napitanta natantonènguè, Ipron itaantapon:

—Natanquë api nontaanta'inquën topirahuë. Onpopionta no'pa marë' pahuërë' maquë'. Naporo huarë' sa'ahuëco' po'moarahuë, itërin.

¹⁴⁻¹⁵—Noya sinioro pa'. Ina no'paso', catapini pasa coriqui prata quëran nininso' pa'tërin. Canpoaso ma'huaënpoa ni'tëhua', co inaichin marë' aquëtë huarë' nonsápoa ya'huërinhuë'. Napoaton, po'mochanquë sa'anco huachi, itërin.

¹⁶ Napohuachina, Apraanso ina nápo marë' anoyatërin. Ina quëran Iti hua'ano'sa ni'tonënguë, no'tëquën pahuërëtërin.

¹⁷⁻¹⁸ Inapoaton Apraani, Ipron no'panën Maquipiraquë ya'huërinso', pa'anin. Ina no'paso', insina nararo Mimiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. No'pa', nanin, nararo'sa inainpichin ya'huërinso', inapita Apraani hua'anëntërin huachi. Iti hua'ano'sari ya'ipiya quëran nitotopi. Ninano ya'coanataquëchin na'huëpisopitanta', nitotopi.

¹⁹ Nani anoyatahuaton Apraanso', Maquipira naninquë sa'anco' po'morin huachi. No'pa' pa'aninquë napotërin. Ina no'paso' sha'huirahuëso chachin, Mimiriri hua'anëntërinso no'pa quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Ina ro'tëso', Ipron itopi anta'. Canaan parti ya'huërin.

²⁰ Ina pochin Apraan, no'pa', nanin, inapita pa'anaton, hua'anëntërin. Itiro'sari, pa'antërin nipa'pitacaiso marë'.

24

Isaco marë' sanapi yonípiiso'

¹ Apraan nani noyá mashotërin huachi. Nani ma'sha nininquë Siniorori catahuami-atërin.

²⁻³ A'na tahuëri, piyapinën masho masho nininso', përarin. Inari ya'ipi ma'shanënpita a'pairin. Huë' pachina itapon:

—Natëancoso nitotá'huaso marë', tonaroana së'huatoco. Së'huatatonco: “Sinioroso Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntaton, isoro'panta hua'anëntërin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën natëaranquën. Co isoporinguë Canaan sanapi nininso', Isaco macacaso ya'huërinhuë,” itoco.

⁴ Quëma chachin hua'huatërahuëso no'paquë paquë'. Inaquë pa'sahuaton, quëmopinëhuëpita quëran sanapi yonítëquë', itërin.

⁵ Napotohuachina, piyapinëniso itapon:

—Napopiranhuë', sanapi yonirahuëso co yaimaquentahuachincohuë': ¿Onpochita? ¿Hua'huatëranso parti hui'nán quëpamanta'i ti? itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraani itapon:

—¡Ama napoquësohuë'! ¡Co inaquë quëpamantacaso ya'huërinhuë'!

⁷ Sinioroso Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntërin. Nani ina sha'huítërinco iso no'pa' shi-huëpitari hua'nëntacaso'. Iráca tatahuë ya'huërin no'pa quëran ocoirincó. Quëmopinëhuëpita ya'huërin parti quëran ocoirincó huachi. Ocoirahuatonco isëquë quëninco. Inari chachin anquëninën a'pararin catahuainquënsó marë'. Ina nohuanton, sanapi nohuantarin isëquë huëcacaso'.

⁸ Sanapi isëquë huëcacaso co nohuantohuachinhuë', naporo huarë' Yoscoarë' ténanso co na'intarinquënhuë'. Nípirinhuë' ama onporonta inatohua hui'nahuë quëpaquësohuë', itërin.

⁹ Napotohuachina, piyapinëni Apraan tonaroonanën së'huatërin. Së'huatahuaton: “Yoscoarë', sha'huítërancoso chachin, nisarahuë,” itërin.

¹⁰ Itahuaton, tapatarin huachi. Hua'anën ma'shanënpita, pa'ton pa'ton nininsopita, huay-onahuaton, nicanatacaso marë' tapararin. Shonca camiyóquë apë'pëthatuatona', Nacoro ninano itopiquë, pa'pi huachi. Inaso ninano', Misopotamia parti ya'huërin.

¹¹ Pa'sápatona', canconpi huachi. Ninano aipiran, yatashirahuaso canconpi. Naporo oraquë nano'sa i'sha macapona posoquë huë'sapi. Apraan piyapinënso' camiyoro'sa a'na poso pirayan achinotarin.

¹² Naporahuaton inaquë chachin Yosë nontërin: “Ni'quë Sinioro, quëmaso Yosëinquën. Hua'anëhuë Apraan, natërinquën. Hua'anëhuë nosoroaton catahuaco.

¹³ Nano'sa i'sha macapona huëcasoi', iso poso pirayan ninatapo.

¹⁴ Insoso nanon: ‘Yonshanën chinohuaraqüë', canta pi'piyan i'sha o'opainquën, itohuato: ‘O'oquë api, camiyonënpitanta machi o'oina', ichinco. Ina quëran piyapinën Isaco marë' sanapi huayonanso', nohuitarahuë. Ina pochin nitohuachinco: Tëhuëinchachin hua'anëhuë Yosëri nosoroaton catahuarin, tosarahuë,” itërin.

¹⁵ Orarinso' co tiqiyátërasohuë', a'nara nanon yonsha pitënahuatón, huë'sarin ni'nin. Inaso nanon, Pitoiro hui'nin. Nípica itopi. (Pitoiroso', sha'huirahuëso chachin Nacoro hui'nin. Míricaquë hui'nahuaninso'. Nacoronta Apraan iya'huain.)

¹⁶ Nipicaso', noyápiroyanchin. Naporahuaton nanon, co quëmapiri sê'huayátërarinhuë'. Canquirahuaton posoquë nohuaramarin. Yonshanën amëntaitërinso pitënhuaton, panan-tapirinhuë',

¹⁷ Apraan piyapinëni ta'arahuaton, icantonin. Icantahuaton, itapon:

—Canta apia'hua, yonshanën quëran pi'pian i'sha o'opainquën topirahuë, itërin.

¹⁸ —O'oquë api, itërin Nipicari. Napotahuaton, yonshanën chinohuararin. Inapoaton o'shitacaso marë' sê'quëtërin.

¹⁹ Nani o'opachina, Nipicari itapon:

—I'sha maantarahuato, camiyonënpitanta o'opiquë ta'panchi nohuantopiso' o'oina', itërin.

²⁰ Itahuaton, a'naromarëächin pë'tahuaro'sa o'opiquë, ta'panarin. Ya'ipi camiyoro'sa', o'ocai huarë' inaporin.

²¹ Inapoaso', Apraan piyapinënso' co manta taponahuë', topinan ni'sárin: "Tëhuënchachin Siniro catahuarincó ni'ton, ¿co topinan iratomaracohuë ti?" tënin yonquiaton.

²² Camiyoro'sa nani o'opachinara, Apraan piyapinënso', oro quëran po'moitëra pochin nipiso' manin. Saota cramo pochin quë'ninso'. Ina masahuaton, Nipica nitëananënuë a'tëntërin. Naporahuaton cato a'sontanpa oro quëran nipiso', quëtërin. A'naya a'naya pasa na'con cramo quë'ninso', quëtërin.

²³⁻²⁵ Inapita quëtahuaton, natanin:

—¿Ma'ninta quëmaso' tata?

—Caso tatahuë Pitoiro. A'shinso', Mirica itopi. Tata pa'pinso' Nacoro itopi.

—¿Ya'huërin canpita pëinëmaquë chinota'huaiso to?

—Ya'huërin mini. Camiyoro'santa capacaiso ya'huërin, itërin Nipicari.

²⁶⁻²⁷ Ina natanaton, Apraan piyapinënso' isonin. Isonin quëran Yosë chinotaton itapon: "¡Ma noyacha Siniroso paya! Inaso Yosë, hua'anëhuë Apraan natërinso'. Tëhuënchachin hua'anëhuë nosoroaton, noya catahuaantarin. ¡Quëmopinënpita pëinënuë huarë' no'tëquën quëninco!" tënin.

²⁸ Nipicaso' ta'arë'nachin a'shin pëinënuë pa'nin. Inaquë ya'ipi naporinso sha'huiontarin.

²⁹⁻³⁰ Nipicaso' a'na yo'in mashonën ya'huëtërin. Inaso', Napano itopi. Po'moitëra pochin nininso' oshin quëtëtopiso' nicaparin. A'sontanparinsopitanta', nicaparin. Sha'huirinsonta natanahuaton, Apraan piyapinën yonicaso marë' posoquë ta'amarin. Ina pirayan, camiyonënpitarë chachin huaniárin quënamarin.

³¹ Inaquë nontaton itapon:

—Huëquë api. Quëmaso' Siniro noya catahuarinquën. ¡Co aipiran quëparitamaso ya'huërinhuë! Nani pëi taparahuë canpita marë'. Camiyoro'santa huë'ëcaiso', nani taparahuë, itërin.

³² Napotohuachina, pëiquë pantapi huachi. Inaquë Napanori pë'pëtoro'sa chinohuararahuaton, camiyoro'sa a'carin. Apraan piyapinën, ca'taninsopitarë chachin nipa'morantëcaiso marënta', i'sha quëshirin.

³³ Cosharo acotohuachinara, Apraan piyapinënso' tapon:

—Co'huaa coshachátëraphuë', ma'marësona huë'nahuëso'ton, sha'huita'huanquëmaso ya'huërin, tënin.

—Ina'ton nipachin sha'huitocoi, itërin Napanori.

³⁴ —Caso Apraan piyapinënco.

³⁵ Sinirori hua'anëhuë catahuamiatërin ni'ton, pa'pi notohuaro' ma'sha ya'huëtërin: Ohuacaro'sa', ohuicaro'sa', inapita notohuaro' pë'tahuarin. Naporahuaton oro, prata inapita ya'huëtërin. Piyapinënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita ya'huëtërin. Camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta na'a pë'tahuarin.

³⁶ Naporahuaton sa'in Sara itopisonta', a'naíchin hua'huanin. Paiya nicaponahuë', quëmapí hua'huanin. Inari iporaso', ya'ipi hua'anëhuë ma'shanënpita, hua'anëntapon huachi.

³⁷ Hua'anëhuë camairincoso', natëca'huaso marë' nani Yoscoarë' ta'to sha'huitërahuë. Naporó' napotërinco: "Co isoporinquë Canaan sanapi nininso', Isaco macacaso ya'huërinhuë'.

³⁸ Tatahuëi quëran quëmopi ninaisopita ya'huëpiso parti tëhuënchinso' paquë'. Inaquë pa'sahuaton, huëntonëhuë quëran chachin sanapi hui'nahuë marë' matomaquë'," itërinco.

³⁹ Napotohuachincora, cari itërahuë: "Quëmaso' hua'anëhuënuë nipiranhuë' nonchinquën: Pa'pato, co'so sanapi yaimaquintahuachincohuë' ¿Ma'ta onpo'í?" itërahuë.

⁴⁰ Napotohuatora, sha'huitërinco: "Ni'quë', caso Siniro iranën no'tëquën pa'tërahuë ni'ton, anquëninën a'pararin catahuainquënso marë'. Ina nohuanton, noya pa'sahuaton sanapi quënamaran. Tatahuëi quëran quëmopinëhuë hui'nin chachin, hui'nahuë marë' matomaran.

⁴¹ Quémopinèhuè co hui'nin yaa'pantihuachinquènhuè', naporo huaréáchin Yoscoaré' ténanso', co na'intarinquènhuè', itérinco.

⁴² Napoaton huè'sápatoi, ipora tahuëri posoquè canquirai. Inaquè Yosè nontato napotèrahuè: "Siniro quèmaso Yosénquèn. Hua'anèhuè Apraan chinotèrinquèn. Ni'què Siniro. Tèhuèenchachin quèma catahuararanco noya huè'nahuè nipachinso',

⁴³⁻⁴⁴ iso poso pirayan nontarinquènso' natanco. Apira sha'huitohuaténquèn inachachin niin ténahuè. Inso nanonsona, i'sha macapon o'marinso', cari natanpato: 'Canta pi'piyan yonshanèn quèran i'sha o'opainquèn, ichi. Napotohuato: 'O'oquè api. Camiyonènpitanta machi o'oina', ichinco. Ina quèran hua'anèhuè hui'nin marè' sanapi huayonanso', no-huitarahuè," itèrahuè.

⁴⁵ Orarahuèso', co tiquiyátèrasocohuè', Nipica o'marin ni'nahuè. I'sha macacaso marè' yonshanèn pitènahuaton, posoquè o'marin. Paaparahuato: "Canta api i'sha quètoco topirahuè," itèrahuè.

⁴⁶ Napotohuatora, yonshanèn a'naroáchin chinohuararahuaton, itaponco: "O'oquè api, camiyonènpitanta machi o'oina'," itahuatonco, o'shitèrinco. Camiyoro'santa', o'shitèrin.

⁴⁷ Ina quèran cari natanahuè: "¿Ma'ninta quèmaso' tata?" itèrahuè.

"Caso tatahuè, Pitoiro. Inaso', Nacoro hui'nin. Miricaquèya hui'nahuaninso'," itèrinco. Itohuachincora, a'nara po'moitèra pochin nininso' nitèananènuè a'tèntèrahuè. Naporahuaton cato a'sontanpacaso quètèrahuè.

⁴⁸ Ina quèran isonahuato, Siniro chinotèrahuè: "¡Ma noyanquèncha quèmaso' Siniro paya! Quèmaso Yosénquèn, hua'anèhuè Apraan natèrinquèn. Noya quènanco ni'ton, no'tèquèn canquirahuè. Hua'anèhuè hui'nin acoantacaso marè' quémopinèn hui'nin chachin quèpatarahuè," itèrahuè, Siniro chinotato.

⁴⁹ Iporaso huachi, sha'huitoco nitochi. ¿Tèhuèenchachin hua'anèhuè nosoroapoma tí? Co'so' nohuantohuatamahuè', sha'huitoco inanta nitochi. Nani nitotohuato ma'sona nica'huaso' yonquirahuè huachi, itèrin.

⁵⁰ Napotohuachina, Napano, Pitoiro, inapitari itopi:

—Ya'ipi naporansopita Siniro nohuanton naporin ténai. Napoaton, so'yachin nipachin.

⁵¹ Ma'tana Nipica ya'huèarin. Siniorori ina pochin nohuantèrin ni'quèhuarè', quèpaquè'. Hua'anèn hui'nin so'yachin, itopi.

⁵² Napopiso natanahuaton, Apraan piyapinènso isonin. Isonahuaton, no'paquè huarè' monshómarin: "Yosparinquèn Siniro," itèrin.

⁵³ Ina quèran notohuaro' ma'sha quènininsopita o'quirin. Oro quèran, prata quèran, ina quèranpita nípiso', Nipica nicanarin. A'mocasona', pa'ton nininsopita quètèrin. A'shin, yo'in, inapitanta notohuaro' ma'sha pa'ton nininsopita quètèrin.

⁵⁴ Naporo huarè' Apraan piyapinèn, ca'taninsopitarè chachin, coshatopi, o'opi, napopi. Naporahuatona naporo tashi inaquè chinotopi huachi.

Tahuèrinquè capayatahuaton, Apraan piyapinènso Nipica pa'pin, yo'in inapita itapon:

—Ipora tahuëri hua'anèhuè ya'huèrinquè yapaantarahuè ta'a, ténin.

⁵⁵ Napopirinhue', Nipica yo'inso a'shinè chachin, itapona':

—Shonca tahuëri tèranta nanon quèparichin. Ina piquèran noya imasarinquèn huachi topiraihuè', itopi.

⁵⁶ Itopirinhue', Apraan piyapinènso napoantarin:

—Ama aquètè huarè' ahua'quicosohuè'. Yosè nohuanton, noya huècato, co topinan iratèrahuè'. Napoaton hua'anèhuè ya'huèrinquè pananta'huaso ya'huèrin ténahuè, itèrin.

⁵⁷ Napohuachina, itaantapi:

—Pa'ahua nipachin nanon pèrahuà'. ¿Ma'tama ichinpoa pa'? topi.

⁵⁸ Nipica pèrasahuatona', natanpi:

—¿Ipora tahuëri chachin nohuantèran iso quèmapa imacaso to? itopi.

—Nohuantèrahuè mini, ténin.

⁵⁹ Napohuachina, Nipica pacacaso nohuantopi huachi. Ina aso'sorinso sanapinta', a'pantopi. Naporahuaton a'napitanta piyapinènpita, sanapi'sa nininso' a'pantopi. Apraan piyapinèn, ca'taninsopita, inapitanta noya a'papi huachi.

⁶⁰ Nani yapa'pachina, yo'ini nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitèrin:

"Oshira, Yosè catahuainquèn.

Pa'pi nohuantèrai, noya hua'huatanon, notohuaro' amiparinpita ya'huètiinquènso'.

Naporahuaton amiparinpitanta',

Yosèri catahuain inimiconènapita minsèra'piaina'," itèrin.

⁶¹ Nani nontohuachinara, Nipicaso piyapinènpitarè chachin, camiyoro'saquè ya'mitèahuatona', Apraan piyapinèn imapi. Ina pochin Apraan piyapinèn, Nipica matomarahuaton, huènantarin huachi.

⁶²⁻⁶³ Naporo' Isacoso', NiQUIPI parti ya'huëarin. "Nanpiton ni'sárinco'so' poso," itopiquë Yosë yonquiapon pa'nin quëran, huënantárin. Nani yatashirapaso', a'nanya ni'pirinhuë', ni'toro'sa camiyonënapitarë chachin canquirapi ni'nin.

⁶⁴ Nipicanta', Isaco ni'sahuaton, camiyonën quëran nohuararin.

⁶⁵ Nohuararahuaton Apraan piyapinën natanin:

—¿Ina pasoso' quëmapi canpoataquëchin huë'sarin? itërin.

—Ina mini Isaco. Hua'anëhuë Apraan hui'nin, itërin. Ina natanahuaton, Nipicaso niimomototërinso' në'mëtëquë, nipa'shinayatërin.

⁶⁶ Canconpachinara, piyapinëni ya'ipi naporinso Isaco sha'huitërin.

⁶⁷ Ina quëran Isacoso', a'shincó në'mëtë pëinënuë Nipica quëparin. Co hua'quiya quëranhuë' macaton, noya cancantërin. Pa'pi nosoromiatërin. A'shin marë' sëtápirinhuë', inapoaton noya cancantërin huachi.

25

Apraan Sitoraquë hui'nahuaninsopita

¹ Apraan'so', a'na sa'in ya'huëtaantarín. Inaso', Sitora itopi.

² Inaquënta hui'nahuantarín. Inaquë hui'ninpitaso': Simiran, Cocosan, Mitán, Matian, Isopa, Soa, inapita.

³ Cocosan hui'ninpitaso': Sipa, Titan, inapita. Titan quëran pipipisopitaso': Asororo'sa', nitosoro'sa', niomoro'sa inapita.

⁴ Matian hui'ninpitaso': Ipan, Ihui, Anoco, Apitan, Iritan inapita. Ya'ipi inapitaso', Sitora quëran pipipi.

⁵⁻⁶ Na'a hui'ninpita Apraan ya'huëtopirinhuë', Isacoráchin pochin ya'ipi ma'shanënpita, quëtërin. Sitoraquë, Acaraquë hui'nahuaninsopitaso', pi'piyan pi'piyan ma'sha nicanarin. Naporahuaton, nanpiso chachin niquë a'parin. Pi'i pipirinso parti ya'huëcaiso marë' a'parin. Co nohuantërinhuë' Isacorë' napopináchin ya'huëcaiso'.

Apraan chimininsó'

⁷ Apraan'so' ya'ipiya quëran, pasa canchisë shonca a'natërápo pi'i icanin.

⁸ Nani noya mashoya nipachina, mashori quëparin. Chiminpachina, shimashonënpita, quënancontarin huachi.

⁹ Hui'ninpita: Isaco, Ismairo, inapitari, pa'pitopi. Maquipira naninquë po'mopi. Maquipiraso', sha'huirahuëso chachin, insina nararo Mamiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Soaro hui'nin Ipron itopisoari, ina no'paso' hua'anëntopirinhuë'. (Inapitaso' itiro'sa'.)

¹⁰ Ina no'pa chachin iráca Apraan nanpipon itiro'sa', pa'antërin. Inaquë inanta', sa'inco' Sara itopiso' pirayan, po'mopi.

¹¹ Apraan chiminpachina, Yosëri Isaco, catahuamiatërin. Inaso Nipicarë chachin: "Nanpiton ni'sárinco'so' poso," itopiso' pirayan, ya'huërapí.

Ismairo quëran pipipisopita

¹² Sha'huitëranquëmaso chachin, Apraan Acaraquëya hui'nahuanpachina, Ismairo itopi. Acaraso', iquipitoron. Sara piyapinën. Ismairo hui'ninpitaso', isopita:

¹³⁻¹⁵ Paninantërinso' Nipayo itërin. Ina piquëran niantapisopitaso': Sitaro, Atipiri, Mipisan, Misma, Toma, Masa, Atar, Tima, Quitoro, Nahui, Sitima inapita.

¹⁶ Ina nápo Ismairo hui'ninpita ya'huëpi. Shonca cato ya'ipiya quëran. A'naya a'naya no'panëna hua'anëntopiso', niapora'piapi. Ya'huëpisona inapotopi. Naporahuaton, inapitaso inahuara inahuara huëntonënaquë, hua'an ya'conpi.

¹⁷ Ismairo pasa cara shonca canchisë pi'ipitaso' chiminin. Chiminpachina, pa'pitopi huachi.

¹⁸ Ismairo quëran pipipisopitaso', Apira parti, Shor parti, inapita partiro'sari ahuan-canapirin. Inaquë, no'pa' macatona ya'huëpi. Iquipito notënanquë ya'huëpi. Ina partitaquëchin Iquipito quëran, Asiriaquë ira pa'ninso' na'huërin. Iinpitari, co nohuantopirinahuë', inaquë no'pa' macatona', ya'huëpi huachi.

Isaco hui'ninpita nasitërinso'

¹⁹ Iporaso Isaco naporinso sha'huichinquëma': Inaso', Apraan hui'nin.

²⁰ Catapini shonca pi'ipitaso', sa'arin. Pitoiro hui'nin Nipica itopiso', manin. Inaso yo'in, Napano itopi. Inapitaso' arano'sa itopi. Patan-aran parti ya'huëpi.

²¹ Nipicaso', co nanitërinhuë hua'huanacaso'. Ina marë' Isaco Siniro nontërin. Napo-huachina, nontërinso' natanahuaton, catahuarin ni'ton, Nipica cayorin huachi.

²² Catopia'huaya cayoaton, yo'namênquë niahuërapí natanin. Napoaton yonquirin. "Hua'huahuëpita iporaquëranchin niahuërapí ní'quëhuarë': ¿Ma'marëta aquëtë huarë' nanpiiso?" ténin. Inapochin yonquiaton, Siniorori anitotacaso marë' nontërin.

²³ Natanpachina, Siniorori itapon:
 "Catopia'huaya cayoran.
 Inapita shinpita quëran cato nacion pipipon.
 Cato huënton nicatona', niahuërápona'.
 Ipora shimashonëna co'huara nasichátëraponahuë',
 niahuëpiso pochin nicapona'.
 A'nara chini chiniquéen nanantapon.
 Naporahuaton hua'hua nininsoari
 masho masho nininso camairápon," itërin.

²⁴ Napoïn quëran, Nípica huaicaso nanirin. Catopia'huaya huairin.

²⁵ Quëchitërinso' quëhuashin aina'huatahuaton, ya'ipi anporotërin. Napoaton Isao* itopi.

²⁶ Ina pa'taso chachin, iionta', a'na imirin quëran Isao matocanahuaton, hua'huataantarin. Naporinso marë' inaso', Cacopo* itopi. Isaco saota shonca pi'ipitaso', hui'ninpita nasitapi.

Isao tëhuërinso'

²⁷ Catopia'huaro'sa noya so'sopi. Isaoso' hui'napitahuaton, ma'sha yonicaso pa'yatërin. Míso inantërin. Cacoposo nipirinhuë', co inaporinhuë'. Ya'huëpiquë pa'yatërin ya'huápasos'.

²⁸ Isaoso', pa'pini na'con na'con pa'yatërin. Inantërinso capaton, napotërin. Ya'huëre' Nípicasos', Cacopo na'con na'con pa'yatërin.

²⁹ A'na tahuëri Cacopo shantë a'itarin. Inapoaso Isaonta', inantapon pa'nin quëran, pa'pi canotërin huënantarin.

³⁰ Cacopo a'itërinso ní'sahuaton itapon:

—Nosoroco iya, tana yatëparinco caso'. Quëhuashin‡ coshara anpiranso', canta quëtoco ca'l, itërin.

³¹ Napotohuachina, Cacopori itapon:

—Paninanquën ní'ton, na'con ya'huëtarinquën canacamasos'. Carinquën nipachin ya'huërechinquën. Naporo huarë' iso coshara quëtaranquën, itërin.

³² Napotohuachina, Isaoso' tapon:

—Ní'quë iyasha, tana caso yatëpararincos'. Chiminpatosos', paninan ninahuëso marë' cana'huasos' ya'huëtërinso'pita, topinan quëran nisarin, itërin.

³³ —Yoscoarë' quëtaranquën itoco nipachin, itaantarin Cacopori. Napotohuachina, "Yoscoarë' quëtaranquën," itërin. Inapoaton, Isaoso paninan nininso marë' canacasos' ya'huëtërinso'pita, co pa'yatërinhuë'.

³⁴ Naporo huarë' Cacopori, pan acotahuaton, shantë a'itërinso'nta o'huintërin. Nani ca'sahuaton, o'osahuaton, Isaoso' pa'nin huachi. Paninan nininso marë' canacasos' ya'huëtërinso', co manta pa'tërinhuë pochin nitërin.

26

Isaco Quiraro ninanoquë naporinso'

¹ Naporo tahuëri'sa Isaco ya'huërinso parti panca tanarotopi. Apraan nanpiso tahuëri'sa napopiso pochin, ninin. Napoaton sa'in, piyapinënpita, inapitarë chachin Quiraro ninanoquë pa'pi. Huiristino copirno, Apimirico itopiso ya'huërinquë pa'pi.

² Inaquë Siniorori ya'notahuaton, itërin: "Ama Iquipitoquë pa'maquësohuë'. Insëquësona quëparitacaso', carinquën sha'huitaranquën.

³ Ipora marëso', iso no'paquë ya'huëtacos'. Carinquën ca'tanatëinquën catahuararanquën. Ya'ipi iso no'pa', carinquën quëtaranquën. Shiparinpitanta', ina chachin quëtarahuë. Tataparin Apraan nani sha'huëtërahue ní'ton, quëtaranquëma'.

⁴ Ca nohuanto quëma shiparinpita, na'amiatapona'. Tayoraro'sa pi'iro'tëquë ya'huërinso nápo, ya'huapona'. Inapitari ya'ipi iso no'paro'sa hua'anëntapona'. Naporahuaton, ya'ipi isoro'paquë naciono'sa ya'huërinso'pita, shiparinpita quëran catahuararahuë.

⁵ Apraanso': Ya'ipi sha'huëtërahue'sopita, camairahuë'sopita, pënënhuë'sopita, a'chintërahue'sopita, ya'ipi inapita natërin ní'ton, napoarahuë," itërin.

⁶ Siniorori napotohuachina, Quiraro ninanoquë quëparitopi.

* 25:25 **Isao**: Isaoso' piyapi anporo yonquiatona', ina pochin nohuitopi. † 25:26 **Cacopo**: Cacoposo', monatonapi tapon naporin. ‡ 25:30 **Itomo**: Itomosos', quëhuashin coshara téninso marë' inapochin Isao apoyatopi.

⁷ Ya'huëhuano'sari Nipica ni'sahuatona', so'in natanpachinara: "Sa'ahuë," ta'caso nipirin-huë', tē'huaton nonpinin: "Oshihuë," tēnin. "Nipica noyápiroyanchin ni'ton, ya'huëhuano'sari macapona'. Ya'huë'rē' caso tēpaponaco," ta'ton naporin.

⁸ Hua'qui quëran pochin Apimiricoso', huintananën quëran notëtarin. Notëtapirinhue', Isacori Nipica apinorarin quënanin.

⁹ Naporo' amatahuaton:

—¡Nipicaso!, sa'an tēnahuë! Ina niponahuë': ¿Onpoatonta', "oshihuë," tēnan? itërin.

—"Ina na'itërinco tēpaponaco caso'," ta'to naporahuë, itërin Isacori.

¹⁰ Napopirinhue', Apimiricori itapon:

—¡Co napochitoncoihuë pora! Onpichin sa'an inso ya'huëhuani tēranta', ichihuë'ërin. Ina marë' quiyaso' oshahuaintoihuë', itërin.

¹¹ Napotahuaton, piyapinēnpita camairin:

—Inquëma tēranta iso quëmapihuë nipon, sa'inhuë nipon sē'huahuatama', tēhuënchachin chiminarama', itërin.

¹² Ina pi'iquë Isaco inaquë iminapatërin. Sha'tohuachina, Yosëri catahuarin ni'ton, pa'pi notohuaro' nitërinso' manin.

¹³ Notohuaro' ma'sha ya'huë'tahuaton, pa'pi ma'huan quëparitërin.

¹⁴ Pa'pi notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', piyapinēnpita, inapita ya'huëtërin. Ina marë' huiristino'sari noyapatona', no'huipi.

¹⁵⁻¹⁷ Napoin quëran Apimiricori Isaco itapon:

—Quëmaso' quiya quëran na'con na'con ma'huanan ni'ton, pipiquë huachi, itërin. Napotohuachina Isacoso', sa'in, piyapinēnpita, pē'tahuanēnpitarë chachin pa'pi. Quiraro motopi-anaquë, pa'sahuatona', inaquë quëparitopi. Iráca Apraan nanpipon, ina piyapinēnpitari posoro'sa ihuapiso', huiristino'sari amëntarotopi.

¹⁸ Inaquë ya'huëapona pochin, naquëranchin ina posoro'sa ihuaantararin. Iráca pa'pincori nanpipon ihuapisopita, inapotaantapi. Ina chiminpachina huiristino'sari, amëntarotopirinhue', ina posoro'sa chachin ihuaantararin. Iráca pa'pincori ina posoro'sa nohuitërinso chachin, inarinta nohuitaantararin.

¹⁹ A'na tahuëri Isaco piyapinēnpitari motopianaquë a'na poso ihuarapi. Ihuarapirinhue', no'pa quëran i' pipirins' quënanpi.

²⁰ Napoaponahuë', Quiraro motopianaquë, huiristino'sa ohuicanëna a'paipisopita, no'huitopi. Isaco ohuicanēnpita a'paipisopitarë', nino'huitona niahuëpi: "¡Iso i'shaso', quiyaquën!" Niitatona', niahuëpi. Napoaton Isacori, apoyatërin: "Niahuëyatopiso' poso," itërin.

²¹ Ina piquëran piyapinēnpitari, a'na ya'huë'rē' ihuaantapi. Ina marënta', naquëranchin niahuëantapi. Inanta', Isacori apoyataantararin: "Niinimicotopiso' poso," itërin.

²² Isacoso', sa'in, piyapinēnpita, pē'tahuanēnpita, inapitarë chachin, áquë pa'pi huachi. Inaquë a'na poso ihuantapi. Ina marëso' co huachi niahuëpihuë' ni'ton: "Cha'ëpisopita, posonën," itërin. "¡Pora tēhuënchins' Sinioro nicha'ërinpoa noya noya iséquë ya'huëcaso marë'" ta'ton, ina pochin ina poso nohuitërin.

²³ Ina quëran, Piirsipa parti paantapi.

²⁴ Naporo tashi Siniorori ya'notahuaton itapon:

"Caso Yosëco. Tatapararin Apraan chinotërinco.

Ama tē'huaquësohuë'.

Carinquën ca'tanatēnquën catahuamiataranquën.

Piyapinēhuë Apraan natërinco ni'ton,

ca nohuanton shiparinpita na'amiatapon," itërin.

²⁵ Napotohuachina Isacoso', a'nara artaro inaquë ninin. Ina nisahuaton, Sinioro chinotërin. Inaquë ya'huapona pochin piyapinēnpitari a'na ya'huë'rē' poso ihuaantapi.

Isaco Apimiricorë anoyatërinso'

²⁶ A'na tahuëri Apimiricoso', Quiraro quëran Isaco nontapon huë'nin. Aosato, Huicoro, inapitari ca'tanin. Aosatoso', amiconën. Huicoroso nipirinhue', capitán, sontaronēnpita camairinso'.

²⁷ Canquihuachinara, Isacori itapon:

—Canpitaso co quë'yatomacohuë', ya'huërama quëran ocoiramaco. ¿Ma'marëta iporas' yaniantaramaco? itërin.

²⁸ —Tēhuënchachin quëmaso', Sinioro catahuamiatërinquën ni'nai. Napoaton yonquirai quëmarë'coi anoyata'huaiso'. Iso pochin anoyatahua':

²⁹ Quiyaso ya'huëraiquë, co ma'sha onpotërainquënhuë', noya nicatëinquën, noya quëran a'parainquën. Napoaton quëmanta', ama ma'sha onpotocoisohuë'. Yosë quëmaso' ipora noya nicatëinquën catahuarinquën ni'ton, napotarainquën, itërin.

³⁰ Napotohuachinara, naporo chachin Isacori panca pita nitërin ni'ton, coshatopi, o'opi, napopi.

³¹ Tahuëririnquë tashiramiachin, huënsëantahuachinara itohuara capini: "Yoscoarë' noya nini'tëhua' ya'huarihua'," nitopi. Ina quëran, nani anoyatahuatona': "Pa'sarai huachi," topachinara, Isacori itapon: "Osharan paco', Yosë catahuainquëma'," itërin.

³² Naporo tahuëri chachin, Isaco piyapinënpitari huë'sahuatona', sha'huitiipi: "Poso ihuaráraiso', nani i'sha quënanai," itiipi.

³³ Napotohuachinara, Apimiricorë anoyatona': Yoscoarë' niitopiso', yonquiaton, ina pososo' aninihuanin, "Sipa" itërin. Napoaton ina ninanoso', ipora Iso quirica ninshitasoco huarënta' Piirsipa itopi.

³⁴ Isao catapini shonca pi'ipitohuachina, Cotita manin. Inaso', Piiri itopiso' hui'nin. Piiriso', Iti piyapi. Ina piquëran Isaoso', a'na maantarin, Pasima itopiso'. Inaso', Iron hui'nin. Ironta Iti piyapi chachin.

³⁵ Ina catoro'sa co Yosë imatonahuë', Isaco, Nipica inapita na'con asëtatona', aparisitopi.

27

Cacopo nonpinton, iin ya'huërtërinso'

¹ Isaco noyá mashotohuachina, pëtorayataton co huachi quënantërinhuë'. A'na tahuëri hui'nin paninan Isao itopiso' përarin. Huë'pachina:

—Conpa, itërin.

—Ma'ta tata ya'huarahué, itërin Isaori.

²—Ni'quë conpa, nani caso mashotërahuë. Payo chiminapo huachi.

³ Napoaton pé' chinanën, shinërenënpita, inapita masahuaton ma'sha yoniqué'.

⁴ Nani tëpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohué', inapochinquën, itërin.

⁵⁻⁶ Napoaponahuë', Nipicanta Isao napotërinso natanarin. Napoaton ina tananquë paaso chachin, a'naroáchin Cacopo përaton sha'huitërin:

—jNatanquë hua'hua sha'huichinquën. Nani iya masho tatari napotërinso' natayatërahuë!

⁷—Ma'sha yoniqué'. Nani tëpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran Siniro ni'tonëinquë chachin noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohué', inapochinquën," itërin.

⁸ Napoaton noya natanquë sha'huichinquën.

⁹ Pé'tahuaro'sa ya'huërinquë pa'sahuaton, cato chipoa'hua noya noyatopiso' macontarahuaton quëshico. Cari, tata masho costarinsoco chachin po'mochi.

¹⁰ Nani anpituato, quëmari quëpatëquë ca'in. Inapotahuatan, quëma noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chimiyantërasohué', inapochinquën, itërin.

¹¹ A'shini napotopirinhué', Cacoporiso itapon:

—Iyahüeso anporohuan. Caso nipirinhué', tomapico.

¹² Tatahuë sé'huahuachinco, nohuitarinco. Nohuitatonco: "Cacopo nonpintarinco," topachin, co inapotatoncohuë' ama huachi noya ya'huëca'huaso marë'huë' sha'huitarinco, itërin.

¹³ Itopirinhué', a'shini itapon:

—Co huachi noya ya'huëcamaso marë'huë' sha'huitohuachinquën hua'hua, ca marë' niin. Quëmaso sha'huitëranquënso chachin nicon, cato chipoa'hua quëshico, itërin.

¹⁴ Cacoposo', macontarahuaton a'shin quëshirin. Tëparahuaton, inari Isaco costarinsoco chachin, po'motërin.

¹⁵ Isao noya noya a'morinsopita në'mëtë pëinëinquë taparinsonta', manin. Inaquë Cacopo a'moantërin.

¹⁶ Naporahuaton, chipoa'hua sha'huëtë quëran, tanpaquënpita, cononën, inapita achinpitërin.

¹⁷ Inapotahuaton, po'morinsoco sënanquë o'huintërin. O'huintahuaton, panë chachin pa'pin quëtacaso marë' hua'huin quëtërin.

¹⁸ Cacoposo', pa'pin ya'huërinquë ya'conahuaton, nontoonin:

—jTata! itërin.

—Ya'huarahué conpa. ¿Inso hui'nahuëinquënta quëmaso'? itërin pa'pini.

¹⁹—Ca mini Isaoco, paninantërancoso'. Nani sha'huitërancoso' quëshiranquën. Huënsëaton tata, ma'sha inanahuëso', ca'quë'. Ina piquëran noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco huachi, itërin.

²⁰ Napotohuachina, Isacori natanapon:

—¿Onporahuatonta conpa a'naroáchin quënan quënanaranso'? itërin.

—Sinioro chinotëranso', inaso Yosé ni'ton, catahuarinco quënanahuasos', itërin Cacopori.

²¹ Pa'piniso nipirinhue', itaantarín:

—Ya'carico nipachin sê'huainquën. Tëhuënchachin Isaonquën ninanso yanitotërahue', itërin.

²² Napotohuachina, pa'pini sê'huacaso marë' ya'caririn. Sê'huarahuaton, tapon: “Isao pochin tanpaquënso' niponahuë', Cacopo pochin nohuianantërahue',” tënin.

²³⁻²⁴ Isao tanpaquën pochin anporohuaninso marë' co nohuitërinhuë'. Napoaponahuë' co'huara noya ya'huëcaso marë' sha'huichátërasohue', naquëranchin nataantarín:

—¿Tëhuënchachin quëma Isaonquën? itaantarín.

—Inaco mini, itërin Cacopori.

²⁵ Napotohuachina, Isacori itapon:

—Acotoco nipachin conpa inantëranso ca'i. Ina quëran nani coshatohuato, noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi, itërin. Napotohuachina, Cacoposo' pa'pin capacaso acotërin. Huinonta quëshirin. Isacoso', noya coshatahuaton, o'orin, naporin.

²⁶ Inaporahuaton hui'nin itapon:

—Ya'cariatonco conpa apinoco, itërin.

²⁷ Cacopori pa'pin apinocaso marë' ya'caritohuachina, Isacori a'morinso huë'ëropinën imërin.

Naporo' noya ya'huëcaso marë' iso pochin sha'huitërin:

“Naporin ta'a, ina pochin mini huë'ëropitëran.

Siniorori catahuahuachina imin noya noyatërin.

Napohuachina pimoanahuaninso pochin quëmanta huë'ëropitëran.

²⁸ Yosé nontërahue' ina nohuanon o'nani ya'huëchinquën.

Sha'tohuaton noya noya nitacaso marë' ya'huëchinquën.

A'napita nitërinso' mapi quëran, noya noya maquë quëmaso'.

Notohuaro' trico nitërinso' maquë capamaso'.

Notohuaro' huinonta ya'huëchinquën o'ocamaso'.

²⁹ Hua'huayátërahue' piyapi'sa camaiquë'.

Naciono'santa të'huatatënën natëinënquën.

Iyaparinpitanta camaiquë'. Të'huatatënën inapitanta natëinënquën.

No'huitënën co huachi noya ya'huëcamaso marë'huë' sha'huitohuachinën, Yosërinta inapotarin.

Inpitasona noya ya'huëcaso marë' sha'huitohuachinën, Yosërinta inapotarin,” itërin.

³⁰ Isacori, Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso', tonitërin. Tonitohuachina, inaso pa'pin ya'huërin quëran pipirin. Pipiso chachin, Isaonta inantapon pa'nin quëran huëntararin huachi.

³¹ Huëntarahuaton, inantërinso po'mointarin. Anpirahuaton, pa'pin quëpataton, itapon:

—Huënsëquë tata, inantërahue'so po'motëranquën ca'quë'. Capaton noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco huachi, itërin.

³² Napotohuachina Isacori natanin:

—¿Inquënta quëmaso'? itërin.

—Ca mini Isaoco, paninatërancoso', itërin.

³³ Hui'nin natanahuaton, Isaco pa'pi pa'yantërin. Pa'yanaton ropa ropátarin quëran itapon:

—¿Inta nipachin apípora inantërinso po'morahuaton, quëshirinco? Co quëma canquiyátërasënquënhue' quëshirinco ni'ton, nani ya'ipi ca'nahuë: “Isao mini,” ta'to, nani noya ya'huëcaso marë' sha'huitërahue'. Ipora inaso', noya noya ya'huapon huachi, itërin.

³⁴ Pa'pin naporinso natanahuaton, Isaoso co napion cancantaton na'nëmiatërin. Na'nëton pa'pin nontërin:

—¡Canta tata, noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco! itërin

³⁵ Itopirinhue', pa'pini itapon:

—Iyaa'hua huë'sahuaton nonpintiirincos ta'a. Quëma pochin ancantato, noya ya'huëcaso marë' sha'huitërahue', itërin.

³⁶ —¡No'tën chachin inaso', Cacopo itopi paya! ¡Nani catoro monararincos! Panin ninahuëso marë' ya'huëtiincos nininso'ton, matërinco. Iporanta', tatahuë noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitiincos' mataantarincos. ¿Co'tama canta', pi'piyan tëranta noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitaponcohuë' to? itërin.

³⁷ Napotohuachina, Isacori itapon:

—Ni'quë conpa: Nani Cacopo sha'huitërahue' camairápainquënso'. Ya'ipi quëmopinënpita camairápaso marë' nani sha'huitërahue'. Hua'huayátërahue', trico, huino, inapita ya'huëtacaso marë' Yosé nontërahue'. Inasá tiquiantërahue' ni'ton, ¡quëma marë'so' capa huachi ta'a! itërin.

³⁸ Itopirinhue', Isariso chiniquën nontaantarín:

—¿Iyayáchin noya ya'huécaso maré' sha'huitacaso ya'huérin ti? ¡Canta onpopionta inapoto! itérin. Napotahuaton chiniquén na'néantarín.

³⁹⁻⁴⁰ Napohuachina, Isacori itapon:

“Quémaso nipirínhué', noyaro'pa' aquété ya'huaran.

O'nán pahuaninqué ya'huéapon.

Noya ya'huécaso maré' ahuétápmaso ya'huapon.

Iya'hua camairáponquén.

Napoaponahué', chini chiniquén nipatan,

iya'hua quéran, pipiarán huachi,” itérin.

Cacopo iin ta'ananpirinso'

⁴¹ Naporo quéran huaré' Isaori Cacopo pa'pi no'huirín huachi. Inasá pa'pini noya ya'huécaso maré' sha'huitérin ni'ton, naporín. Napoaton yonquirárin: “Payó tata chiminapon. Ina chiminapachín, Cacopo tépaarahué;” ténin.

⁴² Isao napo yonquitérinso', Nipicaso nitotérin. Napoaton Cacopo amatahuaton, itapon:

—Ni'qué hua'hua. Iya masho, napotéranso maré' yatéparinquén natantérahue'.

⁴³ Napoaton noya natanco sha'huichinquén. A'naróáchin Aran ninanoqué ta'aque'. Api masho Napano péinénqué paqué'.

⁴⁴⁻⁴⁵ Inaqué paaton, hua'quimiáchin yacapaontaqué'. Iya masho no'huítérinso' sanoqué huaré', inaqué ya'huécontaque'. Co huachi quénanpachinquénhué', napotéranso' naniantapon. Naporo' huénantamaso maré' amataranquén. Co nohuantérahue' naporo chachin catonquéma chiminamaso', itérin.

⁴⁶ Ina quéran Nipicaso', Isaco nontapon pa'nin:

—Iti sanapi'sa Isaori maninso' co noyahué' nipi ni'ton, chiminchináchin cancantérahue'. Cacopo ya'huéré' ina sanapi chachin, iso Canaan ro'téqué ya'huérinso maantahuachin, chimina'huaso noya noya nisarin, ténahué, itérin.

28

¹ Nipicari napotohuachina, Isacori, Cacopo amatahuaton, noya nontérin. Co no'huirínhué'. Noya ya'huécaso maré' sha'huitaton itapon: “Yosé noya catahuainquén conpa,” itérin. Napotahuaton pénenin: “Ama iso Canaan no'paqué sanapi máquésohué'.

² Patan-aran parti téhuénchinso' paqué'. Tata masho Pitoiro ya'huérinqué pa'sahuaton, api Napano hui'ninpa a'nara maqué'.

³ Yosé ya'ipi nanitaparínso' catahuainquén. Na'a hui'ninpa quéchinquén. Quémá quéran na'a naciono'sa pipicaso maré' inapochinquén.

⁴ Yoséri Apraan noya ya'huécaso maré' sha'huítérinso chachin, quémanta quéchinquén. Quéma shiparinpitanta', inachachin quéchin. Iso no'pa' ipora yacapatéruhuaso', quéchinquéma'. Yoséri nani Apraan sha'huítérin ni'ton, quétarinquéma;” itérin.

⁵ Ina pochín Isacori Patan-aran parti Cacopo a'parin. Cacoposo' pa'sahuaton, Napano ya'huérinqué canconin. Nani sha'huirahuéso chachin inaso', Pitoiro hui'nin. Pitoiroso' Aran piyapi. Napanoso', Nipica yo'in miáchin. Nipicanta', Cacopo, Isao, inapita a'shina'.

Isao sa'antarinso'

⁶ Isaoso', pa'pini, Cacopo noya ya'huécaso maré' sha'huítérinso' ni'nin. Patan-aranqué sa'acaso maré' a'parinsonta', ni'nin. Naporahuaton, pa'pini noya ya'huécaso maré' sha'huitapon pochín: “Ama Canaan sanapi máquésohué;” itérinsonta natanin.

⁷ Pa'pini, a'shini, sha'huítérinso chachin Cacoponta', Patan-aranqué pa'ninso' ni'nin.

⁸ Pa'pin inaporin ni'ton, Isaoso': “Canaan sanapiso', co tatahué costarinhué;” ténin.

⁹ Napoaton, Ismairo nicapon pa'nin. Inaso', Apraan hui'nin. Inatohua paaton, Ismairo hui'nin Maarata itopiso' maantarin. Inaso', Nipayo oshia'huain. Nani cato Canaan sanapi macaponahué', inanta maantarin.

Yoséri Cacopo ya'notérinso'

¹⁰⁻¹¹ Cacopo Piirsipa quéran pipirahuaton, Aran ira pa'térin. I'huatohuachina, quéparitérin hué'èton pacacaso maré'. A'nara na'pi masahuaton, motoantacaso maré' acorin. Ina motoantaton hué'érin.

¹² Naporo tashi hué'èton, hua'narin: A'nara nánpénan no'paqué paquéhahuaton, Yosé ya'huérinqué huaré' nincanin ni'nin. Ina nánpénanqué chachin, pancaté ni'ton, Yosé anquéninépita a'naquén pantarapi, a'naquénso o'marapi.

¹³ Naporahuaton, Siniro chachionta', ina pirayan huaniarin ni'nin. Inari nontaton, itapon: “Caso Siniroco. Quémaquén Tata masho, Apraan itopiso' chinotérinco. Tata parionta chinotérinco. Quéhuéntéranso' no'pa' quétaranquén. Shiparinpitanta', iso no'pa chachin hua'anéntapona'. Isoso no'pa', Canaan itopi.

¹⁴ Ca nohuanto shiparinpita na'amiatapona'. Mo'shi pochin na'apona'. Norti parti, sor parti, pi'i pipirinsó parti, pi'i ya'coniniso parti, ya'ipi inapita parti hua'anéntapona'. Quémá quèran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahué. Shiparinpita quèraonta inapotarahué.

¹⁵ Ni'què'. Carinquèn ca'tanaranquèn. Intópanta pa'patan, carinquèn a'paيرانquèn. Carinquèn chachin iso no'paquè quènantaranquèn. Co onporonta pataranquènhuè', ya'ipi sha'huitèranquènso' naniquè huarè' catahuararanquèn," itèrin.

¹⁶ Cacoposo' capayatahuaton, yonquirin: "Tèhuèinchachin Sinioro isèquè ya'huèapirinhué', co caso nitotèrahué'," ténin.

¹⁷ Napoaton, pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton tapon: "Iso ro'tèso', Yosè chinotacaso marè' nóya. Isèquè chachin, Yosè pèinèn* ya'huèrin. Naporahuaton iYosè ya'huèrinso ya'coananèn!" ténin.

¹⁸ Tahuèririnquè Cacoposo', tashíramiachin capayatahuaton na'pi motoantèrinso manin. Masahuaton, nohuitacaso marè' onè pochin ahuanirin. Naporahuaton ina aipi toma opotèrin. Inapotahuaton, Yosè marè' acorin.

¹⁹ Inaquè chachin iráca a'na ninano ya'huèrin. Noso itopiso'. Ina pochin nohuitopirinahué', Cacopori nisha nininèn acotaton, Pitiri itèrin.

²⁰⁻²¹ Inaquè Cacopori Yosè sha'huitaton itapon: "Quéma chachin ipora iratèrahuèquè ca'tanco. Quéma nohuanton cosharo', a'moca'huaso', inapitanta ya'huèchinco. Naporahuaton quéma nohuanton tatahué ya'huèrinquè, noya huénanta'i. Inapo catahuahuatanco: 'Sinioroichin Yosènhué', ta'to, chinotaranquèn.

²² Iso na'pi onè pochin ahuanirahuésonta', quéma pèinèn nisarin. Naporahuaton, ya'ipi quètèranco quèran, pi'pian quètáponquèn. Shonca canahuato a'nara quèchinquèn," itèrin.

29

Cacopori Napano yacaparinso'

¹ Cacopo pa'sápaton, pi'i pipirinsó parti ya'huèpisopita ya'huèrinquè canconin.

² Ninano ya'cari', a'na poso quènanconin. Ina pirayan cara huènton ohuicaro'sa i'sha o'shitacaiso marè' achinotapi. Ina pososo', pancatè na'piquè a'tantopi.

³ Ya'ipi ohuica huèntono'sa niyontonpachinara, a'paipisopitari nani quèran yamotahuatona', chi'huincapi. Ohuicanèna o'shitacaiso marè' inapopi. Nani o'opachinara, naquèranchin inaquè chachin a'tantaantapi.

⁴ Cacopori a'paipisopita natanin:

—¿Intoparanta canpitaso iyaro'sa? itèrin.

—Aran quèran quiyaso' ta'a, itopi.

⁵ —¿Nohuitèrama canpita Nacoro hui'nin, Napano itopiso' to? taantarin Cacopo.

—Nohuitèrai mini, itaantapi.

⁶ —¿Noya ya'huèarin? itaantarin.

—Noya mini ya'huarin, itopi. Napotahuatona':

—¿Ma'tana hui'nin Naquira itopiso' huè'sarin! Ohuicanènpitarè chachin huè'sarin, itaantapi.

⁷ Naporo' Cacopo tapon:

—Yono pi'i ya'huèarin ni'ton, pahuanarin ohuicaro'sa huè'èrinquè oncorapicaso'. ¿Onpoatonta co o'shitatoma pasto capacaiso marè' quèpaantaramahuè'? itèrin.

⁸ —Co nanitèraihuè' inapoca'huaiso'. Ya'ipi ohuica huèntono'sa a'paipisopitarè chachin niyontonacaiso' ninarai. Naporo huarè' nanitèrai na'pi chi'huincatahuatoí, ohuicaro'sa o'shita'huaiso', itopi.

⁹⁻¹⁰ Inapita nontaso', Naquiraso' pa'pin ohuicanènpitarè chachin canquirin. Inari pa'pin ohuicanènpita a'paitèrin. Ina ni'sahuaton, Cacoposo' a'naroáchin posoquè pa'nin. Pa'sahuaton, na'pitè masho chi'huincatèrin. Chi'huincatahuaton, apin ohuicanènpita o'shitèrin.

¹¹ Ina quèran Naquira apinorahuaton: "Thuata oshi," itèrin. Napotahuaton, na'nèrarin.

¹² Cacopori sha'huitèrin: "Caso quèmaquèn tata, apihuèmiáchin. Quèmaquèn a'shacha Nipica itèramaso hua'huinco ni'to, naporahué," ténin. Ina natanaton, Naquiraso ta'arè'nachin pa'pin sha'huitapon pa'nin.

¹³ Cantonahuaton sha'huitèrin: "A'shacha Nipica hua'huin, Cacopo itopiso' canquirin," itèrin. Ina natanahuaton, Napanoso ta'arè'nachin nicapon pa'nin. Quènanconahuaton apinorin. Apinorahuaton: "Thuata api," itèrin. Nontahuaton pèinènquè quèparin. Inaquè Cacopori ya'ipi naporinsó apin sha'huitèrin.

* 28:17 Yosè pèinèn: Iprío nananquèso', Pitiri itopi.

¹⁴ Napanori natanahuaton itapon: “Quëmaso' tēhuēnchachin quëmopinēhuēnquēn ninan,” itërin.

Sanapi marë' Cacopo sacatërinso'

Cacoposo' Napano pëinēnquë a'na yoquira' nani yacapatërin.

¹⁵ Ina piquëran Napanori itapon:

—Quëmopinēhuēnquēn nipiranhüë', co topinan asacata' huanquënsö ya'huërinhuë'. Sha' huitoco onposo canacamaso nohuantëransö'.

¹⁶ Napanoso' cato hui'ninpita nano'sa ya'huëtërin: Paninansö' Nia itopi. Ina piquëran niantarinsosö', Naquira itopi.

¹⁷ Niasö', noyâpiachin ya'pirahuanin. Naquiraso nipirinhüë', noyâpiroyanchin, co máquëntërantä tēhuërinhuë'.

¹⁸ Cacoposo' Naquira costaton, apin itapon:

—Hui'nän hua'hua nininsö', Naquira itëramaso nohuantërahuë. Ina marë' canchisë pi'ipi quëma marë' sacatarahuë, itërin.

¹⁹ Napotohuachina, Napanori itapon:

—Naporan ni'quëhuarë', quëmari maquë nipachin. Nishaso quëtacasö', co noyahuë'. Yacapatonco sacatëquë nipachin, itërin.

²⁰ Inapoaton Cacoposo' Naquira marë' canchisë pi'ipi sacatërin. Hua'qui sacatopirinhüë', Naquira pa'pi nosoraoton, cara tahuëriíchín sacatërinso pochín cantantërin.

²¹ Nani canchisë pi'í sacatohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Acoantoco huachi hui'nän. Sha'huitëranquënsö' nani nanirahuë huachi, itërin.

²² Napotohuachina Napanoso' ya'ipi ya'huërin pirayan ya'huëpisopita, amatërin. Cacopo sa'arinquë pita nicacasö marë' amatërin.

²³ Napoaponahuë' nani tashihuachina, Napanoso Naquira ya'huërenamën Niasa', Cacopo acoantërin. Inasö co nohuitatonhuë', ichihuë'ërin.

²⁴ Naporahuaton Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininsö Nia nicanarin. Camaicasö marë' nicanarin. Inasö sanapi Siripa itopi.

²⁵ Tahuëririnquë tashíramiachín Cacoposo', Nia ichihuë'ërinso ni'nin. Ni'sahuaton, pa'pi pa'yantërin. Napoaton Napano chiniquënt nontërin:

—¡Co napochítoncohuë pora! ¡Co'ta Naquira marë' nani sacatërahuë! ¡Nani nonpintëranco ni'sora! itërin.

²⁶ —Isëquëso api, co hua'hua nininsö'ton, aso'yarahüë'.

²⁷ Nia manansö marë' a'na simana pita nicacasö ya'huërinso', naniquë'. Ina nanihuatan, Naquira ya'huë'rë' acoantaranquënt. Canchisë pi'í chachin ca marë' sacatacasö' nohuantohuatan, inapotaranguënt, itërin Napanori.

²⁸ Napotohuachina, Cacopo nohuantërin. Nia maninsö marë' simana pita imapiso nanihuachinara, Napanori, Naquira ya'huë'rë' acoantërin.

²⁹ Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininsö' camaicasö marë' Naquiranta nicanarin. Ina sanapiso' Pira itopi.

³⁰ Nani acoantohuachina, Cacoposo', Naquira ichihuë'ërin huachi. Inapoaton ina na'con na'con nosororin. Niasö nipirinhüë', co onpopinchin nosororinhüë'. Canchisë pi'ipi chachin Napano marë' sacataantacasö' niponahuë', nosororin.

Cacopo hui'ninpita nininsö'

³¹ Cacoposo', Nia co onpopinchin nosororinhüë'. Ina nitotaton, Siniorori catahuarin hua'huanacasö marë'. Naquiraso nipirinhüë', ina nohuanton chachin, co nito hua'huaninhüë'.

³² Niasö', cayorahuaton quëmapia'huaya huairin. Inasö', Nopino itërin. “Sinioro sëtërahuësö' nicanot, catahuarinco. Hua'huanahuë ni'ton, iporasö' so'yahuë nosoroaponco huachi,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³³ Naquëranchin, cayoantarahuatón, quëmapia'huaya huaiantarin. Inasö', Simion itërin. “Nocaninacosö' Sinioro natanin. Natanaton catahuarinco. Napoaton a'na hua'huasha quëtaantarínco,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³⁴ Naquëranchin cayoantarahuatón, quëmapí chachín hua'huantarín. Inasö', Nihui itërin. “Nani cara hua'huanahuë ni'ton, iporasö' so'yahuë na'con na'con chinpitaponco huachi,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³⁵ Niasö', naquëranchin cayoantarahuatón quëmapia'hua chachín huaiantarin. Inasö Cota itërin. “Iporasö' huachi, Sinioro pa'yatato chinotarahüë,” ta'ton ina pochín hua'huin nohuitërin. Nani catapini hua'huanahuaton, copi ténin huachi.

30

¹ Naquira co nito hua'huanahuatonhuë', cainpain noyaparin. Napoaton so'in itapon:

- Hua'huantoco canta'. Co'so' hua'huantohuatancohuë', chiminarahuë, itërin.
- ² Cacoporisso nipirinhue', no'huiton itapon:
—¡Co caso Yosëcohuë'! Ina co nohuantërinhuë' ni'ton, co hua'huananhuë', itërin.
- ³ Napotohuachina, so'in itapon:
—Ni'quë'. Piyapinëhuë' Pira itërehuaso', maquë topirahuë. Ina mapatan hua'huanpachin, cari masarahue'. Hua'huahuë' chachin nicacaso marë' masarahue'.
- ⁴ Inapoaton, Naquirari piyapinë' Pira itopiso', so'in acoantërin. Acoantohuachina, ichihuë'ërin.
- ⁵ Piraso', cayorahuaton quëmapia'huaya huairin.
- ⁶ Naporó' Naquira tapon: “Isoso hua'huasha, Tano itarahue'. Yosë nontërahuëso' natanatanco: ‘Tëhuënchachin quëmaso' noya ninan ni'ton, catahuanranquën huachi,’ itërinco. Napoaton a'nara hua'huasha quëtërinco,” tënin. Ina yonquiaton ina pochin nohuitërin.
- ⁷ Ina quëran Pira cayoantarahuaton, quëmapia'huaya chachin huaiantarin.
- ⁸ Naporó' Naquira taantarin. “Iso hua'huashaso', Nipitari itarahue'. Na'con caipayarë'co nichiniterai, iporasso huachi nani minsërahuë,” ta'ton ina pochin nohuitërin.
- ⁹ Nianta co huachi hua'huanacaso nanitërinhuë'. Napoaton piyapinë' Siripa itopiso' Cacopo acoantërin.
- ¹⁰⁻¹¹ Siripa ya'huërë' cayoaton hua'huanpachina, Niaso tapon: “¡Ma noyacha nisharahue' paya! tënahue'. Napoaton iso hua'huashaso', Caro itarahue',” tënin.
- ¹² Ina piquëran Siripaso', a'na ya'huërë' hua'huaantarin.
- ¹³ Naporó' Niaso' tapon: “¡Ma noyacha ya'huërahuë' paya! Iporaso ya'ipi sanapiro'sa': ¡Ma noyacha inaso ya'huërin paya! itaponaco ta'to, iso hua'huashanta', Asiri itarahue',” tënin.
- ¹⁴ Trico macacaso tahuëri'sa', Nopino pa'sahuaton, mantracora huayo itopiso' quënanconin. Ina masahuaton, a'shin quëshimarin. Ina quënapataton Naquirari itapon:
—Hua'huan mantracora huayo quëshirinquënsó', quëtoco canta topirahuë, itërin.
- ¹⁵ Napotopirinhue', Niari itapon:
—Ayon caira. ¡Ama napopitëraquësohuë'! ¡So'yahuë' nani osëretëranco! Hua'huahuë' ya'huërë' mantracora huayo quëshirincosonta' ¿yaoosëretëraantamaranco tí? itërin.
—Ina quëtohuatanco, ipora tashi Cacopo quëmarë' huë'ëpon, itërin Naquirari.
- ¹⁶ Tashi huarë' Cacopo pasto quëran huënantahuachina, Niari nacapirahuaton:
—Hua'huahuë' mantracora huayo quëshirincoso', nani Naquira quëtërahuë. Quëmaro'co ipora tashi huë'ëca'huaso marë' inaquë' pahuëretërahuë, itërin.
- Napotohuachina, naporó' tashi Niaso', Cacopo huë'ëparin.
- ¹⁷ Hua'huanacaso marë' orarinso Yosëri natanahuaton, catahuarin. Napoaton Niaso', a'natërápo hua'huinpita nicacaso' cayoantarin.
- ¹⁸ Nasitohuachina tapon: “Isoso' hua'huasha, Isacaro itarahue'. Camairahuëso sanapi so'yahuë' acoantërahuë' ni'ton, Yosë acanarincó,” ta'ton, ina pochin hua'huin nohuitërin.
- ¹⁹ Ina quëran Nia cayoantarahuaton, saota nicacaso' hua'huaantarin.
- ²⁰ Nasitohuachina taantarin: “Iso hua'huashaso', Saporono itarahue'. Noya nininso chachin Yosë nicararincó. Nani saota hua'huasha a'notërahuë' ni'ton, iporasó' so'yahuë' noya noya ni'sarincó,” ta'ton, ina pochin nohuitërin.
- ²¹ Nitiquioninquë Niaso', sanapia'huaya hua'huanin. Nasitohuachina, Tina itërin.
- ²² Naquiraso co hua'huana'pihuë' ni'ton, na'con Yosë nontërin. Napohuachina, napoian quëran nosoroaton a'panirin. Ina nohuaton hua'huanin huachi.
- ²³ Paninantërinso' huaihuachina, tapon: “Co hua'huana'picohuë' nicato tapanápirahuë'. Yosë chachin catahuarincó ni'ton, hua'huanato co huachi tapanáhuaso ya'huërinhuë'.
- ²⁴ A'na ya'huërë' Siniro quëtaanta'incó topirahuë,” ta'ton, Così itërin.
- Cacopo Napanorë', ninonpintopiso'*
- ²⁵ Così nasitërin piquëran Cacoposo', Napano itapon:
—Ya'huërahuëquë' chachin yapanantapirahuë'.
- ²⁶ Sa'ahuëpita, hui'nahuëpita, inapita quëtoco. Nani inapita marë' sacatërahuëso' nanirin. Quëma nitotëran onpo sacatërahuësona ni'ton, quëpai huachi topirahuë, itërin.
- ²⁷ Napotopirinhue', Napanorisó' itapon:
—Ama napoquësohuë' api. Quëma yacaparanco ni'ton, Siniro catahuarincó. Ani'tato, ina nitotërahuë. Napoaton quëparitëquë tënahue'.
- ²⁸ Sha'huítoco onposona canacamaso nohuantëransó'. Nápo chachin pahuëre'inquën, itërin.
- ²⁹ Napotohuachina, Cacopori itapon:
—Quëma marë' onpo sacatërahuëso', nani nitotëran. Pë'tahuanënpitanta noya a'pairahuëso', nani nitotëran.

³⁰ Co'huara huè'shátèrapohuè', caraíchín ya'huètèrinquèn. Iporaso nipirínhuè', pa'pi no-tohuaro' na'amiatèrin. Huè'nahuè quèran huarè' Sinioro catahuarínquèn. Iporaso huachi canta', caora marè' sacata'huaso' nanirin huachi, itèrin.

³¹ —Caquè chachin sacataantacaso marè' ¿onpota pahuèrè'inquèn? taantarin Napano.

—Ama coríqui pahuèrècosohuè'. Apira sha'huitaranquènso' nohuantohuatan, quèma marè' sacataantarahuè'.

³² Ipora tahuèri pè'tahuanènpita huèntonènquè pa'sarahuè. Pa'sahuato, yaráton carniroa'huaro'sa', niquè acorahuè. Naporahuaton chipoa'huaro'santa ninshipiton nipiso', niquè acorahuè. I'coapi nipisopitanta inapotarahuè. Inapita quèran pahuèrè' quènana'huaso marè' napoarahuè.

³³ Inapohuato, a'na tahuèri canarahuèso ni'quihuatan, no'tèquèn sacatèrahuèso nitotaran. Pè'tahuatèrahuèquè, i'coapiro'sa', ninshipitono'sa inaporáchin chiporo'sa quènanaran. Naporahuaton, yaráton carniro'saráchin quènanaran. Nisha quènanpatanso', ihuaranquèn ni'ton, naporin, itèrin Cacopori.

³⁴ —Noyapa'. Inapoa'a nipachin, ténin Napano.

³⁵ Napoaponahuè', naporo tahuèri chachin inaso chiporo'sa hui'tonpi nipisopita, i'coapi nipisopita, nisha acorin. Chipo sanapi'santa ninshipiton, nipiso', inaquè acorin. I'coapiro'sa', máquènso tèranta huiritopisopita, inapitanta inaquè chachin acorin. Ya'ipi yaráton carniroa'huaro'santa', inapotèrin. Inapotahuaton hui'ninpitari a'paicaiso marè' quètèrin.

³⁶ Ina quèran, pè'tahuaro'sa huayoninsopitarè chachin Napanoso', Cacopo ya'huèarin quèran, cara tahuèri irataté pa'nè'pa', pa'pi.

Cacoposo nipirínhuè', co manta taponahuè', a'napita ohuicaros'a Napanonquèn a'paitarin. A'paitapon pochin canacaso marè' isoporin:

³⁷ Nara sè'paro'sa huara napapiráchin nanpi sè'patèrinso' pè'shitèrin. Isopita nararo'sa sè'paquèn napotèrin: Aramo, ni'to', tanpapi, inapita sè'paquèn manin. Masahuaton, hui'tona'piarin. Hui'toninsopitanta', i'shotèra'piarin. Acopo huiritèrinso ya'nocaso marè', inapotèrin.

³⁸⁻³⁹ Ina quèran huararo'sa hui'tonanpinan nininso', pè'tahuaro'sa huèntonèn notènanquè acorin. I'sha o'opiquè acorin. Inaquè pè'tahuaro'sa nito'quèpi ni'ton, naporin. Huararo'sa notèrahuatona quémapi nipisopita to'quètapi. Inapohuachinara hui'ninpitaso': Hui'tontono'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapita hua'huatapi.

⁴⁰ Naporo' Cacoposo', inapita nisha acorarin huachi. Inapotèrinso', Napano pè'tahuanènpita yaratonos'a', hui'tontono'sa', inapita notènanquè acoonin. To'quécaiso marè' acoonin. Inapatoon Cacoposo', Napano pè'tahua huèntonèn quèran na'apisopita, inaora huèntonènquè acoaton ana'atarin huachi.

⁴¹ Panca panca pè'tahuaro'sa nipisopita huènaïtohuachinara, i'sha o'opiquè huararo'sa acorin. Nito'quéapona pochin huararo'sa notécaiso marè' naporin.

⁴² Mashiraa'huaro'sa huènaïtohuachinaraso', co huararo'sa acorínhuè'. Napoaton pi'píra'huaya nipisopitaso', Napano marè' ninin. Ya'huèrè' panca pancaro'saso', inaoranquèn ninin.

⁴³ Inapatoon inaso', pa'pi ma'huanin. Pa'pi notohuaro' ohuica ya'huètahuaton, piyap-inènpitanta quémapi'sa', sanapi'sa', ya'huètèrin. Notohuaro' camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta ya'huètèrin.

31

Cacopo, mi'sèn ta'ananpicaso yonquirinso'

¹ Ina quèran Cacoposo', mi'sènpitari pinorinso' natantèrin: "Cacoposo' tata pè'tahuanènpita matahuaton, pa'pi ma'huanin," topi natantèrin.

² Naporahuaton Napanori chachinta', co huachi iráca pochin nitèrinhuè' ni'nin.

³ Naporo' Siniorori Cacopo itapon: "Tataparín, quémopinènpita, inapita ya'huèrinso parti panantaquè'. Carínquèn ca'tanatènquèn catahuaranquèn," itèrin.

⁴ Ina natanaton, Naquira, Nia inapita pastoque amatèrin. Inaora ohuicanènpita a'pairínquè amatèrin.

⁵ Huè'pachinara, itapon:

—Tataparima co huachi iráca pochin noya ni'nincohuè'. Yosèso nipirínhuè', ca'tanatonco catahuarínco. Inaso' tatauèri chinotèrinso'.

⁶ Canpitaso', nani nitotèrama tata marè' chiníquèn sacatèrahuèso'.

⁷ Naporahuaton nonpintahuatonco co no'tèquèn pahuèrèríncohuènta', nitotèrama'. Napoaponahuè', Yosè catahuarínco ni'ton, co aquètè huarè' ihuaríncohuè'.

⁸ A'na tahuëri tataso' ténin: “Ninshipitono'sa quëchinquën sacatëranso marè!” topachina, ya'ipi sanapi ninshipitonáchin hua'huanpi. A'na tahuërinta': “Hui'tontono'sa quëchinquën sacatëranso marè!” taantahuachinaso', hui'tontono'sáchin hua'huataantapi.

⁹ Yosë nohuanton ina pochin tata pè'tahuanënpita hua'huatopi. Canpoanquën nicacaso marè' napopi.

¹⁰ A'na tahuëri pè'tahuaro'sa huënaitsa', hua'narahuë. Chipo mashoro'sari, chipo sanapi'sa to'quësapi hua'narahuë. To'quëtona'piro'saso', a'naquënso hui'tonpiro'sa', a'naquënso ninshipitono'sa', a'naquëonta i'coapiro'sa', inapita quënanahuë.

¹¹ Naporo chachin Yosë anquëninën përarinco: “¡Cacopo!” itërinco. Itohuachincora: “Isëquë nisarahuë,” itërahuë.

¹² Naporo' anquëni itërinco: “Noya ni'quë", ya'ipi chipo mashoro'sa', chipo sanapi'sa to'quëpisopita, hui'tonpiro'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapitaráchin to'quërapi. Napano nonpintërinquënso nitotato, ni'nanso chachin a'ninquënta nicacaso marè' catahuananquën.

¹³ Ca mini Yosëco, iráca Pitiriquë ya'notëranquën. Inaquë na'pi tomaquë opotahuaton, chinotaancoso marè' acoran. Naporahuaton inaquë chachin casáchin chinotaancoso marè' sha'huitëranco. ¡Manóton huëquë pa'a! Iso no'pa quëran pipirahuaton, hua'huatëranso no'pa parti panantaquë", itërinco, ténin Cacopo.

¹⁴ Ina topachina, Naquira, Nia, inapitari itapon:

—Quiyanta mini tata chiminpachin, co huachi ma'sha tëranta maca'huaiso ya'huërinhuë'.

¹⁵ Naporahuaton ipora chachin nisharo'sa pochin tata ni'nincoi huachi. ¡Pa'anpitérarincoi ni'ton, qoraya marè' pahuërëtatón ina nápo sacatëran!

¹⁶ No'tëquën chachin Yosëri, tata ma'shanënpita, matahuaton, canpoa quëtërinpoa'. Inaso' canpoanquën, hua'huanpoapitanquën. Napoaton, ma'sona Yosë sha'huitërinquënso', niquë huachi, itopi.

Cacopo ta'arinso'

¹⁷⁻¹⁹ Sa'inpitari napotërin ni'ton, Cacoposo Canaan parti panantacaso yonquirin. Pa'pin ya'huërinso no'paquë paantacaso marè' tapatarin huachi. Napanoso' a'na parti ohuicanënpita ya'iafon pa'nin. Inaquë pa'ninso' Naquirari, pa'pin mamanshinënpita ihuarin. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin mosharinso', ihuarin. Cacoposo' sa'inpita, hui'ninpita, inapita, camiyoro'saquë a'mitërin. Pè'tahuanënpita, ma'shanënpita, ya'ipi inapita quiquirin. Ya'ipi inapitaso', Patan-aranquë sacataton canarinso'.

²⁰ Inapoaton Cacopori, Napano nonpintahuaton, co sha'huitaponahuë' huëshirin.

²¹ Ya'ipi ma'shanënpitarë chachin Cacoposo', ta'arin. Co hua'quiya quëranhuë', Iopiratisi-iquë pëntoitahuatona', Carata motopiro'sa parti, notëëtërin.

Napanori Cacopo imaquirinso'

²² Cara tahuëri quëran Napanoso', Cacopo ta'arinso' nitotërin.

²³⁻²⁴ Ina nitotaton, quëmopinënpitarë chachin, imaquirin. Canchisë tahuëri quëran, Carata motopiro'sa parti canqui. Napaonahuë', naporo tashi Yosëri huë'ënuquë ya'notaton itapon: “Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tananpitëquë pa'in,” itërin. Tahuërianpituaton Napanoso',

²⁵ piyapinënpitarë chachin Carata motopiro'saquë Cacopo nincantopi. Ina motopiro'saquë inanta', huëntonënë chachin chinotopi. Napanonta ina motopiro'saquë chinotaponahuë', co niquënyátërapihuë'.

²⁶ Cacopo quënanahuaton, chiniquën nontërin:

—¡Pa'pi co noyahuë' ninan! ¡Co nonpinchitoncohuë' pora! Ahuëtahuatë sanapi'sa manëso pochin hui'nahuëpita quëshiaranco.

²⁷ Nonpintatonco, co sha'huitaponcorahuë' ta'airan. ¡Co naporëhuë'! Ya'huëranquë yapaantaranso sha'huitëranco naporini, noya ninontatëhua capa cancanchitërihuahuë'. Pita nicatëhua': Tonton, arpa, inapita pi'nipiquë ninonchitërihuahuë'.

²⁸ Hui'nahuëpita, shihuëpitanta', ichita'airan ni'ton, co apinoto nonta'huaso' quëtërancohuë'. ¡Co manta yonquirëhuë' pochin ninan!

²⁹ Nohuantërahüë naporini, ma'shátërahuë ya'ipinquëma ana'inchitënnquëmahuë'. Napaonahuë', achin tashi chachin Yosë nontërinco. Inaso' tataparionta chinotërin. Huë'ëhuëquë ya'notatonco nontërinco: “Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tananpitëquë pa'in,” itërinco.

³⁰ Tataparin ya'huërinquë ya'nipishahuë yapantaton huë'saran ni'quëhuarë', ¡co mamanshinëhuëpitaso' ihuatonco quëitonhuë' pora! itërin Napanori.

³¹ Napotohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Të'huatatënnquën topinan huë'sarahuë: “Paanta'huaso sha'huitohuatoso', sa'ahuëpita osëretamarinco,” ta'to, naporahuë.

³² Nipirinhué', insosona tēranta mamanshinēnpita matahuatēnquēn, quēsahuachin, jchimiin! Ma'sona tēranta quēmaquēn nininso' quēsahuato, ya'ipi quēmopinēnpita ni'tonēnquē a'noquē'. Inapotaton quēpamantaquē', itērin. Napopirinhué Cacoposo', Naquirari pa'pin mamanshinēnpita ihuarinso', co nitotērinhué'.

³³ Naporō' Napanoso', mamanshinēnpita yoniton patē patērantarin. Cacopo nē'mētē pēinēnquē'ton ya'conin. Pipirahuaton, Cacopo cosonanēnpita nininquē, ya'coantarin. Nianquēn nininquēnta ya'conaponahué', co mamanshinēnpita quēnaninhué'. Ina quēran pipirahuaton, Naquiranquēn nininquē ya'huērē' ya'coantarin.

³⁴ Naquiraso' mamanshiro'sa masahuaton, po'orin. Camiyoquē huēnsēcaiso marē' nitopisoanaquē po'orin. Inapotahuaton, ina aipi huēnsētērin. Pa'pinso' ya'ipi nē'mētē pēianaquē yon'pirinhué', co quēnaninhué'.

³⁵ Naquirari itapon:

—Tata, co huanirahuēso marēhué', ama no'huicosohué'. Sanapicoi inachintēraiso tahuēri nanitērinco ni'ton, huēnsēarahué, itērin. Napanori mamanshinēnpita yonisápirinhué', co quēnaninhué'.

³⁶ Co quēnanpachinahué', Cacopo ya'huērē' no'huitaton Napano chiniquēn nontērin.

—¿Maquēta tēhuētēranquēn ni'nán? ¿Ma'ta onpoato oshahuanahué ni'ton, co napion cāncantaton imaquirāncoso'?

³⁷ Ya'ipi ma'shanēhuēpita o'quiaton yoniran. ¿Ma'ta quēnaparāncō quēmaquēn nininso'? Ma'sona quēnanpatan, a'ninquēchin, quēmopinēnpita notēnanquē acoquē'. Quēmopinēhuēpitarinta', ni'in. Inapita sha'huichinpoa' insosona no'tēquēn noninso'.

³⁸ Cato shonca pi'i quēma marē' sacatērahué. Naporō' co a'na ohuica tēranta', co a'na chipo tēranta ana'huarinhué'. Huēntonēnpita quēran, co a'na carniro tēranta', capitēranquēnhué'.

³⁹ Ni'niro'sari pē'tahuanēnpita tēpahuachinara, co onporo tēranta a'nota'huanquēnso marē' quēshiranquēnhué'. Caoranquēn masahuato, acoantarahué. Tahuērihué nipon, tashihué nipon, ihuatohuachinanta', ca apahuērētēranco.

⁴⁰ Tahuēri nipachina pi'i acorinco, tashinta nipachina sēhuēn acorinco. Pē'tahuaro'sa apaito, hué'ei natanahué. Inapoato nohuantaso' parisitērahué.

⁴¹ Cato shonca pi'i quēma marē' sacatato, ya'ipi inapita ahuantērahué. Cato hui'nanpita marē' shonca catapini pi'ipi sacatērahué. Pē'tahuanēnpita marēnta', saota pi'i sacatērahué. Naporahuaton, apira apira pochin nisha nisha cana'huaso sha'huitēranco.

⁴² Apraan chinotērinso catahuarinco. Tata Isaconta', inachachin chinotērin. Co'so' ina catahuarincohué naporini, topinamiáchin ya'huērāhuéquē a'pa'itoncohué'. Yosēso nipirinhué', parisitērahuēso' nitotērin. Chiniquēn sacatato ma'sha ya'huētērinco'sonta', nitotērin. Napoaton achin tashi pēnēninquēn, itērin Cacopori.

Cacopo, Napanorē' anoyatopiso'

⁴³ Cacopori napotohuachina, Napanoso' tapon:

—Isopita catoro'saso', hui'nahuēpita. Isopita hua'huaro'santa shihuēpita. Pē'tahua huēntono'santa', caquēn. Ya'ipi isēquē ni'nanso', caquēnáchin. Napoaponahué', hui'nahuēpita catahua'huaso marē' ya'ipi quēchi nipachin. Shihuēpitanta quēchi.

⁴⁴ Napoaton huēquē pa'a Yoscoarē' niitatē anoyata'a. Catonpo chachin anoyatērehuaso ayonquuinposo marē' inapoa'a, itērin.

⁴⁵ Napotohuachina, Cacoponta', "Noyapa'," tēcaton, a'nara na'pi manin. Ina masahuaton, onē pochin ahuanirin.

⁴⁶ Naporō' quēmopinēnpita camairin:

—¡Na'piro'sa yontonco! itērin. Itohuachina, ya'ipiya quēran na'piro'sa yontonpi. A'mitē a'mitētahuatona', panca imopi. Ina quēran, ya'ipiya coshatopi, na'piro'sa a'mitē a'mitētopiso pirayan coshatopi.

⁴⁷ Napanoso' inaora nanamēnquē, ina ro'tē nohuitaton, "Quicaro Saatota," itērin. Caco- poriso nipirinhué', inaora nanamēnquē ina ro'tē chachin, Carata, itērin.

⁴⁸ Naporō' Napano tapon:

—Iso na'piro'sa imorēso', catonpo chachin ayonquiarinpo Yoscoarē' tatē ipora tahuēri anoyatēre'so'. Napoaton, ina no'paso' ipora huanta Carata, itopi.

⁴⁹⁻⁵⁰ Naporahuaton Mispa itopi anta': "Nipatohuatē, co huachi niquēnanarihué'. Napoaponahué', Siniro chachin ni'inpō'. Co insonta' ya'huērēquē naporēso ni'pirinpohué', Yosē chachin ni'inpō'. Napoaton ama hui'nahuēpita no'huiton aparisitēquēsohué'. Ama aquētē chachin sanapi'sa maantaquēsohué'. Ina marē' Yoscoarē' ta'ton sha'huitoco," itērin. Ina naporinso marē' ina pochin ina no'pa' nohuitopi.

⁵¹ Napanoso' aquētē chachin Cacopo sha'huitaantarin:

—Ni'quē'. Na'pi imorahuēso ya'huēarin. Onē pochin na'pi ahuanirahuēsonta ya'huarin. Ya'huērēhuaso huāncana inapita acorahué.

⁵² Inapita ayonquiarinpo ama quémanta ma'sha onpotancoso marèhuè', isèquèran pèntonquèsuhuè'. Co ca tèranta ma'sha onpota'huanquènso marè' isèquèran pèntona'huaso ya'huèrinhuè'.

⁵³ Canpo capini nanan ya'huèhuachin, Yosè chachin anitochinpo', inquènposona tèhuèrèso'. Ina Yosè chachin quèmaquèn tata masho Apraan, chinotèrin. Caquèn tata masho Nacoronta chinotèrin. Inquènposo tèhuèhuatè', ina chachin ana'inchinpo', itèrin. Napotihuachina, Cacoposo': "Caquèn tata chinotèrinso ni'sárinco ni'ton, co napoarahuè'," tènin.

⁵⁴ Inapoatona anoyatihuachinara, Cacoposo inaquè chachin Yosè chinotacaso marè' ma'sharo'sa tèparin. Nani Yosè chinotihuachinara, quémopinènpita ichichotèrin. Ya'ipiya coshatopi. Nani coshatihuachinara, inaquè chachin huè'èantapi.

⁵⁵ Tahuèririnquè tashíramiachin Napanoso' huènsèintarahuatón, hui'ninpita, shinpita, inapita apinora'piarin: "Yosè catahuainquéma noya paco'," itahuaton ya'huèrinquè pa'mantarin huachi.

32

Cacopo, Isaorè' niquènanpiso'

¹⁻² Napano piyapinènpitarè chachin pa'mantahuachina, Cacoponta piyapinènpitarè chachin paantarin. Paasoi Cacoposo', Yosè anquèninènpitari nacapirin. Inapita quènanahuaton, tapon: "Isopitaso', Yosè sontaronènpita huènton. Catahuainacoso marè' a'paimarinso'," tènin. Napoaton ina ro'tèso': Maanain*, itèrin.

³⁻⁴ Naporo' Cacoposo', comisiono'sa Isao sha'huitacaiso marè' Sèir no'paquè a'parin: "Iya'hua huènantárin ni'ton, iso pochin nanan a'patiarinquèn: 'Ca iya masho huènantárahue. Ma'sona quéma camaitèranso nisarahuè. Cato shonca pi'ipi api Napano ya'huèrinquè yacapatèrahue.

⁵ Na'a ohuacaros'a', moraro'sa', ohuicaro'sa', inapita ya'huètèrinco. Piyapinèhuèpitanta', quèmapi'sa', sanapi'sa', ya'huètèrinco. Iso nanan, a'pataranquèn noya ninicatè ya'huèantacaso marè' tènin, itoco'," itèrin. Napotahuaton a'parin.

⁶ Comisiono'sa huènantahuachinara, Cacopo sha'huitiintapi:

—Iya masho Isao nicapoi a'parancoi ni'toi, pa'nai. Huè'saranso nitotaton, inaora chachin nacapiinquèso marè' huè'sarin. Catapini pasa quèmapi'sari imaquiarin, itiipi.

⁷⁻⁸ Ina natanahuaton, Cacoposo pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton yonquirárin. Yonquirárin quèran, piyapinènpita, ohuicanènpita, ohuacanènpita, camiyonènpita, inapita cato huènton acorin. "Iya mashori, a'na huènton ahuèhuachina", a'na huèntonso ta'ararin," ta'ton naporin.

⁹ Ina quèran iin tè'huataton, iso pochin Yosè nontèrin: "Sinioro, quèmaso Yosèinquèn. Tata masho Apraan chinotèrinquèn. Tata Isaconta chinotèrinquèn. Quéma sha'huitèranco ni'ton, ya'huèrahuèquè huè'sarahuè. Quémopinèhuèpita ya'huèrinquè huè'sarahuè. Naporahuaton: 'Ca nohuanton noya pa'saran,' itèranco.

¹⁰ Tèhuènhachin co noyacohuè' ni'to, co nosoroancoso ya'huèrinhuè'. Co no'tèquènáchin catahuuancoso ya'huèpirinhuè'. Iráca ya'huèrahuè quèran pipipo, Cortaniquè pèntoitèrahue. Naporo' co ma'sha tèranta quèparahuè. Pitananèhuèro'coáchin pa'nahuè. Napopirahuè', iporasos' cato huènton pochin hua'anèntèrahue.

¹¹ ¡Nosoroatenco Sinioro iya masho Isao quèran, nicha'èco! Nani huè'sarin ni'ton, ahuèrahuatonco, sa'ahuèpita, hui'nahuèpitarè'co chachin niqutohuachinco.

¹² Nani quéma chachin, catahuancoso marè' a'ninquèchin sha'huitèranco. Naporahuaton, shihuèpitanta caquèran pipipisopita, inotèra'huaya pochin na'acaiso' sha'huitèranco. Marè yonsanquè inotèrahuaya ya'huèrinso', co pichicasohuè'. Ina pochin na'acaiso' nani sha'huitèranco," itèrin.

¹³ Naporo tashi inaquè Cacopo huè'èrin. Tahuèririnquè capayatahuaton, ya'cariya ya'huèrinsopita quèran, pètahuaro'sa huayonin. Iin masho Isao nicanacaso marè' huayonin:

¹⁴⁻¹⁵ Cato pasa chipo sanapi, cato shonca chipo, cato pasa ohuica, cato shonca carniro, cara shonca camiyo paya nasha huaipiso hua'huinpitare' chachin, catapini shonca ohuaca', shonca toroa'hua, cato shonca mora sanapi nininso', shonca mora quèmapi, inapita.

¹⁶ Inapita huayonahuaton, piyapinènpita quètèrin a'na huènton a'na huènton quèpacaiso marè'. Co'huara pa'shátèrasoihuè', ma'sona nicacaisonta sha'huitèrin:

—Canpitaso quèchitoco'. A'na huènton'ton pa'in. Amasha aquèmiachin nipachin a'na ya'huèrè', paanta'in. Ama napopináchin pacosohuè', itèrin.

¹⁷⁻¹⁸ Quèchinamèn huènton quèpana'pi sha'huitèrin:

—Iya masho Isao nacapiatèinquèn natanpachinquèn: "¿Inta quèmaso' hua'anèn? ¿Intohuata pa'saran? ¿Inquènta pè'tahuaro'sa quèparanso'?" itohuachinquèn, quèmari iso pochin

* **32:1-2 Maanainso'**: Cato huènton sontaro'sa', tapon naporin.

sha'huitëquë': "Isopita pë'tahuaro'saso', quëma marë' quësarahuë. Cacopo a'patiarinquën. Inaso', quëma piyapinën pochin cancantërin. Nani inanta piquëran huë'sarin," itëquë', itërin.

¹⁹ A'napita huënton quëpana'piro'santa', sha'huitërin:

—Canpitanata iya masho Isao quënanpatama', inachachin sha'huitoco'.

²⁰ Nani sha'huitohuatama', napotaantaco': "Inaora chachinso', piquëran huë'sarin," itoco', itërin.

Isopochin yonquiaton Cacopo naporin: "Isopita pë'tahuaro'sa quëtato no'huirincoso asanoarahué. Ina piquëran caora chachin ni'sarahué. Tapona inapotërahuëso marë' inanta noya nontaantarino'," ténin yonquinënguë.

²¹ Inapoaton Isao quëtacaso'ton, aquëchitërin. Inaoraso nipirinhüë', huë'ëcaso marë' ya'huëarinquëranchin quëparitërin.

Cacopo anquënrë nipanirinsö'

²²⁻²³ Napoaponahuë', naporö tashi chachin co'huara huë'ëshátërasoihuë', Cacoposo' huanirin. Huanirahuaton, cato sa'inpita, cato cosonanënpita, inapita ayontonin. Shonca a'na hui'ninpitanta inaquë chachin ayontonin. Ayontonahuaton Capocoi' pëntoinantaquëchin, apëntoitërin. Ya'ipi pë'tahuanënpita, ya'ipi ma'shanënpita, inapitarë chachin aquëtëran a'parin.

²⁴ Cacoposo' inaora quëparitohuachina, a'nara quëmapi ya'norin. Inarë tahuërianpitaquë huarë' nohuantaso' nipanipi.

²⁵ Napoaponahuë quëmapi ya'norinsoso', co Cacopo minsëcaso nanitërinhuë'. Co nani-tatonhuë', Cacopo tonaransën, ahuëtërin. Catantën nipaquëtërintaquëchin ahuërin ni'ton, notohuëtërin. Nipaniso' napotërin.

²⁶ Quëmapi ya'norinsoso', Cacopo itapon:

—A'poco huachi, nani tahuëririarin, itërin.

—Co'so' noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitohuatancohuë', co a'poaranquënhuë', itërin inarinta'.

²⁷ —¿Ma'ninquënta quëmaso'? itaantarin quëmapi.

—Cacopo itërinaco, taantarin inanta'.

²⁸ Naporö' ina quëmapi' itapon:

—Co huachi Cacopo itarinënhuë'. Ipora quëran huarë' Israiro itarinën. Yosë chinitëran, piyapi'santa chinitëran. Chinitaton canatëran ni'ton, ina pochin nohuitarinën, itërin.

²⁹ —Iporaso' quëmanta' nininën sha'huitoco, itërin Cacopori. Napotopirinhüë', inariso itapon:

—Co quëmaso' nininëhuë natanancoso ya'huërinhuë', itërin. Ina quëran inaquë chachin Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin.

³⁰ Napoaton Cacoposo' ina ro'të aninihuanin: "Pinoiro[†]," itërin. "Isëquë chachin, Yosë nirayarahué. Ina niponahuë' co chiminahuë'," ta'ton, ina pochin ina ro'të nohuëtërin.

³¹ Pi'i pipiriahuasö', Pinoiro quëran huë'sarin huachi. Catantëntaquëchin, tonaransë notohuëtërin ni'ton, sonpariarin.

³² Napoaton iso quirica ninshitasoco huarënta Israiro shinpitaso', ma'sharo'sa catantënguë pancarin ipatë ya'huëtërinso', co ca'pihuë'. Inaquë Cacopo ahuëpi ni'ton, co ca'pihuë'.

33

Cacopo Isaorë' nanan anoyatopiso'

¹ Cacoposo', Isao catapini pasa quëmapi'sarë chachin huë'sarin ni'nin. Ina ni'sahuaton, cara huënton hui'ninpita acorin. Niataquë a'na huënton, Naquirataquë a'na huënton, cosonaro'sataquë, a'na huënton.

² Cosonaro'sa'ton hua'huinpitare chachin aquëchitërin. Ina quëran Nia hua'huinpitare chachin ahuanatërin. Naquiraso', Cosirë' piquëran acorin.

³ Inaporahuaton, Cacoposo quëchitërin. Iin masho ya'cariapon pochin, canchisëro mosharin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton mosharin.

⁴ Cacoposo' të'huaton naporin. Napopirinhüë Isaoriso', ta'aquirahuaton iin iporin. Iporahuaton, apinorin, naporin. Cato chachin noya ancantatona', nina'nëtopi. ⁵ Ina quëran Isaoso', sanapi'sa, hua'huaro'sa inapita ni'nin. Ni'sahuaton iin natanin:

—¿Isopita po'? ¿Inpitata? itërin.

—Hui'nahuëpita ta'a. Yosë nohuanton ya'huërinso', ténin Cacopo.

⁶ Naporö' cosonaro'saso hua'huinpitare chachin, Isao huëcapaipi. Ina notënanquë huë'sahuatona', isonpi. Isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshapii.

[†] **32:30 Pinoiroso'**: Yosë ya'pirin tapon naporin.

⁷ Ina quëran Nia ya huëré' hua'huinpitaré chachin, inapoantapi. Piquëran Cosiso', a'shiné chachin, hué'sahuatona', Isao notënanquë inahuanta inapoantapi.

⁸ Ina quëran Isaoso', Cacopo natanin:

—¿Ma'marëta ina nápo pé'tahua huëntono'sa a'paransopita, nacapirimarahué? itërin.

—Noya ninicatë ya'huantacaso maré' a'patëranquënsopita, itërin Cacopori.

⁹ —Ama iya'hua napoquësohué'. Canta ya'huëtërinco chachin. Co quëtaancoso ya'huërinhué', itërin Isaori.

¹⁰ Itopirinhué', Cacoposo' taantarín:

—Ama iya masho napoquësohué'. Tëhuëinchachin noya ninicatë ya'huantacaso nohuantohuatan, onpopionta maquë ta'a. Quëmaora chachin noya nontaantarancoso' nicato, Yosë chachin napotërinco pochin cancantërahué.

¹¹ Yosë nohuanton ma'huanahué, co manta pahuantërincohué'. Napoaton, quëshiranquënsopita, onpopionta maquë', itërin. Napotápaton Isao anohuantërin. Ya'ipi a'patërinso pita manin huachi.

¹² Ina quëran Isao taantarín:

—Noyapa'. Huëquë nipachin carinquën ca'tainquën pa'a, itërin.

¹³ Napotohuachina, Cacoporisó itapon:

—Tëhuëinchachin iya masho nosoroatonco napotëranco. Nipirinhué' hui'nahuëpita hua'huaro'saráchin. Ohuicaró'sa', ohuacaro'sa', inapitanta nasha hua'huatopiso ya'huërin. Manon quëpahuatëso', a'na tahuëri maré'áchin nanitërin, ohuica'huaro'sa taquicaíso'.

¹⁴ Noya quëmaso' pataquë tipirahué. Quiyaso nipirinhué' oshaquëranchin pacapoi. Hua'huaro'sapitaré'coi, pé'tahuaro'sapitaré'coi oshaquëran pa'sarai. Co hua'quiya quëranhué', Sëir parti cantoontapatëinquën, inaquë niquënaantarihua huachi, itërin.

¹⁵ —Noyapa'. Naporan ni'quëhuaré', quëchitota'i nipachin. Nipirinhué' ca'tainquënsó maré' caraya piyapinëhuëpita pachi, itërin. Itopirinhué', Cacoposo taantarín:

—Ama iya napoquësohué'. Noya quiyaora pa'sarai, itërin.

¹⁶ Napotohuachina, Isaoso piyapinëpitaré chachin Sëir parti paantarín.

¹⁷ Cacoposo nipirinhué', Socoto parti pa'nin. Inaquë péitacaisó maré' piyapinëpita camairin. Naporahuaton, pé'tahuanëpita na'icaisó maré' tanpora'huaro'sa anitërin. Napoaton, ina no'pa "Socoto"^{*} itërin.

¹⁸ Inaquë hua'quimiachin ya'huërin. Ina quëran Cacoposo', ya'ipi huëntonënë chachin Siquimo ninano notënanquë pa'nin. Inaquë në'mëtë pëiro'sa otëantarín. Inapoaton Patanaran quëran huë'ninso', Canaan no'paquë noya canquirin.

¹⁹ Në'mëtë pëiro'sa otënpiso' no'pa', Cacoposo' pasa coriqui maré' pa'anin. Ina no'paso', a'na quëmapi Amoro itopiso' hui'ninpitari hua'anëntopirinhué', pa'antërin. Inaso', a'nara hui'nin ya'huëtërin, Siquimo itopi.

²⁰ Ina piquëran Cacoposo', Yosë chinotacaso maré' a'nara artaro ninin. Ina nisahuaton aninuhanin: Ir Iroi Israiro[†], itërin.

34

Siquimori Tina tapiton po'orinso maré' i'huëretopiso'

¹ Cacopo hui'nin Niaquëya ya'huëtërinso', Tina itopi. Ina nanontohuachina, a'na tahuëri Siquimo ninanoquë nanon capini nini'cai maré' pa'nin.

² Inaquë ni'so', Siquimori ni'sahuaton noyarin. Inaso', sha'huitëranquëmaso chachin Amoro hui'nin. Amorosó', hua'an ya'conin. Ipo piyapi ni'ton, ya'ipi iporo'sa hua'anëntërin. Siquimori Tina co nohuanchachinpirinhué' ichihuë'ërahuaton, po'orin.

³ Napoaponahué', pa'pi nohuantërin. Napoaton Tinari nohuantacaso maré' ma'pitasó ninin.

⁴ Naporo chachin Siquimosó' pa'pin itapon:

—Paaton tata, Tina maca'huaso maré' pa'pin nontoonquë'. Quëmopinënpitanta nontoonquë'. Ina pa'pi nohuantërahué, itërin.

⁵ Cacoposo' hui'nin po'opiso' nitotaponahué', co manta téninhué'. Hui'ninpita pé'tahuaro'sa a'pairapi ni'ton, co manta téninhué'. Inapita canquiái huaré' sha'huitacaso' yonquirin.

⁶ Siquimo pa'pinso' Cacopo nontacaso maré' pa'nin.

⁷ Cacopo hui'ninpita huënantahuachinara, napopiso' natantopi. Natantahuatona', pa'pi no'huitopi. Siquimori oshina co mashátëraponahué', ichihuë'ërin ni'ton, napopi: "Inapoaton inaso', israiro'sanpoa panca tēhuëtërinpoa'. ¡Co onporonta inapocaso ya'huërinhué'!" topi.

* **33:17 Socotosó'**: Tanpora'huaro'sa', tapon naporin. † **33:20 Ir Iroi Israiroso'**: Yosëso', Israirori chinotërinso', tapon naporin.

⁸ Amoroso nipirinhue', inapita nontaton napotërin:
 —Hui'nahuë Siquimo itërahuëso', oshiparima pa'pi nohuantërin macacaso marë'. Onpopionta quëtoco'.

⁹ Inapokatëhua', ya'huëa'ahua topirahuë. Napohuatëhua', quiyanta canpita hui'nama macapoi. Canpitanta', quiya hui'nahuëi masarama'.

¹⁰ Isëquë quëparitatoma', quiyapitarë' ya'huëco'. Iso no'paquë ya'huatoma sacatoco'. Nohuantëramaso' pa'anco'. No'panta yapa'napatama', pa'anco', itërin.

¹¹ Siquimonta huanirahuaton, nonsarin huachi:

—Tata napotërinquëmaso', nohuantoco ta'a. Onposo' natanpatamaco quëtaranquëma'.

¹² Sanapi marë' pahuërëtërë quëran na'con na'con apahuërëtohuatamaco noya, co ma'shahuë'. Naporahuaton ma'sona nicana'luanquëmaso' natanpatamaconta', quëtaranquëma'. Onpopionta cari mai, topirahuë, tënin.

¹³ Napopirinhue', inapitariso oshina na'inin ni'ton, i'huërëtaçaiso marë' yamonapi. Napoaton Siquimoso' pa'pinë chachin noyasha nontatona itapona':

¹⁴ —Noya nipirinhue'. Co quiyaso' nanitëraihuë' co marcahuan quëmapi oshihuëi quëta'huaiso'. Quëtërai naporini, quiya marëso' pa'pi taparo niitonhuë'.

¹⁵ Ya'ipinquëma quiya pochachin marcahuanama huarë' canpita naporamaso nisarai. Nohuantohuatama', ya'ipi quëmapinquëma marca niacotoco nipachin.

¹⁶ Naporo huarë' tëhuënchinso', canpitanta hui'nahuëi masarama', quiyanta canpita hui'nama masarai. Inapohuatëhua a'na huëntoínchin pochin nisarëhua huachi.

¹⁷ Apirinhue', co'so' nohuantohuatamahuë', isëquëran pipiarai. Oshihuëinta macatoi, quëpaarai, itopi.

¹⁸ Napotohuachina Siquimoso' nohuantërin. Pa'pionta nohuantërin.

¹⁹⁻²⁰ Cacopo hui'nin pa'pi nohuantaton Siquimoso', a'naroáchin natëtërin. Inaso', ya'ipi Amoro hui'ninpita quëran chini chiniquën nanantërin. Napoaton, pa'pinë chachin ninano ya'coanaquë pa'pi. Inaquë ya'huëhuano'sa niyontonpi, ma'sha yonquiatona anoyataçaiso marë'. Ya'huëhuano'sa niyontonpachinara, itapona':

²¹ —Pasopitaso' noyaro'sa'. Pancana no'pa' ya'huëtërinpoa ni'ton, inapitanta yacapatënënpoa' pa'anapona'. Canpoanta nanitarihua inahua hui'ninpita macacaso'. Ya'huërë' inapitanta canpoa hui'nanpoa nanitapi macacaso'.

²² Napoaponahuë' inapokatëhua ya'huëcaso marë', ya'ipi quëmapinpoa marcahuanacaso' nohuantopi. Inahua napopiso chachin canpoanta nicacaso' nohuantopi.

²³ Inapohuatëhua', ya'ipi ya'huëtopiso canpoanquën nisarín. Pë'tahuanëna', ma'shanëna', ya'ipi inapita canpoanquën nisarín. Huëco nohuantoco inapoa'ahua'. Napohuatëhua', inapitaso canpoarë' ya'huëçaiso marë' quëparitapi, itopi.

²⁴ Siquimo pa'pinë chachin napopiso natanatona', nohuantopi. Napoaton ya'ipi quëmapi'sa chiniquëno'sa nipiso', marca niacotopi huachi.

²⁵ Niacotopi quëran cara tahuëritapasos', Cacopo hui'ninpita Siquimo ninanoquë pa'pi. Simion, Nihui, inapita itopiso' pa'pi. Inapitaso', Tina yo'inamiáchin nipi. Ya'huëhuano'sa marca niacotopiso', pa'pi iquitopi. Inapoaso' chachin pa'sahuatona', sahuëninënaquë ya'ipi quëmapi'sa tëpaconpi. Co noyachátërasoihuë' ahuëtapi ni'ton, co chinitopihuë'.

²⁶ Amoronta', Siquimorë chachin tëpapi. Inapotahuatona', Siquimo pëinën quëran Tina masahuatona', pa'pi huachi.

²⁷ A'napita iinpitanta canquirahuatona', ya'ipi quëmapi'sa nani tëpapi ni'ton, ninanoquë ma'sha ya'huërinso mamiatopi. Oshina Siquimori tapirinsos marë', i'huërëtatona inapotopi.

²⁸ Ya'ipi ohuicanëna', ohuacanëna', moranëna', inapita matopi. Ya'ipi ninanoquë ya'huërinso', aipiraonta ya'huërinso', mapi.

²⁹ Pëiro'saquë ma'sha ya'huërinso'pitanta', ya'ipi ihuatopi. Naporahuaton ya'ipi hua'huaro'sa', sanapi'sa', inapitanta masahuatona quëpapi.

³⁰ Simion, Nihui, inapita huënantahuachinara, pa'pinari itapon:

—Canpitaso napoatoma', sacai anoyatahuaso nitëramaco. Canano'sa', huirisëro'sa inapitaso', ya'huëhuano'sa'. Naporamaso natantohuachina', no'huiponaco caso huachi. Nihüëntonahuatona ahuëaponaco. Caso co na'ashahuë' piyapinëhuëpita ya'huëtërinco ni'ton, ya'ipinpoa tiquiaponënpoa', itërin.

³¹ Napotopirinhue', inapitariso itaantapi:

—¿Monshihuantë paya pochin oshihuë nitacaso' nohuantopiranhue' ti? itopi.

35

Yosëri Pitiriquë Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huëtërinso'

¹ Naporō' Yosëri Cacopo huë'ënquë ya'notaton, camairin: "Caso Yosëco. Iráca iya masho Isao ta'anapisën ya'notëranquën. Pitiriquë paantaton, inaquë ya'huëconquë'. Inaquë canconpitan, chinotaancoso marë' a'nara artaro niquë'," itërin.

² Napotohuachina Cacoposo', ya'ipi hui'ninpita, sa'inpita, piyapinënpita, inapita camairin:

–Ya'iphi nisha nisha mamanshiro'sa chinotëramaso', a'poco'. A'poatoma quëshico pa'pithua'. Naporahuaton amarahuatoma', noya nininso i'nanpiraco'.

³ Manóton Pitiriquë pa'ahua'. Inaquë Yosë chinota'huaso marë' artaro nica'huaso ya'huërin. Iráca nanan ya'huëtaponco, Yosëso na'con catahuarinco. Naporahuaton, itohua itohua pa'nahuëquë, ca'tanatonco catahuarinco, itërin.

⁴ Napotohuachina, nisha nisha mamanshinëna moshapiso quëshipi. Pë'tëhuëratëro'santa moshapiso quëshipi. Ya'ipi inapita Cacopori Siquimo ninano ya'cari', pa'pitërin. A'nara insina nara pirayan, pa'pitërin.

⁵ Pa'pachinara, Yosë nohuanton, nisha nisha ninanoro'saquë ya'huëpisopita pa'pi të'huapi. Napoatona co nanitopihuë' Cacopo hui'ninpita, imatona i'huëretacaiso'.

⁶ Cacoposo' huëntonëné chachin, pa'sápatona', Noso ninanoquë canconpi. (Ina ninanoso', Pitiri itopi anta', Canaan parti ya'huërin.)

⁷ Inaquë canconahuaton, artaro ninin huachi. Inaquë Yosë chinotërin ni'ton, ina ro'të aninahuanin: "Iri Pitiri"^{*} itërin. Iráca iin të'huataton ta'anapihuachina, inaquë chachin Yosëri huë'ënquë ya'notërin ni'ton, napo nohuitërin.

⁸ Nipica piyapinën Tipora itopisonta chiminpachina, inaquë chachin pa'pitopi. Insina nara pirayan pa'pitopi. Pitiri ninano ya'cariya, inapotopi. Cacopori inanta aninahuanin: "Na'nëi' insina," itërin.

⁹ Cacopo Patan-aran quëran huënantahuachina, Yosëri naquëranchin inaquë ya'notaantarin. Ya'notaton noya ya'huëcaso marë' sha'huëtërin.

¹⁰⁻¹² Iso pochin sha'huëtërin:

"Quëmaso' Cacopo itërinën.

Co huachi ina pochin nohuitarinënquënhuë'.

Ipora quëran huarë' Israiro itarinën," itërin.

Ina quëran nininën canpiatahuaton itaantapon:

"Caso Yosëco, ya'ipi nanitaparahuë.

Notohuaro' hui'nanpita ya'huëchinquën.

Shiparinpitanta', hua'huayátërahuë ya'huë'ina'.

Quëmá quëran, a'na nacion pipipon.

Naporahuaton, shiparinpitanta na'a huëntono'sa nicapona'.

A'naquën shiparinpita, copirno ya'conapona'.

Tata masho Apraan, tataparin Isaco,

inapita iso no'pa' ahua'anëntërahuë.

Ina chachin quëmanta quëchinquën.

Shiparinpitanta iso no'pa' chachin hua'anëntapona'," itërin Yosëri.

¹³⁻¹⁴ Napotahuaton pa'pachina, Cacoposo' a'nara na'pi masahuaton onë pochin ahuanirin. Yosëri nontërintaquë chachin ahuanirin. Ina quëran toma', huino, inapitaquë opotahuaton, Yosë marë' acorin.

¹⁵ Iráca nohuitërinso chachin ina ninanoso', Pitiri itërin.

Naqira chiminso'

¹⁶⁻¹⁷ Hua'quimiachin inaquë ya'huërapa quëran paantapi. Pa'sápatona', Iporata ninanoquë ya'caritopi huachi. Inaquë Naquiraso', pa'pi parisë quëran hwaiton, co'chachin ninin. Napoaso ahuaitiona'piri itapon: "Ama pa'yanquësohuë', quëmapi chachin huaiyantaran," itërin.

¹⁸ Napotopirinhuë', Naquiraso' yachiminin huachi. Nani yachiminahuaso', hua'huin nininën acotërin: Pin-oni[†] itërin. Itopirinhuë', Cacoporiso', Mincamin[‡] itërin.

¹⁹ Inapo chimintërin Naqira. Napoaton Iporata ira pirayan pa'pitopi. (Iporataso ipora marë', Pirin itopi.)

²⁰ Naqira pa'pithuaton, po'oronën aipi Cacoposo' Panca ra'pi ahuanirin. Ina na'pi ahuanirin quëran, Naqira po'oronën nohuitopi.

²¹ Inaporahuaton, Israiroso paantarin. Itiri tori aquëcha, ya'huaantacaiso marë' nè'mëtë pëinëna ótëënpa.

* **35:7 Iri Pitiriso'**: Pitiriquë ya'huërinso Yosë, tapon naporin. † **35:18 Pin-oniso'**: Na'con na'con aparisitërinco hua'hua, tapon naporin. ‡ **35:18 Mincaminso'**: Pa'ya pa'yatërahuëso hua'hua, tapon naporin.

²² Inaquë hua'quimiachin ya'huëpi. Inaquë chachin Nopinosa', pa'pin cosonanën Pira itopiso monshatona, ichihuë'ërin. Ina natantahuaton, Israïroso pa'pi no'huëtërin.

Cacopo hui'ninpita nininso'

Cacoposo' shonca cato hui'ninpita quëmapi'sa ya'huëtërin.

²³ Niaquëya nipisopitasa' isopita: Paninansa' Nopino, ina quëran, Simion, Nihui, Cota, Isacaro, Saporono, inapita.

²⁴ Naquiraquëya nipisopitanta isopita: Cosi, Mincamin, inapita.

²⁵ Naqaira piyapinën Pira itopisoquënta isopita: Tano, Nipitari, inapita.

²⁶ Nia piyapinën Siripa itopiquënta', isopita: Caro, Asiri, inapita. Ina nápo Cacopo hui'ninpita ya'ipiya quëran ya'huëpi. Ya'ipi pochin Patan-aranquë nasitopi.

Isaco chiminino'

²⁷ A'na tahuëri Cacoposo' pa'pin ya'huërinquë pa'nin. Inaso', Mamiriquë ya'huërin. Ina ninanoso' Arapa itopi anta'. Naporahuaton ina chachin Ipron itomantapi. Inaquë Apraan, Isaco, inapita ya'huëpi.

²⁸ Pasa posa shonca pi'ipitasa', Isaco chiminin.

²⁹ Noyá mashoya nicaquë huarë' chiminin. Chimpinachina, hui'ninpita Isao, Cacopo, inapitari nipa'pichantopiso' naninquë po'mopi.

36

Isao quëran pipipisopita

¹ Isao quëran pipipisopita sha'huichinquëma'. Inaso', Itomo itopi anta'.

²⁻⁵ Isaoso' Canaan sanapi'sa manin: A'naso', Ata itopi. Inaso', Iron hui'nin. Ironta', Iti huënton piyapi. Inaquëya Isao hui'nahuanpachina, Iripasi itërin. A'na sa'ionta Aoripama itopi. Inaso', Ano hui'nin, Sipton shiin. Inaquëyanta hui'nahuanpachina, isopita: Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Isaoso', Ismaïro hui'nionta manin, Pasima itopiso'. Inaso', Nipayo oshia'huain. Inaquënta hui'nahuanpachina, Niohuïro, itërin. Ina nápo hui'ninpita Canaan parti ya'huëapon nasitopi.

⁶ Isaoso' Cacopo patahuaton, a'na parti ya'huapon pa'nin. Sa'inpita, hui'ninpita, yaipi inarë ya'huëpisopita quëparin. Pë'tahuanënpita, ma'shanënpita, inapita Canaan parti ya'huapon pochin canarinsona', ya'ipi quiquirin.

⁷ Cacoponta', napopin chachin ma'huanin ni'ton, co huachi nanitopihuë inaquësáchin ya'huëcaiso'. Pastonta pë'tahuanëna capacaiso co huachi nanitopihuë ni'ton, nia'popi.

⁸ Inapoaton, Isaoso Sëir motopiro'sa parti pa'nin ya'huapon. Sha'huëtëranquëmaso chachin Inaso', Itomo itopi anta'.

⁹ Ina nápo Isao hui'ninpita ya'huëtërin. Inaso', ya'ipi itomoro'sa shimashonën. Inapitasa', Sëir motopiro'sa parti ya'huëpi.

¹⁰ Sha'huëtëranquëmaso chachin, Isaoso Ataquëya hui'nahuaninso', Iripasi itërin. Ya'huëré' Pasimaquëya nininso', Niohuïro itërin.

¹¹ Iripasi hui'ninpitasa', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, inapita.

¹² Inapitasa' Ata aminpita. Iripasiso', a'na cosonanën ya'huëtërin Timona itopi. Inaquëya hui'nahuanpachina, Amarico itërin.

¹³ Niohuïro hui'nipitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Pasima aminpita. Pasimaso' sha'huëtëranquëmaso chachin, Isao sa'in ninin anta'.

¹⁴ Aoripamaquënta', Isao hui'nahuaninsopitasa': Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Aoripamaso', Ano hui'nin, naporahuaton Sipton shiin.

¹⁵⁻¹⁹ Isao shinpita huëntono'sa hua'anëntopisopitasa', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, Cori, Amarico, inapita. Sha'huëtëranquëmaso chachin Isao paninanënso', Iripasi itopi. Ina hui'ninpitasa', Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapita Ata aminpita. Niohuïronta Isao hui'nin chachin ninin. Ina hui'ninpitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapitasa', Pasima aminpita. Sha'huëtëranquëmaso chachin Ano hui'nin Aoripama itopiso hua'huinpitanta', isopita: Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Inapitanta Isao shinpita huëntono'sa hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi ina hua'ano'sa', Isao shinpita. Isaoso', Itomo itopi anta'.

²⁰⁻²¹ Co'huara Isao inaquë pa'shátëraponhuë', a'nara Or huënton piyapi Sëir itopiso'ton inaquë ya'huërin. Quëmopinënpitarë chachin ya'huërin. Ina hui'ninpitasa', isopita: Notan, Soparo, Sipton, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Inapita'ton Itomo no'paquë Or huënton hua'ano'sa ya'conpi. Inapitasa' Sëir quëran pipipisopita ya'huëpi.

²² Notan hui'ninpitasa', isopita: Orin, Iman, inapita. Notan oshinso', Timona itopi.

²³ Soparo hui'ninpitanta', isopita: Arapan, Manaato, Iparo, Sipo, Onan, inapita.

²⁴ Sipion hui'ninpitanta isopita: Aiya, Ano, inapita. Ina Ano chachin, inotëro parti pa'pin moranënpita a'pairin. Inapita a'paiaso', no'pa quëran i'sha pipirinsopita quënanin.

²⁵ Anoso', a'na hui'nin ya'huëtërin, Tison itërinso'. Naporahuaton, a'na hui'nin sanapi, ya'huëtërin. Sha'huitëranquëmaso chachin inaso', Aoripama itërin.

²⁶ Tisonta hui'ninpitanta isopita: Intan, Ispan, Itëran, Quiran, inapita.

²⁷ Isëri hui'ninpitanta isopita: Piran, Saapan, Acano, inapita.

²⁸ Tisan hui'ninpitanta isopita: Osi, Aran, inapita.

²⁹⁻³⁰ Or huënton hua'ano'saso', isopita: Notan, Soparo, Sipion, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Ina nápo Or huënton hua'ano'sa ya'huëpi. A'naya a'naya huëntonënaquë, hua'an ya'conpi. Sëir parti napopi.

Itomo no'paquë copirno'ra ya'conpiso'

³¹⁻³² Co'huara israiro'sa copirno ya'huëchatërasoihuë', isopita'ton Itomo no'paquë copirno ya'conpi. Pira'ton ya'conin. Inaso', Pioro hui'nin. Tinapa ninanoquë ya'huërin.

³³ Ina chiminpachina, Sira hui'nin Copapo itopisoro ya'huërëtërin. Inaso', Posora ninanoquë ya'huërin.

³⁴ Inanta chiminpachina, Osamori ya'huërëtërin. Inaso', Timan parti ya'huërin.

³⁵ Osamonta chiminpachina, Atatori ya'huërëtërin. Inaso', Pitato hui'nin. Apito ninanoquë ya'huërinso'. Inari matiano'sa, Moapo no'paquë ahuëaton canarin.

³⁶ Atato ya'huërë' chiminpachina, Samarari ya'huërëtërin. Inaso', Masarica ninanoquë ya'huërin.

³⁷ Samaranta chiminpachina, Saonori ya'huërëtërin. Niopo ninanoquë ya'huërinso'. Inaso' ninano', Iopiratisii' yonsanquë ya'huërin.

³⁸ Ina ya'huërë' chiminpachina, Paaro-ananori ya'huërëtërin. Inaso', Acaporo hui'nin.

³⁹ Paaro-ananonta chiminpachina, Atatori ya'huërëtërin. Inaso', Pao ninanoquë ya'huërin. Atato sa'inso', Miitapiri itopi. Inaso', Matiriti hui'nin, Misaapo shiin.

⁴⁰⁻⁴³ Isonápo Isao quëran pipipisopita huëntono'sa ya'huërin: Ya'huëpiso no'panënantá', inachachin aninahuanpi: Timon, Arapa, Quitito, Aoripama, Iran, Pinon, Quinasi, Timan, Mipasar, Maquitiri, Iramo, inapita. Ina nápo Itomo huëntono'sa shimashonënpita ya'huërin. Inapitaso' Itomo no'paquë yanquëatona itohua itohua ya'huëpi. Isaoso', Itomo itopi anta'.

37

¹ Cacoposo nipirinhue', Canaan parti quëparitërin ya'huëcaso marë'. Pa'pinconta' inaquë chachin ya'huëaponahuë', co hua'quiyahuë' ya'huërin.

Cosi, iinpitarë chachin napopiso'

² Cacopo hui'ninpitanta naporinso sha'huichinquëma nitotoco'. Cosi shonca canchisé pi'ipitapon pochin, iinpitarë chachin pa'pin ohuicanënpita a'pairin. Pa'pin cosonanënpita: Pira, Siripa, inapita hua'huinpitare' a'pairin. Iinpitato co noyahuë' nipi ni'ton, Cosiso' pa'pinquë yásha'huirapirin.

³ Cacoposo' a'napita hui'ninpitanta quëran, Cosi na'con na'con nosororin. Nani másho nicaquë huarë', Cosiso hua'huatërin ni'ton, nosoromiatërin. Napoaton a'mocaso marë' noyápiachin nininso' nitërin.

⁴ Iinpitariso nipirinhue', pa'pini ina na'con na'con nosororinso' nicaatona', co quë'yapihuë'. Co quë'yatonaraihuë', co nanitopihuë' noya nontacaiso'.

⁵⁻⁷ A'na tashi Cosi hua'narin. Tahuëririnquë, iinpita sha'huitërin:

—Natanco iyaro'sa hua'narahüeso sha'huichinquëma': Huë'ëhuëquë, iminquë ya'ipinpoa trico masarëhua'. Manëhuasonta tonporarëhua ni'nahuë. A'nanaya ca tonporahuësoso', huanirin. Canpita tonporamasoso nipirinhue', ca tonporahuëso' mosharapi. Ya'ipi tahuatona', monshopi quëran mosharapi, itërin. Ina natanahuatona, iinpitariso aquë aquëtë no'huipi.

⁸ Napohuachina, inapitari itapon:

—Hua'an ya'conpató iyahuëpita camaiyápo ¿tocomaranquën tí? ¡Catoro' quëma camaiyáponcoi! itopi. Hua'narinso marëpita na'con na'con no'huipi. Sha'huihuachina, co yainhuë' natanpi.

⁹ Ina piquëran Cosiso', hua'naantarin. Naporonta iinpita sha'huitaantarin:

—Natanco iyaro'sa a'na hua'naantarahuëso sha'huitaanta'inquëma'. Hua'nato ni'pirahuë', pi'i, yoqui, shonca a'na tayloraro'sa', inapita monshorahuatona moshararinaco ni'nahuë, itërin.

¹⁰ Cosi ina hua'narinso', pa'pin iinpita inapita sha'huitohuachina, pa'pini pënënaton itapon:

—¿Ma'ta tapon inapochinpita hua'na hua'namantaranso'? Napoahuarë' mamaparin, iyaparinpita, ca chachionta' ¿a'na tahuëri moshaponquën tí? itërin.

¹¹ Iinpitariso noyapatona', aquè aquètè no'huirápi. Pa'pinso nipirinhué', hui'nin naporinso na'con yonquirárin.

Cosi pa'anshipo'

¹² A'na tahuèri Cosi iinpitaso', Siquimo ninano ya'cari pa'pi. Pa'pina ohuicanènpita, chiponènpita inapita quèpapi pasto yonitona a'cacaiso marè'.

¹³ Naporó' pa'pini Cosi itapon:

—Ni'què conpa. Iya mashoro'sa Siquimo ya'cari ya'huèapi. Inaquè ohuicaro'sa', chiporo'sa', inapita a'pairapi. Paaton ni'contaquè topirahuè, itèrin.

—Noya tatapa'. Pa'i nipachin, itèrin.

¹⁴ —Inta conpa. Pa'sahuaton iyamashoro'sa ni'contaquè'. Ohuicaro'sa', chiporo'sa', inapitanta onpoinsona nisapiso', nahuicontaquè'. Ina quèran huè'sahuaton, onpoapisona sha'huitico canta nitochi, itèrin.

Cacoposo Ipron motopianaro'sa quèran, Cosi a'parin. Inaso pa'sápaton Siquimoquè canconin.

¹⁵ Ina parti chihuèaton pa'sápirinhué', a'na quèmapiri quènanahuaton itapon:

—¿Ma'ta yonisanan?

¹⁶ —Iyahuèpita yonisárahue ta'a. ¿Co pora nitotèranhuè' insèquèsona pè'tahuanèna a'paiyapiso to? itèrin.

¹⁷ —Nani isèquèran pa'pi: “Totanquè pa'ahua',” niitapi pora, itèrin.

Cosiso pa'sápaton, Totan ninano ya'cariya iinpita quènanconin.

¹⁸ Inapitarinta', áquè quèran Cosi quènanpi. Quènanahuatona', co'huara ya'carichátèrasohué', tèpacaiso marè' a'naroáchin yonquipi.

¹⁹ Inahua capini ninontopi:

—¡Ni'co'. Hua'natona'pi huè'sarin!

²⁰ Huèco tèpa'ahua'. Inapotatèhua poso yaninantèquè po'moa'ahua'. Ina quèran “pa'piniri ca'nin,” itahua'. Inapotohuatèhua', ¿naniinta'ma hua'narinsopita pa'? niitopi.

²¹ Nopinoso natanahuaton, Cosi pa'poyacaso marè' itapon:

—Ama tèpa'ahuasohué'.

²² Co tèpatacaso ya'huèrinhuè'. Iso inotèroquè yaninantè poso nininguè tè'yatoco'. Ama canpitariso' ma'sha onpotocosohué', itèrin. Iya'huain nanin quèran ocoirahuaton, pa'pinquè'pa' a'paantacaso yonquiaton, naporin.

²³ Cosiso iinpitataquè canconpachina, no'huitona noyápiachin a'morinso matopi.

²⁴ Matahuatona yaninantè posoquè, tè'yatopi.

²⁵ Inapotahuatona', coshatapi huachi. Coshatasoi ni'pirinahuè', a'na huèntona' Ismairo nicatoro'sa', nioshirin huè'sapi. Carata parti quèran huè'sapi. Camiyonènaquè, pimo hua'sairo'sa', parsamo nimirio, pimo yaquí, inapita quésapi. Iquípitoquè pa'anapona', quèparapi.

²⁶ Naporó' Cotaso iinpita itapon:

—¡Iya'hua tèpahuatèhua', co manta canarihuahuè! Naporahuaton inapotohuatèhua', nonpi nonpínantacaso' ya'huapon.

²⁷ Ama tèpa'ahuasohué'. Ismairo nicatoro'sa tèhuénchinso' pa'antahua'. No'huípiro mini nipirinhué', co nishahuè'. Iyanpoa', ténin. Napohuachina, iinpitari: “¡Tèhuénchachinchi paya!” topi.

²⁸ Nicatoro'sa inataquèchin na'huèrahuachinara, iinpitari Cosi ocoipi. Yaninantè poso quèran ocoirahuatona', nicatoro'sa pa'antopi. Cato shoncatè coriqui pahuèrètòhuachinara, Iquípitoquè quèpapi huachi.

²⁹ Nopinoso Cosi tè'yatopiquè huènantahuachina, co huachi iin quènanquintarinhuè'. Pa'pi pa'yanaton a'morinso osharin*.

³⁰ Ina quèran iinpitataquè huènantarahuaton, itiintarin:

—¡Iya'hua capa huachi! ¡Ma'huantacha caso nisarahué paya! ténin.

³¹ Naporó' iinpitaso', Cosi a'morinso masahuatona chipo tèpapiso' huènaninènquè, asé'cotètopi.

³² Inapotahuatona pa'pinaquè a'papi. Quèpana'piso' iso pochin pènèmpi: “Iso a'mopiso quènanai. Noya ni'què'. ¿Hui'nanquèn a'na nimara ti?” itèquè', itahuatona a'papi huachi.

³³ Cacoposo' nohuitahuaton, tapon: “¡Iso mini hui'nahuè a'morinso!” tanan ni'niri napotèrin ipora, ténin.

³⁴ Napoapon pochin co napion cancantaton a'morinso nioshatèrin. Naporahuaton, sa'catèn nininso' sètòhuachinara a'mopiso', a'morin. Ina a'morin quèran hui'nin chimininso marè' hua'quí na'nèrarin, ayanárin, naporárin.

* **37:29 A'morinso osharin:** Ina parti ya'huèpisopitaso', co napion ancantòhuachinara, inapopi.

³⁵ Ya'ipi hui'ninpitari achinicancanpirinahué', inaso co nohuanchátërarinhué', sëtërinso inuicaso'. Aqué aquëtë hui'nin maré' na'nëton, naporin: "Chimípiro'sa ya'huërinquë hui'nahué quënanconta' huaré' sëtërahuëso' copi tapo," ténin.

³⁶ Ismaïro nicatoro'saso', Iquipitoquë camapi. Camahuachinara, Cosiso a'nara quëmapi Potihuaro itopiso', pa'antopi. Inaso', Iquipito copirnorî catahuacaso maré' acorin†. Capitan ya'conaton, copirno a'papisopita sontaro'sa camairin.

38

Cota, Tamararé' naporinso'

¹ Naporu tahuëri'sa Cotoso iinpita patahuaton, Atoran ninanoa'huaquë pa'nin. Inaquë a'na quëmapi Iro itopiso ya'huërin. Ina ya'huërinquë yacapatonin.

²⁻³ Inaquë yacapatapon pochin, a'nara nanon nohuitërin. Inaso', Soa itopiso' hui'nin. Soaso' Canaan piyapi. Cotari natanpachina, acoantopi. Inaquë hui'nahuanpachina, paninanën nasitërin. Ina nohuitaton, Iri itërin.

⁴ Naquëranchin sa'in cayoantarin. Nasitohuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Onan itërin.

⁵ Naquëranchin hua'huaantahuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Sira itërin. Quisipo ninanoquë Cota ya'huëaso', inaso nasitërin.

⁶ Iri hui'napitohuachina, pa'pini Tamara acoantërin.

⁷ Acoantopirinhué', Iri co noyahué' nininso' co Sinioro costarinhué' ni'ton, ina nohuan-ton chiminin.

⁸ Napohuachina, Cotari Onan ya'huëré' itapon:

—Iya masho ayananpirinso sa'in, quëmari maquë'. Canpoaso inachintërehua ni'ton, imoya macaton, inaquë hui'nahuanquë'. Hui'nahuanpatan, Iri quëran pipicaiso nipisopita quëmá quëran ya'huëtarin huachi, itërin.

⁹ Onanso' Tamara macaponahué': "Hui'nahuanpato, hua'huaro'sa co caquën nisarinhue'. Irico hui'ninpitarchin pochin nisarín," ténin yonquïnëinquë. Napoaton, Tamara tëcarihuachina, aipi a'paconin. Ama iinco ya'huërenamënpita, ina quëran ya'huëcaso marëhué' naporin.

¹⁰ Onan naporinso Siniorsoso nitotaton, chiniquën no'huitërin. Napoaton inanta', ina nohuan-ton chimiantarin.

¹¹ Naporu' Cotoso', Tamara itapon:

—Quëyoroantaran ni'quëhuarë', iporasos' tataparin ya'huërinquë paantaquë'. Hui'nahué Sira itërahuëso hui'napitaquë huaré', inaquë ya'huëtaquë', itërin. Itaponahué', co tëhuënhachin napotërinhué'. Nonpintaton naporin: "Sira ya'huëré', iinpita pochachin chimiantahuachin," ta'ton naporin. Napoaton Tamaraso', pa'pin ya'huërinquë pa'nin ya'huapon.

¹² Cara pi'iquëran pochin Cota sa'in ya'huëré' chimiantarin. Inaso' sha'huitëranquëmaso chachin, Soa hui'nin. Chiminpachina, Cotoso sëtatón na'nërarin. Sëtërinso' inquihuachina, Tinato ninanoa'huaquë pa'nin. Ohuicanënpita ya'ina'piro'sa inaquë ya'huëapi ni'ton, pa'nin nicapon. Amiconën Iro itopisoré' pa'nin. Iroso', Atoran piyapi.

¹³⁻¹⁴ Tamaraso' ina nitotaton, quëyeron a'morinso ocoirin. Inaporahuaton, nitaparin. Niimomototërinso' në'mëtëquë nipa'shinayatërin. Ama nohuitacaiso marëhué' naporin. Inaporahuaton, Inain ninanoa'hua ya'cari', huënsëconin. Inaso' ninano', Tinato iraquë ya'huërin. Sira nani hui'napitopirinhué', co acoantopihué' ni'ton, shiin yanonpintërin.

¹⁵⁻¹⁶ Cotari quënanahuaton, nipa'shinayatërinso maré': "Isoo sanapi, monshihuantë'," ténin. Napoaton pëshonin ya'caricaso maré'. Co shiin nohuitatonhué', itapon:

—¿Canta quëmaro'co nii topirahué? itërin.

—¿Ma'ta nipachin pahuëréaponco? ténin sanapinta'.

¹⁷ —Pë'tahuarahuësopita quëran, a'nara chipoa'hua a'patiaranquën, itaantarin Cotari.

—Inta nipachin. Napoaponahué', ma'sha tëranta quëmaquën nininso' patëquë'. Chipoa'hua a'patianco huaré', cari tapanahué, itërin sanapiri.

¹⁸ —¿Ma'ta nipachin pachi? ténin Cota.

—Sicho po'moitëranën pë'natëransoarë chachin, huaranën, inapita patëquë', itërin. Napotohuachina Cotoso', nataninsopita quëtërin. Inapoaton tëcarihuachina, naporo chachin hua'huantërin.

¹⁹ Ina quëran Tamaraso', pa'pin ya'huërinquë panantarin. Nipa'shinayatërinso' ocoirin. Amorinsonta ocoirahuaton, naquëranchin quëyeron a'morinso a'moantarin.

²⁰ Ina quëran Cotariso', chipoa'hua a'patërin. Amiconën Irori quëpatërin. Sanapi acoantërinopita ayantacaso maré' a'patopirinhué', inariso co huachi quënanconinhué'.

† 37:36 Copirno catahuapisopitaso': Naporu tahuëri'sa macayora'piapi.

²¹ Napohuachina, ya'huëhuano'sa natanin:

—Monshihuantë sanapi Inain ira pirayan huënsëyantërinso': ¿Intohuata pa'nin? itërin.

—Co isëquë monshihuantë sanapi ya'huërinhuë', itopi.

²² Napotohuachina, Cota ya'huërinquë huëantarahuaton, itiintarin:

—Co'chi sanapi quënanconahuë paya. Ya'huëhuano'santa': "Co isëquë monshihuantë sanapi ya'huërinhuë'," itërinaco, itërin.

²³ Napotohuachina, Cotari itapon:

—Ma'ta pini. Noyatapon. Quëtërahuësopita yamapachin, main nipachin. Ina marë' nanan ocoihuatëhuaso', piyapi'sa tëhuaponënpoa'. Nanichi chipoa'huaya a'patochinpirahuë', co quëmarì quënanconanhuë', itërin.

²⁴ Cara yoqui quëran pochin, Cota sha'huitapona huëcapaipi:

—Shiparin Tamara itërëhuaso', monshihuanin. Napoaton iporaso' cayorin huachi, itopi. Natanahuaton Cotasó', no'huitaton yai tënin:

—jOcoirahuatoma', a'pëco chimiin! tënin.

²⁵ Ya'huëhuano'sari Tamara a'pëcaso marë' ocoirapirinhue', inaso shiin nanan a'patërin: "Iso sicho po'moitëra pë'natërinso'rë chachin nininso' hua'anën, napotërinco. Iso huaranta', inanquën chachin ni'ton, noya nicononohuitëquë'," itëquë', itërin.

²⁶ Cotasó', shiini a'patërinso'pita nohuitahuaton, naporin: "Tëhuëenchachin caso co noyahuë' ninahuë'. Co Sira acoantatohuë', tëhuërahuë. Inaso nipirinhue', noya noya ninin," tënin. Naporó quëran huarë' Cotasó', co huachi onporo tëranta shiin tëcariantarinhue'.

²⁷ Tamara huaicaso nanihuachina, catopia'huaya hua'huatopi.

²⁸⁻²⁹ Nasitapona napopi: A'na'ton imiria'huain ocoirin. Napohuachina ahuaítona'piri, quëhuan pi'shiquë, tonpotanpatërin. "Iso'ton hua'huacharin," ta'ton, napotërin. Napopirinhue', hua'huashaso tanpara'huain po'moantarin. Shiarahuaton a'naso', nasitochanin. Napoaton ahuaítona'piri nininën acotërin: Parisi* itërin. "Ya'copirinquënsó inquirahuaton, pipiran," itahuaton, inapochin nohuitërin.

³⁰ Quëhuan pi'shiquë tonpotanpatërinso', ina piquëran hua'huatërin. Inaso' nohuitaton: Saró itërin.

39

Hua'an sa'ini, Così apirinso'

¹ Sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', Ismairo nicononohuitatóno'sari Iquipito no'paquë quëpapi. Inaquë a'nara Iquipito quëmapì Potihuario itopiso' pa'antopi. Inaso', Iquipito copirnorì catahuacaso marë' acorin. Capitan ya'conaton, copirno a'paipisopita sontaro'sa camairin.

² Cosiso' napotopirinhue', Siniórori co naniantërinhuë'. Inari catahuarin ni'ton, hua'anën pëinënuë' noya yonquiaton yacapatërin. Noya nicononohuitatóno, noya ya'huërin.

³ Cosiso', Yosëri catahuarin. Hua'anëni ina nicononohuitatóno: "Nani, ma'sha Così nipachina, Yosëri catahuarin ni'ton, noya pipitërin," tënin.

⁴ Napoaton pa'yatërin. Pa'yataton, acorin catahuacaso marë'. "Ma'pitasona ninahuëquë, quëma catahuaponco," itërin. Naporahuaton, ya'ipi piyapinënpita camaiaton asacatacaso marë' acorin. Ya'ipi ma'shanënpitanta a'paicaso marë' acorin.

⁵ Ina acorin quëran huarë', Siniórori Potihuario catahuamiatërin. Così noya nicononohuitatóno, napotërin. Pëinënuënta ma'sha nipachina catahuarin. Iminënuënta sacatohuachina', sha'topiso' noya noyatërin.

⁶ Cosiri ya'ipi ma'shanënpita noya a'paitërin ni'ton, co huachi ma'marë' tëranta yonquiarinhue'. Topinan noya coshatárin huachi.

Cosiso', noyapin noyapin ni'tomantarin ni'ton, ya'ipi quëran pa'yatopi.

⁷ Napoaton co hua'quiya quëranhuë', hua'anën sa'ini ni'sárin quëran noyarin huachi. A'na tahuëri itapon:

—Huëquë pa'a quëmaso' inapoquë', itërin.

⁸ Napotopirinhue', Cosiso' co pi'pisha tëranta nohuantërinhuë'. Napoaton itapon:

—Ni'quë siyora, pi'pian sha'huichinquën topirahuë: Hua'anëhuë ya'ipi ya'huëtërinso'pita a'paia'huaso marë' acorinco. Cari ya'ipi a'paiarahuë' ni'ton, co ma'marë' tëranta yonquiarinhue'. Natërinco ni'ton, sano cancantërin.

⁹ Chini chiniquën nanan quëtërinco iso pëiquë camaita'huaso marë'. Naporahuaton, hua'anëhuë co ma'sha tëranta apiratërincohuë'. Quëmasáchin tëhuëinchinso' sa'inquën ni'ton, apiratërinco. Napoaton, co caso pi'pian tëranta nohuantërahuë' pa'pi co noyahuë' nininso' nicaca'huaso'. ¿Naporahuaton quëmarë'co ninahuë' naporini, co Yosë natëtohuë', pa'pi os-hahuaintohuë'! itërin.

* **38:28-29 Parisiso'**: Pasoarinsó' tapon naporin.

¹⁰ Napotopirinhue', sanapiriso Cosi ichiquèhuènacaso marè' nani tahuèri apisárin. Inaso napoaponahuè', co pi'pisha tēranta nohuantērinhuè'.

¹¹⁻¹² A'na tahuèriso nipirinhue', Cosi pèiquè sacatapon ya'conin. Naporo' co a'napita ya'huèasoihuè ni'ton, sanapiso Cosi so'huianarinso matērin. Inapotaton:

–Huèquè pa'a quèmaso inapoquè', itērin. Napotopirinhue', Cosiso niso'huianatērinso pa'coirahuaton, ta'arin.

¹³⁻¹⁵ Ina patērinso ni'sahuaton, sanapiso yanonpinin. Yanonpinaton chiniquèn huiyo tēnin. A'napita piyapinēnpita pēracaso marè' naporin. Huè'pachinara, itapon:

–¡Ni'cochi iso! So'yahuè a'nara iprio piyapi quèshiantērinpoa tapiinpoaso marè'. Ya'conahuaton masapirincohuè', canpita huècacamaso marè' caso chiniquèn huiyo tēnahuè. Ina natanaton, ta'arè'nachin pipirin. ¡Niso'huianatērinsonta', patērin! itērin.

¹⁶ Piyapinēnpita napotahuaton, Cosi niso'huianatērinso' taparin. So'in huècaquè huarè' taparin.

¹⁷⁻¹⁸ Ina huè'pachina, piyapinēnpita sha'huitērinso chachin inanta sha'huitērin:

–Iprio piyapi quènanso', patoananèhuèquè ya'conahuaton masapirincohuè'. Chiniquèn huiyo topatora, a'porahuatonco ta'arin. Niso'huianatērinsonta', patērin.

¹⁹ ¡Inapotērinco piyapinēn! itērin.

Sha'ini sha'huitērinso' natanahuaton, Cosi hua'anēnso pa'pi no'huitērin.

²⁰ Cosi macacaiso marè' piyapinēnpita camairin. Nani mapachinara, tashinan pèiquè po'mopi. Copirno tēhuètopisopita ya'huèapiqué po'mopi.

²¹ Tashinan pèiquè po'mopirinhue', Siniiororiso' co Cosi naniantērinhuè'. Nosoroaton catahuaantarin ni'ton, tashinan pèi hua'ani, noya nicanon pa'yatērin: “Cosiso', nóya hui'napi,” ta'ton, noya ni'nin.

²² Napoaton catahuacaso marè' acorin: “Quèmari a'napita prisoro'sa, a'paíaran,” itērin. Napoaton Cosi camaitērinso'achin tashinan pèiquèso', prisoro'sa nipi.

²³ Cosi camaitohuachina tashinan pèiquè, noyasáchin sacatopi. Napoaton tashinan pèi hua'anso', co huachi Cosi sacatērinso' ni'sárinhuè': “Siniiororiso Cosiso catahuarin ni'ton, ma'sona nipachina, noya pipitērin” ta'ton, naporin.

40

Hua'ano'sa hua'napiso', Cosiri no'tèquèn sha'huitērinso'

¹ Ina piquèran cato hua'ano'sari Iqipito copirno tēhuètopi: A'naso', copirno huino o'shitona'piro'sa hua'an. A'nanta', ina marè chachin pan nina'piro'sa hua'an. Cato chachin copirno tēhuètopi.

²⁻³ Napoaton copirnorin inapita no'huirin. No'huiton tashinan pèiquètaçaiso' camaitērin. Napohuachina cato chachin inaquè po'mopi. Ina tashinan pèiso', copirno a'pairinsopita capitan pèinèquè ya'huèrin. Cosi ya'huèarinquè chachin po'mopi.

⁴ Copirno a'pairinsopita capitaniso', Cosi itapon: “Isopita cato hua'ano'sa quèmari noya a'paiton, catahuaquè,” itērin. Inapotohuachina inapita hua'ano'saso', hua'qui inaquè ya'huèpi.

⁵ A'na tashiso nipirinhue', cato hua'ano'sa chachin, hua'napi. A'naya a'naya hua'napiso', co inachachin tapon hua'napihuè', nisha nisha tapon hua'napi.

⁶ Tashiramiachin Cosiriso nicapon huè'pachina, sètapi quènanquirin.

⁷ Napoaton, cato chachin natanin:

–¿Onpoatomata iporasos' pa'pi sètèramaso pochin ya'noramas' itērin.

⁸ –Catocoi chachin hua'napiirahuè', co insonta ya'huèrinhuè' ma'sona tapon hua'naraiso anitotiincoiso', itopi.

–¡Yosè mini nanitērin ma'sona tapon hua'narèspita anitotiinpoaso! Sha'huitoco hua'naramaso', itērin.

⁹⁻¹⁰ Napotohuachina o'shina'piro'sa hua'anso', hua'narinso Cosi sha'huitērin:

–Huè'èhuèquè a'nara opa ya'huè ni'nahuè, cara sè'pahuainso'. Nicasoco chachin, papo sè'patarin. Papo sè'patahuaton, yancotarin. Yancotèrinquèranchin nitèrinsopita cayarin.

¹¹ Ina pirayan canta', huaaron o'orinso' minènen sè'quèato, huaniárahue'. Opa cayarinsos' masahuato, huaaron o'orinquè shi'shirahuè. Inapotahuato huaaron ihuètèrahue'. Ihuètohuatora ma'parinco huachi, itērin.

¹²⁻¹³ Napotohuachina, Cosiri itapon:

–Naporinchi paya. Ma'sona tapon hua'naranso sha'huichinquèn: Cara sè'pahuainso', cara tahuèri tapon naporin. Cara tahuèriya quèran, huaaranso' quèma tēhuèranso' yonquiantarin. Nanan anoyatahuatèinquèn naquèranchin acoantarinquèn ina marè' sacataantacaso'. Iráca naporanso chachin naquèranchin o'shitaantaran huachi. Ina tapon, ina pochin hua'naran.

¹⁴⁻¹⁵ Inapotohuachinquén, canta nosoroatonco yonquico. Ocoincoso maré' huaaron sha'huitéquè'. Iprioro'sa ya'huèpiquè caso ya'huèpirahuè', topinan quèran no'huitonaco pa'aninaco. Co manta onporahuè ni'ton, co tashinan pèiquè ya'huápa'huaso ya'huèrinhuè'. Napoaton nosoroco canta', itèrin.

¹⁶⁻¹⁷ Napotohuachina, copirno marè' pan nina'piro'sa hua'anta': "Noyachi sha'huitèrin paya," ta'ton, hua'narinso Cosi sha'huitèrin:

—Canta nipirinhué', iso pochin hua'narahuè: Cara ya'huiri pan acoinanquè pitèmotorahuato, huirítan pano'sa quèpárahue. Ya'natontarinso acoinanquè, nisha nisha cashi cashin pano'sa copirno marè' ya'huèrin. Napoaponahuè', inairaro'sa huè'sahuatona pitèmotorahuè quèran capitarinaco, itèrin.

¹⁸ Napotohuachina, Cosiri itapon:

—Cara pan acoinanso', cara tahuèri tapon naporin.

¹⁹ Cara tahuèriya quèran, huaaranso' quémanta tèhuèranso' yonquiantarin. Naporo chachin piyapinènpita camaiapon: "Noninquè huènquèconorahuatoma', naraqúè pè'tèncó chimi'in," itapon. Inapotohuachinén, chanaro ca'tèro'sari noshanén capona', itèrin.

²⁰ Cara tahuèriya quèran, huaaron hua'huatèrinso tahuèri nanirin. Naporo' ya'ipi catahuarinsopita hua'ano'sa ichicapacancanacaso marè', panca pita ninin. Ya'ipi pèrarinsopita ni'tonènquè huaaranso' camaitèrin: "Cato hua'ano'sa chachin tashinan pèi quèran ocoico'," ténin.

²¹ O'shina'piro'sa hua'anso', naquèranchin asacataantarin. Napoaton naquèranchin iráca pochachin huaaron o'shitaantarin.

²² Pan nina'piro'sa hua'anso nipirinhué', huaaroni piyapinènpita camairin naraqúè pè'tènacaso marè': "Noninquè huènquèconorahuatoma', tèpaco'," itèrin. Cosiri sha'huitèrinso chachin nitopi.

²³ O'shina'piro'sa hua'aniso', Cosiri catahuacaso marè' sha'huitèrinso', naniantèrin. Inapooton co catahuarinhué'.

41

Huaaron hua'nahuachina, Cosiri no'tèquén sha'huitèrinso'

¹ O'shina'piro'sa hua'an, tashinan pèi quèran pipirino' nani cato pi'ipitèrin. Naporo' huaaron chachionta hua'narin. Niroi' yonsanquè huaniarin nihua'narin.

² A'nanya ni'pirinhué', canchisé ohuaca' Niroi' quèran pipirapi ni'nin. Pa'pi amoshináchin pipirapi. I' quèran pipirahuatona', shi'shinamatèro' huáncana coshatapi.

³ Ina quèran niantapirinhué', canchisé chachin Niroi' quèran pipirapi ni'nin. Inapitaso' capa nishinahuè'nanséyaráchin niconpi. Pipirahuatona i' yonsanquè a'napita ohuacaro'sa pirayan huanirapi.

⁴ Nicaso chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona', canchisé chachin pè'yaquè huarè' ca'miatopi. Naporo' huaaranso' capayatèrin.

⁵ Naquèranchin huè'éantapirinhué', hua'naantarin. Canchisé trico moto' noya noyatèrinso' a'na nanquèáchin nitèrin ni'nin.

⁶ Inapita pirayan, canchisé chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquitèrinso pochin ya'nopi.

⁷ Inapitanta noya noyatèrinso nipsisopita pashica ta'papi. Inapotatona pè'yaquè huarè' ca'miatopi. Naporo chachin huaaranso' capayataantarin. Capayatahuaton: "Co ipora topinan ina pochin hua'narahuè," ténin.

⁸ Tashiramiachin huaaranso' hua'narinso yonquiaton, co napion cancantèrin. Napoaton piyapinènpita camairin ya'ipi Iquipito no'paquè ninotona'piro'sa huècacaso marè'. Quirica nitotoro'santa amatèrin. Inapita huè'pachinara, hua'narinso' sha'huitèrin. Sha'huitopirinhué', co incari tèranta nanitèrinhuè' ma'sona tapon hua'narinso sha'huitacaiso'.

⁹ Naporo huarè' o'shitona'piro'sa hua'an Cosi yonquirin. Ina yonquiaton huaaron itapon: "Ipora huarè' yonquirahuè ma'sona i' hua chachin nica'huaso' nininso'.

¹⁰ Quémaso' chiniqué'n nanantèran. Caso piyapinèncó nipirahuè' sha'huitaranquén. Pan nina'piro'sa hua'anoco chachin, iráca no'huitoncoi tashinan pèiquè apo'motèrancoi. Inaso' tashinan pèi', a'pairinènquénsopita capitan pèinènquè ya'huèrin.

¹¹ A'na tashiso' catocoi chachin hua'narai. A'naya a'nayacoi nisha nisha tapon hua'narai.

¹²⁻¹³ Inaquè chachin quiyaro'coi a'nara iprio hui'napi ya'huèarin anta'. Inaso' ina capitani chachin, asacatacaso marè' pa'anin. Hua'naraiso sha'huitohuatèira, ma'sona tapon naporinso no'tèquén sha'huitèrincoi. Sha'huitèrincoiso chachin caso naquèranchin asacataantaranco. A'naso nipirinhué', noninquè ahuènquèconotahuaton atèpatèran," itèrin.

¹⁴ Inapo sha'huitohuachina, copirnosu Cosi macontacaso marè' piyapinèn a'parin. A'naroáchin tashinan pèi quèran ocoipi. Cosiso niya'itahuaton, nitaparin. Noya nininso' a'mosahuaton, huaraon nicapon pa'nin.

¹⁵ Canconpachina, huaraoni itapon:

—Caso hua'napirahuè', co insonta nanitèrinhuè' ma'sona tapon hua'narahuèso sha'huitiincoso'. Quèma tèhuénchinsu' nitotèran, topi natantèrahuè, itèrin.

¹⁶ —Co caora nohuanton nitotèrahuè'. Quèma piyapinèncu nì'to, Yosè chachin anitotohuachinco, sha'huitaranquèn. Ma'sona noya nicacaso marè', sha'huitaranquèn, itèrin.

¹⁷ Napotohuachina huaraoni itapon:

—Huè'èhuèquè Niroi' yonsanquè huaniárahue hua'narahuè.

¹⁸ Naporu chachin, canchisè ohuaca' pa'pi amoshináchin nipisopita, i' quèran pipirapi. Pipirahuatona shì'shinamatèroquè coshatapi nì'nahuè.

¹⁹ Ina quèran canchisè chachin pipiantapi niantarahuè. Capa nishinahuèn nansèyaráchin pipirapi. ¡Co onporo tèranta ya'ipi Iquipitoquè ina pochin nipisopita nì'chinahuè'!

²⁰ Nicasoco chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona canchisè chachin, pè'yaquè huarè' ca'miatopi.

²¹ Pè'yaquè huarè' caponarahuè', co manta ca'pisohuè pochin ya'nopi. Naporu capayatèrahuè.

²² Huè'èantapirahuè', naquèranchin hua'naantarahuè: Huè'èhuèquè Canchisè trico moto' noya noyatèrinso' a'na nanquèáchin nitèrin nì'nahuè.

²³ Inapita pirayan, canchisè chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquitèrinso pochin ya'nopi.

²⁴ Inapitarinta noya noyatèrinso nipisopita pashica ta'papi. Inapotatona pè'yaquè huarè' ca'miatopi nì'nahuè. Ninotona'piro'sa sha'huitopirahuè', co insonta nanitèrinhuè' ma'sona tapon naporinso', sha'huitiincoso', itèrin.

²⁵ Napotohuachina, Cosiri huaraon itapon:

—Caso quèma piyapinèncu nipirahuè', sha'huitaranquèn: Catoro hua'naranso', a'naíchin tapon hua'naran. Ina quèran Yosè chachin anitotèrinquèn ma'sona ina nicacaso' yonquirinso'.

²⁶ Canchisè ohuaca' noyápiachin nipisopita, canchisè pi'ipi tapon hua'naran. Canchisè trico moto' noyápiachin nipisopitanta', ina chachin tapon naporin.

²⁷ Canchisè ohuaca' capa nishinahuèn nansèyaráchin nipisonta', hua'naran. Inapitaso', amoshino'sa piquèran pipipi. Inapitanta canchisè pi'ipi chachin tapon naporin. Ina pochachin noya noyatèrinso' trico moto' pirayan, canchisè chachin papoantarin hua'naran. Pi'iri ahuiquitèrinso pochin ya'nopisopitanta', ina chachin anitotèrinpoa'.

²⁸ Napotèranquènso chachin mini nisarin. Piyapinèncu nipirahuè', Yosè ma'sona yanininsu nani sha'huitèranquèn.

²⁹ Yosè nohuanton canchisè pi'ipi iso Iquipito no'paquè nani ma'sha noya noyatapon. Co manta pahuanaponhuè'.

³⁰⁻³¹ Ina piquèransu nipirinhue', canchisè pi'ipi chachin panca tanarotapi. Napoaton co huachi inso tèranta', Iquipito no'paquè noya ya'huèrinso yonquiarinhue'. Pa'pi pahuantomiatapi nì'ton, co huachi iso no'paquè noya ya'huaponahuè'.

³² Caso piyapinèncu nipirahuè' sha'huitaranquèn. Nani Yosè yonquirin inapocaso'. Naporahuaton co hua'quiya quèranhuè' naniarin. Napoaton ina nohuanton, catoro inachachin hua'naran.

³³⁻³⁴ Inapocaso nì'ton, a'nara quèmapi yonquínahuan nì'ton, noyá nitotèrinso' yoniqué'. Ya'ipi iso no'panèncuè ya'huèpisopita camaicaso marè' acoquè'. Naporahuaton, chirinchiro'sa acoquè' ya'ipi hua'anèntèranquè pa'ina'. Cosharo yontonacaiso marè' pa'ina'. Noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquè yontoina'. Anatèrapo costaro quèran, a'na costarora ma'pachina'. Ya'ipi Iquipito no'paquè inapo'ina'.

³⁵ Naporu' pi'ipiro'saquè trico yontonpiso', niquè tapaina'. Quèma chachin anitotahuatènèn, ninanoro'saquè tapaina'. Tanaro tahuèri'sa canquihuachina, capacaiso marè' inapo'ina'.

³⁶ Inapohuachina', Iquipito no'paquè trico tapapinan ya'huapon. Canchisè pi'i tanarotacaiso canquihuachina, ina ca'sapi huachi. Ina capatona', ya'ipi iso no'paquè ya'huèpisopita co chiminaponahuè', itèrin.

Copirno ya'huèrenamèn camaitacaso marè' Cosi acopiso'

³⁷ Cosi yonquirinso natanahuatona', huaraonso hua'ano'sapitarè chachin: “¡Ma nóyacha yonquirin paya!” topi.

³⁸ Napoaton huaraonso' piyapinèncu itapon:

—Iso quëmapišo, Yosë ispiritonëni chachin ya'coancantërin. Co onporonta a'na quëmapi iso pochin nininso' ina sacato nicacaso marë' quënanarihuahuë', tënin.

³⁹⁻⁴⁰ Piyapinënpita napotahuaton, Cosi itapon:

—Co a'na quëmapi quëma quëran yonqui yonquínahuan ni'ton, noya noya nitotërinso ya'huërinhuë'. Yosë chachin ya'ipi inapita anitotërinquën. Napoaton carinquën acoaranquën pëinëhuëquë, ya'huërenamëhuë camaitacaso marë'. Ya'ipi piyapinëhuëpitanta natëinënguëso ya'huërin. Copirnoco ni'to, casáchin quëma quëran chini chiniquën nanantarahuë.

⁴¹ Ni'quë'. Ipora tahuëri carinquën acoaranquën ya'huërenamëhuë ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë', itërin.

⁴² Napotahuaton huaaronso', imisiringuë sicho po'moitëranën po'morinso' ocoirin. Ina ocoirahuaton Cosi imisiringuë po'motërin. Inapotahuaton, piyapinënpita camairin: “Noya noya rino pi'shi quëran në'meté nipiso' a'motoco'. Naporahuaton, osëtë oro quëran nipiso', apë'pëconotoco'.

⁴³ Ina quëran, toronanëhuëquë pa'patora, imaquirinso toronanquë ananpëco'. Inapotahuatoma', quëpaco'. Ina quëpasëma', piyapinëhuëpitari chiniquën sha'huiina': ‘¡Isonco!' tëra'ina',” itërin. Ina pochin copirnorri Cosi acorin ya'ipi Iquipito no'paquë, camaitacaso marë'.

⁴⁴ Ina piquëran huaaroni Cosi itaantapon:

—Ca mini copirnocoso nipirahuë', co inso tëranta iso no'paquë inaora nohuantërinso' nisarinhue'. Naniyarin quëran huarë' ma'sona nicacaiso', quëma camaitaran, itërin.

⁴⁵ Copirnorri, Cosi Iquipito nananquë nisha nininën acotërin: Sahuinato-paniya, itërin. Naporahuaton Potihuirá hui'nin Asina itopiso' acoantërin. Potihuiraso', On ninanoquë corto hua'an ya'conin. Ina pochin Cosi, ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë' acopi.

⁴⁶ Cosi cara shonca pi'ipitohuachina, Iquipito copirno marë' caniaritërin sacatacaso'. Nani acohuachina, huaaron nontahuaton caniaritërin ya'ipi Iquipito no'pa' pa'tacaso'.

⁴⁷ Canchisë pi'ipi noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquë, hua'huayátërahue' cosharo noyatërin.

⁴⁸ Cosiri ya'ipi trico tapacaiso nininso', ma'patërin. Ma'pataton, ninanoro'saquë taparin. Canchisë pi'ipi naporin. Nani ninanoro'saquë trico taparin. Ina pirayan imino'saquë sha'pisopita mapiso', taparin.

⁴⁹ Pa'pi notohuaro' trico Cosiri ayontonin. Marë yonsanquë inotëra'hua ya'huërinso pochin ayontonin. Pa'pi notohuaro' ni'ton, pichirápirinahuë', co onpo pichichináchinhuë' nipachina, tananpitopi huachi.

⁵⁰ Co'huara tanarotacaiso caniarichátërasohue', Cosiso cato hui'ninpiya ya'huëtërin.

⁵¹ Paninanso' Manasisi itërin: “Yosë chachin parisitërahue'so', quëmopinëhuëpita, inapita ananiantërinco,” ta'ton, ina pochin hui'nin nohuitërin.

⁵² Ina quëran niantarinsoso', Iprain itërin. “Yosë nohuanton parisitërahue'so no'paquë chachin noya noya acorinco,” ta'ton ina pochin hui'nin nohuitërin.

⁵³ Canchisë pi'ipi Iquipitoquë ma'sha noya noyatacaiso' pi'ipiro'sa', na'huërin huachi.

⁵⁴ Naporó' Cosi naporinso chachin, tanarotacaiso caniaritërin. Canchisë pi'ipi chachin naporin. Ya'ipi a'napita no'paro'saquënta', tanarotopi. Iquipitoquëráchin cosharo tapapinan ya'huërin.

⁵⁵ Iquipito ya'huëhuano'santa cosharori pahuantohuachinara, huaaron paapapi. Trico natanacaiso marë' paapapi. Natanpachinara, huaaroni ya'ipi iquipitoro'sa itapon: “Paatoma', Cosi nontoonco'. Ma'sona itohuachinquëma', ina nico,” itërin.

⁵⁶ Ya'ipi Iquipito no'paquë piyapi'sa tanarotacaiso caniaritohuachina, Cosiso chirinchi'ro'sa camairin: “Cosharo taparëhuaso péiro'sa i'soatatoma', ya'huëhuano'sa pa'antoco',” itërin. Aquë aquëtë tanarotapi ni'ton, pa'antapi huachi.

⁵⁷ Naporahuaton ya'ipi parti quëran huë'sapi. Cosi trico taparinso' pa'antacaiso marë' Iquipitoquë huë'sapi. Co inso no'paquë tëranta', cosharo noyatërinhuë' ni'ton, naporapi huachi.

42

Cosi iinpitanta Iquipitoquë pa'piso'

¹ Iquipitoquë trico pa'anacaso ya'huërinso', Cacoponta' nataantërin. Ina natantahuaton, hui'ninpiya itapon: “¡Co topinan nini'sápamaso ya'huërinhuë'!

² Nani sha'huitërinaco Iquipito no'paquë trico pa'anacaso marë' ya'huërinso'. Napoaton inaquë pa'matoma', pa'amaco'. Ama tana tiquinpoaso marëhuë' inapoco',” itërin

³ Pa'pini napotohuachina, Cosi iinpitaso', shonca ya'pi trico pa'anapona Iquipitoquë pa'pi.

⁴ Mincaminso nipirinhue', pa'pini co nohuantërinhue' a'pacaso'. Inaso', Cosi iin miachin. Ina yo'nanquëranchin pipipiso'. "Pa'ninquë tapon ma'sha yaonpoápirinhue'," ta'ton, co yaa'parinhue'.

⁵ Cacopo hui'ninpitaso', a'napita piyapi'sarë' pa'pi. Ya'ipi Canaan parti tanarotopi ni'ton, notohuaro' pa'mapi.

⁶ Nani sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', huaraon ya'huë'ënamën ya'ipi Iquipitoquë camaitarin. Naporahuaton ina camaitohuachina, ya'ipi parti quëran huë'pisopita, trico pa'antapi. Iinpitanta camahuachinara, nontacaiso marë' isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshai'pi.

⁷ Ipora quënanapon chachin Cosiso', iinpita nohuitërin. Nohuitaponahuë', co nohuitërinhue' pochin ninin. Napoaton no'huitatë pochin co yashinhue' nontërin:

—¿Canpita po'? ¿Intoparanta huë'nama'? itërin.

—Canaan parti quëran, trico pa'anapoi o'marai, itopi.

⁸ Cosiriso iinpita nohuitërin. Inapitariso napoaponahuë', co ina nohuitopihuë'.

⁹ Naporo' Cosiso', iráca hua'naton iinpita sha'huitërinso' yonquirin. Ina yonquiaton itapon:

—Canpitaso', nëhuëtona'pirosanquëma tënhuë. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinanhue' ni'camaso marë' huë'nama', itërin.

¹⁰⁻¹¹ —¿Co sinioro inacoihuë'? Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Tricoíchin pa'anapoi o'marai. Ina tataquëranchin ya'ipicoi ninai. Co onporo tëranta nëhuëtochinaihuë', itopi.

¹² —Nonpiánama'. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinanhue' ni'camaso marë' huë'nama ipora, taantarin Cosiso'.

¹³ Napotopirinhue', inapitariso itapona':

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Ya'ipiya quëran ina tataquëranchin, shonca catocoi ninai. Canaan parti ya'huërai. Hua'hua nininsoso', tatarë' quëparitërin. A'naso nipirinhue', ayarin, itaantapi.

¹⁴⁻¹⁵ —¿Nani napotëranquëma! Canpitaso' nëhuëtona'piro'sanquëma tënhuë. Iyaparima hua'hua nininso quëcama huarë', no'tëquën nonamaso' nitotarahuë. Huaraon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co ina quëpatamahuë', co onporonta isëquëran pipiaramahuë'.

¹⁶ A'naquëma paaton maconta'in. A'napitanquëmaso nipirinhue', tashinan pëi ya'contarama'. Ina huë'pachin, naporo huarë' naporamaso natëaranquëma'. Co'so' huë'pachinhue', tëhuë'nchachin nëhuëtona'piro'sanquëma'. ¡Huaraon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'! itërin.

¹⁷⁻¹⁸ Cara tahuëri Cosiri iinpita tashinan pëiquëtërin. Nipotopirinhue', nontaantarin:

—Canta Yosë të'huatërahuë. Iso pochin nipatama', co tëpaaranquëmahuë'.

¹⁹ Tëhuë'nchachin noya nina'piro'sanquëma nipatama', a'naquëma tashinan pëiquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirinhue', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'.

²⁰ Ina quëran, no'tëquën nonamaso' nitota'huaso marë', iyaparima hua'hua nininso quëshimaco. Co'so' quëmahuatamahuë' tëhuë'nchachin chiminarama', itërin. Napotohuachina: "Noyapa'," topi.

²¹ Napoaponahuë', inahua capini ninontopi:

—Tëhuë'nchachin canpoaso' iráca pa'pi co noyahuë' ninëhua'. Iya'hua ma'sha onpotohuatëhuara, nosorochináchin nontopirinpohuë', co nosororëhuahuë'. Co napion ancantërinso nicarihuarahuë', co tahuë'rëtë'rëhuahuë'. Napoaton iporaso' canpoanta', po'sarëhua huachi, nitopi.

²² Napohuachinara, Nopinori itapon:

—Co'ta carima': ¡Ama napotocosohuë'! itopiranhue'mahuë', co natëramacohuë'. Napoaton iporaso' canpoanta', tëpatona'pi i'huë'rëtopiso pochin nitarinënpoa', itërin.

²³ Inapitaso', Cosiri ya'ipi nataninso' co nitotopihuë'. Iquipito nanan quëráchin nontërin ni'ton, napopi. Nontohuachina, a'nari inahua nonpiquë ohuë'rërin ni'ton, co nitotopihuë'.

²⁴ Iinpita ninapotapiso natanahuaton, Cosiso amashamiachin pa'sahuaton, na'nërin. Na'nëi' cacotohuachina, huëantarin. Huë'sahuaton iinpita ni'tonënuquë piyapinënpita camairin Simion macatona tonpocaiso'.

²⁵ Ina quëran camaitaantarin: "Costaronënaquë trico po'motoco'. Coriqui pahuë'rëtopisonta', inaquë chachin po'moantaco'. Naporahuaton, cosharo caracaiso marënta quëtoco'," itërin. Camairinso chachin piyapinënpita nipi.

²⁶ Inapotohuachinara, moranënaquë triconëna a'mitahuatona', ya'huëpi'pa' panantapi huachi.

²⁷ Huë'ëcaiso niningüë canconpachinara, a'naso', moranën a'cacaso marë' costaronën i'shiritërin. Inapotopirinhuë', trico marë' coriqui pahuëretërinso' quënanin. Ina quënanaton, pa'yanin.

²⁸ Pa'yanaton, iinpita itapon:

—Ni'cochi. ¡Trico marë' pahuëretërahuëso', ayantaantarinaco! ¡Costaronëhuëquë chachin quënanahuë! itërin. Iinpitaso natanahuatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'yanahuatona', inahua capini ninontapi: ¡Yosë ana'antarinpoa ni'ton, co pahuëretëraponahuë' trico quësarini! Nitopi.

²⁹ Ya'huëpiquë cancontahuachinara, ya'ipi napopiso pa'pina sha'huitopi:

³⁰ —Iquipito no'pa' hua'anquë camahuatoira, co yashinyántërahuë' nontërincoi. “Canpitaso', nëhuëtona'piro'sanquëma ipora,” itërincoi.

³¹⁻³² Napotopirincoihuë': “Co quiyaso' inacoihuë'. Co onporonta nëhuëtöchinaihuë'. Ina tataquëranchin shonca catocoi ninai. Hua'hua nininso', Canaan parti tatarë' quëparitërin. A'naso nipirinhuë', ayarin,” itërai.

³³⁻³⁴ Napotohuatoira, itaantarincoi: “A'naquëma isëquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirinhuë', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'. Napoaponahuë', iyaparima hua'hua nininso' quëshimaco. Naporo huarë' co nëhuëtonapiro'sanquëmahuë' ninamaso' nitotarahuë. Ina nitotohuato, iyaparima quëparitërinso' ocoitaranquëma'. Nisahuaton, noya huachi naritama iso no'paquë pa'anamaso',” itërincoi, itopi.

³⁵ Nani pa'pina sha'huitahuatona', trico ohuatopi. Ohuatohuachinara, Cosi iinpitaso', a'naya a'naya costaronënaquë, coriquinëna quënaantapi. Tanpanantëa'huayaquë ya'huëarin quënaantapi. Ina quënanatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'pinanta pa'yanin.

³⁶ Naporo' Cacopori itapon:

—Canpitaso hui'nahuëpita tiquitaramaco. Cosi ayarin. Simionta capa. ¡Iporaso Mincanta yaquëpataantaramaco! ¡Ya'ipi inapita casa', ahuanta'huaso ya'huërin! itërin

³⁷ Naporo' Nopinori, pa'pin itapon:

—Iya'hua a'pahuatan, cari tata a'pairahuë. Co'so' quëshintahuatënquënhuë', cato hui'nahuëpita nininso', nanitëran tëpamaso', itërin.

³⁸ Cacoposo nipirinhuë', tapon:

—Hui'nahuëso', co onporo pa'sarinhuë'. Iin mashonën nani chiminin. Inaichin ina yo'nanquëranchin nipiso' ya'huëarin. Pa'namaquë ina ya'huëre' ma'sha onpoantahuachin, caso mashoco, sëto tëpaponco huachi, tënin.

43

Mincamin Iquipitoquë quëpapiso'

¹⁻² Canaan parti co manta capacaso ya'huërinhuë' ni'ton, aquë aquëtë tanarotapi. Napoaton i'hua Iquipitoquë trico pa'anpiso' pë'yapi. Pë'yahuachinara, Cacoposo' naquëranchin hui'ninpita camaiantarin:

—Pa'mantatoma trico pa'amantaco', itërin.

³⁻⁵ Napopirinhuë' Cotari itapon:

—Co'ta tata hua'an napotërincoiso', nani sha'huitërainquë: “Co'so' iyaparima hua'hua nininso' quëmahuatamahüë', ama o'macosohüë'. Ina quëmama huarë' tahuëretëranquëma',” itërincoi. Iya'hua a'paantohuatancoi, naporo huarë' trico pa'antomarainquë. Co'so' a'paantohuatancoihuë', co pa'maaraihuë', itërin.

⁶ —¡Canpitaso pa'pi co noyahuë' acoramaco! ¿Ma'marë' chachinta ina quëmapi sha'huitërama a'na iya'hua ya'huëtërinquëmaso'? itërin pa'pini.

⁷ —Na'con natanincoi onpo ya'huëtërehuasona nininso': “¿Nanpiárin tataparima?” itahuatonto: “¿A'na iyaparimanta ya'huërin?” itomantarincoi. Napo natanpachincoira, topinan a'panitërai. ¡Co quiyaso' nitotëraihuë': “Iyaparima hua'hua nininso' quëshimaco!,” itiincoiso' itopi.

⁸ Naporo' Cotari pa'pin itaantarin:

—Tëhuëchachin tata nancicaso' nohuantohuatëhua', iya'hua a'paquë pa'i. Cari a'pairahuë. A'paantohuatancoi a'naroáchin pa'sarai. Inapohuatëhua', co chiminarihuahuë'. Hui'napoapitanta', noya nanpiapi.

⁹ Iya'hua pa'pachin, cari ni'sarahüë. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi. Co'so' quëshintahuatënquënhuë', chiminaquë huarë' na'inarahuë.

¹⁰ I'hua chachin napotasëinquë'n a'pantërancoi naporini, ¡nani catoro pa'sahuato, huënanta'itoihuë'! itërin.

¹¹ Napotohuachina, pa'pini itapon:

—Co onpotacasohüë' ni'quëhuarë', isopoco nipachin: Hua'an nicanacamaso marë' iso no'paquë ma'sha noya noyatërinso'pita costaronëmaquë quëpaco': Parsamo nimirio, ninoi',

pimo hua'sai', pimo yaqui', tanpapi nitërinso', ni'to nitërinso', inapita pi'pian pi'pian po'motahuatoma', quëpaco'.

¹² Coriquinta', catoro' pa'anacaso nanirinsó', quëpaco'. I'hua ayantërinquëmaso', inaora chachin quëtaantaco'. Tapona tëhuëatona', ayantërinëinquëma'.

¹³ ¡Paco nipachin! Iya'hua quëparahuatoma', hua'an nimaantarico'.

¹⁴ Yosë ya'ipi nanitaparinsó' nontarahué catahuainquëma'. Ina nohuanton hua'an nosoro'inquëma'. Simionta nosoroaton ocoi'in. Naporahuaton, Mincanta a'painta'in. ¡Canta co hui'nahuan mashoco pochin quëparita'huaso Yosë nohuantohuachin, inapo'i nipachin! itërin.

¹⁵⁻¹⁶ Cacopo hui'ninpitaso', hua'an nicanacaiso nininsopita mapi. Ina masahuatona', coriquinta catoro pa'anacaso' nanirinsó' mapi. Naporahuaton, Mincamin quëparahuatona', Iquipitoquë pa'pi huachi. Cosi ya'huërinquë camahuachinara, nontopi. Cosiso', Mincamin quëpiso quënanahuaton, piyapinën camairin:

—Isopita pëinëhuëquë quëpaquë'. Naporahuaton a'nara ohuaca' tëparahuaton, anpiquë'. Ipora camotëchin nisahuaso', inapitaro'co coshatarahuë, itërin.

¹⁷ Napotohuachina, piyapinënso' ina inachachin ninin. Cosi iinpita ina pëinënquë quëparin.

¹⁸ Napoaponahuë', inapitaso quëpasoi pa'yanpi. Pa'yanatona inahua capini ninontapi:

—Nonpintahuatënënpoa', pëinënquë quësarinpao'. I'hua coriqui ayantërinpoaso marë' quësarinpao'. Masahuatënënpoa piyapinënpita pochin asacatarinënpoa'. Moranënpopitarë chachin asacatarinënpoa', nitopi.

¹⁹⁻²¹ Napoaton Cosi pëinënquë yaya'compachinara, piyapinën itapona':

—Pi'pian siniro nonchinquë topiraihuë'. I'hua chachionta o'mapoi, tëhuëenchachin trico pa'anapoi o'marai. Pa'anahuatoi panantápiraihuë', huancopoi huë'ëconaiquë, costaronëhuëi i'shiritërai. I'shiritopiraihuë', coriqui pahuëretëraisó' ya'ipi chachin costaronëhuëiquë quënanai. Napoaton quëtaanta'huainquëmaso marë' quëmantarai.

²² Incariso acomara, co quiyaso nitotëraihuë'. A'na coriquinta ipora trico pa'antohuatëinquëma', pahuëretá'huaiso marë' quëmarai, itopi.

²³ Napopirinahuë' Cosi piyapinëniso':

—Sano cancantoco'. Ama pa'yancosohuë'. Naporo' pahuëretëramaso', nani manahuë. Yosë chinotëramaso nimara costaronëmaquë acotërinquëma'. Inachachin tataparimanta chinotërin, itërin.

Napotahuaton, Simion tashinan pëi quëran ocoirahuaton quëshirin.

²⁴ Ina quëran, ya'ipi chachin Cosi pëinënquë po'morin. Inaquë i'sha nipa'morantëcaiso marë' quëtërin. Moranënapitanta', a'carin.

²⁵ Camotëchin Cosirë' coshatacaiso', nani nitotopi. Napoaton ninapona pochin, nicanacaiso marë' quëshipiso', taparapi huachi.

²⁶ Cosi canquihuachina, nicanacaiso marë' quëshipiso' quëtopi. Naporahuatona', isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshapi.

²⁷ Cosiri iinpita nontahuaton itapon:

—I'hua o'mapoma': ¿Tatahuëi ya'huëarin itëramaco pora? ¿Noya ya'huëarin? ¿Nanpiarin ipora huanta ti? itërin.

²⁸ Inapitaso' mónsho tahuatona':

—Tatahuëiso', quëma piyapinën pochin ninin. Noya ya'huëarin. Ipora huanta nanpiárin, itopi.

²⁹⁻³⁰ Cosiso yonquitopirinhue', Mincamin quënanin. Inaso iya'huain. Ina yo'nanquëranchin nipiso'. Ina tasatahuaton, natanin:

—¿Isona: "Iya'hua a'na huëshirai" tënamaso ti? itahuaton, iin itapon: "¡Yosë chachin hua'hua catahuainquëni!" itërin. Napotaso chachin iin ni'sahuaton, na'nëchináchin cancantërin. Napoaton a'naroáchin patoananëinquë ya'conahuaton, na'nërin.

³¹ Na'nërinso' pa'cotohuachina, nipa'morayaton, pipiantarin. Pipirahuaton piyapinënpita camairin: "¡O'huinco huachi!" itërin.

³² Cosiso', a'na misaquë nisha o'huintopi. Cacopo hui'ninpitanta a'na misaquë nisha o'huintopi. Iquipitoro'santa Cosirë' coshatopiso', a'na misaquë nisha o'huintopi anta. Iquipitoro'saso', iprioro'sarë' coshatacaiso', na'in pochin ni'pi. Napoaton nisha coshatopi.

³³ Cosi iinpitaso', misaquë yahuënsëhuachinara, Cosiri a'naya a'naya sha'huítërin huënsëcaiso marë'. Paninan'ton, ahuënsërahuaaton, ina quëran niantarinso' ahuënsërin. Inapotaton, huinshoin nininquë huarë' ahuënsërin. Napoaton: "Pi'ipinënpoa no'tëquë tantiarinpao'," topi. Napoatona itohuara capini nini'pi. Nini'sahuatona', pa'yanpi.

³⁴ Cosiso inaora ca'ninso chachin, iinpitanta a'carin. Mincaminso nipirinhue' o'huintohuachinara, a'napita iinpita quëran na'con na'con acotopi. Nani coshatohuachinara, napopináchin o'opi. Inapoatona capa cancantopi.

44

Cosi, iinpita ténirinsó'

¹ Nani ca'pachinara, o'opachinara, Cosiso piyapinén camairin:

—Isopita quémapi'sa pa'piso', imaquè'. Naporahuaton coriquinèna pahuèrètòpìsonta', a'naya a'naya costaronènquè chachin acotaantaquè'.

² Minènhuè prata quèran nininsonta', hua'hua nininso costaronènquè acotèquè'. Coriquinén, trico marè' pahuèrètèrinsó' pirayan acotèquè', itèrin. Napotohuachina, piyapinènsó' ina inachachin ninin.

³ Tahuèririnquè pi'i pipirirahuaso Cosiso', iinpita nontahuaton a'parin. Napohuachina moranènapitarè chachin pa'pi huachi.

⁴⁻⁵ Ninano quèran pipitona iinpitaso co aquèyátèrasoihuè', Cosiso piyapinén itapon:

—Apira quémapi'sa pa'piso', imaquè'. Cantonahuaton napotèquè': "¿Onpoatonta canpitaso nosoropirinènquémahuè', co noyahuè' ninama'? Prata quèran minè nininso', hua'anèhuè o'oton ninorinsó chachin ihuatèrama'. ¡Pa'pi co noyahuèchi ninama paya!" itèquè', itèrin.

⁶ Cantonahuaton piyapinènsó' Cosiri sha'huitèrinsó chachin itèrin.

⁷ Napotohuachina, inapitariso itaantapi:

—¿Ihuatèrama', itèrancoi ti? ¡Co'chi quiyaso onporo tèranta', inapo'itohuè'!

⁸ ¿Co'ta Canan partì quèran huarè' coriqui costaronèhuèiquè quènanpatoira, quèshiantaranquèn pora? ¿Onporahuatoita iporaso', pratahuè nìpon, orohuè nìpon, hua'anèn pèinèn quèran ihuachitohuè'?

⁹ Quiyaso' piyapinènpita pochincó ninai. Incoi tèranta minè quènapahuatancoi, chimiin. Quiyanta', piyapinènpita pochin asacatocó tènai, itopi.

¹⁰ Napotohuachina, Cosi piyapinènsó' taantarín:

—Noyapa'. Naporama ni'quèhuarè', inapochinquèma nìpachin. Nìpirinhuè', insonona minè quènaparahuèsoichin, piyapinèhuè nìsarin. A'napitanquèmaso', co manta onpoaramahuè', itèrin.

¹¹ Napotohuachina, a'naya a'naya costaronèna chinohuaratona', i'shiritapi huachi.

¹² I'shiritohuachina yonìsarin. Paninan nininso costaronèn quèran canìarìtahuaton, hua'hua nininso costaronènquè huarè', yonìrin. Yonìpachina, Mìncamin costaronènquè quènanin huachi.

¹³ Ina nìcatona iinpitaso', pa'pi sètahuatona a'moanpìso oshapi. Napohuachina, a'naya a'naya pè'pètonèna moranènaquè a'mitahuatona', naquèranchin nìnanoquè ayaimantapi.

¹⁴ Cotasó', iinpitarè chachin Cosi pèinènquè canconpachina, inaso ya'huèarin quènamantapi. Quènanahuatona', isonpi quèran no'paquè huarè' monshorahuatona', moshapi.

¹⁵ Moshaso', Cosiso iinpita itapon:

—¡Co'chi canpitaso yonquinahuano'sa pochinhuè ninama paya! ¡Caso chiniquèn nanantèrahuè nì'ton, nito ninorahuè! itèrin.

¹⁶ Napotohuachina, Cotari itapon:

—¡Tèhuèenchachin co onpo a'pania'huainso nanitèraihuè'! ¡Co naporaihuè', co ta'cahuaiso ya'huèrinhuè'! Oshahuanaiso', nani Yosè nitotèrin. Ma'tana ya'huarai. Minènen maninsorè chachin asacatocó, itopi.

¹⁷ Napotopìrinahuè', Cosiriso itapon:

—Co napoarìnhuè'. Insonona minènhuè quènapapìsoichin piyapinèhuè nìsarin. A'napitanquèmaso', tatama ya'huèrinquè noya panantaco'. Co insonta ma'sha onpotarìnquémahuè', itèrin.

Cota, Mìncamin ya'huèènamèn yaquèparitèrinsó'

¹⁸ Cosi napohuachina, Cotari amasha ya'carìrahuaton, itapon:

—Pì'piyan sìnìoro nonchinquèn topìrahuè. Yonquirahuèso no'tèquèn sha'huichinquèn. Quèmaso' huaraon pochachin chiniquèn nanantèran. Napoaton ama no'huitonco ana'intaancoso marèhuè' napotaranquèn.

¹⁹ I'ha huè'naiquè, quèmaso natanancoi tatahuèi ya'huètèrincóiso'. A'na iyahuèinta ya'huètèrincóiso', natanancoi.

²⁰ Quiyarinta naporó sha'huitèranquèn: "Tatahuèi ya'huètèrincó, nani máshoya," itèrainquèn. A'na iya'huanta hui'napi ya'huètèrincóiso', sha'huitèrainquèn. Inaso', tatahuèi nani máshoya nìso' hua'huatèrin. Naporó chachin sha'huitèranquèn tatahuèri na'con nosororinsó'. Ina yo'nancuèranchin hua'huatopìsopita cato ya'huèpìrinahuè', a'naso ayarin nì'ton, inaichin quèparitèrin. Napoaton nosoromiatèrin.

²¹ Naporó' sha'huitèrancoi nohuitamaso marè' quèca'huaiso'.

²² Napotohuatancoira, sha'huitèrainquèn: "Iya'huaso', co nanitèrinhuè' pa'pin huèshicaso'. Huèshìrin naporìni, pa'pinsó' sètòri tèpa'itonhuè'," itèrainquèn.

²³ Napotopiranquénhué': "Co'so' iya'hua quëpatamahué', co onporonta tahuëretaranquémahué'," itërancoi.

²⁴ Tatahuëitaquë canconpatoirá, ya'ipi quëma napotërancoiso' sha'huitërai.

²⁵⁻²⁶ Hua'quimiachin quëran, tataso' camairincoi: "Pa'sahuatoma' trico pa'amantaco'," itopirincoihué', quiyariso': "Co nanitëraihué'. Iya'hua a'paantohuatancoi, naporo huaré' pa'sarai. Co'so' ina quëpahuatohué', co hua'an tahuëretarincoihué'," itërai.

²⁷ Napotohuatoira, tatahuëi sha'huitërincoi: "Canpita nitotërama sa'ahuëco' catoíchín hua'huaninso'.

²⁸ A'naso', ayarin. Napoaton naporo quëran huaré' co quënanchinahué'. Pa'piniri ca'mara tënhuë.

²⁹ Iin ya'huëré' quëparamaquëya ma'sha onpohuachin, canpita tëhuëarama'. Canpita tëhuënémaquë caso mashoco sëtó tëpaponco huachi," itërincoi.

³⁰⁻³¹ Tatahuëso', iya'huaré' a'naíchín pochín nipi. Co'so' quiyaré' pantahuachinhué', tatauëso chiminapon. Quiya tëhuënéhuëiquë tata mashoyaso' sëtóri tëpapon.

³² Co'huara huë'shamátërapoihué' sha'huitërahué: "Iya'hua a'paantohuatancoi, cari ni'sarahué. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi," itërahué. Naporahuatón napotomantarahué: "Co'so' quëshintahuatënhuë', chiminaquë huaré' na'inarahué," itërahué.

³³ Napoaton nontaranquën natanco topirahué. Ca iya'hua ya'huërenamën quëma piyapinën quëparichi tënhuë. Inaso iinpitaré', pananta'in.

³⁴ Co'so' iya'hua pantahuachinso', co caso nanitërahué tatauëtaquë, pananta'huaso'. Tatahué ma'sha onporinso', co yani'nahué', itërin.

45

Iinpitari Così nohuitopiso'

¹ Ya'ipi piyapinënpita ni'tonënuë Cotari nontërinso tonitohuachina, Cosiso co huachi ahuantërinhué'. Co huachi ahuantatonhué', Iquipito nananquë chiniquën nonin: "¡Ya'ipiniquëma pipico!" itërin. Napotohuachina, ya'ipi piyapinënpita pipipi. Iinpitaréachín nicaso', nohuitacaiso maré' sha'huirin.

² Sha'huiton Cosiso', na'nëmiatarin huachi. Chiniquën na'nërin ni'ton, ya'ipi iquipitoto' sa nitotopi. Huaraoon pëinënuë huaré' a'naquënso pa'sahuatona', sha'huitonpi.

³ Naporo huaré' Cosiso', inhuara nanamënaquë iinpita nontërin:

—¡Ca mini Cosico! ¿Nanpiárin iporahuanta tata? itërin. Napotopirinhué', iinpitariso pa'pi të'huatona', co nanitopihué' nonacaiso'.

⁴ Të'huatopirinhué', Cosiriso itapon:

—Ama iyaro'sa të'huatocosohué', ya'caritoco', itërin. Naporo huaré' iinpitari ya'caririn. Ya'carihuachinara, itaantarín:

—Ca mini iyaparimaco. ¿Co'ta iráca nicatono'sa Iquipitoquë huëcaso' pa'anamaco?

⁵ Napotëramacoso maré' ama canpitaora nino'huicosohué'. Co canpitaso yonquipiramahué', Yosé chachín aquëchitiirincó. Notohuaro' piyapi'sa ananpicaso maré' aquëchitërinco.

⁶ Ipora huaré' iso no'paquë, cato pi'ipi nisarin tanarotopiso'. A'natërápo pi'í chachín, pahuanarin. Ina nápo pi'í sha'topirinhahué'nta', co manta nitërinso' macaponahué'.

⁷ Napotëranquëmaso chachín nisarin. Yoséso nipirinhué', aquëchitiirincó. Canpitanta shiparima ya'huëtiinquëmaso maré' naporin. Canpita chachinta', huëhuëpiro ninin quëran nicha'ëinquëmaso maré' aquëchitiirincó.

⁸ Inapocaso ni'ton, co canpita nohuanton isoporinguë huë'nahué'. Yosé chachín a'parinco ni'ton, huë'nahué. Ina nohuanton, huaraoon ayonquina'pi nica'huaso maré' ya'conahué. Ya'ipi ma'shanënpita a'paiato, piyapinënpitanta', camaica'huaso maré' ya'conahué. Naporahuatón, ya'ipi Iquipitoquë huaraoon ya'huërenamën hua'anënta'huaso maré' acorinco.

⁹ Manóton paantatoma', tata sha'huitonco': "Cosí ya'huëarin, iso pochín nanan a'patiarinquën: 'Ya'ipi Iquipito no'paquë hua'anënta'huaso maré' Yosé acorinco. Manóton o'maton, ni'quimaco.

¹⁰ Ya'ipi hui'nanpita, shia'huaro'sa', inapitaré chachín, o'maco'. Pë'tahuanëmapita, ma'shanëmapita, ya'ipi ya'huëtërinquëmaso', quiquiimaco'. O'mahuatama', Cosin parti acoaranquëma', Inapohuatama', co aquëya quëranhué' nini'sáparihua'.

¹¹ Naro'pa huachi carima cosharo quëtáponquëma'. Ya'ipi hué'namaso nápo chachín co manta ichipahuantaranquëmahué'. A'natërápo pi'ipi pahuanarin tanaro tahuëri'sa na'huëcaso ni'ton, napotápënhuëma', itoco'.

¹² Iya'huanta', canpitanta', ya'ipi naporahuëso', nani natanamaco.

¹³ Chiníquën nanantato Iquipitoquë hua'anëntërahüësonta', nani ni'nama'. Ya'ipi ni'namaso' tata sha'huitonco'. ¡Manóton paantatoma tata macontaco!" itërin.

¹⁴ Napotahuaton, iya'huain iporin. Ina iporin quëran na'nërin. Mincaminta', Cosi iporin quëran na'nërin.

¹⁵ Ina quëran Cosiso', ya'ipi iinpita noya nontaton së'quërin. Inapitanta iporahuaton na'nërin. Ina piquërin inapitarinta co huachi të'huatatonahuë', noya nontopi huachi.

¹⁶ Huaraoon pëinënquënta', a'naroáchin nanan nincanin: "Cosi iinpita canquiipi," itopi. Ina natanahuaton, huaraoonso catahuarinsopita hua'ano'sarë chachin noya cancantopi.

¹⁷ Noya cancantaton huaraooniso', Cosi itapon:

—Iyaros'a sha'huitëquë', pë'tahuanënaquë trico a'mitahuatona', Canaan parti pananta'ina'.

¹⁸ Paantatona', pa'pina quëma'ina'. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin, o'ma'ina'. O'mahuachina', Iquipitoquë noya noya no'pa' nininso', cari quëtarahuë. Napoaton inapitaso', iso no'paquë ma'sha noya noyatërinso'pita, capona'.

¹⁹ Sa'ina', hui'nina', pa'pina', inapita quëmacaiso marë', camaiquë toronano'sa isëran quëpa'ina'. Sha'huitëquë a'naroáchin huë'ina'.

²⁰ Naporahuaton, ama aquëtë ma'shanënapita yonqui'inasohuë'. Iquipitoquë ma'sha noya noya nininsopita, inapitari hua'anëntapona', itëquë', itërin.

²¹ Napotohuachina, Cacopo hui'ninpitaso' ina inachachin nipi. Huaraoon camaitërinso chachin, Cosiri toronano'sa quëtërin. Naporahuaton cosharo iraquë caracaisonta', quëtërin.

²² O'nanpiracaisonta', ya'ipi iinpita ananitëra'piarin. Mincaminso nipirinhüë', cara pasa coriqui prata quëran nininso' quëtarahuaton, a'natërápo a'mocaso quëtërin.

²³ Pa'pionta', shonca moraquë, noya noya ma'sha Iquipitoquë ya'huërinso', a'patontarin. Naporahuaton shonca moraquë chachin, trico, pan, cosharo', inapita a'patontarin. O'mahuachina carimacaiso marë' a'patontarin.

²⁴ Pacacaiso marë' nontohuachinara, Cosiso iinpita itapon:

—Osharan paco'. Amana iraquë nino'huíracosohuë', itërin. Napotohuachina pa'pi huachi.

²⁵ Inapitaso', Iquipito quëran pipirahuatona', Canaan parti canconpi. Pa'pina ya'huërinquë chachin canconpi huachi.

²⁶ Pa'pina nontatona sha'huitopi: "¡Cosi nanpiárin tata! ¡Inari ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntërin!" itopi. Ina natanahuaton, Cacoposo pa'yanënnquë tachianantërin. Sha'huitopirinhüë', co natëtërinhuë'.

²⁷ Napoaponahuë', Cosiri nanan a'patërinso natanin. Ina natanahuaton, toronano'sa quëpamacaiso marë' a'patontarinso'nta', ni'nin. Naporo huarë' capa cancantomiatërin huachi.

²⁸ Capa cancantaton tapon: "¡Tëhuë'nchachin Cosi nanpiárin! Co'huara chimiantërasocohuë' pa'mato nimai," ténin.

46

Iquipitoquë pa'mapiso'

¹ Cacoposo' ya'ipi huëntonë'n chachin pa'sarin. Ya'ipi ma'shanënpitarë' pa'sarin. Piirsi-paquë canconpachinara, ma'sha tëparin. Tëparahuaton, pa'pinco' Yosë chinotërinso chachin chinotërin.

² Naporo tashi Yosëri hua'narëso pochin ya'notërin. Ya'notahuaton, nininën quëran përrarin: "Cacopo" itërin. Napotohuachina, inariso itapon:

—Ma'ta Sinioro ya'huarahüë, itërin.

³—Caso Yosëco. Tataparionta chinotërinco. Iquipitoquë pa'macaso marë' ama të'huaquësohuë'. Inaquë shiparinpita na'atona', panca nacion ocoiapona'.

⁴ Canta quëmaro'co Iquipitoquë, pa'marahüë. Naporahuaton ca chachin, ina no'pa quëran shiparinpita ocoiarahuë. Inaquë chiminpatan, Cosi nocoarinquën, itërin.

⁵ Ina quëran Cacoposo', Piirsipa quëran paantarin. Hui'ninpitari toronanquë a'mitopi. Huaraoon quëpamacaiso marë' toronano'sa a'patontarinquë, inapotopi. Sa'ina', hui'nina', inapitanta a'mitopi.

⁶⁻⁷ Cacoposo', hui'ninpitare chachin pa'sarin. Hui'ninpitanta sa'ina hui'ninpitare chachin pa'sapi. Ya'ipi inapitare chachin pa'sápatona', Iquipito no'paquë huarë' camapi. Ya'ipi ma'shanënapitanta Canaan parti ya'huëtópiso', quiquiipi. Pë'tahuanënapitanta', Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', chiporo'sa', inapitanta quiquiipi.

⁸ Isopita, Cacopo quëran pipipisopita Iquipitoquë pa'mapi. Inapita chachin isairro'sa itopi anta': Paninantërinso', Nopino.

⁹Ina hui'ninpitaso': Anoco, Huaron, Isron, Caromi, inapita.

¹⁰ Simion hui'ninpitanta', Quimoino, Camin, Ohuato, Caquin, Sohuaro, Saono, inapita. Saonoso', Canaan sanapiquë hui'nahuaninso'.

¹¹ Nihui hui'ninpitanta', Coirison, Quiato, Mirari, inapita.

¹² Cota hui'ninpitanta', Iri, Onan, Sira, Parisi, Saro, inapita. Iri, Onan, inapitaso', Canaan parti chachin chiminpiaso', nani nitotërehua'.

¹³ Isacaro hui'ninpitanta', Toran, Popan, Copo, Simiron, inapita.

¹⁴ Saporono hui'ninpitanta', Siriti, Iron, Cariri, inapita.

¹⁵ Ina nápo Cacopo hui'ninpita quëmapi'sa Niaquëya ya'huëpi. Sanapinta a'nara ya'huëtërin: Tina itërinso'. Inapitaso', Patan-aranquë ya'huapon hui'nahuaninsopita. Nia quëran pipipisopitaso', cara shonca cara ya'pi', sanapirë chachin icanpi.

¹⁶ Caro hui'ninpitanta', Sipion, Aqi, Ispion, Soni, Iri, Aroti, Ariri, inapita.

¹⁷ Asiri hui'ninpitanta', Imina, Isopa, Isopi, Piria, inapita. Oshinanta ya'huërin: Sira itopi. Piria hui'ninpitanta', Ipiri, Mariquiri, inapita.

¹⁸ Caro, Asiri, inapitanta Cacopo hui'ninpita Siripaquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran shonca saota ya'pi', icanpi. Siripaso' Napanori Nia catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërehua'.

¹⁹ Naquiranta Cacopo sa'in chachin ninin. Ina hua'huinpitanta', Cosi, Mincamin, inapita. ²⁰ Cosiso', Asinaquë hui'nahuaninsopita: Manasisi, Iprain, inapita. Inapitaso', Iquipitoquë nasitopi. Asinanta', ayonquianta'inquëma'. Inaso', Potihuirra hui'nin. Potihuiranta', On ninanoquë corto hua'an ya'conin.

²¹ Mincamin hui'ninpitanta', Pira, Piquiri, Asipiri, Quëra, Namano, Iqui, Nosi, Mopimo, Opimo, Arato, inapita.

²² Ina nápo Naquira quëran nipisopita ya'huëpi. Shonca catapini ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

²³ Tanoso', a'naichin hui'nahuanin: Osimo itërin.

²⁴ Nipitari hui'ninpitanta': Casiiri, Coni, Quisiri, Sirimo, inapita.

²⁵ Tano, Nipitari inapitanta Cacopo hui'ninpita nipi. Inapitaso', Piraquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran canchisë ya'pi', icanpi. Piranta', Napanori Naquira catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërehua'.

²⁶⁻²⁷ Iquipitoquë pa'mapisopita, saota shonca saota ya'pi icanpi. Ya'ipi inapitaso', Cacopo quëran pipipisopita. Hui'ninpita sa'inaso' co pichipihuë'. Cosi hui'ninpitato' cato. Inapitaso' inaquë chachin nasitopi. Cacopo, Cosi, inapitarë' canchisë shonca ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

²⁸ Co'huara Cosin parti camayätërasoihuë', Cacoposo' Cota camairin: "Cosi sha'huitëquë huë'in, Cosin parti nacapi'inco," itërin. Inaquë Cota paaso', Cacoposo ya'ipi huëntonënë chachin Cosinquë camapi huachi.

²⁹ Iin cantomarahuaton Cotaso', pa'pini nanan a'patërinso sha'huitërin. Sha'huitohuachina Cosiso', a'naroáchin piyapinënpita camairin toronanën tapacaso marë'. Inaquë huënsërahuaton, Cotarë chachin pa'nin. Pa'sahuaton pa'pin quënanconpachina, iporin. Iporinquëranchin hua'qui na'nërárin.

³⁰ Naporo' Cacopori, itapon:

—Ayapiranhuë', quënantaranquën ni'ton: ¡poraso' chiminpatonta noyatapon huachi ténahuë! ténin.

³¹ Pa'pin nani nontahuaton Cosiso', ya'ipi iinpita, quëmopinënpita inapita itapon:

—Huraon nicapo pa'sarahuë. Pa'sahuato itapo: Ya'ipi quëmopinënhuëpita Canaan parti ya'huëpirinahuë', yacapainacoso marë' o'mapi.

³² Ohuacanënapita, ohuicanënapita, ya'ipi ma'shanënapita quiquimapi. Inapitaso pë'tahuatona'piro'sa', itarahuë.

³³⁻³⁴ Napotohuato, huraon përasarinquëma'. Përatënuëma' maquësona sacatëramaso' natanpachinquëma': "Quiyaso", shimashonëhuëpita pochachin, ohuica pë'tahuana'piro'sacoi," itoco'. Napohuatama', Cosin partiquë ya'huapoma'. Iquipitoto'saso', ohuica pë'tahuana'piro'sarë', napopináchin ya'huëcaiso', na'in. Napohuatama', canpitaráchin inaquë ya'huapoma', itërin.

47

¹ Cosiso', pa'pin, iinpita, inapita nontahuaton huraon sha'huitapon pa'nin: "Tatahuë, iyahuëpita, inapita Canaan parti quëran o'mapi. Ya'ipi ohuicanënapita, ohuacanënapita, ma'shanënapita, inapitarë' chachin o'mapi. Nani Cosin parti niquipi," itërin.

² Ina piquëran a'natërápo iinpita huayonin. Huayonahuaton, huraoni nohuitacaso marë' quëparin.

³ Naporo' inari natanin:

—¿Maquëta canpitaso sacatërama'? itërin.

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochincoi ninai. Shimashonëhuëipita pochachin ohuica pë'tahuatona'piro'sacoi.

⁴ Canaan parti ya'huëpiraihuë', na'con tanarotërai. Pastonta', ohuicaro'sa capacaiso', yanirin. Napoaton no'panënuë o'marai ya'huapoi. Yosë marë' nohuantëquë', Cosin parti ya'huë'i topiraihuë', itopi.

⁵ Napotohuachinara, huaraoniso' Cosi itapon:

—Yacapainënuënsa marë' tataparin, iyaparinpita, inapita o'mapi. Nani o'mapi ni'quëhuarë',

⁶ ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntërahuëquë, noya inapita ya'huëcaiso'. Cosin parti noya noya no'pa' ninin. Inaquë ya'huëcaiso marë' quëtëquë'. A'naquën quëmopinënpita pë'tahuatacasoy noyá nitotohuachina', caquën pë'tahuanëhuëpita, a'paicaiso marë' acoquë', itërin.

⁷ Ina piquëran Cosiso', huaraon anohuitacasoy marë' pa'pionta quëparin. Cantontahuaton Cacoposo', monsho ténin, nontacasoy marë'.

⁸ Huaraoni ni'sahuaton natanin:

—¿Onpo pi'ita ya'huëtërinquën? itërin.

⁹ —Nani pasa cara shonca pi'ipi ya'huëtërinco. Co ya'huëmia ya'huëatohuë', patë patërantarahuë'. Inapoato na'con parisitërahuë'. Shimashonëhuëpitasoy, na'con na'con tahuëri ni'pi. Co caso inapita icantapohuë' nimara ténahuë, itërin.

¹⁰ Cacoposo nani huaraon nontahuaton, Cosirë chachin pa'nin huachi.

¹¹ Ina quëran Cosiso', Iquipitoquë noya noya no'pa' nininso' quëmopinënpita quëtërin. Huaraoni camairinso chachin ninin. Inapoatona Cacoposo' hui'ninpitare chachin Namisi parti no'pahuanpi. Namisisoy, Cosin itopi anta'.

¹² Naporahuaton Cosiso', ya'ipi quëmopinënpita cosharo quëtárin. Panca huënton nininso' na'con na'con, quëtërin. Caraya nininso', pi'piyan quëtërin. Inapotërin.

Iquipitoquë onpo sacatacaiso', Cosi camaitërinso'

¹³ Co insëquë tëranta trico ya'huërinhuë'. Napoaton na'con na'con tanarotopi huachi. Canaan partiquënta', Iquipitoquënta', piyapiro'sa tanari tiquirarin.

¹⁴ Inaquëpita ya'huëpisopita, Cositaquë trico pa'anápirinahuë', nii'quianapi huachi. Ya'ipi coriqui trico marë' pahuërëtopiso', Cosiso yontonin. Yontonahuaton huaraon pëimënuë taparin.

¹⁵ Canano'sa', iquipitoy'sa', inapita coriquinëna i'quihuachinara, iquipitoy'saso', Cosi nontapona pa'pi:

—¡Yosë marë' cosharo quëtocoi! Capa nii'quianarai huachi. Capa coriqui ni'ton, co huachi cosharo quëtohuatancoihuë', tana tëpaponcoi quiyaso'. Ina marë' quëmanta co huachi noya nisanranhuë', itopi.

¹⁶ —¡Naporinchi paya! Capa coriquinëma ni'quëhuarë', pë'tahuanëmapita nipachin quëco'. Ina quëpatama', trico quëtërainquëma', itërin Cosiri.

¹⁷ Napotohuachina iquipitoy'saso', pë'tahuanëna quëshipi: Cahuarionëna', ohuicanëna', ohuacanëna', moranëna', inapita quëshipi. Inapita marë' naporo pi'iquë trico canpiatërin.

¹⁸ Ina pi'i na'huëanatopi. A'na pi'i maantarinquë naquëranchin iquipitoy'saso', Cosi paapantapi nontacatacaiso marë':

—Nani quëma nitotëran capa coriqui ya'huëtërincoisohuë'. Ya'ipi pë'tahuanëhuëpitanta canpitanquën ninin. Co huachi ma'sha tëranta ya'huëtërincoihuë' pahuërëta'huaiso'. No'panëhuëichin ya'huërin. Naporahuaton quiyanta ya'huëarai.

¹⁹ Quiyaora chachin nipachin, no'panëhuëirë'coi pa'ancoi. Ina ya'huërenamën trico quëtocoi. Inapohuatoi huaraon piyapinënpitacoi nisarai. Ina marë' no'panëhuëiqué chachin sacachi. Cosharo quëtohuatancoi, no'panëhuëiqué sacatarai ni'ton, co nitaparinhuë'. ¡Taqi-huatoiso', no'panëhuëinta' pantatarin. Inapohuatoi, quëmanta co manta canapohuë'! itopi.

²⁰ Napotohuachinara, Cosiso ya'ipi iquipitoy'sa no'panëna huaraon marë', pa'antëra'piarin. Co manta capacaisohuë ni'ton, no'panëna pa'ana'piapi. Inapopi ni'ton, ya'ipi Iquipito no'pa', huaraoni hua'anëntërin huachi.

²¹ Naporahuaton ya'ipi Iquipito no'paquë iquipitoy'sa ya'huërinso', Cosiri pa'anaton piyapitërin.

²² Corto hua'ano'sa no'panënachin co Cosiri pa'antërinhuë'. Inapitasoy huaraoni topinan trico quëtárin ni'ton, co no'panëna pa'anacaiso ya'huërinhuë'.

²³ Ina quëran Cosiri piyapi'sa itapon:

—Iporaso', huaraon hua'anëntërinquëma huachi. No'panëmanta hua'anëntërin. Ma'tana ya'pirin ya'huëarin quëpatoma', sha'co'.

²⁴ Napoaponahuë', sha'namasoy nanitohuachin, a'natërápo costaro quëran a'na costarora huaraon quëtamasoy ya'huërin. Catapini costaroso nipirinhuë', canpitaora marë' nisarain.

Hui'namapita, yacaparinquemasopita, inapitanta capacaiso marë' nisarín. Naporahuaton ina quëran chachin shacacamaso ya'huërin, itërin.

²⁵ Napotohuachina, inapitaso taantapi:

—Noyapa'. Inapochin nisarai. Quëmaso noya piyapinquën ni'ton, tana tëpaincoiso nipirinhue', nicha'ërancoi. ¡Huaraoñ nipachin piyapichincoi! itopi.

²⁶ Inapoaton Cosi camaitërin ya'ipi Iquipito no'paquë piyapinëpita ma'sona nicacaiso'. Sha'topiso nanitohuachina, a'natërápo costaro quëran, a'nara huaraon quëtacaiso ya'huërin. Iso quirica ninshitasoco huarënta', ina camaitërinso', ipora huanta Iquipitoquëso ina chachin nisapi. Corto hua'ano'saso nipirinhue', co huaraon marë' quëtacaiso ya'huërinhuë'. Inapita no'panënaso', co huaraoni pa'antërinhuë' ni'ton, co quëtopihuë'.

Cacopo nohuantërinso'

²⁷ Israiro'saso', Iquipito no'paquë ya'huëapi huachi. Cosin parti no'pa' mapi. Inaquë ya'huëapona pochin na'amiatopi.

²⁸ Cacoposo shonca canchisë pi'ipi, Iquipitoquë ya'huëantarín. Ya'ipiya quëran pasa catapini shonca canchisë pi'i icanin.

²⁹ A'na tahuëri Cacoposo', nani chiminacaso ya'caritërin ninatanin. Napoaton Cosi sha'huitacaso marë' a'nara a'parin. Huë'pachina, itapon:

—Tëhuëenchachin nosorohuatanco, nohuantërahuëso' niquë'. Ina yanipatanso', tonaroana së'huatoco. Së'huatatonco: "Yoscoarë' nohuantëranso' nisarahuë," itoco'. ¡Caso chiminpató, ama Yosë marë' isëquë pa'pitocosohuë'!

³⁰ Shimashonëhuëpita quënancona'huaso tahuëri nanitohuachinco, Iquipito no'pa quëran quëpaco. Quëparahuatonco, inapita po'mopiquë, canta po'moontaco, itërin.

—Noyapa'. Inapochinquën nipachin, itërin Cosiri.

³¹ —Yoscoarë' inapochinquën itoco, itaantarín pa'pini. Napotohuachina, Cosiso': "Yoscoarë' inapotaranquën," itërin. Ina natanaton, Cacoposo, pë'saranënuquë huënsërin. Inaquë huënsërin quëran, "Yosparinquën," ta'caso marë' mónsho ténin.

48

Iprain, Manasisi inapita noya ya'huëcaiso marë' sha'huitërinso'

¹ Ina piquëran miachin Cacoposo' caniorin. Napohuachina Cosi sha'huitopi. Ina natanahuaton, nicapon pa'nin. Hui'ninpitanta cato chachin quëparin. Manasisi, Iprain, inapita.

² Cosiri nicapon huë'ninso sha'huitohuachinara, chiniquëncancantaton pë'saranënuquë huënsërin.

³⁻⁴ Cosiso', hui'ninpitare chachin ya'coontarahuatón pa'pin nontoonin. Ina quëran Cacoposo' Cosi itapon:

—Yosë ya'ipi nanitaparínso', Noso ninanoquë ya'notërinco. Inaso ninano', Canaan parti ya'huërin. Ya'notahuatonco, iso pochin noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitërinco: "Ni'quë'. Ca nohuanto, notohuaro' hui'nanpita ya'huëtaringuën. Quëma quëran pipipisopita, na'a nacion'sa ocoyapona'. Naporahuaton, inapita, iso no'pa' quëtarahuë'. Inapitari hua'anëntomiatapona'," itërinco.

⁵ Hui'nanpita Iprain, Manasisi, inapitaso co'huara yacapaponquën huë'shamatërasocohuë' ya'huëtëringuën. Inapitaso' caquën nicapona'. Napoatona', Yosë no'pa' hua'anënta'huaso sha'huitërinco', hua'anëntapona'. Nopino, Simion, inapita pochin ni'tona', hua'anëntapona'.

⁶ Inapita piquëran hui'nahuanpatan, quëmaoranquën nisapi huachi. Inapitaso' Iprain, Manasisi, inapita iya'huainpita nicapona'. Ina ni'tona iin mashonëna no'panëna quëran, inapitanta', no'pa' macapona'.

⁷ Co topinan napotaranquënhuë'. Mamaparin co aquëtë hua'huaninso marëhuë', napotaranquën. Quëmanta nani nitotëran: Patan-aran quëran huënantasëhua', Canaan parti quëmaquën mama tëparëhua'. Iporata ninano ya'cariya nicasëhua', chiminín. Chiminpachina, inaquë chachin ira pirayan pa'pitërhua'. (Ina ninanoso', ipora marë' Pirin itopi anta'.)

⁸ Ina ta'sochachin a'nanaya Cacoposo' tahuëretahuaton ni'pirinhue', Cosi hui'ninpita quënanin. Inapita quënanaton, hui'nin natanin:

—¿Inpitata isopitaso'? itërin.

⁹ —Isopita mini hui'nahuëpita. Yosë nohuanton naro'pa' ya'huëtërinco', itërin Cosiri.

—Amashachin aya'carico. Noya ya'huëcaiso marë' sha'huichi, itaantarín Cacopori.

¹⁰ Cacoposo' noyá mashoya ni'ton, co huachi ina inahuë quënantërin. Napoaton Cosiri hui'ninpita aya'caririn. Napohuachinara, Cacoposo shinpita iporahuaton apinorin.

¹¹ Ina quëran Cosi itapon:

—Co huachi onporo tēranta quēnana'huanquēnso' yonquipirahuē', Yosē nohuanton hui'nanpitanta quēnanahuē'.

¹² Pa'pin to'topitēnquē hui'ninpita huēnsēápirinahuē', Cosiri ahuanirin. Ahuanirahuaton, pa'pin notēnanquē isonin. Isonin quēran no'paquē huarē' monshorin. Noya nicatoron napotērin.

¹³ Ina quēran cato hui'ninpita chachin manin. Iprainso', inchinanēn quēran sē'quērin. Ya'huērē' Manansisiso' ahuēnanēn quēran sē'quērin. Inapo sē'quērin quēran pa'pin aya'caririn. Napoaton Iprainso', shiin ahuēnanēn quēran acorin. Ya'huērē' Manansisiso', shiin inchinanēn quēran acorin.

¹⁴ Cacoposo nipirinhue', tanpaquēnpita chi'huaratahuaton, inchinanēn quēran Iprain sē'huamotorin. Manansisiso paninan nipirinhue', ahuēnanēn quēran sē'huamotorin.

¹⁵⁻¹⁶ Inaporahuaton Cosi noya ya'huēcaso marē' iso pochin sha'huitērin:

“Shimashonēhuēpita Apraan, Isaco, inapita Yosē natēpi.

Canta hua'huatērahuē quēran huarē' ina chachin noya a'pairinco.

Ina Anquēninēn* chachin ya'ipi ma'sha onporahuē quēran, nicha'ērincó.

Inari chachin isopita hui'napi'sa catahuain.

Notohuaro' hui'ninpita ya'huēchina'.

Hua'huayátērahuē, isoro'paquē na'aina'.

Inapita nicatora piyapi'sa, yonqui'inaco.

Tata Isaco, tata masho Apraan, inapitanta yonqui'ina',” itērin.

¹⁷ Cosiso nipirinhue', paninantērinso' ahuēnan quēran shiini sē'huamotorinso' ni'nin. Ina nicatoron co noyahuē' cancantērin. Napoaton pa'pin inchinan imirin masahuaton, Iprain motēn quēran chi'huincatērin. Chi'huincatahuaton Manansisi motēnquē acotērin.

¹⁸ Inapoapon pochin pa'pin itapon:

—Co tata. ¡Ama inapoquēsóhuē'! Isocha paninanso'. Inchinan imira quēran, ina sē'huamotoquē', itērin.

¹⁹ Pa'pinso nipirinhue', co nohuantērinhuē' inapocaso'. Napoaton itapon:

—¡Naporin mini conpa, nani nitotērahuē! Manansisinta shinpita quēran panca nacion nisarín. Iyaa'huainso napoaponahuē', noya noya nicatoron shinpita quēran na'con na'con nacion'sa pipiarin.

²⁰ Naporo tahuēri chachin, Cacopori shinpita nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitērin:

—Israiro nacionquē ya'huēpisopita noya ya'huēcáiso marē' yasha'huitohuachina', canpita nininēma yonquiatona iso pochin sha'huitapona': “Yosē quēmanta catahuainquēn. Iprain, Manansisi, inapita catahuarinso pochachin catahuainquēn,” niitapona', itērin. Inapoaton, Cacoposo Iprain'ton acorin. Manansisiso nipirinhue', piquēran acorin.

²¹ Ina quēran Cosi tahuērētahuaton itapon:

—Ni'quē'. Caso chiminapo huachi. Yosēso nipirinhue', ya'huēmiataton catahuarinquēma'. Inari chachin shimashonēma no'panēnquē quēpanantaponquēma'.

²² Quēmaso' ya'ipi iyaparinpita quēran, panca pancana no'pa' quētēranquēn. Siquimo motopi quētēranquēn. Inaso' no'pa', amororo'sa ahuēato osērētērahuēso', itērin.

49

Cacopo yachiminatoron, hui'ninpita nontērinso'

¹ Nani shinpita noya ya'huēcáiso marē' sha'huitohuachina, Cacoposo' ya'ipi hui'ninpita amatērin. Huē'pachinara itapon:

“Amasha ya'carico conpara'sa'.

Ma'sona a'na tahuēri onpocamaso', carinquēma sha'huichinquēma natanco'.

² Canpitaso hui'nahuēpitanquēma'.

Caso Cacopoco niporahuē', Israiro itērinaco anta'.

Carima sha'huitaranquēma ni'ton, natanco'.

³ Quēmaso' Nopino, paninanquēn.

Chiniquēn nisoco, ya'nan hui'nahuananquēnso'.

Chini chiniquēn nanantaton, noya noya nicamaso' ninan.

⁴ Inapocamaso nipiranhue', co huachi inapoaranhuē'.

I' pa'pi chinii' nipachina, co onpo asanoirēhuē'.

Ina pochachin nicatoron cosonanēhuē monshitēran', itērin.

⁵ Simion, Nihui, canpitaso, napopináchin cancantērama'.

A'napita ma'sha onpotamaso marē' nisha nisha ohuararama'.

⁶ Niyontonamaquē, ama onporo tēranta ya'noisóhuē'.

* **48:15-16 Yosē Anquēninēn topachinaso'**: Yosē chachin ta'tona napopi.

No'huitatoma piyapi tēparama'.
 Co natantonquēmahuē' nicatoma', tororo'sa nishitētētētērama'.
 7 Tanan ni'niro'sa pochin no'huitērama'.
 Napopiramahuē', co onporonta inachachin nisápomahuē'.
 Carima ya'ipi Israiro nacionquē, ayanquēmiataranquēma', itērin.
 8 'Quēmaso' Cota, iyaparinpita pa'yataponēn.
 Inimiconēnpita mīnsēra'piapon.
 Iyaparinpita quēran huarē' moshaponēn.
 9 Quēmaso' conpa masho, Cota itēranquēn.
 Pa'pinia'hua pochin chinimiatēran.
 Mapintahuatōn pa'pini' pē'inihuachina,
 mōnsho mōnsho tērarinquēran quēhuēnin huachi.
 Panca pa'pini' pochin ninan.
 ¡Pa'pini' chinotaso', co incari tēranta apisarinhuē'!
 Inapochachin quēmanta inimiconēnpita nitaponēn.
 10 Co inso tēranta hua'an quēran, quēmaso' Cota, ocoiarinēnhuē'.
 Huara sē'quēranso co insonta mataponēnhuē'.
 Hua'anēn chachin o'maquē huarē' co nanitapaponēnhuē'.
 Ina o'mahuachin, ya'ipi naciono'sari natēpona huachi.
 11 Cotaso notohuaro' oparohuanaton, mora'huanēnta', co apiratarinhuē'.
 Inaquē capacaso marē' a'sonpitērapon.
 Huinoquē chachin a'morinso pē'sapon.
 ¡Opa huayo no'huiquēnquē chachin, inapotapon!
 12 Ya'pirinpitanta', huino quēran quēhua quēhuashin ninin.
 Natēquēnpitanta', sho'shoi' quēran huiri huiríchin ninin, itērin.
 13 'Quēmaso' Saporono, marē yonsan parti ya'huapon.
 Panca nancharo'sa nonshinanēna ya'huērinquē, ya'huēapon.
 No'panēnso', Sitonquē huarē' naniarin, itērin.
 14 'Quēmaso' Isacaro, chiniquēn mora pochin nisaran.
 Pē'tahua pēiro'saquē pē'pētēranquēranchin chinotaran.
 15 "¡Noyachi iso no'pa' paya! Yashi yashin chinochachináchin," tēcapon.
 Co pahuērēpirinēnhuē', noya cancantaton patron marē' sacataran, itērin.
 16 'Quēmaso' Tano, quēmaora huēntonēnquē ya'huēpisopita catahuan.
 Nanan ya'huētohuachina', anoyatacaiso catahuan.
 A'napita Israiro huēntono'sa pochachin nisaran.
 17 Ya'huan yaquētētērinso pochin nisaran.
 Inaso', ira pirayan yamorin quētētacaso marē'.
 Cahuario tocanēn quētēthuachina, piyapi ya'mitērinso', anotapon.
 Inapochachin quēmanta', inimicoro'sa nitaran, " itērin Cacopori hui'ninpita nontaton.
 18 Ina quēran Cacoposo' Yosē nontaton tapon:
 "¡Sinioro, quēmaso' nicha'ēsaranco tēnahuē!" itērin.
 19 A'napita hui'ninpitanta yonquiaton taantarín:
 " 'Quēmaso' Caro, matararoro'sa huēnton ya'contarinquēn.
 Quēmariso napoaponahuē', nita'atahuaton imasaran, itērin.
 20 'Quēmaso' Asiri, noya noya coshoro ya'huētarinquēn capacaso'.
 Copirnoros' ca'ninso pochin ca'sápon.
 Napoaton quēmari quētohuatan inapitanta ca'sapi, itērin.
 21 'Quēmaso' Nipitari, co camainēnquēnso costaponhuē'.
 Tanan yo, noyanpia'huaráchin hua'huinpitare' pa'ninso pochin nisaran.
 Inapochachin quémá quēran pipipisopitanta',
 na'a nisahuatona', noyanpia'huaráchin nicapona', itērin.
 22 'Quēmaso' Cosi, i'sha yonsanquē huayo huanirinso pochin ninan.
 Inaso' huayo pa'pi notohuaro' nitērin. Sē'paquēnpitanta', paira pa'tērin.
 23 Pē'chinan camayoro'sa', no'huirinquēn.
 No'huitēnēn pē'chinan shinērēquē yaohuaninēn.
 Napotātēnēn, co noya quēran ya'huēchináchinhuē nitarinēn.
 24 Quēmaso nipirinhuē', chini chiniquēn tanpatēran.
 Pē'chinanēnquē inimicoro'sa tē'yanantohuatan, co pacoitaranhuē'.
 Yosē imarahuēso', chini chiniquēn nanantērin.
 ¡Ina catahuarinquēn inimicoro'sa mīnsēaran!
 Sinioroso' ohuica hua'anēn pochin ni'ton, a'pairinco.
 ¡Ina chachin quēmanta a'paiatēnquēn catahuarinquēn!

25 Yosënëhuë chachin, catahuapënquën.

Inaso', ya'ipi nanitapaton catahuapënquën.

Ina nohuanton, o'nanpachina catahuainquën.

Acoporonta i' ya'huërinso', ina nohuanton pipiton catahuainquën.

Pë'tahuanëmapita, sanapinëmapita, inapitanta huaihuachina catahuain.

26 Tata mashocoro'sa iráca, noya ya'huëca'huaso maré' sha'huitërinaco.

Carinquënso', ipora noya noya sha'huitaranquën.

Motopiro'sa ya'huërárinso ta'huantaquë huaré', Yosë catahuaráponquën.

A'napita iyanpita quëran, noya noya nicatënquën huayonanquën.

Napoaton së'huamotorahuatënquën quëma maré' Yosë nontërahuë', itërin.

27 'Quëmaso' Mincamin, pa'pi mapinton tanan ni'nira pochin nicapon.

Tashiramiachin inaso mapintahuatón, ca'miatërin.

Naporo' i' huanahuanguë chachin pë'sotërinsona', a'napitari ca'papi.

Inapochachin quëmanta', yaata'huantëransopita nitaran.

Inapotahuaton ma'shanënanta', nipatomatapoma', " itërin.

28 Ina pochin Cacopo shonca cato hui'ninpita noya ya'huëcaiso maré' sha'huitërin. Inapita quëran shonca cato Israiro huëntono'sa pipipi.

Cacopo chiminso'

29 A'na tahuëri Cacoposo', hui'nipita camairin: "Co hua'quiya quëranhuë' chiminarahuë huachi. Chiminpato, shimashonëhuëpita pa'pitopiso pirayan po'moontaco. Iti huënton piyapi, Ipron itopisori, ina no'paso' hua'anëntopirinhuë'.

30 Maquipiraquë nanin ya'huërinso yonquiato napotarahué. Inaso', Canaan parti ya'huërin. Mamiri notënanquë ya'huërin. Ina no'pa' mini iráca tata mashoco Apraan nipa'pitacaiso maré' pa'anin. Ina pirayan no'pa' ya'huërinso'rë chachin naporo Ipron pa'antërin.

31 Inaquë Sara, Apraan, inapita chiminpachinara ya'conpi. Tata Isaco, mama Nipica inapitanta inaquë chachin ya'conpi. Inaquë canta', sa'ahuë Nia itërahuëso ya'conin.

32 Ina no'paso' nanin chachin, Iti huënton piyapi'sa pa'antopi," itërin.

33 Cacoposo' hui'ninpita camairinso tonitohuachina, pë'saranënuë quëhuëantarín. Quëhuënaso chachin, chimin huachi.

50

1 Pa'pin chiminpachina Cosiso', ina nonën iporin quëran na'nërin, apinorin, napotërin.

2 Ina quëran notoronënpita camairin pa'pinco' nonën tapacaiso'. Camaihuachina, ama chanatacaso marëhuë' taparapi. Pa'pincoso', Cacopo itahuatona', Israiro itopi anta'.

3 Catapini shonca tahuëri quëran nonën tapapi huachi. Ina nápo tahuëri nohuantërin tapacaso maré' ni'ton, ina nápo tahuëri sacatopi.

Iquipitoro'saso', canchisë shonca tahuëri Cacopo maré' sëtópiso' imapi.

4-5 Ina tahuëri'sa na'huëhuachina, Cosiso' huaaron catahuapisopita hua'ano'sa', nontërin: —Tëhuëchachin noya ni'patamaco, ca maré' huaaron nontoonco'. Naporin Cosi: "Co'huara tata chiminyátëraponhuë', camairinco Yoscoarë' ta'to natëca'huaso: 'Nipa'pita'huaiso maré' taparahuéquë chachin, po'moontaco. Inaso', Canaan parti ya'huërin', itërinco. Quëtoco paato tatahuë pa'pitonta', topirahuë. Nani pa'pitontahuato, o'mantarahuë ténin," itoco', itërin.

6 Sha'huítóhuachinara, huaaroniso hua'ano'sa itapon:

—Cosi sha'huitonco': "Paaton tataco', pa'pitontaquë'. Sha'huitërinquënso chachin nitontaquë'," itoco', itërin.

7-8 Huaaroni napotohuachina, Cosiso', pa'pin pa'pitacaso maré' pa'nin. Ya'ipi copirno catahuapisopita hua'ano'sa pa'pi. Iñpitanta', quëmopinënpitarë chachin pa'pi. Cosin partiso', hua'huaro'saráchin pë'tahuaro'sa a'paicaiso maré' patopi.

9 Sontaro'santa', a'naquën toronano'saquë, a'naquënso cahuarioro'saquë, Cosi ca'tanpi. Napoaton hua'huayátërahuë piyapi'sa pa'pi.

10 Pa'sápatona', Corin-a-atatiquë canconpi. Inaquë niyontonatona panca sëtopi. Inaquë Cosi pa'pin maré' canchisë tahuëri sëtërinso', naniantarin. (Corin-a-atatiso', trico to'norapiquë) Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'i ya'coninso parti acorin.

11 Canano'sa inaquë ya'huëpisopitari, napopiso ni'pi. Ina ni'sahuatona', inahua capini ninontopi: "Iquipitoro'sa pa'piapona huëcatona', panca sëtapi," topi. Napoaton ina no'paso', aninihuanpi: Apiri-misraimo, itopi. Iquipitoro'sa sëtopiquë, tapon naporin. Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'i ya'coninso parti acorin.

12-13 Cacopo hui'ninpitaso', pa'pin nanpipon camaitërinso chachin ya'ipi nipi. Canaanquë quëpantarahuatona', Maquipiraquë nanin ya'huërinquë po'moontapi. Iti piyapi, Ipron

itopisori, ina no'paso' hua'anëntopirinhuë', Apraani iráca nipa'pitacaiso marë' pa'antërin. Ina naninso no'parë chachin, Mamiri ya'huërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin.

¹⁴ Nani pa'p'in po'oroquë po'mohuachinara, Cosiso' iinpitarë chachin Iquipitoquë pa'mantapi. Ya'ipi ca'taninsopitanta', pa'mantapi.

Cosi iinpita napopiso'

¹⁵ Cacopo chiminpachina Cosi iinpitaso', ina të'huatatonahua capini ninontopi: "Íráca aparisitëréhuaso marë' tapon Cosi no'huitonpoa yai'huëretápirinpoahuë'," niitopi.

¹⁶⁻¹⁷ Ina yonquiatona', iso pochin nontacaiso marë' a'napita a'papi: "Co'huara tata chimiyantëraponhuë', camairincoi nonta'huainquënsó: 'Iyaparinpita aparisitopirinënguënhuë', co noyahuë' nicatona oshahuanpiso', Yosë marë' naniantëquë', itoco', itërincoi. Napoaton, quiyarionta nontarainquënanan anoyataancoiso marë'. Quiyanta', tatanpoa chinotërinso Yosë chachin imarai ni'ton, inapotocoi," itopi. Napo nontaso', Cosiso na'nërarin.

¹⁸ Naporo chachin iinpitanta', canquiipi. Canquiuhuachinara, isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshaiipi. Mosharahuatona', itopi:

—Ma'tana iya, ya'huarai. Hua'anëntatoncoi yacamaihuatancoi, inapotocoi, itopi.

¹⁹ Napotopirinahuë', Cosiriso itapon:

—Ama iyaro'sa pa'yancosohuë'. Caso piyapico ni'to, co nanitërahuë' Yosë ya'huërenamën pochin nica'huaso'.

²⁰ Canpitaso mini, ma'sha onpotamacoso yonquipiramahuë', Yosëso nipirinhuë', inaporamaso anoyatërin. Ama notohuaro' piyapi'sa taquicaíso marëhuë', inaporin.

²¹ Napoaton ama pa'yancosohuë'. Carinquëma cosharo quëtáponquëma'. Hui'namapitanta quëtapo. Naponontaton, Cosiso iinpita asanocancanin. Noyasha nontërin.

Cosi chimininso'

²² Cosiso iinpitarë chachin, Iquipitoquë ya'huëhuantopi huachi. Inaso', pasa shonca pi'i icanin.

²³ Hua'qui ya'huaton, Iprain hui'ninpita ni'nin. Inahuanta hui'nahuanpiso shi'ahuainpitaquë huarë', ni'nin. Naporahuaton Manasisi shiin Maquiri itopiso hui'ninpitanta', macaton aso'sorin. Ina marë' to'topitënguë ahuënsëra'piarin.

²⁴ A'na tahuëri Cosiso', iinpita itapon: "Co hua'quiya quëranhuë', chiminapo huachi. Napoaponahuë', Yosëso catahuainquëmaso marë' o'mararin. Iso no'pa quëran ocoiarinquëma'. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita quëtacaso marë' sha'huitërinso no'paquë, quëpantarinquëma'," itërin.

²⁵ Ina quëran iinpita camairin: "Yoscoarë' ta'toma', nohuantërahuëso nitoco," itërin. Napotohuachina: "Yoscoarë' nohuantëranso', nisarai," itopi. Naporo' Cosiri itapon: "Tëhuëenchachin Yosë o'mararin catahuainquëmaso marë'. Ina tahuëri nanihuachin, nansënëhuë isëquëran quëpanantamaso ya'huërin," itërin.

²⁶ Pasa shonca pi'ipitaso', Cosi Iquipitoquë chiminin. Chimpachina, nonën ama chanatacaso marëhuë' taparahuatona', a'na atahuaruquë po'mopi. Ina pochin Cacopo hui'ninpita nipi.

Matio ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso maré'

*Quisocristo shimashonēnpita
(Lucas 3.23-38)*

¹ Quisocristo nanamēn sha'huitaranquēma'. Inaso' Yosē hui'nin. Iráca quēran huaré' Yosē yonquirin ina a'paimacaso maré'. Tapico chachin Quisocristo shimashonēn. Apraanconta' shimashonēn chachin. Ya'ipi shimashonēnpita iráca ya'huépisó' sha'huichinquēma', nitotoco'.

² Iráca Apraan hui'nahuanpachina, Isaco itopi. Ina quēran Isaconta' hui'nahuanpachina, Cacopo itopi. Cacoposo' na'a hui'ninpita ya'huētērin. A'naso' Cota itopi.

³ Cotantá' hui'nahuanpachina, Parisé, Saro, inapita itopi. Tamara hua'huinpita inahuaso'. Ina quēran Parisé hui'nahuanpachina, Isromo itopi. Inanta' hui'nin ya'huētohuachina, Aramo itopi.

⁴ Aramonta' hui'nahuanpachina, Aminatapo itopi. Ina hui'nin Nasono itopi. Nasononta' hui'nahuanpachina, Sarēmon itopi.

⁵ Sarēmon yasa'apachina, Nacapa manin. Hui'nin ya'huētohuachina, Pooso itopi. Poososo' Rota macaton, hui'nahuanin. Opitonta' hui'nahuanpachina, Quisi itopi.

⁶ Quisinta' hui'nahuanpachina, Tapi itopi. Inaso' copirno ya'conin. Ina quēran Oriaséco' sa'in masahuaton, hui'nahuanin. Saromon itopi.

⁷ Saromon hui'nin Nopoamo itopi. Ina hui'nin Apiasé itopi. Apiasēnta' hui'nahuanpachina, Asa itopi.

⁸ Asa hui'nin Cosahuato itopi. Cosahuatonta' hui'nahuanpachina, Coramo itopi. Ina hui'nin Osiasé itopi.

⁹ Osiasēnta' hui'nahuanpachina, Cotamo itopi. Ina hui'nin Acaso itopi. Acasonta' hui'nahuanpachina, Isiquiasé itopi.

¹⁰ Ina hui'nin Manasisé itopi. Inanta' hui'nahuanpachina, Amon itopi. Amon hui'nin Cosiasé itopi.

¹¹ Ina hui'nin Quiconiasé itopi. Iinpitanta' ya'huērin. Naporo' cotioro'saso', inimicoro'sari Papironia quēran huēcatona', canaipi. Minsērahuatona', napopinchin ya'huépi'pa' quēpapi asacatacaiso maré'.

¹² Ina piquēran Quiconiasé hui'nahuanpachina, Saratiri itopi. Ina hui'nin Soropapiri itopi.

¹³ Inanta' hui'nahuanpachina, Apioto itopi. Apioto hui'nin Iriaquimo itopi. Ina hui'nin Asoro itopi.

¹⁴ Asoronta' hui'nahuanpachina, Satoco itopi. Satoco hui'nin Aquimo itopi. Ina hui'nin Irioto itopi.

¹⁵ Iriotonta' hui'nahuanpachina, Iriasaro itopi. Iriasaro hui'nin Matan itopi. Ina hui'nin Cacopo itopi.

¹⁶ Cacoponta' hui'nahuanpachina, Cosi itopi. Cosi yasa'apachina, Maria manin. Ina hua'huinso' Quisoso, Cristo itopiso'.

¹⁷ Nani Quisocristo shimashonēnpita sha'huitēranquēma'. Apraan quēran Tapi copirno ya'conaque' huaré' shonca catapini shimashonēnpita ya'huētērin. Ina quēran Papironiaquē quēpai huaré' shonca catapini shimashonēnpita ninshitantaranquēma'. Ina quēran Quisocristo nasitaquē huaré', shonca catapini chachin shimashonēnpita ninshitantaranquēma huachi.

*Quisocristo nasitērinso'
(Lucas 2.1-7)*

¹⁸ Apira Quisocristo nasitērinso' sha'huichinquēma', nitotoco'. Naporo tahuēri'sa' Cosiso', nani Maria nontērin macacaso maré'. Napoaponahué' co'huara mashatērasohué', Espirito Santo nohuanton inaora cayorin.

¹⁹ Cosi nitotahuaton, pa'yanin. Noya quēmapi ni'ton, yonquiarin. “¿Ma'cha onpo'iya? Maria nani hua'hua ma'patērin. Co maca'huaso' ya'huērinhué'. Co piyapi'sa' sha'huitarahué', Maria tapanpachin. Coisēichin sha'huitahuato, co masarahué', ta'ton, yonquirárin.

²⁰ Hué'eso', Yosē anquēninēni ya'notimarin nontacaso maré'.

—Tashita Cosi. Carinquēn nohuitēranquēn. Quēmaso' Tapico' shinquēn. Pi'pian sha'huitaponquēn o'marahué'. Maria noya maquē'. Co quēmapiri sē'huarinhué'. Espirito Santo nohuanton, inaora cayorin. Napoaton noya maqué'.

²¹ Huaicaso' nanihuachin, quëmapia'huaya nasitapon. Nasitohuachin, Quisoso itëquë'. Piyapinënpita oshanëna' inquitaton, nicha'ësarín ni'ton, ina nininën acotëquë', itërin anquë'niri. Itahuaton, panantarin huachi.

²² Iráca Yosë nohuanton, pënëntona'pi ninorin. Ninoton, Yosë quiricanënuë chachin ninshitérin:

²³ "A'na tahuëri nanon inaora cayoapon.

Co quëmapiri sé' huapirinhuë', napoapon.

Quëmapia'huaya huaihuachin, Imanino itapi," ténin.

Yosë chachin o'maton, yacaparínpoa', tapon naporin. Ina pochin nasitimahuachina, iráca ninopiso' nanirin huachi.

²⁴ Cosiso' capayatahuaton, Siniro anquëninën natëton, Maria manin huachi.

²⁵ Macaponahuë', co ichihuë'ërinhuë'. Hua'huin nasitérin piquëran huarë' ichihuë'ërin. Quëmapia'huaya nasitohuachina, Quisoso itopi.

2

Tayora nitotona'piro'sa' quënanpiso'

¹ Quisoso' Pirinquë nasitérin. Cotia parti chachin nasitérin. Naporó' Irotiséri inaquë hua'anëntërin. Ina quëran tayora nitotona'piro'sa' canquiipi. Pi'i pipirínso parti quëran huë'pi. Canquihuachinara, Quirosarínquë, natantiipi:

² —¿Insëquëta' nasha copirno nasitérin? Cotio copirno ya'conacaso' nani nasitérin ipora. Ya'huërai parti ya'huasocoi, nasha tayora ya'norínso' quënanai. Ina nicatoi: "Yosëri a'paimarínso' nasitérin huachi," ta'toi, huë'nai ina chinotapoi, itëra'piapi.

³ Ina natantahuaton, copirno Irotisé pa'yanin. Quirosarínquë ya'huëpisopitanta' pa'yanpi.

⁴ Copirno pa'yanaton, cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita amatërin. Amatahuaton, natanin.

—¿Insëquëta' Cristo Yosëri a'paimarínso' nasitapon? itërin.

⁵ —Cotia parti chachin nasitapon. Pirinquë nasitapon, itopi. Iráca pënëntona'pi ninoton, Yosë quiricanënuë ninshitérin.

⁶ "Cotiaquë a'na ninano' ya'huërin, Pirin itopiso'.

Co panca ninanoyahuë' niponahuë', inaquë a'na copirno nasitapon.

Na'a copirnoró'sa' Cotia parti ya'huëpirinahué', inaso' chiní chiniquënanantapon.

Ya'ipi piyapinënpita israiro'sa' itopiso' hua'anëntapon," ténin Yosë, itopi.

⁷ Copirnosó' natanahuaton, co a'ninquëchin yanatantërinhuë'. Po'oana quëran tayora nitotona'piro'sa' amatërin. Huë'pachinara, inaora quëparahuaton, nontërin:

—¿Ma yoquiquëta' nasha tayora ya'norín? itërin.

Sha'huitohuachinara, itantarin:

⁸ —Pirin'pa' nasha copirno nasitérin ipora. Inatohua' paatoma', noyá yoníco'. Hua'huasha quënanpatama', huënantatoma', sha'huitiintaco canta' paato chinochi, itërin nonpintaton.

⁹ Ina natanahuatona', pa'pi huachi. Pa'sapirinahué', a'nanaya tayora quënaantapi. Ya'huëpiquë ni'piso chachin inápaquë paaton, quëchitërarin. Hua'huasha yacapatërinquë chachin tayora chiniconin.

¹⁰⁻¹¹ Ina ni'sahuatona', pa'pi pa'yatopi. Capa cancantatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë hua'huasha quënanconpi. A'shionta' ya'huarin, Maria itopiso'. Hua'huasha quënanahuatona', isonconahuatona', chinotopi. Ina quëran caposoa'huayanënpita i'soatahuatona', ma'sha pa'ton ninínso' quëtopi. Oro, yonarin pochin pimóchin ninínso', yaqui' pimóchin ninínso' inapita quëtopi. ¹² Ina quëran tashi' huë'ësoi', Yosë nohuanton, hua'napi.

—Ama copirno ya'huërinquë pantatoma', sha'huitocosohué', itërin anquë'niri. Napoaton a'na ira pa'tahuatona', ya'huëpi'pa' canconpi huachi.

Iquipito'pa' ichita'apiso'

¹³ Tayora nitotona'piro'sa' pa'pachinara, Yosë anquëninëni huë'ënuë Cusi ya'notahuaton itapon:

—Copirno nani chinotërin hua'huasha tëpacaso marë'. Apira sontaro'sa' a'pararin ina yonicaíso marë'. Napoaton a'naroáchin ichita'aquë'. A'shinë chachin Iquipito'pa' quëpaquë'. Inaquë yacapatëquë'. Noya huënantacaso' nipachin, sha'huitantaranquë, itërin anquë'niri.

¹⁴ Natanahuaton, a'naroáchin Cusi huënsëintarin. Tashi' nipirinhué', hua'huasha quëparin. A'shinë chachin ichita'arahuaton, Iquipito'pa' pa'pi.

¹⁵ Irotisè chiminaquè huarè' inaquè ya'huèpi. Iráca Yosè nohuanton, pënëntona'pi ninorin: "Hui'nahuè Iquipito'pa' yacapatopirinhuè', ina quèran ocoiarahuè," ténin Yosè. Hui'nin chachin Iquipitoquè yacapatohuachina, ninorinso' nanirin huachi.

Hua'huasharo'sa' tēpapiso'

¹⁶ Copirno Irotisèso' tayora nitotona'piro'sa' ninarápirinhuè', co ya'nopihuè'. "Non-pintèrinaco ipora," ta'ton, chiniquéen no'huítèrin. No'huitaton, sontaro'sa' Pirin'pa' a'parin quèmapia'huaro'sa' tēpacaso marè'. "Thuá chachin tayora ya'norin ni'ton, co canopia'huaro'saráchin tēpacaso' ya'huèrinhuè'. Cato' pi'ipitèrinquè huarè' tēpaco'," itahuaton, a'parin. Sontaro'saso' pa'sahuatona', ya'ipi quèmapia'huaya Pirinquè ya'huèrinsopita tiquipi. Ya'cariyanta' yonitona', cato' pi'ipitèrinquè huarè' tēpapi.

¹⁷⁻¹⁸ Iráca ninoton, Yosè quiricanèinquè Irimiasè ninshitèrin: "Namaquè na'nèrinso' natanpi. Naquira na'nèrarin, ayanárin. Hua'huinpitaco' yonquiaton, na'nèrarin.

'Ama sètéquèsahuè', itopirinahuè', nani chiminpi ni'ton, sètárin," ténin.

Iráca naporinso pochachin iporanta' hua'huaro'sa' tēpapi ni'ton, a'shina' na'nèrápi.

¹⁹ Naporó' Cosiso' Iquipitoquè yacapatarin. Irotisè chiminpachina, Yosè anquéninèni ya'notantarin. Hua'narinso pochin Cosiri quènanin.

²⁰ —Hua'huasha tēpana'pi nani chiminín ni'ton, israiro'sa' ya'huèpique' panantaquè'. Hua'huasha a'shinè chachin quèpantaquè', itèrin.

²¹ Ina natanahuaton, natèrin. Quisoso a'shinè chachin quèparahuaton, inatohua' panantarin.

²² Canconahuaton, nanan natantèrin. "Irotisè hui'nin ya'huèrè' hua'anètantarin. Ariquiraó itopisoari pa'pin ya'huèrètèrin," topi, natantèrin. Ina tē'huataton, co nohuantèrinhuè' inatohua' ya'huécaso'. Naporahuaton, hua'nantarin.

—Ama copirno ya'huèrinquè chachin panantaquèsahuè', itèrin anquéniri. Ina natanahuaton, Cariria parti pa'nin ya'huécaso marè'.

²³ Inatohua' a'na ninano' ya'huèrin, Nasarito itopiso'. Inaquè ya'huèrarin. Iráca pënëntona'piro'sa' ninopi. "Cristo huè'pachin, Nasarito piyapi itapona'," topi. Napoaton Yosè nohuanton, inaquè ya'huaton, hui'nápitèrin huachi.

3

Coansha Paotista pënèntèrinso'

(*Marcos 1.1-8; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28*)

¹ Naporó' tahuèri'sa' Coansha Paotista pënèntarin. Cotia parti pancana inotèro' ya'huèrin. Co inaquè piyapi'sa' ya'huèpihuè'. Inaquè ya'huaton, Yosè nanamè sha'huirarin. Na'a piyapi'sa' huè'pi natanapona':

²—Yosè hua'anèntiinpoaso' tahuèri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', Yosè chachin tahuèrètantaco huachi, itarin. Nani tahuèri ina pochin pënènarín.

³ Iráca Yosè nohuanton, Isaiasè ninorin. Ninshitaton, naporin:

"Inotèro parti a'na quèmapi pënèntápon: 'Sinioro o'macaso tahuèri naniriarin ni'ton, yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiniquéen nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionèn a'parin ira tapatacaso marè'.

Ira otèèrin noya pa'tacaiso marè'.

Inapochachin iporasó' cancanèma' anoyatoco' Sinioro o'main,' tapon ina quèmapi, pënèntohuachin," ténin.

Coansha pënèntacaso' ninoton, naporin.

⁴ Coanshaso' co noyápiachin a'morinhuè'. Ponira pochin a'morin, camiyo anporo quèran nipiso'. Sha'huètè quèran nitonporin. Sèquèrè pochin nininso' macaton, ca'nin. Ninoi' quènanpachina, irorin.

⁵⁻⁶ Inaquè na'a piyapi'sa' huè'pi natanacaiso marè'. Quirosarin quèran huè'pi. Ya'ipi Cotia parti quèran huècatona', natanpi. Cortanií' ya'cariya quèraonta' huè'pi. A'naya a'naya huècatona':

—Tèhuèenchachin co noyahuè' nicato, oshahuanahuè. Catahuaco Sinioro naporahuèso nanianchi, itopi Yosè nontatona'. Ina topachinara, Coanshari Cortaniiquè aporintèrin.

⁷ Ina quèran na'a parisioro'sa', satosioro'sa', inapitanta huè'pi.

—Quiyanta' aporintocoi, itopirinahuè', Coansha co nohuantèrinhuè':

—¡Canpitaso' ya'huan pochin cancantatoma', yanonpinama! "Yosè isoro'pa' ana'ntohuachin, cha'èpoi," topiramahuè'. Co topinan cha'èsamahuè'.

⁸ Co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico huachi.

⁹ Ama canpitaora ninonpintocosoahué'. “Apraan shinpitacoi ni'toi, Yosé piyapinénpitacoi,” ama tocosoahué'. Yosé nohuantèrin naporini, iso na'piro'santa' Apraan shinpita atarantacaso' nanichitonhué'.

¹⁰ Nani Yosé yonquirin oshahuano'sa' ana'intacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nito-huachinahué', a'nèrè'. Itèquénpitarè chachin ocoirahuatè', pènquè tè'yatèrè' huiquitacaso marè'.

¹¹ Co noyahué' yonquirasopita naniantohuatama', i'què aporintaranquéma'. Ca piquèranso nipirinhué' a'na quémapi hué'sarin. Inaso' chini chiniquén nanantèrin. Caso' co pi'pian tèranta' ina pochin chiniquén nanantèrahué'. Co maquèyancohué' ni'to, co sapatèn quèpaca'huaso tèranta' nanitarahué'. Inaso' hué'pachin, a'naquéma' Ispirito Santo aya'coancantarinquéma'. A'naquémaso nipirinhué' pènquè chiniquén ana'intarinquéma'.

¹² Cayarinsó' manèso pochin nisarín. Arosè mapatèra, to'norarè'. Ina quèran pintiarahuatè', pèiquè acorè'. Sha'huètènso nipirinhué', pènquè ahuiquitèrè'. Inaso' co onporonta' tacopiarinhué', tènin Coansha.

Quisoso aporihuaninso'
(Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22)

¹³ Ina quèran Quisoso Cariria quèran hué'nin. Cortaniquè canquirahuaton, Coansha nontèrin aporintacaso marè'.

¹⁴ Napotopirinhué', co nohuantèrinhué'.

—¿Ma'marèta' napotiiranco? Co aporinta'huanquénso' ya'huèrinhué'. Quéma aporintoco tèhuénchinsó', itèrin.

¹⁵ Napotopirinhué', Quisosori itèrin:

—Yosé nohuantèrin ni'ton, ya'ipi natèca'huaso' ya'huèrin. Napoaton noya quéma aporintoco, itèrin. Ina natanahuaton:

—Noyahua', itahuaton, i'què aporintèrin.

¹⁶ Ina quèran nonshiaso chachin a'naroáchin inápaquè pi'iro'tè' ni'soatèrin, ni'nin. Ispirito Santo nèpè pochin nohuaraimarahuatón, Quisoso ya'coancantomiatèrin.

¹⁷ Naporo' inápa quèran Yosé noninso' natanpi.

—Iroso' ca hui'nahué' chachin, na'con nosororahuésó'. Noya ni'nahué', tènin.

4

Sopairi Quisoso ténirinso'
(Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13)

¹ Ina quèran Ispirito Santori Quisoso quèparin inotèro parti sopairi ténicaso marè'.

² Catapini shonca tahuèri tashirè chachin inaquè ya'huaponahué', co manta' ca'ninhué'. Ina piquèran tanarin huachi.

³ Naporo' sopairi huècapairin.

—Tèhuénchachin Yosé hui'ninquén nipatan, iso na'piro'sa quèran cosharo' atarantèquè', itopirinhué',

⁴ —Inca, co nohuantèrahué'. Yosé quiricanènquè pènèninpoa'. “Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhué'. Ya'ipi Yosé noninso' natèhuachin tèhuéchinso', nanpiarin,” tènin, itèrin.

⁵ Ina quèran Quirosarin'pa' sopairi quèparin. Yosé chinotopiso pèi' a'canpiso aipi quèpantarahuaton, itèrin:

⁶ —Quémaso' Yosé hui'ninquén nipatan, no'paquè niiquè'. Quiricanèn quèran nani sha'huitèrinquén.

“Yosé anquéninènpita a'patimarinquén a'paiinquénso marè' ni'ton, co ma'sha onpoaranhué'.

Imirina quèran masarinènquén
ama na'piquè tèranta' ya'quiamaso marèhué',”

tènin ni'ton, no'paquè niiquè' a'pai'inènquén, itèrin sopairi.

⁷ —Inca co nohuantèrahué'. Yosé quiricanènquè pènèninpoa'. “Ama Yosé téniquèsohué'. Ama camaiquèsohué'. Ina nohuantèrinsoáchin yonquicaso' ya'huèrin,” tènin quiricanènquè, itèrin Quisosori.

⁸ Ina quèran a'na motopi'pa' sopairi quèpantarin. Inatohua quèran ya'ipi ninanoro'sa', ma'shanènpita, inapita a'notèrin. Noyápiachin nininsopita ya'ipiya quènanin.

⁹ —Natèhuatanco, carinquén catahuanquén, ya'ipi isopita hua'anèntapon. Isonahuaton, chinotoco chiniquén nanan quèchinquén huachi, itèrin sopairi.

¹⁰ —Inca co nohuantèrahué'. Quémaso' sopai hua'anquén. Patoco huachi. Yosé quiricanèn quèran sha'huitèrinpoa': “Sinioroíchin chinotèquè'. Inasáchin natècaso' ya'huèrin,” tènin, itèrin Quisosori.

¹¹ Napotohuachina, sopairi patërin. Patohuachina, anquëniro'sari huëcapaimarahuatona', nocomaimapi.

Quisoso pënëntacaso' caniaritërinso'
(*Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15*)

¹² Ina piquëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Pënëntërinso marë' napotopi. Ina natanahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti.

¹³ Inatohua' pacaponahuë', co huachi Nasaritoquë ya'huërinhuë'. Sono' yonsanquë paa-ton, Capinaomoquë yacapatonin. Saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita iráca ya'huëpiquë yacapatonin.

¹⁴ Iráca chachin Yosë nohuanton, Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

¹⁵ "Na'a piyapiro'sa' Cariria parti ya'huëpiso', imasapi.

Inapitaso', Cortanii' aquëtëran ya'huëpi, marë Pancai' ya'cari'.

Inaquë saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita ya'huëpi.

Inaquë inpioro'santa' ya'huëpi.

¹⁶ Inapitaso' co Yosë nohuitatonaraihuë', tashi pochin cancantopi.

Chiminpachina', parisitomiatacaiso' ya'huëpirinhuë',

Yosëri a'pintërinso pochin nanamën anitotarin noya cancantacaiso marë'.

Tahuëri pochin a'pintarin huachi," tënin iráca.

Naporinso chachin Quisoso inatohua' paaton, a'chinarin.

¹⁷ Naporo quëran huarë' Quisosori pënënarin.

—Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquirama-sopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtaantaco huachi, itëra'piarin pënënaton.

Sami camayoro'sari imapiso'
(*Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11*)

¹⁸ Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. A'naso' Simon. Pitro itopi anta'. Iinso' Antërisë itopi. Ritinënapita të'yatapi sami macacaiso marë'.

¹⁹ —Huëco' iyaro'sa', imaquico a'chinchinquëma'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosë imacaiso marë', itërin Quisosori.

²⁰ Napotohuachina, ritinënapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

²¹ Ina quëran amasha pa'sahuaton, catoya'pi quënancoantarin. Santiago, Coansha inapita itopiso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinënapita pasonapi. Pa'pinaso' Sipitio itopi.

—Huëco' imaquico, itohuachina,

²² potinëna', pa'pina' inapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

Na'a piyapi'sa' a'chintërinso'
(*Lucas 6.17-19*)

²³ Ya'ipi Cariria parti paaton, niyontonpiso pëiro'saquë pënëna'piarin. Noya nanan a'chinton: "Yosë yahua'anëntërinquëma'," itëra'piarin. Naporahuaton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatëra'piarin.

²⁴ Ya'ipi Siria partinta', nahuinin ni'ton, notohuaro' cania'piro'sa' quëpi Quisosori anoy-atacaso marë'. Nisha nisha canio inquitëra'piarin. A'naquëonta' sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi inaora yonquirinso' yonquirinhuë'. Tocona'piro'sa', apiaro'sa' inapitanta' quëpapi Quisosori anoyatacaso marë'. Quëpachinara, ya'ipi anoyatëra'piarin.

²⁵ Hua'huayatërahuë' piyapi'sari Quisoso imasapi huachi. Cariria quëran, Ticaporisë quëran, Quirosarin quëran, Cotia parti quëran, Cortanii' aquëtëran quëran, inaquëranpita huë'pi Quisoso natanacaiso marë'.

5

Panënuquë a'chininso'

¹⁻² Ina quëran notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Inapita quënanahuaton, Quisoso panënuquë pa'sahuaton, huënsëconin. Imarinsopitari tancapitohuachinara, na'con a'chintárin.

Noya cancantopisopita
(*Lucas 6.20-23*)

³ "Natanco iyaro'sa' a'chinchinquëma'. Yosë huëntonënuquë yaya'conpatama', iso pochin cancantacaso' ya'huërin. 'Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Siniro,' topatama', Yosë noya ni'sarinquëma' ni'ton, noya cancantarama'. Hua'anëntërinquë chachin aya'conarinquëma'.

⁴ Sëtohuatama', Yosë achinicananarinquëma'. Oshanëma' yonquiatoma', cancanëma quëran huarë' sëtohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Catahuarinquëma' noya cancanta-camaso marë'.

⁵ Sano piyapi nipatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Naporahuaton, a'na tahuëri nasharo'paquë ya'huëmiatarama'.

⁶ Tanarëso pochin, yamororëso pochin cancantatoma', Yosë na'con nohuantoco'. Ina pochin cancantacasoáchin nohuantohuatama', noya ni'sarinquëma'. Catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Sano cancantarama'.

⁷ A'napita nosorohuatama', Yosë nosoroarinquëma' canpitanta'. Noya cancantarama'.

⁸ Ya'ipi cancanëma quëran imapatama', Yosë nohuítarama'. Naporahuaton, a'na tahuëri ina quënancontahuatama', noyá nohuítarama'.

⁹ Isoro'paquë na'a piyapi'sa' nino'huipirinahuë', canpitari catahuaco' noya ninonchina'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma'. Hui'nin pochin cancantiarinquëma'.

¹⁰ Yosë natëramaso marë' aparisitoahuachinëinquëma', Yosë noya ni'sarinquëma'. Hua'anëntërinquë chachin nani aya'coninquëma'. A'na tahuëri inápaquë ya'huëcontarama'.

¹¹ Imaramacoso marë' a'naquën no'huiarinëinquëma', ahuëarinëinquëma', pinosarinëinquëma', nisha nisha nonpinapiarinëinquëma'. Napotopirinëinquëmahuë', ama sétocosahuë'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma' ni'ton, nóya cantocoto'.

¹² Iracanta' Yosë piyapinënpita pënëntohuachinara, a'naquëni inapochachin no'huipi. Napoaton a'napita no'huihuachinëinquëma', noya cantocoto'. Parisitëramaso marë' Yosë'pa' na'con acanaarinquëma'. Ina yonquiatoma', capa cantocoto'," itërin Quisosauri.

Yamora pochin nininso'

(Marcos 9.50; Lucas 14.34-35)

¹³ Ina quëran itantarín:

"Canpitaso' iyaro'sa', yamora pochin nicatoma' a'napita catahuamaso' ya'huërin. Napoaponahuë', yamora chimipitë pochin nicatoma' co a'napita catahuahuatamahuë', co huachi insonta natëarinquëmahuë'.

¹⁴ Isoro'paquë ya'huëpisopita tashinanquë pa'nëso pochin nisapirinahuë', canpitari a'pintatë pochin nitarama'. Ni'co' iyaro'sa'. Ninano' panënuquë ya'huëhuachina, ya'ipi piyapi'sari quënanpi.

¹⁵ Nanparionta' i'chinpíhuatëra, co caconquë ocohuëtëréhuë'. A'ninquechin acorë' pëi' acoana a'pinacaso marë'. Piyapi'sa' inaquë ya'huëhuachinara, noya quënantopi.

¹⁶ Inapochachin canpitanta' a'pininso pochin nicatoma', noyasáchin nico'. A'napita nicatënëinquëma': 'Ma noya Tata Yosëri catahuarin ni'ton, noya nisapi,' tosapi,'" tënin.

Íráca pënëntopiso'

¹⁷ Ina quëran itaantarín:

"Íráca Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënëntopi. Pënëntatona', ninshitopi. Co ina naniantacaso' ya'huërinhuë', tënahuë. Ya'ipi inapita ninopiso' nanicaso marë' o'marahuë. Ma'sona tapon naporinsopita no'tëquën sha'huichinquëma'.

¹⁸ Tëhuëchachin itëranquëma'. Isoro'pa' ta'huantaquë huarë' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' ya'huápon. Co a'na hui'sharinso tëranta' topinan quëran ninshitopihuë'. Ya'ipi ninorinso' naniarin huachi.

¹⁹ Napoaton pi'pian tëranta' co natëhuatamahuë', co Yosë noya ni'sarinquëmahuë'. Hua'anëntërinquë co acanarinquëmahuë'. Piyapi'sa' a'chintatoma': 'Ama natëquësóhuë', itohuatama', co noya a'chinarimahuë'. 'Natëcaso' ya'huërin, itohuatama', noya a'chinarama'. Natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Hua'anëntërinquë acanamiatarinquëma'.

²⁰ Coto maistro'sa', parisoro'sa', inapita Yosë quiricanën noya nitotaponaríhuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Canpitanta' co ya'ipi cancanëna quëran huarë' imapatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'," tënin.

Co no'huitacaso' ya'huërinhuë'

(Lucas 12.57-59)

²¹ Ina quëran itaantarín:

"Íráca pënëntopiso' nani nitotërama'. Mashocoro'sa' iráca pënënpí. 'Ama piyapi tëpacosóhuë'. Tëpahuatama', hua'ano'sa' ana'intinquëmaso' ya'huërin, topirinahuë'.

²² Co tëtëpatëréso marëáchin ana'intinpoaso' ya'huërinhuë', tënahuë. A'na piyapi no'huíhuatama', ana'intarinquëma'. Pinotohuatamanta', coto ansiano'sa' ana'inchinquëma'. Cancanëna quëran huarë' no'huítoma', 'Quëmaso' sopainquën, itohuatama', pënuquë chachin parisitacaso' ya'huërin, tënahuë.

²³ Napoaton, iyaro'sa', a'naroáchin nanan anoyatacaso' ya'huërin. Yosë yachinotohuatama', yonquico'. Pi'pian tëranta' nanan ya'huëhuachin,

²⁴ a'naroáchin paatoma', anoyatoco'. Nani nanan anoyatohuatama', naporo huarë' Yosë pëinënuquë paantaco'. Yosë chinotatoma' ma'sha yaquëtëramaso', quëtoco huachi.

²⁵ Ni'co'. Nihuitëramaso marë' yaquëpahuachinënquëma', a'naroáchin nanan anoyatoco'. Co anoyatohuatamahuë', coisëquë quëparinënquëma'. Coisëquë quëpahuachinënquëma', son-taro'saquë yo'coaninënquëma', tashinan pëiquë po'moarinënquëma'.

²⁶ Inaquë po'mohuachinënquëmaso', ya'ipiya pahuërëtaquë huarë' pipiarama'," ténin Quisoso.

Monshihuaninso'

²⁷ Ina quëran itantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'Sa'ama' ya'huëtóhuachinquëma', ama monshihuanacosohuë', ténin iráca, natantërama'.

²⁸ Nipirinhue', co monshihuanpiso marëáchin ana'intacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'na sanapi cancanëna quëran noyahuachina', ina marënta' oshahuanapi. Nani monshitërinso pochin Yosëri ni'sarin.

²⁹ Napoaton, ya'pirama quëran quënanamaso marë' co noyahuë' yonquihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato' quëran chachin noya ni'tapomarahuë' parisitopiquë të'yatohuachinënquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'.

³⁰ Imirama quëran pi'pian tëranta' co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Nin-ishitëmiratërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Apia nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama' nishitëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaninquëmaso' a'poco'," ténin.

Sa'ahuano'sa' pënëninso'

(Mateo 19.9; Marcos 10.11-12; Lucas 16.18)

³¹ Ina quëran itaantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'A'na quëmapi sa'in yatë'yatohuachin, co topinan të'yatacaso' ya'huërinhuë'. Coisëquë paaton, quíríca aninshichin: "Iso sanapi nani të'yatërahuë huachi," ta'caso aninshichin. Ina quëran sanapi quëtacaso' ya'huërin', topi.

³² Caso nipirinhue' nisha pënënanquëma'. Co sa'ama monshihuanpachinahuë', co onporonta' të'yatamaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Topinan të'yatohuatama', oshahuanarama'. Ina sanapinta' so'yantahuachin, monshihuaninso pochin nisarin. Nasha so'ionta', monshin pochin nisarin. Co onporonta' të'yatacaso' ya'huërinhuë', ténahuë," ténin.

No'tëquënáchin nonacaso' ya'huërinso'

³³ Ina quëran itaantarin:

"Isonta' shimashonëmapiso iráca pënënpiso'. 'Yoscoarë' no'tëquë nontaranquë, itohuatëra, no'tëquë nontacaso' ya'huërin, Yosë ana'intohuachinpoa'. Ina pochin nonpatëra, sha'huëtërano chachin nicacaso' ya'huërin', topi.

³⁴ Nipirinhue', carinquëma' sha'huichinquëma'. No'tëquënáchin nonpatëra, co Yoscoarë' ta'caso' ya'huërinhuë'. Co onporonta' nonpinacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'naquënsó' yanonpinatona', taponá: 'Pi'iro'të' ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' toconpi. 'Ina pochin nontato, nonpintohuatëra, co Yosë ana'intaríncohuë', topirinahuë'. Pi'iro'tënta' Yosëri ninin. Inaquë ya'huaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

³⁵ A'naquëonta' taponá: 'Isoro'pa' ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' topi. Yanonpinatona', napopirínahuë'. Isoro'panta' Yosëri ninin. Chini chiniquë nanantaton, isëquënta' hua'anëntërinpoa'. 'Quirosarin ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' toconpi a'naquëonta'. A'na tahuëri inaquë Yosëri a'paimarínso' hua'anëntapon huachi. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

³⁶ 'Moto' ya'huëtërinco ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' topi a'naquëonta' yanonpinatona'. Ama ina pochin noncosohuë'. Acatohuatamara, co nanitëramahuë' a'na ainëma tëranta' ayarínantacaso'. Yosëchin nanitërin.

³⁷ Ma'sona tëranta' iyaro'sa' nonpatama', no'tëquënáchin nonco'. 'Pa'sarahuë', topatama', paco'. 'Co pa'sarahuë', topatama', ama pacosohuë'. No'tëquënáchin nonpatama', co Yoscoarë' ta'caso' ya'huërinhuë'. Pi'pisha tëranta' piyapi nonpintohuatama', sopai nohuan-ton napoarama', ténahuë," ténin Quisoso.

Yai'huërëtopiso'

(Lucas 6.29-30)

³⁸ Ina quëran a'chintaantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'A'na piyapi a'nari ahuëaton, tapirayahuachin, coisëquë quëpaquë'. Inaquë no'tëquë i'huërëchin. Inanta' tapirayacaso' ya'huërin. Natëonta' nipantohuachin, coisëquë quëpaquë i'huërëchin, topi.

³⁹ Napopirinahuë', carima' sha'huichinquëma'. Co canpita capiniso' nii'huërëtacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Ma'sha onpotohuachinëinquëma', ama no'huicosohuë'. Panpirayahuachinëinquëma', ama manta' i'huërëtosohuë'. Naquëranchin panpiantahuachinquëma', co naporo tëranta' no'huicaso' ya'huërinhuë'.

⁴⁰ A'naquën no'huitëinquëma', coisëquë quëparinëinquëma'. 'A'moranso quëtoco,' itohuachinëinquëma', quëtoco'. Aipi a'moransonta' quëpatopirinëinquëmahuë', co no'huicaso' ya'huërinhuë'.

⁴¹ Inso tëranta' camaiatëinquëma': 'Pë'pëtonëhuë macaton, a'na quiromitro pochin quëpatoco,' itohuachinquëma', ama no'huicosohuë'. 'Noyahua'. Nohuantohuatan, cato' quiromitro quëpachinquën, itoco'.

⁴² A'naquën: 'Ma'sha quëtoco,' itohuachinëinquëma', ama apiratomahuë', quëtoco'. 'Canta' ma'sha a'nanco, topirahuë', itohuachinëinquëmanta', a'nanco'. Onpopionta' nosoroatë' catahuacaso' ya'huërin,' ténin.

Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërinso'

(Lucas 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ina quëran a'chintaantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'Canpita capini ninosoroco'. Inimiconëmapitaso nipirinhuë', co nosorocaso' ya'huërinhuë', topi.

⁴⁴ Nipirinhuë' carima' sha'huichinquëma'. Inimiconëmapitanta' iyaro'sa', nosoroco'. Aparisotopirinëinquëmaonta', nosorocaso' ya'huërin. Inapita marënta' noya Yosë nontoco' inahuanta' catahuain.

⁴⁵ Inapotohuatama', Yosë pochin cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Ina nohuanton, pi'i, o'nan, inapita ya'huërin noya nãpicaso marë'. Co imarinsopita marëáchin pi'i a'pininhuë'. Noya nipisopita, oshahuano'santa', ya'ipiya a'pintërin. Naporahuaton, o'naonta' napopianachin acotërinpoa' ma'sha apapotacaso marë'.

⁴⁶ Nipayaramasopitaráchin nosorohuatama', co ina marë' Yosë acanaarinquëmahuë'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' nipayapisopita nosoropi.

⁴⁷ Iyamaráchin noya nãtohuatama', co noya noya ninamahuë'. Co Yosë nohuitopisopitahuënta' inahua capini noya ninontopi. Napoaton canpitaso' nisha piyapiro'santa' noya nontoco'.

⁴⁸ Tata Yosë pochin cancantacaso' ya'huërin. Inaso noyasáchin ninin ni'ton, canpitanta' ina pochin cancantatoma', noyasáchin nico,'" ténin.

6

A'napita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ Naquëranchin Quisoso pënëntaantarin:

"A'naquënso' piyapi'sari noya nicacaiso marë' noya Yosë imapisopita pochin ya'nopirinahuë', co tëhuëchachin cancanëna quëran huarë' Yosë yonquipihuë'. Ina pochin nipatama', co inápaquë Tata Yosë acanaarinquëmahuë'. Ama iyaro'sa' inapita pochin nicosohuë'.

² Ma'sha sa'ahuario'sa' quëtohuatama', ama a'ninquëchin quëtocosohuë'. A'naquën niyontopiso pëiquë ya'conahuatona', coriqui sa'ahuario'sa' marë' quëtopirinahuë', a'ninquëchin quëtopi. 'Ina marë' noya ni'sarinacoi,' ta'tona', napopi. Cachiquënta' coriqui quëtopi piyapi'sari nicacaiso marë'. Co tëhuëchachin nosoroaponaraihuë', napopi. Piyapi'sariso' noya ni'pirinahuë', Yosëriso' co noyahuë' ni'nin. Co inápaquë acanaarinhuë', ténahuë.

³ Canpitaso nipirinhuë', sa'ahuario'sa' ma'sha quëtohuatama', ama a'ninquëchin quëtocosohuë'. Ama nipayaramaso tëranta' sha'huitocosohuë'.

⁴ Co piyapi'sa' nitotopirinahuë', Tata inápaquë ya'huërinso' ni'sarinquëma'. Ina acanaarinquëma,'" itërin.

Yosë nontacaso' a'chininso'

(Lucas 11.2-4)

⁵ Ina quëran itaantarin:

"Yosë nontohuatama', ama nonpina'piro'sa' pochin nicosohuë'. Inapitaso' niyontopiso pëiquë huanirahuatona', na'con Yosë nontopirinahuë', co cancanëna quëran huarë' nontopihuë'. Cachiquënta' a'ninquëchin Yosë nontopirinahuë', piyapi'sari noya nicacaiso marë' napopi. Co tëhuëchachin Yosë yonquipihuë'. Piyapi'sari noya ni'pirinahuë', Yosëriso' co acanaarinhuë'.

⁶ Canpitaso nipirinhuë' Yosë yanontohuatama', canpitaoráchin onpopiyanquë tëranta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Quëmaoraíchin Yosë nontëquë'. Co quënanpiranhuë', nataninquën. Co piyapi'sa' natanpirinëinquënhuë', Yosëso' noya natanatëinquën, acanaarinquën.

⁷Yosë nontohuatama', ama inachin inachin nontocosohuë'. Co Yosë imapisopitahuë' ina pochin yonquipi. 'Hua'qui' nontohuato, natanatonco catahuarinco,' topirinahuë'. Co Yosë nohuítatonahuë', napopi.

⁸Ama inapita pochin cancantocohuë'. Co'huara Yosë nonchátérasenquémahuë', ya'ipi pahuantërinquëmasopita nitotërin.

⁹Napoaton Yosë yanontohuatama', iso pochin nontoco': 'Tata Yosë, quëmaso inápaquë ya'huaponahuë', natanancoi. Quëmasáchin noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënquën.

¹⁰Chini chiníquën nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natëiniquën.

Inápaquë no'tëquën natërinënquënso pochachin catahuaco quëma nohuantëransoráchin nii.

¹¹Nani tahuëri catahuacoí cosharo' ya'huëchincoi.

¹²Co noyahuë' nicatoti, oshahuanai. Nosoroatoncoi, oshanëhuëi inquitocoi.

A'napita ma'sha onpotohuachincoi, nanan anoyatéraiso pochachin oshanëhuëi inquitatoncoi, anoyacancantocoi.

¹³Co noyahuë' yonquihuatoí, catahuacoí a'naróachin nanianchii.

Catahuacoí ama sopai minsëincoisohuë'. [Quëmasáchin hua'anëntarancoi. Ya'ipi nanitapan. Ipora quëran huarë' ya'ipiya natëinënquën. Amen,] itoco' Yosë nontohuatama'.

¹⁴A'naquën ma'sha onpotopirinquëmaonta', noya nontacaso' ya'huërin. Nanan anoyatohuatama', Tata Yosënta' canpita oshanëma' inquitarinquëma'.

¹⁵Co nanan anoyatohuatamahuë', Yosënta' co oshanëma' inquitarinquëmahuë', itërin Quisosori.

Co coshatatonaraihuë', Yosë nontopiso'

¹⁶Ina quëran itaantarín:

"Ama nonpina'piro'sa pochin nicosohuë'. A'naquën Yosë nontacaso marë' ya'ipi tahuëri co manta' coshatërinhuë'. Naporahuaton, co nitapamantarínhuë'. Sëtëreso pochin ya'norin a'napita nitotacaiso marë'. Co cancanën quëran chinotaponahuë', a'napitari nicacaiso marë' naporin. Ni'pachinara: 'Ma noya Yosë chinotërin', topi. Piyapi'sari noya ni'pirinahuë', co huachi Yosëri acanaarinhuë'.

¹⁷Canpitaso nipirinhuë' Yosë nontacaso marë' co coshatohuatamahuë', ama piyapi'sa' sha'huítocosohuë'. Noya ihuiantahuatoma', nitapaco'.

¹⁸Ama a'napita nitotacaiso marëhuë' inapoco'. Tata Yosëichin nitotarin. Co quënanpirëhuahuë', ya'ipiya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë acanaarinquëma', itërin.

Canamiatërëhuaso'

(Lucas 12.33-34)

¹⁹Ina quëran itaantarín:

"Ama iyaro'sa' ma'sharáchin yonquicosohuë'. Ama na'con coriqui, ma'sha, inapita yontoncosohuë'. Isoro'paquë ya'ipi ma'sha a'naróachin mocarin, chanatërin. No'soni pë'yarin. Chi'chirotërin. Ihuatëro'sa' ya'conatona', ihuarinënpoa'. Naporin. Napoaton, isoro'paquë ya'huërin sopita co ya'huëmiatërinhuë'.

²⁰Inápaquë ya'huërin sopitaso nipirinhuë', ya'huëmiatarin. Yosë na'con yonquiatoma', noya nico'. Ina marë' na'con sacatoco' inápaquë acanamiachinquëma'. Inatohua' co manta' mocaponhuë'. Co no'soni pë'yaponhuë'. Co chi'chirotaponhuë'. Co ihuatëro'sa' ya'conatona' ihuaponënpoahuë'. Napoapon.

²¹Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiamahuë'. Nipirinhuë' Yosë na'con na'con nohuantohuatama', ina na'con na'con yonquiamama', ténin Quisoso.

Nitapicananinso'

(Lucas 11.34-36)

²²⁻²³Ina quëran a'chintaantarín:

"Ya'piranpo quëran ma'sha quënanë'. Co pëtorayatohuatërahue', noya ni'tërë'. Nitapirayahuatëra, co manta' quënantërëhuë'. Canpitanta' ya'ipi cancanëma quëran Yosë yonquihuatama', tahuëri pochin cancantarama'. Nipirinhuë', ma'sharáchin yonquihuatama', tashi pochin cancantarama'. Nitapicananpatama', aquë aquëtë co noyahuë' cancantarama huachi," itërin.

Coriquiráchin yonquipisopita

(Lucas 16.13)

²⁴Ina quëran itaantarín:

"A'na piyapi cato' patron ya'huëtouachina, nisha nisha camaitopi ni'ton, co nanitërinhuë' cato chachin natëcaso'. A'nasio' nohuantaton, noya natëarin. A'nasio nipirinhuë' co

onpopinchin nohuantatonhuë', co natëarinhuë'. Inapochachin canpitanta' coriquiráchin cancantohuatama', co nanitaramahuë' Yosë natëcamaso'," ténin.

Yosë noya a'pairinpoaso'

(Lucas 12.22-31)

²⁵ Ina quëran itaantarín:

"A'naquënsó' ma'sharáchin yonquipi. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonquipi. 'Nani ma'sha ya'huëtohuachinco, nóya ya'huarahué huachi,' topirinahuë'. Ama iyaro'sa' ina pochin cancantocosohué'. Co capacaso marëáchin isoro'paquë acorinpoahuë'. A'mocasonta', co onpopinchin yonquicaso ya'huërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquihu-atëhua', catahuarinpoa noya ya'huëcaso'.

²⁶ Ni'co'. Inairaro'sa' co manta' sha'pihuë'. Co ma'sha sha'piso' macatona', pëinënaquë acopihuë'. Napoaponahuë', Tata Yosëri catahuarin. Ina nohuanton, cosharo' quënanpi. ¡Canpitaso' inapita quëran noya noya ni'ninquëma'!

²⁷ Chiminacaso nanihuachin co napion ancantopiramahuë', co a'na tahuëri tëranta' nanitaramahuë' ana'huëcamaso'.

²⁸ Nitapacamasona', co aquëtë yonquicamaso ya'huërinhuë'. Ni'co'. Yancoro'sa' topinan noya papotopi. Co sacatopihuë'. Co manta' a'mocaiso nipihuë'. Nipirinhuë', noyápiachin yancotopi.

²⁹ Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. '¡Ma noyápiachincha a'morin paya!' topi. Yancoro'saso nipirinhuë', ina quëran noya noya ya'nopi.

³⁰ Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirin. A'na tahuërichin ya'huëpirinhuë', ahuipachina, ahuiquitërë huachi. Co hua'qui' ya'huëpirinhuë', Yosëri yonquirin. Ina nohuanton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirinquëma'. ¿Onpoatomata' nipachin, co natëramahuë'? 'Yosë catahuarinco mini,' ta'caso nipirinhuë'.

³¹ Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancosohué'. '¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya? ¿Ma'cha a'morë'poya?' ama tocosohué'.

³² Co Yosë imapisopitahuë' ina pochin yonquipi. Ma'sharáchin yonquipi. Canpitaso nipirinhuë' tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirinquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nani nitotërin.

³³ Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Yosë nontoco' noyasáchin yonquicamaso marë'. Ina pochin cancantohuatama', catahuarinquëma'. Ina nohuanton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtërinquëma'.

³⁴ Napoaton ama tashiraya ma'sha onpoamaso' yonquiatoma', pa'yancosohué'. Tashirayanta' ma'sha onpohuatama', pa'yanacaso ya'huapona ni'ton, co ipora quëranchin ina yonquiatoma co napion ancantápamaso ya'huërinhuë'," ténin Quisoso.

7

Nocantoro'sa' pënëninso'

(Lucas 6.37-38, 41-42)

¹ Naquëranchin Quisoso pënëntaantarín.

"Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohué'. 'Paso' quëmapi co noyahuë', ama tocosohué', Yosë ana'intochinquëma'.

² A'napita pinopatama', Yosënta' co noyahuë' ni'sarinquëma'. Piyapi chiniquéñ nonapihu-atama', Yosënta' chiniquéñ ana'intarinquëma'. Piyapi noya yonquirapihuatama', Yosënta' noya ni'sarinquëma'.

³⁻⁵ Co iyaparin nocanacaso ya'huërinhuë'. Inaso pi'pian co noyahuë' nipachin, mo'shiri ya'conayatërinso pochin ninin ni'ton, nocanan. Quëmanta' co noyahuë' ninan ni'ton, narasëratë' nani noyá ya'copirayarinquënsó pochin nipiranhuë', naporan. Napoaton 'carinquëñ noya nicatëñquëñ mo'shi ocoichinquëñ, co itamaso ya'huërinhuë'. Napotohuan, nonpian. Narasëratë' niocoitëquë'. Ina quëran noya quënantaran. Naporó huarë' nanitaran iyaparin mo'shi ocoitacaso'," itërin.

⁶ Ina quëran itaantarín:

"Isonta' a'chinchinquëma'. Ni'niro'sa', coshiro'sa', inapita co yonquipihuë'. Huirina'pi pa'ton nininso' co quëtacaso' ya'huërinhuë'. No'paquë acorama' naporini, i'nachitonahuë'. Ina quëran canpitanta' yaquëtëitëñquëmahué'. A'naquëñ piyapi'santa' ni'niro'sa' pochin cancantopi ni'ton, Yosë nanamën a'chintohuatama', chiniquéñ no'huiarinëñquëma'. Co pi'pisha tëranta' nohuantohuachinahuë', tananpitoco'," itërin.

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

(Lucas 11.9-13; 6.31)

⁷ Ina quëran itaantarín:

“Nani tahuëri Yosë nontoco' nata'inquëma'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtarinquëma'. Ma'sha yonirëso pochin cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin cancantatoma', nontoco' aya'coinquëma'.

⁸ Tëhuëenchachin ma'sha nitohuatama', quëtarinquëma'. Hua'qui' ma'sha yonípatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochin nipatama', i'soatarinquëma'.

⁹ Hui'nama' tanaton cosharo' natanpachinquëma', co na'pi quëtéramahuë'.

¹⁰ Sami nayahuachina', co ya'huan quëtararamahuë'. Sami quëtararama'.

¹¹ Canpitaso' co noyahuë' yonquiapomarahué', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëtérama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororinguëma'. Inápaquë ya'huaponahuë', hui'ninpita pochin ni'ninquëma'. Nontohuatama', noya nininso' quëtarinquëma'. Catahuarinquëma' noya cancantacamaso marë'.

¹² Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpitaso' nohuantërama' a'napita nosoroinëinquëmaso'. Napoaton canpita nohuantëramaso chachin inapitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'. Yosë nohuanton, Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënënpirinëinquëmahuë', ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. Ninosorohuatama', noya imasarama', ténahuë', itërin Quisosori.

Cato' ira ya'huërinso'
(Lucas 13.24)

¹³⁻¹⁴ Ina quëran itaantarín:

“Ni'co'. Cato' ira ya'huërin. A'naso' pancana. Co sacaihuë' pa'tacaso' ni'ton, na'a piyapi'sa' ina pa'tapi. Ya'coanamënso' pancana nipirinhue', ina pa'tohuatama', parisitopiquë paatoma', parisitomiata'poma'. A'na iraso nipirinhue', sacai pochin pa'tacaso'. Ya'coanamënso' yamianasha'huaya. Caraíchín piyapi'sa' ina quënanpi. Inaquë ya'conpatama', nanpimiatarama'. Ina ira pa'toco'. Sacai' Yosë imacaso' niponahuë', chiniquëncancantatoma', imaco huachi,” ténin Quisoso.

Nisha a'china'piro'sa'
(Lucas 6.43-44)

¹⁵ Ina quëran itaantarín:

“Ni'cona iyaro'sa' nonpin nanan pënëntona'piro'sa' nonpintochinëinquëma'. ‘Quiyanta' imarai,’ itopirinëinquëmahuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Tanan ni'ni' yamapintërinso pochin cancantatona', yatapicancaniniquëma'. Co no'tëquën a'chinpihuë'.

¹⁶ Napoaton noya yonquico'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chintarinëinquëmahuë'. Ni'co'. Sharo'sa' nitërin quëran nohuítërëhua'. So'huanpiso', co misëra nitërinhuë'. ¡Shihuarionta' co quëpa nitërinhuë'!

¹⁷ Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noyahuë' nipachina, co noya nitërinhuë', napoonin.

¹⁸ Nitacaso' nara nipachina, inachachin noya nitërin. A'naso' nipirinhue', co nitacaso' narahuë' ni'ton, co onporonta' noya nitërinhuë'.

¹⁹ Co noya nitohuachinhue', a'nëhuachinara pënuquë ahuiquitopi huachi.

²⁰ Nitërin quëran nara nohuítërëhua'. Inapochachin a'china'piro'sa' nohuítärëhua'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chinapihuë',” itërin.

Yosë huëntonënuquë ya'conpispita
(Lucas 13.25-27)

²¹ Ina quëran itaantarín:

“Na'a piyapi'sa': ‘Sinioro, Sinioro,’ itopirinacohue', a'naquën co cancanëna quëran imarinacohue' ni'ton, co Yosë hua'anëntërinquë ya'conapihuë'. Yosë natëpispitaráchin inatohua' ya'huëcontapi huachi.

²² Ayaro' tahuëri nanihuachin, na'a piyapi'sa' nontaponaco: ‘Quëma nanamën Sinioro sha'huirai. Quisoso nanan quëtérincoi, ta'toi sopairo'sa' a'parai. Quëma pochin sacai' nininsopita ninai,' itaponaco.

²³ Cariso' nipirinhue' itapo: ‘Yanonpintatomaco, napopiramahuë', co noyahuë' cancantërama'. Co piyapinëhuëpitanquëmahuë'. Co onporonta' imaramacohue'. ¡Paco huachi!' itapo,” itërin Quisosori.

Cato' pëirinsó'
(Marcos 1.22; Lucas 6.47-49)

²⁴ Ina quëran pënëntaantarín:

“Na'aquëma' natanamacoso marë' huë'nama'. Natëhuatamaco, a'na quëmapi pochin nisarama'. Ina quëmapiso', natëricho quëran yapëirin. Yapëihuachina, noya yonquiaton, noya pëiaquë yonirin. Na'pitë' quënanahuaton, inaquë noya pëirin.

²⁵ Chiniquën o'nanpachina, panca ihuan pa'nin. Pamatohuachina, opotopirinhue', co anotërinhue'. Chini' niponahuë', co të'yatërinhue'. Panca ihuantaponahuë', na'pitëquë pëirin ni'ton, noya huanirin. Co të'yatërinhue'.

²⁶ Anaquënso nipirinhue' yapëihuachina, co noya yonquirinhue'. 'Inotëquë tëranta' pë'i; ta'ton, inaquë pëipirinhue'.

²⁷ Ina quëran panca o'nanin huachi. Pamatohuachina, chiniiri të'yatërin. Panca ihuanto-huachina, pëi' a'naroáchin të'yatërin. Ya'ipi noyá quiquirin huachi," itërin Quisosori.

²⁸ Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha a'chintërinpoa paya!

²⁹ Co hua'anhuë' niponahuë', chiniquën nanantaton, a'chintërinpoa'. Co cotio maistro'saso' ina pochin a'chinpihuë'," topi.

8

Chana caniori maninso'

(Marcos 1.40-45; Lucas 5.12-16)

¹ Ina quëran panën quëran nohuaramahuachinara, na'a piyapi'sari imasapi.

² Pa'sapirinhue', a'na cania'pi huë'nin, chana caniori maninso'. Nacapirahuaton, Quisoso nantëntaquë isonin quëran, itapon:

—Nohuantohuaton Sinioro, quëma nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

³ Quisosori së'huarahuaton, itërin:

—Nohuantërahue' mini, iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin. Itohuachina, a'naroáchin noyatërin. Canio inquirin huachi.

⁴ —Ama piyapi'sa' sha'huitëquësohue'. Corto hua'an ya'huërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ma'sona Moisésë sha'huirinso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaiso marë', itërin. Napotohuachina, pa'nin huachi.

Capitan piyapinën anoyatërinso'

(Lucas 7.1-10)

⁵ Ina quëran Capinaomquë paantarin. Canconpachina, a'na Noma capitani huëcapairahuaton:

⁶ —Piyapinëhuë Sinioro chiniquën caniorin. Pëinëhuëquë quëhuënarin. Co huachi nanitërinhue' iratacaso'. Pa'pi parisitarin, itiirin.

⁷ —Noyapa', pa'sarahue' anoyatapo, itërin.

⁸ —Quëmaso' Sinioro noya noyanquën. Co caso' quëma pochincohuë'. Co pëinëhuëquë huarë' huëcamaso' ya'huërinhuë'. Topinan camaiquë' noyachin, ténahuë.

⁹ Caso' hua'anëhuë natërahuë. Capitanco ni'ton, sontaro'sa' natërinaco canta'. “Paquë'” itohuatëra, pa'nin. “Huëquë'” itohuatëra, huë'nin. Piyapinëhuëpitanta' camairahuë. “Sacatëquë'” itohuatëra, sacatarin. Inapochachin quëmanta' topinan camaihuatan, a'naroáchin piyapinëhuë noyatarin ténahuë, itërin.

¹⁰ Quisosori natanahuaton, pa'yatërin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—¡Ma noyacha iso quëmapi natërinco paya! Nisha piyapi niponahuë', israiro'sa quëran noya noya natërinco.

¹¹ Iporaso huachi nisha nisha parti quëran huë'sapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', imatona', Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi. Inápaquë pa'pachina', Apraan, Isaco, Cacopo, inapita nohuitapi. Inapitarë' huënsëapi coshatacaiso marë'. Nóya ya'huërapí huachi, ténahuë.

¹² Anaquëmaso nipirinhue', “Quiyanta' Yosë piyapinënpitacoi,” topiramahuë', co natëramahuë' ni'ton, co hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'. Tashinanquë të'yatarinquëma'. Inaquë na'nëarama', chiniquën parisitarama huachi, itërin Quisosori.

¹³ Ina quëran capitan itantarin:

—¡Ya'huëranquë iyasha paantaquë'! Natëranco ni'ton, apiramiachin piyapinën noyatarin, itërin.

Naporo chachin piyapinën noyatërin. Paantahuachina, sano quënanconin huachi.

Pitro a'shatën a'naroáchin anoyatërinso'

(Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39)

¹⁴ Ina quëran Pitro pëinënhue' pa'pi. A'shatën chiniquën sapoton, quëhuënarin, quënanconpi.

¹⁵ Quisosori maimirarahuaton, a'naroáchin anoyatërin. Co huachi saporinhue'. Huani-rahuaaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'
(*Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41*)

¹⁶ I'huanaahuanquë yatashirahuaso', na'a piyapi'sa' huëcatona', cania'piro'sa' quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. A'naquën sopairi ya'coancantërin ni'ton, co inaora yonquirinso' yonquirinhuë'. Quisosori topinan noncharapirinhuë', sopairo'sa' pipipi. Ya'ipi cania'piro'sa' anoyatërin.

¹⁷ Iráca Isaiasë ninoton, ninshitërin. "Caniopirëhuahuë', anoyatarinpoa'. Canio inquitari' inpoa'," tënin. Cania'piro'sa' anoyatohuachina, ninorinso' nanirin huachi.

Ya'ipi cancanëna quëran imacaiso' ya'huërinso'
(*Lucas 9.57-62*)

¹⁸ Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, ca'tano'sanënpita itërin:

—Poti maconco'. Aquëtëran pa'ahua', itapirinhuë',

¹⁹ a'na cotio maistrori nontüirin.

—Canta' Maestro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

²⁰ —Sacai' imancoso' iyasha, tënahuë. Anashiro'sa', huë'ëshinantëna ya'huëtöpi, inaquë huë'ëpi. Inairaro'santa' pë'pëtëna ya'huëtöpi. Caso nipirinhuë' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co pë'i ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmiatërahuë', itërin.

²¹ A'na imarinsoarinta' huëcapairahuaton, itiirin:

—Canta' oshaquëran imamiachinquën, topirahuë', co apira nanitërahuë'. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chiminpachin, cari pa'pitarahuë. Ina quëran imamiataranquën, itopirinhuë'.

²² Quisosori itërin:

—A'naquën co nohuantopihuë' imainacoso'. Chimipi pochin cancantöpi. Inapitari pa'pichina'. Quëmaso nipirinhuë' ca na'con na'con yonquiatonco, imaco, itërin.

Ihuan a'parinso'
(*Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25*)

²³ Ina quëran Quisoso potiquë ya'conin. Ya'conpachina, ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi anta'.

²⁴ Paaquëya', a'nanaya panca ihuani manin. Panca sono' ni'ton, co'sacairi poti opoto opototahuaton, yamëntaitapirinhuë'. Ya'huërë Quisososo' huë'ërarin.

²⁵ Napohuachina, ca'tano'sanënpitari ochinanpi.

—¡Catahuaco'i Sinioro! ¡Chimiitarihua' canpoaso'! itöpi.

²⁶ —¿Onpoatomata' të'huaramaso'? ¿Co noya natëyatëramacohuë' ti? itërin. Ina quëran huënsëintarahuaton, ihuan a'parin. Sononta' nontërin.

—Sanoquë', itohuachina, a'naroáchin co'sacai' sanoirin.

²⁷ Ina nicatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin paya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitöpi.

Sopairo'sari ya'coancantöpi
(*Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39*)

²⁸ Ina quëran aquëtëran canconpi. Inaso no'pa' Catara parti itöpi. Inaquë cato' quëmapi ya'huëpi. Na'a sopairo'sari ya'coancantöpi ni'ton, co huachi yonquipihuë'. Pa'pi hua'yantöpi. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huërapí. A'naroáchin yaahuëtöpi ni'ton, co inataquëchin pa'pihuë'. Quisoso nonshihuachina, sopairo'sari ya'coancantërinso'pita na'pi nanin quëran pipirahuatona', huë'sapi nacapirin.

²⁹ Quisoso quënanahuatona', chiniquë'n nontapi.

—Nohuitërainquën Sinioro. ¿Ma'ta' onpotaponcoi? Quëmaso' Yosë hui'ninquën ni'ton, co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohuë', ¿aparisitrancoi ti? itöpi.

³⁰ Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Huëntonën coshatapi.

³¹ Inapita quënanahuatona', itaantapi:

—Yaocoihuatancoi, coshiro'saquë tëranta' a'paco'i ya'coanta'ii, itantapi.

³² —Inta nipachin, inaquë paatoma' ya'conco', itohuachina, quëmapí'sa quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuan pa'töpi. Panca sonoquë niitahuatona', inaquë chimiitöpi.

³³ Ina ni'sahuatona', a'paina'piro'saso' pa'yanpi. Pa'yanatona ninano'pa' ta'api. Inaquë ya'ipiya sha'huiconpi.

—Sopairo'saso' quëmapí'sa quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Napohuachinara, hua'yantatona', tahuan pa'töpi. Ya'ipi chimiitöpi, itöpi.

³⁴ Natanahuatona', na'a piyapi'sa' huë'pi Quisoso nicacaiso marë'. Nani ni'pachinara, të'huatatona':

—A'na parti paquë', itopi.

9

Apia anoyatërinso'

(Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26)

¹ Napotihuachinara, potiquë ya'coantarahuatona', aquëtëran pëntoantapi. Quisoso nianonëñquë chachin paantapi.

² Inaquë catapini quëmapi'sari huëcatona', apia quëpi. Pë'sara'huaya pochin nininguë quëpi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuënárin. "Ma noya isopita natërinaco," ta'ton, Quisosori cania'pi itërin:

—¡Noya cancantëquë', apia'hua! Apiramiáchin quëma oshanën inquitaranquën, itërin.

³ Ina natanahuatona', cotio maistro'sa' yonquiipi. "¿Ma quëmapita' isoso? 'Oshanën inquitaranquën,' ta'ton, Yosë yaya'huërëtërin," topi, yonquiatona'.

⁴ Topinan yonquinëna quëran napoápirinahuë', Quisosori nitotaton.

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

⁵ Canpitaso naporama': "Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': 'Huanirahuaton, noya paquë huachi,' itacasonta' co nanitaparëhuahuë'," tënama'.

⁶ Caso nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquitahuaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë, itërin. Ina quëran apia itantarin:

—Huaniquë' apia'hua. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huëranquë paquë', itërin.

⁷ Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, ya'huërin'pa' pa'nin huachi.

⁸ Piyapi'sa' ina nicatona', pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosëri catahuarin paya! Piyapi niponahuë' chiniquën nanan quëtërin paya, topi.

Matio imarinso'

(Marcos 2.13-17; Lucas 5.27-32)

⁹ Ina quëran Quisoso paantarahuaton, Matio quënanconin. Coriqui Noma copirno marë' ma'patërinquë huënsëarin. Quisosori itapon:

—Huëquë' iyasha imaco, itërin. Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, imarin.

¹⁰ Naporó' tahuëri ina pëinëñquë Quisoso ca'tano'sanënpitarë' coshatapatapi. Na'a piyapi'sa' huë'pi Quisosorë' coshatatona' nohuitacaiso marë'. A'naquënsó' copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'naquëonta' oshahuano'sa' itopiso'.

¹¹ Parisioro'saso' ina ni'sahuatona', Quisoso ca'tano'sanënpita itonpi:

—¿Onpoatonta' maistrónëma' oshahuano'sapitarë' coshatarin? Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhüë', inapitarë' coshatarin, itopi.

¹² Natanahuaton, Quisosori itërin:

—Isopitaso' tēhuëñchachin nohuantopi imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. Nipirinhüë', "Co caniorahuë'," topatëraso', co notoro nohuantërehuë'.

¹³ Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahüë. "Co noyahuë' yonquiramasopita nani-antatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco'," itërahuë. A'napitaso': "Quiyaso' co oshahuan-coihuë'," topiso marë' co na'con a'chintërahuë'. Paatoma', Yosë quiricanën noya nitotoco' no'tëquën yonguicamaquë. Inaquë iráca ninshitopi: "A'naquën topinan quëran chinotatonaco oshanëna marë' ma'sha tēpapirinhüë', co a'napita nosoropihuë'. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantërahuë'," tënin Yosë, itërin Quisosori.

Nasha nanan a'chininso'

(Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39)

¹⁴ Ina quëran Coanshari a'chintërinso'pita huëcatona', Quisoso nontipi:

—Quiyaso' a'na tahuëri co coshatatoihuë', Yosë nontarai. Parisioro'santa' inapopi. Quëma imarinënsopitaso nipirinhüë', noya coshatapi, o'osapi, inapopi. ¿Onpoatonta' co quiya pochin imarinënhüë'? itiipi.

¹⁵ —Ca ya'huarahüë ni'ton, co sëtópihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachinara, inapitarë' coshatatona', capa cancantapi. ¡Co sëtacaiso' ya'huërinhuë'! A'na tahuëriso nipirinhüë' inimiconënpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiapihuë'. Sëtapi huachi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarinacosopita sëtapi. Sëtatona', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontápona', itërin Quisosori.

¹⁶ Ina quëran a'chintaantarin.

—Ni'co'. A'morëso noyá mocaahuachina, co nasha nē'mëtëquë pa'pitërehuë'. Nasha nē'mëtëquë pa'pitëre' naporini, naquëranchin noshatatón, aquëtë chachin napointonhuë'.

¹⁷ Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huëtè' morsa mocaro' nininquè ta'panèhuè'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitérin. Nopoitohuachina, huino chinariè'. Morsanta' tapirè'. Sha'moro' huinoso' nasha morsaquè ta'panè'. Huino, morsanta' noya nisarin, ténin Quisoso. (Íráca inachitopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huérin, tapon naporin.)

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinso'
(Marcos 5.21-43; Lucas 8.40-56)

¹⁸ A'chinaquèya', a'na cotio hua'an huè'nin. Quisoso notènanquè isonquirin.
—Hui'nahuè apira chiminin. Huëcaton, Siniro, sè'huaquiquè' nanopianta'in, topirahuè', itiirin.

¹⁹—Noyapa', tosahuaton inarè chachin pa'nin. Ca'tano'sanènpitanta' pa'pi.

²⁰⁻²¹ Paaquèya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huènai' a'parin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuè'. Parisitárin. “A'morinso tèranta' sè'huatohuato, anoyataponco,” ta'ton pinèn quèran imaquiarin. Imaquiton, a'morinso' huirotéinchin sè'huaquirin.

²² Quisosori tahuèrètahuaton, sanapi quènanin.

²³—Noya cancantèquè', imoya. Natèranco ni'ton, noyataran, itèrin. Naporo chachin noyatèrin. Huènai' no'narin huachi.

²³ Ina quèran hua'an pèinènuè canconpi. Na'a piyapi'sa' quènanconpi, na'nèrápi, ayanápi. Quinatoro'santa' quènanconpi. Huinatacaiso marè' huè'pirinahuè',

²⁴ Quisosori itapon:

—Ya'ipinquèma' pipico'. Co sanapia'hua chimininhuè'. Topinan huè'ésárin, itèrin.

—Co huè'èrinhuè'. Nani chiminin, itatona' tèhuapi.

²⁵ Ya'ipi piyapi'sa' aipiran a'parahuaton, acoana chimipi ya'huèrinquè ya'conin. Maimirahuaton, ananpitaantarin. A'naroáchin huanirin huachi.

²⁶ Napohuachina, ya'ipi parti nanan nahuinin.

Cato' somaraya anoyatèrinso'

²⁷ Ina quèran pipirahuaton pa'sapirinhuè', cato' somarayari imaquiapi. Co manta' quènantopihuè'. Quisoso imaratona', chiniquèn nontapi.

—¡Nosorooci Siniro! Quèmaso' Tapico' shinquèn. Yosè a'paimarinquèn ni'ton, nosoroatoncoi anoyatocoi, topiraihuè', itopi.

²⁸ Pèiquè canconahuatona', Quisoso ya'conin. Somarayo'santa' ya'conpachinara, Quisosori itèrin:

—Cari nanitato anoyatèrahuèso' ¿natèrama' ipora ti? itèrin.

—Natèrainquèn mini Siniro. Ya'ipiya nanitapan tènai, itopi.

²⁹ Napotohuachinara, sè'huarayarahuaton, itèrin:

—Natèramaco ni'ton, apiramiáchin anoyataranquèma', itèrin.

³⁰ Napotohuachina a'naroáchin quènantopi.

—Anoyatèranquèmaso' iyaro'sa', ama insonta' sha'huitocoso'huè', itopirinhuè',

³¹ pipirahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitèra'piapi.

—Quisoso anoyarayatèrincoi. Noya huachi quènantèrai, itèra'piapi. Ya'ipi parti quèran natantopi.

Nè'huèya anoyatèrinso'

³² Ina quèran pa'pachina, a'napitanta' canquiipi. Nè'huèya quèpi. Sopai nohuanton, co nanitèrinhuè' nonacaso'.

³³ Quisosori nosoroaton, sopai a'patèrin. A'patohuachina, a'naroáchin noyatèrin. Noya nonsarin huachi. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi.

—Co onporonta' iso pochin ni'chinèhuahuè'. Íráca quèran huarè' co insonta' isèquè naporinhuè', topi.

³⁴ Parisioro'saso nipirinhuè', co yanatèpihuè'.

—Sopai hua'ani catahuarin ni'ton, nanitèrin sopairo'sa' a'pacaso', toconpi.

Piyapi'sa' nosororinso'

³⁵ Ina quèran Quisoso pa'sápaton, nisha nisha ninanoro'saquè a'chintèra'piarin. Niyontonpiso pèiro'saquè noya nanan sha'huitèra'piarin.

—Yosè yahua'anèntèrinquèma', itèra'piarin. Insèquèsona pa'pachina, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatèra'piarin. Nisha nisha canio inquitèrin.

³⁶ Paaton, notohuaro' piyapi'sa' quènanin. Co Yosè yonquiatonahuè', co napion cancan-topi. Ohuicaro'sa pochin inahuaso', co incari tèranta' a'pairinhuè'. “¿Incha catahuaincoi paya?” ta'tona', nisha nisha yonquiipi. Napoaton Quisosori nosororin.

³⁷ Nosoroaton, ca'tano'sanènpita itèrin:

—Notohuaro' piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co incariso tëranta' catahuarinhuë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinsó' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huauponaraihuë', caraíchín pënëntapi Yosë imacaiso marë'.

³⁸ Napoaton Yosë nontoco' a'napitanta' a'pa'in pënënchina'. Ina sha'huitërinpoa' a'chinacaso marë', itërin Quisosori.

10

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinsó'

(Marcos 3.13-19; Lucas 6.12-16)

¹ Shonca cato' quëmapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso marë'. Inapitasó', ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

² Shonca cato' acorin paatona' nanamën a'chinacaiso marë'. Simon'ton acorin. Pitro itopi anta'. Iionta' acorin, Antërisë itopiso'. Santiaco, Coansa, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'.

³ Pinipi, Partoromí, Tomasë, Tatio, inapitanta' nohuantaton, acorin. Mationta' coriqui Noma copirno marë' ma'patopirinhuë', acorin ca'tanacaso marë'. Arpio hui'nionta' acorin, Santiaco itopiso'.

⁴ A'na Simonta' acorin. Inaso', copirno no'huina'piro'sa' imapirinhuë', iporasó' Quisoso imasarin huachi. Cotasë Iscariotinta' acopirinhuë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

A'chinacaiso marë' a'parinsó'

(Marcos 6.7-13; Lucas 9.1-6)

⁵ Nani shonca catoya'pi acohuchina, sha'huitërin: "Paatoma' iyaro'sa' noya pënëntoco'. Ama nisha piyapiro'sa' ya'huëpiquë pacosohuë'. Samaria ninanoro'saquënta' ama pacosohuë'.

⁶ Israiro'sa' a'chintonco'. Inapitasó', ohuicaro'sa' chihuëpiso pochin ni'tona', co Yosë yonquihuë'. Napoaton pënënacaso' ya'huërin.

⁷ Paatoma', a'chintoco': 'Iso tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpoa', itoco'.

⁸ Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatoco'. Chimipiro'santa', ananpitaantaco'. Chana caniori maninsonta' quënanpatama', anoyatoco'. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, pa'pi hua'yantopi. Quënanpatama', sopairo'sa' a'patoco' piyapi'sa' noyachina'. Co manta' pahuëretapomarahuë', Yosëso' inaora nohuanton, catahuarinquëma' ni'ton, ama pahuëre nitocosohuë'.

⁹ A'chinacamaso marë' pa'patama', ama manta' coriqui quëpacosohuë'.

¹⁰ Ama pë'pëto, pitana, sapatë', inapita quëpacosohuë'. Ama a'moramaso tëranta' cato' quëpacosohuë'. 'Asacatohuatëra, a'cacaso' ya'huërin, topi. Napoaton a'chintohuatama', a'caarinënuëma', catahuarinënuëma' ama ma'sha pahuantinquëmaso marëhuë'.

¹¹ Nisha nisha ninanoquë a'chintoco'. Ninanoquë canconpatama', insosona noya natanpachinquëma', ina pëinënuë yacapaco'. Inaquë yacapathuatama', inaquësáchin ya'huëco'.

¹² Pëinënaquë ya'conpatama', 'Yosë catahuainquëma', itoco'.

¹³ Noya nohuantohuachinënuëmaso', Yosëri catahuarin. Nipirinhuë', co noyahuë' nontohuachinënuëmaso', co Yosëri catahuarinhuë'.

¹⁴ Insëquësona pa'patama', 'Ama isëquë huëcosohuë'. Co yanatanainquëmahuë', itohuachinënuëma', patoco'. Yapa'patama', pënenco'. 'Nani sha'huitopiranquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tēhuënuëmaquë nina'intarama', itoco'. Ina quëran a'na parti paco huachi.

¹⁵ Tēhuënuëchachin itëranquëma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, inapitasó' chiniquën parisi-tapi. Iráca Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri chiniquën ana'intërin. Co natërinco'sopitasohuë' nipirinhuë', chini chiniquën ana'intarin huachi," itërin Quisosori.

Aparisitaaiso' ninorinsó'

¹⁶ Ina quëran itaantarin:

"Ni'co' iyaro'sa'. Ohuicaro'sa' co nanitopihuë' nia'paicaiso'. A'naroáchin huëntonën ni'niro'sari mapi. A'chintohuatama', a'naquën piyapi'sa' ni'niro'sa pochin cancantona', no'huarinënuëma'. Napoaton noya yonquico'. No'huipirinënuëmaonta', ama no'huicosohuë'. Noya cancantatoma', sanoanan quëran nontoco'.

¹⁷ Ni'cona iyaro'sa', piyapi'sa' a'naroáchin ano'huitotama'. A'naquën no'huitënuënuëma', masarinënuëma'. Mapachinënuëma', coisëquë quëpaarinënuëma'. Niyontonpiso pëiro'saquënta' huihuarinënuëma'.

18 Imaramacoso marë' hua'ano'sa' ya'huërinquë sha'huirapiarinënuëma'. Copiroro'saquënta' quëpaarinënuëma'. Ca nohuanto, inaquë quëpaarinënuëma' nanamëhuë sha'huitacamasa marë'. Inaquë nisha piyapiro'santa' a'chintarama'.

19 Inaquëpita quëpahuachinënuëma', ama pa'yancosohuë'. '¿Ma'cha tono'poya?' ama tocosohuë'. Naporo' Yosë anitotarinquëma' no'tëquën a'panitacamasa marë'.

20 Co canpitaora yonquinëma quëran nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiarinquëma' noya nonacamasa marë'.

21 A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhüë' co nohuantarinacohuë' ni'ton, quëmopinënpita capini nino'huiapi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huirapiarin tëpacaso marë'. A'naquëonta' hui'nin niponahuë', imapachinco, pa'pini chachin sha'huirapiarin. A'naquëonta' a'shin chachin, pa'pin chachin niponahuë', imapachinaco, hui'ninpitari sha'huirapiapi.

22 Imaramaco ni'ton, na'a piyapi'sa' no'huirarinënuëma'. Nipirinhüë', co a'pohuatamacohuë', nicha'ësarancuëma huachi.

23 Aparisitohuachinënuëma', a'na ninanocuë paantaco'. Inaquënta' a'chiantaco'. Na'a ninanoro'sa' Cotia parti ya'huërin. Co ya'ipi ninanoro'saquë pa'shatërasënuëmahuë', canta' o'mantararahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantarahuë Yosë hua'anëntërinso' acoca'huaso marë'.

24 Ni'co'. Patron ya'huëhuachina, co piyapinënpitasa' chini chiniquën nanantërinhuë'. Canta' canpita maistrone'maco ni'ton, chini chiniquën nanantërahuë.

25 Napoaton no'huihuachinënuëma', co ina marë' sëtacaso' ya'huërinhuë'. Nani no'huirino' canta'. 'Sopainquën,' itërinaco ni'ton, canpitanta ina pochachin nontarinënuëma', itërin Quisoso'ri.

*Yosë të'huatacaso' ya'huërinso'
(Lucas 12.2-9)*

26 Ina quëran itantarin:

"Piyapi'sa' no'huipirinënuëmahuë', ama iyaro'sa' të'huatocoso'huë'. Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

27 Iporaso' co ya'ipi piyapi'sa' a'chintarahuë'. Carayanquëma tëranta' canpitaora quëparahuatënuëma', na'con a'chintaranquëma'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipi piyapi a'ninquëchin sha'huitoco' nitochina'.

28 Ama piyapi'sa' të'huatocoso'huë'. Tëpapirinënuëmaonta', co hua'yanëma' matarinënuëmahuë'. Yosë tëhuëchinsin' të'huatacaso' ya'huërin, tënahüë. Ina nohuanton, chiminë'. Co noyahuë' nipachina', pënuë chachin a'paarin huachi. Inatohua' hua'yanënarë chachin parisotomatapi huachi. Napoaton Yosë na'con na'con të'huatacaso' ya'huërin. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhuë'.

29 Yosëso' a'pairinquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhuë'. Cato nipirinhüë', a'na sorochin pa'tërin. Nəopaonahuë', co a'naya tëranta' Yosëri naniantërinhuë'. Co ina nohuantohuachinhuë', co chimininhüë'.

30-31 Canpoaso nipirinhüë' na'con na'con a'pairinpoa'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' yonquirinpoa'. Ainënpoa' hua'huayátërahuë nipirinhüë', ya'ipiya pichirin. Napoaton ama të'huacosohuë'. Ni'sárinpoa'.

32 'Quisoso imarahuë', topatama', ayaro' tahuëri carinquëmanta' nohuantaranquëma'. 'Imarinaco mini,' itarahuë Tata Yosë.

33 Nipirinhüë', 'a'porahuë huachi,' topatamaso', carinquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co imarinacohuë', itarahuë Tata Yosë," tënin Quisoso.

*Nisha nisha Quisoso yonquirapipiso'
(Lucas 12.51-53; 14.26-27)*

34 Ina quëran pënëntarin:

"'Cristo o'mahuachin, ya'ipiya nohuantatona', noya ya'huapi,' topiramahuë', co ya'ipiya nohuantarinacohuë' ni'ton, nino'huiapi.

35 Ipora quëran huarë' a'na pëiquë ya'huëpisopita nisha nisha yonquiapi. A'na pëiquë pa'pin nohuantarin. Hui'ninso nipirinhüë' co nohuantarinhuë'. A'na pëiquënta' hui'nin nohuantarin. Pa'pinso nipirinhüë' co nohuantarinhuë'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin co nohuantarinhuë'. Hua'huinso nipirinhüë' nohuantarin. A'shatën nohuantapirinhuë', notainso' co nohuantarinhuë'. Nəopaona'.

36 Imaramacoso marë' quëmopinëma chachin no'huirarinënuëma'. Co nishahuë' niponarahuë', inimiconën pochin ni'sarinënuëma'.

³⁷ Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', hui'nama' inapita co onpopinchin nosorocasó' ya'huërinhuë'. Co na'con na'con nosorohuatamacohuë', co tëhuëinchachin imaramacohuë' tënahuë.

³⁸ Inapatamaco, a'napita aparisitarinënquëma'. Yatëpapirinënquëmaonta', imamiatoco. Corosëquë chiniquën parisitërë'. Inapochachin canpitanta' imapatamaco, aparisitarinënquëma'. Co ahuantohuatamahuë', co tëhuëinchachin imaramacohuë'.

³⁹ Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. Chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', imaramacoso marë' aparisitohuachinënquëma', noya cancantoco'. Tëpapirinënquëmaonta', noya noya nanopimiatontarama'," itërin.

Yosëri acanarinso'
(*Marcos 9.41*)

⁴⁰ Ina quëran pënëantarin: "Insosona noya natanpachinquëma', noya natanarinaco canta'. Yosë a'paimarinco ni'ton, Yosë nanamën chachin imasapi huachi.

⁴¹ A'chinamaso marë' Yosë noya ni'sarinquëma'. Inápaquë acanaarinquëma'. A'naquën natanpachinënquëma', 'Yosë nanamën chachin a'chintarinpoa', ta'tona', noya natanarinënquëma'. Ina marë' inapitanta' inápaquë canarapi. Tëhuëinchachin noya piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin. 'Yosë imarin ni'ton, noya quëmapi inaso', ta'toma', catahuaco'. Ina marë' Yosë acanaarinquëma'.

⁴² Inso tëranta' imarincoso co chiniquën nanantopirinhuë', inanta' nosorocaso' ya'huërin. Imarincoso marë' i'sha tëranta' o'shitohuatama', inápaquë Yosë acanaarinquëma'. Tëhuëinchachin noya i'huëretarinquëma'," itërin Quisosori.

11

Coansha Paotistari piyapi a'parinso'
(*Lucas 7.18-35*)

¹ Nani ca'tano'sanënpita sha'huitahuaton, a'chinacaso marë' pa'nin huachi. Nisha nisha ninanoquë pa'sahuaton, a'china'piarin. Pënëna'piarin.

² Coansha Paotistaso nipirinhuë', naporó' tashinan pëiquë ya'huárin. Inaquë ya'ipi Quisoso naporinso' natantërin. Ina natantaton, cato' imarinsopita a'parin Quisoso natanacaso marë'.

³ Canconpachinara, Quisoso natanatona':

—Coansha Paotista a'parincoi ni'ton, natana'huainquënsó marë' huë'nai. I'huá chachin inaso', na'con sha'huitërincoi. "A'na tahuëri Cristo o'mararin, Yosëri a'paimarinso'," itërincoi. ¿Quëmaso' inanquën nimara, ti? ¿Pahuanarin o'macaso' nica? Co nitotatoihuë', natanapoinquën huë'nai. Sha'huitocoi quiyanta' Coansha sha'huitoanta'ii, itopi.

⁴⁻⁵ Napotohuachinara, Quisosori itërin:

—Nani ma'sha ni'nama', natanama'. Somaraya nininsopita huë'pachinara, ca nohuanto, ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatërahuë. Noya iratopi ni'nama'. A'naquëonta' chana caniori maninsopita anoyatërahuë. Në'huëro'santa' ca nohuanto, noya natantopi. Chiminpisopitanta' ananpitaantarahuë. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosë nohuitatonaraihuë', nosorotápirinahuë', iporaso huachi noya nanan a'chintarahuë natanama'. Paatoma', ya'ipiya Coansha sha'huitonco' no'tëquën nitochin.

⁶ Insosona ya'ipi cancanëna quëran natëmiatohuachinaco, nóya cancantapi, itërin Quisosori.

⁷ Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nani pa'pachinara, Quisosori piyapi'sa' a'chintantarin.

—Natanco iyaro'sa' Coansha yonquiato a'chinchinquëma'. I'hua inotëro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosë marë chiniquën huanirin quënanconama'. Co piquiria ihuani onororinso pochin niconinhuë'.

⁸ Co inaso ma'huano'sa' pochin noyápiachin a'morinhuë'. Noyápiachin a'mopisopitaso', copirino'sa' pënënaquë ya'huëpi. Coanshaso nipirinhuë', co nani ma'sha ya'huëtërinhuë'.

⁹ Pënëntërinso' natanacamaso marë' pa'nama', tënahuë. Coansha tëhuëinchachin nóya pënëntërin. Co topinan quëran pënëntërinhuë'. Yosëri chachin a'parin pënëntacaso marë'.

¹⁰ Iráca quiricanënquë ninoton Yosëri hui'nin sha'huitërin. "Co'huara pa'shamátërasënquënhuë', comisionëhuë'ton a'pararahuë piyapi'sa' ayonquicaso marë'," itërin.

Coansha ninoton, naporin.

¹¹ "Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' pënëntopirinahuë', Coansha Paotistaso' noya noya pënëntërin. Pënëntërinso' noya, nipirinhuë', inso tëranta' imapachinaco, noya noya nisarin. Yosë hua'anëntërinquë chachin ya'conarin huachi, tënahuë.

¹² Coansha pënëntërin quëran huarë' na'a piyapi'sa' huë'sapi natanacaiso marë'. A'naquënso nipirinhüë' co nohuantopihüë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso'. Co nohuantatonaraihuë', nohuantopisopita aparisitopi. Chiniquën cancantopisopitaso nipirinhüë', onpopionta' ya'conapi.

¹³ Iráca quëran huarë' Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninopi. 'Yosë yahua'anëntërinpoa'. A'na tahuëri ina marë' acorinso a'paimararin,' topi. Coanshanta' ninotona', ninshitopi: 'Co'huara Sinioro tahuërinën naniyatërasohüë', Iniasë huëantarin pënëntacaso marë', topi.

¹⁴ Napopiso chachin Coansha pënëntarin huachi. Iniasë pochin cancantaton, pënëntarin, ténahuë. Nohuantohuatama', natëco'.

¹⁵ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'.

¹⁶ Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. Hua'huaro'sa pochin cancantopi. Hua'huaro'sa' cachiquë ya'nipihuachinara, a'naquën taponá: 'Huëco' pita pochin ni'téhua', ya'nipiahua', ta'tona',

¹⁷ quinatapirinhüë', co a'napita nohuantopihüë' nansacaiso'. Ina quëran co nohuantohuachinarahüë', tantapona: 'Inta nipachin, huëco' chimipi pa'pitopiso pochin ni'téhua', ya'nipiahua', niantapí. Na'nëpirinhüë', co a'napita nohuantopihüë' na'nëcaiso'. Inapochachin canpitanta' ipora nisha nisha yonquirama'.

¹⁸ Coansha Paotistaso' pënëntapon, co aquëtë' cosharo' yonquirinhüë'. Co noya coshatërinhuë'. Co pi'pian tëranta' huino o'orinhüë'. Napopirinhüë': 'Inaso' Sopairi ahua'yantërin ni'ton naporin,' ténama'.

¹⁹ Caso nipirinhüë', Yosë quëran quëmapico niporahüë' coshatërahüë, o'orahüë. Ina marë' pinoramaco canta'. 'Quisoso coshatárin, o'opatárin. Oshahuano'sarë' nipayarin. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sarënta' nipayarin,' toconama'. Nisha nisha yonquiconama'. A'naquënso nipirinhüë' noya yonquiatona', Yosë natëapi huachi. No'tëquën pënënahüë ni'ton, no'tëquën yonquiapi huachi," ténin Quisoso.

Nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita pënëninso'
(Lucas 10.13-15)

²⁰ Nisha nisha ninanoro'saquë nani pënëntërin. Inaquë na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Ya'huëhuano'saso' nicaponaraihuë', inachachin inachachin yonquiantapi. Co oshanëna' yaa'popihüë'. Napoaton chiniquën pënënin.

²¹ Casinoquë ya'huëpisopita, Pitsaitaquë ya'huëpisopita, inapita yonquiaton, itapon:

"¡Ma'huántacha canpitato' nisarama paya! Na'con pënënpiranquëmahuë', co natëramacohüë'. Ina marë' parisitarama'. Na'con nitotopiramahuë', co yaimaramacohüë'. Tiroquë, Sitonquë, inaquëpitaso nipirinhüë' co pënëntërahüë'. Co inaquë cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahüë'. Inaquë naporahüë naporini, oshanëna marë' séchitonahuë'. Sa'catën nininso a'motona', huarianoquë nipashimotochitonahuë'. Co noyahuë' yonquippisopitanta', nanianchitonahuë'.

²² Napoaton ayaro' tahuëri nanihuachin, canpitato' Yosë chini chiniquën ana'ntarinquëma'. Inapitaso' co onpopinchin ana'ntarinhuë'.

²³ Capinaomoquë ya'huëramasopitanta' co no'tëquën yonquiramahuë'. 'Noyacoi ni'toi, Yosë'pa' pa'sarai,' çtopiramahuë' tí? Co ina marë' inatohua' pa'saramahuë'. Parisitopiquë pa'miatarama huachi. Hua'qui a'chintëranquëma'. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahüë. Nani nicapomarahüë', co yaimaramacohüë'. Sotomaquë naporahüë naporini, inapitaso natëitonacohüë'. Co oshanëna marë' Yosëri ata'huanchitonhuë'. Ipora huanta' ya'hua'itonahuë'.

²⁴ Ayaro' tahuëri nanihuachin, canpitato' chini chiniquën ana'ntarinquëma'. Sotomaro'saso nipirinhüë', co onpopinchin ana'ntarinhuë', ténahuë," itërin Quisosori.

Quisoso asanocancanipoaso'
(Lucas 10.21-22)

²⁵ Naporó' noya cancantaton, Yosë nontërin:

"¡Ma noyacha Tata yonquiran paya! Quëmaso' chini chiniquën nanantëran. Inapaquë ya'huërinso, isoro'paquë ya'huërinso, ya'ipiya hua'anëntëran. A'naquën Tata nani ma'sha nitotaponaraihuë': 'Quiyaora noya noya nitotarai,' topiso marë', co nanamën anitotëranhuë'. Imarincosopitaso nipirinhüë', co onpopinchin nitotaponaraihuë': 'Catahuaco Sinioro co caora nanitërahüë', topachinara, quëma nanamën chachin anitotëran. Ina marë: 'Yosparinquën, itëranquën.

²⁶ Quëmaora nohuanton Tata naporan," itërin.

²⁷ Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

"Tata Yosë nohuanton, pënëntarahüë. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chintaca'huaso marë'. Hui'ninco ni'ton, inasáchin noya nohuitërinco. Inapochachin

Tata Yosë nohuitërahuë. Casáchin noya nohuitërahuë. A'naquëonta' cari anohuitohuato, nohuitapi anta'.

²⁸ Huëco' casáchin imaco catahuainquëma'. Isoro'paquë ma'sha onporama' ni'ton, sétarama'. Naporahuaton, nisha nisha yanatëpiramahuë', co capitaora nanitëramahuë' noya cancantacamaso'. Pë'pëto quëquën quëparamaso pochin ninatanama ni'ton, napion cancantërama'. Napoaton huëco' catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'.

²⁹ Co carinquëma' nocananquëmahuë'. Sanoanan quëran pënënanquëma'. Casáchin natanco a'chinchinquëma'. Nani tahuëri catahuanquëma' noya cancantacamaso marë'. Ina pochin imapatamaco, sano cancantarama huachi.

³⁰ Ma'sona nicacaso sha'huitohuatënquëma', catahuanquëma' noya nicacamaso'. Catahuanquëma' ni'ton, co sacaihuë' imasaramaco huachi," itërin Quisosori.

12

Chinoto tahuëri naporinso'

(Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sapi. Tricoro' pëntontapi. Ca'tano'sanënpita tanatona', papona pochin a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', ca'pi.

² Ina ni'sahuatona parisioro'saso':

—i'Ni'quë' Maistro! Chinoto tahuëri nipirinhue', ca'tano'sanënpita tricoraya i'shorayapi, co ipora tahuëri pi'pisha tëranta' sacatacaso ya'huërinhuë'. Co Moisésë pënëntërinso' natëpihuë', itopi.

³ Napotohuachinara, itërin:

—Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina,

⁴ Yosë pëinënquë ya'conin. Inaquë ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanatona', ca'pi. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nipirinhue', Tapi ca'nin. Ca'pirinhue', co ina marë' Yosëri ana'intërinhuë'.

⁵ Isonta' yonquico'. Nani chinoto tahuëri corto hua'ano'sa' Yosë pëinënquë sacatopi. Piyapi'sa' oshanëna marë' ohuicaro'sa' tëpapi. Sacatopirinhue', co ina marë' oshahuanpihuë'. ¿Co inanta' nontëramahuë' ti?

⁶ Yosë pëinën noya nipirinhue', caso' chini chiniquën nanantato, noya noya a'chintaranquëma'.

⁷ Yosë chachin naporin: "Piyapi'sa' nosorocamaso' na'con na'con nohuantërahuë. Ma'sha oshanëna marë' tëparahuatoma ya'ipi ahuiquitamaso', co onpopinchin nohuantërahuë'," tënin quiricanëquë. Nontopirinhue', co natantochináchinhue' cancantërama'. No'tëquën yonquirama' naporini, co topinan quëran sha'huirapiitomahuë'.

⁸ Yosë quëran quëmapico ni'to, chiniquën nanantërahuë. Chinoto tahuëri ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquëma'. Co nicacaso'huë nininsonta' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso'

(Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11)

⁹ Ina quëran paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë ya'conconin.

¹⁰ Inaquë a'na quëmapi quënanconin. A'na imirin tachitërin ni'ton, co pi'pisha tëranta' nanitërinhuë' së'quëtacaso'. "Ipora tahuëri co cania'piro'sa' anoyatacaso ya'huërinhuë'," ta'tona', parisioro'sari ni'sapi. Quisoso yasha'huirapitona', itapona':

—Chinoto tahuëri nipirinhue', ¿noya cania'piro'sa' anoyatacaso' ti? itopi.

¹¹ —Ni'cochi iyaro'sa', ohuicaro'sa' pé'tahuahuatamara, a'naya tëranta' panca nanincatëquë anotohuachina, ocoirama'. Chinoto tahuëri nipirinhue', masahuatoma', ocoirama'.

¹² Piyapi'saso nipirinhue' noya noya ni'ton, na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Napoaton chinoto tahuërinta' piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin, itërin.

¹³ Napotahuaton, apia nontërin.

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Natëton ihuëpachina, a'naroáchin noyatërin. A'na imirin pochachin niantarin.

¹⁴ Ina nicatona parisioro'saso' pipipi. Pipirahuatona', Quisoso tëpacaiso marë' yonquipi huachi.

Iráca ninorinso'

¹⁵ Ina nitotaton, Quisoso a'na parti pa'nin. Na'a piyapi'sari imasarin. Cania'piro'sa' huë'pachinara, ya'ipiya anoyatërin.

¹⁶ —Ama a'napita sha'huitocosohue', itërin.

¹⁷ Iráca Quisoso ninoton, Isaiasë ninshitërin. Yosë yonquirinso chachin ninshitaton, naporin:

¹⁸ "Iso quëmapi nani acorahuë nisha nisha piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Noya natëarinco.

Na'con nosoroato, nóya ni'nahuë.

Ispiritonëhuë chachin aya'coancantarahuë.

Nisha piyapiro'santa' no'tëquën a'chintahuaton, anoyacancantarín.

¹⁹ Co no'huairinhuë'. Co chiníquën nonsarinhuë'.

Co cachiquë paaton, piyapi'sa' ano'huitarinhuë'.

²⁰ A'naquën piquira yanopantërinso pochín nicatona', co huachi chiníquën cancantopihuë'. Inapitaso' achinicananarin.

Nanparín yatacopirinso pochín cancantatona', pi'pianchín Yosë shia'popi. Co inapitanta' no'huairinhuë'.

No'tëquën a'chintahuaton, na'a piyapi'sa' anoyacancantarín. Inapotatón, sopai minsëarin huachi.

²¹ Nisha nisha piyapi'sari natanahuatona': 'Inasáchin nicha'ësarinpoa', tosapi huachi," ténin Yosë quiricanënguë.

Íraca Isaiasë ninorinso chachín nanirín ni'tón, Quisosori sanoanan quëran piyapi'sa' pënënarín.

Sopai hua'an minsërinso'

(Marcos 3.20-30; Lucas 11.14-23; 12.10)

²² Ina quëran a'na quëmapi quëpi Quisosori anoyacaso marë'. Sopairi ya'coancantërin ni'tón, co nanitërinhuë' nonacaso'. Co quënantacaso tëranta' nanitërinhuë'. Sopai a'parahuaton, a'naroáchin anoyatërin. Noya ni'tërin. Nonacasonta' nanitërin huachi.

²³ Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. "¡Ma'pitacha nanitaparín paya! Isoso' Tapico' shiin, ¿Yosëri a'paimarinso' nimara ti?" nitopi.

²⁴ Parisioro'sarisó nipirínhuë', co natëpihuë': "Sopairo'sa' hua'an Piirsipo* itopisoari catahuarin ni'tón, nanitaparín sopairo'sa' a'pacaso'. Co inari catahuarinhuë' naporiní, co nanichitonhuë'," topi.

²⁵ Topinan yonquirapirínahuë', inaora yonquinën quëran Quisosori nitotatón, itërin: "Ni'co'. Ninanoquë ya'huë'pisopita nino'huipi naporiní, yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'. Huëntonënguë ya'huë'pisopitanta' nino'huipi naporiní, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachín Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporiní, co huachi hua'an niitonhuë', co huachi piyapi'sa' hua'anëntacaso' nanichitonhuë'.

²⁷ 'Piirsipo catahuarinquën,' itopiramacohuë', co no'tëquën yonquiramahuë'. Co ina catahuarincohuë'. A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Satanasë catahuarinco ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarin. Inapita natanco' macariso' catahuarinso' sha'huichinquëma'.

²⁸ Caso nipirínhuë', Ispirito Santo catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Napoaton Yosë chachín a'paimarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', ténahuë.

²⁹ Quëmapi chiníquën nipachina, pëinën noya a'pairín. Co insonta ya'conatón ma'shanën mataponhuë'. A'naso nipirínhuë' ina quëran chini chiníquën ni'tón, huëcapairahuaton minsëquirín. Tonporahuaton, ma'shanënpita quíquitërin.

³⁰ Co imapatamacohuë', inimicotaramaco. Co catahuahuatamacohuë', sopai natëarama huachi. Piyapi'sa' anishacancantarama' ama Yosë imacaiso marëhuë'.

³¹ Napoaton itaranquëma': Co noyahuë' nipatama', oshahuanarama'. Pinótohuatamanta oshahuanarama'. Oshanëma marë' sëtóhuatama', Yosë oshanëma' inquitaringuëma'. Ya'ipi co noyahuë' ninamasopita inquitaringuëma'. Ispirito Santoíchín pinotoma' oshahuanpatama' tëhuë'nchinso', co inquitaringuëmahuë'.

³² Caso' Yosë quëran quëmapi nipirahuë' pinopatamaco, ina marë' oshahuanpiramahuë', oshanëma marë' sëtóhuatama', inquitaringuëma'. Nipirínhuë', Ispirito Santo pinopatama', co oshanëma' inquitaringuëmahuë'. Co onporonta' inquitaringuëmahuë'," itërin Quisosori.

Nara pochín nininso'

(Lucas 6.43-45)

³³ Ina quëran itaantarín: "Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noya nitóhuachinahuë', naponin,' topi. Nitërin quëran nara nohuítërë'. Inapochachín piyapinponta' ninëhua'. Noya yonquihuatëhua', no'tëquën nonaríhua'.

³⁴ Canpitaso nipirínhuë', ya'huan pochín cancantatoma' yanonpinama'. Co noyahuë' yonquiatoma', co nanitëramahuë' noya nonacamaso'. Onpopinso'na cancantëramaso', nonama quëran piyapi'sa' anitotarama'.

* **12:24 Piirsiposo'**: Satanasë tapon naporín.

³⁵ Noya cancantohuatēhua', noyasáchin nonarihua'. Co noyahué' cancantohuatēhua', co noyahué' nonarihua'.

³⁶⁻³⁷ Noya cancantohuatama', noya nonsarama'. Ayaro' tahuëri Yosë noya ni'saringuēma'. Co noyahué' cancantohuatama', co noyahué' nonsarama'. Ina maré' ayaro' tahuëri ana'intaringuēma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë nontaringuēma'. Ya'ipi nonamasopitanta' aipitaringuēma'. Anaquēma' co noyahué' nonpatama', 'Co yonquiatohué', naporahué; itopiramahué', ina marēnta' ana'intaringuēma', tēnahué. Co noyahué' cancantohuatama', no'tēquēn ana'intaringuēma huachi," itērin Quisosori.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'
(Marcos 8.12; Lucas 11.29-32)

³⁸ Ina quēran parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita hué'pachinara, Quisoso nontiipi:
—Yosë pochin niqué' ni'iinquēn. Ina ni'patoí, natērainquēn, itiipi.

³⁹ —Canpitaso' co noyahué' cancantērama'. Co pi'pisha tēranta' Yosë yanatēramahué'. “Yosë pochin niqué' ni'iinquēn,” itopiramacohué', co Yosë nohuantērinhué'. Isoíchin anitotarinquēma'. A'na tahuëri Conasë pochin nisarahué.

⁴⁰ Iráca Conasë maréquē tē'yaitohuachinara, panca sami pochin nininsoari mi'tērin. Cara tahuëri tashirē chachin inaquē ya'huapirinhué'. Ina quēran Yosë nohuanton, cha'érin. Inapochachin canta' Yosë quēran quēmapi co ni'to, chiminpato, cara tahuëri tashirē chachin acoporo' ya'huaporahué', cha'ēsarahué huachi.

⁴¹ Conasë cha'ērahuaton, Ninihuiquē pa'nin. Inaquē pēnēntohuachina, co noyahué' yonquipisopita naniantopi. Napoaton ayaro' tahuëri inapita nontarinēnquēma'. “¿Onpoatomata' co canpitaso' natēramahué'?” itaponēnquēma'. Caso' chiníquēn nanantato, noya noya pēnēnpiranquēmahué', co yanatēramacohué'. Napoaton ayaro' tahuëri Yosë na'con ana'intaringuēma'.

⁴² Inapochachin iráca Saromon hua'anēntapon, copirno sanapi nininso' sor parti quēran hué'nin ina nontacaso maré'. “Ya'ipi nitotērin,” ta'ton, hué'nin natanapon. Napoaton ayaro' tahuëri ina atapanaringuēma'. Saromon quēran caso' na'con na'con nitotato, noya noya a'chintopiranquēmahué', co yanatēramacohué' ni'ton, Yosë chiníquēn ana'intaringuēma', itērin Quisosori.

Sopairi ya'coancantantarinsó'
(Lucas 11.24-26)

⁴³ Ina quēran Quisosori a'chintaantarin. “A'na quēmapi sopairi ya'coancantopirinhué', ina quēran pipirin. Pipihuachina, inotēro' parti pa'sárin. Inséquēsona ya'huécaso maré' yonisapirinhué', co quēnaninhué'.

⁴⁴ Napoaton ina quēmapiquē chachin huēantarin. Inaso' co Yosë yonquiatonhué', topinan ya'huárin quēnanquiantarin. Noya ya'huéantachinachin ni'ton, sopairi yaya'coancantantarín.

⁴⁵ Napoaton paantarahuaton, canchisé sopairo'sa' maantarin. Aqué aquëté' co noyahué' nipisopita maantarin. Posa sopairo'sari chachin quēmapi ya'coancantantapi. Napoaton aqué aquëté' co noyahué' yonquirin huachi. Inapochachin ipora na'a piyapi'sa' sopai natētona', co noyahué' cancantopi. Ina quēran: ‘Co huachi sopai natēarahué', taponaraihué', co Yosë yonquiatonahué', oshaquēran aqué aquëté' co noyahué' cancantaantapi huachi,” itērin Quisosori.

Quisoso quēmopinēnpita pochin nininsopita
(Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21)

⁴⁶ Piyapi'sa' nontaso', a'shín, iinpita, inapita hué'pi. Quisoso yanontopirinhahué', na'a piyapi'sa' yamorapi ni'ton, co nanitopihué' ya'conacaiso'. Aipiran huaniápirinhahué',

⁴⁷ a'na quēmapi sha'huitērin:

—Ni'quē' Maestro. Mamaparin, iyaparinpita, inapita huécatona', aipiran huanirapi. Yanontērinēnquēn, itērin,

⁴⁸ Napotopirinhué', Quisosorisó' itapon:

—Mamahué, iyahuépita, inapita pochin ni'nahuēsopita sha'huichinquēn nitotéquē', itahuaton,

⁴⁹ imirin quēran tasatērin:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuépita pochin nicato, nosororahué.

⁵⁰ Yosë natēpisopita iyahuépita pochin ni'nahué. Sanapi'santa' Yosë nanamēn natēhuachina', oshihuépita pochin ni'nahué. Payaro'santa' Yosë imapachina', mamahué pochin ni'nahué, itērin.

13

*Pa'sarayarinso'**(Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8)*¹ Naporō' tahuēri pēi quēran pipirahuaton, sono' yonsanquē huēnsēconin.² Inaquē notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso marē'. Hua'huayatērahuē' tan-capitohuachinara, potiquē ya'conahuaton, huēnsēmarin. Ii' yonsánshaquē huarē' piyapi'sa' yamorapi.³ Nisha nisha pēnēnto nanan a'chintērin. Ma pochinsona nininsopita a'chintārin ayon-quicaso marē'.

A'chintaton, itapon: "A'na quēmapi sha'tapon pa'sarin.

⁴ Tricoraya iminquē pa'sarayarin papotacaso marē'. Pa'sarayahuachina, a'naquēn ya'pirin iraquē huarē' pa'sarayarin. Iraquē huarē' anotērin ni'ton, inairaro'sari huēcāpairahuatona', pē'yaquipi huachi.⁵ A'naquēn ya'pirin na'piroquē pa'sarayarin, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huērinquē. Shimēnshin no'pa' ni'ton, shiarahuaton, papotopirinhūē'.⁶ Pi'iri chiniquēn pi'cahuachina, yaahuirin. Pi'pishara'huaya itēhuanin ni'ton, ahuirin huachi.⁷ A'naquēn ya'pirionta' nahuanoguē pa'sarayarin. Inaquē papotopirinhūē', nahuanō'sarinta' papotērin. A'shinahuatona', imotērin huachi. Napoaton co nitērinhuē'.⁸ A'naquēnso nipirinhūē' noyaro'paquē pa'sarayarin. Inaquē noya papotērin. A'shinpachina, sha'nin quēran na'con na'con nitērin. A'naquēn cara shonca, cara shonca nitērin. A'naquēn saota shonca, saota shonca nitērin. A'naquēn pasa, pasa nitērin.⁹ Huēratēhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itērin Quisosori.*Pēnēnto nananquē a'chininso'**(Marcos 4.10-12; Lucas 8.9-10)*¹⁰ Ina quēran ca'tano'sanēnpitari ya'caritahuatona', natanpi. "¿Onpoatonta' Maistro piyapi'sa' a'chintohuatana, pēnēnto nanan quēran a'chintēran?" itopi.¹¹ "Yosē hua'anēntērinso' co insonta' inaora yonquinēn quēran nitotērinhuē'. Canpitaso' ya'ipiya a'chintaranquēma'. A'napitaso nipirinhūē' co ya'ipi a'chintarahūē'. Pēnēnto nanan quērānsāchin a'chintarahūē'.¹² Insosona noya natanpachinaco, Yosēri catahuarin noya yonquicaiso marē'. Na'con na'con nitotapi. A'napitaso nipirinhūē' co yanatēhuachinacohuē', Yosēri tananpitarin ni'ton, ya'ipiya naniantapi huachi.¹³ Napoaton inapita huē'pachinara, sacai pochin a'chintērahuē'. Natanaponaraihuē', co natēapihuē'. Nicaponaraihuē', co yonquiapihuē'.¹⁴ Irāca Isaiasēri ninoton, naporin:

'Natanapomarahūē', co natētaramahuē'.

Nicapomarahūēnta' co tēhuēnchachin quēnanaramahuē'.

¹⁵ Isopitaso' co natantochināchinhuē' cancantopi.

Nē'huēya pochin cancantatona', co yanatantopihuē'.

Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquēnantopihuē'.

Noya ni'pi naporini, quēnanchitonahuē'.

Noya natanpi naporini, cancanēna quēran nataintonahuē'.

Co noyahuē' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini,

anoyacancanchitohuē', tēnin Yosē irāca.

Ipora huantā' na'a piyapi'sa' ina pochin cancantopi.

¹⁶ Canpitaso nipirinhūē', ma noya Yosē catahuarinquēma' ni'ton noya ni'namaco. Noya natanamaco. Napoaton noya cancantarama'.¹⁷ Irāca quēran huarē' na'a pēnēntona'piro'sa', noya piyapi'sa', inapita canpita ni'namasopita yani'pirinahuē', co ni'pihuē'. A'chintēranquēmasopitanta' yanatanpirinahuē', co natanpihuē'," itērin Quisosori.*Tricoraya tapon naporinso'**(Marcos 4.13-20; Lucas 8.11-15)*¹⁸ Ina quēran ca'tano'sanēnpita a'chintaantarin. "Natanco iyaro'sa'. Sha'tona'pi sha'ninso pochin nininso' a'chintanta'inquēma' no'tēquēn nitotacamaso marē'.¹⁹ Tricoraya pa'sarayarēso pochin Yosē nanamēn ya'ipi parti a'chintērē'. 'Yosē yahua'anēntarinquēma', topachina, a'naquēn piyapi'sa' ira pochin nipi. Nanamēn natanpirinahuē', co yonquiapihuē'. Inairaro'sari huēcāpairahuatona', pē'yaquipiso pochin a'naroāchin sopai huē'nin. Huē'sahuaton, Yosē nanamēn natanpiso' osērētiirin. Ananiantērin huachi.

²⁰ A'naquën piyapi'saso nipirinhue', na'piro pochin niconpi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinhue',

²¹ co cancanëna quëran huarë' natëpihue'. Co chiníquën cancantatonaraihue', co natëmatopihue'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin yaa'popi. Imapiso marë' aparisito-huachinara, a'popi huachi.

²² A'naquën piyapi'santa' nahuano' ya'huërinso pochin niconpi. Yosë nanamën natan-pachinara, yaimapirinhue', ma'sharáchin yonquiataona', naniantopi. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtohuachincoi, nóya cancantarai,' topirinhue', co ina quëran noya cancantacasohue' nipirinhue'. Napoaton nahuano'sari imotërinso pochin, ma'sharáchin yonquiataona', Yosë nanamën naniantopi. Co imamiatopihue'.

²³ A'naquën piyapi'saso nipirinhue', noyaro'pa pochin nipi. Yosë nanamën natanahuatona', cancanëna quëran huarë' natëpi. Cara shonca, cara shonca nitërinso pochin a'naquën noyamiáchin imapi. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërinso pochin noya imapi. A'naquëonta' pasa, pasa nitërinso pochin ya'ipi cancanëna quëran imatona', noya noya imapi huachi," itërin.

Pacatëro' sha'ninso'

²⁴ Ina quëran a'chintaantarín: "A'nanta' iyaro'sa', a'chintaanta'inquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamasa marë'. A'na patron iminpachina, noya trico sha'nin.

²⁵ Ina quëran tashihuachina, huë'ësoi' inimico huë'nin. Huë'sahuaton, inaquë chachin pacatëro' trico pochin ya'norinso' sha'quirin anta'. Trico sha'ninso' huancanaya ina huancanaya sha'quirin. Nani sha'pachina, pa'nin. Co incari tëranta' ni'ninhue'.

²⁶ Inanta' pichopitahuaton, tricorë' napopianachin ya'norin. Cato chachin a'shinaponahuë', pacatëroso' co nitërinhue'. Naporo huarë' nohuítopi huachi. 'Iso' co tricohue', pacatëro', topi.

²⁷ Ina ni'sahuatona', piyapinëpitari sha'huitonpi. 'Noyarayasachin asha'topiranhue', ¿onporahuatonta' ina huáncana ina huancánachin pacatëro' papotërin?' itonpi.

²⁸ 'Inimiconëhue' naporin,' itërin patronë'nari. Napohuachina, piyapinëpitari itapona': 'Nohuantohuatan, paatoí hua'ch'i, topiraihue', itopi.

²⁹ 'Ama napotocosohue'. Ipora hua'tohuatama', tricon'ta' ocoiarama'.

³⁰ Tananpíto' cato chachin a'shiina'. Nani macacaso' nanihuachin, sacatoro'sa' sha'huitarahue'. Pacatëro'ton masahuatoma', tonpoco' pënquë ahuiquitacaso marë'. Ina quëran tricosachin masahuatoma', pëinëhuëquë acotoco huachi, itarahue', ténin patron," itërin Quisosori.

Mostasaraya pochin nininso'

(Marcos 4.30-32; Lucas 13.18-19)

³¹ Ina quëran itaantarín: "Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Mostasaraya pochin ninin. Inaso ya'pirin pi'pira'huaya niponahuë',

³² iminque sha'patëra papotohuachina, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, in-airaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin," itërin. (Inapochachin caniaritapon, caraíchin piyapi Yosë imapirinhue', a'na tahuëri notohuaro' piyapi'sa' Yosë imasapi.)

Pan ahuepocatërinso pochin nininso'

(Lucas 13.20-21)

³³ "Naquëranchin iyaro'sa' Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Pan ahuepocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cara shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuepocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotaton, ahuepocatërin huachi," itërin Quisosori.

Ma'pochinsona nininso'

(Marcos 4.33-34)

³⁴ Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, na'a pënënto nanan sha'huitërin. Ma'pochinsona nininsoáchin sha'huitërin.

³⁵ Iráca pënëntona'píri ninoton, ninshitërin.

"Piyapi'sa' a'chintahuato, ma'pochinsona nininso' a'chintarahue'.

Isoro'pa' ninin quëran huarë' co piyapi'sa' nitotopirinhue',

a'chintarahue' huachi," ténin iráca ninoton.

Naporinso chachin ina pochin Quisosori a'chintarin.

Pacatëro' tapon naporinso'

³⁶ Ina quëran piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Inaquë ca'tano'sanënpitari itapona': "Achin sacaí' pochin pënënto nanan a'chintopirancoihue'. Pacatëro' sha'piso' co nitotëraihue'. ¿Ma'ta' tapon naporan? A'chintantacoi nitochii," itopi.

³⁷ “Inta nipachin, a'chinchinquëma'. Patron asha'tërinso pochin piyapi'sa' a'chintërahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, nanamën a'china'huaso marë' o'marahuë.

³⁸ Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Yosë hua'anëntërinquë ya'compisopitaso' noya ya'pirin pochin nipi. Sopai natëpisopitaso nipirinhüë', pacatëro' pochin niconpi. Co noyahuë' cancantatona', sopai natëpi.

³⁹ Inimico pacatëro' sha'ninso pochin sopai chachin nohuanton, co noyahuë' nipi. Nitërinso' manëso pochachin ayaro' tahuëri naniriarin. Nanihuachin, anquëniro'sa' o'maapi piyapi'sa' macacaiso marë'.

⁴⁰ Pacatëro' ahuiquitëreso pochin ayaro' tahuëri pënquë ana'intacaso' ya'huërin.

⁴¹ Anquëniro'sa' a'pahuato, ya'ipi co noyahuë' nipisopita ayontonapi huachi. Anishacancantona'piro'santa' masapi.

⁴² Inapita masahuatona', pënquë të'yatapi. Inaquë chiniquën parisitona', na'nëräpona'.

⁴³ Yosë natëpisopitaso nipirinhüë', nóya ni'sarin. Pi'i a'pininso pochin Yosë hua'anëntërinquë ya'noapi. Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico," itërin Quisosori.

Oro pochin nininso'

⁴⁴ Ina quëran itaantarin: “Isonta' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapi ya'huëpirinhüë'. A'na no'pa' pa'taton, oro pochin nininsopita quënanconin. Acoporo' ya'huëpirinhüë', quënanconin. Pa'yataton, imotantarahuaton, pa'nin huachi. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarin quëran, ina no'pa' pa'anconin huachi. 'Quënanahuëso' noya nóya, ta'ton, ina na'con na'con nohuantërin," tënin. (Inapochachin Yosë hua'anëntinque'maso' na'con na'con nohuantoco', tapon naporin.)

Huirina'pi pa'ton nininso'

⁴⁵ Ina quëran itaantarin: “A'nanta' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapi pa'sárin huirina'pira'huayaro'sa' pa'ton nininso' yonicaso marë'.

⁴⁶ A'na tahuëri noya noya nininso' quënanin huachi. Na'con pa'tërin ni'ton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton coriqui canarin quëran pa'anconin. 'Ina na'con na'con nohuantërahuë', ta'ton, pa'anin huachi," itërin.

Sami pochin nininso'

⁴⁷ Ina quëran itaantarin: “A'nanta' a'chintaanta'inquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. Sami manëso pochin ninin. Panca riti marëquë të'yatohuatëra, notohuaro' sami manë'.

⁴⁸ Na'a sami ya'compachina, yonsanquë oshirë'. Ina quëran sami camayoro'sa' huënsërahuatona', sami nisha nisha huayonapi. Noya sami i'mëquë po'morapi. Napoonin nininsopitaso nipirinhüë', të'yatopi.

⁴⁹ Ayaro' tahuëri inapochachin nisarin. Anquëniro'sa' o'marahuatona', ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha huayonapi. Yosë yonquipisopita noya acoapi. A'naquënsa nipirinhüë', co noyahuë' cancantopi ni'ton,

⁵⁰ pënquë të'yatapi. Inaquë chiniquën parisitona', na'nëräpona huachi," itërin Quisosori.

⁵¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita natanin:

—Nani a'chintëranquëmaso' ¿nitotërama' ti? itërin.

—Nani nitotërai, itopi.

⁵² —Yosë quiricanën nani nitotarama'. Yosë hua'anëntërinso' a'chintëranquëma' ni'ton, pëi' hua'anën pochin nisarama'. Pëi' hua'anën noya nipachina, ya'ipi pëinëquë ya'huëpisopita noya nocomarin. Nani na'con a'chintëranquëma' Yosë nanamën a'chinacamaso marë'. Iräca ninshitopiso' nitotërama'. Naporahuaton, a'nanta' nashamiachin a'chintëranquëma'. Ya'ipiya nitotatoma', a'chintëra'piarama', itërin Quisosori.

Nasaritoquë paantarinso'

(Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30)

⁵³ Nani a'chintohuachina, pa'nin huachi.

⁵⁴ Ya'huërinquë chachin paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë a'chintarin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquiatona', ninontopi.

—¡Ma'pítacha nitotërin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Piyapi'sa' a'naróchin anoyatërin. ¿Oporahuatoncha nani ma'sha nanitaparin nicaya?

⁵⁵ Hua'huatapon quëran huarë' nohuitërhua'. Pa'pinso' nontëcamayo. A'shinso' Maria itopi. Iinpitanta' nohuitërhua'. Santiago, Cosi, Simon, Cotasë, inapita itopi.

⁵⁶ Oshinpitanta' isëquë ya'huarin. Co Quisoso chiniquën nanantërinhuë'. ¿Oporahuatonta' nipachin ina pochin nitotërin? nitopi.

⁵⁷ Co natëtonaraihuë' tëhuapi. Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Íráca quèran huarè' napopi. “Ya'ipi piyapi'sari pënëntona'pi noya natanpi. Nínanonènuquè ya'huèpisopitaso nipirinhuè', co noyahuè' natanpi. Co quémopinènpitari tèranta' yanatèpihuè',” topi íráca. No'tèquèn napopi, ténin Quisoso.

⁵⁸“Co Yosè quèran o'marinhuè',” ta'tona', co cancanèna quèran huarè' natèpihuè' ní'ton, co na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatèrinhuè'. Caraíchín cania'piro'sa' anoyatèrin.

14

Coasha Paotista tēpapiso'
(*Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9*)

¹Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Cariria hua'an Irotisè itopisonta' natantèrin.

²“Ma'pitacha nanitapaton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrin paya. Coasha Paotistaco' nãpiantarinso' ténahuè',” itèrin piyapinènpita nontaton. I'huamiáchin Coasha atèpataton, naporin.

³⁻⁴I'hua chachin Coasha nanpiso', Irotisè co noyahuè' ninin. Iin sa'in osèrètaton, manin. Pinipi sa'in chachin osèrètèrin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coasha Paotistari chiniquèn pènénin. “Yosè co nohuantèrinhuè' iyaparin sa'in osèrètaton macamaso',” itèrin. Napotohuachina, chiniquèn no'huitaton, sontaro'sa' camairin macacaiso marè'. Masahuatona', tashinan pèiquè po'mopi.

⁵Chiniquèn no'huiton, yatèpapirinhuè', piyapi'sa' tē'huatèrin. “Yosèri chachin Coasha a'parin pènéinpoaso marè',” ta'tona', noya ní'pi. Inapita tē'huataton, co atèpatèrinhuè'.

⁶Ina quèran hua'huatèrinso' tahuèri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatèrin. Naporo' Irotiasa hua'huin ya'conahuaton, ya'ipi piyapi'sa' ní'tèrantapaquè nansararin. Nanon nansarinso' ní'sahuaton, hua'ani pa'yatèrin:

⁷“Ma'sona tèranta', apia'hua, nohuantohuaton, nico quèchinquèn. Yoscoarè' quèchinquèn,” itèrin.

⁸Itohuachina, a'shin paahuarin.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—“Coasha anishitèconotahuaton, motèn quètoco,” itèquè', itèrin a'shini. Manorahuaton, hua'an ya'huèrinquè paantarin.

—Coasha motèn nohuantèrahuè. Sènanquè acorahuaton, apiramiáchin quètoco, itoonin.

⁹Natanahuaton, hua'an sètèrin. “Coasha noya quèmapí,” ta'ton, co huachi yonquirinhuè' tēpacaso'. Co yatèpapirinhuè', “Ya'ipi piyapi'sa' nataninaco, Yoscoarè' itèrahuè,” ta'ton, sontaro'sa' a'parin tēpacaiso marè'.

¹⁰Pa'sahuatona', tashinan pèiquè nishitèconotonpi.

¹¹Motèn sènanquè acorahuatona', nanon quètopi. Nanonta' a'shin quètoonin.

¹²Napotohuachinara, imarinsopita natantahuatona' huè'pi. Nonèn quèparahuatona', pa'pitopi. Ina quèran Quisoso sha'huitonpi.

Cosharo' ana'atèrinso'
(*Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14*)

¹³Coasha tēpapiso' natantahuaton, Quisoso piyapi'sa' patèrin. Potiquè ya'conahuaton, co piyapi ya'huèrinquèhuè' pa'nin. Piyapi'sa' natantahuatona', imapi. Ira pa'tatona', inahua'ton canconpi.

¹⁴Quisoso canconahuaton nonshipirinhuè', notohuaro' piyapi'sa' quènanconin. Quènanconahuaton, na'con nosororin. Noya nontaton, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatèrin.

¹⁵I'huararahuaso', ca'tano'sanènpitari itiipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isèquè ya'huèrinhuè'. Piyapi'sa' a'paquè' ninanoro'saquè pa'ina'. Inaquè coshoro' pa'ananona' ca'ina', itopirinahuè'.

¹⁶—Co iyaro'sa' pacacaiso' ya'huèrinhuè'. Canpitari a'caco', itèrin Quisosori.

¹⁷—Capa isèquè capacaso'. A'natèrapóichin pan, catoíchin sami, inaíchín ya'huètèrincoi, itopi.

¹⁸—Inaya tèranta' quèshico, itohuachina, quèshiipi.

¹⁹Ina quèran piyapi'sa' sha'huitèrin pastoquè huènsècaiso marè'. Nani huènsèhuachinara, Quisosori a'natèrapoya pan, catoya sami, inapita manin. Masahuaton, inápaquè nè'pétahuaton, Yosè nontèrin. “Yosparinquèn, Tata,” itahuaton, pan, sami, inapita sè'panahuaton, ca'tano'sanènpita quètèrin.

—Piyapi'sa' quètonco' ca'ina', itohuachina, quètèra'piapi.

²⁰Ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natèaquè huarè' coshatopi. Ina quèran pè'sotopiso' mapi. Shonca cato' i'mè' mèntatopi.

²¹A'natèrápo huaranca pochín quèmapí'sa' coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarè chachin coshatopi anta'.

Ii' aipi i'narinso'

(Marcos 6.45-52; Juan 6.16-21)

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita sha'huitërin. "Potiquë ya'conahuatoma', aquëtëran paco'. Nani piyapi'sa' nontohuato, canta' pa'sarahuë," itohuachina, pa'pi huachi. Ina quëran piyapi'sa' nontërin.

²³ Nani nontohuachina, panënuquë inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Inaquë Yosë nontaso', tashitërin.

²⁴ Ca'tano'sanënpitaso nipirinuë', sono' huancanai' tashitopi. Ya'ipi tashi' maitopirinahuë', panca ihuan nacapiatona', co nanitopihuë' chiniquën paacaiso'. Poti opoto opotarin.

²⁵ Co tahuëriyátërasohuë', Quisoso huë'sapirinuë', co nitotopihuë'. I' aipi i'narahuaton, no'pa pochin pa'tarin. Poti ya'cariarin.

²⁶ Ca'tano'sanënpitari quënanpirinahuë'. Ii' aipi i'narinso' ni'sahuatona', pa'yanpi. "Hua'yan" ta'tona', "ëë" topi. Chiniquën pa'yanpirinahuë',

²⁷ a'naroáchin Quisosori nontërin.

—¡Co'ta ca huë'sarahuë. Ama pa'yanco'sohuë'! Chiniquën cancantoco', itërin.

²⁸ Ina natanahuaton, Pitrori itërin:

—Quëma Sinioro ni'quëhuarë', sha'huitoco pa'i. Canta' i' pa'tato nacapi'inquën, itërin.

²⁹ —Noyapa', huëquë', itohuachina, Pitro poti quëran nohuaraitahuaton, ii' aipi huanirin. Quisosoichin yonquiaton, amasha huancanaimiachin noya pa'sapirinuë'.

³⁰ Ihuan chiniquën aco'sacaitërinso ni'sahuaton, të'huatërin. Napohuachina acopoi' pa'sapirinuë':

—¡Catahuaco Sinioro! itërin.

³¹ A'naroáchin Quisosori maimirarin. Oshirahuaton, ahuaniiintarin:

—Co ya'ipi cancanën quëran natërancohuë' ni'ton, acopoi' pa'sapiranhuë'. ¿Onpoatonta' co noya natërancohuë'? itërin.

³² Ina quëran potiquë quësahuaton, ichiya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin ihuan sanorin.

³³ Napohuachina, na'con yonquipi.

—Quëmaso' Sinioro tëhuë'nchachin Yosë hui'ninquën, ta'tona' chinotopi.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Marcos 6.53-56)

³⁴ Ina quëran aquëtëran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi. ³⁵ Ya'huëhuano'sari nohuaitahuatona', nanan a'papi. "Quisoso nani canquirin," topachinara, na'a cania'piro'sa' quëpi anoyatacaso marë'. Nisha nisha parti quëran huë'pi.

³⁶ "Quëma a'moranso' huirotën tëranta' së'huatona', noyachina'," itopi. "Inta nipachin së'huaina'," topachina, së'huapi. Insoarisona së'huahuachina, a'naroáchin noyatopi.

15

Shimashonënpita napopiso'

(Marcos 7.1-13)

¹ Ina quëran a'naquën parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita Quirosarin quëran huë'pi Quisoso natanacaiso marë'.

² —¿Onpoatonta' ca'tano'sanënpita co quiya pochin nipihuë'? Iráca shimashonënpoa' inachintopiso' a'chintërinënpoa'. "Co'huara coshachatërasëmahuë', i'shaquë pi'pian niopoiimiratoco' ama oshahuanacaso marëhuë'," topi iráca. Quëmaso nipirinuë' co ina pochin nicacaso' a'chintëranhuë', itopi.

³ Napotohuachinara, Quisosori itërin:

—¿Onpoatonta' canpitanta' shimashonënpoa' inachintërinso' natëtoma', co Yosë pënëtërinso' natëramahuë'?

⁴ Quiricanën quëran pënëninpoa'. "Tatama', mamama', inapita noya nicatoma natëco'," ténin. Naporahuaton, "Inso tëranta pa'pina', a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tēpaco'," ténin Yosë iráca.

⁵ Canpitato nipirinuë' nisha a'chinama'. "Ma'sha ya'huëtërinco'so' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë'," topatëra, co tatanpo' quëtacaso' ya'huërinhuë', toconama'. Napoaton tatama' ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

⁶ "Co quëtacaso' ya'huërinhuë'," toconama'. Ina pochin a'chinatoma', co Yosë quiricanën natëramahuë'.

⁷ "Yosë imarai," topiramahuë', co imaramahuë'. ¡Canpitato' nonpintënuquëma'! Iráca Isaiasë ninshitaton, no'tëquën ninorinquëma'.

⁸ Yosë naporin: "Isopita piyapi'sa' nanamëna quëran noya nontopirina'cohuë',

co cancanëna quëran imarinacohuë'. Co ca pochin cancantopihuë'.

⁹ 'Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinahuë', inahuaara yonquinëna quëran a'chinpi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco," tënin Yosë. Iráca Isaiasë ninshitaton naporin, itërin Quisosori.

Onporahuatëhuasona oshahuanëhuaso'
(Marcos 7.14-23)

¹⁰ Ina quëran piyapi'sa' përasahuaton, a'chintërin.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

¹¹ Coshatëreso marë' co oshahuanëhuë'. Cancanënpoa quëran yonquirëso marë' oshahuanëhuaso'. Tëhuënychachin co noyahuë' nonpatëra, oshahuanë', itërin.

¹² Ina quëran ca'tano'sanënpitari sha'huitiirin.

—Achin Maistro pënënancoi ni'ton, parisioro'sa' no'huirinënuën, itopi.

¹³⁻¹⁴ —Ama ina marë' pa'yancosohuë'. Oshaquëran Yosëri ana'ntarin. Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, co pacatëro' pa'ararëhuë'. Ocoirahuatë' të'yatëré'. Inapochachin co nanamën imapisopitahuë' Yosëri a'poarin. Inapitaso' somaraya pochin cancantopi. Somarayaso' co nanitërinhuë' a'na somaraya noya quëpacaso'. Quëparin naporini, cato chachin panca naninquë anochitonahuë', itërin Quisosori.

¹⁵ —Achin Maistro a'chintërancoiso', a'chintaantacoï quiyanta' no'tëquën nitochii, itërin Pitrori.

¹⁶ —¿Co canpita tëranta' yonquiyatëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chinchinquëma'.

¹⁷ Nani ma'sha ca'nëhuaso marë', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhuë'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquantarëhua'. ¿Co ina nitotëramahuë' ti?

¹⁸ Napoaponahuë', cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' nonama'. Ina marë' oshahuanama'.

¹⁹ Co noyahuë' yonquihuatomara, tëpatërama', nitëhuananpitërama', monshihuanacasóachin yonquirama', ihuatërama', nonpintërama', pinotërama'.

²⁰ Ina pochin cancantohuatamara, oshahuanamaso'. Co i'shaquë niopimiratarihuarahüenta', coshatohuatëhuara, co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Cancanënpoa quëran nóya yonquicaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëtinso'
(Marcos 7.24-30)

²¹ Ina quëran Cotia parti quëran pipirahuaton, Tiro, Siton, inapita parti pa'nin.

²² Naporo' a'na Canaan sanapi inaquë ya'huërinsoari huëcapairahuaton, chiniquën itapon: —¡Nosoroco, Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, Yosë chachin acoringuën piyapi'sa' catahuamaso marë' tënahuë. Hua'huahuë parisitárin. Sopairi ya'coancantaron, chiniquën aparisitarin. Inquitoco, topirahuë', itërin.

²³ Quisososo' co a'panitaponahuë' pa'sapirinhuë', sanapiriso' imaraton:

—Nosoroco Siniro, itërarin. Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanënpitari pi'pian no'huipi.

—Iso sanapi a'paquë' pa'in. Imaquitonpoa', pinatano' níriarín, itopi.

²⁴ Napotohuachinara, sanapi itërin:

—Quëmaso' imoya nisha piyapinquën. Israiro'sa' catahua'huaso marë' Yosë a'parinco. Inahuaso Yosë piyapinënpita nipirinahuë', ohuica chihuërinso pochin nipi ni'ton, catahuarahüë, itërin.

²⁵ Sanapiso nipirinhuë', isonquirahuaton moshaquirin.

—Nisha sanapico nipirahuë', canta' Siniro catahuaco, topirahuë', itërin.

²⁶ —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osëretahuatë' ni'nira a'carëhuë', itërin Quisosori.

²⁷ —Naporin mini Siniro. Napoaponahuë', pi'pian tëranta' cosharo' atotihuachina, ni'nira'huayari capitërin ni'ton, quiyanta' catahuacoï, topirahuë', tënin.

²⁸ —¡Ma noya imoya natëranco! Ya'ipi cancanën quëran huare' natëranco ni'ton, hua'huan anyachinquën, itërin. Napotohuachina, a'naroáchin hua'huin noyatërin huachi.

Nisha nisha cania'piro'sa' anyatërinso'

²⁹ Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, a'na panënuë pantarin. Inaquë huënsëconin.

³⁰ Napohuachina, notohuaro' piyapi'sa' huë'pi. Nisha nisha caniori maninsopita quësapi. A'naquën sonpacha, a'naquën somaraya. Apiaro'sa', në'huëyaro'sa', inapita quësahuatona', Quisosoro pirayan acopi. Inaquë acoihuachinara, ya'ipimiachin anyatërin.

³¹ Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'yatopi. "Ni'co'. Nē'huēyaro'sa' nonsapi. Apiaro'sa' nani noyatopi. Sonpacharo'sa' noya iratopi. Somarayaro'santa' noya quēnantopi. ¡Ma noyacha Yosēso paya! ¡Ma noyacha ni'ton, piyapinēnpitanpoa catahuarinpoa paya!" topi.

Cosharo' ana'atantarinso'
(Marcos 8.1-10)

³² Ina quēran ca'tano'sanēnpita pērasahuaton, itapon:

—Piyapi'sa' nosororahuē. Nani cara tahuēri pochin natanarinaco ni'ton, co huachi manta' cosharo' ya'huētōpihuē' capacaiso'. Co topinan yaa'parahuē', tanari canahuachina', itērin.

³³ —Pa'pi notohuaro' piyapi'sa' yamorapi. ¿Intohuacha cosharo' macatē' isonapo' piyapi a'carē nicaya? Co pēi' isēquē ya'huērinhue', itopi.

³⁴ —¿Onpo panta' ya'huētērinquēma'? itohuachina, —Canchisēíchin pan, caraíchin sami, inaíchin ya'huētērincoi, itopi.

³⁵ Ina quēran piyapi'sa' sha'huītērin no'paquē huēnsēcaiso marē'. Sha'huītōhuachinara, huēnsēpi.

³⁶ Nani huēnsēhuachinara, canchisē pan, sami, inapita masahuaton, Yosē nontērin. "Yosparinquēn Tata," itērin. Ina quēran sē'panahuaton, ca'tano'sanēnpita quētērin piyapi'sa' quētēcaiso marē'. Ya'ipi quētēra'piapi.

³⁷ Nani quētōhuachinara, ya'ipiya natēaquē huarē' coshatopi. Ina quēran pē'sotopiso' masahuatona', canchisē i'mē' mēntatopi.

³⁸ Catapini huaranca quēmapi'sa pochin coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarē chachin coshatopi.

³⁹ Ina quēran piyapi'sa' nontahuaton, potiquē ya'conin. Aquētēran pēntonahuaton, Macatan partí canconin.

16

Quisoso sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'
(Marcos 8.11-13; Lucas 12.54-56)

¹ Ina quēran parisioro'sa', satsioro'sa' inapita Quisoso nontacaiso marē' huē'pi. Non-pintatona', nontopi atēhuēcaiso marē'. "Yosē a'paimahuachinquēn, sacai' nicacaso nininso' niquē'. Quiyanta' ina nicatoi, natēiinquēn," itiipi.

² "¿Onpoatomata' iyaro'sa' co no'tēquēn yonquiramahuē'? Ni'co'. O'nan nitoninoramā'. I'huahanuanquē noyapihuayanchin nipachina, 'Tashiraya noyahuantapon,' tēnama'.

³ Tashiramiachin chistro yaratohuachinaso', 'Ipora tahuēri o'nanapon nimara,' tēnama'. Ina nitotapomarahuē', ¿onpoatomata' ipora chachin naporahuēsopita co yonquiramahuē'?

⁴ Ipora ya'huēramasopita co noyahuē' cancantērama'. Nitēhuananpitolisopita pochin cantatoma', co pi'pisha tēranta' Yosē yanatēramahuē'. 'Sacai' nicacaso nininso' niquē' natēiinquēn,' itopiramacohuē', co Yosē nohuantērinhuē' ina pochin nica'huaso'. Isoíchin anitotarinquēma'. A'na tahuēri canpita nitotacamaso marē', Conasē pochin nisarahuē' itērin. Ina quēran patērin huachi.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'
(Marcos 8.14-21)

⁵ Ca'tano'sanēnpita sono aquētēran pēntonpirinahuē', naniantopi pan quēpacaiso'.

⁶ Ina quēran Quisosori itērin:

—Parisioro'sa', satsioro'sa' inapita, pan ahuēpocatērinso' pochin ya'huētōpi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocoso'huē', itērin.

⁷ Natanahuatona', ca'tano'sanēnpita capini ninontopi.

—¿Onpoatonta' naporin? tēnin a'naso'.

—Ahuēn. Capa pan. Co quēnēhuahuē' ni'ton, napotērinpoa' nimara, tēnin a'nanta'.

⁸ Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itērin:

—¿Onpoatonta' "capa pan," toconama'? Tēhuēnchachin co noya natēyatēramacohuē'.

⁹ A'chintāpiranquēmahuē', ¿ipora huanta' co yonquiramahuē' tí? Yonquico' iyaro'sa'. I'hua chachin a'natērápo painchin nipirinhue' a'natērápo huaranca piyapi ananitērahue'. ¿Ina naniantērama' tí? Naporo' pē'sotopiso' shonca cato' i'mē' mēntatērama'.

¹⁰ Ina quēran canchisē painchin nipirinhue', catapini huaranca quēmapi'sa' ananitērahue'. Naporo' canchisē i'mē' pē'sotopiso' manama'.

¹¹ ¿Onpoatomata' co yonquiramahuē'? "Pan ahuēpocatērinso pochin ya'huētōpiso' ama nohuantocoso'huē'," itohuatēnquēmara, co cosharo' yonquiato naporahuē', itērin.

¹² Naporo huarē' yonquipi huachi: "Co pan chachin yonquiaton, naporinhue'. Parisioro'sa', satsioro'sa' inapita a'chinpiso' yonquiaton, pēnēninpoa'. Pi'pisha pan

ahuëpocatërinso' sê'yonpachinara, a'naroáchin sê'cotërin. Inapochachin inapitanta' co no'tëquën a'chinataraihuë', piyapi'sa' anishacancantopi, tapon napotërinpoa,'" topi.

Pitro natëtërinso'

(Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21)

13 Ina quëran Sisaria Pinipo parti pa'pi. Inaquë ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuëso marë', ¿inpochinta' piyapi'sa' cancantërinaco? itërin.

14 —Nisha nisha cantantiarinën: "Coansa Paotistaco' nanpiantarinso' ni'ton, naporin," topi a'naquën. "Co inahuë'. Iniasëco' nanpiantamara," topi a'naquëonta'. "Pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanpiantarinso' nimara, tomantatona', Irimiasë nimara," topi a'napitanta', itopi.

15 —¿Canpitapo'? ¿Incota tënama'? itërin. Itohuachina,

16 Simon Pitrori itërin:

—Quëmaso' Cristo. Yosë hui'nin chachinquën. Ina nanpitan, a'paimarinquën, itërin.

17 —Ma noyacha iyasha Yosë catahuarinquën ni'ton, naporan. Napoaton noya cantantëran. Co quëmaora yonquïnë quëran nitotëranhuë'. Tata Yosë chachin anitotërinquën. Quëmaso' Conasë hui'ninquën. Simon itopirinëinquënhuë',

18 nasha nininën acochinquën. Pitro itaranquën. Ca nohuanto, na'pitëquë noya pëipiso pochin na'a piyapi'sa' a'chintaran imainacoso marë'. A'chintohuatan, huëntonëhuëquë aya'conarahuë. Oshaquëran na'asarama huachi. Co chimirin tëranta' minsëarinquëmahuë'.

19 A'na tahuëri chiniquën nanan quëchinquën a'napita a'chintacamaso marë'. Yosë huëntonëinquë ya'conacaiso' a'chintaran. Ya'coana niahuiquë i'soatërëso pochin piyapi'sa' catahuaran ya'conacaiso marë'. Ina quëran ma'sona noya nicacaiso' a'chintaran. In-sosona co yanatëhuachinquënhuë', sha'huitëquë': "Tëhuëinchachin co Yosë ya'huërin'pa' pa'saranhuë'," itëquë'. Yosërinta' inachachin sha'huitarin. A'naquënso nipirinhuë', noya natanpi quëran cha'ësapi huachi. Yosërinta' noya ni'sarin. Natërinaco ni'ton, oshanëna' Yosëri inquitarin. Napoaton huëntonëinquë ya'conapi huachi, itërin.

20 Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itapon: "Ca mini Cristoco. Yosë chachin acorinco piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë'. Ina nitotapomarahuë', ama iporaso' a'napita sha'huitocoso'huë'," itërin.

Chiminacaso' ninorinso'

(Marcos 8.31-9.1; Lucas 9.22-27)

21 Naporo quëran huarë' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin:

—Quirosarinquë pa'pato, na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi quë'yaarinacohuë'. Tëpaarinaco. Chimina-porahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarinco, itërin.

22 Ina natanahuaton, a'naroáchin Pitrori amasha quëparahuaton, chiniquën pënënin:

—¡Ama Sinioro napoquësohuë'! Ama Yosë nohuanchinsohuë', itopirinhuë',

23 Quisosori tahuërëtahuaton, itërin.

—¡Ta'tëquë' iyasha! Sopai nohuanton, napotëranco. ¿Yaanishacancantëranco ti? Co Yosë pochin yonquiranhuë'. Piyapinquën ni'ton, quëmaora nohuantëransoachin yonquiran, itërin Quisosori.

24 Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itërin:

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantatoma', Yosë nohuantërinso'ráchin imaco'. Corosëquë chiniquën parisitëre'. Canpitanta' parisitapomarahuë', imamiatoco.

25 Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. A'na tahuëri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahuë' co topinan quëran nanpiaramahuë'. Yosë'pa' nanpimiatarama'.

26 Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhuë' topinan quëran nisarin. ¡Onponta' pahuërëtapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhuë' cha'ëcaso'!

27 Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantarahuë. Tatahuë huënaratërinso pochin canta' huënaratarahuë. Anquëniro'sapitarë'co o'mantarahuë. Naporo' coisë pochin no'tëquën sha'huitarahuë huachi. Noya nipachina', noya acoarahuë. Co noyahue' nipachina', ana'ntarahuë huachi.

28 Tëhuëinchachin isoro'pa' hua'anëntapo. A'naquëma' co'huara chimiyantërasëinquëmahuë', hua'anëntarahuëso' ni'sarama', itërin.

17

Nisha pochin ya'norinso'

(Marcos 9.2-13; Lucas 9.28-36)

¹ Saota tahuëri quëran Quisoso pa'nin motopi'pa'. Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaráchin quëparin.

² Inapitari nicasoi', nisha pochin ya'norin. Ya'ipi ya'pirin pi'i pochin a'pinin. A'morinso' huënaráchin huënaráchin ninin.

³ A'nanaya Moisësë, Iniasë, inapita quënanpi. Iráca ayapirinahuë', Yosë nohuanton, ya'noantatona'. Quisosorë' ninontapi.

⁴ Ina ni'sahuaton, Pitrori itërin:

—¡Ma noya Sinioro isëquë huë'nëhua! Nohuantohuaton, cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisësë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

⁵ Nonaquëya', chitorori imotërin. Huënaráchin huënaráchin ninin. Chitoro' huáncana quëran Yosëri sha'huitërin: "Isoso' ca hui'nahuë, na'con nosororahuëso'. Nóya ni'nahuë. Ina noya natanco'," itërin.

⁶ Ina natanahuatona', chiniquë'n pa'yanpi. Isonahuatona', nipa'copirayatopi. Monshoápirinahuë',

⁷ Quisosori së'huaquirahuaton:

—Ama huachi iyaro'sa' pa'yancosohuë'. Huaniantaco', itërin.

⁸ Napotohuachina në'pëntapirinahuë', Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Ina quëran motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin:

—Achin ni'namaso', ama insonta' sha'huitocohuë'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri nantapirahuë. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco', itërin.

¹⁰ —Pi'pian Sinioro yanataninquë'n. Maistro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: "Co'huara Cristo o'mayatërasohuë', Iniasë'ton huëantarin," topi. ¿Onpoatonta' napopi? itërin ca'taninsopitari.

¹¹ —No'tëquë'n napopi. "Noya ayonquiantacaso marë' huëantapon," tënin pënëntona'pi ninoton.

¹² Carimaso nìpirinhuë' sha'huitaranquëma'. Nani mini huëantapirinhüë', co nohuitopi-huë'. Co yanatëtonaraihuë', inahuara yonquinëna quëran no'huipi. Canta' Yosë quëran quëmapico nìpirahuë', inapochachin aparisitarinaco, itërin Quisosori.

¹³ Napotohuachina, ca'tano'sanënpita yonquipi huachi: "Tëhuë'nchachin i'hua Coansha Paotista pënëntërin. Iniasë pënëntërinso pochachin pënëntopirinhüë', co yanatëpìhuë'," topi yonquiatona'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Marcos 9.14-29; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Nani nohuaraimantahuachinara, na'a piyapi'sa' quënanquimarin. A'na quëmapiso' huë'sahuaton, isonquirin.

¹⁵ —Hui'nahuë Sinioro nosorotoco. Chiniquë'n parisitarin. Sopai nohuanton, no'paquë nitë'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Pacoro pacorotarin. A'na tahuëri pënquë anotërin. A'na tahuëri i'quë nitë'yaitërin. Naporárin.

¹⁶ Ca'tano'sanënpita sha'huitato: "Sopai inquitoco'," itopirahuë', co nanitopihuë', itërin.

¹⁷ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natëtochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarë'ta' yanatëramaco? itahuaton, —Hua'huasha quëshico, itërin Quisosori.

¹⁸ Quëntahuachina, Quisosori sopai nontërin. "Iso hua'huasha tananpitëquë'. Pipimiatëquë huachi," itohuachina, a'naroáchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi.

¹⁹ Ina quëran inaora ya'huaso', ca'tano'sanënpitari natanquirin.

—¿Onpoatonta' Sinioro co quiyariso' nanitëraihuë' inquitahuaiso'? itopi.

²⁰ —Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëramacohuë' ni'ton, co nanitëramahuë'. Natëramaco naporini, catahuaitë'nquëmahuë'. Yosëso' ya'ipiya nanitaparín. Pi'pian tëranta' ina natëtoma', nontohuatama', catahuarinquëma'. Nani ma'sha nanitaparama'. "Yosë nohuanton, iso motopi ya'huinca'in," tënama' naporini, ina nohuanton, ya'huincaitonhuë'. Inapochachin ya'ipi cancanëma quëran natëramaco naporini, sacai' nininso' catahuaitë'nquëmahuë'. [

²¹ Isanpi sopaiso nìpirinhüë' sacai' inquitacaso'. Ayono nicatë chiniquë'n Yosë nontaquë huarë', inquitë'rë', itërin.]

Chiminacaso' ninoantarinso'

(Marcos 9.30-32; Lucas 9.43-45)

²² Cariria parti paponna pochin, Quisosori ca'tano'sanënpita sha'huitaantarin:

—Yosë quëran quëmapico nìpirahuë', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinaco, masarinaco.

²³ Mapachinaco, tëpaarinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarinco huachi, itërin. Natanahuatona', pa'pi, sëtopi.

Coriqui Yosë pëinën marë' quëtópiso'

²⁴ Capinaomoquë canconpachinara, a'naquën Yosë pëinën marë' coriqui ma'patona'piro'sa' huë'pi. Huëcatona', Pitro itipi:

—Yosë chinotópiso pëi' tapacaso marë' ya'ipinpoa' pi'pian coriqui quëtacaso' ya'huërin. ¿Quëma maistrônëno' co pahuërëtërinhuë' ti? itopi.

²⁵ —Pahuërëtërin mini, itërin Pitrori.

Ina quëran pëiquë ya'conpachina, inaquë Quisoso quënanconin. Co'huara sha'huichátërasohuë', inari ninoton, itërin:

—Pi'pian iyasha natainquën. Copirnoros'a' coriqui nohuantohuachinara, ¿inpitata' ma'parin? ¿Quëmopinënpita quëran huarë' ma'parin to? itërin.

²⁶ —Co quëmopinënpitaso' ma'parinhuë'. Nisharo'saráchin ma'parin, itërin Pitrori.

—No'tëquën naporan. Napoaton co hui'ninpitari'so' quëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin Yosë pëinënquë nicacaso' ya'huërin. Co caso' quëta'huasohuë' nipirahuë',

²⁷ ama no'huítacaiso marëhuë' carinta' quëchi. Sono' yonsanquë pa'sahuaton, yo'natëquë'. Ya'nan ohuararanso' sami nanamënquë ni'quë'. Inaquë coriqui quënanaran. Masahuaton, quëtonquë'. Catoëno marë' naniarin, itërin. Pitro pa'sahuaton, Quisoso ninorinso chachin quënanconin huachi.

18

Chini chiniquën nanantërinso'

(Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48)

¹ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari paahuarahuatona', Quisoso natanpi.

—A'na tahuëri Yosë isoro'paquë hua'anëntohuachin, ¿insota' chini chiniquën nanantarin? itopi.

² Ina natanahuaton, a'na hua'huasha përasahuaton, huancánachin ahuanirin.

³ —Natanco iyaro'sa' pi'pian a'chinchinquëma'. Co no'tëquën yonquiyátëramahuë'. Hua'huasharo'sa' yonquico'. Co chiniquën nanan nohuantohuachin. Co a'napita nocanpihuë'. Co inapita pochin cancantohuatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'.

⁴ Hua'an pochin cancantacamaso' naniantatoma', hua'huasha pochin sano cancantoco'. Ina quëran Yosë noya noya ni'sarinquëma huachi.

⁵ Imaramaco ni'ton, ya'ipiya nicatahuacaso' ya'huërin. Hua'huaro'santa' nosorohuatama', canta' nosoroaramaco. Ya'ipi hua'huaro'sa pochin cancantopisopitanta', noya ni'co'.

Anishacancantërinso'

(Marcos 9.42-48; Lucas 17.1-2)

⁶ “Hua'huasha natërinco'so' anishacancantohuatama', Yosë chiniquën ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohuë', co chiniquën cancanchatërapihuë'. Inapitanta' anishacancantohuatama', ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahuë', marëquë chimitërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', të'yaitërinëinquëma' naporini, co aquëtë' oshahuaintomahuë'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahuë'.

⁷ Isoro'paquë sacai' Yosë imacaso'. Nisha nisha ya'huërin piyapi'sa' anishacancantacaiso'. Ina marë' oshahuanpi. Anishacancantona'piso nipirinhuë', na'con na'con oshahuanin. Yosëri chiniquën ana'intarin ni'ton, ¡ma'huantacha nisarin paya!

⁸ Napoaton imirama quëran, nantëma quëranhuë nipon co noyahuë' nipatama', oshahuana'ma'. Ninishitëmiratërama', ninishitërantëtërama', ninapotërama naporini, noya noya niitomahuë'. Tantoimira, tantorancha nipomarahuë', Yosë'pa' paatoma', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama', nantëma', inapita nishitëtëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaininquëmaso' a'poco'.

⁹ Ya'pirama quëran quënanamaso marë' co noyahuë' yonquihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato quëran chachin noya ni'tapomarahuë' parisitopiquë të'yatohuachinëinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama',” itërin.

Ohuica chihuërinso pochin nininso'

(Lucas 15.3-7)

¹⁰ Ina quëran Quisosori itaantarin: “Ama a'na hua'huasha tëranta' nocancosohuë'. Inahuanta' Yosëri nosororin. Nani anquëniro'sa' sha'huëtërin a'naya a'naya a'paicaiso marë'. Tata Yosë'pa' ya'huatona', Yosë nontapi. [

¹¹ Na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantatona', chihuëpiso pochin nipi. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'marahuë inapita nicha'ëca'huaso marë'.]

¹² Ni'co'. A'na quémapi pasa ohuicaro'sa' pë'tahuarin. Ya'ipiya nosororin. Pastoquë coshatacaiso marë' quëparinquë a'naya tëranta' chihuëhuachina, yonípon pa'nin. A'napitaso' inaquëranchin patahuaton, hua'qui' yonísarin.

¹³ Quënanahuaton, pa'yatarin. Iscon shonca iscon ohuicanënpita co chihuëpirinahuë', co inapitaráchin yonquirinhuë'. A'naíchín chihuërinso' quënanahuaton, na'con na'con pa'yatërin.

¹⁴ Inapochachin Tata inápaquë ya'huërinso' nosororinquëma'. Hua'huaro'santa' nosororin. Co nohuantërinhuë' a'naya tëranta' parisitopiquë paacaiso', ténin.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'
(Lucas 17.3)

¹⁵ Ina quëran Quisosori pënëantarin. "Imapatamaco, iyaparima pochín ninicamaso' ya'huërin. A'naquën ma'sha onpotohuachinquën, quëmaora paaton, nanan anoyatëquë'. Ina quëran oshaquëran pënënuquë' noya yonquianta'in. Noya natëhuachinquën, oshanën marë' tëhuëenchachin sëtuhuachin, noya cancantaantarin. Iyaparima pochín ninosoroantarama huachi.

¹⁶ Nipirinhuë', co yanatëhuachinquënhuë', a'na ya'pihuë nipon, catohuë nipon pënënanso natanacaiso marë' quëparahuaton, nontoantaquë'. Iyaro'sa' quëparansopitanta' noya nataina' ama pi'pian tëranta' nonpinacaso marëhuë'. Inapitarinta' pënëina'.

¹⁷ Co inapita tëranta' yanatëantahuachinhuë', ya'ipi imaramasopita niyontonpachina', ya'ipiya sha'huitëquë' inahuarinta' nanan anoyachina'. Inapitarinta' pënëantapirinahuë', co inapita tëranta' yanatantahuachinhuë', ama huachi iyama pochín ni'cosohuë'. Co imarinso pochínhuë nipon. Noma copirno marë' coriqui ma'patona'pi pochín nipon ni'co huachi.

¹⁸ Oshahuanacaso' co yananiantohuachinhuë', sha'huitëquë': 'Tëhuëenchachin iyasha oshahuanan. Co naniantëranhuë' ni'ton, co Yosë inquitarinquënhuë' itëquë'. Yosërinta' inachachin napotapon. Nipirinhuë', oshanën marë' sëtaton Yosë yonquiantahuachin, noyatapon. 'Oshanën iyasha Yosë inquitarinquën, itëquë'. Yosërinta' oshanën inquitaton, noya ni'sarin huachi.

¹⁹ Catoyanquëma tëranta' napopianachin yonquiatoma Yosë nontohuatama', Yosë natanatënuquëma', catahuarinquëma'.

²⁰ Chinotamacoso marë' niyontonpatama', canpitaro'co ya'huërahuë. Carayanquëma tëranta' niyontonpatama', canta' inaquë ya'huërahuë," ténin Quisoso.

²¹ Ina quëran Pitrori itërin:

—A'na iyahuë Siniro ma'sha onpotohuachinco, nanan anoyachi, tënahuë. Nipirinhuë', naquëranchin naquëranchin ma'sha onpotohuachinco, ¿onpo onporota' nanan anoyachi? ¿Canchisëro' pochín nimara ti? itërin.

²² —Co canchisëroichin nanan anoyatacaso' ya'huërinhuë'. Canchisë shonca canchisëro'* anoyatoco', itërin Quisosori.

Co nanan anoyatona'pihuë'

²³ Ina quëran itaantarin:

"Yosë hua'anëntërinso' a'chinchinquëma', natanco'. A'na hua'an naporinso pochín ninin. Na'a piyapinënpitari nihuirin ni'ton, a'naya a'naya amatërin natanacaso marë'.

²⁴ Napohuachina, a'nara' quëntapi na'a huaranca nihuirinso'. Co apira pahuëretochináchinhuë' nihuitërin.

²⁵ 'Hua'huayátërahuë' nihuirinco ni'ton, co onporonta' nanitarinhuë' pahuëreincoso', ta'ton, inpriatonën itapon: 'Iso quémapi co nanitërinhuë' pahuëreincoso'. Chiminaquë huarënta' sacatopirinhuë', co onporonta' pahuërarincohuë'. Napoaton ya'ipi ma'shanënpita matonquë'. Ina quëran inaora chachionta' pa'anquë'. Sa'in, hui'ninpitare' chachin pa'anquë' pi'pian tëranta' cana'i, itërin hua'ani.

²⁶ Ina natanahuaton, nihuitona'pi chiniquën pa'yanin. Isonahuaton, nohuantaso' mosharin. 'Nosoroco siniro oshaquëran ya'ipiya pahuëre'inquën. Ama pa'ancoisohuë', itërin.

²⁷ Napotohuachina, hua'ani nosororin. Nosoroaton, ya'ipi nihuirinso' ayataton noya a'parin huachi.

²⁸ Nihuitona'piso nipirinhuë' pipirahuaton, a'na iin pi'pian nihuirinso' quënanconin. Pasa tahuëri sacatohuachina canarinsoichin nihuirinhuë', maconorahuaton, chiniquën no'huirin. 'Ya'ipi nihuirancoso' apiramiáchin pahuëreco huachi,' itërin.

²⁹ Ina quëmapinta' isonahuaton, na'con mosharin. 'Nosoroco iyasha oshaquëran ya'ipi pahuërearanquën, itopirinhuë',

³⁰ co pi'pian tëranta' nosororinhuë'. Tashinan pëiquë apo'motërin. 'Pahuëre'taquë huarë' pipiin, itërin.

* **18:22 Canchisë shonca canchisëro' topachina:** Onponta nanan anoyatacaso' ya'huërin, tapon napotërin.

³¹ Hua'an piyapinēnpitaso' ina ni'sahuatona', no'huitopi. 'iMa'huantacha ninin paya! Co pi'pian tēranta' nosororinhuë', ta'tona', hua'anēna ya'ipiya sha'huitonpi.

³² Ina natanahuaton, ni'huatona'pi amataantarin. 'iQuēmaso' pa'pi co noyahuë' cantāteran! "Nosoroco," itēranco ni'ton, hua'huayātērahuë' ni'huipirancohuë', ya'ipiya topinan ayatēranquēn.

³³ Carinquēn nosororanquēnso pochachin a'na iyasha nosorocamaso nipirinhüë', ¿co pi'pian tēranta' nosororanhüë' ti?' itērin.

³⁴ Ina quēran chiniquēn no'huiton, sontaro'sa' amatahuaton, tashinan pēiquē apo'motērin anta'. 'Pahuērēinco huarē' chiniquēn aparisitēquē', itērin," tēnin.

³⁵ Ina quēran itaantapon:

—Inapochachin Tata Yosē na'con nosoroatēnquēma', ya'ipi oshanēma' yainquitopirinquēmahuë', co canpita capini nanan anoyatohuatamahuë', co oshanēma' inquitarinquēmahuë'. Chiniquēn parisitarama'. Ya'ipi cancanēma quēran huarē' nanan anoyatacaso' ya'huērin, itērin Quisosori.

19

Sa'ahuano'sa' pēnēninsō'

(Marcos 10.1-12; Lucas 16.18)

¹ Nani a'chinahuaton, Cariria quēran pipirin. Cortanii' aquētēran paaton, Cotia parti cancoantarin huachi.

² Notohuaro' piyapi'sari imasapi. Inaquē na'a cania'piro'sa' anoyatērin.

³ Ina quēran a'naquēn parisioro'santa' huë'pi. Nonpintatona', atēhuëcaiso marē' nontiipi: —¿Noya ipora sa'ango' tē'yatacaso' ti? itiipi.

⁴ —¿Ma'ta' Yosē quiricanēn quēran sha'huitērinpoa'? Iraca ya'nān piyapi nipon, catoíchin Yosēri ninin. A'na quēnapi, a'na sanapi, inaíchin ninin.

⁵ "Napoaton quēnapi sa'apachina, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'inē' nichinpitacaso' ya'huērin. Cato' piyapi nipirinhüë', a'naíchin pochin Yosēri ni'nin," tēnin.

⁶ Catoya'pi nipirinhüë', a'naíchin pochin ni'nin. Nani Yosēri asē'quērin ni'quēhuarē', co onporonta' sa'ama' tē'yatacaso' ya'huērinhuë', tēnahuë, itērin Quisosori.

⁷ —¿Onpoatonta' nipachin, iraca Moisésēso' pēnēninsō' sa'ango' tē'yatacaso'? "Sa'ango' yatē'yatohuatera, coisēquē aninshitahuatē', tē'yatērē'," tēnin, itopi parisioro'sari.

⁸ —Co tē'yatacaso' pēnēninquēmahuë'. Co natantochináchinhuë' cantāterama' ni'ton, napotērinquēma'. "Coisēquē ninshitaquē huarē' tē'yatērē'," itopirinquēmahuë', ya'nān nipon quēran huarē' co Yosē nohuantērinhuë' sa'ama' tē'yatacaso'.

⁹ Napoaton carinquēma' pēnēninquēma'. Co sa'ama' monshihuanpirinhüë', tē'yatohuatama', oshahuanama'. Ina quēran a'na sanapi mapatama', co inaso' sa'amahuë'. Monshitēramaso pochin Yosēri ni'nin, itērin.

¹⁰ Ina natanahuatona', ca'tano'sanēnpitari itapona':

—Ina pochin ni'quēhuarē', co noyahuë' sa'acaso' nimara, itopi.

¹¹ —A'naquēn mini Yosē nohuanton co sa'apihuë'. Na'con na'conso nipirinhüë' noya sa'acaso'.

¹² A'naquēn hua'huatapona quēran huarē' inachin co nanitopihuë' sa'acaiso'. A'naquēonta' a'napitari ma'sha onpotērin ni'ton, co huachi nanitopihuë'. A'naquēonta' na'con na'con Yosē marē' yasacatona', co sa'apihuë'. Ina pochin nicacamaso' nohuantohuatama', inapoco', itērin Quisosori.

Hua'huaro'santa' nosororinsō'

(Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17)

¹³ Ina quēran hua'huaro'sa' quēpi Quisosori sē'huamotocaso marē'. Inapotahuaton, inapita marē' Yosē nontērin. Na'a hua'huaro'sa' quēntapirinhüë', ca'tano'sanēnpitari co nohuantopihuë':

—Ama napotocosohüë'. Quisoso apinama', itopi.

¹⁴ Quisososo nipirinhüë' tēnin:

—Tananpitoco' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacosohüë'. Hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Inapita pochin cantantohuatama', Yosē hua'anēntērinquē ya'conarama', itahuaton,

¹⁵ hua'huaro'sa' sē'huamotorahuaton, Yosē nontērin noya ya'huëcaiso marē'. Nani Yosē nontohuachina, pa'nin huachi.

Ma'huanyaimarinso'

(Marcos 10.17-31; Lucas 18.18-30)

¹⁶ Ina quēran a'na quēmapi huëcapairin.

—¿Ma'ta' Maistro caso' nii nanpimiata'huaso marē'? Sha'huitoco canta' noya nii, itērin.

¹⁷ —¿Ma'marëta' noya nininso' natananco? Yosëichin noya noyaso'. Nanpimiatamaso' nohuantohuaton, pënëntërinso' natëquë', itërin.

¹⁸ —¿Insopitata' natëca'huaso' ya'huërin? itërin ma'huani.

—“Ama piyapi tëpaquësohuë'. Nani sa'an ya'huëtöhuachinquën, ama monshihuanquësohuë'. Ama ihuatëquësohuë'. Ama nonpinapiquësohuë'.

¹⁹ Tata natëquë'. Mamanta' natëquë'. Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroquë', itërin Quisosori.

²⁰ —Hua'huatapo quëran huarë' inapita natërahuë. ¿Ma'ta' pahuantarinco nica'huaso'? itaantarin ma'huani.

²¹ —Yosë pochachin cancantamaso' nohuantohuaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtëquë'. Ina quëran imaco huachi. Co huachi ma'sharáchin yonquihuatanhuë', inápaquë canamiataran, itërin Quisosori.

²² Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuë'. “Hua'huayátërahuë ma'sha ya'huëtërinco,” ta'ton, sëtërin. Sëtaton, pa'nin huachi.

²³ Nani pa'pachina, ca'tano'sanënpita itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi. ²⁴ Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyoso panca masho ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ma'huano'saso' ina quëran saca sacai Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁵ Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—Napoahuarë' ¿cha'ërë'po ta'ma a'naya tëranta nica? nitopi.

²⁶ Ya'ipiya notëërahuaton, itapon:

—Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëichin nanitërin anoyacancantintinquëmaso'. Ya'ipiya nanitaparín, itërin.

²⁷ —Ni'quë' Maistro. Quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuë' patahuatoi, imasarainquën. ¿Ma'ta' ina marë' canapoi? itërin Pitrori.

²⁸ —Tëhuëchachin iyaro'sa' canaarama'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri ya'ipiya anoyatarahuë. Naporo' noya noya ya'noato, hua'anëntacaso' shiraquë huënsëarahuë. Inaquë coisë pochin no'tëquën sha'huitarahuë. Canpitanta' acoaranquëma' ya'ipi israiro'sa' shonca cato' huënton chachin nininso' hua'anëntacamaso marë'. Shonca catonquëma' napoarama'.

²⁹ A'naquëma mini imamacoso marë' ma'shanëma' patarama'. Ina marë' Yosë acanaarinquëma'. A'naquëma' pëinëma', iyaparima', oshiparima', tataparima', mamaparima', sa'ama', hui'nama', no'panëma' inapita patarama' a'chinacaso marë'. Inapohuatama', a'na'chin marë' pasa aquëtë canarëso pochin quëtërinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

³⁰ A'naquënso ipora chiniquën nanantopirinahuë', a'na tahuëri topinan piyapi pochin nisapi. A'naquënso nipirinhuë' ipora topinan piyapi pochin nicaponaraihuë', a'na tahuëri chiniquën nanantapi, itërin Quisosori.

20

Sacatoro'sa' canapiso'

¹ “Natanco iyaro'sa', Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. A'na quëmapa ya'huërin, pancana no'pa' hua'anëntërinso'. Inaquë opasáchin sha'nin. Panca imin ya'huëtërin ni'ton, piyapi'sa' nohuantërin iminënquë asacatacaso marë'. Tashiramiachin pa'nin sacatoro'sa' yonipon.

² A'naquën quënanconahuaton: ‘Sacatoco’, itohuachina, natanpi. ‘¿Onpo marëta' asacataranco?’ itohuachinara: ‘A'napita canapiso nápo' pahuëëaranquëma’, itërin. ‘Noy-ahua’. Ina nápo marë' ni'quëhuarë', sacatarai,' topachinara, iminënquë a'parin sacatacaiso marë'.

³ Ina quëran yono pi'iriahuasos', cachiquë paantarín a'na sacatoro'sa' yoniantacaso marë'. A'naquën quënancoantarín.

⁴ ‘Canpitanta' iminëhuëquë sacatoco' no'tëquën pahuëë'inquëma', itohuachina: ‘Noy-ahua’. Sacachii nipachin,' ta'tona', inahuanta' paantapi sacatapona'.

⁵ Ina quëran camotëchin naquëranchin cachiquë paantarahuaton, a'napitanta' iminënquë a'parin sacatacaiso marë'. Tëhuëënahuasos', inapotaantarín.

⁶ I'huaraya huarë' naquëranchin cachiquë paantarahuaton, quëmapa'sa' quënancoantarín. ‘¿Onpoatomata' topinan huaniarama'? ¿Ya'ipi tahuëri ipora co sacatëramahuë' pa?’ itoonin.

⁷ ‘Co sacachátëraraihuë'. Co inso tëranta' camairincoihuë' ni'toi, ninaarai,' itopi. ‘Inta nipachin, canpitanta' iminëhuëquë sacatoco’, itërin. A'na oraichin pi'i ya'conacaso' nisapirinhuë', pa'pi sacatapona'.

⁸ Nani tashihuachina, hua'anëni inpriatonën sha'huitërin: 'Ya'ipi sacatoro'sa' amatahuaton, pahuërëquë'. I'huaraya huarë' sacatërsinopita'ton pahuërëquë', itërin.

⁹ A'na oraíchín sacatopirínahuë', huë'pachinara, ya'ipi tahuëri nanirínso' pahuërërin.

¹⁰ Tashiramíachín sacatopísopita ina ni'sahuatona', yonquiapi: 'Na'con na'con canpoaso' pahuërëarínpoa', ta'tona', huë'pirínahuë'. Ina nápo chachín pahuërërin anta'.

¹¹ Coríqui ma'pataponaríahuë', hua'anën no'huiconpi.

¹² 'Pasopitaso', a'na oraíchín sacatopi. Quiyaso nípírinhuë', ya'ipi tahuëri sacatërai. Tashiramíachín quëran huarë' pi'i pi'carincó. Hua'qui' sacatopiríahuë', napopianachín pahuërërancoi. Co no'tëquën pahuërërancoihuë', itërin a'nari.

¹³ 'Co'chi iyasha nonpintëranquëmahuë' paya. Ina nápo coríqui marë' ya'ipi tahuëri sacatarai, itëramaco ni'ton, no'tëquën pahuërëranquëma'.

¹⁴ Canaranso' masahuaton, paquë huachi. A'napitaso' co hua'qui' sacatopirínahuë', caora nohuaton, ya'ipi tahuëri nanirínso' pahuërërahuë'.

¹⁵ Caoranquën coríqui ni'ton, onposona nohuantohuato, inanapo pahuërëta'huaso' ya'huërin. Inapita nosoroato, pahuërërahuëso marë' ¿no'huiramaco ti?' itahuaton, a'parín huachi.

¹⁶ Tëhuënachín a'naquënsó' ipora co piyapi'sari noya ni'pirínahuë', a'na tahuëri Yosëri noya ni'sarin. A'naquënsó' nípírinhuë' ipora piyapi'sari noya ni'pirínahuë', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisósori.

Chiminacaso' sha'huitantarínso'
(*Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-34*)

¹⁷ Ina quëran Quirosarínquë paantapi. Paponá pochín ca'tano'sanënpita amashamiachín quëparahuaton, inapitaráchín sha'huitantarín.

¹⁸ —Natanco iyaro'sa'. Quirosarínquë paantarëhua'. Inatohua' Yosë quëran quëmápicó nípírahuë', sha'huirapiarinaco. Cotío hua'ano'sa', maistro'sa', inapita masahuatonaco: "Tëpacaso' ya'huërin," tosapí.

¹⁹ Ina toshahuatona', nisha piyapíro'sa' sha'huitapí aparísitinacoso marë'. Tëhuarahuatonaco, chiníquën huihuíarinaco. Huihuitonaco, pë'shaarínaco. Ina quëran corosëquë apatanantarínaco chimina'huaso marë'. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nánpiantarahuë huachi, itaantarín.

Santiaco, Coansha inapita nohuantopísó'
(*Marcos 10.35-45*)

²⁰ Ina quëran cato' ca'tano'sanënpita huë'pi Quisósó nontacaiso marë'. Sipítío hui'nínpita inahuaso'. A'shinë chachín huë'pi. A'shínsó' isonahuaton:

Pí'pían Síníoro nonchínquën, topíraihuë', itërin.

²¹ —¿Ma'ta' imoya nohuantëran? itërin Quisósori. —Hua'an ya'conpatan, hua'huahuëpita chiníquën nanan quëtëquë', topírahuë'. Quëma pírayan ahuënsëquë', a'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran ahuënsëquë', itërin.

²² —Canpitaso' co ya'ipi nitochátërramahué' ni'ton, co no'tëquën yonquiramahuë'. Máin o'orëso pochín chiníquën parísitarahuë'. Canpítanta' aparísitohuachínëncuëma', ¿ahuantapoma' ti? itërin.

—Ahuantarai, topí cato chachín.

²³ —Imaramaco ni'ton, canpítanta' parísitapoma míní. Napoaponahuë', co caso' nanítërahuë' chiníquën nanan quëtë'ahuanquëmaso'. Tata Yosëichín nanítërinso'. Inari nohuantërsinopita acoarin. Nani inapita marë' taparín huachi, itërin.

²⁴ Ina quëran oshaquëran a'napita ca'tano'sanënpítari natanpi. "Chíní chiníquën nanantacaiso' ¿nohuantopí ti?' ta'tona', no'huípi.

²⁵ Quisósoso nípírinhuë', ya'ipi ca'tano'sanënpita përasahuaton, pënënin:

—Nisha piyapíro'sa' chiníquën nanantacaiso' pa'yatopí. Hua'ano'saso' chiníquën nanantatona', piyapínënpita no'huiana quëran camaípi.

²⁶ Canpítaso' nípírinhuë' ama inapita pochín cancantocosohué'. Yosë huëntonëncuë ya'conpatëra, co chiníquën nanantacaso' nohuantërhué'. Noya noya iyaro'sa' yanípátama', ya'ipi piyapí'sa' catahuaco'.

²⁷ Piyapínëncuë pochín cancantoco'. Catahuacasoáchín yonquíhuatama', Yosë noya noya ni'sarínquëma'.

²⁸ Canta' Yosë quëran quëmápicó níporahuë', co a'napita camaíca'huaso marë' o'marahuë'. Piyapí'sa' catahuaca'huaso marë' o'marahuë'. Chiminarahué' na'a piyapí'sa' nicha'ëca'huaso marë', itërin Quisósori.

Somaraya nínínso'
(*Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43*)

²⁹ Paantarahuatona', a'na ninanoquë canconpi, Quirico itopiso'. Ina quëran pipi-huachina, notohuaro' piyapi'sari imasapi.

³⁰ Cato' quëmapi'saso nipirinhue', ira yonsanquë huënsëapi. Somaraya ni'tona', inaquë huënsërapì coriqui ma'patacaiso marë'. "Quisoso na'huërarin," topachinara, chiniquën përapì.

—jNosorocoi Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosorocoi quiyanta' topiraihuë', itopi.

³¹ A'naquëni natanahuatona', no'huipi: "Ta'toco'," itopirinhue', aquëtë chachin chiniquën nontopi.

—jOnpopionta' Sinioro nosorocoi quiyanta' topiraihuë'! itantapi.

³² Napotohuachinara, Quisososo chiniconahuaton:

—Sha'huitoco' huë'ina', itërin. Huë'pachinara:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpochinquëma'? itërin.

³³ —Anoyarayatocoi Sinioro quiyanta' ni'chii, itopi.

³⁴ Itohuachinara, nosoroaton, së'huarayarín. A'naroáchin noya ni'topi. Inapotohuachina, Quisoso imapi huachi.

21

Quirosarinquë canconinso'

(*Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19*)

¹ Nani Quirosarinquë ya'caritahuatona', Oriposë panëinquë canconpi. Ina ya'cariya a'na ninano' ya'huërin, Pitipaqi itopiso'. Inaquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanënpita sha'huitërin:

² —Paso' ninanoquë paco'. Pëi' ya'natimarinquë canconpatama', mora hua'huinë chachin a'sonpínan quënanconarama'. Hua'huinso', hui'napishin. Cato chachin i'quiritahuatoma', quëshico.

³ "¿Onpotaomata' i'quiritaramaso'?" itohuachinëinquëma', "Siniorori nohuantërin. Apira isëquë acoquiatarai," itoco'. "Quëpaquë' nipachin," itohuachinëinquëma', quëshico, itërin.

⁴⁻⁵ Iráca Yosë nohuanton pënëntona'píri ninshítaton tapon:

"Quirosarinquë ya'huëpíspita sha'huitëquë':

"Ni'co' iyaro'sa'. Hua'anëma' huë'sarin catahuainquëmaso marë', Yosë a'patimarinquëmaso'. Chiniquën nanantaponahuë', topínan piyapi pochín cancantaton, mora hui'napishin aipi huënsëriarín, itëquë'," tënin.

Iráca ninorinso chachín Quisoso mora aipi paacaso yonquirín.

⁶ Ca'tano'sanënpitaso pa'sahuatona', Quisosori camairinso chachín nipi.

⁷ I'quiritahuatona', cato chachin quëntapi. Mora aipi a'mopiso' huëtóhuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

⁸ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', a'mopiso' iraquë huëtópi. A'naquëonta' panpë mono pochín nininso' masahuatona', no'paquë huëtópi. Inaquë Quisoso pa'sarin huachi.

⁹ A'naquën quëchitërapì. A'naquëonta' imasapi. Papona pochín chiniquën nonsapi:

—jNicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico shiin inaso'. ¡Quëmari chachín chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, isairio'sacoi hua'anëntaríncoi! itopi.

¹⁰ Quirosarinquë canconpachina, ya'huëhuano'sa' pa'yanatona', noncaroapi.

—¿Ma piyapita' isoso'? topachinara,

¹¹ —Co'ta Quisoso, Cariria parti ya'huërinso'. Nasarito quëran huëcaton, na'con pënëntërin, itopi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(*Marcos 11.15-19; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22*)

¹² Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paaton, ya'conconin. Inaquë na'a nipa'antopisopita quënanconahuaton, a'parin. A'naquën coriqui nicanpiarapirinhue', misanënapitanta' pitara'piarín. Nëpë' pa'aninsopitanta' a'paton, huënsëpíso' pítarin.

¹³ —Yosë quiricanën quëran pënënpoa'. "Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huërin piyapi'sa' nontinacoso marë'," tënin Yosë. Canpitaso nipirinhue', ihuatéro'sa' ya'huëpíquë pochín nitërama', itërin Quisosori.

¹⁴ Ina quëran na'a cania'píro'sa' Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpi Quisosori anoyatacasso marë'. A'naquën somaraya nininso'. A'naquëonta' apiaro'sa'. Inapita huë'pachinara, a'naroáchin anoyatërin.

¹⁵ Cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapitaso' ni'sápi. Hua'huaro'saso nipirinhue' pa'yatatona', chiniquën nonsapi. "¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico' shiin inaso'. Yosë chachín a'patimarinpoaso'," tosapì. Ina natanahuatona', hua'ano'sari no'huipi.

¹⁶ No'huitona', Quisoso itopi:

—Isopita napopiso' ¿co natananhué' ti? itopi.

—Natanahué' mini. No'téquén nansapi. Yosé quiricanénquë naporin:

“Quëma nohuanton, hua'huaro'sa' nóya nonapiarinénquën.

Sho'shopia'huaro'sa' niponaraihué', 'Ma noyanquëncha quëmaso paya,' itarinénquën,” ténin, itërin Quisosori.

¹⁷ Ina toshuaton, Pitaniaquë pa'nin. Inaquë hué'ëpatërin.

Iquira nara ahuirinso'

(Marcos 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Tashiramiachin ninanoquë paantapon pochin, Quisoso tanarin.

¹⁹ Aquë quëran iquira nara quënanin, ira yonsanquë huanirinso'. “Inaya tëranta' nitërinso' ma'to ca'i,” ta'ton pa'pirinhué'. Na'con monohuanaponahué', co manta' nitërinhué'. Ina ni'sahuaton:

—Ama huachi iso nara nichinsohué', ténin Quisoso. Napohuachina, nara a'naroáchin ahuirin.

²⁰ Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' Maistro, iso nara a'naroáchin ahuirin? itopi.

²¹ —Tëhuënychachin Yosë ya'ipi nanitaparín. Ina nontohuatama', ya'ipi cancanëma quëran natëco'. “Co Yosë catahuarincohué',” ama tocosohué'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', sacai' nininso' nanitaparama' canpitanta'. “Yosë nohuanton, iso motopi nichí'huincarahuatón marëquë niichin” tënama' naporini, ina nohuanton, inapo'itonhué'.

²² Yosë nontohuatama', noya natëco'. “Tëhuënychachin Yosë catahuarinco,” topatama', na'con catahuarinquëma'. Ma'sona tëranta' nipatama', acotarinquëma', ténin.

Chiniquën nanantërinso'

(Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8)

²³ Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paantarin piyapi'sa' a'chintantacaso marë'. A'chinaquëya', cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', inapita hué'pi.

—¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso'? Sha'huitocoi, itopi.

²⁴ —Inta nipachin, carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

²⁵ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichinquëma', itërin Quisosori.

Natanahuatona', inahua capini ninontapi.

—¿Ma'ta' itahua? “Yosëri nanan quëtërin aporintacaso',” itohuatëhua', “¿Onpoatomata' nipachin co natëramahué'?” itarinpoa'.

²⁶ Nipirinhué', “Co Yosëri nanan quëtërinhué'. Piyapiri quëtërin,” itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huarinënpoa'. “Yosëri a'parin pënëntacaso marë',” topi ya'ipiya, nitopi.

²⁷ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona':

—Ahuën. Co quiyaso' nitotërai hué'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotërai hué', toconpi.

—I'yan, napohuaré' co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahué', itërin Quisosori.

Cato' hui'napi'sa' napopiso'

²⁸ Ina quëran itaantarin:

—Apira iyaro'sa' a'chintaanta'inquëma' yonquico'. A'na quëmapi ya'huërin opa sha'na'pi. Inaso', Cato' hui'nin ya'huëtërin. A'naso' sha'huitërin: “Ipora tahuëri, conpa, iminquë sacatonquë',” itopirinhué',

²⁹ “Inca tata, co yasacatërahué',” itërin. Napotaponahué', oshaquëran yonquiantarin. Noya cancantaton, sacatapon pa'nin.

³⁰ A'na hui'nionta' camairin iminquë sacatacaso'. “Noyahua'. Pa'i nipachin canta' sacachi,” itaponahué', co pa'ninhué'.

³¹ Cato' hui'nin chachin sha'huitopirinhué', ¿insoarita' natërinso'? itërin Quisosori.

—Ya'nan camairinso' pa'pin natëton, sacatërin, itopi.

—No'téquën naporama'. A'naso' “Pa'i nipachin,” taponahué', co pa'ninhué'. In-apochachin copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa', monshihuana'piro'sa', inapita co noyahué' yonquipirinahué', iporaso' ina naniantahuatona', Yosë imasapi. Imatona', tëhuënychachin hua'anëntërinquë ya'conapi. Canpitaso nipirinhué' co yaya'conamahué'.

³² Coansha Paotista pënënpirinquëmahué', co yanatëramahué'. Noya cancantamaso marë' a'chintopirinquëmahué', co yanatëramahué'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa',

monshihuana'piro'sa', inapitaso nipirinhuè' a'naroáchin natëtona', noya cancantopi. Ina nicapomarahué', co yonquiramahuè'. Co natëtochináchinhuè' cancantërama', itërin.

Inpriatoro'sa' co noyahué' yonquipiso'
(Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19)

³³ Ina quëran itaantarín: “A'nanta' pënënto nanan, a'chinchinquëma', natanco'. A'na quëmapi pancana imianatërin. Inaquè oparachin sha'nin. Nani pairapirahuaton, na'pi quëran nani ninin opa to'poitona' huino nicacaiso marè'. Naporahuaton, tori ninin. Inaquè piyapinë ya'huaton nocorarin ama ihuacaiso marëhuè'.

Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marè'. ‘Sacatëramaso marè' patoma nitërinso' canpitaoranquën marè' maco'. Patomachin canta' acotoco,' itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin huachi.

³⁴ Ina quëran nani nitohuachina, aquè ya'huërin quëran piyapinëpita a'parin patoma nitërinso' ma'pacaiso marè'.

³⁵ A'papurinhuè', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. A'naso' tëpapi. A'nanta' na'piquè të'yaratona', tëpapi.

³⁶ Naquëranchin hua'anëni a'napita a'paantarín. Na'a piyapinëpita a'paantapurinhuè', inachachin nitantapi. Ahuëantarahuatona', topinan a'paantapi.

³⁷ Ina quëran hua'anënso' yonquiantarin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papirahuè', co manta' quëtöpihuè'. Hui'nahuè' chachin nipachin a'pa'i. Ina tëhuëchinsó' natëapona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'papurinhuè'.

³⁸ Ya'caritëraso', inpriatoro'sari quënanpi. ‘Ni'cochi. Hui'nin chachin huè'sarin huachi. Pa'pin chiminpachin, iso no'pa chachin hua'anëntapon. Huëco' tëpa'ahua' ya'ipi ma'shanënpita matahua', nitöpi.

³⁹ Naporahuatona', hua'anën hui'nin mapi. Masahuatona', aipiran të'yatöpi. Ina quëran tëpapi huachi.

⁴⁰ Napotohuachinara, ¿ma'ta' onpotintapon hua'anëni, hui'nin chachin tëpatöpi ni'quëhuarè'?" itërin Quisosori.

⁴¹ —Pa'pi co noyahué' nipi ni'ton, chiniquën no'huiton, a'naroáchin tëpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantarín. Inapitaso' opa nitohuachin, no'tëquën quëtapi huachi, itöpi.

⁴² —Íráca Yosë quiricanënuè' ninshitërinso' ¿co nontëramahuè' ti? Ninshitatón, naporin: “Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi quënanpirinahuè', pëina'piro'sa' co nohuantëramahuè'. ‘Naponin,' ta'tona', të'yatöpirinahuè'.

Hua'anëni maantarahuaton, ‘Iso na'pi na'con na'con nohuantërahue pëica'huaso marè', ta'ton, noya acoantarín.

Yosëri chachin inapötërin. Napaoton ‘ma noya' tënëhua',” ténin quiricanënuè'.

⁴³ Napaoton itaranquëma', Yosë yahua'anëntöpirinquëmahuè', co nohuantëramahuè' ni'ton, a'poarinquëma'. Nisha piyapiro'sa' piyapinënpita pochin ni'sarin. Inapitaso' noya natëapi. [

⁴⁴ Ina na'pi i'patohuatëra, anotatë' ya'panè'. A'na tahuëriso nipirinhuè' ina na'piri chachin anoantohuachin, a'naquën ni'sharianin,] itërin Quisosori.

⁴⁵ Natanahuatona', cotio hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita yonquipi. “Canpoa' chinotatonpoa' pënënarinpoa',” ta'tona', no'huipi.

⁴⁶ No'huitona' tashinan pëiquè yapo'mopirinahuè', piyapi'sa' të'huatona', co mapihuè'. Notohuaro' piyapi'sa' Quisoso noya natanpi. “Yosëri chachin acorin pënëinpoaso marè',” topi. Napaoton cotio hua'ano'sa' co nanitöpihuè' Quisoso macacaiso'.

22

Coshatacaso marè' amatërinso'pita
(Lucas 14.15-24)

¹ Ina quëran a'na pënënto nanan ya'huëré', sha'huitaantarín:

“Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'.

² A'na copirno naporin pochin ninin. Inaso', hua'huayätërahue piyapi'sa' hua'anëntërin. Hui'nin yasa'apachina, panca pita nisarin.

³ Napaoton piyapinënpita a'parin piyapi'sa' sha'huitacaiso marè'. Sha'huitöpirinahuè', co nohuantöpihuè' huëcacaíso'.

⁴ Copirnosó natanahuaton, a'napita piyapinënpita a'paantarín: ‘Sha'huitonco' manóton huè'ina'. Nani ohuacaro'sa' amoshin nipisöpita atëpatërahue capasó marè'. Nani ya'ipi taparahue. Huëco huachi ca'ahua', itonco', itahuaton a'parin.

⁵ Pa'sahuatona', sha'huitaantapurinahuè'. ‘Co'chi nanitëraihue paya,' toconpi a'naya a'naya. A'naso' iminquè pa'nin. A'nanta' ma'sha pa'anapon pa'nin.

⁶ A'naquéniso', piyapinēnpita masahuatona ahuēpi. Inapotatona' tēpapi.

⁷ Copirnosó' natantahuaton, chiniquén no'huitērin. Sontaro'sa' a'parin ana'ntacaiso maré'. Piyapinēnpita tēpatopi ni'ton, inahuanta' sontaro'sari tēparin. Napotahuatona' pēinēnapita ahuiquitopi.

⁸ Piyapinēnpita amatantarahuaton, sha'huitērin. 'Pita maré' nani tapapirahué'. Amatērahuēsopitaso' co inashitopihué' isēquē nicacaiso ni'ton, co huachi inapita yonquirahué.

⁹ A'na ira a'na ira pa'tatoma', a'napita piyapi'sa' quēnanpatama', sha'huitonco' hué'ina'. Inso tēranta' quēnanpatama', sha'huitoco' hué'ina'. Hui'nahué sa'acaso maré' noya pita nisarahué', itērin.

¹⁰ Piyapinēnpita pa'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitēra'piapi. Noya nipisopita, co noyahué' nipisopitanta' sha'huitēra'piapi. Pita pēi' noyá ya'sotopi.

¹¹ Ya'conahuaton copirnosó', a'naya a'naya noya nontērin. A'na quēmapišo nipirinhué', co noya nitaparinhué' pita pēiqué ya'conacaso maré'.

¹² Ina ni'sahuaton, copirnorit itērin: '¿Onpoatonta' iyasha co noya nitapaponahué' ya'conan?' itērin. Napotopirinhué', co manta' tēninhué'. Tapanaton, ta'tárin.

¹³ 'Iso quēmapi masahuatoma', tonpoco'. Pa'on, tanpaquén, inapita noyá tonpoco'. Nani tonporahuatoma', tashinanquē tē'yatoco'. Inatohua' piyapi'sa' na'nērapi, chiniquén parisitapi huachi,' itērin piyapinēnpita.

¹⁴ Inapochachin notohuaro' piyapi'sa' Yosēri amatērin huēntonēnquē ya'conacaiso maré'. Na'a natanpirinahué', caraichin huayonin," itērin.

Coriqui ma'patērinsó'

(Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26)

¹⁵ Parisioro'sa' natanahuatona', ninontopi. "Huēco' nonpintatēhua', nisha nisha natahuan'. Co no'tēquén a'panihuachinpoahué', sha'huirapiahua'," nitopi.

¹⁶ Napoaton a'naquén a'papi Quisoso natanacaiso maré'. Irotisé pa'yatopisopitanta' caraya pa'pi. Cancanahuatona', noyásha nontonpi nonpintacaiso maré'.

—Quēmaso' Maistro, noyanquén. Co onporonta' nonpinnanhué'. Yosē pēnēninpoaso' no'tēquén a'chintērancoi. Piyapi'sa' no'huipirinēnquēonta', co ina yonquiranhué'. Co hua'an tēranta' tē'huatēranhué'.

¹⁷ Napoaton yanatanainquén. Noma copirnosó' nisha piyapi nipoahué', ya'ipinpoa' hua'anēntērinpoa'. Nani pi'ipi coriqui ma'painpoaso maré' comisionēnpita a'parin. Hué'pachina, ¿noya ipora quētacaso', tí? ¿Ma'ta' Yosē nohuantērin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

¹⁸ Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itērin:

—¿Canpitaso' nonpintēnquēma'! ¿Ma'marēta' yaatēhuēraramaco?

¹⁹ Noma coriqui a'notoco ni'i, itērin. Napotohuachina, a'notopi.

²⁰ —¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininēonta' isēquē ninshitopi? itantarin.

²¹ —Noma copirno chachin, itopi.

—Copirno coriquinēn ni'quēhuaré', quētantaco'. Naporahuaton, Yosē nininpoa' ni'ton, hua'anēntērinpoa'. Ya'ipi cancanēma quēran ina natēcaso' ya'huērin, itērin.

²² Natanahuatona', pa'yanpi. "¿Ma noyacha a'panirinpoa' paya!" ta'tona', patopi huachi.

Piyapi'sa' nanpiantarapiso'

(Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40)

²³ Naporo' tahuēri a'napita cotio hua'ano'sa' hué'pi, satsioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chimpi. "Piyapinpoa' chiminpatēhua', co onporonta' nanpiantarihuahué'," toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huēcapiapi.

²⁴ —Íraca Maistro Moisésē pēnēninpoa': "Quēmapi sa'aponahué co hui'nin ya'huéyátērasohué' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroēn maantacaso' ya'huērin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huérētacaso maré'. Ina quēran mashotohuachin, ma'shanēn, no'panēn, inapita maantarin," tēnin Moisésē.

²⁵ Canchisé iyaro'sa' íraca ya'huērin. Paninanso' sa'apirinhué'. Co hui'nin ya'huéyátērasohué', sa'in ayananpirin.

²⁶ Ina iini chachin maantarin. Moisésē tēninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huéyátērasohué', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin. Canchisé iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tēranta' hui'nina ya'huéchátērasohué', ya'ipi taquipi.

²⁷ Ina quēran sanapinta' chiminin huachi.

²⁸ Canchisé chachin ina sanapiáchin mapirinahué', nanpiantacaso tahuēri nanihuachin, ¿inquén chachincha sa'in niné'poya? itopi.

²⁹ —Canpitaso' co no'téquēn yonquiramahuē'. Yosēso' chini chiniquēn nanantopirin-huē', co nohuitēramahuē'. Quiricanēonta' co nitotēramahuē'. Napoaton co nanitēramahuē' no'téquēn yonquicamaso'. Yosēso' ya'ipiya nanitaparín.

³⁰ Chiminpisopita nānpiantahuachina', co huachi sa'asapihuē'. Sanapi'santa' co huachi so'yaapihuē'. Anquēnīro'sa pochín nisapi.

³¹ Chiminpisopita tēhuēnchachín nānpiantarapi. Moisésē nontohuachina, Yosēri chachín sha'huitērin.

³² “Caso' Yosēco. Apraan chinotarínco. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarínaco,” itērin. Cara chachín iráca chiminpirinahuē', naporín. Nānpipisopitaráchin Yosē chinotapi. Napoaton inapitanta' chiminpirinahuē', Yosē marēso nānpirápi, itērin Quisosori.

³³ Piyapi'sa' ina natanahuatona', pa'yanpi. “¡Ma noyacha a'chintērinpoa paya!” topi.

Yosē na'con na'con nohuantērinso'
(Marcos 12.28-34)

³⁴ Natanahuatona', parisioro'santa' niyontonpi. “Quisoso no'téquēn a'panitaton, satorio'sa' atapanín ni'ton, co huachi yanatanpihuē',” ta'tona', niyontonpi ina nontantacaiso marē'.

³⁵ A'na maistro iráca nanan noya nitotērinso' huē'sahuaton, Quisoso nontīrin atēhuēcaso marē'.

³⁶ —Pi'pian Maistro yanatananquēn. Yosē na'con pēnēninpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantērin nicacaso'? itīrin.

³⁷ —Inta nīpachín sha'huichinquēn. Yosēso' Sinioro ni'ton, hua'anēntērinpoa'. Ina na'con nosorocaso' ya'huērin. “Ya'ipi cancanēma quēran, ya'ipi hua'yanēma quēran, ya'ipi yonquinēma quēran, ya'ipi inaquēranpita nosoromiatoco',” tēnin.

³⁸ Ina na'con na'con nohuantērin.

³⁹ Isonta' Yosē nohuantērin: “Quēmaora ninosororanso pochachín a'napitanta' nosoroco',” tēnin.

⁴⁰ Moisésē, pēnēntona'piro'sa', inapitaso' na'con pēnēntopirinahuē', nosorocaso' na'con na'con nohuantopi. Napoaton nosorohuatama', Yosē yonquirinso chachín imasarama', itērin Quisosori.

Yosēri a'paimarinso'
(Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44)

⁴¹ Parisioro'sa' nani niyontonpi ni'ton, Quisosorinta' natanarin no'téquēn ayonquicaso marē'.

⁴² —Iráca Yosē quiricanēnquē sha'huitērinpoa'. “A'na tahuēri a'na quēmapi acorarahuē piyapi'sa' nicha'écaso marē'. Inaso' Cristo itopiso',” tēnin Yosē. ¿Inta' shiín inaso'? itērin Quisosori.

—Tapico' shiín inaso', topi parisioro'sa'.

⁴³⁻⁴⁴ —Naporínchi paya. Inaso nīpirinhuē', iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachín Cristo ninoton, ninshitērin:

“Yosēri Sinioronēhuē sha'huitērin. ‘Inchinanēhuē quēran huēnsēquē’ inimiconēnpita cari minsēchinquēn, itērin Yosēri,” tēnin Tapi.

⁴⁵ Shia'huain nīponahuē', Cristo yonquiaton, “Sinioronēhuē,” tēnin. ¿Onpoatonta' naporín? itērin Quisosori.

⁴⁶ Natanaponaraihuē', co manta' a'panitopihuē'. “Yosē hui'nín chachín ni'ton, Tapiri Cristo chinotērin,” ta'caiso nīpirinhuē', co yanatēpihuē'. Napoaton naporo quēran huarē' tapanatona', co huachi nohuantopihuē' Quisoso natanacaiso'.

23

Parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita chiniquēn pēnēninso'
(Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ina quēran piyapi'sa' a'chintantarín. Ca'tano'sanēnpitanta' natanapi.

² “Tēhuēnchachín iyaro'sa', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita na'con a'chintatēnquēma': ‘Moisésē pēnēninpoaso' no'téquēn a'chinchinquēma'’, topi.

³ Yosē nanamēn a'chintohuachinēnquēma', noya natēco'. Nīpirinhuē', ama inapita nonan-cosohuē'. Inahuaso' pēnēnpirinēnquēmahuē', co cancanēna quēran imapihuē'.

⁴ Ni'co'. Panca pē'pēto quēpahuatēra, sacai' iratacaso'. Inapitaso' inapochachín a'chintērinēnquēma'. Co Yosē quiricanēnáchín a'chinpihuē'. Inahuara yonquinēna quēraonta' nisha nisha pēnēntopi. Panca pē'pēto apē'pētēreso pochín nitērinēnquēma'. A'chintopirinēnquēmahuē', inahuara chachionta' co natēpihuē'.

⁵ Pi'pian Yosë quiricanën ninshitahuatona', të'yainaquë achinpi piyapi'sari nicacaiso marè'. Naporahuatona', naporopi a'mopi nohuitacaiso marè'. 'Inapohuatèhua', piyapi'sa' noya ni'sarinënpoa', ta'tona', napopi. Napoaponaraihuè', co aquëtè' Yosë yonquipihuè'.

⁶ Pita nipachina, huancánachin yahuënséconpi. Niyontonpiso pèiquè ya'conpachinara, hua'ano'sapitarè' yahuënséconpi.

⁷ Cachiquè pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. 'Huè'cama maistro,' itohuachinara, pa'yatopi.

⁸ Canpitaso nipirinhuè', ama maistro itinëmaso nohuantocosohuè'. Ya'ipinquëma' iyama pochin nisarama'. Casáchin no'téquën a'chintëranquëma'.

⁹ Ama a'na piyapi na'con na'con pa'yatocosohuè'. 'Quëmaso' tata pochin ni'nanquën. Natëaranquën huachi,' ama itocosohuè'. Yosëichin natëcaso' ya'huërin. Inaso' tatanënpoa' inápaquè ya'huërinso'.

¹⁰ Ama hua'an pochin chiniquën nanan nohuantocosohuè'. 'Ca natëco,' ama tocosohuè'. Anáichin hua'an ya'huëtërinquëma', Cristo itopiso'.

¹¹ Yosë huëntonëquë ya'conpatëra, co chiniquën nanantacaso' ya'huërinhuè'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

¹² 'Caso' noya noyaco,' topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhuè', 'Caora co nanitërahue' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', Yosë catahuarinquëma'. Noya noya acoarinquëma', itërin.

¹³ Ina quëran Quisosori cotio maistro'sa', parisioro'sa' inapita pënënaton itapon:

"Cotio maistro'sanquëma', parisioro'sanquëma', canpitaso nonpintënuquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Co no'téquën a'chinamahuè' ni'ton, Yosë iranën ya'copiatè pochin nitërama'. Co no'téquën Yosë imatomahuè', co canpita tëranta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuè'. A'napitanta' yaya'conpirinahue', co catahuaramahuè' ya'conacaiso'. Canpita nonaninënuquëma' ni'ton, inapitanta' co ya'conpihuè'. [

¹⁴ Canpitaso nonpintënuquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Quëyorono'sa' nonpintërama'. Noya nontapomarahue', a'naya a'naya nonpintatoma', ma'shanënapita matërama'. Ina quëran niyontonpiso pèiquè ya'conpatamara, hua'qui' Yosë nontapomarahue', co cancanëma quëran imaramahuè'. Ina marè' aquè aquëtè' ana'intarinquëma'.]

¹⁵ Canpitaso' nonpintënuquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Nisha piyapi'sa' a'chintacamaso marè' ira iratërantarama'. Aquè paatoma', a'naya a'naya a'chintërama' canpita pochin yonquicaiso marè'. Natëhuachinënuquëma', aquè aquëtè' co noyahuè' cantantapi. Ya'ipinquëma' parisitopiquè pa'sarama huachi.

¹⁶ jMa'huantacha nisarama paya! A'napita yaa'chintopiramahuè', co no'téquën yonquiatomahuè', somaraya pochin cancantërama'. Somaraya nininso' co pi'pian tëranta' nanitërinhuè' a'napita quëpacaso'. Inapochachin canpitaso' co Yosë nohuitatomahuè', co nanitëramahuè' a'napita a'chintacamaso'. 'Yoscoarè' topatëra, no'téquën nontacaso' ya'huërin,' topi ya'ipi piyapi'sa'. Canpitaso nipirinhuè' nisha nisha tënama'. 'Yosë chinotopiso pèi' ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën,' itopiramahuè', nonpinpatamanta', 'Co ina marè' Yosë ana'intarinpoahuè', toconama'. 'Yosë chinotopiso pèiquè oro ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën, topatëra, naporu huarè' no'téquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuè'.

¹⁷ Co no'téquën yonquiramahuè'. Yosë chinotopiso pèi' mini oro quëran noya noya ninin. Oro inaquè ya'huërinso' co aquëtè' yonquicaso' ya'huërinhuè'. Co chinotopiso' pèiquè ya'huërinhuè' naporini, co Yosëri noya ni'itonhuè'.

¹⁸ Yosë chinotopiso pèiquè artaro ya'huërin. Inaquè ma'sha acopi Yosë chinotacaiso marè'. 'Artaro ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën,' tapomarahue', nonpinpatamanta', 'Co ina marè' Yosë ana'intarinpoahuè', toconama'. 'Ma'sha inaquè acopiso' ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën, topatëra, naporu huarè' no'téquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuè'. Yanonpinatoma', naporama'.

¹⁹ Somaraya pochin cancantatoma', co no'téquën yonquiramahuè'. Co ma'sha acopiso' aquëtè' yonquicaso' ya'huërinhuè'. Artaro mini ma'sha acopi quëran noya noya ninin. Artarocuè acopi ni'ton, Yosëri noya ni'nin.

²⁰ Artaro ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën,' topatama', ya'ipi inaquè acopisopitanta' yonquicaso' ya'huërin.

²¹ Yosë chinotopiso pèi' ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën,' topatama', Yosë inaquè ya'huërinso' yonquicamaso' ya'huërin.

²² Inapochachin 'Pi'iro'tè' ya'huërin ni'ton, no'téquën nontaranquën,' topatamanta', co pi'iro'téachin yonquicaso' ya'huërinhuè'. Yosë inaquè ya'huaton, hua'anëntarinpoa'. Inanta' yonquicamaso' ya'huërin.

²³ Canpitaso nonpintënuquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! 'Nani ma'sha quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin,' itërinpoa' Moisésë. Ina natëpiramahuè', nonpintënuquëma'

canpitaso'. Napoaton ma'sha sha'patamara, pi'pian quëtërama'. Ya'ipi coshoro apimotacaso marë' sha'nama' quëran huarë' diesmo quëtërama'. Inaso' noya nipirinhue', Yosë na'con na'con nohuantërinso' naniantërama'. Co no'tëquën nonamahuë'. Co sa'ahuaro'sa' nosororamahuë'. Naporahuaton, co cancänëma quëran huarë' Yosë natëramahuë'. Ina marë' ana'intarinqüëma'.

²⁴ Somaraya pochin cancantatoma', co no'tëquën a'chinamahuë'. Ni'co'. Canpitaso' yao'opatomara, ama o'oso tëranta' o'ocamaso marëhuë' noyá panshairama'. Napoapomarahue', camiyo a'naróchin mi'tëramaso pochin ninama'. Yosë na'con na'con nohuantërinso', co natëramahuë'.

²⁵ Canpitaso' nonpintëncüëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Tëhuëncachin yanonpinama'. Ni'co'. A'naquën minë', sënan, inapita pa'mohuachinara, aipiáchin pa'mopi. Acoposo nipirinhue', në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' piyapi'sa' noya nicainëncüëmasoachin yonquipiramahuë', acopo' cancänëma quëranso', co noya yonquiramahuë'. Nonpinatoma', yaihuatërama'. Ma'sharáchin nohuantatoma', co Yosë nohuantërinso' ninamahuë'. Ina marë' Yosë ana'intarinqüëma'.

²⁶ Canpitaso' parisioro'sanquëma', somaraya pochin cancantërama'. ¿Onporahuatomacha co no'tëquën yonquiramahuë' paya? Cancänëma'ton anoyatoco'. Ina quëran noya cancantatoma', noya nisarama huachi.

²⁷ Canpitaso' nonpintëncüëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Yosë quiricanën a'chinpiramahuë', yanonpinama'. Ni'co'. Chimipi na'pi naninquë po'mohuatëra, aipiran quëran huiríchinquë pashitëré'. Noyápiachin ya'nopirinhue', acoposo' nansë, nosha chanatërinso', inapita co nishinahuën' nisarin.

²⁸ Inapochachin canpitaso' ninama'. Piyapi'sa' noya nicatëncüëma: 'Ma noya maistro'sa' Yosë natëpi', topirinhue'. Acopo' cancänëma quëranso' nonpinatoma', pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

²⁹ Canpitaso' nonpintëncüëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Iráca Yosë piyapinënpita pënëntohuachinara, shimashonëmapitari no'huitona', tëpapi. Ipora canpitaso', pa'pitopiquë pëirapirama'. Noya quëmapi'santa pa'pitopiso', yancoro'sa' sharapirama'. Ama naniantacaso marëhuë' napotërama'.

³⁰ Inapotatoma' naporama': 'Iráca chachin ya'huërai naporini, co quiyariso' tëpa'itohue', topiramahuë'.

³¹ shimashonëma' quëpatoma', canpitanta' tëpatona'piro'sa pochin cancantarama'.

³² Inapita pochin cancantatoma', co noyahuë' nisarama'. Na'con na'con oshahuararama'.

³³ ¡Ya'huan pochin cancantatoma', pa'pi co noyahuë' nisarama! ¿Onporahuatomacha pën quëran cha'ërë'ponquëmaya? Co cha'ësaramahuë'.

³⁴ Napoaton pënëntona'piro'sa' a'pataranquëma'. No'tëquën yonquina'piro'sa', a'china'piro'sa' inapita a'pataranquëma' a'chintinëncüëmaso marë'. No'tëquën pënënaponëncüëma' nipirinhue', no'huiarama'. A'chintopirinëncüëmahuë', a'naquën tëpaarama'. A'naquën niyontopiso pëiquë chiniquë huihuiarama'. Nisha nisha ninanoquë imatoma', aparisitarama'. A'naquëonta' corosëquë patanantatoma', tëpaarama'.

³⁵ Iráca quëran huarë' noya quëmapi'sa' pënëntopirinhue', na'a tëpapi. Apiri'ton noya quëmapi nipirinhue', iini tëparin. Ina piquëran a'naya a'naya noya pënëntopirinhue', tëpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quëran Sacariasë tëpapi anta'. Piriquiasë hui'nin inaso'. Yosë chinotopiso pëi i'iratëquë artaro ya'huërinso' aquëcha tëpapi. Canpitaso' ina nitotapomarahue', co natantochináchinhuë' cancantërama'. Napoaton Yosë chiniquë ana'intarinqüëma'.

³⁶ Iráca quëran huarë' shimashonëmapita co noyahuë' cancantopi. Ipora canpitanta' inapita pochachin cancantarama' ni'ton, Yosë na'con ana'intarinqüëma huachi, ténahuë', itërin.

Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiaton, Quisoso sëtërinso'
(Lucas 13.34-35)

³⁷ Ina quëran taantarín: "¡Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita yonquiatëncüëma', chiniquë sëtërahue! Na'a pënëntona'piro'sa' Yosë a'patërinquëma' pënëinëncüëmaso marë'. A'pápirinhue', tëparama'. A'naquën na'piquë të'yaratoma', tëparama'. Ya'ipinquëma' nosoroatëncüëma', na'aro' yacatahuapiranquëmahuë', co ca tëranta' nohuantëramacohue'. Atari hua'huin to'cohuëtërinso' pochin yapa'poyapiranquëmahuë', co nohuantëramacohue'.

³⁸ Napoaton Tata Yosë patarinqüëma'. Chinotëramaso pëinta' patarin. Co huachi catahuaarinqüëmahuë' ni'ton, noquítarama huachi.

³⁹ Canta, co huachi quënanaramacohuë'. O'manta'huaso' tahuëri huarë' quënaantaramaco. Naporo': '¡Ma noyanquë'ncha quëmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquë'n, itaramaco huachi,' itërin Quisosori.

24

Yosë chinotopiso pëi' ohuatapiso'
(Marcos 13.1-2; Lucas 21.5-6)

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi' quëran pipihuachinara, ca'tano'sanënpitari itapona': —Ni'quë' Maistro. Ma noyápiachin Yosë chinotopiso pëi', itopi.

² —Iporaso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëriso' ya'ipiya ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhuë', itërin Quisosori.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'
(Marcos 13.3-23; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³ Ina quëran Oriposë panënuë' pa'sahuaton, inaquë huënsëconin. Ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëpi. Inapitari huëcapairahuatona', itiipi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, ¿ma'ta' onporahuachina' nitotapoi? ¿Onporota' o'mantararan? Inapita sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁴ —Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënuëma'.

⁵ A'naquë'n huëcapona'. "Caso' Cristoco. Yosë chachin a'paimarincó," tosapi. Nonpintë' nipirinhüë', na'a piyapi'sari imasapi.

⁶ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huiaipi. Niahuërahuatona', quira nisapi. Ina natanpatama', ama pa'yancosohuë'. Yosë nohuanton, naporapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁷ Nisha nisha nananquë nonpisopita nino'huitona', quira nisapi. Copirnoros'a capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'. Nisha nisha parti cosharo' pahuanpachin, tanari piyapi'sa' tiquirarin. Naporahuaton, a'na parti a'na parti ocohua pa'sarin.

⁸ Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naroáchin huairinhüë'. Inapochachin ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, piyapi'sa' parisitaponaraihuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁹ "Naporo' tahuëri'sa' co noya piyapi'sahuë' masarinënuëma'. Imaramacoso marë' aparisitarinënuëma'. Nisha nisha piyapi'sa' no'huairinënuëma'. A'naquëma' tëpararinënuëma'.

¹⁰ Inapohuachina', na'a piyapi'sa' imasapirinacohuë', co ahuantatonaraihuë', Yosë naniantapi. Pipirahuatona', imarinacosopita no'huitona', sha'huirapirapi.

¹¹ A'naquë'onta' nonpin nanan pënëntapona'. Nonpinapirinhüë', na'a piyapi'sari natëtona', nonpin nanan imasapi huachi.

¹² Piyapi'sa' pa'pi co noyahuë' cancantatona', na'con na'con oshahuanapi. Co huachi ninosoroapihuë'.

¹³ Canpitaso nipirinhüë' noya ahuantoco'. Co a'pohuatamacohuë', noya nicha'ësaranguëma huachi.

¹⁴ Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso' a'chintëranquëma'. Ina nanan chachin ya'ipi parti a'chinacaso' ya'huërin. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. Ya'ipi parti a'chintohuachina', naporo' ayaro' tahuëri naniarin huachi.

¹⁵ Iráca Naniri ninoton, ninshitërin. 'A'na tahuëri inimicoro'sa' Yosë pëinënuë ya'conahuatona', tapiapona'. Pa'pi co noyahuë' nitatona' inapotohuachina', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë', tënin. No'tëquë'n ninorin ni'ton, ina quirica nontohuatama', noya yonquico'.

¹⁶ Naniri ninorinso' nanihuachin, Cotia parti ya'huëramasopita motopi'pa' manóton ta'aco', chiniquë'n aparisitochinënuëma'.

¹⁷ Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan ta'aco'.

¹⁸ Iminëmaquë sacatasënuëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacosohuë'. Manóton ta'aco'.

¹⁹ Naporo' tahuëri'sa' cayorono'sa', sho'shopia'hua ya'huëtopiso', inapitaso' sacai quëran ta'arapi ni'ton, parisitapona'. ¡Ma'huantacha nisapi paya!

²⁰ Yosë nontoco' ama o'nápiquë ta'acaso' ya'huë'insohuë'. O'napiquëhuë nipon, chinoto tahuërihuë nipon, saca sacai' ta'acaso'.

²¹ Ina quëran piyapi'sa' chini chiniquë'n parisitapi. Isoro'pa' ya'huërin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihüë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitantarapihuë'.

²² Yosè nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuè'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuè'. Nipirinhuè', piyapinènpita nosoroaton, co nohuantèrinhuè' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'èsarín huachi.

²³ Naporó' tahuèri'sa' nisha nisha sha'huitarinènquéma'. '¡Ni'cochi, Cristo nani huè'nin! Pasèquè ya'huarin,' itohuachinènquéma', ama natècosohuè'.

²⁴ Na'a nonpin nanan pènètona'piro'sa' huècapona'. 'Caso' Cristoco' tosapi a'naquèn. 'Caso' ninotona'pico, 'tosapi a'naquè'onta'. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marè'. Huayoninsopitanta' nonpintochinaichin nisapi.

²⁵ Nani sha'huitèranquéma' ama naporo tahuèri nonpintinènquémaso marèhuè'.

²⁶ 'Huèco' inotèro parti pa'ahua'. Inatohua' Cristo ya'huarin,' itohuachinènquéma', ama pacosohuè'. 'Paso' pèiquè ya'huèrarin,' itohuachinènquémanta', ama natècosohuè'.

²⁷ Yosè quèran quèmapico ni'to, a'na tahuèri o'mantararahuè. O'mantahuato, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. O'cori' huènsa' topachina, ya'ipi parti a'pintèrin. Inapochachin a'na tahuèri huènaráchin huènaráchin o'mantararahuè, ni'saramaco.

²⁸ Ma'sharo'sa' chiminapachina, a'naroáchin tamèro'sari huècapairin," itèrin Quisosori. (Cristo o'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

O'mantacaso' tahuèri

(Marcos 13.24-37; Lucas 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹ "Nani parisitohuachina', pi'i tashiarin. Yoquinta' co huachi a'pinarinhuè'. Naporahuaton, na'a tayloraro'sa' anotarín. Ya'ipi inápaquè ya'huèrinsopitanta' nacon nacontapon.

³⁰ Naporó' o'mantararahuè. Yosè quèran quèmapico ni'to, inápa quèran o'mantararahuè huachi. Nisha nisha nananquè nonpisopita: 'Ana'intarinpoa',' ta'ona' pa'yanapi, na'nèapi, napoapi. Chiniquèn nanantato, chítoro' huáncana o'mantararahuè, ni'sarinaco. Huènaráchin huènaráchin ya'noarahuè.

³¹ O'mantarahuato, na'a anquèniro'sa' a'pararahuè. Panca tronpita pihuitona', ya'ipi parti pa'sapi huayonahuè'sopita ayontonacaiso marè'.

³² Iquira nara papotèrin quèran nitotoco'. Ta'amèn monoantahuachina, 'Nani o'napi naniriarin huachi,' topi.

³³ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuèri naniriarin huachi,' tosarama'.

³⁴ No'tèquèn sha'huitèranquéma'. Co'huara cotioro'sa' huènton ta'huanchatèrasoihuè', nani ma'sha onporapi.

³⁵ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tènta' ta'huantarin. Ca nanamèhuèso nipirinhuè' co onporonta' ta'huantarinhuè'. No'tèquèn nonahuè ni'ton, ya'ipi sha'huitèranquémaso chachin naniarin huachi.

³⁶ Ma tahuèrisona o'mantaca'huasoso nipirinhuè', co insonta' nitotèrinhuè'. Anquèniro'santa' co nitotapihuè'. Yosè hui'ninco niporahuè', co ca tèranta' nitotèrahuè'. Tata Yoséichin nitotèrinso'.

³⁷⁻³⁹ Iráca Noi nanpiso', na'a piyapi'sa' co Yosè natèpihuè'. Topinan ya'huècaisoráchin cancantopi. Coshatápi, o'osápi, sa'asápi, hui'ninapitanta' aso'yarápi. Napoatona', co Yosè yonquipi'huè'. Noiso nipirinhuè', Yosè natèton, panca nancha ninin. Nani tinihuachina, inaquè ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinahuè', a'nanaya panca pama pa'sarin. Naporó' ya'ipiya chimitopi huachi. Inapochachin canta' Yosè quèran quèmapico ni'to, a'nanaya o'mantararahuè. Na'a piyapi'sa' co yonquipirinacohuè', o'mantararahuè.

⁴⁰ Naporó' cato' quèmapi'sa' ina iminquéáchin sacatapirinahuè', a'nara' quèpantarahuè. A'naso nipirinhuè' patarahuè.

⁴¹ Cato' sanapi'sa' inaquèráchin shi'shi' pè'sanapirinahuè', a'nara' quèpantarahuè. A'naso nipirinhuè' patarahuè.

⁴² Ama huè'èreso pochin cancantatoma', naniantocosohuè'. Onporosona o'maca'huaso' tahuèri nanihuachin, co nitotaramahuè'.

⁴³ Ni'co'. Ihuatè' a'nanaya huè'pachina, pèiquè ya'conin. Hua'anèn co nicasohuè', ma'sha ihuarin. Onporosona huèccasos' nitotèrin naporini, hua'anèni ninaitonhuè', co pèinènquè ya'conacasos' nanichitonhuè'.

⁴⁴ Inapochachin canpitanta' ninatomaco, ya'huèco'. Hua'quihuato: 'Co yao'marinhuè', ama tocosohuè'. Co nitotasènquémahuè', a'nanaya o'mantararahuè," itèrin.

Inpriato naporin quèran a'chininso'

(Lucas 12.41-48)

⁴⁵ Ina quèran itaantarin: "Ni'co', iyaro'sa'. O'maca'huaso' tahuèri a'na patron pochin nisarahuè. Inaso' aquè yapa'pachina, inpriatonèn sha'huitèrin. 'Piyapinèhuè'pita noya ni'què'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachina', quètèra'piaquè', itahuaton, pa'nin.

⁴⁶ Inpriatoso' noya yonquihuachin, no'tèquèn natètarin. Patronèni huècapaintahuachin, noya ni'sarin. Ina marè' noya cancantarin.

⁴⁷ Noya natèrin ni'ton, acoarin ya'ipi ma'shanènpita a'paicaso marè'.

⁴⁸ Nipirinhue', inpriatonèn co noyahuè' cancantohuachin, tapon: 'Patron hua'quirarin. Co a'naroáchin huènantaponhuè', ta'ton,

⁴⁹ piyapinènpita ahuèapon. Pita nicasoáchin cancantapon. No'pirápon.

⁵⁰ Napoaso', patronèni quènanquintapon. Co nitotasohuè', a'nanaya canquipon.

⁵¹ Co natèrinhuè' ni'ton, chiniquèn ana'intarin. Nonpintèro'sa' ana'intopiso pochin nita-pon. Inaquè co napion ancantaton, na'nèrápon," ténin Quisoso.

25

Sanapi nipayarinsopita

¹ Naquèranchin Quisosori pènèantarin:

"Yosè hua'anèntèrinso' a'chintanta'inquèma', noya natanco. Hua'an sa'arinso pochin ninin. Inaso aquè quèran huè'sarin. Onporosona canquicaso' co nitotopihuè'. Tahuèri nanihuachina, sanapi nipayarinsopita ninarapi hua'an huè'casaso'. 'Hua'qui quèran canquipon nimara,' ta'tona', shonca nano'sa' nanparinènarè chachin ninarapi.

²⁻⁴ A'natèrápo sanapiíchin noya yonquipi. Quirosin pochin orotèrinso' ta'pantatona', mèntaiquè huarè' quèpapi. Naporahuatona', a'naya a'naya potiriaoquè quèpapi. A'natèrápo sanapi'saso nipirinhue' co yonquiatonahuè', co aquètè' quèpapihuè'.

⁵ Hua'an hua'quirin ni'ton, tashitopi. Yahuè'ètona', ya'ipimiáchin huè'èpi.

⁶ Huè'èsoi', yono tashi' a'nanaya chiniquèn noninso' natanpi. 'iMa'tana, huè'sarin huachi! ¡Huènsèco' pa'ahua' nacapia'ahua!' nitopi.

⁷ A'naroáchin shonca nano'sa chachin capayatahuatona', nanparinènapita taparapi noya orotacaso marè'.

⁸ Noya yonquirinsopitaso' ta'pantohuachinara, noya orotèrin. A'napitaso nipirinhue' i'chinpitopirinhue', yatacopinpi. Napohuachinara: 'Ta'pantocoi quiyanta' i'chinpi'i. Nani quiyaso' tacopiarin,' topirinhue'.

⁹ 'Co'chi nanitèraihuè' ta'panta'huainquèmaso paya. Inapohuatoí, co huachi quiyanta' orotarinhue'. Ya'ipinpoa' tacopianarihua'. Manóton paatoma', pa'anconco', itopi.

¹⁰ Napotohuachinara, a'natèrápo chachin manotona pa'pi quirosin pochin nininso' pa'anapona'. Pa'pirinhue', co'huara huèntayátèrasoihuè', hua'an canquirin. A'natèrápo nano'sa' noya yonquirinsopitaso' imatona', pèiquè ya'conpi. Inaquè sa'acaso marè' pita nisapi. Nani ya'conpachinara, oncotopi.

¹¹ Ina quèran co yonquirinsopitasohuè' huènantatona': '¡i'soatocoi sinioro quiyanta' ya'coini' itopirinhue'.

¹² Hua'ani co nohuantèrinhuè'. 'Co canpitaso' piyapinènhuè'pitanquèmahue'. Co nohuítèranquèmahue', ta'ton co aya'coninhue'.

¹³ Napoaton canpitanta' noya yonquiatoma', o'manta'huaso' tahuèri ninaco'. Onporoso' nanipon nimara, co nitotèramahuè'. Ni'cona patontatènuèma', itèrin.

Canacaso marè' coriqui quètèrinso' (Lucas 19.11-27)

¹⁴ Ina quèran itaantarin: "Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquèma' Yosè hua'anèntèrinso' nitotamaso marè'. A'na quèmapí aquè yapa'sarinso pochin ninin. Yapa'pachina, inpriatonènpita amatèrin camaicaso marè'. Huè'pachinara, itapon: 'Aquè pa'pato, oshaquèran huènantarahue'. Inatohua' ya'huasoco, noya sacatoco'. Apira coriqui quèchinquèma' ina quèran na'con na'con canaca'huaso marè'. Ma'sha pa'anatoma', oshaquèran ana'atoco', itèrin.

¹⁵ Itahuaton, a'naya a'naya quètèra'piarin. Co napopianachin quètèrinhuè'. Nanitinpichin tantiaton, nisha nisha quètèrin. A'naso' a'natèrápo huaranca coriqui oro quèran nininso' quètèrin. A'naso' cato huaranca quètèrin. A'nanta' huaranca quètèrin. Nani inpriatonènpita quètahuaton, pa'nin huachi.

¹⁶ A'natèrápo huaranca ma'patona'piso' a'naroáchin natèrin. Paaton, na'a ma'sha pa'anin. Ina quèran inapita pa'anaton, na'con na'con coriqui canarin. Nani tahuèri inapoaton, oshaquèran a'natèrápo huaranca aquètè' canaantarin.

¹⁷ Cato huaranca quètèrinsona' noya sacatèrin. Inanta' ma'sha pa'anahuaton, cato huaranca aquètè' canantarin.

¹⁸ Huaranca ma'parinsoso' nipirinhue', co yanatèrinhuè'. No'paquè ihuatahuaton, coriquinèn pa'pitèrin inaquè tapacaso marè'.

¹⁹ Hua'qui quèran hua'anèna huènantarahuaton, inpriatonènpita amataantarin nontacaso marè'.

²⁰ A'natérápo huaranca ma'patona'piso huè'sahuaton, coriqui a'notiirin. 'Ni'què' sinioro, a'natérápo huaranca quètopirancohuè', ina quèran a'natérápo huaranca aquètè' nani canarahuè', itiirin.

²¹ ¡Ma noyacha sacatèran paya! Natèranco ni'quèhuarè', chiniquèn nanan quèchinquèn na'con hua'anéntamaso marè'. Pèinèhuèquè huèquè', noya cancantahua', itèrin hua'anèni.

²² Ina quèran a'nanta' huè'nin: 'Ni'què' sinioro, cato huaranca quètopirancohuè', nani cato huaranca aquètè' canarahuè', itiirin.

²³ ¡Ma noyacha quémanta' sacatèran paya! Natèranco ni'quèhuarè', nanan quèchinquèn na'con hua'anéntacaso marè'. Pèinèhuèquè huèquè', noya cancantahua', itèrin inanta' hua'anèni.

²⁴ Piquèran quètèrinsoso nipirinhue', huè'sahuaton itiirin: 'Quèmaso' sinioro co nosororancoihuè'. Co quèmaora shacaponahuè', nitèrinso' manan. Co sacataponahuè', canaran.

²⁵ Napoaton tè'huatáténquèn, co sacatèrahuè'. Coriqui quètèrancoso' acoporoquè po'orahuè. Ma'tana ya'huarin,' itahuaton, coriqui a'notèrin.

²⁶ Napotohuachina, co noya ni'ninhuè'. 'Quèmaso' co noyanquènhuè'. Chiroton, co natèrancohuè'. Co no'tèquèn yonquiranhue'. "Co sacataponahuè' canaran," ¿itèranco ti?

²⁷ ¿Onpoatonta' nipachin, co bancoquè acoranhue'? Inaquè acoran naporini, pi'pian tèranta' canaitohuè', itèrin.

²⁸ Ina quèran a'na piyapinèn sha'huitèrin. 'Iso quèmapi topinan quèran coriqui quètèrahuè. Osèrètahuaton, paso' quèmapi na'con na'con canarinso', quètèquè'.

²⁹ Noya natèrinco ni'ton, na'con na'con quètèntarahuè. Co manta' pahuantarinhuè'. A'naso nipirinhue' co natèrincohuè' ni'ton, pi'pian ya'huètèrinso tèranta' osèrètarahue'.

³⁰ Naporahuaton co noyahuè' ni'ton, aipiran tashinantèrinquè tè'yatoco'. Inatohua co napon ancantaton na'nèrápon,' ténin," itèrin Quisori.

Nisha nisha nananquè nonpisopita ana'intèrinso'

³¹ Ina quèran itaantarín: "Yosè quèran quèmapico ni'to, a'na tahuèri o'mantarahue' hua'anénta'huaso marè'. Ya'ipi anquèniro'sapitarè'co chachin o'mantarahue'. Huènaráchin huènaráchin ya'norahuato, hua'anénta'huaso' shiraquè huènsèarahue' coisè pochín nica'huaso marè'.

³² Yosè nohuanton, nisha nisha nananquè nonpisopita niyontonapi. Niyontonpachina', pè'tahuatona'pi pochín nisarahue'. Ni'co'. Tahuèri nipachina, ohuicaro'sa', chiporo'sa' napopianachin pa'sapi coshatacaiso marè'. Inaquèráchin ya'huèpirinahuè', tashihuachina, nisha nisha acorin huachi.

³³ Ohuicaro'sa' inchinanèhuè quèran acorahuaton, chiporo'saso' ahuènanèn quèran acorin. Inapochachin canta' ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha acoarahue'. Noya cancantopisopita inchinanèhuè quèran acoarahue'. Co noyahuè' cancantopisopitaso nipirinhue', ahuènanèhuè quèran acoarahue'.

³⁴ Ina quèran inchinanèhuè quèran acorahuè'sopita itarahue': 'Ya'ipinque'ma' huècatoma', Yosè hua'anéntèrinquè ya'conquico'. ¡Ma noyacha Tata Yosè nosororinquèma paya! Isoro'pa' ninin quèran huarè' yonquirinquèma' hua'anéntèrinquè aya'coinquèmaso marè'.

³⁵ Canpitaso' noya nosororamaco. Tanahuatèra, a'caramaco. Yamorohuatèra, o'shitèramaco. Ya'huèramataquèchi na'huèpatèra, noya nontèramaco. Pèinèmaquè chachin aya'conamaco.

³⁶ Capa a'moca'huaso' nipachina, quètèramaco. Caniohuatèranta', huècatoma', nosoroquiramaco. Tashinan pèiquè ya'huasoconta', ni'quiramaco. Napoaton huèco huachi, noya ya'huahua', itarahue'.

³⁷ Naporota' napitaso' natanarinaco: '¿Onporota' Sinioro tanaran nicatèinquèn, a'carainquèn? ¿Onporota' yamororan ni'ton, o'shitèrainquèn?

³⁸ ¿Onporota' pèinèhuèiquè aya'conainquèn? ¿Onporota' a'mocamaso' pahuantèrinquèn ni'ton, quètèrainquèn?

³⁹ ¿Onporota' canioran ni'ton, nosoroquirainquèn? ¿Onporota' tashinan pèiquè parisètan, ni'conainquèn? ¿Onporochana napotèrainquèn nicaya? Co yonquirainhuè', itarinaco.

⁴⁰ 'Co'ta, imarinosopita parisitohuachinara, catahuarama'. Topinan piyapi'sa', sa'ahuaro'sa', inapita ma'sha pahuantohuachinara, quètèrama'. Imatomaco, a'napita catahuarama' ni'ton, canta' catahuaramacoso pochín ni'nahue', itarahue'.

⁴¹ Ahuènanèhuè quèran acorahuè'sopitaso nipirinhue', sha'huitarahue': 'Ya'ipinque'ma' paco huachi. Tata Yosè co noyahuè' ni'ninquèma' ni'ton, ana'intarinquèma huachi. Panca pèn nani acorin sopairo'sa' ana'intacaso marè'. Inaquè pèn co onporonta' tacopiarinhue'. Inaquè paco' canpitanta'.

⁴² Tanapirahuè', co a'caramacohue'. Yamoropirahuè', co o'shitèramacohue'.

⁴³ Ya'huëramataquëchin na'huëpatëra, co pëinëmaquë aya'conamacohuë'. Capa a'moca'huasonta' nipirinhüë', co quëtëramacohuë'. Caniopirahuë', co huëcatoma' nosororamacohuë'. Tashinan pëiquë ya'huëpirahuë', co ni'quiramacohuë'; itarahuë.

⁴⁴ Ina quëran natanarinaco: '¿Onporota' Siniro tanapiranhuë' co a'carainquënhuë'? ¿Onporota' yamoropiranhuë' co o'shitërainquënhuë'? ¿Onporota' co pëinëhuëiquë aya'conainquënhuë'? ¿Onporota' a'mocaso' pahuantopirinquënhuë', co quëtërainquënhuë'? ¿Onporota' caniopiranhuë' co nosororainquënhuë'? ¿Onporota' tashinan pëiquë parisitopiranhuë' co catahuarainquënhuë'? Co onporonta' ina pochin ni'nainquënhuë'; itarinaco.

⁴⁵ 'Co'ta imarinacosopita parisitopiranhuë', co catahuaramahuë'. Sa'ahuario'sa' ma'sha pahuantopiranhuë', co quëtëramahuë'. Co inapita nosororamahuë' ni'ton, co canta' nosororamacohuë', itarahuë. Itahuato, a'pararahuë huachi.

⁴⁶ Parisitopiquë pa'sahuatona', inaquë ya'huëmiatapi huachi. Noya nipisopitaso nipirinhüë', Yosë pochin nanpimiatapi huachi," itërin Quisosori.

26

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita itapon:

² —Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso', nani nitotërama'. Naporo' Yosë quëran quëmepico niporahuë', masarinaco. Masahuatonaco, corosëquë patanantarainaco, itërin.

³ Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita Caihuasë pëinëquë niyontonpi. Inaso' corto hua'an, chini chiniquënanantërin.

⁴⁵ Inaquë niyontonahuatona', ninontapi Quisoso tëpacaiso marë'.

—Ama pita tahuëri chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinënpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahueëarinënpoa'. Napoaton po'oana quëran maahua', nitopi.

Hua'saiquë opomototërinso'

(Marcos 14.3-9; Juan 12.1-8)

⁶ Quisososo nipirinhüë' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinëquë coshatapatarin. Ina Simon chana caniori mapirinhüë', anoyatërinso'.

⁷ Misaquë coshataso', a'nara' sanapi huë'nin. Potiria'huaya huirina'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Quisoso nosoroaton, opomototërin.

⁸ Ina nicatona ca'tano'sanënpitaso', no'huitopi. No'huitatona ninontopi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirinhüë' chiniarin?

⁹ Pa'anin naporini, na'con coriqui canaton sa'ahuario'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi.

¹⁰ Quisosori natanahuaton, itërin:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

¹¹ Nani tahuëri sa'ahuario'saso' ya'huërapí. Caso nipirinhüë', co hua'quiyahuë' canpitaro'co ya'huarahuë'.

¹² Co'huara chimiyantërasocohuë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitanacoso marë'.

¹³ No'tëquë itaranquëma'. Ya'ipi parti noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'sa' sha'huirapí anta'. Co naniantapihuë', itërin.

Cotasëri sha'huirapirinso'

(Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6)

¹⁴ Ina quëran, Cotasë Iscarioti pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirin. Corto hua'ano'sa' ya'huërinquë pa'sahuaton, itoonin:

¹⁵ —Po'oana quëran Quisoso a'notohuatënuëma', ¿onpo coriquita' quëtaramaco? itërin.

—Cara shonca coriqui prata quëran nininso' quëchinquë, itopi. Itohuachinara:

—Noyahua'. Quëtoco nipachin a'nochinquëma', topachina, quëtopi.

¹⁶ Naporo quëran huarë' Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'

(Marcos 14.12-25; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

¹⁷ Pascoa tahuëri nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuepocatopisohuë'. Ina tahuëri nanihuachina, ca'tano'sanënpitari huëcapaipi.

—¿Intohuata' Maestro paatoí, Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

¹⁸ —Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi quënanconarama'. Ina quënanconpatama', sha'huitoco'. "Maestro a'parincoi ni'ton, huë'nai. Naporin: 'Yosë ninorinso' nani naniriarin

ni'ton, quëma pëinënquë Pascoa coshara' ca'tano'sanëhuëpitarë'co chachin coshatarai, tënin, itonco', itërin Quisosori.

¹⁹ Pa'pachinara, Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Quëmapi quënanconahuatona', nontopi. Nani natanconpachinara, inaquë Pascoa coshara' nipi capacaiso marë'.

²⁰ Nani tashihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë chachin huë'pi. Huë'sahuatona', misaquë huënsëquipi.

²¹ Coshatapona pochin itërin:

—No'tëquën ipora itaranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'naquëma' sha'huirapiaramaco, itërin.

²² Natanahuatona', sëtopi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Siniro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? itopi a'naya a'nayari.

²³ —Tëhuëenchachin a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquërächin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapiranco.

²⁴ Yosë quiricanën quëran ninorincoso chachin chiminarahuë. Yasha'huirapirincoso nipirinhüë', ma'huantacha nicapon paya. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

²⁵ Itohuachina, Cotasërinta' itërin:

—¿Incoita' Maistro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? itohuachina, —Quëma chachin mini, itërin.

²⁶ Coshatasoi', pan masahuaton Yosë nontërin. “Yosparinquën, Siniro” itahuaton, së'panin. Ina quëran ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

²⁷ Minënta' masahuaton, “Yosparinquën Siniro,” itahuaton, inanta' quëtërin.

—Ya'ipinquëma' o'oco'.

²⁸ Ca huëninëhuë pochin iso'. Huëninëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë na'a piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

²⁹ Co huachi opai' o'oantarahüë'. Chiminarahuë huachi. A'na tahuëri Tata Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, canpitaro'co nasha pochin o'oantarahüë. Naporo' noya noya cancantarihua huachi, itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)

³⁰ Ina quëran Yosë cantanën cantarahuatona', pipipi. Pipirahuatona', Oriposë panënnquë pa'pi huachi.

³¹ Inaquë Quisosori itërin:

—Iráca quiricanënnquë ninoton, Yosë naporin: “Ca nohuanto, a'paitona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëërapi,” tënin. Inapochachin yatēpahuachinaco, ya'ipinquëma' co chiniquën cancantatomahuë', ta'ananpiaramaco. Ipora tashi chachin napoarama'.

³² Chiminaporahuë', Yosë ananpitaantarinco. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahüë. Inatohua' niquënantarihua', itërin.

³³ —A'napita ta'ananpipirinenquëonta', co caso' ta'arahüë', tënin Pitro.

³⁴ —No'tëquën iyasha, itëranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahüë',” toconapon, itërin Quisosori.

³⁵ —Co Siniro napoarahüë'. Quëma imasaranquën ni'ton, yatēpapirincacohuënta' co onporonta' nonpinapiaranquënnhuë', itaantarin Pitrori. Inachachin topi ya'ipiya.

Quisoso sëtaton, Yosë nontërinso'

(Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46)

³⁶ Ina quëran, Quisimani nararo itopiquë canconpi. Inaquë ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Isëquë huënsëtaco'. Pasëyáquë pa'sarahüë Yosë nontapo, itërin.

³⁷ Carachin ca'tano'sanënanamashiamichin quëparin. Pitro, Sipitio hui'ninpita inapitaíchin quëparin. Naporo' sëtaton, co napion cancantërin.

³⁸ —Pa'pi sëtërahüë. Chiminchináchin sëtërahüë. Isëquë huënsëtaco'. Ama huë'ëtomarahüë', ni'táco', itërin.

³⁹ Amashiamichin pa'sahuaton, isonconin. No'paquë huarë' monshomarahuaton, Yosë nontërin: “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohüë'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', quëma nohuantohuatan, noya, tēnahüë. No'tëquën yanatëranquën,” itërin.

⁴⁰ Ina quëran huënantapirinhüë', cara chachin huë'ésápi quënanquintarin.

—Iya Pitro, ¿co a'na ora tēranta' nanitēramahuè' ni'tamaso' ti?

⁴¹ Ama huè'ètomahuè', ni'táco'. Yosè nontoco' ama sopai minsēinquēmaso marèhuè'. Cancanēma quēranso mini Yosè yanatēpiramahuè', co canpitaora chiníquēn cancantaramahuè', itērin.

⁴² Ina quēran paantarahuaton, Yosè nontaantarín.

—Nohuantohuatan Tata, nicha'ēco ama ma'sha onpo'isohuè'. Nipirínhuè' co nohuan-tohuatanhuè', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, tēnahuè. No'tēquēn yanatēranquēn, itaantarín.

⁴³ Ina quēran huēnantapirínhuè', naquēranchin huè'ēantapi, quēnanquinantarín. Huè'èi' iquitatona', huè'ēsápi.

⁴⁴ Tananpituahuaton, paantarín. Paantarahuaton, inachachin Yosè itantarín. Nani cararo' inachachin Yosè nontērin.

⁴⁵ Ina quēran huēnantahuaton, itērin:

—¿Ipora huanta' huè'ēsarama' ti? Nani ora nanirín huachi. Yosè quēran quēmapico nipirahuè', sha'huirapirincos oshahuano'sa' macainacoso marè'.

⁴⁶ Huēnsēco huachi pa'ahua'. Ni'co', sha'huirapirincoso' nani canquiárin, itērin.

Quisoso mapiso'

(Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴⁷ Nontaso chachín, Cotasē canquirín. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuè', yasha'huirapirín. Inarè' na'a piyapi'sa' huè'sapi, corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuēni, shonquí, inapita sè'quērahuatona' huè'sapi.

⁴⁸ Co'huaa canshatērasoihuè', Cotasēri nani sha'huitērin Quisoso nohuitacaiso marè'.

“Insosona apinohuato, ina Quisososos'. Máco huachi,” itērin.

⁴⁹ Ina quēran ya'yoranquirahuaton:

—Tashita Maistro, itirahuaton, apinorín.

⁵⁰ —Ma'sona yaninanso' iyasha, manóton niquè', itērin Quisosori. Ina quēran piyapi'sari chiníquēn masapi huachi.

⁵¹ Ca'tano'sanēnpita inaquè huaniapi. A'nara' sahuēninēn ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonēn ahuērin. Ahuēaton, nishitēhuératētērin.

⁵² Quisososos nipirínhuè' co nohuantērinhuè'.

—Sahuēninēn iyasha, po'moantaquè'. Hua'naquè tēpatohuatama', hua'na quēran chachín tēpainēmaso' ya'huērin.

⁵³ Tathuè nontērahúè naporini, shonca cato huaranca anquēniro'sa' a'patimaitoncohuè'. A'naroáchin catahuaitonacohuè'. ¿Co ina nitotēranhuè' ti?

⁵⁴ Napoaponahuè', co nohuantērahúè' cha'ēca'huaso'. Nicha'ērinaco naporini, co huachi ninorinacoso' naniitonhuè'. Yosè nohuanton, chiminarahuè, itērin ca'tano'sanēnpita.

⁵⁵ Ina quēran piyapi'sa' itapon:

—Sahuēni, shonquí, inapita sè'quērahuatoma', huēcapiaramaco. Tēpatona'pi pochín cancantatomaco, ¿yamanamaco ti? Co'tana nani tahuēri Yosè chinotopiso pēiquè huēnsēato, a'chinárahúè. Nicapomarcocohuè', co manamacohuè'.

⁵⁶ Napoaponahuè', Yosè nohuanton, iporaso' masaramaco. Quiricanēn quēran ninorinacoso chachín masaramaco, itērin.

Ina quēran ya'ipi ca'tano'sanēnpitari ta'ananpipi huachi.

Corto hua'ano'saquè quēpapiso'

(Marcos 14.53-65; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Nani masahuatona', corto hua'an chiní chiníquēn nanantērinso' ya'huērinquè quēpapi, Caihuasè itopiso'. Inaquè cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapita nani niyontonpi.

⁵⁸ Pitroso nipirínhuè', aquè quēran imaquiárin. I'ratéquè huarè' imaquirín. Piraanaquè ya'conahuaton, ponisiaro'sapitarè' huēnséquirin. “¿Ma'ta' onpotapona'? Tēpaponá' nimara,” ta'ton, ni'sárin.

⁵⁹ Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa' inapitari yatēpapi ni'ton, a'naya a'naya yonípi Quisoso sha'huirapicaiso marè'.

⁶⁰ Na'a piyapi'sari nonpinapiponaraihuè', nisha nisha nonconpi. Napoyan quēran catoya'píri huè'sahuatona', sha'huirapipi.

⁶¹ —I'hua chachín Quisoso noninsos' natanai. “Yosè chinotopiso pēi' ata'huantahuato, caora nanitērahúè anoyatanta'huaso'. Cara tahuēri quēran anoyatantarahuè,” toconin, itopi.

⁶² Corto hua'an chiní chiníquēn nanantērinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Co manta' tēnanhuè' ti? ¿Ma'ta' taponá' isopita nonapiarinēnquēn? itērin.

⁶³ Quisososos nipirínhuè' co manta' tēninhuè', ta'tárin. Ina quēran corto hua'ani itantarín:

—“Yosë ni'sárinco co nonpinahuë!” ta'ton, no'téquën sha'huitocoi. ¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin tí? itërin.

⁶⁴ —Ca mini inaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri niantaramaco. Inápaquë pa'pato, Yosë inchinanë'n quëran ahuënsëarincó. Ina quëran chitoro' huancana o'mantarahuhë niantaramaco, itërin.

⁶⁵ Corto hua'anso natanahuaton, chiníquën no'huitërin. Inapoaton a'morinso osharin.

—“¡Caso' Yosë hui'ninco,!” toconin! Nani natanama'. Inaora chachin sha'huitërinpoa' ni'ton, co a'napita sha'huitinpoaso' nohuantarihuahuë'.

⁶⁶ ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? ténin.

—Pa'pi co noya quëmapihuë' ni'ton, tēpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

⁶⁷ Ina quëran ipirayatahuatona', ahuëpi. A'naquë'ninta' tonporayatahuatona', chiníquën panpirayapi.

⁶⁸ —¿Inta' ahuërinquën? Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'téquën sha'huitocoi, itopi.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Marcos 14.66-72; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Napotasoi, Pitroso' i'iratéquë huënsëarin. A'na cosonari huë'sahuaton, itiirin.

—Quëmanta' Quisoso Cariria quëran huë'ninso' ca'tanan, itopirinhue'.

⁷⁰ —¿Ma quëmapita' napotaransó? Co caso' ina nohuitërahuë', itërin. Ya'ipiya natanpi.

⁷¹ Ina quëran pa'sahuaton, ya'coanaquë huaniso', a'na cosonarinta' quënanquiantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanin anta', itaantapirinhue'.

⁷² —¡Co'chi nohuitërahuë' paya! Yosë ni'sárinco, co nohuitërahuë', taantarin Pitro.

⁷³ Ina quëran hua'quimiachin nisahuaso', a'napitarinta' itaantapi:

—Tëhuë'nchachin quëmanta' Quisoso ca'tanan. Cariria piyapi pochin nonan quëran no-huitërainquën, itopi.

⁷⁴ —¡Co'chi iyaro'sa' paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuitërahuë'. Nonpintohu-atë'nquëmaso', Yosë ana'inchinco, tēnahuë, itërin.

Naporo chachin atari përarin.

⁷⁵ Ina natanahuaton, Quisosori napotërinso' yonquirin: “Co'huara atari përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,!” itërinco, ta'ton, aipiran pipirin. Inaquë chiníquën sëtatón, na'nërin.

27

Piratoquë quëpapisó'

(Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; Juan 18.28-32)

¹ Tahuërianpituachina, ya'ipi corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita napopianachin yonquipi Quisoso atëpatacaiso marë'.

² Ina quëran noyá tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi. Inaso' hua'an, Noma copirnorí acorinsó'.

Cotasë nitëparinsó'

(Hechos 1.18-19)

³ Cotasëso' nani sha'huirapiponahuë', Quisoso tonpopinan quëpahuachinara, ni'sárin. Ina ni'sahuaton, yonquirin huachi. “Ma'tana tēpacaiso marë' quëparapi. ¿Onpoatocha sha'huirapirahuë paya?” ta'ton, sëtërin. Corto hua'ano'sa' ya'huëpiquë paantarahuaton, cara shonca coriqui prata quëran nininsó' quëtopiso' yayo'coantapirinhue'.

⁴ —Co huachi iso coriqui nohuantërahuë'. Pa'pi co noyahuë' ninahuë. Quisoso nóya quëmapi nipirinhue', sha'huirapirahuë. Ina marë' oshahuanahuë, itoonin.

—¿Ma'marë'ta' ina sha'huitërancó? Co quiyaso' ina yonquirahuë'. Quëma naporansó', itopi.

⁵ Napotohuachinara, Yosë chinotopiso pëiquë chachin coriqui tē'yatonahuaton, pipirin. Pa'sahuaton, nihuë'nquëconorahuaton, nitëparin.

⁶ Ina quëran corto hua'ano'saso' coriqui maantarahuatona':

—Tēpacaiso marë' pahuë'rëtopiso' ni'ton, co Yosë marë' acocaso' ya'huërinhuë'. Inaquë acohuatëhua', co Yosë pënëntërinso' natëarihuhue', ta'tona', co inaquë acopihuë'.

⁷ —Iso coriquiquë no'pa' pa'ahuan' nisha piyapi'sa' pa'pitacaso marë', topachinara:

—Noyahua', topi ya'ipiya. Napoaton pa'sahuatona', ina coriquiquë no'pa' pa'anpi. “Tëshitona'pi no'panën,!” itopiso' pa'anpi. Inaquë nisharo'sa chiminachinara, pa'pitopi.

⁸ Napoaton ipora huanta' ina po'oroso': “Huënai' No'pa,!” itopi.

⁹ Iráca Irimiasë ninoton, Yosë quiricanênquë ninshitërin. “Cara shonca coriqui prata quëran nininso’ quëtapi. Ina nápo’ cotioro’sa’ nohuantopi ni’ton, quëtapi. Ina coriqui chachin maantarahuatona’,

¹⁰ tëshitona’pi no’panën pa’anapi. Yosë sha’huitërinco chachin napoapi,” ténin, ninshita-ton. Naporinso chachin ina nápo’ coriqui masahuatona’, no’pa’ pa’anpi.

Pirato naporinso’

(*Marcos 15.2-5; Lucas 23.3-5; Juan 18.33-38*)

¹¹ Quisososo’ Pirato notënanquë huaniárin.

—¿Quëmaso’ cotioro’sa’ copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Ca mini inaco, itërin Quisosori.

¹² Corto hua’ano’sa’, cotio ansiano’sa’, inapitari na’con nonpinapipirinahuë’, co manta’ tëshinhuë’.

¹³ —Na’con nonapirinênquën, ¿co natananhuë’ ti? itopirinhuë’ Piratori.

¹⁴ Co manta’ tëshinhuë’. Co pi’pisha tëranta’ a’panitërinhuë’. “Ma quëmapita’ isoso’ ni’ton, co manta’ yaa’panitërinhuë’,” ténin Pirato yonquiaton.

Quisoso tēpacaiso’ sha’huirinso’

(*Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16*)

¹⁵ Nani Pascoa tahuëri Piratoso’, a’nara’ apina’pi tashinan pëi quëran ocoirin. Insozona piyapi’sari nohuantopiso’ ocoirin.

¹⁶ Tashinan pëiquë a’na apina’pi ya’huarin. Inaso’ pa’pi co noyahuë’. Ya’ipi parti nahuiantërinso’. Parapasë itopi.

¹⁷ Piyapi’sa’ huë’pachinara, Piratori itërin:

—Ipora Pascoaquënta’ a’nara’ apina’pi ocoianta’i, topirahuë’. ¿Insota’ nohuantërama’ ocoica’huaso’? Cato’ ya’huapi. A’naso’ Parapasë. A’nanta’ Quisoso, Cristo itopiso’. ¿Insochachinta’ nohuantërama’ ocoica’huaso’? Canpita huayonco’, itërin.

¹⁸ “Cotio hua’ano’sari co quë’yatonahuë’, Quisoso mapi,” ta’ton, Piratori napotërin.

¹⁹ Hua’an shiranênquë huënsëaso’, sa’ininta’ nanan a’patiirin Quisoso ocoicaso marë’. “Achin tashi’ a’ninquëchin hua’narahuë’. Quisoso hua’nato, chiniquën pa’yanahuë’. Inaso’ noya quëmapi. Co manta’ onporinhuë’ ni’ton, nicha’ëquë’. Co tēpacaso’ ya’huërinhuë’,” itërin sa’ini. Ina marënta’ Piratori co yatëparinhuë’.

²⁰ Corto hua’ano’sa’, cotio ansiano’sa’, inapitaso nipirinhuë’, a’naya a’naya piyapi’sa’ sha’huitëra’piapi:

—“Parapasë ocoirahuaton, Quisoso atëpatëquë’,” itoco’, itëra’piapi.

²¹ Ina quëran Piratori natanin huachi.

—¿Insochachinta’ ocoi’i? itaantarin. Napotaantahuachina:

—¿Parapasë ocoitocoi! itopi.

²² —¿Ma’ta’ onpochi nipachin Quisoso, Cristo itopiso’? itohuachina:

—¿Corosëquë patanantëquë’ chimi’in! tosapi ya’ipiya.

²³ —¿Ma’marëta’ tēpa’i? ¿Ma’ta’ onporin? itopirinhuë’, aquëtë chachin chiniquën itantapi:

—¿Corosëquë patanantëquë’ chimi’in! itaantapi.

²⁴ Napotohuachinara, nisha yonquirin huachi. “Piyapi’sa’ co yanatërinacohuë’. Chiniquën no’huitatona’, yaahuërinaco,” ta’ton, co huachi yonquirinhuë’ Quisoso ocoicaso’. Napoaton i’sha masahuaton, piyapi’sa’ ni’tërantapaquë hui’sërin.

—Iso quëmapi’ noya. Co manta’ onporinhuë’, tēnahuë’. Co ca nohuanto, tēpaapihuë’. Co ina marë’ ana’intincoso’ ya’huërinhuë’. Canpita yonquiramaso’, itahuaton, hui’sërin.

²⁵ —Tëhuëinchachin quiya yonquirai tēpaca’huaiso’. Yosë yaana’intohuachincoi, hui’nahuëipitarë’coi chachin ana’inchincoi, topi.

²⁶ Napohuachinara, Pirato camaitërin Parapasë ocoicaiso’. Quisososo nipirinhuë’ chiniquën ahuihuitërin. Chiniquën huihuitona’, pë’sha pë’shatopi. Nani huihuihuachinara, sha’huitërin corosëquë patanantacaiso marë’.

²⁷ Sha’huitoahuachina, Pirato pëinênquë quëpapi. Inaquë notohuaro’ sontaro’sa’ niyon-tonpi tēcariatona’ tēhuacaiso marë’.

²⁸ Ai’nanpiratahuatona’, quëhuanën miachin hua’an a’morinso pochin nininso’ a’motopi tēhuacaiso marë’.

²⁹ Yancotënta’ nahuan quëran nicatona’, ayancotopi. Ina quëran tēhuacaiso marë napotopi: —Ma’tana huaranën maquë huachi, itatona’, piquiranan asë’quëëpi. Naporahuatona’ ina notënanquë isonpi:

—Hua’qui tahuëri nanpitan cotioro’sa’ hua’anëntëquë’, itopi.

³⁰ Ina quëran iraiquë ipitopi. Piquirananata’ matantarahuatona’, ahüemotopi.

³¹ Inapotatona’, tēhuapi. Nani tēhuahuachinara, a’motopiso’ ocoitahuatona’, a’morinso chachin a’motantapi. Ina quëran corosëquë patanantacaiso marë’ quëpapi huachi.

*Corosëquë patanantopiso'**(Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)*

³² Ninano quëran pipirahuatona', a'na quëmapi nacapipi, Siriniquë ya'huërinso'. Simon itopi. Ina masahuatona', corosë Quisoso quëparinso' sontaro'sari apitëntopi. Inari quëpatërin.

³³ Pa'sahuatona', panëa'hua Corocota, itopiquë canconpi. Corocotaso': "Nansë Moto'," tapon naporin.

³⁴ Inaquë canconahuatona', huino ma'sha pinshiinë' ayontahuatona', o'shitopirinahuë', pi'pisha pi'nirahuaton, co o'orinhuë'.

³⁵ Ina quëran sontaro'sari corosëquë patanantopi. Nani patanantahuatona', ninontopi. "Huëco', nicanatëhua' Quisoso a'morinsopita maahua'," nitatona', ya'nipirapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

³⁶ Nani masahuatona', inaquë huënsëapi nicacaiso marë'.

³⁷ Onporinso marësona tëparapisonta' ninshitopi.

ISOSO' QUISOSO, COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso', ninshitopi. Inapotahuatona', corosëquë chachin motën pëtëcha achinpitopi.

³⁸ Ina pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. Nisha patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran acopi.

³⁹ Piyapi'sa' na'huëpona pochin, Quisoso tëcariatona', tëhuacnpi.

⁴⁰ —¿Nani ma'sha nanitaparan ti? I'hua naporan: "Yosë chinotopiso pëi' ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë," tënan. Inta nipachin cha'ëquë'. Yosë hui'ninquë'n chachin nipatan, corosë quëran nohuararahuaton cha'ëquë', itoonpi.

⁴¹ Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', cotio ansiano'sa', inapitarinta' tëhuatona', itapona':

⁴² —A'napitaso' yanicha'ëponahuë', inaora chachinso' co nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Is-rairo'sa' copirno nipachin, corosë quëran nohuarain nicatëhua' natëahua'.

⁴³ "Yosë hui'ninco chachin ni'ton, catahuarinco," topirinhuë'. Yacatahuahuachin, apiramiächin nicha'ëin, nitopi.

⁴⁴ Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

*Quisoso chimininsó'**(Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)*

⁴⁵ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirarin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin nisarín.

⁴⁶ Naporó' Quisoso chiniquë'n nonin. *Iri, Iri, ¿nama sapacatani?* tënin. Inaora nananquë nonaton, naporin. "¿Onpoatonta' Tata patëranco?" tapon naporin.

⁴⁷ A'naquë'n huanipapisopita natanahuatona':

—Iniasë përasamara, topi.

⁴⁸ A'naso' manorahuaton, pi'shiro pochin nininsó' maconin. Ina masahuaton, huino áin nininsó' asë'cotëhuaton, piquirananguë achinpitërin. Achinpitahuaton, ihuëtërin o'ocaso marë'.

⁴⁹ A'napitariso nipirinhuë' itapona':

—Tananpitëquë' nia'ahua'. Iniasëri o'maton nicha'ëpon nimara, nitopi.

⁵⁰ Quisososó' nipirinhuë' chiniquë'n nonsahuaton, chiminín huachi.

⁵¹ Naporó' Yosë chinotopiso pëiquë tanontën në'mëtë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. Na'piro'sa' inaora nopaatërin.

⁵² Nopaatohuachina, a'naya a'naya pa'pitopiso' nii'soatërin. A'naquë'n Yosë imarinsopita iráca ayapirinahuë', nantiantapi huachi.

⁵³ Quisoso nantiantarinso' piquëran inapitanta' pa'pitopi quëran pipirahuatona', Quirosarinquë pa'sapi. Na'a piyapi'sari quënanpi.

⁵⁴ Quisoso chiminpachina, capitansó' sontaronënpitarë chachin ni'sapi. Ocohua pa'ninsó', na'piro'sa' nopaatërinso'. A'nanta' Maria. Inaso' Santiaco, Cosi, inapita a'shin.

—Tëhuë'nchachin iso quëmapiso', Yosë hui'nin, topi.

⁵⁵ Sanapi'sa' Cariria quëran huë'pisopitanta', aquë quëran notëërapí. Inapitaso' Quisoso imaquipi nocomacaiso marë'. Iporaso' chimininsó' ni'sapi anta'.

⁵⁶ A'naso' Maria Mactarina itopiso'. A'nanta' Maria. Inaso' Santiaco, Cosi, inapita a'shin. A'nanta' Sipitio hui'ninpita a'shin. Inapitaso' aquë quëran notëërapí.

*Na'pi naninquë po'mopiso'**(Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)*

⁵⁷ I'huararapasó', a'na ma'huan Cosi itopiso huë'nin. Inaso', Arimatiaquë ya'huërin. Quisoso imarin anta'.

⁵⁸ Pirato ya'huërinquë pa'nin Quisoso nonën natantacaso marë'. "Quëtoco cari quëpa'i," itoonin. Napotohuachina, "Noyahua'. Quëpaquë' nipachin," itahuaton, sontaro'sa' a'parin nonën anohuaratacaiso marë'. Anohuararahuatona', quëtopi.

⁵⁹ Nonën masahuaton, noya morinquë so'quëë'tahuaton,

⁶⁰ na'pi nanin nasha niningquë po'morin. Inaora marë' pa'anpirinhuë', inaquë po'morin. Ina quëran pancara'pi masho pitarahuatona', pa'copitopi. Pa'copitahuatona', patopi huachi.

⁶¹ Maria Mactarina, a'na Maria, inapitasa nipirinhüë' na'pi nanin notënanquë chachin huënsëapi.

Sontaro'sari a'paipiso'

⁶² Tahuërinquë chinoto tahuëri marë' nani tapahuachinara, corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita niyontonahuatona', pa'pi Pirato nontacaiso marë'.

⁶³ —Sinioro hua'an, Quisosocoso' nonpintë', tënai. Nani yonquirai. Co'huara chimiyantëraponhuë', piyapi'sa' sha'huitërin. "Tëpahuachinaco, cara tahuëri quëran nanopiantarahüë'," toconin.

⁶⁴ Napoaton sontaro'sa' a'paquë' na'pi naninquë a'paicaiso marë'. Cara tahuëri chachin noya a'pai'ina', ama nonën quëpacaiso marë'huë'. Ca'taninsopitari quëpahuachina': "Nani nanopiantarin huachi," toconapona'. Napohuachina', aquë aquëtë' piyapi'sa' nonpintapi, itopi.

⁶⁵ —Inta nipachin, sontaro'sa' ya'huarin. Canpitari chachin paatoma', inapita quëpaco' noya ni'ina'. Ama piyapi'sari huëcatona' quëpacaiso marë'huë' inapo'ina', itërin Piratori.

⁶⁶ Napohuachina, pa'pi. Pancara'pi to'ni pochin niningquë noyá pa'pirapitopi. Napotahuatona', sontaro'sa' acopi.

—Noya a'paico', itahuatona' patopi huachi.

28

Quisoso nanopiantarinso'

(Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, a'na Mariarë' naquëranchin paantapi po'mopiquë nicacaiso marë'. Tomio tahuëri tashíramiachin na'pi nanin'pa' pa'sapirinahuë'.

² A'nanaya panca ocohua pa'nin. Sinioro anquëninëni inápa quëran o'marahuaton, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarín. Chi'huincarahuaton, ina aipi huënsërin.

³ Huënaráchin huënaráchin o'cori pochin ya'norin. Huiríchin a'morin. Pi'shiro quëran huirí huiríchin.

⁴ Ina ni'sahuatona', sontaro'sa' pa'yanpi. Pa'pi tē'huatopi. Ropa ropátahuatona', chimipi pochin no'paquë anotopi.

⁵ Ina quëran sanapi'santa' canquihuachinara, anquë'niri itërin:

—Ama pa'yancosohuë'. Quisoso corosëquë patanantopiso' yonisaramaso', nitotërahuë.

⁶ Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Sha'huitërinquëmaso chachin nani nanopiantarin. Huëco' ni'quirico' po'mopiquë'. Capa huachi.

⁷ Manóton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco': "Nani nanopiantarin. Ina'ton Caririaquë pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama," itonco'. Nani sha'huitëranquëma', itërin anquë'niri.

⁸ Natanahuatona', a'naroáchin na'pi nanin quëran pipipi. Pa'pi pa'yanpirinahuë'. Noya cancantatona' ta'api ca'tano'sanënpita sha'huitacaiso marë'.

⁹ Pa'sapirinahuë', a'nanaya iraquë chachin Quisosori ya'notërin.

—Huë'cama imoyaro'sa', itërin. Ina nohuitatona', ya'carionpi. Monshorahuatona', nantën iporantërahuatona', chinotopi.

¹⁰ —Ama huachi pa'yancosohuë'. Paatoma', iyahuëpita sha'huitonco' Cariria'pa' pa'ina'. Inatohua' quënancoantarinaco, itahuaton, pa'nin huachi.

Sontaro'sa' napopiso'

¹¹ Sanapi'sa' paasoi', sontaro'santa' ninanoquë pa'pi corto hua'ano'sa' sha'huitacaiso marë'. "Quisoso pa'pitopiquë noya ni'sapiraihuë', a'nanaya panca ocohua pa'nin. Naporo' anquëni ya'norahuaton, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarín. Ni'piraihuë', Quisoso nonën capa huachi," itonpi.

¹² Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa' inapita niyontonahuatona', ninontápi. Nani ninontohuachinara, sontaro'sa' amatantarahuatona', na'con corigui quëtopi.

¹³ —Piyapi'sa' sha'huitoco': "Yono tashi' Quisoso ca'tano'sanënpita huë'pi. Huë'ësocoi, nonën quëpapi," itoco'.

¹⁴ Hua'anëma' natantaton ina marë' no'huihuachinquëma', quiyari anoyatarai ama ana'intinquëmaso marë'huë', itopi.

¹⁵ –Noyahua'. Napo'i nipachin, toshuatona', coriqui ma'patopi. Pa'sahuatona', piyapi'sa' nonpintopi. Cotio hua'ano'sari sha'huitopiso chachin nonpinpi. Ipora huanta' na'a cotioro'sa' ina nonpin nanan natēpi.

Ca'tano'sanēnpita a'chinacaiso marē sha'huitērinso'
(Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁶ Ina quēran shonca a'na ca'tano'sanēnpitaso' pa'pi Cariria'pa'. A'na panēnquē pa'pi, Quisosori sha'huitērinquē chachin.

¹⁷ Inaquē Quisoso quēnanconahuatona', chinotopi. A'naquēnsō nipirinhue' pi'pian co natērinhuē'. “Co inahuē' nimara,” topirinahuē'.

¹⁸ Quisosori ya'carirahuaton, itapon:

–Tata Yosē nohuanton, chini chiniquēn nanantērahuē. Inápaquē ya'huērinsopita, isoro'paquē ya'huērinsopita, ya'ipiya hua'anēntarahuē.

¹⁹ Napoaton canpita paatoma', ya'ipi piyapi'sa' a'chintoco'. Nisha nisha nananquē nonpisopita a'chintoco' imainaco. Insosona natēhuachinaco, i'quē aporintoco'. “Tata Yosē, Hui'nin, Ispirito Santo inapita nanan quētērincoi ni'ton, aporintaranquēn,” itahuatoma', aporintoco'.

²⁰ Ina quēran ya'ipi sha'huitēranquēmaso' a'chintoco' natēinaco. Insēquēsona pa'patama', carinquēma' ca'tanaranquēma'. Nani tahuēri catahuanranquēma'. Ayaro' tahuēri naniquē huarē' ca'tanaranquēma'. Co onporonta' pataranquēmahuē', itērin Quisosori. Nani huachi.

Marco ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso maré'

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Mateo 3.1-12; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28)

¹ Apira iyaro'sa', Quisocristo nanamën ninshitaranquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Iráca isoro'paquë o'marin nicha'ëinpoaso maré'.

² Isaiasë pënëntona'pi ninoton Yosë quiricanënquë ninshitérinso chachin o'marin. Inaquë Yosëri hui'nin itapon:

"Co'huara pa'shamátërasënquënhuë', comisionëhuë'ton a'pararahuë piyapi'sa' ayonquicaso maré'.

³ Inotëro parti ina quëmapi pënëntápon: 'Ni'co' iyaro'sa'.

Hua'an chiniquéen nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso maré'. Ira otëërin noya pa'tacaso maré'.

Inapochachin iporasó' cancanëma' anoyatoco' Siniro o'main,' itarin," ténin ninshitaton.

⁴ Ninorinso chachin Coansha huë'nin pënëntacaso maré'. Inotëro' parti ya'huaton, piyapi'sa' pënénárin. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco' oshanëma' inquichinquëma'. Ina quëran aporihuanco'," itarin. Napotahuaton, na'a piyapi'sa' aporintarin.

⁵ Inaquë notohuaro' piyapi'sa' huë'pi natanapona'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huëcatona', natanapi. "Tëhuëchachin co noyahuë' nicatoi, oshahuanai. Catahuaco Siniro ina nanianchii," topachinara, Cortaniquë Coanshari aporintërin.

⁶ Co inaso' noyápiachin a'morinhuë'. Ponira pochin camiyo anporo quëran nipiso' a'morin. Sha'huëtë quëran nitonporin. Sëquëré pochin nininso' macaton, inaya tëranta' ca'nin. Ninoi' quënanpachina, irorin. Piyapi'sa' pënënpachina, itapon:

⁷ "Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin chini chiniquéen nanantërinso'. Caso' co pi'pian tëranta' ina pochin chiniquéen nanantërahuë'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'.

⁸ Caso' i'quë aporintëranquëma'. Inaso nipirinhue' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'," itërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Lucas 3.21-22)

⁹ Naporó tahuëri'sa' Quisoso Cariria parti quëran huë'nin. Nasaritoquë ya'huëpirinhue', Coansha pënëntarinquë huë'nin. Huë'pachina, Coanshari Cortaniquë aporintërin.

¹⁰ Ii' quëran nonshihuachina, a'naroáchin inápaquë pi'iro'të' ni'soatërin. Ispirito Santonta', népë pochin nohuaraimarin, ni'nin. Nohuaraimarahuatón, Quisoso ya'coancantomiatërin.

¹¹ Naporó' inápa quëran Yosëri itapon: "Quëmaso' hui'nahuëenquëen chachin ninan. Na'con nosoroatëenquëen, noya ni'nanquëen," itërin.

Sopairi ténirinsó'

(Mateo 4.1-11; Lucas 4.1-13)

¹² Ina quëran Ispirito Santori inotëro parti co piyapi ya'huërinquëhuë' a'parin.

¹³ Inatohua' catapini shonca tahuëri ya'huërin. Tanan ni'niro'sapitarë' ya'huërin. Sopai hua'aninta' huëcapairahuaton, ténirin. Sha'huítápirinhue' ama Yosë natëcaso marëhuë'. "Inca, co nohuantërahuë'," ténin. Nani sopai pa'pachina, anquëniro'sari o'marahuatona', Quisoso nocomaimapi.

Noya nanan sha'huicaso' caniaritërinso'

(Mateo 4.12-17; Lucas 4.14-15)

¹⁴ Ina quëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Ina natantahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti pënëntapon. Noya nanan Yosë noninso' sha'huirarin:

¹⁵ "Nani tahuëri nanirin huachi. Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Naporahuaton noya nanan natëco' Yosë nicha'ëinquëma'," itërarin.

Sami camayoro'sari imapiso'

(Mateo 4.18-22; Lucas 5.1-11)

¹⁶ Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. Anaso' Simon itopi. Iinë' riti tē'yatapi sami macacaiso maré'. Iinso' Antërisé itopi.

17 —Huëco' iyaro'sa', ca imaco a'chinchinquema'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosé imacaiso marë', itërin Quisosori.

18 Napotohuachina, ritinëna' patahuatona' Quisoso imapi huachi.

19 Amashamiachin Santiaco, Coansha, inapitanta' quënancoantarín. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinëna' pasonapi.

20 “Huëco' pa'ahua', ca imaco,” itohuachina, pa'pin, inpriatonënpita, inapita potiquë patahuatona', Quisoso imapi.

Sopai a'parinso'

(Lucas 4.31-37)

21 Ina quëran Capinaomoquë canconpi. Chinoto tahuëri nanihuachina, cotioro'sa' niyontopiso pëiquë ya'conin. Inaquë a'chinarin.

22 Chiniquën nanantona'pi pochin a'chinarin. Co cotio maestro'sa' pochin a'chinhuë'. Napoton a'chininso' natanahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi: “¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya!” topi.

23 Naporó' a'nara' quëmapi inaquë ya'huërin. Sopairi ya'coancantaton, camairin ni'ton, pa'pi co noyahue' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiniquën nontërin. Sopairi chachin anonin.

24 —¡Tananpitocoi! Quëmaso' Quisosonguën, Nasaritoquë ya'huëran. Nohuitërainquën. Yosë quëran o'maton noya ninan. ¿Ma'ta' quëma onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? itërin.

25 Itohuachina, Quisosori itapon:

—¡Ta'tëquë'! ¡Iso quëmapi quëran pipimiatëquë'! itërin.

26 Napotohuachina, quëmapi chiniquën apa'tanin. Naporahuaton chiniquën “yai” ta'so chachin, sopai pipirin.

27 Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ninontapi:

—¿Ma'pítata' ni'sarëhuaso'? Quisososo' co a'napita pochin a'chininhuë'. Chini chiniquën nanantaton, sopairo'sa' quëran huarë' camaihuachina, natëpi, topi.

28 Shiarahuaton, Quisoso naporinso' ya'ipi Cariria parti nahuinin.

Simon Pitro a'shatën anoyatërinso'

(Mateo 8.14-15; Lucas 4.38-39)

29 Ina quëran niyontopiso pëi quëran pipirahuatona', Simon, Antërisë, inapita ya'huëpiquë pa'pi. Santiaco, Coansha, inapitanta' pa'pi.

30 Simon a'shatën chiniquën sapoton, quëhuënarín ni'ton, Quisoso sha'huitopi. “A'shacha saporin ta'a,” itopi.

31 Inaquë paaparahuaton, maimirahuaton, opatërin. Naporó chachin sapo otanotërin. Otanotahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Mateo 8.16-17; Lucas 4.40-41)

32 I'huannahuquë nani pi'í ya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' quëpi. Sopairi ya'coancantërinso'pita' quëpi.

33 Ya'ipi ya'huëhuano'santa', ninano' ya'coanaquë niyontopiso Quisoso nicacaiso marë'.

34 Naporó' notohuaro' cania'piro'sa' anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatërin. Na'aya'pi sopairo'sari ya'coancantërinso'pita' inquitërin. Sano yonquipi huachi. Sopairo'sari ina nohuitatona', yasha'huipirinahuë', Quisoso co nohuantërinhuë' ni'ton, ta'topi huachi.

Caririaquë a'chintëra'piarinso'

(Lucas 4.42-44)

35 Tahuërinquë co'huara noya huënihuayantërasohuë', Quisoso huënsërahuaton ninano quëran pipirin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' Yosë nontacaso marë' inaoraichin pa'nin.

36 Simonso' capayatotirinhuë', co Quisoso quënanatonhuë', a'napitarë chachin pa'nin yonipon.

37 Quisoso quënanconahuatona':

—Notohuaro' piyapi'sa' yonissarinënguën, itopi. Itopirinahuë', Quisosori itërin:

38 —Huëco' iyaro'sa', a'na partinta' pa'ahua'. Ya'cariya ninanoro'saquë pa'ahua'. Inaquënta' pënënta'huaso' ya'huërin. Ina marë' Yosë a'paimarinco ni'ton, huë'sarahuë', itërin.

39 Ina quëran ya'ipi Cariria parti pa'sahuaton, niyontopiso pëiro'saquë pënëntëra'piarin. Naporahuaton, sopairo'sari ya'coancantërinso'pita inquitëra'piarin.

Chana caniori maninso'

(Mateo 8.1-4; Lucas 5.12-16)

40 Naporó' a'na quëmapi huë'nin, chana caniori maninso'. Quisoso huëcapairahuaton, isonquirin. Isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuatan, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

⁴¹ Quisosori nosoroaton, sê'huarin.

—Nohuantërahuë' mini iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin.

⁴² Itohuachina, a'naroáchin canio inquirin.

⁴³⁻⁴⁴ Naporo chachin Quisosori chiniquën pënënin.

—¡Ama insonta' sha'huitëquësöhuë'! Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, Moisésé sha'huirinso' quëpaquë' noyatëranso' nitacaiso marë', itërin. Ina quëran a'parin huachi.

⁴⁵ Napotopirinhüë', papon pochin ya'ipi piyapi sha'huitëra'piarin. “Quisoso anoyatërinco,” itëra'piarin. Ya'ipi naporinso' nahuinin. Napoaton piyapi'sa' ni'tërantapaquë co huachi Quisoso iratërinhuë'. Co huachi nanitërinhuë' a'ninquëchin ninanoro'saquë pacacaso'. Co piyapi'sa' ya'huërinquëhuë' ya'huërärin. Ina niponahuë', ya'ipi parti quëran huë'pi nicapona'.

2

Apia anoyatërinso'

(Mateo 9.1-8; Lucas 5.17-26)

¹ Cara tahuëri quëran pochin Capinaomoquë huëantarin. “Pëinënuquë Quisoso ya'huarin,” topi.

² Natantahuatona', notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Pëi' ya'sotahuatona', ya'coana aguëtëran huarë' yamopi. Yosë nanamën sha'huirarin, natanapi.

³ Naporo chachin catapini quëmapi'sa' huëcatona', apia pë'sara'huayaquë quëshipi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuënärin.

⁴ Quisosoquë yaquëpapirinhüë', hua'huayátërahuë' piyapi'sa' ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Ya'shotopi. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Quisoso pirayan acomapi huachi.

⁵ Quisosori ni'sahuaton. “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, apia itapon:

—Oshanën apia'hua inquitaranquën huachi, itërin.

⁶ A'naquën cotio maistro'sa' inaquë huënsëpisopitaso', cancanëna quëran yonquirápi:

⁷ “¿Ma quëmapita' isoso' Yosë yaya'huërëtërin? Co insonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. Yosëichin nanitërinso',” topi yonquiatona'.

⁸ Topinan yonquirapirinhüë', yonquipiso nitotaton Quisosori itapon:

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

⁹ Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': 'Huaniquë' apia'hua. Pë'sara'huanën masahuaton, noya paquë huachi,' itacaso' co nanitaparëhuahuë',” tënama'.

¹⁰ Casa nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquitahuaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë', tënin.

¹¹ Ina quëran apia itantarin:

—¡Huaniquë' apia'hua! Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huëranquë paquë huachi, itërin.

¹² Itohuachina, a'naroáchin noyatahuaton, huanirin. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huërinquë paantarin. Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosëso ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya! Co onporonta' ina pochin ni'chinëhuahuë', topi.

Nihüiri Quisoso imarinsó'

(Mateo 9.9-13; Lucas 5.27-32)

¹³ Naquëranchin panca sono' yonsanquë Quisoso paantarin. Inaquë hua'huayátërahuë' piyapi'sa' huë'pachinara, a'chintarin.

¹⁴ Ina quëran na'huëpon pochin, Nihui quënanconin. Arpio hui'nin inaso'. (Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patërinquë huënsëarin. Quisosori itapon:

—Huëquë' iyasha imaco, itërin. Itohuachina, huanirahuaton Quisoso imaririn huachi.

¹⁵ Ina quëran pëinënuquë Quisoso quëparin coshatacaso marë'. Ca'tano'sanënpitarë' coshatapatapi. Na'a piyapi'sa' huë'pi coshatatona' Quisoso nohuitacaiso marë'. A'naquën copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'napitanta' oshahuano'sa' itopiso'. Inahuanta' Quisoso yaimápi.

¹⁶ A'naquëonta' cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita natanpi:

—¿Onpoatonta' maiströnëma' oshahuano'sapitarë' coshatarin? Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhüë', inapitarë' coshatarin, itopi.

¹⁷ Natanahuaton, Quisosori itapon:

—Isopitaso' tēhuēnchachin nohuantērinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. “Co caniorahué!” topatēraso', co notoro nohuantērehué'. Inapochachin canta' oshahuano'sa' pēnēna'huaso maré' o'marahué. “Co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', Yosé chachin tahuérētantaco',” itērahué. A'napitaso nipirinhué': “Quiyaso' noyaco'i,” topiso maré' co na'con a'chintērahué', itērin.

Nasha nanan a'chininso'

(Mateo 9.14-17; Lucas 5.33-39)

¹⁸ Naporó' Coansha Paotista imapisopitaso ayonatona', Yosé nontapi. Parisio imapisopitanta' inapoapi. Napohuachinara, a'naquēni paaparahuatona', Quisoso natanpi:

—Coansha imapisopitaso' ayonatona', Yosé nontapi. Inapochachin parisio imapisopitanta' nisapi. ¿Onpoatonta' imarinēnsopitaso' co inapopihué'? itopi.

¹⁹ —Ca ya'huarahué ni'ton, co sētopihué'. Ni'co'. Quēmapi sa'acaso maré' piyapi'sa' amatohuachina, coshatatona', capa cancantopi. Nipayarinsopita hué'pachinara, coshatopi.

²⁰ A'na tahuériso nipirinhué' inimiconēnpitari sa'ana'pi masapi. Quēpatohuachina', sētopi huachi. Co huachi yonquiapihué' coshatacaiso', tēnin.

²¹ Itahuaton: “Ni'co'. A'moréso noyá mocahuachina, co nasha nē'mētēquē pa'pitērehué'. Nasha nē'mētēquē pa'pitērē' naporini, naquēranchin panca panca noshataanta'itonhué'.

²² Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huétē' morsa mocaro' nininquē ta'panēhué'. Inaquē ta'pané' naporini, a'naróachin nopoiton, nichinia'itonhué'. Naporahuaton morsanta' tapiitonhué'. Napoaton sha'moro' huinoso' nasha morsaquē ta'pané'. Huino, morsanta' noya nisarin huachi,” itērin Quisosori. (Iráca inachintopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huérin, tapon napotērin.)

Chinoto tahuéri naporinso'

(Mateo 12.1-8; Lucas 6.1-5)

²³ Ina quēran a'na chinoto tahuéri nanihuachina, tricoro' Quisoso pēntontarin. Ca'tano'sanēnpitaso papona pochin, a'naya a'naya trico moto maraapi.

²⁴ Ina nicatona parisioro'saso':

—¡Ni'qué!, Maistro! Chinoto tahuéri nipirinhué', ca'tano'sanēnpita tricoraya i'shorayarapi. Co ipora tahuériso' pi'pisha tēranta' sacatacasohué' nipirinhué'. ¿Onpoatonta' co Moisésē pēnētērinso' natēpihué'? itopi.

²⁵⁻²⁶ —Yosé quiricanēn ¿co nontēramahué' ti? Iráca Tapi tanahuachina, Yosé pēinēnquē ya'conin. Apiataro corto hua'an ni'so' ya'conahuaton, pan Yosé maré' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' quētērin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'sáchin ina pan capacaso nipirinhué', co ina maré' Yoséri no'huirinhué', itērin.

Ina quēran itantarin:

²⁷ —Piyapi'sa' nosoroaton, chinoto tahuéri acorin noya ya'huécaiso maré'. Co tahuéri chinotacaso' na'con na'con yonquirinhué'. Piyapi'sa' na'con na'con nosororin.

²⁸ Yosé quēran caso quēmápico ni'to, chiníquēn nanantērahué. Ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquēma'. Chinoto tahuéri ma'sona co nicacasonta' sha'huichinquēma', itērin.

3

Imirin tachitērinso'

(Mateo 12.9-14; Lucas 6.6-11)

¹ Naquēranchin niyontonpiso pēiquē Quisoso ya'conconin. Inaquē apia quēnanconin. Imirin tachitērin ni'ton, co nanitērinhué' sē'quētacaso'.

² “Chinoto tahuéri anoyatomara,” ta'tona', parisioro'sari ni'sápi sha'huirapicaiso maré'.

³ Naporó' apia itapon:

—Hué'sahuaton, huancánachin huaniqué', itērin.

⁴ Inaquē nipachina, piyapi'sa' itapon:

—Chinoto tahuéri noya nicacaso' ya'huérin. Co ahuétacaso', co tēpatacaso', co inapita nicacaso' ya'huérinhué'. Cania'pi tananpitoahuatoso', co nosoroarahué'. Nipirinhué', nosoroato anoyata'huaso' ya'huérin, tēnahué caso'. ¿Ma'ta' tēnama canpitaso'? itērin.

Natanaponaraihué', co manta' topihué'.

⁵ Co a'panitohuachinarahué', a'naya a'naya ni'sarin. Co natantochináchinhué' cancantopi ni'ton, no'huiré pochin cancantaton, co noyahué' ni'nin. “Co nosoropihué',” ta'ton, pa'pi sētērin.

—Imiran iyasha ihuēqué', itērin. Ihuéhuachina, a'naróachin noyatērin.

⁶ Parisioro'saso' no'huitatona', pipipi. Irotisé piyapinēnpita quēnanconahuatona', ninon-topi Quisoso tēpacaiso maré'.

Sono' yonsanquē a'chininso'

⁷ Quisososo' panca sono' yonsanquë paantarin. Ca'tano'sanënpitarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi. A'naquën Cariria parti quëran huë'pi.

⁸ A'naquëonta' Cotia parti quëran huë'pi. Quirosarin quëran, Itomia quëran, Cortanii' aquëtëran quëran, Tiro quëran, Siton quëran, ina quëranpita hua'huayätërahuë' huë'pi. Quisoso naporinso' natantahuatona', nicapona' huë'pi.

⁹⁻¹⁰ Na'a piyapi'sa' nani anoyatërin ni'ton, ya'ipi cania'piro'sa' huë'sapi. Na'a piyapi'sa' ni'ton, ya'sëratërarahuatona', huë'sapi Quisososo së'huacaiso marë'. "Së'huahuato, anoyatarinco," ta'tona', naporapi. Napoaton ca'tano'sanënpita itapon: "Poti amasha quëpaco' inaquë huënsëato a'chinchí. Notohuaro' piyapi ni'ton, ya'quëëtohuachinaco," itërin.

¹¹ Sopairo'sari ya'coancantërinso'pita' huë'pi. Quisoso quënanahuatona', nocotapataquëchin isonquipi.

—jQuëmaso' Yosë hui'ninquën! itopi chiniquën nontatona'.

¹² Inariso nipirinhüë', chiniquën pënënin: "jAma piyapi'sa' anohuitocosohüë'!" itërin.

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Lucas 6.12-16)

¹³ Ina quëran Quisososo a'na motopia'huaquë paantarin. Nohuantërinso'pita përapachina, paapapi.

¹⁴ Na'a a'chintërinso'pita ya'huëpirinahuë', shonca cato' quëmapi'sa' huayonahuaton, acorin. "Nani tahuëri iyaro'sa' ca'tanco a'chinchinquëma'. Ina quëran a'pararanquëma' piyapi'sa' pënënacamaso marë'.

¹⁵ Chiniquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' a'pacamaso marë'," itërin.

¹⁶ Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorin. A'naso' Simon. Nisha nininën acotërin. Pitro itërin.

¹⁷ Santiaco, Coansha, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Nisha nininën inapitanta' acotaantarin. Poaniquisë itërin. ("Huira pochin," tapon napotërin.)

¹⁸ Antërisë, Pinipi, Partoromi, Matio, Tomasë, Tatio, inapitanta' acorin. A'nanta' Santiaco itopi. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta' acorin. Iráca copirno no'huina'piro'sa' imapirinhüë', iporaso' Quisososo imasarin huachi.

¹⁹ Cotasë Iscariotinta' acopirinhüë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-32; Lucas 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ina quëran a'na pëiquë pa'pi. Naquëranchin notohuaro' piyapi'sari huëcapaiantapi ni'ton, co nanitopihuë' capacaiso tëranta'.

²¹ Quisososo quëmopinënpitari natantahuatona', "Nani hua'yantërin," topi. Napoaton Quisososo quëpacaiso marë' huëcapaipirinahuë'.

²² Cotio maistro'santa' Quirosarin quëran o'marahuatona', tapona': "Sopai hua'an Pirsipo itopisori ya'coancantërin ni'ton, nani ma'sha nanitaparin. Inari chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaso marë'," toconpi.

²³ Quisososo nipirinhüë' piyapi'sa' përasahuaton, pënënto nanan sha'huítërin ayonquicaso marë'. "Sopairo'sa' capini co onporonta nia'pacaiso ya'huërinhuë'.

²⁴ Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'.

²⁵ Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachin Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna niitonhuë'. Co huachi chiniquën nanan ya'huëchitonhuë'.

²⁷ Quëmapi chiniquën nipachina, pënënin noya a'pairin. Co insonta' nanitërinhuë' ya'conaton ma'shanënpita maticaso'. A'nariso nipirinhüë' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsërin. Tonporahuaton, ma'shanënpita quiquitërin huachi.

²⁸ Oshanëma marë' sëtouhatama', Yosë ya'ipi oshanëma' inquitaringuëma'. Pinopatama', inanta' inquitaringuëma'.

²⁹ Nipirinhüë', Ispirito Santo pinotoma' oshahuanpatama', ina oshanëmaso' co inquitaringuëmahüë'. Onpopionta' ana'intinquëmaso' ya'huërin," itërin.

³⁰ "Sopairi ya'coancantërin," topiso marë' Quisososo napopënëntërin.

Quëmopinënpita pochin nininsopita

(Mateo 12.46-50; Lucas 8.19-21)

³¹ Ina quëran a'shin, iinpita, oshinpita, inapita canquiponarahuë', co ya'conpihuë'. Aipiran huanirahuatona', Quisososo amatopi.

³² Quisososo ahuancanapitona', tahuishin miáchin huënsëpisopitari sha'huítopi:

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, oshiparinpita, inapita huëcatona', aipiran huanirapi. Yanontërinëinquën, itopirinhüë'.

³³⁻³⁴ —Mamahuë, iyahuëpita, oshihuëpita inapita pochin ni'nahuësopita sha'huichinquëma' nitotoco', itërin.

Piyapi'sa' tahuishin miáchin huënsërantapaiso' ni'sarin quëran itantapon:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuëpita, oshihuëpita, mamahuë, inapita pochin nicato nosororahuë.

³⁵ Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', oshihuëpita pochin ni'nahuë. Payaro'santa' imapachinaco, mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

4

Pa'sarayarín quëran a'chininso'

(Mateo 13.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Naquëranchin sono' yonsanquë Quisoso a'chiantararin. Inaquë notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso maré'. Hua'huayatërahuë' tancapitohuachinara, potiquë ya'conahuaton, huënsëmarin. Inaquë yanponapirarin. Ya'huëré' piyapi'saso' ii' yonsanquë yamorapi.

² Nisha nisha pënënto nanan a'chintarin. Ma pochinsona Yosë nanamën nininso' ayonquicaso maré' a'chintarin.

³ A'chintaton, itapon: "Natanco a'chinchinquëma'. A'na quëmapi sha'tapon pa'sarin.

⁴ Na'a trico pa'sarayarín papotacaso maré'. Pa'sarayahuachina, a'naquën ya'pirin iraquë huaré' anotërin ni'ton, inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipi.

⁵ A'naquën ya'pirin na'piroquë pa'sarayarín, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huërinquë. Inaquë, shiarahuaton, papotopirinhue'.

⁶ Pi'iri chiniquën picahuachina, yaahuirín. Pi'pishara'huaya itëhuanin ni'ton, ahuirín huachi.

⁷ A'naquën ya'pirionta' nahuanoquë pa'sarayarín. Inaquë papotopirinhue', nahuano'santa' papotërin. Shia a'shinahuatona', imotërin. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhue' noyaro'paquë pa'sarayarín. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitërin. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërin. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërin. A'naquënso' pasa, pasa nitochanin," itërin.

⁹ Itahuaton: "Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itaantarín.

Pënënto nananquë a'chininso'

(Mateo 13.10-17; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Niyontonpisopita pa'pachinara, a'naquën imapisopita co pa'pihuë'. Shonca cato' ca'tano'sanënpitaré' chachin co pa'pihuë'. "Apira a'chintërancoiso' co noya nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?" itopi.

¹¹ Itohuachinara, Quisosori itapon: "Onpopinsona Yosë hua'anëntërinso' co a'napita nitotopihuë'. Co imarinacohue' ni'ton, co nitotopirinhue', canpitaso' carinquëma' a'chinchinquëma'. Yosë nanamën no'tëquën nitotacamazo maré' a'chinchinquëma'. A'napitaso nipirinhue' pënënto nanan quëransáchin a'chintarahue'.

¹² Inapitaso' co yanatërinacohue' ni'ton, natanaponaraihuë', co natëtipihuë'. Ma'sona ninahuësonta' nicaponaraihuë', co yonquiapihuë'. Imarinaco naporini, oshanëna' inquitahuato anoyacancanhitohue'," itërin.

Tricoraya tapon naporinso'

(Mateo 13.18-23; Lucas 8.11-15)

¹³ Naquëranchin Quisosori ca'tano'sanënpita itantapon: "Achín sha'huitëranquëmaso' ¿co nitotëramahuë' ti? Co inaya tëranta' nitotohuatamahuë', ¿onporahuatomacha ya'ipiya nitotëré' pënuquëmaya? Carinquëma' nipachin anitochinquëma'.

¹⁴ Tricoraya pa'sarayarëso pochín Yosë nanamën ya'ipi parti a'chinë'.

¹⁵ A'naquën piyapi'sa' iraquë huaré' pa'sarayarínso pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinhue', a'naroáchin Satanás huë'nin. Yosë nanamën natanpiso' osërétiirin. Ama natëcaiso marëhuë' anianitërin.

¹⁶ A'naquën piyapi'santa' na'piroquë pa'sarayarínso pochín nipi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinhue',

¹⁷ co cancanëna quëran huaré' natëtipihuë'. Co chiniquën cancantatonahuë', co natëmiatopihuë'. Yosë nanamën yaimapi ni'ton, a'napitari tëhuapi, no'huipi, napotopi. Napohuachinara, Yosë nanamën yaa'popi. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin nanamën a'popi.

¹⁸ A'naquën piyapi'santa' nahuanoquë pa'sarayarínso pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinhue',

¹⁹ ma'sharáchin yonquipi. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtohuachincoi, noya cancantarai,' topi. Napoaton nahuano'sari imotërinso pochin, nani ma'sha nohuantatona', Yosë nanamën naniantopi. Co imamiatopihuë'.

²⁰ A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarinsó pochin nipi. Yosë nanamën noya natanpi. Natanahuatona', cancanëna quëran natëpi. Sharo'sa' nisha nisha nitërinso pochin natëtopi. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërinso pochin noyamiachin imapi. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërinso pochin noya imapi. A'naquënso' pasa, pasa nitërinso pochin ya'ipi cancanëna quëran imatona', noya noya imapi huachi," itërin.

Nanparin pochin nininso'
(Lucas 8.16-18)

²¹ Naquëranchin Quisosori itaantarin: "Ni'co' iyaro'sa. Nanparin i'chinpihuatëra, ¿co i'mëanaquë po'morëhuë' pa'? Co pë'saraanaquë tëranta' acorëhuë'. Nanparin aconanquë acorë' noya a'pinacaso marë'.

²² Iporaso' ma'sha noyá po'opinán pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

²³ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itërin.

²⁴ Ina quëran napotaantarin: "Natanpatama', noya yonquico'. Onpopinsona a'napita nitohuatama', inapochachin Yosënta' nitaringuëma'. Aquë aquëtë chachinhüë nipon quëtarinquëma'.

²⁵ Noya natëhuatama', na'con na'con nitotarama'. A'naquënso nipirinhüë', 'Nani nitotërahüë', topirinhüë', co yanatëpihuë'. Napoaton Yosëri tananpitarin. Inapotohuachina, pi'pian tëranta' nitotopiso', ya'ipiya naniantapi," itërin.

Ya'pirin papotërin quëran a'chininso'

²⁶ Ina quëran napotaantarin:

"Yosë hua'anëntërinso' a'chinchinquëma'. Iminquë sha'tërëso pochin ninin.

²⁷ Sha'tërinso piquëran tashihuachina, hua'anën huë'ërin. Tahuërihuachina, huënsëantarin. Nani tahuëri naporárin. Oshaquëran sha'ninso' pichopitahuaton, papotërin. Onporohuatonso' papotërinso' co nitotërinhuë'.

²⁸ Sha'pachina, inaora nohuanton, no'pa quëran papotërin. Nani a'shinpachina, huënscharatërin. Nani huënscharatahuaton, nitërin.

²⁹ Ya'pirin cayahuachina, nani noya macacaso' ni'ton, manin huachi," tënin. (Inapochachin Yosë nanamën sha'huitohuatëhua', ina nohuanton, oshaquëran a'naquën natëtopi.)

Mostasaraya pochin nininso'

(Mateo 13.31-32; Lucas 13.18-19)

³⁰ Ina quëran sha'huitantarin:

"¿Ma'pochinta' Yosë hua'anëntërinpoaso' ninin? ¿Ma quërantá' nanitëre' ina yonquicaso'?

³¹ Mostasaraya no'paquë sha'nëso pochin ninin. Mostasarayaso' hua'huishin. A'napita ya'pirin quëran pi'pi pi'pishara'huaya.

³² Pi'pira'huaya niponahuë', sha'patëra, panca panca papotërin. A'napita sharo'sa quëran panca panca ta'an ninin. Panca së'patohuachina, inairaro'sa' na'iyatona', inaquë pëipi," itërin.

Ma'pochinsona nininso'

(Mateo 13.34-35)

³³ Ina pochin Quisosori piyapi'sa' a'chintarin. Na'a pënënto nanano'sa quëran ayonquiarin. Natantiinpichin a'chintarin.

³⁴ Napoaponahuë', pënënto nanan quëransáchin a'chintërin. Ina quëran ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëhuachinara, oshaquëran a'chintantarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Lucas 8.22-25)

³⁵ Naporo' tahuëri chachin nani tashirarapaso', ca'tano'sanënpita itapon:

—Sono aquëtëran pa'ahua', itërin.

³⁶ Nani piyapi'sa nontahuaton, Quisoso potiquë ya'comarin. Napohuachina, ca'tano'sanënpitarë chachin pa'pi. Naporo' a'napitanta' nisha potiro'saquë pa'pi.

³⁷ Paaquëya', panca ihuaní manin. Co'sacairi poti opoto opototahuaton, nani yamëntairapirinhüë'.

³⁸ Ya'huëre' Quisososo', huanconënuë motonan motoantahuaton, huë'ërarin. Ca'tano'sanënpitari ochinanpi:

—¿Catahuacoi Maestro chimüitarihua! ¿Co ina yonquiranhüë' ti? itopi.

³⁹ Huanintarahuaton, ihuan a'parin. Sononta' camaiton:

—¿sanoquë'! ¿Copi tëquë huachi! itërin. Itohuachina, ihuan copitënin. A'naroáchin sanoirín.

40 —¿Onpoatomata' tē'huataramaso'? ¿Co Yosē natēyatēramahuē' ti? itērin.

41 Pa'pi pa'yanahuatona', ninontopi:

—¿Ma quēmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitopi.

5

Sopairo'sari ya'coancantērinso'
(Mateo 8.28-34; Lucas 8.26-39)

1 Ina quēran, sono' aquētēran Quirasa parti itopiquē canconpi.

2 Quisoso nani nonshihuachina, a'na quēmapiri na'pi nanin quēran pipirahuaton, nacapirin. Sopairo ya'coancantērin ni'ton, co huachi noya yonquirinhuē'. Hua'yantērin.

3 Na'pi naninquē chimipiro'sa' po'mopiquē ya'huērin. Pa'pi chiniquēn ni'ton, co catinaquē tēranta' nanitopihuē' tonpocaiso'.

4 Na'aro' catinaquē tanpaquēn tonpotahuatona', pa'on tonpotopirinahuē', oshitērachinin. Co incarisō tēranta' nanitērinhuē' minsēcaso'.

5 Nani tashi', nani tahuēri iratārin. Na'pi naninquē, motopiquē inaquēpita pa'sápaton, chiniquēn yaitārin. Na'piquē nipē'sharārin.

6 Quisoso aquē quēran quēnanahuaton, ta'aquirin. Quisoso nocotapataquē isonquirahuaton, mosharin.

7-8 Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai nontērin.

—¡so quēmapi quēran pipico huachi! itērin. Ina natanahuaton, sopairo chiniquēn a'panirin.

—¿Ma'ta' yaonpotarancoi? Quēmaso' Quisosonquēn, Yosē hui'ninquēn ni'ton, chini chiniquēn nanantēran. Yosē marē' ama apira aparisitocoisohuē', itērin.

9 —¿Ma'ninquēnta' quēmaso'? itērin Quisosori.

—Na'acoi ni'toi, “na'a huaranca,” itērinacoi.

10 Ama a'na parti a'pacoisohuē', tosapi.

11 Ina ya'cariya notohuaro' coshiro'sa' panēnquē coshatapi.

12 —A'pacoí coshiro'saquē tēranta' ya'coanta'li, tosapi.

13 —Inta nipachin, inaquē paatoma' ya'conconco', itērin. Itohuachina, sopairo'sa' pipirahuatona', coshiro'saquē ya'conconpi. Ina quēran ya'ipi coshiro'sa', cato huaranca pochin nipirinahuē', hua'yantatona' ta'api. Tahuan pa'tatona', sonoquē niitopi. Inapoatona', taquiitopi.

14 Coshi a'paina'piro'saso' ni'sahuatona', ta'arē'nachin ninanoquē ya'huēpisopita sha'huitonpi. Ninano pirayan ya'huēpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitēra'piapi. Natantahuatona', “¿Ma'ta' onpocaiso'?” ta'tona', pa'pi nicapona'.

15 Quisosoquē canquirahuatona', quēmapi hua'qui' hua'yantērinso' quēnanquipi. Nani a'moanaton, noya huēnsērarin. Na'a sopairo'sari ya'coancantopirinahuē', noya yonquiantarin. Co huachi hua'yantērinhuē'. Napoaton pa'yanpi.

16 “Quisosori anoyatērin. Sopairo'sa' a'pahuachina, coshiro'saquē ya'conconpi. Inapohuachinara, tahuan pa'tahuatona', sonoquē taquiitopi huachi,” itopi ni'pisopitari.

17 Natanahuatona', piyapi'sa' tē'huatopi: “A'na parti paquē',” itopi Quisoso nontatona'.

18 Quisoso potiquē ya'conaso', hua'yantērinsoari huēcapiarahuatón, itapon: “Canta' imainquēn,” itērin.

19 Quisosos nipirinhuē' co nohuantērinhuē'.

—Ya'huēranquē iyasha paantaquē'. Quēmopinēnpita sha'huitonquē'. “Sinioro noyá anoyatērinco. Na'con nosororinco,” itéquē', itērin Quisosori.

20 Napotohuachina, pa'nin. Ticaporisē parti sha'huirapiarin. “Quisoso nóya anoyatērinco,” itēra'piarin. Natanahuatona', “¡Ma'pitacha sha'huirin paya! ¡Ma noya catahuarin!” topi ya'ipiya.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinso'
(Mateo 9.18-26; Lucas 8.40-56)

21 Quisososō pēntonquiantarahuatón, na'a piyapi'sa' quēnanquirin. Sono' yonsanquē huēcapiarahuatona', tancapitopi.

22 Naporo' a'na cotio hua'an Cairo itopiso huē'nin. Inaso', niyontonpiso pēi' hua'an ya'conin. Quisoso quēnanquirahuaton, nantēn pirayan isonquirin:

23 —¡Hui'nahuē' Sinioro, chiminarin! Huéquē'. Sē'huaquiton, anoyatoco, chiminpachin, itārin.

24 —Inta nipachin, toshuatón, imarin. Na'a piyapi'santa' imasapi ni'ton, Quisoso ya'quēētērapí.

²⁵ Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin, hua'qui' panca huënai' a'parinso'. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuë'.

²⁶ Na'a notoro'sari nonënpirinahuë', na'con parisitärin. Nani ya'ipi coriquinën i'quiaponahuë', co manta' noyatërinhuë'. Aquëtë chachin nisarin.

²⁷⁻²⁸ Quisoso nahuininso' natantahuaton, pinën quëran imaquiarin. "A'morinso tëranta' sê'huahuato, anoyarincó," ta'ton, piyapi'sa' ya'sëratërahauaton, a'morinso' sê'huatitirin.

²⁹ Naporó' a'naroáchin huënai' no'narin. Canio quëran nani noyatërin ninatanin.

³⁰ Quisososó' co quënanaponahuë', inaora nitotërin. "A'naso' natëtonco, sê'huaquirinco. Ca nohuanto noyatërin," ta'ton, a'naroáchin tahuëretahuaton, natantërin:

—¿Inta' a'morahuëso' sê'huatërinco? ténin.

³¹ —Ni'quëchi Maestro, notohuaro' piyapi'sa' ya'quëëtapirinënquënhuë', "¿Inta' sê'huarincó?" ¿tënan ti? itërin ca'tano'sanënpitari.

³² Itopirinahuë', Quisososó' a'naya a'naya ni'sarin. "¿Inta' sê'huarincó?" ta'ton, ni'sárin.

³³ Napohuachina, sanapiso' "Nani anoyatërinco," ta'ton, ropa ropatëran quëran Quisoso huëcapairin. Isonquirahuaton, no'tëquën sha'huitërin. "Hua'qui' caniorahuë ni'ton, sê'huaranquën Siniro. Sê'huatënhuë, a'naroáchin noyatërahue huachi," ténin.

³⁴ —Natëranco ni'ton, nani imoya, anoyatëranquën. Nani noyatëran ni'ton, noya paquë huachi, itërin.

³⁵ Ina nontasa chachin, Cairo pëinën quëran huë'sahuatona', sha'huitiipi.

—Hui'nán nani chiminin huachi. ¿Ma'marëta' topinan quëran Maestro quë saran? itiipi.

³⁶ Quisososó nipirinhuë' piyapi'sa' noninso' natanaponahuë', co ina yonquirinhuë'.

—Ama iyasha pa'yanquësóhuë'. Natëco, itërin.

³⁷ "Ama a'napitasa' huë'inasóhuë'," topachina, Pitro, Santiaco, Coansa, inapitaráchin pa'pi. Coanshasó' Santiaco iin.

³⁸ Cairo pëinënhuë canconahuatona', na'a piyapi natanconpi. Chiniquën na'nëtona', ayanápi.

³⁹ Ya'contarahuaton, inapita itapon:

—¿Onpoatomata' na'nëtona', noncaroaramaso'? Co sanapia'hua chimininhuë'. Huë'ésárin, itërin Quisosori.

⁴⁰ Naporinso' natanahuatona', piyapi'sari tēhuapirinahuë'. Quisosorisó' inapita ocoirahuaton, pa'pin, a'shin, cara ca'tano'sanën, inapitaráchin quëparin. Sanapia'hua ya'huërinquë ya'concontarin.

⁴¹ Maimirarahuaton, inaora nananquë:

—Tarita comi, itërin. "Huënsëquë' apia'hua," tapon napotërin.

⁴² A'naroáchin sanapia'hua huënsërahauaton, huanirín. Nani shonca cato' pi'ipitërin ni'ton, noya iratërin. Ina ni'sahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi pa'yanpi. "¡Ma'pítacha nitotaton, ananpitaantarin paya!" topi.

⁴³ Quisososó nipirinhuë', "Ama a'napita sha'huitocósohuë'," itahuaton, "Nanon a'caco'," itërin.

6

Nasaritoquë paantarinso'

(Mateo 13.53-58; Lucas 4.16-30)

¹ Ina quëran pipirahuaton, ya'huërin'pa' paantarín. Ca'tano'sanënpitarinta' imapi.

² Chinoto tahuëri nanihuachina, niyontónpiso pëiquë a'chinarin. Na'a piyapi'sari natanahuatona', pa'yanpi. Pa'yanatona', inahua capini ninontapi:

—¡Ma'pítacha Quisoso nitotërin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Noya noya yonquirin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. ¿Onporahuatoncha nani ma'sha nanitaparín nicaya?

³ Hua'huatapon quëran huarë' nohuitërehua'. ¿Co'na nontëcamayo inaso'? A'shinsó' Maria itopi. Iinpítanta' nohuitërehua'. Santiaco, Cosí, Cotasë, Simon, inapita itopi. Oshinpítanta' isëquë canpoarë' ya'huarin. Co Quisoso chiniquën nanantërinhuë'. Canpoa pochachin inanta', ta'tona', "¡Macari natëapon!" topi.

⁴ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Ya'ipi piyapi'sari pëñëtona'pi noya natanpi. Ninanonënhuë ya'huëpisopitariso nipirinhuë', co noyahuë' natanpi. Quëmopinënpita, huëntonënhuë ya'huëpisopita, inapítanta' co noyahuë' ni'pi, topi iráca. No'tëquën napopi, ténin Quisoso.

⁵ Co cancanëna quëran huarë' natëpihuë' ni'ton, co nanitërinhuë' aquëtë huarë' Yosë pochín nicacasó'. Caráchin cania'piro'sa' sê'huarahuaton, anoyatërin.

⁶ "¿Onpoatoncha isopita co yanatërinacóhuë' nicaya?" ténin, yonquiapon.

Ca'tano'sanënpita a'chinacaiso marë' a'parinso'

(Mateo 10.5-15; Lucas 9.1-6)

Ina quëran ya'cariya ninanoro'saquë pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

⁷ Naporahuaton, shonca cato' ca'tano'sanënpita përasahuaton, sha'huitërin paatona' a'chinacaiso marë'. Catoya catoya a'parin. Chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'.

⁸—Pa'patama', ama ma'sha quëpacosohuë'. Ama coshoro', pë'pëto, coriqui, inapita tëranta' quëpacosohuë'. Pitanaráchin quëpaco'.

⁹ Sapaté' po'morahuatoma', a'moramosorë'quëmaráchin paco'.

¹⁰ Inso pëiquësona yacapatohuatama', ina pëiquëráchin ya'huëco'. Ina ninano quëran pipiamaquë huarë' inaquë ya'huëco'.

¹¹ A'na ninanoquë ya'huëpisopita no'huitënenquëma': "Ama isëquë huëcosohuë'. Co yanatanainquëmahuë'," itohuachinënuëma', patoco'. Yapa'patama', pënëco': "Nani sha'huitopiranquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'quëhuarë' canpitaora tēhuënëmaquë nina'ntarama'," itoco'. Tēhuëncachin Yosëri chiniquën ana'ntarin huachi, itërin Quisosori.

¹² Ina quëran ca'tano'sanënpita pa'sahuatona', piyapi'sa' pënëna'piapi: "Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco huachi," itëra'piapi.

¹³ Naporahuatona', na'a piyapi'sa' sopairo'sari ya'coancantërinso inquitopi. Na'a cania'piro'santa' tomaquë pashitatona', anoyatopi.

Coansha Paotista tēpapiso'

(Mateo 14.1-12; Lucas 9.7-9)

¹⁴ Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquipi. Cariria hua'aonta' natantërin, Irotisë itopiso'. I'huamiáchin inari sontaronënpita camaiton, Coansha Paotista atëpatërin ni'ton, yonquíarin: "Ina quëmapiso' Coansha. I'hua chimi-naponahuë', nãpïantarin. Napoaton nani ma'sha nanitaparín," ténin.

¹⁵ "Co inahuë'. Iniasë pënëntona'pi ipora," topi a'naquëonta'.

"Co inahuë'. Ninotona'pi iráca ya'huërinso' nímara," topi a'naquëonta'.

¹⁶ Irotisëso nipirinhüë', co nisha nisha yonquirinhüë'.

—Inaso' tēhuëncachin Coansha. Anishitëconotopirahuë', nãpïantarin, ténin.

¹⁷⁻¹⁹ I'hua chachin Coansha nãpïso', Irotisë co noyahuë' ninin. Iin sa'in osërëterin. Pinipi sa'in chachin osërëtatón, manin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coanshari chiniquën pënënin. "Co Yosë nohuantërinhuë' iyaparin sa'in osërëtatón macamaso'," itërin. Napotërinso marë' Irotiasaso' co quëyatónhuë', onpopionta yatëparin. Ina nohuanton hua'anso', sontaro'sa a'parin. Coansha macacaiso marë'. Masahuatona tashinan pëiquë po'mopi. Inapotahuatona, catinaquëtöpi.

²⁰ Irotisëriso' Coansha noya natanin. "Nóya quëmapi inaso'. Co oshahuahuë'," ta'ton, co nohuantërinhuë' atëpatacasó'. Coanshari pënënpachina, nisha nisha yonquiaponahuë', noya natanin.

²¹ Ina quëran hua'huatërinso' tahuëri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatërin. Coisëro'sa', capitano'sa', ma'huano'sa' Caririaquë ya'huëpisopita, inapita amatërin. Naporo' tahuëri Irotiasa chinotërin Coansha atëpatacasó'.

²² Coshatasoi', hua'huin ya'conahuaton, nansararin. Nanon nansarinso' ni'sahuatona', ya'ipiya quëran pa'yatopi. Hua'an mashorinta' pa'yatërin.

—Ma'sona nohuantëranso' apia'hua, nico quëchinquën.

²³ Yoscoarë' quëchinquën. Ma'sona tëranta' nipatona, quëtaranquën. Pancana no'pa' hua'anëntërahüë. Patomaquë huarë' quëtaranquën, itërin hua'ani na'aro nontaton.

²⁴ Napotápachina, a'shin paahuarin.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—"Coansha nishitëconotahuaton, motën quëtoco," itëquë', itërin.

²⁵ Manorahuaton, hua'an ya'huërinquë paantarín.

—Coansha motën nohuantërahüë. Sënanquë acorahuaton, apiramiáchin quëtoco, itërin.

²⁶ Ina natanahuaton, hua'an pa'pi sëtërin. Napoaponahuë', "Ya'ipi piyapi'sa' nataninaco, Yoscoarë' itërahüë," ta'ton, co yanonpintërinhuë'.

²⁷ Ina quëran sontaro sha'huitahuaton, a'parin Coansha motën macacaso marë'. Inaso pa'sahuaton, tashinan pëiquë nishitëconotërin.

²⁸ Sënanquë motën acorahuaton, nanon quëtërin. Nanonta' a'shin quëtónin.

²⁹ Imarinsopitaso', natantahuatona huë'pi. Nonën quëparahuatona', pa'pitopi huachi.

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14)

³⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpita huëantarahuatona', Quisoso sha'huitiipi. "Nani a'chintëra'piarai. Cania'piro'santa' anoyatërai. Noya natanpi," itiipi.

³¹ Na'a piyapi'sa' huè'sapi Quisoso nicapona'. Ina quèran paantapi. A'napita ya'huèrè' huèantapi, ina quèran paantapi. Naporápi ni'ton, Quisoso ca'tano'sanènpitarè' chachin co capacaiso tèranta' nanitopihuè'.

—Huèco' iyaro'sa'. Co piyapi ya'huèrinquèhuè' pa'ahua'. Pi'pian chinotahua', itèrin ca'tano'sanènpita.

³² Itohuachina, potiquè ya'conahuatona', pa'pi. Co piyapi ya'huèrinquèhuè' pa'sapirinahuè'.

³³ Pa'pachinara, na'a piyapi'sari notèèrapi. Quisoso nohuítahuatona', na'a paahuapi. Nisha nisha ninano quèran pa'pi. Ira pa'tatona', ta'arahuatona', inahua'ton canconpi. Co'huara Quisoso canshátèrasohuè', canconpi.

³⁴ Na'a piyapi'sa' yamorapi. Nonshirahuaton, Quisosori quènanconin. “Isopítaso' ohuicaro'sa' co macari a'pairinsohuè' pochin nisapi,” ta'ton, nosororin. Nosoroaton, na'con a'chintaantarín.

³⁵ Nani i'huararahuaso', ca'tano'sanènpitari Quisoso huècapairahuatona', itopi:

—Nani Maestro i'huarin. Co manta' isèquè ya'huèrinhuè' ni'ton,

³⁶ piyapi'sa' a'paquè' pa'ina'. Isosha'huaya pèiro'sa' ya'huèrin. Ninanoro'santa' co aquèyahuè'. Inatohua' cosharo' pa'anatona', ca'ina', itopirinahuè'.

³⁷ —Canpitari a'caco', itèrin Quisosori.

—Cato pasa tahuèri sacatatè' coriqui canarèso pochin nininguè pan pa'anahuatoi, ¿a'ca'iti ti? itopi.

³⁸ —¿Onpo panta' ya'huètèrinquèma'? Paatoma', ni'conco', itèrin. Pa'sahuatona', ni'conpi.

—A'natèrapoya pan, catoyachin sami, inaíchín ya'huètèrincoi, itiipi.

³⁹ Itohuachinara, piyapi'sa' sha'huítèrin pastoque huènsècaiso'.

⁴⁰ A'naquèn a'natèrápo shonca, a'natèrápo shonca, a'naquèn pasa, pasa huènsèpi.

⁴¹ Ina quèran a'natèrapoya pan, catoya sami, inapita ma'parin. Inápaquè nè'pètahuaton, Yosè nontèrin. “Yosparinquèn, Tata,” itahuaton, pan sè'panin. Ina quèran ca'tano'sanènpita quètèrin piyapi'sa' quètacaiso marè'. Sami sè'paninsonta' quètèra'piapi. Inaíchín nipirinhuè', ya'ipi piyapi ananitèrin.

⁴² Ya'ipi piyapi'sa' natèaquè huarè' coshatopi.

⁴³ Ina quèran pan, sami, inapita pè'sotopiso' maantapi. Shonca cato' i'mè' amèntatopi.

⁴⁴ A'natèrápo huaranca quèmapi'sa' naporó' coshatopi.

I aipi i'narinso'

(Mateo 14.22-27; Juan 6.16-21)

⁴⁵ Ina quèran ca'tano'sanènpita itapon: “Potiquè ya'conahuatoma', aquètèran paco'. Apira canta' pa'sarahuè'. Pitsaita'pa' pa'ahua',” itèrin. Ca'tano'sanènpita nani pa'pachinara, piyapi'sa' nontarin ya'huèpi'pa' paacaiso marè'.

⁴⁶ Nani nontohuachina, inaora pa'nin a'na motopia'huayaquè Yosè nontacaso marè'.

⁴⁷ Tashihuachina, ca'tano'sanènpitaso' potiquè pa'sapirinahuè', sono' huáncoanai' tashitopi. Quisososos' inaoraíchín quèparitèrin.

⁴⁸ Ca'tano'sanènpita ya'ipi tashi' maítopirinahuè'. Ihuon nacapiatona', co nanitopihuè' chiniquèn pacacaiso'. Canotopi huachi. Ina ni'sahuaton, co tahuèriyatèrasohuè', Quisoso pa'nin. I aipi i'narahuatón, no'pa pochín pa'tarin. Poti nani icantaponahuè', na'huètatè pochín nisarin.

⁴⁹ I aipi pa'sarinso' quènanahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan' ta'tona', “èè' topirinahuè'.

⁵⁰ Ya'ipiya quèran ni'sahuatona', tè'huatopi. Nipirinhuè', a'naroáchin Quisosori itèrin:

—Co'ta ca huè'sarahuè. Ama pa'yancosohuè'. Chiniquèn cancantoco', itèrin.

⁵¹ Ina quèran potiquè ya'conapatèrin. Ya'conpachina, ihuan sanorin huachi. Ca'tano'sanènpita pa'yanpi: “¿Onporahuatoncha nanitaparín nicaya?” topi yonquiataona'.

⁵² Nani pan ana'atèrinso' nicaponaraihuè', co ina yonquipihuè'.

Quinisariti parti pa'ninso'

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Aquètèran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi. Yonsanquè poti a'sonpi.

⁵⁴ Nonshiaso chachin, a'naroáchin piyapi'sari Quisoso nohuítopi.

⁵⁵ Manorahuatona', ya'ipi ina parti pa'sahuatona', pèiro'saquè pa'pi. Na'a cania'piro'sa' pè'sara'huayaquè quèpi anoyatacaso marè'. “Pasèquè Quisoso ya'huarin,” itohuachinara, inaquè quèpi.

⁵⁶ Intohuaso tèranta' Quisoso pa'pachina, inatohua' cania'piro'sa' quèparapi. Nisha nisha ninanoquè pa'sarin. A'naquèn pancana. A'naquèn caraíchín piyapi ya'huèpirinhuè', insèquèsóna pa'pachina, cachiquè cania'piro'sa' acopi. “Quèma a'moranso' huirotèn tèranta' sè'huatona', noyachina',” tosapí. “Inta nipachin, sè'huaina',” topachina, sè'huapi. Insoarisona sè'huahuachina', a'naroáchin noyatopi huachi.

7

*Cotio mashocoro'sa' napopiso'**(Mateo 15.1-9)*

¹ Ina quëran a'naquën parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita Quirosarin quëran o'mapi Quisoso natanacaiso marë'.

²⁻³ Quisoso ca'tano'sanënpita coshataso', quënanquiipi. A'naquën co niopimirataponaraihuë' coshatapi. Parisioro'saso' co'huara coshachatéraponahuë', pi'pian i'shaquë niopimiratopi. Ya'ipi cotioro'sa' ina pochin yonquiipi. "Co inapohuatëhuahuë', oshahuanarihua'," tēcaton'a' napopi. Shimashonëna' inachintopiso' ni'ton, inapopi.

⁴ Mircatoquë pa'pi quëran yacoshatohuachinara, i'quë niopimiratopi. Na'a nisha nisha inachintopisopita ya'huëtopi. Minëro'sa', i'sha ta'painano'sa', hua'na yonsharo'sa', pë'sararo'sa', inapita pa'mopi.

⁵ Napoaton parisioro'sa', cotio maestro'sa' inapitari Quisoso natanpi.

—¿Onpoatonta' Maistro quëma a'chintëransopitaso', co niopimirataponaraihuë' coshatapi? Shimashonënpoa' inachintopirinahuë', inahuaso' co napopihuë', itopi.

⁶ —Co no'tëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. "Yosë imarai," topiramahuë', co imaramahuë'. Canpitaso' nonpintënuquëma'. Iráca Yosë quiricanënuquë Isaiasë no'tëquën ninorinquëma':

"Isopita piyapi'saso' nanamëna quëran noya nontopirinahuë', co cancanëna quëran imarinacohuë'.

⁷ Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinahuë',

inahuara yonquipiso' nia'chintapi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco," ténin Yosë.

Iráca Isaiasë nínshítaton, naporin.

⁸ Inapochachin canpitanta' Yosë pënëninpoaso' naniantahuatoma', piyapi'sa' a'chinpiso' natërama huachi, itërin.

⁹ Naquëranchin itantarín:

—Tehuënhachin Yosë pënëntërinso' a'porama' shimashonëma' napopiso' natëcamaso marë'.

¹⁰ Ni'co'. Moisésë iráca pënëntaton, naporin: "Tatama', mamama', inapita noya natëtona', catahuaco'. Inso tëranta pa'pina', a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tēpaco'," ténin.

¹¹ Canpitaso nipirinhue' nisha a'chinama'. A'chinatoma', naporama': "A'naquën nanitërin pa'pina', a'shina' apiratacaso'. 'Ma'sha ya'huëtërinco' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë', topatëra, co tatama', mamama' inapita quëtacaso' ya'huërinhuë'," toconama'. Napoaton tatama', mamama' inapita ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

¹² "Co quëtacaso' ya'huërinhuë'," toconatoma', co catahuaramahuë'.

¹³ Ina pochin nia'chintatoma', co Yosë quiricanënnatëramahuë'. Hui'namapitanta' a'chintërama' inapochachin nicacaiso marë'. Inapochachin pochin na'con nisha nisha nia'chintërama', itërin Quisosori.

*Onpohuatëhuasona oshahuanëhuaso'**(Mateo 15.10-20)*

¹⁴ Naquëranchin piyapi'sa' përasahuaton, a'chintantarín.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

¹⁵ Co manta' ma'sha ya'huërinhuë' nonënpoaquë ya'conahuaton, aoshahuaninpoaso'. Cancanënpoa quëran pipirinsó' tēhuënhinso' aoshahuaninpoa'. [

¹⁶ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itërin.]

¹⁷ Nani a'chintohuachina, piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi. Nani ya'conpachinara: "Achín naporanso' co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?" itopi.

¹⁸⁻¹⁹ —¿Co canpita tëranta' nitochátëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chintanta'inquëma'. Nani ma'sha ca'nëhuaso marë' co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhue'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquantarë'. Napoaton ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Coshatërehuaso marë' co oshahuanëhuahuë', itërin.

²⁰ Ina quëran itaantarín:

—Cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' ninama'. Ina marë' oshahuanama'.

²¹ Acopo' cancanëma quëran co noyahuë' yonquiramasopita pipirin. Co noyahuë' yonquihuatomara, monshihuanama', ihuatërama', tēpatërama'.

²² Nitëhuananpitërama'. Pa'yatacasoráchin cancantërama'. A'napita ma'shanënnoyaparama'. Co noyahuë' ninama'. Nonpinama'. Nisha nisha co noyahuë' ninamaso' co

yaa'poramahué'. Apirarama'. Pinotërama'. “Caso' co a'napita pochincohué'. Noya noyaco,” toconama'. Co yonquinhuanhué' ninama'.

²³ Co noyahué' yonquihuatomara, ina pochin ninama'. Ina marë' oshahuanama', itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëtërinso'

(Mateo 15.21-28)

²⁴ Ina quëran pipirahuaton, nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë pa'nin. Tiro, Siton, inapita ya'cariya paaton, a'na pëiquë ya'conconin. “Ama isëquë huë'nahuëso' a'napita sha'huitocosohué',” itopirinhuë', a'naroáchin ya'ipi nahuinin.

²⁵⁻²⁶ Inaquë a'na sanapi ya'huërin. Co cotio sanapihuë'. Nisha piyapi. Siropinisia parti hua'huatërin. Hua'huinso' parisitárin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co inaora yonquirinso' yonquirinhuë'. Quisoso huë'ninso' natantahuaton, paaparin. Paaparahuaton, Quisoso nantën pirayan isonconin.

—Hua'huahué' Sinioro parisitárin. Sopairi ya'coancantaton, chiniquën aparisitarin. Inquitoco, topirahuë', itiirin.

²⁷ —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osëretahuatë', ni'nira a'carëhuë'. Hua'huaro'sa'ton coshachin noya natëaquë huarë', itërin Quisosori.

²⁸ —Naporin mini Sinioro. Napoaponahuë', hua'huaro'sa' pi'pian tëranta' atatohuachinara, ni'niraro'sarinta' capitërin ni'ton, quiyanta' catahuaco' topirahuë', itërin.

²⁹ —¡Naporinchi paya! Ma noya natëranco ni'ton, ya'huëran'pa' paantaquë'. Nani sopai hua'huan quëran pipirin, itërin.

³⁰ Sanapiso pëinëquë canconahuaton, hua'huin noya quëhuëánin quënanconin. Nani sopai pipirin huachi.

Në'huëro'sa' anantëtërinso'

³¹ Quisoso Tiro quëran pipirahuaton, Sitontaquëchin na'huërin. Ina quëran Ticaporisëquë canquirin. Inaso no'pa' Cariria sono yonsanquë ya'huërin.

³² Inaquë a'nara apia quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Noyá në'huërin. Naporahuaton, pa'pi icotë' ninin. “Iso quëmapi së'huaquë' noyachin topirahuë',” itopi.

³³ Napotohuachinara, apiaráchin amashamiachin quëparin. Quëparahuaton, imirin quëran icarahuëratërin. Ina quëran niipiimiratahuaton, nënërain së'huatërin.

³⁴ Inápaquë në'pëtahuaton, sëtërin quëran panca nii o'huarin. Ina quëran Yosë nontahuaton: “¡pata!” itërin. “¡Në'huëranso' iniquë!” tapon napotërin.

³⁵ Naporor' në'huërinso' inquirin huachi. Nënërinta' noyatahuaton, noya nonin huachi.

³⁶ Quisosori piyapi'sa' pënënin: “Ama a'napita sha'huitocosohué',” itërin. Itopirinhuë', piyapi'saso' pa'sahuatona', sha'huirapiapi. Na'con na'con pënënpirinhué', aquë aquëtë huarë' sha'huirapiapi.

³⁷ “¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya! Në'huëro'sa' anoyatohuachina, noya natantopi huachi. Co nonpirinahuënta', a'naroáchin anoyatërin ni'ton, noya nonsapi. ¡Ya'ipichi noya ninin paya!” topi.

8

Cosharo' ana'atantarinso'

(Mateo 15.32-39)

¹ Naporor' tahuëri'sa' na'a piyapi'sa' niyontoantapi. Capa cosharo' nipachina, Quisosori ca'tano'sanënpita përarin. Huë'pachinara, itërin:

² —Piyapi'sa' nosororahuë. Nani cara tahuëri natanarinaco ni'ton, co huachi manta' cosharo' ya'huëtöpihuë'.

³ A'naquën áquë quëran huë'pi ni'ton, co topinan yaa'parahuë' tanari canahuachina, itërin.

⁴ —Capa pëiro'sa' isëquë. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huapi. ¿Onpotahuatëcha isonapo' piyapi a'carë paya? itopi ca'tano'sanënpitari.

⁵ Napotohuachinara, Quisosori natanin:

—¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? itohuachina:

—Canchisëyachin ya'huëtërincoi, itopi.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin no'paquë huënsëcaiso'. Nani huënsëhuachinara, pan ma'patërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan së'panin huachi. Së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' quëtëra'piapi.

⁷ Caraíchin saminta' ya'huëtöpi. Ina marënta' “Yosparinquën Tata,” itahuaton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin piyapi'sa' quëtacaiso'.

⁸ Nani quëtöhuachinara, natëaquë huarë' coshatopi. Pë'sotopisonta' masahuatona', canchisë i'më' amëntatopi.

⁹ Catapini huaranca piyapi'sa' pochin coshatopi. Nani coshatohuachinara, piyapi'sa' nontërin pacacaiso marë'.

¹⁰ Nani nontohuachina, potiquë ya'conin. Ca'tano'sanënpitarë' pa'sahuatona', Tarmanota parti chinpiconpi.

Sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 16.1-4; Lucas 12.54-56)

¹¹ Inaquë parisioro'sa' huë'sahuatona', Quisoso nontiipi atëhuëcaiso marë'. "Yosë a'paimahuachinquën, sacai' nininso' niquë' quiyanta' nicatëinquën natëiinquën," itopirihahuë'.

¹² Chiniquën sëtatón, itapon:

—¿Ma'marëta' yani'nama'? "Sacai' nininso' niquë' ni'inquën," itopiramacohuë', co Yosë nohuantërinhuë' a'nota' huanquëmaso', itërin.

¹³ Ina quëran potiquë ya'coantarahuaton, aquëtëran paantarín.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'

(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Pëntonpirinahuë', ca'tano'sanënpita naniantopi cosharo' quëpacaiso'. A'naíchín pan potiquë ya'huëtópi.

¹⁵ Quisosorisó nipirinhue' pënenarin:

—Ni'cona iyaro'sa'. Pan ahuepocatërinso pochin parisioro'sa' ya'huëtópi. Irotisë imapisopitanta' ya'huëtópi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocoso'huë', itërin.

¹⁶ Natanahuatona', ca'tano'sanënpita capini ninontapi. "Capa pan. Co ya'huëtërinpoahuë'. Napoaton naponontërinpoa'," nitopí.

¹⁷ Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itapon:

—¿Onpoatonta "capa pan," toconama'? ¿A'chintápiranquëmahuë', co ipora huanta' yonquiyatëramahuë' ti? ¿Co natantochináchinhue' cancantërama' nica?

¹⁸ Noya natanapomarahué', ¿onpoatomata' co yonquiramahuë'? Nicapomarahué', ¿onpoatomata co natëtëramahuë'?

¹⁹ I'hua chachin a'natërapoíchín pan nipirinhue', a'natërápo huaranca piyapi'sa' ananitërahue'. ¿Onpo i'mëta' naporó' pë'sotopiso' amëntatërama'? itërin.

—Shonca cato' i'më', itopi.

²⁰ —Pansó' canchisëíchin nipirinhue', catapini huaranca piyapi ananithuato, ¿onpo i'mëta' pë'sotopiso'? itaantarín.

—Canchisë i'më', itopi.

²¹ —Napoaton co pan yonquiato, pënenaranquëmaso', ¿Co nitochátëramahuë' ti? itërin Quisosori.

Somaraya anoyatërinso'

²² Ina quëran Pitsaitaquë chinpiconpi. Inaquë somaraya nininso' Quisosoquë quëpi. "Së'huaquë' Sinioro noyachín," itopi.

²³ Itohuachinara, maimirarahuaton, ninano aipiran quëparin. Iroiquë pashirayatërin. Nani së'huarayarahuaton:

—¿Ma'ta' iyasha quënanan? itërin.

²⁴ —Piyapi ni'pirahuë', co a'ninquëchin ni'nahuë'. Pa'sapirinhue', nararo'sa pochín ni'nahuë', itërin.

²⁵ Naquëranchín së'huarayantahuachina, noya ni'tërin. Nani noyatërin ni'ton, ya'ipi a'ninquëchin quënanin huachi.

²⁶ —Ya'huëran'pa' iyasha no'tëëquë'. Ama ninanoquë paquësohue', itërin Quisosori.

Pitro natëtërinso'

(Mateo 16.13-20; Lucas 9.18-21)

²⁷ Ina quëran Quisoso paantarahuaton, Sisaria Pinipi parti pa'sarin nisha nisha ninanoquë a'chinacaso marë'. Papon pochín, ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuë' ni'to, ¿in pochinta piyapi'sa' cancantiarinaco? itërin.

²⁸ —Nisha nisha yonquirapirinëinquën. "Coansha Paotistaco' nantiantarinso' ni'ton, naporin," topi a'naquën. "Co inahuë'. Iniasëco' nantiantarama," topi a'naquëonta'. "Ninotona'pi iráca chimnpirinhue', nantiantarinso' nimara," topi a'napitanta', itopi.

²⁹ —Canpitaso nipirinhue', ¿ma'ta' yonquirama'? itërin.

—Quëmaso' Cristo, Yosë chachín a'paimarinquën, itërin Pitro.

³⁰ —Ama ina a'napita sha'huitocoso'huë', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinso'

(Mateo 16.21-28; Lucas 9.22-27)

³¹ Naporó quëra huarë' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Yosë quëran quëmápicó nìporahué', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi nohuantarinacohué'. Tëpararinaco. Chiminaporahué', cara tahuëri quëran nanpiantarahué', itërin Quisosori.

³² No'téquë'n sha'huitochinarin. Ina natanahuaton, Pitrori amashamiachin quëparahuaton:

—jAma, Siniro, napoquësohué'! itërin.

³³ Quisososo nìpirinhué' tahuërërahuaton, ya'ipi ca'tano'sanënpita ni'sarin.

—jTa'téquë' iyasha! Sopai nohuanton, napotëranco. Co Yosë pochin yonquiranhué'. Piyapinquë'n ni'ton, quëmaora nohuantëransoachin yonquiran, itërin.

³⁴ Na'a piyapi'sa' ya'cariya huaniapi.

—Amashamiachin huëco' iyaro'sa', a'chinchinquëma', itohuachina, huë'pi natanacaico marë'. Ca'tano'sanënpitanta' natanapi.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinsoaráchin imaco huachi. Corosëquë chiniquë'n parisitë'rë'. Inapochachin canpitanta' parisitapomarahué', imamiatoco.

³⁵ Noya nãpicamasoráchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. A'na tahuëri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nìpirinhué', casáchin yonquihuatamaco, noya nanan a'chinamaso marë' parisitapomarahué', co topinan quëran nanpiaramahué'. Yosë'pa' nanpimiatarama huachi.

³⁶ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahué', co hua'yanëma' cha'ëpachinhué', topinan quëran napoarama'.

³⁷ jOnponta' pahuërëtapiramahué', co huachi hua'yanëma' nanitarinhué' cha'ëcaso'!

³⁸ Ipora tahuëri'sa' ya'huëpisopita co noyahué' nipi. Nítëhuananpitopisopita pochin cancantopi. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carimanta' tapayatënquëma', a'poaranquëma'. Nanamëhuë a'pohuatama', carimanta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmápicó ni'to, a'na tahuëri o'mantararahué'. Tatahuë pochin huënaratahuato, noya anquëniro'sapitaro'co o'mantararahué', itërin.

9

¹ Ina quëran itaantarin:

—Tëhuë'nchachin iyaro'sa' Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. Chiniquë'n nanantaton hua'anëntapon, ni'sarama'. A'naquëma' co'huara chimiyantërasë'nquëmahué', ni'sarama', itërin.

Quisososo nisha pochin ya'norinso'

(Mateo 17.1-13; Lucas 9.28-36)

² Saota tahuëri quëran Quisososo motopiquë pa'nin. Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaráchin quëparin. Inapita nicaso', nisha pochin ya'norin.

³ A'morinso' huënaráchin huënaráchin ninin. Co inso tëranta' nanitërinhué' pë'sainaton, ina pochin huiríchin acocoso'. Huirí huiríchin inaso'.

⁴ A'nanaya Iniasë, Moisésë, inapita quënanpi. Iráca ayapirinahué', Yosë nohuanton ya'noantapi. Quisosorë' ninontapi.

⁵⁻⁶ Ina ni'sahuatona', Pitro, Santiaco, Coansha, cara chachin pa'yanpi. Na'con pa'yanaton, Pitrori itapon:

—jMa noyacha Maistro isëquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, topirahué', a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisésë marë', a'nanta' Iniasë marë', itërin. Napoaponahué', co yonquiatonhué' naporin.

⁷ Naporo' chitorori imotërin. Chitoro' huáncana quëran Yosëri sha'huitërinso' natanpi. "Isoso' ca hui'nahué', na'con nosororahuëso'. Ina natanco'," itërin.

⁸ Napotaso chachin ca'tano'sanënpitari ni'sapirinahué', co a'napitaso' quënanpihué'. Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin: "Achin ni'namaso' ama insonta' sha'huitocosohué'. Yosë quëran quëmápicó ni'to, a'na tahuëri nanpiantarahué'. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco'," itërin.

¹⁰ Napoaton co insonta' sha'huitopihué'. Inahua capini ninontapi. "¿Onporahuatonta' nanpiantaponso?" nitopi.

¹¹ Achin Iniasë quënanpi ni'ton, inanta' yonquiapi.

—Pì'pian Siniro yanatanainquë'n. Cotio maistro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: "Co'huara Cristo o'mayatërasohué', Iniasë'ton huëantarin," topi. ¿Onpoatonta' napopi? itopi.

¹²⁻¹³ —No'téquë'n napopi. "Yosë nanamën ayonquiantacaso marë' huëantapon," tënin pënëntona'pi. Naporinso chachin. Nani mini huëantapirinhué', co nohuitopihué'. Co

yanatanatonahuè', inahuara yonquinèna quèran no'huipi. Yosè quiricanènquè naporinso chachin nitopi. Canta' Yosè quèran quèmapico niporahuè', inapochachin no'huarinaco. Aparisitarinaco. Yosè quiricanènquè íraca ninorin ni'ton, parisita'huaso' ya'huèrin, itèrin Quisosori.

Hua'huasha hua'yantèrinso'

(Mateo 17.14-21; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Ina quèran motopi quèran nohuaraimarahuatona', a'napita ca'tano'sanènpita quènanquimantapi. Cotio maistro'sarè' chiniquèn ninontapi. Na'a piyapi'sa' yamorapi ni'quimapi.

¹⁵ Quisoso quènanahuatona' ya'ipiya quèran ta'arè'nachin nacapipi. Pa'yataton: "Thuata Maistro," itoonpi.

¹⁶ Ina quèran Quisosori natanin:

—¿Ma'ta' ninontapiramahuè'? itèrin.

¹⁷ A'na quèmapiri itapon:

—Hui'nahuè Maistro quènanahuè, anoyatoco topirahuè'. Sopairi ya'coancantèrin ni'ton, co huachi nanitèrinhuè' nonacaso'.

¹⁸ Insèquèsona sopairi mapachina, no'paquè nitè'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Ninaquèrarahuatón, pacororárin. Ca'tano'sanènpita natanpirahuè' inquitacaiso marè', co nanitopihuè', itèrin.

¹⁹ —¿Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosè natèramahuè'. Co natantochináchinhuè' cancantèrama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquémahuè', ¿onporo huarèta' yanatèramaco? Hua'huasha quèshico, itèrin Quisosori.

²⁰ Napohuachina, quèshipi. Quisoso quènanahuaton, sopai no'huitaton, hua'huasha ahua'yantèrin. No'paquè atatahuaton, asocoro asocorotarín. Sa'po sa'po niconin.

²¹ —¿Onporo quèran huarèta' hui'nán naporin? itèrin.

—Hua'huatapon quèra huarè' naporin.

²² Na'aro' pènquè sopairi tè'yatèrin. I'quènta' tè'yaitèrin tēpacaso marè'. Nosorocoi, Sinioro. Nanitohuatón, anoyatèquè', itèrin.

²³ —“Nanitohuatón,” ¿itèranco ti? Yosè natèhuatèra, ya'ipiya nanitaparè', itèrin Quisosori.

²⁴ —Tèhuèinchachin Sinioro natèpiranquènhuè'. ¿Catahuaco noya noya natèinquèn! itaantarín pa'pini.

²⁵ Na'a piyapi'sa' niyontonquirapi ni'sahuaton, a'naroáchin sopai itapon:

—Quèmaso' sopainquèn. Piyapi ya'coancantohuatana, anè'huèran. Napoaton carinquèn napotaranquèn. Iso hua'huasha quèran pipirahuaton, ama huachi onporonta' ya'coancantantaquèsouhè', itèrin.

²⁶ Napotohuachina, Sopai chiniquèn “yai” tahuaton, hua'huasha ahua'yantaantarín. Inapotahuaton, chimipi pochín patèrin. Napoaton: “Nani chiminín,” topirinahuè',

²⁷ Quisosori maimirarahuatón, opatohuachina, huanirin huachi.

²⁸ Ina quèran Quisososo' ca'tano'sanènpitarèachin pèiquè ya'conconpi.

—¿Onpoatonta' Maistro quiyarisó' co nanitèrihuè' inquitahuaiso'? itopi.

²⁹ —Isanpi sopaiso', sacai' inquitacaso'. Chiniquèn Yosè nontaquè huarè', inquitèrè', itèrin Quisosori.

Chiminacaso' ninoantarínso'

(Mateo 17.22-23; Lucas 9.43-45)

³⁰ Ina quèran paantarahuatona', Cariria parti pa'sapi. “Ama huè'nahuèso' piyapi'sa sha'huitocosouhè',” ténin Quisoso.

³¹ Ina quèran ca'tano'sanènpita a'chintaton, napotèrin:

—Yosè quèran quèmapico nipirahuè', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinco, masarinaco. Mapachinaco, tēpararinaco. Chiminaporahuè', cara tahuèri quèran nantantarahuè', itèrin.

³² Natanaponaraihuè', co natètacaiso' nanitopihuè'. “¿Onpoatonta' ina pochín nontèrinpoa'?” topi yonquinèna quèran. Naporahuaton tè'huataton', co nohuantopihuè' natanacaiso'.

Chini chiniquèn nanantèrinso'

(Mateo 18.1-5; Lucas 9.46-48)

³³ Ina quèran Capinaomocuè canconpi. Pèiquè ya'conpachinara, ca'tano'sanènpita itapon:

—¿Ma'ta' iraquè huècapoma pochín ninontèriarama'? itohuachina,

³⁴ co manta' topihuè'. “¿Inquènpochá ipora chini chiniquèn nanantarihua nicaya?” nitopi ni'ton, co yasha'huitopihuè'.

³⁵ Napaoton inaquè huënsërahuaton:

—Huëco' iyaro'sa' shonca catonquëma chachin natanquico pënëinquëma'. Inquëmasona' chini chiniquën nanantamaso' nohuantohuatama', topinan piyapi pochin cancantatoma', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco', itërin.

³⁶ Ina quëran hua'huasha maimirarahuaton, huancánachin ahuanirin. Ina iporahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

³⁷ —Ca imaramaco ni'ton, hua'huasha tëranta' nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroaramacohué'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë a'paimarinco, itërin.

Yosëri acanarinso'

(Mateo 10.42; Lucas 9.49-50)

³⁸ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmapi, Maistro, ni'nai. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton, sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhué', co quiya pochin imarinquënhué' ni'ton, co nohuantëraihué'. “Ama inapotëquësohué',” itërai, ténin.

³⁹ —Tananpitoco' iyaro'sa'. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton piyapi anoyatohuachina, inaso' noya. Co sha'huirapiincoso' nanitaponhué'.

⁴⁰ Insosona co inimicotohuachinpoahué', catahuarinpoa'.

⁴¹ Caso Cristoco. Imaramacoso maré' piyapi catahuahuachinquëma', Yosë nitotërin. I'sha tëranta' o'shitohuachinëinquëma', ina maré' a'na tahuëri acanaarin. Tëhuënychachin noya i'huëretarin, itërin Quisosori.

Anishacancantërinso'

(Mateo 18.6-9; Lucas 17.1-2)

⁴² Ina quëran itaantarin: “Hua'huasha natërinco'so' anishacancantohuatama', Yosë chiniquën ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohué', co chiniquën cancanchatërapihué'. Inapitanta' anishacancantohuatama', Yosë ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahué', pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', marëquë të'yaitërinëinquëma' naporini, noya noya niitomahué'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahué' ténahué'.

⁴³⁻⁴⁴ Ma'sona tëranta' iyaro'sa' anishacancantohuachinquëma', a'poco'. Iso pochin yonquico'. A'na imirama quëran co noyahué' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëimiratërama' naporini, tantoimiraya nipomarahué', Yosë'pa' pa'itomahué'. Cato imirarë'ocoirama' chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahué' nisarama'. Inaquëso' pën co onporonta' tacopiarinhué'.

⁴⁵⁻⁴⁶ Nantëma' ya'huëtërinquëma' iratacaso maré'. Nipirinhué', ma'sona maré' tëranta' co noyahué' yonquiatoma', iratohuatama', na'con oshahuanama'. Ninishitërantëtërama' naporini, noya noya niitonhué'. Tantorantë' nipomarahué', Yosë'pa' pa'itomahué'. Catorantë'quëma' chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahué' niitonhué'.

⁴⁷ Ya'piramanta' ya'huëtërinquëma' noya ni'tacaso maré'. Nipirinhué', ya'pirama quëran quënanatoma' co noyahué' yonquihuatama', oshahuanarama'. Ya'pirama'ocoirama' naporini, a'na quëran somaraya nipomarahué', Yosë hua'anëntërinquë pa'itomahué'. Cato quëran chachin ni'tapomarahué', parisitopiquë të'yatohuachinquëma', pa'pi co noyahué' nisarama'. Ma'sona tëranta' anishacancantohuachinquëma', a'naróachin naniantoco' ama parisitopiquë paacamaso marëhué'.

⁴⁸ Inaquë chiniquën parisitápoma'. Co shonaro'sa' tëranta' chiminaponhué'. Pën co onporonta' tacopiarinhué'.

⁴⁹ Pënquë ahuiquitëresó pochin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' téniarin noya noya cancantacaiso maré'.

⁵⁰ Yamora noya acashicaso' niponahué', chiminpachina co huachi noyatërinhué'. Canpitaso nipirinhué', yamora cosharo' noya acashirinsó pochin nico'. Noya nini'toma', ya'huëco',” itërin.

10

Sa'ahuano'sa' pënëninso'

(Mateo 19.1-12; Lucas 16.18)

¹ Capinaomo quëran pipirahuaton, Cotia parti paantarin. Naporahuaton, Cortanii' aguëtëran pa'nin. Inaquë naquëranchin na'a piyapi'sari huëcapaipi. Quisosori a'chintantarin. Nani tahuëri hué'pachinara, noya a'chintarin.

² Parisoro'santa' Quisoso ya'carirahuatona', atëhuëcaiso maré' natanquipi:

—¿Noya ipora sa'anpo' të'yatacaso' ti? itiipi.

³ —¿Ma'ta' iráca Moisésë pënëntërin? itërin Quisosori.

4 —“Sa'ango' yaté'yatohuatéra, coiséqué aninshitérè': 'Nani sa'ahué tè'yatarahué, ta'caso' aninshitérè'. Ina quèran noya tè'yatacaso huachi,” ténin Moisésé, itopi.

5 —Co tè'yatacaso' pènéninguémahué'. Canpitaso' co natantochináchinhué' cancantërama' ni'ton, Moisésé napopènéninguéma'.

6 Napoaponahué' ya'nan piyapi nicapon, cato' piyapiíchin Yosëri ninin. A'na quémapi, a'na sanapi, inaíchin ninin.

7 Napoaton quémapi sa'apachin, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'iné' nichinpitacaso' ya'huërin.

8 Cato' piyapi nipirinhue', a'naíchin pochin nipi. Catoya'pi nipirinhue', a'naíchin pochin Yosëri ni'nin.

9 Nani Yosëri asé'quërin ni'quëhuaré', co onporonta' sa'ama' tè'yatamaso' ya'huërinhué', itërin Quisosori.

10 Nani pèiqué ya'conpachina, naquëranchin ca'tano'sanënpitari itapona':

—Achin naporanso' a'chintantacoi nitochii, itopi.

11 —Sa'ama' tè'yatatoma', a'na sanapi mapatama', inaso' co sa'ama chachinhue' ni'ton, monshitéramaso pochin Yosëri ni'nin. Ina maré' oshahuanarama'.

12 Inapochachin sanapi'santa', so'in ta'ananpirahuaton, a'na quémapi so'yatohuachin, inaso' co so'inhue'. Monshin pochin Yosëri ni'sarin. Ina maré' oshahuanarin, itërin.

Hua'huaro'sa maré' Yosë nontërinso'

(Mateo 19.13-15; Lucas 18.15-17)

13 Ina quèran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori sé'huamotocaso maré'. Inapotahuaton, inapita maré' Yosë nontërin. Hua'huaro'sa' quëpisopita ca'tano'sanënpitari yaa'papirinhue'.

14 Ina ni'sahuaton, Quisosori co noyahué' ni'nin.

—Tananpitoco' iyaro'sa' hua'huaro'santa' hué'ina'. Ama a'pacosohué'. Hua'huaro'sa pochin cancantopisopita Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi.

15 Tëhuëchachin carinquéma' itaranquéma', hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Co'so' inapita pochin cancantohuatamahué', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahué', itërin.

16 Ina quèran hua'huaro'sa' iporin. Së'huamotorahuaton, inapita maré' Yosë nontërin noya ya'huëcaiso maré'.

Ma'huan yaimarinso'

(Mateo 19.16-30; Lucas 18.18-30)

17 Ina quèran Quisoso yapaantarapirinhue'. A'nara quémapi ta'aquirahuaton, isonquirin. —Quëmaso' Maestro noyanquën. ¿Ma'ta' caso' onpo'i nanpimiata'huaso maré'? Sha'uitoco canta' noya nii, itiirin.

18 —¿Ma'marëta' “Quëmaso' noyanquën” itëranco? Yosëíchin noyaso'.

19 Iráca pënëntërinso' nani nitóteran. “Ama piyapi tēpacosohué'. Ama nitëhuananpitosohué'. Ama ihuatocosohué'. Ama ninonpinapicosohué'. Ama nonpincosohué'. Tatama' natéco'. Mamamanta' natéco',” ténin Yosë pënëntaton, itërin Quisosori.

20 —Co manta' Maestro onporahué'. Hua'huatapo quèran huaré' ya'ipi inapita natërahue', itërin.

21 Ina natanahuaton, nirayarin. “Tëhuëchachin noya yonquirin,” ta'ton nosororin.

—Isonta' iyasha Yosë nohuantërin ta'a. Paquë'. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtëquë'. Ina quèran huëquë' imaco huachi. Inapohuaton, a'na tahuëri Yosë'pa' canamiataran, itërin.

22 Ina natanahuaton, co huachi noyahué' cancantërin. “Hua'huayatërahue' ma'sha ya'huëtërinco,” ta'ton sëtërin. Sëtatón, pa'nin huachi.

23 Ina quèran Quisosori ca'tano'sanënpita ni'sahuaton, itapon:

—Pa'pi sacai ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

24 Ina natanahuatona': “¡Ma'pitacha naporin paya!” nitopi ca'tano'sanënpita.

—Tëhuëchachin iyaro'sa' ma'sharáchin yonquihuatéra, sacai' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso'.

25 Ni'co'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyoso panca masho ni'ton, co pi'pisha tëranta' nanitërinhué' inaquë ya'conacaso'. Ina quèran saca sacai' ma'huano'saso' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itaantarín.

26 Ina natanahuatona', pa'yanpi:

—Napoahuaré', ¿incha nica cha'ërë'poya? nitopi.

27 Ya'ipiya notëërahuatón, Quisosori itapon:

—Co ínsonta' inaora nanitërinhué' cha'ëcaso'. Yosëíchin nanitërin anoyacancantín-quëmaso'. Ya'ipiya nanitaparín, itërin.

²⁸ —Ni'quë' Maistro. Quiyaso' nani ya'ipi ma'shanëhuëi huëshirahuatoti, imarainquën, itërin Pitrori.

²⁹ —Tëhuëinchachin iyaro'sa' imamacoso marë' nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosë catahuarinquëma', ténahuë. A'naquëma' mini nanamëhuë a'chinacamaso marë' co huachi ya'huëmiataramahuë'. A'naquëma' pëinëma', iyaparima', oshiparima', tatama', mama', hui'nama', no'panëma', inapita patërama'.

³⁰ Ca imamacoso marë' napohuatama', Yosë na'con na'con quëtantarinquëma'. Isoro'paquë chachin pasaro' aquëtë pochin pëiro'sa', iyaro'sa', oshiro'sa', mamaro'sa', hua'huaro'sa', no'paro'sa' inapita quëtarinquëma'. Noya cancantarama'. Napoaponahuë', aparisitarinëinquëma anta'. A'na tahuëriso huachi Yosë'pa' nanpimiatarama'.

³¹ A'naquën ipora chiniquën nanantopirinahuë', a'na tahuëri topinan piyapi pochin nisapi. A'naquënso nipirinhüë', ipora topinan piyapi pochin nicaponahuë', a'na tahuëri chiniquën nanantapi, itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huiantarinso'

(Mateo 20.17-19; Lucas 18.31-34)

³² Ina quëran ira pa'tahuatona', Quirosarin'pa' paantarapi ni'ton, ca'tano'sanënpita pa'yanpi. Imapisopitanta' të'huatopi. Quisososo nipirinhüë', quëchitërarin. Naquëranchin ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, ma'sona onpocaso' sha'huitaantarin.

³³ —Noya iyaro'sa' natanco'. Iporaso' Quirosarin'pa' pa'sarëhua'. Inatohua' nani ma'sha onpotarinaco. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', inaquë sha'huirapiarinaco. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita masahuatonaco, 'Tëpacaso' ya'huërin', tosapi. Ina tosahuatona', nisha piyapi'saquë yo'coaninaco tëpainacoso marë'.

³⁴ Inapita tëhuarahuatonaco, ipitarinaco. Chiniquën huihuirarinaco, pë'shararinaco. Ina quëran tëpararinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nanopiantarahüë', itantarin.

Santiago, Coansha, inapita nohuantopiso'

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Ina quëran Santiago, Coansha, inapita Quisoso huëcapaipi. Sipitio hui'ninpita inahuaso'.

—Pi'pian Maistro natainquën, topirahuë', itopi.

³⁶ —¿Ma'ta' iyaro'sa' nohuantërama'? itërin.

³⁷ —A'na tahuëri noya noya hua'anëntaran. Hua'an ya'conpatan, chiniquën nanan quëtocoi. A'naso' quëma inchinan quëran ahuënsëquë', a'nanta' ahuënan quëran ahuënsëquë', topirahuë', itopi.

³⁸ —Canpitaso' co no'tëquën yonquiátëramahuë'. Co ya'ipi nitochátëramahuë'. Chiniquën iyaro'sa' parisitarahuë. Main o'orëso pochin pa'pi parisitarahuë. I'quë ya'coitëreso pochin aparisitarinaco. Canpitanta' aparisitohuachinëinquëma', çahuantapoma' ti? itërin.

³⁹ —Ahuantarai, itopi cato chachin.

—¡Naporinchi paya! Ca pochin mini canpitanta' main o'orëso pochin parisitarama'. I'quë ya'coitëreso pochin parisitarama'.

⁴⁰ Napoaponahuë', co caso' nanitërahüë' chiniquën nanan quëta'huanquëmaso'. Tata Yosëichin nanitërinso'. Inari nohuantërinso'pita inchinanëhuë quëran ahuënsëarin. Nani inapita marë' taparin huachi, itërin.

⁴¹ Chiniquën nanan nohuantopiso' natanahuatona', a'napitariso' no'huipi.

⁴² Quisososo nipirinhüë', ya'ipi ca'tano'sanënpita përasahuaton, pëñënin.

—Co Yosë imapisopitahuë' chiniquën nanantacaiso' pa'yatopi. Hua'an ya'conpachinara, chiniquën nanantatona', yacamaitopi. Piyapinënpitanta' aparisitopi.

⁴³ Canpitaso' nipirinhüë', ama inapita pochin cancantocoso'huë'. Yosë hua'anëntërinquë ya'conpatëra, co chiniquën nanantacaso' nohuantërhüë'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

⁴⁴ Topinan piyapi pochin cancantocin'. Catahuacasoáchin yonquihuatama', Yosë noya nicatënhüëma', chiniquën nanan quëtërinquëma'.

⁴⁵ Canta' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co a'napita camaica'huaso marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' catahuaca'huaso marë' o'marahuë. Chiminarahüë' na'a piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë', itërin Quisosori.

Somaraya anoyatërinso'

(Mateo 20.29-34; Lucas 18.35-43)

⁴⁶ Ina quëran paantarahuatona', Quiricoquë canconpi. Ca'tano'sanënpitarë chachin pipihuachinara, na'a piyapi'sarinta' imasapi. Naporo' a'na somaraya ira yonsanquë huënsëarin

quënanconpi. Timio hui'nin ni'ton, Partimio itopi. Somaraya ni'ton, nani tahuëri coriqui topinan ma'patárin.

⁴⁷“Quisosos Nasaritoquë ya'huërinso' huë'sarin,” topi, natantërin. Ina natantaton:

—¡Nosoroco Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, nosoroco canta', itërin chiniquën nontaton.

⁴⁸A'napitari natanahuatona', no'huipi.

—Ta'tëquë', itopirinahuë', aquë aquëtë chachin chiniquën nontantarin.

—¡Nosoroco canta! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, onpopionta' nosoroco, itantarin.

⁴⁹Quisososo' natanahuaton, chiniconin:

—Sha'huitoco' huë'in, itërin. Napotohuachina, sha'huitopi.

—Noya cancantëquë' iyasha. Nani përarinquën ni'ton, Quisoso nontiquë', itopi.

⁵⁰A'morinso' të'yatahuaton, a'naroáchin Quisosoquë pa'nin.

⁵¹—¿Ma'ta' iyasha, onpochinquën? itërin Quisosori.

—Anoyarayatocho Maistro canta' noya ni'tanta'i, itërin.

⁵²—Inta nipachin, noya paquë'. Natëranco ni'ton, carinquën anoyatarinquën, itërin. Napotohuachina, noya ni'tërin. Noyatahuaton, Quisoso imarin.

11

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Quirosarinquë ya'caritohuachinara, Pitipaqui'pa' canconpi. Ina ya'cariya Pitania ya'huërin anta'. Oriposë panënuquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanën sha'huitahuaton, a'parin.

²—Paso' ninanoquë paco'. Canconpatama', a'nara' mora hui'napishin a'sonpitan quënanconarama'. Co incari tëranta' huënsëchätërarinhuë'. I'quiritahuatoma', quëshico. ³“¿Onpotaomata' i'quiritarama'?” itohuachinënuquëma': “Siniorori nohuantërin. Apira isëquë acocuiantarai,” itoco', itërin Quisosori.

⁴ Pa'sahuatona', mora a'sonpitan ya'coanaquë quënanconpi. Cachi yonsanquë huani-rarin. Quënanahuatona', i'quiritonpi.

⁵—¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itopi inaquë ni'sapisopitari.

⁶“Siniorori nohuantërin,” itohuachina: “Inta nipachin, quëpaquë',” itopi.

⁷ Napotohuachinara, Quisosoquë quëpi. A'mopiso' masahuatona', mora aipi huëtapi. Nani huëtahuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuatón, pa'sarin.

⁸ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', cachiquë a'mopiso' huëtapi. A'napitanta', panpë mono pochin nininsopita nishitëtahuatona', no'paquë huëtërantapi. Inataquëchin Quisoso pa'sarin huachi.

⁹⁻¹⁰ Piyapi'sa' quëchitërapí. A'naquëonta' Quisoso imasapi. Ya'ipi piyapiri pa'yatona', chiniquën nonsapi.

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico' shuin inaso'. ¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! tosapi.

¹¹ Quirosarinquë canconahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë no'tëërin. Ya'ipi ma'sha inaquë ni'sárin. Nani i'huarin ni'ton, pipiantarin. Shonca cato' ca'tano'sanënpitaré chachin Pitania'pa' pa'pi.

Iquira nara yanicaso marë' sha'huitërinso'

(Mateo 21.18-19)

¹² Tahuëririnquë Pitania quëran huënantarahuatón, Quisoso tanarin.

¹³ Aquëran iquira nara quënanin. Na'a monohuanin ni'ton: “Inaya tëranta' nitërinso' ca'i,” ta'ton, paahuapirinhuë', co manta' nitërinhuë'. Monoquënachin quënanconin. Co tahuërinën naniyatërarinhuë' ni'ton, co nitërinhuë'.

¹⁴—Ama huachi iso nara nichinsohuë'. Co huachi insoari tëranta' nitërinso' caponhuë', tënin Quisoso. Ca'tano'sanënpitarinta' natanapi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-17; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹⁵ Ina quëran Quirosarinquë canconpi. Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', na'a nipa'antopisopita quënanconpi. Quisosori quënanconahuaton, co noyahuë' ni'nin. Napoaton a'parin. A'naquën inaquë coriqui nicanpiarapirinahuë', misanënpita pitaton, ohuëretëra'piarin. Nëpë' pa'antopisopitanta' a'parahuaton, huënsëpiquë të'yatërin. Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' pënenin.

¹⁶“Ama nisha nisha ma'sha Yosë pëinënuquë quëntacosohuë',” tënin. Ina quëran a'chintaton, itapon:

¹⁷ —Yosë quiricanênquë ninshitërinpoa'. “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huë'in nontiinacoso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha nananquë nonpisopita nontiinacoso marëächin acotëranquëma',” tënin Yosë. Canpitaso nipirinhüë', ihuatëro'sa' ya'huëpiquë pochin atarantërama', itërin Quisosori.

¹⁸ “¡Ma'pitacha nitotërin paya!” topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta natanahuatona', të'huatopi. “Ya'ipi piyapi'sari yaimapi,” ta'tona', Quisoso tëpacaiso' chinotopi.

¹⁹ Yatashirahuaso', Quisososo' ca'tano'sanënpitarë chachin ninano quëran pipiantapi.

Iquirã nara ahuirinso'

(Mateo 21.20-22)

²⁰ Tahuërinquë tashiramiachin huënantarahuatona', iquirã nara ni'quiantapirinhüë', nani ahuirin. Itën quëran huarë' ahuirin.

²¹ Ina ni'sahuaton, Pitro yonquirin.

—Ni'quëchi Maistro. Iquirã nara i'huara sha'huitëranso' nani ahuirin huachi, itërin.

²² —Ya'ipi cancanëma quëran Yosë natëco'.

²³ Inaso', ya'ipi nanitaparín. Ina nontohuatama', chiniquën natëco': “Co Yosë catahuaríncohuë',” ama tocosohüë'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', catahuarínquëma'. “Yosë nohuanton, iso motopi marëquë nich'i huincain,” tënama' naporini, ina nohuanton nich'i huincaitonhuë'.

²⁴ Napoaton Yosë nontatoma' ma'sona nipatama', natëco'. “Tëhuëinchachin Yosë catahuarínco,” topatama', catahuarínquëma' tënahüë.

²⁵ Noya cancantatoma', Yosë nontoco'. A'na piyapi ma'sona tëranta' onpotohuachin quëma', canpitarinta' pi'pian tëranta' no'huihuatama', ina naniantoco'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' nanan anoyatoco' Tata Yosë oshanëma' inquichin quëma'. [

²⁶ Co nanan anoyatohuatamahuë', Tata Yosënta' co oshanëma' inquitarin quëmahüë',] itërin Quisosori.

Chiniquën nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Lucas 20.1-8)

²⁷ Ina quëran Quirosarínquë huëantapi. Yosë chinotopiso pëiquë ya'concoantahuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa' inapitari huëcapaipi.

²⁸ —¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacamaso'? Sha'huitocoi, itopi.

²⁹ —Inta nipachin, carínquëmanta' nataínquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

³⁰ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtëca, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita? Sha'huitoco carínquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichin quëma', itërin Quisosori.

³¹ Natanahuatona', inahua capini nisha nisha ninontapi. “¿Ma'ta' itahua? ‘Yosëri nanan quëtërin, itohuatëhua’, a'paniarínpoa'. ‘¿Onpoatomata' nipachin co ina natëramahuë?’ itarínpoa’.

³² Nipirinhüë', ‘Co Yosëri nanan quëtërinhuë’. Piyapiri quëtërin, itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huairinënpoa'. ‘Yosëri Coansha a'parin pënëntacaso’, topi ya'ipi piyapi,” nitopi.

³³ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona':

—Ahuën. Co quiyaso' nitotërai huë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtëmarã? Co nitotërai huë' ta'a, toconpi.

—Noyapa'. Napoahuarë', co carínquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahüë', itërin Quisosori.

12

Inpriatoro'sa' co noyahuë' yonquipiso'

(Mateo 21.33-46; Lucas 20.9-19)

¹ Ina quëran Quisosori pënënto nanan sha'huitaantarín:

“A'na quëmapi pancana iminaton, oparotërin. Nani pairapirahuaton, na'pi quëran nanpi ninin opa to'poitona', huino nicacaiso marë'. Naporahuaton, na'pi quëran chachin tori ninin. Inaquë piyapínën ya'huaton, nocorarin ama ihuacaiso marëhuë'. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorín a'paicaiso marë'. ‘Sacatëramaso marë' nitërinso' patomachin canpitaora marë' maco'. Patomachin canta' acotoco,’ itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin.

² Nitërinso' nani cayahuachina, piyapínën a'parin patoma nitërinso' ma'pacaiso marë'.

³ A'paporinhüë', inpriatonënpitari masahuatona', ahüëpi. Ahüërahuatona', topinan a'paantapi.

4 Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'paantapirinhue', inanta' motën pë'shatahuatona', chiniquën no'huipi.

5 Ina quëran a'nanta' a'paantapirinhue', inaso' huachi tēpapi. Ina quëran na' a'paantapirinhue', a'naquën ahuëpi, a'naquën tēpapi.

6 Napotohuachinara, hua'anëni yonquiantarin. '¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papihuë', co manta' quëtōpihuë'. Hui'nahuë na'con nosoropirahuë', ina huachi a'paarahue'. Ina tēhuëncinso' natēpona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'parin.

7 Inpriatonēnpitaso nipirinhue', hui'nin quënanahuatona' ninontopi. 'Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, ya'ipi hua'anëntarin huachi. Huëco' tēpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanēnpita canpoari matahua', nitopi.

8 Naporahuatona', hui'nin masahuatona', tēpapi. Aipiran tē'yatopi.

9 Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon hui'nin chachin tēpatopi ni'quëhuarë'? Chiniquën no'huiton, inpriatonēnpita tēpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantapon, tēnhuë.

10 Iráca Yosë nohuanton, ninorin. Quiricanēnquë ninshitërinso' ¿co nontëramahuë' ti? Ninshitaton, naporin:

'Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi ya'huëpirinhue', sacatoro'sari co nohuantōpihuë'. "Naponin," ta'tona', tē'yatopirinhue'.

Hua'anëni maantarahuaton: Iso na'pi mini na'con nohuantërahue' pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarin.

11 Yosë chachin naporin.

Napoaton ¡Ma noyacha inaso' ninin paya! tēnhua!,' tēnin quiricanēnquë," itërin Quisosori.

12 Natanahuatona', cotio hua'ano'sari chiniquën no'huipi. "Chinotatonpoa' pënënarinpoa'," ta'tona' Quisoso yamapirinhue' tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Piyapi'sa' niyontōnpisopita tē'huatona', co mapihuë'. Patopi huachi.

Copirno marë' coriqui ma'patërinso'

(Mateo 22.15-22; Lucas 20.20-26)

13 Ina quëran hua'ano'sari yonquipi Quisoso nonpintacaiso marë'. Napoaton a'naquën parisioro'sa' a'papi. Caraichin Irotisë imarinsopitanta' a'papi. Yapa'pachinara, itapona': "Paatoma', nisha nisha natanco'. Co no'tëquën a'panihuachinquëmahuë', sha'huirapiahua'," itatona', a'papi.

14 Canconahuatona', noyásha nontōnpi nonpintacaiso marë'.

—No'tëquën Maistro nontërancoi. Co piyapi'sa' pa'yatiinēnquënso marë' a'chinanhue'. Co hua'an tēranta' tē'huatëranhuë'. Yosë nohuantërinso' no'tëquën a'chintërancoi. Napoaton yanatanainquën. Noma copirno nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Coriqui ma'painpoaso marë' comisionën a'parin. Huë'pachin, ¿noya ipora quëtacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

15 Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¡Canpitaso' nonpintēnquëma! ¿Ma'marëta' yaatëhuëramaco? Noma coriqui quëshico ni', itërin.

16 Napotohuachina, quëtōpi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininēonta' isëquë ninshitōpi? itantarin.

—Noma copirno chachin, itantapi.

17 —Copirno ma'shanën ni'quëhuarë' inachachin quëtantaco'. Naporahuaton, Yosëso nininpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin. Natanahuatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha a'panirinpoa' paya!" nitopi.

Piyapi'sa' nanpiantarapiso'

(Mateo 22.23-33; Lucas 20.27-40)

18 Ina quëran a'napita cotio hua'ano'sa' ya'huëré' huë'pi, satosioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. "Piyapinpoa' chiminpatëhua', co onporonta' nanpiantarihuahuë'," toconpi. Inahanta' Quisoso yanonpintatona', iráca napopiso' sha'huitiipi:

19 —Iráca, Maistro, Moisésë ninshitërin pënëinpoaso marë'. "Quëmapi sa'aponahuë' co hui'nin ya'huëyátërasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahuapachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita masarin," tēnin Moisésë.

20 Canchisë iyaro'sa' ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhue'. Co hui'nin ya'huëyátërasohuë', sa'in ayananpirin.

21 Ina iini chachin maantarin. Moisésë tēninsō chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátërasohuë', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin.

²² Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tēranta' hui'nin ya'huëyátērasohuë', ya'ipi taquipi. Ina quēran sanapinta' chiminin.

²³ Canchisë iinpita chachin nani mapirinahuë', nanpiantacaso tahuëri nanihuachin, ¿iniquēn chachincha sa'in ninè'poya? itopi.

²⁴ —¡Canpitaso' co no'téquēn yonquiramahuë'! Yosëso' chini chiniquēn nanantopirinhue', co nohuitéramahuë'. Quiricanēonta' nontapomarahue', co cancanēma quēran natēramahuë'. Napoaton co nanitēramahuë' no'téquēn yonquicamaso'. Yosë ya'ipi nanitaparin.

²⁵ Chiminpisopita nanpiantahuachina', co huachi sa'aponahuë'. Sanapi'santa' co huachi so'yaponahuë'. Anquēniro'sa pochachin nisapi huachi.

²⁶ Chiminpisopita tēhuēnchachin nanpiantarapi. ¿Co'na ina Moisësë ninshitērinquē nontēramahuë'? Sarsa nara'huaya orotarinsō' nicaso', Yosëri nontērin. “Caso' Yosëco. Apraan chinotarincō. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarincō,” itērin Yosëri.

²⁷ Nanpirēhuasopitaráchin Yosë chinotarēhua'. Napoaton Apraan, Isaco, Cacopo, inapita nani chiminpirinahuë', nanpiantarapi. Canpitaso' co no'téquēn yonquiramahuë', itērin Quisosori.

*Yosë na'con na'con nohuantērinso'
(Mateo 22.34-40)*

²⁸ Satorio'sarë' ninontasoi', a'na cotio maistro huë'nin. Natanahuaton: “Ma noyacha Quisososo' nitotērin paya,” ta'ton, itapon:

—Yosë na'con pēnēninpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantērin natēcaso'? itērin.

²⁹ —Inta nipachin iyasha a'chinchinquēn. Yosë quiricanēn quēran chachin sha'huitērinpoa'. “Ya'ipi israiro'sanquēma', natanco'. Yosëichin hua'anēntērinpoa'. Inasáchin natērhuauso'.

³⁰ Ina na'con na'con nosorocaso' ya'huērin. Ya'ipi cancanēma quēran, ya'ipi hua'yanēma quēran, ya'ipi yonquinēma quēran, ya'ipi chinirama quēran, ya'ipi inaquēranpita nosoromi-atoco'.

³¹ Isonta' Yosë nohuantērin: Quēmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco',” tēnin. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantērin, itērin Quisosori.

³² —Tēhuēnchachin Maestro no'téquēn nonan. A'naíchin Yosë ya'huērin. Co a'na ya'huērinhuë'.

³³ Ya'ipi cancanēnpoa quēran, ya'ipi yonquinēnpoa quēran, ya'ipi chinirēhua quēran, ya'ipi inaquēranpita nosoromiatacaso' ya'huērin. Naporahuaton, canpoara ninosororēso pochachin a'napitanta' nosorocaso' ya'huērin. Iráca Moisësë pēnēninpoa'. “Yosë yachinotohuatama', oshanēma marë' ma'sha tēpatoma', ahuiquitoco',” itērinpoa'. Inapopirēhuahuë', co Yosë nosorohuatēhuahuë', co piyapi'santa' nosorohuatēhuahuë', Yosëso' co onpopinchin noya ni'sarinpoahuë', itērin.

³⁴ —No'téquēn iyasha yonquiran ni'ton, pi'pian pahuyatarinquēn Yosë hua'anēntērinquē ya'conacaso', itērin Quisosori.

Ina quēran ya'ipi piyapi'sa' tapanatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaso'.

*Yosëri a'paimarinso'
(Mateo 22.41-46; Lucas 20.41-44)*

³⁵ Ina quēran Yosë chinotopiso pēiquē Quisosori piyapi'sa' a'chintaantarin.

—Iráca quiricanēn quēran Yosë tapon: “A'na tahuëri a'na quēmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'écaso marë'. Inaso' Cristo,” tēnin. Cotio maistro'saso' a'chinpachinara, “Cristoso' Tapi shia'huain,” topi. ¿Onpoatonta' naporin? Ina iyaro'sa' yonquico'.

³⁶ Iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapi chachin ninshitērin. Cristo ninoton, naporin: Yosëri Sinioronēhuë sha'huitērin.

“Inchinanēhuë quēran huēnséquē' inimiconēnpita cari minsēchinquēn,” itērin Yosëri, tēnin Tapi.

³⁷ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, “Sinioronēhuë,” tēnin Tapi. Piyapi chachin nīpirinhue', Tapi'ri chinotērin. ¿Onpoatonta' naporin? itērin Quisosori. “Yosë hui'nin chachin ni'ton, naporin,” ta'caiso nīpirinhue', co manta' topihuë'.

Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpisopitaso nīpirinhue', nōya natanpi.

*Maistro'sa' pēnēninso'
(Mateo 23.1-36; Lucas 11.37-54; 20.45-47)*

³⁸ Ina quēran Quisosori a'chintaantarin. “Ni'cona cotio maistro'sa' nonpin-tochinēnquēma'. A'naquēn naporopi a'mopi piyapi'sari nohuitacaiso marë'. Ina pochin a'mosahuatona', cachiquē pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. ‘Huë'cama maistro,' itohuachinara, pa'yatopi.

³⁹ Cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'compachinara, hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuënsëpi. ⁴⁰ Noya nonaponaraihuë', a'naya a'naya quëyoronos'a' nonpintatona', ma'shanënapita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co cancanëna quëran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'intarin," tënin.

*Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinso'
(Lucas 21.1-4)*

⁴¹ Ina quëran coriqui cacon notënanquë Quisoso huënsërin. Piyapi'sa' ni'sárin. Notohuaro' piyapi'sa' huë'sahuatona', coriqui Yosë marë' inaquë po'moquirapi. Na'a ma'huano'saso' na'con coriqui po'morapirinahuë'.

⁴² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayaíchín coriqui po'moquirin, pi'pira'huaya pa'tërinso'. ⁴³ Ca'tano'sanënpita përasahuaton, Quisosori itapon: —No'tëquën itëranquëma'. Na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', iso quëyoronso', na'con na'con po'moquirin, tënahué.

⁴⁴ Ma'huano'saso' na'a coriquihuanatona', ya'sotopiso' acopi. Iso sanapiso nipirinhuë', pi'pian ya'huëcharinso tëranta' tiquirin. Co huachi ya'huëtërinhuë'. Napoaton na'con na'con Yosë quëtërin, tënahué, itërin.

13

*Yosë chinotopiso pëi' ohuatapiso'
(Mateo 24.1-2; Lucas 21.5-6)*

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi quëran pipihuachinara, a'na ca'tano'sanëni itapon: —Ni'quë' Maestro. Ma noyápiachin pëipiso'. Pancara'pi quëran nipi, itërin.

² —Iporaso' noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhuë', itërin.

*Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'
(Mateo 24.3-28; Lucas 21.7-24; 17.22-24)*

³ Ina quëran Oriposë panënuquë pa'sahuaton, inaquë huënsëconin. Ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëapi. Aquë quëran Yosë chinotopiso pëi' notëërapí. Pitro, Santiago, Coansha, Antërisë, inapitari itapona':

⁴ “¿Onporota' Maestro ohuatapi? Ya'ipi yata'huantohuachina', ¿onporahuachinata' nito-tapoi? Sha'huitocoi quiyanta' nitochii,” itopi.

⁵ “Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënuquëma'.

⁶ A'naquën huëcapona', 'Caso' Cristoco. Yosë chachin a'parinco,' tëcapona'. Nonpintë' nipirinhuë', na'a piyapi'sari imapona'.

⁷ Nisha nisha partí piyapi'sa' nino'huíapi. Niahueatona', quira nisapi. Ina natantohu-atama', ama pa'yancosohué'. Tëhuëncachin nisha nisha partí naporapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁸ Nisha nisha nananquë nonpisopita nino'huítona' quira nisapi. Copirnoros'a capini nino'huítona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'. A'na partí a'na partí ocohua pa'sarin. Cosharo' pahuanpachin, tanari tiquirarin. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naroáchin huairinhuë'. Inapochachin ayaro' tahuëri ya'caritohuachina, na'con parisitapirinahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁹ Ni'cona canpitanta' naniantotamaco. A'na tahuëri masarinënuquëma'. Imaramacoso marë' coisëquë sha'huirapiarinënuquëma'. Cotio niyontonpiso pëiro'saquë huíhuirarinënuquëma'. Imaramaco ni'ton, chirinchi hua'ano'sa' ya'huërinquënta' sha'huirapiarinënuquëma'. Ca nohuanto, inaquë quëparinënuquëma' nanamëhuë sha'huítacaso marë'.

¹⁰ Co'huara isoro'pa' ta'huanchatërasohué', noya nanan ya'ipi piyapi'sa' sha'huítacaso' ya'huërin. Nisha nisha nananquë nonpisopita nataina'.

¹¹ Mapachinënuquëma', '¿Ma'cha tonopocoya?' ama tocosohué'. Coisë'pa' quëpahuchinënuquëma', naporos' Yosë catahuuarinënuquëma' noya nonacamaso marë'. Co campitaora nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiarinënuquëma' noya nonacamaso marë'.

¹² Naporos' tahuëri'sa' nisha nisha yonquiapi. A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhuë' co nohuantarinacohué' ni'ton, quëmopinënpita capini nino'huíapi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huirapiarin tēpacaiso marë'. A'naquën hui'ninpi itapachinaco, pa'pini chachin sha'huirapiarin. A'naquën a'shinhuë nipon, pa'pinhuë nipon, imapachinaco, hui'ninpitari chachin sha'huirapiapi tēpacaiso marë'

¹³ Imaramaco ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'huirarinënuquëma'. Napoaponahuë', chiminaquë huarë' imamiatohuatamaco, cha'ësarama huachi.

¹⁴ A'na tahuëri inimicoro'sa' Yosë pëinënquë ya'conahuatona', pa'pi co noyahuë' nisapi ni'ton, tapiapona', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë'. (Ina quirica nontohuatama', noya yonquico'.) Ina ni'patama', naporo' ta'aco'. Cotia parti ya'huëhuatama', motopi'pa' ta'aco'.

¹⁵ Pëinëma' a'canamaso' aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan paco'.

¹⁶ Iminëmaquë sacatasënquëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacosohuë'. Manóton ta'aco'.

¹⁷ Naporo tahuëri'sa' cayorono'sa', sho'shopia'hua ya'huëttopiso', inapita parisitapona'. jMa'huantacha nicapona paya!

¹⁸ Yosë nontoco' ama o'napi tahuëri inapocamaso' ya'huë'insohuë'.

¹⁹ Naporo' tahuëri'sa' piyapi'sa' chini chiniquën parisitapi. Isoro'pa' ninin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihuë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitaantarapihuë'.

²⁰ Yosë nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuë'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuë'. Nipirinhüë', piyapinëpita nosoroaton, co nohuantërinhuë' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'ësarín huachi.

²¹ Naporo' tahuëri'sa' nisha nisha sha'huitarinënquëma'. 'jNi'cochi, Cristo nani huë'nin' tosapi. A'napitanta' tapona': 'jNi'cochi, pasëquë ya'huarin!' tosapi. Napotihuachinënquëma', ama natëcosohuë'.

²² Na'a nonpin nanan pënëntona'piro'sa huëcapona'. 'Caso' Cristoco,' tëcapona' a'naquën. 'Caso' ninotona'pico, tosapi a'naquëonta'. Sacai' nininso' nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. Ni'sahuatona': 'Ma'pitacha nitotërin paya. ¿Yosë quëran o'mamara, ti? ta'tona', na'a piyapi'sari imasapi. Yosëri huayoninsopita quëran huarë' nonpintochinaichin nisapi.

²³ Canpitaso nipirinhüë' ni'cona nonpintochinënquëma'. Nani sha'huitëranquëma' ama naporo' tahuëri'sa' nonpintinënquëmaso marëhuë', itërin Quisosori.

Quisoso o'macaso tahuëri

(Mateo 24.29-35, 42, 44; Lucas 21.25-36)

²⁴ Ina toshuaton taantarín: "Ina quëran iyaro'sa' nani chiniquën parisitohuachina', pi'i tashiarin. Yoquinta' co huachi a'pinarinhüë'.

²⁵ Naporahuaton, na'a tayoraro'santa' anotarín. Ya'ipi inápaquë ya'huë'insopitanta' nacon nacontapon.

²⁶ Naporo' ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, chitoro' huancana o'mantarahuë'. Chiniquën nanantato, huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

²⁷ O'mantahuato, anquëniro'sa' a'pararahuë Yosëri huayoninsopita ya'ipi parti quëran ayontonacaiso marë'. Pa'sahuatona', nisha nisha parti quëran huarë' ayontonapi huachi.

²⁸ Iquira nara papotërin quëran, iyaro'sa', nitotoco'. Ta'amënquë monoantahuachina, 'Nani o'napi naniriarin huachi,' topi.

²⁹ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina, nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarin huachi,' tosarama'.

³⁰ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasoihuë', nani ma'sha onporapi.

³¹ Isoro'pa' ta'huantarín. Pi'iro'tënta' ta'huantarín. Ca nonahuëso nipirinhüë', co onporonta' ta'huantarinhüë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipi sha'huitëranquëmaso chachin naniarin huachi.

³² Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co insonta' nitotërinhuë'. Co anquëniro'sa' tëranta' nitotapihuë'. Yosë hui'ninco niporahuë', co ca tëranta' nitotërahuë'. Tata Yosëichin nitotërinso'.

³³ Napoaton ama huë'ërëso pochin cancantatoma', naniantocosohuë'. Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co nitotaramahuë'. Yosë nontatoma', ninaco. Noya yonquiatoma', ya'huëco'.

³⁴ A'na quëmapi aquë yapa'ninso pochin nisarin. Yapa'pachina, inpriatonënpita camairin. A'naya a'naya sha'huitërin ma'sona nicacaiso marë'. Ya'coana to'shitona'pinta' sha'huitaton: 'Pëi' noya ni'quë', itërin.

³⁵ Onporosona pëi' hua'anën huënantacaso' co nitotopihuë'. 'Thuaraya huarë' huëcapon nimara. Yonotashi' a'na' huëcapon nimara. Atari përasahuaso', huëcapon nimara. Tashíramiachin huëcapon nimara,' topi. Inapochachin canpitanta' o'manta'huaso tahuëri co nitotatomahuë', nináco.

³⁶ Ni'cona a'nanaya o'mato, huë'ësënquëma' quënanquimatënquëma'.

³⁷ Nani a'chintëranquëma huachi. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. 'Ama huë'ërëso pochin cancantatomarahuë', ninaco,' itarahuë ya'ipi piyapi'sa', itërin Quisosori.

14

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Yosëri iráca nicha'ërinsó' yonquiatona', coshatapi. Pan co huëpocatërinsohuë' ca'sapi. Pascoa nanirihuachina, cotio hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitari chinotapi onporahuatonsona Quisoso macacaiso marë'. Nonpintatona', yatëpapi.

² —Ama niyontonpiso tahuëri'sa chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinënpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahuëarinënpoa', topi a'naquën.

Hua'saiquë opomototërinso'

(Mateo 26.6-13; Juan 12.1-8)

³ Quisososó' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinënquë coshatapatarin. Inaso' chana caniori mapirinhüë', anoyatërinso'. Misaquë coshatasoí', a'nara sanapi huë'nin. Potiria'huaya nishana'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Potiria'huaya oparahuaton, Quisoso motënquë hua'sai' opomototërin.

⁴ A'naquën no'huitatona', inahua capini ninontapi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirinhüë' chiniarin?

⁵ Pa'anin naporini, cara pasa tahuëri marë' pahuërtopiso pochin coriqui canaitonhuë'. Sa'ahuaro'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi. Ina pochin yonquiatona', sanapi no'huipi.

⁶ Quisosorisó' nipirinhüë', itapon:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

⁷ Nani tahuëri sa'ahuaro'saso' isëquë ya'huërapí. Nohuantohuatama', nosoroarama'. Napoaponahuë', caso' co hua'qui' canpitaro'co ya'huarahüë'.

⁸ Iso sanapiso' cancanën quëran noya yonquiaton, inapotërinco. Co'huara chimiyantërasocohüë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitinacoso marë'.

⁹ No'tëquën itaranquëma'. Insëquësona noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'so' sha'huirapi anta'. Co naniantapihuë', tënin.

Cotasëri sha'huirapirinsó'

(Mateo 26.14-16; Lucas 22.3-6)

¹⁰ Shonca catoya'piri Quisoso ca'tanpirinahuë', a'nara' corto hua'ano'saquë pa'nin sha'huirapicaso marë'. Inaso' Cotasë Iscarioti itopi.

¹¹ Natanahuatona', pa'yatopi: “Ina marë' coriqui quëchinquën,” itopi. Ina quëran Cotasë yonquirarin po'oana quëran Quisoso a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'

(Mateo 26.17-29; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

¹² Pascoa nanihuachina, nisha pan ca'pi, co huëpocatërinsohuë'. Naporo' tahuëri chachin carniroa'hua iráca tëpapiso pochin tëpaantapi capatona' yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi ni'ton, ca'tano'sanënpitari Quisoso itapona':

—¿Intohuata' Maistro paatoi Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

¹³ Napotohuachinara, cato' ca'tano'sanënpita nontërin:

—Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapí nacapiarama'. Yonquë i'sha chi'yatarin. Ina imaco'.

¹⁴ Pëiquë ya'conconpachin, pëi' hua'anën natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capa'huaiso'?” tënin Maistro, itonco'.

¹⁵ Napotohuatama', panca patoana inápaquë nininso' a'notarinquëma'. Inaquë misa, huënsënan, inapita ya'huërarin coshatacaso marë'. Nani taparin huachi. Inaquë cosharo' nico' canpoa' capacaso marë', itërin.

¹⁶ Pa'sahuatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' nipi capacaiso marë'.

¹⁷ Nani tashiro'porapaso', Quisoso shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin huë'pi.

¹⁸ Misaquë coshatasoí', Quisosori itapon:

—No'tëquën iyaro'sa' itëranquëma'. A'naquëma' carë' coshatapomarahüë', sha'huirapiramaco, itërin.

¹⁹ Natanahuatona', sëtopi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Sinioro yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? topi a'naya a'naya.

²⁰ —Shonca catonquëma' ca'tanapomarahüë', a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquëráchin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapirincó.

²¹ Yosë quiricanëquë ninorincoso chachin chiminarahuë. Yosë quëran quëmapico niporahuë', chiminarahuë. Napoaponahuë', quëmapí yasha'huirapirincoso' ma'huantacha nicapon paga. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

²² Coshatasoi', pan masahuaton, Yosë nontërin. "Yosparinquën Tata," itahuaton, së'panin. Ina quëran, ca'tano'sanënpita quëtëra'piarin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

²³ Minëa'huanta' masahuaton, "Yosparinquën Tata," itahuaton, inanta' quëtërin. Quëtöhuachina, ya'ipi o'opi.

²⁴ —Ca huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahué na'a piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

²⁵ No'tëquën itaranquëma'. Ipora quëran huarë' co huachi opai' o'oantarahué'. Chiminarahué huachi. A'na tahuëri Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, nasha pochin nininso' o'oantarahué. Naporo' noya noya nancantarihua', itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.30-35; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)

²⁶ Nani Yosë cantanën cantarahuatona', Oriposë panënquë pa'pi.

²⁷ Inaquë Quisosori itapon:

—Tëhuëchachin ya'ipinquëma' ta'anapiaramaco. Iráca quiricanënquë ninoton, Yosë naporin. "Ca nohuaton, pë'tahuatona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëërapí," tēnin. Ipora tashi chachin napoarama'.

²⁸ Chiminaparahué', Yosë ananpitaantarinco. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahué. Inatohua' niquënantarihua', itërin.

²⁹ —A'napita ta'anapipirinënquëonta', co caso' ta'arahué', itërin Pitrori.

³⁰ —No'tëquën iyasha itaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari catoro' përasatërasohué', cararo' nonpinapiaranco. "Co caso' Quisoso nohuitërahué'," toconapon, itërin Quisosori.

³¹ —Quëma imasaranquën ni'ton, yatëpapirinacohuënta', co onporonta' nonpinapiaranquënhué', itërin Pitrori.

Inachachin topi ya'ipiya.

Quisoso sëtatón, Yosë nontërinso'

(Mateo 26.36-46; Lucas 22.39-46)

³² Ina quëran nararoquë canconpi, Quisimani itopiquë.

—Isëquë iyaro'sa' huënsëtaco'. Yosë nontëri'i, itërin Quisosori.

³³ Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaichin amashamiachin quëparin. Naporo' sëtatón, co napion cancantërin.

³⁴ —Pa'pi sëtërahué. Chiminchináchin sëtërahué. Isëquë huënsëtaco'. Ama huë'ëtomarahué', ni'táco', itërin.

³⁵⁻³⁶ Amashamiachin pa'sahuaton, isonconahuaton, no'paquë huarë' monshomarin. Inaquë Yosë nontarin. "Quëma nohuantohuaton Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohué'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantaparahué', quëma nohuantohuaton, ma'sona yaonpotohuatonconta' noya, ténahuë. No'tëquën yanatëranquën," itërin.

³⁷ Ina quëran huënantapirinhuë', cara chachin huë'ësápi quënanquintarin.

—¿Onpoatoncha iya Simon, huë'ësan paya? ¿Co a'na ora tëranta' nanitëranhuë' ni'tamaso' ti?

³⁸ Ama huë'ëtomahuë', ni'táco'. Yosë nontáco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Cancanëma quëran Yosë yanatëpiramahuë', co canpitaora chiniquën cancantëramahuë', itërin.

³⁹ Naquëranchin paantarahuaton, Yosë nontantarin. Inachachin itantarahuaton,

⁴⁰ huënantapirinhuë', naquëranchin huë'ëntapi quënanquintarin. Huë'ëi' iquitatona', huë'ësápi. Tapanatona', co nanitopihuë' ma'sha ta'caiso'.

⁴¹ Naquëranchin paantarahuaton, Yosë nontantarin. Ina quëran huënantarahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

—¿Ipora huanta' huë'ësarama' ti? Nani huachi. Nani ora nanirin. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapiarinco oshahuano'sa' macainacoso marë'.

⁴² Huënsëco' pa'ahua'. Ni'co'. Sha'huirapiarincoso' nani canquiarin, itërin.

Quisoso mapiso'

(Mateo 26.47-56; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴³ Nonaso chachin, Cotasë canquirin. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuë', sha'huirapiarin macacaiso marë'. Notohuaro piyapi'sari imaquiapi. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatona', huë'sapi.

⁴⁴ Co'huara canshátërasoihuë', Cotasëri nani sha'huitërin Quisoso nohuitacaiso marë'. "Apinorahuë quëran Quisoso nohuitatoma', maco'. Noyá tonporahuatoma' quëpaco', ta'ahuachin," itërin.

⁴⁵ Canquirahuaton, Quisoso ya'yoranquirin. Ina quëran:

—Tashita Maestro itahuaton, apinoirin.

⁴⁶ Ina quëran Quisoso chiniquën masapi.

⁴⁷ A'naso nipirinhüë' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën ahuërin. Inapotaton, nishitëhuëratëtërin.

⁴⁸ Quisosori piyapi'sa' itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatoma', huëcapairamaco. Matararo pochin cancantatomaco, zyamanamaco ti?

⁴⁹ Co'tana nani tahuëriya Yosë pëinënquë ya'huëato, a'chinárahüë. Nicapomaracohüë', co manamacohüë'. Napoaponahuë', Yosë quiricanën quëran ninorinacoso chachin masaramaco, itërin.

⁵⁰ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari ta'anapipi.

⁵¹ A'na hui'napiso' sahuanasaquëáchin niso'quëëtahuaton Quisoso imasapirinhüë', mapi. Mapirinhüë',

⁵² sahuanasáchin matohuachinara, i'nanpirapi ta'arin.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.57-68; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

⁵³ Nani Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'huërinquë quëpapi. Inaquë ya'ipi corto hua'ano'sa', ansiano'sa', cotio maestro'sa', inapita nani niyon-tonpi.

⁵⁴ Pitroso nipirinhüë', aquë quëran imaquirin. Corto hua'an i'iratë' pairapirinhüë' huarë' imaquirin. Inaquë ya'conahuaton, ponisario'sapitarë' huënsëaton, napëntarin.

⁵⁵ Ya'ipi hua'ano'sari yatëpapi ni'ton, a'naya a'naya Quisoso nonpinapicaiso marë' yonipirinhüë', co quënanpihuë'.

⁵⁶ Na'a nonpinapiaponaraihuë', nisha nisha nonconpi. Co inachachin nonpihuë'.

⁵⁷ A'naquën huanirahuatona', tapona':

⁵⁸ —I'hua chachin Quisoso naporin, natanai. "Yosë pëinën piyapi'sari nipiso' ata'huantahuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë. Co piyapi'sari nipisohüë' acoantarahuë," toconin, itopi.

⁵⁹ Napoaponahuë', co inahua tëranta' inachachin nonpihuë'. Nisha nisha nonpi.

⁶⁰ Corto hua'an chini chiniquën nanantërinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Ma'ta' ta'tona' isopita nonapirinhëquën? ¿Co manta' ténanhuë' ti? itërin.

⁶¹ Quisososo nipirinhüë', co manta' téninhuë'. Ta'tárin. Napohuachina, naquëranchin nataantarin:

—¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin ti? itaantarin.

⁶² —Ca mini inaco. A'na tahuëri ni'saramaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, Yosë chiniquën nanantaton, inchinan quëran ahuënsëarincó. Ina quëran chitoro' huáncana o'mantarahüë niantaramaco, itërin Quisosori.

⁶³ Ina natanahuaton Corto hua'anso, chiniquën no'huitërin. A'morinsó osharahuatón tapon:

—"¿Caso' Yosë hui'ninco," toconin! Nani natanëhua'. Co huachi a'napitari sha'huirapicaiso' nohuantarihuahuë'.

⁶⁴ Nani huachi Yosë yaya'huëretërinso' natanëhua'. ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? ténin.

—Pa'pi co noya quëmapihuë' ni'ton, tëpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

⁶⁵ Naporahuatona', Quisoso ipitopi. Tonporayatahuatona', chiniquën panpirayapi.

—Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'tëquën sha'huitocoi. ¿Inta' ahuërinquën? itoonpi.

Ponisario'sarinta' chiniquën ahuërayapi.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Mateo 26.69-75; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pitroso i'iratëquë ya'huëápirinhüë', a'na sanapi huë'nin. Corto hua'an cosonanën inaso'.

⁶⁷ Pitro napëntaquëya', inari ni'nin. Noya ni'sahuaton:

—Co'ta quëmanta' Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanan, itërin.

⁶⁸ —¿Ma quëmapita' napotëranso'? Co caso' ina quëmapi nohuitërahüë', itërin. Ina quëran pipirahuaton, paira ya'coanaquë pa'nin. Naporo' atari përarin.

⁶⁹ Naquëranchin sanapiri quënaantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisoso ca'tanin anta', itërin.

⁷⁰ —¿Co'chi nohuitërahüë' paya! itaantarin. Ina quëran a'napitarinta' itaantapona':

—Quëmanta' Cariria piyapi pochin nonan ni'quëhuarë', Quisoso ca'tanan ipora, itopi.

⁷¹ —¿Co'chi nohuítërahuë paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuítërahuë'. Nonpintohuatënuquëmaso', Yosë ana'ntarinco, itërin Pitrori.

⁷² Naporo chachin atari përaantarín. Atari natanahuaton, Quisosori napotërinso' Pitro yonquirin: “Co'huara atari catoro' përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,” itërinco, ta'ton chiniquën sëtërin. Sëtatón, na'nërin.

15

Piratoquë quëpapiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Lucas 23.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Tahuërianpitoahuachinara, ya'ipi cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita niyontónahuatona', ninontopi. Ina quëran Quisoso tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi.

² —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Inaco mini, tënin Quisoso.

³ Ina quëran corto hua'ano'sari na'con nonpinapipirinahuë', co manta' tëninhuë'.

⁴ —Nani ma'sha sha'huirapipirinënuquëhuë', ¿co manta' tënanhuë' ti? itaantarín Piratori.

⁵ Quisososo nipirinhuë', co manta' tëninhuë'. Napohuachina: “Ma quëmapita' isoso' ni'ton, co manta' tëninhuë',” tënin Pirato yonquiatón.

Tëpacaiso marë' sha'huirínso'

(Mateo 27.15-31; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)

⁶ Nani Pascoa tahuëri a'nara apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin noya pipicaso marë'. Pita tahuëri ni'ton, Noma hua'an napotërin. Insosona piyapi'sari nohuantopiso' ocoirin.

⁷ Tashinan pëiquë copirno no'huipisopita ya'huëpi. Copirno piyapínënpita tëpapi ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi. A'nara' Parapasë itopiso'.

⁸ Piyapi'sa' huë'sahuatona', Pirato nontipi.

—Ipora Pascoaquënta' apina'pi ocoitaantacoi, itopi.

⁹ —¿Inta' ocoichinquëma'? Copirnonëma' ocoichinquëma' topirahuë', itërin Piratori.

¹⁰ Corto hua'ano'sari apiratona', Quisoso nani mapí. Ina nitotón, Piratori naponontërin.

¹¹ Napoaponahuë', corto hua'ano'sari a'naya a'naya piyapi'sa' sha'huítëra'piapi.

—“Co Quisososo' nohuantëraihuë'. Parapasë ocoitocoi,” itoco', itëra'piapi. Napoaton:

—Parapasë ocoitocoi, tosapi.

¹² —¿Ma'ta' nipachin Quisoso onpochi: “Inaso' copirnonëhuëi,” tënamaso'? itërin Piratori. Napotohuachina:

¹³ —¿Corosëquë patanantëquë' chimiin! itapi chiniquën nontatona'.

¹⁴ —¿Ma'marëta' tëpa'í? ¿Ma'ta' onporínso'? itopirinhuë', aquëtë chachin chiniquën itaantapi:

—¿Corosëquë patanantëquë' chimiin! itaantapi.

¹⁵ Ina natanahuaton, ama piyapi'sari no'huicaiso marëhuë' Parapasë ocoitërin. Quisososo nipirinhuë', chiniquën ahuihuítërin. Chiniquën huihuítóna', pë'sha pë'shatopi. Ina quëran sha'huítërin corosëquë patanantacaiso marë'.

¹⁶ Ina quëran sontaro'sari Pirato pëinënuquë quëpapi. Pairaanaquë ichiya'conahuatona', ya'ipi sontaro'sa' amatopi.

¹⁷ Nani niyontónpachinara, quëhuanën miachin hua'an a'morínso pochin a'motopi tëhuacaiso marë'. Yancotënta' nahuan quëran nicatona', ayancotopi:

¹⁸ —¿Hua'qui tahuëri nicaton cotioro'sa' hua'anëntëquë' itoonpi.

¹⁹ Piquirananquë ahuëmotopi. Ahuërahuatona', ipitopi. Isonahuatona', nito mosharapi.

²⁰ Inapotatona', tëhuapi. Ina quëran quëhuanën a'motopiso ocoitahuatona', inaora a'morínso chachin a'motaantapi. Inapotahuatona', corosëquë patanantacaiso marë' quëpapi.

Corosëquë Quisoso patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

²¹ Pa'sapirinahuë', a'na quëmapí Sirini parti hua'huatërinso' nacapipi. Iminën quëran huëntararin. Simon itopi. Inaso', cató' hui'ninpita ya'huëtërin, Áricantro, Nopo, inapita itopiso'. Simon nacapirahuatona', sontaro'sari Quisoso corosënën apitëntopi inari quëpatacaso marë'.

²² Pantarahuatona', panëa'huayaquë canconpi huachi, Corocota itopiquë. Corocotaso': “Nansë Moto’,” tapon naporin.

²³ Huino tanparo nimirio ayontahuatona', yao'shitopirinahuë', co o'orinhuë'.

²⁴ Ina quëran sontaro'sari corosëquë patanantopi.

Nani patanantohuachinara, “Huëco', nicanatëhua', Quisoso a'morinso' maahua',” nita-tona' ya'nipirapi. Nicanatona', a'naya a'naya mapi.

²⁵ Yono pi'irirahuaso', corosëquë patanantapi.

²⁶ Onporinso marësona tëparapiso' nani ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Motën pëtëcha achinpitopi.

²⁷ Quisoso pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahüënan quëran acopi. [

²⁸ Iráca Yosë quiricanëñquë ninorin. “Apiro'sapitarë' acorapi,” ténin. Naporinso chachin inapitarë' acopi.]

²⁹ Piyapi'sa' na'huëpona pochin Quisoso tëcariatona', tëhuapi.

—“Yosë pëinën ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë,” tënan pora.

³⁰ Inta nipachin, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë', itoonpi.

³¹ Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' Quisoso tëhuatona', itapona':

—A'napitaso' nicha'ëponahuë', inaora cha'ëcasoso' co nanitërinhuë'.

³² “Caso' Cristoco, isirairo'sa' copirnoco,” toconin. Inta nipachin, corosë quëran nohuarain nicanatëhua' natëahua', nitopi.

Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

Quisoso chimininsó'

(Mateo 27.45-56; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

³³ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin ninin.

³⁴ Naporó' Quisoso chiniquëñ nonin. “Troi iroi çnama sapacatani?” ténin. Inaora nananquë nonaton, naporin. “¿Onpoatonta' Tata patëranco?” tapon naporin.

³⁵ A'naquëñ huanipapisopitari natanahuatona':

—Natanco'. Iniasë përasamara, topi.

³⁶ A'na quëmapiso' manorahuaton, pi'shiro pochin nininsó' maconin. Main huino asë'cotëtërin. Nara huayaquë achinpitahuaton, inápaquë ihuëtërin o'ocaso marë'.

—Tananpitëquë'. Corosë quëran anohuaracaso marë', Iniasë huë'samara, ténin.

³⁷ Ina quëran Quisoso' chiniquëñ nonsahuaton, chiminin huachi.

³⁸ Naporó' Yosë chinotopiso pëiquë tanontën në'mëtë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin.

³⁹ Onporahuatonsona Quisoso chimininsó' capitani ni'sahuaton:

—Tëhuëñchachin iso quëmapi Yosë hui'nin, ténin.

⁴⁰ Sanapi'santa' aquë quëran notëërapi. A'nara' Maria Mactarina, a'naso' Saroma, a'nanta' Maria. Inaso' Cosi, Santiago, inapita a'shina'. Santiacosó' hua'hua nimarinsó'.

⁴¹ Quisoso Carriaquë ni'so', imatona', nocomapiso'. A'napita sanapi'santa' Quisoso notëërapi. I'huamiáchin Quisoso Quirosarinquë huë'pachina, inapitarinta' imaquipi.

Na'pi naninquë po'mopiso'

(Mateo 27.57-61; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁴² Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'.

⁴³ I'huararahuasó', Cosi huë'nin. Inaso' Arimatiaquë ya'huërinso'. Cotio hua'an niponahuë', noya Yosë chinotarin. “A'na tahuëri Yosë o'mararin hua'anëntiinpoaso marë',” ténin yonquiaton. Napoaton co të'huatatonhuë', Piratoquë pa'nin Quisoso nonën ma'patacaso marë'.

⁴⁴ “Co chimiyántëramarahuë',” ta'ton, capitán amatahuaton, natantërin. “¿Nani Quisoso chiminin?” itërin.

⁴⁵ “Nani mini chiminin,” itërin capitani. Napotohuachina, Cosi itapon: “Nonën quëpaquë' nipachin,” itërin.

⁴⁶ Morin nani pa'anin ni'ton, corosë quëran nonën anohuarahuatona', quëpapi. So'pinahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Ina quëran pancara'pi masho pi'napirahuatona', pa'copitopi.

⁴⁷ Maria Mactarina, a'na Maria (Cosi a'shin nininsó'), inapitari ni'sapi. Insëquësona Quisoso acopiso' ni'pi.

16

Quisoso nanopiantarinso'

(Mateo 28.1-10; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, Saroma, a'na Maria (Santiago a'shin nininsó'), inapita hua'sai' pa'anpi Quisoso nonën pashitonacaiso marë'.

² Tomio tahuëri tashiramiachin pi'i nëhuëcharirahuaso', na'pi nanin'pa' pa'sapi.

³ Inahua capini ninontërapì.

—Pancara'piquë nanin pa'copitopi pora. ¿Incha iporaso' chi'huincatërë'ponpoya? nitopi.

⁴ Canconahuatona', notëëpirinahuë', na'pi panca nipirinhuë', nani chi'huincapi ni'pi.

⁵ Na'pi naninquë ya'conahuatona', hui'napi pochin nininso' ni'pi. Huirichin a'morahuaton, inchinan quëran huënsëarin. Ni'sahuatona', pa'yanpi. ⁶ Pa'yanaso', inari itërin:

—Ama pa'yancosohuë'. Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' yonisapiramahuë', co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Corosëquë chiminaponahuë', nani nanopiantarin. Huëco' po'mopiquë ni'quirico'. Capa huachi.

⁷ Napoaton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco'. Pitronta' sha'huitonco' nitochin. “Quisoso'ton nani pa'sarin Cariria'pa'. I'hua sha'huitërinquëmaso chachin pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama',” itonco', itërin.

⁸ Pipirahuatona', na'pi nanin quëran ta'api. Pa'pi pa'yanahuatona', ropa ropatërapì. Co manta' topihuë'. Pa'yanatona', co piyapi'sa' sha'huitopihuë'.

Maria Mactarina'ton ya'notërinso'
(Juan 20.11-18)

[
⁹ Tomio tahuëri tashiramiachin Quisoso nanopiantarin. Nanpiantarahuaton, Maria Mactarina'ton ya'notërin. Ina sanapi iräca canchisë sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', nani Quisosori inquitërin.

¹⁰ Nani ni'pachina, pa'nin imapisopita sha'huitacaso marë'. Inapitaso' sëtatona', na'nëapi.

¹¹ “¡Quisoso nani nanopiantarin! Cari ni'nahuë,” itopirinhuë', co natëpihuë'.

Catoya'pi ya'notërinso'
(Lucas 24.13-35)

¹² Ina piquëran cato' imapisopitanta' ninano quëran pipiapi. Paaquëya', Quisosori nisha pochin ya'notërin.

¹³ Nani nohuitahuatona', ca'tano'sanënpita sha'huitoantapirinahuë', co inapita tëranta' natëpihuë'.

Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'
(Mateo 28.16-20; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁴ Ina quëran shonca a'nara ca'tano'sanënpita misaquë coshataso', Quisosori ya'notiirin. “¿Onpoatomata', iyaro'sa', co natëtëramahuë'? Co natantochináchinhuë' cancantërama nica. 'Quisoso nani nanopiantarin. Cari ni'nahuë', itopirinëinquëmahuë', co natëtëramahuë',” itërin.

¹⁵ Ina quëran itaantarín: “Ya'ipi parti, iyaro'sa', paco'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nanan carinquëma' sha'huitëranquëmaso' sha'huitoco'.

¹⁶ Insosona noya nanan natëhuachina', cha'ësapi. Aporihuanahuatona', imapachinaco, cha'ësapi huachi. Co nanamëhuë natëhuachinahuë', Yosëri ana'intarin.

¹⁷ Natëhuatama', nani ma'sha nisarama' piyapi'sa' nitotacaiso marë'. Chiniquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' apacamaso marë'. Nisha nisha nananquë nonsarama'.

¹⁸ Ya'huan mapatama', co manta' onpotarínquëmahuë'. Sonimaonta' nipirinhuë' o'opatama', co chiminaramahuë'. Cania'piro'sa' topinan së'huahuatama', noyatapona',” itërin Quisosori.

Inápaquë panantarínso'
(Lucas 24.50-53)

¹⁹ Nani ca'tano'sanënpita nontohuachina, inápaquë Sinioro Quisoso panantarín. Yosëri quëpantarahuaton, inchinanën quëran ahüënsërin.

²⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpita pa'sahuatona', Quisoso nanamën sha'huirapi. Siniorori chachin catahuarin ni'ton, ya'ipi parti sha'huirapi. Yosë nohuanton, piyapi a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi ayonquicaiso marë'. Ina ni'sahuatona', “No'tëquën nontërinpoa',” topi ya'ipi piyapi'sa'. Nani huachi.]

Nocasë ninshitërinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso marë'

Ma'marësona ninshitërinso'

¹ Quisocristo isoro'paquë o'maton, nóya ninin. Na'a piyapi'sari ina naporinso' nani ninshitopi.

² Ca'tano'sanënpitaso' iráca quëran huarë' imatona', naporinso' ni'pi. Nani ya'ipi no'tëquëen sha'huitërinacoi.

³ Canta' ya'ipi nanamën nitotërahuë. Hua'qui' natanato, nani noyá nitotërahuë. Napoaton, iya Tiohuiro ninshichinquëen, tënahué. Quëmaso' pa'pi noya piyapinquëen ni'ton, ninshitaranquëen. Ya'nán nininso quëran huarë' ya'ipiya ninshitaranquëen.

⁴ Na'a piyapi'sa' nani sha'huitopirinëinquënhuë', iporasos' carionta' ninshitaranquëen no'tëquëen nitotamaso marë'.

Coansha Paotista nasitacaso' ninorinso'

⁵ Iráca Irotisë Cotia parti hua'anëntaso', a'na corto hua'an ya'huërin, Sacariasë itopiso'. Ina huëntoa'huanënsó', Apiasë huëntoa'hua, itopi. Sa'inso' Isapira itopi. Inanta' Aaron shiin, iráca corto hua'an ya'coninso'.

⁶ Cato chachin noya Yosë imapi. Ya'ipi pënëntërinso' no'tëquëen natëpi.

⁷ Sa'inso nipurinhuë' co hua'huana'pihuë'. Co a'naya tëranta' hua'huin ya'huëtërinhuë'. Nani paiya. So'ionta' nani mashoya.

⁸ A'na tahuëri Sacariasë huëntoa'huanën Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi sirihuitacaiso marë'. Naporo' tahuëri sirihuitacaiso' ya'huërin.

⁹ Cotioro'sa' inachintopiso' imatona', Sacariasë huayonpi yonarin pochin nininso' a'pëcaso marë'. Acohuana ya'conahuaton, pimóton nininso' a'përin Yosë yonquicaiso marë'.

¹⁰ A'pëso', na'a piyapi'sa' aipiran huanirahuatona', Yosë nontapi.

¹¹ Naporo' acohuana Sinioro anquëninëni ya'notimarin. Mísa'huaya inchinan quëran huanitimarin.

¹² Anquëni quënanahuaton, pa'yanin. Pa'pi të'huarin.

¹³ Anquëniniso nipurinhuë' noya nontërin.

—Ama pa'yanquësóhuë'. Quëmaso' Sacariasëinquëen, nohuitëranquëen. Hua'qui' hui'nahuanacaso' nohuantopiranhuë'. Ina marë' Yosë nontëranso' nataninquëen. Sa'an hua'huarin. Huaihuachin, nininën cari sha'huitaranquëenso' acotëquë'. Coansha itëquë'.

¹⁴ Nasitohuachin, noya canticantan. Na'a piyapi'sari pa'yatapi.

¹⁵ Inaso' nóya quëmapi nipon. Yosëri catahuuarin ni'ton, noya noya nisarin. Naporahuaton, co pi'pian tëranta' main o'oponhuë'. Co'huara nasichátëraponhuë', Ispirito Santori ya'coancantarin. Inasáchin natëarin.

¹⁶ Mashotohuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, na'a isairio'sa' Yosë yonquiantapi.

¹⁷ Iráca Iniasë pënëntërinso pochin nóya pënëntarin. Ina pochin chiníquëen nanantarin inanta'. Sinioro yao'mahuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, quëmapi'sa' hui'ninpitare' noya ninontantapona'. Iporaso' a'naquëen co Yosë natëpirinahué'. Ina natanahuatona', no'tëquëen yonquiapona'. Inari a'chintohuachin, Sinioro nohuantapona huachi, itërin anquëniri.

¹⁸ —Caso' mashoyaco. Sa'ahuënta' nani paiya. ¿Inaporo'pocoita'ma nica? ¿Onporahuatota' no'tëquëen nitochi? tënin Sacariasë.

¹⁹ —Caso' Capirico. Yosë ya'huërin quëran o'marahuë. Ina a'paimarinco nonta'huanquëenso marë'. Noya nanan sha'huitopiranquënhuë'.

²⁰ Co natërancohuë' ni'quëhuarë', hua'qui' co nonsaranhuë'. Hui'nán nasitaquë huarë' co nonacamaso' nanitaranhuë'. Napoaponahuë', no'tëquëen nontëranquëen. Hui'nahuanaran. Tahuërinën nanihuachin, sa'an huaiarin, itërin anquëniri.

²¹ Piyapi'saso nipurinhuë' Sacariasë ninatona: “¿Onpoatonta' hua'quiarin?” topi.

²² Ina quëran acohuana quëran pipipurinhuë', co huachi nanitërinhuë' nonacaso'. Imirin quëran anquitapona'huë', co nanitërinhuë' piyapi'sa' nontacaso'. “Acohuana ya'conin quëran, Yosë nohuanton, hua'narëso pochin quënamara,” topi.

²³ Nani Yosë chinotopiso pëiquë sirihuitohuachina, Sacariasëso' ya'huërin'pa' paantarin.

²⁴ Ina quëran co hua'quiya quëranhuë' sa'in cayorin huachi. A'natëräpo yoqui pochin co intoaso' pa'ninhuë'. Pëinëinquë ya'huárin.

²⁵ “Ma noyacha Yosë catahuarinco ni'ton, hua'huaranahuë' paya. Ina nohuanton, co huachi tapan ya'huëtarincohuë',” tënin yonquiaton.

Anquëñiri Maria nontërinso'

²⁶ Nani saota yoquitohuachina, naquëranchin anquëni isoro'paquë o'mantarin, Capiri itopiso'. Nasaritoquë Yosëri a'paimarin, Cariria parti ya'huërinso'.

²⁷ Inaquë a'nara nanon ya'huërin, Maria itopiso'. Cosiri nani nontërin macacaso marë'. Tata masho Tapi shiin inaso'.

²⁸ Anquëni o'marahuaton, Maria itapon:

—I'huata Maria. Sinioro noya ni'ninquëñ. Ina chachin catahuarinquëñ, itërin.

²⁹ Ina natanahuaton, Maria pa'yanin: “¿Ma'marëta' napotërinco?” tënin yonquënëñquë.

³⁰ —Ama Maria, pa'yanquësohuë'. Yosë noya ni'ninquëñ.

³¹ Natanco sha'huichinquëñ. Quëmaso' hua'huanaran. Quëmapia'huaya huaihuatan, Quisoso itëquë'.

³²⁻³³ Mashotohuachin, chiniquëñ nanantarin. Inaso' Yosë hui'nin. Yosë nohuanton, copirno ya'conarin. Iráca Tata masho Tapi israiro'sa' noya hua'anëntopirinhue'. Ina quëran chiminin. Iporaso nipirinhue' hua'huani hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipirinhue', itërin anquëñiri.

³⁴ —¿Onporahuatota' hua'huanapo? Co caso' quëmapi së'huayátërarincohuë', itërin Mariari.

³⁵ —Ispirito Santo nohuanton, quëmaora hua'huanaran. Yosë topinan yonquiarapirin-quënhue', cayoaran. Napoaton hua'huan, Yosë hui'nin chachin nisarin. Co pi'pisha tëranta' oshahuanaponhuë'.

³⁶ Ni'quë'. Quëmopinën Isapira itopiso' paiya niponahuë', Yosë nohuanton nani cayorin. Co hua'huana'pihuë' niponahuë', nani saota yoquitarin. Quëmapia'huaya huaipon.

³⁷ Yosë ya'ipi nanitaparin, itërin anquëñiri.

³⁸ —Inta nípachin. Yosëichin caso' natërahuë'. Ina nohuanton, hua'huahuë' ya'huë'in nípachin, tënin Maria.

Napotohuachina, anquëni pa'nin.

Isapira nicapon pa'ninso'

³⁹ Ina quëran manorahuaton, Mariaso' Cotia motopiro'sa parti pa'nin quëmopinën nicapon. Inaquë canconahuaton,

⁴⁰ Sacariasë pëinëñquë ya'conconin. Isapira quënanconahuaton, —I'huata a'shacha, itërin.

⁴¹ Ina natanahuaton, hua'huin yo'namëñquë to'mo to'mótarin. Isapiranta' nóya cancantërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton,

⁴² pa'yataton, chiniquëñ itapon:

—I'huata hua'huata'hua. ¡Ma noya Yosë catahuarinquëñ! A'napita sanapi'sa quëran noya noya ni'ninquëñ. Hua'huanta' noya noya ni'sarin.

⁴³ Inaso' ya'ipiya hua'anëntarinpoa'. Co caso' chiniquëñ nanantopirahuë', ¡ma noyacha ina a'shinquëñ nipiranhue', nicaponco huë'nan paya!

⁴⁴ Quëma nontohuatancora, a'naroáchin hua'huahuënta' yo'namëñquë to'mo to'mótarin. Noya cancantaton, naporin.

⁴⁵ “Yosë no'tëquëñ nontërinco,” tënanso marë' inaso' noya ni'ninquëñ. Sha'huitërinquëñso chachin acotarinquëñ, itërin Isapirari.

⁴⁶ Ina quëran Maria tapon:

“Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënahue' canta'.

⁴⁷ Anoyacancantërinco ni'ton, nóya cancantërahuë'.

⁴⁸ Topinan piyapico nipirahuë', yonquirinco.

Ipora quëran huarë' na'a piyapi'sa' nohuitarinaco. ‘Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,’ tosapi.

⁴⁹ Yosëso' ya'ipi nanitaparin. Inaso' nóya catahuarinco. Noya noya ninin.

⁵⁰ Iráca chinotopisopitanta' nosororin.

Ipora huanta' ina chinotohuatëhua', nosoroarinpoa'.

⁵¹ Chiniquëñ nanantaton, nani ma'sha ninin.

Nocantopisopita atapanin.

⁵² Copirnorosanta' co noyahuë' nípachinara, ocoirin.

Topinan piyapi'sa' ya'huë'rë' noya acorin.

⁵³ Pahuantërinso'pita catahuarin nóya ya'huëcaiso marë'.

Ma'huano'saso nipirinhue', topinan a'parin.

⁵⁴ Israiro'sa' na'con catahuarin.

Piyapinënpita ni'ton, nosororin.

⁵⁵ Iráca Apraan nontaton, ‘Nosororanquëñ. Quëma shiparinpitanta' nosoroato, catahuarahuë', itërin Yosëri.

Ina yonquiaton, ipora catahuarinpoa huachi,” tënin Maria.

⁵⁶ Cara yoqui pochin inaquë yacapatërin. Ina quëran ya'huërin'pa' paantarín.

Coansha Paotista nasitërinso'

⁵⁷ Isapira nani tahuërinën nanihuachina, huairín. Quëmapia'huaya huairín.

⁵⁸ Quëmopinënpita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita nantatopi. "¡Ma noya Yosëri catahuarín ni'ton, noya huairín! ta'tona'," nóya cancantopi.

⁵⁹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca yaacotopi.

"Niapoquë'. Sacariasë itëquë'," itopi a'naquëni.

⁶⁰ A'shinso nìpirinhuë', co nohuantërinhuë'.

—Coansha itarai, tënin.

⁶¹ —Ama nisha nininën acotëquësohuë'. Quëmopinënáchin apoquë'. Ina noya, itopi.

⁶² Ina quëran pa'pin ipora huanta' në'huë ni'ton, imirín quëran tasatopi nininën nitotacaiso marë'.

⁶³ Pa'pinso' quirica ma'patahuaton, ninshitërin. "Coansha itarahuë," tënin ninshitaton. Ina nicatona': "¡Ma'pitacha yonquirín paya!" topi.

⁶⁴ Naporo' në'huërinso' inquirahuaton, a'naróáchin noantarín huachi. "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, catahuarínco paya!" tënin.

⁶⁵ Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. Ya'ipi Cotia parti nanan nahuinín.

⁶⁶ Ina natanatona', yonquiapi. "¿Ma'ta' onpoapon iso hua'huasha ni'ton, ipora quëranchin Yosëri na'con na'con catahuarín?" topi.

Sacariasë ninorinso'

⁶⁷ Ina quëran Ispirito Santori noyá ya'coancantohuachina, Sacariasënta' tapon:

⁶⁸ "¡Ma noyacha Tata Yosëso' hua'anëntërinpoa paya!

Piyapinënpitanpoa' yonquiatonpoa', nicha'ësarínpoa'.

⁶⁹ Ina nohuanton, Tata masho Tapi shiin chachín nicha'ësarínpoa'.

Inaso' chini chiniquë'n nanantapon.

⁷⁰ Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' ninopi.

Yosë nohuanton, sha'huitërinënpoa':

⁷¹ 'A'na tahuëri nicha'ësaránquëma'. Co huachi inimicoro'sa' minsëarinë'nquëmahuë'.

No'huipirínë'nquëmahuë', nicha'ësaránquëma', tënin Yosë, topi.

⁷² Iráca shimashonënpoa' nosoroaton, naporín. Ipora huanta' nosororínpoa'.

Sha'huitërinso' co Yosëri naniantërinhuë'.

⁷³ Tata masho Apraan sha'huitërinso' yonquirárin.

⁷⁴ Napoaton nicha'ësarínpoa'. Co huachi inimiconënpoa' minsëarinënpoa'.

Ina quëran co tē'huatatēhuahuë', Yosë chinotarihua'.

⁷⁵ Ina pochín cancantatēhua', inasáchin chinotarihua'.

Chiminaquë huarë' nóya nisarihua'.

⁷⁶ Quëmanta', conpa, Yosë a'paarinquë'n piyapinënpita pënëncaso marë'.

Sinioro isoro'paquë yao'marín ni'ton, pënëntaran piyapi'sari natëcaiso marë'.

⁷⁷ Yosë piyapinënpita itapon:

'Oshanëma' inquitatë'nquëma',

Sinioro anoyacancantarínquëma', itaran.

⁷⁸ Yosë nosoroatonpoa', inápa quëran a'pintimarinpoa'.

Pi'i a'pintërinpoaso pochín no'tëquë'n anitotërinpoa'.

⁷⁹ Tashinan pochín cancantopirëhuahuë',

a'pintatë pochín nitarínpoa' noya nampicaso marë'.

Anoyacancantohuachínpoa', sano cantantarihua'," tënin Sacariasë.

⁸⁰ Ina quëran hui'ninso' so'sorahuaton, hui'napitarín huachi. Yosë yonquiarín ni'ton, chiniquë'n cantantarin. Inotëro parti ya'huëárin. Ina quëran oshaquëran Yosëri sha'huitërin israiro'sa' pënëncaso marë'.

2

Quisoso nasitërinso'

(Mateo 1.18-25)

¹ Naporo' tahuëri'sa' Noma copirno nanan a'parín, Aocosto itopiso'. Ya'ipi parti a'parín. "Ya'ipinquëma' paco'. Quiricaquë nininëma' niacotoco'," tënin.

² Naporo huarë' ya'ipi piyapi'sa' pichirapi. Siriniosio' Siria parti hua'anëntohuachina, naporín.

³ Natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nininëna' niacotacaiso marë'. Hua'huatopiso' ninanonënaquë pa'pi. Nisha nisha pa'pi.

⁴ Cosiso' Cariria parti ya'huérin. Nasaritoquë ya'huëpirinhuë', ina quëran pipirahuaton, Cotia parti pa'nin. Inaquë canconahuaton, Pirin'pa' pa'nin. Iráca Tata masho Tapi inaquë hua'huatërin. Ina shiin ni'ton, inaquë pa'nin nininën niacotacaso marë'.

⁵ Mariarë chachin pa'nin. Nani ina macacaso marë' nontaponahuë', Yosë nohuanton, inaora cayorin.

⁶ Nani naniarin huacaso' ni'ton, inatohua' ni'so', huairin.

⁷ Paninan huairin, quëmapia'huaya. Në'mëtërinquë so'quëëtahuatón, nona'huayaquë acorin, ohuaca coshatërinquë. Huë'ëcaiso' pëi' nani ya'sotopi ni'ton, co inaquë huë'ëpatërinhuë'. Napoaton nona'huayaquë hua'huin acorin.

Ohuica pë'tahuana'piro'sa' quënanpiso'

⁸ Naporo' tashi' ohuica pë'tahuana'piro'sa' pastoquë ya'huërapí. Pirin ya'cariya ya'huërapí. Tashirë chachin ohuicanënapita a'pairapí.

⁹ Inaquë ni'soi', a'nanaya Sinioro anquëninëni ya'notimarin. Huënaráchin huënaráchin a'pintimarin. Yosë pochín a'pinin. Anquëni quënanahuatona', quëmapi'sa' pa'yanpi.

¹⁰ Anquënisriso' itapon: "¡Ama pa'yancosohuë'! Noya nanan sha'huichinquëma' ya'ipi piyapi'sa' noya cancantacaiso marë'.

¹¹ Ipora tashi' a'nara quëmapia'huaya Piringuë nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Sinioro ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Nani o'marin piyapi'sa' cancanëna' anoyatacaso marë'.

¹² Inaquë pa'patama', hua'huishin quënanconarama'. Në'mëtërinquë so'quëëtahuatóna', ohuaca coshatërinquë acopi. Ina quëran nohuitarama'," itërin.

¹³ Ina quëran a'naroáchin na'a anquëniro'sari ya'notantapi. Yosë chinotatona', itapona':

¹⁴ "¡Ma noyacha Yosëso paya! Inápaquë ya'huaponahuë', piyapinquëma' yonquinqüëma'. Cancantatoma ina yanatëramasopitaso' sano cancantarama'," itopi anquëniro'sari.

¹⁵ Nani inápaquë panantahuachinara, pë'tahuatona'piro'sa' ninontopi.

—Pirin'pa' pa'ahua' nipachin. Sinioro anitotërinpoaso' nia'ahua', nitopi.

¹⁶ Manorahuatona', pa'pi. Canconahuatona', hua'huasha, Maria, Cosi, inapita quënanconpi. Hua'huasha ohuaca coshatërinquë quëhuëánin.

¹⁷ Nani ni'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi. "Quëmapia'huaya nani nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Anquëni sha'huitimarincoi," itëra'piapi.

¹⁸ Natanahuatona', "Ma'pítacha itërinpoa' paya," topi ya'ipi piyapi.

¹⁹ Mariaso nipirinhuë' naporinso' na'cao yonquirárin.

²⁰ Ina quëran pë'tahuatona'piro'sa' paantapi. "Ma'pítacha natanëhua paya. Ma'pítacha ni'nëhua paya. Anquëniro'sa' itërinpoaso chachin quënanëhua'. ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!" topi.

Yosë chinotopiso pëiquë quëpapiso'

²¹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca acotopi. Naporo' nininën acotopi huachi. Quisoso itopi. Co'huara Maria hua'huayantërasohuë', anquëniro'sa' sha'huitërin ina nininën acocaso' ni'ton, napotopi.

²² Moisése iráca pënëntërin: "Sanapi huaihuachin, a'na yoqui pochín nina'in. Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'coanta'in," tënin. Cotioro'sa' napopiso chachin a'na yoqui pochín nanihuachina, Maria, Cosi inapitaso Quirosarin'pa' paantapi pënëntërinso' natëcaso marë'. Naporo' hua'huin Yosë chinotopiso pëiquë quëpapi inaquë Yosë nontacaiso marë'. "Iso hua'huasha, Sinioro, noya a'paiquë' quëma piyapinën niin," itopi.

²³ "Paninanso' quëmapí nipachin, Yosë piyapinën ninin," tënin Moisése iráca pënëntatón. Napoaton ina pochín nontërin.

²⁴ Naporo' cato' nëpëhuë nipon, cato' pë'tahua nëpëa'huahuë nipon atëpatopi Yosë chinotacaiso marë'. Inanta' Moisése pënëntërin ni'ton, inapopi.

²⁵ Quirosarinquë chachin a'na quëmapí ya'huërin, Simion itopiso'. Noya quëmapí inaso'. Nani tahuëri Yosë chinotërin. "A'na tahuëri Yosë nicha'ësarínpoa'," ta'ton, Cristo a'paimacaso' ninarárin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin.

²⁶ Ina nohuanton, Simion nani ninorin. "Siniorori a'paimarinso' nohuitapo. Co'huara chimiyantërapohuë', Cristo o'mararin, ni'sarahuë'," tënin yonquiatón.

²⁷ Naporo' tahuëri Ispirito Santo nohuanton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin anta'. Cosinta' sa'inë chachin inaquë nisapi. Pënëntopiso' natëtona', inaquë Quisoso'huaya quëpapi ni'ton, Simioni quënanconin.

²⁸ Hua'huasha quënanahuaton, Simion noya cancantërin. Iporahuaton, Yosë nontërin.

²⁹ "¡Ma noyanquëncha quëmaso', Sinioro, ni'ton, a'paimaranso' nani anohuitëranco paya! Napoaton noya ipora caso' chimiin, tënahuë. Sha'huitëranco chachin nanirin huachi.

³⁰ Iso hua'huasha nani ni'nahuë. Nicha'ëincoiso marë' a'paimaran.

³¹ Ya'ipi piyapi'sa' yonquiatón, a'paimaran.

³² Nisha nisha nananquë nonpisopita a'pintarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

Israiro'santa' catahuaarin. Piyapinënpita ni'ton, noya noya acorarin," itërin.

³³ Ina natanahuaton, "¡Ma'pítacha naporin paya!" ténin Cosi. Marianta' inachachin yonquirin.

³⁴ —Yosë noya a'painquëma', itërin Simioni. Ina quëran a'shin itantapon:

—Hua'huan mashotohuachin, ya'ipi israiro'sa' pënënarin. Natanahuatona', a'naquën natëtona', noya cancantapi. A'naquënso nipirinhue' co nohuantapihuë' ni'ton, anotëreso pochin nisapi. Yosë nohuitacaiso marë' no'tëquën pënëntapirinhue', chiniquën no'huiapi.

³⁵ Inahuara cancanëna quëran nisha nisha yonquiapirinhue', inari a'ninguëchin anitotarin. Hua'huan no'huihuachina', quëmaso' chiniquën sëtaran. Sahuëniquë ohuaninënposo pochin sëto ya'coancantarinquën huachi, itërin.

³⁶ A'na sanapinta' inaquë ya'huërin, Ana itopiso'. Inaso' Panino hui'nin, Asirë huëntonquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, nitoninorin. Nani paiya. Nanon nipon, a'na quëmapiri manin. Canchisë pi'ipiachin niquëpasoi',

³⁷ so'ini ayananpirin ni'ton, nani hua'qui' quëyoronin. Nani posa shonca catapini pi'ipitërin. Yosë chinotopiso pëiquë ya'huëmiatërin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotërin. Apira apira Yosë yonquirin. Co cosharo' yonquiatonhuë', Yosë nontárin.

³⁸ Naporó' inanta' huëcaton, Quisoso' huaya ni'nin. Noya cancantaton, Yosë nontërin.

—Iso hua'huasha nasitërinso marë': "Yosparinquën Sinioro," itëranquën, ténin. Ina quëran Yosë imapisopita sha'huítërin.

—Yosë nohuanton, a'paimarinso' nani nasitërin. Inaso' nicha'ësarinpoo', itërin. Na'a Quirosarinquë ya'huëpispopita ina ninarapi ni'ton, napotërin.

Nasaritoquë pantapiso'

³⁹ Ya'ipi iráca pënëntërinso' nani natëhuachinara, Cosiso sa'inë chachin Cariria parti paantarin. Nasaritoquë ya'huantarin.

⁴⁰ Quisoso so'sorahuaton, chinirarin. Nóya yonquirin. Yosëri na'con catahuarin.

Hui'napitahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'ninso'

⁴¹ Nani Pascoa tahuëri a'shin, pa'pin, inapita Quirosarinquë pantapi.

⁴² Quisoso shonca cato' pi'ipitohuachina, naquëranchin pantapi cotio niyontonpiso tahuëri na'huëcaiso marë'.

⁴³ Nani na'huëhuachinara, ya'huëpi'pa' pa'mantapirinhue', Quisososo' co pa'marinhuë'. Hui'napi niponahuë', inaquë inaora quëparitërin. A'shinso' co nitotërinhuë'. Cosinta' co nitotërinhuë'.

⁴⁴ Na'a piyapi'sa' pa'sapi ni'ton, "Nisha huë'sarin," ta'tona', a'na tahuërira' iratopirinhue'. I'huanahuanquë Quisoso yonisápirinhue', co quënanpihuë'. Quëmopinënpita, nohuitopisopita, inapita natanpirinhue',

⁴⁵ co quënanpachinarahuë', yonicaiso marë' inatohua chachin paantapi.

⁴⁶ Cara tahuëri quëran Yosë chinotopiso pëiquë quënanpi huachi. Maestro'sa' a'chinpiquë huënsërahuaton, a'chinpiso' natanarin. Natanahuaton, natantaantarin anta'.

⁴⁷ Na'a piyapi'sa' natanpi. "Ma noyacha yonquirin paya. Nóya a'panitërin," topi.

⁴⁸ Inaquë quënanahuatona', a'shinso' pa'yanin.

—¿Onpoatonta' hua'hua napotërancoi? Ni'quë'. Pa'yanatoi, cara tahuëri yonisápirainquënhue', ipora huarë' quënanainquën huachi, itërin.

⁴⁹ —¿Onpoatonta' yonisápiramacohue'? Tatahuë pëinënquë ya'huëca'huaso' ¿co nitotëramahuë' ti? itërin.

⁵⁰ Natanaponahuë', ma'sona tapon naporinso' co nitotopihuë'.

⁵¹ Ina quëran pipihuachina, a'shin, pa'pin inapitarë' Nasaritoquë paantarin. Inaquë paaton, a'shin, pa'pin, inapita noya natërin huachi. Naporinso' a'shini cancanën quëran yonquirárin. ⁵² Naporahuaton, Quisoso hui'napitarin huachi. Noya noya yonquirin. Yosëri noya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pi.

3

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Mateo 3.1-12; Marcos 1.1-8; Juan 1.19-28)

¹ Naporó tahuëri'sa' Tipirio itopiso'. Noma copirno ya'conin. Nani shonca a'natërápo pi'ipi hua'anëntarin. Ponso Piratonta' Cotia parti hua'anëntarin. Irotisëso', Cariria parti hua'anëntarin. Iin Pinipi itopisonta', Itoia parti, Traconiti parti, inapita parti hua'anëntarin. Nisaniasëso' nipirinhue', Apirinia parti hua'anëntarin.

² Anasë, Caihuasë, inapita corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'conpi. Naporó' Coansha pënëntarin. Sacariasë hui'nin inaso'. Inotëro' parti ya'huaso', Yosëri sha'huítërin paaton pënëntacaso marë'.

³ Napaoton ya'ipi Cortanii' parti pa'taton, pënëntárin.

—Co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', Yosé tahuëretantaco' oshanëma' in-quichinquëma'. Ina quëran aporintaranquëma', itëra'piarin.

⁴ Iráca Isaiasé ninorin. Ninshitaton, naporin:

“Inotëro parti a'na quëmapi pënëntápon.

'Sinioro o'macaso' tahuëri yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiniquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso maré'.

Ira otëërin noya pa'tacaso maré'.

⁵ Iconantëro'sa' amëntarotarin. Panëno'sa' taparoarin. Co'shoninsopita otëërin.

Tomashin acoarín. Ira noya tapahuachina, hua'an pa'nin huachi.

Inapochachin iporasó' co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main.

⁶ Ya'ipi piyapinpoa' nicha'ëinpoaso maré' o'mararin, tapon ina quëmapi pënëntohuachin, ténin Isaiasé iráca ninoton.

Naporinso chachin Coansha pënëntarin.

⁷ A'naquën aporihuanacaiso maré' hué'pirinahué', Coanshariso', co yaaporintërinhué':

—Canpitaso' ya'huan pochin cancantatoma', yanonpinama'. “Yosé isoro'pa' ana'ntohuachin, cha'ëpoi quiyanta',” ¿topiramahué' ti? Topinan aporihuanpatama', co cha'ësaramahué'.

⁸ Co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico'. Ama ninonpintocosohué'. “Quiyaso' Apraan shinpitacoi ni'toi, Yosé piyapinënpitacoi,” ama tocosohué'. Yosé nohuantërin naporini, iso na'piro'santa' Apraan shinpita atarantacaso' nanichitonhué'.

⁹ Nani Yosé yonquirin oshahuano'sa' ana'intacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nitohuachinahué', nicosotëré'. Nicosotahuatë', pënquë të'yatëré' huiquitacaso maré'. Inapochachin canpitanta' co noyahué' nipatama', chiniquën ana'intarinquëma', ténin.

¹⁰ —¿Ma'ta' onpo'ii nipachin? itopi.

¹¹ —Piyapi'sa' ma'shari pahuantohuachina, ama apiratocosohué'. Cato' a'mocamaso ya'huëtohuachinquëma', a'nara' quëtoco' a'mo'in. Tanahuachina', a'caco' ca'in, itërin Coanshari.

¹² A'napitanta' aporihuanacaiso maré' hué'pi. Inapitaso' coriqui copirno maré' ma'patona'piro'sa'.

—¿Ma'ta' maistro quiyaso' onpo'ii? itiipi.

¹³ —No'tëquën coriqui ma'patoco'. Ama nonpinatoma', na'con na'con ma'patocosohué', itërin.

¹⁴ Sontaro'santa' hué'pi.

—¿Ma'ta' quiyanta' onpo'ii? itiipi.

—Ama piyapi ahueatoma', coriqui matocosohué'. Ama canacaso maré' nonpinapicosohué'. Nani pahuëre'huachinquëma', ama na'con na'con nohuantocosohué', itërin.

¹⁵ Piyapi'saso' yonquirapirinahué'. “¡Ma noyacha Coanshaso' pënëntërin paya! Inaso' Cristo nimara. Nicha'ëinpoaso maré' ¿Yosëri a'paimamara tí?” topi.

¹⁶ Ina natanahuaton, Coanshari itërin:

—Aporintëranquëma mini nipirinhué', co caso' Cristocohué'. Ca piquëran inaso' hué'sarin. Inaso chini chiniquën nanantërin. Caso' co pi'pisha tëranta' ina pochin chiniquën nanantërahué'. Co maquëyancohué' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahué'. Inaso' hué'pachin, a'naquëma' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'. A'naquëmaso nipirinhué', pënquë chiniquën ana'intarinquëma'.

¹⁷ Cayarinso' manëso pochin nisarin. Arosë mapatëra, to'noraré'. Ina quëran pintiarahuatë', pëiquë acoré'. Sha'huëtënso nipirinhué' pënquë ahuiquitëré'. Inapochachin ana'ntohuachinquëma', co onporonta' pën tacopiarinhué', ténin Coansha.

¹⁸ Nani tahuëri ina pochin piyapi'sa' pënënarín. Yosé nanamën a'chintárin.

¹⁹ Irotisënta' hua'an nipirinhué' pënënin. “Quëmaso' pa'pi co noyahué' ninan. Naporahuaton, iyaparin sa'in osëretaton, manan. Pinipi sa'in chachin manan. Irotiasa itopiso'. Ina maré' oshahuanan,” itërin.

²⁰ Napotohuachina, Irotisëso' aquë aquëté' co noyahué' yonquiaton, Coansha tashinan pëiquë apo'motërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Marcos 1.9-11)

²¹ Co'huara apo'mochatërasohué', Coanshari piyapi'sa' aporintahuachina, Quisosonta' hué'nin aporihuanacaso maré'. Nani aporihuanahuaton, Yosé nontërin. Nontaso', pi'iro'té' ni'soatërin.

²² Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuaton, Quisoso ya'coancantomiatërin. Naporo' inápa quëran Yosëri itërin:

—Quëmaso' hui'nahuënquën chachin ninan. Na'con nosoroatënquën, nóya ni'nanquën, itërin.

Quisoso shimashonënpita ya'huërinso'

(Mateo 1.1-17)

²³ Ya'nan pënëntapon, Quisoso cara shonca pi'ipitërin. Cosi hui'nin, topirinahuë'. Cosi pa'pinso' Iri itopi.

²⁴ Iri pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi. Nihui pa'pinta' Miriqui itopi. Ina pa'pinso' Cana itopi. Cana pa'pinta' Cosi itopi.

²⁵ Cosi pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Amosë itopi. Amosë pa'pinso' Naomo itopi. Ina pa'pinta' Isiri itopi. Isiri pa'pinso' Nacai itopi.

²⁶ Ina pa'pinta' Maato itopi. Maato pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Simi itopi. Simi pa'pinso' Cosico itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

²⁷ Cota pa'pinso' Coanan itopi. Ina pa'pinta' Nisa itopi. Nisa pa'pinso' Soropapiro itopi. Ina pa'pinta' Isromo itopi. Isromo pa'pinso' Niri itopi.

²⁸ Niri pa'pinta' Miriqui itopi. Miriqui pa'pinso' Ati itopi. Ina pa'pinta' Cosamo itopi. Cosamo pa'pinso' Irmatamo itopi. Ina pa'pinta' Iri itopi.

²⁹ Iri pa'pinso' Cosoi itopi. Ina pa'pinta' Irisiro itopi. Ina pa'pinso' Corimo itopi. Ina pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi.

³⁰ Nihui pa'pinta' Simion itopi. Ina pa'pinso' Cota itopi. Ina pa'pinta' Cosi itopi. Cosi pa'pinso' Conamo itopi. Ina pa'pinta' Iriaquimo itopi.

³¹ Ina pa'pinso' Miria itopi. Ina pa'pinta' Mina itopi. Ina pa'pinso' Matata itopi. Ina pa'pinta' Natano itopi. Ina pa'pinso' Tapi itopi.

³² Tapi pa'pinta' Quisi itopi. Ina pa'pinso' Opito itopi. Ina pa'pinta' Pooso itopi. Ina pa'pinso' Sara itopi. Sara pa'pinta' Nasono itopi.

³³ Nasono pa'pinso' Aminatapo itopi. Ina pa'pinta' Atamino itopi. Ina pa'pinso' Arni itopi. Arni pa'pinta' Isromo itopi. Isromo pa'pinso' Parisë itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

³⁴ Ina pa'pinso' Cacopo itopi. Cacopo pa'pinta' Isaco itopi. Isaco pa'pinso' Apraan itopi. Apraan pa'pinta' Tari itopi. Ina pa'pinso' Nacoro itopi.

³⁵ Nacoro pa'pinso' Siroco itopi. Ina pa'pinta' Nacao itopi. Nacao pa'pinso' Parico itopi. Ina pa'pinta' Ipiri itopi. Ipiri pa'pinso' Sara itopi.

³⁶ Ina pa'pinta' Cainano itopi. Cainano pa'pinso' Arapasato itopi. Ina pa'pinta' Simo itopi. Simo pa'pinso' Noi itopi. Noi pa'pinta' Namico itopi.

³⁷ Namico pa'pinso' Matosarino itopi. Ina pa'pinta' Inoco itopi. Inoco pa'pinso' Carito itopi. Ina pa'pinta' Marariro itopi. Ina pa'pinso' Cainano itopi.

³⁸ Ina pa'pinta' Inosë itopi. Inosë pa'pinso' Sito itopi. Ina pa'pinta' Atan itopi. Atanso' Yosëri ninin.

4

Sopairi tënirinsó'

(Mateo 4.1-11; Marcos 1.12-13)

¹ Quisoso Cortani quëran pipirahuaton, huëantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Inasáchin natërin. Naporo' ina nohuanton, inotëro parti pa'nin.

² Inaquë catapini shonca tahuëri ya'huërarin. Naporo' sopairi huëcapairahuaton, sha'huitopirinhuë' ama Yosë natëcaso marëhuë'. Catapini shonca tahuëri ya'huaponahuë', co manta' ca'ninhuë'. Ina piquëran tanarin.

³ Tanahuachina, sopairi itërin:

—Tëhuëchachin Yosë hui'ninquën nipatan, iso na'pi cosharo' atarantëquë', itopirinhuë'.

⁴ —Inca co nohuantërahuë'. Yosë quiricanëquë pënëninpoa': "Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhuë'. Ya'ipi Yosë nanamën natëhuachin tëhuëchinsó' nanpiarin," ténin, itërin.

⁵ Ina quëran a'na motopi'pa' sopairi quëparin. Ya'ipi ninanoro'sa, ma'shanënpita, inapita a'notërin. A'naroáchin noyápiachin nininsopita, ya'ipi quënanin.

⁶ —Ya'ipi isopita hua'anëntato, carinquën quëchinquën inapita hua'anëntamaso marë'. Chiniquën nanan quëchinquën. Inosona nohuantërahuëso' nanitërahuë quëta'huaso'.

⁷ Isonahuaton, chinotohuatanco, catahuaraanquën ya'ipiya hua'anëntamaso', itërin.

⁸ —Inca co nohuantërahuë'. Yosë quiricanëquë sha'huitërinpoa'. "Sinioroáchin chinotëquë'. Inasáchin natëcaso' ya'huërin. Inaso' hua'anëntërinpoa'," ténin, itërin Quisosori.

⁹ Ina quëran Quirosarin'pa' quëpaantarin. Yosë chinotopiso pëi a'canpiquë huarë' quëparahuaton:

—Tëhuëchachin Yosë hui'ninquën nipatan, no'paquë niiquë'.

¹⁰ Quiricanëñquë nani sha'huitërinquën:
 “Yosë, anquëninënpita a'patimarinquën,
 co ma'sha onpoaranhuë'.

¹¹ Imirina quëran masarinëñquën
 ama na'piquë tëranta' ya'quiamaso marëhuë',
 tënin ni'ton, no'paquë niiquë' a'painëñquën, itërin sopairi.

¹² —Inca co nohuantërahuë'. Yosë quiricanëñquë pënëñinpoa'. “Ama Yosë tëniquësohuë'.
 Ama camaiquësohuë'. Ina nohuantërinsoáchin yonquicaso' ya'huërin,” tënin, itërin
 Quisosori.

¹³ Nani hua'qui' sopairi sha'huitopirinhuë', co yanatërinhuë'. Napoaton patërin. “A'na
 tahuëri minsëapo nimara,” ta'ton, pa'nin huachi.

Quisoso pënëntacaso caniaritërinso'
 (Mateo 4.12-17; Marcos 1.14-15)

¹⁴ Ina quëran Cariria parti Quisoso paantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin
 ni'ton, catahuarin nóya nicacaso'. Ya'ipi naporinso' nahuinin.

¹⁵ Nisha nisha niyontonpiso pëiquë a'china'piarin. A'chinpachina: “Ma noyacha yon-
 quirin paya,” topi.

Nasaritoquë paantarinso'
 (Mateo 13.53-58; Marcos 6.1-6)

¹⁶ Ina quëran Nasaritoquë paantarin. Inaquë so'sorin. Chinoto tahuëri nanihuachina,
 niyontonpiso pëiquë pa'nin. Nani simana inaquë pa'nin ni'ton, naporó' paantarin. Inaquë
 ya'conahuaton, Yosë quiricanën nontacaso marë' huanirin.

¹⁷ Isaiasë pënëntërinso' quirica quëtóhuachina, manin. Oporinahuaton, nontërin
 natanacaiso marë'.

¹⁸ “Sinioro ispiritonën ya'coancantërinco ni'ton, noya catahuarinco.
 Na'a piyapi'sa' co Yosë nohuitatonahuë', nosorotopi.

Napoaton Yosë acorinco noya nanan a'chinta'huaso marë'.
 Sopairi minsëpirinhuë', ocoiarahuë noya yonquicaiso marë'.
 Somaraya nininsopita anoyatarahuë.

Parisitapisopita nicha'ësarahuë.

¹⁹ Ipora tahuëri'sa' Yosë nosoroatëñquëma', nicha'ësarinquëma huachi, tënahuë. Ina
 sha'huica'huaso marë' acorinco,” tënin Isaiasë, itërin quirica nontaton.

²⁰ Quirica so'nanahuaton, niyontonpiso' pëiquë catahuatona'pi quëtaantarin. Ina quëran
 huënsëhuachina, ya'ipi inaquë ya'huëpisopitari ni'sápi.

²¹ —Tëhuëñchachin iyaro'sa' iráca Isaiasë ninorincooso chachin, Yosë a'paimarinco
 nicha'ëca'huañquëmaso marë', itërin Quisosori.

²² Ya'ipiya natantapi. “Ma'pítacha nitotaton, naporin paya. Nóya a'chintërinpoa',” ta'tona':
 —¿Co'na iso' Cosi hui'ninhuë'? topi.

²³ Ina quëran Quisosori itaantarin:

—Íráca quëran huarë' napopi: “Nitoanoyatohuaton, quëma'ton nianoyatëquë' ni'ii,”
 topi. Ina pochin canpitanta' yonquirama' tënahuë. “Capinaomokuë na'a cania'piro'sa'
 a'naroáchin anoyatëran ni'quëhuarë', isëquënta' anoyatëquë' ni'ii,” itaramaco, tënin.

²⁴ Ina quëran itaantarin:

—Co yanatëtomacahuë', napotëramaco. Ni'co'. Pënëntona'pi pënëntóhuachina, nisha nisha
 parti noya natanpi. Ninanonëñquë ya'huëpisopitariso nipirinhuë', co noya natanpihuë'.

²⁵ Tëhuëñchachin iráca Iniasë pënëntona'pi nanpipon, cara pi'ipi miria co pi'pian tëranta'
 o'naninhuë'. Ya'ipi parti tanarotopi. Naporó' na'a quëyorono'sa' Israiroquë ya'huëpirinahuë',

²⁶ co Yosëri catahuarinhuë'. A'na quëyoronso nipirinhuë' Saripitaquë ya'huërin, Siton
 parti ya'huërinso'. Nisha sanapi niponahuë', Yosëri catahuarin. Inaquë Iniasë a'parin
 cosharonën ana'atacaso marë'.

²⁷ Irisio pënëntona'pinta' nanpiso', na'a chana caniori maninsopita Israiro no'paquë
 ya'huëpirinahuë', co a'naya tëranta' anoyatërinhuë'. Namanoso' Siria piyapi niponahuë',
 Yosë nohuanton, anoyatërin. A'naroáchin canio inquirin, tënin Quisoso.

²⁸ Ina natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' chiniquëñ no'huitopi.

²⁹ Manorahuatona', ninano quëran quëpapi. Ina yonsanquë tahuan ya'huërin. Inatohua'
 quëpapi të'yatacaiso marë'.

³⁰ Yatë'yatopirinahuë', Quisososo' huancánachin paaton, noya cha'ërin.

Sopai a'parinso'
 (Marcos 1.21-28)

³¹ Ina quëran Cariria parti paantarin. Capinaomoquë paaton, chinoto tahuëri a'chiantarin.

³² Chiniquën nanantona'pi pochin a'chinarin ni'ton, natanahuatona', pa'yanpi. "Ma noyacha a'chintërinpoa paya," topi.

³³ Niyontonpiso pëiquë chachin a'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, pa'pi co noyahue' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiniquën nontërin. Sopairi chachin ichinonin.

³⁴ —¡Tananpitocoi! ¿Ma'ta' onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? Nohuitërainquën. Quëmaso' Quisosoquën, Nasaritoquë ya'huëran. Yosë quëran o'maton, noya noya ninan, itërin.

³⁵ Itohuachina, Quisosori itërin:

—¡Ta'tëquë! Iso quëmapi quëran pipimiatëquë', itërin.

Sopaiso' quëmapi no'paquë të'yatahuaton, pipirin. Co manta' onpotërinhuë'.

³⁶ Ya'ipi piyapi'sa' nicatona', pa'yanpi.

—¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya! Chiniquën nanantaton, sopairo'sa' ocoirin. Camaihuachina pipipi, nitopi.

³⁷ Quisoso naporinso', ya'ipi parti nahuinin.

Simon Pitro a'shatën a'naroáchin anoyatërinso'

(Mateo 8.14-15; Marcos 1.29-31)

³⁸ Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipirahuaton, Simon pëinënquë pa'nin. Simon a'shatën chiniquën saporin ni'ton, Quisoso sha'huitopi. "A'shacha chiniquën saporin ta'a. Quëmari anoyatëquë' topiraihuë'," itopi.

³⁹ Inaquë paaparahuaton, sapo a'naroáchin inquitërin. Noyatërin huachi. Nani noyatahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Mateo 8.16-17; Marcos 1.32-34)

⁴⁰ I'huanaquë pi'i yaya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' nisha nisha caniori maninso-pita Quisoso quëshipi. Napohuachinara, a'naya a'naya së'huarahuaton, ya'ipiya anoyatërin.

⁴¹ Sopairi ya'coancantërinso-pitanta' quëntapi. Quisosori nontohuachina, sopairo'sa' pipipi. Yapihuachina', chiniquën nontapi.

—Quëmaso' Yosë hui'ninquën, itopi. Yosëri a'paimarinso' nitotatona', napotopi. Napoaton Quisosori itapon: "Ta'tëquë'. Ama insonta' sha'huitëquësohuë'," itohuachina, ta'topi huachi.

Nisha nisha parti a'chininso'

(Marcos 1.35-39)

⁴² Tahuëririnquë tashiramiachin Quisoso huënsërahuaton, pa'nin. Ninano quëran pipirahuaton, co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'pirinhuë'. Na'a piyapi'sa' ina yonipona' pa'pi. Quënanahuatona', "Ama paquësohuë'. Isëquë ya'huaton, a'chintocoi," itopirinahuë', co nohuantërinhuë'.

⁴³ —Nisha nisha ninanoro'saquë paca'huaso' ya'huërin. Inaquënta' Yosë nanamën a'chinchí hua'anëntërinquë ya'coina'. Ina marë' Yosë a'paimarinco, itërin.

⁴⁴ Ina quëran ya'ipi cotioro'sa' ya'huërin parti pa'sahuaton, niyontonpiso pëiro'saquë a'chinarin.

5

Sami macacaiso marë' Quisosori catahuarinso'

(Mateo 4.18-22; Marcos 1.16-20)

¹ Ina quëran Quisoso Quinisariti sono' yonsanquë a'chinarin. Na'a piyapi'sa' yamorapi. Yosë nanamën natanacaiso marë' huë'pi. Chiniquën ya'quëetopi.

² Napotohuachinara, cato' poti ni'nin, yonsanquë oshipiso'. Hua'anënpitaso' nonshirahuatona', ritinëna pa'moapi.

³ A'na potiso' Simonquën. Inaquë ya'conahuaton, "Amasha paquë'," itërin. Itohuachina, amasha pa'nin. Inaquë huënsërahuaton, piyapi'sa' a'chintaantarin.

⁴ Nani a'chinpachina, Simon itapon:

—Huëquë' iyasha, amasha anpoquë pa'ahua'. Inaquë ritinëma të'yatoco' sami macaquëma', itërin.

⁵ —Capa sami Maistro. Ya'ipi tashi' të'yatopiraihuë', co manta' manaihuë'. Nipirinhuë', quëma sha'huitëranco ni'quëhuarë', naquëranchin të'yatanta'i, itërin Simoni.

⁶ Ina quëran të'yatohuachinara, notohuaro' sami mapi. Hua'huayatërahuë' ni'ton, riti yaquirin.

⁷ Amiconënpita a'na potiquë ya'huërinso' imirin quëran anquitërin huëcatona' catahuacaiso marë'. Napotohuachinara, huë'pi. Cato' potiquë chachin sami amëntatopi. Napohuachinara, yayancominapipi.

⁸⁻⁹ Ina nãpo' sami ma'ton, Simon Pitro pa'yanin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itërin:

—¡Ma'pítacha Sinioro nanitaparan paya! Caso' oshahuanco ni'to, co ya'cariancoso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁰ Amiconënpitanta' pa'yanpi, Santiago, Coansha inapita itopiso'. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Ina quëran Simon nontaton, Quisosori itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësohuë'. Nani catahuanquën sami macamaso'. Ipora quëran huarëso nipirinhue', catahuanquën piyapi'sa' macamaso marë'. Inapitanta' imainacoso marë' masaran, itërin.

¹¹ Ina quëran nonshirahuatona', ma'shanënapita patahuatona', Quisoso imapi huachi.

Chana caniori maninso'

(Mateo 8.1-4; Marcos 1.40-45)

¹² Ina quëran a'na ninanoquë paantapi. Inaquë a'na quëmapi ya'huërin, chana caniori maninso'. Noshinën noyá pë'yatërin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuatan Sinioro, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

¹³ Quisosori së'huarahuatón, itapon:

—Nohuantërahue' mini. Apiramiáchin anoyataranquën, itërin.

Itohuachina, a'naroáchin canio inquirin.

¹⁴ —Ama iyasha piyapi'sa' sha'huitëquësohuë'. Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ofrenda Moisësë camaitëranso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaso marë', itërin.

¹⁵ Napotopirinhue', ya'ipi parti nahuinin. Ina quëran hua'huayátërahue' piyapi'sa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Cania'piro'santa' huë'pi anoyatacaso marë'.

¹⁶ Quisososo nipirinhue', apira apira piyapi'sa' patërin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'nin Yosë nontacaso marë'.

Apia anoyatërinso'

(Mateo 9.1-8; Marcos 2.1-12)

¹⁷ A'na tahuëri Quisoso a'chinaso', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' inaquë chachin huënsëapi. Inapitaso nisha nisha ninano quëran huë'pi. Cariria parti quëran, Cotia parti quëran, Quirosarin quëran, ina quëranpita huë'pi. Nani a'chintohuachina, cania'piro'sa' anoyatërin. Yosëri catahuanin ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin.

¹⁸ Ina quëran catapini quëmapi'sa huëcatona', apia pë'sara'huaya pochin niningquë quëpi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuëánin. Quisoso ya'huëarinquë yapo'mopirinhue'.

¹⁹ Hua'huayátërahue' piyapi'sa' ya'sopi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso' pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Huancanachin Quisoso pirayan acomapi.

²⁰ “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, Quisosori apia itapon:

—Oshanën apia'hua inquitaranquën, itërin.

²¹ Ina natanahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita yonquipi. “¿Ma quëmapita' isoso'? Yosë yaya'huërëterin. Co insonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. Yosëichin nanitërinso',” topi yonquiatona'.

²² Topinan yonquiarapirinhue', inaora yonquinën quëran Quisoso nitotërin.

—¿Onpoatomata' co noyahue' yonquirapiramaco?

²³ Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': ‘Huanirahuaton, noya paquë', itacasonta' co nanitaparëhuahuë',” tënama'.
²⁴ Caso nipirinhue', Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquitahuaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë, tënin.

Ina quëran apia itantapon:

—Huaniquë', apia'hua. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huëranquë paquë', itërin.

²⁵ Itohuachina, a'naroáchin huanirin. Ya'ipi piyapi'sari ni'pi. “¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!” tënin. Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huërinquë pa'nin.

²⁶ Ina nicatona' piyapi'saso' pa'yanpi.

—Ma noyacha Yosëri catahuanin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya. Ma'pítacha ipora ni'nëhua paya, nitopi.

Nihuiri Quisoso imarinso'

(Mateo 9.9-13; Marcos 2.13-17)

²⁷ Ina quëran Quisoso paantarahuatón, a'na quëmapi quënanconin, Nihui itopiso'. (Inachachin Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patona'pi inaso'. Coriqui ma'patërinquë huënsëarin.

—Huëquë' iyasha imaco, itërin.

²⁸ Napotohuachina, a'naroáchin huanirin. Ma'shanënpita patahuatón, Quisoso imarin.

²⁹ Ina quëran na'a amiconënpita amatërin pëinënquë coshatacaiso marë'. Quisoso nohuitacaiso marë' amatërin. Na'a copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' huë'pi.

³⁰ Ca'tano'sa' inaquë ni'sahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari no'huipi. No'huitona' itapona':

—¿Onpoatomata' oshahuano'sarë'quëma' coshatarama', o'opatarama', naporama'? Coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhue', inapitarë'quëma' coshatarama', itopi.

³¹ Natanahuatón, Quisosori itërin:

—Isopitaso' tëhuëenchachin nohuantërinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'sa' notoro nohuantopi. “Co caniorahuë'”, topatëra, co notoro nohuantërhue'.

³² Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahuë. “Co noyahuë' yonquiramasopita nani-antatoma', Yosë tahuëretantaco'”, itërahuë. A'napitaso': “Quiyaso' noyaco'i,” topiso marë' co na'con a'chintërahuë', itërin.

Nasha nanan a'chininso'

(Mateo 9.14-17; Marcos 2.18-22)

³³ Ina quëran piyapi'sari itaantapi:

—Coansha imarinsopitaso', co coshatatonarahue' Yosë nontapi. Parisio imarinsopitanta', inapochachin nipi. Quëma imarinënsopitaso nipirinhue', noya coshatapi, o'osapi, naporapi, itopi.

³⁴ —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sëtöpihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachina', noya coshatopi.

³⁵ A'na tahuëriso nipirinhue' inimiconënpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë' sëtapi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarincosopita sëtapona'. Sëtatona' co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontápona', tënin.

³⁶ Ina quëran pënënto nanan a'chintaantarin.

—Ni'co'. Amoramazo irácaya nininso' noshatohuachina, co nasha a'morëso yanorëhuë' pa'pitacaso marë'. Nasha a'morëso yanohuatëra, tapirë'. Naporahuatón, nasha në'mëtëquë pa'pituatëra, co inashitërinhuë'.

³⁷ Huino sha'moronta' yonquico'. Sha'moro' nipachina, co sha'huëtë' morsa mocaro' nininque ta'panë'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitërin. Nopoitohuachina, huino chinarië'. Morsanta' tapirë'.

³⁸ Sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nisarin.

³⁹ Huino hua'qui' acopiso' o'opachinara, co nasha nipiso' nayapihuë'. “Hua'qui' acopiso' noya noya,” topi, itërin Quisosori.

6

Chinoto tahuëri naporinso'

(Mateo 12.1-8; Marcos 2.23-28)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sarin. Tricoro' pëntontapona pochin, ca'tano'sanënpita a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', caraapi.

² Parisioro'sari ni'sahuatona', itopi:

—¿Onpoatomata' chinoto tahuëri nipirinhue' tricoraya i'shorayarama'? Co ipora tahuëri sacatacasohue' nipirinhue'. ¿Onpoatomata' Moisésë pënëntërinso' co natëramahuë'? itopi.

³⁻⁴ Itohuachinara, Quisosori itërin:

—Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina, Yosë pëinënquë ya'conahuatón, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanapi ni'ton, quëtërin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nipirinhue', Tapiso' ca'nin, itërin.

⁵ Ina quëran itantarin:

—Yosë quëran quëmápio ni'to, chiniquën nanantërahuë. Ma'sona chinoto tahuëri noya nicacaso' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso'

(Mateo 12.9-14; Marcos 3.1-6)

⁶ Ina quëran chinoto tahuëri naniantahuachina, niyontonpiso pëiquë paantahuatón, Yosë nanamën a'chiantarin. Inaquë a'na quëmapi ya'huërin. Inchinan imirin tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' së'quëtacaso'.

7 “Chinoto tahuëri nipirinhüè', Quisosori anoyatapon nimara,” ta'tona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sápi sha'huirapicaiso marè'.

8 Topinan yonquiarapirinhüè', Quisosori ninorin. Napoaton apia itèrin:

–Huè'sahuaton huancánachin huaniquè', itèrin.

Napotohuachina, huanirahuaton, inaquè pa'nin.

9 Inaquè huanihuachina, Quisosori cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita itèrin:

–Chinoto tahuëri noya nicacaso' ya'huërin. Ahuètacaso', tēpatacaso', co inapita nicacaso' ya'huërinhuè'. Cania'pi tananpithuatoso', co nosoroarahuè'. Napoaton anoyatacaso' ya'huërin, tēnahuè caso'. ¿Ma'ta' canpitaso' tēnama'? itèrin Quisosori.

10 Napotopirinhüè', co manta' topihuè'. Co a'panitohuachinarahuè', a'naya a'naya ni'sarin quèran apia itèrin:

–Imiran iyasha ihuèquè', itèrin. Natèton, ihuèhuachina, a'naroáchin noyatèrin.

11 Ina marè' ni'sapisopitari chiniquèn no'huitona', inahuara capini ninontopi onporahuatonsona Quisoso ma'sha onpotacaiso'.

Shonca cato' ca'tano'sanēnpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Marcos 3.13-19)

12 Ina quèran Quisoso a'na motopia'huaquè paantarin Yosè nontacaso marè'. Ya'ipi tashi' Yosè nontárin.

13 Tahuërihuachina, imarinsopita pèrarin. Huè'pachinara, shonca cato' acorin na'con na'con a'chintacaso marè'. “A'chinacaso marè' a'parahuēsopita itaranquēma',” itèrin.

14 A'naso' Simon. Nisha nininēn acotèrin. Pitro itèrin. Iionta' acorin, Antèrisè itopiso'. Santiaco, Coansha, Pinipi, Partoromi,

15 Matio, Tomasè, inapitanta' acorin. A'na Santiacota' acorin. Arpio hui'nin inaso'. A'nanta' Simon itopi. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imapirinhüè', iporaso' Quisoso imasarin huachi.

16 Ina quèran cato' Cotasè acorin. A'naso' Santiaco hui'nin. A'nanta' Cotasè Iscarioti. Inanta' Quisosori acopirinhüè', a'na tahuëri sha'huirapiapon. Inapita Quisosori acorin ca'tanacaiso marè'.

Na'a piyapi'sa' a'chintèrinso'

(Mateo 4.23-25)

17 Inapitarè' nohuaraimarahuatton, pastoque huanirin. Na'a imarinsopita inaquè ya'huapi. Notohuaro' piyapi'santa' huè'pi Quisoso natanacaiso marè'. Quirosarin quèran huè'pi. Ya'ipi Cotia parti quèran huè'pi. Marè yonsan quèraonta' huè'pi. Tiro, Siton, inapita ya'cariya ya'huè'pisopitanta' huècatona', noya natanpi. Cania'piro'santa' quèpi anoyatacaso marè'.

18 A'naquèonta' sopairi ya'coancantèrin ni'ton, parisitápirinhüè', inapitanta' anoyatèrin.

19 Ya'ipiya Quisoso sé'huacaiso' nohuantopi. Sé'huahuachinara, ina nohuanton, a'naroáchin noyatopi.

Noya cancantopisopita

(Mateo 5.1-12)

20 Ina quèran ca'tano'sanēnpita notèerahuatton, a'chintèrin:

“Canpitaso' co na'a ma'sha ya'huètopirinhüè'mahuè', Yosè noya ni'sarinhüèma'. Catahuarinhüèma' noya cancantacamaso'. Hua'anèntèrinquè chachin aya'conarinhüèma'.

21 Iporaso' tanapomarahüè', Yosè'pa' co onporonta' tanararamahuè'. Sano cancantarama'.

Isoro'paquè na'nèpiramahuè', inapaquèso' capa cancantarama'.

22 Yosè quèran quèmapico ni'to, imaramaco. Imaramacoso marè' a'naquèn no'huarinènhüèma'. Co huachi què'yarinhüè'mahuè'. Pinosarinènhüèma'. Nonpinapiarinènhüèma'. Napotopirinhüè'mahuè', ama sètocosohüè'. Ina marè' Yosè noya ni'sarinhüèma ni'ton, nóya cancantoco'.

23 Iráca Yosè piyapinēnpita pēnēntohuachinara, shimashonēmapitari inapochachin no'huipi. Napoaton a'napita no'huihuachinènhüèma', noya cancantoco'. Parisitèramaso marè' Yosè'pa' na'con canaarama'. Ina yonquiatoma', capa cancantoco'.

24 A'naquèmaso' nani ma'sha ya'huètopirinhüè'mahuè', jma'huantacha nisarama paya! ‘Noya cancantarèhua', topiramahuè', Yosèso' co noya ni'sarinhüè'mahuè'.

25 Iporaso' noya coshatapiramahuè', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' co manta' ya'huètarinhüè'mahuè'.

Iporaso' capa cancantapiramahuè', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' sètatoma', na'nèarama'.

²⁶ Noyasáchin nontinênquëmaso' pa'yatohuatama', jma'huantacha nisarama paya! Iráca nonpin nanan pënëntona'piro'sa pënëntohuachinara, shimashonëmapitari pa'yatopi. Inapochachin iporanta' a'naquëma' niantarama'. Yosëso nipirinhüë' ana'intarinquëma'," itërin.

Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërin

(Mateo 5.38-48; 7.12)

²⁷ Ina quëran itaantarín:

"Carinquëma' iyaro'sa', pënëinquëma' natanco. Ya'ipi piyapi'sa' nosorocaso' ya'huërin, tënahuë. Inimiconëmapitanta' nosoroco'. No'huipirinênquëmaonta', ama i'huëretocosohüë'. Catahuaco'.

²⁸ Pinopirinênquëmaonta', noya nontoco'. Co quë'yapirinênquëmaonta', ama no'huicosohüë'. Yosë nontoco' inahuaanta' catahuain.

²⁹ Panpirayahuachinquën, ama manta' i'huëretëquësohüë'. Naquëranchin panpianahuachinquën, co naporo tëranta' no'huicaso' ya'huërinhuë'. Amoranso' matohuachinquën, tananpitëquë' quëpa'in. Aipi a'moransonta quëpatohuachinquën, ama no'huiquësohüë'.

³⁰ 'Ma'sha quëtoco', itohuachinquën, ama apiraquësohüë'. Quëpatohuachinquën, ama ma'pataantaquësohüë'.

³¹ Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpita nohuantërama' a'napita nosoro'inquëmaso'. Napoaton canpita nohuantëramaso chachin a'napitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'.

³² Amiconëmapitaráchin nosorohuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini ninosoropi.

³³ Noya nontërinquëmasopitaráchin catahuahuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nicatahuapi.

³⁴ No'tëquën pahuëretëpisopitarachin coriqui a'nanpatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nia'nanpi. 'Oshaquëran niquëtanta'a', ta'tona', nia'nanpi.

³⁵ Canpitato nipirinhüë' inimiconëmanta' nosoroco'. Inapitanta' catahuaco'. Piyapi'sa' pahuantohuachina', coriqui a'nanco'. 'Co i'huëretaponcohuë' nimara, tapomarahüenta', a'nanco'. Ina pochin nipatama', Yosë'pa' na'con canarama'. Yosë pochachin cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin. Oshahuano'santa' nosororin. Co 'Yosparinquën, itopirinhüë', catahuarin.

³⁶ Tata Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Inapochachin canpitanta' a'napita nosoroco'," itërin.

Nocantopisopita pënëinso'

(Mateo 7.1-5)

³⁷ Ina quëran itaantarín:

"Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohüë'. 'Caso' noya piyapico. Paso' piyapi co noyahuë' ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin, topi a'naquën. Ama ina pochin noncosohüë', Yosë ana'intochinquëma'. A'napita pinotoma' sha'huirapihuatama', Yosënta' inapochachin sha'huirapitëinquëma', ana'intarinquëma'. A'napita ma'sha onpotohuachinquëma', nanan anoyatoco'. Canpitanta' oshanëma' Yosë inquichinquëma'.

³⁸ Ama a'napita apiratocosohüë'. Ma'sha quëtoco'. Ina marë' canpitanta' Yosë acanaarinquëma'. Co manta' nonpintarinquëmahuë'. Piyapi'sa' nosoroatoma' catahuahuatama', Yosënta' na'con catahuarinquëma'. Apirahuatama', canpitanta' co Yosë catahuarinquëmahuë'," tënin.

³⁹ Ina quëran pënënto nanan sha'huitërin yonquicaiso marë': "Somaraya nipachina, co nanitërinhuë' a'na somaraya nininso' quëpacaso'. Quëparin naporini, cato chachin panca naninquë anochitonahuë'.

⁴⁰ Maistroso' noya noya nitotaton, a'napita a'chintërin. Natanpisopitaso' co na'con na'con nitotopihuë'. Nani ya'ipi a'chintohuachina, maistrone'na pochin nisapi.

⁴¹⁻⁴² Co iyaparin nocanacaso ya'huërinhuë'. Inaso pi'pian co noyahuë' nipachin, mo'shiri ya'conayatërinso pochin ninin ni'ton, nocanan. Quëmanta' co noyahuë' ninan ni'ton, narasëratë' nani noyá ya'copirayarinquënso pochin nipirinhüë', naporan. Napoaton 'carinquën noya nicatëinquën mo'shi ocoichinquën, co itamaso ya'huërinhuë'. Napotohuatan, nonpinan. Narasëratë' niocoitëquë'. Ina quëran noya quënantaran. Naporo huarë' nanitaran iyaparin mo'shi ocoitacaso'," itërin.

Nara pochin nininso'

(Mateo 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Ina quëran itantarín:

“Nara co noyahuè' nipachina, napoonin nitèrin. Noya naraso nipirinhue' noya nitèrin.

⁴⁴ Nitèrin quèran nara nohuiterè'. So'huanpiso' co misèra nitèrinhuè'. Shihuarionta' co quèpa nitèrinhuè'.

⁴⁵ Inapochachin piyapi'sa' nipi. Noya yonquihuachinara, noya nipi. Co noyahuè' yonquihuachinara, co noyahuè' nipi. Ma'sona yonquihuachinara, ina chachin nonpi,” itèrin.

Cato' pèirinsò'
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Ina quèran itantarin:

‘A'naquèma' ‘Sinioro, Sinioro,’ itapomacohuè', zonpoatonta' co natèramacohuè'?

⁴⁷ Na'aquèma' natanamacoso marè' huè'nama'. Natèhuatamaco, a'na quèmapi pochin nisarama'.

⁴⁸ Inaso', natèricho quèran yapèirin. Yapèihuachina, noya yonquiaton, noya pèiaquè yonirin. Na'pitè' quènanahuaton, na'pitèquè chachin natèricho quèran pèirin. Pamato-huachina, opotopirinhue', co anotèrinhuè'. Chini' niponahuè', co yatè'yatèrinhuè'.

⁴⁹ A'naquènsò' nipirinhue' yapèihuachina, co noya yonquirinhue'. ‘Inotèquè tèranta' pèi'i, ta'ton, inaquè pèirin. Ina quèran pamatohuachina, chiniiri a'naróachin tè'yatèrin. Ya'ipi noyá quiquirin. Inapochachin topinan natanpatamaco, co natèhuatamacohuè', co cha'èsaramahuè',” itèrin.

7

Capitan piyapinèn anoyatèrinso'
(Mateo 8.5-13)

¹ Piyapi'sa' a'chintahuaton, Quisoso Capinaomoquè pa'nin.

² Inaquè a'na Noma capitan ya'huèrin. A'na piyapinèn chiniquèn canioton, yachiminin. Hua'anèni noya nosororin.

³ Quisoso canquirinso' natantahuaton, cotio ansiano'sa' amatèrin. “Paatoma', Quisoso sha'huiconco' huè'in piyapinèhuè' anoyachinco,” itahuaton, a'parin.

⁴⁻⁵ Inapitaso Quisosoquè canconahuatona', itapona':

–Paso' capitan amatèrinquèn. Inaso' nisha piyapi niponahuè', nòya quèmapi. Nosororin-poa'. Inaora coriquinèn quèran niyontona'huaiso pèi' ninin Yosè yonquica'huaiso marè'. Napoaton huèquè' piyapinèn anoyatèquè', chiminpachin, itopi.

⁶⁻⁷ Ina natanahuaton, inapitarè' pa'nin. Capitan pèinènquè ya'caritèrahuaso', amiconènpitari nacapii. Capitani a'parin Quisoso nontacaiso marè'. “Capitan nanan a'patèrinquènso' sha'huichinquèn. Naporin: ‘Caso' Sinioro nontaponquèn yapa'pirahuè'. Tapanato, co pa'nahuè'. Co caso' quèma pochin noyacohuè'. Co pèinèhuèquè tèranta' ya'conamaso' ya'huèrinhuè'. Topinan camaiquè' piyapinèhuè' noyachin.

⁸ Canta' hua'anèhuè natèrahuè. Capitanco ni'to, sontaro'sa' camaihuatèra, natèrinaco. “Paco',” itohuatèra, pa'pi. “Huèco',” itohuatèra, huè'pi. Piyapinèhuèpitanta' camairahuè. “Sacatoco',” itohuatèra, sacatopi. Napoaton natèranquèn, ténin capitan,” itiipi.

⁹ Quisoso natanahuaton, pa'yatèrin. Ina quèran tahuèrètahuaton, piyapi'sa' itapon:

–¡Ma noya ina quèmapi natèrinco paya! Nisha piyapi niponahuè', israiro'sa quèran noya noya natèrinco. Napoaton ca nohuanto, apiramiachin piyapinèn noyatarin, ténin.

¹⁰ Napotohuachina, capitan amiconènpita ayancoantapi. Cania'pi nani noyatèrin quènanconpi huachi.

Hui'napi ananpitaantarinsò'

¹¹ Ina quèran Quisoso Nainquè ca'tano'sanènpitarè' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi.

¹² Ninano ya'coanaquè ya'caritèrahuaso', na'a ya'huèhuano'sa nacapii. Chimipi pa'pitacaiso marè' quèsapi. Hui'napi niponahuè', a'shin ayananpirin. A'shin imasarin. Inaichin hua'huin nipirinhue', chiminin. So'ionta' iráca ayarin ni'ton, sa'ahua paiya inaso'.

¹³ Ina quènanahuaton, Quisosori nosororin.

–Ama imoya na'nèquèsahuè', itèrin.

¹⁴ Napotahuaton, chimipi acopi què sè'huaconin. Sè'huarahuachina, quèparapisopita huanipi. Napohuachina, chimipi itapon:

–Huènsèquè' apia'hua, itèrin.

¹⁵ Napotohuachina, nanopiantarahuaton huènsèrin. Ina quèran nonsarin. Quisosori a'shin itapon: “Ya'huèranquè imoya quèpaantaquè,” itèrin.

¹⁶ Ina nicatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'yanpi.

–¡Ma noyacha Tata Yosèso paya! Ma noya quèmapi a'patimarinpoa' pèinèinpoaso marè'. Nani ma'sha nanitaparin, topi.

Ina quèran taantapi:

—Yosé co naniantërinpoahué'. Catahuarinpoa huachi, topi.

17 Ananpitaantarinsó' ya'ipi Cotia parti nahuinin. Ya'ipiya natantopi.

Coansha Paotistari a'parinsopita

(Mateo 11.2-19)

18-19 Coansha imarinsopitaso', Quisoso naporinsó' sha'huitonpi. Inaso' natanahuaton, yonquiárin. "Quisososó' Yoséri a'paimarinsó' nimara. ¿Pahuanarin o'macaso' nica?" ta'ton, cato' imarinsopita a'parin Quisoso natanacaiso maré'.

20 Paatona quënanconpachinara, itapona':

—Coansha Paotista a'pairincoi natana'huinquënso maré'. ¿Quëmaso' Cristonquën? ¿Pahuanarin inaso' o'macaso' nica? Co nitotëraihué'. Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itüpi.

21 Naporo chachin na'a cania'piro'sa' ya'huapi, nisha nisha caniori maninsopita. Quisosori a'naroáchin anoyatërin. Sopairo'sari ahua'yantërinso'pita' hué'pachinara, sopairo'sa' a'patërin. Naporahuaton, ina nohuanton, somaraya nininsopitanta' ni'topi.

22—Ni'co' iyaro'sa'. Ca nohuanto, somaraya nininsopita ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatërahué. Noya iratopi. Chana caniori maninsopitanta' anoyatërahué. Nê'huëro'santa' nê'hué'piso' inquitërahué. Chimpinso'pita ananpitaantarahué. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosé nohuitonaraihué' nosorotápirinahué', noya nanan a'chintarahué. Ya'ipi nani ni'nama', nani natanama'. Paatoma', Coansha sha'huitonco' no'tëquën nitochin.

23 Ya'ipi cancanëma quëran natëhuatamaco, noya cancantarama'. Co nisha nisha yonquiamacoso' ya'huërinhué', itërin Quisosori.

24 Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nishi paantahuachinara, Quisoso a'chiantarin. "Coansha yonquiato a'chinchinquëma'. I'hua inotëro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosé maré chiniquën huanirin quënanconama'. Co piquira ihuani onororinsó pochin niconinhué'.

25 Co inaso ma'huano'sa pochin noyápiachin a'morinhué'. Noyápiachin a'mopisopita, capa cancantacaisoráchin cancantopisopita, inapitaso' copirno pëiro'saqué ya'huépi. Coanshaso nipirinhué' co ina pochin nininhué'.

26 Pënëntërinso' natanacaso maré' pa'nama'. Coansha tëhuë'nchachin nóya pënëntërin. Co topinan quëran pënëntërinhué'. Yoséri chachin a'parin pënëntacaso maré'.

27 Iráca quiricanë'nquë ninorin:

'Co'huara a'pamayátërasë'nquënhué', comisionëhué a'pararahué.

Paaton, pënëntapon noya natanainë'nquënso maré', itërin Yoséri hui'nin nontaton.

Coansha ninoton, naporin.

28 Iráca quëran huaré' na'a piyapi'sa' pënëntopirinahué', Coanshaso' noya noya pënëntërin. Inaso noya pënëntopirinhué', inso tëranta' imapachinaco, ina quëran noya noya nisarín. Yosé hua'anëntërinquë chachin ya'conarin, tënahué," itërin.

29 Nani na'a piyapi'sari Coansha noya natanpi. Copirno maré' coriqui ma'patona'piro'santa' "Yosé noninsó' no'tëquën pënë'ninpoa'," ta'tona', aporihuanpi.

30 Parisioro'saso nipirinhué', co nohuantopihué' Yosé nanamën natëcaiso'. Coansha no'tëquën pënëntopirinhué', topinan quëran natanpi. Napoaton co aporihuanpihué'. Cotio maistro'sarinta' co yanatëpihué'.

31 Naquëranchin Quisoso taantarín: "Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. ¿Ma pochinta' niconpi?"

32 Hua'huaro'sa pochin cancantopi, tënahué. Hua'huaro'sa' cachiqué ya'nipihuachinara, a'naquën taponá: 'Huëco' pita pochin nicatëhua' ya'nipiahua', ta'tona', quinatopirinahué', co a'napitaso' nohuantopihué' nansacaiso'. Ina quëran tantapona': 'Inta nipachin, huëco', chimipi pa'pitopiso pochin nicatëhua' ya'nipiahua', nitantapi. A'naquën sëtatona' na'nërápirinahué', co a'napitaso' nohuantopihué' na'nëcaiso'.

33 Inapochachin ipora nisha nisha yonquirama'. Coansha Paotistaso' huëcapon, co aquëté' cosharo' yonquirinhué'. Co pi'pian tëranta' huino o'orinhué'. Napopirinhué', 'Sopai nohuanton, naporin,' toconama'.

34 Ina quëran caso' Yosé quëran quëmapico ni'to, coshatërahué, o'orahué. Ina maré' pinoramaco. 'Quisoso coshatárin. O'opatárin. Oshahuano'saré' nipayarin,' toconama'. Nisha nisha yonquiconama'.

35 A'naquënso nipirinhué', noya yonquiadona', Yosé natëapi. Pënëntërahuëso' natanahuatona', no'tëquën yonquiapi huachi," tënin Quisoso.

Sanapi co noyahué' yonquirinsopita naniantërinso'

36 Ina quëran a'na parisio quëmapiri Quisoso amatërin. "Pënënhuëquë huëquë' coshatahua'," itërin. Itohuachina, pa'nin. Pënë'nquë ya'conconahuaton, misaquë huënsëconin.

³⁷ A'na sanapi natantahuaton, inaquë huë'nin. Inaso' oshahuana'pi itopiso'. Pimo hua'sai' potiria'huaquë quënin.

³⁸ Quisoso ya'yoranconahuaton, oshanën marë' sëtatón na'nërin. Na'nëhuachina, na'nëinën quëran Quisoso nantëquën shipitërin. Ainën quëran amirantërahuaton, apinorantërin. Ina quëran pimo hua'saiquë pashirantëtërin.

³⁹ Ina ni'sahuaton, pëi' hua'anëni co noyahuë' ni'nin. Inaora yonquinën quëran yonquirarin. "Quisoso pënëntona'pi naporini, iso sanapi nohuichitonhuë'." Oshahuan ni'ton, co së'huacaso' nohuanchitonhuë'," tënin yonquiatón.

⁴⁰ Yonquirinso' nitotaton, Quisosori itërin:

—Iya Simon, pi'pian yasha'huítëranquën, itërin.

—Inta Maistro sha'huítoco, itërin inarinta.

⁴¹ —Cato' quëmapi ya'huëpirinhuë'. Cato chachin patron nihuipi. A'naso' a'natëräpo pasa tahuëri canarëso' nihuítërin. A'nanta' a'natëräpo shonca tahuëri canarëso'ichin nihuítërin.

⁴² Capa coriqui pahuëretacaso' ni'ton, cato chachin nihuítotopiso' ayatërin. Topinan ayatërin. ¿Insoarita' patronën na'con na'con nosoroarin? ¿Ma'ta' quëma yonquiran? itërin Quisosori.

⁴³ —Na'con na'con ayatërinsoari na'con na'con nosoroarin, topirahuë', tënin.

—Ina mini. No'tëquën yonquiran, tënin.

⁴⁴ Ina toshuaton, sanapi tahuëretahuaton, Simon itërin:

—Iso sanapi ni'quë'. Quëma pëinënquë ya'conpirahuë', co inachintërehuaso' ninanhuë'. Co i'sha tëranta' quëtërancohuë' nipa'morantëcaso marë'. Iso sanapiso nipirinhuë' na'nëinën quëran pa'morantërinco. Ainën quëran amirantërinco.

⁴⁵ Canquipirahuë', co apinorancohuë'. Iso sanapiso nipirinhuë' apinorantërinco.

⁴⁶ Ni'toro'sa' huë'pachina, noya hua'saiquë pashimototacaso' ya'huëpirinhuë', quëmaso' co pashimototërancohuë'. Iso sanapiso nipirinhuë' nóya nicatonco, pimo hua'saiquë pashirantëtërinco.

⁴⁷ Tëhuëinchachin na'con oshahuanpirinhuë', oshanën inquitarahuë. Napoaton na'con na'con nosororinco, ténahuë. A'naquënso nipirinhuë', "Co aquëtë' oshahuanahuë'," ta'tona', co onpopinchin nosororinacohuë', tënin.

⁴⁸ Ina quëran sanapi itapon:

—Oshanën imoya inquitëranquën huachi, itërin.

⁴⁹ A'napitaso' natanahuatona', ninontopi.

—¿Ma quëmapita' isoso'? ¿Oshanëna quëran huarë' inquitacaso' nanitërin ti? nitopi.

⁵⁰ Quisososo nipirinhuë' sanapi itantapon:

—Natëranco ni'ton, Yosë nicha'ërinquën. Noya paquë huachi, itërin.

8

Sanapi'sa' Quisoso catahuapiso'

¹ Ina quëran nisha nisha ninanoquë Quisoso pa'nin a'chinapon. A'naquën pancana, a'naquën co pancanayahuë' niponahuë', inaquënta' paaton, noya nanan a'chinarin. "Yosë yahua'anëntërinquëma'," itëra'piarin. Shonca cato' ca'tano'sanënpitari imasapi.

² A'naquën sanapi'santa' imasapi, canio quëran anoyatërinso'pita. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantohuachinara hua'yantopirinahuë', nani anoyatërin. A'naso' Maria Mactarina itopi. Canchisë sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', Quisosori inquitërin.

³ Coananta' imarin. Cosa sa'in inaso'. So'inso' ya'ipi Irotisë ma'shanënpita a'pairin. Sosananta' imarin. Inapita imatona', inahuara coriquinëna quëran cosharo' pa'anpi Quisoso, ca'tano'sanënpita, inapita coshatacaiso marë'.

Sha'tona'pi pochin nininso'

(Mateo 13.1-9; Marcos 4.1-9)

⁴ Nisha nisha ninano quëran huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Notohuaro' niyontón-pachinara, pënënto nanan sha'huítërin.

⁵ —A'na quëmapi sha'tapon pa'nin. Tricoraya iminquë pa'sarayarin papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën iraquë huarë' anotërin. Inaquë piyapi'sa' iratatona', i'natopi. Inairaro'santa' huë'sahuatona', pë'yaquipi.

⁶ A'naquën ya'pirinso' na'piroquë anotërin. Inaquë papotopirinhuë', shimënshin no'pa' ni'ton, ahuirin.

⁷ A'naquëonta' nahuanoquë anotërin. Inaquë papotopirinhuë', nahuano'santa' papotërin. A'shinahuatona, imotërin. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhuë' noyaro'paquë anotërin. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitatón, pasa, pasa nitërin, itërin.

Ina quëran taantarín: —Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itërin Quisosori.

Pënënto nananquë a'chininso'

(Mateo 13.10-17; Marcos 4.10-12)

⁹ Napotohuachina, ca'tano'sanënpitari itapona': "Achin Maistro naporanso', co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?" itopi.

¹⁰ "Yosë hua'anëntërinso' co a'napita nitotopihuë'. Canpitaso nipirinhüë' ya'ipiya a'chinchinquëma' Yosë nanamën no'tëquën nitotacamaso marë'. A'napitaso nipirinhüë' co ya'ipiya a'chintarahüë'. Pënënto nananquësáchin a'chintarahüë' ni'ton, natanaponaraihuë', co nitotapihuë'. Ma'sona ninahuësonta' nicaponaraihuë', co yonquiapihuë'," itërin.

Tricoraya tapon naporinso'

(Mateo 13.18-23; Marcos 4.13-20)

¹¹ Ina quëran itaantarín: "Achin naporahuëso' iyaro'sa', a'chintanta'inquëma' nitotoco'. Yosë nanamën a'chinpatëhua', tricoraya pa'sarayapiso pochín ninëhua'.

¹² A'naquën piyapi'sa' ira pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinhüë'. Inairaro'sari huëcapairinso pochín a'naroáchin sopai huë'nin. Yosë nanamën natanpiso' osëretëirin. Ama natëcaiso marëhuë' ananiantërin. Natëpi naporini, Yosëri cancanëna' anoyachitonhuë'.

¹³ A'naquëonta' na'piro pochín nipi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinhüë'. Co chiniquën cancantatonahuë', co natëmiatopihuë'. Ma'sha onpohuachinara, Yosë a'popi.

¹⁴ A'naquëonta' nahuano'sa' ya'huërinquë pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinhüë'. Isoro'paráchin yonquiatona', co nanamën yonquipihuë'. Coriquiráchin cancantopi. Nipa'yatacasoáchin yonquirapi. Nahuano'sari imotërinso pochín ma'sharáchin yonquiatona', Yosë nanamën naniantopi. Co huachi natëpihuë'.

¹⁵ A'naquën piyapi'saso nipirinhüë' noyaro'pa pochín nipi. Yosë nanamën noya natanpi. Natanahuatona', noya cancantatona', natëtopi. No'tëquën yonquiatona', natëmiatopi. Ma'sha onpoaponaraihuë', co a'popihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran imatona' noya noya nisapi," tënin.

Nanparin pochín nininso'

(Marcos 4.21-25)

¹⁶ Ina quëran a'chintaantarín:

"Nanparin i'chinpihuatëra, co i'mëanaquë po'morëhuë'. Co pë'saraanaquë acorëhuë'. Nanparin aconanquë acorë' noya a'pinacaso marë'. Piyapi'sa' huë'pachinara, noya quënantopi. Inapocháchin Yosë nanamën sha'huitahua' a'napitanta' nitochina'.

¹⁷ Iporaso' ma'sha noyá po'opinán pochín ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

¹⁸ Napoaton noya natanco'. Noya natëhuatama', na'con na'con nitotarama. A'naquënso nipirinhüë', 'Nani nitotërahuë', topirinhüë', co yanatëpihuë' ni'ton, pi'pian tëranta' nitotopiso' Yosëri ananiantarin," itërin.

Quisoso quëmopinënpita

(Mateo 12.46-50; Marcos 3.31-35)

¹⁹ Ina quëran Quisoso a'shin, iinpita, inapita huë'pi. Quisoso yanontopirinhüë', na'a piyapi'sa' yamopi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'.

²⁰ Napoaton a'naquëni sha'huitërin.

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, inapita huëcatona', aipiran huaniapi. Yanontërinëinquën, itopirinhüë', Quisososo' tapon:

²¹ —Yosë natëpisopita iyahuëpita pochín ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', mamahuë pochín ni'nahuë, itërin.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Marcos 4.35-41)

²² Ina quëran a'na tahuëri ca'tano'sanënpita itapon:

—Aquëtëran pa'ahua', itërin.

Potiquë ya'conahuatona', pëntonapi.

²³⁻²⁴ Quisososo' nipirinhüë', huanconëinquë huë'ërarin. Paaquëya', panca ihuani manin. Co'sacairi potinë opoto opototahuaton nani yamëntaitapirinhüë', ca'tano'sanënpitari pa'yanatona', ochinampi.

—¡Maistro, Maistro, chimiitarihua'! Catahuaco, itopi.

Quisososo' huënsërahuatón, ihuan a'parin. Sononta' panca co'sacaitapirinhüë', asanoirin. A'naroáchin copitënin.

²⁵ —¿Onpoatomata' co natëramacohué? itërin. Inapitaso nipirinhué' pa'yanatona', ninon-tapi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirín, nitopi.

Sopairo'sari ya'coancantërinso'

(Mateo 8.28-34; Marcos 5.1-20)

²⁶ Ina quëran Cariria sono' aquëtëran canconpi, Quirasa parti itopiquë.

²⁷ Quisoso nonshiconpachina, a'na quëmapiri nacapirin, na'a sopairo'sari ya'coancantërinso'. Ya'coancantopi ni'ton, co huachi yonquirinhué'. Hua'qui' co manta' a'morinhué'. Co huachi pëiquë ya'huërinhué'. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huárin.

²⁸⁻²⁹ Na'pochuachina catinaquë tanpaquën tonporahuatona', pa'onta' tonpotopirinahué', oshitërachinin. Sopai nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhué' ta'antarin. Quisoso quënanahuaton, nantëntaquë isonquirahuaton, monshorarin. Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai itërin:

—Iso quëmapi quëran pipico huachi, itërin. Ina natanahuaton, chiniquënonin.

—¿Ma'ta' yaonpotaranco? Quëmaso' Quisasonquën. Yosë hui'ninquën. Yosë marë' ama aparisitocoisohué', itërin.

³⁰ —¿Ma'ninquënta' quëmaso'? itërin.

—Na'a huaranca itërinacoi, topi.

Hua'huayatërahué' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, ina pochin ninihuanin.

³¹ “Ama parisitopiquë a'pacoisohué',” itantapi.

³² Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Panënuquë coshatapi. “Coshiro'saquë tëranta' a'paco'i ya'coanta'ii,” itantapi. “Inta nipachin, inaquë ya'conco',” itërin.

³³ Itohuachina, quëmapi quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuan pa'topi. Panca sonoque niitatona', inaquë chimiiitopi.

³⁴ Ina ni'sahuatona', coshi a'paina'piro'saso' ta'api. Ninanoquë canconahuatona', sha'huiconpi. Ninano pirayan ya'huëpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitëra'piapi.

³⁵ Natanahuatona', “¿ma'ta' onpocaiso?” ta'tona', pa'pi nicapona'. Canquirahuatona', quëmapi hua'qui' hua'yantërinso' quënanquipi. Iporaso' Quisoso ya'cariya huënsëarin. Nani a'moanahuaton, noya yonquirin huachi. Co huachi hua'yantërinhué'. Ina nicatona', pa'yanpi.

³⁶ “Quisosori anoyatërin. Sopairo'sa' a'patahuaton, anoyatërin huachi. Co huachi hua'yantërinhué',” topi ni'pisopitari.

³⁷ Natanahuatona', ya'huëhuano'saso' pa'pi të'huatopi. Të'huatatona', Quisoso itopi: “A'na parti paquë,” itopi. Itohuachinara, potiquë ya'coantarin.

³⁸ Yapa'pachina, quëmapi achin hua'yantërinso' itërin: “Canta' imainquën, topirahué',” itërin.

—Ama huëquësohué'.

³⁹ Ya'huëranquë paantaton, piyapi'sa' sha'huitonquë: “Yosë noyá anoyatërinco,” itëquë', itërin Quisosori.

Napotohuachina, pa'nin. Ya'ipi ninanonënuquë sha'huitëra'piarin. “Quisoso noyá anoyatërinco,” itëra'piarin.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinsó'

(Mateo 9.18-26; Marcos 5.21-43)

⁴⁰ Quisoso aquëtëran pëntoantarahuaton, na'a piyapi'sa' quënanconin. Inaquë ninarapi ni'ton, canconpachina noya nontopi.

⁴¹ Naporo' a'na cotio hua'an cáiro itopiso huë'nin. Inaso' niyontonpiso pëi' hua'an ya'conin. Quisoso quënanquirahuaton, nantën pirayan isonquirin. “A'naroáchin Sinioro pëinëhuëquë huëquë'.”

⁴² Hui'nahuë yachiminarin,” itiirin. A'naíchín hui'nin ya'huëtërinso' chiniquënonin. Shonca cato' pi'ipitërin. Napotohuachina, inarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi ni'ton, Quisoso ya'quëëtërapí.

⁴³ Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huënai' a'parárin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhué'. Na'a notoro'sari nonënpirinhué'. Ya'ipi coriqui i'quiaponahué', co manta' noyatërinhué'.

⁴⁴ Quisoso pinën quëran huëcaton, a'morinso' huirotëinchin së'huaquirin. Së'huahuachina, a'naroáchin huënai' no'narin.

⁴⁵ —¿Inta' së'huarinco? tënin Quisoso. “Co carinquënsó' së'huaranquënhué',” topi ya'ipiya.

—Ni'quëchi Maistro, notohuaro' nohuaro' piyapi'sa' ya'quëëtapirinënquënhuë': "¿Inta' sê'huarincoso'?" ¿tënan ti? itërin Pitrori.

⁴⁶—A'naso' natëtonco, sê'huarincó. Sê'huahuachincora, nitotërahuë. Ca nohuanto, noyatërin, tënin.

⁴⁷"Nani nitotërin," ta'ton, sanapi huë'nin. Pa'yanaton, ropa ropátëriarin. Isonquirahuaton, Quisoso itapon: "Hua'qui' caniorahuë ni'ton, sê'huaranquën Sinioro. Sê'huahuatënuëra, a'naroáchin noyatërahuë," tënin. Ya'ipi piyapi'sa' natanpi.

⁴⁸—Natëranco ni'ton, nani imoya anoyatëranquën. Noya paquë huachi, itërin.

⁴⁹Quisoso nonaquëya', a'na quëmapi Cairo pëinën quëran huë'nin.

—Hui'nan nani chiminin. Ama huachi Maistro apiquësohuë', itërin.

⁵⁰Quisosos' natanaponahuë', itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësohuë'. Natëco, hui'nan noyachin, itërin.

⁵¹Pëinënquë canconahuaton, ya'conconin. Pa'pin, a'shin, Pitro, Coansha, Santiago, inapitaichin quëparin. "Ama a'napitasa' huë'inasohuë'," tënin.

⁵²Na'a piyapi'sa' na'nëtona', ayanápi.

—Ama na'nëcosohuë'. Co sanapia'hua chimininhuë'. Huë'ësárin, itërin Quisosori.

⁵³—Co huë'ërinhuë'. Nani chiminin huachi, itatona', tëhuapi.

⁵⁴Quisosos nipirinhue' sanapia'hua maimirarahuatón:

—Huënsëquë', apia'hua, itërin.

⁵⁵A'naroáchin nãpïantarahuatón, huanirin. "Nanon a'caco'," tënin Quisoso.

⁵⁶A'shin, pa'pin, inapita pa'yanpi. "Ma'pitacha nitotaton, anãpitaantaran paya," itopirinhue', "Ama a'napita sha'huitocosohuë'," itërin Quisosori.

9

A'chinacaso marë' a'parinso'

(Mateo 10.5-15; Marcos 6.7-13)

¹Shonca cato' quëmapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso marë'. Ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

²"Paatoma' iyaro'sa', piyapi'sa' a'chintonco'. 'Yosë yahua'anëntarinquëma'. Huëntonënuë ya'conpatama', noya catahuarinquëma', itoco'. Cania'piro'santa' anoyatoco'. Carinquëma catahuarinquëma' anoyatacamaso marë'," itërin.

³—Pa'patama', ama manta' quëpacosohuë'. Pitana, pë'pëto, pan, coriqui, inapita ama quëpacosohuë'. Ama a'moramaso tëranta' cato' quëpacosohuë'.

⁴Inso pëiquësona yacapatohuatama', ina pëiquërächin ya'huëco'. Ina ninano quëran pipiamaquë huarë' inaquë ya'huëco'.

⁵A'na ninanoquë pa'patama', "Ama isëquë huëcosohuë'. Co yanatanainquëmahuë'," itohuachinënuëma', patoco'. Yapa'patama', pënëco'. "Nani sha'huitopirainquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuënémaquë nina'ntarama'," itoco'. Ina quëran a'na parti paco', itërin Quisosori.

⁶Ina quëran ca'tano'sanënpitari pa'sahuatona', noya nanan a'china'piapi. Nisha nisha ninanoquë pënëna'piapi. Na'a cania'piro'sa' anoyatopi.

Coansha Paotista tëpapiso'

(Mateo 14.1-12; Marcos 6.14-29)

⁷Napopiso' ya'ipi parti nahuinin. Cariria hua'an Irotisë itopisonta' natantërin. Natan-tahuaton, nisha nisha yonquirin. "¿Inta' Quisosos'?" itohuachinara, "Coansha Paotista nãpïantarinso' nimara," topi a'naquën.

⁸"Co inahuë'. Iniasë ya'noantarinso' nimara," topi a'naquëonta'. "Co inahuë'. A'na pënëtona'pi iráca chiminpirinhue', nãpïantarinso' ipora," topi a'napitanta'.

⁹Ina natanaton, hua'ani itërin:

—Cari Coanshaso' atëpatërahuë, nishitëconotopi. Ina quëmapiiso nipirinhue', nani ma'sha nanitaparin, natantërahuë. ¿Inta' inaso' nimara? Canta' nohuichi, ta'ton ya'nipishahuë yani'nin.

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Juan 6.1-14)

¹⁰Ca'tano'sanënpita huëantarahuatona', Quisoso sha'huitiipi. "Nani a'chinai. Cania'piro'santa' anoyatërai," itiipi. Napotohuachinara: "Huëco' iyaro'sa' canpoara pa'ahua'," itërin Quisosori. Itohuachina, Pitsaitaquë pa'pi.

¹¹Na'a piyapi'sari natanahuatona', imapi. Canquihuachinara, Quisosori noya nontërin. Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso' a'chintarin. Nani a'chintahuaton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin.

¹² Nani i'huararahuasos', ca'tano'sanënpitari itipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' a'paquë' pa'ina'. Isoshara'huaya ninanoro'sa', pëiro'sa', inapita ya'huërin. Inaquë coshoro' pa'anatona', ca'ina'. Naporahuatona', inaquë huë'ëpachina', itopi.

¹³ —Canpitari a'caco', itërin Quisosori.

—Capa isëquë capacaso'. Anatërapoya pan, catoya sami, inaíchín ya'huëtërincoi. Notohuaro piyapi'sa' ya'huërin. Quiya pa'anahuatoí, ¿ina nápo' ya'pi a'ca'ii ti? itopi.

¹⁴ A'natërápo huaranca pochín quëmapi'sa' ya'huëpi ní'ton, napopi. Ina quëran ca'tano'sanënpita itërin:

—Piyapi'sa' sha'huitoco' huënsë'ina'. A'natërápo shonca, a'natërápo shonca pochín huënsë'ina', itërin.

¹⁵ Sha'huitoahuachinara, ya'ipiya huënsëpi.

¹⁶ Nani huënsëhuachinara, Quisosori a'natërapoya pan, catoya sami, inapita ma'patërin. Inápaquë në'pëhuaton, Yosë nontërin: “Yosparinquë'n, Tata,” itahuaton, pan, sami, inapita së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin. “Piyapi'sa' quëtonco' ca'ina',” itërin.

¹⁷ Quëtöhuachinara, ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natëaquëhuarë' coshatopi. Ina quëran ca'tano'sanënpitari pé'sotopiso' masahuatona', shonca cato' i'më' amëntatopi.

Pitro natëtërinso'

(Mateo 16.13-19; Marcos 8.27-29)

¹⁸ A'na tahuëri Quisoso inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Ca'tano'sanënpitaráchin inaquë ya'huëpi. Nani Yosë nontöhuachina, Quisosori itërin:

—Nani ma'sha nanitaparahuë ní'to, ¿in pochinta' piyapi'sa' cancantiarinaco? itërin.

¹⁹ —“Coansha Paotistaco' nanpiantarinso',” topi a'naquë'n. “Co inahuë'. Tata Iniasëco' nanpiantarinso',” topi a'naquë'onta'. “Co inahuë'. A'na pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanpiantarinso' nimara,” topi a'napitanta', itopi.

²⁰ —Canpitaso nipirinhuë' ¿ma'ta' yonquirama'? itërin Quisosori.

—Quëmaso' Cristo, Yosë a'paimarinquë'nso', itërin Pitrori.

Chiminacaso' ninorinso'

(Mateo 16.20-28; Marcos 8.30-9.1)

²¹ Pitrori napotopirinhuë': “Ama inaso' ipora a'napita sha'huitocosohuë',” itahuaton, sha'huitërin:

²² —Yosë quëran quëmapico niporahuë', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi quë'yaponacohuë'. Tëpararinaco. Napoaponahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarinco, itërin.

²³ Ina quëran piyapi'sa' pënëntarin.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinso'ráchin imaco huachi. Corosëquë chiniquë'n parisitë'rë'. Canpitanta' parisitapomarahuë', nani tahuëri imamiatoco.

²⁴ Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. A'na tahuëri chiminatoma', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahuë', co topinan quëran nanpiaramahuë'. Yosë'pa' nanpimiatarama'.

²⁵ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhuë', co canamiataramahuë'. ¿Onponta' pahuë'rëtapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhuë' cha'ëcaso'!

²⁶ Imapatamaco, tēhuaponë'nquëma'. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carinquë'manta' a'poaranquëma'. Nanamëhuë' a'pohuatama', carinquë'manta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmapico ní'to, o'mantararahuë. Tata huënaratërinso pochín canta' huënaratarahuë. Noya anquë'niro'sapitaro'co o'mantararahuë.

²⁷ No'tëquë'n itaranquëma'. Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. A'naquëma' co'huara chimi-antërasë'nquëmahuë', hua'anëntërinso' ní'sarama', itërin.

Nisha pochín ya'norinso'

(Mateo 17.1-8; Marcos 9.2-8)

²⁸ Posa tahuëri quëran Quisoso motopiquë pa'nin. Pitro, Coansha, Santiaco, inapitaráchin quëparahuaton, Yosë nontacaso marë' pa'nin.

²⁹ Yosë nontaso', nisha pochín ya'norin. A'morinsonta' huënaráchin huënaráchin ninin. Huiri huiríchin.

³⁰⁻³¹ A'nanaya Moisésë, Iniasë, inapita ya'nopi. Inahuanta' huënaráchin huënaráchin nipi. Quisosorë' ninontapi. “Quirosarinquë pa'pato, tēpararinaco,” itërin Quisosori.

³² Ca'tano'sanënpitaso nipirinhuë' huë'ëi' iquitatona', yahuë'ëpirinahuë'. Capayatanta-huachinara, Quisoso huënaráchin nininso' quënanpi. Moisésë, Iniasë, inapitanta' quënanpi.

³³ Inapitaso' yapanantahuachinara, Pitrori itapon:

—¡Ma noyacha Maistro iséquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisësë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

Co yonquiatonhuë', napotërin.

³⁴ Napotaquëya', chitorori imotërin. Ya'ipiya imotërin ni'ton, pa'yanpi.

³⁵ Chitoro' huancana quëran Yosëri nontërinso' natanpi. "Isoso' hui'nahuë huayon-ahuëso'. Ina natanco'," itërin.

³⁶ Nani nontohuachina, ni'sápirinahuë', co a'napita quënanpihuë'. Quisosoráchin quënanpi. Ina yonquiatona', co manta' topihuë'. Nani ni'pirinahuë', naporo tahuëri'sa' co insonta' sha'huitopihuë'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Mateo 17.14-21; Marcos 9.14-29)

³⁷ Tahuëririnquë motopi quëran nohuaraimantarahuatona', na'a piyapi'sa' quënanquimapi. Quisoso yonipona' huë'pi.

³⁸ A'nariso' nontirrin.

—Huëquë' Maistro, hui'nahuë nitiico. Inaíchín hui'nahuë nipirinhuë',

³⁹ a'nanaya sopairi ya'coancantohuachina, "yai" tosahuaton no'paquë nitë'yatërin. Sa'po sa'po niconin. Pacororárin. Napoin quëran sopairi patohuachina, pa'pi iquirorin.

⁴⁰ Ca'tano'sanënpita nontato: "Sopai inquitoco'," itopirahuë', co nanitopihuë', itërin.

⁴¹ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natantochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', çonporo huarëta' yanatëramaco? tënahuë. Hui'nán quëshico, itërin Quisosori.

⁴² Inaquë quëntapirinhuë', no'paquë sopairi ataantarín. Apacoroantarín. Quisosori ni'sahuaton, sopai itërin: "Hua'huasha tananpitëquë'. Pipimiatëquë huachi," itërin. A'naróáchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi. "Pëinënuquë iyasha quëpantaquë'," itërin.

⁴³ Ya'ipi piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, sopai a'parin paya!" topi.

Chiminacaso' ninoantarínso'

(Mateo 17.22-23; Marcos 9.30-32)

Ya'ipi piyapi'sari pa'yanatona', anoyatërinso' yonquirápirinahuë', ca'tano'sanënpita itan-tarin:

⁴⁴ —Noya natanco iyaro'sa'. Yosë quëran quëmápicó niporahuë', a'na tahuëri sha'huirapihuachinco, piyapi'sa' masarinaco. Ina yonquiráco', itërin.

⁴⁵ Natanaponaraihuë', co nanitopihuë' natëtacaiso'. "¿Onpoatonta' ina pochín nontërinpoa'?" topi yonquinëna quëran. Naporahuaton, të'huatona' co nohuantopihuë' natanacaiso'.

Chini chiniquën nanantërinso'

(Mateo 18.1-5; Marcos 9.33-37)

⁴⁶ Ina quëran ca'tano'sanënpita capini ninontatona', "¿Inquënpocha chini chiniquën nanantë'pëhuaya?" nitopi.

⁴⁷ Co natanaponahuë', inaora yonquinën quëran Quisoso nitotërin. Napoaton hua'huasha maimirarahuatón, ya'cariya ahuanirin.

⁴⁸ —Ama chiniquën nanantacamasso' yonquicosohuë'. Imaramaco ni'ton, hua'huasha nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroarama-cohuë'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë a'paimarinco. Hua'huaro'sa pochín cancantopisopita Yosëri noya noya ni'nin, itërin Quisosori.

Pi'pian nisha imarínso'

(Marcos 9.38-40)

⁴⁹ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmápi Maistro ni'nái. "Quisoso nanan quëtërinco," ta'ton sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhuë', co quiya pochín imarinquënhuë' ni'ton, co nohuantëraihuë'. "Ama inapoquësohuë'," itërai, itërin.

⁵⁰ —Tananpitoco' sopai a'pa'in. Insosona co inimicotohuachinpoahuë', catahuarinpoa', itërin Quisosori.

Santiago, Coansha inapita pënenínso'

⁵¹ Nani ya'caritëriarin Quisoso inápaquë panantacaso'. Napoaton "Onpopionta' Quirosar-inquë pa'sarahuë huachi," tënin.

⁵² Yapaaton, catoya'pi a'parin. "Paso' ninanoquë pa'i, topirahuë'. Paatoma', natantonco' huë'ëpataquëhua'," itërin Quisosori. Inaquë Samaria piyapi'sa' ya'huëpi.

⁵³ Natanahuatona', co Quisoso huëcacasos' nohuantopihuë'. Quirosarinquë pa'sarin ni'ton, co nohuantopihuë'.

⁵⁴ Ina marë' Santiaco, Coansa, inapita no'huitopi.

—¿Ma'ta' Sinioro onpochii? Yosë nonchii inápa quëran pën a'paimaton isopita ahuiquichin topirahuë', itopi.

⁵⁵ Tahuëretahuaton: —Ama iyaro'sa' napocosohuë'. Tananpitoco', itërin.

⁵⁶ Ina quëran a'na ninanoquë paantarín.

*Ya'ipi cancanën quëran imacaso' ya'huërinso'
(Mateo 8.19-22)*

⁵⁷ Papona pochín a'na quëmapiri nontíirin:

—Canta' Sinioro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

⁵⁸ —Sacai' imancoso', ténahuë. Ma'sha tananquë ya'huërinso'pita huë'ëshinantëna ya'huëtopi huë'ëcaiso marë'. Inairanta' pé'pëtën ya'huëtërin. Caso nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co péi' ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmiatërahuë', itërin.

⁵⁹ A'nanta' huë'pachina: —Imaquito, itopirinhüë'.

—Oshaquëran Sinioro imainquën. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chimpinchin, cari pa'pitarahuë'. Ina quëran imainquën, topirahuë', itërin.

⁶⁰ —A'naquën co nohuantopihuë' imainacoso'. Chimpipi pochín cancantopi. Inapitari pa'pichina', ténahuë. Quëmaso nipirinhüë', ca na'con na'con yonquiatonco Yosë yahua'anëntërinpoaso' sha'huíquë', itërin Quisosori.

⁶¹ A'na quëmapinta' huëcaton:

—A'na tahuëri Sinioro imasaranquën, topirahuë'. Ipora quëmopinëhuëpita nontëri'i. Nani nontohuato imainquën, itopirinhüë',

⁶² Quisosori itërin:

—Ama iyasha, nisha nisha yonquiquësohuë'. Ni'quë'. A'nëtohuatëra, noya nicatë' ahüëhuatëra, no'tëquën ahüë'rë'. Niquë notëtahuatë' ahüëhuatëraso', co noya ahüë'rëhuë'. Inapochachin nisha nisha yonquihuata'ma', co nanitaramahuë' Yosë hua'anëntërinso' no'tëquën imacamaso', itërin.

10

Canchisë shonca catoya'pi a'parinso'

¹ Ina quëran a'napitanta' sha'huitërin pënëntacaiso'. Canchisë shonca cato' quëmapi'sa' huayonahuaton, catoya catoya a'parin. Nisha nisha ninanoquë a'parin. Oshaquëran ina ninanoro'saquë chachin pa'sarin ni'ton, inapita'ton a'parin pënëntacaiso marë'. Yapa'pachinara itapon:

² “Tëhuënachachin iyaro'sa', isoro'pa' panca imin pochín ninin. Cayarinso' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Na'a piyapi'sa' ya'huëpirinhüë', caraíchín pënëntarin. Napoaton Yosë nontoco' a'napitanta' a'pa'in pënëchina'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntarin.

³ Iporaso' a'paranquëma'. Ni'co'. Carniroa'huaro'sa' co nanitopihuë' nia'paicaiso'. A'naroáchin tanan ni'niro'sari manin. A'naquën piyapi'sa' ni'niro'sa pochín cancantatona', no'huiponëinquëma'.

⁴ Pa'patama', ama manta' quëpacosohuë'. Pé'pëto, coriqui, sapatë co inapita tëranta' quëpacaso' ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' nacapihuatama', ama hua'qui' nontocosohuë'. Manóton paco'.

⁵ A'na péiquë canconpatama', hua'anën nontoco': 'Thuata iya. Yosë catahuainquëma', itoco'.

⁶ Noya nontohuachinëinquëma', Yosëri catahuaarín mini. Co'so' noya nontohuachinëinquëmahüë', co Yosëri catahuaarinhüë'.

⁷ Nohuantohuachinëinquëma', ina pëinëinquë yacahuaco'. A'cahuachinëinquëma', ca'co'. O'shitohuachinëinquëma', o'oco'. A'chintarama' ni'ton, topinan ca'co'. Ama nisha nisha péiquë yaca yacapatërantacosohuë'.

⁸ A'na ninanoquë pa'patama', noya nontohuachinëinquëma', inaquë a'chintoco'. Ma'sona a'cahuachinëinquëma', ca'co'.

⁹ Cania'piro'sa' inaquë ya'huëhuachina', anoyatoco'. 'Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma', itoco'.

¹⁰ A'naquën piyapi'saso' nipirinhüë' co nohuantarinëinquëmahüë'. Ina ninanoquë canconpatama', cachiquë paatoma', pënëntoco'.

¹¹ 'Nani sha'huitopirainquëmahüë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tēhuënémaquë nina'ántarama'. Co natëpiramahuë', Yosëso' yahua'anëntarinquëma', itoco'.

¹² Ayaro' tahuëri nanihuachin, inapitaso' chiniquën parisitapi, ténahuë. Iráca Sotomaro'saso' pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, Yosëri chiniquën ana'intërin. Co natërinacosopitaso nipirinhue', chini chiniquën ana'intarin huachi," itërin.

Nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita pënëninso'
(Mateo 11.20-24)

¹³ Ina quëran Quisoso taantarin: "Corasinoquë, Pitsaitaquë inaquëpita ya'huëramaso', jma'huantacha nisarama paya! Na'con pënënpiranquëmahuë', co natëramacohuë'. Ina marë' parisitarama'. Tiroquë, Sitonquë, inaquëpitaso nipirinhue' co pënëntërahue'. Co inaquë cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahue'. Inaquë naporahuë naporini, oshanëna marë' sëtatona', sa'catën nininso' a'moitonahuë'. Huarianoquënta nipa'samototatona' co noyahuë' yonquipisopita nanianchitonahuë'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë chini chiniquën ana'intarinquëma'. Tiroquëso', Sitonquëso', co onpopinchin ana'intarinhue'.

¹⁵ Capinaomoquë ya'huëramasopitanta' co no'tëquën yonquiramahuë'. 'Noyacoi ni'toi, Yosë'pa' pa'sarai, ¿topiramahuë' ti? Co inatohua' pa'saramahuë'. Parisitopiquë tëhuëinchinso' pa'miatarama huachi,' ténahuë'," itërin.

¹⁶ Ina quëran yaa'parinsopita itaantarin:

"Iporaso' pënëntacamaso marë' a'paranquëma'. Ca ya'huërenamëhuë pënëntarama'. Noya natanpachinquëma', natanarinaco canta'. Co'so' nohuantohuachinënuquëmahuë', co canta' nohuantarinacohuë'. Co nohuantohuachinacohuë', co Yosënta' nohuantapihuë'," itërin Quisosori. Itohuachina, pa'pi huachi. Nisha nisha ninanoquë pënëntëra'piapi.

Aparinsopita huëantapiso'

¹⁷ Nani pënëntohuachinara, canchisë shonca catoya'pi chachin nóya cancantatona', Quisosoquë huëantapi.

—Sopairo'santa' Sinioro nontërai. "Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, a'parainquën," itohuatëira, pipipi, itopi.

¹⁸ Napotohuachinara, Quisosori itërin;

—Sopai hua'an chachin iráca inápaquë ya'huëpirinhue', Yosëri të'yatërin. O'cori pochin a'naroáchin anotërinso' ni'nahuë'.

¹⁹ Nani nanan quëtëranquëma' canpitanta' sopai minsëcamaso marë'. Ca yonquiatomaco, sopairo'sa' nontohuatama', patarinquëma'. Ya'huan, yonpinca inapita i'natohuatama', co manta' onpotarinquëmahuë'. Ya'huan yaquëtërinposo pochin sopainta' yaacorarinquëma'. Canpitariso nipirinhue' minsëarama'. Co manta' nanitarinhue' minsëinquëma'.

²⁰ Sopairo'sa' a'papiramahuë', ama ina marëáchin noya cancantocoso'huë'. Imaramaco ni'ton, Yosë'pa' pa'sarama'. Inatohua' nininëma' nani ninshitërinquëma'. Ina marë' tëhuëinchinso' nóya cancantoco', itërin.

Tata Yosë anitotërinpoaso'
(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Naporo' Ispirito Santo nohuanton, Quisoso nóya cancantërin. Noya cancantaton, Yosë nontarin. "Ma noyacha, Tata, yonquiran paya. Quëmaso' chini chiniquën nanantëran. Inápaquë, isoro'paquë, ya'ipi parti hua'anëntaran. Quëma nohuanton, a'naquën nani ma'sha nitotaponaraihuë', co nanamën nitotopihuë'. 'Quiyaora noya noya nitotarai,' topiso marë', co nanamën anitotëranhuë'. Imarinacosopitaso nipirinhue' catahuaran. 'Catahuaco Sinioro co caora nanitërahue', itohuachinën, quëma nanamën chachin anitotëran. Ina marë' Tata, 'Yosparinquën, itëranquën," ténin, Yosë nontaton.

²² Ina quëran a'parinsopita itantarin. "Tata Yosë nohuanton, chiniquën nanantërahue. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Hui'ninco ni'to, tatahuëáchin noyá nohuitërinco. Inapochachin canta' Tata Yosë nohuitërahue. Casáchin noyá nohuitërahue. A'naquën piyapi'santa' caora nohuanto, anohuitërahue. Inapitanta' Yosë nohuitapi huachi," itërin.

²³ Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita amasha quëparahuaton, sha'huitërin: "Isoro'paquë o'mato, nani ma'sha ninahuë. Ma noya Yosë nosororinquëma' ni'ton, ni'nama'.

²⁴ Iráca quëran huarë' na'a copinoro'sa', pënëntona'piro'sa', inapita ni'namasopita yani'pirinahuë', co ni'pihuë'. A'chintëranquëmasopitanta' yanatanpirinahuë', co natanpihuë'," itërin.

Nosorotona'pi naporinso'

²⁵ Ina quëran a'na maestro iráca nanan noya nitotërinso' huanirahuaton, Quisoso ténicaso marë' itapon:

—¿Ma'ta' Maestro onpo'i nanpimiata'huaso marë'? itërin.

²⁶ —Íraca Yosé quiricanën quëran ninshitaton, pënëninpoa'. ¿Ma'ta' ténin? itërin.

²⁷ —“Tata Yosé hua'anëntërinpoa'. Ina nosoroco'. Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi chinirama quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromatoco'. Isonta' Yosé nohuantërin: Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco’,” ténin, itërin.

²⁸ —No'tëquën naporan. Ina pochin nipatan, Yosé pochin cancantaton, nanpimiataran huachi, itërin Quisosori.

²⁹ —Ina nitotaporahuë', ¿ma'ta' onpo'i? ¿Inpitaquë huarëta' nosoro'i? itaantarín.

³⁰ —Inta nipachin a'chinchinquën. A'na cotio quëmapi Quirosarinquë ya'huërin. A'na tahuëri Quiricoquë pa'sapirinhüë'. Paaso', tëpatoro'sari mapi. Ahuëatona', ihuapi. Ai'nanpiratopi. Yachimiánin patopi.

³¹ Ina quëran cotio corto hua'an ina ira chachin pa'tapirinhüë'. Quëmapi quënanconaponahuë', pëshonanpirahuaton na'huëtërin.

³² Ina piquëran a'na quëmapi'nta' pa'sarin. Inaso' Nihui huënton quëmapi ni'ton, corto hua'an catahuarinso'. Inarinta' quënanconaponahuë', inapotaantarín.

³³ Ina quëran Samaria quëmapi'nta' quënancoantarín. Inaso' nisha quëmapi niponahuë', nosororín.

³⁴ Ya'cariconahuaton, catahuarin. Pë'shapiso' tomaquë, huinoquë, inaquëpita pashitërin. Inapotahuaton tonpotërin. Ina quëran inaora moranënuquë acorahuaton, huë'ëpatacasos pëiquë quëparin. Inaquë a'pairin.

³⁵ Tahuëririnquë catotë' coriqui prata quëran nininso' pëi' hua'anën quëtërin. “Paso' ninanoquë pa'sarahüë. Quëmari a'paiquë'. Coriqui pahuanpachin, quëmaora coriquinë castaquë'. Huënantahuato, i'huërëchinquën,” itërin. ³⁶ Ni'quë' iyasha. Caraya'piri ahüëpiso' quënanconpi. ¿Insoarita' iin pochin nosororin? itërin Quisosori.

³⁷ —Nisha piyapiri nosororinso', ténin.

—Ina miní. Paaton, quëmarinta' inapochachin nosoroquë', itërin.

Marta, Maria, inapita napopiso'

³⁸ Ina quëran paantahuaton, a'na ninanoquë canconin. Inaquë Marta ya'huërin:

—Huëquë' Sinioro ni'quicoi, itohuachina, ya'conapatërin.

³⁹ Martaso' cain ya'huëtërin, Maria itopiso'. Quisoso huë'pachina, ya'cariya huënsëquirin. A'chininso' noya natanarin.

⁴⁰ Martaso' nipirinhüë' coshoro nicanon sacatárin. Nisha nisha yonquiaton, Quisoso huëcapairin:

—Caihuë Sinioro topinan huënsëárin. Caora coshoro' nisarahüë. Sha'huitëquë' catahuainco, itërin.

⁴¹ —Imoya. Nisha nisha ma'sha yonquiaton, co noya cancantëranhuë'.

⁴² Casáchin natananco' na'con na'con nohuantërahüë. Mariaso' natanatonco, noya noya nisarín. Na'con yonquirinco ni'ton, noya cancantomiatarin ténahuë, itërin Quisosori.

11

Yosé nontacaso' a'chininso'

(Mateo 6.9-15; 7.7-11)

¹ A'na tahuëri Quisoso Yosé nontárin. Nani nontohuachina, ca'tano'sanëni itërin:

—A'chintocoi Sinioro Yosé nonta'huaiso'. Coanshaso' imarinsopita a'chintërin. Quiyanta' a'chintocoi nitochii, itërin.

² —Inta nipachin a'chinchinquëma'. Yosé yanontohuatama', iso pochin nontoco': “Tata Yosé, quëmasáchin noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënuquën. Chini chiniquën nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natëiinquën.

³ Nani tahuëri catahuacoí coshoro' ya'huëchincoi.

⁴ Co noyahüë' nicatoí, oshahuanai. Nosoroatoncoi, oshanëhuëi inquitocoi.

A'napita ma'sha onpotohuachincoi, nanan anoyatëraiso pochachin oshanëhuëi inquitatoncoi anoyacancantocoi.

Co noyahüë' yonquihuatoí, catahuacoí a'naroáchin nanianchii,” itoco', Yosé nontohuatama', ténin.

⁵ Ina quëran a'chintantarín.

—Ni'co' iyaro'sa'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, capa a'cacaso' nipachina, a'na piyapi pëinënuquë pa'në'. Yono tashi' nipirinhüë', ma'sha nitonë'. “Cara pan quëtoco iyasha.

⁶ Nipayaraiso' huë'pirinhüë', co manta' a'ca'huaso' ya'huëtërincohuë’,” tënë'.

⁷ Yono tashi' ni'ton, co nohuantaponhuë' nimara. “Paquë' iyasha. Nani ya'coana oncotërahüë. Hui'nahuëpitanta' huë'ësápi. Co nanitërahüë' quëta'huanquënsó’,” tapon nimara.

⁸ Nipayarinso' niponahué', co nohuantopirionta', naquëranchin naquëranchin nitantahuachina, huënsëintarahuatón, quëtapón.

⁹ Napoaton Yosë na'con nontoco'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtarinquëma'. Ma'sha yonirëso pochin cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin cancantatoma', nontoco' aya'coinquëma'

¹⁰ Tëhuëinchachin ma'sha nitohuatama', quëtarinquëma'. Hua'qui' ma'sha yonípatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochin nipatama', i'soatarinquëma'.

¹¹ "Hui'nama' tanaton, 'Sami nayahué', itohuachinquëma', co ya'huan quëtarimahué'. Co insonta' nohuantërinhué' hui'nin inapotacaso'.

¹² Ataricayonta' natanpachinquëma', co yonpinca quëtarimahué'. Noya cosharo' quëtarama'.

¹³ Canpitaso' co noyahué' yonquiapomarahué', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëterama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororinguëma'. Inápaquë ya'huaponahué', hui'ninpita pochin ni'ninquëma'. Nontohuatama', 'Espirito Santo aya'coancantoco', itohuatama', aya'coancantaringuëma'," itërin.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-30; Marcos 3.19-27)

¹⁴ Ina quëran a'na quëmapi hué'nin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co nanitërinhué' nonacaso'. Quisosori quënanahuaton, sopai a'patërin. Nani a'patohuachina, noya nonin huachi. Piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha ni'ton, a'naroáchin sopai a'parin paya!" topi.

¹⁵ A'naquënsó nipirinhué' nisha yonquipi. "Sopairo'sa' hua'anën Piirsipo itopisoari catahuarin ni'ton, nanitaparín sopai a'pacaso'," toconpi.

¹⁶ A'naparinta' Quisoso itapona': "Yosë pochin niqué' ni'iinquën," itonpi. Tënicaiso marë' napotopi.

¹⁷⁻¹⁸ Quisososo nipirinhué' yonquipiso' nitotaton, itërin:

"Co Satanasë catahuarincohué' sopairo'sa' a'paca'huaso'. Inaso' sopairo'sa' hua'anën ni'ton, co sopairo'sa' no'huirinhué'. Nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna nicacaso nanichitonhué'. Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahué'. Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, yanquë'itonahué'.

¹⁹ A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Piirsipo catahuarinco tënama' ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarin. Napoaton inapita natanpatama', co no'tëquën yonquiatomahué' naporamaso sha'huitarinquëma'.

²⁰ Caso nipirinhué', Yosë catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Ina nohuanton, a'parahué. Napoaton Yosë chachin a'paimarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', ténahué.

²¹ Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Sahuëni, shonqui, inapita ya'huëtërin ni'ton, co insonta' nanitërinhué' ma'shanënpita ihuacaso'.

²² A'naso nipirinhué' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsërin. Sahuëni, shonqui, inapita matahuaton, ma'shanënpitanta' quiquitërin.

²³ Insosona co imapachincohué', inimicotarinco. Co catahuahuachincohué', piyapi'sa' anishacantarin ama Yosë imacaiso marëhué'," itërin.

Sopairi ya'coancantaantarínso'

(Mateo 12.43-45)

²⁴ Naquëranchin a'chiantaton, itaantapon:

"A'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantopirinhué', ina quëran pipirin. Pipihuachina, inotëro parti pa'sárin. Insëquësona ya'huëcaso marë' yonisapirinhué', co quënaninhué'. Napoaton ina quëmapiquë chachin huëantarin.

²⁵ Inaso' co Yosë yonquiatonhué', topinan ya'huárin quënanquiantarin. Noya ya'huëantachinachin ni'ton, yaya'coancantantarin.

²⁶ Napoaton paantarahuaton, canchisë sopairo'sa' aquë aquëtë' co noyahué' nipisopita maantarin. Posa sopairo'sari chachin quëmapi ya'coancantantapi. Inaquë ya'huápi. Quëmapi aquë aquëtë' co noyahué' yonquirin huachi," itërin.

Noya cancantopisopita

²⁷ Na'a piyapi'sa' natanapi. A'na sanapiso' natanahuaton, itërin:

—Ma noya a'chintërancoi. Mamaparinquën hua'huaringuën ni'ton, ma noya Yosëri ni'nin. ¡Aso'sorinquën ni'ton, nóya cancanchin! ténahué, tënin chiniquën nonaton.

²⁸ Inaso' napopirinhué', Quisosori itapon:

—Yosë nanamën natanahuatona natëpisopita tëhuëchinsó', noya noya cancantapona' ténahué, itërin.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 12.38-42; Marcos 8.12)

²⁹ Na'con na'con piyapi'sa' huë'pachinara, itantarin: "Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. 'Yosë pochin niquë' ni'inqüên. Ina ni'patoi natëarainquën,' itopirinacohuë', co Yosë nohuantërinhuë' ina pochin nica'huaso'. Isoíchin anitotaranguëma'. A'na tahuëri Conasë naporinso pochin nisarama'.

³⁰ Ninihuiquë ya'huë'pisopita co noyahuë' nipachinara, Yosëri a'parin pënënacaso marë'. Canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, pënënananguëma' Yosë ayonquianta'huanquëmaso marë'.

³¹⁻³² Ayaro' tahuëri nanihuachin, Ninihuiquë ya'huë'pisopita sha'huirapiarinënguëma'. 'Conasë pënënpachincoi, oshanëhuëi marë' sëtërai. Ina naniantatoi, Yosë yonquirai. Canpitaso nipirinhuë' noya noya nininso' natanpiramahuë', co natëtëramahuë'. Napoaton na'con na'con oshahuanama', itarinënguëma'. Inapochachin Saromon hua'anëntohuachina, Sor parti quëran sanapi copirno huë'nin ina natanacaso marë'. 'Ya'ipi nitotërin,' ta'ton, natanapon huë'nin. Napoaton ayaro' tahuëri inanta' atapanaringuëma'. Saromon quëran caso' na'con na'con nitotopirahuë', co yanatëramacohuë'. 'Ina marë' na'con na'con oshahuanama', itarinënguëma', itërin.

Apininso pochin nininso'

(Mateo 5.15; 6.22-23)

³³ "Nanparin i'chinpihuatëra, co ma'sha acohuana po'orëhuë'. Co i'mëanaquë po'morëhuë'. Nanparin aconanquë acorë'. Ina quëran piyapi'sa' huë'pachina', noya quënantopi.

³⁴ Ya'piranpo' nanparin pochin ninin. Ina quëran ma'sha quënanë'. Noya ya'piranpo' nipachina, noya quënantëre'. Ya'piranpo' co noyahuë' nipachina, co noya quënantëre'huë'. Inapochachin noya yonquihuatëra, noya cancantëre'. Co noyahuë' yonquihuatëra, tashi pochin cancantëre'.

³⁵ Napoaton, ni'cona tashi pochin cancantotama'. No'tëquën a'chintopiranquëmahuë', co noya natanpatamahuë', tashi pochin cancantarama'.

³⁶ Noyasáchin yonquihuatama', co tashi pochin cancantaramahuë'. Nanparin noya orotërinso pochin nisarama'. Noyápiachin cancantarama', itërin.

Parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita pënëninso'

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 20.45-47)

³⁷ Nani a'chintohuachina, a'na Parisiori amatërin coshatacaso marë'. Ina pëinënguë pa'sahuaton, coshatacaso marë' huënsërin.

³⁸ Parisioro'saso' yacoshatohuachinara, i'shaquë pi'pian niopimiratopi. "Inapohuatëhua', oshanënpoa' inquirëhua'," topi. Quisososo nipirinhuë' yacoshatohuachina, co ina pochin nininhuë'. Ina marë' péi' hua'anën pa'yanin. "¿Zonpoatonta' topinan coshatarin?" ta'ton, yonquirarin.

³⁹ Yonquirinso' Quisosori ninoton, itërin:

—Canpitaso' aipi quënanamasoráchin yonquipiramahuë', Yosëso' acopo' cancanëma quëran yonquiramasopita ni'nin. Ni'co'. A'naquën minë', sënan, inapita pa'mohuachinara, pinënáchin pa'mopipi. Acoposo nipirinhuë' në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' cancanëma quëran co noyahuë' yonquirama'. Piyapi'sa' nonpintatoma', yaihuarama'. Pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

⁴⁰ Co no'tëquën yonquiramahuë'. Co nonënpóáchin Yosë acotërinpoahuë'. Cancanënpoa' acotërinpoa'.

⁴¹ Cancanëma quëran huarë' sa'ahuaro'sa' catahuaco'. Nosorohuatama', noyápiachin cancantarama'.

⁴² "Parisioro'sanquëma', jma'huantacha canpitaso' nisarama paya! 'Nani ma'sha canarëhua quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin,' itërinpoa' Moisésë. Ina natëpiramahuë', co noya ninamahuë'. Nani ma'sha sha'nama quëran, diesmo quëtërama'. Ya'ipi cosharo' apimotacaso marë' sha'namaso manama quëran huarë', diesmo quëtërama'. Napoaponahuë', co Yosë nosororamahuë'. Piyapi'santa' yanonpintërama'. Ina marë' Yosë ana'ntaringuëma'. Diesmo Yosë quëtacaso' noya nipirinhuë', nosorocaso' na'con na'con nohuantërin.

⁴³ Parisioro'sanquëma', jma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Niyontopiso péiquënta' piyapi'sa' nocanama'. Hua'ano'sapitarë'quëma' yahuënsëconama'. 'Ma noyacha canpitaso' nitotërama', itohuachinënguëmara, pa'yatërama'. Cachiquë pa'patamara: 'Huë'cama maestro,' itohuachinënguëmara, pa'yatërama'.

⁴⁴ jma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Chimipi pa'pitopiso pochin niconama'. Co corosë acotohuachinarahuë', acopo' co nishinahuën' nisarinso co nitotatonarahuë', piyapi'sari i'natopi,' itërin Quisosori parisioro'sa' nontaton.

⁴⁵ A'na cotio maistrori natanahuaton, no'huirín.

—Ina pochín pënëntaton Maistro, quiyanta' anatarancoi, itërin.

⁴⁶ Napotohuachina, cotio maistro'santa' pënënatón, itapon:

—¡Ma'huantacha canpitanta' nisarama paya! Na'con piyapi'sa' pënënpiramahué', nani ma'sha natëcaiso' sha'huítërama' ni'tón, panca pë'pëtëreso pochín ninatanpi. A'chintopiramahué', co pi'pisha tëranta' catahuaramahué' natëcaiso'.

⁴⁷ “Íráca pënëntona'piro'sa' pënëntopirínahué', canpita shimashonëmapitari co natëtonaraihué', tëpapi. Canpitanta' pa'pitopiso' pëirapipiramahué', co natëramahué'. Ina maré' canpitanta' Yosë ana'ntarínquëma' ni'tón, jma'huantacha nisarama paya!

⁴⁸ Shimashonëma pochín cancantatoma', inapitari tëpatona pa'pitopiso', canpitari topinan quëran pëirapirama'. Co natëramahué'.

⁴⁹ Yosë no'tëquën ninorínquëma'. Íráca chachín naporín: 'Na'a quëmapi'sa' a'pararahué' pënëinënuëmaso maré'. A'chintapirínënuëmahué', no'huítoma', ahuërama'. A'naquën tëpaarama', itërinquëma'.

⁵⁰⁻⁵¹ Isoro'pa' ninín quëran huaré' noya quëmapi'sa' pënëntopirínahué', na'a tëpapi. Apiri'tón noya quëmapi nipirínahué', iini tëparín. Ina piquëran a'naya a'naya noya pënëntopirínahué', tëpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quëran Sacariásë tëpapi anta'. Yosë chinotopiso pëiqué chachín tëpapi. Canpitaso nipirínahué' ina nitotapomaramahué', co natantochínachínahué' cancantërama'. Napoaton Yosë na'con na'con ana'ntarínquëma'.

⁵² ¡Ma'huantacha cotio maistro'sanquëma' nisarama paya! Niahui osëretëreso pochín co Yosë nanamën no'tëquën a'chintëramahué' ni'tón, piyapi'sa' co Yosë nohuítopi'hué'. Co canpita tëranta' Yosë huëntonënuë ya'conamahué'. A'napitanta' yaya'conpirínahué', co nohuátëramahué'. Ina maré' Yosë ana'ntarínquëma', itërin Quisosori.

⁵³ Nani tonitohuachina, parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitaso' chiniquën no'huítopi. No'huítatona', nisha nisha Quisoso natanpi atëhuëcaiso maré'.

⁵⁴ “Co no'tëquën nonpachínahué', sha'huirapiahua,” nitopi.

12

Parisioro'sa'yanonpinpiso'

¹ Hua'huayatërahué' piyapi'sa' niyontónpi Quisoso natanacaiso maré'. Na'a huanca yamorapi ni'tón, niya'quëtapi. Ca'tano'sanënpita a'chintatón, itapon: “Tëhuënchachín iyaro'sa', parisioro'sa' yanonpinpi. Napoaton a'chinpiso', pan ahuëpocatërinso pochín niconatón a'naroáchin piyapi'sa' yanonpintopi. Ni'cona nonpintochínënuëma'.

² A'naquën po'oana quëran ma'sha nipi. Ma'sha po'orëso pochín nipirínahuënta', a'na tahuëriso' ya'ipi piyapi'sari nitotapi.

³ Tashi' napopiramahué', naporamaso' tahuëri anitotapi. Pëi' acoana nisacarotopiramahué', a'na tahuëriso', naporamaso' a'nínquëchin sha'huítapi. Ya'ipi piyapi'sa' nitotapi huachi,” ténin.

Yosë të'huatacaso' ya'huërinso'
(Mateo 10.28-31)

⁴ Ina quëran itaantarín: “Ama iyaro'sa', piyapi'sa' të'huatocoso'hué'. Tëpapirínënuëmaonta', co hua'yanëma' matarínënuëmahué'.

⁵ Yosë tëhuënchinso' të'huatacaso' ya'huërin, tënahué. Co noyahué' nipatama', Yosë hua'yanëma' matahuatënuëma', parisitopiqué a'pamiatarínquëma'. Napoaton ina na'con na'con të'huatoco'. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhué'.

⁶⁻⁷ Yosëso' a'pairínquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhué'. A'natërápó nipirínahué', catoté' coriquia'huaíchin pa'tërin. Napoaponahué', co a'naya tëranta' Yosëri nani-antërinhué'. Canpitaso' na'con na'con yonquirínquëma'. Noya noya a'pairínquëma'. Noyá nohuítërinquëma'. Ainëma' hua'huayatërahué' nipirínahué', ya'ipi pichirín. Napoaton ama të'huacosohué'. Ni'sárinquëma', itërin.

Quisocriso imarëhuaso' sha'huicaso' ya'huërinso'
(Mateo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Ina quëran taantarín: “Tëhuënchachín iyaro'sa', 'Quisoso imarahué', topatama', ayaro' tahuëri canta' nohuántaranquëma'. 'Imarínco mini,' itarahué Yosë'pa'. Anquëniro'santa' natanapi.

⁹ Nipirínahué', Yosë quëran quëmapico nipirahué' a'pohuatamaco, carínquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co nohuítërinacohué', itarahué. Anquëniro'santa' natanapi.

¹⁰ A'naquën no'huítónaco, pinorínaco. Ina quëran oshanëna maré' sëtóhuachina', Yosëri oshanëna' inquitarin. Nipirínahué' Ispirito Santo pinotona' oshahuanpiso', co onporonta' inquitarinhué'.

¹¹ A'na tahuëri mapachinênquëma', cotio niyontonpiso pëiquë quëpaarinênquëma'. Hua'ano'sa', coiséro'sa', inapitaquë sha'huirapihuachinênquëma', '¿Ma'cha tono'pocoya?' ama tocosohuë'.

¹² Naporo' Ispirito Santo catahuaarinquëma' noya a'panitacamaso'," itërin Quisosori.

Nani ma'sha nohuantopiso'

¹³ Na'a piyapi'sa' natanasoi', a'nari huëcapairin.

—Maistro, tatauë nani chiminin. Nani ma'sha ya'huëtöpirinhuë', patërin. Iyahuëso' nipirinhuë' apiratërinco. Co nohuantërinhuë' patomatiincoso'. Sha'huëtëquë' patomachinco, itërin.

¹⁴ —Co coisë pochin nica'huaso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

¹⁵ Napotahuaton, ya'ipiya pënënin.

—Ama iyaro'sa' ma'sha canacamasoáchin yonquicosohuë'. Co nani ma'sha ya'huëtinqüëma' huarë' noya nanpiaramahuë', itërin.

¹⁶ Itahuaton, a'na pënënto nanan sha'huëtërin. "Ni'co'. A'na ma'huan ya'huërin. Iminênquë sha'pachina, hua'huayátërahuë nitërin.

¹⁷ Napoaton ya'ipi pëinënpita ya'sotërin huachi. '¿Insëquëcha ma'sha aco'iya?' ta'ton, yonquiárin.

¹⁸ Yonquihuachina, tapon: 'Pëiro'sa' i'quitahuato, a'na pëiro'sa' niantarahuë. Panca panca nisarahuë. Inaquë ya'ipi ma'shanëhuëpita acoarahuë.

¹⁹ Na'a ma'sha ya'huëtërinco. Co apípora nohuantarahuë'. Co huachi sacatarahuë'. Noya coshatápo. Noya o'opo. Capa cancantato, nóya ya'huápo,' tënin yonquinën quëran.

²⁰ Napopirinhuë', Yosëri itërin: 'Quëmaso' co manta' yonquiranhuë'. Ipora tashi chachin ca nohuanto, chiminaran. Nani ma'sha canapiranhuë', ya'ipiya pataran ni'ton, a'napitari mapon,' itërin.

²¹ Canpitanta' nani ma'sha canapomarahuë', co Yosë yonquihuatomahuë', ina ma'huan pochin nisarama'. Co manta' ya'huëtomiatarinquëmahuë'. Co Yosë'pa' canamiataramahuë'," tënin Quisoso.

Yosë noya a'pairinpoaso'

(Mateo 6.25-34)

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita itapon: "A'naquën ma'sharáchin yonqui. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonqui. 'Nani ma'sha ya'huëtöhuachinco, nóya ya'huarahuë', topirinahuë' yonquinëna quëran. Ama iyaro'sa' ina pochin cancantocosohuë'.

²³ Yosë chachin ananpirinpoa'. Nonënpoa' quëtërinpoa'. Co capacaso marëáchin isoro'paquë acorinpoahuë'. Noyápiachin a'mocasonta' co onpopinchin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquihuatëhua', catahuaarinpoa' noya ya'huëcaso'.

²⁴ Ni'co'. Inairaro'sa' co sha'topihuë'. Co cayarinso' sënapihuë'. Cosharo' tapacaso marë' co péi' ya'huëtöpirinahuë', Yosëri catahuaarin. Ina nohuanton, coshoro' ya'huëtöpi. Canpitaso' inapita quëran na'con na'con nosororinguëma'.

²⁵ Ama nisha nisha yonquiatoma', napion cancantocosohuë'. Chiminacaso' nanihuachin, co huachi a'na ora tëranta' nanpicaso' ya'huërinhuë'.

²⁶ Canpitaora co manta' nanitapapiramahuë'. Yosë nohuanton, noya ya'huërama'. Napoaton sano yonquiatoma', ya'huëco'.

²⁷ Ni'co'. Yancoro'sa' co sacatopihuë'. Co manta' a'mocaso nipihuë'. Nipirinhuë', noyápiachin yancotopi. Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. 'Ma noyápiachincha a'morin paya,' topi. Yancoro'saso' napoaponahuë', ina quëran noya noya ya'nopi.

²⁸ Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirin. A'na tahuëriáchin ya'huëpirinhuë', ahuihuachina, ahuiquitëre'. Co hua'qui' ya'huëpirinhuë', Yosëri yonquirin. Ina nohuanton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirinquëma'. Ina nohuanton, a'mocamasonta' ya'huëtërinquëma'. ¿Onpoatomata' nipachin co natëramahuë'? 'Yosë catahuaarinco mini,' ta'caso nipirinhuë'.

²⁹ Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancosohuë'. '¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya?' ama tocosohuë'.

³⁰ Co Yosë imapisopitahuë' ina pochin yonqui. Ma'sharáchin yonqui. Canpitaso nipirinhuë', tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirinquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nitotërin.

³¹ Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë catahuaarinquëma'. Ina nohuanton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtërinquëma'," itërin.

Canamiatërëhuaso'
(Mateo 6.19-21)

³² Naquëranchin itaantarín:

—Ama iyaro'sa' pa'yancosohuë'. Ohuica pë'tahuana'pi pochín nicato a'pairanquëma'. Caráichinquëma' nípomarahuë', Yosë noya ní'ninquëma'. Hua'anëntërinquë chachín aya'coninquëma'.

³³ Ama na'con ma'sha yontoncosohuë'. Ma'sha ya'huëtohuachinquëma', pa'anahuatoma', sa'ahuario'sa' quëtoco'. Inapotohuatama', Yosë acanaarinquëma'. Isoro'paquë ma'sha a'naroáchin mocarín. Ihuarínënpoa'. Ma'shari a'quirín. Inapaquëso nípirínhuë' Yosë acanahuachínpoa', ya'huëtomiatarínpoa'.

³⁴ Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiaramahaüë'. Nípirínhuë', Yosë na'con nohuantohuatama', ina na'con na'con yonquiarama', itërin.

Noya ninacaso' ya'huërinso'

³⁵⁻³⁶ Ina quëran taantarín: “Noya yonquiatoma', capayatërëso pochín cancantoco'. Ní'co'. A'na patron sa'acaso marë' pa'nín. Onporosona huënantacaso' co piyapínënpita nitotópihuë'. Napoaton noya nítaparahuatona', nanparín i'chínpirahuatona', nínarapi. Canquítón, onconan pí'nihuachína, a'naroáchin i'soatacaiso' ya'huërin.

³⁷ Piyapínënpita nínarapi quënanquintahuachína, hua'anëni nóya ní'sarín. Inari chachín nítaparahuatón, cosharo' acotarín piyapínënpita capacaiso marë'.

³⁸ Yono tashihuë nípon, tahuëri ya'carihuë nípon, huënantarín. Co huë'ëponaraihuë' nínarapi quënanquintahuachína, noya ní'sarín.

³⁹ Isonta' yonquico': Ihuatë' a'nanaya huëcatón, pëiquë ya'conín. Hua'anëni co nicasohuë', ma'sha ihuarín. Onporosona huëcacaso' nitotërin naporín, hua'anëni nínaítónhuë', co ma'shanënpita ihuaitónhuë'.

⁴⁰ Yosë quëran quëmapico ní'to, canpítanta' nínatomaco, ya'huëco'. Hua'quihuato: 'Co a'naroáchin o'mantararínhuë', tosapi a'naquëni. Co nítotasënnquëmahuë', a'nanaya o'mantararahüë," itërin Quisosori.

Inpriato pochín níninso'
(Mateo 24.45-51)

⁴¹ Napohuachína, Pítrori natanín:

—¿Ya'ípi piyapi'sa' Síniro pënënanan? ¿Quiyasáchin nica? itërin.

⁴² Napotohuachína:

“Ní'co' iyaro'sa'. O'maca'huaso tahuëri a'na patron pochín nísarahuë. Inaso' aquë yapa'pachína, inpriatonën noya natërinso' sha'huitërin. 'Piyapínënhuëpita noya ní'quë'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachína, quëtëra'píraqüë', itahuatón pa'nín.

⁴³ Inpriatoso' noya yonquihuachín, no'tëquëni natërin. Patronëni huëcapaintahuachína, noya ní'sarín.

⁴⁴ Noya natërin ní'tón, acoarín ya'ípi ma'shanënpita a'paicaso marë'.

⁴⁵ Nípirínhuë', inpriatonën nísha cancantohuachín, tapon: 'Patron hua'quirarín. Co a'naroáchin huëntapónhuë', ta'tón, piyapínënpita ahuëapon. Cosonanënpítanta' ahuëapon. Pita nicacasoáchin cancantapon. No'pírapón.

⁴⁶ Napoaso', a'nanaya patronëni quënanquiantapon. Co nítotasohuë', a'nanaya canquípon. Co natërinhuë' ní'tón, ocoirahuatón, chíniquëni ana'ntarín. Co natëtono'sahuëpitarë chachín ana'ntarín.

⁴⁷ A'na piyapínënsó' patronëni sha'huitopirínhuë', co yonquirínhuë'. Noya nítotapónahuë', co natërinhuë'. Co ma'shanënpita noya tapatërinhuë' ní'tón, chíní chíniquëni ahuihuitarín.

⁴⁸ A'naso nípirínhuë' co nítotërinhuë'. Co noyahuë' nípachína, co onpopínchín ahuihuitarínhuë'. Inapochachín canpítanta' na'con a'chintëranquëma' ní'tón, noya natëco'. Na'con nítotohuatama', noya noya natëcaso' ya'huërin," itërin.

Nísha nísha Quisoso yonquirapípi'
(Mateo 10.34-36)

⁴⁹⁻⁵⁰ “Tëhuëenchachín, iyaro'sa', pën matohuachína, a'naroáchin huíquitërin. Inapochachín piyapi'sa' a'chintohuato, nísha nísha yonquíapi. Na'a piyapi'sa' no'huiarínaco. Caso' chíniquëni parísita'huaso' ya'huërin. Ina yonquíato, sëtërahuë. A'naroáchin nípachín napochínaco.

⁵¹ 'Cristo o'mahuachín, ya'ípiya nohuantatóna', noya ya'huapóna', ¿topíramahuë' tí? Co ya'ípiya nohuantarínacuahuë'. Pënënpato, nísha nísha yonquíapi. A'naquëni nohuantarinaco. A'naquënsó nípirínhuë', co nohuantarínacuahuë'.

⁵² Ipora quèran huarè' a'na pèiquè ya'huèpisopita nisha nisha yonquiapi. Catoya'pi nohuantarinaco, caraya'piso nipirinhue' co nohuantarinacohue' ni'ton, nino'huiapi.

⁵³ A'na pèiquè pa'pin nohuantarinco. Hui'ninso nipirinhue' co nohuantarincohue'. A'na pèiquènta' hui'nin nohuantarinco. Pa'pinso nipirinhue' co nohuantarincohue'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin nimara co nohuantarincohue'. Hua'huinso nipirinhue' nohuantarinco. A'shatèn nohuantarinco. Notainso nipirinhue' co nohuantarincohue'," ténin.

Ipora ma'sha onporèhuaso' yonquicaso' ya'huèrin
(Mateo 16.1-4; Marcos 8.11-13)

⁵⁴ Ina quèran ya'ipi piyapi'sa' a'chintantaton, itapon:
"No'tèquèn, iyaro'sa', yonquico'. Pi'i ya'coninso parti tashirotohuachina: 'O'nanapon,' ténama'. Ina quèran o'nanin.

⁵⁵ Sor parti quèran chiniquèn ihuantohuachina, 'Huènoca ya'huèapon,' ténama'. Naporo' huènocatèrin.

⁵⁶ Canpitaso' nonpintènquèma'. O'nán, sèhuèn, inapita noya ninopiramahuè', ¿onpoatonta' ipora chachin naporahuè'sopita co yonquiramahuè'?" itèrin.

Nanan anoyataso' ya'huèrinso'
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ "¿Onpoatomata' canpitaora cancanèma quèran co no'tèquèn yonquiramahuè'?"

⁵⁸ Ni'co'. Nihuitèranso marè' yaquèpahuachinènquèn, a'naroáchin nanan anoyatèquè'. Co anoyatohuatamahuè', coisèquè quèpaarinènquèn. Coisèquè quèpahuachinènquèn, sontaroquè yo'coaninènquèn ni'ton, tashinan pèiquè po'moarínènquèn.

⁵⁹ Inaquè po'mohuachinènquèn, ya'ipiya pahuèrètaquè huarè' pipiaran," ténin Quisoso. (Inapochachin canpitanta' co noyahuè' nipatama', a'naroáchin nanan anoyatoco', Yosè ana'intochinquèma'.)

13

Co noyahuè' yonquipisopita naniantacaso' ya'huèrinso'

¹ Naporo' a'naquèn huè'sahuatona', Quisoso sha'huitiipi: "Caririaro'sa' Yosè pèinènquè chinotatona', ma'sha tèparapirinahuè', Piratori sontaro'sa' a'parin tèpacaiso marè'. Inaquè chachin tèpapi," itiipi.

² "A'napita caririaro'sa quèran na'con na'con oshahuanpi ni'ton, Yosè nohuanton, ¿tèpapi, topiramahuè' ti?"

³ Co inapita na'con na'con oshahuanpihuè'. Canpitanta' co noyahuè' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahuè', ana'intarinquèma'. Chiminatoma', parisotomiatarama'.

⁴ Siroiquènta' a'na tori anotaton, shonca posa ya'pi tèparin: 'Inapitanta' na'con na'con oshahuanpi,' ¿topiramahuè' ti? Co naporinhue', ténahuè caso'. Na'a piyapi'sa' Quirosarinquè inachachin oshahuanpi. Canpitanta' co noyahuè' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahuè', chiminatoma', parisotomiatarama'," itèrin Quisosori.

Nara co nitèrinsohuè'

⁶ Ina quèran iso pènènto nanan sha'huitèrin: "A'na quèmapi iminènquè iquirá naranta' sha'nin. Papotahuaton a'shinaonahuè', hua'qui' co nitèrinhuè'.

⁷ Ina quèran inpriatonèn itèrin: 'Iso huayo napoonin. Nani a'shinaonahuè', cara pi'ipi co manta' nitèrinhuè'. A'nèquè'. ¿Ma'marèta' topinan huanirin?' itopirinhue',

⁸ 'Ama sinioro ipora a'nèquèsohue'. A'na pi'ipira' tananpitèquè'. Iso pi'ipi noya pacarapirahuè. Apono acotarahue' noya nitacaso marè'.

⁹ Iso pi'ipi nitapon nimara. Co nitohuachinhue', sha'huitoco a'nèchinquèn, itèrin inpriatonèni," ténin Quisoso.

Chinoto tahuèri apia anoyatèrinso'

¹⁰ Chinoto tahuèri nanihuachina, niyontonpiso pèiquè pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

¹¹ Inaquè a'na sanapi quènanconin, apia nininso'. Sopai nohuanton, nani shonca posa pi'ipi monconpirin. Co nanitèrinhuè' no'tèpicaso'.

¹² Quisosori quènanahuaton, pèrarin. Huècapaihuachina:

—Nani imoya noyatèran, itèrin.

¹³ Sè'huapihuachina, a'naroáchin no'tèquèn huanirin. "¡Ma noyacha Yosèso' ni'ton, anoyatèrinco paya!" ténin.

¹⁴ Niyontonpiso pèi' hua'anso nipirinhue', no'huitèrin. Chinoto tahuèri anoyatèrin ni'ton, naporin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—Saota tahuëri sacatacaso' ya'huërin. Naporo' huëco' anoyatinguëmaso marë'. Chinoto tahuëriso' co noyahuë' anoyatacaso', itërin.

¹⁵ Quisosori natanahuaton, itapon:

—Canpitaso' nonpintënguëma'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Ohuaca', mora, inapita pë'tahuahuatama', chinoto tahuërinta' i'quiritërama'. I'sha ya'huërinquë quëparahuatoma', o'shitërama'.

¹⁶ Iso sanapiso nipirinhue' Yosë piyapinën niponahuë', hua'qui' parisitërin. Nani shonca posa pi'ipi Satanasëri aparisitopirinhue', ipora huarë' nicha'ërahuë. Chinoto tahuërinta' anoyatacaso' ya'huërin tënahuë. ¿Ma'ta' canpitaso' yonquirama'? itërin.

¹⁷ Natanahuatona', inimiconënpitaso' tapanpi. A'napitariso nipirinhue', pa'yatopi: “¡Ma noyacha Quisoso nanitaparin paya!” topi.

Mostasaraya pochin nininso'

(Mateo 13.31-32; Marcos 4.30-32)

¹⁸ “¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'? topiramahuë'. A'na pënënto nanan sha'huitanta'inquëma' canpitanta' nitotacamaso marë'.

¹⁹ Mostasaraya pochin ninin. Ya'pirin hua'huishin niponahuë', iminquë sha'patëra, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, inairaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin,” tënin. (Inapochachin ya'nan nipon, caraichin piyapi Yosë imapirinhue', a'na tahuëri hua'huayätërahuë imasapi huachi.)

Pan ahuëpocatërinso pochin nininso'

(Mateo 13.33)

²⁰ Ina quëran itantarin: “¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'?

²¹ Pan ahuëpocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cato shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuëpocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotërin, pan huëpocatërin huachi,” tënin Quisoso.

Ya'coana pochin nininso'

(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ina quëran nisha nisha ninanoquë pa'sahuaton, a'chintëra'piarin. Quirosarinquë huarë' pa'sarin.

²³ A'chintohuachina, a'na quëmapiri itapon:

—¿Onpo piyapita' cha'ëpona'? ¿Caraichin nimara ti? itërin.

²⁴ —Yosë huëntonën pëi pochin ninin. Ya'coananënso' yamianasha. Na'a piyapi'saso' yaya'conpirinhue', co noyahuë' cancantatona', co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Canpitaso nipirinhue' ipora chachin ya'conacamaso' nohuantoco'. Ama hua'quicosohue'.

²⁵ A'na tahuëri hua'anëni ya'coananën oncotarín huachi. Naporo huarë' aipiran huani-rahuatoma', yaya'conpiramahuë'. “I'soatocoi Sinioro,” tosapiramahuë', co nohuantarinhue'. “Co nohuítëranquëmahue'. Co canpitaso' piyapinëhuëpitanquëmahue',” itaringuëma'.

²⁶ “Co'ta nohuítërancoi. Quëmaro'coi coshatërai, o'orai. Quiyataquë a'chinan,” tosapiramahuë'.

²⁷ “Co' mini nohuítëranquëmahue'. Co noyahuë' ninama' ni'ton, co piyapinëhuëpitanquëmahue'. Paco huachi,” itahuatënguëma', a'paaringuëma'.

²⁸ Parisitopiquë pa'sahuatoma', na'nëarama', chiniquën parisitarama'. Apraan, Isaco, Cacopo, pënëntona'piro'sa', inapita Yosë hua'anëntërinquë ya'huërapí, ni'sarama'. Canpitaso nipirinhue' co ya'conamahuë' ni'ton, sëtarama'.

²⁹ Nisha nisha parti quëran huëcatona', Yosë ya'huërinquë ya'conapi. Inaquë noya coshatëresó pochin nóya ya'huërapí.

³⁰ A'naquënso' ipora co piyapi'sari noya ni'pirinhue', a'na tahuëri Yosëri nóya ni'sarin. A'naquënso' nipirinhue' ipora piyapi'sari noya ni'pirinhue', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisosori.

Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiaton, sëtërinso'

(Mateo 23.37-39)

³¹ Naporo' a'naquën parisioro'sa' Quisosoquë huë'pi.

—A'naroáchin ta'aque'. Irotisë yatëparinquën, itiipi.

³² —Inca. Co yapa'nahuë'. Irotisëso' pa'pi nonpintë'. Paaton, sha'huitonquë'. Nani Yosë sha'huitërinco ma'sha nica'huaso'. Iporaso' ina natëto, sopairo'sa' a'parahuë. Na'a cania'piro'sa' anoyatarahuë. Cara tahuërichin pochín pahuanarin tiquia'huaso'. Ina sha'huitonquë' nitochin.

³³ Inaso napotopirahuë', ipora tahuëri chachin pipito tashira aquëtëran Quirosarinquë nincana'huaso' ya'huërin. Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' inaquë pënëntopirinhue', tëpapi. Inaquë canta', tëpainacoso ya'huërin, tënin.

³⁴ Ina quëran itantarin: “¡Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita yonquiatënuëma', chiniquën sëtërahuë! Na'a pënëntona'piro'sa' Yosë a'patërinquëma' pënëinënuëmaso marë'. A'papirinhüë', tëparama'. A'naquën na'piquë të'yaratoma', tëparama'. Ya'ipinquëma' nosoroatënuëma', na'aro' yacatahuapiranquëmahüë', co ca tëranta' nohuantëramacohüë'. Atari hua'huin to'cohuëtërinso pochin yapa'poyapiranquëmahüë', co nohuantëramacohüë'.

³⁵ Napoaton Tata Yosë patarinquëma'. Co huachi catahuararinquëmahüë'. Co huachi quënanaramacohüë'. O'manta'huaso' tahuëri huarë' quënantaramaco. Naporo': ‘¡Ma noyan-quëncha quëmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquën, itaramaco,’ itërin Quisosori.

14

Chinoto tahuëri anoyatantarinsó'

¹ A'na hua'ani Quisoso amatërin coshatapacaso marë'. Parisio quëmapi inaso'. Amato-huachina, inaquë pa'nin. Chinoto tahuëri ni'ton, a'napitarinta' ni'sapi sha'huirapicaiso marë'.

² Naporo' a'na cania'pi Quisosoquë huë'nin, panca pomatërinso'.

³ Cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapita notëërahuaton, Quisosori itërin:

—¿Noya chinoto tahuëri cania'pi anoyatacaso' tí? ¿Ma'ta' tënama' canpita? itërin.

⁴ Natanahuatona', ta'tápi. Co manta' topihuë'. Co a'panitohuachinaraihuë', cania'pi së'huarahuaton, a'naroáchin anoyatërin. —Noya paquë huachi, itërin.

⁵ Ina quëran piyapi'sa' pënëantarin.

—¡Hui'nama' posoquë pa'itohuachina, chinoto tahuëri nipirinhüë', a'naroáchin ocoirama'! Mora tëranta' pa'itohuachina, ocoirama'. ¿Co ocoiramahuë' nica? itërin.

⁶ Parisioro'saso nipirinhüë' tapanatona', co nanitopihuë' a'panitacaiso'.

Pita pochin nininsó'

⁷ Yacoshatohuachinara, na'a piyapi'sa' hua'an pirayan yahuënsëpi. “Hua'an pirayan huënsëhuato, chiniquën nanantona'pi pochin ni'sarinaco,” ta'tona', inaquë huënsëconpi. Ina ni'sahuaton, Quisosori itërin:

⁸ —Natanco iyaro'sa' pi'pian pënëinquëma'. Quëmapi yasa'apachina, nipayarinsopita amatërin coshatapacaiso marë'. Inaquë amatohuachinquën, ama hua'ano'sa' pirayan huënsëquësohuë'. Taponá' a'na quëmapi chini chiniquën nanantërinso' huë'sarin.

⁹ Huë'pachin, hua'an itarinquën: “Po'shaquë', iso quëmapi huënsë'in. Pasëquë tëranta' huënsëconquë',” itohuachinquën, tapanaran.

¹⁰ Napoaton amatohuachinquën, co'inquë huënsëquë'. Hua'an huë'pachin, noya nontarinquën. “Huëquë' iyasha, isëquë noya huënsëiquë',” itohuachinquën, ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinquën.

¹¹ Inapochachin “Caso' noya noyaco,” topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhüë', sano piyapi nipatama', Yosë noya noya acoarinquëma', itërin.

¹² Ina quëran péi' hua'anën pënënaton, itantarin:

—Ca'painenquënsó marë' piyapi amatohuatan, ama quëmopinënpita, amiconënpita, inapitaráchin amatëquësohuë'. Ma'huano'sa' amatohuatan, inapitanta' amataantahuachinënuën, i'huëretarinënuën.

¹³ Sa'ahuario'sa', apiaro'sa', sonpacharo'sa', somaraya nininsopita, inapitanta' nosoroaton, amatëquë'.

¹⁴ Ina quëran noya cancantaran. Inapitaso' co nanitopihuë' amatanta'inënuënso'. Co i'huëretopirinënuënhüë', Yosëso' i'huëretarinquën. Noya ninan ni'ton, ayaro' tahuëri ananpitaantahuachinquën, acanaarinquën huachi, itërin.

Yosëri amatërinso'pita

(Mateo 22.1-10)

¹⁵ Inaquë coshataso', a'naso' natanahuaton, Quisoso itapon:

—Yosë chachin hua'anëntohuachinpoa', nóya coshatarihua'. Noya noya cancantarihua', itërin.

¹⁶ Napotohuachina, pënënto nanan sha'huitërin.

—A'na quëmapiri na'a piyapi'sa' amatërin ca'pacaiso marë'.

¹⁷ Tahuëri nanihuachina, inpriatonën a'parin sha'huitantacaso marë'. “Huëco huachi. Nani cosharo' tamarin,” itërin.

¹⁸ Nani amatopirinhüë', co huachi nohuantopihuë'. “Co'chi nanitëraihuë' paya,” toconpi a'naya a'naya. “No'pa' pa'anahuëso' nicapo pa'sarahuë. Napoaton co nanitërahuë',” tënin a'na'.

¹⁹ “Shonca toro pa'anahuë asacata'huaso marë'. Inapita tënipo pa'sarahuë. Napoaton co ipora nanitërahuë',” tënin a'nanta'.

²⁰ “I'huara sa'arahüë. Napoaton co canta' nanitërahuë',” tënin a'nanta'.

²¹ Napotohuachinara, inpriatosi ayanahuaton hua'anèn sha'huitiirin. "Co huachi no-huantopihuè'," itèrin. Natanahuaton, no'huitèrin. "Manóton paantaquè'. Cachiquè tèranta' paaton, piyapi maconquè'. Sa'ahuario'sa', apiario'sa', somaraya nininsopita, sonpacharo'sa' inapita maconquè'," itèrin. Itohuachina, pa'sahuaton, macontarin.

²² Huénantarahuatón, sha'huitiantarin. "Nani maconpirahuè'. Ipóra huanta' pahuanarin piyapi'sa' nancaso'," ténin inpriatonèn.

²³ "Ninano quèran pipirahuaton, macoantaquè'. Nisha nisha ira pa'taton, sha'huitonquè' huè'ina'. Imino'saquè' huarè' paaton, maconquè'. Na'a piyapi'sa' nohuantèrahuè'.

²⁴ Ya'nán amatèrahuè'sopitaso', co huachi ca'painacoso' nohuantèrahuè' ni'ton, inapoco'," itèrin hua'ani, ténin Quisoso.

*Sacai' imacaso'
(Mateo 10.37-38)*

²⁵ Ina quèran Quisoso paantarin. Na'a piyapi'sari imasapirinahuè', tahuèrètuatuaton, itapon:

²⁶ "Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', inapita co onpopinchin nosorocaso' ya'huèrinhuè'. Sa'ama', hui'nama', iyaparima', oshiparima', inapitanta' co onpopinchin nosorocaso' ya'huèrinhuè'. Canpitaora nohuantèramasonta' naniantatoma', casáchin imaco huachi. Co na'con na'con nosorohuatamacohuè', co tèhuèenchachin imaramacohuè'.

²⁷ Imapatamaco, a'napita aparisitarinènguèma'. Yatèpapirinènguèmaonta', imamiatoco. Corosèquè chiniquèn parisitèrè'. Inapochachin canpitanta' imapatamaco, aparisitarinènguèma'. Co ahuantohuatamahuè', co tèhuèenchachin imaramacohuè'.

²⁸ Ni'co' iyaro'sa'. A'na quèmapi panca tori yanipachin, co a'naroáchin nininhuè'. Ya'ipi pa'tèrinso'ton yonquirin.

²⁹ Ina quèran coriquinèn nanihuachina, pèiarin huachi. Co coriquinèn nanihuachinhuè', co pèirinhuè'. Patomaíchin a'canin naporini, a'napitari tèhuaitonahuè'.

³⁰ Ni'co'. Panca yapèpipirinhuè', co nanitèrinhuè' a'canacaso', ichitonahuè'.

³¹ Isonta' yonquico'. A'na copirno ya'huèrin, shonca huaranca sontaro'sa' camairinso'. Inimiconènso nìpirinhuè', cato shonca huaranca sontaro'sa' camairin. Ina napo' huè'pachinara, co a'naroáchin ahueápon pa'sarinhuè': 'Sacai' minsécaso', ta'ton, yonquirárin.

³² Co nanitochináchinhuè' nìpachina, comisionèn a'parin nanan anyotacaso marè'.

³³ Inapochachin pènènanquèma'. Sacai' imamancoso', ténahuè'. Napoaton noya yonquiatoma', imaco. Casáchin yonquihuatuamaco, tèhuèenchachin noya imasaramaco," ténin Quisoso.

*Yamora pochin nininso'
(Mateo 5.13; Marcos 9.50)*

³⁴⁻³⁵ Ina quèran taantarin: "Yamora noya acashicaso' nìponahuè', chiminpachinaso co huachi cashirinhuè' nì'ton, co huachi ma'marè tèranta noyatèrinhuè'. Topinan tè'yatèrè'. Huèratèhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itèrin Quisosori. (Canpitanta' co noya cancantohuatamahuè', co Yosè nohuantarinquèmahuè' tapon naporin.)

15

*Ohuica chihuèrinso pochin nininso'
(Mateo 18.10-14)*

¹ Nisha nisha piyapi'sa' huè'pi Quisoso natanacaiso marè'. Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'sa', oshahuano'sa' itopiso', inapitanta' huè'pi.

² Ina nì'sahuatona', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitari no'huipi.

—¿Onpoatonta' Quisoso oshahuano'sa' pa'yatèrin? Inapitarè' coshatarin, co napocasohuè' nìpirinhuè', toconpi.

³ Ina natanahuaton, Quisosori iso pènènto nanan sha'huitèrin ayonquicaiso marè':

⁴ "A'na quèmapi pasa ohuicaro'sa' pè'tahuaton, ya'ipiya nosororin. A'naya tèranta' chihuèhuachina, yonípon pa'sarin. A'napitaso' pastoquèranchin patahuaton, hua'qui' yonissarin. Quènanahuè' huarè' yonissarin.

⁵ Quènanahuaton, pa'yatèrin. Pitènhuaton, quèmantarin.

⁶ Pèinènguè canquiantahuachina, nìpayarinsopita, ya'cariya ya'huèpisopita, inapita sha'huitèrin. 'Ohuicanèhuè' chihuèpìrinhuè', quènanahuè'. Ina marè' nòya cancantahua', itèrin.

⁷ Inapochachin Yosè nì'ninpoa'. Noya piyapi ya'huèhuachin, Yosèri noya nì'sarin. Nìpirinhuè', oshahuano'santa' nosororin. A'naya tèranta' co noyahuè' yonquirinso' naniantohuachin, Yosè ya'huèrinquènta' capa cancantomiatapi," itèrin Quisosori.

Coriqui ayatërinso'

⁸ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitantarin: "A'na sanapi shonca coriqui prata quëran nininso' ya'huëtopirinhue', a'nara' ayatërin. Nanparin i'chinpitahuaton, noyá huitëtërin. Quënanahuë huarë' yonisárin.

⁹ Quënanahuaton, nipayarinsopita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita sha'huitërin. 'Coriquinëhuë ayatopirahuë', quënanahuë. Ina marë' noya cancantahua', itërin.

¹⁰ Inapochachin a'na piyapi tëranta' co noyahuë' yonquirinsopita naniantohuachin, anquëniro'santa' noya cancantapi," itërin.

Oshahuana'pi huëantarinsó'

¹¹ Ina quëran Quisosori itaantarin: "A'na quëmapi cato' hui'ninpita ya'huëtopirinhue',

¹² hua'hua nininsoari pa'pin itërin: 'A'na tahuëri ya'ipi ma'shanënpita iyahuëro'co patomatarancoi. Caso nipirinhue' apira nohuantërahuë. Ipora tata quëtóchanco, topirahuë', itërin. Itohuachina, patoma ma'shanënpita quëtërin.

¹³ Cara tahuëri quëran pochin hua'hua nininso' yapipirin. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarinso' masahuaton, aquë pa'nin. Inaquë no'pirárin, nansarárin, monshihuanárin. Na'a coriqui quëparinso' i'quirin.

¹⁴ Nani ya'ipi i'quihuachina, inaquëso' tanarotopi ni'ton, co manta' capacaso' ya'huërinhuë'. Inanta' tanarin.

¹⁵ Napoaton a'na patronquë pa'nin. 'Canta' sacachi, topirahuë', itërin. 'Noyahua'. Sacatëquë' nipachin,' itahuaton, pastoquë a'parin coshinënpita a'paicaso marë'.

¹⁶ Inaquë paaton, coshiro'sa' a'cararin. Tanaton, coshi ca'ninso' tëranta' nayapirinhue', co incari quëtërinhuë'.

¹⁷ Ina quëran yonquirin. '¡Ma'huántacha ninahuë paya! Tata piyapinëpitaso' noya coshatapi. Caso nipirinhue' tana yatëparinco ta'a.

¹⁸ Paato, tatahuë nonchi: "Co noyahuë' tata ninahuë. Nonpintëranquë. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë.

¹⁹ Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë'. Piyapinë pochin tëranta' ni'co," ichi,' tënin yonquinëquë.

²⁰ Ina quëran pa'pin ya'huërin'pa' paantarin.

Ya'caritëriahuaso', aquë quëran pa'pini quënanin. Quënanahuaton, na'con nosoroaton, ta'aparin. Iporahuaton, apinorin.

²¹ 'Co noyahuë' ninahuë' ninahuë, tata. Nonpintëranquë. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë. Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë', itërin pa'pin. ²² Napotopirinhue', pa'piniso' na'con nosororin. Piyapinënpita camairin. 'Manóton paatoma', noyápiachin nininso' maconahuatoma', a'motoco'. Po'moitërantá' noyápiachin nininso' po'motoco'. Sapatëntá' matonquë' po'moin.

²³ Ina quëran toroa'hua amoshin nininso' ma'toma', tëpaco' ca'ahua'. Capa cancantatëhua', pita niahua'.

²⁴ Iso hui'nahue chiminin pochin niponahuë', iporaso' ya'noantarin. Ayatë pochin nipirinhue', iporaso' niantarahuë', itërin. Ina quëran pita nisapi.

²⁵ Paninanso nipirinhue', iminquë sacatërin quëran huëntararin. Pëiquë ya'caritëriahuaso', mosica pi'nirapiso natanin. Nansatona', capa cancantapi.

²⁶ Natanahuaton, piyapinë përarin: '¿Onpoatonta' pita nisapi?' itërin.

²⁷ 'Co'ta iya'hua huënantarin. Noya canquintarin ni'ton, tatari pa'yatërin. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatërin capacaso marë', itërin.

²⁸ Ina natanahuaton, no'huitërin. No'huitaton, co yaya'coninhue'. Pa'pini pipirahuaton, itërin: 'Huëquë' conpa capa cancantahua', itopirinhue'.

²⁹ 'Inca tata. Na'a pi'ipi quëma marë' chiniquë sacatërahuë. Sha'huitohuatancora, ya'ipiya natëranquë. Napoaponahuë', co caso' chipo tëranta' quëtërancohuë' amiconëhuënpita amatahuato capa cancanta'huaiso marë'.

³⁰ Iso hui'nanso nipirinhue', aquë paaton no'piárin. Monshihuanárin. Coriquinë quëtëpiranhue', ya'ipi i'quirin. Ina quëran huënantahuachina, quëmari nosoroaton, pa'yatëran. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatëran coshatacaiso marë', itërin.

³¹ Napotohuachina, pa'pini itërin: 'Nosororancuë mini conpa. Quëmaso' co ya'huincaranhuë'. Ya'ipi ma'shanëhuënpita quëchinquë. Ya'ipiya quëmaquë nisarin.

³² Iya'huaso nipirinhue', nani huënantarin. Chiminso pochin niponahuë', ya'noantarin. Ayatëreso pochin nitopirëhuahuë', niantarëhua'. Ina marë' noya cancantacaso' ya'huërin,' itërin pa'pini," tënin Quisosó.

¹ Ina quèran ca'tano'sanènpita a'chintantaton, itapon: "A'na ma'huan ya'huèrin. Inprian-tonèn chiniquèn nanan quètèrin piyapinènpita camaicaso marè'. Inari asacatèrin. Chiniquèn nanantaton, nihipiso' ninshitérin. Inaso nipirinhue', nonpintaton, inaora marè' coriqui masarin ni'ton, sha'huirapipi.

² Ma'huanso' natantahuaton, amatèrin. 'Quèmaso' nonpintaranco natantèrahuè. Coriqui quètèranquènso' quèmaora marè' manan ni'quèhuarè', ocoiaranquèn. Ya'ipi nihuirincoso' ninshitoco nitochi, itèrin.

³ Inprianonènsa' pipirahuaton, yonquirarin. '¿Ma'cha onpo'i nicaya? Hua'anèhuè ocoiar-inco. Co nanitèrahuè' chiniquèn sacata'huaso'. Naporahuaton, tapanato, co nohuantèrahuè' coriqui topinan ma'pata'huaso'.

⁴ Na'a quèmapi'sa' hua'anèhuè nihipi. Iporaso' inapita catahuarahuè. Ina quèran hua'anèhuè ocoihuachinco, inahuanta' catahuarinaco nampica'huaso marè'; ténin yon-quiaton.

⁵ Naporahuaton, co'huara hua'ani ocoiyatèrasohuè', nihiutopisopita amatèrin. A'naya a'naya huè'pi. A'naso' huè'pachina, natanin. '¿Onpota' hua'an nihuiran?' itèrin.

⁶ 'Pasa rata toma' ma'parahuè ni'ton, ina nápo' nihuirahuè, itohuachina, 'Inta nipachin, nihiutèranso quirica masahuaton, a'natèrápo shoncaichin ninshitantaquè', itèrin.

⁷ Ina quèran a'nanta' huè'nin. Huè'pachina, '¿Onpota' quèmantá' nihiutèran?' itèrin. 'Trico ma'parahuè ni'ton, pasa costaro marè' nihuirahuè, ténin. 'Inta nipachin, Posa shon-caichin ninshitantaquè', itèrin. Inapotèra'piaton, na'a amiconènpita catahuarin ama na'con pahuèrètacaiso marèhuè'.

⁸ Hua'ani natantahuaton, amataantarin. 'Naquèranchin nonpintantaranco. Nipirinhue', "ma noyacha yonquiran paya," ténahuè, itèrin hua'anèni. Ni'co' iyaro'sa. Na'a piyapi'sa' co noyahuè' nipisopita noya yonquipi inaora canacaiso marè'. A'naquèmaso nipirinhue', imapiramacohue', co onpopinchin yonquiramahuè' noya nicacamaso marè'.

⁹ Coriqui ya'huètohuachinquèma', ama canpitaoráchin i'quicosohuè'. A'napi pahuan-tohuachina', quètoco'. Inapohuatama', Yosè'pa' noya ni'sarinquèma'. Chiminpatama', Yosè inápaquè quèpantarinquèma'. Coriquinèma' patopiramahuè', inatohua' noya noya ya'huècontarama'.

¹⁰ Ni'co' iyaro'sa. Hua'anèma' sha'huitohuachinquèma', natècamaso' ya'huèrin. Pi'pian tèranta' sha'huitopirinquèmahue', natèhuatama', noya ni'sarinquèma'. Chini chiniquèn nanan quètèrinquèma'. Co'so' natèhuatamahuè', co chiniquèn nanan quètèrinquèmahue'. 'Nonpintarinco', ta'ton, co huachi natèarinquèmahue'.

¹¹ Ya'ipi coriquinèma' canpitaora marè' i'quihuatama', co insonta' inápaquè acanarin-quèmahue'.

¹² Iporaso' Yosè nohuanton, ma'sha, coriqui, inapita ya'huètèrinquèma'. A'naninquèmaso pochin quètèrinquèma'. Topinan quèran i'quihuatama', co manta' Yosè'pa' canami-ataramahuè'.

¹³ Cato' patron camaihuachinquèma', co nanitèramahuè' cato chachin natècamaso'. A'naso' nohuantatoma', noya natèarama'. A'naso nipirinhue' co onpopinchin nohuantatomahuè' co natèaramahuè'. Inapochachin canacamasoáchin yonquihuatama', co nani-taramahuè' Yosè natècamaso'. Coriquiráchin cancantohuatama', co Yosè natèaramahuè'," itèrin Quisosori.

¹⁴ Parisioro'sa' coriquiráchin cancantopi. Napoaton Quisoso a'chininso' natanahuatona', tèhuapi.

¹⁵ Tèhuapirinhue', Quisosori itèrin: "Canpitaso' Yosè imaramaso pochin nipomarahuè', co tèhuènachachin imaramahuè'. Nonpinama'. Yonquiramaso chachin Yosè nitotèrin. Piyapi'sa' noya ni'pirinènhue'mahuè'. Cancanèma quèranso yanonpinama' ni'ton, Yosè co pi'pian tèranta' noya ni'sarinquèmahue'," itèrin.

Yosè quiricanèn quèran pènèninpoaso'

¹⁶ Ina quèran tantarin: "Íraca Moisésè, pènèntona'piro'sa', inapita pènèntopi nani ma'sha natècaso'. Ina quèran Coansha Paotista huè'pachina, noya nanan sha'huirin Yosè hua'anèntèrinquè ya'conacaiso marè'. Yaya'conpispitaso' chiniquèn cancantatona', ya'conapi.

¹⁷ Quiricanèn quèran Yosè no'tèquèn pènèninpoa'. Isoro'pa', pi'iro'tè', inapita ta'huantapirinhue', ya'ipi Yosè nanamènso' ya'huèmiatápon. Co a'na hui'sharinso tèranta' topinan quèran ninshitopihue' ni'ton, ya'ipi naniarin," ténin.

Sa'ahuano'sa' pènèninso'

(Mateo 19.1-12; Marcos 10.1-12)

¹⁸ Ina quëran Quisosori pënëantarín: “Co sa'ama' tē'yatamaso' ya'huërinhuë'. Noya nich-inpitacaso' ya'huërin. Napoaton sa'ama' tē'yatama', a'na sanapi maantahuatama', oshahuanarama'. Monshihuaninso pochín Yosë ni'sarínquëma'. Insosona ina sanapi so'ini tē'yatërinso chachín maantahuachina, inanta' monshihuaninso pochín Yosëri ni'sarin,” itërin.

Ma'huan parisitërinso'

¹⁹ Ina quëran itaantapon: “A'na ma'huan ya'huërin. Nani ma'sha ya'huëtërin. Morín pa'ton nininso' a'morín. Noyápiachín a'moton, nani tahuëri pita pochín nicaton, nóya coshatërin. Co manta' pahuantërinhuë'.

²⁰⁻²¹ A'na quëmapinta' inaquë ya'huërin, sa'ahua nininso'. Nasaro itopi. Apia ni'ton, co nanitërinhuë' sacatacaso'. Ma'sha topinan ma'pataton, nanpirin. Ma'huan pëinën aipiran acopi. Ya'coanaquë huënsëarin. Tanaton, ma'huan pë'sotërinso tëranta' nayapirinhuë', co manta' quëtöpihuë'. Ta'taráchin niconin ni'ton, ni'niraro'sari huëcatona', irotiipi.

²² Napoín quëran Nasaro chiminín huachi. Chiminpachina, Yosë'pa' anquëniro'sari quëparin. Apraan pantarinquë chachín pantarin. Ina quëran ma'huaonta' chimininpachina, pa'pitopi.

²³ Parisitopiquë paaton, parisitárin. Në'përahuaton, aquë quëran Nasaro quënanin. Tata Apraanë' ya'huëarin.

²⁴ Napoaton chiniquë përarín: ‘¡Tata Apraan, nosoroco canta! Pënquë parisitárahüë. Nasaro a'patimaco i'sha pi'pian tëranta' api'nichinco,' itopirinhuë'.

²⁵ ‘Co'chi nanitërahüë paya. Ni'quë'. Quëmaso' nanpipon, nani ma'sha ya'huëtöpirinquënhüë', inasáchin yonquiran ni'ton, iporaso' parisitáran. Nasaroso nipurinhuë' nanpipon, parisitápirinhuë', iporaso' noya ya'huërin huachi.

²⁶ Naporahuaton, Yosë'pa' pa'patëra, co onporonta' pipirëhuë'. Inapochachín parisitopiquënta' pa'patëra, co onporonta' Yosë'pa' pa'nëhuë'. Panca tahuan ya'copitërinso pochín ni'ton, co nanitërhüë' pëntonacaso', itërin.

²⁷⁻²⁸ Napotopirinhuë', itantarín: ‘A'natërápö iyahuëpita ipora ya'huërapí. Nasaro a'paquë' tatahuë pëinëquë iyahuëpita pëñëncasö marë'. Caso' parisitápato, co nohuantërahüë' isëquë huëcacaiso', itërin.

²⁹ Napotöhuachina, Apraani itërin: ‘Co'ta Yosë quiricanën ya'huëtöpi. Inaquë Moisésë, pëñëntona'piro'sa', inapita ninshitöpi nontatona' nitotacaiso marë'. Inapita natëina', itërin Apraani.

³⁰ ‘Nani nontaponaraihuë', co natëpihuë'. Nipurinhuë', chiminínso' nanopiantahuaton, pëñëncönpachín, natëpona' nimara. Co noyahuë' yonquipisöpita naniantatona', Yosë tahuëretantapona' nimara, topirahuë', tënin.

³¹ ‘Co Yosë quiricanën natëhuachinahuë', chiminínson'ta' nanopiantapirinhuë', co onporonta' natëapihuë', itërin Apraani,” tënin Quisoso.

17

Anishacancantöpisöpita

(Mateo 18.6-7, 21-22; Marcos 9.42)

¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita pëñëantarín. “Nisha nisha ma'sha ya'huërin anishacancantiinpoaso'. Nipurinhuë', anishacancantona'piso' pa'pi co noyahuë' ni'ton, jma'huantacha nisarín paya! Ina marë' Yosëri chiniquëñ ana'ntarin.

² Co'huara hua'huaro'sa tëranta' anishacancanchátërasohüë', marëquë chimiitërin naporiní, noya noya niitonhuë'. Pancara'piquë a'sonconotahuatona', tē'yaitöpi naporiní, co aquëtë' oshahuaintonhuë'. A'naquënta' imasapirinacohüë', co chiniquëñ cancanchatërapihuë'. Hua'huaro'sa' pochín cancantöpi. Inapita anishacancantöhuachina', Yosëri ana'ntarin.

³ Napoaton, ni'cona a'napita anishacancantötama'.

A'na piyapi ma'sha onpotöhuachínquëma', pëñëncö'. Naporinso marë' sëtöhuachina, nanan anoyatoco'.

⁴ A'na tahuërimarëächín canchisëro' napotöpirinquëmahuë', canchisëro chachín: ‘Co noyahuë' ninahuë' ni'ton, sëtërahüë', itöhuachínquëma', nanan anoyataantaco'. Co onporonta' no'huicaso' ya'huërinhuë',” tënin.

Ya'ipi cancanënpöa quëran natëcaso' ya'huërin

⁵ Ina quëran ca'tano'sanënpitari itöpi:

—Catahuacoí Sinioro, Yosë noya noya natë'i, itöpi.

⁶ —Mostasa ya'pirin hua'huishín ninin. Ina pochín pi'pian tëranta' Yosë natëtöma', nontöhuatama', noya catahuarínquëma'. “Yosë nohuanton, iso nara no'pa quëran pipirahuaton,

marëquë pa'in," tënama' naporini, pa'itonhuë'. "Yosë no'tëquën nontërinco," topatama', sacai' nininso' nanitaparama', itërin.

Yosë marë' sacatacaso' ya'huërinso'

⁷ Ina quëran itantarin: "Patron ya'huëhuachina, piyapinën camairin. Camaihuachina, iminënquë sacatërin. Pë'tahuanënpitanta' a'pairin. Nani sacatohuachina, imin quëran huënantahuachina, patroni a'naroáchin a'carin, ¿topiramahuë' ti?"

⁸ Co naporinhuë'. Patron'ton yacoshatërin. Napoaton piyapinën sha'huitërin. 'Cosharo' niquë'. Ina quëran nitaparahuaton, o'huintoco ca'i. Nani coshatohuato, o'shitoco, itërin. Nani coshatohuachina, naporu huarë' piyapinënso' coshatërin.

⁹ Piyapinën camairin ni'ton, natërin. 'Ma noyanquën ni'ton, natëranco. Ina marë' "Yosparinquën," co itërinhuë'.

¹⁰ Canpitanta' iyaro'sa', Yosë sha'huitohuachinquëma', natëco'. Nani natëhuatama': 'Topinan piyapinënpoa' ni'tëhua', natërhua', nitoco'. Ya'ipiya natëcamaso' ya'huërin," itërin Quisosori.

Chana caniori maninsopita anoyatërinso'

¹¹ Ina quëran Cariria parti na'huëtahuaton, Quirosarinquë pa'sarin. Samaria yonsan ya'cariya pa'nin.

¹² Inaquë paaton, a'na ninanoquë canconin. Canconpachina, shonca quëmapi'sa' chana caniori maninsopita quënanconin. Inapitaso' aquëmiáchin huanirahuatona',

¹³ chiniquën nontopi:

—¿Quiyanta' Maistro nosoroatoncoi anoyatocoi topiraihuë' itopi.

¹⁴ Napotohuachinara, ni'sahuaton, itapon:

—Paatoma' corto hua'an noyatëramaso a'notonco', itërin. Napotohuachina, pa'pi.

Paaso', a'nanaya canio inquipi. Noyatopi.

¹⁵ A'nara': "Nani noyatërahuë," ta'ton, ayanquintarin. Iratapon pochin "¿Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!" tosarín.

¹⁶ Quisosoquë huënantahuaton, nantëntaquëchin isonquirin. Isonquirahuaton, "Yosparinquën, Sinioro," itërin. Samaria piyapi inaso'.

¹⁷⁻¹⁸ —Shonca ya'pi anoyatopirahuë', a'naíchin huënantahuaton, "Yosparinquën," itërinco. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë yonquirin. A'napitaso nipurinhuë' co "Yosparinquën," itërinacohuë', ténin.

¹⁹ Ina quëran itantarín:

—Huanirahuaton iyasha, noya paquë. Yosë natëran ni'ton, noyatomiatëran huachi, itërin.

Yosë hua'anëntarinso'

(Mateo 24.23-28, 36-41)

²⁰ Ina quëran Parisioro'sari huëcapairahuatona', itapona':

—¿Onporota' Yosë isoro'paquë hua'anëntarin? itopi.

—Yosë hua'anëntohuachin iyaro'sa', co a'ninquechin ya'noarinhuë'.

²¹ "Isëquë ya'huarin," co taponahuë'. "Pasëquë ya'huarin," co taponahuë'. Yosë hua'anëntohuachinquëma', ya'coancantarinquëma', itërin.

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita itantarín:

—A'na tahuëri iyaro'sa', panantarahuë. Naporu' nohuantaramaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'mantarahuë. "Manóton o'manta'in," tosapiramahuë', co naporu' quënanaramacohuë'.

²³ A'naquën yanonpintarinënuëma'. "Nani o'mantarin. Pasëquë ya'huarin," itarinënuëma' a'naquën. "Patoro'pa' ya'huarin, quiyaso' nitotërai," itarinënuëma' a'naquëonta'. Ina pochin nontohuachinënuëma', ama natëcosohuë'. Ama inapita imacosohuë'.

²⁴ A'nanaya o'mantararahuë. O'cori' huënsha' topachina, ya'ipi parti a'pintërin. Inapochachin a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco.

²⁵ Iporaso nipirinhuë' chiniquën parisita'huaso' ya'huërin. Na'a piyapi'sa' co nohuantarinacohuë'. No'huarianaco.

²⁶⁻²⁷ Iráca Noi pënëntopirinhuë', co natëpihuë'. Co natëtonahuë', topinan ya'huëcaisoráchin cancantopi. Coshatapi, o'osapi, sa'asapi, hui'ninpitanta' aso'yapi. Napoatona', co manta' Yosë yonquipihuë'. Noiso nipirinhuë', Yosë natëton panca nancha ninin. Nani tinihuachina, inaquë ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinahuë', a'nanaya panca pacon pa'sarin huachi. Naporu' ya'ipiya chimii topi. Inapochachin piyapi'sa' topinan ya'huaso', a'nanaya o'mantararahuë.

²⁸ Notonta' iráca Sotomaquë ya'huëpirinhuë'. Inaquë a'napitaso' topinan ya'huatona', coshatápi, o'osápi, nipa'antápi, ma'sha sha'sapi, pëiapi.

²⁹ Napoápirinahué', Noto pipihuachina, naporu tahuëri chachin Yosë nohuanton, inápa quëran pën a'paimarin. A'nanaya ta'huantopi.

³⁰ Inapochachin canta' a'na tahuëri Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'noantarahuë.

³¹ "Ina tahuëri nanihuachin, co ma'shanëmapita yonquicaso' ya'huaponhuë'. Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'sha macacaso marë tëranta' ya'concosohuë'. A'naroáchin ta'aco'. Iminquë ya'huëhuatama', ama pëinëmaquë paantacosohuë'. Topinan paco'.

³² Iráca Noto sa'in ma'shanënpita yonquiaton, co a'naroáchin ta'arinhuë'. Napoaton co cha'ërinhuë'. Ina yonquico'.

³³ Noya nanopicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanopiarama'. Chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, tëpapirinënaquëmaonta', noya noya nanopimiatontarama'.

³⁴ O'mantahuato, naporu' tashi' cato' piyapi ina pë'saraquëáchin huë'ësapirinahuë', a'nara' imarincó ni'ton, anquë'niri inápaquë quëpantararin. A'naso nipirinhuë' patarin.

³⁵ Cato sanapi shi'shi' pë'sanapirinhuë', a'nara' quëpantararin. A'naso nipirinhuë' patarin. [

³⁶ Cato quëmapí ina iminquëáchin sacatapirinahuë', a'nara' quëpantararin, a'nara' patarin,] ténin Quisoso.

³⁷ —¿Insëquëta' Sinioro napoapi? itopi.

—Ma'sharo'sa' chimpinpachina, tamëro'sari huëcapai, itërin. (O'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

18

Coisë naporinso'

¹ "Chiniquë'n cancantatë', apira apira Yosë nontacaso' ya'huërin," ta'ton, pënënto nanan sha'huítantarin ama amitona' a'pocaiso marëhuë'. A'chintaton, itapon:

² "A'na ninanoquë a'na coisë ya'huërin. Co manta' Yosë të'huatërinhuë'. Piyapi'santa' co nosororinhuë'.

³ Ina ninanoquë chachin a'na quëyoron ya'huëpirinhuë', inimiconëni na'con ihuarin. Napoaton coisëquë pa'nin. 'Paso' quëmapí ihuarincó. Sha'huítëquë' quëtanta'incó. Ana'intëquë', itopirinhuë', co nohuantërinhuë' catahuacaso'. Nani tahuëri paantahuaton, inachachin inachachin itantarin.

⁴ Hua'qui' coisëri co natëpirinhuë', napoin quëran ami ami natanin. 'Co' mini Yosë të'huatërahuë'. Piyapi'santa' co nosororahuë.

⁵ Iso quëyoronso nipirinhuë' apinincó. Apira apira huëcapaihuachincora, pinatanahuë. Co huachi ahuantërahuë'. Napoaton inimiconën ana'antarahuë', ténin.

⁶ Ni'co'. Coisë co noyahuë' niponahuë', napoin quëran quëyoron catahuarin.

⁷ ¡Yosëno nipirinhuë' nóya ni'ton, huayoninsopita na'con catahuarin! A'napitari aparisitoahuachina', Yosëri no'tëquë'n ana'intarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin ina nontopi ni'ton, catahuarin. Co naniantarinhuë'.

⁸ Tahuëri nanihuachin, a'naroáchin ana'intarin. Napoaponahuë' o'mantahuato, ¿na'a ya'pita'ma' natëarinaco quë'naimapo to?" itërin Quisosori.

Cato' piyapi Yosë nontopiso'

⁹ A'naquë'n piyapi'sa' ya'huëpirinahuë'. "Quiyasáchin no'tëquë'n Yosë natërai. A'napitaso' co quiya pochin natëpihuë'," toconpi. Napopirinahuë', inapita pënënacaso marë' Quisosori itërin:

¹⁰ "Cato' quëmapí Yosë chinotopiso pëiquë Yosë nontacaso marë' pa'pi. A'naso' parisio. Ananta' coriqui copirino marë' ma'patërinso'.

¹¹ Parisioso' huanirahuaton, sacaronquë Yosë nontërin: 'Tata Yosë, yanontëranquë'n. Caso' noyaco. Ina marë' noya ni'nanco ni'ton: "Yosparinquë'n," itëranquë'n. Co a'napita pochincohuë'. Co ihuatërahuë'. Co nonpinahuë'. Co monshihuanahuë'. Paso' quëmapí co noyahuë'. Caso nipirinhuë' co ina pochincohuë'.

¹² Nani simana catoro' ayonarahuë. Ya'ipi canarahuë quëran, diesmo quëma marë' acorahuë', itërin Yosë nontaton.

¹³ A'naso nipirinhuë' co ya'caritërinhuë'. Tapanaton, monshoárin. Oshanën marë' sëtërin. 'Tata Yosë, caso' oshahuanco. Nosoroatonco, oshanëhuë inquitoco,' itërin.

¹⁴ Ina oshanën inquitaton, Yosëri noya ni'nin. Parisioso' nipirinhuë', co noyahuë' ni'nin. A'napita nocanpatama', a'na tahuëri Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhuë': 'Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', noya acoarinquëma'," ténin Quisoso.

Hua'huaro'sa' nosororinso'

(Mateo 19.13-15; Marcos 10.13-16)

¹⁵ Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Së'huamotorahuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Hua'huaro'sa' quëpisopita ca'tano'sanënpitari yaa'papurinahuë'.

—Ama napotocoso'huë'. Quisoso apinama', itopi.

¹⁶ Quisosoris nipurinhuë' itërin:

—Tananpito' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacoso'huë'. Hua'huaro'sa' pochin cancantohuatama', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama'.

¹⁷ Tëhuëinchachin itëranquëma'. Hua'huaro'sa' a'naro'ochin yaimarinaco. Co'so' inapita pochin cancantohuatamahuë', co Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë', itërin.

Ma'huan yaimarinso'

(Mateo 19.16-26; Marcos 10.17-27)

¹⁸ Ina quëran a'na hua'ani Quisoso huëcapairin.

—Quëmaso' Maistro noyanquën, tënahuë. ¿Ma'ta' caso' nii nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itüirin.

¹⁹ —¿Ma'marëta' "Quëmaso' noyanquën" itëranco? Yosëichin noyaso'.

²⁰ Iráca pënëntërinso' nitotëran. "Ama sa'an tëhuananpitëquësöhuë'. Ama piyapi tëpaquësöhuë'. Ama ihuatëquësöhuë'. Ama nonpinapiquësöhuë'. Tata natëquë'. Mamanta' natëquë'." tënin Yosë iráca pënëntaton, itërin.

²¹ —Hua'huatapo quëran huarë' ya'ipi inapita natërahuë, itërin.

²² Ina natanahuaton, Quisosori itantarin:

—Isonta' Yosë nohuantërin. Paaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconquë'. Coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtonquë'. Ina quëran imaquico. Inapotohuaton, Yosë'pa' na'con canamiataran, itërin.

²³ Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuë'. "Hua'huayätërahuë ma'sha ya'huëtërinco," ta'ton, sëtërin. Sëtatón, pa'nin.

²⁴ Napohuachina, Quisosori itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi.

²⁵ Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyo panca masho ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ina quëran saca sacai' ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁶ Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Incha nica cha'ërë'poya? itopi.

²⁷ —Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëichin nanitërin anoyacancantinqüëmaso'. Ya'ipi nanitaparín, itërin Quisosori.

²⁸ —Ni'quë' Siniro, quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuëi patahuatoi, imasarinquën, itërin Pitrori.

²⁹ —Tëhuëinchachin iyaro'sa', nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosë catahuarinquëma', tënahuë. A'naquëma' Yosë hua'anëntërinso' a'chinacamaso marë' pëinëma', sa'ama', iyaparima', tatama', mamama', hui'nama', inapita patarama'.

³⁰ Ca marë' patohuatama', ipora chachin Yosë na'con na'con quëtantarinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama huachi, itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huitantarinso'

(Mateo 20.17-19; Marcos 10.32-34)

³¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, itantarin: "Iporaso', Quirosarinquë paantarëhua'. Inatohua' ya'huasëhua', Yosë quëran quëmapi nipurahuë', nani ma'sha onpotarinaco. Pënëntona'piro'sa' iráca ninshítotiposo chachin napotarinaco.

³² Hua'ano'sa' masahuatonaco, nisha piyapi'saquë yo'coaninaco. Tëhuuarinaco, no'huarinaco, ipitarinaco.

³³ Chiniquën huihuirahuatonaco, tëpararinaco. Napoaponahuë', cara tahuëriya quëran nantantarahuë', itërin.

³⁴ Natanaponarahuë', co nitotopihuë'. Ma'sona tapon naporinso' co yonquipihuë'.

Somaraya anoyatërinso'

(Mateo 20.29-34; Marcos 10.46-52)

³⁵ Ina quëran Quiricoquë ya'caritohuachina, a'na quëmapi quënanconin. Ira yonsanquë huënsëarin. Somaraya ni'ton, nani tahuëri inaquë huënsëaton, coriqui topinan ma'patárin.

³⁶ Na'a piyapi'sa' iratapi, natanaton: "¿Inta' huë'sarin?" topachina,

³⁷ "Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' huë'sarin," itopi.

³⁸ Ina natanahuaton, chiniquën nontërin:

—¡Nosoroco Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosoroco canta', itërin.

³⁹ Anaquën quëchitopisopitari natanahuatona', no'huipi. "Ta'tëquë'," itopirinahuë', aquëtë chachin chiniquën nontërin.

—Nosoroco Siniro. Quëmaso' Tapico' shinquën. Onpopionta' catahuaco, itantarín.

⁴⁰ Quisososo' chiniconahuaton, camaitërin quëcacaiso'. Quëshihuachinara:

⁴¹ —¿Ma'ta' iyasha onpochinquën? itërin.

—Anoyarayato Siniro canta' ni'chi, itërin.

⁴² —Noyapa'. Natëranco ni'ton, anoyarayataranquën, itërin.

⁴³ Itohuachina, a'naroáchin noya ni'tërin. "¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyarayatërinco paya!" ta'ton, Quisoso imarin. Piyapi'santa' pa'yataton', "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyarayatërin paya," topi.

19

Saquio anoyacancantërinso'

¹ Quiricoquë canconahuaton, ninano huáncana pa'sarin.

² Inaquë a'na ma'huan ya'huërin. Saquio itopiso'. Inaso', coriqui copirno marë' ma'patona'piro'sa' hua'anën ni'ton, chiniquën nanantërin.

³ Quisoso inaquë huë'pachina, na'a piyapi'sari yamotërapí. Saquionta': "Canta' Quisoso nohuichi," ta'ton, huë'pirinhuë'. Mo'copiya ni'ton, co nanitërinhuë' quënanacaso'.

⁴ Napoaton ta'arë'nachin piyapi'sa' na'huëtërahuaaton, naraquë nanpëconin. "Isëquëchin Quisoso huë'sarin," ta'ton, inaquë huënsëarin Quisoso nococaso marë'.

⁵ Quisososo' inaquë canconahuaton, në'pëconin.

—Iya Saquio, manóton nohuaraqüë'. Ipora tahuëri quëma pëinënuquë yacahuaranquën, itërin.

⁶ Napotohuachina, manorahuaton, nohuaraimarin. Pa'yataton, "Noya Maistro. Huëquë' ni'quico," itërin. Ina quëran pëinënuquë quëparin.

⁷ Piyapi'sari quënanahuatona', ninontapi. "¿Onpoatonta' oshahuan pëinënuquë yacahuatonin?" nitopi.

⁸ Saquioso nipirinhuë' Quisoso a'chininso' natanahuaton, noya natërin. Napoaton itapon:

—Nani ma'sha Siniro ya'huëtërinco. Ipora patoma sa'ahuaro'sa' quëtarahuë. Iráca a'naya a'naya nonpintato, ihuarahuëso' na'con na'con quëtantarahuë. A'na marëichin nipirinhuë', catapini quëtantarahuë, itërin.

⁹ Itohuachina, Quisosori itërin:

—Ipora tahuëri Yosë nicha'ërinquën. Sa'an, hui'nanpita, inapitanta' nicha'ërin. Apraan shinquën ni'ton, nicha'ërinquën.

¹⁰ Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahuë', chihuëpi pochín nipi. Inapita yonica'huaso marë' o'marahuë. Cancanëna' anoyacancanta'huaso marë' o'marahuë, ténin Quisoso.

Canacaso marë' coriqui quëtërinso'

¹¹ Na'a piyapi'sa' natanapi. Paatona', Quirosarinquë ya'caritërapí. "Ipora tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpoa huachi," topi. Napoaton Quisosori a'na pënënto nanan sha'huitërin:

¹² "A'na quëmapi aquë pa'sarin hua'an ya'conacaso marë'. Yapa'pachina, piyapínënpita nontërin: 'Inatohua' pa'pato, copirno chiniquën nanan quëtëtarinco naro'pa' hua'anënta'huaso marë'. Oshaquëran chiniquën nanan quëtöhuachinco, huënantarahuë', tosahuaton,

¹³ shonca inpriatonën amatërin. Huë'pachinara, a'naya a'naya coriqui quëtërin. Napopináchin quëtëra'piarin. 'Iporaso' aquë pa'sarahüë. Iso coriqui quëchinquëma' ma'sha pa'ánatoma', na'con na'con canacamaso marë', itërin. Itahuaton, pa'nin.

¹⁴ Piyapínënpitaso nipirinhuë' co nohuantopihuë'. No'huipi. Napoaton comisionënpita a'papi copirno sha'huitacaso marë'. 'Ina quëmapi co nohuantëraihuë' hua'anëntiincoiso'. Ama acoquësohuë', itoonpi.

¹⁵ Copirnosos nipirinhuë' co comisionënpita natëtonhuë', chiniquën nanan quëtërin. Napotohuachina, ya'huërinquë huëantarín. Canquirahuaton, inpriatonënpita amataantarín. Huë'pachinara, ¿Onpota' canarama?' itëra'piarin.

¹⁶ A'naso' huë'sahuaton, itërin: 'Ina nápo' coriqui siniro quëtëranco. Ma'sha pa'anato, nani shoncaro' aquëtë canarahüë', itërin.

¹⁷ 'Ma noya sacatëran. Natëranco ni'quëhuarë', hua'an aco'inquën. Shonca ninanoro'sa' hua'anëntaran', itërin.

¹⁸ Ina quëran a'na inpriatonën huë'pachina, itërin: 'Ina nápo' coriqui, siniro, quëtëranco canta'. Ma'sha pa'anato, a'natëraporo' aquëtë canarahüë', itërin.

¹⁹ 'Natëranco ni'quëhuarë', quëmanta' hua'an aco'inquën. A'natërápo ninanoro'sa' hua'anëntaran', itërin.

20-21 A'nanta' nipirinhue' huë'sahuaton, itërin: 'Quëmaso' sinioro, co nosororancoihuë' ni'ton, të'huatëranquën. Co sacataponahuë', canaran. Co sha'topiranhue', nitërinso' manan. Canahuato, topinan osëretarinco, ta'to, co sacatërahuë'. Ina nápo' coriqui quëtëranco'so' panioquë so'pinahuato, taparahuë. Ma'tana ya'huarin,' toconin.

22 'Quëmaso' co noyanquënhuë', chiroran. Co pi'pisha tëranta' natërancohuë'. Quëmaora nanamë quëran napotaranquën. Co sacataponahuë', canaran, ¿itëranco ti?

23 ¿Onpotaonta' nipachin co bancoquë acoranhue'? Inaquë acoran naporini, pi'pian tëranta' canaitohuë', itërin.

24 Ina quëran piyapinënpita sha'huítërin. 'Iso quëmapi topinan quëran coriqui quëtërahuë. Coriqui osëretahuaton, paso' quëmapi quëtëquë', na'con na'con canarinso', itërin.

25 'Co'ta, inaso' nani hua'huayátërahuë coriqui ya'huëtërin. ¿Naquëranchin quëtanta'i ti?' itërin piyapinëni.

26 'Ina mini quëtëquë'. Noya natërinco ni'ton, na'con ya'huëtarin. Na'con na'con quëtantarahuë. A'naso nipirinhue' co natërincohuë' ni'quëhuarë', pi'pian ya'huëtërinso tëranta' osëretarahuë.

27 Co nohuantërinacosopitasa nipirinhue' maconco'. Isëquë chachin tëpaco', tënin," itërin Quisosori.

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Juan 12.12-19)

28 Ina toshuaton, paantarin. Quirosarinquë ya'caritëriarin.

29 Ya'caritahuaton, Oriposë panëncuë canconin. Ina ya'cariya cato' ninano' ya'huërin. A'naso' Pitipaqui itopi. A'nanta' Pitania itopiso'. Inaquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanën sha'huítërin.

30 —Paso' ninanoquë paco'. Pëi' ya'natiringuë canconpatama', mora hui'napishin a'sonpinan quënanconarama'. Co incari tëranta' huënsëchátërarinhue'. I'quiritahuatoma', quëshico.

31 "¿Onpotaomata' i'quiritarama'?" itohuachinquëma', "Sinioro nohuantërin," itoco', itërin.

32 Itohuachina, pa'pi. Pa'sahuatona', mora a'sonpinan quënanconpi. Quisosori sha'huítërinso chachin quënanconpi.

33 I'quiritaquëya':

—¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itërin hua'anëni.

34 —Siniorori nohuantërin, itohuachina:

—Inta nipachin, quëpaquë', itërin.

35 Napotohuachina quëpatopi. Mora aipi a'mopiso' huëtöhuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

36 Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', a'mopiso' iraquë huëtöpi. Chiniquën hua'an pochin nicatona', napotapi. Inaquë Quisoso pa'sarin.

37-38 Oriposë panën quëran nohuarapona pochin, imarinsopita chiniquën nonsapi.

—¡Ma noyacha Quisososo paya! Nani ma'sha nitotërin. Yosë nohuanton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin, ni'nai. Yosëri a'paimarin hua'anëntinpoaso marë'. Siniorori chachin chiniquën nanan quëtërin. ¡Ma noyacha Yosëso paya! Nanan anoyatërinpoa' ni'ton, noya yonquirinpoa', topi. Noya cancantatona', napopi.

39 Parisioro'sari natanahuatona', no'huipi.

—Imarinënsopita Maistro, sha'huítëquë' ta'china', itopi.

40 —Ta'topi naporini, na'piro'sa tëranta' chiniquën nointonahuë', tënin Quisoso.

41 Ina quëran Quirosarin notënanquë canconpi. Canconpachina, piyapi'sa' yonquiaton, Quisoso sëtërin. Sëtaton, na'nërin.

42 'Hua'qui' pënënpiranquëmahuë', co yanatanamacohuë'. Ipora tëranta' no'tëquën yonquirama' naporini, noya cancanchitomahuë'. Iporaso nipirinhue' co huachi nani-taramahuë'. Co natantochináchinhue' cancantërama'.

43 Napoaton a'na tahuëri parisitarama'. Inimiconëmapita huëcapairahuatënëncuëma', tancapitarinëncuëma'. Ya'ipi parti quëran ahuëarinëncuëma'. Ninano pairapiramaso' inápa niponahuë', ma'sha a'mitë a'mitëtapi ya'conacaiso marë'.

44 Ya'conahuatona', pënëncuëma' ohuatapi. Co a'na na'pi tëranta' niya'huiritarinhuë'. Ya'ipinque'ma' ta'huantarama'. Nicha'ëca'huancuëmaso marë' o'mapirahuë'. Co nohuantëramacohuë' ni'ton, Yosë ana'ntarincuëma huachi," tënin Quisoso.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-17; Marcos 11.15-19; Juan 2.13-22)

45 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuaton, nipa'antopisopita a'parin.

⁴⁶ —Yosé quiricanën quèran tapon: “Ca nohuanto, pëinèhuë ya'huë'in piyapi'sa' nontiinacoso marè!” ténin Yosé. Canpitaso nipirinhue', ihuatèro'sa' ya'huëpiquë pochin nitèrama', itèrin Quisosori. Itahuaton, a'parin.

⁴⁷ Ina quèran nani tahuëri inaquë a'chinin. Corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa, ninano' hua'ano'sa', inapitaso' no' huitona', Quisoso yatëpapirinhue'.

⁴⁸ Na'a piyapi'sari nóya natanatona' yamotopi ni'ton, co nanitopihuë' macacaiso'.

20

Chiniquën nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Marcos 11.27-33)

¹ Ina quèran Yosé chinotopiso pëiquë paantarahuaton, piyapi'sa' a'chintantarín. Noya nanan pënëntaquëya', cotio ansiano'sa', cotio maestro'sa', corto hua'ano'sa', inapita huë'pi.

² —¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso'? Sha'huitocoi, itopi.

³ —Noyapa', carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, canta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

⁴ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marè'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapiri nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita yonquiatoma'? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichinquëma', itèrin Quisosori.

⁵ Natanahuatona', inahua capini ninontopi. “¿Ma'ta' itahua? ‘Yosëri nanan quëtërin aporintacaso’, itohuatèhua’: ‘¿Onpoatomata' nipachin co natèramahuë?’ itarinpoa’.

⁶ Nipirinhue': ‘Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin', itohuatèhua', na'a piyapi'sa' chiniquën no' huiarinënpoa'. Na'piquë t'ë'yaratënënpoa', t'ëpamarinënpoa'. ‘Yosëri a'parin pënëinpoaso marè’, topi ya'ipiya,’ nitopi.

⁷ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona: “Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë',” toconpi.

⁸ —Napoahuarè', co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahuë', itèrin Quisosori.

Inpriatoro'sa' co noyahue' yonquipiso'

(Mateo 21.33-44; Marcos 12.1-11)

⁹ Ina quèran piyapi'sa' a'chintacaso marè', iso pënënto nanan sha'huitaantarín: “A'na quëmapi pancana iminin. Inaquë opasáchin sha'nin. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marè'. ‘Sacatëramaso marè', nitèrinso' patomachin maco'. Patomachin canta' acotoco,' itèrin. Itahuaton, a'na parti pa'nin. Hua'qui' inaquë ya'huërin.

¹⁰ Nitèrinso' nani cayahuachina, piyapinën ya'huërin'pa' a'parin. Patoma nitèrinso' ma'caso marè' pa'pirinhue', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. Ahuërahuatona', topinan a'papi.

¹¹ Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'pantapirinhue'. Inanta' chiniquën no' huitona', ahuëantapi. Ahuëatona', topinan a'paantapi.

¹² A'nanta' a'pantapirinhue'. Pë'sharahuatona', a'papi inanta'.

¹³ Napoin quèran hua'anëni yonquirin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papurahuë'. Ahuërahuatona', topinan a'pairachinpi. Hui'nahuë nosoropirahuë', ina huachi a'paarahuë. Ina natëapona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'papurinhue'.

¹⁴ Inpriatonënpitaso' hui'nin quënanahuatona', ninontopi. ‘Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, iso no'pa chachin hua'anëntapon. Huëco' t'ëpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanënpita canpoari matahua huachi,' nitopi.

¹⁵ Naporahuatona', hui'nin masahuatona', aipiran t'ë'yatahuatona', t'ëpapi.

Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon, hui'nin chachin t'ëpatopi ni'quëhuarè'?

¹⁶ A'naroáchin huëntarahuaton, inpriatonënpita t'ëpapon. Ina quèran nasha inpriatoro'sa' acoantapon, t'ënahue,” itèrin Quisosori.

Ina natanahuatona':

—¿Ama onporonta' napoinsohue'! topi.

¹⁷ Napohuachinara, nirayarahuatón, itantarín:

—Napotiramahuë', ¿ma'ta' tapon nipachin pënëntona'pi iráca ninorinso'? Ninshitatón, tapon:

“Na'pi quèran yapëihuachina, a'na na'pi ya'huëpirinhue', pëina'piro'sa' co nohuantopihuë'. ‘Napooin,' ta'tona', t'ë'yatopirinhue',

hua'anëni maantarahuaton, ‘Iso na'pi mini na'con na'con nohuantërahuë' pëica'huaso marè'; ta'ton, noya acoantarín.

¹⁸ Ina na'pi i'patohuatëra, anotatë' ya'panë'. A'na tahuëriso nipirinhue' ina na'pi chachin insosona anoantohuachin, ni'sharianin,” itèrin Quisosori.

¹⁹ Ina natanatona', corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', inapitaso' no'huitopi: "Chinotonpoa', pënënarinpoa'," ta'tona', yamapirinahuë' tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Piyapi'sa' t'ë'huatatona', co mapihuë'.

Copirno marë' coriqui ma'patërinso'
(Mateo 22.15-22; Marcos 12.13-17)

²⁰ Napoaton a'naquën quëmapi'sa' amatahuatona', itapona': "Nonpintatoma', Quisoso-quë paco'. Yaimaramaso pochin nicatora', ina nontoco' atëhuëcaso marë'. Ina quëran sha'huirapihuatama', hua'ani sontaro'sa' a'paarin ina macacaso marë'," itopi.

²¹ Itohuachinara, pa'pi Quisoso nontapona':

—Ma noya Maestro nontërancoi. No'tëquën a'chinan. Yosë nanamën no'tëquën a'chintatoncoi, co hua'an tëranta' t'ë'huatëranhuë'.

²² Napoaton yanataninquën. Noma copirnosos nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Coriqui ma'painpoaso marë' comisionën a'parin. Huë'pachina', ¿noya ipora quëtacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? Sha'huicoi nitochii, itopi.

²³ Quisososo nipirinhuë' yonquipsopita nitotërin.

—¿Onpoatomata' yaatëhuëramaco?

²⁴ Noma coriqui quëshico ni'i, itërin. Napohuachina, quëtopi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininëonta' isëquë ninshitopi? itaantahuachina, —Noma copirno chachin, itaantapi.

²⁵ —Copirno ma'shanën ni'quëhuarë' inachachin quëtaantaco'. Naporahuaton, Yosëso' nininpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin.

²⁶ Na'a piyapi'sari Quisoso yaatëhuëpirinahuë', co nanitopihuë':

—Ma noyacha a'panitërin paya, ta'tona', co huachi natanpihuë'.

Piyapi'sa' nanopiantarapiso'
(Mateo 22.23-33; Marcos 12.18-27)

²⁷ Ina quëran a'napita cotio hua'ano'sa' huë'pi. Satosioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. "Piyapinpoa' chiminpatëhua', co onporonta' nanopiantarihuahuë'," toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huëcapaipi.

²⁸ —Iráca Maestro Moisésë pënëninpoa': "Quëmapi sa'aponahuë co hui'nin ya'huëyátërasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahanpachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita masarin," tënin Moisésë ninshitaton.

²⁹ Canchisë iyaro'sa' ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhuë'. Co hui'nin ya'huëyátërasohuë', sa'in ayananpirin.

³⁰ Ina iini chachin imoroën maantarin. Moisésë tëninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátërasohuë', chimiantarin.

³¹ A'na iionta' inapoantarin. Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tëranta' hui'nin ya'huëyátërasohuë', ya'ipi taquipi.

³² Ina quëran sanapinta' chiminin huachi.

³³ Canchisë iinpitari chachin mapirinahuë', nanopiantacaso' tahuëri nanihuachin, ¿inquën chachincha sa'in ninë'poya? itopi.

³⁴ —Co no'tëquën, iyaro'sa', yonquiramahuë'. Isoro'paquë piyapi'sa' sa'api, so'yapi, inapopi. Ina quëran chiminpi.

³⁵ A'naquën Yosëri noya ni'ninsopita inápaquë pantarapi. Nanpiantahuachina', co huachi sa'aponahuë'. Sanapi'santa' co so'yaponahuë'.

³⁶ Co huachi chiminaponahuë'. Anquëniro'sa pochin nisapi. Nanpiantarapi ni'ton, Yosë hui'ninpi chachin nisapi.

³⁷ Chiminpisopita t'ëhuëchachin nanopiantarapi. Ina a'chinchinquëma'. Moisésë chachin ninshitërinso'. Nara'huaya orotarinsó' nicasó', Yosëri nontërin: "Caso' Yosëco. Apraan chinotarincó. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarincó," tënin Yosë.

³⁸ Nanpirëhuasopitaráchin Yosë chinotarëhua'. Napoaton inapitanta' nani chiminpirinahuë', nanopimiantaantapi, itërin Quisosori.

³⁹ Cotio maestro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Ma noyacha, Maestro, yonquiran paya! tënin a'na'.

⁴⁰ Ina quëran t'ë'huatatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaiso'.

Yosëri a'paimarinso'
(Mateo 22.41-46; Marcos 12.35-37)

⁴¹ Ina quëran Quisosori itantapon:

—Iraca Yosë quiricanênquë sha'huitërinpoa'. "A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Inaso' Cristo," ténin iraca. Cotio maistro'saso' a'chinpachinara: "Cristoso' Tapico' shiin," topi. Napopirinahuë',

⁴² Iraca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachin Cristo ninorin. Sarmoquë ninshitatón, naporin:

Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin: "Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

⁴³ inimiconënpita cari minsëchinquën," itërin Yosëri, ténin Tapi.

⁴⁴ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiatón, "Sinioronëhuë'," ténin Tapi. Piyapi chachin nipirinhüë', Tapiri chinotërin. ¿Onpoatonta' naporin? itërin Quisosori.

Cotio maistro'sa'yanonpipiso'

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54)

⁴⁵ Ya'ipi piyapi'sa' natantapaquë, ca'tano'sanënpita pënënatón, itapon:

⁴⁶ "Ni'cona cotio maistro'sa' nonpintochinënquëma'. 'Noya noyaco'i, ta'tona', naporopi a'mopi piyapi'sari nicacaiso marë'. Cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari nontopi. 'Huë'cama maistro,' itohuachinara, pa'yatopi. Niyontónpiso pëiquë ya'conahuatona', hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuënsëconpi.

⁴⁷ Noya nonaponaraihuë', a'naya a'naya quëyoronos'a' nonpintatona', ma'shanënpita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co cancanëna quëran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'intarin," itërin.

21

Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinso'

(Marcos 12.41-44)

¹ Yosë chinotopiso pëiquë a'na cacón ya'huërin. Inaquë coriqui Yosë marë' po'mopi. Quisosori notëerahuatón, na'a ma'huano'sa' ni'nin. Na'con coriqui inaquë po'morapirinahuë'.

² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayaichin coriqui po'moquirin.

³ Ina ni'sahuatón, Quisosori itërin:

—No'tëquën itëranquëma', na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', iso quëyoronso nipirinhüë' na'con na'con po'moquirin.

⁴ Ma'huano'saso' na'a coriquihuanatona', ya'sotopisoichin po'mopi. Iso sanapiso nipirinhüë', pi'pian ya'huëcharinso', ya'ipi po'moton, tiquirin. Napoatón na'con na'con Yosë quëtërin, ténahuë, ténin Quisoso.

Yosë pëinën ohuatapiso'

(Mateo 24.1-2; Marcos 13.1-2)

⁵ Yosë chinotopiso pëi' nicatona', a'naquën nitapona': —Ma noyápiachin na'pi quëran nipi. Anaquën ninshiyaráchin Yosë marë' acopiso', nitopi.

⁶ Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Iporoso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahüë', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhüë', itërin.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'

(Mateo 24.3-28; Marcos 13.3-23)

⁷ Napohuachina, natanpi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ina tahuëri'sa' naniriahuachin, ¿ma'ta' onporahuachina', nitotapoi? Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁸ Napotohuachinara: "Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënquëma'. A'naquën huëcatona': 'Caso' Cristoso. Yosë chachin a'pairinco,' tosapi. A'napitanta' nonpin nanan sha'huirapi. 'Nani tahuëri naniriarin, nitotërai,' tosapi. Ama inapita imacosohüë'.

⁹ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huiapi. Niahüërahuatona', quira nisapi. Ina natanpatama', ama pa'yancosohüë'. Piyapi'sa' co noyahuë' nicatona', na'a quira nisapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchätëraponhuë'.

¹⁰ Nisha nisha piyapi'sa' capini quira nisapi. Copirnoros'a' capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'.

¹¹ A'na parti a'na parti panca ocohua pa'sarin. Cosharori pahuantohuachina', piyapi'sa' tanari tiquirarin. Nisha nisha parti chiniquën canio matarin. Na'a taquirapi. Yosë nohuanton, nisha nisha ma'sha inápaquë ya'noarin. Quënanahuatona', piyapi'sa' pa'yanapi. Ya'ipiya të'huatapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, ayonquicaiso marë' napoarin.

¹² Co'huara ma'sha onpoyatërasohüë', co noya piyapi'sahuë' masarinënquëma'. Imaramacoso marë' aparisitarinënquëma'. Cotio niyontónpiso pëiquë sha'huirapiarinënquëma'.

Tashinan pëiquë po'morarinëinquëma'. Imaramacoso marë' copirno ya'huërinquënta' quëpararinëinquëma'.

¹³ Naporu' inapitanta' Yosë nanamën sha'huitohuatama', natanapi.

¹⁴ Mapachinëinquëma', '¿Ma'cha tono'pocoya?' ama tocosohuë'.

¹⁵ Catahuaranquëma' noya nonacamaso'. Ca nohuanto, noya yonquiarama'. Inimiconënpita co nanitapihuë' a'paniinquëmaso'.

¹⁶ Tataparima' co imatonahuë', sha'huirapiarinëinquëma'. Iyaparima', quëmopinëmapita, amiconëmapita, inapita sha'huirapiarinëinquëma'. A'naquëma' tëpararinëinquëma'.

¹⁷ Imaramacoso marë' na'a piyapi'sa' no'huiarinëinquëma'.

¹⁸ Napoaponahuë', Yosë ni'sarinquëma' Co inquëma tëranta' chimimiataramahuë'.

¹⁹ Noya imamiatohuatamaco, cha'ësarama'.

²⁰ Notohuaro' sartoro'sa' nisha parti quëran huëcatona', Quirosarin tancapitapi. Ina ni'patama', nani tahuëri nanirinso' nitotarama'. 'Quirosarin ata'huantapi,' tosarama'.

²¹ Naporu' ta'acaso' ya'huërin. Cotia parti ya'huëhuatama', motopi'pa' ta'aco'. Ninanoquë ya'huëhuatama', a'naroáchin pipico'. Iminëmaquë ya'huëhuatama', ama ninanoquë ayancontacosohuë'.

²² Ina tahuëri'sa' nanihuachin, na'con parisitapi. Iráca Yosë quiricanëinquë ninorinso chachin naporo huarë' Yosëri chiniquë ana'intarin.

²³ Cayorono'sa', hua'huahuano'sa', inapitaso' sacai quëran ta'arapi. ¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosëri no'huiton, cotioro'sa' ana'intarin.

²⁴ Inimicoro'sa' huëcatona', na'a piyapi'sa' sahuëniquë tëparapi. Nisha nisha sartoro'sari ya'huëpiquë quëparapi asacatacaiso marë'. Nisha piyapi'sa' Quirosarinquë ya'conahuatona', camaitapi. Hua'qui' inaquë ya'huapona'. Tahuërinën nanihuachina, Yosë nohuanton, pipiapi.

Quisoso o'mantacaso' tahuëri

(Mateo 24.29-35, 42-44; Marcos 13.24-37)

²⁵ Ina quëran Yosë nohuanton, pi'i tashiarin. Co huachi yoqui a'pianinhuë'. Tayoraro'sa' inápa quëran anotarín. Marënta' panca co'sacaitapon ni'ton, tënëntapon. Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapona'.

²⁶ Inápaquë ya'huërinso pitanta' nacon nacontapon. Piyapi'sa' nisha nisha yonquiatona', të'huatapona'. '¿Ma'cha onporo'poya?' ta'tona', pa'yani yatëpapon.

²⁷ Ina quëran ni'sarinaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, chitoro' huancana o'mantararahuë. Chiniquënanantato, o'mantararahuë. Huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

²⁸ Napoaton nisha nisha quira nisahuachina', nisha nisha ma'sha onporahuachina', ama pa'yancosohuë'. O'manta'huaso' tahuëri naniriarin ni'ton, nóya cancantatoma', ninaco. O'mantahuato, noya nicha'ësaranquëma'. Yosë'pa' quëpantarinquëma', itërin Quisosori.

²⁹ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitërin: "Iquira nara papotërin quëran nitotoco'. A'napita nararo'santa' yonquico'.

³⁰ Nara ta'amënuquë monoantahuachina: 'Nani o'napi naniriarin,' topi.

³¹ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarin. Yosë hua'anëntarinpoa', tosarama'.

³² No'tëquën itëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasohuë', nani ma'sha onporapi.

³³ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nanamëhuëso nipirinhuë' co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipiya sha'huitëranquëmaso chachin naniarin.

³⁴ Ni'cona naniantotamaco. Ama pita pa'yatacasoachin cancantocosohuë'. Ama no'piscosohuë'. Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Ina pochin cancantohuatama', co aquëtë' yonquiaramacohuë'. Co noya ninahuatamacohuë',

³⁵ huënsón a'naroáchin ma'sha maninso pochin, a'nanaya o'mantararahuë. Ya'ipi piyapi'sa' a'ninquechin ni'sarinaco.

³⁶ Napoaton noya cancantatoma', Yosë nontoco' achinicanainquëma' cha'ëcamaso marë'. Yosë quëran caso quëmapico ni'to, co imapisopitahuë' ana'intarahuë. Apira apira Yosë nontohuatama', naporo' tahuëri co tapanatomahuë', noya huaniparamaco," tënín Quisoso.

³⁷ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë a'chinin. Tashi' nipachina, Oriposë panënuquë huë'ëcaso marë' pa'nin.

³⁸ Tashiramiachin na'a piyapi'sa' chinotopiso pëiquë pa'pi Quisoso natanacaiso marë'.

22

*Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'**(Mateo 26.1-5, 14-16; Marcos 14.1-2, 10-11; Juan 11.45-53)*

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' cotioro'sa' niyontonpi Yosëri iráca nicha'ërinso' yonquicaiso marë'. Ina tahuëri nanihuachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'.

² Corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', inapitari chinotopi Quisoso tēpacaiso'. Piyapi'sa' tē'huatona', co nanitopihuë' a'ninquëchin macacaiso'.

³ Shonca catoya'piri Quisoso ca'tanpirinahüë', a'nara' sopairi ya'coancantërin, Cotasë Iscarioti itopiso'. Sopairi ya'coancantohuachina,

⁴ corto hua'ano'saquë pa'nin. Cotio sontaro'santa' nontërin Quisoso sha'huirapicaso marë'.

⁵ Natanahuatona', pa'yatopi. Ina marë' coriqui quëtacaiso sha'huitopi.

⁶ —Noyapa', ta'ton, Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

*Pascoa tahuëri coshatopiso'**(Mateo 26.17-29; Marcos 14.12-25; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)*

⁷ Pascoa tahuëri'sa' nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'. Naporo tahuëri chachin carniroa'hua iráca tēpapiso pochin tēpaantapi yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi.

⁸ Quisosonta' yonquirin ina pochin capacaso' ni'ton, Pitro, Coansha, inapita sha'huitërin: —Paatoma', Pascoa cosharo' tapaco' capaquëhuaquë, itërin.

⁹ —¿Intohuata' paatoi tapaii? itopi.

¹⁰ —Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi nacapiarama'. Yonquë i'sha chi'yatarin. Ina imaco'. Pëiquë ya'concompachin, canpitanta' ya'conco'.

¹¹ Pëi' hua'anën quënanconpatama', natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capaca'huaiso'?' tënin Maestro,” itonco'.

¹² Napotohuatama', panca patoana a'notarinquëma', inápaquë nininso'. Misa, huënsënan, inapita nani ya'huërarin. Inaquë cosharo' tapaco' canpoa' capaquëhuaquë, itërin Quisosori.

¹³ Itohuachina, paatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' acopi capacaiso marë'.

¹⁴ Ora nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' huë'pi. Huëcatona', misaquë huënsëquipi.

¹⁵ —Apira Pascoa cosharo' ca'sarëhua'. Pa'pi nohuantërahuë canpitaro'co ina capa'huaso'. Ipora tëranta' ca'ahua' co'huara chimianahuë.

¹⁶ Yosë natëto, chiminarahuë. Iporáchin Pascoa cosharo' ca'sarahuë. Ina quëran Yosë hua'anëntërinso' naniquë huarë' ca'sarahuë. Naporo' noya noya ya'huarihua', itërin.

¹⁷ Minëa'hua masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Canpitanta' pi'pian pi'pian o'oco'.

¹⁸ Ipora quëran huarë' co huachi huino o'osarahuë'. Yosë isoro'pa' hua'anëntaquë huarë' o'oantarahüë, itërin.

¹⁹ Ina quëran cosharo' masahuaton, “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, së'panin. Inapotaahuaton, a'naya a'naya quëtërin.

—Ca nonëhuë pochin iso'. Canpita marë' chiminarahuë. Ca chinotatomaco, ca'co', itërin.

²⁰ Nani coshatohuachinara, ninëa'hua maantarin.

—Huënañahuë pochin iso'. Huënañahuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Huënañahuë quëran nicha'ësarinquëma'.

²¹ Napoaponahuë', a'naquëma' carë'quëma chachin coshatapomarahüë', sha'huirapiramaco.

²² Yosë quëran quëmapiico niporahuë', ina nohuanton, chiminarahuë. Napoaponahuë', sha'huirapirincoso', chiniquën parisitapon. Yosëri ana'intarin, tënin Quisoso.

²³ “¿Inquënpoacha yasha'huirapirëhua' nicaya?” nitopi.

Chini chiniquën nanantacaso' nohuantopiso'

²⁴ Ina quëran inahua capini ninontapi. “¿Inquënpoata' chini chiniquën nanantëre'pëhuaya?” nitopi. Ya'ipiya chiniquën nanan nohuantopi.

²⁵ Napoaton Quisosori itërin: “Nisha piyapi'sa' co Yosë nohuitopihuë'. Hua'anënapita chiniquën nanantatona', piyapinënpita camaipi. ‘Caso' noyaco ni'ton, ‘a'paitona'pi,’ itoco,' toconpi a'naya a'naya.

²⁶ Canpitaso nipirinhue' ama ina pochin yonquicosohue'. Insosona chiniquén nanantacaso nohuantohuachin, a'napita na'con na'con catahuacaso' ya'huérin. Hua'an yanipatama', piyapimia pochin cancantoco'.

²⁷ Ni'co'. Hua'anso' huénsérhuaton, coshatarin. Piyapinépitaso nipirinhue' sacatapi. Co hua'anén pochin chiniquén nanantopihue'. Caso nipirinhue' piyapimia pochin cancantérahue'. Apira apira a'napita catahuarahue'.

²⁸ Canpitaso' noya imaramaco. Aparisitopirinacohue', co a'poramacohue'.

²⁹ Ina maré' Yosé' pa' canaarama'. A'na tahuéri Yosé nohuanton, hua'anéntarahue'. Naporo' canpitanta' acoaranquéma' hua'an pochin nicamaso'.

³⁰ Hua'anéntohuato, caré'quéma' noya coshatéruhuaso pochin nóya cancantarama'. Inaqué catahuaramaco ya'ipi israiro'sa' hua'anénta'huaso', itérin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Juan 13.36-38)

³¹ Ina quéran Simon Pitro pénénin chiniquén cancantacaso maré'.

—Téhuénchachin iya Simon sopai yaminsérinque'ma'. Inari nani Yosé nontérin: “Arosé pintiapiso pochin tén'i'i, topirahué',” itérin. “Inta nipachin téniriqué',” itérin Yoséri. Napoaton sopai chiniquén sha'huitarinquéma' naniantamacoso maré'.

³² Caso nipirinhue' iyasha, nani Yosé nontérahue' ama a'poancoso maré'hué'. Napoaton co naniantomiatarancohué'. Noya imaantahuatanco, iyanpita achinicancanque', itérin.

³³ —Sinioro, co caso' a'poaranquénhué'. Tashinan péiqué' po'mohuachinénquén, canta' ya'co'in. Yatéppapirinacohuénta', co té'huatarahué', ténin Pitro.

³⁴ —No'téquén iyasha itaranquén. Ipora tashi chachin, co'huara atari pèrashatèrasohue', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitérahue',” toconapon, itérin Quisosori.

Téniarinso'

³⁵ Ina quéran ya'ipi ca'tano'sanénpita itapon:

—Íraca a'chinacamaso maré' a'paranquéma'. Pa'patamara, coriqui, pé'péto, sapaté', co inapita tēranta' quéparamahué'. Topinan pa'patamara, ¿co manta' pahuantérinque'mahué' tí? itérin.

—Co manta' pahuantérincoihué'. Noya pa'nai, itopi.

³⁶ —Iporaso nipirinhue' sacai' nipon. Napoaton ama topinan pacosohue'. Coriqui, pé'péto, inapita ya'huétohuachinquéma', quépaco'. Co sahuéni ya'huétohuachinquémahué', a'moramaso' pa'anatoma', sahuéni pa'anco'.

³⁷ Íraca Yosé quiranén quéran ninorinaco. “Apiro'saré' acorapi,” ténin. Napopiso chachin apiro'sa pochin cancantatonaco, masarinaco. Ya'ipi ninorinacoso' nanicaso ya'huérin, ténin.

³⁸ —Ni'qué' Maistro. Cato' sahuéni ya'huétérincoi, itohuachina:

—Tatoco huachi pa'ahua', itérin Quisosori.

Quisoso sētaton, Yosé nontérinso'

(Mateo 26.36-46; Marcos 14.32-42)

³⁹ Ina quéran pipirahuaton, Oriposé panénqué pa'nin. Nani tashi' inaqué pa'nin. Ca'tano'sanénpitarinta' imapi.

⁴⁰ Inaqué canconpachinara:

—Yosé nontoco' iyaro'sa', ama sopai minséinque'maso maré'hué', itérin.

⁴¹ Ina quéran amashamiachin pa'sahuaton, isonin quéran, inaora Yosé nontérin:

⁴² “Quéma nohuantohuatan Tata, nicha'eco, ama ma'sha onpo'isohue'. Main o'oréso pochin parisita'huaso' ya'huérin. Co parisita'huaso' nohuantaporahué', quéma nohuantohuatan, ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, ténahué. No'téquén yanatérinquén,” itérin.

[
⁴³ Nani nontohuachina, anquéni inápa quéran o'marahuaton, achinirin.

⁴⁴ Ina quéran pa'pi sētaton, chiniquén Yosé nontaantarin. Oncainén huénai pochin no'paqué hui'shirin.]

⁴⁵ Nani Yosé nontohuachina, ca'tano'sanénpita paahuantapirinhue'. Hué'ésápi quénanconin. Sētatona', hué'ésápirinahué'.

⁴⁶ —¿Onpoatomata' iyaro'sa' hué'ésárama'? Huénséatoma' Yosé nontoco' ama sopai minséinque'maso maré'hué', itérin.

Quisoso mapiso'

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Juan 18.2-11)

⁴⁷ Nontaso chachin, na'a piyapi'sa' canquiipi. Cotasé quéchitèriarin. Inanta' ca'tanaponahué', a'notiarin. Quisoso ya'yoranquirahuaton, apinorin.

⁴⁸ —Iya Cotasé, Yosé quéran quémapico nipirahué', ¿sha'huirapitonco, apinoranco tí? itérin.

⁴⁹ Ca'tano'sanënpitari quënanahuatona', "Quisoso yamasapi," ta'tona', yaahuëtopi.

—¿Sahuëniquë Sinioro ahuëchi? itopirinahuë'.

⁵⁰ Co'huara a'panichatërasohuë', a'naso' corto hua'an piyapinën ahuëaton, inchan huëratën nishitëtërin.

⁵¹ —Tananpitëquë' iyasha. Ama ahuëquësohuë', itërin Quisosori.

Ina quëran së'huahüëratërahuaton, a'naroáchin anoyatërin.

⁵² Naporahuaton, corto hua'ano'sa', capitano'sa', ansiano'sa', inapita itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatoma', huëcapairamaco. Tëpatona'pi pochin cancantatomaco, ¿yamanamacó ti?

⁵³ Co'tana nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë pa'nahuë. Nicapomarahuë', co manamacohuë'. Napoaponahuë', Yosë nohuanton, iporasó masaramaco. Tashi pochin cancantërama' ni'ton, sopai camairinquëma' co noyahuë' nicacaso marë', itërin.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Mateo 26.57-58, 69-75; Marcos 14.53-54, 66-72; Juan 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' pëinënquë quëpapi. Pitrori aquë quëran imaquiárin.

⁵⁵ I'iratëquë huarë' imaquirahuaton, pairaanaquë ya'conin. Inaquë ponisario'sa' nani a'pëtópi napëntacaiso marë'. Pana yonsanquë huënsërahuaton, inanta' napëntarin.

⁵⁶ Napëntaquëya', a'na cosonari quënanin. Noya ni'sahuaton:

—Iso quëmapinta' Quisoso imarin, tënin.

⁵⁷ —¿Co imoya caso' ina nohuitërahuë'! itërin Pitrori.

⁵⁸ Co hua'quiya quëranhuë' a'na quëmapiri niantarin.

—Quëmanta' Quisoso imaran topirahuë', itërin.

—Co'chi iyasha imarahuë' paya, itaantarín.

⁵⁹ A'na ora pochin nisahuaso', a'nanta' taantapon:

—Cariria piyapi pochin nonin ni'ton, iso quëmapinta' Quisoso ca'tanin tënahuë, tënin.

⁶⁰ —¿Co'chi iyasha paya! Co cariso' nohuitërahuë', itaantarín.

Nonaso', atari përarín.

⁶¹ Naporo chachin Quisosori tahuëretahuaton, Pitro notëërin. Ni'sarin ni'ton, ninorinsó' Pitrori yonquirín. "Ípora tashi chachin, co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco," ¿itërinco pora? ta'ton,

⁶² aipiran pipirahuaton, na'nërin. Chiniquën sëtaton, na'nërin.

Quisoso tëhuapiso'

(Mateo 26.67-68; Marcos 14.65)

⁶³ Ina quëran ponisario'sari Quisoso tëhuapi. Tëhuarahuatona', ahuëpi.

⁶⁴ Tonporayatahuatona', panpirayapi.

—¿Inta' ahuërinquën? Ninoquë', itopi.

⁶⁵ "¿Quëmaso' hua'anquën ti?" itatona', tëhuapi. Nisha nisha itatona', no'huipi.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Juan 18.19-24)

⁶⁶ Tahuërihuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita niyontópi. Nani niyontonpachina', inaquë Quisoso quëpapi natanacaiso marë'.

⁶⁷ —Quëmaso' Cristo Yosë a'paimarinquënso' nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

—Sha'huitohuatëinquëma', co natëaramacohuë'.

⁶⁸ Ma'sona tëranta' natanpatëinquëma', co a'paniantaramacohuë'.

⁶⁹ Nipirinhüë', ipora quëran huarë' caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, Yosë inchananën quëran huënsëapo. Inaquë chiniquën nanantarahuë, itërin.

⁷⁰ —Napoahuarë' ¿quëmaso' Yosë hui'ninquën ti? itopi.

—Ca mini inaco, itërin.

⁷¹ —Co huachi aquëtë' sha'huirapicaiso' nohuantarihuahuë'. "Ca Yosë hui'ninco," toconin, nani natanëhua', nitopi.

23

Piratoquë quëpapiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Ina quëran pipirahuatona', Piratoquë Quisoso quëpapi.

² Inaquë sha'huirapipi.

—Iso quëmapi piyapi'sa' nonpintarin. “Noma copirno coriqui yama'pahuachinquëma', ama quëtocosohuë',” toshuaton: “Caso' Cristoco. Yosë a'paimarinco hua'anënta'huaso marë',” toconin, itopi.

³ —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Ca mini inaco, itërin.

⁴ Nonapipiso' natanahuaton, ya'ipi cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa' inapita itapon:

—Iso quëmapi'so' noya, tënahuë. Co manta' onporinhuë'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë', itopirinhuë',

⁵ aquë aquëtë' no'huitatona', itaantapi:

—A'chintohuachina, piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. Naporahuaton, copirno yano'huipi. Ya'ipi parti a'chinárin. Cariria parti quëran huëcaton, ya'ipi Cotia parti pa'tërin. Isëquënta' a'chinarin, itopi.

Irotisëquë a'parinso'

⁶ Ina natanahuaton, “¿Cariria parti quëran huë'nin ti?” itërin Piratori.

⁷ “Ina quëran mini,” itopi. I'huamiáchin Cariria hua'an Quirosarinquë huë'nin ni'tapon, Irotisë itopiso'. Inaquë ya'huarin ni'ton, Quisoso yaa'parin Irotisë nontacaso marë'. “Ina piyapinën ni'ton, inari ana'inchin,” ta'ton, a'parin.

⁸ Inaquë canconpachina, Irotisëri pa'yatërin. Hua'qui' Quisoso yani'pirinhuë', co no-huichátërarinhuë'. Nani ma'sha naporinso' nani natantërin. “Yosë pochin ninin. Piyapi a'naroáchin anoyatërin,” topi natantërin. “Anoyatohuachin, canta' ni'i,” tënin.

⁹ Napoaton Quisoso canquihuachina, hua'qui' nontopirinhuë', co a'panitërinhuë'. Na'con natanpirinhuë', ta'tárin.

¹⁰ Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita huëcatona', Quisoso sha'huirapiapirinahuë', co manta' tëninhuë'.

¹¹ Napohuachina, Irotisëri tëhuarin. Sontaronënpitarinta' tëcaripi. Noyápiachin hua'an a'morinso pochin a'motahuaton, Piratoquë a'paantarin.

¹² Nani hua'qui' Pirato Irotisëre' nino'huipirinahuë', naporo quëran huarë' co huachi niinimicotopihuë', noya ninontantapi.

Tëpacaso' sha'huirinso'

(Mateo 27.15-26; Marcos 15.6-15; Juan 18.39-19.16)

¹³ Ina quëran Piratori piyapi'sa' amatërin. Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa', inapitanta' ayontonahuaton, itërin:

¹⁴ —Canpitaso' na'con Quisoso sha'huirapirama'. “Piyapi'sa' sha'huitarin niahuëcaiso marë',” itopiramacohuë'. Nani hua'qui' nontërahuë, canpitanta' natanama'. Iso quëmapi'so' noya. Sha'huirapiramahuë', co manta' onporinhuë', tënahuë.

¹⁵ Irotisënta' inachachin tënin. Napoaton a'patiantarinco. Co tēpacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁶ Topinan ahuihuitahuato ocoi'i, topirahuë', itërin.

[

¹⁷ Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin pipicaso marë'. Iso pi'ipinta' a'nara' ocoicaso' ya'huërin.]

¹⁸ Piyapi'sariso nipirinhuë' chiniquën nontopi.

—¿Quisosos' tēpaquë'! ¡Parapasë ocoitoco! itopi.

¹⁹ Parapasëso' co noya quëmapihuë'. Tēpatona'pi inaso'. Ninanoquë piyapi'sa' sha'huitërin niahuëcaiso' ni'ton, tashinan pëiquë nani po'mopi.

²⁰ Pirato co nohuantërinhuë' Quisoso tēpacaso'. Napoaton: “Ocoi'i,” tantarin.

²¹ Naquëranchin chiniquën nontaantapi.

—¿Corosëquë patanantëquë' chimi'in! ¡Inaquë patanantëquë' chimi'in! itaantapi.

²² —¿Ma'marëta' atëpachi? Nani natanpirahuë'. Co manta' onporinhuë'. Co tēpacaso' ya'huërinhuë', tēnahuë. Topinan ahuihuitahuato, ocoi'i, tënin. Nani cararo' inachachin itaantarin.

²³ “¿Corosëquë patanantëquë' chimi'in!” itaantapi. Chiniquën nontápi ni'ton, “Inta nipachin,” itërin.

²⁴ Napotahuaton, sontaro'sa' sha'huitërin corosëquë patanantacaiso marë'.

²⁵ Parapasëso' tēpatona'pi nipirinhuë', tashinan pëi quëran ocoirin. Piyapi'sari huayonpi ni'ton, ocoirin. Quisosos' nipirinhuë' co ocoirinhuë'. Tēpacaiso marë' sha'huitërin. Cotioro'sa' nohuantopiso chachin ninin.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Juan 19.17-27)

²⁶ Ninano quëran quëpasoi', a'na quëmapi Simon itopiso' nacapi. Imin quëran huëntararin. Inaso' Siriniquë ya'huërin. Sontaro'sari masahuatona', corosë apitëntopi. Quisoso pinën quëran quëpatërin.

²⁷ Na'a quëmapi'sari imasapi. Sanapi'sarinta' imasapi. Quisoso yatëpapiso marë' chiniquën sëtatona', na'nërapí.

²⁸ Tahuëretahuaton, Quisosori itapon:

—Ama imoyaro'sa' ca marë' na'nëcosohuë'. A'na tahuëri Quirosarinqüë ya'huëramasopita na'con parisitarama'. Hua'huamapitanta' parisitapi. Ina yonquiatoma' tēhuënchinso', sëtoco'.

²⁹ Naporó' tahuëri'sa' hua'huahuaninsopita na'con na'con parisitapi. Hua'huinpita yonquiatona', sëtapi. Co hua'huampi huë' naporini, noya noya niitonahuë'.

³⁰ Piyapi'sa' chiniquën parisitapi ni'ton, “Motopi quëran na'piro'sa' notarintahuatona' imotërinpoa' naporini, noya niitonhuë',” tosapi.

³¹ Ni'co'. “Nanpimë' co huëyarinhüë', yanimëso nipirinhüë' a'naroáchin huëyarín,” topi. Caso' nanpimë pochín nipirahuë', aparisitarinaco. Canpitaso' yanimë pochín ninama' ni'ton, chini chiniquën aparisitarinënquëma' tēnahuë, itërin Quisosori.

³² Cato' apiro'santa' quëpapi inapitanta' tēpacaiso marë'.

³³ Pa'sahuatona', a'na panëa'huayaquë canconpi, “Nansë Moto,” itopiquë. Inaquë canconahuatona', corosëquë patananatopi. Cato' apiro'santa' nisha patananatopi. A'na ahuënan quëran, a'na inchinan quëran. Quisososo' ahuancanapipi. [

³⁴ Patananatopirinahuë', Yosë nontërin.

—Tëparinacoso marë' Tata, ama ana'intëquësohuë'. Co nohuitatonacohuë', napotarinaco, itërin.]

Ina quëran sontaro'sa capini ninontopi. “Huëco' nicanatëhua' Quisoso a'morinso' maahua,” nitatona', ya'nipirapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

³⁵ Na'a piyapi'sa' inaquë ni'sapi. Cotio hua'ano'sarisó' tēhuapi.

—A'napita nicha'ëponahuë', inaora cha'ëcasoso' co nanitërinhuë'. Inaso' Cristo, Yosëri chachin huayoninso' nipachin, inaora cha'ë'in, nitopi tēhuatona'.

³⁶ Sontaro'sarinta' tēhuapi. Ya'cariconahuatona', huino main nininso' ihuëtopi.

—O'oquë' Maestro.

³⁷ Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën nipatan, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë', itoonpi.

³⁸ Onporinso marësona tēparapiso' ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Nani ninshitohuachina, corosëquë chachin motën pëtëcha achinpitopi.

³⁹ Cato' apiro'santa' corosëquë parisitapi. A'nari Quisoso no'huirín.

—Quëmaso' Cristonquën nipatan, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë'. Ina quëran quiyanta' nicha'ëcoi, itërin.

⁴⁰ A'nariso nipirinhüë' pënënin:

—Ta'tëquë'. ¿Co pi'pisha tēranta' Yosë tē'huatëranhuë' ti? Tëpararinën quëmanta'.

⁴¹ Canposo' co noyahuë' ninë'. Napoaton no'tëquën coisë ana'intarinpo'. Iso quëmapiiso nipirinhüë' nóya. Co manta' onporinhüë', itërin.

⁴² Ina quëran Quisoso itapon:

—Hua'anëntacaso' caniaritohuatón, yonquico Sinioro canta', itërin.

⁴³ —Tēhuënychachin iyasha ipora tahuëri chachin carë'quën Yosë'pa' ya'huëcontaran, itërin.

Quisoso chiminso'

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Juan 19.28-30)

⁴⁴ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashiarín. T'huaraya huarë' yono tashi pochín ninin.

⁴⁵ Co huachi pi'i a'pininhüë'. Naporó' Yosë chinotopiso pëi' tanontën në'mëtëquë patonpiso' inaora noshatërin. ⁴⁶ Napohuachina, Quisoso chiniquën nonin.

—Apira Tata chiminarahuë'. Hua'yanëhuë' quëpaquë', itahuaton, chiminin.

⁴⁷ Capitanso' ina ni'sahuaton, Yosë chinotërin:

—Tēhuënychachin iso quëmapi co manta' onporinhüë', tēnin.

⁴⁸ Na'a piyapi'sa' Quisoso chiminso' ni'sapi. Nani chiminpachina, pa'yanpi. Chiniquën sëtatona', yanquëëpi.

⁴⁹ Imarinsopitaso' nipirinhüë', aquë quëran notëërapí. Sanapi'santa' Cariria parti quëran imaquitona', inaquë ni'sapi.

Quisoso pa'pitopiso'

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Juan 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ A'na cotio hua'an ya'huërin, Arimatiaquë ya'huërinso'. Così itopi. Cotio hua'an niponahuë', noya quëmapi. Yosë no'tëquën chinotërin. "A'na tahuëri Yosë acorinso' isoro'paquë hua'anëntapon," ta'ton, Yosë chinotërin. A'napitari Quisoso yatëpahuachinara, "Ama tëpacosohuë'," itopirinhuë', co yanatëpihuë'.

⁵² Quisoso chiminpachina, Piratoquë pa'nin. "Quisoso nonën quëtoco quëpa'i," ito-huachina, "Noyahua", quëpaquë'," itërin.

⁵³ Ina natanahuaton, pa'nin. Corosë quëran nonën anohuararahuatona', morinquë so'quëëtopi. So'quëëtahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Inaquë co insonta' chimipi po'moyatërarinhue'. Inaquë nonën po'mopi.

⁵⁴ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'. Napoaton pi'i yaya'conahuaso', manorahuatona po'mopi.

⁵⁵ Sanapi'santa' Cariria quëran imaquipiso' pa'sahuatona', na'pi nanin quënanconpi. Po'mopiso' ni'pi.

⁵⁶ Nani ni'pachinara, ya'huëpi'pa' paantapi. Inaquë no'morain pimóton nininso' tapapi. Pimo hua'sainta' tapapi Quisoso nonën pashitacaiso marë'. Chinoto tahuëri nanihuachina, chinotopi. Moisësë sha'huirinsó chachin chinotopi.

24

Quisoso nãpïantarinsó'

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Juan 20.1-10)

¹ Tomio tahuëri nanihuachina, tashíramiachin sanapi'sa' pa'pi. Pimo hua'sai', no'morain pimóton nininso' inapita quëpatona', na'pi naninquë pa'pi.

² Canconpachinara, pancara'pi pa'copitopiso' nani chí'huincapi ni'conpi.

³ Na'pi naninquë ya'conpirinahuë', Sinioro Quisoso nonën co quënanpihuë'.

⁴ "¿Onporincha nicaya?" ta'tona', huaniápirinahuë', a'nanaya catoya'piri ya'notimarin. Piyapi pochin niponahuë', a'mopiso' huënaráchin huënaráchin ya'nopi.

⁵ Sanapi'sa' pa'yanpi. Të'huatutona', monshoapirinahuë', catoya'piri itapona':

—¿Onpoatomata' chimipi po'mopiquë Quisoso yonirama'? Inaso' nanpiárin.

⁶ Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Nani nãpïantarin. Caririaquë sha'huítërinquëmaso', ¿co yonquiramahue' ti?

⁷ "Yosë quëran quëmapico niporahuë', ina nohuanton, oshahuano'sa' masarinaco. Corosëquë patanantarinaco. Tëpapirinacohuë', cara tahuëri quëran nãpïantarahuë'," itërinquëma', itopi.

⁸ Itohuachina, yonquipi.

⁹ Na'pi nanin quëran pipirahuatona', shonca a'na ca'tano'sanënpita, a'napita imapisopita, inapita sha'huítõpi. "Quisoso nonën capa. 'Nãpïantarin,' itërinacoí," itõonpi.

¹⁰ Maria Mactarina, Coana, Maria, Santiaco a'shin nininso', a'napita sanapi'santa' napopi. Quisoso ca'tano'sanënpita sha'huítõnpirinahuë', co natëpihuë'.

¹¹ "Inahuara yonquënena quëran napoapi," toconpi.

¹² Pitroso nipirinhuë', a'naroáchin na'pi nanin'pa' ta'arin. Monshorahuaton, nëhuëconpirinhuë'. Morin so'pimpisoráchin quënanconin. "Capa mini. ¿Ma'ta' onporinso'?" ta'ton, ya'huërin'pa' paantarin.

Catoya'pi iratapona pochin quënanpiso'

(Marcos 16.12-13)

¹³ Naporo tahuëri chachin cato' imarinsopita Quirosarin quëran pipirahuatona', nianonëinquë paantapi. Imaosë itopiquë paantapi. Shonca a'na quiromitro pochin aquërinso'.

¹⁴ Paponã pochin ninontapi.

"Quisoso tëpapi mini. Na'pi naninquë nani po'mopi. Napoaponahuë': 'Nani nãpïantarin,' ténin Maria. ¿Ma'ta' onpocaso'?" nitopi.

¹⁵ Ninontasoí', Quisosori chachin ya'cariquirin. Inapitarë' pa'sapirinhuë',

¹⁶ Yosë nohuanton co nohuítõpihuë'.

¹⁷ —¿Ma'ta' papoma pochin ninontéararama'? Naporahuaton, ¿onpoatonta sëtëramaso pochin ya'norama'? itërin Quisosori.

¹⁸ —Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita nani nitõtopirinahuë', quëmasáchin iso tahuëri'sa' napopiso' ¿co nitõtomaranquënhue' ti? itërin Criopasëri.

¹⁹ —¿Ma'ta' onpopiso'? itaantarin Quisosori.

Napotõhuachina:

—Co'ta Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' tëpapi. Nóya quëmapi nipirinhuë', tëpapi. Ma noya Yosë nanamën a'chintërincoi. Cania'piro'sa' nosoroaton, a'naroáchin anoyatërin. Yosëri nóya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pirinahuë'.

²⁰ Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari mapi. Masahuatona', Piratoquë quëpapi tëpacaiso marë'. Sha'huirapihuachinara, corosëquë apatanantërin. Nani chiminin.

²¹ Ina ta'ma' isirairo'sacoi nicha'ësarincoi, topiraihuë'. Nani chiminin. Nani cara tahuëritërin.

²² Napoaponahuë', a'naquën sanapi'sa' quiya pochachin imapiso' nanan sha'huitatonacoi, a'payaninacoi. Tashiramiachin na'pi naninquë po'mopiquë pa'pirinahuë',

²³ co nonën quënanpihuë'. Huëantarahuatona', sha'huitiirinacoi. "Anquëniro'sa' quënanai. 'Quisoso nani nanopiantarin,' itërinacoi,'" topi.

²⁴ A'napitanta' natantahuatona', na'pi naninquë pa'pi. Sanapi'sa' sha'huitërinacoiso chachin quënanconpirinahuë', co Quisoso quënanpihuë', itopi.

²⁵ —Canpitaso' co yonquiramahuë'. Iraca quëran huarë' pënëntona' piro'sa' ninopirinahuë', co yanatëramahuë'.

²⁶ Cristo parisitacaso' ya'huërin. Nani parisitohuachina, naporu huarë' Yosë'pa' noya noya acoarin huachi, itërin Quisosori.

²⁷ Ina quëran Yosë quiricanënuë ninotona ninshitopiso', a'chintarin. Moisésë'ton ninoton, Yosë quiricanënuë ninshitërin. Ina piquëran na'a pënëntona' piro'sa' ninoantapi. Ya'ipi Cristo ninopiso' no'tëquën a'chintarin.

²⁸ Ninanonënaquë canconpachinara, Quisoso yana'huëpirinahuë':

²⁹ —Nani i'huarin. Huëquë' iyasha quiyataquë huë'ëquiquë', itopi. "Noyahua'," toshuatona, ya'conconin.

³⁰ Yacoshatohuachina', Quisosori pan manin. "Yosparinquë," Yosë itahuaton, së'panin. Së'panahuaton, quëtërin.

³¹ Pan së'panaso chachin Yosë nohuanton, Quisoso nohuitopi huachi. Ni'sapirinahuë', ina quëran chachin ayarin.

³² Napohuachina, ninontopi.

—Huëcapon pochin Quisoso chachin nontërinpo'. Ma noya Yosë quiricanën a'chintërinpo'. jMa noyasha natanë paya! nitopi.

³³ A'naroáchin Quirosarinquë paantapi. Ca'tano'sanënpita ya'huërinquë pa'pi. Inaquë a'napita imarinsopitanta' nani huë'pi anta'. Inapitari itapona':

³⁴ —Tëhuëinchachin Siniro nanopiantarin. Iya Simon nani ya'notërin, itopi.

³⁵ Ina quëran catoya'pi canquisopitarinta' itapona': "Quiyanta' ni'nai. Paasocoi, ya'notërincoi. Hua'qui' a'chintopirincoihuë', co nohuitëraihuë'. Ina quëran yacoshatohuatona, pan së'panin. Së'panpachina, a'naroáchin nohuitërai," itopi.

Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Juan 20.19-23)

³⁶ Ninontasoi', a'nanaya Quisosori ya'notërin. Huanacanachin huanirahuaton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërin.

³⁷ Ina quënanahuatona', pa'yanpi. "Hua'yan," ta'tona', pa'pi të'huatopi.

³⁸ —¿Ma'marëta' pa'yanama'? ¿Onpoatomata' nisha nisha yonquirama'?

³⁹ Ca mini. Imirahuë' ni'co'. Nantëhuënta' ni'co'. Ohuaninacoso' nicatoma', nohuitoco huachi. Co hua'yancohuë'. Së'huaco. Hua'yanso' co nonën ya'huëtërinhuë'. Caso' ya'huëtërinco, itërin.

⁴⁰ Ina toshuatona, imirin, nantën, inapita a'notërin.

⁴¹ Ina ni'sahuatona' pa'pi pa'yataponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyátërapihuë'. "¿Tëhuëinchachin nanopiantarin ti?" topi yonquiatona'.

—¿Ya'huarin capacaso'? itërin Quisosori.

⁴² "Ya'huarin," toshuatona', sami chinpi së'panpiso' quëtopi.

⁴³ Masahuaton, inapitari nicasoi', ca'nin.

⁴⁴ —Nani i'hua chachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Yosë quiricanënuë na'con ninorinaco. Moisésë, pënëntona' piro'sa', inapita ninorinaco. Sarmoquënta' ninshitopi. Ya'ipi iraca ninorinacosopita nanicaso' ya'huërin ni'ton, iso tahuëri'sa' ina pochin ninahuë, itërin.

⁴⁵ Yosë quiricaquë naporinsopita a'chintaantarin. A'chintaton, catahuarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

⁴⁶ —Iraca ya'ipi ninotonaco, ninshitopi: "Cristo parisiton, chiminapon. Chiminaponahuë', cara tahuëri quëran nanopiantarin," tënin.

⁴⁷ Ina nanan chachin sha'huicaso' ya'huërin. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', oshanëma' inquitariquëma'," itoco'. Quirosarinquë'ton sha'huicaso' ya'huërin. Ina quëran nisha nisha nananquë nonpisopita sha'huitacaso' ya'huërin.

⁴⁸ Canpitaso' ni'namaco. Natanamaco. Ya'ipiya sha'huitonco'.

⁴⁹ Ispirito Santo a'patimaranquëma' ya'coancantiinquëmaso marë'. Quiricanën quëran tatahuë sha'huitërinquëmaso chachin a'patimaranquëma'. Napoaton isëquë ninaco'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', naporu huarë' nanitaparama' noya noya nica-camaso'. Nani ya'coancantohuachinquëma', noya nanan sha'huitonco huachi, itërin Quisosori.

Inápaquë panantarinso'

(Marcos 16.19-20)

⁵⁰ Ina quëran a'na tahuëri ninano quëran quëparin. Pitaniaquë huarë' cancompachinara, anquirahuaton, Yosë nontërin. "Isopita Tata noya a'paiton, catahuaquë'," itërin.

⁵¹ Nonin quëran chachin inápaquë panantarin.

⁵² Ina ni'sahuatona', Quisosu chinotopi. Noya cancantatona', Quirosarinquë ayaman-tapi.

⁵³ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. "Ma noyacha Yosëso paya," tosápi. Nani huachi.

Coansha ninshitérinpoa' Quisocristo nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'

Íráca Quisocristo Yosē'pa' ya'huērinsō'

¹ Íráca quēran huarē' Yosē noninso' ya'huérin, Quisocristo itērēhuaso'. Tata Yosērē' ya'huérin. Yosē pochachin ninin anta'.

² Co'huara isoro'pa' ya'huēyátérasohuē', Yosē'pa' ya'huérin.

³ Naporo' Yosē yonquirin ya'ipi ma'sha acocaso'. Ina nohuanton, hui'nini acorin. Ya'ipi ma'sha ninin. Co a'naya tēranta' inaora ya'huérinhuē'. Co acorinhuē' naporini, co manta' ya'huē'itonhuē'.

⁴ Inariáchin ya'ipiya ananpirin. Piyapinpoanta' a'pintatē pochin a'chintērinpoa' ina nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'.

⁵ Tashinantērinso' a'pintohuatēra, a'naroáchin tahuēri pochin ninin. Co tashiri tacopitērinhuē'. Inapochachin Quisocristo a'pintērinpoa'. Co noyahuē' nininsopitari yaminsēpirinahuē', co nanitapapihuē'.

⁶ A'na quēmapi ya'huérin, Coansha itopiso'. Yosēri a'parin

⁷ a'pininso' anohuitinpoaso marē'. Ya'ipi piyapi'sari natēcaiso marē' sha'huirín.

⁸ Coanshaso' co a'pintērinpoahuē'. Yosēri a'parin a'pininso' anohuitinpoaso marē'.

⁹ Sha'huitērinpoaso chachin Quisocristo isoro'paquē o'marin. O'marahuatón, ya'ipi piyapinpoa' a'pintimarínpoa'. Inasáchin no'téquēn anitotērinpoa'.

¹⁰ Isoro'paquē o'marin. Íráca Tata Yosē nohuanton, ya'ipi ma'sha ninin. Inari acopirínhuē', co piyapi'sari nohuitopihuē'.

¹¹ No'panēnquē chachin o'mapirínhuē', co piyapinēnpitari nohuantopihuē'. Nipirínhuē',

¹² Quisocristo cancanēn mapatēhua', hui'nin pochin Yosē ni'ninpoa'. Natērēhuasopitarachin huēntonēnquē aya'coninpoa'.

¹³ Ya'ipinpoa' piyapi quēran nasitērhuasō nipurēhuahuē', co ina quēran Yosē huēntonēnquē ya'conēhuahuē'. Co piyapi nanitērinhuē' aya'co'inpaso'. Co canpoara nohuanton, ya'conēhuahuē'. Yosēichin aya'coninpoa'. Ina quēran hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

¹⁴ Quisocristo isoro'paquē nasitimarín. Yosē niponahuē', piyapi chachin nasitērin. Canpoarē chachin ya'huérin. Quiyaso' ni'nai. Inaso' nōya, tēnai. Yosē pochachin ninin. Inaíchin hui'nin inaso'. Inaora nohuanton nosororínpoa'. No'téquēn nontērinpoa'.

¹⁵ Coansharinta' ni'nin. Ni'pachina, piyapi'sa' sha'huitērin: "Thua chachin sha'huitēranquēma'. 'Ca piquēran a'na quēmapi huē'sarin. Co'huara ca nasichátērapohuē', inaso' Yosē'pa' ya'huérin. Napoatan ca quēran chini chiniquēn nanantērin inaso', itēranquēma'. Nani o'marin huachí," itērin.

¹⁶ Inaso' pa'pi nosororínpoa'. Nōya ni'ton, nosoroatonpoa', na'con catahuarínpoa'. Co canpoara nanitopirēhuahuē', ina imapatēhua', nani tahuēri catahuarínpoa'.

¹⁷ Íráca Yosē nohuanton, Moisésē pēnētērin nani ma'sha natēcaso'. Pēnētōpirínhuē', co ya'ipiya anitotērinpoahuē'. Quisocristosō nipirínhuē' nosororínpoa'. No'téquēn nonaton, ya'ipi nanamēn anitotērinpoa'.

¹⁸ Co inquēnpoa tēranta' Yosē quēnanēhuahuē'. Hui'niniso nipirínhuē' noyá nohuitērin. Yosē pochachin ni'ton, napopianachin yonquipi. Inasáchin Tata Yosē anohuitērinpoa'.

Coansha Paotista sha'huirinsō'

(Mateo 3.11-12; Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17)

¹⁹ Coansha pēnētápachina, corto hua'ano'sa', nihuiro'sa', inapita pa'pi Coansha nontacaiso marē'. Cotio hua'ano'sari a'papi ni'ton, Quirosarin quēran pa'sahuatona', Coansha itapona': "¿Inquēnta' quēmaso'?" itoónpi.

²⁰ —Caso co Cristocohuē'. A'naquēn napotopirínacohuē', co caso' inacohuē', itērin Coanshari.

²¹ —Quēmaso' Iniasēnquēn, íráca ayaponahuē', ¿ya'noantamaranquēn ti? itopi.

—Co caso' inacohuē', tēnin.

—¿Quēmaso' pēnētōna'pi ninaraiso' nimara ti? itaantapi.

—Co inacohuē', tēnin.

²² —¿Inquēnta' quēmaso' nipachin? Sha'huitocoi hua'ano'sa' sha'huitontaii. ¿Ma'marēta' pēnēntaran? itaantapi.

²³ —Yosē nohuanton, pēnēntarahuē'. Íráca Isaiasē ninotonco, naporin: "A'na quēmapi inotēroquē pēnētaton, tapon: 'Ira co'shon co'shon toconin ni'ton, otēēquē' Siniro o'main,' tēnin. Naporinso chachin canta' piyapi'sa' pēnēnarahuē'. 'Cancanēma' anoyatoco' Siniro o'main,' itarahuē'," itērin Coanshari.

²⁴ Ina quèran Parisiरो'sari itantapi:

²⁵ —Co quèmaso' Cristonquènhuè'. Co Iniasènhuè'. Co pènèntona'pi ninaraison-quènhuè' ni'quèhuarè', ¿onpoatonta' nipachin, piyapi'sa' aporintaran? ¿Inta' nanan quètèrinquèn aporintamaso'? itèrin.

²⁶ —I'què mini aporintarahuè. Nipirinhue', iporasos' a'na quèmapi ya'huèrin, co no-huitèramasohuè'.

²⁷ Inasos' chini chiniquèn nanantèrin. Casos' co ina pochin chiniquèn nanantèrahue'. Co maquèyancohue' ni'ton, co sapatèn i'quirita'huaso tèranta' nanitarahuè'. Ca piquèran ina pènèntapon, itèrin.

²⁸ Naporos' Cortanii' aquètèran Coansha piyapi'sa' aporintarin, Pitania itopiquè. Inaquè paaparahuatona natanconpi.

Quisoso anohuitèrinso'

²⁹ Tahuèririnquè inaquè Quisoso huè'sarin. Coanshari quènanahuaton, piyapi'sa' itèrin: "Paso' quèmapi ni'co'. Yosèri a'paimarinso'. Inasos' carniroa'hua pochin nicaton, os-hanènpoa' inquitinpoaso marè' chiminapon.

³⁰ I'hua chachin sha'huitèranquèma'. 'Ca piquèran a'na quèmapi huè'sarin. Co'huara ca nasichàtèrapohuè', inasos' Yosè'pa' ya'huèrin. Napoaton ca quèran chini chiniquèn nanantèrin inasos', itèranquèma'. Nani o'marin.

³¹ Co carinta' nohuitopirahuè', nani nohuitèrahue'. Yosè a'parinco ya'ipi piyapinènpita anohuita'huaso marè'. Ina marè' pènènto, i'què aporintarahuè.

³²⁻³³ Co Quisoso nohuichatèrapohuè', Yosè sha'huitèrinco. 'A'na tahuèri Ispirito Santo nèpè pochin nohuaraimarahuaton, a'na quèmapi motoanshiranènuquè chachin huanitimarín, ni'saran. Quèmasos' i'què aporintèran. Ina quèmapiso nipirinhue' Ispirito Santo aya'coancantarinquèma', itèrinco Yosè. Ispirito Santo inápa quèran o'mahuachina, ni'nahuè. Nèpè pochin ya'noton, Quisoso motoanshiranènuquè chachin huanitimarín.

³⁴ Cari ni'nahuè. Napoaton nani nohuitato, sha'huitaranquèma'. Iso quèmapi Yosè hui'nin, ténahuè," itèrin Coanshari.

Ya'nan Quisoso imaraisopita'

³⁵⁻³⁶ Tahuèririnquè Quisoso na'huèso', Coanshari quènaantarin. Quènaantarahuaton, catocoi imaraiso' itaponcoi:

—Paso' quèmapi ni'co'. Inasos' carniroa'hua pochin ninin, Yosèri a'paimarinso', itèrincoi.

³⁷ Natanahuatoi, Quisoso imarai.

³⁸ Ina quèran tahuèrètahuaton, quènanincoi.

—¿Onpoapomata'? itèrincoi.

—Yanohuitèrainquèn Maestro. ¿Insèquèta' ya'huaran? itèrai.

³⁹ —Huèco' ni'quico, itèrincoi.

Pa'sahuatoi, ya'huèrinquè canconai. I'huaraya ni'ton, inaquè i'huatèrai. Hua'qui' ni-nontèrai.

⁴⁰ Catoya'picoi Coansha natanahuatoi, Quisoso imarai. A'nasos', Simon Pitro iin Antèrisè itopi.

⁴¹ Shiarahuaton, iin quènanconin.

—Iya Simon, Cristo nani quènanai, Yosèri a'paimarinso', itèrin.

⁴² Itahuaton, Quisosoquè quèparin. Quisosori notèèrahuaton, itèrin:

—Carinquèn nohuitèranquèn. Quèmasos' Simonquèn. Coansha hui'ninquèn. Nasha nininèn acotaranquèn. Pitro ichinquèn, itèrin. Inaora nananquè Sipasè itopi. (Na'pi pochin tapon naporin.)

A'napitanta' imapiso'

⁴³ Tahuèririnquè Quisoso Caririaquè yapa'sarin. Pa'sahuaton, Pinipi quènanconin.

—Huèquè' iyasha imaco', itèrin. Itohuachina, imarín.

⁴⁴ Pinipiso' Pitsaitaquè ya'huèrin. Ina ninanoquè chachin Antèrisè, Pitro, inapitanta' ya'huèpi.

⁴⁵ Pinipiri Natanino yonisahuaton, quènanconin.

—Nani iyasha Cristo quènanai, Yosè quiricanèn quèran ninopiso'. Moisèsè, pènèntona'piro'sa', inapita ninotona', inaquè ninshitopi. Inasos' Quisoso, Cosi hui'nin. Nasaritoquè ya'huèrinso', itèrin.

⁴⁶ —Nasaritros' saso', pa'pi co noya piyapi'sahuè'. ¿A'na tèranta' ta'ma' inaquè ya'huèrinso' noya nihuan nica? ténin Natanino.

—Huèquè' pa'a nohuitonquè', itèrin Pinipiri.

⁴⁷ Natanino ya'carirahuaso', Quisosori quènanin.

—Paso' quëmapi ni'co'. Israiromia chachin inaso'. Co pi'pisha tëranta' nonpininhuë', itërin Quisosori.

⁴⁸ —¿Onporahuatonta' nohuitëranco'so' itërin.

—Co'huara Pinipi nonchatërasënquënhuë', ninoto quënananquën. Iquira naraanaquë huënsëasënquën, quënananquën, itërin. Aquë ni'ton, co ya'pirin quëran chachin quënanaponahuë', napotërin ni'ton, Natanino pa'yanin.

⁴⁹ —Quëmaso' Maistro, Yosë hui'ninquën. Israiro'sa' copirnonquën, tënahuë, itërin.

⁵⁰ —¿Ninoto quënananquënso marëächin natëranco ti? saca sacai nininopita ni'saran, itërin.

⁵¹ Ina quëran itaantarin:

—No'tëquën itëranquëma'. Iráca Cacopo nanpiso', pi'iro'të' ni'soarin. Ni'soatohuachina, anquëniro'sari huëcapaimapi. Huëcapaimarahuatona', panantarapi. Inapochachin iporasos' Yosë quëran quëmapico ni'to, o'marahuë Yosë anohuita'huanquëmaso marë'. Ya'ipi ni-nahuëso' ni'sarama', itërin Quisosori.

2

Canaquë Yosë pochin nininso'

¹ Cara tahuëri quëran a'na quëmapi pita nisarin sa'acaso marë'. Canaquë naporin, Cariria parti ya'huërinso'. Inatohua' Quisoso a'shin ni'tapon pa'nin.

² Quisosonta' amatopi. Pa'nin inanta' ni'tapon. Ca'tano'sanënpitacointa' amatërinaco.

³ Huino ta'quihuachinara, a'shini Quisoso itapon:

—Capa huino ta'quipi huachi, itërin.

⁴ —¿Ma'marëta' mama napotëranco? Co tahuëri naniyatërarinhuë' nohuitiinaco'so', itërin Quisosori.

⁵ Napotopirinhue', inpriatoro'sa' quënanconahuaton, a'shini itapon:

—Ma'sona Quisoso sha'huitohuachinquëma', natëco', itërin.

⁶ Inaquë saota panca orinan ya'huërin, na'pi quëran nipiso'. A'na orinanquëächin catapini rata pochin ya'conin. Moisésë pënëntërinso' natëtona' oshanëna inquicaiso marë' acopiso'.

⁷ Ina quëran inpriatoro'sa' sha'huitërin:

—I'sha amëntaitoco', itërin Quisosori. Natëtona', huirotënuë huarë' i'sha amëntaitopi.

⁸ —Pi'pian macatoma', pita hua'an api'nitonco', itaantarin Quisosori.

Napotohuachina, masahuatona api'nitoonpi.

⁹ Orinan quëran mapirinhue', pita hua'anso' co nitotërinhuë'. Inpriatoro'sarächin nitotopi. I'sharächin ta'panpirinhue', nani huino taranin. Napoaton pi'nirahuaton, sa'ana'pi amatërin. ¹⁰ Huë'pachina, itërin:

—¡Ma'pitacha ninan paya! Iso huinoso' noya noya, yashin yashin o'ocaso'. Ya'ipi piyapi'sa' noya noya huino nininso' ton o'shipi. Ina quëran nani natëhuachinara, co onpopinchin noyahuë' nininso' o'shiantarapi. Quëmaso nipirinhue' ipora huarë' noya noya huino o'shitërancoi, itërin. Quisoso naporinso' co nitotatonhuë', naporin.

¹¹ Naporos' Quisoso caniaritërin Yosë pochin nicacaso'. Piyapi'sari nicatona': "Tëhuëchachin Yosëri catahuanin ni'ton, nanitaparín," topi. Ca'tano'sanënpitacointa' ni'sahuatoti: "Quisososo', Yosëri a'paimarinso'," tënai. Canaquë naporin. Inaso ninano', Cariria parti ya'huërin

¹² Ina quëran Capinaomoquë pa'marin. A'shin, iinpita inapitarë chachin pa'marin. Ca'tano'sanënpitacointa' imarai. A'na simana pochin inaquë ya'huërai.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-13; Marcos 11.15-18; Lucas 19.45-46)

¹³ Pascoa tahuëri cotioro'sa' niyontonpi Yosëri Iquipito quëran nicha'ërinso' yonquiantacaiso marë'. Ina naniriahuachina, Quirosarinquë paantarai.

¹⁴ Yosë chinotopiso pëiquë pa'sahuatoti, i'iratëquë nipa'antopisopita quënanconai. Ohuaca', ohuica, nëpë', inapita nipa'antapi. Yosë chinotatona' tēpacaiso marë' pa'anapi. Anaquëonta' misanënpitaquë huënsëatona', coriqui nicanpiarapi.

¹⁵ Inapita quënanconahuaton, Quisosori co noyahuë' ni'nin. Nonin masahuaton, sihuirintahuaton, ohuica, ohuaca', inapita huëmintaton, a'parin huachi. Pa'ansopitanta' Yosë pëinën quëran a'parin. Coriqui nicanpiapisonta' misanënapita quëran ta'sarin. Coriqui ta'sarahuaton, misanënapitanta' tē'yatërin.

¹⁶ Nëpë' pa'ansopita itapon:

—Isopitanta' quëpaco'. ¡Ama Tatahuë pëinën mircato pochin nitocosohuë'! itërin Quisosori.

¹⁷ Yosë quiricanënuë ninshitopiso' yonquirai. "Ya'ipi piyapi'sa' Tata, chinochinënuë, tēnahuë. Ina na'con yonquiato, quëma pëinën a'pitërahuë. Ina marë' no'huiarinaco," tēnin quiricaquë.

¹⁸ Ina quèran cotioro'sari huècapaipi.

—¿Onpoaponta' hua'an pochin nisaran? Chiniquèn nanantohuatan, Yosè pochin niquè' quiyanta' nicatoi natèiinquèn, itopi.

¹⁹ —Iso pèi' ata'huantohuatama', cara tahuèri quèran anoyataantarahuè, itèrin Quisosori.

²⁰ —Yosè chinotopiso pèi' catapini shonca saota pi'ipi quèran tinipi. Cara tahuèri quèran naquèranchin ¿anoyataantaran ti? itopi cotioro'sari.

²¹ Quisososo nipirinhue' co ina pèi chachin yonquirinhue'. Inaora nonèn pèi pochin tapon naporin.

²² Quisoso nanpiantahuachina, naporinso' yonquirai. Cara tahuèriya quèran nanopiantarin ni'ton, "Yosè quiricanèn quèran no'tèquèn ninorin," tènai. Quisososo noninsonta' natèrai.

Yonquipisonta' nitotèrinso'

²³ Pascoa tahuèri inaquè ya'huasocoi, Quisososo Yosè pochachin ninin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatèrin. "Yosèri catahuarin," ta'tona', a'naquèn natèpi.

²⁴⁻²⁵ Quisososo nipirinhue' ya'ipiya noyá nohuitèrin. Co piyapiri sha'huitopirinhue', yonquipo chachin nitotèrin. Napoaton "Co natèmiatèrinacohue'," ta'ton, co inapita natèrinhue'.

3

Nicotimo a'chintèrinso'

¹⁻² Tashi' nisahuaso', a'na quèmapi huè'nin Quisososo nontacaso marè', Nicotimo itopiso'. Cotio hua'an inaso'. Parisio nìponahuè', Quisososo nontiiirin.

—Maistro, Yosè a'pairinquèn a'chintancoiso marè'. Sacai' nininsopita nicaaton, Yosè pochin ninan. Napoaton ina a'pairinquèn, tènai. Co Yosè catahuarinquènhue' naporini, co quèma nanitapaitonhue', itiiirin.

³ —No'tèquèn iyasha sha'huitaranquèn. Co nasitaantahuatanhue', co onporonta' Yosè hua'anèntèrinquè ya'conaranhue', itèrin Quisosori.

⁴ —Nani mashotohuatèra, co huachi mamanpo yo'namènuquè ya'conèhue'. ¿Onporahuatèta' nasitaantarè'? itaantarin Nicotimorinta'.

⁵ Napotohuachina, Quisosori itaantapon:

—No'tèquèn sha'huitaranquèn. I'què amarèso pochin cancanèma' anoyatacaso' ya'huèrin. Ya'ipi co noyahuè' yonquiramasopita naniantoco'. Ina naniantohuatama', Ispirito Santo anoyacancantohuachinquèma', nasitaantarèso pochin nisarama'. Naporo huarè' Yosè hua'anèntèrinquè ya'conarama'.

⁶ Piyapi quèran nasitohuatamara, piyapi pochin cancantèrama'. Ispirito Santo quèranso' nasitaantahuatama', Yosè pochin cancantarama'.

⁷ Napoaton nasitantacaso' ya'huèrin. Ama ina natanaton, pa'yanquèsohue'.

⁸ Ni'què'. Ihuan inaora nohuanton, pa'nin. Natanarihuarahuè', intohua quèranso' huècaton intohuasona pa'ninso', co nitotèrèhuahuè'. Co quènanpirèhuahuè', natanèhua'. Inapochachin Ispirito Santo ya'coancantohuachinquèma', nasitaantarèso pochin nasha cancan quètarinquèma', itèrin.

⁹ —¿Onporahuatèta' nasitaantarè'? itantarin.

¹⁰ —Quèmaso' Israiro maistrinquèn nìponahuè', ¿co nitotèranhue' ti?

¹¹ No'tèquèn itaranquèn. Nitotatoi, a'chintarainquèma'. Ni'naiso' sha'huitarainquèma'. Canpitaso nipirinhue' co natèramacoihue'.

¹² Isoro'paquè ya'huèrinso' quèran a'chintopiranquèmahue', co natèramacohue'. Inapaquè ya'huèrinso' quèran a'chintohuatènuquèma', aguètè huarè' co natèramahuè'.

¹³ Co inso piyapi tèranta' inapaquè pantarinhue'. Casáchin ina quèran o'marahue'. Yosè quèran quèmapico ni'to, inápa quèran o'marahue'. Napoaton casáchin inapaquè ya'huèrinso' a'chintaranquèma'.

¹⁴ Iráca shimashonèmapita inotèro parti paasoi', na'a piyapi'sa' ya'huanapi. Co noyahuè' cancantopi ni'ton, Yosèri ana'itèrin. Na'a ya'huanos'a' huècatona', quètèra'piapi. Ina quèran Moisésè ya'huan nonanpiso' ninin. Hua'na quèran nisahuaton, naraquè achinpirin. Achinpirahuaton, inápaquè ahuanirin. Inapochachin Yosè quèran quèmapico nìporahuè', a'na tahuèri inápaquè achinpiarinaco.

¹⁵ Natèhuatamaco, Yosè nohuitatoma', nanpimiatarama'. Ina marè' achinpiarinaco, itèrin Quisosori.

Yosè nosororinpoaso'

¹⁶ Yosèso' ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nosoromiatèrin. Napoaton a'naichin hui'nin nipirinhue', isoro'paquè a'paimarin chiminacaso marè'. Ina natètèhua': "Ca marè' chiminin," topatèhua', co parisitopiquè pa'sarèhuahuè'. Yosè nohuitatèhua', nanpimiatarèhua'.

¹⁷ Co ana'intinpoaso marë' hui'nin a'paimarinhuë'. Nisha'ëinpoaso marë' a'paimarin. Hui'nin quëran cha'ërihua'.

¹⁸ Hui'nin natëhuatëhua', co Yosë ana'intarinpoahuë'. Co natëpisopitahuë' nani Yosëri yonquirin ana'intacaso'. Inaichin hui'nin nipirinhue', co natëpihuë'. Napoaton ana'intarin.

¹⁹ Quisoso isoro'paquë o'maton, a'pintërinpoaso pochin oshanënpoa' anitotërinpoa'. A'naquëniso nipirinhue', co nohuantopihuë' Quisoso nohuitacaso'. Co noyahuë' nica-caisoächin pa'yatatona', tashi pochin cancantopi. Co yanatëpihuë' ni'ton, Yosëri ana'intarin.

²⁰ Co noyahuë' nipisopita co tahuëri pochin nininso' nohuantopihuë'. A'pininquë a'ninquëchin huanicaiso' co nohuantopihuë'. Tahuëri nipachina, ma'sha co noya nipisohue' quënanë'.

²¹ Nipirinhue', no'tëquën yonquihuachina', noya nisapi. Ina quëran a'napitanta' nica-tona': "Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya natëpi," tosapi.

Naquëranchin Coansha sha'huirinso'

²² Ina quëran Quisoso Cotia parti pa'nin. Ca'tano'sanënpitacoi imarai. Inaquë hua'quimiächin ya'huëconahuato, piyapi'sa' aporintërai.

²³ Coanshanta' Inoiiquë aporintarin. Sarimo ya'cariya inaso'. Inaquë na'a ii' ya'huërin ni'ton, inaquë aporintarin. Na'a piyapi'sa' huë'pachinara, aporintarin.

²⁴ Naporot' Coanshaso' noya pa'sarin. Co tashinan pëiquë po'moyátërapihuë'.

²⁵ Quiyarinta' aporintërai. Coanshanta' aporintarin. Napoaton a'na cotio quëmapi huëcaton, Coansha ca'taninsopita itërin:

—¿Insota' noya noya aporintërinso'? itërin. Nisha nisha ninontopi.

²⁶ Ina quëran Coansha sha'huitonpi.

—Ni'quë' Maistro. Cortanii' aquëtëran nicasëhua', inaquë Quisosonta' nizarin ni'ton, anohuitërancoi. Iporaso' inanta' aporintarin. Na'a piyapi'sari imasapi. Co ina nápo quëmaso' imasarinëinquënhue', itopi.

²⁷ —Co Yosë nohuantërinhuë' naporini, co napo'itonahuë'. Ya'ipinpoa' Yosë acorinpoa' ma'sona nicacaso'.

²⁸ Nani sha'huitëranquëma'. "Co caso' Cristocohue'," itëranquëma'. Co'huara ina huë'shatërasohue', Yosë a'parinco piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina imacaiso marë' pënënarahuë.

²⁹ Ni'co'. Quëmapi sa'apachina, amiconëonta' noya cancantërin. Noya nipayapi ni'ton, naporinso' natantaton, noya cancantërin. Inapochachin canta' ninahuë. Na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi ni'ton, noya cancantërahuë.

³⁰ Co caso' nohuantërahuë' piyapi'sa' yonquiinacoso'. Quisoso na'con na'con yonquiinaso', tënin.

Inápa quëran o'marinso'

³¹ Cristo inápa quëran o'maton, chini chiniquënanantërin. Noya noya ninin. Piyapinpoaso nipirinhue' isoro'parächin nohuitërehua'. Inasächin nohuitatëhua', nisha'huitërehua'. Cristo no nipirinhue' inápa quëran o'maton, chini chiniquënanantërin.

³² Yosë'pa' ya'huërinso' nohuitërin. Nani ni'nin. Yosëri nontërinsona' natanin. Ina nohuitaton, sha'huitarinpoa'. Sha'huitopirinpoahuë', na'con na'con piyapi'saso', co yanatëtopihuë'.

³³ A'naquënpoaso nipirinhue' natëtërehua'. "Yosë no'tëquën nonin. Inari a'paimarin," ta'tëhua', natëtërehua'.

³⁴ Quisososo' Yosë nanamën chachin nonin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, no'tëquënáchin nonin.

³⁵ Tata Yosëri hui'nin pa'pi nosororin. Chini chiniquënanan quëtërin ya'ipiya hua'anëntacaso marë'.

³⁶ Hui'nin natëpisopitaso', Yosë nohuitatona' nanpimiatiapi. Co natëpisopitasohue', co ina pochin nanpimiatiapihuë'. Nani Yosëri yonquirin ana'intacaso marë'. A'na tahuëri ana'intomiatarin, parisitopiquë a'pararin huachi.

4

Samaria sanapi sha'huitërinso'

¹⁻² I'huaso' na'a piyapi'sa' Coansha imapi. Na'a aporintërin. Iporaso' na'con na'con Quisoso imasapi. Co Quisoso chachin aporintërinhuë'. Ina sha'huitohuachincoi, ca'tano'sanënpitacoi aporintërai. Na'con na'con aporintërai. Parisioro'sarinta' natantopi.

³ Ina nitotaton, Quisoso pa'nin. Cotia parti quëran pipirahuaton, Cariria parti paantarin.

⁴ Inatohua pa'pachina, Samaria parti na'huëcaso' ya'huërin.

⁵ Inatohua' a'na ninano' ya'huërin, Sicaré itopiso'. Ina ya'cariya Cosi no'panën ya'huërin. Iráca pa'pin Cacopo itopisori quëtërinso'.

⁶ Inaquë a'na poso ya'huërin. Cacopo posonën itopi. Camotëchin inaquë canconai. Quisoso canotaton, posoquë huënsëconin.

⁷⁻⁸ Ca'tano'sanënpitacoiso', ninanoquë pa'nai cosharo' pa'ana'huaiso marë'. Pa'naiso', Samaria sanapi i'sha macapon huë'nin. Nani mapachina, Quisosori itapon:

—Imoya, i'sha mananso canta' o'oi topirahuë, itërin.

⁹ —Caso' Samaria sanapico nipirahuë': "I'sha mananso canta' o'oi," ¿itëranco tí? itërin inarinta'. Cotioro'saso' Samariaro'sarë' co noya ninontopihuë' ni'ton, napotërin.

¹⁰ —Yosë yanicanapirinquënhuë', co quëmaso' nitotëranhuë'. "I'sha mananso canta' o'oi," itëranquën nipurinhuë', co nohuitërancohuë'. Nohuitëranco naporini, quëma nataintoncohuë'. Carinquën nanpirin i'sha quëchitëinquënhuë', itërin Quisosori.

¹¹ —Quëmaso' co manta' ya'huëtërinquënhuë' i'sha macamaso'. I'shaso' acopo' ya'huërin. ¿Onporahuatoncha nanpirin i'sha manë'ponquënya?

¹² Iráca Tata Cacopo iso poso ninin. Isëquëran i'sha macaton, o'orin. Hui'ninpita, pë'tahuanëpita inapitanta' isëquë o'opi. Inaso' chiniquën nanantërin, topi. ¿Ina quëran na'con quëmaso' nanitaparan tí? itërin sanapi.

¹³ —I'shamia imoya o'opatëra, naquëranchin yamoróantarë'.

¹⁴ Nisha i'sha carinquën quëtaranquën. Ina ya'huëtöhuachinquën, co huachi yamororëso pochin cancantaranhuë'. Ni'quë'. Pancai' no'pa quëran pipihuachina, no'yapiachin pipirárin. Co onporonta' yanimarinhüë'. Inapochachin nanpirin i'sha quëtöhuatëinquën, cancanëinquë chachin ya'huëtërinquën. Inaquë ya'huápon huachi. Yosë nohuitaton, nanpimiataran, itërin.

¹⁵ —Ina i'sha sinioro quëtoco ama yamoroto, i'sha masa'isohüë', itërin.

¹⁶ —Paaton imoya so'yan maconquë' huë'in, itërin.

¹⁷ —Co caso' so'yahuancohuë', itërin.

—No'tëquën naporan. Co so'yahuanquënhüë'.

¹⁸ Nani a'natërápo quëmapi so'yataponahuë', iporaso' quëmapi yacaparanso' co so'yanhuë'. No'tëquën nonan, itërin.

¹⁹ —Quëmaso' sinioro ninotona'pinquën, ténahuë'.

²⁰ Shimashonëhuëipita paso motopiquë Yosë chinotopi. Ya'huërë cotioro'sanquëmaso': "Quirosarinquëráchin Yosë chinotacaso' ya'huërin," ténama', itërin.

²¹ —Natanco imoya. Nani tahuëri naniarin. Yosë yachinotöhuatama', co paso motopiquë pa'saramahuë'. Co Quirosarinquë tëranta' pacacaso' ya'huërinhuë'.

²² Canpitaso' Yosë chinotopiramahuë', co nohuitëramahuë'. Cotioro'sacoiso', Yosë nohuitërai. Cotio quëmapi nicha'ësarinquëma' canpitanta'.

²³ Ipora quëran huarë' Yosë yachinotöhuatama', ya'ipi cancanëma quëran huarë' chinotoco'. Ispirito Santo catahuarinquëma' ni'ton, no'tëquën yonquiatoma', Yosë chinotoco'. Ina pochin nohuantërin chinotacaso'.

²⁴ Yosë co nonën ya'huëtërinhuë'. Co quënanarihuarahuë', ya'huërárin. Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' no'tëquën yonquiatoma', ina chinotacaso', itërin Quisosori.

²⁵ —A'na tahuëri Cristo huë'sarin, Yosëri a'paimarinsó'. Ina huë'pachin, ya'ipiya a'chintarinpoa', ténin Samaria sanapi.

²⁶ —Ca mini inaco, nontaranquënsó', itërin.

²⁷ Naporó chachin ca'tano'sanënpitacoí o'mantarai. Sanapi nontarin, quënanquimarai. "¿Ma'marëta' iso sanapi nontarin? ¿Ma'ta' nohuantërin?" ta'toi, yonquinëhuëi quëran pa'yanpiraihuë', co natanaihuë'.

²⁸ Sanapiso nipurinhuë' yonshanën patahuaton, ninanoquë pantarahuaton, piyapi'sa' sha'huëtërin.

²⁹ —Huëco' pa'ahua'. Pasëquë quëmapi nohuitoco'. Co nohuitaponcorahuë', "Nani a'natërápo so'yahuanquën," itërinco. Ya'ipiya ninorin. ¿Inaso' Cristo nimara tí? itërin.

³⁰ Natanahuatona', na'a ya'huëhuano'sa' o'mapi Quisoso nicapona'.

³¹ Co'huara canquiyatërasoihuë', Quisoso yaa'capiraihuë'.

—Ca'quë' Maistro, itopiraihuë', co nohuantërinhuë'.

³² —Cosharo pochin nininsó' ya'huëtërinco, co nohuitëramasohuë', itërincoi.

³³ —¿A'napitari cosharo' quëtiimara? nitopiraihuë', co coshachatërarinhüë'.

³⁴ —Yosë a'paimarinsó' nohuantërinso' nica'huaso'. Ya'ipiya yanatërahuë'. Ina yonquiató, co huachi cosharo' yonquirahuë'. Cosharo pochin achinirinsó'.

³⁵ "Catapini yoqui pahuanarin cayarinsó' macacaso'," topiramahuë'. Ipora chachin cayarinsó' pochin nininsó' macacaso' ya'huërin, ténahuë caso'. ¡Ni'cochi! Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinsó' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Ipora tahuëri'sa chachin na'a piyapi'sa' ya'huërarin Yosë imacaiso marë'. Inapita a'chintacaso' ya'huërin.

³⁶⁻³⁷ Piyapi'sa' a'chintohuatama', Yosè'pa' canaarama'. Noya noya nanpimiatarama'. Cato' piyapi sacatèrinso pochin nisarama'. "Anaso' ya'pirin sha'nin. Cayahuachina, a'narinta' manin," topi. Napohuachina, cato' a'china'piro'sa chachin nóya cancantapi.

³⁸ Na'a piyapi'sa' ya'huèrin, co Yosè nohuítópisohuè'. A'naquèni nani a'chintopirinhahuè', co yanatèpihuè'. Iporaso nipirinhuhè' a'paranquèma' a'chintantacamaso marè'. Yosè huèntonènuquè ya'conacaiso marè' a'chintoco'. A'chintohuatama', imasapi huachi, itèrincoi.

³⁹ Na'a ya'huèhuano'sa' Quisoso natèpi. Sanapiri: "Ya'ipi ninorinco," itèrinso marè' natèpi.

⁴⁰ Quisoso ni'quihuachinara, "Huèquè' isèquè yacapatoncoi, a'chintocoi," itopi. Itohuachinara, cato' tahuèri a'chintacaso marè' inaquè i'huatèrai.

⁴¹ A'chintohuachina, na'con na'con piyapi'sa' natèpi.

⁴² Sanapi itapona':

—Quèma sha'huítèrancoi ni'toi, pi'pian Quisoso natèrai. Iporaso nipirinhuhè' quiyaora chachin natanai. Nani nohuítatò, cancanèhuèi quèran huarè' natèrai huachi: "Tèhuèenchachin isoso' nicha'èrinpoa'. Insosona imapachina', oshanèn inquitaton, anoyacantarín, tènai," itopi.

Capitan hui'nin anoyatèrinso'

⁴³ Cato' tahuèri quèran paantarahuatò, Cariria parti canconai.

⁴⁴⁻⁴⁵ Caririario'sari nohuítatona', noya natanpi. I'hua chachin Pascoa tahuèri na'huèhuachina, inahuanta' Quirosarínquè pa'pi. Naporo' Quisoso nohuítopi. Nani ma'sha Yosè pochin nininso' ni'pi ni'ton, iporaso' a'chintohuachina, noya natanpi. Ninanonènuquè chachinso nipirinhuhè' co a'chininhuhè'. "Ya'huèrinquèso' pènèntona'pi co yanatèpihuè'," ta'ton, co inaquè a'chininhuhè'.

⁴⁶ Ina quèran Canaquè cancoantarai. Inaquè i'hua i'sha huino atarantèrin. Inaquè canconpatoira, a'na capitan copirno piyapinèn nininsoari huècapairin. Hui'nin quèmapia'hua nininso', Capinaomoguè chiniquèn caniorin.

⁴⁷ "Quisoso Cotia parti quèran pipirahuaton, Cariria parti canquirin," topi, natantèrin. Natantahuaton, paahuarin:

—Huèquè' Maestro hui'nahuè anoyatiimaco. Nani yachiminin, itèrin.

⁴⁸ —Canpitaso' co a'naroáchin natèramacohuè'. Co'so' Yosè pochin nipatohuè', co natèramacohuè', itèrin inarinta'.

⁴⁹ —Manóton Siniro huèquè'. Hui'nahuè chiminpachin, itaantarín.

⁵⁰ Napotaantahuachina:

—Ya'huèran'pa' pa'mantaquè'. Hui'nán co chiminaponhuè'. Noyatarin, itèrin. Napotohuachina: "No'tèquèn nontèrinco," ta'ton, ya'huèrin'pa' pa'mantarín.

⁵¹ Yacanconahuaso', inpriatonènpitari nacapiatona':

—Hui'nán nani noyatèrin, itiipi.

⁵² —¿Insèchinta' pi'i nisahuaso' noyatèrin? itèrin.

—I'hua pi'i yatèhuèrènahuasos' sapo otanotèrin, itopi.

⁵³ "Naporó chachin Quisoso nontèrinco. 'Hui'nán noyatarin,' itèrinco," ta'ton, Quisoso natèrin. Ya'ipi pèinènuquè ya'huèpisopitanta' natèpi.

⁵⁴ I'hua chachin i'sha huino atarantèrin. Iporaso' Cotia parti quèran huèntarahuaton, capitan hui'nin ya'huèrè' a'naroáchin anoyatèrin. Inapoaton catoro' huachi Caririaguè Yosè pochin nisarin piyapi'sari nohuitacaiso marè'.

5

Apia anoyatèrinso'

¹ Ina quèran cotio niyontonpiso tahuèri naniriarin. Naporo' Quisoso Quirosarínquè paantarín.

² Inaquè i'sha ya'huèrin, anpomiachin. Cotio nananquè Pitista itopi. Ninano ya'coana pirayan ya'huèrin, ohuicaro'sa' ya'coananèn itopiquè. I'sha pirayan a'natèrápo imènamè pochin nininso' ya'huèrin.

³⁻⁴ Inaquè na'a cania'piro'sa' quèhuènapí. A'naquèn somaraya. A'naquèn sonpacha. A'naquèn nantèn tachitèrin ni'ton, co nanitèrinhuè' huanicaso'. Inaquè ninarapi. ["Hua'qui quèran hua'qui quèran Siniro anquèninèn o'maton, i'sha aco'sacaitèrin," topi. "Napotohuachina, inso'ton i'què ya'conpachina, a'naroáchin noyatèrin," ta'tona', ninarapi.]

⁵ Inaquè a'na quèmapí ya'huèrin. Nani cara shonca posa pi'ipi caniorin. Co nanitèrinhuè' huanicaso'.

⁶ Inaquè quèhuènapirinhuhè', Quisosori quènanquirin. "Nani hua'qui' caniorin," itohuachina, apia itapon:

—¿Nohuantèran noyatamaso tí? itèrin.

7—Nohuantopirahuë' Sinioro. Sa'ahuaco. Co insonta' ya'huërinhuë' i'quë po'moincoso'. I'sha co'sacaitohuachina, yaya'conpirahuë'. A'na'ton ya'conin, itërin.

8—Huaniquë' iyasha. Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë', itërin.

9 Napotohuachina, a'naroáchin apia noyatërin. Pë'sara'huaya masahuaton, iratërin. Chinoto tahuëri chachin naporin.

10 Cotio hua'ano'sari quënanahuatona', apia huëcapai.

—Ipora tahuëriso', chinoto tahuëri ni'ton, co ma'sha quëpacaso' ya'huërinhuë', itopi.

11—Quëmapi anoyatërinco' nani sha'huitërinco. “Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë',” itërinco, tënin.

12—¿Ma quëmapita' napotërinquën? itopi.

13 “Ahuën. Co nohuitërahuë',” tënin. Hua'huayatërahuë' piyapi inaquë ya'huërin ni'ton, nani Quisoso pa'nin.

14 Ina quëran chinotopiso pëiquë pa'sahuaton, apia anoyatërinso' quënancoantarin.

—Ni'quë' iyasha. Nani quëmaso' noyatëran. Ama huachi oshahuantaquësohuë', na'con na'con ma'sha onpotan, itërin.

15 Ina natanahuaton, Yosë chinotopiso pëi quëran pipirahuaton, cotioro'sa' sha'huitonin. “Quisoso anoyatërinco,” itoonin.

16 Napoaton Quisoso no'huipi. Chinoto tahuëri anoyatërinso marë' co quë'yapihuë'.

17 Quisosoriso nipirinhüë' itërin:

—Tatahuëso' co ipora huanta' chinotërinhuë'. Sacatárin piyapi'sa' catahuacaso marë'. Canta' co chinotërahuë'. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuarahüë', tënin.

18 Chinoto tahuëri piyapi anoyatërin ni'ton, cotioro'sari yatëpapi. “Yosëso' tatahuë chachin,' topachina, Yosë pochachin niconin,” ta'tona', aquë aquëtë' yatëpapi.

Yosë hui'nin ni'ton chiniquën nanantërinso'

19 Ina quëran Quisosori itantarin: “No'tëquën itaranquëma'. Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Tatahuërächin nonanahuë. Hui'ninco ni'to, inapochachin canta' ninahuë.

20 Tatahuë na'con nosororinco. Nosoroatonco, yonquirinso chachin anitotërinco. A'na tahuëri catahuarincó saca saca' nininso' nica'huaso'. Canpitaso' ni'patama', pa'yanarama'.

21 Tatahuë chimipi ananpitaantarin. Inapochachin canta' insosona nohuantërahuëso' ananpitaantarahuë.

22 A'na tahuëri coisë pochin nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarahuë. Noya nipisopita noya acoarahuë. Oshahuano'saso nipirinhüë' no'tëquën ana'antarahuë. Co tatahuëri ana'antarinhüë'. Nani nanan quëtërinco ana'inta'huaso marë'.

23 Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinaco. Tatahuë noya ni'piso pochachin ni'sarinaco. Ina marë' nanan quëtërinco. Co noya ni'patamacohüë', Tatahuënta' co noya ni'namahuë'. Ina a'paimarinco.

24 No'tëquën itaranquëma'. Yosë chachin a'paimarinco. Noya natanpatamaco, cancanëma quëran huarë' ina imapatama', nanpimiatarama'. Co onporonta' ana'itaranquëmahüë'. Chiminpatama', co parisitomiataramahüë'. Nani Yosë nohuitarama' ni'ton, nanpimiatarama'.

25 Caso' Yosë hui'ninco. Iporaso huachi a'naquën chimipi pochin nipisopita natanarinaco. Inapita noya natanpachinaco, Yosë anohuitarahuë. Ina nohuitoahuachina', nanpimiatapi.

26 Tata Yosë inaora nohuanton, nanpirin. Inari piyapi'sa' nanpicaso' quëtërin. Inapochachin canta' ina nohuanton, nanpirahuë. Naporahuaton, a'napitanta' ananpita'huaso' nanitaparahuë.

27 Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' ana'inta'huaso marë'.

28 Ama ina yonquiatoma', pa'yancosohüë'. A'na tahuëri ya'ipi chiminpisopita natanarinaco.

29 Natanpachinaco, po'oro quëran pipiapi. Noya nipisopita noya noya nanpiantarapi. Co noyahuë' nipisopitaso nipirinhüë', ana'antarahuë' tënin Quisoso.

Yosëri a'paimarinso'

30 Ina quëran Quisosori itantarin: “Co caora nohuanto manta' ninahuë'. Tata Yosë sha'huitoahuachincora, inachachin sha'huirahuë. Co caso' nisha yonquirahuë'. Tata yonquirinsorächin nohuantërahuë. Napoaton no'tëquën ana'antarahuë.

31 Caso' Cristoco. Yosë quëran o'marahüë, tënahüë. Casächin naporahuë naporini, co natëinacoso' ya'huëitonhuë'.

32 Nipirinhüë', Tata Yosënta' inachachin sha'huitarinquëma'. No'tëquën nonin, tënahüë.

33 I'hua piyapi'sa' a'parama' Coansha natanacaiso marë'. ‘Co caso' Cristocohüë'. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso', itërin. No'tëquën naporin.

³⁴ Caso' co piyapi noninsoachin yonquirahuë'. Nipirinhüë', iso' sha'huitaranquëma' canpita natëtoma' cha'ëcamaso marë'.

³⁵ Coanshaso' noya quëmapi. Huaroro noya orotërinso pochin ni'ton, noya anitotërinquëma'. Ya'nán natanpatamara, hua'quimiachin pa'yatërama'.

³⁶ Inaso' no'tëquën sha'huitërinquëma'. 'Yosëri chachin Quisoso a'paimarin,' itërinquëma'. Nipirinhüë', co inasáchin anitotërinquëmahüë'. Yosëso' chini chiniquën nanantaton, catahuarinco ni'ton, sacai' nininso' ninahuë. Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë. Yosë nohuanton, ina pochin ninahuë. Ina marë' na'con na'con natëamacoso' ya'huërin.

³⁷ Tatahuë a'paimarincosonta' nani sha'huitërinquëma'. Co onporonta' noninso' natanchinamahuë'. Co ni'chinamahuë'.

³⁸ Nanamënta' co natëramahuë'. A'paimapirincohüë' co natëramacohüë' ni'ton, naporama'.

³⁹ Yosë quiricanën na'con nontërama'. 'Ina nontohuatëhua', nanpimiatacaiso marë' anitotarinpoa', tënama'. Napopiramahuë', co tëhuëenchachin natëramahuë'. Ina quiricaquë chachin ninorinaco.

⁴⁰ No'tëquën ninopirincohüë', co yaimaramacohüë'. Ananpimiata'huanquëmaso' ya'huëpirinhüë', co nohuantëramacohüë'.

⁴¹ Co canpita noya nicamacoso marë' napotëranquëmahüë'.

⁴² Nani nohuitëranquëma'. Co cancanëma quëran Yosë nosororamahuë', ténahuë.

⁴³ Yosë chachin a'paimarinco ni'ton, o'mapirahuë', co nohuantëramacohüë'. A'naquënso nipirinhüë' inaora yonquinën quëran a'chintohuachinquëma', nohuantarama'.

⁴⁴ Canpita capini nipa'yatacasoráchin yonquiátoma', co Yosë noya nicainquëmaso' yonquiramahuë'. Napoaton co natëramacohüë'.

⁴⁵ Co carinquëma' Yosëquë sha'huirapiaranquëmahüë'. Moisésë tëhuëinchinso' sha'huirapiarinquëma'. 'Ina catahuarinpoa',' ta'toma', imapiramahuë', co natëramahuë' ni'ton, sha'huirapiarinquëma'.

⁴⁶ Inaso', iráca ninotonco nishitërin. Ina natërama' naporini, canta' natëitamacohüë'.

⁴⁷ Ninshitopirinhüë', co natëramahuë' ni'ton, carinquëmanta' a'chintopirancuëmahüë', 'Co no'tëquën nonanhuë', itëramaco," itërin Quisosori, cotio hua'ano'sa' nontaton.

6

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)

¹ Ina quëran Cariria sono' aquëtëran pëntonai. Ina sonoso', Tipiriasë itopi anta'.

² Notohuaro' piyapi'sa' imasarinacoï. Na'a cania'piro'sa' Quisosori a'naroáchin anoyatërin. Ina nicatona', imasapi.

³ Nonshirahuatoï, a'na motopia'huaquë pomosocontarai. Inaquë huënsëconai.

⁴ Pascoa tahuëri naniriarin. Naporo' cotioro'sa' niyontonpi Yosë yonquicaiso marë'.

⁵ Quisoso natanacaiso marë' notohuaro' piyapi'sa' canquirapi. Inapita quënanahuaton, Quisosori Pinipi itapon:

—¿Intohuacha coshoro' pa'anë isopita capacaiso marë' nicaya? itërin.

⁶ Nani yonquirin coshoro' ana'atacaso' niponahuë', Pinipi natanin tënicaso marë'.

⁷ —Cato pasa tahuëri sacatatë' canarësoquë pa'anpirëhuahuë', co iso nápo piyapi'sa' naniitonahuë', itërin Pinipiri.

⁸ Antërisënta' ya'huarin. Simon Pitro iin inaso'. Natanahuaton, itapon:

⁹ —Isëquë a'na quëmapia'hua ya'huërin. A'natërapoichin pan nisahuaton, catoyachin sami ya'huëtërin. Inaichin nipirinhüë', ¿iso nápo' piyapi ta'ma' nanitëre'poya? itërin.

¹⁰ —Piyapi'sa' sha'huitoco' huënsë'ina', itërincoï Quisoso.

Inaquë noya pastoa'huaya ya'huërin. Sha'huitohuatëira, inaquë huënsëpi. A'natërapo huaranca quëmapia'sa pochin ya'huëpi.

¹¹ Quisosori a'natërapoya pan masahuaton, Yosë nontërin. "Yosparinquën, Tata," itahuaton, piyapi'sa' quëtërin capacaiso marë'. Samirë chachin quëtëra'piarai. Ya'ipi piyapi'sa' natëaquë huarë' coshatopi.

¹² Nani natëhuachinara, ca'tano'sanënpitacoï itaponcoï:

—Pan, sami, inapita pë'sotopiso' maconco', chinihuachina', itërincoï.

¹³ Napoaton pë'sotopiso' masahuatoï, shonca cato' i'më' mëntatërai.

¹⁴ Ina nápo piyapi'sa' capacaiso marë' coshoro' ana'atërinso' ni'sahuatona', piyapi'sa' ninontopi:

—Tëhuëenchachin iso quëmapia Yosëri a'paimarin. Pëñëinpoaso marë' a'paimacaso sha'huirinso chachin, nani o'marin, nitopi.

¹⁵ "Huëco' maahua', copirno acoa'ahua'," topi a'naquën. Co Quisosori natanaponahuë', inaora yonquinën quëran nitotërin. Nitotaton, inaora panënuquë pantarin.

I' aipi iratërinso'

(Mateo 14.22-27; Marcos 6.45-52)

¹⁶ I' huanahuanquë ca'tano'sanënpitacoiso', sono' yonsanquë pa'mantarai.

¹⁷⁻¹⁸ Potiquë ya'conahuatoí, Capinaomoquë paca'huaiso marë' pëntonapiraihuë', huancoanai' tashitërai. Co Quisoso huë'shatërasohuë', panca ihuan manincoi ni'ton, panca co'sacaitërin.

¹⁹ Saota quiromitro pochin nani maitopiraihuë', Quisoso huë'sarin nicaporaihuë', co a'naroáchin nohuitëraihuë'. Ii' aipi i'narahuaton, no'pa pochin huë'shiarin. Poti ya'caririarinso' ni'sahuatoí, pa'yanai.

²⁰ Napopiraihuë':

—¡Co'ta ca huë'sarahuë! ¡Ama pa'yancosohuë! itërincoi.

²¹ Ina quëran noya cancantatoí: “Ya'conquiquë',” itohuatoira, ya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin Capinaomo yonsanquë canconai.

Quisoso yonípi'so'

²² Piyapi'saso nipirinhue' ina quëranchin quëparitopi. Tahuëririnquë Quisoso yonísapirinhue'. Co quënanatanahuë', ninontopi. “¿Intohuaso' pa'mara? I'huara a'naíchin poti ya'huëpirinhue'. Inaquë ca'tano'sanënpita ya'conahuatona', pa'pi. Quisososso nipirinhue' co pa'ninhue',” nitopi.

²³ Napoasoí, potiro'santa Tipiriasë quëran huë'piso' canquirapi quënanpi. Quisoso coshoro' ana'ataton piyapi'sa' a'carinso' ya'cari nonshiipi.

²⁴ Co ca'tano'sanënpitacoí tëranta' ya'huëraihuë' ni'ton, “Huëco' pa'ahua', Quisoso yonihua',” nitatona', potiro'saquë ya'conpi. Ya'conahuatona', Capinaomoquë pa'pi Quisoso yonípona'.

Cosharo pochin nininso'

²⁵ Inaquë nonshirahuatona', Quisoso quënanconpi huachi.

—¿Onporota' Maistro isëquë huënan? itopirinhue'.

²⁶ —No'tëquën sha'huitaranquëma'. I'huara coshoro' ana'atërahuë' nohuitamacoso marë' nipirinhue', co yanohuitëramacohue'. Natëaquë huarë' coshatërama' ni'ton, yoniramaco.

²⁷ Cosharomia a'naroáchin chanatërin. Ama inasáchin nohuantocosohuë'. Cosharo pochin nininso' ya'huërin. Cancanëma marë' quëtaranquëma'. Ina co onporonta' chanatarinhue'. Ya'huëtóhuachinquëma', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama. Ina na'con na'con yonquico'. Yosë quëran quëmapico ni'to, quëtaranquëma'. Ina marë' Tata Yosë acorinco. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë' nohuitamacoso marë', itërin.

²⁸ —¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? itopi.

²⁹ —Tëhuënchachin Yosë yanatëhuatama', ca imaco. Ina a'paimarinco ni'ton, cancanëma quëran huarë' imaco. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

³⁰ —Inta nipachin, Yosë pochin niquë'. Ina nicatoí, natë'inquën. Co topinan natë'huainquënso' ya'huërinhuë'.

³¹ Iráca shimashonënpaíta Moisésëri Iquipito quëran quëcapon, noya coshoro' mana itopiso' quëtërin. “Cosharo' inápa quëran o'marinso' quëtërin capacaiso marë',” ténin Yosë quiricanëquë. Inotëro parti napopi, itopi.

³² —No'tëquën itëranquëma'. Cosharo' inápa quëran o'marinso' co Moisésëri quëtërinhuë'. Tata Yosëri quëtërinso'. Iporaso' noya noya nininso' quëtëtarinquëma'.

³³ Inápa quëran a'patimarinquëma' piyapi'sa' ina pochin nancapacaiso marë', itërin.

³⁴ —Inanpi coshoro', Siniro, quëtocoi nani tahuëri capatoí, noya nanpii, itopi.

³⁵ —Ca inaco. Caso' coshoro pochinco ni'to, piyapi'sa' ananpimiatarahuë'. Imapata-maco, co huachi tanarëso pochin cancantaramahuë'. Natëhuatamaco, co huachi yamororëso pochin cancantaramahuë'. Yosë nohuitohuatama', sano cancantarama'.

³⁶ Nipirinhue', nani sha'huitëranquëma'. Ninahuëso' nicapomarahuë', co natëramacohue'.

³⁷ A'naquën Tata Yosë nohuanton, imasarinaco. Insosona imapachinaco, co onporonta' a'pararahuë'.

³⁸ Co caora nohuanto, ma'sha ninahuë'. Inápa quëran o'marahuë' Tata Yosë natëca'huaso marë'. Ina a'paimarinco.

³⁹ A'naquën Yosë nohuanton, imasarinaco. Inapitaso' noya a'paiarahuë', co a'poarinacohue'. Ayaro' tahuëri ananpitaantararahuë'. Ina Yosë nohuantërin.

⁴⁰ “Quëmaso' tēhuënchachin Yosë hui'ninquën,” itatomaco imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama huachi. Ayaro' tahuëri ananpitaantarinquëma'. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

⁴¹ Ina natanahuatona', cotioro'sari no'huipi. “Caso' coshoro pochin ninahuë. Inápa quëran o'marahuë,” téninso marë' no'huipi. No'huitona', ninontapi.

⁴² —Co'ta inaso' Quisoso. Cosi hui'nin. A'shionta' nohuitërhua'. ¿Onpoatonta' "Inápa quëran o'marahuë," toconin? nitopi.

⁴³ —Ama huachi no'huitomaco, sacaro quëran ninontocosohuë'.

⁴⁴ Co insonta' nanitërinhuë' inaora nohuanton imaincoso'. Tata Yosëri huayoninsopitaráchin imasarinaco. Ayaro' tahuëri inapitaso' ananpitaantararahuë'.

⁴⁵ Pëñëntona' piro'sa' iráca ninshitopi. "Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri a'chintarin," topi, ninshítatona'. Tatahuë natanatoma' natëhuatama', imasaramaco.

⁴⁶ Co insonta' Tata Yosë quënaninhuë'. Casáchin quënanahuë. Ina ya'huërin quëran o'marahuë.

⁴⁷ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

⁴⁸ Ca coshoro pochinco ni'to piyapi'sa' ananpimiatarahuë'.

⁴⁹ Shimashonëmapita inotëro parti ya'huaso', coshoro' Yosëri quëtërinso' ca'pi. Mana itopiso' ca'pirinahuë', nani iráca chiminpi.

⁵⁰ Insosona natëhuachinco inápa quëran coshoro' o'marinso capatë pochin nisarin. Napohuachin, Yosëre' ya'huëmiatapon.

⁵¹ Ca nanpirin coshoro pochinco. Inápa quëran o'mato, noya noya ananpiaranquëma'. Ca nonëhuë chachin quëtërarahuë ya'ipi piyapi'sa' marë'. Coshatëramaso pochin nitohuatamaco, ya'coancantaranquëma', nanpimiatarama huachi, itërin.

⁵² Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha ninontopi.

—¿Onporahuatonta' nonën chachin ca'nëso pochin quëtëre'ponpoa nicaya? nitopi.

⁵³ —No'tëquën itëranquëma'. Caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'ipi cancanëma quëran yonquico. Co'so' nonëhuë ca'nëso pochin nitohuatamahuë', huë'nainëhuënta' co o'rëso pochin nitohuatamahuë', co onporonta' nanpimiataramahuë'.

⁵⁴ Insosona nonëhuë ca'nëso pochin nipachina', huë'nainëhuënta' o'rëso pochin nipachina', nanpimiatarin. Ayaro' tahuëri ananpitaantarahuë'.

⁵⁵ Nonëhuë coshoro pochin ni'ton, achincancantaranquëma'. Huë'nainëhuë pa'sarin ni'ton, imapatamaco, anoyacancantaranquëma'.

⁵⁶ Tëhuëchachin nonëhuë ca'nëso pochin nipatama', huë'nainëhuënta' o'rëso pochin nipatama', ya'coancantaranquëma' ni'ton, imamiataramaco.

⁵⁷ Tatahuëso' nanpimiatarin. Ina a'paimarinco. Catahuarinco noya nanpica'huaso marë'. Inapochachin imamiatohuatamaco, coshoro pochin achincancantaranquëma' ni'ton, catahuaranquëma' Yosë nohuitatoma' nanpimiatacaso marë'.

⁵⁸ Ca coshoro pochinco. Inápa quëran o'marahuë. Shimashonëmapita coshoro' Yosëri a'patamarinso' ca'pirinahuë', iráca chiminpi. Nipirinhuë', imamiatohuatamaco, nanpimiatarama', itërin.

⁵⁹ Capinaomo niyontonpiso pëiquë a'chintaton naporin.

Quisoso natëhuatëhua', nanpimiatacaso ya'huërinso'

⁶⁰ Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapirinahuë', ina nanan natanahuatona' a'naquën nisha yonquipi.

—A'chininso' sacai' imacaso'. ¿Incaricha nitotaton, natëre'poya? nitopi.

⁶¹ Napohuachinara, Quisoso inaora nitotaton, itërin:

—A'chintopiranquëmahuë', ¿yaa'poramaco ti?

⁶² Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri Yosë ya'huërin'pa' panantararahuë. Ina ni'patama' ¿ma'ta' yonquiarama'?

⁶³ Ispirito Santoráchin ananpimiatarinquëma'. Piyapi'sa' inahuara co nanitapihuë'. Yosë yonquirinso chachin sha'huitëranquëma'. Ina natëhuatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

⁶⁴ Nipirinhuë', a'naquëma' co natëramacohuë', itërin. Iráca quëran huarë' ya'ipi piyapi'sa' yonquirinsopita nitotërin. A'naquën co yanatëtopihuë'. A'nanta' yasha'huirapirin. Inapita nitotaton, napotërin.

⁶⁵ Ina quëran itantarin:

—Napoaton itaranquëma'. Co Yosëri anitotohuachinhuë', co insonta' nanitarinhuë' imaincoso', itërin.

⁶⁶ Naporo quëran huarë' na'amíachin co huachi imapihuë'. A'popi huachi.

⁶⁷ Napohuachinara, ca'tano'sanënpitacoi itaponcoi:

—¿Co canpitaso' a'poapomacohuë' to? itërincoi.

⁶⁸ —Co Siniro a'poarainquënhuë'. Co a'na ya'huërinhuë' imaca'huaiso'. Quëma nóya a'chintarancoi Yosë nohuitatoi nanpimiata'huaiso marë'.

⁶⁹ Nani natërainquën. Quëmaso' noyasáchin ninan. Yosë a'paimarinquën, tënai, itërin Simon Pitrori.

⁷⁰ —Shonca catonquëma' acoranquëma' imacamacoso marë'. A'naëmaso nipirinhuë', sopai pochin cancantërin, itërincoi.

⁷¹ Simon hui'nin Cotasë Iscarioti itopiso yonquiaton, naporin. Inarinta' ca'tanpirinhuë', yasha'huirapirin.

7

Quisoso iinpita napopiso'

¹ Ina quëran hua'quimiächin Quisoso Cariria parti ya'huërarin. Cotioro'sari yatëpapi ni'ton, co Cotia parti yapa'ninhuë'.

² Ina quëran a'na cotio niyontonpiso tahuëri naniriarin, imënamëro'sa' pita itopiso'.

³ Napoaton iinpitari itapona':

—Quëmanta' Cotia parti paaton, Yosë pochin niquë' imarinëinquënsopita ni'ina'.

⁴ Po'oana quëran ma'sha nipatan, piyapi'sa' co nohuitarinëinquënhuë'. Yosë pochin yanipatan, a'ninquëchin niquë' ya'ipi piyapi ni'inëinquë, itopi.

⁵ Co iinpitari tëranta' natëyätërapihuë' ni'ton, napotopi. Inapita nontaton, itapon:

⁶ —Pahuanarin caso' paca'huaso'. Canpitaso nipirinhuë' onporosona yapa'patama', noya paco'.

⁷ Canpitaso' piyapi'sa' co no'huirinëinquëmahuë'. Caso nipirinhuë' no'huirinaco. “Co noyahuë' ninama,” itërahuëso marë' no'huirinaco.

⁸ Napoaton paatoma', niyontonpiso tahuëri na'huëco'. Co ipora pa'sarahuë'. Pahuanarin paca'huaso', itërin.

⁹ Ina tosahuaton, ina quëranchin ya'huërarin.

Quisosonta' Cotia parti pa'ninso'

¹⁰ Iinpita nani pa'pachinara, Quisosonta' pa'nin niyontonpiso tahuëri na'huëcaso marë'. Pa'pirinhuë', co piyapi'sa' ni'tërantapaguë pa'ninhuë'. Po'oana quëran pochin pa'nin.

¹¹ Inaquë cotioro'sari yonisäpirinahuë'.

—¿Intohuata' Quisoso ipora? tosapi.

¹² Nisha nisha yonquiatona', ninontopi. “Inaso' noya quëmapi,” topi a'naquë. A'napitaso nipirinhuë' tapon: “Co noyahuë'. Yanonpintërinpoa’,” topi.

¹³ Napopirinahuë', hua'ano'sa' të'huatatona', po'oana quëran ninontopi.

¹⁴ Simana huancana Quisoso Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin. Inaquë a'chinarin.

¹⁵ Cotioro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' iso quëmapi co na'con quirica nitotaponahuë', noyá nitotërin? topi.

¹⁶ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Co caora yonquinëhuë quëran a'chinhuhë'. Tata Yosë a'paimarincoso' sha'huitohuachincora, canta' a'chinhuhë'.

¹⁷ Cancanëma quëran huarë' Yosë yanatëhuatama', no'tëquë anitotarinquëma': “Co inaora yonquinë quëran a'chinhuhë'. Yosë nanamën chachin a'chinarin,” tosarama'.

¹⁸ A'naquënsa' inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Piyapi'sari pa'yatacaiso marë' napopi. Caso' nipirinhuë' Yosëichin yonquiato, no'tëquë a'chinhuhë'. Inaichin pa'yatacaiso' ya'huërin, tënahüë. Co nonpintëranquëmahuë'.

¹⁹ Moisésë iráca pënëntopirinhuë', co a'nayanquëma tëranta' natëramahuë'. ¿Onpoatonta' yatëparamaco? itërin.

²⁰ —¿Quëmaso' sopai ya'coancantërinquëni ni'ton, hua'yantëran! ¿Inta' yatëparinquëni? itopi.

²¹ —Chinoto tahuëri a'na quëmapi anyotërahuë. “Chinoto tahuëri nipirinhuë', co chinotërinhuë',” ta'toma', canpitaso' pa'yanama'.

²² Ni'cochi. Co canpita tëranta' ya'ipi chinoto tahuëri chinotëramahuë'. Iráca shimashonëma' sha'huitërinëinquëma' marca acocaso'. “Hui'nanpita posa tahuëritohuachina', marca acotoco’,” itërinpoa' Moisésënta'. Posa tahuëri nanihuachina, marca acotërama'. Chinoto tahuëri nisapirinhuë', acotërama'.

²³ Chinoto tahuëri niponahuë', marca niacotërama'. Moisésë pënëntërinso' natëcaso marë' naporama'. Inapoapomarahuë', ¿onpoatomata' nipachin chinoto tahuëri piyapi anyotërahuëso marë' no'huiramaco?

²⁴ Ama quënanamasoráchin yonquiatoma', sha'huirapicosohuë'. Yonquinënpoa quëran huarë' Yosë ni'sarinpoa'. Ina nitotatoma', no'tëquëni yonquico', itërin Quisosori.

Cristo inápa quëran o'marinso'

²⁵ Ina quëran ya'huëhuano'sari Quisoso quënanahuatona', ninontopi.

—¿Isona quëmapi yatëpapiso' ti?

²⁶ Ni'cochi. A'ninquëchin a'chinapirinhuë', co incari tëranta' no'huirinhuë'. Hua'ano'sarinta' natëtona': “Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso',” ¿tomarai huachi ti? nitopi.

²⁷ —Napochináchin, nipirinhue' Quisoso intohua quëransona huë'ninso' nitotërëhua'. Cristoso huë'pachin intohua quëransona huë'ninso', co insonta nitotarinhue', nitopi.

²⁸ Quisoso nipirinhue', Yosë chinotopiso pëiquë chiniquéen itaantarín:

—¿Nohuitëramaco ti? Intohua quëranso' huë'nahuëso' nitotapomarahue', co tëhuëenchachin nohuitëramacohue'. Co caora nohuanto, o'marahue'. Yosë nohuanton, o'marahue'. Inaso' no'tëquëen nonin. Nipirinhue', inanta' co nohuitëramahuë'.

²⁹ Caso nipirinhue' ina nohuitërahue'. Inatohua' ya'huëpirahuë', isoro'paquë a'paimarínco, itërin.

³⁰ Ina topachina, hua'ano'sari tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinhue', Yosë nohuanton, co chiminacaso' naniyátërarinhue' ni'ton, co mápihuë'.

³¹ Hua'ano'sariso' no'huipirinhue', na'a piyapi'sari Quisoso yanatëpi.

—Cristo o'mahuachin, iso quëmapi quëran na'con na'con ta'ma' ¿Yosë pochin niquimarë'po ti? topi.

Tashinan pëiquë yapo'mopiso'

³² Ina pochin ninontopiso', parisioro'sa' natantopi. Natantahuatona', corto hua'ano'sarë chachin ponisiaro'sa' a'papi Quisoso macacaiso marë'.

³³ Huë'pirinhue', Quisosori itërin:

—Co hua'qui' canpitaro'co ya'huapohue'. Pa'miatarahuë. Yosë nohuanton, o'marahue'. Inaquë chachin panantarahuë.

³⁴ Naporo' yonípiramacohuënta', co quënanaramacohue'. Insëquësona pa'pato canpitaso' co nanitaramahuë' pacacamaso', itërin.

³⁵ Hua'ano'sa capini ninontopi.

—¿Intohuata' yapaaton naporinso'? “Co quënanaramacohue',” tënin. Nisha piyapi'sa' ya'huëpi parti a'naquëen cotioro'sa' yacapatonpi. Inaquë paaton, nisha piyapi'sa' a'chintapon nimara.

³⁶ ¿Ma'ta' tapon naporin? “Yonípiramacohuënta', co quënanaramacohue'. Insëquësona pa'nahuëquë co canpitaso' nanitaramahuë' pacacamaso',” toconin, nitopi.

Nanpirin i'sha

³⁷ Pita ta'huantërinso' tahuëri na'con na'con yonquipiso' ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Naporo' Quisosori huanirahuaton, chiniquéen itapon:

—Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' imaco sano cancantamaso marë'.

³⁸ Natëhuatamaco, cancanëmaquë nanpirin ii' ya'huëtarinquëma'. Pancai' no'pa quëran pipirinsopo pochin cancanëmaquë ya'huërápon. Yosë quiricanëquë naporin, itërin.

³⁹ Quisoso imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantarínpoa'. Ina yonquiaton, napotërin. Naporo' Quisoso co inápaquë pantayátërarinhue'. Napoaton co Ispirito Santori piyapi'sa' noyá ya'coancanchátërarinhue'. (Ina ya'coancantohuachinpoa', na'con catahuarínpoa' noya cancantacaso marë'). Ina quëran a'napitanta' Yosë anohuitarihua', tapon naporin.)

Nisha nisha yonquipiso'

⁴⁰ Quisoso naporinso' natanahuatona', nisha nisha yonquipi.

—Tëhuëenchachin isoso' pënëntona'pi ninarëhuaso', topi.

⁴¹ —Cristo mini tënahue, tënin a'naquëen.

—Co inahuë' nimara. Cristo naporini co Cariria parti quëran huë'itonhuë'.

⁴² ¿Co'ta “Tapico' shiin ni'ton, ina ninanonëinquë chachin nasitapon? Pirinquë nasitapon,” tënin Yosë quiricanëquë, topi a'naquëonta'.

⁴³ Ina pochin ninontatona', nisha nisha yonquipi.

⁴⁴ A'naquëninta' tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinhue', co mápihuë'.

Hua'ano'sa' co natëpisohue'

⁴⁵ Ina marë' ponisiaro'sa' nani a'papi. Hua'ano'sari chachin a'paporinhue', topinan huënantapi.

—¿Onpoatomata' co manamahuë'? itopi.

⁴⁶ —¿Co insonta' ina pochin a'chinchininhue'! itopi.

⁴⁷ Ina quëran parisioro'sari itapona':

—Nani nonpintërinquëma' ni'ton, ¿canpitanta' natërama' pa'?

⁴⁸ Ni'cochi. Co inso hua'ano'sari tëranta' ina natërinhuë'. Parisioro'sacointa' co natëraihuë'.

⁴⁹ Topinan piyapi'sariachin natëpirinhue', inapitaso' co Moisése pënëntërinso' nitotopihuë' ni'ton, Yosëri ana'ntarin, tënai, itopi.

⁵⁰ Nicotimonta' inaquë ya'huërin, i'huapo' tashi' Quisoso nicapon pa'ninso'. Inanta' cotio hua'an ni'ton, itapon:

⁵¹ —Moisése pënëntërinso' natërehua'. Nani pënëninpoa'. “Ama topinan quëran ana'ntacosohue'. No'tëquëen nitotaquë huarë' ana'ntacaso' ya'huërin,” tënin. Napoaton

canpoanta' Quisoso a'chininso' natahuan'. Naporinsonta' nitotahua'. Co topinan quëran ana'intacaso' ya'huërinhuë', ténahuë, itërin.

⁵²—¿Quëmanta' Cariria parti quëran huë'nana? Yosë quiricanën nontëquë'. Pënëntona'pi co onporonta' Cariria quëran huëcaponhuë', itopi.

Oshahuana'pi sha'huirapipiso'

[

⁵³Ina quëran piyapi'sa' yanquëërahuatona', ya'huëpi'pa' paantapi.

8

¹Quisoso nipirinhüë' Oriposë panënnquë pa'nin.

²Tahuëririnque tashiramiachin Yosë chinotopiso pëiquë paantarin. Na'a piyapi'sa' huë'pi ina natanacaiso marë'. Inaque huënsërahuaton, a'chinapirinhüë',

³Cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapita huëcatona', a'na sanapi quëpi. So'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihüë'ërin. Nani quënanpi ni'ton, masahuatona', Quisosoquë quëpi. Sanapi huancánachin ahuanirahuatona', Quisoso itapona':

⁴—Maistro, iso sanapi so'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihüë'ërin, quënanai.

⁵Íraca Moisësë pënëninpoa'. “Monshihuanpisopita na'piquë të'yaratoma', tēpaco'” tēnin. ¿Ma'ta' tēnan quëma ipora? ¿Tēpa'li ti? itopi.

⁶Quisoso atëhuërahuatona' sha'huirapicaiso marë' natanapi. Quisoso nipirinhüë' i'chorahuaton, imirin quëran no'paquë ninshitarin.

⁷—¿Ma'ta' onpochii? Sha'huitocoi, itantahuachinara, huaniantarin.

—Noyahua'. Insonquëma tēranta' co pi'pian tēranta' oshahuanpatamahuë', inari'ton na'piquë të'yarain, itërin.

⁸Ina quëran i'choantarahuaton, no'paquë ninshitaantarin.

⁹Ina natanahuatona', a'naya a'naya pa'pi. Mashoro'sa'ton pa'pi. Ina quëran a'naya a'naya pa'pi. Ya'ipiya pa'pachinara, sanapiichin huaniárin.

¹⁰Quisoso huaniantarahuatona', itapona':

—¿Inso huachi, imoya, quëmapi'sa' yaana'intërinënnquënsa'? ¿Co huachi yaana'intërinënnquënhüë'? itërin.

¹¹—Nani pa'pi Siniro, itërin.

—Co carinqueonta' yaana'intëranquënhüë'. Paaton, ama huachi aquëtë' oshahuantaquësohuë'. Noya niquë huachi, itërin. Napotihuachina, pa'nin.]

Quisoso a'pintërinpoaso'

¹²Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

—Caso' a'pintatë pochin nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquënn anitotarahüë. Imapatamaco, co huachi tashinan pochin cancantaramahuë'. Tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë nohuitatoma' nannpimiatarama'.

¹³Parisioro'sari natanahuatona', itapona':

—Quëmaora yonquinën quëran naporan. Co natëca'huainquënsa' ya'huërinhuë', itopi.

¹⁴—Caora yonquinëhuë quëran napopirahuë', tëhuënnchachin no'tëquënn nonahuë. Intohua quëransona o'marahuëso' nitotërahuë. A'na tahuëri inatohua chachin panantarahüë. Casáchin ina nitotërahuë. Canpitaso nipirinhüë' co nitotëramahuë'. Napoaton natëcamacos' ya'huërin.

¹⁵Canpitaso' piyapi'sa' inahuara yonquipiso pochin napoonin yonquirapitomaco sha'huirama'. Caso nipirinhüë', co insonta' ina pochin yonquirapito sha'huirahuë'.

¹⁶Sha'huihuatëraso napoaponahuë', no'tëquënn sha'huirahuë. Co casáchin sha'huirahuë'. Tatahuënta' ina pochachin yonquiaton sha'huitarinquëma'. Ina a'paimarinco.

¹⁷Moisësë pënëntërinso' ya'huëtërinquëma'. Inaque íraca ninshitërin. “A'na piyapiáchin sha'huihuachina, nonpiámara. Nipirinhüë', cato' piyapi inachachin sha'huihuachina', naporu huarë' natëtacaso' ya'huërin,” tēnin.

¹⁸Carinquëma' nani sha'huitarinquëma'. Tatahuënta' inachachin anitotarinquëma'. Ina a'paimarinco, itërin Quisosori.

¹⁹—¿Insëquëta' tataparin? itopi.

—Canpitaso' co ina nohuitëramahuë'. Canta' co tëhuënnchachin nohuitëramacohüë'. Nohuitëramaco naporini, tatahuënta' nohuichitomahuë', itërin.

²⁰Yosë chinotopiso pëiquë a'chintaton, napotërin. Coriqui cacón notënnquë a'chintarin. Yosë nohuanon, co chiminacaso' naniyatërarinhüë'. Napoaton co insoari tēranta' maninhüë'.

Quisoso pa'miatarinso'

²¹Ina quëran itantarin:

—A'na tahuëri pa'miatarahuë. Naporo' yonípiramacohuënta', co quënanaramacohuë'. Oshanëmarë'quëma chachin chiminarama'. Insëquësona pa'pato, co canpitaso' nanitaramahuë' pacacamaso', itërin.

²² Ina natanahuatona', cotioro'sa' ninontopi.

—¿Ma'ta' tapon naporin? “Insëquësona pa'pato, co nanitaramahuë' pacacamaso',” itërinpoa'. ¿Yanitëpamara ti? nitopi.

²³ —Canpitaso' isoro'paquë ya'huatoma', a'napita piyapi'sa pochin yonquirama'. Caso nipirinhüë' inápa quëran o'marahuë ni'to, Yosë pochin yonquirahuë.

²⁴ Napoaton napotëranquëma'. Caso iráca quëran huarë' ya'huato, ya'huëmiatarahuë. Co natëhuatamacohuë', oshanëmarë'quëma chachin chiminarama', itërin.

²⁵ Napohuachina:

—¿Inquënta' quëmaso'? itopi.

—Nani iráca quëran huarë' sha'huitëranquëma'. Ca inaco tënahüë.

²⁶ Canpitaso' co noyahuë' ninama ni'ton, na'con sha'huita'huanquëmaso ya'huërin. A'paimarincoso' no'tëquënáchin nonin. Ina sha'huitohuachincora natanato, ina chachin sha'huitaranquëma', tënin.

²⁷ Tata Yosë tapon naporinso' co nitotopihüë'.

²⁸ —Yosë quëran quëmapico niporahuë', corosëquë achinpiarinaco. Naporo huarë' ca ya'huëmiatarahuëso' nohuitaramaco. Naporahuaton: “Tëhuënhachin co inaora yonquinën quëran a'chinhüë'. Pa'pini a'chintërinso chachin a'chinin,” tosarama'.

²⁹ Tatahuë a'paimarinco ni'ton, ca'taninco. Ina nohuantërinso'ráchin no'tëquën natërahuë ni'ton, co patarincohuë', itërin.

³⁰ Itohuachina, na'a piyapi'sari “No'tëquën nontërinpoa',” ta'tona', natëpi.

Sopairi camairinso'

³¹ Ina quëran nasha imarinsopita itantarín:

—Carinquëma' a'chintëranquëmaso' noya natëhuatama', noya imasaramaco.

³² Imamiatohuatamaco, no'tëquën yonquiarama'. Co insonta' camaiarinquëmahüë', itërin.

³³ —Quiyaso' Apraan shinpitacoí. Co onporonta' a'napita camairinacoihuë'. ¿Onpoatonta' “Co insonta' camaiarinquëmahüë',” itërancoí? itopi.

³⁴ —No'tëquën itëranquëma'. Co noyahuë' nipatama', sopai hua'an camaiarinquëma'. Piyapinënpita pochin nisarama'. Co canpitaora nanitaramahuë' oshanëma' naniantamaso'. Sopai camaihuachinquëma', co noyahuë' nisarama'.

³⁵ Ni'co'. Patron ya'huërinquë piyapinën co ya'huëmiatërinhuë'. Patronëni nohuantohuachina, ocolantarin. Hui'ninso nipirinhüë' ya'huëmiatarin.

³⁶ Yosë hui'ninco ni'to, catahuahuatënuëma', cha'ësarama'. Co huachi insonta' camaiantarinquëmahüë'.

³⁷ Canpitaso' Apraan shinpitanquëma' nipomarahuë', yatëparamaco. A'chintopiranquëmahüë', nonahuëso' co yanatëramahuë'.

³⁸ Tatahuë anitotërinco'so' natëto sha'huitaranquëma'. Canpitaso nipirinhüë', ma'sona tatanëma pochin nininso' camaihuachinquëmara, natërama', itërin Quisosori.

³⁹ —Apraan mini quiyaso tatanëhuëi, itopi.

—Apraan pochin cancantërama' naporini, ina pochin noya niitomahuë'.

⁴⁰ Yosë anitotërinco chachin no'tëquën sha'huitopiranquëmahüë', yatëparamaco. Apraanso' co ina pochin yonquirinhüë'. Yosë nanamën noya natërin.

⁴¹ Canpitaso nipirinhüë' tatanëma pochin nininso' nonanama', itërin.

—Co quiyaso' ma'papia'huaro'sacoihuë'. Yosë chachin tatanëhuëi. Inasáchin natërai, itaantapi.

⁴² Napotohuachinara:

—Yosëso' tatanëma' naporini, nosoro'itomacohüë'. Yosë quëran o'marahuë. Co caora nohuanto, o'marahuë'. Yosë a'paimarinco.

⁴³ A'chintopiranquëmahüë', ¿onpoatomata' co natanamacohüë'? Co natëtochináchinhuë' cancantërama' ni'ton, co nanitëramahuë' natanamacoso' tënahüë.

⁴⁴ Sopai hua'an mini tataparinquëmaso'. Ina pochin cancantatoma', inasáchin natërama'. Iráca quëran huarë' piyapi'sa tëpana'pi inaso'. Co no'tëquën nitononinhüë' ni'ton, co pi'pisha tërant'a' natëcaso' ya'huërinhuë'. Pa'pi nonpinetë' inaso'. Inachin, nonpinacasoráchin cancantërin. Ina nohuanton, nonpinë'.

⁴⁵ No'tëquën pënënanquëma' ni'ton, co yanatëramacohüë'.

⁴⁶ ¿Inquëmata' nanitërama' no'tëquën sha'huirapiamacoso'? “Co noyahuë' nicaton, oshahuanan,” itohuatamaco, nonpinarama'. Caso' no'tëquën nontaranquëma', nipirinhüë', ¿onpoatomata' co natëramacohüë'? tënahüë.

47 Yosë piyapinënpita ina nanamën noya natanpi. Canpitaso nipirinhüé' co Yosë piyapinëñquémahué' ni'ton, co yanatanamahué', itaantarín Quisosori.

Co'huaa Apraan nasichatërasohué', Quisoso ya'huërinso'

48 Ina natanahuatona' hua'ano'sari itantapi:

—¿Co'ta quémaso' Samaria piyapinquën? tënai. “Sopai ya'coancantërinquën ni'ton, hua'yantëran,” topatëira, no'tëquën napotërainquën, itopi.

49 —Co sopai ya'coancantërincohué'. Tatahué noya nicato natërahué. Canpitaso nipirinhüé' nocanatomaco, pinoramaco.

50 Co noya ni'piramacohué', co ina yonquirahué'. Yosëso' noya ni'ninco. Inaso' coisë pochín nicaton, no'tëquënáchin yonquirin.

51 No'tëquën itaranquëma'. Natëhuatamaco, co chiminaramahué', itërin Quisosori.

52 —Sopai mini nani ya'coancantërinquën. Co huachi yonquiranhüé'. Apraan nani chiminin. Pënëntona'piro'santa' chiminpi anta'. Quémaso nipirinhüé': “Natëhuatamaco, co chiminaramahué'”, itërancoi.

53 Tata Apraan, pënëntona'piro'sa', inapita chiminpi. ¿Inapita quëran quémaso' chini chiniquën nanantëran ti? ¿In pochinta' cancantaton, naporan? itaantapi cotioro'sari.

54 —Casáchin “Noyaco,” tënahué naporini, topinan quëran napo'itohué'. Nipirinhüé', Tata Yosë noya ni'ninco. Canpitanta': “Ina chinotërai,” tënamaso'.

55 Co inaso' nohuitëpiramahué', caso' nohuitërahué. Ya'ipi noninso' natërahué. “Co nohuitërahué'”, tënahué naporini, canpita pochachin canta' nonpiintohué'.

56 Tata Apraan yonquirinco. “A'na tahuëri Yosëri a'paimarinso' o'mararin,” ta'ton, noya cancantërin. Nani ni'ninco ni'ton, noya cancantërin, itërin Quisosori.

57 —Co quémaso' a'natërápo shonca pi'ipichátëraponahué', ¿Apraan ni'nan ti? itopi.

58 —No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huaa Apraan nasichatërasohué', caso' ya'huërahué, itërin.

59 Ina quëran na'piro'sa' masahuatona', yatë'yarapi. Quisososo nipirinhüé' na'pirahuaton, Yosë chinotopiso péi quëran pipirin.

9

Somaraya anoyatërinso'

1 Quisoso pa'sahuaton, a'na quémapi quënanconin, somaraya nininso'. Hua'huatërin quëran huaré' co manta' ni'tërinhué'.

2 Ca'tano'sanëñpitacoi imarai ni'ton, quiyanta' ni'nai.

—¿Onpoatonta' Maistro iso quémapi somaraya nasitërin? ¿Inaora oshanën maré' nica? ¿A'shin, pa'pin, inapita oshanëna maré' nica? Sha'huitocoi nitochii, itërai.

3 —Co inso oshanën maré' ina pochín nasitërinhué'. Yosë nohuanton, ina pochín hua'huatërin. Anoyatacaso maré' naporin. Piyapi'sa' ni'pachina', na'con na'con Yosë yonquiapi. “Ma noyacha Yosëso' nanitaparín paya,” tosapi.

4 Ipora chachin catahuarahué. Yosë natëto, ina maré' sacatarahué. Co hua'qui' isoro'paquë ya'huarëhuahué'. A'na tahuëriáchin pochín ya'huëréhua'. Shiarahuaton tashihuachin, co huachi nanitarihuahué' ma'sha nicacaso'.

5 Isoro'paquë ya'huasoco, a'pintërinso pochín ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën anitotërahué, itërincoi.

6 Ina quëran no'paquë ipirahuaton, ashipirotërin. Ina quëran ina masahuaton, somaraya pashirayatërin.

7 —Paaton Siroiquë nipa'morayaquë', itërin. Siroiso': “A'parinso',” tapon naporin.

Itohuachina, pa'nin. Inaquë nipa'morayahuachina, noya ni'tërin. Noya ni'tahuaton, ya'huërin'pa' pa'nin huachi. 8 Ya'cariya ya'huëpisopitari quënanahuatona', pa'yanpi. Nani hua'qui' huënsëaton, coriqui ma'patërin. Somaraya ni'ton, topinan quëtopi. Napoaton na'a piyapi'sari nohuitopi. Inapitari quënanahuatona', ninontopi.

—¿Isona quémapi i'hua coriqui ma'patërinso' ti? nitopi.

9 —Ina mini, tënin a'naquën.

—Ina pochín ya'nopirinhüé' co inahué' topiraihué', topi a'naquëonta'.

—Ca mini, co nishacohué', tënin quémapiiso'.

10 —¿Onporahuatonta' iporasos' noya ni'tëran? itopi.

11 —A'na quémapi Quisoso itopiso' no'pa ipitahuaton, shipiro' ninin quëran, pashirayatërinco. Ina quëran sha'huitërinco: “Paaton Siroiquë nipa'morayaquë'”, itërinco. Inaquë pa'sahuato, nipa'morayahuatëra, ni'tërahué, itërin.

12 —¿Intohuata' ipora inaso'? itopi.

—Ahuën. Co caso' nitotërahué', tënin.

Hua'ano'sari natanpiso'

¹³ Napohuachina, Parisioro'sataquë quëpapi.

¹⁴ Chinoto tahuëri nipirinhüë' Quisosori no'pa ipitahuaton, shipiro nininquë pashiray-atahuaton, anoyarayatërin ni'ton, inaquë quëpapi.

¹⁵ Parisioro'sari quënanahuatona', itopi:

—¿Onpotahuatënquënta' anoyarayatërinquën? itopi.

—Shipiroquë pashirayatërinco. Nipa'morayarahuatëra, noya ni'tërahuë, itërin.

¹⁶ —Ni'quëchi. Chinoto tahuëri nipirinhüë', co Quisoso chinotërinhuë'. Napoaton co Yosë quëran o'marinhuë', topi a'naquën.

—¿Onporahuatonta' nipachin nanitërin somaraya a'naroáchin anoyatacaso'? Oshahuan naporini, co nanitapaitonhuë', topi a'naquëonta'. Nisha nisha yonquipi.

¹⁷ Napoaton quëmapi itantapona':

—Nani anoyarayatërinquën ni'quëhuarë', ¿ma'ta' quëma yonquiran? itopi.

—Yosëri acorin pënëntacaso marë' ténahuë, itërin.

¹⁸ Hua'ano'saso nipirinhüë' co natëpihuë'. “Iso quëmapi co somaraya hua'huataponahuë', nonpiámara,” topi. Napoaton a'shin, pa'pin, inapita amatopi natanacaiso marë'.

¹⁹⁻²⁰ Huë'pachinara, natanpi:

—¿Iso' hui'nán, somaraya hua'huatërinso'? itopi. Itohuachinara:

—Ina mini hui'nahuë. Somaraya hua'huatërin, itërin.

—¿Onporahuatonta' iporasos' noya ni'tërin? itopi.

²¹ —Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' anoyarayatomara? Nani mashotërin. Ina natanco' sha'huichinquëma', ténin pa'pin.

²² Cotio hua'ano'sa' të'huataton, napotërin. I'hua chachin hua'ano'sa capini ninon-topi Quisoso imarinsopita ana'intacaiso marë'. “Quisosoro Cristo chachin,” topachina', ocoia'ahua'. Ocoihuatëhua', co huachi nanitapihuë' niyontopiso pëiquë huëcacaíso', nitopi.

²³ Napoaton: “Nani mashotërin. Ina natanco',” itërin pa'pini.

²⁴ Ina quëran hui'nin amatantapi.

—Yosë ni'sarinquën ni'quëhuarë', no'tëquën sha'huitocoi. Quisososo' co noyahuë' ni'ton, oshahuanin, ténai, itopi.

²⁵ —Ahuën. Oshahuamara. Co ina nitotërahuë'. Nipirinhüë', anoyarayatërinco. I'hua co manta' quënantopirahuë', nani noya ni'tërahuë. Inaichin nitotërahuë, itërin.

²⁶ —¿Ma'ta' onpotahuatënquën, anoyarayatërinquën? itaantapi.

²⁷ —Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohuë'. ¿Onpoatomata' naquëranchin yanatantaramaco? ¿Canpitanta' Quisoso yaimarama' tí? itërin.

²⁸ Napohuachina, chiniquën no'huipi.

—Quëmari imasaran. Co quiyaso' nohuantëraihuë'. Moisésë imarai.

²⁹ Yosëri iráca Moisésë nontërin. Quisososo nipirinhüë' intohua quëranso' huë'mara. Co nitotëraihuë', itopi.

³⁰ —¡Ma'pitacha ténama paya! Intohuaransona huë'ninso canpitaso co nitotopiramahuë', caso' anoyarayatërinco.

³¹ Oshahuano'sari Yosë nontohuachina, co natanatonhuë', co catahuarinhuë'. Nipirinhüë', Yosë chinotohuatëhua', noya natëhuatëhua', natanarinpoa'. Ina nitotërhua'.

³² Somaraya hua'huatohuachina, co onporonta' anoyarayatochinpihuë'.

³³ Co Yosë quëran o'marinhuë' naporini, co anoyarayachitoncohuë', ténahuë, itërin.

³⁴ —Quëmaso' hua'huatapon quëran huarë' oshahuanaponahuë', ¿yaa'chintërancoi tí? itopi. Ina quëran ocoirahuatona', a'papi huachi.

Somaraya pochin nipiso'

³⁵ Hua'ano'sari ocoirinsos' natantahuaton, Quisoso pa'nin yonípon. Quënanconahuaton, itërin:

—Quëmapi Yosë quëran o'marinsos' ¿natëran tí? itërin.

³⁶ —¿Inta' Sinioro inaso'? Yanatëpirahuë', itërin.

³⁷ —Nani ni'nanco. Ca mini, nontaranquënso', itërin.

³⁸ —Natëranquën Sinioro, itahuaton, isonin quëran Quisoso chinotërin.

³⁹ Napotohuachina, Quisosori itërin:

—Isoro'paquë o'marahuë piyapi'sa' no'tëquën sha'huita'huaso marë'. Somarayo'sa nipisopita anoyarayatarahuë'. Napoaponahuë': “Quiyaso noya ni'tërai topisopitaso', aso-marayatë pochin nitarahuë,” itërin.

⁴⁰ A'naquën parisioro'sa' inaquë huanirahuatona', Quisoso natanapi.

—¿Napoahuarë quiyanta somarayacoí? itopi.

⁴¹ —Somarayanquëma naporini, co oshahuaintomahuë'. Nipirinhüë', “co quiyaso somarayacoíhuë'” ténamaso marë' oshahuanama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma', itërin.

10

Ohuicaro'sa pochin nininso'

¹ Ina quèran Quisosori a'chintaantarín.

—Ohuicaro'sa naporin quèran a'chinchinquèma' natanco'. Ohuicaro'sa a'paicaiso marè' pairapipi. A'naichin ya'coana ya'huèrin. A'naquèn huècaton, co ya'coana quèran ya'coninhuè'. Nanpèrahuaton, ya'conin. Inaso' co hua'anènhuè'. Ihuatè', matararo, inapita ina pochin ya'conpi ohuica ihuatacaiso marè'.

² Hua'anènsa nipurinhuè' ya'coana quèran ya'conahuaton, ohuicanènpita a'pairin.

³ Ina huè'pachina, ya'coana a'paina'piri nohuitaton, i'soatèrin. Ohuicanènpitarinta' natanahuatona, nohuianantopi. A'naya a'naya nininèn pèrapachina, co tè'huatatonahuè', a'naroáchin huè'pi. Huè'pachinara, quèparin panpatèro' capacaiso marè'.

⁴ Ohuicanènpita quèpahuachina, quèchitèrarin. Noninso' nohuianantatona, imapi huachi.

⁵ Nisha piyapiri yaquèpahuachina, co yaimapihuè'. Co noninso' nohuianantatonahuè', ta'ananpipi, itèrin Quisosori.

⁶ Iso pènènto nanan sha'huitopirinhuè', co nitotopihuè'.

—¿Ma'ta' tapon naporin? itopí.

Quisososo' ohuica hua'anèn pochin ninin

⁷ Napaoton itaantarín:

—Tèhuèenchachin caso' ya'coana pochin ninahuè. Ohuica pairapipiquè yaya'conpatèra, ya'coana quèran ya'conè'.

⁸ Co'huara huè'shatèrasocohuè', na'a piyapi'sa' a'chinpinyinahuè', inapitaso' ihuatèro'sa pochin nipi. Anishacancantacaiso marè' a'chinpi. Imarinacosopitaso nipirinhuè', co inapita natèpihuè'.

⁹ Casáchin ya'coana pochin ninahuè. Ca quèran ya'conpatama', cha'èsarama'. Ohuicaro'sa' pipirahuatona, noya coshatopi. Ina quèran ya'coantapi. Inapochachin imarinacosopita noya pa'sapi.

¹⁰ Ihuatèro'sa' co noyahuè' yonquipi. Ihuatacaiso', tèpatacaiso', ata'huantacaiso inapita nicacaisoráchin yonquipi. Caso nipirinhuè' o'marahuè imarinacosopita Yosè nohuitacaiso marè'. Noya noya nancacaiso marè' o'marahuè.

¹¹ Caso' ohuica hua'anèn pochin ninahuè. Imarinacosopita noya a'pairahuè. Hua'anèn noya nipachina, ohuicanènpita a'paiton, co chiminacaso' tè'huatèrinhuè'. Inapochachin canta' imarinacosopita marè' chiminarahuè.

¹² Inpriatoso nipirinhuè', pa'pini' huè'pachina, ohuicaro'sa' ta'ananpirin. Pa'piniri a'nara' macaso', ya'ipi ohuicaro'sa' yanquèpi. Inpriatoso' co hua'anènhuè' ni'ton, co ohuicaro'sa' pa'poyatèrinhuè'.

¹³ Canacaso marèáchin sacatèrin ni'ton, co inapita yonquiatonhuè', ta'ananpirin.

¹⁴ Caso nipirinhuè' noya hua'anèn pochin ninahuè. Imarinacosopita nohuitèrahuè. Canta' nohuitèrinaco.

¹⁵ Tatahuèrè'co ninohuitèraiso pochin nohuitèrahuè. Nosoroato, inapita marè' chiminarahuè.

¹⁶ A'napita piyapi'santa' oshaquèran imasarinaco. Nisha piyapiro'sa' niponaraihuè', yaimarinaco. Inapitanta' nohuantèrahuè imainacoso marè'. A'chintacaso' ya'huèrin. Nanamèhuè natanpachina', natèarinaco. Ya'ipi imarinacosopita a'na huèntoínchin nisapi. Carisachin hua'anèntarahuè.

¹⁷ Imarinacosopita yonquiato, caso' chiminarahuè noya noya nancianta'huaso marè'. Napaoton Tatahuè nosororinco.

¹⁸ Caora nohuanto, imarinacosopita marè' chiminarahuè. Co nohuantèrahuè' naporini, co tèpainacoso' nanichitonahuè'. Tatahuè sha'huitèrinco ni'ton, chimina'huaso' nohuantèrahuè. Ina nohuanton, nanciantararahuè huachi, itèrin.

¹⁹ Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha yonquipi.

²⁰ —Sopairi nani ya'coancantèrin ni'ton, hua'yantèrin. ¿Ma'marèta natanama'? topi a'naquèn.

²¹ A'naquènisso nipirinhuè' noya natanpi.

—Co sopairi ya'coancantèrinhuè'. Noya a'chintèrinpoa'. Hua'yantona'piso' co ina pochin noninhuè'. ¿Sopainta' ta'ma' somaraya anoyarayatacaso' nanichitonhuè' ti? topi.

Cotioro'sa' co Quisososo nohuantopisohuè'

²² Ina quèran a'na cotio niyontontopiso tahuèri naniantarín. Naporo' Yosè chinotopiso' pèi' iráca anoyataantapiso' yonquiatona', “Yosparinquèn Siniro,” itopi. Ina marè' na'a piyapi'sa' Quirosarinquè pa'sapi. Quisosonta' Yosè chinotopiso' pèiquè pa'nin. O'napi tahuèri ni'ton,

²³ ishpanamën pochin niningüë pa'sarin, inaso "ishpana, Saromon ishpananën," itopi nohuitatona'.

²⁴ Na'a cotioro'sa' canquirahuatona', Quisoso ahuanapanipi.

—Na'aro' natanpirainquënhuë', ¿onporo huarëta' sha'huitaponcoi? Quëmaso' Cristonquën nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

²⁵ —Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohuë'. "Tata Yosë chachin catahuar-inco," ta'to, sacai' nininso' ninahuë canpita nohuitamacoso marë'.

²⁶ Nipirinhuë', canpitaso' co ohuicanëhuë pochin ninamahuë' ni'ton, co natëramacohuë'.

²⁷ Caso' ohuica pë'tahuana'pi pochin ninahuë'. Imarinacosopita ohuicanëhuëpita pochin ni'nahuë. Nohuitërahuë. Noya nataninaco. Nontohuatëra, natëtonaco, imarinaco.

²⁸ Ca nohuanto, nanpimiatapi. Co parisitopiquë pa'sapihuë'. Noya a'pairahuë. Co insonta' osëretarinacohuë'.

²⁹ Tata Yosë nohuanton, imarinaco. Inaso' chini chiniquën nanantërin. Co insonta' nanitërinhuë' Yosë quëran osërecaiso'.

³⁰ Caso Tatahuëro'co napopináchin cancantërahuë, itërin Quisosori.

³¹ Ina natanahuatona', naquëranchin na'piro'sa' maantapi. Tëpacaiso marë' maantapiri-nahuë',

³² Quisosori itaantarín:

—Tata Yosë sha'huitërinco ni'ton, na'a piyapi'sa' anoyatërahuë: ¿Insota anoyatërahuëso marë' na'piquë yatëparamaco? itërin.

³³ —Co ina marë' na'piquë yatëparainquënhuë'. Yosë pinoranso marë' napotarainquën. Quëmaso' piyapinquën niponahuë', "Caso' Yosëco," toconan. Ina pochin nonan ni'ton, Yosë yaya'huëretëran, itopi.

³⁴ Napotohuachinara, itantarín:

—Yosë pënëntërinso' quiricaquë nani ninshitopi: "Canpitaso' a'naya a'nayanquëma' Yosë pochin ninama'," tëninso' nontërama'.

³⁵ Yosëri chachin hua'ano'sa' acorinso' yonquiaton, napotërin. Ya'ipi Yosë quiricanënso' no'tëquën. Co pi'pisha tëranta' nonpininhuë'.

³⁶ Tata Yosë chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Ina marë' isoro'paquë a'paimarínco. "Caso' Yosë hui'ninco," topatëra, ¿onpoatonta' ina marë' pinoramaco? ténahuë.

³⁷ Co tatahuë pochin nipatohuë', ama natëcosohuë'

³⁸ Co yanatëpiramacohuë', nani ma'sha Yosë pochin ninahuë ni'ton, natëco. Ina quëran nitotarama Tata Yosë pochachin ninahuëso'. Tata Yosënta' ca pochachin ninin, itërin.

³⁹ Ina natanahuatona', naquëranchin tashinan péiquë po'mocaiso marë' yamaantapiri-nahuë', cha'ërin.

⁴⁰ Ina quëran Cortanii' aquëtëran paantarín. I'hua Coansha piyapi'sa' aporintërinquë ya'huërarín.

⁴¹ Na'a piyapi'sa' ina nicapona' pa'pi. Ina ni'sahuatona', ninontopi.

—Coanshaso' co piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopirinhuë', no'tëquën sha'huitërinpoa'. "Quisososo' Yosëri a'paimarinso'," itohuachinpoara, no'tëquën nonin, nitopi.

⁴² Na'a piyapi'sa' inaquë paatona', Quisoso natërapí.

11

Nasaro chiminínso'

¹⁻² Pitaniaquë a'na cania'pi ya'huërin, Nasaro itopiso'. Cato' oshinpita ya'huëtërin, Maria, Marta inapita itopiso'. Ina Maria a'na tahuëri Quisoso pa'morantëarin. Hua'sai' pa'ton nininsoquë pa'morantërahuaton, ainën quëran amirantëarin. Co'huara inapoyátërasohuë', yo'in chiniquën caniorin.

³ Caniohuachina, oshinpitari piyapi a'papi Quisoso sha'huitacaso marë':

—Nosororanso' Siniro, chiniquën caniorin. Huëcaton ni'quiquë', itërin.

⁴ Ina natanahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

—Tëhuëenchachin yo'in chiniquën caniohonahuë', co chiminacaso marë' caniorinhuë'. Noyatohuachin, na'a piyapi'sari nicatona', na'con na'con Yosë yonquiapi. "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërin paya," tosapi. Canta' ina hui'ninco ni'ton, noya ni'sarinaco. Ina marë' caniorin, itërin.

⁵ Nasaro, Marta, Maria, inapita pa'pi nosororin.

⁶ Napoaponahuë', Nasaro caniorinso' natantaponahuë', cato' tahuëri inaquë chachin i'huataantarín.

⁷ Ina quëran ca'tano'sanënpitacoi itaponcoi:

—Huëco' iyaro'sa' Cotia parti paanta'ahua', itërincoi.

⁸ —I'huamiáchin Maistro, inaquè ya'huèpisopita tēpainēnquēnso marè' na'piquè yatè'yarapirinēnquēnhuè', ¿inatohua chachin yapaantaran ti? itèrai.

⁹ Napotohuatoira, Quisoso itaponcoi:

—Shonca cato' ora quèran i'huarin. Tahuèri iratohuatèra, co i'parèhuè'. Noya quēnantatè', noya pa'nè'.

¹⁰ Tashiso nipirinhue' iratohuatèra, i'parè'. Capa a'pininso' ni'ton, i'parè', itèrincoi.

¹¹ Ina quèran itaantarancoi:

—Iya Nasaro huè'èrin. Nipirinhue', paato ochinanconapo, itèrincoi.

¹² —Huè'èrin ni'quèhuarè' Sinioro, noyatapon, itèrai.

¹³ Topinan huè'èrin, topiraihuè'. Nani chimininso' nitotaton, naporin.

¹⁴ Napoaton no'tèquēn sha'huitèrincoi:

—Nasaro nani chiminin.

¹⁵ I'huara aquètèran co paatorahuè', co anoyatèrahuè'. Canpita na'con na'con natèamacoso marè' isèquè ninarahuè. Inaso' noya tēnahuè. Iporaso nipirinhue', huèco' inatohua' pa'ahua', itèrincoi.

¹⁶ —Huèco' iyaro'sa' pa'ahua' canpoanta' inarè'quēnpoa' chiminacaso marè', itèrincoi Tomasè, catopia'hua nininso'.

Quisosori ananpitaantacaso'yonquirinso'

¹⁷ Napotohuachincoira, Pitaniaquè pa'nai. Inaquè canconpiraihuè', nani Nasaro chiminin quènanconai. Nani catapini tahuèri na'pi naninquè ya'huèrin.

¹⁸ Pitanaso' Quirosarin ya'cariya ya'huèrin. Cara quiromitro pochin aquèrin.

¹⁹ Na'a cotioro'sa' nani huè'pi Marta, Maria, inapita achinicananapona'. Yo'ina' chimininso marè' nontapi ama aquètè' sètacaiso marèhuè'.

²⁰ "Quisoso nani huè'sarin," topachinara, Marta pa'nin nacapiapon. Mariaso nipirinhue' pèinēnquè ya'huarin.

²¹ Quisoso nacapirahuaton, Martari itapon:

—I'hua Sinioro isèquè ya'huèran naporini, co yo'yohuè chimiintonhuè'.

²² Chiminpirinhue', natèranquēn Sinioro. Ma'sona Yosè nipatan, acotarinquēn, tēnahuè, itèrin.

²³ —Yo'yoparin nantiantararin, itèrin Quisosori.

²⁴ —Nantiantacaso tahuèri nanihuachin, nantiantararin, nitotèrahuè, tēnin Marta.

²⁵ —Cari ananpitaantarahuè. Casáchin nanpicaso' quètèrahuè. Insopitasona natèhuachinaco, chiminaponaraihuè', nantiantarapi.

²⁶ Natèrinacosopita chiminpachina', co parisitomiatapihuè'. Co onporonta' ta'huantapihuè'. No'tèquēn nontaranquēn. ¿Natèranco ti? itèrin Quisosori.

²⁷ —Natèranquēn mini Sinioro. Tèhuēnchachin quèmaso' Cristo. Yosè hui'ninquēn. Isoro'paquè a'paimarinquēnso', itèrin.

Quisoso na'nèrinso'

²⁸ Ina tosahuaton, Marta pa'nin cain sha'huitapon. Canconahuaton, sacaro quèran sha'huitèrin.

—Nani Maistro huè'nin. Yanontèrinquēn, itèrin.

²⁹ Ina natanahuaton, Maria a'naroáchin huanirahuaton, nontapon pa'nin.

³⁰ Quisososos' co ninanoquè canshatèrarinhue'. Martari nacapirinquè quèparitèrin.

³¹ Maria manorahuachina, cotioro'sa' huè'pisopitari ni'sapi. "Na'pi naninquè na'nèapon pa'samara," ta'tona' imapi.

³² Mariaso' Quisosoquè canconahuaton, nantènin pirayan isonconin.

—I'hua Sinioro isèquè ya'huèran naporini, yo'yohuè co chimiintonhuè', itèrin.

³³ Ina tosahuaton, na'nèrárin. Cotioro'santa' na'nèrápi. Ina ni'sahuaton, Quisoso chiníquēn sètaton, co napion cancantèrin.

³⁴ —¿Insèquèta' po'mopi? itèrin.

—Huèquè' Sinioro ni'quiquè', itopi.

³⁵ Quisosonta' na'nèrin.

³⁶ Ina ni'sahuatona', cotioro'sa' nitapona':

—Ni'co'. Na'nèrin anta'. Pa'pi nosororin inarinta', itopi.

³⁷ —Somaraya a'naroáchin anoyarayatèrin ni'quèhuarè', ¿ina nohuanton Nasaronta co chimiintonhuè' nimara ti? topi a'naquēn.

Nasaro ananpitaantarinso'

³⁸ Quisoso sètaton, na'pi naninquè Nasaro po'mopiquè pa'nin. Pancara'piquè nani pa'copitopi.

³⁹ —Na'pi chi'huincaco', itèrin Quisosori.

—Co', Sinioro. Nani anarotarin. Nani catapini tahuëritërin, itërin oshini, Marta itopiso'.

⁴⁰ —Ama imoya ina pochin yonquiquësohuë'. Yosë ya'ipiya nanitaparin. Natëhuatanco, Yosë nóya nininso' ni'saran, itërin.

⁴¹ Ina quëran na'pi chi'huincatopi. Quisoso inápaquë nè'pëtahuaton, Yosë nontërin:

—Nani Tata nontëranquën catahuancoso marë'. Natanatonco, catahuanranco mini. Ina marë' "Yosparinquën," itëranquën.

⁴² Nani tahuëri natanatonco, catahuanranco noya nica'huaso marë'. Quëma chachin isoro'paquë a'paimaranco. Caso' nitotopirahuë', isopitaso' co nitotopihuë'. Inapita natëinacoso marë' a'ninquëchin nontaranquën, tënin.

⁴³ Ina toshuaton, chimipi chiniquën itapon:

—¡Iya Nasaro, pipirahuaton huëquë'! itërin.

⁴⁴ Napotohuachina, chimipi nanopiantarahuaton, pipirin. Pa'on, imirin, inapita nè'mëtërinquë ya'ipi so'pinpina pipirin. Ya'pirionta' panioquë tonporayatopinan. Cotioro'sa' inachintopiso' ni'ton, ina pochin po'mopi.

—I'quiritoco' pa'in, itërin Quisosori. Napotohuachina, i'quiritopi.

Quisoso macacaíso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵ Cotioro'sa' huë'pisopitana' ni'pi. Ananpitaantarinsó' ni'sahuatona', na'a natëpi. "Tëhuëchachin Yosëri catahuarin ni'ton, naporin," topi.

⁴⁶ A'naquëno nipirinhue' paatona', parisioro'sa' sha'huitonpi.

⁴⁷ Ina natanahuatona', parisioro'sa', corto hua'ano'sa', inapita napopianáchin yonquia-tona', ya'ipi cotio hua'ano'sa' ayontonpi ninontacaíso marë'.

—¿Ma'ta' onpotahua'? Ina quëmapi na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatarin. Iporanta' a'na piyapi chimipirinhue', ananpitaantarin. "Yosëri chachin catahuarin," topi.

⁴⁸ Tananpitoahuatëhua', ya'ipi piyapi'sari natërapí. Napohuachina', Noma copirno no'huitaton, sontaro'sa' a'paiarin. Huë'pachina', Yosë chinotëréhuaso pëi' ohuatahuatona', ya'ipi cotioro'sanpoa' ata'huantarinënpoa' nimara, nitopi.

⁴⁹ Ina quëran a'na corto hua'an Caihuasë itopisoari nontërin. Naporo pi'iquë inaso', chini chiniquën nanantërin. Inaso huanirahuaton, tapon:

—Canpitaso' co manta' nitotëramahuë'.

⁵⁰ Chiminacaso' ya'huërin, tënahuë. Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marëhuë' ina chimí'in. Ina noya noya canpoa marë', itërin.

⁵¹ Napoaponahuë', co inaora yonquinën quëran naporinhue'. Corto hua'an ni'ton, Yosë nohuanton, ninorin. Tëhuëchachin Quisoso cotioro'sa marë' chiminarin.

⁵² Nipirinhue', co cotioro'sa marëáchin chiminarinhue'. Ya'ipi piyapi'sa' ya'huërenamën chiminarin. Natëhuachina', Yosëri hui'ninpita pochin ni'sarin. A'naquën aquë ya'huëpirinhue', imapachina', a'na huëtoíchin pochin nisapi.

⁵³ Naporo tahuëri quëran huarë' cotio hua'ano'sa' yonquipi Quisoso tëpacacaíso marë'.

⁵⁴ Napoaton Quisoso co huachi nohuantërinhuë' a'ninquëchin cotio ninanoro'saquë paacaso'. Inotëro partí pirayan paaton, Iprainquë yacapatarin. Inaquë ca'tano'sanënpitacoína' yacapatonai.

⁵⁵ Pascoa tahuëri nanirihuachina, na'a piyapi'sa' Quirosarinquë pa'pi. Co'huara Pascoa naniyatërasohue', Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. "Moisësë camaitërinso' nipatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," ta'tona', pa'pi.

⁵⁶ Inatohua' pa'sahuatona', Quisoso yonisápi. Chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', niontápi.

—Pascoa na'huëcaso marë' ¿Quisoso huëcapon to? topi a'naquën.

⁵⁷ Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapitaso' nani piyapi'sa' sha'huitopi: "Quisoso quënanpatama', sha'huitocoi maii," itopi. Tashinan pëiquë po'mocacaíso marë' napotopi.

12

Hua'saiquë oporantëtërinso'

(Mateo 26.6-13; Marcos 14.3-9)

¹ Saota tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Quisoso Pitaniaquë paantarín. Inaquë Nasaro ya'huërin, ananpitaantarinsó'.

² Inaquë canconpatëira, ya'huëhuano'sa' amatërinacoi ca'pata'huaiso marë'. Quisoso nosoroatona', napopi. Martaso' cosharo' o'huinarin. Nasaronta' inaquë coshatarin.

³ Naporo' Mariaso' a'na potiria pa'ton hua'sai' ya'huërinquë manin. Inaquë Quisoso nantëquën pashirantëtërin. Ina quëran ainën quëran amirantërin. Ya'ipi pëi' pi-moanahuanin.

⁴ Cotasë Iscariotiso nipirinhüè', co noyahuè' ni'nin. Inaso' Quisoso ca'tanaponahuè', yasha'huirapirin.

⁵ —¿Onpoatonta' iso hua'sai' chiniarin? Pa'anin naporini, cara pasa tahuèri sacatèrëso marè' canarëso pochin coriqui canaitonhuè'. Sa'ahuario'santa' quèchitonhuè', ténin Cotasë.

⁶ Nipirinhüè', co sa'ahuario'sa' yonquiaton naporinhüè'. Yaihuataton, naporin. Inari chachin coriqui tanpanantë' a'pairin ni'ton, pi'pian pi'pian ihuatarin.

⁷ Napopirinhüè', Quisosori itërin:

—Iso sanapi tananpitëquë'. Noya napotarinco. Chimina'huaso' yonquiaton, pashirantëtërinco pa'pitinacoso marè'.

⁸ Nani tahuèri sa'ahuario'saso' ya'huërarin. Caso nipirinhüè', co isëquë ya'huëmiatarahuè', itërin.

Nasaronta' yatëpapiso'

⁹ Quisoso Pitaniaquë ya'huëaso', na'a cotioro'sa' natantopi. Ina natantahuatona', huè'pi Quisoso nicapona'. Nasaronta' yani'pi. Quisosori ananpitaantarin ni'ton, yani'pi.

¹⁰⁻¹¹ Ananpitaantarinso marè' na'aya'pi co huachi cotio hua'ano'sa' yanatëpihuè'. Inapita a'porahuatona', Quisoso imasapi. Napoaton hua'ano'sari yonquipi Nasaronta' tëpacaiso marè'.

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹² Hua'huayátërahuë piyapi'sa' Quirosarinquë pa'sapi. Pascoa na'huëcaiso marè' inatohua' pa'sapi. Tahuëririnquë Quisosonta' inatohua chachin pa'sarin. Ina natantahuatona',

¹³ mërëmë pochin nininso' mapi. Ina quëran nacapiapona' pa'sapi. Pa'yataton', chiniquën itapona':

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! ¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! tosapí.

¹⁴ Mora quënanconahuaton, ina aipi Quisoso huënsërin. Iráca Yosë quiricanënuë, pënëntona'pi ninshitërin Quirosarinquë ya'huëpisopita nitotacaiso marè'.

¹⁵ “Quirosarinquë ya'huëramasopita, ama pa'yancosohüè'.

Ni'co'. Hua'anëma' huë'sarin. Mora hui'napishin aipi huënsëriarin.

Inaquë ya'mitahuaton huë'sarin,” ténin ninshitaton.

¹⁶ Yosë quiricanën quëran ninorin. Ca'tano'sanënpitacoiso nipirinhüè', co ina yonquiraihuè'. Quisoso nanpiantahuachina, naporu huarè' yonquirai. “Mora aipi chachin huënsërahuaton, Quirosarinquë huë'nin,” tënai.

¹⁷ Nasaro ananpitaantarinso' ni'pisopita sha'huirápi. “Tëhuëenchachin chimipirinhüè', catapini tahuèri quëran Quisosori ananpitaantarin. Po'mopi quëran përarin quiyari ni'nai,” tosapí.

¹⁸ Ina marè' notohuaro' piyapi'sa' Quisoso nacapiapona' pa'pi.

¹⁹ Natanahuatona', parisioro'sa' ninontopi.

—Topinan quëran pënënpirëhuahuè', co piyapi'sa' pi'pisha tëranta' natërinënpohuè'. ¡Ni'cochi! ¡Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi! nitopi ninontatona'.

Cricoro'sari Quisoso yanontopiso'

²⁰ A'naquën Crico piyapi'santa' Quirosarinquë huè'pi. Nisha piyapi niponahuè', Yosë yonquiapi anta'. Niyontonpiso tahuèri ni'ton, Yosë chinotacaiso marè' huè'pi.

²¹ Quisoso yanohuitatona', Pinipi nontipi. Pinipiso' Pitsaitaquë ya'huërin, Cariria parti ya'huërinso'.

—Quiyanta' iyasha Quisoso yanohuitopiraihuè', itopi.

²² Ina natanahuaton, Antërisë sha'huitonin. Naporahuaton, cato chachin paatona', Quisoso sha'huitonpi.

²³ Natanahuaton, itërin:

—Noya iyaro'sapa'. Nani tahuèri nanirin huachi. Yosë quëran quëmapico ni'to, chiminapo. Ina quëran na'a piyapi'sa' noya ni'sarinaco.

²⁴ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Tricoraya pochin ninin. Co sha'patërahuè', co na'arinhuè'. A'naíchín nisárin. Napoaponahuè', sha'patëra, chiminin pochín niponahuè', papotohuachina, na'a nitërin.

²⁵ Canpitanta' isoro'paquë ya'huërinso'pitaráchin yonquihuatama', topinan quëran naniarama'. Nipirinhüè', Yosë na'con na'con yonquihuatama', ina nohuitatoma' noya nisarama'. Canpitaora nohuantëramasoáchin naniantohuatama', a'na tahuèri inápaquë nanpimiatontarama'.

²⁶ Nohuantërahuëso' yanipatama', ca pochin cancantatoma' imaco. Insëquësona pa'pato, piyapinëhuëpita imasarinaco. Inquëma tëranta' ca marë' sacatohuatama', Yosë noya ni'sarinqüëma', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinso'

²⁷ Ina quëran itaantarin: "Iporaso' sëtöchinachin cancantërahuë. ¿Ma'ta' Yosë ichi? tënahuë, yonquiato. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', 'Catahuaco Tata ama parisichisohuë', co itarahuë'. Chimina'huaso marë' o'marahuë," itahuaton, Yosë itapon:

²⁸ "Catahuaco Tata nohuantëranso nii. Ina quëran piyapi'sa' nóya ni'sarinenquën," itërin, Yosë nontaton. Itohuachina, inápa quëran Yosëri itërin: "Nani catahuanquën. Nohuantërahuëso ninan ni'ton, piyapi'sa' nóya ni'ninaco. Iporaso' catahuacantaranquën nohuantërahuëso nicacaso marë'. Napoaton noya noya ni'sarinaco," itërin Yosëri.

²⁹ Piyapi'sa' natanahuatona', ninontopi. "Huirátarin," topi a'naquën.

—Co huirahuë'. Anquëniri nontërin nimara, topi a'naquëonta'.

³⁰ Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Co ca marë' inápa quëran nontërincohuë'. Canpita natëamacoso marë' nontërinco, natanama'.

³¹ Iporaso' co natëpisopitahuë' no'huairinaco ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin huachi. Hua'qui' sopairi piyapi'sa' camaipirinhuë', cari minsërahuato, ocoiarahuë'.

³² Co hua'quiya quëranhuë' inápaquë achinpiarinaco. Ina quëran nisha nisha piyapi'sa' imasarinaco, itërin.

³³ "Corosëquë chachin chiminapo," tapon naporin.

³⁴ Ina quëran nataninsopitari itapona':

—Cristo nanpimiatarin. Co onporonta' chimianinhuë', tënai. Yosë quiricanënuquë naporin, nontërai. Quëmaso nipirinhuë' nisha nonan. "Yosë quëran quëmapico niporahuë', inápaquë achinpiarinaco," tënan. ¿Onpoatonta' naporan? ¿Ma quëmapinquënta' quëmaso?' itopi.

³⁵ —Iporáchin tahuëri pochin a'pintaranquëma'. Co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. A'pininso pochin no'tëquën anitotëranquëma'. Anitotohuatënuquëma', noya nico'. Ni'cona tashinan pochin cancantotama'. Tashinanquë iratohuatëra, chihuëre'.

³⁶ Carinquëma' a'pintaranquëma'. Co'huara pa'shantatërasocohuë', natëco. Natëhuatamaco, canpita' tahuëri pochin cancantarama', itërin.

Ina tosahuaton, pa'nin. Co huachi a'ninquëchin iratërinhuë'.

Tanshirëso pochin cancantopisopita

³⁷ Nani na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. Cosharo' ana'atërin. Yosë pochin nininso' nicaponaraihuë', co yanatëpihuë'.

³⁸ Iráca Isaiasë pënëntaton, tapon:

"Nani a'chintopiraihuë', Sinioro. Quëma nohuanton, sacai' nininso' nani a'notopiraihuë'.

Na'con na'con piyapi'sa' co natërapihuë'," tënin.

³⁹ No'tëquën ninorin. Napoaton co nanitopihuë' natëtacaiso'. Isaiasë chachin itantarin:

⁴⁰ "Yosëri tananpitërin ni'ton, tanshirëso pochin cancantatona', co natëtöchináchinhuë' cancantopi.

Hua'qui' co yanatëpihuë' ni'ton, napotërin.

Noya ni'pi naporini, quënanchitonahuë'.

Noya natanpi naporini, natëchitonahuë'.

Imarinaco naporini, anoyacancanhitohuë'," tënin.

⁴¹ Iráca co'huara Quisoso isoro'paquë huë'shamátërasohuë', Isaiasëri hua'narëso pochin quënanin. Quisoso' Yosë pochachin nóya ni'ton, ina yonquiato, naporin.

⁴² Napoaponahuë', na'amiachin cotioro'sa' hua'ano'sanënpitarë chachin natëpi. Napopirinahuë', parisioro'sa' të'huatona', co a'ninquëchin sha'huipihuë'. "Niyontonpiso pëiro'sa quëran ocoihuachinënpoa'," ta'tona', ta'tápi.

⁴³ Yosëáchin pa'yatacaiso nipirinhuë', piyapi'sari pa'yatacaiso' na'con na'con nohuatona' napopi.

Co Quisoso a'chininso' natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërinso'

⁴⁴ Ina quëran Quisosori chiniquën nonaton, a'chintantarin ya'ipiya natanacaiso marë'. "No'tëquën a'chintëranquëma'. Natëhuatamaco, co casáchin natëaramacohuë'. Tata Yosënta' natëarama' anta'. Ina a'paimarinco.

⁴⁵ Ca nohuitohuatamaco, Yosënta' nohuitarama'.

⁴⁶ Carinquëma' a'pintëranquëma'. Imapatamaco, co tashinan pochin cancantaramahuë'. Tahuëri pochin cancantarama'. Ina marë' isoro'paquë o'marahuë'.

⁴⁷ A'naquëma' natanpiramacohuë', co natëramacohuë'. Co natëhuatamacohuë', co carima' ana'ntaranquëmahuë'. Co ina marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë' o'marahuë'.

⁴⁸ Co nohuantohuatamacohuë', a'chintëranquëmasonta' co natëhuatamahuë', canpitaora tëhuënëmaquë nina'ntarama'. Nonahuëso chachin co natëramahuë' ni'ton, ayaro' tahuëri na'ntarinquëma'.

⁴⁹ Co caora yonquinhue' quëran a'chinahuë'. Tata Yosë sha'huitërinco nani ma'sha a'china'huaso'.

⁵⁰ Yosë a'chininso' imapatama', ina nohuitatoma' nanpimiatarama huachi, tënahue'. Sha'huitohuachincora, inachachin carinquëmanta' sha'huitaranquëma', itërin.

13

Quisosori ca'tano'sanënpita pa'morantërinso'

¹ A'na tahuërichin pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' naniarin Quisoso chiminatón, Tata Yosë'pa' panantacaso'. Ina nitotërin. Ca'tano'sanënpitaco' na'con nosororincoi. Chimi-naquë huarë' nosoromiatërincoi.

² Inaro'coi coshatarai. Sopai hua'ani nani Cotasë ayonquirin Quisoso sha'huirapicaso marë'. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

³ Quisoso nipirinhue' ya'ipi nitotërin. Yosë ya'huërin quëran nani o'marin. Co hua'quiya quëranhuë' naquëranchin inatohua' panantararin. Tata Yosëri chini chiniquë'n nanan quëtërin ya'ipiya hua'anëntacaso marë'. Inanta' nitotaton, coshatasocoi,

⁴ Quisoso misa quëran huanirin. Aipi a'morinso' ocoirahuaton, paniocara masahuaton, niso'nantërin.

⁵ Ina quëran i'sha pantaquë oporahuaton, nantëhuëi pa'morantëra'piarincoi. A'naya a'naya pa'morantëatoncoi, paniocaraquë amirantërincoi.

⁶ Simon Pitronta' yapa'morantëpirinhue', co nohuantërinhuë'.

—Quëma Sinioro, ¿yapa'morantëranco ti? itërin.

⁷ —Ma'marësona napotaranquënsó', co ipora nitochátëranahuë'. Oshaquëran nitotaran, itërin.

⁸ —Co onporonta' caso' pa'morantërancohuë', itërin Pitrori.

—Co napotohuatë'nquënhue', co ca pochin cancantaton imamiatarancohuë', itërin Quisosori.

⁹ —Napoahuarë', ama Sinioro nantëhuërachin pa'motocosohuë'. Imirahuë, motohuë, inapitanta' ya'ipi pa'motoco, itërin.

¹⁰ —Co ina nohuantërhue'. Nani amahuatëra, co huachi në'huëtërhue'. Nantëichin pa'morë'. Inapochachin nani anoyacancantëranquëma'. Ina piquëran co noyahuë' nipatama', inanta' inquitaantaranquëma'. Ina quëran noya cancantaantarama'. Canpitaso' noyápiachin cancantërama'. A'naichinquëma' co noyápiachin cancantërinhuë', itërin.

¹¹ Cotasëri yasha'huirapirinsó' ninoton, naporin. Napoaton "A'naichinquëma' co noyápiachin cancantërinhuë'," tënin.

¹² Nani ya'ipicoi pa'morantëra'piatoncoi, a'moantarahuaton, huënsëantarín. Huënsëantarahuaton, a'chintërincoi.

—Ma'ta' tapo napotëranquëmaso' iyaro'sa', ¿nitotërama' to? Ina a'chinchinquëma'.

¹³ Canpitaso' nontohuatamacora, "Maistro" itëramaco. "Sinioro" itëramaco anta'. No'tëquë'n yonquiatoma', napotëramaco. Canpita maistronëmaco mini. Sinioroco ni'to, natëramaco.

¹⁴ Canpita maistronëmaco niporahuë', pa'morantëranquëma'. Napoaton canpita capin-inta' ina pochachin cancantoco'.

¹⁵ Nani pa'morantëranquëma' nonanamacoso marë'. Canpitanta' ca pochin cancantatoma', ninosoroatoma' nicatahuaco'.

¹⁶ Tëhuë'nchachin iyaro'sa' patronso' chiniquë'n nanantërin. Piyapinënpitaso' nipirinhue' co ina pochin chiniquë'n nanantopihuë'. Comisionëonta' co hua'anën pochin chiniquë'n nanantërinhuë'.

¹⁷ Nani nitotërama' ipora. Ca pochin nipatama', nóya cancantarama'.

¹⁸ "Co ya'ipinquëma' noya cancantëramahuë'. Shonca catoya'pinquëma' huayonanquëma' ca'tanamacoso marë'. Ya'ipinquëma' noyá nohuitëranquëma'. Yosë quiricanë'nquë iráca naporin: 'A'nara' carë' coshataponahuë', inimicotarinco', tënin. Ipora huarë' ina pochin nisarín.

¹⁹ Apira nitotato, sha'huitëranquëma'. Ma'sha onpotohuachinaco, yonquiarama'. 'Inaso' tëhuë'nchachin Cristo ni'ton, ninorin,' tosarama'.

²⁰ No'tèquën sha'huitëranquëma'. Carinquëma' a'paranquëma' piyapi'sa' a'chintacamaso marë'. Natëhuachinënquëma', natëarinaco canta'. A'paranquëma' ni'ton, natëinënquëma'. Insosona natëhuachinco, Yosënta' natëarin. Ina a'paimarinco," itërincoi.

Cotasëri sha'huirapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

²¹ Naporo' Quisoso sëtërin. Chiniquën sëtaton, co napion cancantërin.

—No'tèquën sha'huitëranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'nayanquëma' sha'huirapiarinco, itërincoi.

²² Ina natanahuato, a'naya a'nayacoi nini'nai. “¿Inquënpoacha yasha'huirapirëhua' nicaya?” tënai, yonquiato.

²³ Caso' Quisoso inchinanën quëran coshatërahuë. Na'con nosororinco ni'ton, inapora-huë.

²⁴ Simon Pitro imirin quëran tasatahuatonco, “nataniquë': ¿Incarita' sha'huirapiarin?” itërinco.

²⁵ Napotohuachinco, amasha ya'carirahuato, natanahuë.

—¿Inta' Siniro yasha'huirapirinquën? itërahuë.

²⁶ —Iso pan, nocaroquë' i'shirahuato quëtarahuë. Insosona quëtohuato, ina sha'huirapiarinco, itërinco. Ina quëran i'shirahuaton, Cotasë quëtërin. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

²⁷ Ina ma'pahuachina, sopairi ya'coancantërin huachi. Naporo' Quisosori itapon:

—Ma'sona yaninanso' manóton niquë', itërin.

²⁸ Napotërinso' natanpiraihuë', ma'marësona napotërinso' co nitotërahuë'.

²⁹ Cotasëri coriqui tanpanantë' a'pairin ni'ton, ma'sha pita tahuëri marë' pa'anapon a'pamara, topirinahuë' a'naquën. Sa'ahuaro'sa' coriqui quëtacaso marë' a'pamara, topirinahuë' a'naquëonta'.

³⁰ Cotasëso nipirinuë', cosharo' quëtërinso' ma'parahuaton, pipirin. Naporo' nani tashirin.

Nasha pochin ninosorocaso' pënëninso'

³¹ Cotasë nani pipihuachina, Quisoso itantarincoi:

—Yosë quëran quëmapico ni'to, apira no'tèquën Yosë natërahuë. Napoaton nóya ni'sarinco. Piyapi'sa' ni'pachinaco: “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, na'con catahuarin paya,” tosapi.

³² Ina hui'ninco chachin ni'ton, piyapi'sa' nitotatona', na'con na'con Yosë yonquiapi. Ina quëran Yosë noya noya acoantarinco. Co hua'quiya quëranhuë' inapotarincó.

³³ Hui'nahuëpita pochin ni'piranquëmahuë', co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. Yonipiramacohuë', intohuaso' pa'nahuëquë, co nanitaramahuë' pacacamaso'. I'hua inachachin cotioro'santa' sha'huitërahuë'.

³⁴ Iporaso' nasha pochin pënënanquëma' noya ninosorocamaso marë'. Carinquëma nosororanquëmaso pochachin, imaramacosopita capininta' ninosoroco'.

³⁵ Ninosorohuatama', tējuënchachin imaramacosó' nitotapi. “Quisoso imatona', noya noya ninosoroapi,” tosapi, itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34)

³⁶ Ina quëran Simon Pitrori itapon:

—¿Intohuata' Siniro pa'saran? itërin.

—Intohuaso' pa'pato, co ipora nanitëranhuë' imaancoso'. A'na tahuëri imasaranco, itërin.

³⁷ —¿Onpoatonta' Siniro co apira nanitërahuë' ima'huanquënso'? ¡Imaranquën ni'ton, yatëpapurinacohuënta', imamiataranquën! itërin.

³⁸ —Yatëpapurinënquënhuënta', ¿imamiataranco ti? No'tèquën sha'huitaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co Quisoso nohuitërahuë',” tosan, itërin Quisosori.

14

Quisoso ira pochin nininso'

¹ Ina quëran a'chintaantarin: “Ama pa'yancosohuë'. Ama sëtocosohuë'. Yosë natëco'. Canta' natëco. 'Co naniantarincoihuë' ta'toma', nani tahuëri natëco.

² Tatahuë ya'huërinquë na'a pëi' ya'huërin. Co ya'huërinhuë' naporini, nani sha'huichitënquëmahuë'. Inatohua' panantarahuë canpita ya'huëcamaso marë' tapachinquëma'.

³ Inatohua' pa'pato, tapatontahuatënnquëma', o'mantarahuë. O'mantahuato, maquimaranquëma'. Carë'quëma' ya'huapoma'. Ina marë' o'mantarahuë.

⁴ Intohuasona pa'sarahuëso' nitotërama'. Iranta' nani nohuitërama', itërin.

⁵ —¿Intohuata' Sinioro pa'saranso'? Co nitotëraihuë'. ¿Onporahuatoita' ira nohuichii? itërin Tomasëri.

⁶ —Ca ira pochinco. Ya'ipiya no'tëquën a'chintëranquëma'. Casáchin nanpicaso' quëtëranquëma'. Imaramacosopitarachin Yosë'pa' cancontarama'.

⁷ Nohuitohuatamaco, Tatahuënta' nohuitarama'. Ipora quëran huarë' ina nohuitarama'. Nani ni'nama', itërincoi.

⁸ —Tata a'notocoi ni'ii. Ina ni'patoi, nóya cancantarai huachi, itopirinhüë' Pinipiri.

⁹ —Isonápo' pi'ipi iyasha, canpitaro'co ya'huëpirahuë', ¿co nohuichatërancohuë' ti? Ni'patamaco, tatahuënta' ni'nama'. ¿Onpoatonta' nipachin, "Tata a'notocoi ni'ii," itëranco?

¹⁰ Caso Tata Yosë pochachin ninahuë. Tata Yosënta' ca pochachin ninin. ¿Co ina iyasha, natëyatëranahuë' ti? A'chintohuatënuquëmara, co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Yosë yonquirinso chachin yonquiato, a'chintëranquëma'. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë.

¹¹ Caso Tatahuë pochinco. Inanta' ca pochachin ninin. Napoaton ya'ipinquëma' natëco. Naporahuaton, nani ma'sha nanitaparahuëso' yonquiato, natëco, itërincoi.

¹² —Natanco' iyaro'sa' no'tëquën sha'huitëranquëma'. Tëhuëchachin imapatamaco, ca pochin nisarama'. Tata Yosë ya'huërin'pa' panantarahüë ni'ton, saca sacai' nininsonta' nanitapaarama'.

¹³ Ca pochin yonquihuatama', nanan quëchinquëma' Tatahuë nontacamazo marë'. "Hui'nán chachin nanan quëtërinco," ta'toma', ina nontoco'. Ca pochin cancantatoma', ma'sona nipatamaco acotarënuquëma'. A'napitanta' Tata Yosë noya noya nicacaiso marë' inapoarahüë. Ina na'con nohuantërahuë.

¹⁴ Ca pochin yonquiato, ma'sona nipatamaco acotarënuquëma'.

Ispirito Santo a'patimarinpoaso'

¹⁵ Ina quëran taantarin: "Nani pënënanquëma'. Nosorohuatamaco, natëramaco.

¹⁶ Inápaquë panantahuato, Tata nontarahüë Ispirito Santo a'patimarinquëma'. Inaso ca pochachin catahuëranquëma', achinicananarinquëma'. Co onporonta' patarinquëmahüë'.

¹⁷ Ispirito Santoso' no'tëquënáchin nonin ni'ton, Yosë nanamën no'tëquën anitotarinquëma'. Co imarinacosopitasohüë' nipirinhüë' co ina natëpihuë'. Napoaton co nohuitapihuë'. Canpitaso nipirinhüë' nohuitarama'. Nani tahuëri catahuëranquëma'. Ya'coancantarinquëma'.

¹⁸ Co sa'ahuaros'a' pochin nitaranquëmahüë'. Co patomiataranquëmahüë'. Ca nohuanto, Ispirito Santo ya'coancantarinquëma'. Ca pochachin catahuëranquëma'.

¹⁹ Co hua'qui' isëquë ya'huapohüë'. Pa'pato, co imarinacosopitahuë' co huachi quënanarinacohüë'. Canpitaso nipirinhüë' quënaantaramaco. Nanpiantarahüë ni'ton, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

²⁰ Nani nanopiantahuato, noya noya nohuitaramaco. Tëhuëchachin Tata Yosë pochin ninahuëso' nitotarama'. Imamiataramaco ni'ton, canpitarë'co a'naichin pochin nisarahüë. Ya'coancantarinquëma' ni'ton, nóya ninohuitarihua'.

²¹ Nani pënënanquëmaso' nitotatoma' natëhuatamaco, tëhuëchachin nosoroaramaco, ténahuë. Nosorohuatamaco, Tata Yosënta' nosoroarinquëma'. Carinquëmanta' nosoroarinquëma'. Inápaquë panantaporahuë', cancanëma quëran nontaranquëma'. Noya noya nohuitaramaco," itërin Quisosori.

²² —¿Onpoatonta' Sinioro, quiyariachin noyá nohuitarinquë? ¿Co ya'ipi piyapi'sa' nohuitarinquënuë' ti? itërin Cotasë. A'na Cotasë inaso'. Co Cotasë Iscariotihuë'.

²³ Napotohuachina, Quisosori itërin:

—Co ya'ipi piyapi'sa' nanitopihuë' nohuitinacoso'. Insosona nosorohuachinaco, natëarinaco. Natëhuachinaco, Tata Yosëri nosoroarin. Inaro'co ya'coancantatoi, inaquë ya'huëarai.

²⁴ Co'so' nosorohuachinacohüë', co natëarinacohüë'. Co caora yonquinëhuë quëran sha'huitëranquëmahüë'. Tata Yosë sha'huitohuachinaco, inachachin sha'huitëranquëma'. Ina a'paimarinco.

²⁵ Co'huara pantayatërasocohüë', sha'huitëranquëma'.

²⁶ Inápaquë pantahuato, tatahuë nontarahüë, Ispirito Santo a'patimarinquëma'. Ca ya'huërenamëhuë o'mararin. Inaso' achinicananarinquëma'. Ya'ipi Yosë nanamën a'chintarinquëma'. Catahuëarinquëma' a'chintëranquëmaso' ama naniantacamazo marëhuë'. Catahuëhuachinquëma', nóya yonquiantarama'.

²⁷ Pantaporahuë', asanocancanaranquëma'. Tata Yosë natëto, co manta' tëhuatërahuë'. Catahuëaranquëma' ca pochachin cancantacamazo marë'. Piyapi'sa' inahuara co sano

cancantopihué'. A'naroáchin pa'yanpi. Carinquēmaso nipirinhué' catahuaaranquēma' sano cancantacamaso maré'. Ama pa'yancosohué'. Ama té'huacosohué'.

²⁸ Nani sha'huitēranquēma'. Inápaquē pantaporahué', ya'coancantimaranquēma'. Tēhuēnchachin nosororamaco naporini, Tatahuētaquē panantarahuēso maré' noya cancanchitomahué'. Inaso' chini chiniquēn nanantērin.

²⁹ Co'huaa pantayatērapohué', sha'huitaranquēma'. Inápaquē pantahuato, yonquiarama'. "Tēhuēnchachin ninoton, sha'huitērinpoa'," ta'toma', noya noya natēaramaco. Ina maré' sha'huitaranquēma'.

³⁰ Co huachi hua'qui' nontaranquēmahué'. Sopai hua'an nohuanton, masarinaco. Inari camairin ni'ton, nani hué'sapi macainacoso maré'. Co caso' pi'pian tēranta' ina camaincosohué' nipirinhué',

³¹ co ta'arahué'. Tata Yosē nosoroato, ina no'tēquēn natēarahué. Ina nohuanton, ma'sha onporahué. Piyapi'sa' niconatono, "Tēhuēnchachin Yosē nosoroaton, natērin," tosapi.

"Huēco' pa'ahua huachi," itērincoi Quisoso.

15

Opa nara'huaya nitērinso pochin nininso'

¹ Ina quēran itantarincoi: "Casáchin no'tēquēn a'chintatēnquēma', opa nara'huaya pochin ninahué. Tata Yosēso' hua'anēn pochin ninin.

² Ana sé'paquēn co nitohuachinahué', nishitētērin. Anaquēnso nipirinhué' pi'pian nitērin. Ina sé'para'huainpita pi'pian ni'quitērin na'con na'con nitacaso maré'. Co ni'quitohuatērahué', co noya nitērinhué'.

³ Carinquēma' nani anoyacancantēranquēma'. A'chintēranquēmaso' natērama' ni'ton, anoyacancantēranquēma'.

⁴ Imamiatatomaco, nani tahuēri yonquiráco catahuainquēma'. Noya nichinpitērinso pochin nico'. Nara sé'pa' nohuishatohuachina, co nitērinhué'. Inapochachin co imamiatohuatamaco hué', co nanitaparamahué' noya nicacamaso'.

⁵ Ca opa ya'hué pochinco. Canpitaso' sé'paquēn pochinquēma'. Ya'coancantaranquēma'. Nani tahuēri yonquihuatamaco, catahuaaranquēma'. Opa noya nitērinso pochin noya nisarama'. Canpitaora co nanitaramahué' Yosē pochin cancantacamaso'.

⁶ Nara sé'pa' nohuishatohuachina, ahuirin. Masahuatona', pēnquē té'yatopi ahuiquitacaiso maré'. Inapochachin co imamiatohuatamaco hué', Yosē ana'intarinquēma'.

⁷ Casáchin yonquihuatamaco, na'con catahuaaranquēma'. A'chintēranquēmasonta' ama naniantocoso hué'. Ina yonquiatura, Yosē nontoco'. Tēhuēnchachin imamiatohuatamaco, ma'sona nohuantohuatama', sha'huitoco acochinquēma'.

⁸ Opa na'con nitērinso pochin canpitanta' noya noya nico'. Ina quēran a'napitanta' nicanatēnquēma', Yosē yonquiapona'. Naporahuatoma', noya noya imasaramaco.

⁹ Tata Yosē nosororincoso pochachin nosororanquēma'. Casáchin yonquico na'con nosoro'inquēma'.

¹⁰ Tata Yosē no'tēquēn natērahué ni'ton, pa'pi nosororinco. Inapochachin natēhuatamaco, carinquēmanta' pa'pi nosoroaranquēma'.

¹¹ Ya'ipi cancanēhué quēran Tatahué natērahué ni'ton, nóya cancantērahué. Natēhuatamaco, ca pochachin noya cancantarama'. Co sētaramahué'. Ina maré' a'chintēranquēma'.

¹² Nani pēnēnanquēma' noya ninosorocamaso maré'. Carinquēma' nosororanquēmaso pochachin canpitanta' ninosoroco'. Ina pa'pi nohuantērahué nicacamaso'.

¹³ Ni'co' iyaro'sa'. Nipayaréso' na'con nosorohuatēra, ina nicha'écaso maré' chiminē'. Inapochachin canta' na'con nosoroatēnquēma', canpita nicha'écas' huanquēmaso maré' chiminarahué. Co insonta' ina pochin nosororinquēmahué'.

¹⁴ Natēhuatamaco, tēhuēnchachin nipayarahuēso pochin ni'saranquēma'.

¹⁵ Co caso' patron pochin cancantērahué'. Patronso' piyapinēpita camairin. Camaipirinhué', yonquirinso chachin co sha'huitērinhué'. Nipayarinso nipirinhué' ya'ipiya sha'huitērin. Inapochachin carinquēmanta' ya'ipiya sha'huitēranquēma'. Co piyapinēhué pochin ni'nanquēmahué'. Nipayarahuēso pochachin ni'nanquēma'. Ya'ipi Tatahué sha'huitērinco pita anitotēranquēma'.

¹⁶ Co canpitaora nohuanton imaramacohué'. Ca nohuanto, imaramaco. Carinquēma' huayonanquēma'. Nani acoranquēma opa sé'paquēn na'con nitērinso pochin nisápamaso maré'. Inapohuatama': 'Quisoso nanan quētērinco,' ta'toma', Yosē nontoco' catahuainquēma'. Ca pochin yonquiatura, ma'sona nipatama', acochinquēma'.

¹⁷ Nani pēnēnanquēma'. 'Imaramacosopita capini ninosoroco', itēranquēma'," tēnin.

Piyapi'sa' no'huirinēnpoaso'

¹⁸ Ina quëran itantarincoi: "Co imarinacosohuë' no'huihuachinënquëma', ama pa'yancosohuë'. Ca'ton no'huirinacoso, nitotërama'.

¹⁹ Inapita pochin cancantërama' naporini, noya ni'itënënquëmahuë'. Inahua capiniráchin nipa'yatopi. Nipirinhüë', nani huayonanquëma'. Ca nohuanto, co inapita pochin cancantëramahuë'. Imaramaco ni'ton, no'huirinënquëma'.

²⁰ No'huirinaco ni'ton, canpitanta' no'huirinënquëma'. Nani sha'huitëranquëma': 'Hua'anëmaco ni'ton, co canpitaso' noya noya ni'sarinënquëmahuë'; itëranquëma'. Aparisitërinaco ni'ton, canpitanta' aparisitarinënquëma'. A'chinahuëso' natëhuachina', canpitanta' natëarinënquëma'.

²¹ Napoaponahuë', imaramaco ni'ton, na'con na'con piyapi'sa' aparisitarinënquëma'. Tata Yosë a'paimarincoso' co nohuitopihuë' ni'ton, no'huirinënquëma'.

²² Co o'mato, a'chintërahüë' naporini, co a'porinacoso marë' oshahuaintonahuë'. Nani a'chintopirahuë'. Co natëtonacohuë', oshahuanpi ni'ton, Yosëri ana'intarin.

²³ Nisopitaso' no'huihuachinaco, Tata Yosënta' no'huiaipi.

²⁴ Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërahüë. Nani ma'sha Yosë pochin ninahuë. A'napita piyapi'saso' co nanitapapihuë'. Yosë anohuita'huaso marë' sacai' nininso' a'notërahüë. Co a'notërahüë' naporini, co ina marë' oshahuaintonahuë'. Nani nicaponaracohuë', no'huirinaco. Tata Yosënta' no'huipi.

²⁵ Iráca Yosë quiricanënquë ninshitopi. 'Topinan quëran no'huirinaco,' tënin ninshitaton. Iporaso' naporinso chachin topinan quëran no'huirinaco.

²⁶ Yosë'pa' pantahuato, Ispirito Santo a'patimaranquëma'. Inaso' achinicancanarinquëma'. No'tëquënáchin nonin. Yosë quëran o'marahuaton, piyapi'sa' ayonquiarin. Nonahuëso chachin no'tëquëñ ayonquiarinquëma'.

²⁷ Canpitanta' a'chinarama' a'napitanta' nohuitinacoso marë'. Ya'nan a'chinahuë quëran huarë' nohuitëramaco ni'ton, naporahuëso' sha'huitarama'.

16

¹ Co'huara ma'sha onpochátërasënquëmahuë', sha'huitaranquëma' ama pa'yanatoma' a'poamacoso marëhuë'.

² Niyontonpiso pëiro'sa quëran ocoiarinënquëma'. A'na tahuëri yatëparinënquëma'. 'Co noyahuë' nipi ni'ton, tëpahuato, Yosë noya ni'sarincoi,' ta'tona, a'naquëma' tëpaarinënquëma'.

³ Co Tata Yosë nohuitopihuë'. Canta' hui'ninco nipirahuë', co nohuitërinacohuë' ni'tona', aparisitarinënquëma'.

⁴ Napoaton iyaro'sa', ama pa'yancosohuë'. Nani sha'huitëranquëma'. A'na tahuëri aparisho'huachinënquëma', ina yonquiarama'. 'Tëhuëñchachin no'tëquëñ ninoton, sha'huitërinpoa', tosarama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

Ya'nan imapoma', co ina pochin sha'huitëranquëmahuë'. Canpitaro'co ya'huato, catahuaranquëma'.

⁵ Iporaso' 'Yosë'pa' paantarahuë', itopiranquëmahuë': '¿Intohuata' pa'saran?' co itëramacohuë'.

⁶ Napotëranquëmaso marë' chiniquëñ sëtapiramahuë'.

⁷ No'tëquëñ itëranquëma'. Canpita marë' paanta'huaso' noya, tënhuë. Co paantahuato-huë', Ispirito Santo co o'marinhuë' catahuanquëmaso marë'. Nipirinhüë', paantahuato, ina a'patimaranquëma'.

⁸⁻¹¹ Ispirito Santo isoro'paquë o'mahuachin, oshahuano'sa' pa'pi co noyahuë nipiso', Yosë noya coisë pochin nininso', no'tëquëñ ana'intacaso ya'huërinso', inapita ayonquiarin: 'Co Quisoso natëramahuë' ni'ton, pa'pi oshahuanama'. Inaso' no'tëquëñáchin Yosë natëton co tëhuërinhuë ni'ton, chiminpachina Tata Yosë ya'huërinquë pantarin. Napoaton co huachi quënanaramahuë'. Sopai hua'ani hua'qui' piyapi'sa' hua'anëntopirinhüë', Yosëri minsërahuaton, ana'intarin, itarin piyapi'sa', ayonquiaton.

¹² Na'con yaa'chintopiranquëmahuë', co ipora nanitaramahuë' ya'ipiya yonquicamaso'.

¹³ Nipirinhüë', Ispirito Santo o'mahuachin, ya'ipi nanamëhuë' a'chintarinquëma'. No'tëquëñ anitotarinquëma'. Co inao'ra yonquirinso' a'chintarinquëmahuë'. Yosë yonquirinso chachin a'chintarinquëma'. A'na tahuëri ma'sha onpocaisonta' anitotarinquëma'.

¹⁴ Ca nonahuëso chachin a'chintarinquëma' ni'ton, noya noya ni'saramaco.

¹⁵ Ya'ipi tatahuë yonquirinso' nitotërahüë. Ina pochin yonquirahuë canta'. Napoaton Ispirito Santo o'mahuachin, ca nonahuëso chachin a'chintarinquëma'.

¹⁶ Pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quënanaramacohuë'. Ina quëran co hua'quíya quëranhuë' quënantaramaco," itërincoi.

Sëto inquitarinso'

¹⁷ Ca'tano'sanēnpitacoi ninontērai.

—¿Ma'ta' tapon naporin? “P'ipian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quēnanaramacohuē'. Ina quēran quēnaantaramaco,” tēnin. “Tatahuē ya'huērin'pa' paantarahuē,” tēnin anta'.

¹⁸ “Co hua'quiya quēranhuē' quēnantaramaco,” topachina, co nitotērehuahuē'. ¿Ma'ta' tapon naporin? tēnai ninontatoi.

¹⁹ Yanatanpiraihuē', co natanaihuē'. Quisososo nipirinhūē' nitotērin. Napoaton itērincoi: “¿Ma'ta' tapon naporin?” ta'toma', yanatanpiramacohuē', co natanamacohuē'. Tēhuēnchachin pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato co quēnanaramacohuē'. Ina quēran co hua'quiya quēranhuē' quēnaantaramaco.

²⁰ No'tēquēn itēranquēma'. Sētatoma', na'nēarama'. Co natērinacosopitasohuē' nipirinhūē': “Nani chiminin huachi,” ta'tona', capa cancantapi. Canpitaso nipirinhūē' sētapiramahuē', co hua'qui' sētaramahuē'. A'naroáchin noya cancantantarama'.

²¹ Ni'co iyaro'sa'. Sanapi yahuaihuachina, iquitaton co noyahuē' cancantērin. Nani huaihuachina, a'naroáchin noya cancantērin. Co huachi iquitērinso' yonquirinhūē'. “Hua'huahuē nani hua'huacharin,” ta'ton nóya cancantērin.

²² Inapochachin canpitanta' ipora sētapiramahuē', naquēranchin quēnaantaranquēma'. Naporo' nóya cancantarama'. Co huachi insonta' nanitarinhūē' asētainēmaso'. Nóya cancantomiatarama'.

²³ “Naporó' co huachi natanaramacohuē'. No'tēquēn sha'huitēranquēma'. Ca pochin yonquiatoma', Tata Yosē nontoco'. ‘Quisososo nanan quētērincoi,’ ta'toma', ma'sona nipatama', acotarinquēma'.

²⁴ Ipora huanta' co ina pochin Yosē nonchátērararamahuē'. Iporaso nipirinhūē' ca pochin yonquiatoma', ma'sha nico quēchinquēma'. ‘Quisososo nanan quētērincoi,’ ta'toma', nani tahuēri nontáco' nóya cancantacamaso marē', itērincoi.

Co noyahuē' nipisopita Quisosori minsērinso'

²⁵ “Ma pochinsona nininso' nani a'chintēranquēma'. A'na tahuēriso nipirinhūē' co huachi ina pochin a'chintaranquēmahuē'. A'ninquēchin tatahuē naporinso' sha'huitaranquēma'.

²⁶ Naporo' ca pochin yonquiatoma', tatahuē nontarama'. Ca pochin nontarama' ni'ton, noya natanarinquēma'. Co huachi canpita marē' nonta'huaso' ya'huērinhuē'.

²⁷ Tatahuē chachin nosororinquēma'. Nosororamaco ni'ton, nosororinquēma'. Ina a'paimarincoso' natērama' ni'ton, nosororinquēma' canpitanta'.

²⁸ Tatahuē quēran o'mato, isoro'paquē ya'huēpirahuē'. Co hua'qui quēranhuē' tatahuē ya'huērin'pa' panantarahuē,” itērincoi.

²⁹ —Iporaso' co huachi ma pochinsona nininso' sha'huitarancoihuē'. A'ninquēchin nontarancoi ni'ton, a'naroáchin natanai.

³⁰ Quēmaso' ya'ipi nitotēran. Yosē quēran o'maran, tēnai. Co huachi natana'huainquēnsō tēranta' ya'huērinhuē', itērai.

³¹ —¿Nani natēramaco ti? Napoaponahuē', carinquēma' itaranquēma'.

³² Ipora tashi chachin ya'ipinquēma' ta'ananpiaramaco. Yanquēerahuatoma', pēinēmaquē pa'sarama'. Patopiramacohuē', co caora ya'huapohuē'. Tatahuē ca'tanarinco.

³³ Nani na'con sha'huitēranquēma' sano cancantacamaso marē'. Casáchin yonquihuata-maco, sano cancantarama'. Co pa'yanaramahuē'. Piyapi'sa' aparisitopirínquēmahuē', catahuaranquēma' ni'ton, chiníquēn cancantoco'. Ya'ipi isoro'paquē co noyahuē' nipisopita nani minsēarahuē, itērincoi Quisosos.

17

Quisosos, imarinsopita marē' Yosē nontērinso'

¹ Ina toshuatón, inápaquē nē'pētērin Yosē nontacaso marē': “Nani Tata ora naniarin chimina'huaso'. Aparisitohuachinaco, catahuaco quēma pochachin cancantato, noya natēinquēn. Ina quēran a'napita niconaco, noya noya yonquiarínquēn. Quēma hui'nanco ni'to, napotaranquēn.

² Nani chiníquēn nanan quētēranco ya'ipi piyapi'sa' hua'anēnta'huaso marē'. Quēma nohuanton, a'naquēn imasarinaco. Inapitaso' anoyacancantērahūē quēma nohuitatēnēn nanpimiatacaiso marē'.

³ Quēmasáchin Yosēnquēn. Isoro'paquē a'paimaranco. Piyapi'sa' nohuitahuatēnēnquēn, canta' nohuitohuachinaco, nanpimiatapi.

⁴ Piyapi'sa' nicha'ēca'huaso marē' a'paimaranco. Ya'ipi sha'huitērancoso' natēarahūē. Ya'ipi tiquirahuē. Quēmasáchin natēranquēn ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinēnquēn.

⁵ Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', quëmaro'co noya noya ya'huëpirahuë', a'paimaranco. Iporaso', Tata, quëmataquë naquë ranchin acoantaco quëmaro'co chachin ya'huanta'i.

⁶ Quëma nohuanton, a'naya a'naya imasarinaco. Isoro'paquë ya'huëpirinahuë', huayonan imainacoso marë'. Napoaton, imasarinaco. Nani a'chintërahuë. Onpopinsona quëma cancantëranso' nani anitotërahuë ni'ton, nohuitërinëquën. Inapitaso' quëma piyapinënpita. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. Quëma nanamën natëpi.

⁷ Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Quëma sha'huitohuatancora, natëranquën. Ina nitotopi.

⁸ Sha'huitohuatancora, inachachin a'chintërahuë, natëtopi. Quëma quëran o'marahuë. Quëma chachin a'paimarancosonta' natëpi.

⁹ Imarincosopita marë' chiniquën nontaranquën. Hui'nanpita pochin ni'nan. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. A'napitaso' co imarincosohuë'. Co inapita marë' nontaranquën huë'.

¹⁰ Ya'ipi imarincosopita imarinënuën quëmanta'. Quëmari hui'nanpita pochin cantëran. Napopianachin imarinënpa'. Noya natërinaco ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinaco.

¹¹ Co hua'quiya quëranhuë' quëmataquë paantarahuë. Isoro'paso' patarahuë. Imarincosopitaso' nipurinhuë', isëquë ya'huapona'. Quëma nohuanton, imasarinaco. Quëmaso' Tata nóyanquën ni'ton, noya a'paiquë' imamiachinaco. Ya'ipiya nanitaparan ni'ton, catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Campo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'.

¹² Inapitaro'co ya'huasoco, quëma nanamën a'chintërahuë, pënënahüë, na'con catahuarahüë imamiatinacoso marë'. Noya a'pairahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohuë'. A'naíchín pipirin, parisitopiquë pacacaso' ya'huërinso'. Quëma quiricanënuë ninoranso chachin nanirin.

¹³ Iporaso' nipurinhuë' ya'huëranquë paantarahuë. Co'huara pantayatërapohuë', isoro'pa quëran chachin, nontaranquën imarincosopita noya cancantacaiso marë'. Ya'ipi cancanëhuë quëran natëranquën ni'ton, noya cancantërahuë. Catahuaquë inapitanta' ca pochachin noya cancanchina'.

¹⁴ Quëma nanamën chachin nani a'chintërahuë. Co imarincosopitarihuë' no'huipi. Co inapita pochin cancantopihuë' ni'ton, no'huipi. Canta' co inapita pochin cancantërahuë'.

¹⁵ Co nohuantërahuë' isoro'pa quëran ocoicamaso'. Isëquë ya'huëpirinahuë', catahuaquë' ama sopairi minsëinsohuë'.

¹⁶ Na'a piyapi'sa' co noyahuë' nipirinahuë', co caso' inapita pochin cancantërahuë'. Imarincosopitanta' co inapita pochin cancantopihuë'.

¹⁷ Catahuaquë' quëmasáchin cancanchinën. No'tëquën ayonquiquë' noya nicacaiso marë'. Quëma nanamën quëran no'tëquën anitotëran.

¹⁸ Isoro'paquë' a'paimaranco. Inapochachin inapitanta' a'parahuë piyapi'sa' a'chintacaiso marë'.

¹⁹ Imarincosopita nosoroato, ya'ipi cancanëhuë quëran quëmasáchin natëaranquën. Inapitanta' no'tëquën yonquiatona', nóya natëinënuën.

²⁰ Co isopita marëáchin nontaranquën huë'. A'na tahuëri inapitanta' a'napita a'chintohuachina', imasarinaco.

²¹ Inapitanta' catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Campo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'. Quëma hui'nanco ni'to, yonquiranso chachin yonquirahuë. Inapitanta' catahuaquë' campo pochachin yonqui'ina'. Ina quëran a'napitanta' natëarinaco. 'Yosëri chachin a'paimarin,' tosapi.

²² Quëma nohuanton, noyápiachin cancantërahuë. Imarincosopitanta' catahuarahüë noyápiachin cancantacaiso marë'. Ina quëran a'na huënton pochin napopianachin yonqui'api. Campo pochachin cancantapi.

²³ Quëma pochachin yonquiato, inapita ya'coancantërahuë campo pochachin yonquicaiso marë'. Ina quëran co imapisopitahuënta' nicatona': 'Tëhuëenchachin Yosëri hui'nin a'paimarin. Hui'nin nosororinso pochin imarinsopitanta' nosororin,' tosapi.

²⁴ Quëma nohuanton Tata, isopitaso' imasarinaco. Inapita nohuantërahuë carë' ya'huëcaiso'. Iráca quëran huarë' quëma nosororanco. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', nosoroatonco, nóya acoranco. Inatohua' inapitanta' pantahuachina', noya noya ni'sarinaco. Ina na'con nohuantërahuë.

²⁵ Quëmaso' Tata no'tëquënáchin yonquiaton, noyasáchin ninan. Co imarincosopitahuë' co nohuitërinënuën huë'. Caso nipurinhuë' nohuitëranquën. Quëma isoro'paquë a'paimaranco. Imarincosopita nitotopi.

²⁶ Quëma nanamën nani a'chintërahuë nohuitërinënuënso marë'. Ipora huanta' a'chintarahüë ni'ton, noya noya nohuitarinënuën. Quëma nosororancoso pochachin ninosorocaiso marë'. Inapohuachina', inapita ya'coancantato, ya'huëmiatarahuë,' itërin.

18

*Quisoso mapiso'**(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53)*

¹ Nani Yosë nontohuachina, Sitron itopiso' i'shanantè' aquëtèran pa'nai. Inaquë nararoa'hua ya'huërin.

² Inatohua' na'aro' niyontonai ni'ton, Cotasërinta' nohuitèrin. Inaso' yasha'huirapirinsò'.

³ Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita nani sha'huitionin. Natanahuatona', sontaro'sa', ponisiaro'sa', inapita a'papi Quisoso macacaiso marè'. Nansa, sahuëni, inapita quëpapi. Tashi' ni'ton, nanparin, yonarin, inapitanta' quëpapi. Cotasëri quëchitèrahuaton, a'notèrin.

⁴ Quisososo' ya'ipiya ninoponahuë', co ta'arinhuë'. Nacapiapon pa'nin.

—¿Inta' yonisarama'? itèrin.

⁵ —Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itopi.

—Ca mini inaco, itèrin. Cotasènta' inaquë huaniarin anta'.

⁶ —Ca mini inaco, itohuachina, pa'yanpi. A'na achira' pinën parti pa'sahuatona', pinëna quëran anotopi.

⁷ Ina quëran naquëranchin itantarin:

—¿Inta' yonisarama'? itantarin.

—Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itantapi.

⁸ —Nani sha'huiteranquëma'. Ca mini. Ca nohuantohuatamaco, isopitaso' tananpitoco' pa'ina', itèrin.

⁹ Achin Yosë nontaton, itèrin: “Quëma nohuanton, isopita imasarinaco. Noya a'pairahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohuë',” itèrin. Ina nanicaso marè': “Tananpitoco' pa'ina',” itèrin.

¹⁰ Napopirinhüë', Simon Pitroso' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën Marco itopiso' ahuërin. Inapotaton, inchinan huëratën nishitèhuëratètèrin.

¹¹ Quisososo' nipirinhüë' co nohuantèrinhuë'.

—Sahuëni iyasha po'moantaquë'. Tananpitèquë' mainaco. Tatahuë nohuanton, masarinaco. Main o'orëso pochin chiniquën parisitarahuë. ¿Co ina nitotèranhuë' ti? itèrin.

*Corto hua'an pëinënquë quëpapiso'**(Mateo 26.57-58; Marcos 14.53-54; Lucas 22.54)*

¹² Ina quëran sontaro'sa', capitan, cotio ponisiaro'sa', inapita huë'sahuatona', Quisoso mapi. Masahuatona', tanpaquën noyá tonporahuatona',

¹³ Anasëtaquë quëpapi. Inaso' Caihuasë mi'sën. Naporo' pi'ipi Caihuasë corto hua'an chini chiniquën nanantèrinso' ya'conin.

¹⁴ I'hua inaso' cotioro'sa' sha'huiterin: “Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marèhuë' ina chimi'in, tènahuë',” itèrin. Inaquë quëpapi natanacaiso marè'.

*Pitrori nonpinapirinsò'**(Mateo 26.69-70; Marcos 14.66-68; Lucas 22.55-57)*

¹⁵ Ca'tano'sanënpitaso' pa'pi. Simon Pitroso' nipirinhüë', Quisoso imaquirin. Canta' imaquirahuë. Caso' corto hua'an nohuitèrinco ni'ton, Quisoso acoana quëpahuachinara, pairanaquë chachin ya'conahuë.

¹⁶ Pitroso' ya'coana aipiran huaniárin. Napohuachina, ya'coana a'pairinsò' sanapi nontèrahuë Pitronta' ya'conacaso marè'. Nontohuatèra, ya'conin anta'.

¹⁷ Pitro ya'conpachina, sanapiri itèrin:

—Quëmanta' mini Quisoso imaran, itèrin.

—Co'chi caso' imarahuë paya, itèrin Pitrori.

¹⁸ Naporo' tashi' sèhuën ni'ton, ponisiaro'sa', inpriatoro'sa', inapita pëyara quëran nani a'pètopi. Inaquë huanirahuatona', napëntapi. Pitronta' inaquë napëntapatarin.

*Corto hua'ani nataninsò'**(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71)*

¹⁹ Ina quëran Quisososo' natanapi:

—¿Ma'ta' a'chinan? ¿Inpitata' imarinënquën? itèrin corto hua'ani.

²⁰ —Caso' a'ninquëchin piyapi'sa' a'chintèrahuë. Niyontonpiso pëiquë, Yosë chinotopiso pëiquë, inaquëpita cotioro'sa' niyontonpachinara, a'chintèrahuë. Co po'oana quëran a'chinahuë'.

²¹ ¿Onpoatonta' natananco? Na'a piyapi'sa' nataninaco, nani nitotopi. Inapita natanquë' sha'huichinën, itèrin.

²² Itohuachina, ponisiari panpirayarin.

—Corto hua'an chini chiniquën nanantèrinso' nipirinhüë', ¿ina pochin a'paniran ti? itèrin ponisiari.

²³ —Co noyahué' nonahué nipachin, sha'huitoco maquëta tēhuërahuë. Nipirinhüë', no'tēquën nonahué nipachinso', ¿onpoatonta' ahuëranco? itërin.

²⁴ Ina natanahuaton, hua'ani a'parin Caihuasë nontacaso marë'. Tonpopinan quëpapi.

Naquëranchin Pitrori nonpinapiantarinso'

(Mateo 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62)

²⁵ Simon Pitroso nipirinhüë' huaniton, napëntarin.

—¿Quëmarinta' iso quëmapi imamaranquën ti? itërin ponisiari.

—Co'chi imarahüë paya, itantarin.

²⁶ Ina quëran cotio hua'an piyapinëni quënanin. Ina quëmopinën chachin Pitrori nishitëhuëratëtërinso' ni'ton, pi'pian nohuitërin. Pitro quënanahuaton, itërin:

—¿Co'ta Quisoso mapiquë quënananquën pora? itërin.

²⁷ —Co'chi cahuë paya, itaantarin Pitrori. Naporo' atari përarin, natanin.

Pirato quëtonpiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5)

²⁸ Tashiramiachin nisahuaso', Caihuasë pëinën quëran quëparahuatona', Noma hua'an pëinënquë quëpapi. Cotioro'saso nipirinhüë' co inaquë ya'conpihuë'. “Nisha piyapi'sa' pëinënquë ya'conpatëhua', oshahuanarihua'. Ina quëran co nanitarihuahuë' Pascoa coshoro' capacaso',” topi.

²⁹ Napoaton Pirato pipirahuaton, inapita nontërin.

—¿Ma'ta' onporin iso quëmapi? itërin.

³⁰ —Pa'pi co noyahüë'. Noya ninin naporini, co quëshiitënnquënhüë', itopi.

³¹ —Canpitari quëpaco'. Iráca quëran huarë' nipëñemaso' co natëhuachinhüë', ana'intoco', itërin.

—Co quiyaso' nanitëraihuë'. Co nanan ya'huëtërincoihuë' piyapi'sa' tēpaca'huaiso', itopi.

³² I'hua Quisoso ninoton nani sha'huirin: “A'na tahuëri inápaquë achinpiarinaco,” ténin. Yosë nohuanon, onpotatonasona tēpacaiso' naniarin. ³³ Ina quëran Piratori pëiquë ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Quëmaso' cotio copirnonquën ti? itërin.

³⁴ —¿Quëmaora yonquinën quëran napoaran? ¿A'napita sha'huitërinquën nica? itërin.

³⁵ —“Cotio piyapi inanta',” ¿topiranhüë' ti? Caso' nishaco. Cotioro'sa' sha'huirapirinënnquën. Corto hua'ano'sa chachin yo'quirinën ana'inta'huanquënsó marë'. ¿Ma'ta' onporan ni'ton, yatëparinënnquën? itërin.

³⁶ —Co caso' isoro'paquë hua'anëntarahüë'. Ina nohuantërahuë naporini, imarinacosopita sontaro'sa pochin niitonahuë'. Ama cotioro'sa' macainacoso marëhuë' chiniquën ahüëchitonahuë'. Caso nipirinhüë' nisha pochin hua'anëntarahüë', itërin.

³⁷ —Napoahuarë' ¿quëmaso' copirnonquën? itërin Piratori.

—Inaco mini. Ina marë' nasitimarahuë. O'marahüë no'tën nanan pëñenta'huaso marë'. No'tëquën yonquisopita natëarinaco, itërin.

³⁸ —¿Ma no'tën nanancha napotëran nicaya? itërin Piratori.

Quisoso tēpacaso' sha'huirinso'

(Mateo 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)

Ina tosahuaton, pipiantarahuatón, cotioro'sa' itantarin:

—Iso quëmapi noya, tēnahüë. Co manta' onporinhüë'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë'.

³⁹ Napoaton sha'huichinquëma'. Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirahuë pipicaso marë'. ¿Nohuantërama' cotio copirno ocoica'huaso'? itërin.

⁴⁰ Natanahuatona', chiniquën a'panitopi:

—¡Ama ina ocoiquësohuë'! ¡Parapasë ocoiquë'! itopi. Inaso' matararo nipirinhüë' napotopi.

19

¹ Ina natanahuaton, sontaro'sa' camairin Quisoso huihuicaiso marë'. Napohuachina, chiniquën huihuitona' pë'sha pë'shatopi.

² Nahuan quëran yancotë' nicatora', ayancotopi. Nahuan ni'ton, ohuanin. Naporahuaton, quëhuanën miáchin hua'an a'morinso pochin a'motopi tēhuacaiso marë'.

³ —¡Nanpimiataton isairro'sa hua'anëntëquë'! itopi. Napotahuatona', panpirayarápi.

⁴ Ina quëran Pirato pipiantarahuatón, piyapi'sa' nontantarin.

—Iso quëmapi a'notantaranquëma', ni'co'. Co manta' onporinhüë', tēnahüë, itërin.

⁵ Naporo' Quisosonta' pëi quëran pipirin. Yancotë' nahuan quëran nipiso ayancotopi, quëhuanën miáchin a'motopiso'. Inapitarë chachin pipirin.

—Ni'co' iso quëmapi, sa'ahua, itërin piyapi'sa'.

⁶ Corto hua'ano'sa', ponisiaro'sa', inapitari quënanahuatona', chiniquën noncarotopi.

—¡Corosëquë patanantëquë' chimin! itopi. Inachin inachin itápi.

—Canpitari corosëquë patanantatoma', tēpaco'. Co caso' nohuantērahuë' tēpa'huaso'. Co manta' onporinhuë', tēnahué caso', itērin Piratori.

⁷—Íraca pēnētērinso' co natērinhuë' ni'ton, chimi'in. Topinan piyapi niponahuë', "Yosë hui'ninco," toconin, itopi.

⁸Ina natanahuaton, Pirato chiniquēn pa'yanin.

⁹Ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Intohua quēranta' huë'nán? No'tēquēn sha'huitoco, itērin. Inariso nipirinhue', co manta' itērinhuë'.

¹⁰—¿Onpoatonta' co yanontērancohuë'? Ca nohuantohuato, ocoiaranquēn. Nohuantohuato, atēpataranquēn. ¿Co ina nitotēranhuë' ti? itērin.

¹¹—Co Yosë nanan quētērinquēnhuë' naporini, co manta' quēma nanitapaitoncohuë'. Tēpahuatanco, ina marë' oshahuanaran. Nipirinhue', yo'coninacosopita na'con na'con oshahuanapi, itērin.

¹²Naporo' quēran huarë' Piratori yaocoipirinhue', cotioro'sari itaantapi:

—Iso quēmapi ocoihuaton, Noma copirno no'huiarinquēn. "Caso' copirnoco," tēninso marë' copirnorini inimicotarin, itopi.

¹³Ina natanahuaton, "Co'chi nanitērahuë' Quisoso ocoica'huaso paya," ta'ton, aipiran quēpantarín. Quēpantarahuaton, ana'intacaso' shiranēnquë huēsērin. "Shancori t'iratē," itopiquë ya'huërin. Cotio nananquëso', Capata, itopi.

¹⁴A'na tahuërichin pahuanarin Pascoa nanicaso'. Yacamotahuaso', cotioro'sa' itērin:

—Copirnonēma' ni'co', itērin.

¹⁵—Co quiyariso' nohuantēraihuë'. ¡A'naroáchin atēpatēquë! ¡Corosëquë apatanantēquë' chimii! itaantapi hua'ano'sari.

—Copirnonēma' nipirinhue', ¿atēpachi ti? itērin.

—¡Noma copirnoíchin natērai quiyanta! Co a'na copirno ya'huëtērincoihuë', itopi.

¹⁶Napotohuachinara, Piratori itērin: "Inta nipachin, Quisoso quēparahuatoma', corosëquë patanantoco'," itērin sontaro'sa'. Napotohuachina, masahuatona' quēpapi.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43)

¹⁷Corosë apitēntohuachinara, inaora quēparin. Pa'sahuatona', "Nansë Moto'," panēn itopiquë canconpi. Cotio nananquëso', Corocota itopi. ¹⁸Inaquë corosëquë patanantopi. Cato' apiro'santa' tēparapi anta' ni'ton, nisha patanantopi. A'na' ahuēnan quēran, a'nanta' inchinan quēran patanantopi. Quisoso ahuanapanapi.

¹⁹Ina quēran Pirato ninshitērin onporinso marësona tēparapiso nitotacaiso marë'. Nani ninshito huachina, corosëquë chachin motēn pētēcha achinpitopi.

ISOSO' QUISOSO NASARITOQUë YA'HUërinso'. COTIORO'SA' COPIRNO tēnin, ninshitatón.

²⁰Ninano ya'cariya ni'ton, na'a cotioro'sa' ina nontopi. Cotio nananquë, Noma nananquë, Crico nananquë, cara nananquë chachin aninshitērin.

²¹Corto hua'ano'saso nipirinhue', co noyahuë' ni'pi.

—"Cotioro'sa' copirno," ta'ton ninshitēranso', co noyahuë'. "Cotioro'sa' copirnoco toconinso'," ta'caso' ninshitaantaquë', itoonpi Pirato.

²²—Inca, co nohuantērahuë'. Nani ninshitērahuë huachi. Co huachi a'na ninshitanta'huaso' ya'huërinhuë', itērin Piratori.

²³Ina quēran sontaro'saso', nani Quisoso patanantahuatona', aipi a'morinso' nipatomatopi. Catapinitē yasēratona', a'naya a'naya mapi. Acopotērinso' nipirinhue', co pīpinamēn ya'huëtērahuë'. Ya'ipitē' a'nanpiso'.

²⁴—Ama oshahuasohuë'. Huëco' ya'nipitēhua' nicanahua', ta'tona' ya'nipirapi. Inapora huatona', a'nari manin.

Íraca Yosë quiricanēnquë ninoton, tapon: "A'morahuëso' nipatomatapi. Acopotērahuëso macacaiso marēnta' nicanarapi," tēnin ninshitatón. Naporinso chachin mapi.

²⁵Corosë ya'cari catapini sanapi'sa' huaniapi. A'naso' Quisoso a'shin. A'nanta' a'shatēn. Criopasë sa'in Maria itopisonta' inaquë huaniarin. A'nanta' Maria Mactarina. Inapitari ni'sapi.

²⁶Canta' inaquë huaniarahuë. Quēnanahuatonco, a'shin itapon:

—Iso quēmapi mama, hua'huan pochin ni'quë'. Ina ni'sarinquēn huachi, itērin. Na'con nosoroatonco napotērin.

²⁷Ina quēran nontērinco.

—Quēmanta' iyasha, mamahuë mamaparinquēn pochin ni'quë', itērinco.

Napotohuachincora, naporo chachin pēinēhuëquë quēparahuë yacapaincoso marë'.

*Quisoso chiminino'**(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49)*

²⁸ Quisoso nontahuatoncoi: "Nani ya'ipi Yosë sha'huitërinco'so' natërahuë," ténin yon-quinënguë. Ina quëran, Yosë quiricanënguë ninorinso nanicaso marë':

—Yamororahuë, ténin.

²⁹ Muino áin nininso' tasonquë ya'huërin. Napoaton pi'shiro pochin nininguë asë'cotërahuatona', nara'huayaquë achinpi. Ihuëtahuaton, Quisoso nanamënguë paquëanantërin.

³⁰ Pi'pian o'osahuaton: —Nani ya'ipi nanirin, ténin.

Ina toshuaton, monshorahuaton, chiminin.

Sontarori ohuaninso'

³¹ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' co nohuantopihuë' inaquëranchin patanantopisopita patacaiso'. Pascoa tahuëri chachin inaso' ni'ton, noya noya ni'pi. Napoaton Pirato paahuantapi. "Sontaro'sa' sha'huitëquë' tonaina' nipanchina' a'naróachin chiminacaiso marë'. Chiminpachina', quëparahuatona', pa'pichina'," itopi hua'ano'sari.

³² Napotohuachinara: "Noyahua'," itahuaton, sontaro'sa' a'parin tonaina' nipantacaiso marë'. Pa'sahuatona', cato' apiro'sa chachin nipantonatonpi.

³³ Ina quëran Quisoso huëcapaipirinahuë', nani chiminin quënanquiipi. Napoaton co nipantonatopihuë'.

³⁴ A'na sontaroso nipirinhue', nansaquë nininpitën ohuantërin. Huënai' i'shapitarë chachin pipirin.

³⁵ Cari chachin ni'nahuë. No'tëquën sha'huitaranquëma' canpitanta' nitotatoma' natëcamaso marë'.

³⁶ Iráca Yosë quiricanënguë ninshitërin: "Co a'na nansëquën tëranta' nipantapihuë'," ténin. Naporinso chachin co inaso' nipantopihuë'.

³⁷ A'nanta' ninshitërin: "A'na tahuëri ohuanpiso' ni'sapi," ténin Yosë quiricanënguë.

*Quisoso na'pi naninquë po'mopiso'**(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)*

³⁸ Ina quëran Cosi Arimatiaquë ya'huërinso' pa'nin Pirato nontapon. Inanta' Quisoso imaponahuë', cotioro'sa' t'ëhuataton, co a'ninquechin sha'huirinhue'. Inaso nipirinhue', chiniquën cancantaton, pa'nin Pirato nontapon.

—Quisoso nonën nohuantërahuë. Quëtoco cari quëpa'i, itërin. Itohuachina, "Noyahua'. Quëpaquë'," itërin. Napotohuachina, pa'nin nonën corosë quëran anohuaracaso marë'. Anohuararahuatona', quëpapi.

³⁹ Nicotimonta' huë'nin. Inaso' iráca Quisosoquë paaton, tashi' nontërin. Inanta huëcaton, pimo yaqui' shinpanantë ayontopinán, quënin nonën pashitacaso marë'. Cara shonca quiro pochin quë'ninso' quënin.

⁴⁰ Quisoso nonën masahuatona', pimóchin nininsoquë morin asë'cotëtopi. Inapotatona, noyá so'pinpi. Ina pochin cotioro'sa' nipa'pitoahuachinara, chimipi tapapi na'pi naninquë po'mocaiso marë'.

⁴¹ Ina ya'cariya imia'huaya ya'huërin. Inaquë nasha na'pi nanin ya'huërin chimipi po'mocaiso marë'. Inaquëso', co chimipi po'moyátërapihuë'.

⁴² Nani i'huararin. Tahuëririnquë Pascoa tahuëri chachin ni'ton, manorapi. Tëpapiso' ya'cariya ni'ton, inaquë po'mopi. Pancara'pi pitarahuatona', nanin pa'copitopi.

20*Quisoso nantiantarinso'**(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12)*

¹ Tomio tahuëri nipachina, tashiyachin Maria Mactarina pa'nin Quisoso po'mopiquë nicapon. Co noya tahuëriyátërasohue', canconin. Canconahuaton ni'pirinhue', na'pi pa'copitopiso' chi'huincapinan quënanconin.

² "Quisoso nonën nani quëpapi," ta'ton, ta'aquirin. Canquirahuaton, Simon Pitroro'coi sha'huitiirincó.

—¡Sinioro nonën po'mopi quëran, nani quëpapi! Intohuaso' quëpapiso' co nitotërahuë', itiirincó.

³ Napotohuachincoira, na'pi nanin'pa' pa'nai.

⁴ Napopianachin ta'apiraihuë', Pitro na'huëtërarahuato, ca'ton canconahuë.

⁵ Monshorahuato, nëhuëconahuë. Morinquë so'pinpisoachin quënanconahuë. Nipirinhue', co ya'conahuë'.

⁶ Ca píquëran Simon Pitro canconahuaton, ya'conin. Morin Quisoso so'pinpiso' ni'conin anta'.

⁷ Nè'mètè' so'pinayapisonta' quènanin. Inaso' nisha quèhuéánin. Inanta' so'pinpian.

⁸ Ina quèran canta' ya'conahuè. Nè'mètè' so'pinpiso' ni'sahuato, natèrahuè. "Tèhuèenchachin Quisoso nanopiantarin," tènahuè.

⁹ Yosè quiricanènquè iráca ninshitatona': "Nanpiantararin," topirinahuè, co yon-quiyátèraraihuè'.

¹⁰ Nani ni'patèira, ya'huèrai'pa' paantarai.

Maria Mactarina ya'notèrinso'
(*Marcos 16.9-11*)

¹¹ Mariaso nipirinhue' huèantarahuaton, Quisoso po'mopiso' aipiran huaniquiantarin. Chiniquèn na'nèrarin. Na'nèarin quèran monshorin na'pi naninquè nèhuècaso marè'.

¹² Nèhuèpirinhue', cato' anquèniro'sa' quènanin, huirichin a'mopiso'. Quisoso nonèn acopiquè huènsèapi. A'na' motèn quèran huènsèarin. A'nanta' nantèn parti quèran huènsèarin.

¹³ —¿Onpoatonta' na'nèaran? itèrin anquèniro'.

—Sinioronèhuè nonèn nani quèpapi. Intohuaso' quèpapiso' co nitotèrahuè', itèrin.

¹⁴ Tahuèrètahuaton, Quisoso chachin quènanaponahuè', co nohuitèrinhuè'.

¹⁵ —¿Onpoatonta' imoya na'nèaran? ¿Inta' yonísaran? itèrin Quisosori. Mariaso napoaponahuè': "Sacatona'pi ta'ma'," tècaton:

—Quèmari imoya Quisoso nonèn quèpahuatan, sha'huitoco maconta'i, itèrin.

¹⁶ —¡Maria! itèrin Quisosori. Tahuèrètahuaton, nohuitèrin huachi. Inaora nananquè nontaton;

—¡Raponi! itèrin. Maistro tapon naporin.

¹⁷ —A'poco imoya. Co tatahuè ya'huèrin'pa' pantayátèrahuè'. Apira paaton, iyahuèpita pochin ni'nahuèspita sha'huitonquè': "Yosè ya'huèrin'pa' panantarahuè. Inaso': "Tata," itato chinotèrahuè. Canpitanta' imaramaco ni'ton, "Tata," itatoma' chinotèrama', tènin Quisoso, itonquè'," itèrin.

¹⁸ Ina natanahuaton, Maria paaton, itaponcoi: "¡Sinioro chachin nani ni'nahuè!" itiirincoi. Ya'ipi sha'huitèrinso chachin sha'huitèrincoi.

Ca'tano sanènpitacoi ya'notaantarinciso'
(*Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-39*)

¹⁹ Naporo' tahuèri Tomio tahuèri. Tashihuachina, pèiquè ya'huarai. Cotioro'sa' tè'huatatoi, ya'coana noyá oncotopiraihuè', Quisoso a'nanaya huancánachin ya'notatoncoi:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itèrincoi.

²⁰ Itahuatoncoi, imirin a'notèrincoi. Nininpitèonta' a'notèrincoi. Ohuanpiso' ni'nai. Sinioro chachin ni'sahuato, "Ina mini," ta'toi, nóya cancantèrai.

²¹ —Sano cancantoco' iyaro'sa'. Tatahuè a'parincoso pochachin canpitanta' a'paaranquèma' piyapi'sa' a'chintacamaso marè', itèrincoi.

²² Ina quèran pihuirahuaton,

—Ispirito Santo ya'coancanchinquèma huachi. Ina catahuarinquèma' no'tèquèn pènèntacamaso'.

²³ Insosona natèhuachinquèma', "Oshanèn iyasha Yosè inquitaringuèn," itoco'. Inquitaringuèn mini. Nipirinhue', co yanatèhuachinquèmahue', "Co oshanèn iyasha inquitaringuènhue'," itoco'. Tèhuèenchachin co inquitaringuè', itèrincoi. Itahuatoncoi, pa'nin.

Tomasèri quènanaton, natèrinso'

²⁴ Naporo' shonca'yáchincoi ya'huèrai. Tomasèso' co ya'huèrinhuè'. Inaso': "Catopia'hua," itopi.

²⁵ Quisoso quènanahuato, Tomasè sha'huitonai:

—Sinioro ni'nai, itopiraihuè', co yanatèrincoihuè'.

—Imirin ohuantopiso' nicato sè'huata huarè', nininpitèonta' ohuantopiso' sè'huata huarè', natèrahuè', itèrincoi Tomasè.

²⁶ Posa tahuèri quèran niyontoantahuatoira, Tomasènta' inaquè nisarín. Naquèranchin ya'coana noya oncotaantapiraihuè'. Quisoso a'naroáchin huancánachin ya'noantarahuaton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itèrincoi.

²⁷ Ina quèran anquirahuaton, Tomasè itèrin:

—Imirahuè iyasha nicaton, sè'huaquè'. Nininpitèhuènta' sè'huatoco. Ama huachi nisha nisha yonquiquèsohuè'. Natèco huachi, itèrin.

²⁸ —¡Quèma mini Sinioronèhuènguèn! Natèranquèn. Yosènhuènguèn ni'ton, chinotaranquèn, itèrin Tomasèri.

²⁹ —Ni'nanco ni'ton iyasha, natêranco. A'napitaso' co nicaponaracohuê', natêarinaco. Inapitaso' noya noya cancantapi, itêrin Quisosori.

Ma'marêsona iso quirica ninshitêrahuêso'

³⁰ Quisoso nani ma'sha Yosê pochin ninin piyapi'sari natêcaiso marê'. Ca'tano'sanênpitacoï ni'piraihuê', co ya'ipiya isêquê ninshitêranquêmahuê'.

³¹ Iso quiricaquê ninshitêrahuêso'pitaso', Quisoso natêcamaso marê' ninshitêrahuê': "Inaso' têhuênchachin Cristo, Yosê hui'nin. Inari a'paimarinso'," ta'toma', ina imaco huachi. Imapatama', Yosê nohuatoma' nanpimiatarama'.

21

Yonsanquê ya'notantarincoiso'

¹ Ina quêran Tipiriasê sono' yonsanquê Quisoso ya'notantarincoï. Ni'naiso' sha'huichinquêma'.

² Inaquê canchisê ya'picoï nisarai. A'naso' Simon Pitro. A'nanta' Tomasê, catopia'hua itopiso'. A'nanta' Natanino, Canaquê ya'huêrinso'. Sipitio hui'ninpitacointa' ya'huêrai. A'napitanta' Quisoso ca'tanpispita, catoya'pi, inapitaro'coï canchisêcoï ya'huêrai.

³ —Riti têt'yatapo pa'sarahuê, itêrincoï Simon Pitro.

—Pa'sarai quiyanta', itêrai. Potiquê ya'conconahuatoï, pa'nai. Pa'piraihuê', ya'ipi tashi' riti têt'yatopiraihuê', co manta' manaihuê'.

⁴ Pi'i yapipirirahuaso', Quisoso yonsanquê huaniarin, ni'piraihuê', co nohuitêraihuê'.

⁵ —¿Co iyaro'sa', manta' manamahuê' ti? itêrincoï.

—Co'chi manta' manaihuê' paya, itêrai.

⁶ —Inchinan quêran têt'yatoco'. Inaquê têhuênchinsinso' masarama', itêrincoï. Ina quêran inchinan quêran têt'yatohuatêira, notohuaro' sami manai. Na'a ni'ton, co nanitaparaihuê' oshica'huaiso'.

⁷ Naporo' Sinioro nohuitêrahuê huachi.

—Pasoso' Sinioro chachin, itêrahuê Pitro.

Itohuatêra, i'nanpirapi sacatarin ni'ton, aipi a'morinsinso' a'naroáchin masahuaton, a'morin. Manorahuaton, i'quê niitêrin.

⁸ Quiyaso' potiquê pa'nai. Riti ohuararahuatoï, yonsai'pa' quêparai. Co aquêyahuê'. Pasa nitro pochin aquêrinso'.

⁹ Nonshiconahuatoï, pên quênanconai. Inaquê sami chinsarin, ni'conai. Paonta' ya'huêrin.

¹⁰ —Sami manamaso' caraya mamaco', itêrincoï Quisoso.

¹¹ Simon Pitro potiquê ya'conahuaton, riti yonsanquê oshirin. Pasa a'natêrápo shonca cara sami ya'huêrin, panca samisachin. Ina nápo' niponahuê', co riti oquirinhuê'.

¹² —Huêco' iyaro'sa' coshatahua', itêrincoï Quisoso. "¿Inquênta' quêmaso'?" co itapoirahuê', Sinioro nohuitêrai.

¹³ Pan masahuaton, quêtêrincoï. Saminta' quêtêrincoï ca'nai.

¹⁴ Nanpiantarin piquêran nani cararo' ca'tano'sanênpitacoï quênanai.

Simon Pitro nontêrinso'

¹⁵ Nani coshatohuatoira, Quisosori itêrin:

—Iya Simon, ¿isopita quêran na'con na'con nosoromiatêranco ti? itêrin.

—Nosororanquên Sinioro ina nitotêran, itêrin.

—Imarinacosopita carniroa'huaro'sa pochin ni'nahuê. Patontahuato, co incariso' a'pairarinhuê'. Quêmari noya a'paiton, a'chintêquê', itêrin.

¹⁶ Ina quêran itaantarin:

—¿Nosoromiatêranco ti? itêrin.

—Nosororanquên mini, Sinioro, ina nitotêran, itantarin.

—Imarinacosopitaso', ohuicaros'a pochin nipi ni'ton, a'paiquê' noya imamiachinaco, itêrin.

¹⁷ Ina quêran naquêranchin itantarin:

—Iya Simon, ¿têhuênchachin nosororanco ti? itantarin. Cararo' natanin ni'ton, Pitro sêtêrin.

—Ya'ipi Sinioro nitotêran. Nosororanquên mini, ina nitotêran, itêrin.

—Imarinacosopitaso', ohuicaros'a pochin nipi ni'ton, noya a'paiquê'.

¹⁸ No'têquên, iyasha, itaranquên. Quêmaso' hui'napitapon, quêmaora nohuanton, ma'sha ninan. Intohuasos' yapa'patana, nitaparahuaton, pa'nan. Nipirinhuê', a'na tahuêri mashotohuatan, ma'sha onpotarinênquên. Cato quêran chachin anquiran'so' tonpoarinênquên. Co nohuantopiranhuê', quêpararinênquên, itêrin Pitro.

¹⁹ A'na tahuêri Yosê imarin ni'ton, inapotatona', têtêparapi. Ina ni'pachina', na'a piyapi'sari Yosê nóya ni'sapi huachi. Ina ninoton, Quisoso naporin. Ina quêran:

—Imamiatoco iyasha, itërin.

Tiquinamënquë ninshitërahuëso'

²⁰ I'hua coshatapoi, Quisoso pirayan coshatërahuë. Naporo' "¿Inta' Sinioro sha'huirapiarinquënso'?" itërahuë Pitro nitotacaso marë'. Iporaso' sono' yonsanquë Pitro tahuërërahuaton, quënaninco.

²¹ Quënanahuatonco, Quisoso itapon:

—Iso quëmapiso' Sinioro, ¿ma'ta' onpoapon? itërin Pitrori.

²² —¿Onpoatonta' iyasha, ina yonquiran? Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huarë' nanpihuachin, co ina quëmaso' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Quëma imaco, itërin.

²³ Naporo quëran huarë' imapisopita ninontopi. "Inaso' co onporonta' chiminarinhuë'," nitopi. Quisososo nipirinhüë' co naporinhüë'. "Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huarë' nanpihuachin," topachina, "co chiminaponhuë'," co tapon naporinhüë'.

²⁴ Nani carinquëmaso' sha'huitëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Ya'ipiya nicatoi, nitotërai.

²⁵ Na'con Quisoso a'chinin. Nani ma'sha ninin. Co insonta' nanitaparinhüë' ya'ipiya ninshitacaso'. Ina nápo' quirica ninshitërai naporini, co isoro'paquë tëranta' naniitonhuë', topirahuë'. Nani huachi.

Quisoso ca'tano'sanënpita napopiso'

Quisoso nãpiantarahuatón, imãpispita ya'notërinso'

¹ Iya Tiohuuro. Ca Nocasëco ninshitaantaranguën. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahué. A'na quiricaquë nani ninshítëranquën. Ya'ipi Quisoso nãporinso' sha'huitëranquën. A'chininsonta' anitotëranquën.

² Ya'ipi inãpaquë panantaquë huarë' nãporinso' ninshítëranquën no'tëquën nitotamaso marë'. Iporaso' naquëranchin ninshítëranquën. Co'huara Quisoso inãpaquë pantayãtëraponhuë', ca'tano'sanënpita huayoninso' sha'huitërin paatona' a'chinacaiso marë'. Ispirito Santo nohuanton, sha'huitërin. Inapita napopisonta' nitochin, ta'to, ninshítëranquën.

³ Quisosos' tëhuënchachin chiminpirinhuë', nãpiantarin. Ina piquëran catapini shonca tahuëri isoro'paquë ya'huëantarin. Ca'tano'sanënpita ya'notëra'piarin nãpiantarinso' natëcaiso marë'. Yosë hua'anëntërinso' a'chintaantarin.

⁴ A'na tahuëri inãpitarë' ni'so', sha'huitërin:

—Ama a'naróachin Quirosarin quëran pipicosohué'. Isëquë ninaco' Ispirito Santo o'main. "Ispirito Santo a'patimaranquëma'", tënin Tata Yosë. I'hua chachin sha'huitëranquëmaso'.

⁵ Coanshaso' i'quë aporintërinquëma'. Iporaso nãpirinhuë' Ispirito Santo aya'coancantëranquëma' catahuainquëmaso marë'. Co hua'quí quëranhuë' ya'coancantëranquëma', itërin ca'tano'sanënpita.

Quisoso inãpaquë pantarinso'

⁶ Ina quëran niyontoantarahuatona', Quisoso natanpi:

—Iráca Sinioro isairio'sa' pancana hua'anëntopirinahuë'. ¿Ipora chachin chiniquënanantaton, ina pochin acoantaran ti? itopi.

⁷ —Tata Yosëichin chini chiniquënanantërin. Inaora nohuanton, ma'sha acorin. Ma tahuëriso' acoamara. Onporosona napoarinsó', co Yosë nohuantërinhuë' canpita nitotacamaso'.

⁸ Iporaso nãpirinhuë' Ispirito Santo na'con catahuarinquëma'. Ya'coancantohuachinquëma', nóya pënëntarama'. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparama'. Ya'ipi nãporahuëso' ni'nama', nani nitotërama'. A'napitanta' sha'huitoco'. Quirosarinquë chachin sha'huitoco'. Ina quëran ya'ipi Cotia parti paatoma', sha'huitonco'. Samaria partinta' sha'huitonco'. Ya'ipi parti paatoma', sha'huitëra'piaco', itërin Quisosori.

⁹ Ina topachina, Yosëri inãpaquë quëpantarin. Ca'tano'sanënpitari nicaso!', inãpaquë pantarin. Në'përápirinahuë', chitorori imotërin. Co huachi quënanpihuë'.

¹⁰ Inãpaquë pantaquëya', në'përápirinahuë', a'nanaya catoya'piri ya'notiimarin, huiritón a'mopiso'.

¹¹ —¿Ma'marëta' caririario'sanquëma' inãpaquë në'pëtërama'? Quisoso nani pantarin. Yosëri inãpaquë quëpantãpirinhuë', ina chachin o'mantarin. Inãpaquë pa'ninso pochachin a'na tahuëri o'mantarin, itërin.

Cotasë ya'huërenamën Matiasë acopiso'

¹² Ina natanahuatona', Oriposë panën quëran nohuaramarahuatona', Quirosarinquë paantãpi. Co aquëyahuë'. A'na quiromitro pochin aquërinso'.

¹³ Canconahuatona', a'na pëiquë pa'pi. Inapa pë'satë' pëi' ni'ton, nanpëpi. Inaquë nãporo' yacapatãpi. Pitro, Coansha, Santiaco, Antërisë, Pinipi, Tomasë, Partoromi, Matio, inapita ya'huërapì. A'nanta' Santiaco. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta' ya'huërin. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imãpirinhuë', inanta' Quisoso imarin. A'na Cotasënta' ya'huërin. Santiaco hui'nin inaso'.

¹⁴ Inãpitãso' nani tahuëri niyontonatona', Yosë nontãpi. Quisoso iinpitanta' huë'pi Yosë nontacaiso marë'. Sanãpi'santa' inaquë huë'pi. A'naso' Maria. Quisoso a'shin inaso'. Napopianachin yonquiatona', inaquë na'con Yosë nontãpi.

¹⁵ Ina quëran na'a Quisoso imãpispita niyontõpi. Pasa cato shonca piyãpi'sa pochin ya'huëpi. Pitrori huancánachin huanirahuaton, itërin:

¹⁶⁻¹⁷ "Shonca catoya'picoi iyaro'sa' Quisoso nani acorincoi a'napita a'chinta'huaiso marë'. Cotasënta' acorin ni'ton, quiyapitarë' Quisoso ca'tãpirinhuë', inimiconënpitari yama-pachina, sha'huirãpirin. A'notonpachina, mapi. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Cotasë napocaso' ninorin. Tapiri ninoton, Yosë quiricanënnquë ninshítërin. Iráca ninorinsó chachin nãporin.

¹⁸ Sha'huirãpirinsó marë' coriqui quëtõpi. Ina coriquinënnquë no'pa' pa'anpi. Cotasëso' nitëparahuaton, no'paquë anotaton, ya'põirin. Chi'chirinamën pipirin.

¹⁹ Ya'ipi Quirosarinqué ya'huépisopita natantopi. Natantahuatona', ina no'pa' apoyatopi. Inahuara nananquë *Aquirama* itopi. Aquiramaso', 'Huënai' No'pa', tapon naporin.

²⁰ Yosë quiricanênquë ninoton, ninshitërin:

'Ama insonta' pëinênquë ya'huë'insohuë'.

No'panëonta', tanahuantërarin quëran pantachin,' tënin.

Ina quëran tantarin:

'Ina ya'huërenamën a'na acoantaquë', tënin anta' Sarmo quiricaquë.

²¹⁻²² Napoaton iyaro'sa' a'na quëmapi acoanta'ahua' Cotasë ya'huëretacaso marë'. Iraca Coansha aporintaso', Sinioro Quisoso caniaririn a'chinacaso'. Naporo' na'a miachincoi Quisoso imarai. Nani tahuëri ca'tanai. Inápaquë panantaquë huarë' ca'tanai. A'nara' Quisoso ca'taninso chachin acoanta'ahua'. 'Quisoso nanpiantarin. Canta' ni'nahuë', ta'caso marë' acoa'ahua', tënin.

²³ Ina marë' catoya'pi huayonpi. A'naso' Matiasë. A'nanta' Cosi Parsapa. Costo itopi anta'.

²⁴ Ina quëran Yosë nontopi. "Quëmasáchin Sinioro, ya'ipi cancanëhuëi quëran yonquiraiso' nitotëran. ¿Insota' nohuantëran acoa'huaiso',

²⁵ inanta' paaton, a'napita a'chintacaso marë'? Cotasë co huachi nanitërinhuë'. Nani a'porinquën ni'ton, parisitopiquë pa'nin," itopi.

²⁶ Ina quëran cato' ya'pi nininëpita cato' na'pitëa'huayaquë ninshitopi. Yontëra'huayaquë po'morahuatona', pa'tan pa'tantohuachinara, Matiasë nininën pipirin. Shonca a'nara' ca'tano'sanënpita ya'huëpirinahuë', iporaso huachi shonca cato' ca'tano'sanënpita ya'huantapi.

2

Ispirito Santo o'marinsó'

¹ Ina quëran Pinticosti tahuëri nanihuachina, Quisoso imapisopita inaquërächin niyontonpi.

² A'nanya chiniquën irininsó' natanpi. Panca ihuan pochin tënëntërimarin. Inápa quëran o'marin. Ya'ipi pëianaquë tënëanahuanin.

³ Ina quëran pën nënërinso pochin nininsopita ya'noimarin. Ya'ipiya a'naya a'naya motoanshirainënaquë chinimarin.

⁴ Napohuachina, Ispirito Santori ya'ipiya ya'coancantërin. Ina quëran inari catahuarin nisha nisha nananquë nonacaiso marë'. Co nitotaponaraihuë', a'naroáchin nonpi huachi.

⁵ Ina ninanoquë chachin na'a cotioro'sa' ya'huëapi. Nisha nisha parti quëran huë'pi Yosë chinotacaiso marë'. Napoaton nisha nisha nananquë nonpi.

⁶ Quisoso imapisopita nisha nisha nananquë nonsapiso' natanpi. Natanahuatona', no-tohuaro' piyapi niyontonpi. A'naya a'naya inahuara nananquë nonpiso' natanahuatona', pa'yanpi.

⁷ Chiniquën pa'yanatona', ninontopi.

—Ma'pitata' natanëhuaso'. Isopitaso Cariria parti ya'huëpisopitarächin niponaraihuë',

⁸ ¿onporahuatonata' canpoa' nisha nisha nananquë nonëhuaso pochachin inahuanta' a'naroáchin nonpi? topi.

⁹ Nisha nisha parti ya'huëpisopita nani huë'pi. Partiaro'sa', miriaro'sa', irano'sa', Misapotamiaquë ya'huëpisopita, Cotia parti ya'huëpisopita, capatosiaro'sa', pontoro'sa', asiaro'sa', inapita natanapi.

¹⁰ Piriquíaro'sa', panpiriaro'sa', iquipitoro'sa', nipiaro'sa', Sirini pirayan ya'huëpisopita, inapitanta' nani huë'pi. Ni'toro'sa' Noma quëran huë'pisopitanta' natanapi.

¹¹ Anaquën cotioro'sa', a'naquën nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë chinotopi. Critaro'sa', arapiaro'sa', inapitanta' huëcatona', natanapi. "Nisha nishanpoa' nicarihuarahué', canpoa' nanamënpoaquë chachin nontarinënpoa'. Yosë pa'yápiro nininsó' sha'huitarinënpoa', natanëhua'.

¹² Ma'pitata' napopi," ta'tona', pa'yanpi.

—¿onporahuatonata' naponontërinënpoa'? topi.

¹³ Anaquënso nipirinhuë' tēhuarahuatona':

—No'pitona', napoapi, toconpi.

Pitro pënëntërinso'

¹⁴ Shonca cato' ca'tano'saso nipirinhuë', co tē'huatonaraihuë' huanipi. Pitroso' a'ninquechin huanirahuaton, chiniquën nontërin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'. "Noya natanco iyaro'sa'. Ya'ipima Quirosarinquë ya'huëramasopitanta' natanco onporaisona no'tëquën sha'huichinquëma'.

¹⁵ Isopita no'pipi,' topiramahuë', co no'piraihuë'. Co yono pi'iyatërarinhuë'. Co tashiramiachin no'pirëhuë'. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, naporai.

¹⁶ Iráca pēnēntona'pi Coiro itopiso', ninoton ninshitērin ipora ni'saramaso'. Yosē noninso chachin ninshitaton, tapon:

¹⁷ 'A'na tahuēri ispiritonēhuē a'pamarahuē

nisha nisha piyapi'sa' ya'coancantacaso marē'.

Ya'coancantohuachin, hui'namapita nanamēhuē sha'huirapi.

Hui'napi'santa' co huē'ēponaraihuē', hua'narēso pochin quēnanapi.

Mashoro'santa' hua'narapi.

¹⁸ Naporo' ya'ipi natērinacosopita

ispiritonēhuēri ya'coancantarín.

Ina nohuanton, nanamēhuē sha'huirapi.

¹⁹ Inápaquē nani ma'sha acoarahuē. Piyapi'sa' quēnanpachina', pa'yanapi.

Isoro'paquēnta', ma'sha acoarahuē piyapi'sa' yonquicaiso marē'. Huēnai', pēn, conai' tomontarinso', inapita ni'sapi, tēnin Yosē.

²⁰ Sinioro o'macaso' tahuēri na'con yonquicaso' ya'huērin.

Co'huara naniyatērasohuē', nani ma'sha onporapi. Pi'i tashiarin.

Yoqui quēhuashin huēnai pochin nisarin. Yosē yonquicaiso marē' inapoarin.

²¹ "Nicha'ēco Sinioro," topachina', nicha'ēsarin.

Anoyacantahuaton, nicha'ēsarin huachi,' tēnin Coiro iráca ninshitaton.

²² Natanco iyaro'sa'. Canpitanta' israiro'sanquēma' ni'ton, Yosē nanamēn anitotarín-

quēma'. Quisoso naporinso' sha'huichinquēma', nitotoco'. Inaso' Nasaritoquē ya'huērin.

Nani ma'sha nanitaparín. Piyapi a'naróachin anoyatērin. Co ina pochin ni'chinēhuahuē'.

Yosēri catahuarín ni'ton, naporín. Napoaton: 'Tēhuēnchachin Yosē quēran o'marin,' topi. Canpitanta' nicatoma', nitotērama'.

²³ Napoaponahuē', canpitari atēpatērama'. Masahuatoma', nisha piyapi'sa' quētonama'

coroséquē tēpacaiso marē'. Co Yosē natēpihuē' ni'ton, tēpapi. Iráca chachin Yosēri yonquirin

hui'nin chinacaso'. Ina nohuanton, oshanēnpoa marē' chiminín. Co nohuantērinhuē'

naporini, co macacamaso' nanichitomahuē'. Canpitari atēpatopiramahuē',

²⁴ Yosēri ananpitaantarín. Chimirín quēran nicha'ērin. Co chimirini minsērinhuē'.

²⁵ Ina yonquiato, Tapi iráca tapon:

'Nani tahuēri Sinioro ca'tanarínco. Inchinanēhuē quēran ya'huērarín

achinicancaincoso marē'. Catahuarínco ni'ton, co pa'yanahuē'.

²⁶ Napoaton noya cancantērahuē. Ma noyacha Tata Yosēso paya, tēnahuē.

Co naniantaríncohuē', ta'to, co chimina'huaso' tē'huatērahuē'.

²⁷ Yosē yonquiato, nontarahuē. Hua'yanēhuē, Sinioro, co chimipiro'sa ya'huērinquē tē'yataranhuē'.

Quēmasáchin natēranquēn ni'ton,

co nohuantaránhuē' nonēhuē chanatacaso'.

²⁸ Quēma iranēn a'notēranco. A'chintēranco quēma nohuitatēnquēn nóya nānpica'huaso'.

Nani tahuēri ca'tananco ni'ton, nóya cancantarahuē', tēnin Tapi, iráca ninshitaton.

²⁹ Ni'cochi iyaro'sa'. Tata masho Tapi nani chiminín. Iráca nani pa'pitopi. Pa'pitopiso' ipora huanta' ya'huērarín.

³⁰ Co'huara chimiyantērasohuē', Yosēri itērin: 'A'na tahuēri quēma shiparínquēn

acoarahuē hua'anēntacaso marē'. Quēma ya'huērenamēn hua'anēntarín. Caso' Yosēco

ni'to, co nonpintaranquēnhuē', itērin. Napoaton shia'huain ninoton, ninshitērin.

³¹ Cristo nānpiantacaso' ninorín. 'Co chimipiro'sa ya'huērinquē patarancóhuē'. Co nonēhuē chanatarínhuē', tēnin iráca ninoton.

³² Iporaso' Quisoso chachin Yosēri ananpitaantarín. Quiyari ni'nai.

³³ Ina quēran Yosēri inápaquē quēpantarín. Chiniquēn nanantērin ni'ton, inchinanēn

quēran ahuēnsērin. Inapotahuaton, sha'huitērin: 'Ispirito Santo a'pamaquē' piyapi'sa'

ya'coancanchin. 'Ihua sha'huítēranquēnso', itērin. Ina quēran Quisosori Ispirito Santo

a'paimarin, ya'coancantērincoi, ni'nama'. Napoaton nisha nisha nananquē nonai, natanama'.

³⁴ Tapi co nānpiantaton, inápaquē pantarínhuē', nitotērhua'. Napoaponahuē', ninshita-

ton, tapon:

'Yosēri Sinioronēhuē sha'huitērin:

'Inchinanēhuē quēran huēnséquē'

³⁵ inimiconēnpita cari minsēchinquēn," itērin Yosēri,' tēnin.

³⁶ Yosē hui'nin chachin iyaro'sa', coroséquē apatanantērama'. Inapotopiramahuē', Yosēri

noya noya ni'nin. 'Inaso' Cristo, a'paimarahuēso'. Sinioro ni'ton, natēcaso' ya'huērin,' tēnin.

No'tēquēn iyaro'sa' nani sha'huítēranquēma'," itērin.

³⁷ Piyapi'sa' natanahuatona', na'con sētopi.

—Co noyahuē' ninai. ¿Ma'ta' iyaro'sa', onpo'iiso'? itopi ca'tano'sa'.

³⁸ Napotohuachinara, Pitrori itaantarín:

—Ya'ipi co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', Yosé chachin tahuëretantaco'. “Quisocristo imarahué,” ta'toma', aporihuanco'. Ina imapatama', Yosé oshanëma' inquitaringuëma'. Ina quëran Ispirito Santo aya'coancantaringuëma' canpitanta'.

³⁹ Yosé nohuanton, Ispirito Santo a'patimarinpoa'. Canpitanta' ya'coancantaringuëma'. Hui'namapitanta' ya'coancantarín. A'naquëonta' aquë ya'huëpirinahuë', Yosé nohuanton, imasapi. Imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarín inahuanta', itërin.

⁴⁰ Itahuaton, na'con pënënin.

—Ipora ya'huëpisopita co manta' Yosé yanatëpihuë'. Ina marë no'tëquën ana'intarín. Canpitaso nipirinhüë' ama inapita pochín cancantocosohe'. Yosé nontoco' anoyacancanchinguëma'. Ina quëran cha'ësarama', itërin.

⁴¹ Napotohuachina, na'a natëtopi. Naporahuatona', i'quë aporihuanpi. Naporó' tahuëri cara huaranca pochín piyapi'sa' ya'conpi. Quisoso imasapi.

⁴² Ca'tano'sa a'chinpachinara, pa'yatopi natanacaiso'. Noya natanatona', natëpi. Noya nini'tona', ya'huërapí. Quisoso chimininsó' yonquiatona', coshatapatapi. Naporahuatona', apira apira Yosé nontapi.

Quisoso imatona', noya ya'huëpiso'

⁴³ Siniórori catahuahuachina, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopi. Ya'ipi piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. “Tëhuëchachin Yosëri catahuarin,” topi.

⁴⁴ Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nini'tona' ya'huërapí. A'na huëntoíchin pochín nipi. A'naya a'naya ma'sha pahuantohuachinara, nicatahuapi. Co niapiratopihuë'.

⁴⁵ A'naquënsó' ma'shanënapita pa'anahuatona', coriqui ma'patopi. Ina quëran a'napita pahuantohuachinara, quëtópi.

⁴⁶ Nani tahuëri Yosé chinotopiso pëiquë niyontónpi. Quisoso chimininsó' yonquiatona', a'na pëiquë a'na pëiquë coshatapatapi. Co apiratonaraihuë', noya cancantapi. Noya cancantatona', coshatapatapi.

⁴⁷ “Ma noyacha Yosëso paya,” tosapi. Ya'ipi piyapi'sari noya ni'pi. Nani tahuëriya a'napitanta' imasapi ni'ton, Yosëri anoyacancantërin. Ina nohuanton, inapitanta' ya'conpi.

3

Apia anoyatërinso'

¹ A'na tahuëri pi'i tëhuërenahuaso', Pitro pa'sarin Yosé chinotopiso pëiquë. Naporó' ora niyontonatona', Yosé nontopi. Coansharë' pa'sapirinhüë'.

² Inaquë a'na quëmapi quënanconpi. Nasitërin quëran huarë' co nanitërinhuë' iratacaso'. Nani tahuëri Yosé chinotopiso pëiquë quëpapi. A'na ya'coanaquë acopi, “Noyápiachin,” itopiquë. Inaquë acopi coriqui ma'patacasó marë'. Piyapi'sa' Yosé chinotopiso pëiquë ya'compachinara, coriqui ma'patërin.

³ Pitro, Coansha, inapita ya'conasoi', apiari quënanin. Quënanahuaton, coriqui quëtacaisó' nohuantopirinhüë'.

⁴ Pitro, Coansha inapitari ni'sahuatona':

—Ni'coi iyasha, itërin Pitrori.

⁵ “Coriqui quëtarinco,” ta'ton, në'pëtarin.

⁶ Pitroriso nipirinhüë':

—Co coriqui ya'huëtópirincohuë', nanitato, anoyataranquë. Quisocristo Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtërinco ni'ton, anoyataranquë. Ina nohuanton, noyataran. Huanirahuaton, noya iratëquë', itërin.

⁷ Inchinan imira quëran masahuaton, ahuanirin. A'naroáchin ca'yopirain nantëre chachin chinirin.

⁸ Ina quëran pashitiquintarahuatón, huanirin. Iratarin. Pitro, Coansha, inapita Yosé chinotopiso pëiquë ya'compachinara, inapitarë chachin apianta' ya'conin. Noya irataton, niirárin. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosárin.

⁹ Inapohuachina, ya'ipi piyapi'sari ni'pi. “Ma noyacha Tata Yosé catahuarinco paya,” ta'ton, iratárin.

¹⁰ Ni'sahuatona', piyapi'sari nohuitopi ni'ton, pa'yanpi. “Isoso' quëmapi, Yosé chinotopiso pëi' ya'coananëquë huënsërahuatón, coriqui ma'pachantërinso'. ¿Onporahuatoncha noya iratërin nicaya?” nitopi.

Yosé chinotopiso pëiquë Pitro pënëntërinso'

¹¹ Apia anoyatërinso'so': “Ama patocosohe',” ta'ton, Pitro, Coansha inapita co a'porinhüë'. Cara chachin “Saromon ishpananën,” itopiquë pa'pachinara, notohuaro'

piyapi'sa' manorahuatona', inaquë niytononpi. "Ma noyacha ni'ton, apia a'naroáchin anoyatërin paya," ta'tona', pa'yanpi.

¹² Inapita ni'sahuaton, Pitrori itapon: "¿Onpoatonta' iyaro'sa' iso quëmapi nicatora', pa'yanama? ¿Onpoatonta' quiyanta' ni'saramacoi? Co quiyaora nanitaparaihuë' anoyata'huaiso'. Co quiyaso' noya noyacoihuë'. Yosë nohuanton noyataton, iratarin.

¹³ Iráca shimashonënpoaipita Apraan, Isaco, Cacopo, inapita Yosë chinotopi. Ina Yosëri chachin Quisoso noya noya acorin. Nicha'ëinpoaso marë' a'paimapirinhüë', canpitari masahuatoma', hua'ano'saquë yo'conama'. Piratori yaocoipirinhüë', co canpita nohuantëramahuë'.

¹⁴ Quisosos' noyasáchin ninin. Co pi'pisha tëranta' oshahuanpirinhüë', co nohuantëramahuë'. '¿Inta' ocoichinquëma'?' itohuachinquëmara, tëpatona'pi huayonama'.

¹⁵ Quisoso mini ananpirinpoaso nipirinhüë', atëpatërama'. Tëpapiirinhüë', Yosëri ananpitaantarin. Quiyaso' ni'nai.

¹⁶ 'Quisoso catahuarincoi,' ta'toi, iso apia nohuitëramaso' anoyatërai. Inanta': 'Inaso', catahuarinco mini, ta'ton, noya pa'sarin ni'nama' canpitanta'.

¹⁷ Quisoso Yosë quëran o'mapirinhüë', co nitotëramahuë'. Napoaton, iyaro'sa', atëpatërama'. Hua'ano'sanëmanta' co nitotopihüë'.

¹⁸ Iráca pënëntona'piro'sa' ninotona', ninshitopi. 'A'na tahuëri Cristo parisitapon,' topi. Yosë nohuanton, ninopi. Ninopiso pochachin parisitërin.

¹⁹ Napoaton iyaro'sa' ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco' oshanëma' inquichinquëma'.

²⁰ Quisocristo imapatama', anoyacancantarinquëma' ni'ton, sano cancantarama'. A'na tahuërinta' ina chachin a'patimantarinquëma'. Canpita marë' nani Yosëri acorin.

²¹ Iráca quëran huarë' Yosë nohuanton, noya pënëntona'piro'sa' ninopi. 'A'na tahuëri Yosëri ya'ipiya anoyatarin,' topi. Anoyataquë huarë' inápaquë Quisoso ya'huantarin.

²² Iráca Moiséseri ninoton, shimashonënpoaipita sha'huitërin: 'A'na tahuëri Yosë nohuanton, a'na pënëntona'pi ya'huapon, ca pochin nininso'. Inaso' Israiro quëmapi. Pënënpachinquëma', ya'ipi natëco'.

²³ Insosona co natëhuachinhüë', ya'huërama quëran ocoimiatamaso ya'huërin,' tënin.

²⁴ Ya'ipi pënëntona'piro'sa' iso tahuëri'sa' ninopi. Samoiro quëran huarë' napopi.

²⁵ Yosë nohuanton, ninshitërinëquëma', nitotërama'. Yosë chachin naporinso' natanama'. Shimashonënpita nontohuachina, yonquirinquëma' canpitanta'. Iráca Apraan itërin: 'Caora nohuanto, catahuaranquën. Quëma shíparinpita quëran ya'ipi piyapi'sa' noya cancantapi,' itërin Yosëri.

²⁶ Canpita'ton yonquiatëinquëma', hui'nin ananpitaantarahuaton, a'parin catahuainquëmaso marë'. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' ninamasopita naniantarama'. Ina quëran nóya cancantarama'. Ina marë' Quisoso a'paimarin," itërin.

4

Pitro, Coansha, inapita mapiso'

¹ Pitrori a'chintohuachina, na'a piyapi'sa' natanapi. Coansharinta' pënënin. Pënëntaso', corto hua'ano'sa' canquipi. Ponisario'sa' hua'anën, satororo'sa', inapitanta' canquipi.

² Piyapi'sa' a'chintopiso marë' no'huipi. "Quisoso nanopiantarin ni'ton, nanopiantacaso' ya'huërin," topiso marë' no'huipi.

³ Napoaton cato chachin mapi. I'huaraya ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi. "Tashiraya natahuan," ta'tona', napotopi. Naporo' tashi' inaquë tahuërianpitopi.

⁴ Na'a piyapi'saso nipirinhüë' nanamën natanahuatona', natëpi. Nani a'natërápo huaranca pochin quëmapi'sa' Quisoso imasapi.

⁵ Tahuëririnquë ya'ipi cotio hua'ano'sa' niytononpi. Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', maestro'sa', inapita huë'pi. Quirosarinquë chachin niytononpi.

⁶ Nisha nisha corto hua'ano'sa' huë'pi. Anasë chini chiniquënanantërinso', Caihuasë, Coansha, Aricantro, inapita huë'pi. Corto hua'ano'sa' quëmopinënpitarë chachin niytononpi.

⁷ Pitro, Coansha, inapita maconahuatona', ahuanacanapi natanacaiso marë'.

—¿Onporahuatomata' chiniquënanantatoma', apia anoyatërama'? ¿Inta' nanan quëtërinquëma' anoyatacamaso'? itopi.

⁸ Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, Pitrori itapon:

—Natanco hua'ano'sanquëma' ninamaso'.

⁹ Tëhuëinchachin co quiyaora nanitëraihuë' apia anoyata'huaiso'. "¿Onporahuatomata' anoyatërama'?" itëramacoi ni'ton,

¹⁰ no'tèquèn sha'huitaranquëma', nitotoco'. Ya'ipi israiro'sa' nitochina'. Quisocristo Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtèrincoi anoyata'huaiso'. Ina catahuarincoi ni'ton, anoyatërai. Yosëri a'paimapirinhuë', canpitariso' corosëquë apatanantërama'. Tëpapuramahuë', Yosëri ananpitaantarín. Ina nohuanton iso quëmapi nani noyataton, isëquë huanirarin.

¹¹ Ni'cochi. Yosë quiricanënuquë naporin: "Pëi' nina'piro'sa' pëihuachina', a'na na'pira' quënanpirinahué', co nohuantopihuë'. 'Nagoonin,' ta'tona', t'ëyatopirinahuë'. Hua'anëni maantarahuatón, 'Iso na'pi na'con na'con nohuantërahue' pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarín," tënín. Quisocristoso' ina na'pi pochín. Canpita co nohuantopiramahuë', Yosëri noya noya ni'nin.

¹² Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Co a'na nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'. Inaíchin nanitërin nicha'ëinpoaso', itërin Pitrori.

¹³ Ina natanahuatona', cotio hua'ano'sa' ninontopi. "Isopitaso' topinan piyapi'sa'. Co maistro'sahuë'. Co na'con quíríca nitotaponaraihuë', co t'ë'huatërinëinpoahuë'. Ma'pitacha nitotopi paya. Quisoso ca'tanpi ni'ton, ina pochín cantantopi," nitopi.

¹⁴ Quëmapi nani noyatërinso' inaquë huanirarin ni'ton, co nanitopihuë' "Nonpinápi," ta'caiso'.

¹⁵ Pitro, Coansha, inapita aipiran a'parahuatona', inahua capini ninontapi.

¹⁶ —¿Ma'ta' isopita onpotahua? Apia nani anoyatopi. Ya'ipi Quirosarínquë ya'huëpisopita nitotopi. Nani ni'pi. Co nanitërhua'huë' "Nonpinápi," ta'caso'.

¹⁷ Nípirinhuë', ama aquëtë' piyapi'sari natëcaiso marëhuë' pënëanhuan'. "Ama huachi Quisoso nanamën sha'huicosohué'," itahua', nitopi.

¹⁸ Ina quëran amatantarahuatona', pënëinpi. "Ama aquëtë' a'chintantacosohué'. Ama Quisoso nanamën sha'huitantacosohué'," itopi.

¹⁹⁻²⁰ Napotopirinahuë', Pitro Coansharë chachín co yanatëtopihuë'.

—Yosë natëtoi, co nanitërai'huë' canpita natëca'huainquëmaso'. Co quiyaso' nanitërai'huë' ta'tahuaiso'. Ni'naiso' sha'huirápoi. Natanaísonta' sha'huirápoi. "Co Yosë natëcaso' ya'huërinhuë'," ¿tënama' ti? itopi.

²¹⁻²² "Co natëhuatamacoihuë', ana'intarainquëma'," itahuatona', a'papi. Apia anoyatërinso' nani catapini shonca na'con pi'ipitërin ni'ton, ya'ipi piyapi'sari pa'yatopi. "Yosëíchin nanitërin anoyatacaso'. Ma noyacha Yosëso paya," topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton hua'ano'sari co nanitopihuë' ana'intacaiso'.

Yosë nontopiso'

²³ Nani Pitro, Coansha, inapita a'pahuachinara, imapisopitatuquë paantarahuatona', sha'huiconpi. "Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita chiniquë'n pënëninacoí ama a'china'huaiso marëhuë'," itopi.

²⁴ Napotohuachinara, napopianachín yonquiatona', Yosë nontopi: "Quëmasáchin Sinioro chiní chiniquë'n nanantëran. Isoro'pa', inápaquë ya'huërinso'pita, iiro'sa', ya'ipi ma'sharo'sa', inapita acoran.

²⁵ Quëma nohuanton, iráca Tata masho Tapi ninshitërin. Inaso' noya natërinquë'nso'. Ispirito Santori ayonquirín ni'ton, no'tèquë'n ninshitaton, itapon:

'Inpio naciono'saquë ya'huëpisopita, co no'tèquë'n yonquipi'huë'.

Sinioro co quë'yatonaraihuë' pinosapi:

"Huëco canpoari minsëahua,"

ta'tona', ma'sha onpotacaiso' yonquirapi.

²⁶ Copirnoros'a', hua'ano'sa', inapita niyontonpi.

Sinioro ahüëcaiso marë' nisha'huítapi.

Copirno huayoninso chachín Cristoso nipirinhuë', co nohuantopihuë', tënín Tapi iráca ninshitaton.

²⁷ Iso ninanoquë chachín Sinioro, piyapi'sa' yonquipi hui'nán tēpacaiso marë'. Inaso' nōya nīpirinhuë', tēpapi. Quēmari acoranso nīpirinhuë', co quē'yapihuë'. Irotisë, Ponsio Pirato, nisha piyapiro'sa', israiro'sa', inapitari Quisoso no'huipi.

²⁸ Quëmaso nīpirinhuë' chiní chiniquë'n nanantëran. Co nohuantëranhuë' naporini, co nanitapaitonahuë'. Iráca quëran huarë' yonquiran ina chiminacaso' ni'ton, aparisitopi.

²⁹ Iporaso' Sinioro, quiyanta' no'huirínacoiso', nitotëran. Quëmasáchin yanatërainquë'n ni'ton, catahuacoí chiniquë'n cantantatoí, quëma nanamën sha'huíi.

³⁰ Cania'piro'santa' quëmari anoyatëquë'. 'Yosë hui'nín chachín nanan quëtërincoi, topatoti, catahuacoí piyapi'sa' noyachina'. Ina ni'pachina', yonquiapi huachi," itopi Yosë nontatona'.

³¹ Nani Yosë nontohuachinara, ina nohuanton, pëi' nacon nacontarin. Ispirito Santori ya'ipiya noyá ya'coancantërin. Chiniquë'n cantantatona', Yosë nanamën sha'huirapi.

Imapisopita capini ninosoropiso'

³² Ya'ipi Quisoso natëpïsopta noya nini'tona', ya'huëpi. Napopianachin yonquipi. A'naya a'naya pahuantohuachinara, niqüëtopi. Co manta' niapiratopihué'.

³³ Ca'tano'sa' na'con sha'huirapi. "Sinioro Quisoso nanpïantarín. Nani ni'nai," topachinara, na'a piyapi'sa' noya natanpi. Yosëri ya'ipiya catahuarín.

³⁴ Napohuachina, co a'naya tëranta' ma'sha pahuantërinhuë'. A'naya a'naya no'panën, pëinën, ma'shanën, inapita ya'huëtohuachinara, pa'anpi.

³⁵ Pa'anahuatona', coriqui canapïso' ca'tano'sa' quëtopi piyapi'sa' quëtacaiso marë'. A'naya a'naya pahuantohuachinara, quëtopi.

³⁶ Naporo' a'na quëmapi ya'huërin. Cosi itopïso'. Ca'tano'sari nisha nininën acotopi. Pirnapï itopi. Pirnapïso': "Achinicancantona'pi," tapon naporin. Inaso' Nihui huënton quëmapi, Chipriqué hua'huatërinso'.

³⁷ Inanta' no'panën pa'anin. Pa'anahuaton, ya'ipi coriqui canarinso' ca'tano'sa' quëtërin pahuantërinsopta quëtacaiso marë'.

5*Ananiasë sa'inë chachin nonpininso'*

¹ A'na quëmapi Ananiasë itopïso'so' nipirinhuë' yanonpinin. Sa'inso' Sahuira itopi. Inahuaso' no'panëna pa'anpirinahuë', co nohuantopihué' ya'ipi canapïso' yocacaiso'.

² Napoaton ninontopi. "Coriqui yo'conpatë', onposona canarëso' ama sha'huitasohuë'. Ya'ipimiáchin quëtërëso pochín quëta noya ni'inënpa'," itërin sa'in. "Inta nipachín inapota," topachina, patoma coriqui canarinso' po'orahuatón, taparin. Napopinchin ca'tano'sa' quëtontarin.

³ Co Pitroso' sha'huitopirinhuë', Yosë nohuanton, nitotërin. Nitotaton, Ananiasë itërin:
—¿Onpoatonta iyasha Sopai natëran? Ispirito Santo yanonpintaton patoma coriqui canaranso' quëmaora marë' taparan.

⁴ Co'huara pa'ayantëraponhuë', no'paso' quëmaquën. Quëmaora nohuanton pa'anán. Ina quëran nani pa'anpatana coriqui canaransonta', quëmaquën. Co nohuantohuatónhuë', co ya'ipi quëtacaso' ya'huë'itonhuë'. "Ya'ipimiáchin coriqui Yosë quëtërarahuë'," tëcaton nonpinan. Co iyasha, napa'itonhuë'. Co piyapiáchin nonpintëranhuë'. Yosënta' yanonpintopiranhuë', co inaso' nanitëranhuë' nonpintamaso', itërin.

⁵ Ananiasë natanahuaton, a'naroáchin no'paquë anotaton, chiminin. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi. A'napitanta' natantahuatona', pa'pi të'huatopi.

⁶ Ina quëran hui'napi'sari nonënsa' so'pinahuatona', quëpapi pa'pitacaiso marë'.

⁷ Cara ora quëran pochín, sa'ionta' huë'nin. So'in chimininso' co nitochatërarinhuë'.

⁸ Huë'pachina, Pitrori itapon:

—Pi'pian imoya yanatananquën. Achín so'yan isonapo' coriqui quëtërincoi. ¿Isonápo marë' no'panëma' pa'anama' ti? itërin.

—Inanapo marë' mini pa'anai, tënin sanapi.

⁹ —¿Onpoatonta' imoya canpita capini ninontatoma', Ispirito Santo yanonpintopiramahuë'? "Co ina ana'intarinpohuë'," ta'toma', napopiramahuë'. Ni'quë'. Quëmapi'sa' so'yan pa'pitopïsopta nani huënantarapi. Quëma' ya'huëre quëpantarínëquën pa'pitiñëquënso marë', itërin Pitrori.

¹⁰ Itohuachina, a'naroáchin chiminatón, inaquë chachín anotërin anta'. Hui'napi'sa' huëantarahuatona', chimipi quënanquinantapi. Inanta' quëpantarahuatona', so'in pirayan pa'pitopi.

¹¹ Ya'ipi Quisoso huëntonëñquë ya'conpïsopta të'huatopi. A'napitanta' natantahuatona', "Ana'intohuachinpoa' canpoanta'," ta'tona' pa'pi të'huatopi.

Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopiso'

¹² Naporo' tahuëri'sa' Yosë nohuanton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a cania'piro'sa' së'huarahuatona', a'naroáchin anoyatopi. Piyapi'sari ni'pachinara, "Tëhuëñchachín Yosëri catahuarín," topi. Ya'ipi imapisopita "Saromon ishpananën," itopiquë niyontónapi.

¹³ Imapisopitaráchin inaquë niyontónpi. A'napitaso': "Ana'intohuachinpoa'," ta'tona', co inaquë niyontónpihuë'. Napoaponahuë', "Inapitaso' nóya piyapi'sa'," topi ya'ipiya.

¹⁴ Naporahuaton, na'con na'con piyapi'sari Quisoso natëtona', imasapi anta'. Na'a quëmapi'sa' sanapi'sarë chachín ya'conachinpi.

¹⁵ "Quisosori catahuarín ni'ton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi," ta'tona', na'a cania'piro'sa' quëntarahuatona', cachiquë acoonpi anoyatacaiso marë'. A'naquën nantëtëre chachín acoonpi. A'naquëonta' sahuanasaquë tëranta' aquëhuëñpi. "Pitro pa'pachín, hua'yanën tëranta' tashinantohuachín, noyatapon nimara," ta'tona', quëntapi.

¹⁶ Ya'cariya ninanoro'sa' quèraonta' huè'pi. Quirosarinquè huè'sahuatona', cania'piro'sa' quèpi. Sopairi ahua'yantèrinsopitanta' quèsapi. Yosè nohuanton, ya'ipiya anoyatopi.

Cotio hua'ano'sari aparisitopiso'

¹⁷ Napohuachina, corto hua'an chini chiniquèn nanantèrinso' no' huitèrin huachi. "Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi," ta'ton, apiratèrin. Satosioro'santa' no'huitopi.

¹⁸ Napoaton ca'tano'sa' masahuatona', tashinan pèiquè po'mopirinahuè'.

¹⁹ Yono tashi' Sinioro anquèninèn huè'sahuaton, ya'coana i'soatiirin. Ca'tano'sa' aipiran quèparahuaton, sha'huitèrin:

²⁰ "Yosè chinotopiso pèiquè paco'. Inaquè pa'sahuatoma', piyapi'sa' a'chintoco' nasha pochin nanpicaíso marè'," itèrin anquèniiri.

²¹ Ina natanahuatona', tashiramiachin Yosè chinotopiso pèiquè pa'pi. Piyapi'sa' huè'pachinara, a'chintapi.

Corto hua'an chini chiniquèn nanantèrinso', satosioro'sa', inapitaso' co nitotatonahuè', niyontonahuatona', ya'ipi hua'ano'sa', Israiro ansiano'sa', inapita amatopi. Huè'pachinara, ponisia a'papi inapita maconacaiso marè'.

²² Ponisario'saso' tashinan pèiquè pa'pirinahuè', co insonta' quènanpihuè'. Huèantarahuatona', sha'huitipi.

²³ —Tashinan pèi' noya niahuitopinan quènanconai. Ya'coanaquè ponisario'sa' a'pairápirinahuè'. I'soapiraihuè', capa piyapi huachi, itipi.

²⁴ Natanahuatona', ponisario'sa' hua'anèn, corto hua'ano'sa' chini chiniquèn nanantopisopita, inapita pa'yanpi. Pa'yanahuatona', ninontopi. "¿Intocha pacaiya? ¿Ma'ta' onpoapona napoapi?" nitopi.

²⁵ Naporo' a'na quèmapiri huè'sahuaton, sha'huitiirin.

—Quèmapi'sa' tashinan pèiquè po'moramaso', Yosè chinotopiso pèiquè piyapi'sa' a'chintapi, itèrin.

²⁶ Ina quèran ponisario'saso' hua'anènarè chachin pa'sahuatona', macoantapi. Piyapi'sa' tè'huatona', co ahuèpihuè'. "Na'pique tè'yarahuachinènpoa'," ta'tona', oshaquèran mapi.

²⁷ Hua'ano'sa' niyontopiquè quèpapi. Inaquè quèpahuachinara, hua'an chini chiniquèn nanantèrinsori itapon:

²⁸ —Nani pènènatènuèma': "Ama huachi Quisoso nanamèn a'chincosohuè'," itopiran-quèmahuè', aquè aquètè' a'chinarama'. Ya'ipi Quirosarinquè ya'huèpisopita natanapi. Inapatomá, Quisoso chimininsó marè' na'intaramacó, itèrin.

²⁹ —Pènènpiramacóihuè', Yosè na'con na'con natècaso' ya'huèrin. Napoaton co nanitèraihuè' natèca'huainquèmaso'.

³⁰ Tèhuèenchachin corosèquè patanantatoma', Quisoso tèpapiramahuè', shimashonènpoopita chinotèrinso Yosèri chachin ananpitaantarín.

³¹ Inapotahuaton, inchinanèn quèran acorin. Inaso' hua'anènpoa' ni'ton, natècaso ya'huèrin. Nóya nicaton ya'ipi israiro'sanpoa' nicha'èinpoaso marè' acorin. Co noyahuè' yonquèrèhuasopita naniantohuatèhua', oshanènpoa' inquitárinpoa'.

³² Ina nitotatoi sha'huirái. Ispirito Santorinta' inachachin anitotarin. Yosè natèhuatèhua', Ispirito Santo aya'coancantarínpoa', itèrin Pitrori.

³³ Cotio hua'ano'sari natanahuatona', chiniquèn no'huiantarahuatona', yatèpapirinahuè'.

³⁴ A'na hua'an ya'huèrin. Inaso' cotio maistro. Camariro itopi. Parisio quèmapi niponahuè': "Noya quèmapi inaso'," topi ya'ipi piyapi'sa'. Inaso' huanirahuaton, itèrin:

—Isopita aipiran ocoico' pi'pian nonchinquèma'. Apira huènanta'ina', itèrin.

³⁵ Nani ocoihuachinara, pènènin.

—Ni'cona iyaro'sa' tèhuètama'. Co isopita tèpacaso' ya'huèrinhuè', ténahuè.

³⁶ Ni'cochi. Iráca Tiotasè ya'huèrin. "Ca hua'an ya'coanahuè," topachina, catapini pasa pochin quèmapi'sari imapi. Imasapirinahuè', tèpahuachinara, ya'ipi imapisopita yanquèèpi huachi.

³⁷ Ina piquèran copirno sha'huitèrinpoa' nininènpoa' niacotacaso'. Naporo' a'nanta' ya'huèrin, Cotasè Carriaquè ya'huèrinso'. Na'con miáchin piyapi'sari imasapirinahuè', inanta' tèpahuachinara, imapisopita yanquèèpi.

³⁸ Napoaton ama isopita tèpacosohuè'. Tananpitoco', ténahuè. Inahuara yonquinèna quèran a'chinahuachinaso', oshaquèran imapisopita pipimiatapi.

³⁹ Nipirinhue', Yosèri catahuahuachin, co canpitari acopitaramahuè'. Ni'cona Yosè chachin inimicototama', itèrin.

Itohuachina, hua'ano'sari natètona', co tèpapihuè'.

⁴⁰ Ca'tano'sa' naquèranchin amatantarahuatona', chiniquèn huihui. "Ama huachi insonta' Quisoso nanamèn sha'huitocosohe'," itahuatona', a'papi huachi.

⁴¹ A'pahuachinara, pipipi. "Yosë noya ni'nincoi ni'toi, Quisoso marë' parisitërai," ta'tona', capa cancantopi. Co manta' sëtöpihuë'.

⁴² Nani tahuëriya Yosë chinotopiso pëiquë a'chinapi. Co ta'topihuë'. Pëiro'saquënta' Quisoso nanamën sha'huirapiapi. "Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'," tosápi.

6

Canchisë quëmapi'sa' catahuacaiso marë' acopiso'

¹ Naporö' tahuëri'sa' Quisoso imapisopita na'asapi. Notohuaro' ya'huëpi huachi. A'naquën cotio nananquë nonpi. A'naquënso nipirinhüë' cotioro'sa' niponaraihuë', Crico nananquë nonpi. Inapitaso' co noyahuë' cancantatona', taponá: "Nani tahuëriya quëyoroño'sa' huë'pachinara, a'naya a'naya cosharo' ma'patopirinahuë', co napopianachin quëtöpihuë', apiratërinacoi. Crico quëyoroño'sa' pahuantopi," topi.

² Ina natanahuatona', ca'tano'sari ya'ipi Quisoso imapisopita ayontöpi. Niyontönpachinara, itopi:

—Natancoi iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Yosë nanamën a'china'huaiso marë' Quisocristo acorincoi. Inaso nipirinhüë', nani tahuëri cosharo' yo'sápatoi, co nanitëraihuë' Yosë nanamën a'china'huaiso'. Co a'chinpatoihuë', co noyahuë' nisarai, tënai.

³ Napoaton iyaro'sa', canchisë ya'pi huayonco' catahua'inacoiso marë'. Ispirito Santori noyá ya'coancantërinso' huayonco', noya yonquipiso'. Noya quëmapisáchin acoa'ahua' cosharo' yocacaiso marë'.

⁴ Quiyaso nipirinhüë' Yosë nonta'huaiso', nanamën a'china'huaiso', inasáchin yonguarai, itopi ca'tano'sari.

⁵ Natanahuatona':

—Noyapa'. Pa'ahua acoa'ahua', topi ya'ipiya. Ina quëran Istipan huayonpi. Inaso' Yosë noyá natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Pinipi, Porocoro, Nicanoro, Timon, Parminasë, Niconasë, inapitanta' huayonpi. Niconasëso' Antioquiaquë hua'huatërin. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', cotioro'sa' pochin Yosë chinotërin. Iporaso' Quisoso imasarin anta'. Inanapo huayonpi.

⁶ Inapita huayonahuatona', ca'tano'saquë quëpi. Yosë nontahuatona', së'huamotopi acocaiso marë'. Inapotatona', acopi huachi.

⁷ Ina quëran ca'tano'sa' nani tahuëri pënëntapi. Yosë nanamën a'chinapi. Aquë aquëtë' nahuinin. Quirosarinquë na'con na'con piyapi'sa' imasapi. Na'a corto hua'ano'santa' Quisoso nanamën natëpi.

Istipan mapiso'

⁸ "Istipanso' noyá pënëntërin," topi ya'ipiya. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, sacai' nininso' nanitaparin. Cania'pi marë' Yosë nontohuachina, a'naroáchin noyatopi. Napoaton: "Tëhuënhachin Yosëri catahuarin," topi.

⁹ A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', nisha niyontönpiso pëi quëran huëcatona', Istipan no'huipi. "Patron quëran pipispisopita," itopiso quëran huë'pi. Inapitaso' Sirini quëran, Aricantëria quëran, Sirisia parti quëran, Asia parti, inaquëranpita huëcatona', Quirosarinquë ya'huëpi. Inapitaso' Istipan no'huipi. Hua'qui' chiniquën ninontopi.

¹⁰ Istipanso nipirinhüë', Ispirito Santori catahuarin ni'ton, no'të no'tëquën nonin. Co nanitöpihuë' a'panicaiso'.

¹¹ Napoaton po'oana quëran quëmapi'sa' pahuërëpi sha'huirapicaiso marë'. Inapotohuachinara, sha'huirapipi:

—Iso quëmapiso', co noyahuë'. Moisésë pinorin. Yosënta' pinorin natanai, tosápi.

¹² Ina pochin nonatona', na'a piyapi'sa' ano'huítopi. Cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' ano'huítopi. Co huachi Istipan noya ni'pihuë'. Napoaton maconpi. Maconahuatona', quëpapi cotio hua'ano'sari natanacaiso marë'.

¹³ Nani niyontönpachinara, naquëranchin sha'huirapiantapi. Nonpinatona', co no'tëquën sha'huirapipihuë'.

—Yosë chinotopiso pëi' noya nipirinhüë', nonapirarin. "Moisésë iráca pënëntërinsona' co natëcaso' ya'huërinhuë'," toconin.

¹⁴ Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' imaton, naporinso' a'chinarin. "A'na tahuëri Quisosori Yosë chinotopiso pëi' ata'huantarin. Moisésë pënëninpoasonta' ananiantatönpoa', nisha a'chintarinpoa'," toconin Istipan natanai, topi sha'huirapitona'.

¹⁵ Ina quëran hua'ano'sari Istipan ni'sapi. Ni'sapirinahuë', ya'pirin anquëni pochin huënaráchin ni'tërin.

7

Istipan sha'huirinso'

¹ Ina quèran Corto hua'an chini chiniquèn nanantèrinsoari natanin.

—¿Tèhuènchachin naporan nonapon? itèrin.

² —Co onporonta' api Yosè pinorahuè'. Natanco, apiro'sa'. Iyaro'sa' campitanta' natanco no'tèquèn sha'huichinquèma'. Iráca quèran huarè' shimashonènpoapita Yosè imapi. Canta' ina imarahuè. Tata Yosèso' noya noya. Iráca Tata Apraan nisha no'paquè ya'huaso', ya'notimarin. Co Aranquè pa'shàtèraponhuè', nontèrin. Misopotamia parti ya'huèpirinhuè', inaquè Yosèri itapon:

³ “Ya'huèran quèran pipimiatèquè'. Quèmopinènpitanta' patomiatèquè'. A'na parti paaton, inaquè ya'huèquè'. Carinquèn a'notaranquèn, inaquè ya'huèmiatèquè',” itèrin Yosèri.

⁴ Natanahuaton, Apraan pipirin. Cartia parti quèran pipirahuaton, Aranquè pa'nin. Inaquè ya'huèantapirinhuè'. Ina quèran pa'pin chiminpachina, Yosè nohuanton, Canaan parti huè'nin. Ya'huèrèhuaquè chachin huè'nin.

⁵ Huè'pirinhuè', Yosè nohuanton, co no'pa' ya'huètèrinhuè'. Co pi'pisha tèranta' hua'anèntèrinhuè'. “A'na tahuèri Canaan parti ya'huèmiatarama'. Quèma shiparinpita na'asahuatona', ina no'pa' hua'anèntapi,” itèrin Yosèri. Co hui'nahuayantèrasohuè', napotèrin.

⁶ Ina quèran Yosèri itantarin: “A'na tahuèri quèma shiparinpita nisha parti yacapatapona'. Inaquè nisha piyapi'sari chiniquèn asacatapi. Co pahuèrèaponaraihuè', asacatapi. Catapini pasa pi'ipi aparisitapi.

⁷ Nipirinhuè', nisha piyapi'sa' shiparinpita aparisitopiso' ana'ntarahuè. Ina quèran shiparinpita pipirapi. Isèquè chachin huènantahuachina', chinotarinarco,” itèrin Yosèri.

⁸ Ina quèran itantapon: “Caora nohuanto, catahuaranquèn. Hui'nanpita, ya'ipi shiparinpita, inapitanta' catahuarahuè. Napoaton marca niacotoco' imaramacoso' anitotacamaso marè',” itèrin. Ina quèran Apraan hui'nin ya'huètèrin. Isaco itèrin. Posa tahuèritohuachina, marca acotèrin. Isaco mashotohuachina, hui'nin ya'huètèrin. Cacopo itopi. Ina quèran inanta' hui'ninpi ya'huètèntarin. Shonca cato' ya'huètèrin. Ya'ipiya marca niacotèra'piapi. Inapita quèran shonca cato' huènton cotioro'sa' ya'huèrèhua'. Inapitaso' shimashonènpoa', tènèhua'.

⁹ A'nara' Cosi itopi. Iinpitari apiratatona', no'huipi. Iina chachin nipirinhuè', co què'yapihuè'. Napoaton nisharo'sa' ya'nohuachinara, pa'anpi asacatacaiso marè'. Nisha piyapi'sari Iquipito'pa' quèpapi. Yosèriso nipirinhuè' catahuarin.

¹⁰ Parisitopirinhuè', nicha'èrin. Ina nohuanton, Iquipito copirnorino noya ni'nin. “Cosi noya quèmapi. Noya yonquirin,” ta'ton, chiniquèn nanan quètèrin. Ya'ipi copirno ma'shanènpita a'pairin. Ya'ipi Iquipito piyapi'sa' camairin.

¹¹ Napororo' Iquipito parti cosharo' co noya papotèrinhuè'. Hua'qui' co manta' papotèrinhuè' ni'ton, tanarotopi. Canaan partinta' capa cosharo'. Shimashonènpoa' co manta' ya'huètopihuè' capacaiso'. Parisitapi.

¹² “Iquipito parti trico ya'huèrin,” topiso marè' Cacoposo' hui'ninpi a'parin cosharo' pa'anacaiso marè'. Iina chachin ma'paponaraihuè', nani mashotèrin ni'ton, co nohuitopi-huè'. Ina pa'anatona', ya'huèpi'pa' cosharo' quèpaantapi capacaiso marè'. Ina capatona', nannipi.

¹³ Ina quèran pè'yahuachinara, pa'pini a'paantarin. Napororo' Cosiri sha'huitèrin. “Caso' co nishacohuè'. Cosico. Iyaya, itoco,” itèrin. Copirnonta' iinpita anohuitèrin.

¹⁴ Ina quèran Cosiri pa'pin amatèrin. Ya'ipi quèmopinènpitanta' amatèrin. Ya'ipi quèran canchisè shonca a'naterápo piyapi ya'huèrin.

¹⁵ “Huèquè', tata, isèquè ya'huèa'ahua',” itohuachina, Cacoponta' Iquipito'pa' pa'marin. Ya'ipiya pa'mapi. Inatohua' Cacopo chiminin. Ya'ipi shimashonènpoanta' inaquè ya'huèrapi quèran chiminpi.

¹⁶ Cacopo chiminpachina, nonèn isèquè chachin quènantapi pa'pitacaiso marè'. Siquimoquè pa'pitopi. Ina no'pa' chachin iráca Apraani, amororo'sa' pa'antèrin.

¹⁷ Yosèri chachin nani iráca Apraan sha'huitèrin Canaan parti hua'anèntacaso'. Nipirinhuè', shinpita co a'naroáchin panantapihuè'. Hua'qui' Iquipitoquè ya'huèpi. Inaquè na'api. Panantacaiso' tahuèri ya'caritohuachina, notohuaro' israro'sa' ya'huèpi.

¹⁸ Napoin quèran Iquipito parti nisha copirno ya'conin. Cosiso' iráca chiminin ni'ton, co nohuitèrinhuè'.

¹⁹ Cosi naporinso' co nitotèrinhuè' ni'ton, nonpintaton, isairoro'sa' aparisitèrin. Ahuihuitahuaton, chiniquèn asacatèrin. Naporahuaton: “Quèmapia' hua nasitohuachin, aipiran tè'yatoco' chimiin,” itèrin.

²⁰ Napororo', iyaro'sa', Moisésè nasitèrin. Yosèri noya ni'nin. Pa'pin a'shinè chachin nosoropi ni'ton, cara yoqui po'orahuatona', pèinènuè acanopitopi.

²¹ Ina quèran aipiran acohuachina', Yosè nohuanton copirno hui'nini chachin manin aso'socaso marè'. Hua'huin pochin ni'nin.

²² Iquipito maistro'sari noya a'chintopi. Ya'ipi nitotopiso' a'chintopi. Napoaton noya noya nonin. Nani ma'sha nicacaso' nitotèrin.

²³ Catapini shonca pi'ipitohuachina, a'napita israiro'sa' yonquiaton, pa'nin ni'tapon.

²⁴ Inaquè a'na Israiro quèmapì quènanconin. Co manta' onpopirinhue', Iquipito quèmapiri ahuèaton, yatèpararin quènanconin. Quèmopinèn nosoroaton, "cari i'huèrèchi," ténin. Ina quèran Iquipito quèmapì ahuèaton, tèparin.

²⁵ "Israiro'saso' iyahuèpita. Yosè catahuuarinco inapita nicha'èca'huaso'," ténin Moisésè yonquinenquè. Inapitaso nipirinhue' inari nicha'ècaso' co yonquipihue'.

²⁶ Tahuèririnquè cato' israiro'sa capini niahuèrapi, Moisésèri quènanconin. "¿Onpoatomata' canpita capini niahuèarama?' Nanan anoyatoco,'" itèrin.

²⁷ Ahuètona'piso nipirinhue' co nohuanterinhue' natècaso'. "¿Inta' hua'an acorinquèn? Co coisè pochin sha'huitancoiso' ya'huèrinhue'.

²⁸ Ihuara Iquipito quèmapì tèparan. ¿Inapochachin canta' yatèparanco ti?" itèrin.

²⁹ Ina natanahuaton, tè'huatèrin. "Copirno natantohuachin, no'huairinco," ta'ton, pipimiatèrin huachi. Matian parti yacapatèrin. Inaquè sa'aton, cato' hui'nin ya'huètèrin.

³⁰ Catapini shonca pi'ipi Moisésè inaquè ya'huèrin. Ina quèran a'na tahuèri inotèro' parti pa'nin. Sinai motopi ya'cariya ni'so', sarsa nara orotarinsò' quènanin. Inaquè chachin anquèniri ya'notimarin.

³¹ Ina ni'sahuaton, pa'yanin. "¿Ma'ta' inaso' nimara?" ta'ton, ya'cariconin. Naporò' Yosèri itapon:

³² "Caso' Yosèco. Quèma shimashonènpita chinotèrinaco. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chinotèrinaco," itèrin. Moisésè tè'huataton, ropa ropàtarin. Monshorahuaton, co yani'ninhue'.

³³ Ina quèran Yosèri itantarin: "Sapatèn ocoiquè'. Isèquè nontaranquèn ni'ton, isèquè chachin chinotancoso' ya'huèrin, tènahue'.

³⁴ Piyapinèhuèpita Iquipitoquè ya'huèpirinhue', parisitápi ni'nahuè. Chiniquèn aparisitopi ni'ton, tarètápi, natanahuè. Napoaton nicha'èsarahuè huachi. Huèquè' inatohua' a'pa'inguèn nicha'ècamaso marè'," itantarin.

³⁵ Napoaton Moisésè inatohua chachin paantararin. Iráca israiro'sa' yacatahuapirinhue', co yanatèpihue'. "¿Inta' hua'an acorinquèn? Co coisè pochin sha'huitancoiso' ya'huèrinhue'," itopi. Yosèso nipirinhue' Moisésè chachin hua'an acorin. Nara'huaya quèran anquèniri ya'notaso', Yosèri sha'huítèrin inapita nicha'ècaso marè'.

³⁶ Ina quèran Iquipitoquè paantarahuaton, nani ma'sha Yosè pochin ninin, sacai' nininsopita. Inapoaton, Iquipito quèran ocoirahuaton, nicha'èrin. Inapochachin Quèhuai marèquè, inotèro parti inaquèpita Yosè pochin ninin. Catapini shonca pi'ipi inaporin.

³⁷ Moisésèri chachin inapita itèrin: "A'na tahuèri Yosè nohuanon, a'na pènèntona'pi ya'huapon, ca pochin nininsò'. Inanta' Israiro quèmapì nisarín," ténin.

³⁸ Iráca inotèro parti shimashonènpoa' niyontonpachinara, Moisésèri Yosè nanamèn anitotèrin. Sinai motopiquè pa'pachina, anquèniri nontèrin. Yosè nanamèn sha'huítèrin noya nanpicaíso marè'. Canpoa marènta' sha'huítèrin.

³⁹ Shimashonènpoaço nipirinhue' co nohuantopihue' Moisésè natècaíso'. Yaa'popi. Iquipito parti na'huatonata', inatohua' yapa'mantapi.

⁴⁰ Napoaton Moisésè motopiquè ya'huaso', iin, Aaron itopiso', nontopi. "Mamanshiro'sa' nitocoi, ina imahua'. Moisésè Iquipito quèran ocoipirinpohue', ¿intohuasò' pa'mara?" ta'tona', mamanshi nipi.

⁴¹ Ohuaca'huaya pochin nininsò nipi. Ma'sha tèparahuatona', mamanshi moshapi. Inahuara nipiso' niponahuè', pa'yataton' pita nipi.

⁴² Napoaton Yosèri tananpitèrin. Tananpitoahuachina, ma'sha inápaquè ya'huèrinso'pita moshapi. Pi'i, yoqui, tayora, inapita moshapi. Pènèntona'pi iráca Yosè quiricanèquè ninshitatón, tapon:

"Israiro'sa' nontaton, Yosèri itèrin:

'Catapini shonca pi'ipi inotèro parti paasèma' ma'sha tèpahuatamara, co chinotatomaco naporamahue'.

⁴³ Nisha piyapiro'sa' moshapiso' yonquirama'.

Moroco artaronèn quèparahuatoma', ina chinotèrama'.

A'na tayoranta' mosharama', Nipan itopiso'.

Napoaton ana'intaranquèma'.

Ca nohuanon, inimicoro'sa' huè'sahuatona', minsèarinèquèma'.

Papironia aquètè' quèpararinèquèma', itèrin Yosèri," ténin.

⁴⁴ Shimashonènpaopita iráca inotèro parti pacapona', Yosè chinotacaso nè'mètè' pèi quèparápi. Yosèri chachin Moisésè sha'huítèrin ina pochin nicatona', chinotacaiso marè'. A'notèrinso pochachin nipi. Inaquè Yosè pènèntèrinso nanan ninshitèrinso' ya'huèrin.

⁴⁵ Ina quèran hui'ninpitanta' inachachin pèi' ya'huètopi. Nisha piyapi'sa' isèquè ya'huèpirinahuè'. Yosè nohuanton, a'papi. Cosoiri minsèhuachina, a'papi isèquè ya'huècaiso marè'. Ina pèi chachin isèquè quèpi Yosè chinotacaiso marè'. Tapi hua'an ya'conaquè huarè' ina pèiquè Yosè chinotopi.

⁴⁶ Yosèri noya catahuarin ni'ton, Tapi noya hua'anèntèrin. Inari pancana yapèitopirihuè', co Yosè nohuantèrinhuè'.

⁴⁷ Ina quèran hui'nin Saromon itopiso', panca pèi' na'pi quèran ninin inaquè chinotacaiso marè'.

⁴⁸ Nipirihuè', Yosèso' chini chiniquèn nanantèrin. Co nipiso' pèiquèrachin ya'huèrinhuè'. Pènèntona'pi inachachin sha'huitèrinpoa':

⁴⁹ "Yosèri itapon: Inápaquè huènsèrahuè hua'anènta'huaso marè'.

Isoro'panta' nantèhuè aya'nahanahuèquè pochin nitèrahuè.

¿Onpopinta' yapèirapipiramacoahuè'?

¿Insèquè chachinta' acotapomaco ya'huèca'huaso marè'? Co pèiquèrachin ya'huarahuè'.

⁵⁰ Cari ya'ipi ma'sha ninahuè, itèrin Yosèri," tènin.

⁵¹ Canpitaso nipirihuè' co pi'pisha tèranta' yanatètèramahuè'. Co natantochináchinhuè' cancantèrama'. Co onporonta' Ispirito Santo yanatètèramahuè'. Iráca shimashonèmapita co noyahuè' cancantopi. Inapita quèpatoma', inapochachin cancantèrama'.

⁵² Iráca quèran huarè' na'a pènèntona'piro'sa' pènèntopirinahuè', ¿insota' shimashonèmapitari noya ni'pi? Ya'ipiya aparisitopi. "A'na tahuèri noya noya ninins'o' o'mararin," topachinara, no'tèquèn ninopirinahuè', tèpapi. Ina quèran Cristo chachin o'mahuachina, sha'huirapitoma', atèpatèrama'.

⁵³ Yosè iráca pènèntèrinso' anquèniri chachin sha'huitopirinquèmahuè', canpitaso' co natèramahuè', itèrin Istipani.

Istipan tèpapiso'

⁵⁴ Natanahuatona', chiniquèn no'huitona', yatèpapi.

⁵⁵ Istipanso nipirihuè' Ispirito Santori noyá ya'coancantèrin ni'ton, inápaquè nè'pètèrin. Yosè ya'huèrinso chachin ni'nin. Huènaráchin huènaráchin ya'norin. Quisoso Yosè inchinanèn quèran huaniárin, ni'nin.

⁵⁶ —Ni'cochi iyaro'sa'. Pi'iro'tè nii'soatèrin ni'nahuè. Quisoso chachin Yosè inchinanèn quèran huaniarin, quènanahuè, itèrin Istipani.

⁵⁷ Ina natantahuatona', nicipopihuèratètopi. Chiniquèn no'huitona', a'naroáchin maconpi.

⁵⁸ Ninano quèran quèparahuatona', na'píquè tè'yararapi. Sha'huirapipisopitaso', aipi a'mopiso' ocoirahuatona', a'na hui'napi Saono itopiso' quètopi a'paicaso marè'.

⁵⁹ Tè'yaraso', Istipanso' chiniquèn parisitaponahuè', Quisoso nontèrin: "Hua'yanèhuè Sinioro matahuatonco, quèpaquè," itèrin.

⁶⁰ Ina quèran isonahuaton, chiniquèn itantarin: "Tèparinacoso marè', ama Sinioro isopita ana'intèquèsosuhè," itèrin. Ina toshuaton, chiminin.

8

¹ Istipan tèpasoi', Saononta': "Tèpaco'," tènin.

Saonori aparisitèrinso'

Naporo quèran huarè' cotio hua'ano'sa' no'huitatona', Quisoso imapisopita chiniquèn aparisitopi. Quirosarinquè napopi. Aparisitatona', ayanquèèpi. Ya'ipi Cotia parti, Samaria parti, inaquèpita yanquèèpi. Ca'tano'saráchin co pa'píhuè'.

² Nani Istipan tèpahuachinara, Yosè chinotopisopitari pa'pitopi. Sètatona', na'nèrápi.

³ Saonoso nipirihuè' Quisoso imapisopita aparisitatón, pèinènaquè huarè' ya'conapiarin. Quèmapi'sa' masahuaton, ohuararahuaton, tashinan pèiquè po'morin. Sanapi'santa' inaquè po'morin.

Samaria parti noya nanan sha'huirins'o'

⁴ A'naquènso nipirihuè' yanquèèrahuatona', pa'sapi. Yosè nanamèn sha'huira'piapi.

⁵ Pinipiso' Samariaquè pa'nin. Inaquè Quisocristo naporinso' sha'huirarin: "Yosèri a'paimarinso' imaco' canpitanta'," itarin.

⁶ Na'a piyapi'sa' niyontonahuatona', natanapi. Nóya natanpi. A'chintohuachina, cania'piro'santa' quèpi. Yosè nohuanton, Pinipiri anoyatèrin. Ni'sahuatona', aquè aquètè' yaimapi. "Yosèri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatèrin," topi.

⁷ A'naquènso' sopairi ya'coancantèrin ni'ton hua'yantopirinahuè', Pinipiri sha'huitohuachina, sopairo'sa' chiniquèn nonsahuatona', pipira'piapi. A'naquèonta' caniopi quèran co huachi nanitopihuè' iratacaiso', quèhuènápi. A'napitaso' apia ni'tona', sonpapi. Inapitanta' huè'pachinara, anoyatèrin.

⁸ Napoaton inaquè ya'huèpisopitaso', capa cancantopi.

⁹ Inaqué a'na quémapi Simon itopiso' ya'huërin. Co'huara Pinipi hué'shatërasohuë', na'con pënotërin. Nani hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin. “Caso' chiniquën nanantërahuë’,” tëninso marë' pa'yatopi.

¹⁰ Ya'ipi Samariaquë ya'huëpispitari natëpi. Ya'ipi piyapi'sa', hua'ano'sa quëran huarë' natëpi. “Iso quémapi Yosë pochin ninin. Nani ma'sha nanitaparín,” topi.

¹¹ Hua'qui' pënotaton, piyapi'sa' nonpintërin. Napoaton natëpi.

¹² Nipirinhüë', Pinipiri noya nanan sha'huitohuachina, noya natanpi. “Yosë yahua'anëntërinpoa'. Quisocristo inäpa quëran a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Ina imaco' canpitanta’,” itohuachina, natëpi. Ina quëran quémapi'sa' sanapi'sarë chachin aporihuanpi.

¹³ Simonta' natëpirinhüë'. Aporihuanahuaton, Pinipi ca'tanin. Pinipiri cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Nani ma'sha nanitaparín. “Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin,” topi. Ina ni'sahuaton, Simon pa'yanin. “Ma'pitacha nanitaparín paya,” tënin, yonquiaton.

¹⁴ Naporo' ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpi. “Samariaquë ya'huëpispitanta' Yosë nanamën natëpi huachi,” topi. Natantahuatona', Pitro, Coansa cato chachin a'papi nicapona'.

¹⁵⁻¹⁶ Na'a ya'huëhuano'sa' nani aporihuanpi. “Siniro Quisoso imarai,” ta'tona', aporihuanoponarihuë', Ispirito Santori co ya'coancanchâtërarinhüë'. Napoaton Pitro, Coansa inapita o'marahuatona', Yosë nontopi Ispirito Santori ya'coancantacaso marë'.

¹⁷ Ina quëran së'huamotohuachinara, Ispirito Santori ya'coancantërin.

¹⁸⁻¹⁹ Simonta' nicaton: “Ca'tano'sari së'huamotorahuatona', Ispirito Santo aya'coancantopi,” ta'ton: —A'chintoco canta' canpita pochin nii. Ina marë' pahuë're'inquëma'. Ispirito Santo aya'coancanchi canta', topirahuë', itërin.

²⁰ Pitroriso' itapon:

—Ma'pitacha yonquiran paya. Coriqui marë' Ispirito Santo ¿yama'paranco ti? Co ina marë' Yosë quëtërinpoahuë'. Co inaso' pa'anëhuë'. Ina pochin yonquihuaton, parisitopiquë pa'saran. ¡Coriquirë'quën chachin inaquë pa'saran!

²¹ Co ya'ipi cancanën quëran imaranhuë' ni'ton, co Yosë noya ni'ninquënhüë'.

²²⁻²³ Pa'pi co noyahuë' yonquiran. Catinaquë tonporëso pochin ninan ni'ton, co pi'pian tëranta' Yosë yanatëranhuë'. Napoaton co noyahuë' yonquiransopita naniantaton, Yosë nontëquë' tapon aoshanën yainquitápirinquënhüë', itërin.

²⁴ —Canpitari Yosë nontoco' ama ina pochin ana'inchincosohuë', itërin. Chiniquën pa'yanaton, naporin.

²⁵ Ina quëran Pitro Coansharë chachin piyapi'sa' a'chintantapi. Quisocristo naporinso' anitotapi. Ya'ipi Yosë nanamën sha'huitantapi. Nani sha'huitohuachinara, ya'huëpi'pa' yapaantapi. Samaria parti paatona', a'naya a'naya ninanoro'saquë noya nanan sha'huitëra'piapi. Inaporatona', Quirosarinquë cancoantapi.

Itiopia quémapi natërinso'

²⁶ Ina quëran Siniro anquëninëni ya'notimarahuatón, Pinipi sha'huitërin: “Huanirahuaton, Quirosarin quëran Casa'pa' ira pa'ninso pa'tëquë’,” itërin. Inatohua' inotërachin ya'huërin.

²⁷ Sha'huitohuachina, pa'nin. Pa'sapirinhüë', a'na quémapi quënanconin, Itiopiaquë ya'huërinso'. Inaso' hua'an. Itiopia copirno paya Cantasi itopisoari nani acorin ya'ipi coriquinën a'paicaso marë'. Hua'anso' i'hua Quirosarinquë pantarin Yosë chinotacaso marë'.

²⁸ Nani o'mantaton, ya'huërin'pa' paantararin. Torona'hua cahuariori quëparinquë huënsëaton, pa'sarin. Papon pochin, Yosë quiricanën iráca Isaiasë ninshitërinso' nontërarin.

²⁹ Naporo' Ispirito Santori Pinipi sha'huitërin: “Manóton ya'yoranconahuaton, imaraaquë’,” itërin.

³⁰ Pinipiso' ta'arahuatón, ya'yoranconin. Isaiasë ninshitërinso' nontaquëya', natanin:

—Nontëranso' iyasha, ¿nitotëran ti? itërin.

³¹ —¡Co'chi iyasha, nitotërahuë' paya! Co insonta' a'chintërincohuë' ni'ton, co nanitërahuë'. Huëquë' huënsëiquë'. Sha'huitoco nitochi, itërin. Napotohuachina, inaquë huënsërin. Papon pochin ninontërapí.

³² —Iso' iyasha nontápirahuë', ma'ta' tápon naporinso' co nitotërahuë', itahuaton, Yosë quiricanënhüë' nontërinso' a'notërin nontacaso marë'.

“Tëhuëenchachin ohuica tēpacaiso marë' quēpahuachinara, co manta' tēninhuë'. Carniroa'huanta ya'ihuachinara, co na'nërinhuë'.

Inapochachin ina quémapi yatēpahuachina', co manta' taponhuë'.

³³ Nonpinapipi ni'ton, coisë co no'tëquën sha'huirinhüë'.

Tēpapi ni'ton, co a'na hu'i'nin tēranta' ya'huë'rinhüë',” tēnin quiricanënhüë'.

³⁴ —¿Ma quëmapi'ta yatëpapiso'? Isaiasë nica. A'na quëmapi nica. Co caso' nitotërahuë'. Sha'huitoco canta' nitochi, itërin hua'ani.

³⁵ “Quisoso ninoton, Isaiasë ninshitërin,” itahuaton, ina quirica chachin nontaton, ya'ipi Quisoso nanamën a'chintërin.

³⁶ Nani a'chintohuachina, ira pa'tapona pochin ii' quënanconpi.

—Ni'quë' iyasha. Ii' ya'huërin. Canta' aporintoco, topirahuë', itërin hua'ani.

[

³⁷ —Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëhuatan, aporintaranquën, itërin.

—Quisocristoso' Yosë hui'nin chachin, tënahuë', tënin hua'an.]

³⁸ “Noyahua',” itohuachina, torona'hua asanorin. Nohuararahuatona', cato chachin i'quë pa'mapi. Inaquë aporintërin.

³⁹ Nonshipirinhue', a'nanaya Pinipi ayarin. Ispirito Santori quëparin ni'ton, hua'ani co huachi quënaninhue'. Co quënanaponahuë', noya cancantaton, pa'nin.

⁴⁰ Pinipiso nipirinhue', Asotoquë'pa ya'nochanin. Ina quëran pa'sahuaton, ninanoro'saquë noya nanan sha'huitëra'piarin. Sisariaquë huarë' sha'huira'piarin.

9

Saono imarinso'

¹ Saonoso nipirinhue' no'huitarin. Quisoso imapisopita no'huiton, yatëparin. Napoaton corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' nontonin.

² “Quirica ninshitoco piyapi maca'huaso marë'. Tamascoquë quëparahuato, niyontonpiso pëi' hua'ano'sa' quëtarahuë'. Inaquë nasha nanan imapisopita quënanpato, masarahue'. Quëmapi'sa' tonporahuato, isëquë chachin quësarahue'. Sanapi'saquë huarë' masarahue', tënin Saono. Napohuachina, quirica ninshitahuaton, quëtërin.

³ Ina quëran Tamascoquë pa'nin. Ya'caritërahuaso', a'naroáchin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a'pintërin.

⁴ No'paquë anotahuaton, inápa quëran nontërinso' natanin.

“Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco?” itërin.

⁵ “¿Inquënta' quëmaso', Sinioro?” itërin Saonori. “Ca Quisosoco, aparisitarancoso'.

⁶ Iporaso' huanirahuaton, ninanoquë paquë'. Inaquë sha'huitarinënquën ma'sona nica-maso',” itërin.

⁷ Ca'taninsopitaso' pa'yanatona', co manta' topihuë'. Nontërinso' natanaponaraihuë', co insonta' quënanpihuë'.

⁸ Saono huaniiintarahuaton, ni'topirinhue', co huachi quënantërinhuë'. Napoaton a'napitari së'quërahuatona', Tamascoquë quëpapi.

⁹ Cara tahuëri co quënantërinhuë'. Co manta' ca'ninhue'. Co manta' o'orinhue'.

¹⁰ Ina ninanoquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Quisoso imarinso'. Ananiasë itopi. Yosë nohuanton, co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin ni'nin. Nontërinson'ta' natanin. “Ananiasë, ¿ya'huaran?” itërin Quisosori. “Ya'huarahue' Sinioro,” itërin inarinta'.

¹¹ “Huanirahuaton, no'tëquën cachi itopiquë paquë'. Inatohua' Cotasë pëinën ya'huërin. Inaquë a'na quëmapi Tarsoquë ya'huërinso' yacapatarin. Inaso' Saono itopi. Apira inaso' nontarinco.

¹² Inanta' hua'narëso pochin nani quënaninquën. Quëmari së'huarayaconpatan, quënantantapon,” itërin Quisosori.

¹³ Ananiasëso nipirinhue' co yapa'ninhue'. “Ina quëmapi'so' Sinioro, pa'pi co noyahue', topi natantërahuë. Quirosarinquë quëma imarinënquënsopita chiniquën aparisitërin.

¹⁴ Corto hua'ano'sa' chiniquën nanantopisopitari nanan quëtërin isëquënta' piyapi'sa' macacaso marë'. Nontërinquënsopita tonporahuaton, tashinan pëiquë yapo'morin,” itërin Ananiasëri.

¹⁵ “Thua mini co noyahue' yonquipirinhue', nani huayonahuë ca nanamëhuë a'chinacaso marë'. Nisha nisha piyapi'sa' a'chintarin imainacoso marë'. Hua'ano'sanënpitanta' sha'huitarin. Isairio'santa' a'chintarin imainacoso marë'.

¹⁶ Nanamëhuë a'chininso' marë' na'con parisitapon. Inanta' cari anitotarahue',” itërin Quisosori.

¹⁷ Ina natanahuaton, Ananiasë pa'nin. Cotasë pëinënquë ya'conconahuaton, Saono së'huacoin:

—Iya Saono. Sinioro Quisoso iraquë ya'notërinquënsa sha'huitërinco ni'ton, huë'nahuë. Ina nohuanton, apira noya ni'taantaran. Naporahuaton, Ispirito Santo noya ya'coancantarinquën, itërin.

¹⁸ Naporo chachin sami sha'huëtë pochin nininso', ya'pirin quëran anotërin. A'naroáchin noya ni'taantarin. Ina quëran huaniiintarahuaton, aporihuanin.

¹⁹ Nani coshatahuaton, chiniquën cancantaantarín. Hua'quimiachin inaquë Quisoso imapisopitatuquë yacapatërin.

Saono ya'nan pënëntërinso'

²⁰ Shiarahuaton, cotio niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, pënëntarin. "Quisoso' Yosë hui'nin," itahuaton, na'con a'chinarin.

²¹ Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', ina nohuitatona', pa'yanpi.

—¿Co'na isohuë' Quirosarinquë ya'huapon Quisoso imapisopita chiniquën aparisitërin? Isëquënta' huë'nin imapisopita macacaso marë'. Tonporahuaton, corto hua'ano'saquë quëpararin, topiraihuë'. Ni'quëchi. Nani a'chinarin inanta', topi.

²² Saonoso' chiniquën cancantaton, nóya a'chinarin. "Tëhuëenchachin Yosëri Cristo a'paimarin. Inaso' Quisoso chachin. Yosë quircanën quëran no'tëquën anitotërinpoa'," ta'ton, na'con a'chintërin. Cotioro'sa' inaquë ya'huëpisopita nisha nisha yonquiatona', co nanitopihuë' a'panitacaiso'.

Saono cha'ërinso'

²³ Napoaton hua'qui quëran cotioro'sari tëpacaiso' yonquiipi.

²⁴ Yatëpapiso' natanaton, Saono co huachi a'ninquëchin paacaso' nohuantërinhuë'. Nani tahuëri ninano' ya'coanaquë cotioro'sari ninarapi tëpacaiso marë'. Tashirë chachin ninarápi.

²⁵ A'na tashiso nipirinhüë', imapisopitari huëcatona' Saono quëpapi. Ninano pairapipi quëran anohuaramapi. Nantipi pochin nininquë anohuaramahuachinara, pa'nin huachi.

Saono Quirosarinquë paantarinsó'

²⁶ Quirosarinquë canconahuaton, Quisoso imapisopita ya'huëpique' pa'pirinhüë'. "Co tëhuëenchachin Quisoso imamarahuë', sha'huirapihuachinpoa'," ta'tona', të'huatopi.

²⁷ Pirnapiso nipirinhüë' natërin. Natëton, Saono quëparin ca'tano'sa' nontacaso marë'. "Saono ira pa'taso', Quisoso quënanin. Nontërinson'ta' natanin. Tamascoquë chiniquën cancantaton, Quisoso nanamën sha'huirín," itërin.

²⁸ Ina quëran ca'tano'sataquë Saono yacapatarin. Imapisopitarë' nipayatona', pa'sapi. Inaquë co të'huatonhuë', Sinioro nanamën sha'huirín.

²⁹ A'naquën cotioro'saso' Crico nananquë nonpi. Saonori chiniquën pënënpachina, no'huitona', yatëpapi.

³⁰ Yatëpapihinahuë', imapisopita natanahuatona', Sisariaquë quëpapi. Inaquë quëparahuatona', Tarsoquë a'papi.

³¹ Ina quëran Quisoso imapisopita noya ya'huapi. Co huachi insoari tëranta' aparisitërinhuë'. Cotia parti, Cariria parti, Samaria parti, inaquëpita sano ya'huatona', noya noya imasapi. "Sinioro chiniquën nanantërin," ta'tona', nóya natëpi. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, a'napitanta imasapi.

Yosë nohuanton Pitrori Iniasë anoyatërinso'

³² Pitroso nipirinhüë' nisha nisha parti pa'sarin imapisopita nicacaso marë'. Nitaquë canconpachina, imapisopita ni'conin.

³³ Inaquë a'na quëmapi quënanconin, Iniasë itopiso'. Posa pi'ipi canioton, quëhuënarín. Apia ni'ton, co nanitërinhuë' huanicaso'.

³⁴ —Iya Iniasë, Quisocristo anoyatarinquën. Huanirahuaton, pë'sara'huaya tapaquë huachi, itërin Pitrori.

Napotohuachina, a'naroáchin huanirín.

³⁵ Inaquë ya'huëpisopitari ni'pi. Saronaquë ya'huëpisopitarinta' ni'pi. Napoaton na'a piyapi'sa' iráca yonquipisopita naniantatona', Quisocristo imapi.

Yosë nohuanton Tapita ananpitaantarinsó'

³⁶ Copëquë a'na sanapi Tapita itopiso' ya'huërin. Crico nananquë Torëcasa itopi. Inanta' Quisoso imarin. Noya sanapi ni'ton, sa'ahuario'sa' nosoroaton, nani tahuëri catahuarin. Pahuantohuachinara, ma'sha topinan nicanarin.

³⁷ Naporó' ina sanapi caniorahuaton, chiminin. Nonën pa'morahuatona', inapa pa'cotë' nininquë acopi.

³⁸ Pitroso' Nitaquë ya'huarin, natantopi. Co aquëyahuë' ni'ton, cato' quëmapi a'papi. Canconahuatona', "Manóton huëquë'," itopi.

³⁹ Napoaton Pitro inapitarë' pa'nin. Canconpachinara, inapa pa'cotëquë quëpantapi. Inaquë na'a quëyorono'sari tahuirapitahuatona', na'nëtopi. A'mopisopita Tapitaco' i'hua pipitërinso' sa'ahuario'sa' quëtacaso marë' a'notopi.

⁴⁰ "Ya'ipinquëma' pipico' Yosë nontëri'i," itohuachina, pa'pi. Nani pa'pachinara, isonahuaton, Yosë nontërin. Ina quëran nonën tahuëretahuaton, itapon:

—Imoya Tapita, huënsëquë', itërin.

A'naroáchin ni'tiintarin. Pitro quënanahuaton, huënsërin.

⁴¹ Pitrori maimirarahuatón, ahuanirín. Ina quëran imapisopita, quëyorono'sa' inapita përarín. Huë'sahuatona', nanpirín quënanquipi.

⁴² Ya'ipi ninanoquë nahuinín. Na'a piyapi'sa' Quisoso natëpi.

⁴³ Inaquë hua'qui' Pitro yacapatërin. Simon itopiso' pëinënquë yacapatërin. Simonso', sha'huëtë' tapana'pi.

10

Cornirio nicacaso marë' Pitro pa'ninso'

¹ Sisariaquë a'na quëmapi ya'huërin. Cornirio itopiso'. Inaso' capitan. "Itariaro'sa" itopiso sonto huënton camairín.

² Inaso nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopitanta' Yosë chinotopi. Cotioro'sa' ma'sha pahuantohuachinara, nosoroaton, topinan quëtërin. Nani tahuëri Yosë nontërin.

³ Pi'i tëhuërenahuaso', co huë'ëponahuë', hua'narëso pochín a'ninquëchin quënanín. Yosë anquëninëni huëcapaimarahuatón: "¿Cornirio!" itërin.

⁴ Anquëni ni'sahuaton, pa'pi të'huatërin.

—¿Ma'ta' siniro nohuantëran? itërin.

—Quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuaro'sa' nosoroaton, ma'sha topinan quëtëran. Ina marë' noya yonquirinquën.

⁵ Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'.

⁶ Inaso', sha'huëtë' tapana'pi Simon itopiso' pëinënquë yacapatarin. Marë yonsanquë ya'huërin, itërin.

⁷ Anquëni pa'pachina, cato' piyapinën amatërin. A'na sontaronta' amatërin, nani tahuëri camairinso'. Inanta' Yosë chinotërin.

⁸ Anquëniri nontërinso' sha'huitahuaton, Copëquë a'parín.

⁹ Tahuëririnquë yacamotëriahuaso', ninanoquë ya'caritopi huachi. Naporo' Pitro inapa pa'cotëquë pa'nin Yosë nontacaso marë'.

¹⁰ Tanaton, yacoshatopirínhuë'. A'na piyapiri coshoro' nitaso', Pitro hua'narëso pochín quënanín. ¹¹ Pi'iro'të' ni'soatarín, ni'nin. Panca ta'na pochín nininso' o'marin. Catapini cachinën quëran huëntënimararín.

¹² Inaquë nani ma'sha ya'huërin. Tananquë ya'huërinso'pita, pëhuara pochín nininso'pita, anpiantëhuano'sa', inapita ya'huërin ni'nin.

¹³ Ina quëran noninso' natanín. "Huanirahuaton Pitro, tëpaton ca'quë'," itërin.

¹⁴ —Inca Siniro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochín ca'chinahuë'. Iráca Moisësë pënéncoi ama ina pochín capacahuaiso marëhuë', itërin Pitrori.

¹⁵ —Noya capacaso', itëranquën ni'ton, ama quëmari "sopai" itëquësokuë'. Co huachi tananpitacaso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁶ Cararo' inachachín sha'huitantarin. Ina quëran ta'na pochín nininso' inápaquë quëpantarin.

¹⁷ Pitroso' yonquirárin. "Yosë nohuanton hua'narëso pochín quënanahuë'. ¿Ma'ta' tapon ina pochín a'notërinco nica?" tënin yonquiatón. Naporo' Corniriori a'parinso'pita canquirapi. Natantiirahuatona', Simon pëinën ya'coananëinquë canquipi.

¹⁸ Canquirahuatona', natanpi: "¿Simon Pitro isëquë ya'huarin ti?" topi.

¹⁹ Pitroso nipirínhuë' co natanínhuë'. Hua'narëso pochín ni'ninso' yonquirárin. Yonquiaso', Ispirito Santori itërin: "Apira cara quëmapi yonisarínquën.

²⁰ Nohuaramarahuatón, paquë'. Ama nisha nisha yonquiatónhuë', imaquë'. Ca nohuanton, huë'pi ni'ton, noya imaquë'," itërin.

²¹ Pitro nohuaramarahuatón, comisiono'sa' nontërin.

—Ca Simon Pitroco. ¿Onpoapomata' huë'namaso'? itërin.

²² —Capitan Cornirio a'parincoi. Inaso' nóya quëmapi. Nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi cotioro'sari noya ni'pi. I'huara ya'huaso', a'nanaya anquëniri ya'notimarahuaton, sha'huitimarin. "Piyapi'sa' a'paquë' Pitro maconta'ina'. Ina a'chintarínquën, noya natanquë'," itërin ni'ton, a'parincoi huë'nai, itërin.

²³ Napotohuachina, "Ya'cointaco' iyaro'sa'," itërin Pitrori. Napotohuachina, ya'coontapi. A'cahuachinara, huë'ëpatopi. Tahuëririnquë paantahuachinara, Pitronta' pa'nin. A'napitanta' Quisoso imapisopita Pitro imapi.

²⁴ Ina tashiraya Sisariaquë canconpi. Inaquë Corniriori ninararín quënanconpi. Quëmpinënpita, nipayarínso'pita, inapita amatohuachina, nani niyontónpi natanacaiso marë'.

²⁵ Pitro canconpachina, Corniriori isonapirahuaton, moshapirínhuë'.

²⁶ A'naroáchin Pitrori ahuaniantarin.

—Huaniqué' iyasha. Co caso' moshancoso ya'huërinhuë'. Piyapico canta', itërin.

²⁷ Ninontahuatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë na'a piyapi'sa' niyontonpi quënanconpi.

²⁸ Nani ninontohuachinara, Pitrori itërin:

—Cotioro'sacoi inachintëraiso', nani iyaro'sa' nitotërama'. Co onporonta' nisha piyapiro'sataquë ni'tapoi pa'naihuë'. Co inapitaro'coi niyontonaihuë'. “Co Yosë nohuantërinhuë',” topiraihuë'. Iporaso nipirinhue' Yosë nani anitotërinco. Insosona Yosëri noya ni'pachina, canta' noya ni'i. Ya'ipi piyapi napopianachin noya nica'huaso' ya'huërin, ténahuë.

²⁹ Napoaton amatohuatancora, noya huë'nahuë. ¿Ma'marëta' amatëranco? itërin.

³⁰ Napotohuachina, Corniriori itërin:

—Nani catapini tahuëritarin, ipora pochin Yosë nontasoco, a'nanaya a'na quëmapa ya'notërinco. A'morinso' huënaráchin huënaráchin ni'nahuë.

³¹ Ya'notirahuatonco, itërinco: “Cornirio, quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuaro'sa' nosoroaton, ma'sha quëtëran. Ina marë' Yosë noya yonquirinquën.

³² Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'. Inaso', Simon itopiso' sha'huëtë' tapanapi pëinënquë yacapatarin. Marë yonsanquë ya'huërin,” itërinco.

³³ Ina natanahuato, a'naroáchin amatëranquën. Ma noyanquën ni'ton, huë'nan. Iporaso' ya'ipicoi niyontonai. Yosënta' ni'sarincoi. ¿Ma'ta' ina sha'huitërinquën natëca'huaiso marë'? Yanatanai, itërin.

Cornirio a'chintërinso'

³⁴ Itohuachina, Pitrori itërin:

—Tëhuëinchachin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Co quiyasáchin nosororincoihuë'. Cancanënpoaquë yonquirëhuasopita nitotaton, no'tëquën yonquirinpoa', ténahuë.

³⁵ Nisha piyapi'sanquëma' nipomarahue', cancanëma quëran huarë' ina chinotohuatama', nohuantarinquëma'. Noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

³⁶ Iráca isirairo'sacoi noya nanan sha'huitërincoi. Piyapinënpita pochin niconcoi, Yosë anitotërincoi. Oshahuanëhua' ni'ton, Yosë inimicotopirëhuahuë', Quisocristo a'paimarin nanan anoyatinpoaso marë'. Inaso' ya'ipi piyapinpoa' yahua'anëntërinpoa'.

³⁷ Caririaquë nanan nahuinin. Ina quëran ya'ipi Cotia parti nahuinin ni'ton, canpitanta' natantërama'. Yosë nohuanton, Coansa pënëntërin co noyahuë' yonquippisopita naniantacaiso marë'. Piyapi'sari natëhuachinara, aporintërin.

³⁸ Ina piquëran Yosëri chachin Quisocristo acorin, Nasaritoquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, Ispirito Santori noya ya'coancantërin. Napoaton nani ma'sha nanitaparin nicacaso'. Nisha nisha parti paaton, noya ninin. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. A'naquën sopairi ya'coancantërin ni'ton, chiniquën parisitopirinhue', inari anoyatërin. Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin.

³⁹ Quirosarinquë naporin. Ya'ipi cotioro'sa' ya'huëpiquënta' inaporin. Ina quëran corosëquë patanantahuatona', tëpapi. Ya'ipiya quiyari ni'nai.

⁴⁰ Chiminpirinhue', cara tahuëri quëran Yosëri ananpitaantarin. Nanpiantahuachina, Yosë nohuanton, ya'notërincoi.

⁴¹ Co ya'ipi piyapi'sari ni'pihuë'. Yosë nohuanton, quiyariso' ni'nai a'napita sha'huita'huaiso marë'. Nani nanpiantahuachina, quiyarë' coshatërin, o'orin. Quisocristo tēhuëinchachin nanpiantarin, tēnai.

⁴² Naporo' sha'huitërincoi paato pënënta'huaiso marë'. “Paatoma', ca nanamëhuë sha'huico' imatonaco noya cancanchina'. Yosë chachin acorinco ni'ton, a'na tahuëri coisë pochin nisarahue. Nanpispitanta', chiminpisopitanta', ya'ipiya co noyahuë' nipachina', ana'ntarahue. Inanta' sha'huitoco' nitochina',” itërincoi ni'ton, sha'huirárai.

⁴³ Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' Quisoso ninotona', sha'huitërinënpoa' ina natëcaso marë'. Cancanënpoa quëran huarë' ina natëcaso' ya'huërin. Oshanënpoa marë' chimin ni'ton, imapatëhua', ya'ipi oshanënpoa' inquitarinpoa'. “Ca oshanëhuë marë' mini Quisocristo chiminin,” topatëhua', inquitarinpoa', itërin Pitrori.

Ispirito Santori ya'coancantërinso'

⁴⁴ Noninso' natanahuatona', ya'ipiya natëpi. Nontaso chachin, Ispirito Santori ya'coancantërin.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ina nohuanton, nisha nisha nananquë nonsapi. Co nitotaponaraihuë', Ispirito Santo nohuanton, napoapi. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosapi. Natanahuatona', cotioro'sa' Pitro ca'tanpisopita pa'yanpi: “Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë nohuanton, Ispirito Santori ya'coancantërin,” topi.

⁴⁷ —Isopitanta' canpoa pochin Ispirito Santori ya'coancantërin ni'quëhuarë' aporihuaína', ténahuë.

⁴⁸ “Quisocristo imarai huachi,” topachinara, aporintéquè', itèrin Pitrori. Napotihuachina, aporintopi.

—Isèquè iyaya yacapatoncoi, hua'quimiáchin a'chintocoi, itopi. Napotihuachinara, inaquè hua'quimiáchin yacapatèrin.

11

Pitro Quirosarinquè natanpiso'

¹ Nisha piyapi'santa' Yosè nanamèn natèpi ni'ton, Cotia parti a'naroáchin nahuinin. Ca'tano'santa' natantopi. Ya'ipi imapisopita inaquè ya'huèpiso' nitotopi.

² Napoaton Pitro Quirosarinquè huènantahuachina, a'naquèn cotioro'sa' iráca nanan natèpisoari no'huipi. Quisoso imaponaraihuè', iráca nanaonta' nohuantopi.

³ —Nisha piyapi'sa' pèinènuquè yacapataton, inapitarè'quèn coshatèran. Co inapitaso' marca niacotopihuè'. ¿Onpoatonta' naporan? itèrin.

⁴ Pitroso nìpirinhuè' ya'ipiya sha'huitèrin.

⁵ —Natanco iyaro'sa', no'tèquèn sha'huichinquèma'. Copèquè ya'huèasoco, a'na tahuèri Yosè nontárahue. Naporor' co huè'èporahuè', hua'narèso pochin quènanahuè. Panca ta'na pochin nininso' inápa quèran o'mararin. Catapini cachinèn quèran huèntènimararin. Ca ya'cariya o'marin.

⁶ Inaanaquè nìpirahuè', nani ma'sha quènanahuè. Tananquè ya'huèrinsopita, tanan ni'ni pochin nininso', pèhuara pochin nininso', nisha nisha anplantèhuano'sa', inapita quènanahuè.

⁷ Nontèrincosonta' natanahuè. “Huanirahuaton isopita tèpaton ca'què',” itèrinco.

⁸ “Inca Sinioro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochin ca'chinahuè'. Iráca Moisèsè pènéincoi ama ina pochin capa'huaiso marèhuè',” itohuatèra,

⁹ inápa quèran itantarinco: “Noya capacaso', itèranquèn ni'ton, ama quèmari 'sopai' itèquèsoluè'. Co huachi tananpitacaso ya'huèrinhuè',” itèrinco.

¹⁰ Cararo' inachachin sha'huitantarinco. Ina quèran inápaquè quèpanantarin.

¹¹ Naporor' cara quèmapi'sa' Simon pèinènuquè canquiipi. Sisaria quèran huè'pi. Capitan Corniriori a'parinso'.

¹² Ispirito Santo sha'huitèrinco: “Inapita imaquè'. Ama nisha nisha yonquiatonhuè', noya paquè',” itèrinco. Napoaton pa'nahuè. Isopita iyaro'sa' ca'taninaco, saotaya'pi chachin ca'taninaco. Pèinènuquè canconahuatoí, ya'conai.

¹³ Ya'conpatoira, Cornirio itèrincoi: “Pèinènuquè Yosè nontasoco, anquèni ya'notirinco, ni'nahuè. 'Copèquè piyapi'sa' a'paquè' Simon Pitro maconta'ina'.

¹⁴ Inaso' nanan sha'huitarinquèn cha'ècamaso marè'. Ina natèhuatan, Yosè anoyacancantarinquèn. Quèmopinènpitanta' anoyacancantarín, 'tènin anquèni,' itèrinco.

¹⁵ Quisoso nanamèn sha'huitasoco chachin, inapitanta' Ispirito Santori ya'coancantèrin. Ya'nán canpoa' ya'coancantèrinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantèrin.

¹⁶ Naporor' Sinioro sha'huitèrincoiso' yonquirahuè. “Coanshaso' i'què aporintèrinquèma'. Yosèso nìpirinhuè' Ispirito Santo aya'coancantarinquèma' catahuainquèmaso marè',” itèrincoi Quisoso.

¹⁷ Sinioro Quisocristo imapatèhua', Yosè nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantèrinpoa'. Inapitaso' nisha piyapi'sa' nìponaraihuè', imapachinara, inapochachin Ispirito Santori ya'coancantèrin. Yosèri noya nì'pachina, inapochachin canta' noya ni'i, tènahuè. ¡Co caso' nanitèrahue' nisha yonquia'huaso'! itèrin Pitrori.

¹⁸ Natanahuatona', co huachi no'huipihuè'.

—Tèhuèchachin Yosè nohuanton, nisha piyapi'santa' co noyahuè' yonquipisopita nianiantona', imasapi. Inari catahuarin ni'ton, nannimiatapi. Ma noyacha Yosèso paya, itopi.

Antioquiaquè imapiso'

¹⁹ I'hua chachin Istipan tèpahuachinara, Quisoso imapisopita aparisitopi ni'ton, aquè yanquèèpi. A'naquèn Pìnisia parti pa'pi. A'naquèonta' Chipriquè pa'pi. A'napitanta' Antioquiaquè'pa' pa'pi. Nisha nisha parti paatona', Quisoso nanamèn sha'huipi. Sha'huiponaraihuè', cotioro'saráchin sha'huitopi.

²⁰ A'naquènso nìpirinhuè' Antioquiaquè canconahuatona', nisha piyapi'santa' sha'huitopi. Sinioro Quisoso naporinso' a'chintopi. “Oshanèma' inquitatènuquèma', anoyacancantarinquèma',” itopi. Chipri quèran huè'pisopita, Sirini quèran huè'pisopita, inapita napopi.

²¹ Yosèri catahuarin ni'ton, na'a piyapi'sa' natètona', imapi. Iráca yonquipiso' nianiantona', Quisoso imasapi.

²² Quirosarinquè nahuinin. Quisoso imapisopita natantahuatona', Pìrnapi a'papi Antioquiaquè ya'huèpisopita nicacaso marè'.

23-24 Inaquë canconahuaton, “Tëhuëenchachin nisha piyapi'santa' imasapi. Yosëri na'con catahuarin,” ta'ton, noya cancantërin. Pirnapiso' noya quëmapi. Yosë noya natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, piyapi'sa' pënënin: “Ama Sinioro a'pocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' imamiatoco’,” itërin. Pënënpachina, a'napitanta' Quisoso imapi.

25 Ina quëran Pirnapi Tarsoquë pa'nin Saono yonípon. Inaquë yoniton, quënanin.

26 “Huëquë' pa'a Antioquiaquë ya'huëpisopita a'chinta,” itohuachina, “Inta nipachin pa'a,” ta'ton, imarin. A'na pi'isa' inaquë ya'huëpi. Imapisopita catahuacaiso marë' yacapatopi. Na'a piyapi'sa' a'chintopi. Inaquë chachin Quisoso imapisopita nisha nininën acoantapi. “Cristo imaro'sa',” itopi.

27 Naporo' tahuëri'sa' pënëntona'piro'sa' Quirosarin quëran Antioquiaquë huë'pi.

28 A'naso' Acapo itopi. Inaso' Ispirito Santo nohuanton, ninorin. “Co hua'qui quëranhuë' ya'ipi parti tanaratapi,” itërin ninoton. Ina quëran Craotio itopiso' Noma copirno ya'conaso', tëhuëenchachin tanaratopi.

29 Napohuachina, imapisopita yonquipi Cotia parti ya'huëpisopita catahuacaiso marë'. Imapisopita parisitapi ni'ton, coriqui yaa'papi. Coriquihuano'saso' na'con quëtöpi. Co coriquihuano'sahuë' nipisopitaso', pi'pian quëtöpi.

30 Nani coriqui yontonpachinara, Pirnapi, Saono, inapita quëtöpi quëpacaiso marë'. Quirosarinquë quëparahuatona', ansiano'sa' quëtöpi pahuantërinopita quëtacaiso marë'.

12

Irotisëri aparisitërinso'

1 Naporo' tahuëri'sa' a'na hua'an ya'huërin, Irotisë itopiso'. Quisoso imapisopita no'huiton, sontaro'sa' a'parin aparisitacaiso marë'.

2 Santiago maconpi. Inaso' Coansha iin. Mapachinara, sahuëniquë atëpatërin.

3 Tëpapi ni'ton, cotio hua'ano'sari pa'yatopi. Ina natantahuaton, Pitronta' macacaiso marë' camaitërin. Naporo' cotioro'sa' niyontonapi pan co ahuëpocatopisohuë' capacaiso marë'.

4 Mapachinara, tashinan pëiquë apo'motërin. Shonca saota sontaro'sa' acorin a'paicaiso marë'. Catapini, catapini ya'pini ni'sapi. Niya'huëretatona', tashirë chachin a'pairapi. “Pas-coa na'huëhuachin, piyapi'sa' ni'tërantapaiquë Pitro ana'ntarahuë,” tënin hua'an yonquiaton.

5 Pitro tashinan pëiquë ya'huapirinhuë', Quisoso imapisopita Yosë nontapi. Pitro marë' chiniquën Yosë nontapi.

Pitro tashinan pëi quëran cha'ërinso'

6 Tashiraya pochin hua'ani ana'ntacaso' nisahuaso', Pitro huë'ësárin. Cato' sontaro'sari ahuancoanapipi. Cato' catinaquë tonpopi. Ahuënan quëran a'na sontarori nitonpotanpatërin. Inchinan quëran a'narinta' nitonpotanpatërin. Inapatahuatona', ya'ipi huë'ësapi. Ya'coanaquë cato' sontaro'sa' chachin tashinan pëi' a'pairápirinahuë'.

7 A'nanaya Sinioro anquëninën inaquë ya'notimarin. Huënaráchin a'pinin. Pitro pichi-anahuaton, ochinanin. “Manóton huënsëquë' pa'a,” itërin. Napotihuachina, tanpain quëran catina inaora nii'quiritërin. Cato quëran chachin nii'quiritërin.

8 “A'moanahuaton, sapatë' po'moquë',” itërin. Itohuachina, inaporin. “Aipi a'moransonta' a'mosahuaton, imaquico,” itantarin.

9 Ina quëran pipihuachina, Pitrori imarin. “Co'ta'ma' anquëni ocoiarincohuë'. Topinan hua'narëso pochin ni'samarahuë,” topirinhuë'.

10 Sontaro ya'natontarinso' na'huëtirin. Ina quëran a'nanta' na'cotiantarin. Pëianshinaanquë huarë' canquirin. Inaquë panca ya'coana hua'na quëran nininso' ya'huëpirinhuë', inaora ni'soatërin. Pipirahuaton, a'na cachiquë pa'nin. Inaquë a'naroáchin anquëniri patërin.

11 Naporo' Pitro no'tëquën yonquirin: “Co hua'narëso pochin ni'nahuë'. Sinioro chachin anquëninën a'patimarinco nicha'ëincoso marë'. Irotisë, cotio hua'ano'sa', inapita yatëpápirinacohuë', nicha'ërinco,” tënin.

12 Ina yonquiaton, Maria pëimënnquë pa'nin. Coansha Marco a'shin inaso'. Inaquë na' imapisopita niyontonahuatona', Yosë nontapi.

13 Paira tahuirinquë canconahuaton, ya'coananënnquë pi'nitonin. Pi'nitihuachina, a'na nanon huë'nin, Rota itopiso'.

14 Pitro noninso' nohuianantahuaton, pa'yanin. Pa'yanaton, co ya'coana i'soataponahuë', ta'acontarahuaton, pëiquë ya'coantarin. Pitro aipiran huaniarinso' sha'huiconin.

15 —Quëmaso' hua'yantëran, itopirinahuë'.

—Co hua'yantërahue'. Tëhuëenchachin Pitro inaquë huaniarin, itohuachina:

—Co inahuë'. Anquëninën nimara, itopi.

¹⁶ Napoasoi', Pitroso' ya'coana pi'niantarin. Naporo huarë' i'soatopi. Pitro quënanahuatona', pa'yanpi.

¹⁷ Inaso nipirinhue' imirin quëran anquitërin ama noncaroaiso marëhuë'.

—Siniro chachin anquëninën a'patimarinco. Tashinan pëi quëran ocoirincó. Iya Santiago sha'huitonco' nitochin. Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitoco', itërin.

Ina quëran a'na parti pa'nin.

¹⁸ Tahuërihuachina, sontaro'sa' pa'pi pa'yanpi. “¿Intocha Pitro pacaya?” nitopi.

¹⁹ Irotisëso nipirinhue': "Pitro maconquë'," itopirinhue'.

“Capa huachi,” itohuachina, a'na a'na sontaro natanin. Co nitotohuachinarahuë', tëpacaiso marë' camaitërin. Napoaton sontaro'sa' Pitro a'paipisopita tëpapi. Ina quëran Irotisë Cotia quëran pipirahuaton, Sisariaquë pa'nin ya'huapon.

Irotisë chiminiso'

²⁰ Irotisi hua'an ya'huërinquë nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', coshoro' pa'anquipi. A'naquënsó' coshoro' yapa'anpirinhue', chiniquën no'huiton, co nohuantërinhuë' quëtacaso'. Tiroquë ya'huëpisopita, Sitonquë ya'huëpisopita, inapita no'huirárin. Napoaton niyontonahuatona', inaquë huë'pi. Po'oana quëran inpriatonën Pirasito itopiso' nontiipi.

—Quëmari hua'an nontëquë' ama huachi no'huincoisohuë'. Ina marë' coriqui quëchinquën, itopi.

—Noyahua', toshahuaton, pa'nin hua'anën nontacaso marë'.

²¹ —Sha'huitëquë' huënta'ina' nonchi, itërin. Niyontonpachinara, noyápiachin nitaparin. Hua'anëntacaso' shiranënuquë huënsërahuaaton, piyapi'sa' nontarin.

²² Natanahuatona', pa'yatapi: “Ma noyanquëncha quëmaso paya. Co piyapi pochin nontërancoihuë'. Yosë chachin pochin nontarancoi,” itopi chiniquën nontatona'.

²³ Topinan piyapi niponahuë' natanahuaton hua'an nipa'yatërin. Yosëichin chinotacaso nipirinhue' naporinso marë', a'naróachin Siniro anquëninëni acaniorin. Chiniquën canioton, shonari pë'yarin. Parisitërarin quëran chiminin.

²⁴ Yosë nanamënsó' nipirinhue' nahuinarin. Nisha nisha parti sha'huirápi ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtona' imasapi.

²⁵ Pirnapi, Saono, inapitaso' nani yonquipi Antioquiaquë paantacaiso'. Imapisopita coriqui a'papiso' nani quëtonpi ni'ton, Quirosarin quëran pipirahuatona', paantapi. Coansha Marconta' quëpapi.

13

Pirnapi, Saono inapita a'chinacaso marë' a'papiso'

¹ Antioquiaquë na'a Quisoso imapisopita ya'huëpi. Na'a niyontonahuatona', Yosë chinotopi. A'natërápo quëmapi'sa' ansiano ya'conpi. A'naquënsó' Quisoso nanamën sha'huitona', pënëntopi. A'naquëonta' imapisopita a'chintopi noya imacaiso marë'. Inapitaso': Pirnapi, Simon, Nosio, Manain, Saono, inapito ya'huëpi. Simonso' yara piyapi. Nosioso' Sirini quëran huë'nin. Manainso', Cariria hua'an Irotisë pëinënuquë so'sorinso'.

² A'na tahuëri co coshatatonaraihuë', Siniro chinotopi. Napohuachinara, Ispirito Santori sha'huitërin: “Pirnapi, Saono inapita nohuantërahue' paatona', piyapi'sa' a'chintacaiso marë'. Ina marë' inapita acorahuatoma', a'paco' pa'ina',” itërin.

³ Napoaton co coshatatonaraihuë', inapita marë' chiniquën Yosë nontopi. Nani Yosë nontohuachinara, së'huamotorahuatona', acopi paatona' a'chinacaiso marë'. Ina quëran a'papi.

Chipri parti a'chinpiso'

⁴ Ispirito Santo nohuanton, Siriosiaquë pa'pi marë' pa'tacaiso marë'. Ina quëran panca nanchaquë pa'sahuatona', Chipri parti canconpi. Panca so'ton inaso'. Inaquë na'a ninano' ya'huërin.

⁵ Saraminaquë nonshirahuatona', cotio niyontonpiso pëiquë pantarahuatona', Yosë nanamën sha'huítopi. Nisha nisha niyontonpiso pëiquë sha'huítëra'piapi. Coansha Marconta' pa'nin catahuacaso marë'.

⁶ Inaquë sha'huirahuatona', ya'ipi Chipri parti pa'topi. A'chintëra'piapi. Inapatonna', Paposëquë huarë' canconpi. Inaquë a'na pënoton quënanconpi. Inaso' cotio quëmapi, Pariquisoso itopiso'. Inaso', nonpin nanan pënëntona'pi ni'ton, piyapi'sa' nonpintarin.

⁷ Inaso' hua'an amiconën. Hua'anso' Siriquio Paono itopi. Inaso' noya yonquirin. “Canta' Yosë nanamën nata'in,” ta'ton, Pirnapi, Saono, inapita amatërin.

⁸ Pënotonso' nipirinhue' co nohuantërinhuë'. Inaso' Crico nananquë Irimasë itopi. “Ama natëquësohuë',” toconin.

⁹ Saonosó' Noma nananquë Paono itopi. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, pënoton ni'sárin quëran itapon:

¹⁰ —Quëmaso' sopai pochin cancantëran. Yosëso' noya noya nipirinhue', yainimicotëran. Tëhuënhachin nonpintënguën, pa'pi co noya quëmapinguënhue'. Sinioro no'tëquën sha'huitopirinpoahuë', çonpoatonta' quëmari nonpintaton, a'napita anishacancantaran?

¹¹ Apiramiachin Yosë nohuanton, co manta' quënantaranhue'. Hua'quimiachin co pi'iquënanaranhue', itërin.

Napotohuachina, a'naroáchin chitoro pochin ni'tërin. Somaraya pochin nica-ton, co manta' quënantërinhue'. Si'pinantëpirinhue', a'na piyapi nohuantërin matanparahuaton, quëpacaso marë'.

¹² Hua'ani ni'sahuaton, “Yosëri mini napotërin,” ta'ton, natërin. Sinioro nanamën natanahuaton, pa'yanin. “Inaso' chiniquën nanan,” tënin.

Pisitia parti pënëntërinso'

¹³ Ina quëran Paonosó', ca'taninsopitarë chachin a'na parti pa'nin. Nanchaquë ya'conahuatona', marë pa'tantapi. Panpiria parti nonshirahuatona', a'na ninano Piriqüi itopiquë pa'pi. Coansha Marcosó' nipirinhue', co huachi imatërinhue'. Quirosarinquë ayamantarin.

¹⁴ Paonosó' Pirnapirë chachin paantapi. Piriqüi na'huëtahuatona', aquë iratopi. Pa'sápatona', a'na Antioquiaquë canconpi, Pisitia parti ya'huërinso'. Chinoto tahuëri nipachina, cotio niyontopiso pëiquë pa'pi. Inaquë ya'conahuatona', huënsëpi.

¹⁵ Cotio ansiano'sa' quirica nontapi. Moisësë iráca pënëntërinso', pënëntona'piro'sa' ninshitoliso', inapita nani nothoachinara, itapona':

—Achincanacanamacóiso marë' yapënënpatamacó iyaró'sa', sha'huitocóí nata'in, itërin.

¹⁶ Napotohuachina:

—Noyapa', carinquëmanta' pënëinquëma', ta'ton Paono huanirin. Huanirahuaton, imirin quëran tasatërin piyapi'sari ta'tatona' natanacáiso marë'.

—Natanco iyaró'sa'. A'naquëmanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë', Yosë chinotërama'. Canpitanta' natanco.

¹⁷ Iráca quëran huarë' israiro'sanpoa' Yosë chinotërhua'. Iráca chachin shimashonënpapita acorin piyapinënpita nicacáiso marë'. Iquípitoquë ya'huëapona', Yosë nohuanton, na'api. Ina quëran Yosëri chachin chiniquën nanantaton, catahuarin inatohua quëran cha'ëcáiso marë'.

¹⁸ Catapini shonca pi'ipi inotëro parti pa'pachinara, Yosëri nosoroaton, co ata'huantërinhue'. Co yanatëpirinahuë', na'con catahuarin.

¹⁹ Ina nohuanton, Canaan parti pa'pi. Inatohua' nisha nisha piyapiro'sa' ya'huëpi, nisha nisha nananquë nonpisopita. Canchisë huënton ya'huëpirinahuë', co Yosë natëpihuë' ni'ton, ina nohuanton minsëpi. Inaquë chachin shimashonënpapita ya'huëpi. Yosëri catahuarin ni'ton, ina no'pa' hua'anëntopi.

²⁰ Ya'ipi quëran catapini pasa a'natërápo shonca pi'ipi ninin.

Ina píquëran Yosë nohuanton, hua'ano'sa' ya'cona'piapi catahuacáiso marë'. Samoiro ya'conaquë huarë' inapopi.

²¹ Inaso' noya pënëntopirinhuë': “Copirno nohuantërai huachi,” topachinara, Yosëri Saono acorin. Inaso' Mincamin huënton quëmapi, Quisi hui'nin. Catapini shonca pi'ipi Saono hua'anëntopirinhuë',

²² Yosëri ocoirahuaton, Tapi acorin. Quisi hui'nin inaso'. Nóya quëmapi ni'ton, Yosëri noya ni'nin. “Tapiso' ca pochin cancantërin. Noya ni'nahué. No'tëquën natëarínco,” tënin Yosë.

²³ Iráca chachin Yosëri sha'huitërin: “A'na tahuëri Tapi shiin nicha'ësarinquëma',” itërin shimashonëmapita. Iporaso' iyaró'sa', nani Quisoso a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Sha'huitërinso' chachin a'paimarin.

²⁴ Co'huara Quisoso huë'shatërasohué', Coansha pënëntarin. Na'a israiro'sa' pënënarin. “Co noyahué' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Ina quëran i'quë aporintaranquëma',” itërin.

²⁵ Coansha pënëntërinso' yatiquihuachina, no'tëquën sha'huirin. ““Quëmaso' Cristonquën, itopiramacohué', co caso' inacohué'. Nipirinhue', ca piquëran huë'sarin. Inaso' noya noya. Co caso' maquëyanacohué' ni'to, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë',” itërin.

²⁶ “Canpoaso' iyaró'sa', Apraan shinpitanpoa' ni'tëhua', Yosë nanan a'patirinpoo' nicha'ëinpoaso marë'. Nisha piyapinquëmanta' Yosë chinotohuatama', nicha'ësarinquëma' canpitanta'. Napoaton ya'ipinquëma' sha'huitaranquëma'.

²⁷ Quirosarinquë ya'huëpisopitaso', co Quisoso nohuitopihuë': ‘Yosëri a'paimarin,’ co topihuë'. Co hua'ano'sa' tëranta' napopihuë'. Pënëntona'piro'sa' ninshitoliso' nani chinoto tahuëri natanpirinahuë', co yonquihuë'. ‘Quisoso tëpaquë’, itopi. Iráca ninorinso' chachin yatëpapi.

²⁸ Co ma'marë' tëranta' tëpacasohué' nipirinhue', Pirato sha'huitopi: ‘Tëpaquë’, itopi.

²⁹ Ina quëran ya'ipi Yosë quiricanënquë ninorinso' nanihuachina, corosë quëran anohuararahuatona', na'pi naninquë po'mopi.

³⁰ Inaquë po'mopirinahuë', Yosëri ananpitaantarín.

³¹ Nanpiantarahuatón, a'na yoqui miría pochín ya'huantarahuatón, ca'tano'sanënpita ya'notëra'piarín. Co'huara chimiyantërasohuë', na'a Caririaquë ya'huë'pisopitari ca'tanpi. Quiosarinquë huarë' imapi. Quisoso nanpiantahuachina, inapitarinta' quënanpi. Quënanahuatona', ya'ipi piyapi sha'huitapi: 'Nanpiantarín mini. Quiyari ni'nai,' tosapí.

³² Quiyanta', iyaro'sa', noya nanan sha'huitarainquëma'. Iráca Yosëri shimashonënpita nontatón, sha'huitërin.

³³ Iporaso' nani Quisoso a'patimarínpoa'. Shinpitanpoa' ni'tëhua', yonquirínpoa'. Quisoso ananpitaantarahuatón, catahuarínpoa' canpoanta'. Yosë quiricanënquë iráca ninshítërin. 'Quëmaso' hui'nahuënquën. Ipora chachín acoaranquën hua'anëntamaso marë', ténin Tapi. Sarmo catoquë naporín.

³⁴ Yosëri ananpitaantacaso' ninorín. Co nonën chanatarínhuë'. Iráca quiricanën quëran itërin: 'Tapi no'tëquën nontërahuë. Nosoroato, na'con catahuarahuë. Canpitanta' inapochachín catahuaranquëma', ténin Yosë.

³⁵ Napoatón Tapirí ninshítantarín. 'Quëmasáchin natëranquën ni'tón, co nohuantaranhuë' nonëhuë chanatacaso', itërin, Yosë nontatón. Sarmo quiricaquë chachín naporín.

³⁶ Napoaponahuë', Tapiso' Yosë natëton, piyapi'sa' catahuarín. Ina quëran chimínin. Shimashonënpita pirayan pa'pitopi. Nonën chanatërin.

³⁷ Quisoso nipirínhuë' Yosëri ananpitaantarín. Co nonën chanatërinhuë'. Quisoso nonën chachín ninotón, Tapi iráca ninshítërin.

³⁸⁻³⁹ Napoatón iyaro'sa' sha'huichinquëma'. Quisosoíchin nanitaparín oshanëma' inquitinquëmaso'. Iráca pënëntërinso' Moisésëri ninshítopirínhuë'. Ina imapatama', co oshanëma' inquitaringuëmahuë'. Nipirínhuë', Quisoso natëhuatëhua', oshanënpoa' inquitaringpoa'. Oshanënpoa marë' chimínin ni'tón, inquitaringpoa'. Ina quëran Yosë noya ni'sarínpoa'.

⁴⁰ Nani natanamaco ni'tón, a'naroáchin, iyaro'sa', natëco'. Ni'cona ana'intochinquëma'. Iráca Yosë quiricanën quëran pënëntona'piro'sa' itapona':

⁴¹ 'Yosëri itërin: "Canpitaso' na'con tëhuaconama'.

Iso tahuëri'sa' ca nohuanto, na'con ma'sha onpoarama'. Yonquirahuëso' sha'huitarínquëma'.

Natanapomarahuë', co natëtarimahuë'. Napoatón pa'yanatoma', yonquico'.

Chíniquën ana'intaranquëma' ni'tón, ta'huantarama', ténin Yosë, itopi.

Canpitanta' ni'cona inapochachín ana'intochinquëma', ténin Paono, pënëntatón.

⁴² Ina quëran niyontónpiso pëi quëran pipihuachinara, 'a'na chinoto tahuërinta' inapochachín a'chintaantacoi,' itopi.

⁴³ Piyapi'sa' noquitopirínahuë', na'a cotioro'sari Paono imasapi. Nisha piyapi'santa' cotioro'sa pochín Yosë chinotopisopita imasapi. Imapachinara, Paono, Pirnapí catoari chachín a'chintantapi.

'Yosë inaora nohuantón, nosororínpoa', ta'toma', imamiatoco', itopi.

⁴⁴ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, ya'ipi ninanoquë ya'huë'pisopita niyontónpi Yosë nanamën natanacaiso marë'. Caraíchín piyapi co pa'pihuë'.

⁴⁵ Cotioro'saso nipirínhuë' notohuaro' piyapi ni'sahuatona', no'huitona', apiratopi. "Iso-pitaso' nisha piyapi'sa' ni'tón, co canpoa pochín iráca pënëntërinso' natëpíhuë'," ta'tona', no'huitopi.

"Paono co no'tëquën a'chinínhuë'. Inaso' nonpintë'," itopi.

⁴⁶ Paonosó nipirínhuë' chíniquën cancantatón, co të'huarínhuë'. Pirnapinta' chíniquën cancantërin.

—Canpita'tón Yosë nanamën sha'huita'huanquëmaso' ya'huë'pirínhuë', a'porama' ni'tón, canpitaora tëhuënëma quëran co nanpimiatarimahuë'. Napoatón nisha piyapi'sa' a'chintarai.

⁴⁷ Sinioro sha'huitërincoi:

"Quëmaso' acoranquën nisha piyapi'sa' a'chintatón anohuitancoso marë'.

A'pintëreso pochín nanamëhuë anitotaran.

Ya'ipi parti paatón, piyapi'sa' a'chintëra'piapon cha'ëcaiso marë'," itërincoi, ténin Paono.

⁴⁸ Nisha piyapi'sa' natanahuatona', pa'yatopi. "Ma noyacha Yosë sha'huitërinpoa paya," topi. A'naquën Yosëri huayonín ni'tón, natëtona', Quisoso imasapi ina nohuitatona', nanpimiatacaiso marë'.

⁴⁹ Ya'ipi ina parti Sinioro nanamën nahuínin.

⁵⁰ Cotioro'saso nipirínhuë' ninano' hua'ano'sa' nontopi. Sanapi'santa' chíniquën nanan-topisopita nontopi, Yosë chinotopisopita nininso'. "Paono co noya quëmapihuë'. Pirnapinta' co noyahuë'. Co isëquë nohuantëraihuë'," toconpi. Napotatona', aparisitahuatona', a'papi.

⁵¹ “Nani sha’huitopiranquémahué’, co nohuantaramahué’ ni’ton, canpitaora tēhuēnēmaquē nina’intarama,’” itahuatona’, Iconioquē pa’pi.

⁵² Patopirinahué’, nani a’chintopi ni’ton, Quisoso imapisopitaso’ noya cancantopi. Ispirito Santori noyá ya’coancantērin.

14

Iconioquē a’chinpiso’

¹ Paono, Pirnapi, inapita Iconioquē canconpachinara, inachachin niantapi. Inaquēnta’ chinoto tahuēri nanihuachina, cotio niyontonpiso pēiquē ya’conpi. Nóya a’chinpi ni’ton, na’a cotioro’sari natēpi. Na’a nisha piyapi’santa’ Quisoso imápi.

² A’naquēn cotioro’saso nipirinhué’, co yanatēpihué’. Napoaton, nisha piyapi’sa’ nonatona’, anishacancantopi. “Quisoso imapisopita co noya piyapisahué,’” itopi. Napoaton a’naquēn co yaimatonahué’, imapisopita no’huipi.

³ Hua’qui’ inaquē Paono yacapatērin. Pirnapirē chachin inaquē ya’huēpi. Chiníquēn cancantatona’, Siniorori nosororinso’ sha’huirápi. No’tēquēn sha’huipi ni’ton, Siniorori catahuarin cania’piro’sa’ a’naroáchin anoyatacaiso’. Ina ni’sahuatona’, “Tēhuēnchachin Yosē catahuarinquēma,’” itopi.

⁴ Ya’huēhuano’saso’ nisha nisha yonquipi. A’naquēn cotioro’sa pochin cancantopi. A’naquēnso nipirinhué’ Paono, Pirnapi, inapita natēpi.

⁵ Cato chachin noya nipirinahué’, cotioro’saso’ nisha piyapi’sarē’ napopianachin yonquiatona’, chinotopi ahuecaiso’. Hua’ano’sarinta’ no’huipi. Na’píquē yatēpapirinahué’,

⁶ natantahuatona’, ta’api. Niconia parti pa’pi. Inaquē cato’ panca ninanoro’sa ya’huērin. A’naso Nistra, a’nanta’ Tirpi itopi.

⁷ Inatohua’ paatona’, noya nanan sha’huiantarapi. Ya’cariyanta’ a’chinapi.

Paono na’píquē tē’yarapiso’

⁸ Nistraquē apia ya’huērin. Co nanitērinhué’ iratacaso’. Nasitērin quēran huarē’ co onporonta’ huanirinhué’.

⁹ Paonori a’chintohuachina, nóya natanarin. Napohuachina, Paonori notēērin. “Iso quēmapi noya natētērin. ‘Quisocristo nanitērin anoyatiincoso,’” tēninsó marē’ anoyatarahué,’” tēnin yonquinēnquē.

¹⁰ Napoaton chiníquēn itapon:

—No’tēquēn huaniquē’ iyasha, itērin.

A’naroáchin huanirahuaton, noya pa’sarin.

¹¹ Piyapi’sari ni’sahuatona’, Niconia nananquē ninontopi:

—Yoséro’sa’ iséquē o’matona’, piyapi taraimapi, topi.

¹² “Pirnapiso’ Sioso chinotērehuaso,’” nitopi. Paono na’con na’con a’chinin ni’ton, “Inaso’ Irimisē chinotērehuaso,’” nitopi. (Inahuara nananquē ninontopi ni’ton, Paono, Pirnapi inapitaso’ co natanpihué’.)

¹³ Ninano intonquē Sioso moshapiso pēi’ ya’huērin. Ina hua’anēnso’, ohuaca’ masahuaton, yancoro’sa’ sihuirin, apé’pēconotacaso marē’. Notohuaro’ piyapi’sari imasapi. Ninano ya’coanaquē quēparahuaton, inaquē yatēparin moshacaiso marē’.

¹⁴ Naporo huarē’ Pirnapi, Paono, inapita nitotopi. Natanahuatona’: “Tata Yoséichin chinotacaso’ ya’huērin,” ta’tona’, a’mopiso oshapi. Huancanachin ta’arahuatona’, chiníquēn nontopi.

¹⁵ —¿Onpoaramata’ iyaro’sa’? Ama moshacoisohué’. Tēhuēnchachin co quiyaso’ moshama-coiso ya’huērinhué’. Quiyanta’ piyapicoi, canpita pochachin ninai. Noya nanan sha’huita’huanquēmaso marē’ hué’nai. Quisoso nanamēn, iyaro’sa’, a’chinchinquēma’, natanco. Mamanshi topinan quēran mosharama’. Yosēso nipirinhué’ nanpirárin. Ama huachi mamanshi moshacosohué’. Inapita naniantatoma’, Yosē imaco huachi. Isoro’pa’, inápaquē ya’huērinsopita, maréro’sa’, ya’ipi ma’sharo’sa’, inapita inari ninin.

¹⁶ Iráca piyapi’sa’ co Yosē nohuitopihué’ ni’ton, Yoséri tananpitērin inahuara yonquipiso’ imacaiso marē’.

¹⁷ Nipirinhué’, nosoroatonpoa’, nani ma’sha acotērinpoa’ ina nohuitacaso marē’. Ina nohuanton, o’nanin. Ina nohuanton, ma’sha papotērin. Ina nohuanton, cosharo’ ya’huētērinpoa’ ca’patēhua’ noya cancantacaso marē’. Inapoaton, noya yonquirinpoaso’ anitotērinpoa’, itopi.

¹⁸ Napotopirinahué’, co a’naroáchin natētopihué’. Parísí quēran pochin natētona’, co huachi ohuaca’ tēpatona inapita moshapihué’.

¹⁹ Napoaponahué’, cotioro’sari huēcapiarahuatona’, anishacancantopi. A’naquēn Antioquia quēran hué’pi. A’napitanta’ Iconio quēran hué’pi. Hué’sahuatona’, Paono, Pirnapi, inapita sha’huirapipi ni’ton, no’huipi.

No'huirahuatona', Paono mapi. Masahuatona', na'pique' tē'yarahuachinara, chiminpir-inhuē'. Ohuararahuatona', ninano intonquē tē'yatonpi. "Nani chiminin," ta'tona' inaquē patopi.

²⁰ Quisoso imapisopitari tancapitahuatona', nocoaso', a'nanaya ni'tiintarahuatona', huaniantarin. Ninanoquē paantarin. Tahuēriringuē Tirpique' pa'nin. Pirnapinta' pa'nin.

²¹ Inaquē noya nanan sha'huitohuachina', na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi. Nani a'chintohuachinara, Nistraquē ayamantapi. Ina quēran Iconioquēnta' paantarahuatona', Antioquiaquē cancoantapi.

²² Cara ninanoquē chachin Quisoso imapisopita pēnēna'piapi. "Ama iyaro'sa' Quisoso a'pocosohuē'. Imamiatoco'. A'napita aparisitarinēnpoa'. Parisitacaso' ya'huērin. Parisitatēhua', Yosē hua'anētēringuē ya'conarēhua'. Napoaton noya ahuantoco'," itopi. Pēnēnpachinara, achinicancanpi.

²³ Yapa'pachinara, a'naya a'naya Quisoso imapisopitaquē ansiano'sa' acora'piapi. Noya nipisopitaráchin acora'piapi. Co coshatatonaraihuē', inapita marē' Yosē nontopi: "Ya'ipi isopita, Sinioro, noya natēringuē. Noya a'paiquē'," itopi. Cara ninanoquē chachin napopi.

Hua'qui quēran ya'huēpiquē paantapiso'

²⁴ Ina quēran paantapi. Pisitia parti na'huētaantarahuatona', Panpiria parti cancoantapi.

²⁵ Piriquiquē Yosē nanamēn sha'huiantarahuatona', Atariaquē pa'pi huachi.

²⁶⁻²⁷ Ina quēran nanchaquē huē'sahuatona', Antioquiaquē canquiipi. A'papi quēran chachin canquiantapi. Canquirahuatona', Quisoso imapisopita ayontonahuatona', ya'ipi sha'huitopi. "Thua chachin a'paramacoi. 'A'na parti ya'huēpisopita noya nanan sha'huitonco'. Insēquēsona pa'patama', Yosē noya catahuainquēma', itohuatamacoira, pa'nai. Nani sha'huirai. Yosē nōya catahuarincoi. Ina nohuanton, nisha piyapi'santa' Quisoso natētona', Yosē huēntonēnquē ya'conpi," itopi.

²⁸ Inaquē hua'qui' ya'huēantapi. Imapisopitarē' ninontatona', noya ya'huēpi.

15

Quirosarinquē anoyatopiso'

¹ Ina quēran a'naquēn quēmapi'sa' Cotia parti quēran canquiipi. Quisoso imaponaraihuē', Moisésē pēnētērinsona' imasapi. Napoaton Antioquiaquē canquiuhuachinara, imapisopita nisha a'chintopi. "Iraca Moisésē pēnēninpoa' marca niacotacaso'. Co ina natēhuatamahuē', co Yosē anoyacancantarinquēmahuē'," itopi.

² Paonoso', co ina pochin yonquirinhuē'. "Co niacotacaso' ya'huērinhuē'," tēnin. Pirnapinta' inachachin yonquirin. Napoaton canquiisopitarē' ninontopi. "Co no'tēquēn a'chinamahuē'," nitatona', chiniquēn ninontopi. Napoaton imapisopitari itapona': "Quirosarinquē paco'. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita natanco'. ¿Ma'tama' sha'huichinēnquēmapa'?" ta'tona', Paono, Pirnapi, inapita a'papi. A'napitanta' inapitarē' a'papi.

³ A'pahuachinara, pa'pi. Pinisia parti, Samaria parti, inaquēpita pa'sahuatona', sha'huira'piapi. "Nisha piyapi'santa' iraca yonquipiso' naniantatona', Quisoso imasapi huachi," itēra'piapi. Quisoso imapisopita natanahuatona', nōya cancantopi.

⁴ Quirosarinquē canconpachinara, ya'ipi Quisoso huēntonēnquē ya'conpisopita noya nontopi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapitanta' noya nontopi. Ina quēran Paonori ya'ipi sha'huitērin: "Aquē iyaro'sa' pa'nai Quisoso nanamēn sha'huita'huaiso marē'. Yosē noya catahuarincoi. Nisha piyapi'santa' Quisoso imasapi. Nisha nisha ninanoquē niyontonapi," itērin.

⁵ Ina natanahuatona', a'naquēn parisioro'sa' Quisoso imaponaraihuē', co noyahuē' natanpi. Napoaton huanirahuatona', tapona':

—Nisha piyapi'sa' yaimapachina', marca acotacaso' ya'huērin. Ya'ipi Moisésē iraca pēnētērinso' imacaiso' ya'huērin. Inapita a'chintoco' imaina', itopi.

⁶ Napoaton ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita niyontonpi nisha nisha yonquipiso' natanacaiso marē'.

⁷ Hua'qui' ninontohuachinara, Pitro huanirahuaton, itērin:

—Canta' iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquēma'. Nani iraca Yosē acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marē'. Ina nohuanton, Quisoso nanamēn sha'huitērahuē. Inapitanta' natanahuatona', natēpi. Natētona', imasapi. Ina nitotērama' canpitanta'.

⁸ Ya'ipi yonquirēhuasopita Yosē nitotērin. "Inapitanta' cancanēna quēran noya natērinaco," ta'ton, Ispirito Santo aya'coancantērin. Canpoa' ya'coancantērinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantērin.

⁹ Ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'. Nisha piyapi'santa' nosororin. "Quisocristoíchin imasarahué," topachinara, cancanéna' anoyatérin.

¹⁰ Iráca Moisésé nisha nisha pēñentopirinhué', shimashonēnpoa' co nanitopihué' ya'ipiya no'téquēn natēcaiso'. Canpoanta' co nanitaparēhuahué'. ¿Ma'marēta' nīpachin nisha piyapi'sa' imapachina', iráca pēñentopiso' a'chinacaso' nohuantērama'? tēnahué. Yosēri noya nī'pachina, co canpoari nisha sha'huicaso' ya'huērinhué'. Quisoso imapisopita tananpithua', Yosē ana'intoahuachinpoa'.

¹¹ Sinioro Quisoso natēhuatēhua', inaora nohuanton, nicha'ēsarinpoa'. Nosoroatonpoa', oshanēnpoa marē' chiminin ni'ton, anoyacancantērinpoa'. Inapochachin nisha piyapi'santa' anoyacancantērin, tēnin Pitro.

¹² Ina natanahuatona', "No'téquēn nonin," ta'tona', ta'tápi. Ina quēran Pirnapi, Paono, inapitanta' sha'huitantapi: "Thua pa'patoira, Yosē na'con catahuarincoi. Quisoso nanamēn sha'huitohuatoira, na'a nisha piyapi'sari natēpi. Inapitanta' caniohuachinara, Yosē nohuanton, anoyatēra'piarai. Ni'sahuatona', 'Tēhuēnchachin Yosēri catahuarin,' topi," tēnin Paono.

¹³ Nani nontohuachina, Santiaconta' tapon:

—Natanco iyaro'sa'.

¹⁴ Iya Simon nani sha'huitērinpoa'. Yosē nohuanton, ina'ton nisha piyapi'sa' a'chintērin. A'chintohuachina, a'naquēn imasapi, Yosēri huēntonēnquē aya'conin. Inapitanta' piyap-inēnpita pochachin ni'sarin.

¹⁵ Inachachin pēñentona'piro'sa' ninshitērin. Iráca Yosē quiricanēnquē ninshitaton, tapon: ¹⁶ "Yosē chachin naporin:

'A'na tahuēri huēantarahué.

Tapi shinpita catahuaantarahué. Inapitaso' naniantērinaco ni'tona', pēi' mocarinsó pochin nisapi.

Co noya cancantopirinhahué', cari anoyacancantaantarahuato, noya acoantarahué.

¹⁷ A'napita piyapi'santa' nohuitiinacoso marē' napoarahué.

Nisha piyapi'santa' nohuitoahuachinaco, chinotarínaco.

Ca nohuanton, a'naquēn imasarinaco,'

¹⁸ tēnin Yosē. Iráca quēran huaré' yonquirin nisha nisha piyapi'sa' nicha'écaso'.

Ina yonquiaton, anitotērinpoa'." tēnin pēñentona'pi.

¹⁹ "Napoaton nisha piyapi'sa' Yosē imapachina', noya nia'ahua', tēnahué. Co ya'ipi Moisésé pēñentērinso' a'chintacaso ya'huērinhué'.

²⁰ Nipirinhué', pi'pian pēñenacaso marē' ninshitahua'. Nisha piyapi'sa' ma'sha tēpapi mamanshi moshacaiso maré'. Ina nosha Quisoso imapisopita tananpichina'. Naporahuatona', a'naquēn maconorahuatona', ma'sha tēpapi. Co huēnainēn noya inquitopihué'. Ina noshanta' ama ca'inasohué'. Naporahuatona', ama monshihuainasohué', Inaíchin pēñēanhuán'.

²¹ Iráca quēran huaré' Moisésé pēñentērinso' ya'huērin. Na'a ninanoquē a'chintapi. Nani chinoto tahuēri niyontopiso pēiquē nontopi. Napoaton ama inapita pinoinēnpoaso marēhué' ina pochin quirica a'patahua' Quisoso imapisopita pēñenacaso maré'," itērin.

Pēñenacaiso maré' ninshitopiso'

²² "Noyahua'. Ina pochin ninshitahua'," topi ya'ipiya. Ina quēran ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita yonqui pi catoya'pi a'patacaiso maré'. "Paono, Pirnapi, inapita panantahuachina', inahua'nta' ca'taina'," topachinara, "Inanta' noya," topi ya'ipi imapisopita. Napoaton cato' quēmapi'sa' nōya nipisopita huayonpi paatona' sha'huitacaiso maré'. A'naso' Sirasé. A'nanta' Cotasé. Parsapasé itopi anta'.

²³ Ina quēran quirica ninshitopi Antioquiaquē ya'huēpisopita quētontacaiso maré'.

"Iyaro'sa'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya quiyanta' ya'huarai. Quiyaso' ca'tano'sanēnpitacoí ninshitarainquēma'. Ansiano'saro'coi chachin quirica a'patarainquēma', ni'co'. Co cotioro'sanquēmahué' nipomarahué', canpitanta' Quisoso imarama' ni'ton, iyahuēipita pochin ni'nainquēma'. Ya'ipi imaramasopita Antioquiaquē, Siria parti, Sirisia parti, inatohua' ya'huēramasopita iso nanan chachin a'patarainquēma' nitotacamaso maré'.

²⁴ I'hua a'naquēn iséquēran pa'pachinara, nisha a'chintērinēnquēma'. 'Co Moisésé pēñentērinso' natēhuatamahué', co Yosē huēntonēnquē ya'conaramahué', itērinēnquēma'. Co quiyari a'papiraihué', pa'pi. Natanahuatoma', nisha nisha yonquirama'. Pirnapi Paonoré chachin huēcaton, nani sha'huitirincó. Ipora huaré' nitotatoi, ninshitarainquēma'.

²⁵ Napoaton niyontopatēira, catoya'pi sha'huitatoi, a'patarainquēma'. Pirnapi, Paonoré chachin ya'huēramaquē pa'pachina', inapitanta' pa'sapi. Pirnapi, Paono cato chachin nōya quēmapi'sa', tēnai, noya nosororai.

²⁶ Sinioro Quisocristo nanamën sha'huipiso marë' na'con aparisitopi. Anaquëni no'huitona', pi'pishachin shîtëpapi.

²⁷ Napoaton Cotasë, Sirasë inapita a'patarainquëma' yonquiraiso' sha'huitinquëmaso marë'.

²⁸ Nani iyaro'sa' ninontërai. Ispirito Santonta' no'tëquën anitotërincoi. Napopianachin yonquiatoi, ninshitarainquëma'. Co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë', tënai. Pi'pisha sha'huichinquëma' natëcamaso marë'.

²⁹ Anaquën ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha tananpitoco', tënai. Naporahuaton, a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huënnainën noya inquipirinhüë', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohüë'. Naporahuaton, ama monshihuan-cosohüë'. Moisésë na'con pënëntopirinhüë', inaíchin natëcaso' ya'huërin, tënai. Cotasë, Sirasë, inapitanta' inachachin pënënarinëinquëma'. Natëhuatama' iyaro'sa', noya nisarama'. Nani huachi," topi quiricatatona'.

³⁰ Nani a'pahuachinara, pa'sahuatona', Antioquiaquë canconpi. Imapisopita niyonton-pachinara, quirica quëtöpi.

³¹ Nani nontohuachinara: "Ma noyacha pënëninpoa paya," ta'tona', nóya cancantopi.

³² Cotasë, Sirasë, inapitaso' pënëntona'piro'sa' ni'ton, hua'qui' Quisoso imapisopita pënëni. Noya pënëni ni'ton, noya noya imasapi.

³³ Hua'quimiáchin inaquë yacapatopi. Ina quëran ya'huëpi'pa' yapanantahuachinara: "Osharan paco'. Yosë noya catahuainquëma'," itopi. [

³⁴ Sirasëso nipirinhüë': "Co caso' pa'shatërapohüë'," ta'ton, co pa'ninhüë'.]

Naquërachin a'chinacaso marë' paantapiso'

³⁵ Paonoso' Pirnapirë chachin hua'qui' Antioquiaquë ya'huëpi. Sinioro nanamën sha'huirápi. A'napitarë chachin a'chinápi.

³⁶ Nani hua'quimiachin ya'huëhuachinara, Paonori itërin:

—Huëquë' pa'a iyasha. I'hua na'a ninanoquë Sinioro nanamën sha'huirë'. Paatë' Quisoso imapisopita nianta'a. ¿Onpoapita'mapa'? itërin.

³⁷ "Noyapa'. Pa'a nipachin. Coansha Marconta' quëpanta'a," itërin Pirnapiri.

³⁸ "Ama iya quëpa'asohüë'. I'hua pi'iquë Panpiriaquë canconpatëhuara, ya'huërin'pa' pa'mantarin. Co yacatahuarinpohüë'. Napoaton co nohuantërahuë'," itërin Paonori.

³⁹ Hua'qui' ninontopirinhüë', co napopianachin yonquiatonahuë', nisha nisha pa'pi. Pirnapiso' Coansharë chachin nanchaquë pa'sahuaton, Chipriquë canconpi.

⁴⁰ Paonoso nipirinhüë' Sirasë nontërin ca'tanacaso marë'. Yapa'pachinara, Quisoso imapisopitari Yosë nontopi: "Isopita pa'pachina' Sinioro, a'paiquë' noya pa'ina'. Nosoroaton, catahuaquë' noya a'chiina'," itahuatona', a'papi.

⁴¹ Ya'ipi Siria parti pa'tatona', nisha nisha ninanoquë pa'pi. Quisoso imapisopita pënëna'piapi chiniquëncantacaiso marë'. Sirisia partinta' paantatona', inachachin pënënantapi. Quisoso nanamën sha'huitatona', imapisopita achinicanconpi.

16

Timotionta' imatërinso'

¹ Ina quëran Tirpiquë pa'pi. Inaquë a'chinahuatona', paantapi. Paantarahuatona', Nistraquë canconpi. Inaquë a'na hui'napí quënanconpi, Timotio itopiso'. Inanta' Quisoso imarin. A'shinsó' cotio sanapi. Quisoso imarin anta'. Pa'pinso nipirinhüë' Crico piyapi.

² "Timotio nóya quëmapi," topi ya'ipi Quisoso imapisopita. Nistraquë ya'huëpisopita, Iconioquë ya'huëpisopitanta' napopi.

³ "Huëquë' api imaquico," itërin Paonori.

"Noyahua', pa'a canta'," tënin anta'. Inaquë na'a cotioro'sa' ya'huëpi ni'ton, Paonori sha'huitohuachina, marca acotopi. Pa'pinso Crico quëmapi ni'ton, napopi.

⁴ A'na ninanoquë, a'na ninanoquë pa'sahuatona', pënëna'piapi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita Quirosarinquë ya'huëpisopita ninshitopiso' sha'huirapi imacaiso marë'.

⁵ Napohuachina, Quisoso huëntonëinquë ya'conpisopita natëtona', noya noya imasapi. Naporahuaton aquë aquëtë na'asapi.

Ispirito Santo nohuanton, hua'narinso'

⁶ Asia parti Yosë nanamën yasha'huipirinhüë', Ispirito Santo co nohuantërinhuë' inaquë a'chinacaiso'. Napoaton Piriquia parti, Carasia parti inapita na'huëtöpi.

⁷ Misia parti ya'caritonahuatona', Pitinia parti yapa'sapirinhüë'. Naquëranchin Ispirito Santori ya'copirin. "Co Quisoso nohuantërinhuë' inaquë a'china'huaiso'," ta'tona', co inatohua' pa'pihuë'.

⁸ Napoaton Misia parti na'huërahuatona', Toroasëquë canconpi.

⁹ Inaqué Yosé nohuanton, tashi' Paono hua'narëso pochin quënanin. Masitonia piyapi huaniarin, quënanin. "Huëquë' isëquë. Nosoroatoncoi, catahuacoï," itërin.

¹⁰ Ina natanahuaton, "Yosë nohuantërincoi inatohua' noya nanan sha'huica'huaiso'," ta'toi, manorai inatohua' paca'huaiso'.

Piriposëquë a'chinpiso'

¹¹ Marë yonsanguë ya'huërai ni'ton, nanchaquë ya'conai paca'huaiso marë'. Ya'conahuatoï, pipirai. Panca so'ton huancoanaï' nininquë canconai, Samotrasia itopiso'. Inaquë huë'ëpatërai. Tahuëririnquë pantarahuatoï, Niaporisëquë canconai. Inaquë nonshirai.

¹² Nani Masitonia parti canconpatoira, ira pa'tatoï, Piriposëquë canconai. Inaso' panca ninano'. Copirnorï acorinso' ni'ton, inaquë na'a Nomaro'sa' ya'huëpi. Hua'quimiáchin inaquë ya'huërai.

¹³ Chinoto tahuëri nanihuachina, ninano quëran pipirahuatoï, ii' yonsanguë pa'nai. "Inaquë Yosë chinotapi," ta'toi, inaquë pa'nai. Sanapi'sa' nani niyontopï, quënanconai. Inaquë huënsërahuatoï, a'chintërai.

¹⁴ A'na sanapi inaquë Yosë chinotërin, Niria itopiso'. Tiatira quëran huë'nin. Inaso' tintahuan. Ma'maro' në'mëtë' pa'ton nininso' pa'anin. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin ni'ton, Paonori a'chintohuachina, nóya natanin. Yosë nohuanton, a'naroáchin cancanën quëran huarë' yaimarin.

¹⁵ Quisocristo imarin ni'ton, aporintërin. Pëinënuquë ya'huëpisopitarë chachin apori-huanpi.

—Canta' Sinioro imarahuë ni'ton, huëco' pëinënuquë yacapacoï, itërincoi. Na'con sha'huitohuachincoira, inaquë huachi yacaparai.

¹⁶ A'na tahuëri yonsanguë paantarai Yosë chinota'huaiso marë'. Paasocoï, a'na nanon quënanconai. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, ninotërin. Ina sanapiso' a'napitari pa'anpi asacatacaiso marë'. Ninorinso marë' hua'anënpitaso', na'con canapi.

¹⁷ Nanonso' quënanahuatoncoï, imaquiarincoi. Imaritoncoï, chiniquënon sarin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'.

—Isopita quëmapi'saso' Yosë piyapinënpita. Yosë chini chiniquënanantërinso' nohuitatona', natëpi. A'chintarinënuquëma' canpitanta' nitotatoma' cha'ëcamaso marë', itëriarin.

¹⁸ Na'a tahuëri imatoncoï, naporárin. Pinatanaton, Paonoso' no'huitëriporin. Tahuëretahuaton, sopai itapon:

—Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, a'paaranquë. ¡Iso sanapi quëran pipimiatëquë! itërin. Naporo chachin pipimiatërin.

¹⁹ Hua'anënpitaso nipurinhuë' no'huitopi. "Co huachi ninorinhuë' ni'ton, co huachi canarëhuahuë'," ta'tona', Paono, Sirasëre chachin masahuatona', cachiquë quëpapi ninano hua'ano'sa' nontacaiso marë'.

²⁰ Inaquë quëparahuatona', coisëro'sa' itapona':

—Isopita quëmapi'saso' cotioro'sa' ni'ton, a'chinatona', ninano' tapiapi. Nisha a'chintohuachinara, ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha yonquipi.

²¹ Canpoaso nipurinhuë' Noma piyapinpoo' ni'ton, co inachintopiso' natëcaso' ya'huërinhuë', itopi.

²² Huanipapisopitanta' no'huitatona', Paono, Sirasëre inapita ahuëpi. Coisëro'sarinta' ca-maipi. "A'i'nanpiratahuatoma', naraqüë ahuëpico'," itopi. Napohuachina inapotopi.

²³ Chiniquënan ahuëpitona', tashinan pëiquë po'mopi. Po'mohuachinara, tashinan pëi' hua'an itapona': "Noya a'paiquë', ta'ahuachina'," itopi.

²⁴ Ina natanahuaton, huancánachin po'morin. Nantëna' nontëquë acatëntahuaton, catinaquë niahuitërin.

²⁵ Yono tashi' nisahuaso', parisitaponaraihuë', co sëtopihuë'. Cato chachin Yosë nontápi. Yosë chinotatona', cantarapi. Apiro'sa' natantapi. ²⁶ A'nanaya panca ocohua pa'nin. Tashinan pëi' achinicaso marë' acotopiquë huarë', nacon nacontarin. Naporo' Yosë nohuanton, ya'coanaro'sa' nii'soatëra'piapi. Ya'ipi apiro'sa' catinanëna' nii'quiritopi.

²⁷ Tashinan pëi' hua'an capayatohuachina. Ya'coanaro'sa' nii'soatopinán ni'nin. "Ya'ipi apiro'sa' capa, nani ta'api," ta'ton, sahuëninën ocoirahuaton, yanitëparin.

²⁸ Paonoriso nipirinhuë' a'naroáchin nontërin:

—¡Ama iyasha nitëpaquësohuë'! ¡Co ta'araihuë'! itërin chiniquënan nontaton.

²⁹ Ina natanahuaton: "¿Naporin tí?" toshahuaton, pa'yanin. "Nanparin quëshico ni'i," itohuachina, piyapinënpitari quëpatopi. Manorahuaton, ya'conin. Pa'yanaton, ropa ropátarin. Paono pirayan isonahuaton, mosharin.

³⁰ Ina quëran cato chachin ocoirahuaton:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpo'ï cha'ëca'huaso marë'? itërin.

³¹ —Quisocristoíchin nicha'ërinpoa'. Ina natëhuatan, cha'ësan. Sa'an, hui'nanpita inapitarë'quën chachin cha'ësan.

³² Ina tosahuatan, Quisocristo nanamën a'chintërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita natanpi.

³³ Tashinan pëi' hua'anso' noya natanahuatan, natërin. Tashi' nipirinhüë', quëparahuatan, nicarotopiso' pa'mopirin. Napohuachina, Quisoso imapi huachi ni'ton, ya'ipiya aporintërin.

³⁴ Nani aporihuanpachinara, pëinënquë quëparin. Inaquë a'carin. Yosë natëtona', ya'ipiya noya cancantopi.

³⁵ Coisëro'saso' nipirinhüë' co nitotopihuë'. Tahuërihuachina, sontaro'sa' amatahuatona', itopi: "Tashinan pëi' hua'an sha'huitonco' catoya'pi i'huara po'moraiso' ocoi'in pa'ina'," itohuachinara, pa'pi sha'huitapona'.

³⁶ Ina natanahuatan, Paono itapon:

—Coisëro'sa' nanan a'patërinaco ocoia'huainquëmaso marë'. Napoaton noya pipico', itërin hua'ani.

³⁷ Paonoso nipirinhüë' sontaro'sa' itërin:

—Co po'oana quëran pa'saraihuë'. Quiyaso' Noma piyapicoi nipiraihuë', naraquë hui'tonpirinacoi. Co coisëquë sha'huirapiponaracoihuë', cachiquë chachin napotërinacoi. Ina quëran tashinan pëiquë po'morinacoi. Noma piyapicoi ni'toi, co topinan ana'intinacoihuë' nipirinhüë'. ¿Iporaso' po'oana quëran yaocoiantarinacoi ti? ¡Co'chi nohuantëraihuë' paya! Sha'huitëquë' inahuara chachin huë'ina'. A'ninquëchin ocoi'inacoi, itërin.

³⁸ Sontaro'sa' paantarahuatona', coisëro'sa' sha'huitonpi: "Inapitaso' Noma piyapi'sa'," topachinara, pa'yanpi. Co topinan quëran Noma piyapi ahuëcasohüë' nipirinhüë', ahuëpi.

³⁹ Napoaton tashinan pëiquë pa'sahuatona', noya nontopi. "¿Canpitanta' Noma piyapinquëma' ti?" itohuachina, "Inacoi mini," tënin Paono. "Co'chi nitotëraihuë' paya. Co nitototoihuë' ahuërainquëma', co ahuëca'huainquëmasohüë' nipirinhüë'," itërin. Ina quëran noya ocoirahuatona', "A'na parti paco'," itopi.

⁴⁰ Napotohuachinara, tashinan pëi quëran pipipi. Pipirahuatona', Niria pëinënquë paantapi. Quisoso imapisopita niyontonpachinara, pi'pian pënëntapi: "Chiniquën cancantatoma', imamiatoco'," itopi. Ina quëran pa'pi huachi.

17

Tisaronicaquë a'chininso marë' no'huipiso'

¹ Ina quëran Anpiporisë na'huëtahuatona', Aporonianta' na'huëtaantapi. Ina quëran Tisaronicaquë canconpi. Inaquë cotioro'sa' niyontonpiso pëi' ya'huërin.

² Inachintërin nichinapon chachin cara chinoto tahuëri inaquë Paono Yosë quiricanën a'chinin.

³ —Quisocristo imaco' canpitanta'. Inaso' inápa quëran o'marin, Yosëri a'paimarinsó'. Ina nohuanton, oshanënpoa marë' chiminin. Chiminpirinhüë', Yosë nohuanton, nanpianarín. Iráca quiricanën quëran ninorinso chachin naporin. Inaso' Cristo, Yosëri acorinsó', tënin.

⁴ A'naquën natanahuatona', natëpi. Natëtona', imasapi. Na'a Crico piyapi'santa' imasapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë chinotopi. Paono a'chininso' natanahuatona', Quisoso imasapi. Na'amiachin sanapi'santa' chiniquën nanantopisopita imasapi.

⁵ A'naquën cotioro'saso' nipirinhüë', co yanatëpihuë'. "Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi," ta'tona', apiratopi. Apiratatona', no'huipi. Cachiquë pa'sahuatona', no'huitërayaro'sa', chiro'tëro'sa', inapita itapona': "Huëco' Paono, Sirasëre' chachin macatëhua' ana'intahua'," ta'tona', piyapi'sa' ayontonpi. No'huitëratona', Casono pëinënquë pa'pi. Inaquë Paono yacapatërin ni'ton, macacaiso marë' pa'pi. Ya'coana papaatahuatona', ya'conspirinhüë',

⁶ co Paono ya'huërinhuë'. Co ina quënanatonahuë', Casono mapi. A'napita Quisoso imapisopitanta' masahuatona', ninano hua'ano'saquë quëpapi.

—Paono ya'ipi parti pa'sárin. Achintaton, notohuaro' piyapi'sa' anishacancantarín. Sirasënta' inachachin nisarín. Isëquënta' huë'pachinara,

⁷ Casonori pëinënquë aya'conin ni'ton, inaquë yacapapi. Isopitanta' imatona', co huachi Noma copirno natëtonahuë', nisha imasapi. "A'na copirno ya'huarin. Inaso' Quisoso," toconpi, itopi.

⁸ Piyapi'sa' natanahuatona', aquë aquëtë' no'huitori. Hua'ano'santa' no'huitatona', Casono, a'napita imapisopita inapita chiniquën pënënpi.

⁹ Ina quëran coriqui ma'papi ama tashinan pëiquë po'mocaiso marëhuë'. Nani pahuëretohuachinara, a'papi.

Piriaquë Yosë quiricanën na'con nontopiso'

¹⁰ Quisoso imapisopita pipirahuatona', ya'huëpi'pa' paantapi. Naporo' tashi' Paono, Sirasë, inapita Piriacquë a'papi. Inaquë canconahuatona', cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë pa'pi a'chinacaiso marë'.

¹¹ Inaquë ya'huëpisopitaso nipirinhüë' nóya yonquipi. Co Tisaronicaquë ya'huëpisopita pochinhüë'. Paonori a'chintohuachina, nóya natanpi. "Paonoso' no'tëquën a'chinamara," ta'tona', nani tahuëri Yosë quiricanën noyásha nontapi no'tëquën nitotacaiso marë'.

¹² Naporahuatona', na'a cotioro'sa' natëpi. Na'amiachin Crico sanapi'santa' chiniquéen nanantopisopita natëpi. A'naquën Crico quëmapi'santa' imasapi.

¹³ Napopiso', Tisaronicaquë nahuinin. Cotioro'saso' natantahuatona', "Piriacquënta' Paono Yosë nanamën a'chinarin," ta'tona', inatohua' pa'pi. Canconahuatona', Paono sha'huirapitona', piyapi'sa' ano' huitopi.

¹⁴ Napohuachinara, Quisoso imapisopitari a'naroáchin Paono a'papi. A'naquëni ca'tanatoná', marë yonsanquë'pa' quëpapi. Sirasë, Timotio, inapitaso nipirinhüë' co pa'pihuë'.

¹⁵ Atinasë'pa' Paono ca'tanpi. Yapanantahuachinara, —Sirasë, Timotio, cato chachin sha'huitonco' manóton huë'ina', itërin Paonori. Napotohuachina, ya'huëpi'pa' panantapi.

Atinasëquë nisha nisha moshapiso'

¹⁶ Paonoso nipirinhüë' Atinasëquë Sirasë, Timotio, inapita ninararin. Ninano' conitaton, notohuaro' mamanshi quënanin. Inapita quënanahuaton, sëtërin. Inapoaton, napion cancantërin.

¹⁷ Napoaton na'con pënëntërin. Niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintërin. Cotioro'sa' pochin chinotopisopitanta' natanapi. Quisoso nanamën a'chintohuachina, ninontápi. Naporahuaton, nani tahuëriya cachiquë pa'nin. Inaquë a'naya a'naya huë'pachinara, nontarin. Nisha piyapi'santa' natanapi.

¹⁸ Inaquë nisha nisha yonquipiso' a'china'piro'santa' huë'pi. A'naquën ipicorioro'sa' itopi. A'naquënta' istoicoro'sa' itopi. Paono quënanahuatona', ninontopi.

—Iso quëmapi pa'pi nona'pi. ¿Ma'ta' tëcapon naporin? itopi a'naquën.

—Ahuën. Nisha yosëro'sa' imacaiso marë' a'chinamara, topi a'naquën. "Quisoso chinimin. Ina quëran nanpianarin," téninso marë' napotopi.

¹⁹ A'naquënso natanahuatona', Ariopaco itopiquë quëpapi. Inaso' hua'ano'sa' niyontoyan-topiquë. Paono inaquë quëparahuatona', itopi:

—¿Ma nisha nanan chachinta' a'chinan? Yanitotërai quiyanta'.

²⁰ Co onporonta' natanchinaihuë'. A'chintocoi quiyanta' nitochii, itopi.

²¹ Inaquë ya'huëpisopita nasha nanano'sa' pa'yatopi. Nisha nisha a'chinpiso' yanatanpi. Nisha piyapi'sa' huë'pisopitanta' yanatanpi.

²² Paono inaquë huanirahuaton, Atinasëquë ya'huëpisopita itërin:

"Natanco iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Canpitaso' ya'ipinquëma' na'con moshatërama', tënahüë.

²³ Cachiquë pa'patora, ya'ipi moshatëramaso' ni'nahuë. A'na artaro quënanahuë. Inaquë ninshitërama'. 'ISOSO YOSË CO NOHUITOPIRËHUAHUË', MOSHAHUA', tënama' ninshitatoma'. Co nohuitapomarahüë', mosharama'. Apira carinquëma' a'chinchinquëma', nohuitoco'.

²⁴ Ina Yosëso' chini chiniquéen nanantërin. Iráca isoro'pa', ya'ipi ma'sha isëquë ya'huërinsona' acorin. Inaso' hua'anënpoa'. Isoro'paquë ya'huërinsona', inápaquë ya'huërinsona', ya'ipimiáchin hua'anëntarin. Moshatopiso pëi' piyapi'sari nipiquë co Yosë ya'huërinhuë'.

²⁵ Co piyapi ma'shanënpita nohuantërinhuë'. Co manta' pahuantërinhuë'. Inariáchin ya'ipi ma'shanënpoa' quëtërinpoa'. Ina nohuanton, nanpirëhua'. Ina nohuanton, cosharo', ma'sha, inapita ya'huëtërinpoa'.

²⁶ Iráca a'na quëmapira' ninin. Inaya quëranchin ya'ipi piyapi'sa' na'api. Nisha nisha nipisopita na'api ya'ipiro'paquë ya'huëcaiso marë'. Co'huara ya'huëyatërasëhuahuë', yonquirinpoa'. Nisha nisha parti ya'huëcaso marë' acorinpoa'. Onporosona nancicahuasona' yonquirin. Ina nohuanton, nanpirëhua'.

²⁷ Ya'ipinpoa' acorinpoa' ina nohuitacaso marë'. Co quënanarihuarahüë', ina na'con yonquicaso' ya'huërin. Co inaso' aquë patërinpoahuë'. Co naniantërinpoahuë'.

²⁸ Ina nohuanton nanpiarëhua', pa'nëhua', ya'huërhua'. A'nara' cancan yonquina'pi ninshitaton, no'tëquën naporin: 'Canpoaso' Yosë hui'ninpita pochin ninëhua', ténin.

²⁹ Napoaton Yosënta' canpoa pochin nanpirárin anta'. Co inaso' mamanshi pochinhüë'. Mamanshiso nipirinhüë' piyapi'sari inahuara yonquinëna quëran nipi. Oro quëran, prata quëran, na'pi quëran, ina quëranpita nipi. Ama Yosëso' mamanshi pochin cancantocoso'huë'.

³⁰ Iráca co Yosë nohuitopi huë' ni'ton, co ana'intërin huë'. Iporaso nipirinhue', ya'ipi piyapinpoa' pëñëninpoa': 'Co noyahuë' yonquiramaso' naniantatoma', casáchin chinotoco,' itërinpoa' Yosë.

³¹ A'na tahuëri co noyahuë' nipisopita no'tëquën ana'intarin. Nani Quisoso acorin coisë pochin nicaton, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitacaso marë'. Inaso' piyapi chachin ni'ton, chiminpirinhue', Yosëri ananpitaantarín. Napoaton inaso', Yosëri acorinso', tënëhua', tënin Paono.

³² "Ananpitaantarín," tëninsó marë', "Tëhuëenchachin ta'ma' ananpitëca," ta'tona', tëhuapi a'naquën. A'naquënso nipirinhue' co tëhuapi huë'.

—A'na tahuëri a'chintaantacoí, itopi.

³³ Ina quëran Paono pa'nin.

³⁴ A'naquënso nipirinhue' natëtona', imapi. Quisoso natëpi. A'naso' Tionisio, Ariopaco hua'an nininso'. A'nanta' sanapi, Tamarisa itopiso'. A'napitanta' imasapi.

18

Corintoquë Paono a'chininso'

¹ Ina quëran Paono pipirahuaton, Corintoquë pa'nin.

² Inaquë a'na cotio quëmapí Aquiro itopiso' quënanconin. Inaso' Pontoquë nasitërin. Sa'inso' Pirisira itopi. I'huamiáchin Itaria parti ya'huëpi. Nomaquë chachin ya'huëpirinahue', copirno Craotiori camaitohuachina, ya'ipi cotioro'sa' pipipi. Aquiroso' ina quëran pipirahuaton, Corintoquë huë'nin. Ina pëinënquë Paono pa'nin ni'tapon.

³ Paonosó në'mëtë' pëiro'sa' nina'pi. Aquironta' inaquë chachin sacatërin ni'ton, inaquë yacapatërin nicatahuacaiso marë'.

⁴ Nani chinoto tahuëri cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintërin. Cricoro'santa' a'chintaton: "Quisoso natëco' canpitanta'," itërin.

⁵ Ina quëran Sirasë Timotiorë chachin Masitonia parti quëran canquiipi. Canquiuhuachinara, Paono na'con na'con a'chinarin quënaímapi. Nani tahuëri cotioro'sa' Quisoso nanamën a'chintárin. "Inaso Cristo, Yosëri a'paimarinso'," itaton na'con pëñënin.

⁶ Inapitaso nipirinhue' no'huitona', Paono pinopi. Napoaton tananpitërin.

—Tëhuëenchachin Yosë ana'intarínquëma'. Nani ya'ipi a'chintopiranquëmahuë', co yanatëramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuëñëmaquë nina'intarama'. Iporaso nisha piyapi'sa' a'chintarahue' huachi, tënin Paono.

⁷ Ina quëran co huachi cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë a'chintërin huë'. Pipirahuaton, Tisio Costo pëinënquë pa'nin. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Niyontonpiso pëi'pirayan ya'huërin. Ina pëinënquë pa'nin a'chinacaso marë'.

⁸ Cotio niyontonpiso pëi' hua'aonta' natanahuaton, natërin, Crispo itopiso'. Ina pëinënquë ya'huëpisopitanta' Quisoso imasapi. Na'a ya'huëhuano'sa' Quisoso nanamën natanahuatona', natëpi. Natëhuachinara, aporihuanpi.

⁹ A'na tashi' Yosë nohuanton, Paono hua'narëso pochin niantarin. Siniorori chachin itapon: "Ama të'huaton, copitëquësóhuë'. A'chináquë'.

¹⁰ Carinquën catahuaranquën. A'naquën no'huipirínëquëonta', noya a'pajaranquën. Co insonta' nanitapaponhuë' ma'sha onpotinguënso'. Na'a piyapi'sa' isëquë yaimarinaco. Napoaton a'chintáquë'," itërin.

¹¹ Napotohuachina, inaquë a'na pi'ipi miria ya'huaton, Yosë nanamën a'chinárin.

¹² Ina quëran Cariono Acaya parti hua'anëntohuachina, cotioro'sari Paono no'huitona', niyontonpi. Ina masahuatona', hua'ano'sataquë quëpapi ana'intacaiso marë'.

¹³ —Moisësë iráca pëñënincoisó pochin Yosë chinotërai. Iso quëmapiso nipirinhue' nisha a'chinarin. Piyapi'sa' anishacancantarín, itopi.

¹⁴ Paonori yanontapirinhue', hua'ani itapon:

—Canpita cotioro'sanquëma' co yanatananquëmahuë'. Paso' quëmapí co noyahuë' ninin naporini, nata'into huë'. Ihuatërin, ahuëtërin, inaporin naporini tëhuëenchinso', natanacaso' ya'huë'itonhuë'.

¹⁵ Nipirinhue', nisha nisha nanan cotioro'sanquëma' ya'huëtërinquëma'. Nipëñënamaso' quiricanta' ya'huëtërinquëma'. Co caso' nohuantërahue' ina yonquica'huaso'. Canpita capini anoyatoco', itërin.

¹⁶ Itahuaton, a'parin.

¹⁷ Na'a piyapi'sari ni'sapi. Ni'sahuatona', cotio niyontonpiso pëi' hua'an mapí, Sostinisë itopiso'. Masahuatona', inaquë chachin ahuëpi. Carionori nicaponahuë', co manta' tëninhuë'. Co ina yonquirinhue'.

Antioquiaquë paantapiso'

¹⁸ Hua'qui' Paono inaquè ya'huantarín. Ina quèran Quisoso imapisopita nontahuaton, pa'nin huachi. Aquiro sa'inè chachin pa'pi anta'. Nanchaquè Siria parti yapantapirinahuè'. Sincriaquè canconahuaton, Paono noyá niya'itèrin. Yosè sha'huitèrinso' nanirin ni'ton, naporin. Ina quèran nanchaquè ya'conpi.

¹⁹ Ipiquoè canconpachinara, nonshipi. Aquiroso' sa'inè chachin inaquè quèparitèrin. Paonosos' yapaantahuachina, cotio niyontonpiso pèiquè ya'conahuaton, a'chintèrin. Cotioro'sarè' ninontopi.

²⁰ "Hua'qui' ya'huaton, a'chintaantacoi," itopirinahuè', co nanitèrinhuè'.

²¹ "A'na tahuèri Yosè nohuantohuachin, huèantarahuè," tènin.

Ina quèran nanchaquè ya'coantarahuaton, paantarín.

²² Sisariaquè nonshiconahuaton, Quirosarínquè pa'nin. Ya'ipi Quisoso imapisopita inaquè ya'huèpiso' nontèrin. Ina quèran Antioquiaquè paantarín.

²³ Hua'quimiáchin inaquè ya'huèrin. Ina quèran naquèranchin yonquirin paaton nasha imapisopita nicacaso marè'. Carasia parti pa'sahuaton, pènèna'piarin. Naporahuaton, Piriqia partinta' pa'sahuaton, pènèna'piarin. A'naya a'naya ninanoro'saquè Quisoso imapisopita achinicancana'piarin. Achinicancanpachina, noya noya imasapi.

Aporosè Ipiquoè pènèntèrinso'

²⁴ Naporo' tahuèri'sa' a'na cotio quèmapi Ipiquoè pa'nin, Aporosè itopiso'. Aricantriaquè nasitèrin. Noyá nitotèrin a'chinacaso'. Yosè quiricanèn iráca ninshitopisonta' noya nitotèrin.

²⁵ Sinioro iranèn anitotopi ni'ton, a'ninquèchin nanamèn a'chintarin. Ya'ipi cancanèn quèran a'chinin. Quisoso naporinso' no'tèquèn a'chinaponahuè', Coansha aporintèrinsoráchin nitotèrin.

²⁶ Cotioro'sa' niyontonpiso pèiquè ya'conahuaton, chiniquèn cancantaton, a'chinpirinhuè'. Pirisira, Aquiro, inapitari natanahuatona': "Co ya'ipi Quisoso nanamèn nitochátèrarinhuè'," ta'tona', pèinènuè quèpapi. Inaquè ya'ipi Quisoso nanamèn a'chintopi no'tèquèn nitotaton, Yosè iranèn pa'tacaso marè'. Ina natanahuaton, natèrin.

²⁷ Ina quèran Acaya parti yapa'sarin a'chinacaso marè'. "Acaya parti a'chinchí, topirahuè'," topachina: "Noya iyasha. Noya paquè'," itopi Quisoso imapisopitari. Naporahuatona', quírca ninshitopi quètontacaiso marè'. "Thuata, iyaro'sa'. Aporosè huè'pachin, noya nontoco'. Inanta' Quisoso imarin ni'ton, noya natanco'," itopi ninshitatona'. Quírca ma'patahuaton, Acaya parti pa'nin. Inaquè Quisoso imapisopita quènanconin. Yosèri catahuarin ni'ton, Quisoso imapi. Inapita quènanconahuaton, noya a'chintaton, achinicancanarin.

²⁸ Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosè quiricanèn a'chinárin. "Iráca quèran huarè' Cristo o'macaso' ninopi. Iporaso' nani o'marin. Inaso' Quisoso," tènin. Quírcanèn ninontotèrin. Noya noya a'chinin ni'ton, cotioro'sa' co nanitopihuè': "Nonpiánin" ta'caiso'.

19

Ipiquoè Paono a'chininso'

¹ Aporosè Corintoquè ya'huaso', Paono huancoro ira pa'tahuaton, Ipiquoè canconin. Inaquè na'amiáchin imapisopita quènanconin.

² —Quisoso natèhuatamara, ¿Ispirito Santo ya'coancantèrinquèma' ti? itèrin.

—Co Ispirito Santo nohuítèraihuè'. Co ina a'chintèrinacoihuè', itopi.

³ —¿Ma'ta' natèhuatamara aporihuanama? itèrin.

—Coansha pènèntèrinso' natètoi, aporihuanai, itopi.

⁴ —Coanshaso pènèntèrin co noyahuè' yonquippisopita naniantacaiso marè'. Ina quèran aporintèrin. Nipirinhuè', co inasáchin sha'huirinuè'. "Ca piquèran a'na quèmapi huè'sarin, Yosèri a'paimarinso'. Ina imaco'," itèrin anta'. Napoaton Quisoso imaco', itèrin Paonori.

⁵ Ina natanahuatona': "Sinioro Quisoso imasarai. Ina natèraí huachi," ta'tona', aporihuanpi.

⁶ Ina quèran Paonori sè'huamotohuachina, Ispirito Santori ya'coancantimarin. Ina nohuanton, nisha nisha nananquè nonpi. Co nitotopirinahuè', a'naroáchin nonpi anta'. Naporahuaton, Ispirito Santori catahuarin Yosèri anitotèrinso sha'huicaiso marè'.

⁷ Shonca catoya'pi pochín napopi.

⁸ Hua'qui' inaquè Paono ya'huèrin. Cara yoqui pochín cotioro'sa' a'chintárin. Nani simana niyontonpiso pèiquè pa'nin. Co tè'huatonhuè', a'chintárin. "Yosè yahua'anèntèrinquèma'. Ina marè' Quisoso a'paimarin. Ina imaco'," itarin.

⁹ A'naquènsa nipirinhuè' co natantochináchinhuè' cancantatona', co yanatèpihuè'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, no'huítopi. No'huítatona', —Co Quisoso nanamèn imacaso' ya'huèrinhuè', toconpi. Napoaton Paonori patèrin. Quisoso imapisopita quèparahuaton, iscoira pèiquè pa'nin. Tirano a'chininquè paaton, nani tahuèri a'chintárin.

¹⁰ Cato' pi'ipi inaquè ya'huaton, a'chinin. Sinioro nanamèn ya'ipi Asia parti nahuinin. Cotioro'sa' natantopi. Na'a nisha piyapi'santa' natantopi.

¹¹ Yosè nohuanton, Paono nani ma'sha nanitaparín. Cania'piro'sa' sè'huahuachina, a'naroáchin noyatonpi.

¹² Panionèn, a'morinso', inapita tēranta' quēparahuatona', cania'piro'sa' quētonpachinara, a'naroáchin noyatonpi. Sopairo'santa' pipipi.

¹³⁻¹⁴ A'naquèn cotioro'santa', sopairo'sa' yaa'papi. Paono nicatona', yanonanpi. A'naquènso' Isipo corto hua'an hui'ninpita napopi. Canchisè hui'ninpita chachin napopi. Co Quisoso imaponaraihuè', sopairi ya'coancantērinso' itapona': "Quisoso nanan quētērincoi ni'ton, a'paarainquèn. Ina nanamèn Paononta' a'chinarin. Napoaton pipiquè huachi," itopirinahuè'.

¹⁵ sopairi a'panirin: "Quisoso nohuitērahuè. Paononta' nohuitērahuè'. Canpitaso napoaponahuè', co nohuitēranquēmahuè'," itērin.

¹⁶ Ina toshuaton, quēmapi hua'yantērinsoari pashita'parin Inapotaton, canchisēya'pi chachin manin. Chiniquèn ahuēaton, pè'shara'piarin. A'naya'piáchin niponahuè', canchisēya'pi minsērin. A'mopisonta' oshato oshatotērin. I'nanpirapi ta'api.

¹⁷ Ya'ipi ninanoquè nahuinin. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', inapita natanahuatona', pa'yanpi. "Sinioro Quisoso chini chiniquèn nanantērin," topi.

¹⁸ Ina quēran na'amiáchin Quisoso imapisopita huè'pi. "Quiyanta' pēnotopiraihuè'. Co noyahuè' ninaiso' a'poarai," itopi.

¹⁹ A'naquènso' pēnoton quirica ya'huētopi. Inapita a'porahuatona', quētapi ahuiquitacaso marè'. Na'a piyapi'sa' nicasoi', ahuiquitopi. Pa'tērinso' pichihuachinara: "A'natérápo shonca huaranca coriqui prata quēran nininso' pa'tērin," topi.

²⁰ Pēnotono'santa' pēnotopiso' a'porahuatona', cancanēna quēran huarè' imasapi ni'ton, Sinioro nanamèn ya'ipi parti nahuinin. Na'con na'con imasapi.

²¹ Ina quēran Paono yonquirin a'napita imapisopita ni'coantacaso marè': "Masitonia parti ni'coantarahuè. Acaya partinta' nisha nisha ninanoquè imapisopita niantarahuè. Nani pēnēantahuato, Quirosarinquè paantarahuè. Ina quēran Nomaquè'pa' paca'huaso' ya'huērin," tēnin.

²² Timotio, Irasito, inapitari inaquè catahuapirinahuè', Paonori a'parin Masitonia parti imapisopita a'chintacaso marè'. Inaso nipirinhuè', hua'quimiachin Asia parti quēparitantarín.

Artimisa moshapiso'

²³ Naporo' na'a piyapi'sa' Sinioro imasapi ni'ton, mamanshi moshana'piro'sa' no' huitopi.

²⁴ Inaquè moshapiso' Artimisa itopi. Na'a mamanshi nina'piro'sa' ya'huēpi. Mamanshi pēia'huaro'sa' prata quēran nonanpi. Ina pa'anatona', na'con canapi. A'nara' Timitirio itopi.

²⁵ Inari ya'ipi piyapinēnpita ayontonin. A'napita ma'sha nina'piro'santa' amatērin. Ya'ipi niyontonpachinara, itapon: "Ni'co, iyaro'sa'. Mamanshi ninēhua quēran na'con canarēhua'.

²⁶ Paonoso nipirinhuè' isēquè huēcaton, pēnēntarin. 'A'naíchin Yosè ya'huērin. Piyapi'sari nipiso' co inaso' Yoséhuè', tosarín, natanama' canpitanta'. Ya'ipi Asia partinta' nahuinin. Na'a piyapi'sa' natanahuatona', natēpi. Natētona', mamanshi a'popi.

²⁷ Napohuachina', co huachi noya ni'sarinēnpoahuè'. Co onpopinchin canarihuahuè'. Artimisaonta' naniantapi. Inaso' chini chiniquèn nanantērin. Ya'ipi asiaro'sa' moshapiso'. Ya'ipi parti quēran nohuitopi. Aquētè chachin Paono natēhuachina', co huachi moshato pēiquè huè'sapihuè'. Artimisa nōya nipirinhuè', co huachi moshaapihuè'," itērin.

²⁸ Natanahuatona', Paono chiniquèn no'huipi. "¡Ma noyacha Artimisasiyo' paya! Ina chinotērahuaso'," tosapí chiniquèn nonatona'.

²⁹ Ina quēran ya'ipi piyapi'sa' noncaropi. No'huitatona', Paono ca'taninsopita mapi, Acayo, Aristarico inapita itopiso'. Inapitaso' masitoniaro'sa'. Chiniquèn masahuatona', huēntēntērahuatona', niyontonpiso' i'iratēquè quēpapi.

³⁰ Paononta' piyapi'sa' nontapon yapa'pirinhuè', Quisoso imapisopitari to'shitēatona', ya'copipi. "Ama paquēssohuè'," itopi.

³¹ A'naquèn Asia parti hua'ano'santa' Paono amiconēnpita ni'ton, nanan a'patopi. "Ama niyontonpiso' i'iratēquè pa'insohuè'," itopi.

³² Piyapi'saso' noncaroápi. Nisha nisha nonsápi. Na'con na'con piyapi'sa' co nitotatonaraihuè', "¿ma'marēcha niyontonēhua' nicaya?" topi.

³³ Ina quēran cotio hua'ano'saso', Aricantro itopiso' camaipi piyapi'sa' nontacaso marè'. Napoaton huancánachin huanirahuaton, anquirarin piyapi'sa' ta'tacaso marè': "Co quiya tēhuērahuè'," ta'caso' yonquipirinhuè',

³⁴ "inaso' cotio quēmapi," ta'tona', co yanatanpihuè'.

“¡Ma noyacha Artimisasiyo paya! Ina chinotërëhuaso!” tosapi chiniquën nonatona'. Cato' ora pochin naporápi.

³⁵ Parisi quëran ninshitona'pi hua'ani atonirin. Atonirahuaton, itapon: “Tëhuënchachin iyaro'sa, Artimisasiyo' chini chiniquën nanantërin. Inaso ya'ipiya quëran nitotopi. Iráca inápa quëran anotimarin. Iso ninanonënpoaquë chachin anotimarin ni'ton, canpoari a'pairëhua'.

³⁶ Ya'ipiya nitotopi ni'ton, ama huachi no'huitocoso'huë'. Ama topinan quëran ahuëtocoso'huë'.

³⁷ Isopita quëmapi'sa' quëpiramahuë'. Co Artimisa sha'huirapipihuë'. Co moshato pëiquë ihuatopihuë'.

³⁸ Timitirio, mamanshi nina'piro'sa', inapitari yasha'huirapihuachina', coisëquë pa'ina'. Hua'ano'santa' ya'huërapí. Inaquë quëparahuatona', sha'huirapiina'.

³⁹ Aquëtë huarë' nanan ya'huëhuachin, hua'ano'sa' niyontopiquë natanco'.

⁴⁰ Ipora tahuëri topinan quëran noncaroarama'. Co manta' onpocasohuë' nipirinhüë', naporama'. Ni'cona, copirno no'huihuachinpoa'.

⁴¹ Ya'huëramaquë paco', topachina, yanquëëpi.

20

Masitonia parti, Crisia parti, inaquëpita a'chiantarinso'

¹ Piyapi'sa' nani yanquëëhuachinara, co huachi no'huitantapihuë'. Ina quëran Paono yapaantarin. Ya'ipi imapisopita amatahuaton, achinicananin. Ina quëran “Pa'sarahüë huachi,” topachina, “Osharan paquë',” itohuachinara, Masitoniaquë pa'nin.

² Masitonia parti pa'taton, pënëna'piarin achinicananacaso marë'. Inapotaton, Crisia parti canconin.

³ Inaquë cara yoqui yacapatërin. Ina quëran Siria parti yapa'pirinhüë'. Nanchaquë yaya'conaso', cotioro'sari yatëpapiso' natantërin. Napoaton co inaquë pa'ninhüë'. “Masitonia parti paantarahuë,” ta'ton, ira pa'tërin.

⁴ Na'a piyapi'sari ca'tanpi. Sopatiro (Pirro hui'nin, Piriyaquë ya'huërinso'), Aristarco, Sicono, (Tisaronicaquë ya'huëpiso'), Acayo (Tirpiquë ya'huërinso'), Timotio, Tiquico, Tropimo (Asia parti ya'huëpiso') inapita Paono ca'tanpi.

⁵ Inapitaso' quëchitërahuatona', Troasëquë ninarinacoi.

⁶ Pita tahuëri nanihuachina, Piriposë quëran pipirai. Naporor' nisha pan ca'sapi, co ahuëpocatopisohuë'. Nanchaquë ya'conahuatoí, marë pa'tërai. Anatërápo tahuëri quëran Troasëquë canconahuatoí, inapita quënanconai. Inaquë a'na simana ya'huërai.

Hui'napi inapa quëran anotërinso'

⁷ Tomio tahuëri nanihuachina, niyontonai Quisoso chiminso' yonquiatoí coshata'huaiso marë'. Naporor' Paonorí a'chintarin: “Tashiraya pa'sarai,” ta'ton, yono tashiquë huarë' a'chinin.

⁸ Inapa pë'satë' pëiquë niyontonai. Inaquë na'a nanparin orotarin.

⁹ Ana hui'napi Iotico itopiso', huintanaquë huënsëápirinhüë', Paono hua'qui' a'chinpachina, inaso huë'ëi' iquitaton, iquëtërarin quëran anotërin. Cara pa'cotë quëran anothuachina nohuararahuatona' nimapirinhüë', chiminin quënamapi.

¹⁰ Paononta nohuararahuaton, ipomarin.

—Ama pa'yancoso'huë', nanpiarin, itërin piyapi'sa'.

¹¹ Ina quëran pëiquë nanpëonantarin. Quisoso chiminso' yonquiatoí, coshatopi. Nani coshatohuachinara, ninontatona', tahuërianpitopi. Ina quëran pa'nin.

¹² Hui'napi nanpiantarinso' ya'huërinquë quëpantapi. Napoaton co sëtopihuë'. Noya cancantopi.

Miritoquë pa'naiso'

¹³ Nani Paono sha'huitërincoi: “Canpita'ton potiquë paco'. Asoquë ninataco,” itohuachincoira, pa'nai. Inaso nipirinhüë' ira pa'tërin.

¹⁴ Asoquë canconahuatoí, ninarai. Paononta' canconpachina, nanchaquë ya'conahuarincoi. Ina quëran Mitiriniquë canconai.

¹⁵ Tahuërinquë Quio notënanquë na'huërai. Ina tashiraya Samosëquë canconai. Ina huënihuaninquë Miritoquë nonshirai.

¹⁶ “Nanithuato, Quirosarinquë Pinticostisë tahuëri yana'huërahuë,” ta'ton, co Paono nohuantërinhuë' Asia parti hua'quicaso'. Napoaton manorahuatoí, co Ipiisoquë nonshirahuë'.

Ansiano'sa' Ipiisoquë ya'huëpispita pënënahuatón, patërinso'

¹⁷ Miritoquë nonshirahuaton, Ipiisoquë nanan a'parin. “Ya'ipi ansiano'sa' sha'huitëquë huë'ina',” itërin. Sha'huitonpachinara, a'naróchin huë'pi Paono nicacaiso marë'.

¹⁸ Huë'pachinara, Paonori itapon: "Iporaso' iyaro'sa' pi'pian nonchinquëma', noya natanco. Ya'n'an Asia parti canquirahuë quëran huarë' nohuítëramaco. Ya'ipi ninahuëso' ni'nama'. Ya'ipiya nitotërama'. Co caso' chiorahuë'. Nani tahuëri pënënanquëma'.

¹⁹ Quisocristoichin natëto, Yosë marë' sacatërahuë. Co a'napita nocanahuë'. 'Caso' noya noyaco,' co ténahuë'. A'na tahuëri sëtato, na'nërahuë. Cotioro'sa' na'con chinotërinaco tëpainacoso marë'. Chiniquën aparisitërinaco.

²⁰ Napotopirinacohuë', ahuatato pënënanquëma'. Co tē'huato, ta'tërahuë'. Quisoso nanamën no'tëquën sha'huitëranquëma' noya imacamaso marë'. Niyontonpatamara, a'chintëranquëma'. Naporahuaton, a'naya a'naya pëinëmaquënta' paato, a'chintantaranquëma'.

²¹ Co cotioro'sarächin pënënahuë'. Cricoro'santa' pënënahuë. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Sinioro Quisoso natëco huachi. Inasáchin anoyacancantërinpoaso', itëranquëma'. Ya'ipinquëma' a'chintëranquëma'.

²² Iporaso nipirinhüë' Ispirito Santo natëto, Quirosarinquë pa'sarahuë. Ma'sona onpotaponaco nimara, co caso' nitotërahuë'.

²³ Nisha nisha ninanoro'saquë pa'patora, Ispirito Santo nohuanton, sha'huitëra'piarinaco: 'Quirosarinquë pa'patan, tashinan pëiquë po'moarinënquën, chiniquën aparisitarinënquën, itërinaco.

²⁴ Yatëpapirinacohuënta', co caso' tē'huatërahuë'. Co ina yonquirahuë'. Sinioro Quisoso natëa'huasoáchin cancantërahuë. Iráca ina sha'huitërinco a'china'huaso marë'. 'Yosëri ya'ipi piyapi nosoroaton, anoyacancantacaso' nohuantërin. Ina noya nanan chachin a'chintonquë', itërinaco. Napoaton paato, a'chintárahüë. Co chimina'huaso' tē'huatërahuë'.

²⁵ Hua'qui' ya'huëramaquë pa'sápato, Yosë hua'anëntërinpoaso' a'chintopiranquëmahuë', apira pa'sarahuë huachi. Co huachi quënanaramacohuë'.

²⁶⁻²⁷ Ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' nani sha'huitëranquëma'. Napoaton no'tëquën itëranquëma'. Insosona co natëhuachinahuë', ina marë' co Yosë ana'intarincohuë'. Inahuara tēhuënénaquë nina'itapi.

²⁸ Canpitanta' ni'cona pi'pian tëranta' Yosë naniantotama'. Quisoso imapisopitanta' noya ni'co'. Ispirito Santo nani acoringuëma' hua'anën pochin nicacamaso marë'. Inapitanta' Yosë huëntonëquë ya'conpi. Quisoso chiminaton, aya'coninpoa'.

²⁹ Nani pa'pato, co noyahuë' quëmapi'sa' huë'sapi. Canoniri ma'sha maninso pochachin yaocoiarinënguëma'. Pa'sápato, anishacancantapi. Co nosoroarinënguëmahuë'. Ina nani nitotërahuë'.

³⁰ A'naquëonta' Quisoso imaponaraihuë', a'porahuatona', nisha a'chinapona'. Yanonpintarinënguëma'. Inahua' imacamaso marë' napotarinënguëma'.

³¹ Napoaton iyaro'sa', ni'cona nonpintochinënguëma'. Cara pi'ipi catahuaranquëma'. Tahuërirë chachin, tashirë chachin pënënanquëma'. Na'con nosororranquëma' ni'ton, na'nëto, a'naya a'nayanquëma' pënënanquëma'. Ina yonquiatoma', nipënëco', nicatahuaco'.

³² Pa'pato, Yosë noya a'painquëma'. Quiricanën quëran nontarinquëma'. Ina quëran nosororinpoaso' anitotarinpoa'. Ina natëhuatama', achinicananarinquëma'. Oshaquëran noya noya cancantarama'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, anoyacancantërinpoa'. Ina nohuanton, a'na tahuëri ya'ipi sha'huitërinpoaso' noya acotarinpoo'.

³³ A'chintohuatënguëmara, co aquëtë' coriqui yonquirahuë'. A'na piyapi coriquinën co nohuantaparahuë'. Co a'mopiso tëranta' noyapatërahuë'.

³⁴ Caora sacatonëhuë quëran coshatërahuë, ma'sha pahuantërinco'so' pa'anahuë. Ca'tanincosopitanta' quëtërahuë. Ina nitotërama'.

³⁵ Canpitanta' nonanco. Sacatatoma', pahuantërinso' ma'sha quëtoco'. Sinioro Quisoso noninso' yonquico'. 'A'napita ma'sha topinan quëtohuachinquëma', noya cancantërama'. Nipirinhüë', canpitarinta' nosoroatoma', topinan quëtohuatama', noya noya cancantarama', ténin Quisoso,' itërin Paonori.

³⁶ Ina tosahuaton, inapitarë chachin isonin. Napohuachinara, Yosë nontërin inapita catahuacaso marë'.

³⁷ Naporo' ya'ipiya sëtato, na'nëpi. Paono iporahuatona', apinopi.

³⁸ "Co huachi quënanaramacohuë'," téninso marë' na'con sëtopi. Ina quëran nanchaquë huarë' imapi.

21

Co tē'huatonahuë', Quirosarinquë paantarinso'

¹ Imapisopita nani nontahuato, panca nanchaquë pipirai. Cosëquë no'tëërai. Tahuëririnque Notasëquë canconai. Ina quëran Pataraquë canconahuato, nonshirai.

² Inaquë a'na nancha quënancoantarai, Pinisia parti yapa'sarinso'. Inaquë ya'conahuatoi, paantarai.

³ Chipri so'ton notërahuaatoi, ahuënan quëran na'huëtërai. Pa'sahuatoi, Siria parti canconai. Tiroquë ma'sha oshicaso' ni'ton, inaquë nonshirai.

⁴ Quisoso imapisopita quënanconahuatoi, inaquë a'na simana pochin yacapatonai. Ispirito Santo nohuanton, Paono pënëmpi: "Ama Quirosarinquë paquësohuë', aparisitochinën," itopirinahuë'.

⁵ Simana nanihuachina, paantarai. Yapa'patëira, ninano yonsanquë huarë' imarinacoi. Sa'inarë chachin, hui'ninpitare chachin ca'taninacoi. Nonshinanquë isonconahuatoi, Yosë nontërai.

⁶ Ina quëran imapisopita nontahuatoi, nanchaquë ya'coantarai. Ya'huëhuano'saso nipirinhaüë' ya'huëpi'pa' paantapi.

⁷ Tiro quëran pipirahuatoi, Torimaitaquë canconai. Imapisopita nontahuatoi, a'na tahuërirai' i'huatonai.

⁸ Tahuëririnquë pipiantarahuaatoi, Sisariaquë canconai. Inaquë nonshirahuatoi, Pinipi pëinënquë yacapatonai. Inaso' iráca Quirosarinquë acopi ca'tano'sa' catahuacaso marë'. Canchisëya'pi acohuachinara, inanta' acopi. Iporaso huachi noya nanan sha'huirárin.

⁹ Catapini hui'ninpipta ya'huëtërin. Nano'sa' niponaraihuë', co so'yapihuë'. Ispirito Santori catahuarin Yosëri anitotërinso sha'huicaíso'.

¹⁰ Inaquë hua'quimiáchin ya'huasocoi, a'na pënëntona'pi Cotia parti quëran o'marin, Acapo itopiso'.

¹¹ Huë'sahuaton, Paono sintoronën ocoirahuaton, inaora tanpaquën nantënë chachin nitonporin.

—Ispirito Santo nohuanton iyasha, ninorahuë. Quirosarinquë pa'patan, sintoronënquë nitonporahuëso pochachin cotioro'sa' tonpoarinënquën. Nisha piyapi'saquë yo'coaninënquën ana'intinënquënso marë', itërin.

¹² Natanahuatoi: "Ama Quirosarinquë paquësohuë'," itopiraihuë'. Inaquë ya'huëpisopitarinta' inachachin napotopirinahuë', co yanatërincoihuë'.

¹³ —¿Onpoatonta' na'nëtoma' asëtaramaco? Ama huachi na'nëcosohuë'. Inatohua' pa'pato, yatonpoarinaco. Nipirinhaüë', yapa'sarahuë'. Sinioro Quisoso imarahuëso marë' yatëpapirinacohuënta', pa'sarahuë', itërincoi.

¹⁴ Hua'qui' nontopiraihuë', inachachin yonquirin ni'ton:

—Noyahua'. Sinioro nohuantohuachin, paquë nipachin, itërai.

¹⁵ Ina quëran ma'shanëhuëpita taparahuaatoi, Quirosarinquë paantarai.

¹⁶ Pa'patoira, a'naquën imapisopita ca'taninacoi. Mason pëinënquë quëparinacoi yacapa'ta'huaiso marë'. Inaso' Chipri quëran huë'nin, iráca imarinso'.

Santiago nontërinso'

¹⁷ Quirosarinquë canconpatoira, imapisopita nóya nontërinacoi. Huë'naiso marë' noya cancantopi.

¹⁸ Tahuëririnquë Paono pa'nin Santiago nicapon. Quiyanta' pa'nai. Ya'ipi ansiano'sa' inaquë nani niyontonpi.

¹⁹ "Huë'cama, iyaro'sa'," itahuaton, Paonori itantapon: "Nani hua'qui' Quisocristo nanamën a'chinahuë. Nisha piyapi'sa' a'chintëra'piarahuë. Yosë catahuarincoi ni'ton, noya natanatona', na'a imasapi huachi," itërin. Ya'ipi a'chininso' sha'huëtërin.

²⁰ Natanahuatona', "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, nisha piyapi'santa' imasapi paya," topi a'naya a'naya. Ina quëran itantapi:

—Noya iyasha nipirinhaüë', isëquë na'a huaranca cotioro'sa' Quisoso imaponaraihuë', Moisésë iráca pënëntërinso' yanatëpi anta'. "Inanta' natëcaso' ya'huërin," topi.

²¹ Inapitaso' nonpin nanan natantopi. "Paono nisha piyapi'sa' ya'huërinquë paaton, cotioro'sa' inaquë ya'huëpisopita nisha a'chintërin. Moisésë pënëntërinso' a'poco'. Ama huachi hui'namapita marca acotocosohuë', tënin Paono pënëntaton. Co nohuantërinhuë' iráca napopiso' natëcaíso'," topi, natantopi.

²² ¿Ma'ta' iporaso' onpoa'ahua' nonpintopiso' ama natëcaíso marë'huë'? Huë'nanso' onpopi-onta' piyapi'sa' nitotapona'.

²³ Nani yonquirai ni'ton, natancoi sha'huichinquën ma'sona nicamaso'. Catapini quëmapi'sa' isëquë ya'huëpi. Nani Yosë nontopi ma'sha nicacaiso'.

²⁴ Inapita quëparahuaton, catahuaquë' iráca pënëntërinso' natëcaíso marë'. Yosë chinotopiso pëiquë quëparahuaton, pahuërapitëquë' ma'sha Yosë marë' tëpacaiso'. Ina quëran niya'irapi. Inapotohuaton, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinënquën. "Paononta' Moisésë pënëntërinso' natërin. Nonpin nanan natantërhua'," tosapí.

²⁵ Nisha piyapi'saso nipirinhue' nani ninshitërai. "Quisocristo imapatama', co ya'ipi iráca pënëntërinso' natëcamaso' ya'huërinhuë'. Isoíchin sha'huichinquëma' ama nicacamaso marëhuë'. A'naquën ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha tananpitoco'. Naporahuaton, a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huënainën noya inquipirinhue', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohue'. Naporahuaton, ama monshihuanacosohue'. Cotioro'sacoi pënëntëraisoi' na'con ya'huëpirinhue', inaíchin natëcamaso' ya'huërin," tënai, nisha piyapi'sa' ninshitatoí, itërin Santiacori.

Paono mapiso'

²⁶ Itohuachina, "Noyahua'. Napo'i nipachin," itërin Paonori. Tahuëririnquë catapiniya'pi quëparin. Iráca pënëntërinso' natërahuatona', Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpi. Ya'conahuatona', corto hua'an sha'huitopi: "Canchisë tahuëri huë'sápoi Yosë camaitërinso' natëtoi oshanëhuëi inquica'huaiso marë'. Tahuëri nanihuachin, ma'sha quësarai canpitari tëpatoma' ahuiquitamaso marë'," itopi.

²⁷ Canchisë tahuëri nanirihuachina, Yosë chinotopiso pëiquë paantapi. Inaquë a'naquën cotioro'sa Asia parti quëran huë'pisopitari quënanpi. Paono quënanahuatona', mapi. Ya'ipi piyapi'sa' ano'huitopi.

²⁸ "¡Huëco' iyaro'sa' catahuacoí! Iso quëmapi ya'ipi parti paaton, nisha a'chinarin. 'Cotioro'saso' co no'tëquën a'chinpihuë'. Moisésë pënëntërinso' a'poco',' tënin. Naporahuaton, Yosë chinotopiso pëi' co huachi noya ni'ninhue'. Ni'cochi. Crico piyapi'sa' isëquë chachin ichiya'conin ni'ton, Yosë pëinën tapiarin. Co inapitaso' ya'conacasohue' nipirinhue'," toconpi.

²⁹ I'hua Paonori Toropimo quëparahuaton, ninano' pa'tërin, cotioro'sari quënanpi. Iposquë ya'huërin ni'ton, Crico piyapi'inaso'. "Nisha piyapi' nipirinhue', Yosë chinotopiso pëiquë ichiya'conin," tëcatona napopi.

³⁰ Natanahuatona', notohuaro' piyapi'sa' no'huitopi. Yosë chinotopiso pëiquë ta'arahuatona', Paono mapi. Masahuatona', ocoicaiso marë' ohuararachinpi. Nani ocoihuachinara, ya'coana oncotopi.

³¹ Paono yatëparapiso', capitan hua'anso' natantërin. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita yaniahuërapí, natantërin.

³² Natantahuaton, sontaro'sa', capitano'sa', inapita amatahuaton, quëparin. Ta'arahuatona', piyapi'sa' niyontonpiguë pa'sapi. Sontaro'sa' ya'caritërahuachinara, cotioro'sari quënanahuatona', co huachi Paono ahuëpihuë'.

³³ Capitan hua'ani canconahuaton, Paono maconin. "Cato' catinaquë tonpotanpatëquë," itohuachina, a'na sontarori nitonpotanpatërin. A'na tanpain quëraonta' a'na sontarori inapotërin. Inapotohuachinara, capitanso' piyapi'sa' natanin: "¿Ma'ta' onporinso'?" tënin.

³⁴ Napoaponahuë', chiniquën nonatona', nisha nisha sha'huitopi. Noncaroapi ni'ton, co nanitërinhuë' no'tëquën natanacaso'. Napoaton: "Sontaro'sa' ya'huëpiguë quëpaco'," itërin.

³⁵⁻³⁶ Quëpahuachinara, ya'ipi piyapi'sari imasapi. "Tëpachinaco'," itërapí. Pëi' nanpënanquë canconahuatona', na'con na'con no'huitona', yaahuëpi. Napoaton sontaro'sari Paono inápaquë pitëtërahuatona', quëpapi.

No'huitona'piro'sa' nontërinso'

³⁷ Pëiquë yaya'compachinara, Paonori capitan itapon:

—Sinioro capitan, pi'pian nonchinquën topirahuë', itërin.

—¿Crico nananquë nonan ti? itërin.

—Ina nananquë mini nonahuë', itërin.

³⁸ —Iquipito piyapinquën ta'ma topirahuë'. Inaso' i'huamiáchin copirno no'huiton, catapini huaranca tirocoro'sa', inotëro parti quëparin, itërin.

³⁹ —Co inacohue'. Caso' cotio quëmapi. Tarsoquë nasitërahuë. Inaso' panca ninano', Sirisia parti ya'huërinso'. Ya'ipi piyapi'sa' nohuitopi. Isopita piyapi'sa' nonchi, topirahuë', itërin.

⁴⁰ "Inta nipachin, nontëquë'," itërin. Paono nanpënanquë huanirahuaton, anqui anquita'parin. Piyapi'sari ni'sahuatona', copica topi huachi. Napohuachinara, Paonori cotio nananquë itapon:

22

¹ "Natanco iyaro'sa', apiro'sa', pi'pian yanontëranquëma'. Caso co manta' onporahuë'," tënin.

² Cotio nananquë nonsarinso natanahuatona', aquë aquëtë ta'topi. Napohuachinara, itaantarín:

³ “Canta' iyaro'sa' cotio piyapico. Tarsoquë nasitërahuë. Sirisia parti nasitopirahuë', isëquë huëcato, hui'napitërahuë. Maistro Camariro a'chintërinco. Shimashonënpoa' pënëntërinso chachin ya'ipi a'chintërinco. Hua'huatapo quëran huarë' chiniquëen Yosë yonquirahuë. A'naya tëranta' nisha yonquihuachinara, canpita pochachin no'huirahuë.

⁴ Iraca na'a Quisoso imapisopita aparisitërahuë. Yatëparahuë. Quëmapi'sa' tonporahuato, tashinan pëiquë po'morahuë. Sanapi'sa quëran huarë' inaquë po'morahuë.

⁵ Yanitotohuatama', corto hua'an chini chiniquëen nanantërinsona' inachachin sha'huitarinquëma'. Cotio ansiano'santa' nitotopi. Inapitasa' quirica ninshitërinaco iyaro'sa' Tamascoquë ya'huëpisopita quëtona'huaso marë'. Inatohua' pa'nahuë Quisoso imapisopita maca'huaso marë'. Tonporahuato, Quirosarinquë quëmaarahuë ana'intacaiso marë', ta'to, pa'nahuë.

*Quisosori ya'notërinso' sha'huiantarinso'
(Hechos 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ Pa'sápatoi Tamascoquë ya'caritëraai. Camotëchin nisahuaso', a'naróachin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a'pintërinco.

⁷ No'paquë anotahuato, inápa quëran nontërinco'so' natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco?' itërinco.

⁸ '¿Inquënta' quëmaso' Sinioro?' itërahuë. 'Ca Quisosoco, Nasaritoquë ya'huërahuëso'. Aparisitaranco,' itërinco.

⁹ Ca'taninacosopitanta' a'pininso' ni'pi. Nipirinhüë', nontërinco'so' co natanpihuë'.

¹⁰ '¿Ma'ta' Sinioro onpo'iso'?' itërahuë. 'Huanirahuaton, ninanoquë paquë'. Inaquë a'na quëmapi sha'huitarinquëen ma'sona nicamaso', itërinco.

¹¹ Huënaráchin huënaráchin a'pintërinco ni'ton, co manta' quënantërahuë'. Napoaton ca'taninacosopita matanparahuatonaco, Tamascoquë quëparinaco.

¹² Ina ninanoquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Yosë noya chinotërinso'. Ananiasë itopi. Moisésë iraca pënëntërinso' no'tëquëen natërin. 'Inaso' noya quëmapi, topi ya'ipi cotioro'sa'.

¹³ Huëcapairahuatonco, nontüirinco. 'Iya Saono, ¡Sinioro nohuanton, noya ni'tantaquë!' itërinco. Naporo chachin noya ni'taantarahuato, ina quënanahuë.

¹⁴ Ina quëran itaantarinco: 'Yosë chinotërehuaso' nani huayoninquëen nohuantërinso chachin nitomaso marë'. Ina nohuanton, Quisoso ya'notërinquëen. Noya noya inaso'. Nontërinquëenso' natanan.

¹⁵ Yosë acorinquëen ya'ipi piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Ni'nanso', natananso', inapita sha'huieran. Ina marë' ya'notërinquëen.

¹⁶ Napoaton ama hua'quiquësohuë'. Apiramiáchin huaniquë'. "Quisoso imasarahuë huachi," ta'ton, aporihuanquë'. Ina nontohuatan, oshanën inquitaringuëen,' itërinco.

Nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë' a'parinso'

¹⁷ Ina quëran Quirosarinquë paantahuatëra, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nahuë. Inaquë Yosë nontasoco, hua'narëso pochin ni'nahuë.

¹⁸ Quisoso nontaantarinco. 'Manorahuaton, Quirosarin quëran pipiquë'. Ca nanamëhuë sha'huihuatan, co natëarinënguënhüë', itërinco.

¹⁹ 'Inapita Sinioro nohuitërinaco. A'na parti a'na parti paato, ya'ipi niyontopiso pëiro'saquë ya'conahuë. Inaquë imarinënguënsopita ahuërahuë. Tashinan pëiquë po'morahuë.

²⁰ Istipan quëma nanamën a'chininso marë' tëpahuachinara, canta' ni'nahuë. "Tëpaco," itërahuë carinta'. Tëpatona'piro'sa' a'mopiso' ocoirahuatona', quëtërinaco, a'pairahuë. Ya'ipiya nohuitërinaco,' itërahuë.

²¹ 'Ina nipirinhüë', paquë'. Aquë yaa'paranquëen nisha piyapi'sa' a'chintamaso marë'; itërinco. Napoaton nisha piyapi'sa' a'chintarahuë," ténin Paono.

Capitan hua'ani maninso'

²² Piyapi'sa' noya natanapirinhüë'. "Nisha piyapi'sa' a'chintarahuë," topachina, no'huitaantapi.

"Tëpachinaco'. ¡Pa'pi co noya quëmapihuë'! ¡Chiminchina'in!" itopi.

²³ Chiniquëen nonsapi. No'huitatona', a'mopiso' pa'tan pa'tantahuatona', inápaquë mo'shiquëpita pa'satapi. Chiniquëen no'huitoahuachinara, cotioro'sa' inachintopiso'.

²⁴ Capitan hua'ani ni'sahuaton, sontaro'sa itapon: "Sontaro'sanpoa ya'huërehuahuë quëparahuatoma', huihuico'. Ma'marësona no'huipiso', sha'huichinpoa,'" itërin.

²⁵ Inaquë quëparahuatona', tonpopi huihuicaíso marë'. Tonpopirinhüë', capitan inaquë huaniarin ni'ton, Paonori itapon:

—Caso' Noma piyapico nipirahuë', yahuihuiramaco. Co napotamacoso ya'huërinhuë'. Co coisë nitotopirinhüë', ¿yahuihuiramaco tí? itërin Paonori.

²⁶ Ina natanahuaton, capitan hua'an sha'huitapon pa'nin.

—¿Ma'ta' ipora onpoapon? Paso' quëmapi Noma piyapi nipirinhue', yahuihuitëran. Ni'quëna copirno no' huihuachinquën, itërin.

²⁷ Napotohuachina, capitan hua'ani huëcapairahuaton:

—¿Quëmaso' Noma piyapinquën ti? itiirin.

—Inaco mini, itërin Paonori.

²⁸ —Na'con pahuëretato, Noma piyapi ya'conahuë, itërin capitan hua'ani.

—Caso nipirinhue' nasitërahuë quëran huarë' Noma piyapico. Tatahuë Noma piyapi ni'ton, canta' inapochachin ninahuë, tënin Paono.

²⁹ Ina natanahuatona', co huachi huihuipihuë'. Capitan hua'aonta' pa'yanaton, të'huarin. Noma piyapi nipirinhue', catinaquë tonporinso marë' copirno të'huatërin.

Cotio hua'ano'sa' Paonori sha'huitërinso'

³⁰ Tahuëririnquë capitan hua'ani yanantërin. “¿Ma'marëta' cotioro'sari sha'huirapi?” ta'ton, sontaro'sa' sha'huitërin Paono ocoicaiso marë'. Naporahuaton, ya'ipi cotio hua'ano'sa' amatërin. Corto hua'ano'sa' chini chiniquën nanantopisonta' amatërin. Nani niyontopachinara, inaquë Paono quëparin natanacaiso marë'.

23

¹ Paono ya'conahuaton, hua'ano'sa' notëërahuaton, itapon:

—Ipora iyaro'sa' pi'pian nonchinquëma' natanco. Hua'huatapo quëran huarë' noya ninahuë. Yosë ni'sárinco, co manta' onporahuë', itërin.

² Naporo tahuëri'sa' Ananiasë itopiso', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' nisarin. Inari huanipapisopita itapon:

—Ahuëananco', itërin. Napohuachina, huaniparinsoari ahuëananin. Napotohuachina, Paonori itapon:

³ —Quëmaso' nonpintëinquën. ¡Yosë ahuëarinquën quëmanta! “Moisësë pënëntërinso' natëto, ana'ntarahue,” taponahuë', ¿onpoatonta' sha'huitëran ahuëincoso'? Moisësë chachin pënëninpoa' ama topinan quëran piyapi ahuëcaso marëhuë', itërin.

⁴ —Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' nipirinhue', ¿no'huiton, nonapiran ti? itopi.

⁵ —Co'chi iyaro'sa' nohuitorahuë', naporahuë paya. Tëhuëenchachin Yosë quiricanën quëran pënëninpoa'. “Co hua'anënpoa' nonapicaso' ya'huërinhuë',” tënin, itërin Paonori.

⁶ Cotio hua'ano'sa' huë'pisopita co napopianachin yonquipihuë'. Patoma satorio'sa', patomaso', parisioro'sa'. Ina yonquiaton, Paonori itantarin:

—Caso' iyaro'sa', Parisioco. Shimashonëhuëpitanta' parisioro'sa' chachin. “Yosë ananpitaantarinpoa',” tënahue'so marë' isopita sha'huirapirinaco, itërin.

⁷ Ina natanahuatona', parisioro'sa', satorio'sa', inahua capini nino'huipi. Nisha nisha yonquipi.

⁸ Satorio'saso' co natëtona'piro'sahuë'. “Co Yosë ananpitaantarinpoahuë'. Co hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoahuë'. Co anquëniro'sa' tëranta' ya'huëpihuë',” toconpi. Parisioro'saso' nipirinhue' natëpi. “Hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, Yosë ananpitaantarinpoa'. Anquëniro'santa' ya'huërin,” topi.

⁹ Napoaton ninontatona', noncaroapi. Parisio maistro'sa' huanirahuatona', chiniquën nonpi.

—Iso quëmapiso' noya, tënai. Co manta' onporinhue'. Anquëni noninso' natamara. Hua'ani a'na nontomara, tënin a'naquën. Napohuachinara, satorio'sa' no'huítopi.

¹⁰ Chiniquën nino'huítona', niahuërapí. Napoaton capitan hua'ani sontaro'sa' camairin.

—Maconco' tëpahuchina', itërin. Napotohuachina, sontaro'sa' pa'pi. Paono osëreconahuatona', sontaro'sa' ya'huëpiquë quëpaantapi.

¹¹ Naporo' tashi' Siniorori ya'notimarahuaton, Paono itapon: “¡Ama të'huatonhuë', chiniquën cancantëquë! Quirosarinquë nanamëhuë nani sha'huiran. Inapochachin Nomaquënta' paaton, sha'huiantamaso' ya'huërin,” itërin.

Paono yatëpapiso'

¹² Tahuëririnquë a'naquën cotioro'sa' chinotopi Paono tēpacaiso'. “Ama huachi ca'ahuasohuë'. Ama o'ahuasohuë'. Paono tēpaquë huarë' ca'ahua'. Co tēparihuarahuë' ca'patëhua', Yosë ana'inchinpoa',” nitopi.

¹³ Catapini shoncaya'pi pochin napopi.

¹⁴ Naporahuatona', paatona', cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita nontopi.

—Nani huachi anoyatërai. Co huachi coshataraihuë'. Paono tēpaquë huarë' coshataantari. Yoscoarë' tēpaarai, tēnai.

¹⁵ Napoaton capitan hua'an sha'huitoco' Paono quënta'in. "Tashiraya yanontantaraí no'téquën nitota'huaiso marë'," itoco'. Quiyaso nipirinhüë' na'pitatoí, ninaarai. Ya'caritohuachin, a'naroáchin masahuatoí, tēpaarai, itopi.

¹⁶ Paono apia'huainso nipirinhüë', yatēpapiso' natantërin. Inaso', oshin hua'huin. Natan-tahuaton, sontaro'sa' ya'huëpique paaton, Paono sha'huitërin.

¹⁷ Sha'huitohuachina, a'na capitan amatërin.

—Iso hui'napi hua'anënuquë quëpaquë' nanan sha'huichin, itërin.

¹⁸ Napohuachina, hua'anënuquë quëparahuaton, itonin:

—Sontaro'sa' ya'huëpique Paono amatërinco. "Iso hui'napi hua'anënuquë quëpaquë' nanan sha'huichin," itërinco ni'ton, quënahüë, itërin.

¹⁹ Capitan hua'ani matanparahuaton, amashamiachin quëparin ama piyapi'sari natanacaiso marëhuë'.

—¿Ma'ta' yasha'huitërancoso?' itërin.

²⁰ —Cotio hua'ano'sa' nani chinotopi Paono amatacaiso marë'. "Tashiraya Paono quënantaquë' nontanta'ii. Naporinso', aquëtë huarë' yanitotërai," itarinënuquën.

²¹ Nipirinhüë', ama natëquësohüë'. Catapini shonca na'con piyapi'sari chinotopi tēpacaiso marë'. Po'oana quëran ninarapi tēpacaiso marë'. Co huachi coshatapihuë'. Co o'osapihuë'. Paono tēpai huarë' coshatacaiso' yonquipi. Iporaso' quëma ninarinën nohuantopiso chachin nitamaso', itërin.

²² —Sha'huitërancoso' api, ama insonta' sha'huitëquësohüë', itahuaton hui'napi a'parin.

Paono a'na parti quëpapiso'

²³ Ina quëran cato' capitano'sa' amatërin.

—Apira ma'sha tapaco' Sisariaquë pacacamaso marë'. Cato pasa sontaro'sa' sha'huitonquë' pa'ina'. Cahuarioquë pa'na'piro'santa' canchisë shonca quëpaquë'. Nansahuano'sa' cato pasa quëpaquë'. Ya'ipi tapatëquë' yayonotashirahuaso' pacacamaquëma'.

²⁴ Cato' cahuario quëpaco' Paono paacaso marë'. Noya a'pairahuatoma', hua'an Huirisë quëtonco', itërin.

²⁵ Ina quëran quirica ninshitërin hua'an quëtacaiso marë'.

²⁶ "Siniro hua'an Huirisë. ¿Noyanquën quëmanta'? Ca Craotio Nisiasëco ninshitaranquën, ni'quë'. Quëmaso' chiniquën nanantëran ni'ton, pi'pian sha'huichinquën.

²⁷ Iso quëmapi a'pataranquën, cotioro'sari mapiso'. Yatëpapirinhüë', quënanahuato, sontaro'sa' a'parahuë osërëtacaiso marë'. Inaso' Noma piyapi ni'ton, osërëtërahuë.

²⁸ ¿Ma'marëta' sha'huirapipiso?' ta'to, cotio hua'ano'saquë quëparahuë nitota'huaso marë'.

²⁹ 'Cotio pënëntërinso' co natërinhuë', toconpi. Inaichin sha'huirapipi. Co manta' onporinhüë'. Co chiminacaso' ya'huërinhuë'. Coni tashinan pëiquë tëranta' po'mocaso' ya'huërinhuë'.

³⁰ Ina quëran cotioro'sa' chinotopi tēpacaiso', natantërahuë. Napoaton a'naroáchin a'patëranquën. Cotioro'santa' nani sha'huitërahuë ya'huëranquë paatona' sha'huirapicaiso marë'. Nani huachi," itërin, ninshitaton.

³¹ Ina quëran sontaro'saso' natërahuatona', Paono quëpapi. Tashi' nipirinhüë', Antipatërisë'pa' quëpapi.

³² Tahuërinquë sontaro'saso' ya'huëpique panantapi. Cahuarioquë pa'na'piro'saichin Paono quëpapi.

³³ Sisariaquë canconahuatona', quirica hua'an quëtonpi. Paononta' yo'conpi.

³⁴ Hua'anso' quirica nontahuaton, itapon: "¿Inso partita' hua'huatëranso'?" itërin. "Sirisia parti hua'huatërahuë," itërin Paonori.

³⁵ —Sha'huirapirinënsopita canquihuachina', ya'ipiya natanarahuë, itërin. Ina toshuaton, sontaro'sa' camairin Paono quëpacaiso marë'.

—Hua'an Irotisë pëinënuquë quëparahuatoma', a'paico' ta'ahuachin, itërin.

24

Hua'an Huirisëquë sha'huirapipiso'

¹ A'natërápo tahuëri nanihuachina, corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' canquirin, Ananiasë itopiso'. A'naquën cotio ansiano'sari ca'tanpi. Nonapina'pi hua'aonta' huë'nin, Tirotoro itopiso'. Huirisë ya'huërinquë huë'sahuatona', Paono sha'huirapipi.

² Paono quëntahuachinara, Tirotorori itërin:

—Ipora siniro hua'an, pi'pian nonchinquën natanco. Ma noya quëmaso' hua'anëntërancoi. Noya yonquiaton, na'con catahuanrancoi ni'ton, sano ya'huërai.

³ Ina maré' ya'ipicoi noya ni'nainquén. “Yosparinquén,” itèrainquén. Quèmaso' tēhuénchachin chiniquéen nanantéran.

⁴ Apira pi'pisha yanontaranquén, noya natanco. Co hua'qui' nontaranquénhué'.

⁵ Iso quémapi Paono itopiso' pa'pi co noyahué', tēnai. Ya'ipi parti paaton, piyapi'sa' nisha nisha ayonquirin. A'chinpachina, cotioro'sa' nino'huipi. Ya'ipi parti naporin. Nisha imarin. Nasarinoro'sa' itopiso' imaton, na'a piyapi'sa' a'chintarin imacaiso maré'.

⁶ Yosé chinotopiso pēinta' yatapirin. Nisha piyapi'sa' inaqué ichiya'conin, co inapitaso' ya'conacasohué' nipirinhué'. Naporo' quiyari manai. [Quiya coiséquē yaquépapiraihué' ana'intacaso maré'.

⁷ Capitan hua'an Nisiasēso nipirinhué', notohuaro' sontaro'sa' quēsahuaton manin. Osèrētérincoi.

⁸ “Noma hua'an ya'huérin'pa' paatoma', sha'huirapico',” itèrincoi. Napoaton iséquē hué'nai.] No'téquén sha'huirapirai. Quémari Paono natanqué' inachachin sha'huichinquén, itèrin Tirotorai.

⁹ Cotioro'sa' hué'pisopitanta' inachachin napotopi. “No'téquén sha'huitèrinquén,” itopi.

¹⁰ Ina quéran hua'ani imirin quéran tasatèrin Paono nontacaso maré'. Napotohuachina, Paonori itèrin:

—Na'a pi'ipi sinioro hua'an quéma hua'anéntérancoi. Napoaton noya cancantato, nontaranquén.

¹¹ I'huamiáchin Quirosarinqué paantarahué Yosé chinota'huaso maré'. Shonca cato' tahuérichin nisarin pa'nahuéso'. A'napita natanpatan, inachachin sha'huitarinénquén. Co hua'quiyatèrarahué'.

¹² Yosé chinotopiso pèiqué pa'patora, co insonta' no'huirahué'. Niyontonpiso pèiquénta' noya pa'nahué. Co cachiqué tēranta' chiniquéen a'chinahué'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, co sha'huitèrahue' nino'huicaiso'.

¹³ Topinan quéran nonpinapirino. Na'con sha'huirapipirinacohué', ni'nincoso chachinso co ya'huérinhue'.

¹⁴ “Nisha imarin,” topi. Inaichin no'téquén nonpi. Tēhuénchachin Quisoso nanamén imarahué. Nipirinhue', Yosé no'téquén chinotèrahue'. Shimashonèhuépita chinotopiso chachin chinotèrahue' canta'. Ya'ipi Yosé quircanén natèrahue'. Iráca pēnèntérinso', pēnèntona'piro'sa' ninshitopiso', inapita yonquirahué.

¹⁵ “Yosé no'téquén nontèrinpoa',” ta'to natèrahue. “A'na tahuéri ya'ipi piyapi'sa' ananpitaantarahué. Noya piyapi'sa', co noya piyapi'sahué', ya'ipi ananpitaantarahué,” tēnin Yosé. Ina tahuéri caso' ninarahué. Isopitanta' ina ninarapi.

¹⁶ Napoaton nani tahuériya Yosé no'téquén yanatèrahue. Piyapi'santa' co yanonpintèrahue'.

¹⁷ Iráca Quirosarinqué ya'huépirahué'. Na'a pi'ipi a'na parti pa'nahué quéran i'huamiáchin inaqué paantarahué. Sa'ahuaro'sa' nosoroato, coriqui quèta'huaso maré' pa'nahué. Ma'sha Yosé quèta'huaso marènta' pa'nahué.

¹⁸ Iráca pēnèntérinso' natèto, Yosé chinotopiso pèiqué ya'conpirahué', co manta' onporahué'. Co piyapi'sa' ayontonahué'. Co ca nohuanto nino'huipihué'. Inaqué cotioro'sa' Asia parti ya'huépisopita quénaninaco.

¹⁹ Inapita mini iséqué hué'sahuatona', sha'huirapiitonacohué', co hué'pihué'.

²⁰ I'hua cotio hua'ano'sa' niyontonpachinara, amatèrinaco. Isopita nataninaco. Ma'sona onporahuéso' sha'huichinén.

²¹ Naporo' isoichin napotèrahue. “Yosé ananpitaantarinpoa' tēnahuéso maré' ipora sha'huirapirino,” itèrahue, tēnin Paono.

²² Ina natanahuaton:

—Noyahua'. Nani natananquén. Capitan hua'an Nisiasé o'mahuachin, iso nanan yonquiantarahuato, sha'huichinquéma', tēnin hua'an. Quisoso nanamén a'chinpiso' noya nitotaton, co aquété' yanatininhué'.

²³ Ina quéran capitan sha'huitèrin: “Paono noya a'paiqué' ama ta'ainsohué'. Nipirinhue', ama tonpoquésohué'. Nipayarinso'pita hué'pachina', noya ya'coina'. Ma'sha pahuantohuachin, quèchina',” itèrin.

²⁴ Hua'quimiáchin quéran Huirisè sa'iné chachin huéantarahuaton, Paono amataantarin. Sa'inso' cotio sanapi, Torosira itopi. Paono hué'pachina, itapon:

“Quisocristo imaranso' sha'huitocoi noya nitochii,” ithuachina, “Tēhuénchachin Quisocristo imarahue'.

²⁵ Yosé sha'huitèrinpoa' noya cancantacaso maré'. Ina catahuarinpoa' co noyahué' yonquirèhuasopita naniantacaso'. A'na tahuéri coisé pochin nicaton, ya'ipi piyapi'sa' natanarin. Co noyahué' nipisopita ana'intarin,” tēnin Paono. Napotohuachina, hua'an pa'pi pa'yanin.

—Nani huachi. Iporaso' paquë'. A'na tahuëri yanontaantahuatênquën, amataantaran-quën, itërin.

²⁶ “Paono pahuë'rëaponco pipicaso marë' nimara,” ta'ton, hua'qui quëran hua'qui quëran amataantarin nontacaso marë'. Na'aro' Paono nontopirinhüë'.

²⁷ Cato' pi'ipi nanihuachina, nisha hua'an ya'coantarin, Porsio Pisto itopiso'. Huirisëso' pipirin huachi. Pipiponahuë', co Paono ocoirinhüë'. “Cotioro'sa' no'huihuachinaco,” ta'ton, co ocoirinhüë'.

25

Hua'an Pistoquë sha'huirapiantapiso'

¹ Nasha hua'an canquirin huachi, Pisto itopiso'. Sisariaquë huëcaton, cara tahuëri i'huatërin. Ina quëran Quirosarinquë pa'nin.

² Inaquë pa'pachina, cotio hua'ano'sa', corto hua'ano'sa', inapitari Paono sha'huirapipi.

³ “Quirosarinquë quënantaquë', natanta'ii, topiraihuë',” itopi. Nani chinotopi na'pirahuatona', iraquë tēpacaiso marë'.

⁴ Napotopirinhüë', co hua'an nohuantërinhuë'.

“Inca. Co yaquëntarahüë'. Sisariaquë a'pairapi. Co hua'qui quëranhuë' inaquë canta' paantarahuë',” tēnin.

⁵ —Napoaton pa'pato, caraichin hua'anquëma' huëco' pa'ahua', tēnahuë. Paono co noy-ahuë' nipachin, inaquë sha'huirapico', itërin.

⁶ Inaquë shonca tahuëri pochin i'huatantarahuaton, Sisariaquë paantarin. Tahuëririnquë coisë shiranënuë huënsërahuaton, Paono amatërin.

⁷ Cotioro'sa' Quirosarin quëran nani o'mapi ni'ton, Paono huë'pachina, ahuanapanirahuatona', na'con sha'huirapiapi. Nisha nisha sha'huirapipirinhüë', co ni'ninso chachin ya'huërinhuë'.

⁸ Ina quëran Paonori itërin:

—Iráca quëran huarë', sinioro hua'an, noya ninahuë. Co manta' onporahuë'. Moisése pëntërinso' cotioro'sari natëhuachinara, co ina marë' no'huirahuë'. Yosë chinotopiso pëinta' co tapirahuë'. Co nisha piyapi ichiya'conahuë'. Noma copirnonta' natërahüë. Co onporonta' piyapi'sa' sha'huitërahüë' ina no'huicaiso'. Topinan quëran sha'huirapirinaco, itërin.

⁹ Noya natanpirinhüë', hua'an co nohuantërinhuë' cotioro'sari no'huicaiso' ni'ton, Paono itërin:

—¿Nohuantëran Quirosarinquë paacaso'? Inaquë sha'huirapihuachinën, cari natanpato, sha'huitaranquën, itërin.

¹⁰ —Co nohuantërahüë'. Quëmaso' Noma copirno acorinquën ni'ton, nontaranquën. Sha'huirapirinacoso' isëquë anoyatacaso' ya'huërin. Co manta' cotioro'sa' onpotërahüësohuë', nitotëran.

¹¹ Tëpatona'pi, copirno no'huina'pi, inapita tēpacaso' ya'huërin. Ina pochinco canta' naporini, tēpainacoso' nohuanchitohüë'. Nipirinhüë', nonpinapihuachinaco, co cotioro'saquë yocancoso' ya'huërinhuë', tēnahuë. Noma copirno chachin yanontarahüë. Ina nataincoso' ya'huërin, itërin Paonori.

¹² “Noma copirnosos' chini chiniquën nanantërin ni'ton, co topinan a'parëhuë',” ta'ton, coisënpita nontërin. Nani nontohuachina, Paono itantarin:

—Noma copirno chachin yanontëran ni'quëhuarë', ina ya'huërin'pa' a'paaranquën, nontonquë', itërin.

Acripa hua'an canquirinso'

¹³ Hua'quimiáchin quëran a'na hua'an chiniquën nanantërinso' canquirin, Acripa itopiso'. Sisariaquë huë'nin Pisto nicapon. A'na sanapinta' huë'nin, Pirinisa itopiso'.

¹⁴ Hua'qui' inaquë yacapatarin ni'ton, Pistori itërin:

—Tashinan péiquë a'na quëmapa ya'huërin, Paono itopiso'. Iráca Huirisëri po'morinso'.

¹⁵ I'hua Quirosarinquë ya'huasoco, cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari na'con sha'huirapipi. “Chiniquën ana'intëquë',” itërinaco.

¹⁶ Ina itohuachinacora, cari itapo: “Noma piyapicoi co topinan quëran ana'intërahüë'. Cato ya'pi ma'sha nionpotohuachinara, cato chachin coisëquë pa'sapi. Sha'huirapihuachina, a'nanta' a'panitacaso' ya'huërin. Ina quëran coisëri noya nitotaton, tēhuëna'pi no'tëquën ana'ntarin. Ina pochin Noma piyapicoiso' ninai,” itërahüë.

¹⁷ Napoaton isëquë huë'pachinara, co hua'quirahuë'. Tahuëririnquë coisë shiranënuë huënsërahuatato, Paono amatërahüë.

¹⁸ Ina quëran cotioro'sari sha'huirapipi. Panca tēhuëmara ni'ton, sha'huirapiapi, topirahuë', co ina pochin sha'huirapipihüë'.

¹⁹ “Paono co quiya pochin Yosë chinotërinhuë’. Nisha imarin. A’na quëmapi Quisoso itopiso’ chiminaponahuë’, nani nanopiantarin,” toconin, topi. Inaichin sha’huirapipi.

²⁰ Cotioro’sa’ moshapiso’ co pi’pisha tëranta’ nitotërahuë’. Napoaton Quirosarinquë yaquëpapirahuë’ aquëtë’ natanta’huaso marë’. “Inaquë sha’huirapiinën,” itopirahuë’, co nohuanterinhuë’

²¹ “Noma copirno chachin yanontarahuë. Ina nataincoso’ ya’huërin,” tënin. Napoaton tashinan pëiquë po’moantarahuë. Nanitohuato, Noma copirno nontacaso marë’ a’paarahuë, tënin Pisto.

²² —Carinta’ nata’in, tënin Acripa.

—Noyahua’. Tashiraya chachin natanaran, itërin Pistori.

²³ Tahuëririnquë Acripaso’ Pirinisarë chachin huë’pi. Noyasha nitaparahuatona’, natanacaiso pëiquë ya’conpi. Capitano’sa’, ninano’ hua’ano’sa’, inapitanta’ ya’conpi. Naporahuatona’, Paononta’ amatopi.

²⁴ Huë’pachina, Pistori itapon:

—Noya siniro hua’an huë’nana. Canpitanta’ iyaro’sa’, noya huë’nama’. Ya’ipinque’ma’ yanontaranque’ma’, natanco. Iso quëmapi ni’co’. Ma’sona onpomara. Ya’ipi cotioro’sari no’huipi. Quirosarinquë sha’huirapipi, isëquënta huëcatona’, sha’huirapipi, chiniquën nonapitona’. “Co noya quëmapihuë’. Atëpatëquë’,” itërinaco.

²⁵ Natanpirahuë’, co manta’ onporinhuë’. Co tëpacaso’ ya’huërinhuë’, ténahuë. “Noma copirno chachin yanontarahuë,” itërinco marë’ inaquë yaa’papirahuë’, co nanitërahuë’ topinan a’paca’huaso’.

²⁶ Quiricanta’ yaa’papirahuë’. Co nitotërahuë’ ma’sona onporinso’ ninshita’huaso’. “¿Ma’ta’ Noma copirno ichi?” ta’to, Paono amatërahuë natanamaso marë’. Quëmarinta’, siniro hua’an, noya natantariquë’. Nani natanpatan, catahuaco ninshichi, topirahuë’.

²⁷ Co topinan a’pacaso’ ya’huërinhuë’. Ma’sona onporinso’ ninshitahuato sha’huirapicaso’ ya’huërin, ténahuë, itërin.

26

Hua’an Acriparinta’ Paono nataninso’

¹ Ina quëran hua’an Acripari Paono itapon:

—Inta noniquë nipachin. Ma’sona onporanso’ sha’huítócoi pa’poyainquën, itërin.

Itohuachina, Paonori anquithuaton, itapon:

² “Noya siniro hua’anpa’, noya cancantato, nonchinquën natanco. Cotioro’sa’ nani na’con sha’huirapirinaco ni’ton, cari no’tëquën sha’huitaranquën.

³ Quëmaso’ cotioro’sa’ a’chininso’ noyá nitotëran. Nisha nisha inachintopiso’ ya’ipiya nitotëran. Ama no’huítatonhuë’, noya natanco.

Co’huara imashatëraponhuë’, Paono naporinso’

⁴ Hua’huatapo quëran huarë’ ya’huërahuëso’, Quirosarinquënta’ ya’huërahuëso’, inapita ya’ipi cotioro’sa’ nitotopi.

⁵ Caso’ Parisioco. Quiyaso’ cotioro’sa’ imapiso’, no’të no’tëquën natërai. Ya’ipi cotioro’sa’ nitotopi. Nohuantopi naporini, inachachin sha’huichitënënuquënhuë’.

⁶⁻⁷ Iráca shimashonënpopita nontaton, Yosëri itërin: ‘A’na tahuëri nicha’ësaranguëma’, nannimiatarama,’ itërin. Ya’ipi cotioro’sa’ ina ninapi, shonca cato’ huënton chachin ninarapi. Nani tahuëri tashirë chachin ina chinotatona’, naporapi. Canta’ ina ninarahuë. Ina marë’ siniro hua’an, cotio hua’ano’sa’ sha’huirapirinaco.

⁸ A’na tahuëri Yosë ananpitaantarinpoa’, ténai. ¿Onpoatomata’ canpitaso’ co ina yanatëramahuë? ténahuë.

Paonori Quisoso imapisopita aparisitërinso’

⁹ Canta’ iráca co Quisoso Nasaritoquë ya’huërinso’ imarahuë’. Ina imapisopitanta’ no’huirahuë. Aparisita’huaso’ ya’huërin, topirahuë’.

¹⁰ Quirosarinquë ya’huasoco, Quisoso imapisopita tashinan pëiquë po’morahuë. Cotio hua’ano’sa’ nanan quëtërinaco po’moa’huaso marë’. Yatëpahuachinara, carinta’: ‘Tëpaco,’ itërahuë.

¹¹ Niyontopiso pëiro’saquë ya’conahuato, na’aro’ aparisitërahuë. Quisoso a’pocaiso marë’ naporahuë. Chiniquën no’huító, nisha piyapi’sa’ ya’huëpiquë huarë’ paato, aparisitërahuë.

Paono ya’nan imarinso’

(Hechos 9.1-19; 22.6-16)

¹² A’na tahuëri cotio hua’ano’sa’ nanan quëtërinaco Tamascoquë paca’huaso marë’. Quisoso imapisopita maca’huaso marë’ pa’sapirahuë’,

¹³ camotëchin iratërasoco, inápa quëran chiníquën a'pintimarincoi. Pi'i quëran chini chiníquën a'pintërincoi. Huënaráchin huënaráchin ni'nahuë. Ca'tanincosopitanta' ni'pi.

¹⁴ Ya'ipicoi no'paquë anotasocoi, Quisoso nontërinco. Cotio nananquë nontërinco, natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco? Ni'quë'. Cahuario yaa'pahuatëra, nara'huaya inëshin nininguë ohuanë'. Cahuariori no'huitaton to'tahuachina, aquë aquëtë' iquitërin. Inapochachin quëmanta' no'huiranco ni'ton, aquë aquëtë' co noyahuë' cancantaran,' itërinco.

¹⁵ ¿Inquënta' quëmaso' Sinioro?' itërahuë. 'Ca Quisoso, aparisitarancoso'.

¹⁶ Iporaso nipirinuë' huaniquë'. Nani acoranquën piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Nani ni'nanco. A'na tahuëri nohuantërahuëso' a'notaranquën. Ya'ipi sha'huiráquë'.

¹⁷ Cotioro'sa' yatëpahuachinënuquën, nicha'ësaranguën. Nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë a'paaranquën. Inapitanta' yatëpahuachinënuquën, nicha'ësaranguën.

¹⁸ Nisha piyapi'santa' a'chintëquë' nanamëhuë nitochina'. Somaraya pochin cantantona', co nohuitërinacohuë'. Nanamëhuë a'chintohuatan, nohuitarinaco. Iporaso' tashi pochin cancantopi. Nohuitohuachinaco, tahuëri pochin cancantapi. Iporaso' sopai hua'ani camaihuachina, natëpi. A'na tahuëriso' Yosë natërapí. Natëtonaco, imapachinaco, oshanëna' Yosëri inquitarin. Ya'ipi natërinacosopita nasha cancan quëtarahuë. Yosë piyapinënpita chachin nisapi,' itërinco.

Paonori natërinso'

¹⁹ Napoaton, sinioro hua'an, Quisoso inápa quëran ya'notimarinco ni'ton, a'naroáchin imarahuë. Ya'ipi sha'huitohuachincora, no'tëquën natërahuë.

²⁰ Tamascoquë ya'huëpiso'ton sha'huitërahuë. Ina quëran Quirosarinquënta' sha'huiantarahuë. Ya'ipi Cotia partinta' inachachin sha'huiantarahuë. Nisha piyapi'santa' a'chintërahuë. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërétaantaco'. Tëhuëchachin imapatama', noya nisarama,' itërahuë.

²¹ Ina marë' cotioro'sa' no'huirinaco. Yosë chinotopiso pëiquë masahuatonaco, yatëpapurinacohuë',

²² Yosëso' catahuarinco, cha'ërahuë. Napoaton ipora huanta' natërahuë. Ya'ipi piyapi'sa' hua'ano'sa quëran huarë' sha'huitarahuë. Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninopiso chachin a'chinarahuë:

²³ Yosë nohuanton, Cristo chiminapon. Chiminaponahuë', Yosëri ananpitaantarín. Ina'ton nanpiantarin. Ina quëran a'chintapon tahuëri pochin cantantacaiso marë'. Co cotioro'saráchin nicha'ësarínahuë'. Nisha piyapi'santa' nicha'ësarín, topi ninshitatona',' ténin.

Hua'aonta' imacaso' Paono nohuantërinso'

²⁴ Ina pochin nontahuachina, Pistori chiníquën itërin:

—¡Paono, quëmaso' hua'yantëran! Na'con quirica nontaton hua'yantëran, itërin.

²⁵ —Co'chi sinioro hua'an hua'yantërahuë' paya. No'tëquën nonahuë. Sano yonquiato, nontaranquëma'.

²⁶ Ya'ipi sha'huitëranquëmaso' hua'an Acripa nani nitotërin. Co po'oana quëran napopi-huë'. Ya'ipi piyapi nitotopi. Inanta' nani natantërin. Napoaton co tē'huatohuë', ina nontarahuë.

²⁷ ¿Quëmanta' sinioro hua'an, pënëntona'piro'sa' ninshitopiso' natëran pa'? Natëran tēnahuë caso', itërin Paonori.

²⁸ —Pi'pian nontopirancohuë' a'naromarëáchin quëma pochin canta' Cristo ima'i, ¿topi-ranhuë' tí? itërin Acripári.

²⁹ —Pa'pi nohuantërahuë ca pochachin nicamaso'. Ya'ipinquëma' natanamacosopita ca pochachin nicamaso' nohuantopirahuë'. Catinaquëáchin tonpoinëmaso' co nohuantërahuë'. A'naroáchin imarama naporini, noya niitonhuë'. Hua'qui quëran imapatamanta', noya chachin niitonhuë', itërin Paonori.

³⁰ Ina natanahuaton, hua'an huanirin. Pisto, Pirinisa, ya'ipi inaquë huënsëpisopitarë chachin huanipi.

³¹ Pipirahuatona', inahuara capini ninontopi.

—Iso quëmapi co manta' onporínhuë'. Co tēpacaso' ya'huërinhuë'. Co tashinan pëiquë tēranta' po'mocaso' ya'huërinhuë', nitopi.

³² Ina quëran Acripári Pisto nontaton itapon:

Co Noma copirno chachin nontapon yapa'nínhuë' naporini, ocoicaso' ya'huë'itonhuë', itërin.

¹ Ina quëran Pisto yaa'parincoi. A'napita apiro'santa' yaa'parin. Noma copirno Itaria parti ya'huërin ni'ton, Noma sontaro'sa' capitan Orio itopiso' nontërin inatohua' quëpacaiso marë'. "Paono, apiro'sa', inapita quëpaco'," itohuachina, "Noyahua'. Quëpa'i nipachin," tënin.

² Inaquë panca nancha ya'huërin, Atramitio quëran huë'ninso'. Asia parti yapa'sarin. Anaya a'naya ninanoquë yachinpirinso'. Inaquë ya'conahuatoï, pipirai. Aristarconta' ca'tanincoi. Inaso' Tisaronicaquë ya'huërin, Masitonia parti nininso'.

³ Tahuëririnquë Sitonquë nonshirai. Inaquë Paono nosoroaton, capitani itërin: "Nipayaransopita ya'huërinquë yapa'patan, noya paquë'," itërin. Pa'patoira, pahuantërincoisopita quëtërinacoï.

⁴ Ina quëran pipirahuatoï, Chipriquë canconai. Ihuan niquëran pitarincoi ni'ton, coninan pa'tërai.

⁵ Ina quëran Sirisia parti, Panpiria parti, inapita pirayan na'huërai. Inapoatoï, Nisia parti canconai. Miraquë nonshiconai.

⁶ Inaquë capitan a'na nancha quënanin, Aricantria quëran huë'ninso'. Itaria parti yapa'sarin ni'ton, inaquë ichiya'conincoi. Panca nancha inaso'.

⁷ Pipirahuatoï, sacai' pa'nai. Oshaquëran paatoï, na'a tahuëri quëran Quinitoquë canconai. Ihuan nacapiatoï, panca so'ton Crita itopiso' tahuitonai. Sarmona ya'cariya pa'nai.

⁸ Inaquë yonsai' pa'tërai. Sacai' pa'sahuatoï, Noya Nonshinano'sa' itopiquë canconai. Ya'cariya a'na ninano' ya'huërin. Nasia itopiso'.

⁹ Hua'quirai ni'toi, o'napi tahuëri'sa' naniriarin. Naporo quëran huarë' huëhuëpiro' marë pa'tacaso'. Napoaton Paonori itapon:

¹⁰ —Ama siniororo'sa' pa'ahuasohuë', ma'sha onpohuatëhua', tënahuë. Pa'patëhua', nancha tapiarëhua'. Ma'sharo'santa' a'paitarihua'. Piyapinpoanta' chimiitochinächin, itërin.

¹¹ Capitanso nipirinhuë' co natëtërinhuë'. Nancha hua'anën, nancha quëpana'pi, inapita manorapi: "Pa'ahua'," itohuachinara, "Noyahua', pa'ahua' nipachin," tënin capitan.

¹² "Iso nonshinanquë co noyahuë' o'napi na'huëanatacaso'. Pinisiquë tëranta' canconamarëhua'. Inaquë o'napi na'huëanatahua'," topi. Napoaton manorapi. Pinisiso' Crita parti ya'huërin. Nonshinanën quëran pi'i pipirinso parti notëërin.

Panca ihuani maninso'

¹³ Ihuan ahuënan quëran huisohuantahuachina, "Iporaso' noya pacacaso'," topachinara, pipirai. Crita yonsai' pa'tërai. Noya pa'sapiraihuë',

¹⁴ shiarahuaton, panca ihuan manincoi. Pi'i pipirinso parti quëran huëcaponahuë', norti parti amasha yonsanin.

¹⁵ Chiniquën mapachincoira, co nanitërai huë' no'tëca'huaiso'. Ihuansa' topinan quëpacomincoi.

¹⁶ Marë huancoanai' so'ton ya'huërin, Caota itopiso'. Co pancanayahuë'. Inataquëchin co ihuan chiniquën pa'ninhuë' ni'ton, ina yonsan yoranai. Ina pa'tasocoï, sacai' niponahuë', poti quëparaiso' a'sonai ama ihuani oshitëcaso marëhuë'.

¹⁷ Ohuararahuatona', nanchaquë po'mopi. Ina quëran caporinquë nancha so'quëtopi ama ya'quirapicaso marëhuë'. Ina ya'cariya panca sa'mairo' ya'huërin. Inotërachin ninin, Sirti itopiso'. Nohuitatona', ama inaquë pacacaso marëhuë' panca në'mëtë' ôtënpiso', a'pamapi. Inapotohuachinara, ihuansa' topinan quëpaconincoi.

¹⁸ Tahuëririnquë co'sacairi chiniquën ayanpon yanpontárin. Chiniquën ihuai' ni'ton, pë'pëtoro'sa' quëpapiso' inquitopi.

¹⁹ Ina tashiraya nancha ma'shanënpitanta' inquitopi.

²⁰ Ina quëran na'a tahuëri co pi'i quënanaihuë'. Tayoranta' co ya'norinhuë'. Intohuaso' quëparincoï nimara. Co nitotërai huë'. Chiniquën ihuantarin ni'ton: "Tëhuëenchachin chimiitarihua'; co cha'ësarihuahuë'," topiraihuë'.

²¹ Nani hua'qui' co coshatërai huë'. Chiniquën ihuan manincoi ni'ton, co nanitërai huë'. Co huachi chiniraihuë'. Paonosos' huancánachin huanirahuaton, itapon:

—Natanco iyaro'sa' no'tëquën sha'huichinquëma'. Ni'co'. Critaquë quëparitacaso marë' sha'huitopiranquëmahuë', co natëramacohuë' ni'ton, huë'nëhua'. Co huë'nëhuahuë' naporini, co ma'sha onpo'itërihuahuë'. Co ma'sha aya'itonhuë'.

²² Iporaso nipirinhuë' chiniquën cancantoco'. Co inquënpoa tëranta' chimiitarihua huë'. Nanchasáchin ayatarihua'.

²³ Caso' Yosë natërahuë. Inasáchin imarahuë. Ina nohuanton, achin tashi' anquëninën ya'notimarinco.

²⁴ Ya'notimarahuatonco, itërinco: “Ama Paono të'huaquësohuë'. Co chimiitaranhuë'. Yosë nohuanton, a'na tahuëri Noma copirno ya'huërin'pa' cansaran copirno chachin nontamaso marë'. Yosë nontëran ni'ton, ya'ipi nanchaquë nisaramasopita nanpiarama'. Co a'nayanquëma tëranta' chiminapomahuë', itërinco anquëni.

²⁵ Napoaton iyaro'sa' chiniquën cancantoco'. Tëhuëenchachin Yosë natërahuë. Co inaso' nonpintërinpoahuë'. Sha'huëtërinco chachin co a'nayanpoa tëranta' chimiitarihuahuë'.

²⁶ Nipirinhuë', a'na so'tonquë ihuai' të'yatarinpoa', itërincoi Paono.

²⁷ Nani cato' simana nanirihuaso', Atriatico marëquë yanponarai. Ipora huanta' ihuai' quëparárincoi. Yono tashi pochin nisahuaso': “No'pa' ya'cariarëhua',” topi nancha quëpana'piro'sa'.

²⁸ Napoaton caporin quëran tantiarin. “Cara shonca saota mitro anpotërinso!,” tënin. Amashamiachin pa'sahuato'i, inapochachin tantiantarin. “Cato shonca canchisë mitro'ichin anpotërinso!,” tënin.

²⁹ “Na'piquë ya'parapihuatëhua',” ta'tona', huanconën quëran catapini hua'na moto' të'yaitopi ama pacacaso marëhuë'. “¿Onporohuarëcha tahuërirë'poya?” ta'tona', moshatopi.

³⁰ Nancha quëpana'piro'saso nipirinhuë' yata'ananpitonaco'i: “Hui'nimotën quëran a'na hua'na moto' të'yaitahuä',” niitatona', ta'acaiso marë' poti i'quë yatë'yatantapi.

³¹ Napohuachinara, Paonori nicaton, capitan, sontaro'sa', inapita itapon:

—Isopita ta'ahuachina', co canpitanta' cha'ëpomahuë', itërin.

³² Napotohuachina, sontaro'saso' manorahuatona', caporin nishitëtopi. Inapotohuachinara, poti i'quë anotërin huachi.

³³ Tahuëri ya'caritohuachina, Paono itantarincoi:

—Iporaso', iyaro'sa', nani cato' simana pa'yanatoma', co coshatëramahuë'.

³⁴ Napoaton coshatoco huachi chiniamaquëma'. Co chimiitarihuahuë'. Co manta' onpoarihuahuë', itërincoi.

³⁵ Itahuatoncoi, pan manin. Ya'ipiya ni'tërantapaiquë, Yosë nontërin. “Yosparinquën Tata Yosë,” itahuaton, së'panin. Ina quëran coshatarin.

³⁶ Napohuachina, ya'ipicoi chiniquën cancantato'i, coshatërai.

³⁷ Cato pasa canchisë shonca saotaya'picoi nanchaquë ya'huërai.

³⁸ Nani ya'ipiya natëhuachinara, trico quëparaiso' inquitopi. Inapotohuachinara, nancha niotëintarin.

Nancha quëran cha'ëpiso'

³⁹ Tahuërihuachina, no'pa' quënanpirinahuë', co nohuitopihuë'. Coninancuë inotë' quënanpi. “Nanitohuatëhua', paso' inotëquë chinpia'ahua',” nitopi.

⁴⁰ Napoaton hua'na moto' nishitëtatona', i'quë a'paitopi huachi. Naporo chachin no'soratën i'shiritopi. Ina quëran hui'nin quëran panca në'mëtë' inapinquë pë'tëmpi. Ihuan quëpahuachincoira, inotëquë pa'sarai.

⁴¹ Pa'sapirahuë', sa'mairo' ni'ton, hui'nin quëran ya'tatarin. Co huachi yapa'ninhuë'. Huanconën quëran co'sacairi chiniquën opotaton, nipaatërin huachi.

⁴² “Huëco' apiro'sa' tëpa'ahua', yonaton' ta'ahuachina',” topi sontaro'sa'.

⁴³ Capitanso nipirinhuë' nohuantërin Paono cha'ëcaso'. Napoaton “Ama tëpacosohuë'. Ya'ipinpoa' pa'ahua'. Nitoyonpatama', canpita'ton niitatoma', yonsaiquë paco'. ⁴⁴ Ina quëran a'naquëmanta' nontë' së'quërahuatoma', yonsaiquë paco'. Capa nontë' nipachin, nancha ma'shanënpitaquë tëranta' së'quërahuatoma', paco huachi,” itërin capitani. Naporahuato'i, cha'ërai. Ya'ipicoi yonsaiquë canconai.

28

Paono Martaquë naporinso'

¹ Ya'ipicoi cha'ërahuato'i, no'paquë nonshiconai. Ya'huëhuano'sa natanato'i: “¿Ma'ninta' iso parti?” itohuatëira, “Marta,” itopi, itërinaco'i.

² Ya'huëhuano'sa' noya nosororinaco'i. O'natato'i, sëhuënai ni'ton, a'pëtopi. “Huëco' napëntiico',” itërinaco'i.

³ Paono ihuë masahuaton pënquë acoapirinhuë', ya'huan pipirahuaton quëtëimirarin.

⁴ Naquëimirarins'o', ya'huëhuano'sari ni'pi. “Iso quëmapi tëpatona'pi ipora. Napoaton yosëro'sa' nohuanton, ma'sha onpoarin i'huëretacaso marë'. Marë quëran cha'ëponahuë', chimianin,” nitopi.

⁵ Paonoson nipirinhuë' imirin pa'tanahuaton, ya'huan pënquë të'yatërin. Co manta' onporinhuë'.

⁶ “Apira pomatarin. A'naroáchin anotahuaton, chiminapon,” tëcatona' hua'qui' ni'sapirinahuë', co manta' onporinhuë'. Napoaton “Co ipora tëpatona'pihuë'. Yosë pochin niponahuë', piyapi taramara,” nitopi.

⁷ Ina ya'cariya a'na hua'an ya'huërin, Popirio itopiso'. Noya quëmapì ni'ton, pëinënquë ahue'ëtërincoi. Noya nontërincoi. Cara tahuëri cosharo' quëtërincoi.

⁸ Pa'pinso nipirinhue' chiniquën caniorin. Apira apira saporin. Nani hua'qui' chi'chirárin. Paonori nicapon pa'nin. Së'huamotorahuaton Yosë nontohuachina, a'naroáchin noyatërin.

⁹ Napohuachina, na'a cania'piro'sa' huë'pi. Inapitanta' anoyatërin.

¹⁰ Ina marë' nóya ni'ninacoi. Naporahuaton, ma'sha nicanarinacoi. Hua'qui inaquë ya'huërai. Yapa'patëira, pahuantërincoiso' quëtërinacoi.

Nomaquë canconinso'

¹¹ Nani cara yoqui nisahuaso', yapa'nai huachi. Inaquë nisha nancha ya'huërin. Aricantria quëran huë'pirinhue', inatohua' o'napi na'huëanatërin. Ina hui'nin motënquë catopia'hua mamanshiro'sa' ya'huërin. Castoro, Porosi inapita itopiso'.

¹² Inaquë ya'conahuatoì, paantarai. Siracosaquë nonshirahuatoì, cara tahuëri inaquë i'huatërai.

¹³ Ina quëran yonsai' pa'tahuatoì, Niquioquë canconai. Tahuëririnquë pinëhuëi parti quëran ihuan huë'sahuaton, quëparincoi. Cato' tahuëri quëran Potioriquë canconpatëira, nonshirai.

¹⁴ Inaquë imapisopita quënanconai. "Huëco' ni'quicoi," itohuachinacoira, inaquë a'na simana yacaparai. Naporahuatoì, Nomaquë ya'caritërai huachi.

¹⁵ Ya'caritohuatëira, Quisoso imapisopita inaquë ya'huëpiso' natantahuatona', huë'pi. "Apio niyontonpiso," itopiquë a'naquën nacapirai. Naporahuaton, Tres Tapinasëquë canconpatëira, a'napitanta' quënancoantarai. Imasapi anta' ni'ton, nacapiaponacoi huë'pi. Inapita Paono quënanahuaton, Yosë nontërin: "Yosparinquën," itërin. Naporahuaton, chiniquën cantantërin.

¹⁶ Ina quëran Nomaquë chachin canconai. Capitanso' pa'sahuaton, prisoro'sa' quëparin tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Paonosso nipirinhue' co inaquë po'mopihuë'. "Nohuantohuaton, quëmaora ya'huëquë," itopi. Napoaton a'na pëiquë ya'huërin. Nipirinhue', a'na sontarori a'pairarin ama ta'acaso marë'huë'.

Nomaquë Paono pënëntërinso'

¹⁷ Cara tahuëri quëran cotio hua'ano'sa' amatërin. Inaquë huë'pachinara, Paonori itërin: —Nani iyaro'sa' isëquë huë'nahuë. Pi'pian nonchinquëma', ta'to, amatëranquëma' huë'nama'. Topinan quëran iyaro'sa' sha'huirapirinaco. Canta' cotio quëmapico ni'to, co a'napita cotioro'sa' no'huirahuë'. Shimashonënpoapita napopiso' yonquiato, co pinorahuë'. Nipirinhue', Quirosarinquë pa'patora, maninaco. Masahuatonaco, Noma hua'ano'saquë yo'coninaco ana'intinacoso marë'.

¹⁸ Hua'ano'sa' natanahuatonaco, "Co manta' onporinhue' ni'ton, co tëpacaso' ya'huërinhuë'. Ocoi'i," topi.

¹⁹ Cotioro'saso nipirinhue' co nohuantopihuë'. Napoaton "Noma copirno chachin yanontërahuë," itërahuë. Co yaocoirinacohue' ni'ton, isëquë huarë' huëca'huaso' ya'huërin. Co cotioro'sa' sha'huirapica'huaso marë' huë'nahuë. Co no'huirahuë'.

²⁰ Napoaton amatëranquëma'. Yanohuitëranquëma'. Huëco' ninontahua'. Ya'ipi is-rairo'sanpoa' ninarëhuaso marë' catinaquë tonpoimiratërinaco, itërin.

²¹ —Co'chi iyasha manta' nitotëraihuë' quiyaso paya. Cotia parti ya'huëpisopita co quirica a'patiirinacoihuë'. Huë'pachinaranta', co a'naya tëranta' nonapirinënquënhue'.

²² Nipirinhue', yanatanainquën. "Quisoso imapisopita co noyahue'," topi natantërai. Ya'ipi parti napopi. Napoaton sha'huitocoi. ¿Ma'ta' quëma' a'chinan?

²³ A'na tahuëri huënantahuatoì, sha'huitocoi nitochii, itopi.

—Noya iyaro'sapa'. Naporo' tahuëri huënantaco' ya'ipinquëma' sha'huichinquëma', itohuachina, pa'pi. Ina quëran tahuëri nanihuachina, na'aya'pi huë'pi. Paono ya'huërinquë niyontonpi natanacaiso marë'. Tashiramiachin huë'pi. Huë'pachinara, Paonori a'chintárin.

—Yosë yahua'anëntërinpoa'. Na'con nohuantërin huëntonënquë chachin aya'coipoaso'. Ina marë' hui'nin a'paimarin. Inaso' Quisoso itopi. Quiricanën quëran ina na'con ninopi. Moisés pënëntërinso' ninshitaton, ninorin. Pënëntona'piro'santa' ninopi, itërin. Quiricanën quëran na'con a'chintërin. A'chintaton, chiniquën pënënin Quisoso natëcaiso marë'. A'chintochináchin i'huatërin.

²⁴ Natanahuatona', a'naquën natëpi. A'naquënso nipirinhue' co natëpihuë'.

²⁵ Nisha nisha yonquiato'na', yapipipi. Yapipihuachinara, Paonori itaantararin:

—Ma no'tëquën iyaro'sa' Ispirito Santori nontërin shimashonënpoa' pënënacaso marë'. Ina nohuanton, Isaiasë ninshitaton, naporin:

²⁶ "Paaton, piyapi'sa' sha'huitonquë':

'Natanapomarahue', co natëtaramahuë'.

Nicapomarahuënta', co tëhuëchachin quënanaramahuë', itëquë'.

²⁷ Isopita piyapi'sa' co natantochináchinhuë' cancantopi.

Në'huëya pochin cancantatona', co yanatantopihuë'.

Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquënanpihuë'.

Noya ni'pi naporini, quë'naintonahuë'.

Noya natanpi naporini, cancanëna quëran natëchitonahuë'.

Co noyahuë' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini,

anoyacancanchitohuë', itërin Yosëri," tënin.

²⁸ Napoaton sha'huichinquëma' nitotoco'. Yosëri nisha piyapi'sa' nani sha'huitërin cancanëna' anoyatacaso marë'. Inapitaso' natërapì, tënin Paono. [

²⁹ Ina itohuachina, nisha nisha ninontahuatona', pipipi.]

³⁰ Ina quëran cato' pi'ipi Paono inaquë ya'huërin. A'nantërinso' pëiquë ya'huëhuachina, na'a piyapi'sari nicapona' huë'pi. Huë'pachinara, noya nontërin.

³¹ "Yosë hua'anëntërinquë ya'conco' canpitanta'," itërin. Sinioro Quisocristo naporinso' a'chintárin. Co të'huatonhuë', na'con a'chinin. A'chinpìrinhuë', co insoari tëranta' atonìrinhuë' ni'ton, Quisoso nanamën nahuinin. Nani ninshitëranquën huachi.

Paonori Nomaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Paonori imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristoichin natërahuë. Ina acorinco paato nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, noya nanan a'chinárahüë.

² Co'huara Quisocristo o'mayatërasohüë', ina nanan chachin Yosë sha'huitërinpoa'. Quiricanën quëran anitotërinpoa', iráca ninshitopiso'. Ina nohuanton, na'a pënëntona'piro'sa' ninopi.

³ "Hui'nahuë a'paimarahüë," ténin Yosë. Napoaton Quisocristo isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarín. Tapi shiin inaso'.

⁴ Yosë pochachin ni'ton, noyasáchin ninin. Chiminpirinhuë', Yosëri ananpitaantarín. "Inaso' tëhuëchachin Yosë hui'nin. Chini chiniquën nanantarín," tënëhua'. Ananpitaantarín ni'ton, nitotërhua'. Quisocristo chachin hua'anëntërinpoa' ni'ton, "Sinioro" itërhua'.

⁵ Ina nosoroatonco, acorinco nisha nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Inapitanta' nanamën natëcaiso marë' pënënarahuë. Natëhuachina', "Quisocristoso' noya noya," tosapi.

⁶ Canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë', Quisocristo imarama'. Yosë nohuanton, imarama'.

⁷ Napoaton Nomaquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë pa'pi nosororinguëma'. Nani acoringuëma' piyapinënpita nicacamaso'. Ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'. Inaso' hua'anëntërinpoa'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

⁸ Canpitaso' noya Yosë natërama', natantërahuë. Ya'ipi piyapi napopi. Ina natantato, "Yosparinquën Sinioro," itërahuë Yosë. Ina'ton napotërahuë. Quisocristo catahuarinco ina pochin Yosë nonta'huaso marë'.

⁹ Yosë ni'sárinco, no'tëquën nontaranquëma'. Ya'ipi cancanëhuë quëran huarë' Yosë imarahüë. Hui'nin nanamën a'chinárahüë. Nani tahuëriya canpita yonquiatënguëma',

¹⁰ Yosë nontarahüë. "Noya catahuaquë'," itërahuë. Iráca quëran huarë' nicapënguëma' yapa'pirahuë', co nanitërahuë'. Ipora huantá' paca'huaso' yonquiarahuë. "Quëma nohuantohuatan, Sinioro, catahuaco onpopionta' pa'i," tënahuë, Yosë nontato.

¹¹ Yani'nanquëma'. Yacatahuanquëma' chiniquën concantamaso marë'. Ina quëran noya noya imasarama'.

¹² Canpitanta' noya imapatama', achinicancanaramaco canta'. Noya ninontatëhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Tëhuëchachin iyaro'sa', iráca quëran huarë' nicapënguëma' yapa'pirahuë'. Ipora huantá' co nanitërahuë' paca'huaso'. Nisha nisha partí a'chinpatëra, piyapi'sa' natëtona', Quisocristo imasapi. Canpitanta' yaa'chintëranquëma' noya noya imacamaso marë'.

¹⁴ Ya'ipi piyapi'sa' pënëna'huaso' ya'huërin. Quisocristo sha'huitërinco. "Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', ya'ipi nananquë nonpisopita a'chintëquë'. Quirica nitotoro'sa', co nitotoro'sahuë', ya'ipiya pënënuë'," itërinco.

¹⁵ Napoaton canpitanta' yaa'chintëranquëma'. Nomaquë ya'huëramasopitanta' Quisocristo nanamën a'chinchinquëma' tënahuë.

Quisocristo nanamën

¹⁶ Co caso' tapanahuë' Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Piyapi'sa' natëhuachina', Yosëri anoyacantarín. Inaíchin nanitaparín nicha'ëinpoaso'. Cotioro'sari'ton natëhuachina', anoyacantarín. Inaporo' nisha nisha piyapi'santa' anoyacantarín. Napoaton pa'yatërahuë nanamën sha'huica'huaso'.

¹⁷ "Yosëichin anoyacantërinpoa'," topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', co huachi inapita yonquiarinhuë'. Quiricanën quëran ina anitotërinpoa'. "Cancantënpoa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', noya ni'sarinpoa' ni'ton, noya nampimatarihua'," ténin Yosë quiricanënuë. Co canpoara nanitërhua'huë' noya cancantacaso'.

Iráca quëran huarë' oshahuanpiso'

¹⁸ Yosë inápaquë ya'huaponahuë', cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. "Piyapi'sa' co noyahuë' nipi. Co ca pochin cancantopihuë'. Ina marë' no'huito, ana'ntarahüë huachi," ténin Yosë. No'tën nanan nitotaponaraihuë', co nohuantopihuë' natëcaiso'.

¹⁹ Cancanëna quëran Yosë nohuitchinachin acopirinhuë', co yanohuitopihuë'.

²⁰ Isoro'pa' ninin quëran huarë' piyapi'sa' nitotopi. Yosëso' co quënanpirëhuahuë', nani ma'sha ninin. Ina nicatona', "Tëhuënychachin Yosë ya'huërin. Ya'ipiya nanitapararin ni'ton, ina chinotahua'," ta'caso nipirinhüë', co nohuantopihüë'. Napoaton na'inpi.

²¹ Yosë ya'huërinso' nitotaponaraihuë', co ina chinotopihüë'. Ina nohuanton, nani ma'sha ya'huëtopyrinahuë', co ina marë' "Yosparinquën Sinioro," co itopihüë'. Nisha nisha yonquiatona', chihuërinso pochin nipi. Tashi pochin cancantopi.

²² "Ya'ipiya nitotërai," topirinhüë', co noya yonquipihüë'.

²³ Yosëso' noyasáchin ninin. Co onporonta' chiminaponhuë'. Inaso nipirinhüë', co ina yonquipihüë'. Ina naniantatona', mamanshi nipi moshacaiso marë'. Mamanshi piyapi nonanpiso' moshapi. Co piyapi ya'huëmiatopyrinahuë', ina yamoshapi. Nisha nisha ma'sharo'santa' moshapi. A'naquën anpiantëhuano'sa', a'naquën no'paquë niohuaratërinso'pita, inapita moshapi.

²⁴ Napoaton Yosëri tananpitërin co noyahuë' yonquipisopita nicacaiso marë'. A'porin. A'pohuachina, pa'pi co noyahuë' nipi. Taparosáchin yonquiatona', nisë'huapi. Co ina pochin nisë'huacasohüë' nipirinhüë'.

²⁵ Yosëri no'tëquën anitopyrinahuë', ina a'porahuatona', nonpin nanan natëpi. Ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshatona', chinotopi. Yosëriáchin ya'ipiya ninin nipirinhüë', co inaso' chinotopihüë'. Tëhuënychachin inasáchin chinotacaso' ya'huërin, tënahüë. Amen.

²⁶ Napoaton Yosëri tananpitërin pa'pi co noyahuë' cancantacaiso marë'. Sanapi'sa' co huachi so'ina' nohuantopihüë'. Sanapi capini nisë'huacaiso' nohuantopi. Co ina pochin nicacasohüë' nipirinhüë'.

²⁷ Quëmapi'santa' co huachi sa'ina' nohuantopihüë'. Quëmapi capini nisë'huapi. Ina marë' na'inpi ni'ton, Yosëri ana'ntarin. Co no'tëquën yonquiatonaraihuë', nitapicancanpi. Nonënantá' tapipi.

²⁸ Co Yosë yanatëpihuë' ni'ton, inari a'porin co noyahuë' nicacaiso marë'. Nitapicancami-atopi.

²⁹ Pa'pi co noyahuë' nipi. Nimonshitacaisoráchin yonquipi. Na'con oshahuanpi. A'na piyapi ma'shanënpita nohuantapapi. Piyapi chinotopi. Niapiratopi. A'naquën tëpatopi. Nino'huipi. Nonpinápi. No'huitápi. A'napita nonpinapipi.

³⁰ Nipinopi. Yosë inimicotopi. Ma'tona ma'tona nonpi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita nocanpi. Yonquirápi co noyahuë' nicacaiso marë'. Pa'pina', a'shina', co inapita tëranta' natëpihuë'.

³¹ Co huachi noya yonquipihüë'. Nonpinápi. Co quëmopinënpita tëranta' nosoropihüë'. No'huitochinachin cancantopi.

³² "Co noyahuë' nipsisopita chiminpachinara, ana'ntacaso' ya'huërin," tënin Yosë. Ina nitotaponaraihuë', inachachin niantapi. Naporahuatona', a'napitanta' co noyahuë' nipachinara, pa'yatopi.

2

Yosëri no'tëquën ana'intërinso'

¹ A'naquëma' iyaro'sa' piyapi'sa' yonquirapiratoma': "Paso' quëmapi co noyahuë' ninin," tënama'. Napoapomarahüë', ina pochachin canpitanta' co noyahuë' ninama'. Napoatoma', nina'ntarama'.

² "Co noyahuë' nipatama', ana'ntaranquëma'," tënin Yosë. No'tëquën inaso' ana'ntarin, nitotërhüa'.

³ "Pasopita oshahuanpi," tënama'. Nipirinhüë', canpitanta' co noyahuë' nipatama', Yosë ana'ntarinquëma' co cha'ësaramahuë'.

⁴ Yosë nosororinpoaso' co no'tëquën yonquiramahüë'. "Co a'naroáchin no'huirinpoahuë'," ta'toma', co noyahuë' ninama'. Tëhuënychachin co a'naroáchin ana'ntërinquëmahüë'. "Oshaquëran co noyahuë' yonquipisopita naniantapona' nimara," ta'ton, ninarárin.

⁵ Canpitato nipirinhüë', co natantochináchinhuë' cancantërama'. Co oshanëma' yaa'poramahüë'. Napoaton ayaro' tahuëri chini chiniquën ana'ntarinquëma'. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën ana'ntarin.

⁶ Ya'ipi ninëhuasopita Yosë nitotërin. Ayaro' tahuëri ina yonquiaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Noya nipatëhua', noya acoarinpoa'. Co'so' noya nipatëhuahuë', ana'ntarinpoa'.

⁷ Noyasáchin nipatëhua', noya ni'sarinpoa'. Yosë yonquiatëhua', noya acoinpoaso marë' na'con nohuantohuatëhua', ananpitaantarinpoa'. Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

⁸ Nipirinhue', canpoara nohuantêrêhuasorâchin nipatêhua', no'huiarinpoa'. No'têquên anitotopirinhue' co natêhuatêhuahuê', ana'ntarinpoa'. Co noyahuê' nipatêhua', chiniquên ana'ntarinpoa'.

⁹ Ya'ipi co noyahuê' nipsisopita no'têquên ana'ntarin. Naporo' chiniquên parisitapi. Cotioro'sa' no'têquên chachin ana'ntarin. Nisha piyapi'santa' co noyahuê' nipachina, inapochachin ana'ntarin.

¹⁰ Noya nipsisopitaso nipirinhue', noya ni'sarin. Noya noya acorarin. Asanocancanarin. Cotioro'sa' no'têquên chachin napotarin. Nisha piyapi'santa' inapochachin nitarin. Ya'ipinpoa' noya nipatêhua', nicha'êsarinpoa'.

¹¹ Yosêso' ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'.

¹² Irâca Moisésêri cotioro'sa' pênênin nani ma'sha natêcaiso'. Cotioro'sarâchin pênênin. Co ina natêhuachinahuê', oshahuanpi. Ina marê' Yosêri ana'ntarin. A'napitaso nipirinhue' co pênêntêrinso' nitotopihuê'. Co nitotatonahuê', co ina natêcaiso' ya'huêpirinhue'. Co noyahuê' nipachina', ana'ntarin chachin inahuanta'.

¹³ Cotioro'saso' Moisésê pênêntêrinso' natanaponaraihuê', co natêtopihuê'. Napoaton co Yosêri noya ni'ninhuê'. No'têquên natêpi naporini, Yosêri noya ni'itonhuê'.

¹⁴ Nisha piyapi'saso' co Moisésê pênêntêrinso' nitotopihuê'. Co nitotaponaraihuê', a'naquên noya nipi. Inahuara cancanêna quêran nitotopi ni'ton, napopi.

¹⁵ Cancanêna quêran Yosêri anitotêrin noya nicacaiso'. Co noyahuê' nipachinara, inahuara nitotopi. "Co inapocaso nipirinhue', inaporêhua'," topi yonquiatona'. Inapochachin noya nipachinara, inanta' cancanêna quêran nitotopi.

¹⁶ Ayaro' tahuêri ya'ipi co noyahuê' yonquirêhuasopita aipitarinpoa'. Po'oana quêran ma'sona têranta' onporêhuasopita a'inquêchin anitotarinpoa'. Naporo' tahuêri Tata Yosê nohuanton, Quisocristo no'têquên sha'huitarinpoa'. Co noyahuê' nipatêhua', ana'ntarinpoa'. Ina nanan ya'ipi parti sha'huirarahue'.

Co cotioro'sa' têranta Yosê pênêntêrinso' natêpishue'

¹⁷ A'naquêma' cotioro'sanquêma' ni'ton, a'napita nocanama': "Moisésê pênêntêrinso' natêhuato'i, cha'êsarai," tênama'. "Yosê na'con na'con nosororincoi," tomantatoma', a'napita nocanama'.

¹⁸ Yosê nohuantêrinso' nani nitotêrama'. Yosê quiricanên a'chintêrinênquêma' ni'ton, nitotêrama' noya nicacamaso'.

¹⁹ Nisha piyapi'santa' yaa'chintêrama'. Inapitaso' co Yosê nohuitatonaraihuê', somaraya pochin niconpi. Tashi pochin cancantiopi.

²⁰ Co Yosê nanamên nitotopihuê' ni'ton, yaa'chintêrama'. "Yosê no'têquên pênênincoi ni'ton, noya noya nitotêrai. A'napitaso' co quiya pochin nitochâtêrapihuê'," tênama'.

²¹ A'napita a'chintopiramahuê', ¿onpoatomata' canpita chachinso' co yonquiramahuê'? "Ama ihuatocosohue'," tapomarahue', ¿onpoatomata' ihuatêrama'?

²² "Ama a'na quêmapi sa'in monshitocosohue'," tapomarahue', ¿onpoatomata' canpitanta' monshihuanama'? Piyapi'sa' mamanshi moshahuachinara, no'huirama'. "Yosêichin chinotacaso nipirinhue'," tênama'. Napoapomarahue', ¿onpoatomata' co cancanêma quêran huarê' chinotêramahuê'? Co mamanshi moshapiramahuê', moshatopiso pèiquê ihuatêrama'.

²³ "Quiyasâchin Moisésê pênêntêrinso' nitotêrai," tênama'. Napoapomarahue', co natêramahuê'. Ina marê' a'napitari Yosê pinopi.

²⁴ Co noyahuê' cancantêrama' ni'ton, nisha piyapi'santa' co Yosê noya ni'sapihuê'. Quiricanênquê chachin naporin:

²⁵ "Quiyaso' Yosê piyapinênpitacoï," ta'toma', marca niacotêrama'. Moisésê pênêntêrinso' noya natêhuatama', no'têquên niacotêrama'. Nipirinhue', co natêhuatamahue', topinan quêran marca niacotêrama'.

²⁶ Nisha piyapi'santa' niponaraihuê', Yosê natêhuachina', piyapinênpita pochin ni'sarin.

²⁷ Co marca niacotaponaraihuê', Yosê natêhuachina', sha'huirapiaponênquêma'. Canpitaso' pênêntêrinso' nitotapomarahue', co natêhuatamahue', Yosê ana'ntarinquêma'.

²⁸ Cotioro'sanquêma' nipiramahuê', co ina marê' piyapinênpita pochin ni'ninquêmahue'. Inapochachin Yosê marcanênta' co topinan nonênpoaquê niacotacaso' ya'huêrinhuê'.

²⁹ Ya'ipi cancanênpoa quêran Yosê imapatêhua', têhuênchachin piyapinênpita pochin ni'sarinpoa'. Marcanên cancanênpoaquê acotêrinpoa'. Co nonênpoaquê acotêrinpoahuê'. Ispirito Santo anoyacancantêrinpoa'. Ina quêran noya ni'ninpoa'. Co piyapi'sa' pa'yatopirinênpoahuê', Yosêso' noya ni'sarinpoa'.

3

¹ Cotioro'sa' ni'tona', marca niacotopi. ¿Ma'ta' ina marê' canapi?

² Na'con canapi tēnahuē. Yosēri na'con catahuarin. Inahua'ton iráca nontērin. Nanamēn chachin aninshitérin ya'huēmiatacaso marē'.

³ A'naquēns' co huachi ina natēpihuē'. Ina niponahuē', co nanitērehuē': "Yosēs'o' co no'tēquēn sha'huitērinhuē'," ta'caso'.

⁴ Yosēriso' co onporonta nonpintarinhuē'. Ya'ipi piyapi'sa' nonpinpirinahuē', Yosēs'o' no'tēquēnáchin nonin. Quiricanēn quēran naporin:

"No'tēquēnáchin nontērancoi ni'ton, a'naquēn nonpinapipirinēnquēnhuē', co onporonta' minsēarinēnquēnhuē'," tēnin.

⁵ A'naquēn po'pin yonquipi: "Canpoa co noyahuē ninēhua ni'ton, Yosē noyasáchin nininso' a'ninquēchin anitotērinpoa'. Napoaton ana'ntohuachinpoa', co no'tēquēn ana'intērinpoahuē'," toconpi.

⁶ ¡Co ina pochin yonquicaso ya'huērinhuē'! Yosēs'o' noya ni'ton, no'tēquēn ana'intiinpoaso' ya'huērin. Co ana'intiinpoaso' ya'huērinhuē' naporini, co ayaro' tahuēri no'tēquēn sha'huichitonpoahuē'.

⁷ A'naquēnta' tapon: "Caso' nonpinpirahuē', Yosēs'o' no'tēquēnáchin nonin. Nonpinahuē' ni'ton, Yosē no'tēquēnáchin noninso a'ninquēchin anitotērinpoa'. Napoaton co oshahan pochin Yosē ana'intincoso' ya'huērinhuē'," toconpi. Co no'tēquēn yonquipihuē'.

⁸ A'naquēnta' napopi: "Huēco' manta tēranta' niahua' Yosē na'con na'con catahuainpoaso marē'. Paono chachionta' ina pochin a'chintērinpoa'," topi pinotonaco. Co no'tēquēn yonquipihuē' ni'ton, napopisopita no'tēquēn ana'intacaso' ya'huērin.

Ya'ipinpoa' oshahuanēhuaso'

⁹ ¿Onpopinta' iporaso' yonquiarihua'? Cotioro'sanpoa noya noya ninēhua', ¿tēcarihua tí? ¡Co naporinhuē'! Nani sha'huitēranquēma'. Cotioro'sanpoa', nisha piyapi'sa', ya'ipinpoa' oshahuanēhua'.

¹⁰ Yosē quiricanēnquē tapon:

"Ya'ipi piyapi'sa' co noyahuē' nipi.

Co a'naya tēranta' noya nininhuē'.

¹¹ Co no'tēquēn yonquipihuē'.

Co inahua' nohuantopihuē' Yosē chinotacaiso'.

¹² Co Yosē iranēn pa'topihuē', pēshonpi.

Co a'naya tēranta' noya nininhuē'.

¹³ Chimipi pa'pitopiso' i'soatopinan pochin naponin nonpi.

Nonpintatona', ya'huan tomain yanquēētērinso pochin na'a piyapi'sa' aparisitopi.

¹⁴ No'huitatona', piyapi'sa' pinosápi.

¹⁵ A'naroáchin yaahuētopi, yatēpatopi.

¹⁶ Insēquēsona pa'pachinara, piyapi'sa' aparisitopi, asētopi.

¹⁷ Piyapi'sa' ano'huitopi ni'ton, co noya nini'tona' ya'huēpihuē'. Co sano cancantopihuē'.

¹⁸ Yosē tē'huatacaso' ya'huēpirinhuē', co ina yonquipihuē'," tēnin iráca Yosē quiricanēnquē ninshitatona'.

¹⁹ Tēhuēnchachin co noyahuē' nicatēhua', ya'ipinpoa' oshahuanēhua'. Yosē pēnētērinso' nitotopirēhuahuē', co natērehuahuē' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huērin.

²⁰ "Pēnētērinso' natēhuatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'," topirinahuē' a'naquēn. Co ina marē' noya ni'ninpoahuē'. Pēnētērin quēran oshahuanēhuaso' anitotērinpoa'. Ina natanpatēhuara, "Tēhuēnchachin oshahuanēhua'. Co noyahuē' ninēhua'," tēnhua'.

Quisocriso imapatēhua', anoyacancantērinpoaso'

²¹ Iporaso nipirinhuē' Yosē anitotērinpoa' onporahuatēsona cha'ēcaso'. Co iráca pēnētērinso' natērehua quēran noya cantarihuahuē'. Moisēs', pēnētona'piro'sa', inapita inachachin sha'huitērinēnpoa'.

²² Quisocriso imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'. Insosona natēhuachin, anoyacancantarin. Co nisha nisha nontērinpoahuē'.

²³ Ya'ipinpoa' oshahuanēhua'. Co a'nayanpoa tēranta' Yosē pochin cancantērehuahuē'.

²⁴ Nipirinhuē', inaora nohuanton, Yosē nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', Quisocriso a'paimarin nicha'ēinpoaso marē'. Ina imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'.

²⁵ Yosē nohuanton, Quisocriso chiminin. Oshanēnpoa' inquitinpoaso marē' chiminin. "Ca marē' chiminin," topatēhua', oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Huēnainēn quēran anoyacancantarinpoa'. Iráca piyapi'sa' oshahuanpirinahuē', Yosēri co a'naroáchin ana'intērinhuē'. "A'na tahuēri Quisocriso chiminpachin, oshanēna' inquitarahuē," ta'ton, co ana'intērinhuē'.

²⁶ Iporaso huachi Quisocriso chachin a'paimarin ya'huērenamēnpoa' chiminacaso marē'. "Quisocriso oshanēnpoa marē' chiminin," topatēhua', oshanēnpoa' inquitarinpoa'.

Noyápiachin cancan quëtarinpoa'. Ina imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Co canpoanta' ana'ntarinpoahuë'.

²⁷ Napoaton co inso tëranta nocanacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Co pënëntërinso' natërëhuaso marë' Yosë noya ni'ninpoahuë'. Quisocristo naporinso' natërëhuaso marë' nicha'ërinpoa' ni'ton, co a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'.

²⁸ Nani sha'huitëranquëma'. Quisocristo imarëhuaso marë' anoyacancantërinpoa'. Co ya'ipi pënëntërinso' natëpirëhuahuë', noya ni'ninpoa'.

²⁹ Yosë ya'ipi piyapinpoa' nohuanterinpoa'. Co cotioro'saráchin nosororinhuë'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ya'ipinpoa' nosororinpoa'.

³⁰ A'naichin Yosë ya'huërin. Ya'ipinpoa' napopianachin nosororinpoa'. Cotioro'santa', nisha piyapi'santa', Quisocristo imapachina', anoyacancantarin.

³¹ Quisocristoichin anoyacantërinpoa' ni'ton, iráca pënëntërinso' ¿co huachi pa'tërinhuë pochin nitërëhua ti? ¿Co naporinhuë'! Ina quëran oshahuanëhuaso' nitotarihua'. Quisocristo imapatëhua', catahuarinpoa' noya natëcaso'.

4

Apraan natë'tërinso'

¹ Apraan naporinso' sha'huichinquëma'. Inaso' shimashonënpoa'. ¿Onporahuatonta' Yosëri noya ni'nin?

² Apraan inaora co nanitërinhuë' no'tëquën Yosë natëcaso'. Inaora nanitërin naporini, "Caso' noyaco. No'tëquën natërahuë," chitonhuë'. Napoaponahuë', co ina pochin Yosëri ni'ninhuë'.

³ Yosë quiricanënguë naporin: " 'Yosë no'tëquën nontërinco. Inasáchin catahuarinco,' topachina, Yosëri noya ni'nin. Oshanën inquitaton, noya ni'nin," ténin quiricanënguë.

⁴ Ni'co'. Piyapi'sa' sacatohuachinara, pahuërcaso' ya'huërin. Inapochachin no'tëquën natërëhua' naporini, Yosë noya nicainpoaso' ya'huë'itonhuë'.

⁵ Yosëso nipirinhuë', inaora nohuan ton nosororinpoa'. "Co caora noya nipirahuë', Yosë chachin anoyacancantarinco," topatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa' noya ni'ninpoa'.

⁶ Co noyahuë' nipirëhuahuë', inaora nohuan ton, Yosë anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya ni'ninpoa'. Ina marë' noya cancantërehua'. Iráca Tapi inachachin naporin.

⁷ Quiricanënguë ninshitérin: "Oshanënpoa' Yosë inquitohuachinpoa', noya cancantarihua'. Ya'ipi oshanënpoa' ayatarinpoa'.

⁸ ¿Co huachi oshanënpoa' marë' ana'ntarinpoahuë'!

Napoaton noya cancantarihua'," ténin.

⁹ ¿Inpitata' ina pochin noya cancantapi? Co cotioro'saráchin ina pochin noya cancantacaso' ya'huëtopihuë'. Co marca niacotopirinahuënta' noya cancantapi. Apraan yonquico'. "Yosë no'tëquën nontërinco. Inasáchin catahuarinco," topachina, Yosëri noya ni'nin. Nani sha'huitëranquëma'.

¹⁰ ¿Onporota' noya ni'nin? ¿Marca niacotërin piquëran noya ni'nin? Co naporo' naporinhuë'. Co huara marca niacochatërasohuë', noya ni'nin.

¹¹ Yosë natërin ni'ton, inari noya ni'nin. Co huara marca niacochatërasohuë', piyapinën pochachin ni'nin. Ina piquëran marca niacotërin imarinso' anitotacaso marë'. "No'tëquën nontërinco," topachina, noya ni'nin. Nisha piyapi'santa' ina pochachin natëtohuachinara, Apraan pochin cancantopi. Co marca niacotopirinahuë', Apraan hui'ninpita pochin nipi.

¹² Cotioro'santa' Apraan pochin natëtohuachinara, hui'ninpita pochin nipi anta'. Co marca niacotopiso marë' noya cancantopihuë'. Co huara marca niacochatërasohuë', Apraanso' natëterin. A'napitanta' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'sarin.

Yosëri Apraan sha'huitërinso'

¹³ Iráca Yosëri Apraan itapon: "Nosoroatënguën, páncaro'pa' quëchinquën. Piyapinëhuë pochin ni'saranquën. Quëma shinparinpitanta' noya catahuuara huë. A'na tahuëri ya'ipiro'pa' hua'anëntapona'," itërin. "Yosë co onporonta' nonpintarincohuë'," téninso marë' Yosëri noya ni'nin. Co naporo' Moisésë pënëncatëtarinhuë'. Napoaton co ina natërinso marë' Apraan noya ni'ninhuë'.

¹⁴ Pënëntërinso' natëpisopitaráchin noya ni'nin naporini, topinan cancanënpoa quëran natërëhuasopitaso' co noya nicainpoaso' ya'huë'itonhuë'. Topinan quëran Yosëri Apraan sha'huichitonhuë'.

¹⁵ Moisésë pënëntërinso' co natëhuachinarahuë', ana'ntacaso' ya'huërin. Co pënëntërinso' ya'huërinhuë' naporini, co natëcaso' ya'huë'itonhuë'. Co ina marë' oshahuaintërihuahuë'.

¹⁶ Napoaton Apraaniso natëton: "Yosë no'tëquën nontërinco," topachina, Yosëri itërin: "Oshahuanpiranhuë', caora nohuanto, nosoroatënguën catahuanranquën. Hui'nanpitanta'

catahuarahuë," itërin Yosëri. Co cotioro'saráchin nosororinhue'. Ya'ipi Apraan pochin cancantopisopitanta' nosororin. Ina hui'ninpita pochin ninëhua'.

¹⁷ Iráca Yosëri Apraan itërin: "Ca nohuanto, notohuaro' shiparinpita ya'huëtarinquën. Na'a nisha nisha piyapi'santa' quëma pochachin cancantapi," ténin Yosë. Quiricanëinquë naporin. "Yosë no'tëquën nontërinco. Ya'ipiya nanitaparín. Chiminpisopitanta' nanitërin ananpitacaso'. Co ma'sha ya'huëpirinhue', nani ya'huërinso pochin sha'huichanin," ta'ton, Apraan natëtërin.

¹⁸ "Quëma shiparinpita notohuaro' na'asapi," itërin Yosëri. Hua'qui' co a'na hui'nin tëranta' ya'huëtërinhue'. Sacai' natëtacaso nipirinhue', Apraan natëtërin. "Yosë nohuanton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarinco. Shihuëpitanta' na'asapi," ténin Apraan.

¹⁹ Pasa pi'ipitaponahuë', co hui'nin ya'huëchatërarinhue'. Co huachi chinirinhue'. Sa'ionta' co hua'huana'pihuë'. Nani paiya. Napoaponahuë', Yosë natërin.

²⁰ "Yosë nonpintërinco," co téninhue'. Co nisha nisha yonquirinhue'. "No'tëquën nontërinco," ta'ton, chiniquën cancantërin. "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, co naniantarinco-hue'.

²¹ Yosë ya'ipiya nanitaparín. Sacai' niponahuë', nani sha'huitërinco ni'ton, catahuarinco. Sha'huitërinco chachin ya'huapon," ténin.

²² Ina pochin yonquirinso marë' Yosëri noya ni'nin.

²³ Apraan naporinsopita Yosë quiricanëinquë ninshitopi. Canpoanta' nitotacaso marë' ninshitopi.

²⁴ Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Quisocristo chiminpirinhue', Yosëri ananpitaantarín. Ina hua'anëntërinpoa', tënëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa' canpoanta'.

²⁵ Yosë nohuanton, oshanënpoa marë' chiminin. Inari chachin ananpitaantarín oshanënpoa' inquitatopoa', noya nicainpoaso marë'.

5

Yosë anoyacancantërinpoaso'

¹ "Sinioro Quisocristoichin nicha'ësarínpoa'," ta'tëhua', imarëhua'. Oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. Co inimiconënpita pochin ni'ninpoahuë'.

² Quisocristo cancanënpoa quëran natëhuatëhua', nicha'ësarínpoa'. Nosoroatonpoa', ipora huanta' catahuarinpoa' noya imacaso marë'. A'na tahuëri Yosë'pa' pa'patëhua', Yosë pochin nisarëhua'. Ina yonquiatëhua', noya cancantarihua'.

³ Iporaso' parisitarihuarahue', noya cancantarihua'. "Parisitohuatëhua', Yosë catahuarinpoa' imamiatacaso marë'," ta'tëhua', co sëtarihuahuë'. Chiniquën cancantatëhua', noya ahuantarihua'.

⁴ Noya ahuantohuatëhua', chini chiniquën cancantarihua' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. "Co naniantarínpoahuë'," ta'tëhua', inasáchin ninarihua'.

⁵ Inasáchin ninahuatëhua', tëhuëenchachin co naniantarínpoahuë' ni'ton, co tapanarihuahuë'. Ispirito Santo a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachinpoa': "Ma noyacha Yosë nosororinpoa' paya," tarihua'. Ispirito Santo chachin Yosë nosororínpoaso' anitotërinpoa'.

⁶ Canpoara co nanitërehuahuë' cha'ëcaso'. Nipirinhue', iráca o'macaso' nanihuachina, Quisocristo isoro'paquë o'marin. O'marahuatón, oshahuano'sa marë' chiminin.

⁷ Ni'co'. Piyapi noya niponahuë', co insonta' ya'huërenamën chiminacaso' nohuantërinhue'. Noya noya nipachin, nicha'ëcaso marë' a'nara' ya'huëretapon nimara.

⁸ Quisocristo nipirinhue' oshahuano'sa marë' chiminin. Oshahuanpirëhuahuë', ya'huëretërinpoa'. Yosë nohuanton, canpoa marë' chiminin. Napoaton: "Ma noyacha Yosë nosororinpoa' paya," tënëhua'.

⁹ "Corosëquë huëninën pa'nin. Oshanënpoa marë' chiminin," topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton ayaro' tahuërinta' catahuarinpoa'. Naporo' tahuëri co noyahuë' nipisopita chiniquën ana'ntarin. Imarëhuasopitaso nipirinhue', co ana'ntarinpoahuë'. Quisocristo chachin nicha'ësarínpoa'.

¹⁰ Iráca oshahuanatëhua', Yosë inimicotopirëhuahuë', hui'nin chiminin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. Iporaso' noya nipayarëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, noya noya catahuarinpoa'. Nanpiantarin ni'ton, catahuarinpoa' noya cha'ëcahuaso marë'.

¹¹ Naporahuaton, "Yosë nosororínpoa'," ta'tëhua', ina pa'yatërehua'. Hui'nin chachin nanan anoyatërinpoa' ni'ton, noya cancantërehua'.

Atan, Cristo inapita napopiso'

¹² Atan'ton co noyahuë' nicaton, oshahuanin. Ina marë' chiminacaso' ya'huërin. Ina quëran ya'ipinpoa' co noyahuë' nicatëhua', chiminëhua'.

¹³ Co huara Moisésë pënënchatërasohuë', piyapi'sa' oshahuanpi. Oshahuanpirinahuë', co pënëntërinso' ya'huéyátërarinhuë' ni'ton, co ina marë' ana'intacaso' ya'huë'itonhuë'.

¹⁴ Nipirinhuë', Atan quëran huarë' ya'ipi piyapi'sa' chiminpi. Moisésë ya'huëaque huarënta' chimina'piapi. Ya'nán isoro'pa' nipon, Yosëri pënënpirinhuë', Atan co natëtonhuë', oshahuanin. Ina quëran ya'ipi piyapi'santa' co noyahuë' nicatona', oshahuanpi. Co Yosëri chachin pënënpirinhuë', inahuanta' oshahuanpi. Atan pochin cancantatona' ya'ipi piyapi'sa' oshahuanpi. Quisocristoso nipirinhuë' nanan anoyatinpoaso marë' o'marin.

¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' nosororinpoa'. Atanso nipirinhuë' co ina pochin nininhuë'. Co natërinso marëhuë' oshanën ya'huëtërin. Inapochachin ya'ipi piyapi'sa' oshahuanatona', chiminpi. Ina quëran ana'intacaso' ya'huërin. Yosëso nipirinhuë' inaora nohuanton, na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin na'aquënpoa' anoyacancantinpoaso marë'.

¹⁶ Atan co natërinhuë' ni'ton, osha ya'huërin. A'naíchín pënëninso' co natërinhuë' ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Nipirinhuë', Yosë nosororinpoaso' co ina pochin nininhuë'. Na'con oshahuanpirëhuahuë', Quisocristo chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitatonpoa', noya ni'ninpoa'.

¹⁷ A'na ya'piíchín tēhuërin ni'ton, ya'ipi piyapinpoa' chiminacaso' ya'huërin. Aquëtë huarë' Yosëso', inaora nohuanton nosoroatonpoa' Quisocristo quëran nicha'ërinpoa' ni'ton, inarë'quënpoa' nanpimiata'tēhua' hua'anëntarihua'.

¹⁸ Atan co noyahuë' ninin ni'ton, ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huëpirinhuë'. Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitërhēhua' nanpimiatacaso'. Imapatēhua', co ana'intarinpoahuë'.

¹⁹ A'naíchín co Yosë natërinhuë' ni'ton, ya'ipinpoa' oshahuanēhua'. A'naso nipirinhuë' Yosë natëton, chiminin. Ina marë' na'aquënpoa' anoyacancantërinpoa'.

²⁰ Iráca Moisésë pënëntërin oshahuanēhuaso' anitotinpoaso marë'. Ina quëran na'con oshahuanēhuaso' nitotërhēhua'. Na'con oshahuanpirëhuahuë', inaora nohuanton, Yosë na'con na'con nosororinpoa'.

²¹ Oshahuanēhua' ni'ton, chiminpatēhua', parisitomiatacaso' ya'huëpirinhuë'. Yosëso' inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Sinioro Quisocristo anoyacancantohuachinpoa', nanpimiatarihua'.

6

Quisocristo imapatēhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuë'

¹ Yosë inaora nohuanton nosororinpoa' ni'ton, manta tēranta' niahua' inaora nohuanton, oshanënpoa' inquitinpoaso marë' ¿tëcarihua tí?

² ¿Co naporinhuë'? Quisocristo imapatēhua', chiminēhuaso pochin cancantatēhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuë'.

³ "Quisocristo imarahue huachi," ta'tēhua', aporihuanēhua'. Ina noya chinpitacaso marë' aporihuanēhua'. Aporihuanpatēhua', Quisocristorë'quënpoa' chiminēhuaso pochin ninēhua'. Ina chimininso pochachin co noyahuë' yonquirēhuasopita a'porēhua'. Nani ina nitotërama'.

⁴ Quisocristo chiminpachina, pa'pitopi. Aporintohuachinēpoara, canpoanta' pa'pitërinēpoaso pochin co noyahuë' yonquirēhuasopita naniantërhēhua'. Tata Yosë chiniquën nanantaton, Quisocristo ananpitaantarín. Canpoanta' nasha cancan quëtërinpoa' nasha pochin nanpicaso marë'. Ina yonquiatēhua', aporihuanēhua'.

⁵ Quisocristo chiminaponahuë', nanopiantarin. Inapochachin canpoanta' co noyahuë' yonquirēhuasopita naniantohuatēhua', nanopiantarëso pochin noya noya cancantarihua'.

⁶ Cato' cancan pochin ya'huëtërinpoa'. A'na cancanso' sopai yanatërin. Quisocristo imarēhua' ni'ton, co noyahuë' cancantërhēhuaso' corosëquë patananterëso pochin nitërhēhua'. Ama huachi sopai natëcaso marëhuë' napotërhēhua'. Co noyahuë' cancantërhēhuaso' chimininso pochin nitahua'.

⁷ Chimipiso' co huachi yonquirinhuë' oshahuanacaso'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo imapatēhua', co huachi oshanënpoa hua'anëntërinpoahuë'.

⁸ Co noyahuë' cancanso' naniantohuatēhua', Quisocristo pochachin noyápiachin cancantarihua'. Ina nohuitatēhua', noya noya nanopiarēhua'.

⁹ Inaso' nanopiantahuachina, co huachi chimianinhuë'. Chimirin nani minsëaton, nanopimiataantarín.

¹⁰ Chimpin pachina, oshanënpoa marë' chiminin. Naporo' oshanënpoa' minsërin. Iporaso' Yosëichín natëcaso marë' nanopimiataantarín.

¹¹ Inapochachin canpitanta' ama huachi oshahuanacamaso' yonquicosohuë'. Quisocristo imarama' ni'ton, Yosëichín natëco'.

¹² Ama oshanëma hua'anëntatë pochin nitatëñquëma' camayápainquëmaso nohuantocoso-huë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noyasáchin yonquico'.

¹³ Ni'co'. Imirama', nantëma', ya'pirama', huëratëma', nanamëma', inapita ya'huëtërinquëma'. Inapita quëran co noyahuë' nicacaso ya'huëpirinhuë'. Ama nohuantocoso huë'. Yosë natëcamasoáchin yonquico'. Chiminama quëran nanpianteramaso pochin cancantatoma', ya'ipi nonëma quëran huarë' noyasáchin nico'.

¹⁴ Inapohuatama', co huachi oshanëma hua'anëntatë pochin nitarinquëmahuë'. Co ya'ipi pënëntërinso' natëpiramahuë', inaora nohuanton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Nosoroatëñquëma', catahuaringquëma' noya nicacamaso marë'.

Hua'anënpoa pochin nininso'

¹⁵ Tëhuëñchachin co huachi iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë'. Yosë nosoroaton-poa', nicha'ërinpoa'. Anaquëñso nipurinhuë' ina natanatona', co manta' yanatëpihuë'. "Noya oshahuanacaso'," toconpi. ¡Co ina pochin yonquicaso ya'huërinhuë'!

¹⁶ Insosona natëhuatëhua', inaso' hua'anëntarinpoo'. ¡Nani nitotërama' ipora! Oshanënpoa natëhuatëhua', ina hua'anëntarinpoo'. Camaihuachinpoara, co noyahuë' ninëhua'. Oshanënpoa' co a'poasëhuahuë' chiminpatëhua', parisitopiquë pa'sarëhua'. Nipurinhuë', Yosë natëhuatëhua', noya nicarihua'.

¹⁷ Iráca oshanëma natëtoma', co noyahuë' nipiramahuë'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinëñquëmara, noya natanama'. Ya'ipi cancanëma quëran noya natërama'. Ina yonquiatiëhua', "Yosparinquëñ" itërëhua' Yosë.

¹⁸ Iporaso', co huachi oshanëma camaiarinquëmahuë'. Nasha hua'anëma' ya'huëtërinquëma'. Quisocristo natëtoma', noya nisarama'.

¹⁹ Iso pochin a'chintaranquëma' noya noya nitotacamaso marë'. Canpitaora co nitotëramahuë'. Iracaso' ya'ipi nonëma quëran huarë' oshahuanacasoáchin pa'yatërama'. Inapohuatamara, pa'pi nishinahüen' cancantërama'. Iporaso' noyasáchin nico'. Inapohuatama', noyápiachin cancantarama'.

²⁰ Iráca oshanëma natëhuatamara, co noyahuë' ninama'. Co yonquiramahuë' noya nicacamaso'.

²¹ Inapohuatamara, ¿ma'ta' ina marë' canarama'? Co ina marë' canamiataramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Ina pochin cancantohuatama', chiminpatama', parisitopiquë pa'sarama'. Iráca ina pochin nipiramahuë', iporaso ina marë' tapanama'.

²² Iporaso nipirinhuë' co huachi oshanëma hua'anëntërinquëmahuë'. Yosë nicha'ërinquëma' ama huachi oshahuanacamaso marëhuë'. Ina chachin hua'anëntërinquëma'. Napoaton noyápiachin cancantarama'. A'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

²³ Piyapi asacatohuatëra, pahuërerë'. Inapochachin co noyahuë' nipatëhua', chiminpatëhua' parisitomiatarihua'. Yosëso nipirinhuë', inaora nohuanton nosororinpoo'. Quisocristo imapatëhua', ina nohuitatëhua', nanpimiatarihua. Inaso' hua'anënpoo'. Inasáchin natërëhua'.

7

Sa'arinso pochin nininso'

¹ Canpitaso' iyaro'sa', pënëntopiso' nitotërama'. Nanpispitaráchin camaitërinso' natërapí.

²⁻³ Ni'co'. Sanapi so'yahuachina, so'in chinpitacaso' ya'huërin. So'in ya'huëtópirinhuë', a'na quëmapiri së'huahuachin, monshihuanin. Ina marë' oshahuanarin. Nipurinhuë', so'in chiminpachin, so'yantahuachin, co ina marë' oshahuaninhuë'.

⁴ Inapochachin iyaro'sa', canpoanta' Quisocristorë'quënpoo' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi iráca pënëntërinso' hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo chinpitacaso' ya'huërin. Inaso chiminaponahuë', nani nanpiantarin. Ina imamiatohuatëhua', noya nicarihua' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'.

⁵ Iráca, canpoara nipa'yatacasoáchin yonquirëhua'. Co noyahuë' cancantërëhua'. Pënënpachinënpooara, aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiatiëhua', co noyahuë' ninëhua'. Ina marë' chiminpatëhua', parisitomiatacaso' ya'huërin.

⁶ Iráca nisha nisha pënëntërinso' ya'huërin natëcaso', Moisésëri ninshitërinso'. "Co ya'ipiya natëhuatëhuahuë', co onporonta' cha'esarëhuahuë'," topi. Apina'pi tashinan pëiquë ya'huërinso pochin nipirëhuahuë'. Iporaso' co huachi Moisésë pënëntërinso' yonquiarëhuahuë'. Quisocristorë'quënpoo' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo catahuaringpoa' cancanënpoo quëran huarë' Yosë natëcaso'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Napoaton noya nisarëhua'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita yaminsërinpoaso'

⁷ Napoahuaré', "Moisésé pënëntérinso' aoshahuaninpoa' ni'ton, co noyahué'," ¿técarihua' ti? ¡Co naporinhué! Napoaponahué', pënéntérin quëran oshahuanëhuaso' nitotërhua'. Iso pochin yonquia'ahua'. "Ama a'na piyapi ma'shanëna' noyapatocosohué'," ténin iráca pënëntaton. Caso' ina natanato, "Tëhuënychachin a'napita ma'shanën noyapatato, co noyahué' yonquirahué. Ina maré' oshahuanahué," ténahué.

⁸ "Ama ma'sha noyapatocosohué'," itërinco. Ina natanato, aqué aquëté' a'napita ma'shanëna' noyapatërahué. Co noyahué' cancantërahuëso' canarinco. Iráca oshahuanpirahué'. Co huara pënëntérinso' nitochatërasocohué', oshahuanahuëso' co nitotërahué'.

⁹ Co huara pënëntérinso' natayantërasocohué', "Caso' noya piyapico," topirahué'. Pënëntérinso' natanpatëra, "Tëhuënychachin oshahuanco. Chiminpatato, Yosë ana'intarinco," ténahué.

¹⁰ Noya ya'huëca'huaso maré' pënënpirincohué'. Co ina natëtorahué', oshahuanahué. Oshahuanato, parisitopiqué paca'huaso' ya'huërin.

¹¹ Pënëntérinso' natëhuato, noya cancantarahué, topirahué'. Co ina natërahué' ni'ton, oshahuanahué. Chiminpatato, ana'intincoso' ya'huërin.

¹² Yosë chachin pënëninpoa'. Sha'huitërinpoaso' nóya. No'tëquën nonin.

¹³ Napoahuaré' pënëntérinso' noya nipirinhué', ina maré' ana'intarinco, ¿topiramahué' ti? ¡Co pënëntérinso' maré' ana'intincoso' ya'huërinhué! Oshahuanahué' ni'ton, ana'intincoso' ya'huërin. Pënëntérinso' noya nipirinhué' natanahué' quëran aqué aquëté' co noyahué' yonquiato, co noyahué' ninahué. Pënëninpoa' quëran oshahuanahuëso' nitotërahué. Pa'pi co noyahué' ninahué, ténahué.

¹⁴ Noya yonquicaso maré' pënënpirinoahué'. Caso' co noya yonquiatohué', oshahuanahué. Oshahuanahuëso' hua'anëntaté pochin nitërinco. Co nanitërahué' noya nica'huaso'.

¹⁵ Noya nisarahué, topirahué', a'naróachin co noyahué' yaninahué. Co yaoshahuanpirahué', oshahuanahué. Onpoatoso' napomaraco, co nitotërahué'.

¹⁶ Co nohuantopirahué', co noyahué' ninahué. Ina maré' co noya cancantërahué'. Yonquinhué' quëran nitotërahué. Tëhuënychachin pënëntérinso' noya, ténahué.

¹⁷ Co nohuantopirahué', caora co noyahué' cancantato, co noyahué' ninahué. Co noyahué' cancantërahuëso' canarinco.

¹⁸ Caora co noyahué' cancantërahué. Co nanitërahué' noya nica'huaso'. Inachinco. Yosë yanatëpirahué', caora co nanitërahué' natëca'huaso'.

¹⁹ Noya nica'huaso' nohuantopirahué', co noyahué' ninahué. Co yaoshahuanpirahué', oshahuanahué.

²⁰ Co nohuantopirahué', co noyahué' ninahué. Co noyahué' cancantërahuëso' canarinco.

²¹ Noya nica'huaso' nohuantopirahué', co noyahué' cancantato, co noyahué' nica'huasoráchin yonquiconahué.

²² Cancanëhué' quëran Yosë pënëninpoaso' pa'yatato, yanatëpirahué'.

²³ A'na cancán nohuantërin. A'na cancanso' nipirinhué', co nohuantërinhué'. Co noyahué' nicacasoáchin yonquirin. Ina canarinco ni'ton, co noyahué' ninahué.

²⁴ ¡Ma'huantacha caso' ninahué' paya! ¿Incha ipora nicha'ëinco co noyahué' yonquirahuëso' nanianta'huaso' maré'? ténahué.

²⁵ ¡Yosëichin nanitaparín! Sinioro Quisocristo imarahué' ni'ton, ina catahuarinco. Ina maré': "Yosparinquën Tata Yosë," itërahué. Tëhuënychachin cancánëhué' quëran Yosë yanatëpirahué', co noyahué' cancantato, co noyahué' ninahué.

8

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

¹ Napoaton iporasos' Quisocristo imapatëhua', co huachi ana'intinpoaso' ya'huërinhué'.

² Oshanënpoa' natëhuatëhua', co noyahué' ninëhua'. Inapohuatëhua', chiminpatëhua', ana'intarinpoa'. Nipirinhué', Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' naniantacaso maré'. Naporahuaton, co huachi oshanënpoa' natëcaso' ya'huërinhué'.

³ Iráca Yosë pënënpirinoahué'. Co noyahué' cancantatëhua', co nanitërhua' no'tëquën natëcaso'. Ina quëran hui'nin chachin isoro'paquë a'paimarin. Piyapi chachin nasitimarin. Co oshahuanaponahué', oshanënpoa' inquitinpoaso' maré' chiminin. Inapoaton, nicha'ërinpoa' ama huachi ana'intinpoaso' marëhué'.

⁴ Co noyahué' yonquirëhuasopita naniantatëhua', Ispirito Santo natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina maré' hui'nin a'paimarin.

⁵ Co noyahué' yonquihuatëhuara, co noyahué' nicacasoáchin pa'yatërhua'. Nipirinhué', Ispirito Santo natëhuatëhua', Yosë nohuantërinsoáchin pa'yatarëhua'.

⁶ Co noyahué' nicacasoráchin pa'yatohuatêhuara, chimipi pochin niconêhua'. Co Yosê nohuítêrêhuahué'. Nipirinhué', Ispirito Santo pa'yatatêhua' natêhuatêhua', Yosê nohuítatêhua', nanpimiatarihua'. Noya yonquiatêhua', sano cancantarihua'.

⁷ Co noyahué' nicacasoráchin pa'yatohuatêhua', Yosê inimicotarêhua'. Co Yosê pênêntêrinso' natêcaso' nohuantarêhuahué'. Co nanitarêhuahué' ina natêcaso'.

⁸ Ina pochin cancantohuatêhua', co Yosê noya ni'saripoahué'.

⁹ Canpitaso nipirinhué' co noyahué' yonquiramasopita naniantêrama'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquêma', ina nohuantêrinso' nisarama'. Co Ispirito Santo ya'coancantohuachinquêmahué', co têhuênchachin Quisocriso imaramahué'.

¹⁰ Oshahuanama' ni'ton, nonêmaso chiminacaso' ya'huêrin. Napoaponahué' Quisocriso ya'coancantatênquêma', anoyacancantêrinquêma'. Napoaton Yosê noya nicatênquêma' ispiritonêma' ananpitarin ni'ton, nanpimiatarama'.

¹¹ Ispirito Santo ya'coancantêrinpoa'. Yosê hua'yanên chachin ni'ton, achinincaninpoa' Yosê pochin cancantacaso marê'. A'na tahuêrinta' Yosê ananpitaantarinpoa'. Quisocriso ananpitaantarinsó' pochachin ananpitaantarinpoa' canpoanta'. Nonênpoa' chiminacaso ya'huêpirinhué', Ispirito Santo ya'coancantêrinpoa' ni'ton, nanopiantarihua'.

¹² Napoaton iyaro'sa', Ispirito Santo natêcaso' ya'huêrin. Co noyahué' yonquirêhuasopitaso' naniantahua'.

¹³ Co noyahué' ninêhuasopita co a'poasêhuahué', chiminpatêhua' parisitomiatacaso' ya'huêrin. Nipirinhué', co noyahué' ninêhuasopita têpatê pochin nitohuatêhua', nanpimiatarihua'. Ispirito Santo catahuarinpoa' co noyahué' ninêhuasopita têpatê pochin nitacaso marê'.

¹⁴ Ispirito Santo nohuantêrinso' natêhuatêhua', Yosê hui'ninpoa' chachin nisarêhua'.

¹⁵ Iráca Yosê tê'huatêrama'. Iporaso nipirinhué' Ispirito Santo ya'coancantêrinpoa' ni'ton, co huachi manta' tê'huatacaso' ya'huêrinhué'. Hui'ninpita pochachin Yosê ni'ninpoa'. Ina nontohuatêhuara, "Tata," itêrêhua'.

¹⁶ Ispirito Santo chachin cancanênpoa' quêran anitotêrinpoa'. "Hui'ninpita pochachin Yosê ni'ninquêma'," itêrinpoa'.

¹⁷ Hui'ninpoa' ni'ton, na'con na'con catahuarinpoa'. A'na tahuêri ya'huêrin'pa' noya acoarinpoa'. Quisocriso noya acorinsó pochin acoarinpoa' canpoanta'. Ina imarêhuaso marê' aparisitopirinênpoahué', inapochachin inarê'quênpoa' noya noya ya'huêcontarihua'.

A'na tahuêri ya'ipiya anoyatarinsó'

¹⁸ Isoro'paquê pi'pian parisitarihuarahué', ama ina yonquia'ahuasohué'. Ama ina marê' sêtahuasohué'. A'na tahuêri Yosê'pa' noya noya ya'huêcontarihua'. Ina yonquiatêhua', noya cancantahua' ténahué'.

¹⁹ Naporo' Quisocriso imarêhuasopita noya noya ya'noarihua'. Ya'ipi ma'sha isoro'paquê ya'huêrinsopitanta' ina tahuêri ninarapi.

²⁰ Iporaso nipirinhué' sharo'sa' co noyatopihué'. Ma'sharo'santa' chiminpi. Nipirinhué', co inahuara nohuanton, napopihué'. Yosê nohuanton, napopi. A'na tahuêri ya'ipiya anoyatarin.

²¹ Naporo' co huachi ma'sha chanatarinhué'. Yosê hui'ninpitanpoa' ninêhuasopita noya noya acohuachinpoa', ma'sharo'santa' noya noya niantapi. Co huachi chiminaponahué'.

²² Iráca quêran huaré' ma'sharo'sa' parisitopi. Sharo'santa' papotopirinhué', co noyatêrinhué', chiminin. Ipora huanta' sanapi hua'hua' iquitohuachina, iquitêrinso' pochin chiniquên parisitapi.

²³ Canpoanta' Ispirito Santo nani ya'coancantopirinhpoahué', parisitêrêhua'. Parisitatêhua', manorêhua' nasha nonênpoa' ya'huétinpoaso marê'. Ina ninarêhua'. Nasha nonênpoa' quêtohuachinpoa', co huachi caniorihuahué'. Co huachi chiminarihuahué'. Naporo' Yosê hui'ninpita chachin nisarêhua'.

²⁴ Tata Yosê noya nicha'êrinpoa'. Napoaponahué', co ya'ipi naniyatêrarinhué': "A'na tahuêri noya noya acoarinpoa'," ta'têhua', ina ninarêhua'. Pahuanarin ya'ipi nanicaso'. Napoaton ninarêhua'. Nani nanirin naporini, co ninacaso' ya'hué'itonhué'.

²⁵ "Têhuênchachin noyá nicha'êsarinpoa'," ta'têhua', co sêtêrêhuahué'. Noya cancantatêhua', ninarihua'.

²⁶ Iporaso' co chiniquên cancantopirêhuahué', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Yosê nontohuatêhuara, co nitotêrêhuahué' ma'sona itacaso' nipirinhué', catahuarinpoa'. Cancanênpoa' quêran inari Yosê nontêrin. Tarêtarinsó pochin ninin. Canpoaso' co natanpirêhuahué', Yosêriso' natanin.

²⁷ Ya'ipi yonquirêhuasopita Yosê nitotêrin. Ispirito Santori nontohuachina, natanin. Yosê nohuantêrinso' chachin nitotaton, canpoa marê' noya nontêrin.

Yosê nosororinpoaso'

²⁸ Yosë nosorohuatêhua', noyasáchin yonquirinpoa'. Ma'sha onpohuatêhuara, na'con catahuarinpoa'. Pi'pian parisitapirêhuahuê', ina nohuanton, parisitêhua quêran noya noya pipiarêhua'. Achinicananinpoa' ni'ton, noya noya imarihua'. Nani huayoninpoa' ina nohuantêrinso' nicacaso marê'.

²⁹ Iráca quêran huarê' Yosë nohuitêrinpoa'. Nohuitatonpoa', huayoninpoa' Quisocristo pochachin cancantacaso marê'. Quisocristoso' noya noya ninin. Ina quêran na'quênpoa' imapatêhua', ina pochin cantarinhua'. Yosë hui'ninpita pochin ni'sarinpoa' canpoanta'.

³⁰ Nohuantêrinpoa' ni'ton, huêntonênquê chachin aya'coninpoa'. Oshanênpoa' inquitatonpoa', noya ni'ninpoa'. Ina nohuanton, a'na tahuêri inápaquê noya noya acoarinpooa'.

³¹ Ina pochin Yosë yonquirinpoa' ni'quêhuarê', co insonta nanitêrinhuê minsênpoaso'.

³² Yosë chachin nosoroatonpoa' co hui'nin têranta' apiratêrinpoahuê'. Isoro'paquê a'paimarin chiminacaso marê'. Canpoa marê' chiminin. Ipora chachinta' nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. ¡Quisocristo imarêhua' ni'ton, co manta' pahuantarinpoahuê' Yosë pochin cancantacaso marê'! Nôya nicha'êsarinpooa'.

³³ Yosë huayoninpoa' ni'quêhuarê', co insonta nanitêrinhuê sha'huirapinpoaso'. Yosë chachin noya ni'ninpoa'.

³⁴ Yosë noya ni'ninpoa' ni'ton, co insonta nanitêrinhuê ana'intinpoaso'. Quisocristo oshanênpoa' inquitinpoaso marê' chiminin. Ina quêran nanpiantarin. Yosë inchinanên quêran ya'huaton, canpoa marê' Yosë nontárin.

³⁵ Têhuênchachin Quisocristo nosororinpoa'. Co insonta' nanitêrinhuê ina quêran osêrênpoaso'. A'na tahuêri parisitêrêhua'. Parisitatêhua', co napon canceltêrêhua'. Piyapi'sa' aparisitêrinênpoa'. Cosharo', ma'sha inapita pahuantêrinpoa'. Ma'sha onpochináchin nisarêhua'. Yatêparinênpoa'. Inapopirêhuahuê', ¡co inapita nanitapihuê' Quisocristo quêran osêrênpoaso'!

³⁶ Yosë quiricanênquê naporin:

“Imarainquênso marê' Sinioro, ya'ipi tahuêri yatêparinacoi.

Co manta' onpopirahuê', ohuicaro'sa' yatêpapiso pochin yatêparinacoi,” ténin.

³⁷ Ina nipirinhuê', Quisocristo nosororinpoa'. Parisitapirêhuahuê', nani tahuêri catahuarinpoa' sopai minsêcaso marê'. Nôya cantarêhua'.

³⁸ Yosë nosoromiatêrinpoa'. Nanpihuatêhuara, nosororinpoa'. Chiminpatêhuanta', co patarinpoahuê'. Anquênro'sa', sopairo'sa', tanan hua'yano'sa', inapita co nanitopihuê' Yosë quêran osêrênpoaso'. Ipora tahuêri'sa' ma'sha onpotopirinênpoahuê', co patarinpoahuê'. A'na tahuêrinta' ma'sha onpotohuachinênpoa', co Yosë naniantarinpoahuê'.

³⁹ Ma'sha inápaquê ya'huêrinsopita, acoporoquê ya'huêrinsopita inapita co nanitopihuê' Yosë quêran osêrênpoaso'. ¡Co insonta' nanitêrinhuê' Yosë ananiantinpoaso'! Quisocristo hua'anêntêrinpoa'. Ina imarêhua' ni'ton, Yosë nosoromiatêrinpoa'.

9

Yosëri israiro'sa' huayoninso'

¹ Quisocristo imato, no'têquên nonahuê. Co nonpinahuê'. Ispirito Santo ya'coancantêrinco ni'ton, no'têquên nontaranquêma', ténahuê.

² Têhuênchachin israiro'sa' yonquiato, sêtêrahuê. Cancanêhuê quêran huarê' sêtárahuê.

³ Inapitaso' quémopinêhuépita. Co Quisocristo imapihuê' ni'ton, ana'intacaso ya'huêrin. Nanitêrahuê naporini, inapita ya'huêrenamên parisitopiquê pa'itohué'. Cha'êcaiso marê' inaquê parisichitohué'.

⁴ Piyapinênpita nicacaiso marê' Yosëri acorin. Israiro shinpita nipi. Iráca quêran huarê' Yosëri nohuantêrin ni'ton, hui'ninpita pochin nicacaiso marê' acorin. Huênaráchin huênaráchin a'pintohuachina, shimashonênpitari quênanpi. Iráca chachin piyapinênpita nicacaiso marê' inapitarê' anoyatêrin. Naporahuaton, pênêntêrinso nanan sha'huitêrin. Noya chinotacaiso marênta' a'chintêrin. Na'con sha'huitêrin nicha'êcaso marê'.

⁵ Shimashonênpitaso' Yosëri chachin huayonin. Ina quêran Cristo isoro'paquê o'mahuachina, Israiro sanapi quêran nasitêrin. Inaso' Yosë chachin. Ya'ipiya hua'anêntêrinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! ténêhua'. Amen.

⁶ Na'con nitotaponarahuê', notohuaro' israiro'sa' co Yosë natêpihuê'. Napoaponahuê', Yosëri co topinan quêran sha'huitêrinhuê' nicha'êcaso marê'. Co ya'ipi israiro'sa' piyapinênpita pochin ni'ninhuê'.

⁷ Apraan cato' hui'ninpita ya'huêtopirinhuê', a'naíchín Yosëri acorin Apraan ya'huêrêtacaso marê'. “Isaco huayonahuê. Shinpitanta' piyapinêhuépita pochin ni'sarahuê,” ténin Yosë.

⁸ Napoaton co ya'ipi Apraan hui'ninpita Yosë piyapinênpita nipihuê'. Yosëri sha'huitêrinso chachin nasitohuachina, piyapinên pochín ni'nin.

⁹ Iráca Yosëri Apraan itapon: "A'na pi'ipi quëran nicaponquën huëantarahuë. Naporo' ca nohuanto, sa'an hua'huanarin," itërin. Naporinso chachin tahuëri nanihuachina, Isaco nasitërin, Yosëri acorinso'.

¹⁰ Naporahuaton, Tata Isaconta' cato' hui'nahuanin. Sa'in Nipica itopiso' yahuai-huachina, Yosëri itapon:

¹¹⁻¹³ "Hua'hua nininso' chini chiniquën nanantarin. Paninanso' co onpopinchin chiniquën nanantaponhuë," itërin. Ina quëran itantarin: "Cacopo nosoroato, huayonahuë. Isaoso nipirinhuë' co onpopinchin nohuantërahuë'," tënin Yosë quiricanënuquë. Co'huara nasichátërasoihuë', naporin. Co ya'huëyátërasoihuë', yonquiaton, huayonin. "Noya nininso marë' Yosëri huayonin," topiramahuë', co ina marë' huayoninhuë'. Inaora nohuanton, huayonin.

¹⁴ Naporin ni'quëhuarë' ¿ma'ta' tëcarihua? "Yosëso' co napopináchin ni'ninpoahuë'," ¿tëcarihua tí? ¿Co naporinhuë'!

¹⁵ Iráca Yosëri Moisésë itërin: "Caora nohuanto, nosororahuë. Insosona nohuantohuato, huayonahuë," itërin.

¹⁶ Napoaton co canpoara nohuanton, Yosë huëntonënuquë ya'conëhuahuë'. Noya nipirëhuahuënta', co canpoara nanitëréhuahuë' ya'conacaso'. Inaora nohuanton, Yosë aya'coninpoa'. Nosoroatonpoa', aya'coninpoa'.

¹⁷ Iráca Iquipito copirnosos' co noyahuë' cancantopirinhuë', Yosëri huayonin hua'anëntacaso marë'. "Piyapinëhuëpita hua'anëntopiranhuë', nicha'ësarahuë noya pipicaiso marë'. Ina quëran na'a piyapi'sa' nicatona', 'Ma noyacha Yosëso' nanitaparín paya. Copirno co nohuantopirinhuë', piyapinëpita nicha'ërin,' tosapi," tënin. Quiricanën quëran sha'huítërinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanton, a'naquën nosororin. A'naquënso nipirinhuë' tananpitërin. Tananpitoahuachina, co natantochináchinhuë' cancantopi.

¹⁹ Ina natanatoma', a'naquëma' co noyahuë' yonquirama': "Yosë nohuanton, a'naquën natëpi. Co ya'ipiya natëpihuë'. Ma'sona Yosë nohuantërinsoichin nipirëhuahuë'. ¿Onpoatonta' nipachin ana'ntarinpoa'? ¿Co insonta' nanitërinhuë' Yosë nohuantërinso' canpiacaso'!" toconama'.

²⁰ ¿Maquëma cháchinta' ni'toma', nanitërama' Yosë chachin pinocamaso'? Ni'co'. Piyapi tëshitohuachina, minë', huë'ëta, inapita ninin. Nipachina, co tëshiri hua'anën no'huirinhuë'. "¿Onpoatonta' naponin ninanco?" co itërinhuë'.

²¹ ¿Co'ta tëshitona'pi no'pa' mapachina, ma'sona nohuantohuachina, ninin! Nohuantohuachina, a'naquën ninshirayarín. A'naquënso' topinanaya. Inapochachin Yosëso' yonquirinpoa'.

²² A'naquën co natëpihuë' ni'ton, Yosëri no'huirin. No'huipiro' nipirinhuë', co a'naroáchin ana'intërinhuë', ninararin. Co a'naroáchin ana'ntohuachinahuë', co ina marë' Yosë no'huicaso' ya'huërinhuë'. Oshaquëran ana'ntarin. Ina ni'pachina', "Tëhuëenchachin Yosë no'tëquën yonquirin. Hua'qui' tananpitopirinhuë', iporasos' no'tëquën ana'intërin. Chini chiniquën nanantërin inasos'," tosapi.

²³ A'naquënpoaso nipirinhuë', nosoroatonpoa' nicha'ësarínpoa'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', piyapi'sa' na'con Yosë yonquiapi. "Ma noyacha catahuarín paya," tosapi.

²⁴ A'naquën cotio piyapi'sacoi huayonincoi. A'naquëma' nisha piyapi'sanquëmanta' Yosë nohuanton, imarama' canpitanta'.

²⁵ Inapochachin iráca Osiasë ninshitërin.

"A'naquën iráca co piyapinëhuëpita huë' nipirinahuë', iporasos' piyapinëhuëpita pochín ni'nahuë.

Iráca co nosoropirahuë', iporasos' nosororahuë huachi," tënin Yosë, itërin.

²⁶ Ina quëran itantarin: "Canpitasos' co piyapinëhuëpitanquëmahuë'," itopirinhuë', iporasos' inaquë itapona': "Inapitasos' Yosë hui'ninpita chachin nisapi. Inasos' nanpimatarin," tosapi.

²⁷ Isaíasënta' ninoton, ninshitërin. "Hua'huayatërahuë' isairios' ya'huëpirinahuë', co ya'ipiya cha'ësapihuë'. Marë yonsanquë inotëra'huaya ya'huërinso nápo' ya'huëpirinahuë', caraíchín Yosëri nicha'ësarín.

²⁸ Co hua'quiya quëranhuë' na'a piyapi'sa' no'tëquën ana'ntarin," tënin.

²⁹ Co'huara ina ninshichatërasohuë', Isaíasë ninoton, tapon:

"Sinioros' ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Iráca ina nohuanton, ya'ipi Sotomaquë ya'huëpisopita ta'huantopi huachi. Comoraquë ya'huëpisopitanta' ta'huantopi.

Canpoanta' caraíchín nipirëhuahuë' nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. Co nosororinpoahuë' naporini, canpoanta' ya'ipinpoa' ta'huanchitërihuahuë'," tënin.

Israiro'santa' noya nanan natēcaso' ya'huērinsō'

³⁰ Napoahuarē' ¿ma'ta' tēcarihua'? tēnahuē yonquiato. Nisha piyapi'sa' hua'qui' co Yosē yonquipirinahuē', inari anoyacancantērin. "Yosē no'tēquēn nonin," ta'tona' natēpi. Napoaton noya ni'nin.

³¹ Israiro'saso nīpirinhuē' taponā: "Moisēsē pēnētērinso' natēhuatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'," topirinahuē'. Co nanitopihuē' no'tēquēn natēcasis' ni'ton, co Yosēri noya ni'ninhuē'.

³² ¿Onpoatonta' co noya ni'ninhuē'? "Pēnētērinso' nanan no'tēquēn natēhuatēhua', nōya cancantarēhua'," topirinahuē', co nanitopihuē'. "Yosēichin nanitērin anoyacancantīnpoaso'," ta'caiso nīpirinhuē', co Quisocriso nohuantopihuē'. Inapoatona', pancara'pi i'patērēso pochin nī'pi. Ina marē' Yosēri co noyahuē' ni'nin.

³³ Yosē quiricanēn quēran naporin: "Sionquē Cristo a'papirahuē', co nohuantopihuē'. Inapoatona' pancara'piquē i'parēso pochin nī'pi. Co nohuantopihuē' ni'ton, anotērēso pochin nī'pi.

Nīpirinhuē', insosona Cristo nohuantohuachin, co onporonta' atapanarahuē'. Noya ni'sarahuē huachi," tēnin Yosē.

10

¹ Pa'pi nohuantērahuē israiro'sa' cha'ēcasis'. Ina marē' iyaro'sa', chiniquēn Yosē nontārahuē.

² Tēhuēnchachin Yosē yachinotopirinahuē', co nanamēn no'tēquēn yonquipihuē'.

³ Yosēichin anoyacancantērinpoa'. Nīpirinhuē', co nohuantopihuē' ina nanan imacaiso'. "Pēnētērinso' natēhuatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'," toconpi. "Quēma Siniro anoyacancantocoi," co itopihuē'.

⁴ Irāca Moisēsē pēnētērin. Iporaso nīpirinhuē' co ina natērēhuaso marē' Yosē noya ni'ninpoahuē'. Quisocriso nani o'marin oshanēnpoa' inquitinpoaso marē'. "Quisocrisotichin anoyacancantarīnpoa'," topatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'.

⁵ Moisēsēri ninshitērin pēnētērinso' nanan imacaiso marē'. "No'tēquēn natēhuatama', Yosē noya ni'sarinquēma'. Ya'ipiya natēcaso' ya'huērin," tēnin ninshitaton.

⁶ Canpoaso nīpirinhuē' Quisocriso imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'. Quisocriso nanamēnso' co sacaiyahuē' nitotacaso'. "¿Inta ināpaquē pantapon Quisocriso quēmacaso marē'?" co ta'caso' ya'huērinhuē'. Nani o'marin.

⁷ "¿Inta' chimīpiro'sa' ya'huēpiquē papon ina quēran Cristo quēnantacaso marē'?" co ta'caso' ya'huērinhuē'. Nani nanpiantarin.

⁸ ¿Ma'ta' quiricanēn quēran anitotērinpoa'? "Ina nananso', co sacaihuē' nitotacaso'. Nanamēnpoa quēran sha'huicaso ya'huērin. Cancanēnpoa quēranā', natēcaso ya'huērin," itērinpoa'. Inasāchin natēcō', itēranquēma' canta'.

⁹ Tata Yosē nohuanton, Quisocriso tēhuēnchachin nanpiantarin. Ina cancanēnpoa quēran natēhuatēhua', "Quisocrisotichin imarahuē'," topatēhua', Yosē anoyacancantarīnpoa'.

¹⁰ "Yosē co onporonta' nonpintarinpoahuē'," ta'tēhua', cancanēnpoa quēran natēhuatēhua', noya ni'sarinpoa'. "Caso' Quisocriso imarahuē'," topatēhua', naporō chachin anoyacancantarīnpoa'.

¹¹ "Insosona Quisocriso natēhuachin, co sētarinhuē'. Co a'poarahuē'," tēnin Yosē quiricanēnquē.

¹² A'naichin Yosē ya'huērin. Ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa'. Co cotioro'saráchin na'con nosororinhuē'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ina nontohuatēhua', nōya catahuarinpoa'.

¹³ "Oshanēhuē Siniro inquitoco," topatēhua', anoyacancantatonpoa' nicha'ēsarinpoa'.

¹⁴ Napoaponahuē', co a'chintohuatēhuahuē', co nitotapihuē'. Co nitotohuachinahuē', co nanitapihuē' natēcasiso'. Co natētohuachinahuē', co nanitapihuē' Yosē nontacaiso'. Napoaton a'chintacaso' ya'huērin.

¹⁵ Co Yosēri a'china'piro'sa' a'pahuachinhuē', ¿onpo nitotaponata'? Yosē quiricanēn quēran naporin: "Ma noyacha ni'ton, noya nanan sha'huitaonpoa' huē'sarin paya," tēnin.

¹⁶ A'naquēnso nīpirinhuē', noya nanan natanpirinahuē', co nanitopihuē' natēcasiso'. "Nanamēn Siniro, sha'huitopirahuē' co insonta natētērinhuē'," tēnin Isaiāsē irāca.

¹⁷ Quisocriso nanamēn natanacaso' ya'huērin. Natanpatēhua': "No'tēquēn nonin," topatēhua', natētarihua'.

¹⁸ ¿Co natanpihuē' tī? ¿Nani mini natanpi! tēnahuē. Yosē quiricanēnquē naporin: "Nisha nisha parti nanamēn sha'huitopi.

Ya'ipi parti nahuinin," tēnin Yosē quiricanēnquē.

¹⁹ Naquēranchin natainquēma'. Israiro'saso' natanaponarahuē', ma'sona tapon naporinso' ¿co nitotopihuē' tī? Nitotaponarahuē', co natēpihuē'. Moisēsē ninshitaton, naporin:

“Nisha piyapi'sa' co yonquipirinacohuë' catahuararahuë ni'ton, canpitariso' a'pitarama'. Ina marë' no'huitarama', tēnin Yosë,” itērin.

²⁰ Isaiasēnta' co tē'huatonhuë', Yosë noninso' sha'huirín.

“Nisha piyapi'sa' co yanohuitopirinacohuë', iporasó' imasarinaco.

Co iráca nohuantopirinacohuë', iporasó' nohuitarinaco, tēnin Yosë,” itērin.

²¹ Israiro'saso nipirínhuë' co yanatēpihuë'. Inapita yonquiaton, Isaiasë quëran taantarín: “Íráca quëran huarë' yacatahuarahuë'. Imirahuë ihuëtatē pochín nitato: ‘Huëco' catahuain-quëma', itopirahuë', co yanatērinacohuë'. Co natantochínáchinhuë' cancantopi, tēnin Yosë,” itērin.

11

Israiro'sa' huayoninso'

¹ Napoaton natananquëma': ¿Israiro'sa' co natētopiso marëhuë' Yosëri a'pomiatērin tí? Co a'porínhuë'. Ipora huanta' piyapínēpita ni'ton, nosororín. Canta' Israiro piyapico. Tata Apraansó' shimashonëhuë'. Mincamin huēntonquë nasitërahue'.

² Inapitasó', iráca Yosëri huayonahuaton acorín piyapínēpita nicacaiso marë'. Co a'porínhuë'. Íráca Iniasë naporínso' Yosë quiricanēnquë ninshitopiso' nitotërama'. Inariso pēnēpirínhuë', israiro'sari no'huipi. Napoaton Yosë nontohuachina, inapita sha'huirapirín.

³ “Na'amíachincoi Siniro pēnēntopiraihuë'. Co nohuantatonaraihuë', a'naquēncóitēparinacó. Artaroro'sa' chinota'huainquēnsó marë' a'mitëraisonta' tē'yatopi. Casáchin pēnēntopirahuë', yatēparinaco canta',” itērin.

⁴ Napotopirínhuë', ¿ma'ta' Yosëri itantarín? “A'naquēn miní mamanshi moshapi, Paaro itopiso'. Nipirínhuë', ca nohuanto, canchisé huaranca quëmapi'sa' chinotarínaco. Co mamanshi moshapihuë',” itērin. Nani ina nitotërama'.

⁵ Inapochachín iporanta' caraya pochín Yosë huēntonēnquë ya'conpi. Inaora nohuanton, nosoroaton, Yosëri aya'conín.

⁶ Inaora nohuanton, catahuarín. Co noya nipiso marë' catahuarínhuë'. Noya nipiso marë' huayonín naporín, co huachi inaora nohuanton, catahuacaso' ya'huë'itonhuë'.

⁷ Napoahuarë', ¿ma'ta' nipachín tēcarihua'? Na'a israiro'sa' Yosë huēntonēnquë yaya'conpirínahuë', co inahuara nanitopihuë' noya cancantacaiso'. A'naquēn huayonínsopitasó' Yosë nohuanton, ya'conpi. A'napitasó nipirínhuë' co natantochínáchinhuë' cancantopi.

⁸ “Yosëri tananpitērin ni'ton, huë'ërëso pochín cancantopi. Ya'pirahuanaponaraihuë', co quēnantëreso pochín nipihuë'. Huëratëhuanaponaraihuë', co natantëreso pochín nipihuë'. Ipora huanta' ina pochín nisapi,” tēnin Yosë quiricanēnquë.

⁹ Íráca Tapinta' tapon:

“Yosë no'huipi ni'quëhuarë', ana'inchín. Nani ma'sha ya'huëtópirínahuë', co Yosë yonquipi-huë'.

Coshatatona', capa cancantapirínahuë', ina quëran chachín nitapincainá. Yosëri ana'inchín.

¹⁰ Somaraya pochín cancantopi ni'quëhuarë', ama quēnantëreso pochín cancanchinasohuë'. Yosë nohuanton, chiniquēn parisitomiachina',” tēnin iráca.

Inapochachín ipora huanta' nisapi.

Nisha piyapi'sa' ya'conpiso'

¹¹ Napoaton natanaranquëma'. ¿Israiro'sa' co yanatēpihuë' ni'quëhuarë' Yosëri a'pomiatērin tí? Co Yosëri a'pomiatērinhuë'. Nipirínhuë', co imapihuë' ni'ton, nisha piyapi'santa' Yosëri anoyacancantarín. Ina quëran israiro'saso', apiratona' yonquiapi: “Canpoanta' inapita pochín cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” tosapí.

¹² Inapita co imatonahuë' tēhuëpiso marë', iporasó' ya'ipi piyapi'sa' nanitopi Yosë huēntonēnquë ya'conacaiso'. Nisha nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosëri noya ni'sarin. A'na tahuëri na'a cotioro'sa' imaantahuachina', noya noya nisarin.

¹³ A'naquëmaso' nisha piyapi'sanquëma'. Yosë a'parinco a'chinta'huancuëmaso marë'. Ina marë' noya cancantërahue'. Pa'sápato, a'chintaranquëma'.

¹⁴ Na'aquëma' imapatama', a'naquēn israiro'santa' nohuantapi imacaiso' nimara. Inapítanta' Yosëri anoyacancantarín.

¹⁵ Iporaso Yosëri tananpitērin ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' ina nohuitapi. A'na tahuëriso nipirínhuë' israiro'santa' imaantahuachina', noya noya nisapi. ¿Ma pochinta' nisapi? Chimipi nanpíantarínso pochín nisapi, tēnahuë'.

¹⁶ Ni'co'. Pan nipachinara, ya'nan nipiso' Yosë marë' acohuachina, ya'ipi chachín noya ninín. Nara itënta' noya nipachina, sé'paquëonta' noya nisarin.

¹⁷ Nara quèran a'chinchinquëma'. Oripo nara sè'pa' co noya nitohuachinahuè', nishitèhuatè', tè'yatèrè'. Ina quèran apinapinsò' oripo sè'paquèn tèranta' achinpitèrè' papotacaso marè'. A'naquèn israiro'saso' oripo nara sè'pa pochin nipi. Co natèpihuè' ni'ton, Yosèri tananpitèrin. Canpitaso' nisha piyapinquëma' nìpiramahuè', huèntonènquè aya'coninquëma'. Piyapinènpita pochachin ni'ninquëma'.

¹⁸ Nìpirinhuè', ama israiro'sa' nocancosohuè'. Ama: "Quiyaso' noya noyacoì," tocoso-huè'. Sè'paquèni co nara achinirinhue'. Itèni achinirinsò'.

¹⁹ "Quiyanta' imaca'huaiso marè' israiro'sa' tananpitèrin," tènana' nimara.

²⁰ Yosèri tananpitèrin mini. Nìpirinhuè', co ina marè' tananpitèrinhuè'. Co Quisocriso nohuantopihuè' ni'ton, tananpitèrin. Canpitanta' imarama' ni'ton, noya ni'ninquëma'. Napoaton ama inapita nocancosohuè'. Ni'cona canpitanta' Quisocriso naniantotama'.

²¹ Israiro'sa'ton piyapinènpita pochin ni'pirinhuè', ana'itèrin. Quisocriso naniantohuatama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

²² Ma noyacha Yosèsò' nosororinpoa paya. Co natèpisopitasohuè' nìpirinhuè', chiniquèn ana'intarin. Inasáchin imapatama', nosoromiatarinquëma'. Nìpirinhuè' naniantohuatama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

²³ Naporahuaton israiro'santa' imaantahuachina', Yosèri piyapinènpita pochin niantarin. Nara sè'para'huain achinpitantarèso pochin acoantarin. Yosè ni'ton, nanitaparin.

²⁴ Nani a'chintèranquëma'. Canpitaso' apinapin nara pochin ninama'. Apinapinsò' nara sè'para'huain nishitèhuatè', oripo nara sè'para'huain achinpihuatèra, papotèrin. Aquètè huarè' sè'para'huain chachinsò' achinpitaantahuatèra, a'naròáchin papotaantarin. Inapochachin israiro'sa' noya imapachina', Yosèri noya niantarin.

Na'a israiro'sa' imaantapiso'

²⁵ Yosè yonquirinsò' iyaro'sa' sha'huichinquëma', no'tèquèn nitotacamaso marè'. A'napita co nitotopirinahuè', ama nocantamaso marèhuè' sha'huitaranquëma'. "Quiyasáchin no'tèquèn yonquirai," ama tocosohuè'. Iporaso' na'a nisha piyapinquëma' Yosè huèntonènquè ya'conarama'. Ya'ipi Yosè nohuantèrinquëmasopita ya'conamaquè huarè' na'a israiro'sa' co natantochináchinhuè' cancantapi.

²⁶ Ana tahuèriso nìpirinhuè' ya'ipi israiro'santa' cha'èsapi huachi. Yosè quiricanènquè ninorinsò pochachin imaantapi. Iráca ninshitaton, naporin:

"A'na tahuèri a'nara' Israiro quèmapi Quirosarin quèran o'mararin piyapi nicha'ècaso marè'. Cacopo shinpita co noyahuè' yonquipiso' ananiantarin.

²⁷ Oshanèna' inquitahuato, piyapinèhuèpita pochin ni'sarahuè. Apraan sha'huitèrahueso chachin napotarahuè," tènin Yosè.

²⁸ Iporaso' israiro'sa' co Quisocriso nanamèn natèpihuè'. Yosè inimicotopirinahuè', canpitaso' imarama'. Napoaponahuè', israiro'sa'ton acorin piyapinènpita nicacaiso marè'. Iráca Apraan, Isaco, Cacopo, inapita sha'huitèrin ni'ton, ipora huanta' shinpita nosoroarin.

²⁹ Nani Yosèri sha'huitohuachin, inachachin nisarín. Co onporonta' nisha nontarinhuè'. Huèntonènquè aya'conpachin, co onporonta' naniantarinhuè'.

³⁰ Iráca co canpitaso' natèpiramahuè', co israiro'sa' nohuantopihuè' ni'ton, Yosè nosoroatènquëma', catahuarinquëma'.

³¹ Iporaso' israiro'sa' co natèpihuè'. Co natèhuachinarahuè', Yosè catahuarinquëma'. Ina ni'pachina', yonquiantapona' ni'ton, a'na tahuèri inahuanta' nosoroaton, catahuaantarin.

³² Yosèri ya'ipi piyapi'sa' tananpitèrin ni'ton, co natètochináchinhuè' cancantopi. Ya'ipinpoa' nosoroipoaso marè' naporin.

³³ ¡Ma noyacha Yosèsò' catahuarinpoa paya! ¡Ma noyacha yonquirin paya! Ya'ipiya nitotèrin. Yonquirinsopita co nitotochináchinhuè' ninin. Naporahuaton, ina pochin cantacacaso' co onporonta' nanitarihuahuè'.

³⁴ "Co insonta inaora Yosè yonquirinsò' nitotèrinhuè'. ¡Co incari tèranta' nanitèrinhuè' noya noya ayonquicaso'!

³⁵ ¿Incarita' ma'sha Yosè quètèrin ni'ton, i'huèrètacaso' ya'huèrin? Co incari tèranta'," tènin quiricanènquè.

³⁶ Ya'ipi ma'sha Yosèri ninin. Ina nohuanton, co ta'huantarèhuahuè'. Yoséichin pa'yatacaso marè' ya'huèrèhua'. Inaora nohuanton, anoyacancantèrinpoa'. Ma noyacha Yosèsò paya, itahua'. ¡Inasáchin chinotahua'! Amen.

12

Yosè marè' sacatèrèhuaso'

¹ Yosè na'con nosororinpoa' ni'ton, ya'ipi cancanèma quèran, iyaro'sa', ina imaco'. Iráca Yosè chinotihuachinara, ma'sha tèpapi. Canpitaso nìpirinhuè' Yosè marè' nanpitoma',

nohuantërin soráchin nico'. Ina yonquiatoma', nani tahuëri noyasáchin nico'. Ina Yosë nohuantërin. Inapohuatama', Yosë noya chinotarama'.

² Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Ma'sharáchin yonquiatoma', co Yosë yonquihuë'. Ama inapita nonancosohuë'. Nani tahuëri Yosë nontoco' yonquirinso chachin quëchinquëma'. Ina yonquihuatama', nohuantërinso chachin anitotarinquëma'. Ina quëran noya noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

³ Yosë nosoroatonco, acorinco piyapi'sa' a'chinta'huaso'. Nani tahuëri catahuarinco. Napoaton pënënananquëma'. Ya'ipinquëma' sano yonquico'. Ama a'napita nocancosohuë'. Yosë nisha nisha acorinpoa'. Nisha nisha catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' nicacaso'. Napoaton, co a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. No'tëquën yonquiatoma', ma'marësona acorinquëmaso' nitotoco'. A'naya a'nayanquëma' anitotarinquëma'.

⁴ Ni'co'. Imira, nantë', ya'pira, inapita ya'huëtërinpoa'. Imira ya'huëtërinpoa' së'quëtacaso marë'. Nantë' ya'huëtërinpoa' iratacaso marë'. Nisha nisha ya'huëtërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Co ya'ipiya inachachin nipihuë'.

⁵ Inapochachin ya'ipi Quisocristo imarëhuasopita a'naichin nonënpoa pochin ninëhua'. Ya'ipinpoa' ina imarëhua' ni'ton, ina pochin ninëhua'. Nisha nisha nitotërëhuaso' niri-huarahuë', nicatahuarëhua'. A'na huëntonaca ninëhua'.

⁶ Yosë nosoroatonpoa', acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Ma'marësona acohuachinpoa', noya niahua'. A'naquën, yonquirinso chachin anitotërin sha'huicaiso marë'. Anitotahuachinquëma', ya'ipiya no'tëquën sha'huico'.

⁷ Ina nohuanton, a'naquën nitotërin catahuatacaso'. Nitocatahuatohuatama', noya catahuatoco'. A'naquën nitotërin a'chinacaso'. Nitoa'chinpatama', noya a'chinco'.

⁸ A'naquëonta' nitotopi achinicanacaso'. Nitotohuatama', noya cancantatoma' achinicananco' imamiachina'. A'naquëonta' ina nohuanton, coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtopi. A'napita quëtohuatama', ama piyapi'sa' noya nicainënuëmaso marë' quëtocosohuë'. Yosë yonquiatoma', quëtoco'. "Ina nosororinco ni'ton, carinta' nosoro'i," ta'toma', quëtoco'. A'naquëonta' ina nohuanton chachin, chiniquën nanan ya'huëtopi. Ansianohuë nipon, hua'nhuë nipon ya'conpatama', ama chirotomarahuë', noya pënëntoco'. Noya nonco'. A'naquëonta' ina nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuaro'sa', inapita catahuapi. Inapita nicapoma' pa'patama', noya cancantatoma', catahuaco'.

Ma'pitasona nicacaso' ya'huërinso'

⁹ Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'. Cancanëma quëran huarë' nosoroco'. Co noyahuë' ninamasopita a'poco'. Noyasáchin nico'.

¹⁰ Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin nini'co'. Ama "Caso' noya noyaco," tocosohuë'. A'napita noya noya ni'co'.

¹¹ Ama chirotomarahuë', noya sacatoco'. Ya'ipi cancanëma quëran noya yonquiatoma', Yosë marë' sacatoco'.

¹² "Yosë ananpitaantarinpoa'," ta'toma', noya cancantoco'. Ma'sha onpohuatama', ama no'huitocosohuë'. Chiniquën cancantatoma', ahuantoco'. Apira apira Yosë nontoco'.

¹³ Imapisopita pahantuahuachina', ma'sha quëtoco'. Ni'toro'sa' ya'notohuachinënuëma', noya nontatoma', a'caco'.

¹⁴ Piyapi aparisotihuachinënuëma', ama no'huitomarahuë', noya nontoco'. Yosë nontoco' inahuanta' catahuacaso marë'. Ama Yosëri ana'ntacaso' yonquirapicosohuë'.

¹⁵ A'napita na'con yonquico'. Canpitaora ninatanamaso pochin cancantoco'. Noya cancantohuachina', ina marë' canpitanta' noya cancantoco'. Sëtohuachina', sëtoco'.

¹⁶ Noya ninicatinoma' ya'huëco'. Ama a'na piyapi tëranta' nocancosohuë'. Topinan piyapi pochin cancantatoma', ya'ipiya catahuaco'. Ama: "Caso' na'con na'con nitotërahuë'," tocosohuë'. Ama ina pochin yonquicosohuë'.

¹⁷ A'na piyapi ma'sha onpotohuachinquëma', ama i'huëretocosohuë'. Noya nico' a'napitanta' catahuacaso marë'.

¹⁸ Ama piyapi'sa' no'huicosohuë'. No'huihuachinënuëma', ama canpitariso' no'huicosohuë'. Onpopionta' nanan anoyatoco'.

¹⁹ Nosoroatënuëma' iyaro'sa', oshaquëran pënënananquëma'. Ama i'huëretocosohuë'. Tanan-pitoco' Yosëri ana'inchin. Quiricanën quëran naporin: "Co noyahuë' nipisopita cari ana'ntarahuë'. No'tëquën ana'ntarahuë'," ténin Yosë.

²⁰ Napoaton "Inimiconëma' tanahuachin, a'caco'. Yamorohuachin, o'shitoco'. Inapotohuatama', inimiconëma' atapanarama'," ténin anta'.

²¹ Ama sopai natëcosohuë'. Nani ma'sha ayonquirinquëmaso' a'pomiatoco'. Yosë yonquiatoma', noyasáchin nico'. Inapohuatama', sopai minsëarama'.

13

¹ Copirno acorinsopita natéco'. Yosé nohuanton, copirno, chirinchi, coisè, hua'an, inapita ya'huèrin. Co Yosé nohuantèrinhuè' naporini, co inapita ya'cointonahuè'. Napoaton natéco'.

² Co copirno acorinsopita natèhuatamahuè', Yosènta' co natèaramahuè'. Ina marè' ana'intarinquèma'.

³ Noya nipatama', co hua'ano'sa' no'huairinènquèmahuè'. Co natèhuatamahuè', no'huairinènquèma' ni'ton, tè'huatacasos' ya'huèrin. ¿Nohuantèrama' hua'ano'sa' noya nicainènquèmaso'? Noya nico' nipachin noya ni'inènquèma'.

⁴ Yosèri acorin a'painènpoaso marè'. Nipirinhuè', co noyahuè' nipatama', tè'huatoco'. Co topinan quèran chiniquèn nanan quètèrinhuè'. Yosèri acorin co noyahuè' nipisopita ana'intacaso marè'.

⁵ Napoaton hua'ano'sa' natéco' ana'intochinènquèma'. Isonta' yonquicasos' ya'huèrin: "Yosèri acorin natécaso marè'," ta'toma', natéco'.

⁶ Ina nohuanton, hua'ano'sa' ya'huèrin noya nicacaiso marè'. Ina marè' nani tahuèri sacatapi. Napoaton pahuèrètacasos' camaitèrinso' pahuèrètarama'.

⁷ Ya'ipiyo no'tèquèn pahuèrètoco'. Hua'ano'sa' catahuacaso marè' pahuèrètacasos' ya'huè'huachina', quètoco'. Chiniquèn nanantopi ni'ton, noya nicatoma', natéco'.

⁸ Nihuitohuatama', a'naroáchin pahuèrètoco'. Ya'ipi piyapi nosoroco'. Inaso' na'con na'con Yosé nohuantèrin. Nosorohuatama', iráca pènèntèrinso' noya natèarama'.

⁹ Iráca pènèntohuachina, itèrin: "Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi sè'huacosohuè'. Ama tèpatocosohuè'. Ama manta' ihuatocosohuè'. Ama nonpinapicosohuè'. Ama a'na piyapi ma'shanènpita nohuantapatocosohuè'," ténin. Ninosorohuatèhua', ya'ipi Yosé pènèninpoaso' natèarèhua'. "Quèmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroqué'," ténin Yosé.

¹⁰ A'napita nosorohuatama', co no'huairamahuè'. Co pinosaramahuè'. Nóya catahuarama'. Napoaton nosorohuatama', Yosé nóya natèarama huachi.

¹¹ Ya'nan imarihua': "Pahuanarin Quisocristo o'mantacasos'," tènèhua'. Iporaso nipirinhuè' nani o'mantacasos' tahuèri ya'caritèriarin. Naporo' nicha'èsarinpoa'. Napoaton ama huè'èreso pochin yonquicosohuè'. Yosé no'tèquèn natéco'.

¹² Hua'qui' piyapi'sa' co noyahuè' nicatona', tashi pochin cancantopirinahuè'. Iporaso' Sinioro tahuèrinèn ya'caritèriarin. Napoaton ama tashi pochin cancantahuasohuè'. Sontaro'sa' hua'na quèran a'mopiso pochin tahuèri pochin cancantatèhua', noyasáchin niahua'.

¹³ Tahuèri nipachina, a'ninquèchin ni'ton, noyasáchin ninè'. A'naquènso nipirinhuè' pitasachin pa'yatopi. Na'a tahuèri nansarápi, o'osápi, coshatápi, no'piápi. Ama pitaso' pa'yatocosohuè'. Ama no'picosohuè'. Ama pi'pisha tèranta' nimonshitacamasos' yonquicosohuè'. Ama nino'huicosohuè'. Ama a'na piyapi noyapatoma', no'huicosohuè'.

¹⁴ Sontaro'sa' hua'na a'mopiso pochin Quisocristo ya'copirino' ama sopai minsèninpoaso marèhuè'. Napoaton Quisocristo na'con yonquiatoma', ina pochachin cancantoco'. Ina natètoma', ama pi'pian tèranta' yonquicosohuè' co noyahuè' nicacamasos' marè'.

14

Co ninocanacasos' ya'huèrinsohuè'

¹ A'naquènso' Quisocristo imasapirinahuè', co ya'ipi cancanèna quèran natèyátèrapihuè'. "Pènèntèrinsona' natécasos' ya'huèrin," topi. Inapitanta' huè'pachina', noya nontoco'. "Huèco' iyaro'sa' Yosé chinotahua'," itatoma', cortoque' ichiya'conco'. Ama ninocanacamasos' marè' ninontocosohuè'.

² A'naquènso' "Quisocristo'ichin nicha'èrinpoa' ni'ton, ya'ipi cosharo' noya capacasos'," ta'tona' ya'ipi ca'pi. A'napitasos' nipirinhuè', "Nosha ca'patèhua', oshahuanèhua'," ta'tona' ya'ipi nosha a'popi.

³ Nosha ca'patama', ama nosha a'poro'sa' nocancosohuè'. Nosha a'pohuatamanta' "Nosha ca'nama' ni'ton, co noyahuè' ninama'," ama itocosohuè'. Cato chachinquèma' Yosé noya ni'ninquèma' ni'ton, ama ninapotocosohuè'.

⁴ Co a'napita piyapinèn nocanacasos' ya'huèrinhuè'. Piyapinèn noya nipachina, co noyahuè' nipachinanta' hua'anèni nitotarinsos'. Yoséichin ya'ipinpoa' hua'anèntèrinpoa' ni'ton, no'tèquèn sha'huitarinpoa'. Inasáchin nanitèrin achincaincainpoaso'. Co canpoa capinisos' ninocanacasos' ya'huèrinhuè'.

⁵ Inapochachin a'naquèn: "Cotio chinoto tahuèri noya noya," topi. Naporo' tahuèri chinotatona', Yosé chinotopi. A'napitasos' nipirinhuè' "Nani tahuèri noya Yosé chinotacasos'," topi. Co tahuèri imarèhuahuè'. Quisocristo imarèhuasos'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuè'. A'naya a'nyanquèma' cancanèma quèran na'con yonquico' noya nicacamasos' marè'.

⁶ Ma tahuërisona chinotohuatama', Yosë yonquiatoma', ina chinotarama'. Inapochachin nosha ca'patama', Yosë yonquiatoma', coshatërama'. "Yosparinquën, Sinioro," itërama'. Co nosha ca'na'pinquëmahuënta' Yosë yonquiatoma', coshatërama'. "Yosparinquën, Sinioro," itërama' canpitanta'.

⁷ Co canpoara nipa'yatacaso marë' ya'huërëhuahuë'. Chiminpatëhuanta' co canpoara marë' chiminarihuahuë'.

⁸ Sinioro piyapinënpoa' ninëhua'. Ina natëcaso marë' nanpitëhua', ya'huërëhua'. Ina yonquinpita chiminarihua'. Nanpihuatëhuanta', inasáchin hua'anëntarinpoa'. Ina quëran chiminacaso' nipachin, ina yonquiatëhua', chiminarihua'. Inasáchin imarëhua'.

⁹ Ya'ipinpoa' hua'anëntinpoaso marë' Quisocristo chiminin. Nani chimirin minsërahuaon, chini chiniquën nanantaton, nanpiantarin. Napoaton nanpirëhuasopita, chiminpisopitanta', ya'ipinpoa' hua'anëntarinpoa'.

¹⁰ Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' natanarinpoa' co noyahuë' nipisopita ana'intacaso marë'. ¿Onpoatonta' nipachin iyaparin nocanan? Co ina pochin nicacaso' ya'huërinhuë'. Yosëichin no'tëquën anitotarinpoa'.

¹¹ Iráca quiricanënquë naporin:
"Caso' Yosëco ni'to, co nonpinahuë'.

A'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' isonahuatona', chinotarinaco.

'Quëmasáchin Yosëinquën, itarinaco," tënin Yosë.

¹² Ayaro' tahuëri nanihuachin, ya'ipinpoa' Yosë natanarinpoa'. Ma'marësona ma'sha ninëhuaso' natanarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' no'tëquën sha'huitacaso' ya'huapon.

Noya noya imacaso marë' nicatahuahua'

¹³ Napoaton ama huachi ninocancosohuë'. A'napita imapisopita catahuaco' noya cancanchina'. Ni'cona anishacancantotama'.

¹⁴ Ya'ipi coshoro' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Sinioro Quisoso imato, naporahuë. Napoaton nitotërahuë. A'naquënso nipirinhuë': "Co Yosë nohuantërinhuë' nosha capacaso'," taponaraihuë', ca'pachina', tēhuëncachin oshahuanpi.

¹⁵ Isonta' yonquico'. A'naquëma' ya'ipi coshoro' noya ca'nama'. A'naquënso nipirinhuë' co nosha ca'pihuë'. "Huëco' ina ca'ahua'," itohuatama', co noyahuë' cancantapona' nimara. "Co noyahuë' capacaso'," taponaraihuë', ca'pachina', co huachi noyahuë' cancantapi. Napoaton inapita nosoroatoma', ama napotocosohuë'. Ama cosharoachin yonquiatoma', a'napita anishacancantocosohuë'. Inapita marënta' Quisocristo chiminin.

¹⁶ Ma'sona tëranta' noya nicacaso' ya'huëpirinhuë', a'napita co noyahuë' ni'pachinënquëma', ama napocosohuë'. Ni'cona co noyahuë' nicanatënquëma' nonapichinënquëma'.

¹⁷ Yosë noya hua'anëntërinpoa'. Ina imapatëhua', noya nisarëhua'. Asanocancanarinpoa' ni'ton, co nino'huicaso' ya'huërinhuë'. Yosëso', ca'nëhuaso', o'orëhuaso', inapita co onpopinchin yonquirinhuë'. Ispirito Santo catahuarinpoa' noya cancantahuaso'. Catahuahuachinpoa', capa cancantarihua'.

¹⁸ Ina pochin Quisocristo imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Piyapi'santa' noya ni'sarinpoa'.

¹⁹ Napoaton noya nicanatëhua', ya'hua'ahua'. Nicatahuahua' noya noya imacaso marë'.

²⁰ Ama ca'namaso marë' a'napita anishacancantocosohuë'. Ya'ipi coshoro' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhuë', a'naquën co ina natëtonahuë', ca'pachina', co noyahuë' cancantapi. Napoaton co yaca'pachinahuë', naporo' canpitanta' tananpitoco' nisha cancantohuachina'.

²¹ Ama manta' a'napita anishacancantacamaso' yonquicosohuë'. Ca'namaso marë', o'oramaso marë', ama inapita marë' a'napita anishacancantocosohuë'. Iyaparin pochin nosoroatoma', catahuaco' noya noya imacaso marë'.

²² Ma'sona tëranta' nipatama', "Yosë nohuantërinso' nisarahuë," ta'toma', noya nico'. Cancanënpoa quëran huarë': "Noya nisarahuë," topatëhua', noya cancantarihua'.

²³ Napoaponahuë': "Co Yosë nohuantërinhuë' iso coshoro' capacahuaso'," tarihuarahuë', ca'patëhua', oshahuanarihua'. Ina pochin yonquiarihuarahuë' ma'sona tëranta nipatëhua', oshahuanarihua'. Nipirinhuë', "iso coshoro' noya capacaso'," tēcaton ca'patan, co oshahuanaranhuë'.

15

Nicatahuacaso' ya'huërinso'

¹ Canpoaso' ya'ipi cancanënpoa quëran imarëhua'. "Quisocristoíchin nicha'ërinpoa'," ta'tëhua', co nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'naquënso nipirinhuë' co ya'ipi cancanëna

quëran natëyátërapihuë'. Inapitanta' oshaquëran pënënatëhua', catahuahua' noya imaina'. Ama canpoara nohuantërehuasoráchin yonquia'huasohuë'.

² A'napita yonquiatëhua', catahuahua' noya cancanchina'. Catahuahuatëhua', noya noya imasapi.

³ Quisocrisoto' co inaora nohuantërinso' yonquirinhuë'. Yosëíchin natërin. Ina nontaton, itërin: "Quëma inimiconënpita Tata, no'huirinënguën. Natëranquën ni'ton, no'huirinaco canta'," itërin. Quiricanënguë naporinso chachin ninin.

⁴ Iráca Yosë quiricanënguë na'con ninshitopi. Canpoanta' yonquicaso marë' napopi. "Íráca imapisopitanta' ma'sha onpoaponaraihuë', Yosë yonquiatona', ahuantopi. Yosëri noya catahuahuachina, imamiatopi. Inapochachin Yosë noya catahuarinpoo' canpoanta'," ta'caso marë' ninshitopi.

⁵ Yosëso' catahuarinpoo' ya'ipiya ahuantacaso'. Ina achinicananinpoo', ina pochin cantacaso marë'. Ina catahuainquëma' noya ninicatoma' ya'huëcamaso marë'. Quisocrisoto naporinso pochachin nico'.

⁶ Ina quëran co nisha nisha yonquiamahuë'. Napopináchin cancantatoma', nóya Yosë chinotarama'. Hui'nin chachin hua'anëntërinpoo', Quisocrisoto imarëhuaso'. "Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoo' paya," tosarama'.

Nisha piyapi'santa' Yosë imacaiso ya'huërinso'

⁷ Quisocrisoto co nocaninpoahuë'. Ina pochin canpitanta' ninosoroatoma', ama ninocancosohuë'. Nisha nisha piyapinpoo' ni'tëhua', pi'pisha nisha inachintërehua'. Nisha nisha niriuhuarahuë', noya ninontahua'. Ina quëran "Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, ninosoropi paya," tosapi.

⁸ Iráca cotioro'sa' shimashonëna' nontaton, Yosëri itërin: "A'na tahuëri Cristo a'paimarahuë'," itërin. Napoaton Quisocrisoto a'paimarin cotioro'sa' catahuacaso marë'. Sha'huítërin ni'ton, a'paimarin. Co onporonta' nonpininhuë'.

⁹ Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' o'marin. A'chintohuachinara, inahuanta' Yosë chinotapi. "Ma noyacha nosororinpoo' paya," tosapi. Quiricanënguë ninshitopi.

"Nisha nisha piyapi'sa' ya'huëringuë, Sinioro, chinotaranquën.

Yonquiatënguën, cantararahuë," ténin.

¹⁰ Ina quëran taantarín:

"Cotioro'sa' Yosë chinotatona', noya cancantopi. Canpitanta' nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', jina chinotatoma', noya cancantoco!" ténin.

¹¹ Naquëranchin taantarín:

"Tata Yosë chinotatoma': 'Ma noyanquëncha quëmaso paya,' itoco'.

Nisha nisha piyapi'saquëmanta' ina chinotoco,'" ténin.

¹² Isaiasënta' Quisocrisoto ninoton, ninshitërin.

"A'na tahuëri Quisi shiin nasitimapon.

Cotio piyapi niponahuë', mashotohuachin, ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntarin.

Nisha nisha piyapi'sarinta' ina natëtona', ninarapi," ténin.

¹³ Yosëíchin tëhuëenchachin catahuarinpoo' chiniquën cancantacaso'. Canpitanta' catahuainquëma' nóya cancantacamaso marë'. Asanocancainquëma'. Inasáchin yonquihuatama', catahuarinquëma'. Ispirito Santo ya'ipi nanitaparín. Catahuahuachinquëma', chini chiniquën cancantatoma', noya ninarama'.

¹⁴ Canpitaso' iyaro'sa', nóya piyapinquëma'. Yosë nanamën noya nitotërama'. Napoaton nipënënamaso' nanitarama', ténahuë.

¹⁵ Napoaponahuë', chiniquën miachin pënënatënguëma', ninshitaranguëma' na'con na'con ayonquica'hanquëmaso marë'. Yosë nosoroatonco, acorínco nanamën a'china'huaso marë'.

¹⁶ Quisocrisoto chachin a'parínco nisha nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Nanamën a'chintarahuë inapitanta' imacaiso marë'. A'chinato, Yosë marë' sacatarahuë. Nisha piyapi'santa' imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarín. Noyápiachin cancan quëtarín. Ina marë' Yosëri noya ni'sarin.

¹⁷ Quisocrisoto catahuarínco ni'ton, nóya a'chinahuë. Napoaton noya cancantërahüë.

¹⁸ Quisocrisoto noya catahuahuachincora, nisha nisha piyapi'sa' a'chintërahüë. Ina nohuanton, noya ninahuë ni'ton, natëpi. Co catahuaríncohuë' naporini, co imaitonahuë'. Napoaton inasáchin sha'huítaranquëma'.

¹⁹ Tëhuëenchachin Ispirito Santo ananitërinco ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahüë Yosë natëcaiso marë'. Ina ni'sahuatona', natëpi. Ispirito Santori ya'coancantërin ni'ton, imapi. Quirosarínquë a'chintërahüë. Ina quëran pa'sápato, Iriricoquë huarë' Quisocrisoto nanamën a'chintëra'piarahuë. Ya'ipi parti pënëntërahüë.

²⁰ Insëquësona a'na piyapiri a'chintohuachina, co inaquëso' a'chinahuë'. Co Quisocristo nohuitopiquëhuë' pa'nahuë. Ina marë' acorinco ni'ton, inaporinquërächin a'china'huaso' nohuantërahuë.

²¹ Yosë quiricanënguë ninorin:

“Nisha nisha parti co Yosë nanamën natanaponaraihuë', natanapi.

Co nitotopirinahuë', a'na tahuëri nitotapi,” tēnin.

Ipora huarë' nisha nisha parti a'chintërahuë'.

Nomaquë yapa'ninso'

²² Napoaton hua'qui' nicapënguëma' yapa'pirahuë', pa'sápato, co nanitërahuë'.

²³ Isëquë nani ya'ipi a'chintërahuë'. Naporahuaton, ya'nipishahuë' yani'nanquëma ni'ton, iporasos' nicapënguëma' pa'sarahuë.

²⁴ Nani yonquirahuë' Ispania'pa' a'china'huaso marë'. Inatohua' pa'pato, nirapënguëma'. Naporo huarë' ninohuitarihua'. Hua'quimiáchin yacapatënguëma', pi'pian tëranta' a'chintaranquëma'. Ina quëran yapa'pato, catahuaco noya pa'i, topirahuë'.

²⁵⁻²⁶ Iporaso nipirinhue' Quirosarinquë'ton pa'sarahuë. Inatohua' na'a imapisopita ya'huëpirinahuë'. Ma'sha pahuantopi ni'ton, parisitapi. Ina natantahuatona', Masitoniaquë imapisopitari inahua nohuanton yacatahuapi. Acayaquë imapisopitarinta' yacatahuapi. Pahuantërinso' nosoroatona', coriqui yontonpiso' quëtërinaco. Ina quëtonta'huaso marë' pa'sarahuë.

²⁷ Inahua' Quisocristo imapi ni'ton, catahuatacaiso' pa'yatopi. “Cotioro'sa imapisopita Yosë nanamën nitotona', a'chintërinënpoa' ni'quëhuarë', canpoarinta' ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nisha piyapinpoa' nipirëhuahuë', Yosë nohuitacaso marë' catahuarinhënpoa' ni'ton, canpoarinta' catahuahua' ama ma'sha pahuanchinasohuë',” nitopi.

²⁸ Napoaton cari coriqui quëtapo pa'sarahuë. Huënantahuato, nicapënguëma' pa'sarahuë. Ina quëran Ispaniaquë pa'sarahuë.

²⁹ Canpitataquë pa'pato, Quisocristo noya catahuarinco nanamën a'chinta'huanquëmaso marë', tēnahuë.

³⁰ Canpitanta' iyaro'sa' Quisocristo imarama'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ninosoroarëhua'. Napoaton chiniquën Yosë nontoco' catahuainco.

³¹ Cotia parti na'a piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Inatohua' pa'pato, Yosë nontoco' ama macainacoso marë'huë'. Naporahuaton, coriqui quëtontahuato, Yosë nontoco' cotioro'sa' imapisopita Quirosarinquë ya'huëpiso' noya nicainacoiso marë'.

³² Ina quëran Yosë nohuanton, canpitataquë pa'sarahuë. Noya cancantato, nontaranquëma'. Noya ninontohuatëhua', chiniquën cantantarahuë.

³³ Yosëichin asanancaninpoa'. Canpitanta' noya catahuainquëma', tēnahuë. Amen.

16

Nipayarinsopita yonquirinso'

¹ Imoya Huipi noya sanapi, tēnahuë. Inanta' noya imarin. Sincriaquë ya'huaton, tiacona ya'conin. Inaquë imapisopita na'con catahuarin ni'ton, noya ni'co'.

² Canpitataquë canconpachin, Quisocristo imarama' ni'ton, noya nontoco'. Ma'sha pahuantohuachin, quëtoco'. Ina sanapi na'a piyapi'sa' catahuarin. Canta' catahuarinco.

³ Pirisira, Aquiro, inapita yonquiato, saludos a'patarahuë. Na'con catahuarinaco Quisocristo nanamën a'chinaca'huaso marë'.

⁴ Iráca a'napita yatëpapirinacohue', inapita co chimirin tē'huatatonaraihuë', catahuarinaco. Ina marë' pi'pishachin shichiminaponaraihuë', catahuarinaco ni'ton, cha'ërahuë. Ina marë' “Yosparinquën,” itërahuë. Nisha piyapi'sa' imapisopitarinta' “Yosparinquën,” itopi inahuarinta'.

⁵ Aquiro pëinënguë chachin a'naquën niyontonpi Yosë chinotacaiso marë'. Inapitanta' yonquiato, saludos a'patarahuë. Ipinitonta' saludos a'patarahuë. Asia parti pa'patëra, ina'ton Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁶ Marianta' saludos a'patarahuë. Na'con catahuarinquëma'.

⁷ Antronico, Coniasë inapitanta' saludos a'patarahuë. Inapitaso' ca pochin cotio piyapi nipi. Quisocristo imapi anta'. Imaraiso marë' napopináchin tashinan pëiquë po'morinacoi. Yosë nohuanton, iráca inahua'nta' acopi a'chinacaiso marë'. Noya a'chinpi. Co'huara ca imayatërasocohue', imapi.

⁸ Anpriasënta' saludos a'patarahuë. Inanta' Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁹ Orpanonta' saludos a'patarahuë. Inanta' noya catahuarincoi Quisocristo nanamën a'china'huaiso marë'. Istaquisënta' noya nipayarai ni'ton, saludos a'patarahuë.

¹⁰ Apirisënta' saludos a'patarahuë. Ya'ipi cancanën quëran Quisocristo natërin. A'napitari aparisitopirinahuë', co a'porinhuë'. Aristoporo pëinënquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patarahuë.

¹¹ Irotiononta' saludos a'patarahuë. Inanta' cotio piyapi. Narsiso pëinënquë ya'huëpisopitanta' Quisocristo imapisopita saludos a'patarahuë.

¹² Imoya Tripina, Imoya Triposa, inapitanta' saludos a'patarahuë. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuapi Yosë imacaiso marë'. Imoya Pirisitanta' noya ni'nahuë. Inanta' na'con piyapi'sa' catahuarin ni'ton, saludos a'patarahuë.

¹³ Noponta' saludos a'patarahuë. Nóya Quisocristo marë' sacatërin. A'shionta' yonquirahuë. Mamahuë pochin ni'nahuë carinta'.

¹⁴ Asincrito, Priconti, Irimasë, Patropasë, Irimisë, ya'ipi imapisopita inaquë ya'huëpiso', inapitanta' saludos a'patarahuë.

¹⁵ Piroroconta' Coniarë chachin saludos a'patarahuë. Nirionta' oshinë chachin yonquiato, saludos a'patarahuë. Orinpasënta' yonquirahuë. Ya'ipi imapisopita inapitarë' niyontonpiso' saludos a'patarahuë.

¹⁶ Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisë'quëco'. A'napita Quisocristo imarinsopitanta' nisha nisha parti ya'huëpisopita saludos a'patarinënguëma'.

¹⁷ Quisocristo nanamën nóya a'chintërinënguëma'. A'naquëno nipirinhüë' co no'tëquën a'chinpihuë'. Yaanishacancantopi. Ni'cona, iyaro'sa', nonpintochinënguëma'. Insëquësona a'chintohuachinara, nisha nisha yonquiapi. Ama inapita natancosohuë'. Tananpitoco' pa'ina'.

¹⁸ Quisocristoso' hua'anënpoa' nipirinhüë', co inapitariso' natëpihuë'. Inahuara nohuan-topisoráchin yonquiipi. Noyasha nonaponaraihuë', co no'tëquën nonpihuë'. Co noya nitotopiquëhuë' a'chintohuachinara, a'naroáchin nonpintopi.

¹⁹ Canpitaso nipirinhüë' noya natërama' ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' natantopi. Ina marë' noya cancantërahuë'. Na'con yonquico' noya nicacamaso marë'. Ama oshahuanamaso marë' yonquicosohuë'.

²⁰ Yosëichin catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Sopai yanonpintopirinquëmahüë', Yosë catahuarinquëma' ni'ton, a'naroáchin sopai minsëarama'. Canpita marë' Yosë nontarahuë'. Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo noya catahuainquëma', ténahuë'.

²¹ Timotionta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' catahuarinco a'china'huaso'. Nosio, Cason, Sosipatro, inapitanta' saludos a'patarinënguëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa'.

²² Ca Tirsíoco iso quirica ninshitaranquëma'. Paono sha'huítërinco'so' ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë imarama' ni'ton, saludos a'pataranquëma'.

²³ Acayonta' yonquatënguëma', saludos a'patarinquëma'. Ina pëinënquë yacapatërahuë'. Inaquë chachin imaraisopita niyontonai Yosë chinota'huaiso marë'. Irasitonta' saludos a'patarinquëma'. Iso ninanoquë coriqui tapanapi inaso'. Iya Coartonta' saludos a'patarinquëma'. [

²⁴ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo na'con catahuainquëma'. Amen, ténahuë.]

Ma noyacha Yosëso paya, itahua'

²⁵ Nani tahuëriya Yosë chinotahua'. Ya'ipi nanitaparín. Ina achinicananinquëma' imamiatacamaso marë'. Nanamën téninso pochachin catahuarinquëma'. Ina nanan chachin a'chintëranquëma'. Quisocristo nanamën inaso'. Iráca quëran huarë' co nanamën nitotopirinahuë', iporasos Yosë anitotërinpoa'.

²⁶ Quiricanën quëran anitotërinpoa'. Iráca a'naya a'naya ninotona', Yosë nohuanton, ninshitopi. Iráca quëran huarë' Yosë ya'huërin. Co onporonta' chiminaponhuë'. Nanpimiatarin. Ina nohuanton, nanamën ya'ipi parti sha'huiarëhua'. Nisha nisha piyapi'sa' anitotarëhua' natëcaiso marë'.

²⁷ Yosëichin chinotacaso' ya'huërin. Inaichin ya'ipi nitotërin. Quisocristo catahuarinpoa' noya noya ina chinotacaso marë'. Ipora quëran huarë' inasáchin chinotahua'. Ama onporonta' naniantahuasohuë'. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocriso acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Sostinisëro'co nanan a'patarainquëma'.

² Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë huëntonënuë ya'conama'. Quisocriso imapatama', anoyacancantërinquëma' ni'ton, noyápiachin cantëntërama'. Yosë acorinquëma' piyapinënpita nicacamaso marë'. Nisha nisha parti a'napitanta' Quisocriso imapi. Ya'ipinpoa' ina hua'anëntërinpoa'. A'na huënton pochin ninëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocrisonta' inachachin catahuainquëma'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁴ Quisocriso imapatama', Yosë nosoroatënuëma', catahuarinquëma'. Ina marë', "Yosparinquë", itërahuë Yosë.

⁵ Quisocriso imarama' ni'ton, na'con catahuamiatërinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya yonquiatoma' noya nia'chintarama'. Yonquirinso chachin anitotërinquëma'.

⁶ Quisocriso nanamën a'chintohuatënuëma', Yosë catahuarinquëma' natëcamaso marë'. "No'tëquën sha'huitërinpoa'," ta'toma', natërama'.

⁷ Canpitaora co nanitëramahuë' Yosë pochin cancantacamaso'. Nipirinhüë', Yosë anantarinquëma'. Co manta' pahuantarinquëmahüë' noya nicacamaso marë'. Catahuarinquëma' ni'ton, noya cancantatoma', Sinioro Quisocriso o'mantacaso' tahuëri ninarama'.

⁸ O'mantaquë huarë' inaso' achincancanarinquëma'. Oshanëma' inquitatënuëma', noyápiachin cancan quëtërinquëma'. Imamiatarama' ni'ton, o'mantahuachin, co insonta' ana'ntarinquëmahüë'.

⁹ Yosë co naniantarinquëmahüë'. Sha'huitërinquëmaso chachin catahuarinquëma'. Nani acorinquëma' hui'nin nohuitacamaso marë'. Quisocriso chachin hua'anëntërinpoa huachi.

Nisha nisha imapiso'

¹⁰ Apira iyaro'sa' Sinioro Quisocriso nanan quëtërinco ni'ton, pënënananquëma'. Ina imarama' ni'quëhuarë', noya ninontoco'. Ama nisha nisha yonquiatoma', a'na' a'na' imacosohüë'. Napopináchin yonquiatoma', noya nini'toma' ya'huëco'.

¹¹ A'naquëma', iyaro'sa', canpita capini nino'huirama', natantërahuë. Croi quëmopinënpita sha'huitiirinco.

¹² Nisha nisha nonama: "Paono imarai," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëma'. A'naquëmanta: "Pitro imarai," tënama'. A'naquëmaso nipirinhüë': "Cristo imarai quiyaso'," tënama'.

¹³ A'naichin Cristo ya'huërin imacaso'. ¿Onpoatomata' nipachin nisha nisha imarama'? ¿Caso' co canpita oshanëma marë' corosëquë patanantërinacohüë! Aporintohuachinënuëmara, ¿ma'ta' tënama'? "Paono imarahüë", co tënamahuë pora.

¹⁴ Co na'aguëma' aporintëranquëmahüë'. Crispo, Acayo, inaíchinquëma' aporintëranquëma'. Ina marë' noya cancantërahuë.

¹⁵ Na'aguëma' aporintëranquëma' naporini, "Paono aporintërincoi ina imaca'huaiso marë'," ichitomacohüë'. Co napotamacoso' nohuantërahuë'.

¹⁶ I'yan, Istipanasënta', sa'in, hui'ninpita, inapitarë chachin aporintërahuë. Inaíchin aporintërahuëso', topirahuë'. Co huachi a'na yonquirahuë'.

¹⁷ Nanamën a'china'huaso marë' Quisocriso acorinco. Co aporinta'huaso marë' acorincohüë'. A'chintohuatënuëmara, co na'con nitotero'sa pochin nontëranquëmahüë'. Quisocriso corosëquë chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë', tënahüë. Inaíchin nani-taparin nicha'ëinpoaso'. Napoaton inasáchin a'chinahuë. Nisha nisha a'chinahuë naporini, Quisocriso nianchitomahuë'. Inaíchin yonquihuatëhua', tëhuëenchachin anoyacancantërinpoa'.

Quisocriso chiniquën nanantaton, nicha'ërinpoaso'

¹⁸ A'chinpataëra, "Quisocriso corosëquë chiminin nicha'ëinpoaso marë'," itërahuë. A'naquën natanpachinara, tëhuapi. Naporinsopita chiminpachina', parisitomiapiti. Canpoaso nipirinhüë' noya natanëhua'. Nani Yosë anoyacancantërinpoa'. Yosëichin nanitaparin nicha'ëinpoaso'.

¹⁹ Quiricanën quëran itapon:

“A'naquënso' nani ma'sha nitotaponaraihuë', co noya yonquipihuë'. Inahuara cha'ëcaiso' yonquipirinahuë', co nanitapihuë'.

Nani ma'sha yonquiaponaraihuë', napoonin yonquipi,” ténin Yosë.

²⁰ A'naquën inahuara yonquinëna quëran nani ma'sha nitotopi. A'naquënta' ni-toa'chinapi. A'naquënta' miso nonpi. Inapopirinahuë', ¿ma'ta' ina marë' canapi? Co manta' canapihuë'. “Co nanamëhuë' imatomahuë', napoonin yonquirama’,” itërin Yosëri.

²¹ Ina nohuanton, piyapi inahuara yonquinëna quëran co nanitapihuë' Yosë no-huitacaiso'. Quisocristo chimininsó' a'chinárai. A'naquënso' ina natanpachinara, tëhuapi. Canpoaso nipirinhuë' natëhuatëhua', anoyacancantërinpoa'. Ina Yosë nohuantërin.

²² Cotioro'saso' co yanatëtopihuë'. “Yosë pochin niquë'. Ina ni'patoi, natëarainquën,” toconpi. Nisha piyapi'santa' co yanatëtopihuë'. Na'con na'con nitotacasaráchin yonquipi. “Quiyaora yonquinëhuë' quëran nitotarai,” topi.

²³ Quiyaso nipirinhuë' Quisocristo nanamënáchin a'chinai: “Corosëquë canpoa marë' chiminín,” ténai. Cotioro'saso' co natëtopihuë': “Inaso' Yosë hui'nin naporini, co chimiintonhuë',” toconpi. Nisha piyapi'sarinta' co nohuantatonaraihuë', tëhuapi.

²⁴ Canpoaso nipirinhuë' Yosë huayoninpoa' ni'ton, Quisocristo imarëhua'. Inaso' no'tëquën yonquirin. Ya'ipiya nitotaton, no'tëquën anitotërinpoa'. Inasáchin nanitaparin anoyacancantínpoaso', tënëhua'. Quiyanta' cotio piyapicoi nipiraihuë', canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahué', Yosë nohuanton, imarëhua'.

²⁵ A'naquën Quisocristo nanamën tëhuapi. “Quiyaso' na'con na'con nitotërai,” topirinahuë', Yosëso' noya noya yonquiaton, no'tëquën anitotërinpoa'. A'naquënta' “Co inaso' chiniquën nanantërinhuë',” ta'tona', co natëtopirinahuë'. Yosëso' ya'ipi nanitapaton, anoyacancantërinpoa'.

²⁶ Ni'co' iyaro'sa'. Na'acquëma' co na'con nitotopiramahuë', Yosë huayoninquëma'. Co chiniquën nanantona'piro'sa pochin nipiramahuë', nohuantërinquëma'. Caráichin ma'huano'saso' imasapi.

²⁷ Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi. A'naquënso' nipirinhuë' na'con nitotaponaraihuë' co imapihuë'. Chiniquën nanantopirinahuë', co Yosëri nicha'ërinhuë'. Inapita atapanacaso marë' Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi.

²⁸ Iporaso' a'naquën nocaninënpoa'. “Canpitaso' topinan piyapi'sanquëma'. Co manta' nitotëramahuë'. Napoonama’,” itopirinënpoahuë', Yosëso' nohuantërinpoa'. Inapitaso' chiniquën nanantaponaraihuë', co imapihuë' ni'ton, ya'ipi Yosëri ayatarin.

²⁹ Co insonta' inaora cha'ëponhuë'. Yosë'pa' huanihuatëhua', co inquënpoa tëranta' nanitarihuahuë': “Caso' noyaco,” ta'caso'.

³⁰ Yosë nohuanton, Quisocristo imarëhua'. Imapatëhua', ya'coancantërinpoa' ni'ton, yonquinahuan pochin Yosë ni'ninpoa'. Naporahuaton, catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Oshanënpoa' inquitohuachinpoa', noya huachi ni'ninpoa'. Nasha cancan quëtërinpoa' noya nicacaso marë'. Quisocristo chachin nicha'ërinpoa'.

³¹ “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa' paya,' nitahua'. ‘Quiyaso' noya noyaco,' ama tocosohuë',” ténin Yosë quiricanënuë'.

2

Quisocristo nanamën sha'huirinsó'

¹ Canpitataquë pa'patëra, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Co iyaro'sa' miso nona'pi pochin nontëranquëmahué'. Co na'con na'con nitotërinso pochin a'chintëranquëmahué'.

² Co'huara pa'shatërapohué', yonquirahuë. “Quisocristo naporinsoáchin a'chinarahuë. Corosëquë oshanënpoa marë' chimininsó' a'chínchi,” ta'to, inaíchin sha'huitëranquëma'. Inasáchin imacamaso marë'.

³ Canpitataquë ya'huasoco, co chiniquën cancantërahué'. “Co caora nanitërahué' noya a'china'huaso’,” ta'to, naporahuë'.

⁴ Co na'con nitotona'pi pochin nontëranquëmahué'. Ispirito Santo chachin catahuarinco nanamën nóya a'china'huaso marë'. Inaso' ya'ipi nanitaparin. Natanpatama', “Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa',” ta'toma', natërama'.

⁵ Napoaton co piyapi yonquirinsó' imaramahuë'. “Yosëíchin ya'ipi nanitaparin,” ta'toma', natërama'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Napoaponahuë', chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoi, ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' a'chintërai. Co piyapi'sa' yonquipiso' a'chinaihuë'. Co hua'ano'sa' yonquipiso tëranta a'chinaihuë'. Inapitaso' inahuara yonquipisoáchin yonquiatona', co Yosë pochin yonquipihuë' ni'ton, ta'huantapi.

⁷ Co inapita pochin a'chinaihué'. Yosé yonquirinso chachin a'chinai. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huéyátérasohué', Yosé ninotonpoa', yonquirinpoa' anoyacancantinpoaso maré'. Anoyacancantohuachinpoa', inaré'quénpoa' ya'huémiatarihua'. Iráca co insonta' nitotopirinahué', iporaso huachi Yosé anitotérinpoa' ni'ton, a'chintérainquéma'.

⁸ Hua'ano'saso' co nitotopihué'. Nitotopi naporini, co Quisocristo tēpa'itonahué'. Inaso' Yosé chachin. Noya noya nipirinhué', tēpapi.

⁹ Napoaponahué', Yosé quiricanēnquē naporin:

“Yosé nosorohuatēhua', noya noya catahuarinpoa'. Noya nininsopita nani tapatérinpoa'.

Co inso tēranta' ina pochin ni'chininhué'. Co incari tēranta' nataninhué'.

Yosé noya yonquirinpoaso', co insonta' inaora nitotérinhué',” tēnin quiricanēnquē.

¹⁰ Imaréhuasopitaso nipirinhué', nitotérehua'. Yosé nohuanton, Ispirito Santo anitotérinpoa'. Ya'ipi Yosé yonquirinsopita Ispirito Santo nitotérin.

¹¹ Co insonta' piyapi yonquirinso' nitotérinhué'. Ispiritonēn tēhuēnchinsó nitotérin. Inapochachin Ispirito Santonta', Yosé ispiritonēn ni'ton, yonquirinso chachin nitotérin.

¹² Imaréhuasopitaso' co piyapi yonquipiso' imaréhuahué'. Yosé nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantérinpoa'. A'chintinpoaso maré' a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachinpoara, Yosé yonquirinpoaso' anitotérinpoa'.

¹³ Quiyanta' ina nitotatoi, a'napita a'chintarai. Co quiyaora yonquinéhuéi quéran a'chinaihué'. Ispirito Santo ayonquirincoi noya a'china'huaiso maré'. Chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoira, ma'sona tapon naporinsopita a'chintarai.

¹⁴ A'naquēnsó nipirinhué' piyapi yonquirinsoráchin nitotatona', co nohuantopihué' Yosé nanamēn natanacaiso' ni'ton, tēhuacoipi. Ispirito Santoráchin catahuarinpoa' natétacaso'. Napoaton co imarinsopitasohué' natanaponaraihué', co nanitopihué' no'téquēn yonquicaiso'.

¹⁵ Ispirito Santo catahuahuachinpoa', no'téquēn yonquiarihua'. A'napitaso' co canpoa pochin yonquipihué'. Co nitotatonaraihué': “¿Onpoatomata' ina pochin yonquirama?” itérinhépoa'.

¹⁶ Quiricanēnquē naporin: “¿Co insonta' Yosé yonquirinso' nitotérinhué'! ¿Co incari tēranta' nanitérinhué' ina a'chintacaso'!” tēnin. Canpoaso nipirinhué' Quisocristo imapatēhua', yonquirinso chachin ayonquiarinpoa huachi.

3

Inpriatoro'sa pochin nipiso'

¹ Ya'ipi Yosé nanamēn iyaro'sa' yaa'chintopiranquémahué', co ipora nanitērahue'. Ispirito Santo cancanēma quéran huaré' natērama' naporini, na'con a'chinchitēnquémahué'. Co noyahué' yonquiramasopita co nanianchátēramahué'. Quisocristo imapiramahué', hua'huishin pochin cancantērama'.

² Ni'co'. Hua'huishin sho'shoíchin nanpitérin. Co coshachatērarinhué'. Inapochachin canpitaso' ninama'. Ya'nana a'chintaponquéma', pi'pian a'chintéranquéma'. Aquété' yaa'chintopiranquémahué', co nanichátēramahué' no'téquēn yonquicamaso'. Iporahuanta' co nanitēramahué'.

³ Co noyahué' yonquiramasopita co nanianchátēramahué'. Canpita capini ninoyapatoma', nino'huirama'. ¿Onpoatonta' canpitaora nohuantēramasoachin yonquiconama? Nisha nisha yonquiatoma', co imapisopitahué pochin cancantērama'.

⁴ “Paono imarai quiyaso’,” tēnama' a'naquéma'. “Quiyaso' Aporosé imarai,” tēnama' a'naquémanta'. Ina pochin nonatoma', co imapisopitahué pochin yonquirama'.

⁵ Co ca imamacoso' ya'huérinhué'. Aporosēnta' co imacaiso' ya'huérinhué'. Quiyanta' topinan piyapicoi nipiraihué', Yosé sha'huitérincoi ni'ton, a'chintérainquéma'. Natanpatama', Yosé imasarama'.

⁶ Ni'co'. Iminpatēra, a'naso' sha'térin. Ina quéran a'nanta' pacarapiton, i'shaqué oporapitérin noya papotacaso maré'. Nipirinhué', Yoséríchin apapotérin. Inapochachin carinquéma'ton a'chintéranquéma'. Ina quéran Aporosēnta' a'chintantarinquéma'. A'chintopiranquémahué', Yosésó' anoyacancantérinquéma'.

⁷ Napoaton co ca imamacoso' ya'huérinhué'. Aporosēnta' co imacaiso' ya'huérinhué'. Yosé anoyacancantérinquéma' ni'ton, inasáchin yonquicamaso' ya'huérin.

⁸ Sha'téréso pochin carinquéma'ton a'chintéranquéma'. A'nari i'shaqué oporapitérinso pochin Aporosēnta' a'chintantarinquéma'. Catocoi chachin Yosé inpriatonēn pochin ninai. Inpriatoro'sa' sacatohuachinara, hua'anēni pahuérerin. Onpopinsona sacatohuachinara, no'téquēn pahuérerin. Inapochachin quiyaso' Yosé maré' sacatarai ni'ton, ina acanarincoi.

⁹ Quiyaso' Yosë a'parincoi ina marë' sacata'huaiso'. Canpitaso nipirinhue' Yosë sha'tërinso pochin ninama'. Naporahuaton, Quisocriso imarama' ni'ton, Yosë pëinën pochin ninama'.

¹⁰ Natëricho quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatahuatë', siminto acorë'. Ina'ton acorëso pochin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Yosë catahuarincno no'tëquën a'china'huaso'. Ina quëran a'napitanta' a'chintëraninquëma'. Napoapanahuë', a'naya a'naya noya yonquiaton pëirinsó pochin a'napita noya a'chintacaso' ya'huërin.

¹¹ Quisocrisoso' ina siminto pochin ninin. Yosë nohuanton, ya'huërin. Co a'na ya'huërinhuë'. Co ina imapatëhuahuë', co onporonta' Yosë nohuitarihuahuë'.

¹² Siminto nani acohuachina, nisha nisha quëran pëipi. A'naquën oro, prata, inapita quëran pëipi. Nisha nisha na'piro'sa' pa'ton nininsopita quëran pëipi. A'naquënso nipirinhue' nara, panpë, piquira, inapita quëran pëipi.

¹³ Tachiton nininsó quëran pëipatëra, noya ninin, co huiquitërinhuë'. Nipirinhue', nara, panpë, piquira inapita quëran pëipatëra, a'naroáchin huiquitërin. Inapochachin ayaro' tahuëri Yosë ya'ipinpoa' ninëhuasopita pën quëran téniarin. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' nitotapi.

¹⁴ Noya nipatëhua', tachiton quëran pëirinsó pochin nisarëhua'. Inaso' co huiquitërinhuë' ni'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. A'napita catahuarëhua' noya imacaiso marë'. Napoaton inápaquë acanaarinpoa'.

¹⁵ A'naquënso nipirinhue' Yosë imaponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran imapihuë'. Co a'napita catahuapihuë' noya imacaiso marë'. Napoaton pëi' huiquitërinso pochin nisapi. Yosë'pa' paponaraihuë', co ina marë' sacatopihuë' ni'ton, inápaquë co manta' canaapihuë'.

¹⁶ Yosë imapatëhua', ina pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', cancanënpoaquë ya'huërin. ¿Co ina nitotëramahuë' ti?

¹⁷ Canpitaso' Yosë pëinën pochin ninama' ni'ton, a'na piyapi atapicancanpachinquëma', Yosëri chiniquën ana'ntarin. Yosë pëinënuëso' noyasáchin nicacaso' ya'huërin.

¹⁸ Ama inquëma tëranta' isoro'paráchin yonquiatoma', ninonpintocoso'huë'. "Caora noya noya nitotërahuë'," co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ama ina pochin yonquicoso'huë'. "Caora co no'tëquën yonquirahuë'. Catahuaco Sinioro noya yonqui'i," topatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya yonquicaso'.

¹⁹ Co imapisopitaso'huë' nani ma'sha nitotaponaraihuë': "Co no'tëquën yonquipihuë'," ténin Yosë. Quiricanën quëran anitotërinpoa'. "Na'con nitotatona', piyapi'sa' nonpintopirinahuë', co nanitopihuë' Yosëso' nonpintacaiso'. Inari na'con na'con nitotaton, minsëarin," ténin.

²⁰ Yosëso' ya'ipi nitotërin. "Piyapi'sa' na'con yonquipirinahuë', napoonin yonquipi," ténin anta'. Quiricanën quëran naporin.

²¹ Napoaton ama piyapi'sa' pa'yatocoso'huë'. "Paso' quëmapi noya noya a'chintërincoi," ama tocoso'huë'. Yosëichin pa'yatacaso' ya'huërin. Inari ya'ipi acorin canpita marë'.

²² Ina nohuanton, carinquëma' a'chintëranquëma'. Aporosë, Pitro, inapitanta' Yosëri a'parin a'chintinguëmaso marë'. Nani ma'sha isoro'paquë quëtërinpoa' noya ya'huëcaso marë'. Anoyacancantërinpoa' Yosë nohuitatëhua' noya noya nanpicaso marë'. Chiminpatëhua', ya'huërin'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Ipora tahuëri'sa' noya catahuarinpooa'. O'mantacaso' tahuërinta' co naniantarinpoahuë'. Noyasáchin yonquirinpoa'.

²³ Quisocriso anoyacancantërinpoa' ni'ton, inasáchin imacaso' ya'huërin. Inaso' hua'anëntërinpoa'. Tata Yosëri chachin a'paimarin.

4

Yosë marë' sacatëraisó'

¹ Hua'qui' piyapi'sa' co Yosë nanamën nitotopihuë' ni'ton, Yosë a'parincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Quisocriso inpriatonën pochin ninai. Ina yonquico'.

² Inpriatonpo' nipatëra, hua'anënpó' no'tëquën natëcaso' ya'huërin. Inapochachin Yosë hua'anëntërincoi ni'ton, inasáchin natëcaso' ya'huërin.

³ Napoaton sha'huirapihuatamaco, co ina yonquirahuë'. Piyapi yonquirincoso' co yonquirahuë'. Co caora tëranta' nisha'huirapica'huaso' yonquirahuë'.

⁴ Noya mini natërahuë', topirahuë', co caso' Yosë pochin nitotërahuë'. "Noyaco," ténahuëso marë' co Yosë noya ni'sarincóhuë'. Inaichin ya'ipi nitotaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'.

⁵ Napoaton iporasó' ama nisha'huirapiahuasóhuë'. A'na tahuëri Sinioro o'mantahuachin, ya'ipi piyapinpooa' téniarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita anitotarinpoa'. Po'oana quëran ninëhuasopitanta' a'ninquëchin sha'huitarinpoa'. Yonquirëhuasopitanta' nitotërin. Ma'marësona tëranta' naporëhuaso' anitotarinpoa'. Naporo' ya'ipinpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Noya nipatëhua', noya ni'sarinpoa'.

⁶ A'chintohuatēinquēmara iyaro'sa, Yoséichin yonquirai. Aporosërè'coi a'chintèrainquēmaso' ninshitèranquēma' canpitanta' quiya pochin yonquicamaso marè'. Yosè quiricanēnáchin natécaso' ya'huérin. A'na quēmapi noya noya a'chintohuachinquēma', ama inasáchin pa'yatocosohuè'.

⁷ Yosè nohuanton, nisha nisha nitotèrèhua'. Co canpoara nohuanton, nitotèrèhuahuè'. Yoséichin catahuarinpoa' noya noya nicacaso'. Co catahuarinpoahuè' naporini, co manta' nitochitèrihuahuè'. Napaoton co nocantacaso' ya'huérinhuè'.

⁸ Canpitaso' naporama': "Nani ya'ipi nitotèrai. Co manta' pahuantèrincoihuè' noya cancanta'huaiso marè'. Quiyaora noya nitotatoì, hua'an pochin chiniquēn nanantèrai," topiramahuè'. ¡Tèhuēnchachin chiniquēn nanantèrama' naporini, quiyanta' isoro'paquē chachin chiniquēn nananchitoihuè'!

⁹ Co ina tahuèri naniyatèrarinhuè'. Yosè nohuanton, co piyapi'sa' noya ni'ninacoihuè'. Nanamèn a'china'huaiso marè' a'pápirincoihuè', na'a piyapi'sa' co nohuantopihuè'. Apiro'sa pochin ni'ninacoi. Chimirin quihuitèrinacoi. A'ninquēchin aparisitèrinacoi ni'ton, anquēniro'santa' nicatona', pa'yanpi.

¹⁰ Quisocristo natètoi, nanamèn a'chinarai. Ina marè' quiyaso' tēhuarinacoi. Canpitaso nipurinhuè' noya nitotona'piro'sa pochin nicanatēnquēma', co tēhuarinēnquēmahuè'. Quiyaso' co chiniquēn nanantèrai. Canpitaso nipurinhuè' chiniquēn nanantèrama'. Piyapi'sa' noya ni'pirinēnquēmahuè', quiyaso' co noyahuè' ni'ninacoi.

¹¹ Iporahua'nta' parisitarai. A'na tahuèri tana natanai. Yamororai. A'moca'huaisonta' pahuantèrincoi. Ahuèrinacoi. Pa'sápatoi, co huachi ya'huēmiatèraihuè'.

¹² Chiniquēn sacatatoi, canotèrai. No'huipirinacoihuè'nta', noya nontèrai. Aparisito-huachinacoiranta', co no'huiraihuè'. Ahuantèrai.

¹³ Pinopachinacoiranta', sanoanan quèran nontèrai. "Nanan anoyachi," ta'toi, noya nontèrai. No'huitonacoi, iporahua'nta' co què'yarinacoihuè'. Amoro pochin ni'ninacoi.

¹⁴ Co no'huiranquēmahuè'. Nosororanquēma'. Co nohuantèrahuè' atapanahuanquēmaso'. Pēnēna'huánquēmaso marè' ninshitaranquēma'. Hui'nahuèpita pochin nicanatēnquēma', napotaranquēma' noya yonquicamaso marè'.

¹⁵ Notohuaro' piyapi'sa' Quisocristo nanamèn a'chintopirinēnquēmahuè', carima'ton pēnēnanquēma' ni'ton, imarama'. Quisocristo nanamèn sha'huitohuatēnquēmara, natèrama'. Napaoton tataparima pochin ni'co.

¹⁶ Ina pochin cancantatomaco, nonanco, tēnahuè.

¹⁷ Ina marè' Timotio a'patèranquēma'. Inaso' noya ni'nahuè. A'chintohuatèra, Quisocristo imarin ni'ton, hui'nahuè pochin ni'nahuè. Nóya Sinioro imarin. Ya'ipi naporahuè'so' ayonquiarinquēma' noya noya imacamaso marè'. Inseqüesona pa'patèra, Quisocristo nanamēnsáchin a'chinahuè. Imapisopita niyontonpachinara, a'chintèrahuè.

¹⁸ A'naquēmaso nipurinhuè' nocabatomaco, "Quiyaso' Paono quèran na'con na'con nitotèrai. Napaoton co huachi yahuè'ninhuè'," topiramahuè'.

¹⁹ Tēhuēnchachin nicaponquēma' yapa'sarahuè. Yosè nohuanton, co hua'quiya quèranhuè' pa'sarahuè. Naporoi' nocaninacosopita ni'sarahuè. Na'con nonpirinahuè', co nimara nanitapapihuè' Yosè marè' noya sacatacaiso'.

²⁰ Co topinan quèran nonacaso' ya'huérinhuè'. Yosè hua'anèntohuachinpoa', piyapi'sa' catahuarèhua' noya noya imacaiso'.

²¹ Nosororanquēma' ni'ton, sanoanan quèran yapēnēnpiranquēmahuè'. Co Yosè natèhuatamahuè', pa'pato ana'inta'huánquēmaso' ya'huérin. Canconpato, ¿ma'cha onpochinquēma nicaya? tēnahuè.

5

Quisocristo imaponahuè, oshahuaninso'

¹ A'naquēnsos' co noyahuè' nicanon, monshihuanin, topi natantèrahuè. Inaso' pa'pin sa'in monshitèrin. Inapaoton, pa'pi co noyahuè' ninin. Co imapisopitahuè tēranta' co onporonta' ina pochin nipihuè'.

² Canpitanta' nitotapomarahuè', co ina marè' tapanamahuè'. Ina oshanèn yonquiatoma' sètacamaso nipurinhuè', iporahua'nta' "Quiyaso' nóya imarai," toconama'. Nani ocoicaso nipurinhuè', co ocoiramahuè'.

³ Co canpitataquè ya'huaporahuè', canpitataquè ya'huèarahuè'so pochin cancantato, yonquiranquēma'. Ina quēmapi no'tèquēn ana'ntacaso' ya'huérin, tēnahuè.

⁴⁻⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, niyontonco'. Niyontonpatama', ca pochin cancantatoma', ina quēmapi chiniquēn pēnenco'. "Sinioro Quisoso nanan quètèrincoi ni'ton, ama huachi Tata Yosè a'painquēnsosohuè', tēnai. Sopai natèran ni'ton, parisitamaso' ya'huérin," itoco'. Inapotohuatama', a'na tahuèri yonquiaupon nimara. "Co noyahuè' yonquirahuè'so'

naniantato, Yosë imanta'i," tapon nimara. Napohuachin, Sinioro Quisoso o'mantahuachin, nicha'ësarin huachi.

⁶ Iporaso nipirinhüé' "Nóya imarai," topiramahué', co ya'ipinque'ma' noya ninamahué'. Co no'téquën yonquiramahué'. Ni'co'. "Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acohuachina, ya'ipi së'cotërin," topi. Nani ina nitotërama'. Inapochachin a'nayanque'ma tëranta' co noyahué' yonquihuatama', ya'ipinque'ma' nitapicancanarama'.

⁷ Iráca Pascoa cosharo' ca'pachinara, co pi'pian tëranta' ahuëpocatërinso' nohuantopihüé'. Ya'ipiya të'yatopi. Pascoaquë carniroa'hua tëpapiso pochin Quisocristo nani chiminin canpoa marë'. Ina imarama' ni'ton, nasha cancan quëtërinque'ma'.

⁸ Pascoa pita na'huaso', ya'ipi ahuëpocatërinso' të'yatopi. Inapochachin canpoanta' ya'ipi co noyahué' yonquirëhuasopita a'poatëhua', noyasáchin niahua'. Ama huachi co noyahué' niahuasohüé'. Noyápiachin cancantatëhua', no'téquënáchin yonquia'ahua'.

⁹ Thuaanta' nani ninshítëranque'ma'. "Ama monshihuaninsopitarë'quëma' nipayacosohüé'. Ama inapita noya ni'cosohüé'"; itëranque'ma'.

¹⁰ Na'a piyapi'sa' co Yosë imatonahué', monshihuanpi, apirapi, ihuatopi, mamanshi moshapi, inapopi. Hua'huayatërahüé' piyapi ina pochin nipi ni'ton, inapitaso' nontacaso' ya'huërin. Co nontërehuahué' naporini, co nanichitërihuahué' isoro'paquë ya'huëcaso'.

¹¹ A'naquënso nipirinhüé'. "Canta' imarahüé," taponahué', monshihuanárin. A'nanta' apirarin. A'naquëonta' ipora huanta' mamanshi moshararin. A'napitanta' pinotapi, no'pirapi, ihuatapi, naporapi. Napoaponaraihué': "Quiyanta' imarai," topi. Ama inapitarë'quëma' nipayacosohüé'. Yosë nonpintapi ni'ton, ama inapitarë'quëma' coshatocosohüé'.

¹²⁻¹³ Co Yosë imapisopitasohüé' co canpoari ana'intacaso' ya'huërinhué'. Tananpitahua' Yosëri ana'inchin. Imarëhua capiniso nipirinhüé' nipënëahuan' noya yonquicaso marë'. Co noyahué' nina'pi, niyontonama quëran ocoico', tënahüé'.

6

Imarëhuasopita capini nanan anoyatacaso' ya'huërinso'

¹ Canpita capini nanan ya'huëhuachin, ama nino'huicosohüé'. Ma'sha nionpotohuatamara, ¿onpoatomata' coisëquë niquëparama'? Co inaso' imarinhüé'. Quisocristo imarama' ni'ton, niyontopatama', no'téquën pënëncó' nanan anoyachina'.

² A'na tahuëri Quisocristo o'mahuachin, imarëhuasopita acoarinpoa' inarë'quënpoa' hua'anëntacaso marë'. Coisë pochin nicatëhua', ya'ipi piyapi'sa' no'téquën sha'huitarihua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotatoma', ipora nanan ya'huëhuachin, anoyatacaso ya'huërin.

³ Ayaro' tahuëri anquëniro'santa' hua'anëntatëhua', coisë pochin no'téquën sha'huitarihua'. Nani inanta' nitotërama'. ¡Nanan isëquë co onpopinchin sacaihué' anoyatacaso'!

⁴ Napoaton nanan ya'huëhuachina, co coisëquë nisha'huirapicamaso ya'huërinhué'. Co inaso' Yosë imana'pihué' ni'ton, co canpoa pochin no'téquën yonquirinhüé'.

⁵ Tapanacamaso marë' pënënananque'ma'. ¿Co a'naya tëranta' niyontonamaquë noya yonquina'pi ya'huërinhué' ti? ¡Ya'huërin mini, tënahüé! Nanan ya'huëhuachin, inari anoyachin.

⁶ Canpitaso nipirinhüé' imaramaso capini nipinotoma', nisha'huirapirama'. Naporahuaton, coisëso' co Yosë natëpirinhüé', inaquë niquëpahuatamara, co noyahué' ninama'.

⁷ Nisha'huirapihuatamara, co imapisopitahué pochin niconama'. Ma'sha onpotohuachinëque'ma', ¿onpoatonta' co ahuantëramahué'? Ma'shanëma' matohuachinëque'ma', tananpitërama' naporini, noya noya niitomahué'.

⁸ Canpitaso nipirinhüé' co noyahué' cancantatoma', imaramasopita capini niihuarama'. Naporahuaton, ninonpinapitoma', ni'huëretërama'.

⁹ Co noyahué' nipisopita co Yosë hua'anëntërinque' ya'coanpihué'. ¡Nani ina nitotërama' ipora! Ama ninonpintocosohüé'. A'naquën co Yosë natëtonahué', monshihuanapi. Mamanshi moshapi. Sa'ina' ya'huëtopirinhüé', a'na sanapi së'huapi. Quëmapi capini nisë'huapi. Taparosachin yonquipi. Inapita pochin nipisopitaso', co Yosë'pa' pa'sapihué'.

¹⁰ A'naquëonta' ma'sha ihuatopi, apirapi, no'pípi, pinotopi. A'naquën a'napita ahuëatona', ma'shanëna' matopi. Ya'ipi co noyahué' nipisopita co Yosë hua'anëntërinque' ya'coanpihué'.

¹¹ Iráca a'naquëma' ina pochin nipiramahué'. Sinioro Quisocristo imapatamara, os-hanëma' inquitërinque'ma'. Nani anoyacancantërinque'ma' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' noya cancantacaso'.

Ma'marësona nonënpoa' Yosë acotërinpoaso'

¹² "Ma'sona tëranta' yanipatëhua', noya nicacaso'," topi a'naquën. Napoaponahué', co ya'ipi ninëhuasopita catahuarinpohüé' noya cancantacaso marë'. Napoaton ma'sona tëranta' anishacancantohuachinco, co nisarahüé'. Ano'quihuachinco.

¹³ A'naquën napopi: "Cosharo' ya'huërin anpopitë marë'. Anpopitënta' ya'huërin coshoro marë'," topi. Inaso nipirinhüë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, coshoro', anpopitë', inapita ta'huantarín. Ni'ton, co coshatërëhuaso marë' oshahuanëhuahuë'. Napoaponahuë', monshihuanacaso' pa'pi co noyahüë'. Co Yosë nohuantërinhuë' monshihuanacaso'. Co ina marë' nonënpoa' acotërinpoahuë'. Sinioro natëcaso marë' acotërinpoa'. Nonënpoanta' nicha'ërin.

¹⁴ Yosë nohuanton, Sinioro Quisoso nanpíantarín. Inari chachín chiníquën nanantaton, nonënpoa' ananpitaantarínpoa'.

¹⁵ Quisocristo imapatëhua', ina nonën pochín ninëhua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotapomarahüë', çnoya ipora monshihuana'pi monshitacaso' to? ¿Co onporonta'!

¹⁶ Yosë quiricanëñquë naporín: "Quëmapi'ri sanapi mapachina, cato' piyapi niponahuë', a'naíchín pochín Yosëri ni'nin," ténin. Canpitaso' monshihuana'pi ichihuë'ëpatama', ina pochín cancantarama'. Inapohuatama', co Quisocristo imamiataramahuë'.

¹⁷ Quisocristoíchin imapatëhua', ina pochín cancantarëhua'.

¹⁸ Napoaton ama pi'pisha tëranta' monshihuanacosohüë'. Ihuatacaso', no'picaso', inapita nicacaso' co noyahüë', nipirinhüë', co atapicancanínpoahuë'. Monshihuanapitama', nitapicancanarama'. Nonëmanta' tapiarama'.

¹⁹ Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Nani ina nitotërama'. Yosë a'patimarínpoa' ni'ton, cancanënpoaquë chachín ya'huërarín. Napoaton co huachi canpoara nohuantërëhuasopita nicacaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachín hua'anëntërinpoa'.

²⁰ Quisocristo chiníquën parisitaton, chiminín nicha'ëinpoaso marë'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, ya'ipi nonënpoa quëran huarë' hua'anëntinpoaso' ya'huërin. Napoaton noyasáchin nico' a'napitanta' nicatëñquëma' Yosë chinochina'.

7

Yasa'arinsopita pënëinso'

¹ I'hua chachín ninshitatomaco, nisha nisha natanamaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Quëmapi co yasa'apachinhüë', noya inaora ya'huëcaso', ténahuë'.

² Napoaponahuë', na'a piyapi'sa' monshihuanapi ni'ton, na'con na'con quëmapi'sa' sa'aina'. Ama monshihuanacaiso marëhuë' sa'aina'. Quëmapi'sa' sa'inaráchin yonqui'ina'. Inapochachín sanapi'santa' so'ináchin yonqui'ina'.

³ Quëmapi'sa' sa'aina' noya nosoroatona', ichihuë'ëina'. Inapochachín sanapi'santa' so'ina' nosoroatona', huë'ëpaina'.

⁴ Sanapi nani so'yahuachina, co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. So'in nohuantërinsona' yonquicaso' ya'huërin. Quëmapi'nta' co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in nohuantërinsona' yonquicaso' ya'huërin.

⁵ Ama nia'po'inasohüë', niichihuë'ëina'. A'na tahuëriso nipirinhüë' quëmapi sa'inë chachín inahuara yonquinëna quëran nohuantohuachina, na'con na'con Yosë nontacaiso marë' nisha huë'ëina'. Ina quëran naquëranchin nihuë'ëpanta'ina' ama nisha yonquicaiso marëhuë'. Ama hua'gui' nisha huë'ëcosohüë', Satanásë minsëchinquëma'.

⁶ Napoaton yasa'apatama', sa'aco', ténahuë. Co yasa'apatamahüë', noyatapon. Co Yosë ina pochín camaipirínpoahuë', ayonquirinco ni'ton, sha'huitaranquëma'.

⁷ Caso nipirinhüë' co sa'ahuancohuë'. Co manta' sanapi së'huarahüë'. Yosë catahuarinco ahuanta'huaso'. Pa'sápato, a'chinárahüë. Na'a quëmapi'sa' ca pochín nipi naporiní, noya niitonahuë', topirahuë'. Co ya'ipi nanitopihuë' ca pochín nicacaso'. Yosë catahuarínpoa' nisha nisha nicacaso'. A'naquën ina nohuanton, sa'arin. A'naquënso nipirinhüë' ina nohuanton, noya inaora ya'huërin.

⁸ Co yasa'apatamahüë', noya nisarama'. Inapochachín quëyorono'sa' co yaso'yantahuachinhüë', noya nisapi. Canta' caora ya'huarahüë'.

⁹ Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. A'naquën co sa'apachinhüë', nisha nisha yonquipi. Sanapi së'huacaisoachín nohuantopi. Ina pochín cancantohuachina', sa'aina'. Ina noya, ténahuë'.

¹⁰ Nani sanapi mapatama', inarë'quëmáchin ya'huëco', ténahuë. Co casáchin naporahuë'. Quisocristo sha'huítërinpoa' ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' chinpitomiatacaso' ya'huërin.

¹¹ Nipirinhüë', co chinpitohuachinhüë', ama huachi a'na quëmapi so'yachinsohüë'. So'in chachín chinpitantahuachín, noya nisarin. Quëmapi'santa' sa'apachina', ama sa'ina' të'yachinasohüë'.

¹² Isonta' pënëantaranquëma'. Quisocristo isoro'paquë nipon, co napopirinhüë', noya pënëntaranquëma', ténahuë. A'naquëma' co'huara Quisocristo imashatërapomahuë', sa'arama'. Iporaso' imapiramahuë', sa'amaso' co yaimarinhüë'. Noya yacapahuachínquëma', ama të'yatocosohüë'.

¹³ Canpitanta, imoyaro'sa, a'naquëma' imapomarahuë', co so'yamaso' yaimarinhuë'. Co yatë'yatohuachinquëmahuë', ama ta'anapicosohuë'. Noya yacahuatoma, chinpitoco'.

¹⁴ A'naíchin imaponahuë', noya ichiya'huë'in. Sa'in imapachina, so'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Oshaquëran imapon nimara. Inapochachin quëmapi imana'pi nipachina, sa'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Hui'ninpitanta' noya yonquiarin. Co ichiya'huë'huachinhuë', hui'ninpita co onporonta' Yosë imaponahuë' nimara.

¹⁵ Nichinpitacaso' noya noya nipirinuë', quëmapihuë' nipon, co imatonhuë' yapa'pachin, noya pa'in. Sanapinta' co imatonhuë' yapa'pachin, noya inanta' pa'in. "Noya nini'toma, ya'huëco'," itërinpoa' Yosë.

¹⁶ Sanapi noya imaponahuë', so'inso' co onporonta' imaponhuë' nimara. Quëmapinta' noya imaponahuë', sa'inso' co imaponhuë' nimara. Co nitotë'ëhuahuë'.

¹⁷ Yosë nohuanton, nisha nisha ninëhua'. Co napopináchin ninëhuahuë'. Onpopinsona nicasëhua' Yosë imapatëhua', inachachin niahua'. Ya'huë'ëhuahuë' chachin sano yonquiatëhua', imahua'. Paato, ya'ipi imapisopita inachachin pënënarahuë'.

¹⁸ A'naquëma' co huara imashatërapomahuë', marca acotërinënuëma'. Quisocristo imapatama, ama ina marë' tapancosohuë'. Naporahuaton, co marca ya'huë'tohuachinquëmahuë', ama niacotocosohuë'.

¹⁹ Co marca yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë natëcasorachin yonquico'.

²⁰ Ya'n'an Quisoso imapatama, onpopinsona nicasëma' imapatama, inachachin nisáco'. Ama a'na' a'na' pochin yonquicosohuë'.

²¹ A'naquëma' patron marë'rachin sacatohuatama, ama ina marë' sëtocosohuë'. Nipirinuë' nanitohuatama, pipimiatoma, canpitaora marë' sacatoco'.

²² Patron marë' sacatapomarahuë', Yosë huayonpachinquëma', oshanëma' inquitatënuëma', nicha'ërinquëma'. Ina yonquiatoma, co huachi sëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin a'naquëma' co patron asacatopirinquëmahuë'. Yosë nicha'ërinquëma' ni'ton, ina na'con na'con natëcamaso' ya'huërin. Yosë piyapinënpita ninama'.

²³ Quisocristo chiminaton, nicha'ërinquëma'. Inasáchin natëtoma, yonquico'. Ama piyapi'sa marë'áchin sacatatoma, Yosë naniantocosohuë'.

²⁴ Napoaton iyaro'sa' ya'n'an imapatama, onpopinsona nicasëma' imaramaso chachin nisáco'. Yosë ni'sarinquëma'.

²⁵ Iporaso' co sa'arinsopitahuë', co so'yarinsopitahuë', inapita ma'sona onpocaso' sha'huichinquëma'. Quisocristo isoro'paquë nipon, co ina a'chinpipirinuë', catahuarinco no'tëquë'n pënëna' huaso'. Nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Napoaton nanitërama' natëamacaso', ténahuë'.

²⁶ Ipora tahuëri'sa' sacai' imacaso', na'con aparisitarinënpoa'. Napoaton onporamasona ya'huapoma, inachachin ya'huëco'.

²⁷ Sa'ahuanpatama, ama të'yatocosohuë'. Co sa'ahuanpatamahuë', noya canpitaora ya'huëco'.

²⁸ Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama, maco'. Noya sa'acaso'. Inapochachin nano'santa' yaso'yahuachina, noya nisapi. Co ina marë' oshahuanapihuë'. Nipirinuë', sa'ahuano'sa, so'yahuano'sa' inapitasa' saca sacai' ya'huapona'. Co nohuantërahuë' canpitasa' ina pochin nicacamaso'.

²⁹ Ni'co', iyaro'sa'. Yosë nohuanton, co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Napoaton sa'ahuanpatama, ama sa'amachin yonquicosohuë'. Yosë na'con na'con yonquico'.

³⁰ A'na tahuëri sëtapomarahuë', ama sëtacamasorachin yonquicosohuë'. Yosë yonquiatoma, noya cancantoco'. A'na tahuërinta' capa cancantapomarahuë', ama inasáchin yonquicosohuë'. Ma'sha pa'anacasonta' ya'huëtopirinquëmahuë', ama inasáchin yonquicosohuë'.

³¹ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita a'na tahuëri ta'huantarin. Napoaton ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', ama inapita na'con na'con yonquicosohuë'.

³² Nani ma'sha yonquihuatëra, sacai' Yosë marë' sacatacaso'. Co nohuantërahuë' canpitasa' nisha nisha yonquiatoma, napion cancantamaso'. Quëmapi co sa'in ya'huë'tohuachinhuë', co nani ma'sha yonquicaso' ya'huërinhuë'. Nanitërin Sinioroáchin yonquicaso'.

³³ Sa'ahuano'saso nipirinuë' nani ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. Sa'ina' noya ya'huëcaiso marë' na'con yonquiapi.

³⁴ Co nanitopihuë' Yosëáchin yonquicaiso'. Inapochachin sanapi'santa' co so'yahuachinahuë', nanitopi ya'ipi cancanëna quëran Yosëíchin yonquicaiso'. Inasáchin yonquihuachina, na'con Yosë marë' sacatapi. So'yahuano'saso nipirinuë', na'con ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. So'ina', hua'huinpita, inapita noya nocomacaiso' ya'huërin.

³⁵ Ina pochin a'chintëranquëma' yonquicamaso marë'. Co caso' camairanquëmahuë'. Noya yonquico' Yosë nohuantërinso' ayonqui'inquëma'. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë na'con na'con yonquiatoma, ina marë' sacatoco'.

³⁶ Hui'nama' nani nanontohuachin, quëmapiri nohuantohuachin, ama apiratocosohuë'. Noya macacaso' nipachina', "Maquë'," itoco'. Noya so'yain. Co ina marë' oshahuanhuë'.

³⁷ Nipirinhüë', co quëtacaso' nohuantohuatamahüë', noya inanta'. Hui'naonta' co yaso'yahuachinhuë', quëma pëinënquë chachin ya'huë'in. Yaso'yahuachin, acoantoco'.

³⁸ Nanon aso'yacaso' noya. Co'so' nohuantohuachinahuë', inanta' noya. Co so'yahuachinhuë', noya noya, topirahuë'.

³⁹ Sanapi so'yahuachin, so'in chinpitacaso' ya'huërin. Napoaponahuë', so'ini ayanan-pihuachin, yaso'yantahuachin, noya so'yanta'in. Yosë imana'pi so'yachin.

⁴⁰ Co huachi so'yantahuachinhuë', noya inanta'. Noya noya cancantarin, topirahuë'. Ispirito Santo catahuarinco no'tëquën pënënta'huaso' ténahuë'.

8

Cosharo' mamanshi marë' acopiso'

¹ A'naquën ma'sha tëparahuatona', nosha acopi mamanshi chinotacaiso marë'. "¿Noya ipora ina nosha pa'anatë' capacaso' ti?" itëramaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Tëhuënchachin iyaro'sa' co mamanshiso' nanpirinhüë', nitotërhüa'. Nani na'con nitotarihuarahuë', co a'napita nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nitotatëhua', ninocanarihua'. Nipirinhüë', piyapi nosorohuatëhua', catahuarëhua' noya noya Yosë imacaiso marë'.

² A'naquënso': "Ya'ipi nitotërai" topirinhüë', na'con pahuantarin no'tëquën yonquicaiso'.

³ Napoaponahuë', Yosë nosorohuatëhua', ina pochin cancantarihua'. Ina quëran Yosë nohuiatonpoa', noya ni'sarinpoa'.

⁴ Nosha mamanshi chinotacaiso marë' acopiso' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co mamanshi nanpirinhüë'. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'. Tata Yosëichin chinotacaso' ya'huërin, tënëhua'.

⁵ A'naquënso nipirinhüë' nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huëinsopita moshapi. Inäpaquë ya'huëinsopitanta' moshapi. Nisha nisha ya'huërin, "yosë" ta'tona', moshapi. "Inapita natëcaso' ya'huërin," topi.

⁶ Canpoaso nipirinhüë' Tata Yosëichin chinotërhüa'. Ya'ipi ma'sha ninin. Ina marë' acorinpoa'. Quisocristoichin hua'anëntërinpoa'. Ina nininpoa'. Nani nicha'ërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpicaso marë'.

⁷ Napoaponahuë', a'naquënso' co ina nitochätërapihüë'. Iräca mamanshi chinotopirinhüë', Quisocristo imapachinara, mamanshi a'popi. Apopirinhüë', ipora huanta' co cancanëna quëran natëyatërapihüë'. "Nosha mamanshi marë' tëpapiso' ca'patëhua', mamanshi chachin chinotarëhua'," taponaraihuë' ca'pachina: "Oshahuanëhua'," ta'tona', co huachi noyápiachin cancantopihüë'.

⁸ Tëhuënchachin ca'patëhua', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. A'pohuatëhua', co ina marë' Yosë noya noya ni'ninpoahuë'. Co inaso' coshoro' yonquirinhüë'. Cancanënpoa quëran noya yonquicaso' na'con na'con nohuantërin.

⁹ Nipirinhüë', ya'ipi nosha ca'patama', ni'cona a'napita anishacancantotama'. A'naquën imasapirinhüë', co Quisocristoichin natëyatërapihüë'. Nisha nisha të'huatapi.

¹⁰ "Ya'ipi nosha noya capacaso'," ta'toma', noya ca'nama'. A'na tahuëiso nipirinhüë' mamanshi moshapiso' pëiquë pa'patama', inaquë coshatarama'. Inaquë coshatasëma', të'huatona'pi nicatëinquëma': "Mamanshi marë' acopiso' noya capacaso'," tapon nimara. Ina quëran: "Canta' nipachin ca'i," ta'ton, ina nosha capon. Ina ca'pachin, "Oshahuanahuë caso huachi," ta'ton, co noyahuë' cancantarin.

¹¹ Canpitaso' nitotatoma', noya capomarahuë', të'huatona'pi atapicancanarama'. Ina marënta' Quisocristo chiminin.

¹² Të'huatona'pinta' imaponahuë', co ya'ipi cancanën quëran imarinhüë' ni'ton, nisha nisha të'huatarin. Nonanätëinquëma', ca'pachin, co noyahuë' cancantapon. "Ma'cha onpo'ya. Co noyahuë' ninahuë'," tapon. Ina aoshahuanpatama', Quisocristonta' co noyahuë' ni'sarinquëma'. Ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

¹³ Ya'ipi coshoro' noya capacaso nipirinhüë', a'na tahuëri nosha capasoco iyahuë nican-tonco nishacancantohuachin, co huachi ina nosha ca'sarahuë'. Iyahuë nosoroato, co pi'pian tëranta' nohuantërahüë' anishacancanta'huaso'.

9

Quisocristori acorinsopita

¹ Co inso piyapi tëranta' camairincohuë'. Quisocristo chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Inäpaquë panantarinso' piquëran cari ni'nahuë. Ina catahuarinco a'china'huaso'. A'chintohuatëinquëmara, canpitanta' imarama'.

² “Co Quisocristo chachin acoringuënhuë”, itërinaco a'naquën. Canpitaso nipirinhüë' co napotaramacohüë'. A'chintohuatëinquëmara, Quisocristo imarama' ni'ton, acorincoso' nitotërama'.

³ Nocanpachinacora, no'tëquën iso pochin sha'huitërahuë:

⁴ A'chintohuatëinquëmara, a'camacoiso' ya'huërin. Yamorohuato, o'shitamacoisonta' ya'huërin. Nohuantërai naporini, noya ma'paitëinquëmahuë'.

⁵ A'napita Quisocristori acorinsopitaso', sa'atona' sa'inarë' iratopi. Nanamën a'chinacaiso marë' pa'pachinara, sa'inë chachin pa'pi. Quisocristo iinpita, Pitro, inapitanta' inapopi. Nohuantërai naporini, quiyanta' Quisocristo imarinso' macatoi, inaro'coi chachin irachitohüë'.

⁶ Pirnapirë'co a'chintarainquëma' ni'ton, a'camacoiso' ya'huëpirinhüë'. Quiyaora sacata-toi, coshatërai. Ma'shanta' pahuantohuachincoira, quiyaora pa'anai. A'napitaso' topinan ma'parinëinquëma'.

⁷ Ni'co, iyaro'sa'. Sontaro ya'conpachinara, co cosharonën pa'anacaso' ya'huërinhuë'. Capacaso', a'mocaso', inapita topinan quëtöpi. Inapochachin opa sha'pachina, hua'anëni inaora macaton, irorin. Co ina marë' pahuëretacaso' ya'huërinhuë'. Ohuica pë'tahuana'pinta' nohuantohuachina, ohuica sho'shoi' shi'shiaton, o'orin.

⁸ Co piyapi'saráchin ina pochin yonquipihuë'. Yosë quiricanëinquënta' Moisésë naporin:

⁹ “Toro asacatohuatama', a'caco'. Inataton to'norayahuachin, ama tonpoanantocoso-hüë'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin,” ténin iráca ninshitaton. Co toroáchin yonquiaton, Yosë naporinhüë'.

¹⁰ Canpoanta' yonquiatonpoa', quiricanëinquë aninshitërin. Quëmapi iminpachina, co topinan sha'ninhüë'. “Nitohuachin, masarahüë,” ta'ton, sha'nin. Ina quëran sha'ninso' cayahuachina, manin.

¹¹ Inapochachin quiyanta' Yosë nanamën a'chintërainquëma' noya noya cancantacamaso marë'. Ina marë' ma'sha pahuantohuachincoi, topinan quëtëramacoi naporini, noya niitonhuë'.

¹² A'napitaso' a'chintohuachinquëmara, ma'sha topinan quëtërama'. Quiyaso' na'con na'con a'chintërainquëma' ni'ton, na'con na'con quëtamacoisó' ya'huëpirinhüë'.

Napoaponahuë', co manta' topinan ma'parainquëmahuë'. Ma'sha pahuantopirin-coihuënta', ahuantërai. Piyapi'sa' noya noya Quisocristo nanamën natanacaiso marë' co manta' ma'patëraihuë'. A'chinahuë quëran canarahüë naporini, co onpopinchin noya ni'itonacoihuë' nimara, ténahuë.

¹³ Iráca a'naquën Yosë chinotopiso pëiquë sacatohuachinara, inaquë chachin coshatopi. Ma'sha Yosë chinotacaiso marë' tēpahuachinara, patoma ca'pi. Topinan quëtohuachinara, noya ca'pi. Nani ina nitotërama'.

¹⁴ Inapochachin Quisocristonta' sha'huitërinpoa'. “Nani tahuëri nani tahuëri Yosë nanamën a'chinpachina', natanpisopitari ma'sha quëchina' nanpicaíso marë',” ténin.

¹⁵ Ina nipirinhüë', co manta' ma'paranquëmahuë'. Co ina marë' ninshitëranquëmahuë'. Co manta' nohuantërahuë'. Caora sacatato, a'chinarahuë. Ina marë' noya cancantërahuë. A'chintëranquëmaso marë' pahuëreamacoso' ya'huërin naporini, chimina'huaso' noya noya niitonhuë'. Topinan nohuantato, a'chintaranquëma', ténahuë.

¹⁶ A'naquën: “Yosë nanamën a'chinahuëso marë' caso' noya noyaco,” topi. Caso nipirinhüë' co caora nohuanto a'chinahuë'. Co ina marë' noya noyacohüë'. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co'so' a'chinpatohüë', jma'huantacha nisarahüë paya!

¹⁷ Caora nohuanto, a'chinahuë naporini, ina marë' canaitohüë'. Nipirinhüë', ina sha'huitërinco ni'ton, a'china'huaso' ya'huërin.

¹⁸ Napoaton nanamën a'chinpatëra, co manta' ina marë' ma'patërahuë'. Cosharo', ma'sha, inapita quëtinaso' ya'huëpirinhüë', co manta' ma'patërahuë'. Topinan a'chinahuë. Ina marë' noya cancantërahuë.

¹⁹ Co insonta' pahuëërincohuë' ni'ton, co insonta' camaincoso' ya'huërinhuë'. Nipirinhüë', caora nohuanto, ya'ipi piyapi'sa' catahuarahuë. Na'con na'con piyapi'sari Quisocristo imacaiso marë' a'chinarahuë.

²⁰ Cotioro'sa' a'chintohuatëra, inapita pochin ninahuë inapitanta' imacaiso marë'. Co Moisésë pënëntërinso' natëca'huaso' ya'huëtöpirincohuë', cotioro'sa pochin ninahuë natainacoso marë'. Inapitanta' Quisocristo natëcaiso' nohuantërahuë.

²¹ Nisha piyapi'saso' co Moisésë pënëntërinso' natëpihuë'. Napoaton inapita a'chintohuatëra, co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' natërahuë'. Co ina natëpirahuë', Quisocristo natëto, noya ninahuë. Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' Quisocristo nanamënáchin a'chintërahuë.

²² A'naquëonta' imaponahuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyátërapihuë'. Inapitanta' co nocanahuë'. "Caso' noya noya imarahuë'," co itërahuë'. Inapita pochin ninahuë natanatonaco, noya noya Quisocristo imacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoroato, sanoanan quëran a'chintarahuë caraya tëranta' cha'ëcaiso marë'.

²³ Ina pochin Yosë nanamën a'chinpató, na'con na'con piyapi'sari ina nohuitapi anta'. Ina marë' canta' noya cancantërahuë'.

²⁴ Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, a'naichin canatërin. Nani ina nitotërama'. A'napitaso' co chiniquën ta'atonahuë', co canatopihuë'. Canpitanta' chiniquën ta'apiso pochin cancantatoma', na'con yonquico' noya noya cancantamaso marë'.

²⁵ Quëmapi'sa' yanicanahuachinara, nani tahuëri ta'arápi noya noya no'quicaiso marë'. Ta'acaisoráchin yonquipi. Canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtópirinahuë', inaso' a'naroáchin ahuirin. Canpoaso nipirinhuë' noya nipatëhua', Yosë'pa' acanarinpoa'. Inatohua' co manta' moccasarinhuë'.

²⁶ Caso' co nisha nisha yonquirahuë'. Noya ni'tatë' ta'arëso pochin Yosë natëca'huasoráchin yonquirahuë. Co topinan ya'huërahuë'. Co papinanquë ahuetërëso pochin ninahuë'. Yosë nohuantërinso'áchin ninahuë'.

²⁷ Co noyahuë' yonquihuatëra, a'naroáchin naniantërahuë. Co nohuantërahuë' pi'pian tëranta' oshahuacana'huaso'. Nohuantaso' Yosë marë' sacatarahuë. A'napita na'con pënënpirahuë', co caso' noya nipatohuë', co Yosë noya ni'sarincóhuë', co acanaarincóhuë', ténahuë'.

10

Ama mamanshi moshacaiso marëhuë' pënëninso'

¹ Iráca napopisopita iyaro'sa', yonquico'. Iráca cotio mashocoro'sa' Iquipito quëran pipirahuatona', Moisésë imapi. Yosë nohuanton, chitoro' ya'norin imacaiso marë'. Naporahuatona', Quëhuai' marë pëntonahuatona', ya'ipiya cha'ëpi.

² Marë quëran cha'ërahuatona', Moisésë imapi. Chitoronta' quëchitërarin. (Inapochachin iporasó' Quisocristo natërehua' ni'ton, aporihuanatëhua', imarëhua'.)

³ Iráca inotëro parti pa'pachinara, Yosë nohuanton, nani tahuëri no'paquë cosharo' ya'nohuachina, ya'ipiya coshatopi.

⁴ Inaquëso' co i'sha ya'huëpirinhuë', Yosë nohuanton, na'pi quëran pipirin, ya'ipiya o'opi. Quisocristoso' ina na'pi pochin ninin. Pa'pachinara, co quënanpirinahuë', inari na'con catahuarin cha'ëcaiso marë'.

⁵ Inapotopirinhuë', cotioro'saso' co noyahuë' cancantopi. Na'con na'con co natëpihuë' ni'ton, Yosëri co noyahuë' nicaton, ana'intërin. Ina nohuanton, inaquë chachin chiminpi.

⁶ Pënëinpoaso marë' iráca ina ninshitërin. Inapitaso' co noyahuë' yonquipi. Nani ma'sha noyapatopi. Ama inapita nonahuansohuë'.

⁷ Inapitaso' mamanshi moshapi. "Moshatacaiso marë' pita nipi. Huënsërahuatona', coshatopi, o'opi. Ina quëran nansarahuatona', capa cancantopi," ténin Yosë quiricanënuë. Canpitaso nipirinhuë' ama inapita pochin nicosohuë'.

⁸ Ina quëran a'napita monshihuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intërin. Ina nohuanton, cato shonca cara huaranca piyapi'sa' chiminpi. A'na tahuëriichin nipirinhuë', inanapo chiminpi. Ina yonquiatoma', ama manta' monshihuanacamaso' yonquicosohuë'.

⁹ Naporahuatona' Sinioronta ténipi: "Co nimara ana'intarinpohuë'," ta'tona', co noyahuë' nipi. Ina marë' ya'huatona', na'a chiminpi.

¹⁰ Ama Yosë no'huítëhua' tarëtahuasohuë'. "Co Yosë noya catahuarinpohuë'," topi a'naquën. Napoaton Yosëri anquëni a'paimarin inapita tëpacaso marë'.

¹¹ Yosë nohuanton, iráca napopisopita quiricanënuë ninshitopi pënëinpoaso marë'. Inapita pochin nipatëhua', ana'intarinpóa' canpoanta'. Nani ana'intacaso' tahuëri naniriarin.

¹² A'naya a'nayanquëma' ni'cona oshahuantama'. "Caso' noya piyapico. Co onporonta' Yosë a'poarahuë'," ama tocosohuë'.

¹³ Sopai ya'ipi piyapinpoa' sha'huítërinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Yosëso nipirinhuë' catahuarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' co nanitërehuasohuë' nitotaton, ni'sarinpoa'. "Tananpitëquë'," itohuachina, co sopai nanitërinhuë' aquëtë' téninpoaso'. Cancanënpóa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', co sopai minsëarinpohuë'. Ma'sha onpopirëhuahuënta', Yosë ananitarinpoa' ahuantacaso'. Yosë chachin catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ama pi'pisha tëranta' mamanshi moshacosohuë'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma'.

¹⁵ Canpitaso' nitoyonquirama'. Sha'huítëranquëmaso' yonquico' no'téquën nitotacamaso marë'.

¹⁶ Niyontonpatëhuara, Quisocristo chimininso' yonquirëhua'. "Quiya marë' Sinioro huënnainën pa'nin ni'ton, 'Yosparinquën' ténai," itatëhua', huënnainën pochin nininso'

o'orëhua'. Cancanënpoa quëran huarë' yonquiatëhua', o'opatëhua', huënainën napopináchin yonquirëhua'. Ina quëran cosharo' ina nonën pochin ninëhua'. Napopináchin yonquirëhua'. "Tëhuëenchachin canpoa marë' Quisocristo nonën ohuanpi," ta'tëhua', napopináchin yonquirëhua'.

¹⁷ Quisocristo yonquiatëhua', ina cosharo' ca'nëhua'. Na'acquënpoa' niriuharahuë', Quisocristo imarëhua' ni'ton, a'na huëntona pochin ninëhua'. Napopináchin yonquirëhua'.

¹⁸ Israiro'sa' napopisonta' yonquico'. Ma'sha Yosë chinotacaso marë' tēparahuatona', ahuiquitopi. Pi'pian nosha acopiso' ca'pi. Yosë yonquiatona', coshatopi. Inapoatona', Yosë chinotopi.

¹⁹ Mamanshio' co nanpirinhuë'. Co chinotacaso huë' nipirinhuë', a'naquëni moshapi. Ma'sha inapita chinotacaso marë' tēpahuachinara, topinan quëran napopirinahuë', co mamanshiri ni'ninhuë', co nataninhuë'.

²⁰ Nisha piyapi'saso nipirinhuë' mamanshi moshacaiso marë' ma'sha tēpahuachinara, co Yosë yonquipihuë'. Sopairo'sa' yonquipi. Co caso' nohuantërahue' canpitanta' sopairo'sa' yonquicamaso'.

²¹ A'naquën mamanshi moshacaiso marë' pita nipi. Sopairo'sa' yonquiatona', napopi. Sinioro yonquihuatama', co sopairo'sa' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Napoaton amatohuachinëquëma', ama pacosohuë'. Quisocristo chiminso' yonquiatoma', coshatërama', o'orama'. Napoaton ama sopairo'sa' yonquiatoma', coshatocoso huë', o'ocoso huë'.

²² Sopairo'sa' yonquihuatama', Yosë a'pitatëinquëma', no'huairinquëma'. ¿Ina nohuantërama' ti? ¡Inaso' chini chiniquën nanantërin! Canpoaso' co ina pochin chiniquën nanantërehuahuë'.

A'napita nosorocaso' ya'huërinso'

²³ "Ma'sona tēranta' yanipatëhua', noya nicacaso'," topi. Napoaponahuë', co ya'ipi ninëhuasopita catahuarinpoahuë' noya cancantacaso'. Tëhuëenchachin ya'ipi noya nicacaso nipirinhuë', co ya'ipi catahuarinpoahuë' a'napita achincancanacaso'.

²⁴ Napoaton a'napitanta' noya noya imacaiso marë' catahuaco'. Canpitaora costaramaso' ama aquëtë' yonquicosohuë'. A'napita na'con na'con yonquico'.

²⁵ Nosha mircatoquë ya'huëhuachin, pa'anatoma', ca'co'. Ama manta' natantapomarahuë', ca'co'. "¿Mamanshi chinotopiso pëiqué ma'patëran?" ama itocosohuë'. Ama nisha nisha yonquiapomarahuë', ca'co'.

²⁶ Tata Yosëri ya'ipiro'pa' ninin. Ya'ipi ma'sharo'santa' noya ninin.

²⁷ A'na tahuëri coshatapatarama'. Co imarinsohuë' amatohuachinquëma', nohuantohuatama' paco'. Nosha acotohuachinëquëma', "Mamanshi marë' acopiso' nimara," ama tapomarahuë', ca'co'.

²⁸ Nipirinhuë', a'na piyapi sha'huitohuachinquëma', "Iso nosha mamanshi chinotacaso marë' acopiso'," itohuachinquëma', ama ca'cosohuë'. Sha'huitërinquëmaso' nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.

²⁹ Ca'patama', co ina marë' oshahuanaramahuë'. A'naquënso nipirinhuë' ni'pachinëquëma', nisha nisha yonquiamara. Ina nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.

A'naquëmaso nipirinhuë', itaramaco: "¿Ma'marëta' a'napita yonquiato cosharo' a'poca'huaso' ya'huërin?"

³⁰ 'Yosparinquën Sinioro,' itahuato, noya caso' ca'nahuë. ¿Onpoatonta' ina marë' co noyahuë' ni'ninaco?" topiramahuë'.

³¹ Ma'sona tēranta' nipatama', Yosë yonquiatoma', noya nico' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'. Napoaton coshatohuatama', o'opatama', ma'sona tēranta' nipatama', ina yonquico'.

³² Ama insonta' anishacancantocosohuë'. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', Quisocristo imapisopita, ya'ipiya nosorocaso' ya'huërin.

³³ Caso' ya'ipi piyapi'sa' yonquirahuë'. Catahuarahuë noya Yosë imacaiso marë'. Co caora costarahuëso' yonquirahuë'. A'napitanta' yacatahuarahuë inahuanta' Quisocristori anoyacancantacaso marë'.

11

¹ Caso' Quisocristo noya nonanahuë. Canpitanta' nonanatomaco, noya nico'.

Sanapi'sa' Yosë imapisopita

² Ma noyanquëma' iyaro'sa' ni'ton, na'con yonquiramaco. Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, noya natëramaco.

³ Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co insonta' inaora nohuanton ya'huërinhuë'. Tëhuëenchachin natëcaso' ya'huërin, tēnahuë. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Quëmapi'santa' Quisocristo natëina'. Quisocristoso' Tata Yosë natërin.

⁴ Quëmapinpoa' niyontonëhuaquë Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohuë'. Niimomototahuatëhua', co Quisocristo natërhua'huë'. Inapochachin pënëntohuatëhua', ama niimomototahuasohuë'.

⁵ Canpitanata', imoyaro'sa', niyontonëhuaquë Yosë nontohuatama', so'yama' natëtoma', niimomototoco'. Yosë anitotërinquëmaso' sha'huihuatamanta', niimomototoco'. Co niimomototahuatamahuë', noyá niya'itopiso pochin ya'noarama'. Ina pochin nipatama', so'yama' atapanarama'.

⁶ Ni'co'. Sanapi'sa' co quëmapi'sa pochin niya'itopihuë'. Ya'ipi noyá niya'itopi naporini, tapaintonahuë'. Napoaton imoyaro'sa' niimomototoco'.

⁷ Quëmapinpoaso nipirinhüë' Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohuë'. Yosë nininpoa' ina pochin hua'anëntacaso marë'. Inasáchin, iyaro'sa', natëhuatëhua', nóya cancantarihua'. Ina marë' acorinpoa'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' noya natëhuachina', nóya cancantapi.

⁸ Quëmapi'ton Yosëri ninin. Ina quëran ahuë'ëtahuaton, a'na nininpitëraca' ocoitërin. Ina ocoitahuaton, ina quëran chachin sanapi ninin.

⁹ Quëmapi'ton ninin. Ina piquëran sanapi ninin so'in catahuacaso marë'.

¹⁰ Napoaton quëmapi'sa' chini chiniquën nanantopi. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Natëtona', motëna' niimomotochina'. Napohuachina', so'ina' natëpi ni'ton, anquëniro'sarinta' noya ni'sapi.

¹¹ Napoaponahuë', Yosë napopináchin nosororinpoa'. Co quëmapi'saráchin nohuantërinhuë'. Sanapi'santa' nohuantërin. Quisocristo imapatëhua', napopináchin ni'ninpoa'.

¹² Ya'ipinpoa' Yosë nininpoa'. Quëmapi'ton nisahuaton, quëmapi nininpitën quëran sanapi ninin. Naporo quëran huarë' quëmapinpoanta' sanapi'sa quëran nasitërhua'. Yosë nohuanton naporin.

¹³ Iporaso' iyaro'sa', imoyaro'sa', cancanëma quëran yonquico' noya nicacamaso marë'. Niyontonpatama', ¿noya ipora sanapi'sa' co niimomototaponaraihuë' Yosë nontacaiso' to?

¹⁴ Ni'co'. Quëmapinpoa' niya'itërhua'. Co ain a'pamacaso' nohuantërhua'huë'.

¹⁵ Sanapi'saso nipirinhüë' ainën a'pamapi. A'pamahuachinara, noya ya'nopi. Yosëri naporopi ain quëtërin noyá niimomototacaiso marë'.

¹⁶ A'naquëma' nisha yonquihuataama', isoíchin sha'huitaranquëma': Quiyaso' co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi parti imapisopitanta' inachintopi.

Niyontonpachinara, a'naquën co noyahuë' nipiso'

¹⁷ Niyontonpatama' iyaro'sa', noya nicacaso' ya'huëpirinhüë', a'naquëma' co noyahuë' ninama'. Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'. Napoaton pënënanranquëma'.

¹⁸ Yosë chinotacaso marë' niyontonpatamara, a'na huënton a'na huënton nicatoma', nino'huirama', natantërahüë'. No'tëquën sha'huitërinaco, topirahuë'.

¹⁹ Co ya'ipi cancanëma quëran imapatamahuë', nisha nisha yonquiarama'. Co napopináchin yonquiaramahuë'. Ina quëran Yosë cancanën manëhuasopita nohuitërinënpoa'. Co ya'ipinpoa' nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'napitaso nipirinhüë' co noya yonquiatonahuë', co no'tëquën imapihuë'.

²⁰ Quisocristo yonquicaso marë' niyontonatoma', coshatapomarahuë', co tëhuënchachin chimininsó' yonquiramahuë'.

²¹ A'naquëma' co ninosoroatomahuë', niapiratërama'. A'naroáchin canpitaora cosharonëma' ca'nama'. Co nipatomatëramahuë'. Inapothuatamara, a'naquën tanapi. A'naquënso nipirinhüë' na'con o'otona', no'pipi. Napoatoma', co nanitëramahuë' Quisocristo chimininsó' yonquiatoma' coshatacamaso'.

²² ¿Co'na pëinëma' ya'huëtërinquëmahuë' inaquë coshatamaso', o'ocamaso'? ¿Onpoatonta' corto pëiquë chachin pahuantërensopita atapanarama'? ¿Ma'ta' ina marë' ichinquëma'? Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'.

Quisocristo chimininsó' yonquiatëhua', ca'nëhuaso'

(Mateo 26.26-29; Marcos 14.22-25; Lucas 22.14-20)

²³ Sinioro sha'huitërinco chachin nani sha'huitëranquëma'. Iráca Cotasëri Quisocristo sha'huirapirin. Sontaro'sari yamapachinara, naporo' tashi' ca'tano'sanënpitarë' coshatopi. Cosharo' masahuaton,

²⁴ "Yosparinquën Tata Yosë," itahuaton, së'panin. Së'panahuaton, a'naya a'naya quëtërin. "Ca nonëhuë pochin iso'. Ca'co'. Canpita marë' chiminarahuë. Niyontonpatama', chiminahuëso' yonquiatomaco, pi'pian cosharo' ca'co'," itërin.

²⁵ Nani coshatohuachinara, minëa'hua manin. "Huëninëhuë pochin iso'. Huëninëhuë päsarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso

marè'. Chiminarahuè ni'ton, anoyacancantaranguèma'. Ca yonquiatomaco, o'oco'. Ipora quèran huarè' inapoatama', yonquico," itèrin Quisosori.

²⁶ Onporosona cosharo' ina nonèn pochin nininso' ca'patama', huènnainèn pochin ninin-sonta' o'opatama', Quisoso chimininso' a'napita anitotarama'. Sinioro o'mantaquè huarè' inapoarama'.

Onpopinsoa Quisoso chimininso' yonquicaso' ya'huèrin

²⁷ Ina marè' niyontonpatama', ama topinan quèran ca'cosohuè'. Ama nisha nisha yonquiatoma', o'ocosohuè'. Co Sinioro nonèn, huènnainèn inapita noya yonquihuatumahuè', oshahuanarama'.

²⁸ Napoaton canpitaora yonquinèma quèran no'tèquèn yonquico'. Pi'pisha tèranta' co noyahuè' yonquihuatumama', naniantoco'. Noyapiachinsáchin cancantatoma', ca'co', o'oco'.

²⁹ Quisoso chimininso' no'tèquèn yonquicaso' ya'huèrin. Topinan quèran ca'patama', topinan quèran o'opatama', na'con oshahuanarama'. Ina marè' Yosè ana'ntarinquèma'.

³⁰ Napoaton na'anquèma' caniorama'. A'naquèmantá' co chiniramahuè'. A'naquèns' ina marè' chiminin.

³¹ Ya'ipi cancanènpoa quèran huarè' nitantiacaso' ya'huèrin ni'ton, yonquia'ahua'. Co noyahuè' yonquirèhuasopita naniantohuatèhua', co Yosè ana'ntarinpoahuè'.

³² A'na tahuèri oshahuano'sa' ana'intomiatarin. Imarèhuasopitaso nipirinhuè', ipora chachin pi'pian ana'ntarinpoa' noya noya yonquicaso marè'. Ina quèran ayaro' tahuèri co ana'intomiatarinpoahuè'.

³³ Napoaton iyaro'sa' noyápiachin cancantatoma', Quisocristo chimininso' yonquicaso marè' niyontonco'. Ina marè' niyontonpatama', ama a'naroáchin ca'cosohuè'. Nininaco'. Ya'ipi nanihuatumama', napopináchin ca'co'.

³⁴ A'naquèn tanahuachina', inahua pènnènaquè coshachina'. Ina quèran noya niyontonpatama', co Yosè ana'ntarinquèmahuè'. A'na tahuèri pa'sarahuè' nicaponquèma'. Naporó' na'con na'con a'chinchinquèma'.

12

Ispirito Santo nisha nisha catahuarinpoaso'

¹ Apira Ispirito Santo naporinso' iyaro'sa', a'chinchinquèma' no'tèquèn nitotacamaso marè'. Ina tèhuèenchachin catahuarinpoa' nohuantèrinso' nicacaso'. A'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa'.

² Iráca co Yosè natèyatèrapomahuè', nisha nisha yonquiatoma', mamanshi mosharama'. Co nanpitan natanpirinquèmahuè', sopai nohuanton, inapita chinotèrama'.

³ Iporahuanta' a'naquèni co noyahuè' yonquirapitona' Quisocristo no'huipi. Inapitaso' co Ispirito Santo natèpihuè'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', catahuarinpoa' Quisocristo natècaso'. "Quisocristoíchim natèrahuè. Inaso' hua'anèntèrinco," tènèhua'. Ispirito Santo nohuanton, naporèhua'.

⁴ Yosè acorinpoa' nisha nisha nitotacaso marè'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya nicacaso'.

⁵ Sinioro nohuanton, nisha nisha ninèhua' a'napita catahuacaso marè'. Nisha nisha nirihuarahuè', ya'ipinpoa' Sinioro natèrèhua'.

⁶ A'naya a'nayanpoa' ananitèrinpoa' nisha nisha nicacaso marè'. Ya'ipinpoa' Yosè chachin catahuarinpoa'.

⁷ Co canpoara nanitopirèhuahuè', Ispirito Santo ananitèrinpoa' ma'sona ina nohuantèrinso' nicacaso'. Catahuarinpoa' ni'ton, a'napitanta' catahuarihua' noya noya imacaiso marè'.

⁸ Ispirito Santo nohuanton, a'naquèni noyá nitotèrin pènnèntacaso'. No'tèquèn yonquiaton, pènnèntarin. A'naquèonta' noya noya nitotaton, a'chinarin.

⁹ A'naquèonta' catahuarin chiniquèni Yosè natècaso marè'. "Yosè ya'ipiya nanitaparin," ta'ton ina nontèrin. Nontohuachina, Yosèri na'con catahuarin. A'nanta' Ispirito Santori catahuarin cania'piro'sa' anoyatacaso marè'.

¹⁰ Ispirito Santo nohuanton, a'naquèni nanitèrin sacai nininso' nicacaso'. A'naquèni Yosè yonquirinso chachin cancanèn quèran anitotèrin a'napita sha'huitacaso marè'. A'naquèonta' Ispirito Santo nohuanton, macarisona catahuarinso' nitoninorin. Co Ispirito Santoachin yacatahuarinpoahuè'. Sopairinta' piyapi'sa' catahuarin nonpintinpoaso marè'. Napoaton a'napita pènnènpachinpoa', ninocaso' ya'huèrin. Nonpin nanan nipachina, sha'huitèrinpoa' ama natècaso marèhuè'. A'naquèonta' Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquè nonpiso pochin nonpi. A'napitanta' catahuarin ma'sona nisha nananquè topiso' sha'huicaiso'.

¹¹ Ya'ipi imarêhuasopita catahuarínpoa'. A'naíchín Ispirito Santo niponahuê', catahuarínpoa' nisha nisha nitotacaso'. Inaora nohuantêrínso' ananitérínpoa'.

A'na huëntona pochín ninêhuaso'

¹² Nonênpoa' a'naíchín nipirínhuê', nisha nisha ya'huêtêrin. Ya'piranpoa', nantênpoa', imiranpoa', inapita ya'huêtêrinpoa'. Inapochachín Quisocriso imarêhuasopita nisha nisha nirihuahuê', a'na huëntoínchín ninêhua'. Nonên pochín Quisocriso ni'ninpoa'.

¹³ Ispirito Santo chachín Quisocriso huëntonênquê aya'coninpoa'. Cotioro'sahuê nipon, nisha piyapi'sahuê nipon, napopináchín Yosê ni'ninpoa'. A'naquêma' canpitaora marê' sacatêrama'. A'naquêma' nani tahuêri patronêma' asacatêrinênquêma'. Nisha nishanpoa' nipirihuahuê', Ispirito Santo catahuarínpoa'. Quisocriso imarêhua' ni'ton, huëntonênquê aya'coninpoa'. Aporintohuachínênpoara, a'na huëntoínchín ninêhua'. Ya'ipi imarêhuasopita Ispirito Santo ya'coancantêrinpoa'.

¹⁴ Nonênpoa' a'naíchín nipirínhuê', nisha nisha ya'huêtêrin. Nantênpoa', imiranpoa', ya'piranpoa', inapita pochín nininsopita ya'huêtêrinpoa'.

¹⁵ Nantêhuê nontêrinco naporini, "Caso' co imirancohuê'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huêrinhuê'," itêrinco naporini, co no'têquên nonchitoncohuê'. Nantêhuênta' nohuantêrahuê.

¹⁶ Huêratêhuênta' nontêrinco naporini, "Caso' quêma huêratêncó. Co ya'pirancohuê'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huêrinhuê'," itêrinco naporini, co no'têquên nonchitoncohuê'. Huêratêhuênta' nohuantêrahuê.

¹⁷ Ya'piranpoáchín ya'huêrin naporini, ¿ma quêranta' natanchitêrihuahuê'? Huêratênpoáchín ya'huêrin naporini, ¿ma quêranta' imêchitêrihuahuê'? ténahuê.

¹⁸ Yosêso nipirínhuê' nisha nisha acotêrinpoa'. Ina nohuanton, imiranpoa', nantênpoa', ya'piranpoa', inapita ya'huêtêrinpoa'. A'naya a'naya nohuantêrinquê chachín acotêrinpoa'.

¹⁹ A'naíchín ya'huêtêrinpoa' naporini, co nonênpoa' inaichitonhuê'. Napoaton nisha nisha acotêrinpoa'.

²⁰ Nisha nisha ya'huêtopirínpoahuê', a'naíchín nonênpoa' ya'huêrin.

²¹ Isonta' yonquico'. Ya'pirari imira nocanin naporini, "Quêmaso' naponan. Co nohuantêranquênhuê'," itêrin naporini, co no'têquên nonchitonhuê'. Motênpoanta' co nantênpoa' nocanacaso' ya'huêrinhuê'. Ya'piranpoa', imiranpoa', motênpoa', nantênpoa', ya'ipi nohuantêrêhua'.

²² Ni'co'. Ninopinênpoa', sa'poronênpoa', inapita pochín nininsopita co a'ninquêchín ya'noponahuê', na'con na'con nohuantêrêhua' nanopicaso marê'. Inapitaso' noya noya ananpirínpoa'. Co inapita ya'huêtêrinpoahuê' naporini, chimiintêrihuahuê'.

²³ A'naquên nonênpoaquê ya'huêrinso' co onpopínchín pa'yatêrêhuahuê'. Nipirínhuê', inaso' noya noya a'motêrêhua'. Taparonênpoapitanta' noya imotêrêhua'.

²⁴ Imiranpoa', ya'piranpoa', inapita co imotêrêhuahuê'. Nisha nisha ya'huêtopirínpoahuê', ya'ipi nohuantêrêhua'. Yosê nohuanton, co a'ninquêchín nininsopitahuê' na'con na'con yonquirêhua'.

²⁵ Nonênpoa' a'naíchín nipirínhuê', nisha nisha ya'huêtêrin. Co nino'huitonahuê', nicatahuapi.

²⁶ Maquênpoa têranta' iquin nipachina, ya'ipi ninatanê'. Inapochachín maquênpoa têranta' pa'yatohuachínênpoa', ya'ipi nonênpoa' capa cancantêrin.

²⁷ Canpoanta' imarêhua' ni'ton, a'na huëntoínchín ninêhua'. Nonên pochín Quisocriso ni'ninpoa'. A'naya a'nayanpoa' nohuantêrinpoa'.

²⁸ Yosê nisha nisha acorínpoa' imarêhuasopita capini nicatahuacaso marê'. Quisocriso isoro'paquê nipon, a'naquên acorin paatona' nanamên a'chinacaso marê'. Inapita'ton Yosêri acorin. Ina quêran a'napitanta' acorin pênêntacaso marê'. Naporahuaton, a'naquênta' acorin Quisocriso nanamên a'chinacaso marê'. Yosê nohuanton, a'naquên sacai' nininso' nanitaparín. A'naquên acorin cania'piro'sa' anoyatacaso marê'. A'naquên acorin a'napita catahuacaso marê'. A'naquên acorin hua'an pochín nicacaso marê'. A'naquên Yosê nohuanton, nisha nananquê nonpiso pochín nonin.

²⁹ Co ya'ipínpoa' acorínpoahuê' paatêhua' a'chinacaso marê'. Co ya'ipínpoa' nitopênêntêrêhuahuê'. Co ya'ipínpoa' Quisocriso nanamên a'chinacaso' ananitérínpoahuê'. Co ya'ipínpoa' sacai' nininsopita nanitaparêhuahuê'.

³⁰ Co ya'ipínpoa' ananitérínpoahuê' cania'piro'sa' anoyatacaso'. Co ya'ipínpoa' nisha nananquê nonêhuahuê'. Nisha nanan natanpatêhuara, co ya'ipínpoa' nanitérêhuahuê' ma'sona téninso' sha'huicaso'. Co ya'ipínpoa' inachachín nicacaso' acorínpoahuê'. Ispirito Santo nohuanton, nisha nisha ninêhua'.

³¹ Yosê nontoco' Ispirito Santo catahuainquêma' noya noya nininsopita nitotatoma' a'napita catahuacaso marê'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

Napoaponahuë', piyapi nosorocaso' noya nóya ténahuë. Ina a'chinchinquëma'.

13

¹ Nisha nananquë nonpiso pochin nitononarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahuë', topinan quëran quëran nonarihua'. Anquëni pochachin nonarihuarahuénta', co nosorohuatéhuahuë', hua'na, canpana inapita iriniso pochin Yosë nataninpoa'.

² A'naquënpoa' Yosë yonquirinso chachin nitotatéhua', sha'huitaréhua'. Ya'ipi nitotarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahuë', topinan quëran nitotarihua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Yosë chiniquënatatéhua', nontohuatéhua', motopi chi'huincacaso pochin nanitapapiréhuaahuë', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahuë', topinan quëran natérehua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

³ Ya'ipi ma'shanënpoa' sa'ahuaro'sa' quëtöpiréhuaahuë', co tēhuënychachin nosorohuatéhuahuë', topinan quëran quëtarihua'. "Pën quëran yatëpapirinacohuënta', imamiatarahuë'," tarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahuë', co manta' Yosë'pa' canarihuahuë'.

⁴ Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co yano'huirihuahuë'. Noya nontatéhua', catahuarihua'. Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co noyapatéhua', no'huarihuahuë'. Co nocantarihuahuë'. "Caso' noya noyaco," co tarihuahuë'.

⁵ Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co pi'pisha tēranta' atapanarihuahuë'. Co canpoara nohuantērēhuasoachin yonquarihuahuë'. Tēhuënychachin nosorohuatéhua', no'huipirinēnpohuënta' co no'huirihuahuë'. Pinopirinēnpohuënta', co ina yonquarihuahuë', naniantarihua'.

⁶ Piyapi'sa' co noyahuë' nipachina', tēhuënychachin sētarihua'. No'tēquënyonquihuachina', canpoanta' noya cancantarihua'.

⁷ Co noyahuë' nanan tantohuatéhua', co a'naroáchin natētarihuahuë'. Noya yonquiatéhua', natēarihua'. "Yosë nohuanton, oshaquëran noya cancantapon," ta'téhua', ninaréhua'. Ma'sha onpotopirinēnpohuënta', ya'ipi ahuantarihua'.

⁸ Ipora quëran huarë' ninosoromiatacaso' ya'huërin. A'naquëni ipora Yosë yonquirinso chachin piyapi'sa' sha'huitapirinahuë', a'na tahuëriso' co huachi ina sha'huitacaso' ya'huaponhuë'. A'naquënta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'na tahuëriso' nipirinhuë' co huachi ina pochin nonacaso' ya'huaponhuë'. Iporaso' a'naquëni nitotërin a'chinacaso'. A'na tahuëri co huachi ma'sha anitotacaso' ya'huaponhuë'. Inapitaso' co ya'huëmiatarinhuë'. Nipirinhuë', ninosorocasoso' ya'huëmiatarin.

⁹ Iporaso' co ya'ipi nitotérehuahuë'. Co inquënpoa' tēranta' no'tēquënáchin nitopëntērēhuahuë'.

¹⁰ A'na tahuëriso' nipirinhuë' Yosë'pa' ya'ipi nitotarihua'. Naporo' co a'chinacaso' ya'huaponhuë'. Co huachi nipëñēnacaso' ya'huaponhuë'. Ya'ipi noya nisapi.

¹¹ Iráca hua'huatarihua', hua'huasha pochin nonéhua', hua'huasha pochin yonquiréhua'. Iporaso' nipirinhuë' nani mashotérehua'. Co huachi hua'huasha pochin nonéhuaahuë'. Co huachi hua'huasha pochin ninéhuaahuë'.

¹² Hua'na huënaratërinquë sacóshin hua'yanënpa' quënanë'. Inapochachin iporaso' pi'pisha Yosë nohuitérehua'. Yosë'paso' nipirinhuë' a'ninquëchin Yosë nohuitarihua'. Iporaso' co Yosë pochin ya'ipi nitotarihuahuë'. Inatohuaso' nipirinhuë' ya'ipiya' nitotarihua'. Yosë noyá nohuitërinpoa'. A'na tahuëri canpoanta' inapochachin ina noya nohuitontarihua'.

¹³ Cancanënpoa' quëran huarë' Yosë natécaso' ya'huërin. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'," ta'téhua', inasáchin ninacaso' ya'huërin. Ninosorocasonta' ya'huërin. Yosëso' na'con na'con nohuantërin ninosorocaso'.

14

Nisha nisha nananquë nonpiso'

¹ Napoaton iyaro'sa', noya ninosoroco'. Ina quëran Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' ma'sona nohuantërinso' nicacamaso'. Yosë nanamën sha'huicaso' na'con na'con nohuantoco'.

² A'naquëni Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co natanchináchinhuë' nonpi ni'ton, co piyapi'sa' natanpihuë'. Yosëíchin natanin. Yosëri ayonquirinso' nonsapirinahuë', co a'napitari natanpihuë'.

³ Napoaponahuë', Yosë nanamën sha'huithuatéhuaso', noya nataninënpoa'. Ina yonquihuachina', noya noya imasapi. Sha'huitohuatéhua', achinicancanarihua'. Sëtöpirinahuë', natanatëñënpoa', chiniquëncantapari.

⁴ Nisha nananquë pochin nonpachina', inahuara Yosë yonquiatona', chiniquën cancantapi. Nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', ya'ipi imarëhuasopita natanpatëhua', chini chiniquën cancantarihua'.

⁵ Nisha nananquë pochin nonacaso' noya nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huicaso' noya noya, ténahuë. Ina na'con na'con Yosë nohuanterin. Nisha nananquë nonpachina, ina piquëran ma'sona tapon naporinso' sha'huichinënquëma'. Imaramasopita natanatoma', noya yonquicamaso marë' sha'huichinënquëma'.

⁶ Yosë a'chintohuachincora, inachachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Ina anitotohuachincora, nanamën chachin a'chintëranquëma'. Inapotato, catahuanranquëma' noya noya imacamaso marë'. Nisha nananquë nonpiso pochin nontëranquëma' naporini, co nataintomacohuë'. Co ina quëran noya noya imaitomahuë'. Canpita nananquë chachin no'tén nanan pënënpatëranquëma', tëhuëinchachin catahuanranquëma'.

⁷ Ni'co'. Quina co noya pihuihuachinahuë', napoonin natanpi. Quitaranta' co noya pi'nihuachinahuë', napoonin natanpi.

⁸ Tronpitanta' nisha nisha pihuipi sontaro'sa' nitotacaiso marë'. A'na tahuëri inimicoro'sa' huë'pachinara, tronpita pihuipi sontaro'sa' përacaiso marë'. Co no'tëquën pihuihuachinahuë', co sontaro'sa' niyontoanpihuë' inimicoro'sa' ahüëcaiso marë'.

⁹ Inapochachin canpitanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpatama', co natarinënquëmahuë'. Topinan quëran nonsarama'.

¹⁰ Tëhuëinchachin iyaro'sa' nisha nisha nanan ya'huërin. Nisha nisha piyapi'sa' ninontacaiso marë' ya'huëpirinhuë',

¹¹ co nitotohuatëhuahuë', co natanarihuahuë'. "Nisha piyapi ni'ton, nisha nananquë nonin," tënëhua'. Co ninontacaso' nanitarihuahuë'.

¹² Na'con nohuanterama' Ispirito Santo catahuainquëmaso'. Nisha nisha nicacamaso' nohuanterama' ni'quëhuarë' ma'sona tëranta' nipatama', a'napita imapisopita catahuaco' noya noya cancantacaiso marë'.

¹³ Napoaton nisha nananquë nonpiso pochin yanonpatama', Yosë nontoco' ma'sona tapon nonamaso' nitotamaquë. Ina quëran nitotatoma', canpita nananquë chachin piyapi'sa' sha'huitoco'.

¹⁴ Nisha nananquë Yosë nontohuato, ispiritonëhuë quëran nontopirahuë', ma'sona tapo naporahuëso' co nitotërahuë'.

¹⁵ Napoahuarë', ¿onpocasota ya'huërin? Ispiritonëhuë quëran Yosë nontarahuë', cantarahuë, napoarahuë. Napoaporahuë', ma'sona tapo naporahuësonta' yonquiao, Yosë nontarahuë, cantarahuë napoarahuë, ténahuë.

¹⁶ Niyontonpatama', a'naquëma' Yosë chinotatoma', "Yosparinquën," itohuachina, napopinächin yonquiatoma', "Amen," tënama'. Napoaponahuë', nisha nananquë nonpiso pochin nontërama' naporini, a'napitaso' co nitotatonahuë', co "Amen" ta'caiso' nanichitonahuë'.

¹⁷ Noya Yosë nontopiramahuë', a'napitaso' topinan quëran natanpi ni'ton, co catahuaramahuë'.

¹⁸ Canta' nisha nananquë nonpiso pochin nitononahuë. Canpita quëran na'con na'con nitotërahuë. Ina marë' "Yosparinquën" itërahuë Yosë.

¹⁹ Napoaponahuë', Yosë chinotacaso marë' niyontonpatëhua', a'chinacaso' noya noya ténahuë. Nisha nananquë pochin nonato, shonca huaranca nanan nonahuë naporini, topinan quëran nointoahuë'. Canpoa' nananquë cara nanaínchin tëranta' nonpato, natanama' ni'ton, noya noya ninin, ténahuë.

²⁰ Canpitaso' iyaro'sa' chinotono'sa pochin yonquico'. Ama hua'huaro'sa pochin yonquicosohuë'. Napoaponahuë', hua'huaro'sa pochin noyápiachin cancantatoma', noyasáchin nico'. Inapitaso' co yonquiyatërapihuë' oshahuanacaiso'.

²¹ Yosë quiricanënquë iráca ninshitérin: "Cotioro'sa' hua'qui' pënënpirahuë', co yanatërinacohuë'. Napoaton nisha piyapi'sa' inaquë a'parahuë. Nisha nananquë nontapirinahuënta', co natëarinacohuë'," ténin Yosë.

²² A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co imapisopitasohuë' ayonquicaiso marë' napopi. "Yosë nohuanon, naporin," ta'tona', yonquiapona' nimara. Imarëhuasopitaso nipirinhuë', canpoara nanamënpoaquë chachin Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', noya cancantarihua': "Ma noyacha catahuarinpoa paya," tarihua'.

²³ Yosë chinotacaso marë' niyontonëhuaquë, a'naquën co Yosë imana'piro'sahuënta' ya'conpi. Nisha nananquërachin nonpatama', co natanatonaraihuë': "Hua'yantomarai," taponá'.

²⁴ Nipirinhüé, Yosé nanamén a'chintohuatama', co imarinsopitahuénta' noya natanapi. Pënëntérinso' natanahuatona', yonquiapi: "Têhuénchachin canta' co noyahué' nicato, os-hahuanahué," tosapí.

²⁵ Cancanëna quëran yonquipsisopita a'ninquëchin sha'huitapi ni'ton, ina yonquiataona', oshanëna maré' sëtapi. Isonahuatona', Yosé chinotapi: "Têhuénchachin Yosé catahuarinquëma'," itarinënuquëma'.

Niyontopachinara Yosé chinotopiso'

²⁶ Napoaton iyaro'sa' niyontonpatama', noyasáchin yonquico'. A'naquëma' cantarama'. A'naquëma' Yosé nanamén a'chinararama'. A'naquëma' Yosé anitotërinquëmaso' sha'huitarama'. A'naquëmanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonsarama'. Ina piquëran a'naquëmaso' ma'sona tapon nonamaso' canpita nananquë sha'huitarama'. Ma'sona tëranta' nipatama', nicatahuaco' ya'ipinquëma' noya noya imacamaso maré'.

²⁷ Nisha nananquë pochin yanonpachina', a'naya a'naya noina'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inaíchín noina'. Naporahuaton, a'nanta' ma'sona tapon noninso' sha'huin.

²⁸ Co insoari tëranta' sha'huitacaso' nanitohuachinhüé', niyontonpiquë ama ina pochin noinasohué'. Ina pochin yanonpachin, inaora paaton, noin Yoséíchín natanacaso maré'.

²⁹ Niyontonpatama', catoya, caraya nimara Yosëri anitotërinso' sha'huinüa'. A'napitaso' nataina'. No'tén nanan nipachin, noya natanatoma' yonquico' no'tëquën natëcamaso maré'. Yosé nanamënáchin imacaso' ya'huërin.

³⁰ A'nanta' inaquë huënsërinso' Yosëri nanan anitotohuachin, inanta' sha'huin. Yasha'huihuachin, ya'nán nona'pi ta'taton, nata'in.

³¹ Inapoatoma', a'naya a'nayanquëma' pënëntoco'. Ya'ipinquëma' noya noya yonquicamaso maré' nipënëncó'. Napohuatama', canpita capini niachinicancanarama'.

³² Nipënënpatëhua', a'naya a'nayanpoa' pënëntacaso' ya'huërin. A'na'ton tonihuachin, a'nanta' pënëntanta'in. Ina toniantahuachin, a'nanta' pënëntanta'in.

³³ Yosëso' co nisha nisha ayonquirinpoahué'. Catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Niyontonëhuaquënta' catahuarinpoa' a'naya a'nayanpoa' pënëntatëhua' noya Yosé chinotacaso maré'.

Ya'ipi Yosé imarëhuasopita nisha nisha niyontonëhuaquë,

³⁴ sanapi'saso' ta'tatona', nataina'. Ama pënëchinahüé'. "Quëmapi'sa' natëina'," ténin Yosé pënëntërinquë.

³⁵ Ma'sona yanitotohuachina', pëinënaquë so'ina' nataina'. Yosé chinotacaso maré' niyontonpatama', sanapi'saso' co nonacaiso' ya'huërinhué'.

³⁶ Isonta' yonquico'. Co canpita'ton Yosé nanamén nitotëramahué'. Naporahuaton, co canpitaráchin a'chintërainquëmahüé'.

³⁷ Yosé nanamén chachin no'tëquën a'chintëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Insosona yapënëntohuachin, natëinco. Ispirito Santo tēhuénchachin catahuahuachinquëma', ina nanan chachin natëarama'.

³⁸ Nisha a'chintohuachinënuquëma', ama natëtocosohüé', tēnahüé'.

³⁹ Napoaton iyaro'sa', Yosé anitotërinquëmaso' sha'huicamaso' na'con na'con nohuantoco'. A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin yanonpachina, tananpitoco' noin.

⁴⁰ Nipirinhüé', ama noncarocohüé'. A'naya a'nayanquëma' nonco'. Noyápiachin cantatatoma', Yosé yonquico'.

15

Quisocriso nanpiantarinso'

¹ Yosé nanamén iyaro'sa', nani a'chintëranquëma'. "No'tëquën nontërincoi," ta'toma' natërama'. Natëtoma', imamiatarama'. Ina nanan chachin sha'huitaantaranquëma' yonquicamaso maré'.

² Ina natëmiatohuatama', Yosé nicha'ësarinquëma'. A'naquënso nipirinhüé': "Imarahüé," taponaraihué', topinan quëran napopi. Co cancanëna quëran natëpihué'. Inapitaso' co nicha'ësarinhüé'.

³ Ya'nán a'chintaponquëma', Yosé anitotërinco' chachin sha'huitëranquëma': "Oshanënpoa' inquitinpoaso maré' Quisocriso chiminín," itëranquëma'. Iráca Yosé quiricanën quëran ninorinso' chachin chiminín.

⁴ "Chiminpachina, pa'pitopi huachi. Pa'pitopirinhüé', cara tahuëri quëran nanopiantarin," itëranquëma'. Quiricanënuë ninorinso' chachin nanopiantarin:

⁵ Nanpiantarahuatón, Pitro ya'notërin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'notërin.

⁶ Ina quëran na'a inapisopita niyontonasoi', ya'notaantarin. A'natërápo pasa na'con ni'pi. Ipora huanta' nanpirapi. Caraíchín nani chiminpi.

⁷ Santiaconta' ya'notërin. Naporahuaton, ya'ipi a'chinacaso marë' acorinsopita ya'notaantarin. Ina quëran inápaquë panantarin.

⁸ Piquëran huarë' canta' ni'nahuë. Ana'huaya pochin nipirahuë', inápa quëran ya'notimarinco. Naporo huarë' imarahuë.

⁹ Imapisopita aparisitërahuë ni'ton, co acoincoso' ya'huërinhuë', topirahuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopirahuë', anoyacancantatonco, acorinco paato a'china'huaso marë'.

¹⁰ Inaora nohuanton, Yosë catahuarinco. Co catahuarincohuë' naporini, co manta' nanichitohuë'. Catahuahuachincora, pa'nahuë nanamën a'chinapo. Co topinan quëran catahuarincohuë'. Caso' na'con na'con Yosë marë' sacatërahuë. Co cariso' piyapi'sa' anoyacancantërahuë'. Yosë achinancaninco a'china'huaso marë'. Ina catahuarinco ni'ton, a'chinpatëra na'a piyapi'sa' imasapi.

¹¹ Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Quisocristo ca'tano'sanënpitanta' a'chinpi. Ina nanansáchin a'chintëranquëma', natërama'.

Quisocristo imarëhuasopita nanopiantacaso' ya'huërinso'

¹² "Quisocristo nanopiantarin huachi," itërainquëma' ni'ton, çonpoatomata' a'naquëmaso' co no'tëquën yonquiramahuë'? "Co Yosë ananpitaantarinpoahuë'," toconama'.

¹³ Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocristo tëranta' nanopiantaitonhuë'.

¹⁴ Co nanopiantarinhuë' naporini, topinan quëran a'chinchitënnquëmahuë'. Canpitanta' topinan quëran natëitomahuë'.

¹⁵ Co nanopiantarinhuë' naporini, nani nonpinchitënnquëmahuë'. Nipirinhüë', co iyaro'sa' nonpin nanan a'chintërainquëmahuë'. "Yosëri chachin ananpitaantarin," itohu-atëinquëmara, no'tëquën nontërainquëma'.

¹⁶ Co ananpitaantainpoaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocristo tëranta' nanopiantaitonhuë'.

¹⁷ Co nanopiantarinhuë' naporini, topinan quëran imaitërihuahuë', co oshanënpoa' inquitonpoahuë'.

¹⁸ Co nanopiantarinhuë' naporini, a'naquën imapisopita nani chiminpi ni'ton, parisitopiquë pa'ítonahuë'.

¹⁹ Isoro'pa marëáchin Quisocristo imarëhua' naporini, pa'pi nosorochitërihuahuë'.

²⁰ Nipirinhüë', Quisocristo tēhuëenchachin nani nanopiantarin. Ya'nan cayarinso' sēnarëso pochin na'ton nanopiantaton, nanopimiatarin. Ina quëran canpoanta' chiminarihuarahuë', nanopiantarihua'.

²¹ Atan'ton co Yosë natëtonhuë', chiminin ni'ton, canpoanta' chiminëhua'. Inapochachin Quisocristoso' chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, canpoanta' nanopiantarihua'.

²² Atan pochin cancantatëhua', ya'ipinpoa' chiminëhua'. Napoaponahuë', Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' ananpitaantarinpoa'.

²³ Co napopináchin nanopiantarihuahuë'. Quisocristo'ton nanopiantarin. A'na tahuëri o'mantahuachin, imarëhuasopitanta' ananpitaantarinpoa'.

²⁴ Ina quëran ya'ipiya naniarin. Iporaso' nisha nisha hua'ano'sa', copirnoros'a', inapita chiniquën nanantatona', camairinënpoa'. Sopairo'santa' yacamairinënpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachin, Tata Yosëichin ya'ipiya hua'anëntarinpoa'.

²⁵ Ina nohuanton, Quisocristo chiniquën nanantarin. Ya'ipi hua'anëntarin. A'na tahuëri ya'ipi inimicoro'sa' minsëarin.

²⁶ Ina quëran huachi chimirionta' ayatarin. Ananpitaantahuachinpoa', chimirin minsëarin huachi. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuë'.

²⁷ "Yosë nohuanton, ya'ipiya minsëarin huachi," tēnin Yosë quiricanënnquë. Napoaton Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Tata Yosëichin co hua'anëntarinhuë'. Inari Quisocristo chiniquën nanan quëtërin.

²⁸ Ina nohuanton, Quisocristo ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachina, inanta' Yosë hui'nin ni'ton, pa'pin natëmiatarin. Naporo quëran huarë' Yosëáchin ya'ipiya hua'anëntomiatarin.

²⁹ Çonpoatomata' ipora huanta' a'naquëma' co natëyátëramahuë'? "Co Yosë ananpitaantarinpoahuë'," toconama'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. A'naquën chiminpisopita yonquiatona', inapita ya'huërenamën aporihuanpi. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, çma'marëta' inapitanta' napo'ítonahuë'?

³⁰ ÇMa'marëta' quiyanta' parisitaporaihuë', a'chinárai? Nani tahuëri yaahuërinacoi. Co nanopiantahuatëhuahuë', topinan quëran parisitërai.

³¹ A'naquën yatëparinaco. Nani tahuëri "Chiminapo nimara," tēnahuë. Tēhuëenchachin no'tëquën nontëranquëma'. Quisocristo catahuarinco ni'ton, a'chintohuatënnquëmara, noya imarama'. Ina marë' nóya cancantërahuë'.

³² Ipiשוֹקֵ א'chinahuëso marë' chiniquën no'huirinaco. Ni'ni pochin cantacantona', yatëparinaco. Ahuantaporahuë', ¿ma'ta' ina marë' canarahue? Isoro'paquëráchin ya'huëréhua' naporini, co manta' canaitërihuahuë'. Co nãpíantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Yosë yonquicaso' ya'huë'itonhuë'. "¡Huëco' coshatahua'. Huëco' o'oahua'. Co hua'quiya quëranhuë' chiminarihua' ni'ton, capa cantantahua'!" topiso pochin nichitërihuahuë'.

³³ Ama ina pochin yonquicosohuë'. Ni'cona a'napita anishacancantochinënquëma'. "Co noyahuë' nipisopitarë'quëma' nipayahuatama', canpitanta' nitapicananarama'. Inapita nonanpatama', co huachi noyápiachin cantantaramahuë'," topi iráca. No'tëquën napopi.

³⁴ No'tëquën yonquiatoma', noyasáchin nico'. Ama huachi tëhuëcosohuë'. A'naquëma' co Yosë nohuichátëramahuë'. Ina yonquiatoma', tapanacamaso' ya'huërin, ténahuë'.

Nasha nonënpoa' quëtarinpoaso'

³⁵ A'naquëma' yanitotërama'. "Chiminpatëhua', ¿onporahuatëhuata' nãpíantarihua'? ¿Onpopinta' nonënpoa' ya'huëtaponpoaso'?" tënama'.

³⁶ ¡Co canpitaso' nitoyonquiramahuë'! Ni'cochi. Ya'pirin sha'patëra, ya'pirin chachinso' chimininso pochin ninin. Acopo' ya'pira'huainso nipirinhuë', noya papotërin.

³⁷ Tricoraya yonquia'ahua'. Ina sha'patamara, aipi noshinënso' co papotërinhuë'. Ya'pira'huain papotohuachina, nisha ya'norin huachi.

³⁸ Yosë nohuanton, ma'sha papotërin. Nisha nisha ya'pirin sha'patëra, nisha nisha papotërin. Co napopináchin papotërinhuë'. Yosë nohuanton, naporin.

³⁹ Ma'sharo'santa' nisha nisha noshatopi. Piyapinpoanta' nonënpoa' nisha. Ohuacaro'sa', inairaro'sa', samiro'sa', inapitanta' nisha nisha noshatopi. Co napopináchin noshatëréhuahuë'. Nisha nisha acorinpoa'.

⁴⁰ Nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërin. Inápaquë ya'huëpisopitanta' nisha nisha ya'nopi. Co napopináchin noyápiachin ya'nopihuë'.

⁴¹ Pi'iso' huënaráchin huënaráchin a'pinin. Yoquinta' nisha a'pinin. Tayoraro'santa' nisha nisha a'pinpi. Co napopináchin a'pinpihuë'.

⁴² Inapochachin canpoanta' nãpíantahuatëhua', nisha ya'noarihua'. Chiminpatëhuara, nonënpoa' chanatopirinhuë', nãpíantahuatëhua', nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co onporonta' chanatarinhuë'.

⁴³ Iporaso' nonënpoa' co onpopinchin noyahuë'. Chiminpatëhua', pa'pitarinënpoa'. A'na tahuëriso' nipirinhuë', noyápiachin nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Iporaso' co chinipirëhuahuë'. Nãpíantahuatëhua', chinirihua'.

⁴⁴ Isoro'pa marëáchin nonënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, chiminëhua'. Pa'pitopirinënpoahuë', anãpíantahuachinpoa', nisha nonënpoa' quëtarinpoa' Yosë'pa' ya'huëcaso marë'. Iporaso' nonënpoa' Yosë acotërinpoa' isoro'paquë ya'huëcaso marë'. A'na tahuëriso' nipirinhuë' noya noya nonënpoa' quëtarinpoa' inápaquë ya'huëcontactaso marë'.

⁴⁵ Yosë quiricanënquë tapon: "Iráca Yosëri ya'nan quëmapi nininso' Atan itërin. Inaso' nonën quëtërin isoro'paquë nãpicaso marë'," tënin. Iporaso' Quisocristonta' Atan pochin nicaponahuë', Yosë chachin ni'ton, catahuarinpoa' canpoanta' Yosë pochin nãpicaso marë'.

⁴⁶ Napoaponahuë', ya'nan nipon, nonënpoa' quëtërinpoa' isoro'paquë nãpicaso marë'. Ina piquëran nasha nonënpoanta' quëtarinpoa' inápaquë nãpimiatacaso marë'.

⁴⁷ Atanso' no'pa quëran ninin isoro'paquë nãpicaso marë'. Quisocristoso' nipirinhuë' Yosë ya'huërin quëran o'marin ni'ton, noya noya ninin.

⁴⁸ Ya'ipi piyapinpoa' Atan pochin nicatëhua', ina nonën pochin ya'huëtërinpoa'. Napoaponahuë', Quisocristo' imapatëhua', a'na tahuëri ina nonën pochachin ya'huëtarinpoa'.

⁴⁹ Iporaso' Atan pochin ya'norëhua'. A'na tahuëriso' nipirinhuë' Quisocristo' pochin ya'noarihua'.

⁵⁰ Nonënpoa' ipora' ya'huëtërinpoaso' co nanitërinhuë' Yosë hua'anëntërinquë paacaso'. Chiminpatëhua', nonënpoa' chanatarin, co ya'huëmiatarinhuë'.

⁵¹ Noya natanco iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinahuë', sha'huítaranquëma'. Co ya'ipi imarëhuasopita chiminarihuahuë'. Napoaponahuë', Yosë nohuanton, ya'ipi imarëhuasopita nisha ya'noarihua'.

⁵² A'nanaya nisha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. O'mantacaso' tahuëri nanihuachin, tronpita pihuirarin. Pihuihuachin, chiminpisopita nãpíantarapi. Quisocristo' imapi ni'ton, anãpíantarin huachi. Naporo' ya'ipi imarëhuasopita nisha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co huachi chiminarihuahuë'.

⁵³ Nonënpoa' ipora ya'huëtërinpoaso' chanatarin. A'na tahuëriso nipirinhüè' nisha nonënpoa' ya'huëtöhuachinpoa', co chanatarinhüè'. Nasha a'morëso pochin nisarihua'. Co huachi chiminarihuahuè'.

⁵⁴ Nisha nonënpoa' quëtöhuachinpoa', nanopiantarihua'. Yosë quiricanën quëran ninoton, naporin: "A'na tahuëri Yosëri chimirin minsëarin. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuè'.

⁵⁵ ¿Onporahuatonta' chimirin minsëarinpoa'? Co huachi nanitarinhüè'. Ya'luan quëtëhuachinpora chiminëso pochin chiminacaso' ya'huëpirinhüè', co huachi chiminacaso' t'ë'huatarihuahuè'." ténin.

⁵⁶ Yosë iráca pënëntërinso' co natëtätëhuahuè', oshahuanëhua'. Oshahuanëhua' ni'ton, chiminacaso' ya'huërin.

⁵⁷ Ya'huëpirinhüè', jma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, nicha'ërinpoa paya! Ina nohuanton, Quisocriso ya'huërëtërinpoa'. Corosëquë chiminatón, sopai minsërin. Nanpiantarahuatón, chimirionta' minsërin. Ina marè': "Yosparinquën," itahua'.

⁵⁸ Napoaton iyaro'sa' chiniquën cancantoco'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma': Ama nisha nisha yonquicosohuè'. Naporahuaton, paatoma' a'napita a'chintëra'piaco'. Siniro catahuahuachinquëma', co onporonta' topinan quëran a'chinaramahuè'. A'chinpatama', Yosëri nohuantërinso'pita imasapi huachi.

16

Pahuantërinso'pita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ A'nanta' sha'huichinquëma', yonquico'. A'naquën imapisopita ma'sha pahuantarin ni'ton, parisitapi. Inapita catahuacaso marè' coriqui yaa'parama'. Carasiaquë imapisopitanta' coriqui a'parapi. Inapita nani sha'huëtërahuè' coriqui yontónacaiso marè'. Inapochachin canpitanta' sha'huitaranquëma'.

² Nani Tomio tahuëri niyontónpatama', coriqui acoco'. Nanitëramaso' acoco'. Na'con canahuatama', na'con quëtoco'. Pi'pian canahuatama', pi'pian quëtoco'. Nani simana inapohuatama', nicaponquëma' pa'pato, coriqui yontónamaso' quënanconarahuè'.

³ A'naquëma' noya ni'namasopita huayonco' coriqui quëpacaiso marè'. Canconpato, quiricatarahuè huayonamasopita nohuítacaiso marè'. Nani quiricatarahuato, inarë chachin huayonamasopita a'paarahuè. Quirosarinquë quëparapi pahuantërinso'pita quëtacaiso marè'.

⁴ Nanitöhuato, canta' pa'samaraco. Pa'patoso', napopináchin pa'sarai.

Nicapon yapa'ninso'

⁵ Nicaponquëma' yapa'pirahuè', iporaso' co nanitërahuè'. Masitonia parti paca'huaso' ya'huërin. Nani ni'tontahuato, ya'huëramaquë pa'sarahuè'.

⁶ Canpitataquë hua'quimiáchin yacaparanquëma'. O'napi tahuëri inaquë na'huëanatapo nimara. Ina quëran catahuaramaco a'na parti paca'huaso', topirahuè'.

⁷ Co topinan niraponquëmahuè'. A'na tahuëri Yosë nohuantöhuachin, hua'qui' yacapanquëma'.

⁸ Iporaso nipirinhüè' Ipiisoquë ya'huato, a'chinárahüè. Pinticostisë tahuëri huarè' isëquë ya'huapo.

⁹ Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' isëquë yaimapi ni'ton, a'chintárahüè. A'naquënso' no'huipirinacohüè', pënëntárahüè. Na'amiachin imasapi.

¹⁰ Iya Timotio cantonpachinquëma', noya nontoco' noya cancanchin. Ca pochachin inanta' Yosë nanamën a'chinarin.

¹¹ Hui'napi nipirinhüè', ama nocancosohuè', noya natanco'. Noya nontatoma', catahuaco' isëquë huënanta'in. Ina ninarahuè. A'napita iyaro'sarè' canquimapon, ténahuè'.

¹² Iya Aporosënta' sha'huítöpirahuè'. "Iyaro'sa' pa'pachina', quëmanta' paquë'," itöpirahuè', co ipora nohuantërinhuè'. Nanitöhuachin, nicaponquëma' pa'sarin.

Tiquiapon pochin pënëninso'

¹³ Ama huè'ërëso pochin cancantatomarahuè', noya yonquico'. Ya'ipi cancanëma quëran natëmiatoco'. Ma'sha onpoapomarahüenta', chiniquën cancantoco'. Niachinancanco'.

¹⁴ Ma'sona tëranta' nipatama', noya ninosoroatoma', nico'.

¹⁵ Istipano sa'inë chachin nohuítërama'. Iráca Acaya parti a'chinpatëra, inapita'ton Quisocriso imapi. Pëinënuquë ya'huëpisopitanta' imasapi. Imatona', na'con catahuarinënuquëma'. Ya'ipi imapisopita catahuapi.

¹⁶ Inapitaso' noya natëco', ténahuè. A'napitanta' chiniquën catahuarinquëma' noya imacamaso marè'. Insosona ina pochin a'chintöhuachinquëma', noya ni'co'.

¹⁷ Istipanasë, Portonato, Acaico, inapita isëquë cantihuachinacora, nóya cancantërahuè. Canpitaso' aquë ya'huatoma', co ni'namacohüè'. Inapitaso' ya'huërama quëran huëcatona', catahuarinaco.

¹⁸ Noya nontatonaco, achinicancaninaco. Canpitanta' achinicancaninēnquēma', tēnahuē. Cancoantahuachina', noya nicatora', natanco'.

¹⁹ Ya'ipi imapisopita Asia parti ya'huēpiso' yonquiatēnquēma', saludos a'patarinēnquēma'. Aquirā sa'inē chachin na'con yonquiatēnquēma', saludos a'patarinquēma'. Pēinēnquē niyontonpisopitanta' yonquirinēnquēma'. Canpitanta' Siniro imarama' ni'ton, na'con yonquirinēnquēma'.

²⁰ Ya'ipicoi saludos a'patarainquēma'. Noya iyaro'sa' ya'huēco', tēnai. Noya ninosoroatoma', nisē'quēco'.

²¹ Ca Paonoco na'con yonquiranquēma'. Caora imirahuē quēran isoíchin ninshitaranquēma'.

²² Insosona co Siniro Quisocriso nosorohuachinhuē', Yosēri ana'inchin. ¡A'naroáchin Siniro o'mantaquē'! tēnahuē.

²³ Inaora nohuanton, Siniro Quisoso catahuainquēma'.

²⁴ Ya'ipinquēma' Quisocriso imarama' ni'ton, nosororanquēma'. Nani ninshitēranquēma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahué. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'pataranquëma'. Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonênquë ya'conama'. Acaya parti nisha nisha ninanoro'saquë imaramasopita yonquiatênquëma', ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Paono parisitaponahuë, Yosëri achinicananinso'

³—Ma noyacha Tata Yosëso paya. Sinioro Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosororinpoa' ni'ton, catahuarinpoa' chiniquën cancantahuaso'. Nani tahuëri inasáchin achinicananinpoa'.

⁴ Ma'sona tëranta' onpohuatêhua', ina catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Achinicananinpoa' ni'ton, canpoanta' nanitarihua' a'napita catahuacaso'. Inapitanta' ma'sha onpohuachina', achinicananarihua'. Yosë catahuarinpoaso pochachin inapitanta' catahuarihua'.

⁵ Quisocristo imarêhuaso marë' a'napita aparisitërinênpoa'. Aparisitohuachinênpoara, Quisocristo chachin achinicananinpoa'. Na'con na'con aparisitohuachinênpoa', na'con na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'.

⁶ Canpitanta' Yosë nohuítacamaso marë' a'chintërainquëma'. Ina marë' aparisitërinacoi. Parisitapiraihuë', Yosë achinicananincoi ahua'nta'huaiso marë'. Yosë catahuarinquëma' canpitanta', tënai. Parisitopiramahuë' achinicananarinquëma' quiya pochachin ahua'ntamaso marë'.

⁷ Canpitanta' aparisitohuachinênquëma', Yosë catahuarinquëma' chiniquën cancantacamaso marë'. Napoaton co Yosë a'poaramahuë'. Chiniquën cancantatoma', imamiatarama', tënai. Ina marë' noya cancantërai.

⁸ Parisitëraiso' sha'huichinquëma', canpitanta' nitotoco'. Asiaquë ya'huasocoi, na'con ma'sha onpotërinacoi. Co ahua'ntochináchinhuë' cancantërai:

⁹ “Chiminapoi nimara,” topiraihuë', co chiminaihuë'. Yosë nohuanton, ma'sha onporai ina na'con na'con yonquica'huaiso marë'. Napoaton “Quiyaora nanitërai,” co tënaihuë'. “Catahuacoi Sinioro, co quiyaso' nanitërai huë',” itërai. Yosëichin ya'ipi nanitaparín. Chiminpisopitanta' ananpitaantarín, tënai.

¹⁰ Pi'pishachin shichiminpiraihuë', Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, cha'ërai. Nani tahuëri ni'sárincoi. “Co onporonta' naniantaríncoihuë'. A'na tahuëri parisitaantapiraihuë', nicha'ësaríncoi,” ta'toi noya cancantërai.

¹¹ Canpitanta' quiya marë' chiniquën Yosë nontoco' catahuaincoi. Na'anquëma' quiya marë' Yosë nontohuatama', Yosë catahuarincoi. Ina quëran canpitanta' noya cancantarama'. “Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,” ta'toma', “Yosparinquën Sinioro,” tosarama'.

Paono Corintoquë yapa'ninso'

¹² Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën sha'huitarainquëma'. Co pi'pian tëranta' nontintërainquëmahuë'. Noyápiachin cancantatoi, ya'ipi parti a'chinaí. Co quiyaora yonquínëhuëi quëran a'chintërainquëmahuë'. Yosë inaora nohuanton, catahuarincoi ni'ton, noya ninai. Ina marë' noya cancantërai.

¹³ No'tëquénáchin ninshitërainquëma'. Co nisha nisha yonquiraihuë'. Co yanonpintërainquëmahuë'. Iso quirica nontohuatama', yonquiraiso chachin nitotarama'. Oshaquëran ya'ipi nitotarama huachi, ténahuë'.

¹⁴ Ipora noyamiachin nitotërama'. Sinioro Quisoso o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, noya cancantatoi, noya ni'sarainquëma'. Naporo tahuëri canpitanta' noya ni'saramacoi, tënai. “Paono noya a'chintërincoi ni'ton, imarai,” tosarama'. Ina yonquicamaso' nohuantërai.

¹⁵⁻¹⁶ “Noya ni'sarinaco,” ta'to, i'hua nicaponquëma' yapa'pirahuë'. Masitonia parti pa'pato, nira'inquëma'. Ina quëran o'mantahuato, nirimanta'inquëma', topirahuë'. Inaparahué naporini, canpita catahuaitomacohué' Cotia parti paca'huaso'. Catoro' ni'nanquëma' naporini, noya noya cancanchitomahuë', ténahuë' yonquiaton. Napopirahuë', co pa'nahué'.

17 Napoaton: “Paono nisha nisha yonquirin,” ¿topiramahué' ti? Co nisha nisha yonquirahué'. A'naquénso' ma'sona tēranta' sha'huipirinhué', co tēhuénchachin naporinhué'. Co caso' ina pochin cancantērahué'.

18 Yosé ni'sárinco no'tēquén nontēranquēma'. Yosé no'tēquénáchin nonin ni'ton, canta' co nonpintēranquēmahué'. Co nisha nisha nonahué'.

19 Iráca Siripano, Timotio, ca, caracoi a'chintērainquēma'. Quisocristo nanamēn a'chintērainquēma'. Inaso' Yosé hui'nin chachin. Co onporonta' nonpintērinpoahué'. No'tēquén nontērinpoa'.

20 Ya'ipi Yosé sha'huitērinpoaso' Quisocristo acotaripoa'. Napoaton “Quisocristoso' no'tēquén nonaton, catahuarinpoa'. Ma noyacha Yosésopaya,” tēnhua'.

21 Yosé chachin huēntonēnquē aya'coninpoa' Quisocristo imacaso maré'. Huayonatonpoa', acorinpoa' piyapinēnpita nicacaso maré'.

22 Hui'nin pochin nicatoripoa', sichoquē marca acorēso pochin Ispirito Santo aya'coancantērinpoa'. Hua'yanēn chachin aya'coancantērinpoa' ni'ton, anitotērinpoa'. “Ya'ipi sha'huitērinpoaso' chachin quētarinpoa’,” tēnhua'.

23 Ya'ipi yonquirahuésopaya' Yosé nitotērin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tēquén nontaranquēma'. Co nohuantērahué' canpitataquē chiniquén pēnēna'huanquēmaso'. Napoaton co i'hua ni'conanquēmahué'. Naporo' pa'nahué naporini, co noyahué' ninamaso maré' chiniquén pēnēna'huanquēmaso' ya'hué'itonhué'.

24 Co quiyaso' hua'an pochin chiniquén pēnētēraihué'. Sanoanan quēran pēnēnainquēma'. Yosé nanamēn noya natērama'. Yacatahuarainquēma' noya cancantacamaso maré'.

2

1 I'hua nicaponquēma' yapantapirahué', co pa'nahué'. Pa'nahué naporini, asēchitēnquēmahué'.

2 Chiniquén pēnēnpatēnquēma', sētarama'. Co nohuantērahué' asēta'huanquēmaso'. Canpita sētohuatama', co huachi nanitaramahué' acapacancanamacoso', tēnahué yonquiato.

3 Napoaton i'hua ninshitéranquēma' pēnēna'huanquēmaso maré'. Ina quēran canpitataquē pa'pato, co sētarahué'. Noya imaantahuatama', noya cancantarahué. Noya cancantohuato, canpitanta' noya cancantarama', tēnahué.

4 Chiniquén sētato, i'hua ninshitéranquēma'. “Co yanatērinacohué’,” ta'to, sētērahué. Na'nēchináchin cancantērahué. Co nohuantērahué' chiniquén asēta'huanquēmaso'. Co no'huiranquēmahué'. Na'con nosororainquēma'. Ina nitotacamaso maré' ninshitéranquēma'.

Nanan anoyatacaso' ya'huērinsopaya'

5 I'hua a'nara' co noyahué' nininsopaya' maré' sētērahué. Co casáchin sētērahué'. Canpitanta' pancamiachin sētērama'. Nipirinhué', co nohuantērahué' nanan apancatacaso' ni'ton, napotēranquēma'.

6 Tēhuēna'pi nani ana'intērama'. Na'anquēma' ana'intērama' ni'ton, co noyahué' nininsopaya' maré' inanta' sētárin. Co huachi aquētē' ana'intacaso' ya'huérinhué'.

7 Iporaso' nanan anoyatoco'. Noya nontaantaco' chiniquén cancanchin. Iporahuanta' sētárin. Napoaton catahuaco' ama aquētē' sēchinsohué', sētori ya'coancantohuachin.

8 Niyontonahuatama', noya nontoco'. “Nosoroatēnquén iyasha nanan anoyatarainquén,” itoco'. Ina quēran tēhuénchachin nosoroatama', noya nontaantaco'.

9 Napoaton i'hua ninshitéranquēma'. “Ya'ipi natēarinaco,” ta'to, pēnēnainquēma'. Tēnia'huanquēmaso maré' ninshitéranquēma'.

10 Nanan anoyatohuatama', canta' nanan anoyatērahué pochin cancantarahué. Canpita yonquiátēnquēma', nanan anoyatērahué. “Quisocristo nani tahuéri ni'sarinpoa’,” ta'to, cancanēhué quēran huaré' nanan anoyatērahué.

11 Co nanan anoyatohuatērahué', Satanásé minsēarinpoa'. Inaso' nisha nisha yanonpintērinpoaso' nitotērahua'.

Troaséquē Paono na'con yonquirinsopaya'

12 I'hua Troaséquē pa'nahué Quisocristo nanamēn a'china'huaso maré'. Yosé nohuanton, na'a piyapi'sa' nohuantopi ni'ton, a'chintērahué.

13 Napoaponahué', i'hua chachin iya Tito canpitataquē a'pahirahué'. Co huēnantarinhué ni'ton, co sano cancantērahué'. “¿Onpoatoncha co iyasha huēntarinhué nicaya?” ta'to, piyapi'sa' noyasha nontahuato, Masitoniaquē pa'nahué.

Quisocristo catahuarinpoa' minsētacaso'

14 Ma noyacha Tata Yosésopaya, tēnhua'. Quisocristo imarēhua' ni'ton, nani tahuéri ina catahuarinpoa' inimiconēnpoapita minsēcaso'. Inapitaso' co nohuantopihué' Quisocristo nanamēn a'china'huaiso'. Co nohuantopirinahué', nisha nisha partí paatoí, nanamēn

a'chinárai. Pimóton hua'sai' pimoanahuaninso pochin Quisocristo nanamën nahuinarin. A'chintatoi, na'a piyapi'sa' anitotërai.

¹⁵ Quisocristoso' pimóchin nininso' a'përahuaton, Yosë chinotërin. Ina pimoanahuaninso pochin ya'ipi parti nanamën a'chinai. A'chinpatëira, Yosëri nohuantërinsoyita noya natanpi ni'ton, nicha'ësarín. Co nohuantërinsoyitahuënta' natanpirinahuë', topinan quëran natanpi ni'ton, parisitopiquë pa'sapi.

¹⁶ Inapitaso' chimipi anarinso pochin niconacoí, co natëtopihuë' ni'ton, chimin-pachina', parisitomiatapi. Natëpisopitaso nimirinhuë' pimóchin imërëso pochin niconacoí, cha'ëshahuatona', nanpimiatapi. ¿Incarita' nanitërin ina pochin noya a'chinacaso'? Co insonta' nanitërinhuë' inaora a'chinacaso', ténahuë.

¹⁷ A'naquën nonpinatona', inahuara canacaiso marë' a'chinapi. “Yosë nanamën a'chintërainquëma'”, topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Quiyaso nimirinhuë' no'tëquën sha'huitërainquëma'. Yosë a'parincoi ni'ton, ina nanansáchin a'chinarai. Yosë ni'sárincoi ni'ton, Quisocristoíchin natëarai.

3

Nasha quëran anoyatërinso'

¹ “Ina pochin nonpatama', naquëranchin a'napita nocanarama'”, ¿itëramacoí ti? Co insonta' nocanaihuë'. A'naquënso' carta a'napitari ninshitërinso' a'notërinquëma' nohuítacaso marë'. “Iso quëmapiso' noya. A'chintohuachinquëma', noya natanco'”, ténin quírícaquë. Inanpi quíríca co ma'parainquëmahuë'. Co ina pochin nohuantërainhuë'. Nani noyá nohuítëramacoí.

² Canpitaso' cartanëhuëi pochin ninama', cancanëhuëiquë Quisocristori ninshitërinso'. Nanamën chachin a'chintohuatëinquëmara, noya imarama'. Ya'ipi piyapi'sa' ni'ninëinquëma'. “Paono ca'taninsopitarë chachin a'chintërin ni'ton, noya cancantopi'”, ta'tona', noya ni'ninacoí.

³ A'chintohuatëinquëmara, noya natanatoma' Quisocristo imarama' ni'ton, noya carta pochin ninama'. Quisocristo chachin ninshitërinso'. Ina cartaso' co napisëquë ninshitërinhuë'. Co na'píquë tëranta' ninshitërinhuë'. Yosëso' nanpimiatarin ni'ton, Ispirito Santo noyacancantërinquëma' noya nicacamaso marë'.

⁴ Quisocristo catahuarincoi ni'ton, noya a'chintërainquëma'. Ina marë' Yosë noya ni'sarincoi, ténai.

⁵ Quiyaora co pi'pisha tëranta' nanitërainhuë' noya a'chinta'huainquëmaso'. Yosëíchin ananitërincoi. Co catahuarincoihuë' naporini, co canpitanta' cancanëma quëran imaitomahuë'.

⁶ Ina nani acorincoi a'china'huaiso marë'. Acohuachincoira, catahuarincoi nasha quëran anoyatërinso' a'chinta'huainquëmaso marë'. Ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' Yosë nohuítatëhua' nanpimiatacaso marë'. Iráca anoyatërinso' Moisésëri ninshitopirinhuë'. Ina imapatëhua, co onporonta' noya cancantëréhuahuë'. “Co natëhuatamahuë', chimin-patama', ana'intacaso' ya'huërin'”, ténin. Co ina a'chintërainquëmahuë'.

⁷ Iráca Yosë pënëntërinso' sha'huihuachina, na'píquë ninshitërin. Yosëso' noya noya ni'ton, huënaráchin ya'norin. Moisésë ya'pirionta' huënaratarin ni'ton, co israiro'sa' nanitopihuë' hua'qui' nirayacaiso'. Huënaratapona'huë', oshaquëran sacorayarín. Pënëntërinso' noya niponahuë', co ya'huëmiatërinhuë'. Co ya'ipi natëhuachinahuë', chiminpachina', ana'intacaso' ya'huërin.

⁸ Iporaso nimirinhuë', nasha quëran anoyatërinso' a'chinarai. ¡Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' ni'ton, inaso' noya noya!

⁹ Iráca pënëntërinso' nanan noya nimirinhuë', co natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërin. Quisocristo nanamënso nimirinhuë', noya noya. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton noya noya, ténahuë.

¹⁰ Iráca Moisésë noya pënëntopirinhuë', iporaso' noya noya ya'huëtërinpoa'.

¹¹ Iráca pënëntërinso' sha'huitohuachina, huënaráchin pochin ya'nopirinhuë', sacorín huachí, co ya'huëmiatarinhuë'. Iporaso' nasha quëran anoyatërinso'so', ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishatarinhuë' ni'ton, noya noya, ténëhua'.

¹² “Inaso co ta'huantarinhuë'”, ta'toi, inasáchin a'chinarai. Co t'ëhuatoihuë', ya'ipi parti a'chinarai.

¹³ Iráca Moisésë pënëntohuachina, ya'pirin huënaratopirinhuë', oshaquëran sacorayarín. Napoaton nipa'copirayatërin ama sacorayarínso' quënanacaiso marëhuë'. Quiyaso' co ina pochin a'chintërainquëmahuë'.

¹⁴ Israiro'saso nimirinhuë' co natantochináchinhuë' cancantopi. Ipora huanta' Yosë quírícanën iráca ninshitopiso' nontopirinahuë', co no'tëquën yonquípihuë'.

Nipa'copirayatërinsó pochin cancantatona', co nanitopihué' Yosé quiricanën no'tèquën nitotacaso'. Quisocristo'chin catahuarinpoa' no'tèquën nitotacaso'.

¹⁵ Ipora huanta' Moisésë ninshitërinsó nontopirinahué', co no'tèquën yonquipihué'.

¹⁶ Quisocristo imapatèhua', co huachi nipa'copirayatèreso pochin cantarihuahué'. Sinioro noya nohuitarihua'.

¹⁷ "Sinioro" topatèhua', Ispirito Santo tapon naporèhua'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi iráca pënëntèrinso' imacaso' ya'huèrinhué'. Ispirito Santo nicha'èrinpoa' no'tèquën yonquicaso maré'.

¹⁸ Sinioro imapatèhua', co huachi nipa'copirayatèreso pochin cantarihuahué'. Isi-huicoquë ma'sha a'notèreso pochin ninèhua'. Yosé nóya nininso' piyapi'sa' anitotèrèhua'. Apira apira ina yonquihuatèhua', oshaquëran Yosé pochachin cantarihuua'. Ina nohuan-ton, Ispirito Santo catahuarinpoa' noya noya cancantacaso maré'.

4

¹ Yosé nosoroatoncoi, acorincoi ina nanamën a'china'huaiso maré'. Ina yonquiato, co yaa'poraihué'.

² A'naquënso' co noyahué' yonquiato, a'chinapi. Noyasha nonpirinahué', non-pinacaso maré' napopi. Quiyaso nipirinhué' co manta' po'oana quëran ninaihué' ni'ton, co tapana'huaiso' ya'huèrinhué'. Co nisha nisha a'chinaihué'. Ya'ipi Yosé nanamën no'tèquën a'chintarainquëma'. Yosé ni'sárincoi ni'ton, inasáchin a'chinarai. A'ninquëchin a'chinai ya'ipi piyapi'sa' yonquicaso maré'.

³ Quisocristo nanamën noya a'chintopiraihué', a'naquën co yanatètopihué'. Parisitopiquë pacacaso nipsisopita co nohuantopihué' natètacaso'.

⁴ Sopaí nohuanton, co nanitopihué' no'tèquën yonquicaso'. Ma'sha a'pintèreso pochin nanamën quëran Yosé anitotèrinpoa' Quisocristo nohuitacaso maré'. Inaso' Yosé chachin ninin. Inapitaso nipirinhué' somaraya pochin cancantatona', co nanitopihué' natètacaso'.

⁵ Co quiya imancoiso maré' a'chintèrainquëmahué'. Quisocristo nanamënáchin sha'huítèrainquëma'. "Sinioro ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin," ténai. Quiyanta' ina natètoi, nani tahuëri yacatahuarainquëma'.

⁶ Ya'nan isoro'pa' acoapon ya'ipi parti tashipirinhué': "Nii'sohuanchin huachi," ténin Yosé. Napohuachina, tahuëri ya'huërin. Inapochachin iporasó' cancanënpoaquë a'pintèrinpoa' ina nohuitacaso maré'. Inaso' noya noya. Quisocristo ya'pirin quëran a'pintèrinpoaso pochin ninin. Ina yonquihuatèhua', Yosé chachin anohuitarinpoa huachi.

Yosé natètona', chiniquën cancantopiso'

⁷ Co quiyaso' chiniquën nanantopiraihué', Yosé nohuitato, a'napitanta' catahuarai ina nohuitacaso maré'. Ni'co'. Yonsha, hué'ëta, inapita no'pa quëran nipi ni'ton, co ya'huëmiatèrinhué'. A'naroáchin ya'quihuachina, co noyatèrinhué'. Napoonin. Inapochachin quiyanta' co chiniquën cancantopiraihué', Yosé catahuarincoi nanamën a'china'huaiso'. A'napitanta' natanatonaco, yonquiapi. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya. Co catahuarinhué' naporini, co ina pochin nanichitonahué'," tosapí.

⁸ Nani ma'sha onpopiraihué', Yosé catahuarincoi ahuenta'huaiso maré'. "Oshaquëran nicha'ésarincoi," ta'toi, imarai. "¿Onpoatoicha ma'sha onporai paya?" tapoiraihué', co pa'yanaihué'.

⁹ A'chinaiso maré' chiniquën no'huipirinacoihué', co Yosé nianantèrincoihué'. Aparisitopirinacoihué', co ata'huantèrinacoihué'.

¹⁰ Iráca Quisocristo chiniquën aparisitahuatona', tēpapi. Quiyanta' Quisocristo maré' parisitaraí. A'naquën yatēparinacoi. Napoaponahué' Quisocristo nanpiantarin ni'ton, catahuarincoi ina pochin nica'huaiso maré'.

¹¹ Quisocristo nanamën a'chinaiso maré' yatēparinacoi. Quiyaora co nanitopiraihué', nani tahuëri ina achinicananincoi ina pochachin yonquica'huaiso maré'. Ipora huanta' nantopí, Quisocristo pochin cantarai.

¹² A'chintèrainquëmaso maré' aparisitatonaco, yatēpapirinacoihué', canpitaso' imarama'. Quisocristo anoyacancantèrainquëma' ni'ton, nanpimiatarama', tēnahué'.

¹³ Yosé quiricanënguë ninshitopi. "Yosé natèrahué' ni'ton, sha'huirahué," ténin. Quiyanta' inapochachin cantatèrai. "Yosé catahuarincoi," ta'toi, nanamën a'chinarai.

¹⁴ Tēpapirinacoihué'nta', Quisocristo imarai ni'toi, Yosé ananpitaantarincoi, ténai. Iráca Quisocristo ananpitaantarinsó pochin quiyanta' ananpitaantarincoi. Yosé'pa' quēpantarincoi. Canpitaro'coi chachin ya'hué'contarihua huachi.

¹⁵ Canpitanta' imacamaso maré' parisitèrai. Inaora nohuanton, Yosé na'con nosororincoi. Na'con na'con piyapi'sa' ina nohuitoahuachina', noya cancantatona', Yosé nontapi.

“Ma noyanquëncha, Sinioro, paya. Nosoroatoncoi, nicha'ësarancoi ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,” itapi.

¹⁶ Napaoton co a'pochináchinhuë' cancantërai. Parisitatoi, co huachi chinipiraihuë', nani tahuëri achinicancanincoi noya noya cancanta'huaiso marë'.

¹⁷ Tëhuënchachin iporaso' pi'pian parisitapirëhuahuë', co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Yosë'pa' pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuë'. Imarëhuaso marë' parisitapirëhuahuë', inapaquëso' noya noya cancantarihua'.

¹⁸ Isoro'paquë ya'huërinso' co na'con na'con yonquirëhuahuë'. Iporaso' parisitarihuahuë', co ina marë' sëtarihuahuë'. Yosë na'con na'con yonquiarëhua'. Ina nohuítacasoáchin cancantarihua'. Isoro'paquë ya'huërinso' quënanpirëhuahuë', co ya'huëmiatarinhuë'. Ta'huantarin. Yosë noya yonquirinpoasoso' co quënanpirëhuahuë', ya'huëmiatarin.

5

¹ Ni'co'. Pëi' në'mëtë quëran nipachinara, co hua'quirinhuë'. Inapochachin nonënpoanta' co ya'huëmiatarinhuë'. Chiminpatëhua', Yosë'pa' pa'patëhua', nasha nonënpoa' Yosë quëtarinpoa'. Noya noya nininso' quëtarinpoa'. Inaso' co onporonta' chanatarinhuë'.

² Iporaso' parisitapirëhuahuë', a'na tahuëri nasha a'morëhuaso pochin nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Ina na'con nohuantërhua'.

³ Chiminpatëhua', co hua'yanënpoarachin inápaquë ya'huëmiatarinhuë'. Nasha nonënpoa' quëtarinpoa'.

⁴ Iporaso' isoro'paquë ya'huatëhua', co chinirëhuahuë', sëtërhua', naporëhua'. Napopirëhuahuë', co chiminacaso' nohuantërhua'. Nasha nonënpoa' tëhuënchinsinso' na'con nohuantërhua'. Isoro'paquë ta'huantopirëhuahuë', Yosë'pa' noya noya nanpimiatarinhuë'.

⁵ Yosë acorinpoa' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marë'. Tëhuënchachin inápaquë noya ananpitaantarinpoa', tënëhua'. Sichoquë marca acorëso pochin nani Ispirito Santo aya'coancantërinpoa' ni'ton, nitotërhua'.

⁶ Napaoton chiniquën cancantërhua'. “A'na tahuëri Yosë'pa' pa'sarëhua'!” ta'tëhua', noya cancantërhua'. Tëhuënchachin isoro'paquë nanpihuatëhua', co Quisocristo nirayarihuahuë'.

⁷ Co ipora quënanpirëhuahuë', “Yosë no'tëquën nontërinpoa'!” ta'tëhua', natërhua'. “Co onporonta' nonpintarinpoahuë'!” tënëhua'.

⁸ Napaoton chiniquën cancantërhua'. “Chiminpatëhua', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'. Inaso' noya noya,” tënëhua'.

⁹ Ma'sona tëranta' nipatëhua', Yosëichin natërhua' noya nicainpoaso marë'. Nanpihuatëhua', chiminpatëhuanta', Sinioro nohuantërinsoáchin nohuantërhua'.

¹⁰ A'na tahuëri Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipinpoa' coisë pochin sha'huitarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita yonquiaton, a'naya a'nayanpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Co noya nipatëhuahuë', co Yosë'pa' acanaarinpoahuë'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa huachi.

Nanan anoyatërinpoaso'

¹¹ Napaoton Yosë tē'huatacasos' ya'huërin. Ina yonquiatoi, ya'ipi piyapi'sa' pënënarai. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën nontërainquëma'. Noya ninaiso' canpitanta' nitotërama', topiraihuë'.

¹² “Quiyaso' noya noyacoi,” co tēnaihuë'. Co a'napita nocanaihuë'. Nisha nanan a'china'piro'sa' noya pochin ya'noponaraihuë', co cancanëna quëran huarë' imapihuë'. Pinopachincoi, sha'huitoco: “Paono tëhuënchachin no'tëquën nontërincoi. Ya'ipi cancanën quëran huarë' Quisocristo imarin,” itoco'. Ina pochin a'panicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

¹³ A'naquën na'con pënënpatëira, “Hua'yantopi,” itërinacoi. Napopirinahuë', Yosë yonquiatoi, naporai. A'na tahuërinta' sanoanan quëran pënënainquëma'. Yosë yonquicamaso marë' ina pochin nontërainquëma'.

¹⁴ “Quisocristo na'con nosororinpoa',” ta'toi, nanamën a'chinárai. Canpoa marë' inaso' chiminin. Ina imapatëhua', canpoanta' chiminëhuaso pochin ni'ninpoa'.

¹⁵ Tëhuënchachin canpoa marë' chiminin noya noya cancantacaso marë'. Co huachi canpoara costarëhuaso' pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin yonquicaso marë' chiminin. Chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, inasáchin yonquirëhua'.

¹⁶ Iráca quiyaora yonquinëhuë' quëran yonquiatoi, aipi ya'norinsoráchin yonquirai. Quisocristonta' iráca co no'tëquën yonquirapiraihuë'. “Co inaso' Yosë hui'ninhuë'!” topiraihuë', iporaso' no'tëquën yonquirai.

¹⁷ Quisocristo imapatêhua', Yosë anoyacancantarinpoa'. Nasha cancan ya'huëtarinpoa huachi. Iráca yonquirêhuasopita naniantêrêhua'. Nashamiachin pochin cancantatêhua', noya noya yonquiarihua huachi.

¹⁸ Co canpoara noya cancantêrêhuahuë'. Yoséichin anoyacancantêrinpoa'. Iráca oshahuanatêhua', Yosë inimicotopirêhuahuë', inaora nohuanton, hui'nin isoro'paquë a'paimarin chiminaton nanan anoyatinpoaso marë'. Ina quëran quiyanta' acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Insosona natêhuachin, nanan anoyatarin.

¹⁹ Yosë nohuanton, hui'nin chiminin anoyacancantirpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', co huachi oshanênpoa' yonquirinhuë', inquitêrinpoa huachi. Nani nanan anoyatohuachinpoara, quiyanta' acorincoi paatoo a'napita sha'huita'huaiso marë'.

²⁰ Quisocristo chachin acorincoi a'napita anitota'huaiso marë'. Ina ya'huërënamën pochin sha'huitarainquëma'. "Yosë nontoco' nanan anoyachinquëma'," itárainquëma'.

²¹ Iráca Quisocristo co manta' oshahuanaponahuë', Yosë nohuanton, ya'huërëtêrinpoa'. Oshahuan pochin nicaton, Yosëri chiniquën ana'intêrin. Canpoa marë' chiminin ni'ton, co huachi oshahuan pochin ni'ninpoahuë'. Quisocristo imapatêhua', Yosë nóa ni'sarinpoa'.

6

¹ Yosë acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Acoatoncoi, catahuarincoi a'chinta'huainquëmaso marë'. "Yosë nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'," itêrainquëma'. Ama topinan quëran natanacosohuë'. Imaco huachi.

² Iráca quiricanën quëran Yosë naporin:

"Ipora chachin yacatahuanarquëma'. Nontohuatamaco, natanaranquëma'.

Yanicha'ëranquëma' ni'ton, catahuanarquëma' cha'ëcamaso marë'," ténin.

Ipora tahuëri chachin yacatahuarinpoa'. Nontohuatêhua', anoyacancantarinpoa', ténahuë.

³ Napoaton noyasáchin ninai ama a'na piyapi têranta' nisha cancantacaso marêhuë'. Co noyahuë' ninai naporini, a'napitanta' nicatonacoí, co Yosë imaitonahuë'.

⁴ Ma'sona têranta' nipatoira, Yoséichin natêrai piyapi'sa' nicatonacoí ina yonquicaiso marë'. Aparisitopirinacoihuë', co i'huërëtêrainhuë'. Ma'sha, cosharo', inapita pahuantopirinacoihuë', ahuantatoi, chiniquën cancantêrai. Ma'sha onpoapoiraihuë', co pa'yanaihuë'.

⁵ A'chinaiso marë' têhuënchachin huihuirinacoí, tashinan pëiquë po'morinacoí. Chiniquën no'huitatona', ahuerinacoí. A'chinapoi pa'sápatoo, co huachi chiniraihuë'. Na'a tashi' Yosë marë' sacatápatoo, huë'ëi' natanai. A'na tahuërinta' co coshatatohuë', tana natanai.

⁶ "Quisocristo imarai," ta'toi, noyasáchin ninai. Yosë nanamën noya nitotêrai. Ma'sha onpotopirinacoihuë', co no'huiraihuë', ahuantêrai. Ya'ipi piyapi'sa' nóa nontatoo, catahuarai. Ispirito Santo ya'coancantêrincoi ni'ton, catahuarincoi noya nica'huaiso'. Têhuënchachin cancanêhuëi quëran huarë' piyapi'sa' nosororai.

⁷ No'téquën a'chinai. Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, a'chinpatooira, na'a piyapi'sa' natanatona', imasapi. Ni'co'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' hua'na quëran a'morin ama inimicori paquitacaso marêhuë'. Inapochachin Yosë achinirincoi ama sopai minsëincoiso marêhuë'. Yosë nohuanton, noyasáchin ninai. Noya catahuarincoi ni'ton, sopai minsëarai.

⁸ A'naquën noya ni'ninacoí. A'naquënso nipirinhuë' no'huirinacoí. A'na tahuëri: "Paono nóa a'chinin," topi. A'na tahuëriso nipirinhuë' pinorinacoí. No'téquën a'chintopiraihuë': "Nonpiánpi," topi a'naquënta'.

⁹ Na'a piyapi'sa' nohuítopirinacoihuë', a'naquënso' nisha pochin nicatonacoí, co yanataninacoihuë'. Pi'pianchin shichimipiraihuë', nanpiárai. Chiniquën aparisitopirinacoihuë', co tēparinacoihuë'.

¹⁰ Sētopiraihuë', Yosë yonquiatoo, noya cancantêrai. Co na'con ma'sha ya'huëtōpirinacoihuë', Yosë nanamën a'chintêrai ni'ton, na'a piyapi'sa' natêtonacoí, noya noya cancantapi. Co manta' ya'huëtōpirinacoihuë', Yosë nohuitatoo, sano cancantêrai. Co manta' noya nininso' pahuantêrincoihuë'.

¹¹ Corintoquë ya'huëramasopita, na'con ninshitarainquëma'. Nani ya'ipi yonquiraiso', iyaro'sa', sha'huitêrainquëma'. Na'con nosororainquëma'.

¹² Quiyaso' ya'ipi cancanêhuëi quëran nosoromiatêrainquëma'. Noyasáchin yonquipirainquëmahuë', canpitaso' co a'na nosororamacoihuë' nimara, ténai.

¹³ Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma' ni'ton, inapochachin nosorocooi quiyanta', topiraihuë'. Ina na'con nohuantêrai.

¹⁴ Co Yosë imapisopitasohuë' nipirinhüë', ama inapitarë'quëma' na'con na'con nipayacosohuë'. Co canpita pochin cancantopihuë'. Noya cancantohuatama', co nohuan-taramahuë' oshahuanacamaso'. Ni'co'. Tahuëri, tashi' co inachachinhüë'. Nisha nisha ya'nopi.

¹⁵ Quisocriso sopairë' co napopináchin yonquipihuë'. Naporahuaton, canpoaso' Quisocriso imarëhua' ni'ton, co oshahuano'sa pochin cancantërehuahuë'.

¹⁶ Yosë chinotërehuaquë noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Co inaquëso' mamanshi moshacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin canpoanta' Yosë imapatëhua', ya'coancantarinpoa' ni'ton, ina pëinën pochin ninëhua'. Yosëso' nanpiárin. Quiricanën quëran naporin:

"Imapatamaco, ya'coancantarinquëma'. Canpitaro'co ya'huarahuë. Chinotohuatamaco, noya a'paiaranquëma'.

Piyapinëhuëpita pochin ni'saranquëma', ténin.

¹⁷ Ina quëran Siniorori itantarin:

"A'naquën co noyahuë' cancantohuachina', ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

Co noyahuë' yonquipiso' tananpitooco'.

Inapotohuatama', noya ni'saranquëma'.

¹⁸ Tataparinquëma pochachin noya nosoroaranquëma'.

Hui'nahuëpita pochin cancantëranquëma',

itërinpoa' Tata Yosë. Chiní chiníquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntërin," ténin quiri-canënguë.

7

¹ Iyaro'sa na'con nosoroaranquëma'. Ina pochin Yosë yonquirinpoa ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantahua'. Ya'ipi co noyahuë' ninëhuasopitanta' a'poa'ahua'. Yosë të'huatätëhua', noyasáchin niahua'.

Noya cancantantapiso'

² Cancanëma quëran huarë' nosorocoi. Co a'nayanquëma tëranta' ma'sha onpotërainquëmahuë'. Co anishacancantërainquëmahuë'. Co nonpintërainquëmahuë'.

³ Co nocanatënguëma' pënënanquëmahuë'. Na'con nosoroainquëmaso' nani sha'huitërainquëma'. Chimina'huaiquë huarë' nosoromiatarainquëma'.

⁴ Tëhuëenchachin nóya ni'nanquëma'. "Corintoquë ya'huëpisopita noya imapi," itërahüë ya'ipi piyapi'sa'. Parisitaporahuë', canpita yonquiatënguëma', nóya cancantërahüë'.

⁵ Masioniaquë concompatoira, na'con ma'sha onpoatoi napion cancantërai. Na'a piyapi'sa' no'huirinacoi ni'ton, parisitërai. Naporahuaton, cancanehuëi quëran na'con yonquirápatëinquëma', sëtërai.

⁶ Sëtohuatëhua', Yosë achinicananinpoa' ni'ton, quiyanta' achinicananincoi. Ina nohuan-ton, Tito huë'nin.

⁷ Napoaton noya cancantërai. Noya nanan sha'huitiirincoi. Noya yonquiantarama' ni'ton, inanta' noya cancantërin. I'hua ni'conpachinquëmara, napotërama': "Hua'qui' co Paono ni'nincoihuë'. Sha'huitëquë' manóton huë'in. Co noyahuë' ninaiso marë' sëtërai. Paono pënënpachincoi, noya natanai," tënama', itërincoi. Ina natanato, nóya cancantërahüë'.

⁸⁻⁹ I'hua quirica ninshitatënguëma', chiníquën pënënanquëma'. Ina quirica nontohuatamara, pa'pi sëtërama'. Ina natanato, canta' sëtopirahuë'. Co nohuanterahuë' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Iporaso nipirinhüë' noya cancantërahüë'. Co hua'qui' sëtëramahuë'. Oshanëma marë' sëtátoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Co noyahuë' ninamasopita a'porama'. Pënënanquëma' ni'ton, co ana'intinguëmaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Oshanënpoa marë' sëtátëhua', Yosë nontohuatëhua', catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ina pochin sëtacaso' noya, ténahuë'. Ina quëran anoyacancantarinpoa'. Co imapisopitasohuë' nipirinhüë' topinan quëran sëtopi. Co oshanëna' naniantohuachinahuë', chiminpachina', Yosëri ana'intarin.

¹¹ Canpitaso' sëtátoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Ina quëran "Tëhuëenchachin co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Co noyahuë' ninëhuasopita naniantahua', Yosë ana'inthuachinpoa'," tënama'. Canta' noya yonquiramaco. "Manóton Paono huë'in catahuainpoaso marë'. Chiníquën cancantatëhua', no'tëquën natëahua'," tënama'. Oshahuana'pi co noyahuë' nininso marë' ana'intërama' noya nicacaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya cancantaantarama'.

¹² I'hua ninshitapanquëma', co tēhuëna'pi yonquiato, ninshitëranquëmahuë'. Co inari aparisitërinso tëranta' yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' noya yonquiantamacoiso' nohuanterahuë. "Paonoso catahuarinsopitarë chachin, no'tëquën pënëninpoa'. Yosë ni'sarinpoa' ni'quëhuarë', natëahua'," ta'camaso marë' ninshitëranquëma'.

¹³ Naporama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'.

Tito cantonpachinquëmara, co pi'pian tëranta' no'huiramahuë'. Noya nontërama' ni'ton, noya cancantërin. Quiyanta' ina natanatoi, nóya cancantërai.

¹⁴ Co'huara Tito pa'shátërasohuë', sha'huitërahuë': "Corintoquë ya'huëpisopita noya imatona', natëarinëinquën," itërahuë. Canpita no'tëquën nontërainquëmaso pochachin Titonta' no'tëquën nontërahuë. Pa'pachina, tëhuëinchachin noya natërama' ni'ton, co tapanahuë'.

¹⁵ Pënënpachinquëmara, itërama': "No'tëquën pënëncanoi. Tëhuëinchachin co noyahué' ninai. Yosë të'huata'huaiso' ya'huërin," ta'toma', natërama'. Ina natanahuaton, Titonta' na'con nosororinquëma'.

¹⁶ Carinquëmanta' yonquiatëinquëma', nóya cancantërahuë. Noya noya imasarama huachi, tënahué'.

8

Pahuantërin sopita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ Isonta' iyaro'sa' yasha'huitëranquëma'. Masitonia parti na'a piyapi'sa' Quisocriso imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonatona', Yosë chinotapi. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tona', a'napita noya nosoroapi. Yosëri chachin catahuarin ina pochin cancantacaso marë'.

² Ma'sha onpotohuachinara, chiniquën parisitaponaraihuë', noya cancantopi. Naporahuaton, pi'pisha ya'huëtöpirinahuë', a'napita imapisopita pahuantohuachinara, na'con coriqui quëtöpi.

³ Co apiratonahuë', na'con quëtöpi. Pahuantaiquëhuarë' quëtöpi, cari ni'nahuë. Co sha'huitöpiraihuë', inahuara nohuantatona', quëtërinacoi pahuantërin sopita quëtaca'huaiso marë'.

⁴ "Quiyarinta' a'napita imapisopita catahua'ii, topiraihuë'. Cotia parti na'con pahuantopi ni'ton, iso coriqui quëtönquë'," itërinacoi. Na'con ina pochin nontërinacoi.

⁵ Co coriqui quëtacasoachin yonquipihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapi. Ina'ton yonquipi. Ina pochin cancantacaso' noya noya, tënahué. Ina quëran coriqui, ma'sha, inapita quëtöpi. Quiyanta' yanatërinacoi. "Ma'sona Yosë nohuantohuachin, sha'huitöcoi natë'i," itërinacoi.

⁶ I'hua chachin Tito sha'huitërinquëma' ni'ton, canpitanta' yonquirama' coriqui yontonacamaso'. "Imapisopita pahuantopi ni'ton, a'patahua'," tënama'. Napoaton i'huamiachin Tito itërai: "Naquëranchin paantaton, pënëantaquë' ya'ipi coriqui yaa'papiso' ananiina'," itërai.

⁷ Canpitaso' nóya imarama' ni'ton, Quisocriso natërama'. Na'con nitotatoma', a'chinama'. A'napita yacatahuarama'. A'chintëranquëmaso pochachin a'napita nosoroarama'. Napoaton iporaso' pahuantöpisopita nosoroatoma', catahuaco', tënahué.

⁸ Co camairanquëmahué'. A'napita na'con Yosë marë' acopiso' sha'huitëranquëma' yonquicamaso marë'. Tëhuëinchachin a'napita nosorohuatama', ama topinan quëran nontocoso'huë'. Catahuaco' ama pahuanchinasohué'.

⁹ Sinioro Quisocriso nosoroatonpoa', catahuarinpoaso' nani nitotërama'. Iráca noya noya inápaquë ya'huëpirinhuë', isoro'paquë o'marin nicha'ëinquëmaso marë'. Co manta' isëquë ya'huëtërinhuë'. Parisitërin quëran nicha'ërinquëma' noya noya cancantacaso marë'. Parisitatón, na'con catahuarinquëma'.

¹⁰ I'hua pi'iquë yonquirama' a'napita catahuacamaso'. Naporo' caniaritërama' coriqui yontonacaso'. Iporaso' naquëranchin yontoantaco', tënahué. Inapohuatama', noya nisarama'.

¹¹ Naporo' pa'pi nohuantöpiramahuë', iporaso' coriqui ya'huëtöhuachinquëma', noya cancantatoma', yontonco' ananicaso marë'.

¹² Ya'ipi cancanëna quëran quëtöhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Co na'a coriquihuanpatamahué', Yosë nitotërin. Co nanitëramahuë' na'a quëtacaso'. Co apiratomahuë', pi'pian tëranta' quëtöhuatama', noya ni'sarinquëma'.

¹³ Nanitinpichin acocaso' ya'huërin. Co nohuantërahuë' pahuantinquëmaso'.

¹⁴ Noya nicatahuacaso' nohuantahua'. Iporaso' ya'huëtërinquëma' ni'ton, pahuantërin sopita quëtöco'. A'na tahuëriso' canpita ya'huëre' ma'sha pahuantohuachinquëma', inahuanta' i'huëtarinëinquëma'. Ninapotohuatëhua', ya'ipi imarëhuasopita noya ya'huarigua'. Co pahuantarinpoahuë'.

¹⁵ Iráca Yosë quiricanënuë naporin: "Mana mapachinara, a'naquënso' na'a maponaraihuë', co ya'sotöpihuë'. A'naquënso nipirinhuë' pi'pian maponaraihuë', co pahuantöpihuë'," tënin.

Tito Corintoquë a'parinso'

¹⁶ Titonta' na'con yonquirinquëma'. Ina marë' noya cancantato, "Yosparinquën, Sinioro," itërahuë.

¹⁷ "Naquëranchin paantaquë'," itohuatëra, "Noyahua'. Nani canta' yonquirahuë paanta'huaso'. Na'con nohuantërahuë," itërinco.

¹⁸ A'na iyayanta' a'parai. Titorë' pa'sarin. "Inanta' nóya imaton, Quisocristo nanamën noya a'chinin," topi ya'ipi imapisopita.

¹⁹ Nisha nisha ninano quëran imapisopita niyontonahuatona', ina quëmapi chachin huayonahuatona', acopi ca'tanaincoiso marë'. Coriqui yoca'huaiso marë' pa'pato'i, inanta' pa'sarin. Coriqui quëtonpatoi, noya cancantapona huachi. "Ma noyacha Tata Yosë nosoror- inpoa paya. Ina nohuanton, iyaro'sa' noya cancantatona', catahuarinënpoa'," tapon'a.

²⁰ Na'a coriqui quëparai ni'ton, co nohuantëraihuë' a'napita pinoinacoiso'. Napoaton ina napocoi pa'sarai.

²¹ Noyasáchin nisara'i Yosë noya nicaincoiso marë'. Piyapi'santa' noya nicainacoiso' nohuantërai.

²² A'na iyayanta' a'parai nicainquëmaso marë'. Inanta' na'con catahuarincoi a'china'huaiso marë'. Piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin, a'chintërin, naporin. Noya quëmapi, tënai. Ipora canpitataquë pa'sarin. "Corintoquë imapisopita na'con nohuantopi pahuantërinso'catahuacaiso'," itërahuë. Masitoniaro'sa' natantahuatona', inahuenta' nohuantopi. "Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë'," itërinaco na'aya'pi.

²³ "¿Inta' Titoso?" itohuachinënquëma', sha'huitoco'. "Co'ta Paonorë' a'chininso'. Inanta' piyapi'sa' catahuarin noya imacaiso marë'," itoco'. "¿Ma'marëta' a'napitanta' huë'pi?" itohuachinënquëma', "Nisha nisha ninano quëran a'paipiso'. Quisocristo noya imapi inapitanta'," itoco'.

²⁴ Inapita cantonpachinquëma', noya nontoco'. Ina quëran coriqui pahuantërinso'catahuacaiso' quëtohuatama', noya ni'sarinënquëma'. "Paono no'tëquën nontërinpoa'. Corintoquë imapisopitaso' pahuantopisopita nosoropi mini," tosapi. Ina quëran ya'huëpiquë chachin paantahuachina', sha'huirapi anta'. Ya'ipi imapisopita nitotapi huachi.

9

Imapisopita catahuacaso marë' coriqui yontonpiso'

¹ Tëhuënachachin a'napita imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nani nitotërama' ni'ton, co na'con ninshitaranquëmahuë'.

² Piyapi'sa' yacatahuaramaso' nitotërahuë. Ya'ipi Masitonia parti pa'pato, sha'huitëra'piarahuë. "Thua pi'iquë chachin Acaya parti imapisopita na'con yonquipi pahuantërinso'catahuacaiso'," itërahuë. Masitoniaro'sa' natantahuatona', inahuenta' nohuantopi. "Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë'," itërinaco na'aya'pi.

³ Nipirinhuë', "Co ya'ipi coriqui yontonchätërapihuë'," ta'to, isopita iyaro'sa' a'pataranquëma' nontinquëmaso marë'. "Nani yontonapi huëshirahuë'," itopirahuë', ipora huanta' pahuanamara. Co topinan quëran napota'huaso' ya'huërinhuë', tënahüë.

⁴ Co hua'quiya quëranhuë' canpitataquë pa'sarahüë. A'naquën Masitoniaquë ya'huëpisopita imasarinaco nimara. Canpitataquë canconpatoi, nani coriqui yontontopinan quënanconarai, topirahuë'. Co ya'huëhuachinhuë', tapanarahüë. "Corintoquë imapisopitaso' noyaro'sa'," itërahuëso marë', co coriqui ya'huëhuachinhuë', tapanarama' canpitanta'.

⁵ Napoaton iyaro'sa' aquëchitërahuë. I'hua yonquirama' a'napita catahuacaso'. Inapitaso' catahuarinënquëma' coriqui yontonacamaso marë'. Nani yontonpatama', noya quënanconarai. Canpitaora nohuanton, quëtoco'. Co quiyaora nohuanton, yama'parainquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': "Pi'pian sha'tohuatëra, pi'pian manë'. Pancana sha'tohuatëra, na'con manë'," topi.

⁷ Ya'ipinpoa' canpoara nohuanton, quëtahua'. Onposona yaquëtohuachin, quëchin. Ama nisha nisha yonquia'huasohüë'. Co apiquëran quëtacaso' ya'huërinhuë'. Noya cancantatëhua', quëtahua'. Ina pohin quëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁸ Yosë ya'ipi nanitaparin. Nosoroatënquëma', na'con catahuarinquëma' noya nicacamaso'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya cancantarama'. Ina nohuanton, ya'huëtarinquëma' a'napitanta' quëtacaso marë'.

⁹ Iráca Yosë quëiricanënquë naporin: "Noya cancantopisopita co apirapihuë'. Sa'ahuaros'a' pahuantohuachina', quëtapi. Noya nipiso', ya'huëmiatarin," tënin.

¹⁰ Ni'co'. Yosë nohuanton, ya'pirin ya'huërin shacacaso marë'. Sha'patëra, ina nohuanton, na'a papotërin capacaso marë'. Inapochachin ina nohuanton, ma'sha ya'huëtarinquëma'. A'napita topinan quëtohuatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya cancantacamaso marë'.

11 Noya catahuahuachinquëma', a'napitanta' catahuarama'. Co apiratatomahuë', quëtarama'. Pahuantërinso'pita quëtônpatoi, "Yosparinquën, Sinioro," tosapi.

12 Imapisopita catahuahuatama', co huachi pahuantapihuë'. Naporahuaton, na'con na'con Yosë yonquiapi. "Yosparinquën, Sinioro," itapi.

13 Catahuarama' ni'ton, noya cancantapi. "Ma noya Quisocristo nanamën natëtona', catahuarinënpoa'. Ma noyacha Yosëso' ni'ton, ina nohuanton, na'a piyapi'sa' catahuapi paya," tosapi.

14 Yosë nohuanton, na'con nosororama' ni'ton, inapitanta' nosoroatëinquëma', canpita marë' Yosë nontapi huachi.

15 Yosëso nipirinhüë' na'con na'con quëtërinpoa'. Hui'nin chachin a'paimarin nisha'ëinpoaso marë'. Inaso' noya nóa ni'ton, "Yosparinquën, Sinioro," itahua'.

10

Yosëri nanan quëtërinso'

1 Ca Paonoco sanoanan quëran pënënanquëma'. A'naquën napopi: "Paono aquë quëran ninshitoahuachinpoara, chiniquën nanan a'patirinpaa'. Isëquë chachin ya'huapon, t'ëhuatatonpoa', co chiniquën pënëninpoahuë'," topi natantërahuë. Quisocristoso' chiniquën nanantaponahuë', co no'huirinpahuë'. Sanoanan quëran pënëninpoa'. Ina pochin cancantato, canta' sanoanan quëran pënënanquëma'.

2 A'naquënso' pinorinaco. "Paonosó' co Yosë pochin yonquirinhüë'. Inaora nohuantërinso'achin yonquirin," topirinhüë'. Pa'pato, inapita chiniquën pënënarahuë. Canpitaso nipirinhüë', noya yonquihuatama', co chiniquën pënëna'huanquëmaso' ya'huaponhuë', t'ënahüë'.

3 Piyapicoi quiyanta' nipiraihüë', co a'napita pochin yonquiraihüë'. Co natëpisopitahuëso' inimicotopirinaoihuë', co quiyaora yonquinëhuëi quëran yaminsëraihüë'.

4 A'naquënso' inimiconënpita minsëcaiso marë' nisha nisha quihuipi. Quiyaso nipirinhüë' co quiyaora yonquinëhuëi quëran minsëtaraihüë'. Sacai' nipirinhüë', Yosë ananitërincoi nonpin nanano'sa' minsëca'huaiso'.

5 A'naquën nisha nanan imasapi. "Quiyaora noya nitotërai," toconpi ni'ton, co nani-topihüë' Yosë nohuitaicaiso'. Nipirinhüë', Yosë catahuaraincoi inapitanta' minsëca'huaiso'. No'huipirinaoihuë', no'tën nanan a'chintarai Quisocristoichin natëcaiso marë'. Ya'ipinpaa' co noyahüë' yonquipirëhuahuë', Yosë nanitërin ananiantinpoaso' Quisocristoichin natëcaiso marë'.

6 Canpita noya natëhuatama', noya cancantarai. Ina quëran canconpatoi, co natëpisopitahuë' no'tëquën ana'ntarai.

7 Canpitaso' ya'pirama quëran quënanamasoráchin yonquirama'. Co cancanëma quëran huarë' yonquiramahuë'. A'naquën "Quisocristo chachin imarai," topachinara, isonta' yonqui'ina'. Quiyanta' Quisocristo imarai mini.

8 Yosë chachin chiniquën nanan quëtërincoi nanamën a'chinta'huainquëmaso marë', ito-huatëinquëmara, co ina marë' tapanahuë'. Noya noya imacamaso marë' a'chintërainquëma'. Co nisha cancantamaso marë' a'chintërainquëmahüë'.

9 Chiniquën nanantopirahuë', co apa'yana'huanquëmaso marë' ninshitaranquëmahüë'.

10 A'naquën itërinëinquëma': "Paono na'con ninshitatonpoa', chiniquën pënënpirinpahuë'. Huë'pachinaso', co chiniquën nanantona'pi pochin nontërinpoahuë'. Sanoanayan quëran a'chintërinpoa' ni'ton, co chiniquën nanantërinhuë'," toconpi.

11 Napopirinhüë', co nisha nisha nontaraihüë'. Inapitanta' sha'huítoco' nitochina'. Ninshitoahuatëinquëmara, chiniquën pënënanquëma' mini. Canpitataquë canconpatoi, inachachin nontarainquëma'. Insosona co yanatëhuachinhüë', chiniquën pënënatoi, ana'ntarai huachi.

12 Inapitaso' co no'tëquën yonquiphüë'. "Quiyaso' noya noyacoi. A'napita quëran noya noya nitotërai," toconpi. Co ina pochin nonacasohüë' nipirinhüë', napopi. Inahua capini ninocanatoná', ninapotopi. Co quiyaso' inapita pochin cancantëraihüë'.

13 Co quiyaora nohuanton, chiniquën nanantëraihüë'. Yosë chachin acorincoi na'a piyapi'sa' a'chinta'huaiso marë'. Insëquësona a'china'huaisonta' sha'huítërincoi. Ina nohuanton, Corintoquë ya'huëramasopitanta' a'chintërainquëma'.

14 Yosë sha'huítërincoisoráchin natërai. Ina nohuanton, canpitataquë pa'nai. Quiyrima'ton Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'.

15 Co a'na piyapi a'chininquë paatoí, a'chinaihuë'. Yosë a'parincoi noya a'chinta'huainquëmaso marë'. Na'con nohuantërai noya noya imacamaso'. Noya noya natëhuatama', aquëtë huarë' a'chintërainquëma'.

16 Ina quëran a'napita ya'huërinquënta' yaa'chinai. Inapitanta' Yosë imacaiso marë' a'chintarai. A'na piyapi a'chinquë co nohuantëraihüë' a'china'huaiso'.

¹⁷ Yosë quiricanênquë naporin: “ ‘Noya noya ninahuë,’ co ta'caso' ya'huërinhuë'. ‘Ma noyacha Yosë catahuarincoso paya,’ ta'caso' ya'huërin,” ténin.

¹⁸ “Caso' noyaco,” topatêhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Noya cancantohu-atêhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina na'con na'con yonquia'ahua'.

11

Nisha a'china'piro'sa'yanonpinpiso'

¹ Noya nipatêhua', co ina marë' a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhuë', pi'pian hua'yantêrinso pochin nonchinquëma' natanco. No'têquën yonquicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

² Yosë nohuanton, na'con nosororanquëma'. Nosoroatênquëma', a'pitêranquëma'. Co nohuantêrahuë' nisha cancantacamaso'. Nanon so'yarinsos pochin ninin. Ni'co'. Quëmapiri mapachina, so'ináchin yonquicaso' ya'huërin. Inapochachin carinquëmanta' a'chintêranquëma' Quisocristoichin yonquicamaso marë'.

³ A'naquënso nipirinhuë' yaanishacancantêrinênquëma'. Iráca ya'huani Ipa nonpintêrinso pochin yanonpintêrinênquëma' ama Quisocristoichin yonquicamaso marêhuë'.

⁴ Quisocristo imacaso' a'chintêranquëma'. Natêhuatama', Ispirito Santo ya'coancantêrinquëma'. Inapitaso nipirinhuë' nisha a'chintêrinênquëma'. “Quisocristo nanamên chachin a'chintêranquëma',” itopirinênquëmahué', nisha nanan a'chintêrinênquëma'. Nisha ispiritonta' ya'huërin, itêrinênquëma'. Nisha nisha natêcaso' a'chintohuachinquëmara, a'naroáchin yaimarama'.

⁵ “Quiyaso' noya noyaco,” itopirinênquëmahué', inapitaso' co ca quëran noya noyahuë', ténahuë'.

⁶ Co míso nona'picohué' niporahuë', noya noya nitotêrahuë'. Ya'ipi no'têquën a'chintêranquëmaso' nani nitotêrama'. Nani ma'sha ninahuësonta' nani ni'nama'.

⁷ Yosë nanamên a'chintohuatênquëmara, co pi'pisha têranta' coriqui ma'paranquëmahué'. Sacatato, ma'sha pahuantêrincoso' pa'anahuë'. Topinan a'chintêranquëma' canpita noya noya imacamaso marë'. ¿Ina marë' co noyahuë' ni'namacos tî?

⁸ A'chintêranquëmaso marë' co manta' ma'paranquëmahué'. A'napita imapisopita coriqui a'patêrinaco catahua'huancuëmaso marë'. Naporo' co inapita a'chintopirahuë', a'patêrinaco.

⁹ Canpitataquë ya'huasoco, ma'sha pahuantopirincuhé', co pi'pisha têranta' ma'paranquëmahué'. Masitonia parti quëran huëcatona', quëtirinaco. Quisocristo imapi ni'ton, topinan ma'sha quëtirinaco nanpica'huaso marë'. Canpita ma'shanëma' co ma'paranquëmahué'. Co onporonta' nohuantapananquëmahué'.

¹⁰ Quisocristo catahuarincos ni'ton, no'têquën nontanquëma'. Co a'chinato canarahuë'. Ya'ipi Acaya parti topinan a'chinarahuë'. Napoaton noya cancantêrahuë'. Co insonta' nanitarinhuë' nisha ayonquiincoso'.

¹¹ “Co nosororinquëmahué' ni'ton, ma'shanëma' co ma'parinquëmahué',” itopirinênquëmahué', co no'têquën nonpihuë'. Yosë ni'sárinco, na'con nosororanquëma', ténahuë'.

¹² Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinênquëmara, coriqui ma'parinênquëma'. Caso nipirinhuë' a'chinahuëso marë' co coriqui ma'patêrahuë'. Ipora huanta' topinan a'chinárahue' ama pinoiacoso marêhuë'. Inapita pochin canta' ma'paranquëma' naporini, “Paono pochachin a'chintêranquëma'. Yosë a'parincoi quiyanta',” ichitênênquëmahué'.

¹³ Inapitaso nipirinhuë' na'con nonpintêrinênquëma'. “Quisocristo a'parincoi,” itopirinênquëmahué', co têhuënchachin a'parinhuë'. Nonpintatênênquëma', a'chintarinênquëma'.

¹⁴ Co ina marë' pa'yanacoso ya'huërinhuë'. Ni'co'. Satanasënta' nohuantohuachin, Yosë anquëninên pochin ya'norarin piyapi'sa' nonpintacaso marë'.

¹⁵ Napoaton Satanasë natêpisopitanta' ina pochachin nisapi. “Yosë a'parincoi. No'têquën natêcamaso marë' a'chintêranquëma',” topirinhue'. Nonpinapi ni'ton, a'na tahuëri Yosëri no'têquën ana'ntarin.

Paono parisitêrinso'

¹⁶ Naquëranchin sha'huitanta'inquëma'. “Paonosos hua'yantêrin,” toconpi a'naquën. Ama inapita natêcosohué'. Nipirinhuë', pi'pian ina pochin nontohuatênquëma', ahuantatoma', natanco, topirahuë'. Caso' noya noya ninahuëso' sha'huitaranquëma' yonquicamaso marë'.

¹⁷ Co Sinioro nohuantêrinhuë' a'napita nocanacaso'. Nocantohuatêra, hua'yantêrinso pochin nonêhua'.

¹⁸ Nipirinhuë', nisha a'china'piro'sa' ina pochin nonpi ni'ton, canta' pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'.

¹⁹ Inapitaso' nocanpirinênquëmahué', noya natanama' ni'quëhuarë', canta' pi'pian têranta' natanco, topirahuë'.

²⁰ Inapitaso' chiniquèn camairinènguëma'. Ma'shanëma' topinan mapi. Nocaninènguëma', yaahuërinènguëma'. Inapotopirinènguëmahuë', çma'marëcha noya natanama nicaya? ténahuë, yonquiato.

²¹ Quiyaso nipirinhüë' co ina pochin ninaihuë'. Co chiniquèn nontërainquëmahuë'. Ina marë' tapanai.

Nipirinhüë', inapitaso' nocaninacoi ni'quëhuarë', canta' hua'yantërinso pochin nonato, pi'pian nonantapatarahuë'.

²² "Quiyaso' Ipriio piyapicoi," topachinara, canta' mini Iprioco. "Israiro piyapicoi," topachinara, canta' inachachin ninahuë'. "Apraanso' shimashonëhuëi chachin," topachinara, inaso' shimashonëhuëi canta'.

²³ "Quisocristo sha'huitërincoi ni'toi, natërai," itopirinènguëmahuë'. ¡Caso' na'con na'con natërahuë! Inapitaso' nocaninaco ni'ton, hua'yantërinso pochin nonato, pi'pian inapita pochin nonchinquëma' no'tëquën yonquicamaso marë'. Yosë marë' caso' chini chiniquèn sacatërahuë'. Pa'sápato, Yosë nanamën a'chinahuë'. Ina marë' na'con na'con parisitaporahuë', ahuantërahuë'. Inanta' sha'huichinquëma'. A'chinahuëso marë' na'aro' tashinan pëiquë po'morinaco. Na'aro' ahuërinaco. Shitëparinaco.

²⁴ Cotio hua'ano'sa' ana'intatonaco, chiniquèn huihuirinaco. Cara shonca isconco' huihuirinaco. Nisha nisha ninanoquë a'natëraporo' inapotëra'piarinaco.

²⁵ Copirno sontaro'sanënpita naraquë chiniquèn ahuërinaco. Cararo' inapotonaco, ana'intërinaco. A'na tahuëri na'piquë të'yarinaco tëpainacoso marë'. Naporahuaton, cararo' pi'pishachin shichimiitërahuë'. Nanchaquë marë pa'taporahuë', nancha yancominahuaton, acopoi' pa'nin. Cararo' inaporahuë'. A'na tashi' nara yanponinquë matato, marëquë chachin tahuëripanitërahuë'. I'huaraya huarë' cha'ërahuë'.

²⁶ A'chinaca'huaso marë' pa'sárahüë'. Iiro'sa' panca pamatohuachina, shichimiitërahuë'. Ihuatëro'santa' yatëparinaco. Canta' cotio piyapico nipirahuë', cotioro'sa' no'huitonaco, yaahuërinaco. Nisharo'santa' no'huirinaco. Panca ninanoro'saquë a'naquën yaahuërinaco. Co piyapi ya'huërinquëonta' ma'sha onporahuë'. Marë pa'tohuatëra, parisitërahuë'. A'naquën: "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', chiniquèn no'huirinaco.

²⁷ Chiniquèn sacatápató, parisitërahuë'. Tashinta' co huë'ëtorahuë', ni'tárahüë'. Na'a tahuëri capa cosharo' ni'ton, tanarahüë, yamororahuë. Co coshataporahuë', a'chinárahüë. A'moca'huaso' pahuantërinco ni'ton, sëhuën natanahuë'.

²⁸ Yosë nohuanton, ina pochin parisitárahüë'. Naporahuaton, ya'ipi imaramasopita nosoroatënguëma', yonquílaranguëma'. Noya noya imacamaso' na'con nohuantërahuë'. Nani tahuëri yonquiatënguëma' napion cancantërahuë'.

²⁹ A'naquën co chiniquèn cancantohuachinahuë', canta' ina pochin ninatanahuë'. A'na piyapi anishacancantohuachinquëmara, nosororanquëma' ni'ton, ina no'huirë pochin cancantërahuë'.

³⁰ A'naquënso' na'con nonsapi. "Quiyaso' noya noyacoi," topi. Caso nipirinhüë' co ina pochin nonahuë'. Co caora nanitërahuëso' sha'huichinquëma'. Na'con ma'sha onpotopirinacohüë', Yosëichin achinincaninco ahuanta'huaso marë'.

³¹ Yosë ni'sárinco, co nonpintaranquëmahuë'. Inaso' Quisocristo pa'pin chachin, ya'ipiyari chinochina'. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'.

³² Iráca Tamascoquë ya'huasoco, ninano hua'an yamaninco, copirno Aritasëri acorinso'. Tashinan pëiquë yapo'morinco ni'ton, sontaro'sa' a'parin. Nani tahuëri ninano ya'coana ni'sapi macainacoso marë'.

³³ Yamapirinacohüë', imapisopita catahuarinaco cha'ëca'huaso marë'. Inapa pairatopiquë huintana ya'huërin. Ina quëran nantipiquë anohuaraimarinaco. Napotohuachinacora, cha'ërahuë'. Co caora nanitopirahuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë'.

12

Paono inápaquë quënaninso'

¹ Co nohuantërahuë' a'napita nocana'huaso'. "Caso' noya noya piyapico," co taporahuë', pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. Iráca Yosë nohuanton, hua'narëso pochin ma'sha ni'nahuë. Quisocristo chachin anitotërinco'so'.

² Naporo' inápaquë Yosë ya'huërinquë chachin quëparinco. Nani shonca catapini pi'ipitarin quëparincoso'. Hua'yanëhuëichin a'na pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

³ Tëhuëinchachin pantarahüë'. Hua'yanëhuëichin a'na pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

⁴ Yosë'pa' ya'huasoco, na'con natanpirahuë', co nanitërahuë' sha'huica'huaso'. Co Yosë nohuantërinhuë'.

⁵ Noya noya nininso' anitotêrinco ni'ton, nocantochináchin cancantopirahuê', tanan-pitêrahuê. Co caora nohuanto, chiniquên nanantêrahuê'. Co caora nanitêrahuê' noya nica'huaso', tênahuê.

⁶ "Na'con na'con nitotêrahuê." itêranquêma' naporini, no'têquên nonchitênquêmahuê', co nonpinchitênquêmahuê'. Nipirihuê', co ina pochin nontêranquêmahuê'. Nani no-huitêramaco. A'chintohuatênquêmara, natanamaco. Naporahuê'sopita ni'nama'. Inaíchin yonquiátoma', noya ni'co topirahuê'. Napoaton co aquê'tê' sha'huitaranquêmahuê'.

⁷ Yosê na'con na'con anitotêrinco. Ina quêran ama a'napita nocana'huaso marêhuê' ina nohuanton, ma'sha onporahuê. Nahuan acoposha ohuaincoco pochin natanahuê. Co oshahuanaporahuê', Satanasê na'con aparisitêrinco.

⁸ Ina marê' chiniquên Siniro nontêrahuê. "Catahuaco ama parisichisohuê'," itêrahuê. Cararo' ina pochin nontopirahuê'.

⁹ Siniro sha'huitêrinco: "Ca nohuanton, ipora huanta' parisitapirahuê', nosoroatênquên, na'con catahuanquên. Carinquên achinicancanaranquên noya ahuantamaso marê'. Co quêmaora nanitohuatanhue', na'con na'con catahuanquên. Ma'sona têranta' onpohuatan, co onporonta' pataranquênhuê'," itêrinco. Napoaton co huachi sêtêrahuê'. "Co caora nanitohuatêrahuê', Quisocristo na'con na'con catahuarinco," ta'to, noya cancantêrahuê'.

¹⁰ Napoaton co chiniquên cancantopirahuê', co pa'yanahuê'. Pinopachinacora, co no'huitêrahuê'. Ma'sha pahuantopirincóhuê', co ina yonquirahuê'. Quisocristo imarahuê'so marê' aparisitohuachinacora, ahuantêrahuê. Sacai' nipirihuê', noya cancantêrahuê. "Co caora nanitohuatêrahuê', na'con na'con catahuarinco," ta'to, chini chiniquên cantêrahuê'.

Imapisopita yonquirinso'

¹¹ Nisha a'china'piro'sa' pa'yatêrama' ni'ton, hua'yantêrinso pochin nontêranquêma'. "Paono noya a'chintêrincoi," itêrama' naporini, co ina pochin canta' nonaca'huaso' ya'huê'itonhuê'. "Quiyaso' noya noyacoí," itopirirênquêmahuê', co ca quêran noya noyahuê' inahuaso'. Co caora nanitaporahuê', Quisocristo catahuarinco ni'ton, noya ninahuê'.

¹² Iráca isoro'paquê nipon, a'naya a'naya huayonaton, acorin nanamên a'chinacaiso marê'. Inapitaso' na'con catahuarin. Ina nohuanton, cania'piro'sa' a'naroáchin anyatopi. Nani ma'sha nanitapapi. Inapopi quêran acorinsopita nohuitêrêhua'. Canta' acorinco ni'ton, inapochachin catahuarinco. Canpitataquê ya'huapo, cania'piro'sa' a'naroáchin anyatêrahuê. Aparisitopirincóhuê', ahuantato, a'chintêranquêma'. "Ma noyacha Yosêri catahuarin paya," ta'toma', imarama'.

¹³ A'naquênso nipirihuê' sha'huitêrinênquêma'. "A'napita imapisopita noya noya ni'nin," itopirirênquêmahuê', ya'ipinquêma' napopináchin ni'nanquêma'. A'na parti a'chinpato, cosharo', coriqui, inapita ma'patêrahuê capato, nanpica'huaso marê'. Canpitáchin co ma'pachinanquêmahuê'. ¿Ina marê' no'huiramaco ti? No'huihuatamaco, jnaniantoco'!

¹⁴ Nani catoro' ni'conanquêma'. Iporaso' naquêranchin nicaponquêma' yapa'sarahuê. Cantonpatênquêma', co manta' ma'paaranquêmahuê'. Co ma'shanêma' nohuantêrahuê'. Canpita noya noya imacamaso' nohuantêrahuê. Hui'nanhuêpita pochin ni'nanquêma'. Hui'nanpoa' co nocomaripohuê'. Canpoari catahuacaso' ya'huêrin.

¹⁵ Napoaton co manta' ma'paranquêmahuê'. Noya cancantato, sacatarahuê cosharo' pa'ana'huaso marê'. Ina quêran parisitaporahuê', a'chintaranquêma' noya imacamaso marê'. Carimaso' na'con na'con nosoropiranquêmahuê', canpitaso' co onpopinchin nosoro-ramacóhuê' topirahuê'.

¹⁶ A'naquêonta' nonpinapirincoco. "Paono co ma'sha ma'papingquêmahuê', nonpin-tatênquêma', canarin," itêrinênquêma'. Co napopirahuê', napotêrinênquêma'.

¹⁷ I'hua mini a'naquên a'papirahuê', co manta' ina quêran canarahuê'.

¹⁸ "Inta, quêmari ni'coniquê' iyaro'sa'," itahuato, Tito a'parahuê. Inarê' a'na iyayanta' a'parahuê. Cantonpachinquêma', co Tito nonpintêrinquêmahuê'. Canta' ina pochachin cancantêrahuê. Co pi'pisha têranta' canaraihuê'.

¹⁹ Co noya nicamacoisó marê' ninshitarainquêmahuê'. A'naquêma' nimara ina pochin yonquipiramahuê', co quiyaso naporaihuê'. Nosororainquêma' iyaro'sa'. Noya noya imacamaso marê' ninshitarainquêma'. Quisocristo imarai ni'ton, Yosêíchin yonquirai. Ina ni'sárincoi ni'ton, no'têquên ninshitarainquêma'.

²⁰ Canconpato, co noya ni'saranquêmahuê' nimara. Canpitanta' co noya ni'saramacóhuê' nimara. Napoaton sêtato, yonquiáranquêma'. Ipora huanta' a'naquêma' nimara nino'huiarama', nia'pitarama', iquianan quêran ninontarama', nipinosarama', ninocanarama', nisha nisha yonquiarama' nimara, tênahuê yonquiato.

²¹ Iráca a'naquêma' co noyahuê' yonquirama'. Monshihuanama', sanapirachin yon-quirama'. Ipora huanta' a'naquêma' inapoarama' nimara. Co ina naniantohuatamahuê',

canconpato, pa'pi sètarahuè. Carinquèma' a'chintèranquèmaso' ni'ton, Yosè atapanarinco. Co oshanèma' a'pohuatamahuè', chiniquèn asètaramaco.

13

Piquèran pènèntèrinso'

¹ Nani catoro' ni'conanquèma'. Iporaso' naquèranchin nicaponquèma' pa'sarahuè. Yosè quiricanèn quèran sha'huitèrinpoa'. "Ama topinan quèran ana'intocosohuè'. Natantacaso' ya'huèrin. Cato' piyapihuè nipon, cara piyapihuè nipon, inachachin sha'huitohuachinpoa', naporo huarè' ana'intacaso' ya'huèrin," topi. Napoaton pa'pato, ina pochin natantarahuè no'tèquèn nitota'huaso marè'.

² I'hua ni'conpatènquèmara, pènènanquèma'. "Co oshanèma' naniantohuatamahuè', a'na huè'pato, no'tèquèn ana'intaranquèma huachi," itèranquèma'. Iporaso' co inatohua' ya'huèpirahuè', inachachin pènèntaranquèma'. Co i'hua oshahuaninsoachin yonquirahuè'. Ya'ipinquèma' pènènanquèma'.

³ "Chiniquèn nanantèranso' a'notocoi nitochii," itopiramacohuè'. Pa'pato, no'tèquèn ana'intohuatènquèma', nitotarama'. "Quisocristori a'parin ni'ton, chiniquèn nanantèrin," tosarama'. Quisocristo co topinan quèran nontèrinpoahuè'. Chiniquèn nanantaton, ya'ipi nanitaparin.

⁴ Isoro'paquè nipon, co aquètè' chinirinhue'. Corosèquè patanantopi. Chiminaponahuè', Tata Yosèri chiniquèn nanantaton, ananpitaantarín. Quiyanta' Quisocristo pochin cancantatoí, co quiyaora chiniraihuè'. Ina acorincoi ni'ton, Yosè achinicancanincoi no'tèquèn pènèna'huainquèmaso marè'.

⁵ Canpitaso nipirinhue' nitantiaco'. Canpitaora yonquinèma quèran yonquico'. A'naquèma' co cancanèma quèran huarè' imashatèraramahuè' nimara. Ya'ipi cancanèma quèran imapatama', Quisocristo ya'coancantèrinquèma'. ¿Co ina nitotèramahuè' tí? A'naquèmaso nipirinhue' co tèhuèenchachin imamaranquèmahue'.

⁶ Tèhuèenchachin imapatama', co topinan quèran a'chintèrainquèmahue', tènahuè. Ina quèran canpitanta' inachachin yonquiarama'. "Tèhuèenchachin Quisocristori acorin pènèninpoaso marè'," tosarama'.

⁷ Canpita marè' Yosè nontarai. "Catahuaquè' noyasáchin niina," itèrai. Co a'napita noya nicainacoiso marè' naporaihuè'. Canpita noya noya imacamaso marè' naporai. A'napita co noyahuè' yonquiarapipirinacoihuè', co ina yonquiraihuè'.

⁸ No'tèn nanan natècamaso marè' catahuarainquèma'. Co nohuantèrai' nisha a'chinta'huainquèmaso'.

⁹ Co chiniquèn nanantona'pi pochin nipiraihuè', co ina marè' sètèrai'huè'. Noya imapatama', noya cancantarai. Ipora huanta' Yosè nontarai. "Catahuaquè', Siniro, noya noya cancanchina," itèrai.

¹⁰ Napoaton co inaquè ya'huaporahuè', ninshitaranquèma' pènèna'huainquèmaso marè'. Ya'ipi co noyahuè' yonquiramasopita naniantohuatama', canconpato, co ana'inta'huainquèmaso' ya'huaponhuè'. Siniro chachin chiniquèn nanan quètèrinco catahua'huainquèmaso marè'. Co anishacancanta'huainquèmaso marè' napotaranquèmahue'.

¹¹ Nani iyaro'sa' ninshitèranquèma'. Noya cancantoco', tènahuè. Ya'ipi cancanèma quèran Yosè imaco'. Pènènanquèmaso' noya natètoma', niachinicancanco'. Napopináchin yonquico'. Noya nini'toma', ya'huèco'. Inapohuatama', Yosè catahuarainquèma'. Inasáchin nosoroatonpoa', catahuarinpoa' sano cancantacaso marè'.

¹² Noya ninosoroatoma', imaramasopita capini nisè'quèco'.

¹³ Ya'ipi imapisopita isèquè ya'huè'piso', saludos a'patarinènuèma'.

¹⁴ Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo catahuarainquèma'. Tata Yosè nosoro'inquèma'. Ispirito Santo chachin nani tahuèri noya ayonquinquèma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Carasiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Carasiaquë imapisopita quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahué. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co piyapi'sa' inahuara nohuanton a'parinacohué' a'china'huaso marë'. Co inapita acorinacohué'. Tata Yosë chachin acorinco. Ina nohuanton, Quisocristo nanpiantarín huachi. Nani nanpiantohuachina, ina chachin nanan quëtërinco a'china'huaso marë'.

² Ya'ipicoi isëquë imaraisopitaro'coi chachin nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Carasia parti ya'huëramasopita imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

⁴ Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin. Inaora nohuanton, ya'huëretërinpoa'. Notohuaro' piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. Ama inapita pochin canticantacaso marëhuë' chiminatón, anoyacancantërinpoa'. Tata Yosë nohuanton, nicha'ërinpoa'.

⁵ "¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!" itahua'. Ama onporonta' ina naniantahuasohué'. Amen.

Quisocristoíchín imacaso' ya'huërinso'

⁶ Yosë ayonquirinquëma' imacamaso marë'. Quisocristo inaora nohuanton nosoroatënnquëma', catahuarinquëma' ni'ton, imarama'. Imapiramahuë', a'naroáchin ina naniantatoma', nisha nanan yaimarama'. Ina yonquiato, pa'yanahuë'.

⁷ Co a'na nanan, iyaro'sa', ya'huërinhuë' cha'ëcaso marë'. Quisocristoíchín anoyacancantërinpoa'. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Inasáchin yonquipiramahuë', a'napita huëcatona', nisha nanan a'chintarinënnquëma'. Napoaton nisha nisha yonquiarama'. Yanonpintërinënnquëma'. "Co Quisocristoráchin yonquicaso' ya'huërinhuë'," itërinënnquëma'.

⁸ Quiyanta' nisha nanan a'chinai naporini, Yosë ana'inchitoncoihuë'. Anquëni tëranta' nisha nanan a'chinin naporini, Yosëri ana'inchitonhuë'. "Quisocristoíchín nicha'ërinpoa'," itëranquëma'.

⁹ Iráca inachachin sha'huitërainquëma'. Iporaso' naquëranchin sha'huitantaranquëma'. "Quisocristoíchín anoyacancantërinpoa'," ta'toma', imarama'. Inso tëranta' nisha nanan a'chintohuachinquëma', Yosëri chiniquën ana'inchin, ténahuë'.

¹⁰ Co piyapi'sa' noya nicainacoso marë' a'chinahuë'. Yosë noya nicainacoso marë' a'chinahuë'. Piyapi'sa' pa'yatinacoso marë' na'con na'con yonquirahuë naporini, co Quisocristo natëitohué'.

Paono ya'nan imarinso'

¹¹ No'tëquën iyaro'sa' sha'huitaranquëma'. Iráca quëran huarë' co piyapi yonquirinso' a'chintëranquëmahué'.

¹² Quisocristo chachin nanamën anitotërinco. Co a'na piyapi sha'huitërincohuë'. Co insonta' ina nanamën a'chintërincohuë'. Inaora chachin anitotërinco.

¹³ Iráca naporahuëso' nani natantërama'. Co'huara Quisocristo imashatërapohué', co'tio nanan imarahué. Ina imato, Quisocristo imapisopita no'huirahuë. Chiniquën aparisitërahué. Ata'huanta'huaso' yonquipirahuë'.

¹⁴ Cotioro'sa' napopiso' chiniquën imato, inasáchin yonquirahuë. Carë' napopináchin pi'ipitopiso' noya natëpirinahuë', caso' na'con na'con natërahué. Nani ma'sha shimashonëhuëpita a'chinpiso' yanatëpirahuë'.

¹⁵⁻¹⁶ Yosë nosoroatonco, nohuantërinco hui'nin imaca'huaso marë'. Co'huara nashatërapohué', yonquirinco nanamën a'china'huaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinco ni'ton, hui'nin anohuitërinco nisha piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina marë' acohuachincora, co piyapi'sa' paaparahuë' a'chintinacoso marë'.

¹⁷ Ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpirinahuë', co inatohua' pa'nahuë' nonta'huaso marë'. Inapita'ton acopirinhuë', Yosë nani sha'huitërinco ni'ton, co inapita tëranta' natanconahuë'. Co hua'qui quëranhuë' Arapia parti paato, Quisocristo nanamën yonquiarahuë. Ina quëran Tamascoquë paantarahuë.

¹⁸ Cara pi'ipi quëran Quirosarinquë pa'nahuë Pitro nohuita'huaso marë'. Cato simana pochin pëinënnquë yacaparahuë.

¹⁹ Naporó' Santiaconta' nohuitërahué. Quisocristo iin inaso'. Inapitasáchin nontërahué. A'napita ca'tano'saso' co ni'nahuë'.

²⁰ Yosé ni'sárinco, no'téquên ninshitaranquëma'. Co nonpintaranquëmahuë'.

²¹ Ina quëran Siria parti pa'nahuë a'chinapo. Sirisia partintá' pa'nahuë.

²² Cotia parti ya'huëpisopitaso nipirinhüë' co nohuichatërarinacohüë'. Inatohua' na'a Quisocristo imapisopita ya'huëpirinahuë', co nohuitërinacohüë'.

²³ Topinan natantërinaco. "Íraca Paono aparisitërinpoa'. Yatëpapirinpohuë', iporaso' inanta' imarin. Quisocristo nanamën a'chinarin huachi," topi, natantopi.

²⁴ Ina natantahuatona', "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, Paononta' imarin paya!" topi.

2

Quisoso ca'tano'sanënpitarë' ninontopiso'

¹ Shonca catapini pi'ipi quëran naquëranchin Quirosarinquë paantarahuë. Pirnapi ca'taninco. Titonta' quëparai.

² Yosé ayonquirinco paca'huaso' ni'ton, pa'nahuë imapisopita nonta'huaso marë'. Ansiano'sarachin niyontonpachinara, sha'huitërahuë. "Caso' nisha piyapi'sa' a'chintohuato, Quisocristoichin imacaiso' ya'huërin, tënahüë. Íraca pënëntërinso' imacaiso' co a'chintërahuë'," itërahuë. "Co no'téquên a'chinarinhuë'," itërinaco naporini, topinan quëran a'chinchitënquëmahuë', tënahüë yonquiato. Ansiano'saso nipirinhüë' "Noya a'chinan," itërinaco.

³ Titonta' nisha piyapi nipirinhüë', inatohua' quëparahuë. Co marca ya'huëtopirinhüë', ansiano'sari noya ni'pi. "Marca niacotëquë'," co itopihuë'.

⁴ A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co Quisocristoráchin imapihuë'. Íraca pënëntërinsonata' imapi. Yasha'huirapitonacoí, niyontonpiso pëiquë ya'conpi Quisocristo imatoi naporaisopita nicacaiso marë'. "Íraca pënëntërinsonata' natëcaso' ya'huërin," ta'tona', yaanishacancantërinacoí nisha nisha natëca'huaiso marë'.

⁵ Napotopirincoihuë', co pi'pian tëranta' nohuantëraihüë'. "Quisocristoichin anoyacancantërinpoa'," itërai. Canpitanta' no'téquên yonquicamaso' nohuantërai. Napoaton nisha a'chintohuachinacoira, co manta' natëraihüë'.

⁶ Ansiano hua'ano'saso' nipirinhüë', co nisha sha'huitërinacohüë'. Chiniquën nanantopirinhüë', co t'ëhuatërahuë'. Napopináchin Yosé ni'ninpoa'.

⁷⁻⁸ "No'téquên a'chinan," itërinaco. Pitrori a'chintohuachina, Yosé nohuanton, na'a cotioro'sa' Quisocristo imasapi. Carinta' a'chintohuato, Yosé nohuanton, na'a piyapi'sa', nisha nisha niponaraihuë', imasapi inahuanta'. Napoaton ansiano'santa' noya nontërinaco. "Yosëri Pitro acorin cotioro'sa' a'chintacaso marë'. Quëmaso nipirinhüë' acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," itërinaco.

⁹ Santiaco, Pitro, Coansa, inapitaso' chini chiniquën nanantopi ni'ton, sha'huitërinacoí. "Yosé na'con catahuarinquën. Ina acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," ta'tona', së'quërinaco. Pirnapinta' së'quëpi. "Canpitato' nisha piyapi'sa' a'chintoco'. Quiyaso nipirinhüë' cotioro'sa' a'chintarai," itohuachinacoira, "Noyahua'," itërai.

¹⁰ "Ama sa'ahuarosanta' naniantocohüë'. Imapisopita a'chintoco' ma'sha quëtacaso'," itërinacoí. "Co'chi naniantaraihuë' paya. Nosororai quiyarinta'," itërahuë.

Paonori Pitro pënëninso'

¹¹ Ina quëran Pitro Antioquiaquë pa'pachina, Quisocristoichin anoyacancantërinpoaso' nitotaponahuë', tëhuërin. Napoaton niyontonpiquë chachin pënënahüë. Ina sha'huichinquëma' nitotoco'.

¹² Inaquë nisha piyapi'sa' ya'huëpi. A'naquën Quisocristo imapi. Inapitaso' co cotio piyapihuë' ni'ton, ya'ipi cosharo' ca'pi. Cotioro'santa' inaquë ya'huëpisopita Quisoso imapachinara, co huachi cosharo' a'popihuë'. Napopináchin coshatopi. Pitronta' inapitarë' coshataton, co ma'sha a'porinhüë'. Ina quëran a'napita cotioro'sa' Quisocristo quëran canquiipi. Santiaco imarinsopita inahuaso'. "Quiyanta' Quisocristo imarai," taponaraihuë', íraca pënëntopiso' yonquiato'na', ma'sha a'popi. Inapita huë'pachinara, Pitro co huachi nisha piyapi'sarë' coshatërinhuë'. Marca pa'yatopisopita t'ëhuataton, nisha coshatërin.

¹³ Ya'huëhuano'santa' cotioro'sa' nipisopita Pitro nicatona', nisha coshatopi. Pirnapinta' Pitrorë chachin nisha coshatërin. Quisocristo nanamën nitotaponaraihuë', co no'téquên imapihuë'.

¹⁴ Ina ni'sahuato, ya'ipi piyapi ni'tërantapaiquë Pitro chiniquën pënënahüë. "Cotio piyapinquën niponahuë', Quisocristo imaton, íraca pënëntërinso' naniantëran. Nisha piyapi'sarë'quën coshataponahuë', iporaso' naquëranchin ma'sha a'poantaran. Ina pochin nicaton, piyapi'sa' anishayonquiaran. 'Co Quisocristoichin nicha'ërinpoahuë' nimara. Íraca pënëntërinsonata' natëcaso' ya'huërin, ta'tona', nonanarinëinquën. ¿Nisha piyapi'santa' cotioro'sa' pochin yaatarantëran ti?

Quisocristo natêhuatêhua', Yosê nicha'êrinpoaso'

¹⁵ Canpoaso' hua'huatêrêhua quêran huarê' cotioro'sanpoa' ninêhua'. Co nisha piyapinpoahuê'. 'Co oshahuano'sanpoahuê', nitêrêhua'.

¹⁶ Napopirêhuahuê', Moisésê pênêntêrinso' natêhuatêhua', co ina marê' Yosê noya ni'sarinpoahuê'. Quisocristoíchin imapatêhua', noya ni'sarinpoa'. Napoaton canpoanta' Quisocristo natêrêhua' oshanênpoa' inquitinpoaso marê'. Co inso têranta' pênêntêrinso' natêrinso marê' Yosê'pa' pa'sarinhuê'. Quisocristoráchin nicha'êrinpoa'.

¹⁷ 'Quisocristo nicha'êsarínpoa', ta'têhua', imarihuarahué', iráca pênêntêrinso' imaantahuatêhua', ¿Quisocristo napoahuarê' aoshahuaninpoa' ti? Co onporontá' ina pochín yonquicaso' ya'huêrinhuê'.

¹⁸ Iráca pênêntêrinso' nani naniantêrêhua'. Naquêranchin ina yonquiantahuatêhua', co Yosê natêarihuahuê'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huêrin.

¹⁹ Iráca canta' pênêntêrinso' imapirahuê', co nanitêrahuê' no'têquên natêca'huaso'. Co ina imato noya cancantêrahuê'. Oshahuanato, chimipi pochín cancantêrahuê. Napoaton iráca pênêntêrinso' naniantêrahuê Yosêíchin yonquica'huaso marê'.

²⁰ Quisocristo corosêquê chiminin. Ina imato, canta' corosêquê chiminahuêso pochín ninahuê. Iráca yonquirahuêso' naniantêrahuê. Napoaton co huachi oshahuanaca'huaso' ya'huêrinhuê'. Iporaso' Quisocristoíchin yonquirahuê. Co huachi caora nohuanto ma'sha ninahuê'. Quisocristo ya'coancantêrinco ni'ton, catahuarinco noya nica'huaso'. 'Nani tahuêri Yosê hui'nin chachín catahuarinco,' ta'to, noya cancantêrahuê. Inaso' pa'pi nosororinco. Nosoroatonco, ya'huêrênámêhuê chiminin.

²¹ Inaora nohuanton, Yosê nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin chiminacaso marê'. Co ina naniantêrahuê'. Inasáchin imarahué ni'ton, Yosê noya ni'sarinco huachi. Iráca pênêntêrinso' natêrêhuaso marê' noya ni'ninpoa' naporini, topinan quêran Quisocristo chimiintonhuê', itêrahuê.

3

Iráca nanan naniantatêhua', nasha nananáchin imahua'

¹ Co no'têquên iyaro'sa' yonquiramahuê'. ¿Inta' ahua'yantatênquêma', anishacancantêrinquêma'? ténahuê yonquiato. "Quisocristo corosêquê patanantopi. Canpoa marê' chiminin," itêrainquêma'. A'ninquêchin quênánêso pochachín sha'huitohuatênquêmara, natanama'. "Ina pochín chiminatón, oshanênpoa' inquitêrinpoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'.

² Isoíchin yanitotêrahuê. ¿Ma'ta' imarama' ni'ton Ispirito Santo ya'coancantêrinquêma'? Iráca pênêntêrinso' natêhuatama', ¿Ispirito Santo ya'coancantêrinquêma' ti? ¿Co'ta, Quisocristo nanamên natanatoma' natêhuatama', ya'coancantêrinquêma'! "No'têquên nontêrinpoa'," ta'toma', natêrama'. Ina imapatama', Ispirito Santo ya'coancantatênquêma', na'con catahuarinquêma'.

³ ¿Onpoatomata' iporaso' co huachi no'têquên yonquiramahuê'? Naquêranchin iráca pênêntopiso' yanatêantarama'. Ya'nan imapoma', co canpitaora nanitêramahuê' Yosê huêntonênquê ya'conacamaso'. Ispirito Santo aya'coninquêma'. Ipora huanta' co canpitaora nanitaramahuê' noya noya imacamaso'.

⁴ Imaramaso marê' Ispirito Santo na'con catahuapirinquêmahué'. Quisocristo naniantohuatama', topinan quêran catahuarinquêma'. Napoaponahuê', co Quisocristo naniantaramahuê', topirahuê'.

⁵ "Quisocristoíchin anoyacancantêrinco," topatama', Ispirito Santo ya'coancantêrinquêma'. Inapotohuachinquêma', achinicananinquêma'. Catahuarinquêma' ni'ton, nani ma'sha nanitaparama'. Co iráca pênêntêrinso' natêramaso marê' catahuarinquêmahué'.

⁶ Isonta' yonquico': iráca Apraan Yosê natêrin. "No'têquên nontêrinco. Sacai' nininsonta' nanitaparin," topachina, Yosêri noya ni'nin.

⁷ Iporaso' canpoanta': "Yosê no'têquên nontêrinpoa' ni'ton, imasarahué," topatêhua', Apraan pochín cancantarihua'. Ina pochín cancantohuatêhua', Yosê noya ni'sarinpoa'. Inanta' iyaro'sa' nitotoco'.

⁸ Co cotioro'saráchin Yosêri nohuantêrinhuê'. Nisha piyapi'santa' imapachina', noya ni'sarin. Noya nicaton, co oshanêna marê' ana'intarinhuê'. Iráca iso noya nanan ninoton, Apraan itapon: "Nisha nisha piyapi'santa' quêma pochín cancantohuachina', na'con catahuarahué," itêrin Yosêri. Quiricanên quêran naporin.

⁹ Apraan Yosêri sha'huitêrinso' topinan natêcharinso marê' Yosêri na'con catahuarin. Inapochachín canpoanta' Quisocristo nanamên topinan natêcharêhuaso marê' catahuarinpoa'.

¹⁰ Moisésë iráca pënëntërinso' yaimapatama', ana'intinquëmaso' ya'huërin. Co ya'ipi natëramahuë' ni'ton, Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Iráca quiricanën quëran naporin: "Co ya'ipimiáchin natëhuatamacohuë', chiniquëän ana'intaranquëma'. Parisitopiquë a'paranquëma'," ténin.

¹¹ "Pënëntërinso' natëto cha'ësarahuë'," co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ina pochin cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quiricanën quëran no'tëquëän sha'huitërinpoa': "Cancanënpoa quëran huarë' natëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa ni'ton, noya nanpimiatarihua'," ténin quiricanënquë.

¹² Cato' nanan ya'huërin. Co cato chachin imacaso' ya'huërinhuë'. Iráca pënëntërinso' natëhuachina', inasáchin natëcaso' ya'huërin. Moisésë sha'huitërinpoa': "No'tëquëän natëcaso' ya'huërin. No'tëquëän natëhuatëhua', noya nanpimiatarihua'," ténin. Ina nanan imapatama', co Quisocristo nanamën imaramahuë'.

¹³ Co nanitërehuahuë' no'tëquëän natëcaso' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo nipirinhue' nicha'ërinpoa'. Canpoa' ya'huërenamënpoa' chimin. Ina, Yosëri ana'intërin. Quiricanën quëran naporin: "Piyapi pa'pi co noyahuë' nipachina, naraquë achinpirahuatë', chiniquëän ana'intëre'. Nani Yosëri a'porin," ténin quiricanënquë. Canpoaso' ana'intinpoaso' ya'huëpirinhue', naraquë chachin Quisocristo apatanantohuachinara, oshanënpoa marë' parisitërin. Inaquë parisitaton, nicha'ërinpoa'.

¹⁴ "Yosë no'tëquëän nontërinco'," ténin Apraan. Ina téninso marë' Yosëri noya ni'nin. Nisha piyapiro'sarinta' imacaiso marë' Quisocristo chimin. Ina natëhuachinara, Yosëri noya ni'nin. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantarinpoa'. Iráca Yosë sha'huirinsó pochachin ya'coancantarinpoa'.

Yosë sha'huirinsó'

¹⁵ Ni'cochi iyaro'sa'. Iso pochin sha'huichinquëma' yonquicamaso marë'. Ma'sha mapatëra, quírca quëtërinënpoa'. Quëtöhuachinënpoa, hua'ani nininën acorahuaton, hui'sharin. Ina quëran co insonta' nanitërinhuë' canpiacaso'. Co aquëtë' ninshitacaso' ya'huërinhuë'. Naporahuaton, co tapicaso' ya'huërinhuë'. Ya'nán ninshitërinso'rachin ya'huëmiatarin.

¹⁶ Inapochachin iráca Yosëri nontaton, Apraan sha'huitërin: "Caora nohuanto, nóya catahuaranquëän. Quëma shiparionta' catahuarahué ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantacaso marë'," itërin. A'naíchin shiin yonquiaton, naporin. Quisocristo ninoton, napotërin.

¹⁷ Iráca Apraanë' anoyataton, itapon: "A'na tahuëri quëma shiparin ya'huëhuachin, ya'ipi piyapi'sa' anoyacantarin. Caora nohuanto, nicha'ësarahuë'. No'tëquëän nontaranquëän. Co onporonta' naniantarahué'," itërin Yosëri. Ina quëran catapini pasa cara shonca pi'ipi na'huëhuachina, cotioro'sa' pënënin nani ma'sha natëcaiso marë'. Pënënpirinhue', Apraanë' iráca anoyatërinso' co naniantërinhuë'. Yosëri nani sha'huitohuachina, co onporonta' nonpininhue'.

¹⁸ Iráca Yosëri sha'huitërin. "Caora nohuanto, piyapi'sa' nicha'ësarahuë'," itërin. Iráca pënëntërinso' natëtë' cha'ëcaso' ya'huërin naporini, co inaora nohuanton Yosë nicha'ëitonpoahuë'.

¹⁹ ¿Ma'marëta' nipachin pënëntërinso' nanan ya'huërin? Co topinan quëran cotioro'sa' pënëninhuë'. Oshahuanëhuaso' anitotinpoaso marë' pënënin. Quisocristo nasitaquë huarë' pënëntërinsoachin ya'huërin imacaiso'. Quisocristo nasitohuachina, iráca Apraan sha'huitërinso chachin o'marin. Yosë pënëntöhuachina, anquëniro'sa' a'paimarin Moisésë sha'huitacaso marë'. Ina quëran Moisésëri piyapi'sa' sha'huërin.

²⁰ Nipirinhue', Apraan nontohuachina, co anquëni a'paimarinhuë'. Co piyapi tërantá a'parinhue' sha'huitacaso marë'. Inaora chachin no'tëquëän sha'huërin.

Maistro pochin nininsó'

²¹ Ina pochin ni'quëhuarë' Moisésë pënëntërin ni'ton, ¿Yosëri Apraan sha'huitërinso' tapirin ti? Co naporinhue'. Pënëntërinso' noya noya nicaton, anoyacancantërinpoa' naporini, ina natërehuaso marë' Yosë noya ni'itonpoahuë'.

²² Nipirinhue', co insonta' nanitërinhuë' no'tëquëän natëcaso'. Ya'ipinpoa' oshahuanëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso' ya'huërin, ténin Yosë quiricanën quëran. Napoaton Quisocristoráchin nanitaparín anoyacancantinpoaso'. Inasáchin imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

²³ Co'huara Quisocristo imacaso' tahuëri naniyatërasohué' Moisésë pënëntërinso' hua'anëntatë pochin nitërinpoa' ama aquëtë' oshahuanacaso marëhuë'. Oncorapirinpoaso pochin nitërinpoa'. Quisocristo nasitaquë huarë' pënëntërinsoachin ya'huërin ama Yosë naniantacaso marëhuë'.

²⁴ Ni'cochi. Hua'huaro'sa' co yonquipihuë' ni'ton, na'con pënëncaso' ya'huërin. Inapochachin iráca Moisésë na'con pënëninpoa'. Maistro pochin pënëninpoa' oshahuanëhuaso'

ayonquipoaso marè'. Co pënëntërinso' natëcaso' nanitërehuahuè' ni'ton, Quisocristo huachi yonquiarèhua'. Ina imapatèhua', anoyacancantarinpoa'.

²⁵ Iporaso' nani Quisocristo o'marin ni'ton, co huachi maistro pochin nininso' nohuantarihuahuè'.

²⁶ Iporaso' Quisocristo imapatèhua', hui'ninpita pochin Yosè ni'ninpoa'.

²⁷ Ya'ipinpoa' Quisocristo natèhuatèhua', huëntonènquè chachin aya'coninpoa'. Ya'conpatèhuara, "Quisocristoichin imasarahù huachi," ta'tèhua', aporihuanèhua'. Nasha a'morèso pochin ninèhua' ni'ton, Quisocristo pochin yonquiarihua'.

²⁸ Yosèso' co nisha nisha yonquirinpoahuè'. A'naquënpoa' cotio piyapinpoa', a'naquëonta' nisha piyapi'sa'. A'naquëonta' patrono'sa', a'naquënso' piyapinènpita. A'naquën sanapi'sa', a'naquënpoa' quëmapinpoa' nìpirèhuahuè', ya'ipinpoa' Quisocristo imapatèhua', a'na huëntoínchin pochin ninèhua'.

²⁹ Quisocristo imapatèhua', Apraan shinpitanpoa' ninèhua' canpoanta'. Apraan sha'huitërinso pochachin na'con catahuarinpoa'.

4

¹ Ni'cochi. Ma'huan chiminpachina, ya'ipi ma'shanènpita, coriqui, inapita ayananpirin. Hui'nin mashotohuachina, inari ya'huèrètërin. Hua'huataponso nìpirinhuè', co a'naroáchin maninhuè'. Inaora ma'shanènpita nìpirinhuè', piyapinèn pochin nicaton, co a'naroáchin hua'anèntërinhuè'.

² Hui'napitaquè huarè' a'napitari a'pairin. Hua'huasha ni'ton, natëcaso' ya'huèrin. Ina quèran hui'napitohuachina, ya'ipi hua'anèntarin. Pa'pin sha'huirinso tahuèri chachin nanihuachin, hua'anèntarin.

³ Inapochachin canpoanta' co'huara Quisocristo nanamèn nitochatèrarihuahuè', hua'huaro'sa pochin yonquirèhua'. Nani ma'sha natëcaso' yonquiconèhua'. Ma'sha a'pocaso', ma'sha nicacaso', inapita sha'huitërinènpoa'. Inasáchin yonquìpirèhuahuè'.

⁴ Ina quèran tahuèrinèn nanihuachina, Yosèri hui'nin a'paimarin. Sanapi quèran nasitaton, piyapi chachin ninin. Cotio quëmapi ni'ton, iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huèrin.

⁵ Iráca pënëntërinso' natëtoi, piyapinèn pochin nìpiraihuè', Quisocristo nìcha'èinpoaso marè' o'marin. Ina imarèhua' ni'ton, iporaso' hui'ninpita pochin Yosè ni'ninpoa'.

⁶ Hui'nin pochachin nicatonpoa', Ispirito Santo aya'coancantërinpoa'. Ina quèran Yosè nontohuatèhua', Ispirito Santo nohuanton, "Tata" itèrèhua'.

⁷ Napoaton co huachi pënëntërinso' hua'anèntërinpoahuè'. Hui'ninpita pochin Yosè ni'ninpoa' ni'ton, na'con catahuarinpoa'. Inaora nohuanton, ya'ipi sha'huitërinpoaso' acotaripoa'.

Iráca pënëntopiso' co natëcaso' ya'huèrinhuè'

⁸ Iráca co Yosè nohuitëramahuè'. Nisha nisha ma'sha, mamanshi, inapita tè'huatatoma', mosharama', co inapita yonquicasohuè' nìpirinhuè'.

⁹ Iporaso' Yosè nohuitërama'. Inanta' hui'ninpita pochin nicatènquëma', noya nohuitërinquëma'. Nani nìcha'èpirinquëmahuè', ¿ma'marècha naquèranchin iráca pënëntërinso', a'napita piyapi'sa' natëtopiso', inapita natëtoma', tè'huachinachin cancantantarama'? ténahuè. Inapita natëapomarahuè', co ina marè' noyápiachin cancantëramahuè'.

¹⁰ Cotioro'sa pochin sahuato tahuèri chinotërama', yoquia'huarai tahuèri'santa', chinotantarama'. Nani pi'ipi nisha nisha niyontonpiso tahuèri'sa' na'huèrama'. "Ina marè' Yosè noya ni'ninpoa'," topiramahuè', co ina marè' noya ni'ninquëmahuè'.

¹¹ No'tëquèn iyaro'sa' a'chintopiranquëmahuè', naniantërama' nimara, ténahuè. "Topinan quèran a'chintèrahue nimara," ta'to sètèrahue.

¹² Canta' iráca ya'ipi pënëntërinso' natëpirahuè', Quisocristo imaca'huaso marè' co huachi ina yonquirahuè'. Ca pochin cancantatoma', canpitanta', iyaro'sa', "Co iráca pënëntërinso' nìcha'èsaripoahuè'" ta'toma', Quisocristoíchin imaco huachi. Iráca nicapènquëma' pa'patëra, co no'huiramacohuè', noya nontëramaco.

¹³ Ya'nan a'chintapènquëma', caniorahuè. Canioto, hua'qui' yacapatènquëma', a'chintëranquëma'. Ina nitotërama'.

¹⁴ Chiniquèn caniopirahuè', co nocanamacohuè'. Noya natanamaco. "Anquëni pochin Yosè nanamèn a'chintërancoi," itëramaco. Quisocristo noninso pochachin natanamaco.

¹⁵ A'chintohuatènquëmara, pa'yatërama'. Na'con nosororamaco. Nanitërama' naporini, ya'pirama chachin quèchitomacohuè'. ¿Onpoatomata' iporaso nisha yonquirama'?

¹⁶ No'tëquèn pënënanquëma' ni'ton, ¿no'huiramaco tí?

¹⁷ Nisha a'china'piro'saso canpitataquë paatona' noyásha nontopirinënquëmahuë', co tēhuënchachin yacatahuarinënquëmahuë'. Yaocioarinënquëma' inapita pa'yatamaso marë'. "Ama Paono natēcsohuë", itērinënquëma'.

¹⁸ Noyasha yonquiatona', a'chinpachina', a'china'pi pa'yatacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', co noyahuë' yonquiatona', a'chinpachina', co pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Canpitataquë ya'huasoco, nōya nontēramaco. Iporanta' co ya'huëpirahuë', noya yonquirapico, topirahuë'.

¹⁹ Na'con iyaro'sa' nosororanquëma'. Hui'nahuëpita pochachin ni'nanguëma'. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, chiniquën parisitērin. Inapochachin canta' na'con yonquiatēnquëma', chiniquën parisitarēso pochin cancantērahuë'. Canpitanta' Quisocristo pochachin cancantacamaso' na'con nohuantērahuë'. Quisocristoráchin imapatama', oshaquëran ina pochachin cancantarama'. Ina marë' na'con yonquiaranquëma'.

²⁰ Ma'cha inatohua' aco'incoya, topitērahuë. ¡Inaquë ya'huërahuë naporini, niontērahuë' noya noya niitonhuë'! Aquë ya'huërama' ni'ton, "¿Ma'ta' onpochi anyo-atahuaso' marë' nicaya?" tēnahüë yonquiato.

Acara, Sara inapita pochin nipiso'

²¹ Natanco iyaro'sa' Moisésë pēnētērinso' yanatēramasopita. ¿Co ya'ipi Moisésë ninshitērinso' natanamahuë' ti?

²² Apraan cato' hui'nin ya'huëtērin. A'naso' cosonanēn hua'huin. A'naso nipirinhüë' sa'in chachin hua'huin, tēnin.

²³ Cosonanēnso' a'napita sanapi'sa' pochin hua'huain. Sa'in chachinso nipirinhüë' Yosë nohuanton, hua'huain. Co'huara hua'huayantērahuë', Yosëri itērin: "Ca nohuantonēhuëquë hua'huaran," itērin. Yosëri catahuarin ni'ton, hua'huain.

²⁴⁻²⁵ Iso cato' sanapi'sa' yonquiatoma', nitotoco'. Cato' sanapi'sa' ya'huërin. Inapochachin cato' anoyatērinso ya'huërin. A'naso' iráca pēnētērinso', itopi. A'naso' nipirinhüë', Quisocristo quëran anoyatērinpoaso'. Iráca pēnētērinso' cosona pochin ninin, Acara itopiso'. Iráca cotioro'sa' Arapia parti pa'topi. Ina parti pa'taso', Moisésë pēnētērin. Sina'i motopiquë canconpachinara, pēnētērin nani ma'sha natēcaso'. "Co no'tēquën natēhuatēhuahuë', Yosë ana'ntarinpoa'," ta'tona, tē'huatopi. Ipora huanta' cotioro'saso' Quirosarinquë ya'huatona', pēnētērinso' nanan imasapi. "Ana'ntohuachinpoa'," ta'tona, tē'huarē'na' ya'huapi.

²⁶ Apraan sa'inso nipirinhüë' co ina pochinhüë'. So'ini noya noya ni'nin. Co hua'anēn pochin camairinhüë'. Inapochachin inápaquë nasha Quirosarin ya'huërin. Inatohua' co nisha nisha natēcaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatēhua', Sara hua'huin pochin ninēhua'.

²⁷ Iráca Yosë quiricanēnquë ninshitaton, naporin: "Co hua'huana'pinquēnhüë' niponahuë', nōya cancantēquë'. Co hua'huanton iquitaponahuë', capa cancantēquë'. A'na'ton so'yaton, hua'huain.

Quëmaso nipirinhüë', na'con na'con amiparinpita ya'huëtarinquën. Ina marë' capa cancantēquë'," itērin.

²⁸ Apraan hui'nin chachin Isaco itopiso'. Yosë nohuanton, ya'huëtērin. "No'tēquën Yosë nontērinco," topachina, ina nohuanton, Isaco nasitērin. Canpoanta' Quisocristo imapatēhua', Yosë nohuanton, huēntonēnquë ya'conarihuá'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

²⁹ Apraan hui'ninpitaso' co noyahuë' nini'tona', ya'huëpi. Ispirito Santo nohuanton, Isaco nasitērin. Cosona' hua'huinso nipirinhüë', apiraton Isaco aparisitērin. Inapochachin ipora huanta' iráca pēnētērinso' nanan imapisopita aparisitērinēnpoa'.

³⁰ Cosona' hua'huinso nipirinhüë', co ya'huëmiatērinhuë'. Ina'ton nasitaponahuë', Yosë co nohuantērinhuë' pa'pin ma'shanēnpita hua'anēntacaso'. Apraan nontaton, itapon: "Isaco ya'ipi hua'anēntapon. Napoaton cosonaso', hua'huinē chachin a'paquë' pa'ina," tēnin.

³¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo nanamēn imapatēhua', co pēnētērinso' nanan imacasos ya'huërinhuë'. Yosëso' co patron pochin piyapitērinpoahuë'. Huēntonēnquë chachin aya'coninpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'.

5

Quisocristo ocoirinpoaso'

¹ Quisocristo nicha'ërinpoa' inasáchin yonquiatēhua' noya cancantacaso marë'. Ina imapatēhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Napoaton ama naquëranchin iráca pēnētērinso' imahuasohuë'. Quisocristoráchin yonquia'ahuá'.

² Ca Paonoco no'tēquën sha'huitēranquëma'. Marca niacotohuatama', co Quisocristoíchin yonquiamahuë'. Ina quëran co anoyacancantarinquëmahuë'.

³ Naquëranchin sha'huitantaranquëma'. Marca niacotohuatama', ya'ipi cotio pënëntërinso' natëcaso' ya'huërin.

⁴ "No'tëquën natëhuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," topatama', co Quisocristo imaramahuë'. Yosë inaora nohuanton, nosoropirinquëmahué', Quisocristo naniantohuatama', co huachi catahuarinquëmahué'.

⁵ Nipirinhué', ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa', tënëhua'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', tëhuënachchin noyápiachin cancan quëtarinpoa'. Ina ninarëhua'.

⁶ Quisocristo imapatëhua', co marca yonquiarihuahuë'. A'naquënso' nani niacotopi. A'naquënso' nipirinhué' co niacotopihuë'. Co ina yonquicaso' ya'huërinhuë'. Cancanënpoa quëran huarë' imacaso' ya'huërin. "Quisocristo catahuarinpoa'. Co nonpintarinpoahuë'," ta'tëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran natëahua'. Ina natëhuatëhua', catahuarinpoa' nóya ninosorocaso'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁷ Canpitaso noya imasapiramahuë', ¿inta nonpintatënguëma', nisha ayonquirinquëma'? ténahuë'.

⁸ Co ina pochin Yosë a'chintërinpoahuë'. Huëntonënguë aya'coninpoa' ni'ton, cancanënpoaquë nontarinpoa'. No'tëquën yonquicaso' nohuantërin.

⁹ Ni'co' iyaro'sa'. Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acotohuachinara, ya'ipi së'cotërin. Inapochachin pi'pian tëranta' nonpin nanan yonquihuatama', co hua'quiya quëranhuë' ya'ipinquëma' nitapicancanarama'.

¹⁰ Caso nipirinhué' natëranquëma'. No'tëquën yonquiarama', ténahuë'. Siniroo catahuarinquëma' ama nisha nisha yonquicamaso marëhuë'. Nipirinhué', inso tëranta' nisha a'chintohuachinquëma', Yosëri ana'ntarin. Chiniquënanantopirionta', nonpintohuachinquëma', Yosëri ana'ntarin.

¹¹ A'naquën nonpinapirinaco. –Paononta' quiya pochin a'chinin. "Marca niacotoco'. Co iráca pënëntërinso' natëhuatamahuë', co Yosë noya ni'sarinquëmahué'," ténin Paononta', toconpi. Co napopirahuë', nonpinapirinaco. Ina pochin a'chinahuë' naporini, co cotioro'sa' no'huitonacohué'. "Quisocristo corosëquë chiminin. Inasáchin imapatëhua', anoyacancantarinpoa'," itërahüeso marë' ipora huanta' aparisitarinaco.

¹² Marca niacotacaso' na'con na'con yonquipi ni'quëhuarë', ya'ipi niyashitëtochinapi naporini, noya noya niitonahuë'.

¹³ Ina pochin, iyaro'sa', nontaranquëma'. Canpitaso' Quisocristo nohuantërinquëma'. Nicha'ërinquëma' ama huachi tē'huarë'quëma' ya'huëcamaso marëhuë'. Co huachi ya'ipi iráca pënëntërinso' imacaso' ya'huëpirinhüë', co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacamaso'. Quisocristo imapatama', co noyahuë' yonquiramaso' naniantacaso' ya'huërin. Ninosoroatoma', nicatahuaco' noya cancantacamaso marë'. A'napita na'con na'con yonquico'.

¹⁴ Iráca Yosë pënëntohuachina, ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," ténin.

¹⁵ Nino'huihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Tanan ni'niro'sa' niquëtëpiso pochin cancantarama'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ina pochin nipatama', ni'cona ya'ipinquëma' nitapicancantama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

¹⁶ Ispirito Santo natëco' catahuainquëma', ténahuë'. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' yonquiramaso' naniantarama'. Inapita naniantatoma', nóya nisarama'.

¹⁷ Ispirito Santo noyasáchin ayonquiinpoaso' nohuantopirinhüë', ipora huanta' co noyahuë' yonquirëhua'. Ispirito Santoso' nipirinhüë' pënëninpoa' ama ina pochin cancantacaso marëhuë'. Co noyahuë' yonquihuatëhua', co nanitëre'huahuë' Ispirito Santo natëcaso'. Cato' cancan pochin ya'huëtërinpoa'. Itohuara capini nipatëtatë pochin nipi. Noya cancantacaso' nohuantopirëhuahuë', canpoara co nanitëre'huahuë' noya nicacaso'.

¹⁸ Cancanënpoaquë Ispirito Santo nontërinpoa' ma'sona noya nicacaso'. Ina natëhuatëhua', co huachi iráca pënëntërinso' camairinpoahuë'. Ispirito Santo nohuantërinso' chachin yonquiarihua'.

¹⁹ Piyapi'sa' inahuara co nanitopihuë' Yosëíchin yonquicaiso'. Co noyahuë' yonquipisopita nitotëre'hua'. Co noyahuë' yonquihuachinara, co noyahuë' nipi. Yamonshihuanpi, taparo' nonpi, sanapi së'huachinachin cancantopi.

²⁰ Co noyahuë' yonquihuachinara, mamanshi moshapi, pënotopi, co nanan anoyatopihuë', co napopianachin yonquipihuë'. A'pitaona', a'naroáchin no'huitopi, nipinopi. A'na huënton a'na huënton co noyahuë' ninicatona' ya'huëpi. Nisha nisha yonquiatona', ya'huëpi.

²¹ Co noyahué' yonquihuachinara, a'napita ma'shanénpita noyapatona', no'huipi. No'pipi, pitaro'saqué ca'miatopi, o'omiatopi, a'naratipita nipi. Iráca pénénanquéma'. Iporanta' pénéantaranquéma'. Inapohuatama', co Yosé hua'anéntérinqué ya'conaramahué'. Ina pochin nipisopita co Yosé'pa' pantarapihué'.

²² Nipirinhué', Ispirito Santo natéhuatéhua', catahuarinpoa' ninosorocaso'. Catahuahuachinpoa', Yosé nohuítatéhua', capa cancantarihua'. "Yosé noya ni'sarincó," ta'téhua', nico cancantarihua' ni'ton, noya ninicatéhua' ya'huarihua'. Piyapi'sa' no'huipirinpoahuénta', co yano'huirihuahué'. Ma'sha onpohuatéhuanta', ahuantarihua'. Nosoroatéhua', nóya nontarihua'. Ispirito Santo catahuahuachinpoa', noya nicarihua'. No'téquén nontarihua'; co pi'pisha téranta' nonpintarihuahué'.

²³ Ispirito Santo natéhuatéhua': "Caso' noya noyaco," co técarihuahué'. Sano piyapi nicarihua'. Co noyahué' nicacaso' yonquipiréhua'hué', ina catahuarinpoa' naniantacaso'. Inapohuatéhua', Yosé noya ni'sarinpoa'. Co pénéinénpoaso' ya'huapohuá'.

²⁴ Quisocristo coroséqué chiminaton, oshanénpoa' inquitérinpoa'. Napoaton canpoanta' ina imapatéhua', co noyahué' yonquiréhuasopita coroséqué patanantaté pochin nitatéhua', naniantacaso' ya'hué'rin. Co huachi nohuantarihuahué' sopai pochin cancantacaso'.

²⁵ Ispirito Santo ya'coancantatonpoa', catahuarinpoa' noya nicacaso' ni'quéhuaré', ma'sona téranta' sha'huítuahuachinpoa', noya natéhua'.

²⁶ Ama noya ninéhuaso maré' a'napita nocaahuansohué'. Ninocanpatéhua', a'naróachin nino'huarihua'. Itohuara capini ninoyapatéhua', nino'huarihua'. Ama ina pochin cancantahuasohué'.

6

Nicatahuacaso' ya'hué'rinso'

¹ Ispirito Santo natétoma' noya cancantohuatama', a'napitanta' catahuaco' ina pochin cancanchina'. Anaso' co noyahué' nipachin, ama no'huicosohué'. Sanoanan quéran pénéntatoma', catahuaco' co noyahué' yonquirinsopita nanianchin. Ni'cona canpitanta' sopai minséchinquéma'.

² Ya'ipinpoa' a'na tahuéri ma'sha onporéhua'. A'na tahuérinta' sopai yanonpintérinpoa' co noyahué' nicacaso maré'. Napoaton nicatahuahua' noya yonquicaso maré'. Panca pé'péto nicatahuarésó pochin catahuahua'. Inapohuatéhua', Quisocristo natéarihua'. "Ninosoroco," itérinpoa'.

³ "Caso' noya piyapico," topatan, quémaora ninonpintaran, co no'téquén yonquiranhué'. Co insonta' Yosé pochachin cancantérinhué'. Co Yosé catahuarinpoahué' naporini, co manta' noya niitérihuahué'.

⁴ Ama a'napita napopiso' nicatoma', nitantiacosohué'. Quémaora naporanso yonquiaton, nitantiaqué'. Noya cancantohuatán, Yosé noya ni'sarinquén. Ina quéran "Yosé noya ni'sarincó," ta'ton, capa cancantaran.

⁵ Anaya a'nayanpoa' Yosé acorinpoa' ma'sona nicacaso'. Canpoara pé'pétonénpoa' quéparésó pochin niahua'. A'na tahuéri sacai' nipirinhué' ahuantatéhua', imamiatahua'.

⁶ A'naquén paatona', nani tahuéri Yosé nanamén a'chinápi. A'chintohuachinquéma', ma'sha quétoco' ama pahuanchinasohué'.

⁷ Ni'cona sopai nonpintochinquéma'. Co Yosé téhuacaso' ya'hué'rinhué'. Co insoari téranta' nanitérinhué' Yosé nonpintacaso'. No'téquén yonquico'. Ma'sha sha'patéra, inachachin nitérin. Co nisha nitérinhué'.

⁸ Inapochachin co noyahué' yonquirápatéhua', co noyahué' nisaréhua'. Ina maré' ana'intinpoaso' ya'hué'rin. Nipirinhué', Ispirito Santo natéhuatéhua', nani tahuéri catahuarinpoa' noya cancantacaso maré'. Ina quéran Yosé'pa' noya nampicontarihua'.

⁹ Ama Yosé naniantatéhua'hué', noya niahua'. Noya nicacaso' ama amiahuasohué'. Chiniquén cancantohuatéhua', Yosé noya ni'sarinpoa'. Ina maré' tahuéri nanihuachin, acanaarinpoa'.

¹⁰ Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'. Nanitohuatéhua', catahuahua'. Quisocristo imaréhuasopita capini na'con na'con nicatahuahua'.

Piquéran huaré' pénéntérinso'

¹¹ Ca Paonoco apira pi'pian téranta' caora imirahué quéran ninshitaranquéma'. Panca ninshiqué ninshitaranquéma'.

¹² A'naquén ipora huanta' marca yaacotarínquéma'. A'napita cotioro'sari noya nica-caiso maré' inapopi. "Quisocristo coroséqué chiminaton, anoyacancantérinpoa'. Inasáchin nicha'érinpoa', topatéhua', cotio hua'ano'sa' aparisitarínénpoa'," topi. Ama inapitari no'huicaíso maréhué' napopi.

¹³ Co inapita tēranta' ya'ipi pēnētērinso' natēpirinahuē', marca yaacotarínquēma'. Ni-acotohuatama', pa'yatapi. "Ni'co'. Nisha piyapi'santa' natētēnēnpoa', marca niacotopi," tosapi.

¹⁴ Caso nipirinhue' piyapi'sa' pa'yata'huaso' co yonquirahuē'. Quisocristo chiminisoáchin yonquirahuē. Corosēquē chiminaton, anoyacancantērinpoa'. Ni'ton, inaro'co chiminahuēso pochin co ma'sha isoro'paquē ya'huērinso' yonquirahuē'. Naporahuaton, isoro'paráchin pa'yatopisopita co huachi noya ni'ninacohuē'.

¹⁵ Marcaso' co onpopinchin yonquicaso' ya'huērinhuē'. Co ina marē' Yosē noya ni'ninpoahuē'. Quisocristo imapatēhua', nasha cancan quētērinpoa'. Ina marē' tēhuēnchinsos' noya ni'ninpoa'.

¹⁶ Nani no'tēquēn a'chintēranquēma'. Ina imapatama', Yosē piyapinēn chachin nisarama'. Yosē nosoroatēnquēma', noya catahuainquēma'. Asanocancainquēma', tēnahuē.

¹⁷ Quisocristo no'tēquēn natērahuē ni'ton, ahuērinaco. Ipora huanta pē'sharinaco ni'ton, cariro'sa' ya'huēarin. Napoaton ama insonta' aquētē huarē' asēchincosohuē' tēnahuē.

¹⁸ Ya'ipinquēma', iyaro'sa', yonquiáranquēma'. Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo catahuainquēma'. Amen. Nani huachi.

Paono

Paonori Ipiisoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Canpitanta' Quisocristo noya imarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ipiisoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Iráca quëran huarë' Tata Yosë yonquirinpoaso'

³ Ma noyacha Tata Yosëso paya. Sinioro Quisocristo pa'pin inaso'. Inápa quëran noya noya yonquirinpoa'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, na'con catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Ina quëran nani tahuëri catahuarinpoa' nohuantërinso chachin nicacaso'. Co inápaquë ya'huëyatërarihuahuë', inatohua' ya'huëarëhuaso pochin Yosë nohuitërehua'. Ina yonquiatëhua', "Yosparinquën Sinioro," itahua'.

⁴ Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', yonquiatonpoa', huayoninpoa' nóya cancantacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë nóya ni'ninpoa'.

⁵ Iráca quëran huarë' nosoroatonpoa', acorinpoa' huëntonënnquë ya'conacaso'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'. Inaora nohuanton, noya yonquirinpoa'.

⁶ Hui'nin na'con nosororin. Ina imapatëhua', canpoanta' na'con nosoroarinpoa'. Ina yonquiatëhua', "Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, inaora nohuanton, nosororinpoa' paya," tosarëhua'.

⁷ Quisocristo corosëquë chiminaton, nicha'ërinpoa'. Huënnainën pa'nin ni'ton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosororinpoa'.

⁸ Nosoroatonpoa', na'con catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Yonquinën chachin anitotërinpoa'.

⁹ Inaora nohuanton, nóya yonquirinpoa'. Co canpoara nitotopirëhuahuë', yonquirinpoaso' anitotërinpoa'. Iráca quëran huarë' yonquirin Quisocristo a'paimacaso'.

¹⁰ Ina tahuërinën nanihuachin, Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Isoro'paquë ya'huërinso'pita, inápaquë ya'huërinso'pita inapita hua'anëntarin. A'na huëntoinchin pochin acoarin. Ina Yosë na'con nohuantërin.

¹¹ Inaora nohuanton, acorinpoa' piyapinënpita nicacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', hui'nin pochin ni'sarinpoa'. Napoaton a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya acoarinpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' ni'ton, huëntonënnquë aya'coninpoa'.

¹² Quiya'ton imarai. "Quisocristo nicha'ësarínpoa'," ta'toi imarai. Noya imapatoi, a'napitanta' niconaco, Yosë yonquiapi inahuanta': "Ma noyacha Tata Yosëso paya," tosapí. Ina ta'caiso marë' acorincoi.

¹³ Canpitanta' Yosë nanamën natanama'. "Quisocristo anoyacancantohuachinquëma', nicha'ësarínquëma'," itërainquëma'. Natanpatamara: "No'tën nanan inaso'," ta'toma', natërama'. Quisocristo imapatama', hui'nin pochin Yosë ni'ninquëma'. Napoaton Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Sichoquë marca acopiso pochin aya'coancantërinquëma' huëntonënnquë aya'coninque' maso' nitotacaso marë'. Iráca sha'huirínso chachin napotërinquëma'.

¹⁴ Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantomiatërinpoa'. Ina'ton quëtërinpoa' ni'ton: "Tëhuënnchachin a'na tahuëri Yosë'pa' quëpantarinpoa'," tënëhua'. Nani Yosë nicha'ërinpoa' ni'ton, o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, ya'huërin'pa' quëpantarinpoa'. Inaquë noya noya ya'huëcontarihua'. Ina yonquiatëhua': "Ma noyacha Tata Yosëso yonquirinpoa' paya," tënëhua'.

Inapita marë' Paonori Yosë nontërinso'

¹⁵ "Quisocristo anoyacancantërinpoa'," ta'toma', inasáchin imarama'. Ina imatoma', ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroarama', natantërahuë. Ina natantato, nóya cancantërahuë.

¹⁶ Na'con canpita marë' Yosë nontërahuë. "Noya imarinënnquën ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,'" itërahuë, Yosë nontato.

¹⁷ Tata Yosëso' noya noya ninin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin. Quisocristo isoro'paquë o'maton, Yosë anohuitërinpoa'. Ina yonquiato, canpita marë' Yosë nontërahuë:

“Catahuaquë' Sinioro no'tëquën yonqui'ina'. Noya noya nohuichinënquën. Noya nohuito-huachinënquën, quëma yonquiranso chachin nitotapi.

¹⁸ Ya'ipi nanamën Sinioro noyá anitotëquë'. Quëma huëntonënquë chachin aya'conancoi noya cancanta'huaiso marë'. Catahuaquë' ina yonquiataona', noya cancanchina'. A'na tahuëri ya'huëranquë chachin noya noya ya'huëcontarai. Ina na'con yonqui'ina'.

¹⁹ Quëmaso' ya'ipi nanitaparan. Natërainquën ni'ton, nani tahuëri catahuarancoi. Chini chiniquën nanantaton, nicha'ërancoi. Catahuaco'i ina yonquiatoi, chiniquën cancanchii.

²⁰ Iráca chiniquën nanantaton, Quisocristo ananpitaantaran. Inápaquë quëpantarahuaton, inchinan quëran ahuënsëran ni'ton, chini chiniquën nanantarin," itërahuë, Yosë nontato.

²¹ Isoro'paquë nisha nisha hua'ano'sa', chirinchiro'sa', copirnoros'sa', inapita chiniquën nanantopi. Inapaquënta' chiniquën nanantopisopita ya'huëpi. Quisocristoso nipirinhuë', inapita quëran chini chiniquën nanantërin. Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina minsëcaso'. Co onporonta' a'napitara ina minsëapihuë'.

²² Yosëri chachin Quisocristo nanan quëtërin ya'ipi ya'huërinso'pita hua'anëntacaso marë'. Naporahuaton, ya'ipi imarëhuasopita catahuainpoaso marë' acorin. Na'acquënpoa' nipirëhuahuë', a'na huënto'inchin pochin ninëhua'. Inaso' motënpoa pochin nicaton, ya'ipiya hua'anëntarinpoa'.

²³ Inaora nonën pochin ni'ninpoa'. Napoaton na'con yonquirinpoa'. Nani ya'coancantërinpoa' noya noya imacaso marë'. Noyá ya'coancantohuachinpoa', ya'ipi cancanënpoa quëran ina yonquiarihua'. Ina marë' nininpoa'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntarin.

2

Inaora nohuanton nicha'ërinpoaso'

¹ Iráca canpitaso' co noyahuë' nicatoma', oshahuanama'. Co Yosë nohuitatomahuë', chimipi pochin cancantëramá'.

² Co'huara Quisocristo imashatërapomahuë', sopai hua'an natëtoma', co noyahuë' ninama'. Inaso' ihuan ya'huërinquë ya'huaton, ya'ipi sopairo'sa' hua'anëntarin. Co quënanpirëhuahuë', isoro'paquë sacatárin minsëinpoaso marë'. Yonquinëmaquë camairinquëma' ni'ton, co Yosë natëramahuë'.

³ Iráca ya'ipinpoa' co Yosë natëréhuahuë'. Co noyahuë' yonquiathëhua', co noyahuë' ninëhua'. Canpoara nohuantëréhuasoráchin ninëhua'. Yano'huitohuatëhuara, no'huitëréhua'. Yano'pihuatëhuara, no'pirëhua'. Yaahuëtohuatëhuara, ahuëtëréhua'. Ina marë' ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huërin.

⁴ Yosëso nipirinhuë' na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'.

⁵ Oshahuanëhua' ni'ton, chimipi pochin ni'pirinpoahuë', oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iporaso huachi Quisocristo imarëhua' ni'ton, nanopiantarinso pochin Yosë ni'ninpoa'. Anoyacancantërinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Nosoroatonpoa', inaora nohuanton, nicha'ërinpoa'.

⁶ Iráca Quisocristo pa'pitopirinahuë', Yosëri ananpitaantaranhuaton, inápaquë quëpantarin. Canpoanta' imarëhua' ni'ton, inarë'quënpoa' nanopiantarëhuaso pochin anoyacancantërinpoa'. Quisocristo ya'coancantërinpoa' ni'ton, ipora chachin inápaquë ya'huarëhuaso pochin Yosë ni'ninpoa'.

⁷ Yosë inaora nohuanton, na'con nosororinpoa'. Quisocristo imapatëhua', noya catahuar-inpoa'. A'na tahuëri a'napitanta' nicatënenpoa', Yosë chinotapi: “Ma noyacha Yosëri nosororin paya,” tosapí.

⁸ Nosoroatonpoa', inaora nohuanton nicha'ërinpoa'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” topatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', nicha'ërinpoa'. Co canpoara nanitëréhuahuë' Yosë imacaso'. Ina catahuar-inpoa' cancanënpoa quëran natëcaso'.

⁹ Co canpoara nanitëréhuahuë' cha'ëcaso'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'. “Caso' noyaco ni'to, Yosë'pa' pa'sarahué,” co ta'caso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Yosë anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantahuatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Quisocristo catahuahuachinpoa', noya nisarëhua'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina marë' nicha'ërinpoa'.

Quisocristo nanan anoyatërinpoaso'

¹¹ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. Iráca co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'. Canpitaso' nisha piyapi'sanquëma' ni'ton, cotioro'sa' nocaninënquëma'. “Quiyaso' Yosë piyap-inënpitacoi. Canpitaso' co marca tëranta' nonëmaquë niacotëramahuë',” itërinënquëma'.

¹² Tëhuëinchachin co'huara imashatërapomahuë', co Quisocristo nohuitëramahuë'. Iráca Yosëri isairro'sa' huayonin piyapinënpita nicacaso' ni'ton, “Nicha'ësanquëma',” itërin. Co inapita pochin ni'ninquëmahué'. Shimashonënapitarë' anoyatërinso' sha'huitopirinhuë', co

nitotëramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Co Yosë'pa' pacamaso' ninaramahuë'. Co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'.

¹³ Co Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nisapiramahuë'. Iporaso' Quisocristo imatoma', nohuitërama huachi. Oshanëma marë' huënnainën pa'nin ni'ton, Yosë anohuitërinquëma'. Ya'caritëramaso pochin ninama'.

¹⁴ Quisocristo chiminin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. Iráca cotioro'sacoi co noyahuë' ni'nainquëma'. Nisha piyapinquëma' ni'ton, inimicoro'sa pochin ni'pirainquëmahuë'. Inaso' chiminaton, paira pochin ya'copirinpao'so' nani chi'huincarín. Iporaso' ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita a'na huëntoínchin ninëhua'.

¹⁵ Quisocristo nasha nanan quëtërinpoa'. Co huachi iráca pënëntërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', nasha huëntonquë aya'coninpoa'. Quisocristo huëntonënnquë ya'conatëhua', co huachi nisha chinotërhëhuahuë'. Nisha nisha piyapinpoa' nirihuarahuë', noya nini'tëhua' ya'huërhëhua'.

¹⁶ Naporahuaton, co huachi Yosë inimicotërhëhuahuë'. Quisocristo corosëquë chiminaton, nanan anoyatërinpoa'. Cato' huënton pochin nipirëhuahuë', Quisocristo imapatëhua', noya ninicatëhua' ya'huërhëhua'. A'na huëntoínchin ninëhua'.

¹⁷ Quisocristo isoro'paquë o'maton, noya nanan sha'huitërinpoa'. "Ya'ipinquëma' nicha'ësaranguëma'," itërinpoa'. Canpitaso' co pi'pisha tëranta' Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nipiramahuë', nanan anoyatërinquëma'. Cotioro'sacointa' ya'carisha pochin ninaiso' nanan anoyatërincoi.

¹⁸ Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitërhëhua' Tata Yosë nontacaso'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ina nontohuatëhuara, noya nataninpoa'.

¹⁹ Napoaton iporaso' iyaro'sa, Yosë nohuitërama'. Co Yosë'pa' pa'shatërapomarahuë', nani huëntonënnquë aya'coninquëma'. Ya'huëhuano'sa pochin nisarama'. Co huachi nisharo'sa pochin ni'ninquëmahuë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita hui'ninpita pochachin nóya ni'ninpoa'.

²⁰ Ya'ipi imarëhuasopita ina naponpoa chachin a'na pëi pochin ninëhua', na'pi quëran nipiso'. Na'pi quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatahuatë', siminto'ton acorë'. Inapochachin canpoanta' Yosë pëinën pochin ninëhua'. Siminto acopiso pochin, ca'tano'sa'ton nanamën a'chintërinënpoa'. Ina quëran pënëntona'piro'santa' no'tëquën a'china'piapi. Na'pi quëran yapëihuatëra, pëi' taconorinquë na'pi noya noya nininso' acorë' tantiacaso marë'. Ina acohuatëra, a'napita na'piro'sa' no'tëquën apanshinë'. Na'pi noya noya nininso pochachin Quisocristosso' achinirinpao'.

²¹ Quisocristo imapatëhua', Yosë acoarinpoa' ina pëinën pochin nicacaso marë'. Catahuahuachinpoa', noya nini'tëhua' ya'huërhëhua'. A'napitanta' a'naya a'naya Quisocristo imapachina', ya'conapi anta'. Nóya pëi' Yosë chinotacaso marë' acorëso pochin nisarëhua'.

²² Canpitanta' Quisocristo imatoma', ya'conama'. A'naya a'nayanpoa' na'pi pochin ninëhua' pëi' nanicaso marë'. Ya'ipi imarëhuasopita Yosë pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', Yosë chachin canpoarë' ya'huërarín huachi.

3

Nanamën a'chinacaso marë' acorinso'

¹ Napoaton isonahuato, canpita marë' Yosë nontarahuë. Nisha piyapi'sanquëma' nipo-marahuë', Quisocristo nanamën a'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco.

² Inaora nohuanton, Yosë chachin acorinco a'chinta'huanguëmaso marë'. Na'con catahuarinco ni'ton, nanamën sha'huiárahue, natantërama'.

³ Iráca quëran huarë' Yosë yonquirín nicha'ëinquëmaso'. Napoaponahuë', co piyapi'sa' anitotërinhuë'. Iporaso nipirinhue' inaora nohuanton, anitotërinco ni'ton, nani pi'pian ninshitëranquëma'.

⁴ Ina nontohuatama', Quisocristo nanamën anitotërinco'so' canpitanta' nitotarama'.

⁵ Iráca co iso nanan nitotopihuë'. Iporaso' Quisocristo acorincoisopita nitotërai. Pënëntona'piro'santa' nitotopi. Ispirito Santo anitotërincoi a'china'huaiso marë'.

⁶ Na'a pi'ipi cotioro'saráchin Yosë chinotopi. "Nicha'ësaranguëma'," itaton, Yosëri na'con catahuarin. Iporaso nipirinhue' nisha piyapi'sanquëmanta' catahuarinquëma'. Noya nanan natanatoma', Quisocristo imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'ësarinquëma'. Napoaton a'na huëntoínchin pochin ninëhua'.

⁷ Yosë nosoroatonco, acorinco ina nanan a'china'huaso marë'. Co acoincosohue' nipirinhue', acorinco. Na'con catahuarinco ni'ton, noya a'chinárahue'.

⁸ Caso' a'napita imapisopita quëran na'con na'con co noyahuë' nipirahuë', anoyacancatërinco. Ina quëran nosoroatonco, acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marë'.

Quisocristo nanamënso' noyápiachin. Ma inacha ni'ton, nosoromiatërinpoa paya, ténahüë yonquiato.

⁹ Iráca Yosëri ya'ipi ma'sha ninin. Naporo chachin yonquirinpoa' anoyacancantinpoaso maré'. Napoaponahué', co ya'ipi piyapi'sa' sha'huitërinhué'. Ipora huaré' anitotërinco ni'ton, sha'huitëranquëma'.

¹⁰ Na'con Yosë yonquirinpoa'. Ina nohuanton, oshaquëran a'naya a'nayanpoa' imarëhua'. Iporaso' na'aquënpoa' imapatëhua', Quisocristo huëntonënquë ya'conëhua'. Inápaquë chiniquën nanantopisopitanta' nicatënënpoa': "Ma noya Yosë yonquirin ni'ton, anoyacancantaton, huëntonënquë chachin aya'conin paya," tosapi.

¹¹ Iráca quëran huaré' Yosë yonquirinpoa' imacaso maré'. Quisocristo o'maton, huëntonënquë aya'coninpoa'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'.

¹² Ina imarëhua ni'ton, natëtëhua', Yosë nontarihua'. "Anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya natanarinpoa'," ta'tëhua', co t'ëhuatarihuahué'. Noya cancantatëhua', ina nontarëhua'.

¹³ A'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco. Parisitapirahué', chiniquën cancantaco'. Canpitanta' Quisocristo imacamaso maré' parisitërahué. Ina maré' noya cancantacaso' ya'huërin.

Quisocristo nosororinpoaso'

¹⁴ "Ma noyacha Yosë yonquirinpoa paya," ta'to, isonahuato, Tata Yosë nontërahué.

¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. A'naquën inápaquë ya'huërapí. A'naquënpoanta' isoro'paquë chachin ya'huëarëhua'.

¹⁶ Napoaton canpita yonquiatënquëma', Yosë nontërahué. "Quëmaso' Sinioro chini chiniquën nanantëran. Noya noyanquën ni'ton, imarinënsopita nosoroaton, catahuaquë' chiniquën cancanchina'. Ispirito Santori achinicancaín noya noya imainënquën.

¹⁷ Ya'ipi cancanëna quëran natëtatona', Quisocristoíchin yonqui'ina'. 'Cancanëhuëquë ya'huërarín, ta'tona', noya noya nohuichinën. Catahuaquë' noya nosoro'inën. Ya'ipi piyapi'santa' nosoro'ina', Nara itëquën acopo' pa'pachina, co inpaninhué'. Inapochachin inapitanta' 'Quisocristo na'con nosororincoi,' ta'tona', a'napitanta' nosoro'ina'. Noya ninosorohuachina', Ispirito Santori catahuararin chiniquën cancantacaiso'.

¹⁸⁻¹⁹ Inapohuachina', Quisocristo nosoromiatërincoiso' nitotapi. Pi'iro'të' pancantërinso', naporopitërinso', inaparinso', acoporinso' inapita co naninahuanhué' yonquirai. Inapochachin Quisocristo nosoromiatërincoisonta' co nitotochináchinhué' nipirinhué', nitotapi. Ina nitotohuachina', ya'ipi quihuítërancoisopita ya'huëtapi. Ya'ipi imapisopita ina yonqui'ina'," itërahué.

²⁰ Tata Yosëso' chini chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin. Hua'yanën chachin nani ya'coancantërinpoa' ni'ton, noya catahuarinpoa'. Nani tahuëri achinicancaninpoa' ni'ton, cancanënpoa quëran huaré' Yosë yonquia'ahua'. Ina nontohuatëhua', "Catahuaco," itohuatëhua', na'con catahuarinpoa'. Na'con nohuantopirëhuahué', na'con na'con inaso' nanitaparin nicasao'. Co nitotërhëhuasohuënta' nanitaparin.

²¹ "Ma noyacha Tata Yosëso paya," itahua'. Quisocristo noya imapatëhua', a'napitanta' nicatënënpoa', Yosë yonquiapi. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohué'. Ipora quëran huaré' inasáchin yonquia'ahua'. Amen.

4

A'na huënton pochin ninëhuaso'

¹ Quisocristo nanamën a'chinahuëso maré' tashinan pëiquë po'mopirinacohué', iporahuanta' pënërananquëma'. Yosë nicha'ëtënquëma', huëntonënquë aya'coninquëma'. Napoaton noyasáchin nico'.

² "Yosëíchin catahuarinpoa' noya nicasao'," ta'toma', ama a'napita nocancosohué'. Sanoanan quëran nontatoma', ama no'huicosohué'. A'napita ma'sha onpotohuachinënquëma', ama ya'huëretocosohué'. Co noyahué' nipirinahué', nosoroatoma' noya nontoco'.

³ Na'con yonquico' iyaparima pochachin ninosorocamaso'. Ispirito Santo catahuarinquëma' napopináchin yonquicamaso maré'. Ina catahuahuachinquëma', co pi'pian tëranta' nino'huaramahué'. Noya nini'toma', ya'huarama'.

⁴ Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' a'na huëntoínchin pochin ninëhua'. A'naíchin Ispirito Santo ya'huërinso' ya'coancantërinpoa'. Imarëhuasopita nicha'ësarínpoa' ya'huërinquë chachin quëpanta'inpoaso maré'. Inasáchin ninarëhua'.

⁵ Quisocristoíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nanamënáchin natërëhua'. "Quisocristo imarahué," ta'tëhua', aporihuanëhua'. Co nisha nisha imacaso maré' aporintërinënpoahué'.

⁶ Tata Yoséichin chinotêrêhua'. Ya'ipi imarêhuasopita hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Inaso' chini chiniquên nanantaton, hua'anêntêrinpoa'. Ya'ipinpoa' catahuarinpoa' ina marê' sacatacaso'. Imapatêhua', ya'coancantomiatêrinpoa'.

⁷ Quisocristo catahuarinpoa' ma'sona têranta' noya nicacaso marê'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa' ma'sona nohuantêrinso' noya nitotacaso marê'.

⁸⁻⁹ Iráca inápaquê nôya ya'huêpirinhuê', isoro'paquê chachin o'marin. Na'con parisitaton, chiminin. Pa'pitopirinahuê', nãpïantaton, inápaquê panantarin. Iráca quiricanênquê nãporin:

“Ya'ipi minsêrahuaton, inápaquê panantarin huachi.

Nãporahuaton, ma'sha topinan nicanarêso pochin piyapinênpita catahuarin nôya nicacaso'.

Nisha nisha nicacaso' catahuarin,” ténin.

¹⁰ Quisocristo chachin isoro'paquê o'marahuaton, inápaquê panantarin. Yosê ya'huêrinquê chachin panantarahuaton, hua'yanên chachin a'patimarinpoa' ya'coancantinpõaso marê'. Ya'ipi parti ya'huaton, ya'ipi hua'anêntarin.

¹¹ Nãporahuaton, nisha nisha acorinpoa' nicatahuacaso marê'. A'naquên Quisocristori chachin a'parin a'chinacaso marê'. A'naquêonta' Ispirito Santo nohuanton, Yosê yonquirinso chachin sha'huirin. A'naquêonta' nisha nisha parti paaton, Yosê nanamên a'china'piarin. A'naquêonta' ina nohuanton, ya'huêpiquê ya'huêhuano'sa' nani tahuêri catahuapi noya imacaiso marê'. A'naquêonta' ya'ipi Yosê nanamên a'chintapi.

¹² Nisha nisha acorinpoa' noya nicatahuacaso marê'. Inaora nonên pochin ni'ninpoa' ni'ton, ya'ipi imarêhuasopita catahuarinpoa' noya ina marê' sacatacaso'.

¹³ Inãpõhuatêhua', ya'ipinpoa' imarêhuasopita napopináchin yonquiarihua'. Yosê hui'nin chachin nôya nohuitarihua'. Ina quêran noya noya cancantarihua'. So'sorêso pochin oshaquêran Quisocristo pochachin cancantacaso' ya'huêrin.

¹⁴ Ina quêran no'têquên yonquiarihua'. Co huachi hua'huaro'sa pochin cancantarihuahuê'. Hua'huaro'saso' co yonquiyatêrãpihuê' ni'ton, nisha nisha natêtopi. Canpoaso nipirinhuê' chinotênpoa pochin no'têquên yonquia'ahua'. Ni'co'. Panca ihuan huê'pachina, poti niquêran niquêran ohuêrêrin. Co no'têquên yanponinhuê'. Inãpõchachin a'naquên nisha nisha nanan natanpachinara, nisha nisha yonquipi. Co Quisocristo nanamênáchin yonquipihuê'. A'naquên nisha nisha a'chinapi. Noyá nitotopi nonpinacaiso'. Nonpin nanan imatona', yanonpintopirinênquêmahuê', ama pi'pian têranta' natêcosohuê'.

¹⁵ Quisocristo nanamênso nipirinhuê' no'tên nanan. Noya ninosoroatêhua', inasáchin nia'chintahua'. Inãpõhuatêhua', oshaquêran Quisocristo pochin cancantarihua'. Inaso' na'con nosoroatonpoa', hua'anêntarinpoa'. Inaora nonên pochachin ni'ninpoa'. Inaso' motênpoa pochin ni'ton, natêcaso' ya'huêrin.

¹⁶ Ina natêhuatêhua', noya nini'têhua', ya'huarihua'. Ya'ipinpoa' nicatahuacaso' ya'huêrin. Nisha nisha nicatahuarihua' noya noya imacaso marê'. Quisocristo chachin catahuahuachinpoa', noya nicatahuarihua'. Ina quêran ninosoroatêhua', ya'ipinpoa' noya noya cancantarihua'.

Nasha cancan quêtêrinpoaso'

¹⁷⁻¹⁸ Quisocristo nanan quêtêrinco ni'ton, pênênaranquêma'. Na'a piyapi'sa' co imatonaraihuê', topinan quêran ya'huêrãpi. Somaraya pochin cancantatona', nisha nisha yonquipi. Co natantochináchinhuê' cancantopi ni'ton, co Yosê nanamên nitotopihuê'. Co Yosê yonquiatonaraihuê', co manta' Yosê nohuítõpihuê'. Ama inãpita pochin nicosohuê'.

¹⁹ Inãpitaso' nitotãponaraihuê', co nohuantõpihuê' noya nicacaiso'. Co noyahuê' nisãponaraihuê', co nitotãpanpihuê'. Monshihuanacaisoáchin yonquipi. Co noyahuê' yonquiatona', a'narãtipita nipi.

²⁰ Co ina pochin Quisocristo a'chintêrinpõahuê'.

²¹ Inaso' no'têquên anitõtêrinpoa'. Nanamên nani natanama'.

²² Iráca pa'pi co noyahuê' ninama'. No'pirama', monshihuanama', nisha nisha yonquirama'. Inãpõhuatãmara, “noya cancantarêhua',” topiramahuê', ninonpintêrama'. Co têhuêenchachin noya cancantêramahuê'. Iráca nãporãmaso' chanatêrinso pochin Yosê ni'ninquêma'. Iporaso' ya'ipi co noyahuê' yonquirãmasopita nãnantoco huachi.

²³ Ina nãnantatoma', nôya cancantoco' noya noya yonquiamaso marê'.

²⁴ Nasha cancan Yosê quêtêrinpoa' ina pochin cancantacaso marê'. Napõaton nasha a'morêso pochin nasha cancantoco'. No'têquên yonquiatoma', noyasáchin nico'.

²⁵ Ya'ipi imarêhuasopita Yosê huêntonênquê chachin ya'conêhua'. Iyanpoa pochin ninêhua'. Napõaton ama ninonpintãhuasohuê'. No'têquênáchin ninontahua'.

²⁶ A'na piyapi no' huihuatama', ni' cona oshahuantama'. Co' huara pi' i ya' coyantërasohuë', nanan anoyatoco'.

²⁷ Hua' qui' no' huihuatama', a' naroáchin sopai minsëarinquëma'.

²⁸ A'naquëma' iráca ihuatërama'. Ama huachi ihuatocosohuë'. Ama chirotomarahuë', noya sacatoco'. Ina quëran nanitërama' pahuantërinso pita quëtacamaso'.

²⁹ Ama taparo' noncosohuë'. Ama ma'toma ma'toma noncosohuë'. Sano yonquiatoma', noya nonco' a'napita natanatëinquëma', Yosë yonqui' ina'. Noya noya imacaso marë' catahuaco'.

³⁰ Co noyahuë' nipatama', Ispirito Santo sëtarin. Quisocriso imapatamara, sichoquë marca acotëreso pochin Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Ayaro' tahuëriquë huare' a'paiarinquëma'. Naporo' noyá nisha'ësarinquëma'. Napoaton ama Ispirito Santo asëtocosohuë'.

³¹ Ama a'napita no'huitoma', yonquirácosohuë'. A'naroáchin nanan anoyatoco'. Ama no'huitacamaso' nohuantocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama iquianan quëran ninontocosohuë'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ama pi'pian tëranta' co noyahuë' nicosohuë'.

³² Ya'ipi piyapi noya nontoco'. Nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha onpotohuachinëinquëma', ama ina yonquicosohuë'. Quisocriso imarama' ni'ton, Yosë oshanëma' inquitërinquëma'. Canpita marë' chiminin ni'ton, nanan anoyatërinquëma'. Inapochachin canpitanta' a'napita ma'sha onpotohuachinëinquëma', nanan anoyatatoma', noya nontoco'.

5

Yosë imatëhua', noyasáchin niahua'

¹ Yosë nosoroatonpoa', hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Tatanpoa' ni'ton, ina nonahuan'.

² Quisocriso nosoroatonpoa', canpoa marë' chiminin. Oshanënpoa marë' chimin-pachina, Yosëri noya ni'nin. Napoaton canpoanta' nani tahuëriya inapochachin ninosoroa'ahua' Yosë noya ni'inpoa'.

³ Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, ama iyaro'sa' monshihuanacosohuë'. Ama a'na quëmapi sa'in noyapacosohuë'. Ama ma'sharáchin cancantatoma', apiracosohuë'. Ama a'napita tëranta ina pochin nipiso sha'huitocosohuë'.

⁴ Ama taparo' ninontocosohuë'. Ama narinacasoachin yonquicosohuë'. Co topinan quëran ninontacaso' ya'huërinhuë'. Yosë catahuarinpoaso' na'con na'con nisha'huitatëhua': "Yosparinquën Sinioro," itahua'.

⁵ Monshihuanpatama', co Quisocriso huëntonëinquë ya'conamahuë'. Taparo' nininso' nipatama', co imaramahuë'. Ma'sharáchin yonquihuatama', co tëhuëinchachin Yosë yonquiamahuë'. Nani ma'sha nohuantohuatama', mamanshi moshapiso pochin niconama'. Ina nitotatoma' iyaro'sa' yonquico'.

⁶ A'naquën yanonpintatënenquëma', napopi: "Quisocriso imapomarahuë', ma'sona nohuantëramaso' nico', co ana'intarinquëmahuë'," itopirinëinquëmahuë', ama pi'pian tëranta' natëcosohuë'. Co Yosë natëpisopitahuë' chiniquën ana'intarin.

⁷ Napoaton ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

⁸ Iráca tashi pochin cantantopiramahuë', iporaso' Yosë imarama' ni'ton, anoyacantërinquëma' tahuëri pochin nicacamaso marë'. Napoaton tahuëri pochin nico'.

⁹ Tahuëri pochin cantantohuatama', nóya nisarama'. No'tëquënáchin yonquiatoma', noyápiachin cancantarama'.

¹⁰ Noya yonquiatoma', Yosë nohuantërinso' nitotoco'. Ina nitotohuatama', ya'ipiya natëco'.

¹¹ A'naquën tashi pochin cancantatona', co noyahuë' nipi. Topinan quëran ya'huërapa ni'ton, ama inapita pochin cantantocosohuë'. No'tëquën sha'huitoco' co noyahuë' nipisopita naniantacaso marë'.

¹² Pa'pi co noyahuë' nipi. Po'oana quëran a'naratipita nipi. Napopiso a'ninquëchin sha'huirahuë' naporini, pa'pi tapaintërihuahuë'.

¹³ Noyasáchin nipatëhua', oshahuano'sa' oshaquëran yonquiapi. "Tëhuëinchachin co noyahuë' ninëhua'," tosapi.

¹⁴ Tahuëri nipachina, ya'ipi quënanë'. Ninshitatona napopiso chachin ninin.

"Co noyahuë' nipatama', huë'ërëso pochin cancantarama'.

Ama ina pochin cancantatomarahuë', Yosë yonquico'.

Chimipi pochin cantantohuatama', Yosë nontoco' nasha cancan quëchinquëma'. Ina quëran nanopiantarëso pochin cancantarama'.

Quisocriso chachin a'pintarinquëma' noya nicacamaso marë'," topi.

¹⁵ Napoaton iyaro'sa' noya yonquiatoma' ya'huëco'. A'naquën co manta' yonquipihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. No'tëquën yonquico'.

¹⁶ Ama tahuëri chiniacosohuë'. Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahue' cancantopi. Napoaton apira apira a'napita catahuaco' Yosë yonquicaiso marë'. Onpopionta' nanamën anitotoco'.

¹⁷ Ama topinan quëran ya'huëcosohuë'. Yosë nohuantërinso' nitotatoma', natëco'.

¹⁸ A'naquën no'picasoächin cancantopi. "Huëco' no'piahua'. Capa cancantahua'," nitopirinahuë'. Ama canpitaso' no'picosohuë', nishacancantotama'. Yosë nontoco' Ispirito Santo noyá ya'coancanchinquëma'. Nani tahuëri ya'coancantomiachinquëma'. Ina quëran co no'pipomarahuë', tëhuënchachin capa cancantomiatarama'.

¹⁹ Yosë quiricanënnquë cantapiso' yonquiatoma', nisha' huitoco'. Yosë cantanën cantaco'. Nisha nisha cantanën cantatoma', ya'ipi cancanëma quëran Yosë chinotoco'.

²⁰ Nani tahuëri Tata Yosë nontatoma': "Yosparinquën," itoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', noya cancantoco'. "Sinioro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, nontaranquën," ta'toma' Yosë nontoco'.

Quëmapi'sa' sa'inarë chachin pënëninso'

²¹ Quisocristoso' hua'anëma' ni'ton, ina yonquiatoma', imaramasopita capini nicatahuaco'. Ya'ipinquëma' nipënënatoma', ninatanco'.

²² Sanapi'sa' Sinioro natëtona', so'inanta' natëina'.

²³ Imarëhuasopitaso' Quisocristo nonën pochin ninëhua'. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, camairinpoa'. Ya'ipi imarëhuasopita nicha'ësaripoa'. Napoaton inasächin natëcaso' ya'huërin. Inapochachin quëmapi'sa' sa'ina quëran chini chiniquën nanantërin. Napoaton sanapi'sa' so'ina' natëina'.

²⁴ Imarëhuasopita Quisocristo natërehuaso pochachin sanapi'santa' so'ina' natëina'.

²⁵ Quëmapi'santa' sa'ina' nosoro'ina'. Quisocristoso' imarëhuasopita na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', ya'huërenamënpoa' chiminin. Ina nosororinpoaso pochachin quëmapi'sa' sa'ina' nosoro'ina'.

²⁶ Quisocristo chiminin anoyacancantoinpoaso marë'. Nanamën natëhuatëhuara, noyápiachin cancan quëtërinpoa'. I'quë amarëso pochin oshanënpoa' inquitërinpoa'.

²⁷ Ya'ipi imarëhuasopita noya noya acoinpoaso marë' naporin. Co pi'pian tëranta' në'huëtërinso pochin cancantacaso' nohuantërinhuë'. Napoaton ya'ipi co noyahue' yonquirëhuasopita inquitërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa' ni'ton, noya ni'sarinpoa'.

²⁸ Inapochachin quëmapi'sa' sa'ina' nosoro'ina'. Inahuara nonëna pochin nicatona', nosoro'ina'. Insosona sa'in nosorohuachin, inaora ninosoroarin.

²⁹ Co insonta' inaora nino'huirinhue'. Tanahuachina, coshatërin. Canotohuachina, chinotërin. Noya ina pochin ninosororin. Quisocristo imarëhuasopita nosororinpoaso pochin ninin.

³⁰ Imarëhuasopitaso' inaora nonën pochin ni'ninpoa' ni'ton, a'naya a'nayanpoa' nosororinpoa'.

³¹ "Napoaton quëmapi sa'apachina, co huachi pa'pin, a'shin, inapita na'con na'con yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in na'con na'con yonquiaton, chinpitacaso' ya'huërin. Cato piyapi nipirinhue', a'naichin pochin Yosëri ni'nin," tënin quiricanënnquë.

³² Inaso' sacai' nitotacaso'. Caso nipirinhue' Quisocristo noya yonquirinpoaso' sha'huitaranquëma'. Ya'ipi imarëhuasopita inarë'quënpoa' nichinpitërehua' ni'ton, a'naichin pochin Yosë ni'ninpoa'.

³³ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' na'con nosoroco'. Canpitaora ninosororamaso pochachin sa'ama' nosoroco'. Sanapi'sanquëmanta' so'yama' noya ni'co'. Noya nicatoma', natëco'.

6

Hua'huaro'santa' pënëninso'

¹ Canpitanta' apia'huaro'sa', pënënanquëma'. Tatama' natëco'. Mamamanta' natëco'. Quisocristo imarama' ni'ton, inapita natëcamaso' ya'huërin.

²⁻³ Yosë quiricanënn quëran pënëninpoa'. "Tatama' noya nicatoma', natëco'. Mamamanta' natëco'. Natëhuatama', Yosë na'con catahuarinquëma'. Hua'qui' noya ya'huarama'," tënin quiricanënnquë. Ina pochin nicacaso' Yosë na'con na'con nohuantërin.

⁴ Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' noya pënëncó'. Ama apira apira no'huicosohuë'. Apira apira no'huihuatama', co natantochináchinhue' cancantapona'. Co noyahue' nipachina', sanoanan quëran pënëncó' noya nicacaiso marë'. Yosë nanamën noya a'chintoco' Quisocristo imaina'.

Sacatoro'sa' pënëninso'

⁵ Patron marè' sacatohuatama', noya nicatora', natèco'. Ama nonpintocosohuè'. Quisocristo marè' sacatarèso pochin cancantatoma', noya sacatoco'.

⁶ A'naquènso' patroni ni'pachina', chiniquèn sacatèrin. Co ni'pachinahuè', chiroton co sacatèrinhuè'. Canpitaso nipirinhue' patron co ni'pirinquèmaonta', noya sacatoco' Quisocristo noya ni'inquèma'. Yosè natètoma', ya'ipi cancanèma quèran noya nico'.

⁷ Co piyapi marèáchin sacataramahuè'. Siniro imarama' ni'ton, ina marè' sacatarama'. Napoaton ya'ipi cancanèma quèran sacatoco'.

⁸ Noya nipatèhua', Yosè'pa' acanaarinpoa'. Ma'huanosahuè napon, piyapinènpitahuè napon, ya'ipinpoa' no'tèquèn sha'huitarinpoa'. Insosona noya nipachin, acanararin. Ina yonquiatoma', noya nico'.

⁹ Patrono'saquèmantá', piyapinèmapita noya nontoco'. Ama no'huiana quèran camaitocosohuè'. Yosè ni'sarinquèma' canpitanta'. Inaso' inápaquè ya'huaton, hua'anèntèrinpoa'. Napopianáchin ni'ninpoa'. Co ma'huanos'a' noya noya ni'ninhuè'.

Yosè catahuarinpoa' sopai minsècaso marè'

¹⁰ Nani iyaro'sa' pènénanquèma'. Yosè imatoma', nani tahuèri ina nontoco' achinicancainquèma'. Inaso' chini chiniquèn nanantaton, ya'ipi nanitaparin ni'ton, catahuarinquèma'.

¹¹ Sopai hua'an noyá nitotèrin nonpinacaso'. Nani tahuèri yanonpintèrinpoa'. Yosèso nipirinhue' chini chiniquèn nanantaton, yacatahuarinpoa'. Ina nontohuatèhua', catahuarinpoa' sopai minsècaso'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosè quètèrinpoa' ama sopai minsèinpoaso marèhuè'.

¹² Inimiconènpoa' co piyapi pochin quènanèhuahuè'. Sopai hua'anso' yaminsèrinpoa'. Na'a sopairo'santa' inápaquè ya'huatona', yacamairinènpoa'. Co quènanpirèhuahuè', yonquinènpoa quèran yacamairinènpoa' co noyahuè' nicacaso marè'. Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' tashi pochin cancantatona', sopai natèpi. Inari camairin ni'ton, pa'pi co noyahuè' yonquipi.

¹³ Sopai chiniquèn sacatarin minsèinpoaso marè'. Napoaton Yosè nontoco' catahuainquèma'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosè quètèrinquèma'. Ina masahuatoma', a'moco' sopai minsècaso marè'. Noya nitaparèso pochin nico'. Inapoatoma', chinitoco'.

¹⁴ Napoaton chiniquèn cancantatoma', panca sintoronquè nitonpotopiso pochin no'tèn nanan na'con nohuantoco'. Ina imatoma', no'tèquèn nonco'. Co pi'pisha tèranta' nonpinacaso' ya'huèrinhuè'. Hua'na coton a'mopiso pochin noyasáchin nico' Yosè catahuainquèmaso marè'.

¹⁵ Sho'shorahuan sapatè' pochin nininso' po'mohuachinara, co to'coitopihuè', noya noya iratopi. Inapochachin canpitanta' Yosè nanamèn sha'huitoco' a'napitanta' nitochina'. Noya nanan yonquihuatèhua', sano cancantarihua'.

¹⁶ Sontaro'sa' iscoto quèpapi nipa'shintacaiso marè'. Inimicoro'sa' panca shinèrè masahuatona', yaqui' noya orotèrinso' nininquè pashitahuatona', i'chinpitopi. I'chinpitahuatona', pè'chinanquè aquè tè'yatopi. Napoaton sontaro'sa' iscoto quèpapi nipa'shintacaiso marè'. Ina quèran inimicori tè'yanantohuachina, shinèrè inaquè tacopiquirin. Panca shinèrè orotèrarinso pochachin sopai apira apira yanonpintèrinpoa' Yosè naniantacaso marè'. Napoaton na'con Yosè yonquico'. "Yosè ni'sárinco. Co onporonta' naniantarincohuè'," topatama', achinicancainquèma'. Co pi'pian tèranta' sopai natèaramahuè'. Iscoto quèpapiso pochin Yosèso' noya ya'copiarinpoa'.

¹⁷ Sontaro'sa' co casco hua'na quèran nininso' yancopihuè' naporini, a'naroáchin inimiconènpitari motèn acochitonahuè'. Inapochachin canpoanta' co Yosè anoyacancantèrinpoahuè' naporini, co cha'èitèrihuahuè'. Yosè quiricanènta' ya'huètèrinpoa'. Espirito Santo nohuanton, ninshitérinènpoa' sopai minsècaso marè'. Napoaton nani tahuèri ina nontatoma', yonquico'. Sontaro'sari sahuèninèna quèran inimico minsèpi. Inapochachin canpoanta' Yosè quiricanèn quèran sopai minsèarihua'.

¹⁸ Apira apira Yosè nontoco'. Ma'sha onpohuatamanta', ina nontoco' catahuainquèma'. Noya yonquiatoma', chiniquèn nontoco'. Espirito Santo catahuarinpoa' cancanènpoa quèran huarè' noya nontacaso'. Ama amiatomahuè', ni'sáco' ama a'nanaya sopai minsèinquèmaso marèhuè'. Ya'ipi imarèhuasopita marè' Yosè nontoco'. ¹⁹ Ca marènta' Yosè nontoco' catahuainco nanamèn noya a'chinchì. Chiniquèn cancantato, a'chinchì. Yosèso' yanicha'èpirinpoahuè', na'a piyapi'saso' co nitochátèrapihuè'.

²⁰ Quisocristo chachin a'parinco a'chinta'huaso marè'. Ina marè' tashinan pèiquè po'morinaco. Po'mopirinacohuè', Yosè nontoco' ama tè'huaisohuè'. Chiniquèn cancantato, a'ninquèchin a'chinta'huaso' ya'huèrin.

Piquèran huarè' sha'huirinso'

²¹ Iya Tiquico ya'ipi naporahuèso' sha'huitarinquèma' nitotamaso marè'. Inaso' na'con nosoroato, iyahuè pochin ni'nahuè. Siniro nanamèn noya a'chinarin.

²² Canpitataquë a'paarahuë onpohuinsona ya'huëraiso' sha'huitinquëmaso marë'. Ina natanpatama', chiniquën cancantarama'.

²³ Quisocristo imarama' ni'ton, iyaro'sa', Tata Yosë asanocancainquëma'. Nosoro'inquëma'. Catahuainquëma' sha'huitërinpoaso' noya natëcamaso marë'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

²⁴ Quisocristo hua'anëntarinpoa'. Ina nosoromiatohuatama', inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquëma', tënahué. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Piriposëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'. Quisocristo hua'anëntërincoi. Inasáchin natërai. Ya'ipi Quisocristo imaramasopita Piriposëquë ya'huëramaso', ninshitaranquëma'. Ansiano'sanquëma' na'con yonquiranquëma'. Tiacono'sanquëmanta' yonquiranquëma'.

² Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

³ Co naniantëranquëmahuë'. Canpita yonquiatënuquëma', Yosë nontárahüë. "Piriposëquë ya'huëpisopita noya imarinënuquën ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,'" itërahüë, Yosë nontato.

⁴ Noya cancantato, canpita marë' Yosë nontërahüë.

⁵ Iráca Yosë nanamën a'chintohuatënuquëmara, a'naroáchin imarama'. Naporo quëran huarë' catahuaramaco a'napitanta' a'chinta'huaso marë'. Iporahuaanta' a'napita a'chintarama' Yosë imacaiso marë'. Ina yonquiato, noya cancantërahüë.

⁶ "Quisocristo imasarahüë huachi," topatama', naporo tahuëri chachin Yosë anoyacancantërinquëma'. Co naniantëranquëmahuë', tënahüë. Ipora huanta' catahuarinquëma' noya noya nicacamaso marë'. Quisocristo o'mantaquë huarë' catahuarinquëma'. Naporo' Quisocristo pochachin cancantarama'.

⁷ Na'con nosororanquëma' ni'ton, ina pochin noya yonquiranquëma'. Iráca Quisocristo nanamën a'chinpatëra, catahuaramaco. Tashinan pëiquë po'mohuachinacoranta', co naniantëramacohüë'. Inaquënta' catahuaramaco. Imarahüëso marë' sha'huirapirinaco. Coisëquë quëpapurinacohüë', co tapanatohüë', Yosë nanamën no'tëquën sha'huitërahüë. Canpitanta' "Yosë catahuarinpoa'," ta'toma', co tapanaramahuë'. Napoaton canpita yonquiatënuquëma', noya cancantërahüë. Iyahuëpita pochachin ni'nanquëma'.

⁸ Quisocristo nosororinpoaso pochachin carinquëmanta' nosororanquëma'. Pa'pi yani'nanquëma'. Yosë ni'sárinco no'tëquën nontaranquëma'.

⁹ Canpita marë' ina nontërahüë. "Catahuaquë', Sinioro, noya noya ninosoro'ina'. Quëma nohuanton, nanamën nóya nitochina'. Catahuaquë', Sinioro, no'tëquën yonqui'ina'," itërahüë Yosë nontato.

¹⁰ Yosë nanamën na'con yonquihuatama', noya noya nitotatoma', noya nisarama'. No'tëquën yonquihuatama', noyápiachin cancantarama'. Noyasáchin nipatama', Quisocristo o'mantahuachina, nóya ni'sarinquëma'. Co ana'ntarinquëmahuë'.

¹¹ Quisocristo catahuahuachinquëma', noyasáchin nisarama'. Ina quëran a'napitanta' nicatënuquëma', Yosë yonquiapi. "Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya nipi. Ma noyacha Yosëso paya," tosapi.

Parisitërin quëran Yosë nanamën nahuininsó'

¹² Ma'sha onpopirinacohüë', inanta' noya, tënahüë. Ina sha'huichinquëma'. Tashinan pëiquë po'mopirinacohüë', ina marë' na'con na'con piyapi'sa' Yosë nanamën natanapi.

¹³ Ya'ipi sontaro'sa' isëquë ya'huëpisopita natanapi. "Paono co manta' onpopirinhuë', Quisocristo imarin ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi," topi. Ya'ipi piyapi'sa' ina nitotopi.

¹⁴ Tashinan pëiquë po'mopirinacohüë', chiniquën cancantërahüë. Ina natanatona', na'a imapisopita co huachi aquëtë' té'huapihuë'. "Quisocristo catahuarincoi quiyanta'," ta'tona', chiniquën cancantapi. Chiniquën cancantatona', Yosë nanamën na'con na'con a'chinapi.

¹⁵⁻¹⁷ A'naquën noya nosororinaco ni'ton, noya cancantatona', a'chinapi. "Paono tashinan pëiquë ya'huëpirinhuë', Yosë nohuanton, inaquë po'mopi Quisocristo nanamën no'tëquën sha'huicaso marë'," ta'tona', noya a'chinapi. A'naquënso nipirinhuë', co nosororinacohüë'. Apiratatë pochin nitërinaco. "Quiyaso' noya noya a'chinarai," toconatona', co noyahüë' ni'ninaco. "Paono tashinan pëiquë ya'huaso', quiyaso' a'chinpatëira, na'con na'con piyapi'sa' pa'yatatona', natininaco. Ina quëran Paonori apiratë pochin nicaton, aquë aquëtë' sëtarin," topi natantërahüë.

¹⁸ Ina niponahuë', co no'huirahuë'. Co apiratatë pochin ninahuë'. A'naquën noya cancantatona', Quisocristo nanamën a'chinapi. A'naquënso' co noya cancantaponaraihuë', a'chinapi anta'. Na'con na'con piyapi'sari natanapi ni'ton, noya cancantërahüë.

¹⁹ Nani tahuëri ca marë' Yosë nontërama'. Naporahuaton, Ispirito Santo nani tahuëri catahuarinco. Napoaton co pa'yanahuë'. Ocoiarinaco nimara. Co caso' nitotërahüë'.

Yoséichin nitotérinso'. Ma'sona tēranta' onpotohuachinaco, inanta' noya, tēnahuē. Noyasáchin Yosē yonquirinpoa'. Ina maré' noya cantantarahué.

²⁰ Co nohuantērahuē' pi'pian tēranta' Yosē nanianta'huaso'. Inaso' noyasáchin yonquirinpoa' ni'ton, co atapanarincóhuē', tēnahuē. Coisé ocoiaponco nimara. Tēpaponco nimara. Co ina nitotērahuē'. Co ina yonquirahuē'. Ocoihuachinco, chiníquēn cantantato, a'chiantarahué a'napitanta' imacaiso maré'. Tēpahuachinaco, piyapi'sa' niconaco, na'con na'con Quisocristo yonquiapona', tēnahuē. Quisocristo natēca'huasoráchin yonquirahuē.

²¹ Co tēpahuachinacóhuē', Quisocristo natēto noya cantantarahué. Tēpahuachinacos' nipirinhué', canamiatarahuē.

²² Co chiminpatóhuē', Yosē nanamēn a'chiantarahué. Ina quēran na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi. Napoaton co nitotērahuē'.

²³ ¿Ma'cha noya noya nicaya? tēnahuē yonquiato. Co caso' nitotērahuē'. A'na cancan nohuantērin chimina'huaso'. Chiminpató, Quisocristo'co ya'huēcontarahué. Inaso' noya noya.

²⁴ Nipirinhué', chiminpató, ¿incha a'chintērē'ponquēmaya? tēnahuē yonquiato. Canpita a'chinta'huanquēmaso' nohuantērahuē.

²⁵ Napoaton co tēparinacóhuē', tēnahuē. Yosē nohuanton nanpihuatoso', a'chiantarahué. Noya noya Quisocristo imacaso maré' a'chinchinquēma'. Nóya natētohuatama', noya noya cantantarama'.

²⁶ Ocoihuachinaco, nicaponquēma' pa'sarahué. Pa'pato, capa cantantarama huachi. "Ma noyacha Quisocristoso' ni'ton, Paono a'pairin paya," tosarama'.

²⁷ Iporaso' iyaro'sa' nóya nico'. Quisocristo nanamēn yonquiato, ina pochachin cantantoco'. Yosē huēntonēnquē ya'conama' ni'ton, ina pochin cantantacaso' ya'huērin. Nicaponquēma' pa'samarahuē. Co a'na nanitapóhuē' nimara. Ina niponahuē', nani tahuēri noya nico' noya nanan natanchi. Ya'ipinquēma', iyaro'sa', imamiatoco'. Ama a'nayanquēma tēranta' nisha yonquicosóhuē'. Napopináchin yonquiato, Quisocristo nanamēn a'chináco'. Inapohuatama', natantóhuato, nóya cantantarahué huachi.

²⁸ A'naquēn co Quisocristo imatonahuē', no'huairinēnquēma', aparisitarinēnquēma'. No'huipirinēnquēmaonta', ama tē'huatocósohuē'. Chiníquēn cantantóhuatama', yonquiapi. "Ma inacha Yosē imapisopitaso paya. Yosēri catahuarin ni'ton, cha'ésapi. Co imarēhuasopitasóhuē' nipirinhué', co nicha'ésarinpoahuē'," tosapi. Yoséichin catahuarinpoa' chiníquēn cantantacaso'.

²⁹ Yosē nosoroatonpoa', noyasáchin yonquirinpoa'. Ina nohuanton, Quisocristo imarēhua'. Ina quēran imarēhuaso maré' parisitarēhua'. "Ca maré' chiníquēn parisitērin ni'ton, canta' imarahúeso maré' parisichi," ta'tēhua', noya cantantahua'. Inanta' Yosē nohuantērin.

³⁰ Iráca canpitataquē ya'huapo, imarahúeso maré' aparisitērinaco, ni'nama'. Ipora huanta' ina maré' parisitarahuē. Canpitanta' imaramaso maré' aparisitarinēnquēma'. Niponahuē', chiníquēn cantantatoma', imamiatoco'.

2

Quisocristo nonanacaso' ya'huērinso'

¹ Quisocristo achinicancaninquēma'. Na'con nosororinquēma' ni'ton, noya cantantarama'. Ispirito Santo ya'coancantóhuachinquēma', catahuarinquēma'. Catahuahuachinquēma', noya ninosoroarama'.

² Napoaton ya'ipinquēma' nóya nini'toma', ya'huēco'. Noya noya ninosoroco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosóhuē'. Napopináchin cantantoco'. Ina pochin cantantóhuatama', noya noya cantantarahué.

³ A'naquēn chiníquēn nanan nohuantopi. Inasáchin yonquiato, a'napita nocanpi. "Caso' noya noyaco," topi yonquinēna quēran. Canpitaso nipirinhué' ama ina pochin cantantocósohuē'. A'napita noya noya ni'co'.

⁴ Ama canpitaora nohuantēramasoráchin yonquicosóhuē'. A'napita nohuantērinsonta' yonquiato, catahuaco'.

⁵ Noya ninicatoma', Quisocristo pochachin cantantoco'.

⁶ Inaso', iráca quēran huaré' Yosē'pa' ya'huērin. Yosē chachin niponahuē', co inaora nipa'yatacaso' yonquirinhué'. Nosoroatonpoa', yonquirinpoa'. Inápaquē chini chiníquēn nanantaponahuē', co ina na'con na'con nohuantērinhuē'.

⁷ Noya noya ya'huērinso' huēshimarahuatón, isoro'paquē o'marin.

Piyapi chachin nasitimarin. Nani mashotóhuachina, co hua'an pochin chiníquēn nanantacaso' nohuantērinhuē'.

Topinan piyapi pochin cantantaton, a'napita catahuacasoráchin yonquirin.

Canpoa pochachin ninin.

⁸ Isoro'paquë ya'huëhuachina, Yosëichin natërin.

Ina nohuanton, canpoa marë' chiminin.

Yosë hui'nin niponahuë', corosëquë patanantohuachinara, chiminin.

⁹ Yosëichin natërin ni'ton, inari ananpitaantarahuaton, inápaquë quëpantarin.

Inaquë chini chiniquën nanan quëtërin. Yosë nohuanton, ya'ipiya hua'anëntarin. "Sinioro" itarëhua'.

¹⁰ Napoaton Quisocristo yonquiatona',

ya'ipi piyapi'sari isonahuatona' chinochina'.

Inápaquë ya'huëinsopita, isoro'paquë ya'huëinsopita,

no'paanaquë ya'huëpisopita, inapitarinta' chinochina'.

¹¹ "Quisocristoso' Yosë hui'nin ni'ton, ya'ipiya hua'anëntarin," tëcapona'.

Ina quëran Tata Yosë na'con na'con yonquiarëhua huachi.

Tashi' a'pininso pochin ninëhuaso'

¹² Iráca canpitataquë ya'huapo, noya natanamaco. Noya natanatomaco, Yosë natërama'.

Iporanta' iyaro'sa' nosororanquëma' ni'ton, co inatohua' ya'huaporahuë', noya noya natëco'. Ya'nan imapoma', Yosë anyocancantërinquëma'. Napoaton noya cancantatoma', imamiatoco'. "Catahuaco Sinioro noya imainquën. Co caora nanitërahuë'," ta'toma' imamiatoco'. Ni'cona Yosë naniantotama'.

¹³ Co noyahuë' cancantatoma', co canpitaora nanitëramahuë' Yosë natëcamaso'. Nipirinhue', Yosë nontohuatama', catahuarinquëma' nohuantacaso'. Ina quëran Yosë yanatëhuatama', inari chachin catahuarinquëma' no'tëquën natëcamaso'. Inaso' noya noya ayonquiarinquëma'.

¹⁴ Noya ninicatoma' iyaro'sa' ya'huëco'. Ama nino'huicosohuë'. Ma'sona tëranta' nipatama', noya cancantatoma', nico'.

¹⁵ Noyasáchin nico' a'napita nicanëtinquëma', Yosë yonqui'ina'. Ina hui'ninpita pochin nicanatoma', noyápiachin cancantoco'. Co imapisopitasohuë' nipirinhue' co Yosë nohuitatonahuë', co noyahuë' cancantopi. Nino'huipi, monshihuanacaisoráchin yonquipi, nonpinápi. Co noyahuë' yonquiatona', tashi pochin cancantopi. Canpitaso nipirinhue', tayoraro'sa' tashi' a'pintërinso pochin piyapi'sa' catahuaco' no'tëquën yonquicaiso marë'.

¹⁶ Quisocristo nanamën chachin a'chintoco'. Ina imapatëhua', Yosë nohuitatëhua', nannipimiatarihua'. Ina quëran Quisocristo o'mantahuachin, co atapanaramacohuë'. "Parisitaporahuë', co topinan quëran Yosë nanamën a'chintërahuë', noya imamiatopi," ta'to, noya cancantarahuë huachi.

¹⁷ Iráca ma'sha Yosë marë' tëpahuachina', huinonta' opotopi. Inapochachin canta' canpita noya noya imacamaso marë' tëpahuachinaconta', noya nisarin, co sëtarahuë'. A'chintëranquëma' ni'ton, noya imarama'. Napoaton noya cancantërahuë'.

¹⁸ Tëpahuachinaco, ama sëtocosohuë'. Ca pochachin noya cancantoco'.

Timotio, Ipapirofito inapita yaa'parinso'

¹⁹ Hua'qui' iyaro'sa' canpitata quëran co nanan natantërahuë' ni'ton, yonquiáranquëma'. Napoaton Timotio yaa'parahuë natantacaso marë'. Quisocristo nohuantohuachin, co hua'qui quëranhuë' a'parahuë. Ina quëran sha'huitintahuachinco, noya cancantarahuë'.

²⁰ Inaso' na'con nosororinquëma'. Cancanën quëran huarë' yacatahuarinquëma'. Ca pochachin nosororinquëma'. Inasáchin ina pochin cancantërin.

²¹ A'napitaso' inahuara nohuantopisoráchin yonquipi. Co Quisocristo na'con yonquipi-huë'.

²² Timotioso nipirinhue' nohuitërama'. "Inaso' noya quëmapí," topi ya'ipi piyapi'sa'. Hui'nahuë pochin ni'ton, catahuarinco Yosë nanamën a'chinahuaso marë'. Inanta' nitotërama'.

²³ Ma'sona coisë onpotaponco nimara, co caso' nitotërahuë'. Nitotohuato, Timotio a'parahuë sha'huitinquëmaso marë'.

²⁴ Yosë nohuanton, tashinan pëi quëran ocoiarinaco, topirahuë'. Ocoihuachinco, canta' nicaponquëma' pa'sarahuë. Co hua'qui quëranhuë' pa'sarahuë, tënahuë.

²⁵ Iporaso nipirinhue' Iya Ipapirofito a'patantaranquëma'. I'hua chachin a'patiramaco catahuaincoso marë'. Canquihuachina, noya catahuarinco. Achinicananinco. Naporahuaton, inanta' Quisocristo nanamën a'chinin. Ina marë' parisitaponahuë', noya ahuantërin. Iporaso nipirinhue' canpitataquë pananta'in, tënahuë.

²⁶ I'huamiáchin chiniquën caniorin, natantërama'. Nani noyatahuaton, ya'huërin'pa' yapanantarin. Yani'ninquëma'. "Caniorahuëso' natantatona', pa'yamarai," ta'ton, manorarin. Napoaton "Noyahua'. Panantaquë' nipachin," itërahuë.

²⁷ Tèhuèñchachin chiníquèn caniorin. Pi'pishachin shichiminin. Nipirinhue', Yosèri nosoroaton, anoyatèrin. Canta' nosoroatonco, iyahuè anoyatèrinco. Ama aquètè' sètaca'huaso marèhuè' Yosè nohuanton, co chimininhuè'.

²⁸ Napoaton manoton a'parahuè. Ina quènanpatama', nòya cancantarama huachi. Noya cancantohuatama', canta' noya cancantarahuè. Co huachi aquètè' sètarahuè'.

²⁹⁻³⁰ Canconpachin, noya cancantatoma', nontoco. "Ma noyacha Sinioro catahuarinquèn ni'ton, noya huènantaran paya," itatoma', noya nontoco'. Co canpitaso' nanitèramahuè' isèquè huècacasas'. Napoaton ina a'patiramaco. Isèquè huècaton, shichiminin. Chiníquèn parisitèrin catahuaincoso marè'. Ina pochin cancantopisopita nòya ni'co'.

3

Yosèri noya ni'ninsopita

¹ Iporaso' iyaro'sa' Quisocristo yonquiatoma', nòya cancantoco'. Iráca quèran huarè' inachachin inachachin pènènapiranquèmahuè', co amirahuè'. Naquèranchachin natantahuatama', yonquiantarama'. Ina quèran noya noya imasarama', tènahuè'.

² A'naquènso' nonpin nanan a'chinapi. "Co marca niacotohuatamahuè', co Yosè piyapinèñquèma' nisaramahuè'," topi nonpinatona'. Ni'nira pochin pa'pi co noyahuè' cantatona', napopi. Ni'cona, nonpintochinèñquèma'. Inapitaso' co noyahuè' nisapi.

³ Yosè marcanèn co nonènpoaquè niacotèrèhuahuè'. Cancanènpoa' Yosè anoyacancantèrinpoa'. Cancanènpoa quèran ina chinotarèhua'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya chinotacaso marè'. Co canpoara nanitèrèhuahuè' noya cancantacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantohuachinpoa', nicha'èsarinpoa', tènèhua'. Napoaton canpoaso' Yosè piyapinènpita ninèhua'.

⁴ "Moisèsè pènèntèrinso' no'tèquèn natèrahuè ni'ton, Yosè noya ni'sarinco," topi a'naquèn. Caso nipirinhue' na'con na'con natèrahuè. Ina marè' Yosè nicha'èrinpoa' naporini, ca noya noya cha'èitohuè'.

⁵ Caso' Israiro piyapico. Mincamin huènton quèmapico. Posa tahuèritahuaso', marca acotèrinaco. Tatahuè, mamahuè Israiro piyapirachin. Co nishahuè'. Israiro hua'an ya'conahuè, parisioro'sa' itopiso'. Ya'conato, ya'ipi Moisèsè pènèntèrinso' imarahuè'.

⁶ Inasáchin imato, Quisocristo imapisopita chiníquèn aparisitèrahuè. "Íráca pènèntèrinso' no'tèquèn natèrahuè," ta'to, noya piyapico, topirahuè'.

⁷ Ina marè' Yosè noya ni'sarinco, tènahuè íráca. Iporaso nipirinhue' íráca yonquirahuèso' a'porahuè Quisocristo imaca'huaso marè'.

⁸ Ina na'con na'con nohuantato, inasáchin yonquirahuè. Iráca cotioro'sa' noya ni'ninaco. Hua'ano'saquè huarè' noya ni'pirinacohuè', Quisocristo imapatèra, a'porinaco. No'huipirinacohuè', co ina yonquirahuè'. Iráca yonquirahuèso' amoru pochin nicato, co pi'pisha tèranta' nohuantèrahuè'. Quisocristo nohuíta'huasoráchin nohuantèrahuè. Ina nohuítacaso' noya noya, tènahuè. Inasáchin hua'anèntèrinco.

⁹ Quisocristoíchin imasarahuè huachi. Co caora noya nicato cha'èrahuè'. Co pènèntèrinso' natèto, cha'èrahuè'. Quisocristoíchin anoyacancantèrinco, ta'to, ina imarahuè. Imapatora, oshanèhuè inquitatonco, anoyacancantèrinco. Ina quèran Yosè catahuarinco noya nica'huaso'. Ina marè' noya ni'ninco.

¹⁰ Aquè aquètè' Quisocristo yanohuitèrahuè. Iráca nanopiantarahuatón, chini chiníquèn nanantèrin. Ya'ipi nanitaparin ni'ton, catahuaincoso' nohuantèrahuè. Noya noya nica'huaso marè' catahuainco, tènahuè. Iráca Yosè natèton, parisitèrin. Canpoa marè' chiminin. Iporaso' canta' aparisitopirinacohuè', Quisocristo pochin Yosè natèi. Chimininso pochin ya'ipi co noyahuè' yonquirahuèso' naniantato, noyápiachin cancanchi, tènahuè'.

¹¹ Ina pochin cancantato, imamiachi a'na tahuèrinta' ananpitaantaincoso marè'.

Chini chiníquèn imacaiso' ya'huèrinso'

¹² Co ya'ipi cancanèhuè quèran noya noya cancanchatèrahuè'. Ipora huanta' pi'pian pi'pian co noyahuè' yonquirahuè. Co Yosè pochachin cancantopirahuè', Quisocristo nani acorinco ina pochin cancanta'huaso marè'. Napoaton nani tahuèri yonquiárahue' noya noya nica'huaso marè'.

¹³ Co iyaro'sa' Yosè pochachin cancanchatèrahuè'. Nipirinhue', inasáchin nohuantèrahuè. I'hua naporahuèsinopita naniantèrahuè. Iporaso' chiníquèn Yosè imasarahuè noya noya cancanta'huaso marè'.

¹⁴ Co nisha nisha yonquirahuè'. Quèmapi'sa' nicanatona' ta'apiso pochin cancantato, Quisocristoíchin yonquiárahue' ina pochin cancanta'huaso marè'. Nani tahuèri nani tahuèri naporahuè. Ina quèran a'na tahuèri Yosè'pa' cancontahuato, noya ni'sarinco. Quisocristo anoyacancantèrinco ni'ton, inápaquè quèpantarinco.

¹⁵ Ya'ipi Yosë imarëhuasopita chinoton pochin cancantohuatëhua', ina pochin yonquiarëhua'. Nisha yonquihuatëhua', Yosë anitotaripoa'. "Catahuaco no'tëquën yonqui'i," itohuatëhua', anitotaripoa'.

¹⁶ Anitotohuachinpoa', ama topinan quëran natahuansohuë'. Na'con yonquia'ahua' natëcaso marë'. Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' imahua'.

¹⁷ Ya'ipinquëma' iyaro'sa' nonanco. Nicatahuaco' ca pochachin imacamaso marë'. A'naquën nani quiya pochin cancantapi. Inapitanta' nicatora', nonanco'.

¹⁸ A'naquënso nipirinhüë' "Yosë imarahüë," taponarahüë', co noyahuë' cancantopi. Quisocristo oshanënpoa' inquitinpoaso marë' corosëquë chiminín. Nipirinhüë', co inapitasto' ina yonquihüë'. Ina nanan a'chinpatora, no'huitopi. Iporanta' inapita yonquiato, chiníquën sëtato, na'nërahuë'. Co inapita nonanacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁹ Inapitasto' co Quisocristo nanamën imapihuë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Ina marë' tapanacaso' ya'huëpirinhüë', co tapanpihuë'. "Nohuantato, napoarahüë," toconpi. Isoro'paquë ya'huërinsoptaráchin yonquiipi. A'na tahuëri pënuë parisitomiatapi.

²⁰ Canpoaso nipirinhüë', inápaquë ya'huërinso' na'con na'con yonquia'ahua'. Inatohua' ya'huëmiatarihuaso'. Sinioro Quisocristo nicha'ërinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápa quëran o'mantarin.

²¹ Iporaso' nonënpoa' co chinirinhüë'. Yacaniorehua'. Chiminacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', Quisocristo o'mantahuachin, nonënpoa' anishatarin. Ina pochachin ya'noarihua'. Nanitaparin ni'ton, ya'ipi minsërahuaton, ananpitomiatarinpoa', noya noya acoarinpoa'.

4

Quisocristo yonquiatëhua', noya cancantërehuaso'

¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo imamiatoco'. Na'con nosororanquëma'. Ya'nipishahuë' yani'nanquëma'. Canpita yonquiatënuquëma', nóya cancantërahuë'. Noya imarama' ni'ton, co topinan quëran a'chintëranquëmahüë', tënahüë'.

² Imo Ipotia, imo Sintiquia, inapitasto' co noya ninontopihuë', natantërahuë'. Ama huachi imoyaro'sa' nino'huicosohuë'. Catonquëma chachin Quisocristo imarama' ni'ton, noya nini'toma', ya'huëco'.

³ Quëmantá' iyasha na'con catahuananco ni'ton, inapita catahuaquë' noya ninonchina'. Cato chachin nóya sanapi'sa'. Na'con catahuaninaco Quisoso nanamën a'china'huaso marë'. Iya Crimintinta' noya catahuaninco. A'napitanta' catahuaninaco a'china'huaso marë'. Co nininënpita isëquë ninshitopirahuë', Yosëri nohuitërin. Nanpirin quiricaquë nininënpita nani ninshitërin. Inaquë ninshitohuachinpoa', nanpimiatarihua'.

⁴ Nani tahuëri Quisocristo yonquiatoma', noya cancantoco'. Naquëranchin inachachin sha'huichinquëma'. Ma'sha onpoapomarahüë', noya cancantoco', tënahüë'.

⁵ Ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noyasha nontoco'. Quisocristo ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quëranhuë' o'mantarin. Ina yonquiatoma', ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'.

⁶ Ma'sha onpohuatama', ama pa'yanosohuë'. Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Yosë nontoco' catahuainquëma'. Ma'sha pahuantohuachinquëma', nitoco'. "Ma noya catahuananco ni'ton, Yosparinquën, Sinioro," itoco'.

⁷ Apira apira Yosë nontohuatama', asanocancanarinquëma'. Co imapisopitasohüë' nipirinhüë' co sano cancantopihuë'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin pa'yanpi. Canpoaso nipirinhüë' Quisocristo imarëhua' ni'ton, ina yonquiatëhua', sano cancantarihua'.

Yonquirëhuasopita

⁸ Isoíchin iyaro'sa' pënenaranquëma'. No'tën nanansáchin yonquico'. Noya imatona', noya nipisopita yonquico'. Ama nonpin nanano'sa' natëtocosohuë'. Noyápiachin cancantoco'. A'napita noyasáchin yonquirapico'. Noya nahuininsoráchin yonquico'. A'napita noya nipiso' yonquiatoma': "Ma noyacha Yosëri catahuanin paya," itoco'. Ina pochin yonquihuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

⁹ Na'con Yosë nanamën sha'huitëranquëma', natanama'. Ya'ipi a'chintëranquëmaso' noya natëco'. Canpitataquë ya'huapo, noya ninahuë', ni'namaco. Ca pochachin noya nico'. Noya nipatama', Yosë noya catahuaninquëma'. Ina nohuanton, noya nini'toma', ya'huarama'. Inasáchin asanocancaninpoa'.

Paono catahuapiso'

¹⁰ Canpitasto' yonquiramaco ni'ton, noya cancantërahuë'. I'huamiáchin ma'sha a'patiramaco ama pahuantincoso marëhuë'. Ina marë' "Yosparinquën," itërahuë' Yosë. Iráca ma'sha a'patëramaco. Ina quëran yacatahuantapiramacohüë', co insonta' huë'ninhuë' ni'ton, co nanitëramahuë'. Iporaso nipirinhüë' catahuanantaramaco.

¹¹ Co ma'sha pahuantërinco marë' napotëranquëmahüë'. Yosë nohuanton, nani nitotërahuë' ya'ipi ahua'nta'huaso'. Ma'sha pahuantopirincohuënta', noya cancantërahuë'.

¹² Ma'sha ya'huëtohuachinco, noya ya'huërahuë. Capanta' nipachina, co ina marë' sëtërahuë'. Sacai' ahuantacaso nipirihuë', Quisocristo catahuarinco ni'ton, noya ahuantërahuë. A'na tahuëri cosharo' ya'huërin, noya ca'nahüë. A'na tahuëriso nipirihuë' capa ni'ton, tana natanahuë. Ma'sha ya'huëhuachina, noya cancantërahuë. Capanta' nipachina, ahuantato, noya cancantërahuë.

¹³ Co caora nanitapirahuë', Quisocristo achinicancaninco ni'ton, ya'ipiya nanita-parahuë. Ma'sha onpoaporahuënta', noya ahuantërahuë.

¹⁴ Inaso nipirihuë', ma noyanquëma' canpitaso' ni'ton, catahuaramaco. Isëquë ya'huato parisitopirahuë', noya catahuaramaco.

¹⁵ Iráca Masitonia parti pacapo, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Ina marë' a'na parti yapa'patëra, canpita catahuaramaco. "Ma noya quëmaso' catahuarancoi Quisocristo ima'huaiso'," itatomaco, coriqui a'patëramaco. Canpitasáchin inapotëramaco.

¹⁶ Ina quëran Tisaronicaquë ya'huasoco, ma'sha pahuantohuachincora, naquëranchin coriqui a'patantaramaco. Catoro' a'patëramaco.

¹⁷ Ina marë' noya cancantërahuë. Co coriqui quëtëramacoso marëáchin noya cancantërahuë'. Catahuaramacoso marë' Yosë'pa' canaarama' ni'ton, noya noya cancantërahuë.

¹⁸ Iporaso' nóya i'huëretëramaco huachi. Napoaton noya ya'huarahuë. Co manta' pahuantërincohuë'. I'hua Ipapërotito huë'pachina, coriqui a'patëramaco ni'ton, ma'sha ya'huëtërinco. Ina marë' "Yosparinquëma'," itëranquëma'. Yosë nosoroatoma', a'patiramaco. Yosë chinotacaiso marë' pimóchin nininso' a'pëhuachinara, Yosëri noya ni'nin. Inapochachin canpitanta' coriqui a'patëramaco ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'.

¹⁹ Canpitanta' ma'sona pahuantohuachinquëma', Yosë chachin quëtëranquëma'. Ya'ipi hua'anëntaton, nanitaparín. Quisocristo imarama' ni'ton, catahuarinquëma'. Co huachi pahuantarinquëmahüë'.

²⁰ Ma noyacha Tata Yosë chinotërëhuasoso paya. Ipora quëran huarë' ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Amen.

Amiconënpita yonquirinso'

²¹ Ya'ipi Quisocristo imaramasopita noya yonquiatënnquëma', saludos a'pataranquëma'. Ca'taninacosopitanta' yonquiatënnquëma', saludos a'patarinënnquëma'.

²² Ya'ipi Yosë imapisopita isëquë ya'huëpiso' saludos a'patarinënnquëma'. Copirno inpria-tonënpitanta' na'con yonquiatënnquëma', saludos a'patarinënnquëma'.

²³ Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corosasëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'.

² Ya'ipi imaramasopita Corosasëquë ya'huaramaso', ninshitaranquëma'. Canpitanta' Quisocristo imamiatarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ina imarama' ni'ton, iyahuëi pochin ni'nainquëma'. Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Asanocancanquëma'.

Imapisopita marë' Yosë nontërinso'

³⁻⁴ Canpita yonquihuatëinqueëma, na'con Yosë nontarai. Inaso' Siniro Quisocristo pa'pin. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Ya'ipi Yosë piyapinëpitanta' nosororama', natantërai. Ina natantatoi, noya cancantërai. "Noya imarinëquën ni'ton, 'Yosparinquën Siniro,'" itërai.

⁵ Iráca noya nanan natanama'. "Oshanënpoa' inquitatonpoa', Quisocristo anoyacancantërinpoa'," itohuachinëinquëma', no'tëquën a'chintërinëinquëma'. A'chintohuachinëinquëma', natërama'. "A'na tahuëri Yosë'pa' noya ananpitaantarinpoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'. Ina imatoma', ina tahuëri ninarama'.

⁶ Noya nanan chachin ya'ipi parti a'chinapi. A'na parti a'na parti piyapi'sa' natëtatona', noya imasapi. Canpitanta' noya imasarama'. Ya'nan natantapoma', natërama'. "Yosë nosoroatonpoa', inaora nohuanton, nicha'ësaripoa'," itërinëinquëma'. Napotohuachinëinquëmara, "No'tëquën sha'huítërinpoa'," ta'toma', natërama'.

⁷ Ipapërasë a'chintërinquëma', inarocoi noya ninosoroaiso'. Quiya pochachin natëton, Quisocristo nanamën a'chinarin. Co quiyaso' nanitëraihuë' canpitataquë paca'huaiso' ni'ton, ina a'parahuë a'chintinquëmaso marë'. Co chirorinhuë' a'chinacaso'.

⁸ Ina sha'huítëirincoi. "Espirito Santori catahuarin ni'ton, noya ninosoroapi," itiirincoi.

⁹ Naporo quëran huarë' canpita yonquiatëinqueëma', Yosë nontërai. Nani tahuëriya nontatoi, itërai: "Quëmaso' Siniro tēhuëncachin anitotërancoi no'tëquën natëca'huainquënso marë'. Corosasëquë imarinënsopita na'con catahuaquë'. Ya'ipi nohantëranso' anitotëquë'. Espirito Santori catahuain no'tëquën yonqui'ina'.

¹⁰ Catahuaquë' Siniro quëma nohantëranso chachin niina'. Inapohuachina', noya noya ni'saran. Catahuaquë' noyasáchin niina'. Na'con na'con nohuichinëinquën.

¹¹ Quëmaso', Siniro, chini chiniquën nanantëran ni'ton, catahuaquë' chiniquën canchachina'. Ma'sha onpohuachina', catahuaquë' noya cancantatona', ahuanchina'. Anapitari aparisitohuachina', catahuaquë' ama no'huinasohuë'," itërai, Yosë nontatoi.

¹² Nani anoyacancantohuachinpoara, huëntonëinquë chachin aya'coninpoa'. Hui'ninpita pochin ni'sarinpoa'. Iporaso' ina catahuahuachinpoa', tahuëri pochin cancantarihua'. Naporahuatëhua', ya'huërinquë chachin ya'huëcontarihua'. Ina marë' noya cancantatëhua' "Yosparinquën Siniro," itarihua'.

¹³ Iráca sopai camairinpoa'. Ina natëtëhua', tashi pochin cancantopirëhuahuë', nani Yosë nicha'ërinpoa'. Co huachi sopai natëcaso' ya'huërinhuë'. Yosë nohuanton, hui'nin hua'anëntërinpoa'. Hui'nin na'con nosoropirinhuë', isoro'paquë a'paimarin.

¹⁴ Ina chiminin ni'ton, nicha'ërinpoa'. Oshanënpoa' inquitërinpoa huachi.

Quisocristo chiminaton, nanan anoyatërinpoaso'

¹⁵ Tata Yosëso' co quënanëhuë'. Nipirinhuë', hui'nin isoro'paquë o'maton, pa'pin anohuitërinpoa'. Inanta' Yosë chachin ni'ton, noya anohuitërinpoa'. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', hui'nionta' inápaquë ya'huërin.

¹⁶ Yosë nohuanton, inarë chachin ya'ipi ma'sha ninin. Inápaquë ya'huërinso'pita, isoro'paquë ya'huërinso'pita, inapita acorin. Anaquën quënanë'. Anaquënso co quënanëhuë'. Anquëniro'sa', inápaquë chiniquën nanantërinso'pita, nisha nisha nininsopita, inapitanta' ninin. Quisocristoichin chinotacaiso marë' ya'ipiya ya'huërin. Ina marë' acorin.

¹⁷ Co'huara ma'sha ya'huëyátërasohuë', Quisocristo ya'huërin. Ina nohuanton, piyapi'sa', ma'sharo'sa', ya'ipiya ya'huërapí. Ipora huanta' co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipinpoa' ta'huanchitërihuahuë'. Ya'ipi ma'sharë'quënpoa chachin ta'huanchitërihuahuë'.

¹⁸ Ya'ipi imarëhuasopita a'na huënton pochin ninëhua'. Inaora nonën pochachin Quisocristo ni'ninpoa'. Inaso' motënpoa pochin nicaton, hua'anëntërinpoa'. Ina'ton chiminaponahuë', nanpiantarin. Napoaton ya'ipinpoa' inasáchin natëcaso' ya'huërin huachi.

¹⁹ Quisocrisoto' Yosë hui'nin ni'ton, Yosë chachin anta'. Co pi'pisha tēranta' pahuantērinhüë' pa'pin pochin nicacaso'. Tata Yosë nohuanton, naporin.

²⁰ Iráca oshahuanëhua' ni'ton, ya'ipinpoa' Yosë inimicotopirëhuahuë'. Yosë nohuanton, Quisocrisoto chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Isoro'paquë ya'huërsinopita, inápaquë ya'huërsinopita, ya'ipiya nohuantērín anoyatacaso'. Canpoa marë' huërainë'n pa'nin. Corosëquë chiminin ni'ton, co huachi Yosë inimicotacaso' ya'huërinhuë'.

²¹ Iráca canpitaso' co Yosë yonquiramahuë'. Co noyahuë' cancantatoma', Yosë inimi-cotërama'. Co noyahuë' ninama'.

²² Iporaso nipirinhüë' nanan anoyatërinquëma'. Quisocrisoto isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Corosëquë chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Nanan anoyatatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa'. O'mantahuachin, co ana'ntarinpoahuë'. Noya cancantacaso marë' nanan anoyatërinpoa'.

²³ Imamiatohuatama', Yosë noya ni'sarínquëma huachi. Noya nanan natanama'. "Nicha'ësarinpoa'," ta'toma', natërama huachi. Natëmiatoco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosohuë'. Ama pi'pian tēranta' a'pocosohuë'. Ya'ipi parti noya nanan chachin a'chinapi. Inachachin canta' a'chinarahuë'.

Imapisopita catahuacaso marë' Yosëri acorinso'

²⁴ Imarëhuasopita marë' Quisocrisoto chiniquën parisitërin. Parisitaton, huëntonënguë aya'coninpoa'. Ina quëran imarëhuasopitanta' parisitacaso' ya'huërin a'napitanta' imacaiso marë'. Napoaton ipora canta' parisitarahuë canpitanta' imacamaso marë'. Parisitapop-rahüë', noya cancantërahüë'.

²⁵ Yosë acorinco imapisopita catahua'huaso marë'. Canpitanta' a'chintaranquëma'. Ya'ipi nanamën a'china'huaso marë' acorinco.

²⁶ Iráca iso nanan co nitotopihüë'. Iporaso nipirinhüë' imarëhuasopita anitotërinpoa'. Yonquirinso chachin anitotërinpoa'.

²⁷ "Quisocrisoto chachin aya'coancantaranquëma'," itërinpoa'. Canpitanta' nisha piyapinquëma' nipiramahuë', ya'coancantërinquëma'. Ya'ipinpoa' ya'coancantërinpoa' ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Iráca co manta' ina nitotopirinhüë', nani anitotërinpoa huachi. Quisocrisoto nohuitatëhua', ina ninarëhua'. Ma noyacha Tata Yosëso' yonquirinpoa paya, tënëhua'.

²⁸ Napoaton Quisocrisoto nanamën a'chinárai. Ya'ipi piyapi pënënárai. Noya yonquiatoi, a'chintarai Quisocrisoto imacaiso marë'. Ina imapatama', noya noya cancantarama'.

²⁹ Ina marë' pa'sápato, a'chinárahüë'. Quisocrisoto chachin catahuarinco. Achinicancaninco ni'ton, chiniquën cancantato a'chinárahüë'.

2

¹ Na'con iyaro'sa' yonquiranquëma'. Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' yonquirahuë'. Na'aquëma' inatohua' ya'huëramasopita co nohuitaponquëmarahuë', na'con yonquiranquëma'. Co pi'pisha tēranta' nohuantërahüë' nisha cancantacamaso'. Napoaton ninshitaranquëma'.

² Ya'ipinquëma' yonquiatënguëma', Yosë nontárahüë'. "Catahuaquë' Sinioro chiniquën cancanchina'. Noya ninosoro'ina'. Ina quëran a'na huëntoínchin pochín nisapi. Ma noyacha quëmaso' yonquirancoi paya. Catahuaquë' quëma nanamën noya yonqui'ina'. Quisocrisoto chachin nohuichina'. Iracaso' co piyapi'sari nohuitopirinhüë'. Iporaso nipirinhüë' anohuitërancoi. Ina nohuitatoi, tēhuénchachin noya cantarai," itërahüë, Yosë nontato.

³ Quisocrisoto ya'ipi nitotërin. No'tëquën yonquirin. Inasáchin catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Ina na'con yonquihuatëhua', noya noya nitotarihua'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinhüë', Yosë anitotërinpoa' Quisocrisoto pochín yonquicaso marë'.

⁴ A'naquënso nipirinhüë' nisha a'chinpi. Ama Quisocrisotoíchin yonquicamaso marëhuë' noyásha nontarinënguëma'. Ni'cona nonpintochinënguëma'.

⁵ Co canpitataquë ya'huaporahuë', nosoroatënguëma', nani tahuëri yonquiranquëma'. Noya nini'toma', ya'huarama'. Co nisha nisha yonquiramahuë'. Ya'ipi cancanëma quëran Quisocrisoto natërama'. Ina marë' nóya cancantërahüë'.

Quisocrisoto nicha'ërinpoaso'

⁶ Ya'nan imapoma', Quisocrisoto anoyacancantërinquëma'. Inasáchin hua'anëntërinquëma'. Iporahuanta' inasáchin natëtoma', imamiatoco'.

⁷ Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, itën acopo' no'paquë pa'pachina, noya huanirin. Inapochachin canpitanta' Quisocrisoto noya chinpitoco'. Inasáchin yonquico' achinicancainquëma'. Nani iyasha no'tëquën a'chintërinquëma' ni'ton, ya'ipi cancanëma quëran Quisocrisoto natëco'. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'toma', nani tahuëri "Yosparínquën Sinioro," itoco'.

⁸ A'naquënso nipirinhüé' nisha a'chinpi. Ni'cona oshaquëran anishacancantochinquëma'. Nonpin nanan inahuara yonquipiso' a'chinapi. Piyapi'sa' yonquipisoráchin imasapi. Quisocristo a'chininso' co imapihué'. Nisha nisha isoro'paquë chiniquën nanantopisopita yonquiatona', nisha pënëntapi. Yaocoirinënguëma'. Canpitaso nipirinhüé' ama inapita natëcosohuë'.

⁹ Quisocristoichin natëcaso' ya'huërin. Piyapi chachin niponahué', Yosë chachin ninin anta'. Co manta' pahuantërinhué' Yosë pochin nicacaso'.

¹⁰ Canpoanta' ina imapatëhua', co manta' pahuantarinpoahué' noya noya cancantacaso marë'. Yosë chachin nohuitarëhua'. Hua'ano'sa', anquëniro'sa', sopairo'sa', inapita chiniquën nanantopirinhüé', Quisocristoso' chini chiniquën nanantërin. Co ina nohuan-tohuachinhüé', co manta' nanitapihué' nicacaiso'.

¹¹ Iráca Yosë chinotopisopita marca niacotopi. Iporaso nipirinhüé' Quisocristo imapatëhua', nisha acotërinpoa'. Co nonënpoaquë acotërinpoahué'. Cancanënpoa' anoyatërinpoa'. Co noyahué' yonquirëhuasopita inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa' ni'ton, nóya cancantarihua'.

¹² Aporihuanpatëhua', Quisocristo pochin ninëhua'. Chiminpachina, pa'pitopirinhüé'. Yosë nohuanton, nanpiantarin. Inapochachin canpoanta' co noyahué' yonquirëhuasopita naniantarihua'. Ina quëran Quisocristo nanpiantarinso pochin ninëhua'. "Yosë ya'ipiya nanitaparin," topatëhua', catahuarinpoa' ina pochin nicacaso'.

¹³ Iráca canpitaso' oshahuanatoma', chimipi pochin ninama'. Co noyahué' nicacacoráchin yonquirama'. Co Yosë piyapinënpita ninamahué'. Iporaso nipirinhüé' Quisocristo imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma'. Oshanëma' inquitatënguëma', nanpiantarinso pochin ni'ninquëma'.

¹⁴ Iráca Moisése pënëntërin nani ma'sha natëcaso marë'. Co inquënpoa tëranta' nanitaparëhuahué' ya'ipi natëcaso' ni'ton, oshahuanëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso nipirinhüé', Quisocristo corosëquë chiminaton, nicha'ërinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'.

¹⁵ Quisocristoso' chini chiniquën nanantërin. Corosëquë chiminaton, ya'ipi sopai hua'ano'sa', sopairo'sa', inapita a'ninquëchin minsërahuaton, atapanin. Co huachi inapita nanitapihué' sha'huirapiinpoaso'.

Inápaquë ya'huërinsoyita yonquicaso' ya'huërin

¹⁶ Napoaton nisha pënënpachinënguëma', ama natëcosohuë'. "Nani ma'sha ca'patëhua', o'opatëhua', oshahuanarëhua'," topi a'naquën. Nani sahuato tahuëri chinotopi. Nani yoquia'huaraiquë chinotopi. Nisha nisha niyontopiso tahuëri'sa' na'huëpi. "Co quiya pochin nipatamahué', co no'tëquën imaramahué'," itarinënguëma'. Nipirinhüé', ama inapitaso' natëcosohuë'.

¹⁷ Iráca Yosë ina pochin pënënin. Quisocristo o'maquë huarë' napopirinhüé'. Iporaso' nani o'marin ni'ton, co huachi inapita nohuantëréhuahué'. Quisocristoichin natëcaso' ya'huërin.

¹⁸ Nisha a'china'piro'saso nipirinhüé' taponá: "Quiyaso' anquëniro'sa' chinotërai. Hua'narëso pochin quënanai. Co canpitaso' quiya pochin nipatamahué', co noya cancantaramahué'," itohuachinënguëma', ama pi'pisha tëranta' natëcosohuë'. Inapitaso' nonpinatona', "Nani ma'sha Yosë anitotërincoi ni'ton, noya noyacoí," topirinhüé', inahuara yonquinëna quëran napopi.

¹⁹ Inapitaso' co tējuëchachin Quisocristo imapihué'. Inasáchin motënpoa' pochin nicaton, hua'anëntarinpoa'. Ni'co'. Nonënpoa' nisha nisha ya'huëtërin. Motënpoa'ri ya'ipi camairin noya sacatacaiso marë'. Inapochachin imarëhuasopitanta' Quisocristoichin noya camairinpoa'. Achinirinhüé' so'sorëso pochin nicacaso marë'. Ina pochin nicacaso' Yosë nohuantërin.

²⁰⁻²¹ Iráca Quisocristo chiminin. Canpitanta' ina imapatama', inarë'quëma' chiminamaso pochin ninama' ni'ton, co huachi a'napita pochin nisha nisha chiniquën nanantopisopita imaramahué'. Inapitaso' inahuara yonquinëna quëran nisha a'chinpi. "Nani ma'sha natëhuatoi, cha'ësarai," ta'tona', "Ama ina ca'cosohuë. Ama pi'nicosohuë'. Ama sé'huayátëracosohuë'," itarinënguëma'. ¿Ma'marëta' ipora huanta' ina natëcamaso' yonquirama'? ténahué yonquiato.

²² Co ina pochin Yosë pënëninpoahué'. Cosharo', ma'sha, inapitaso' co ya'huëmiatërinhué'. A'na tahuëri ta'huantarin ni'ton, co inapitaso' aquëtë' Yosë yonquirinhüé'. Piyapi'sa' inahuara yonquinëna quëran ina pochin nipënpipi.

²³ Ina pochin nipënpipachina', yonquínahuan pochin ya'nopirinhüé'. "Ma'sha a'porahuatoi, parisitërai. Parisitopiraihué', ahuantërai. Ina marë' Yosë noya noya ni'nincoi," topirinhüé', co no'tëquën yonquipihué'. Ina pochin nipirinhüënta', co pi'pian tëranta' nanitopihué' co noyahué' yonquipisopita naniantacaiso'.

3

¹ Quisocristo chiminpachina, Yosëri ananpitaantarin. Canpitanta' imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. Napoaton Quisocristo yonquirinso chachin nohuantoco'. Nani tahuëri yonquiráco' ina pochin cancantacamaso marë'. Inaso' inápaquë ya'huërarin. Yosë inchinan quëran huënsëaton, ina pochachin chini chiniquën nanantarin.

² Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Yosë'pa' ya'huërinsoyapa yonquiráco'.

³ Ni'co'. Chimipiso' co huachi isoro'pa' yonquirinhuë'. Inapochachin canpitanta' Quisocristorë'quëma' chiminamaso pochin cancantatoma', co ma'sharáchin yonquiaramahüë'. A'na tahuëri huachi Quisocristorë'quënpoa' Yosë'pa' noya noya ya'huë'contarihua'.

⁴ Quisocristo chachin ya'coancantërinpoa' Yosë yonquicaso marë'. A'na tahuëri o'mantahuachin, noya noya ya'noarin. Naporo' inarë'quënpoa' ya'huë'rarihua' ni'ton, canpoanta' noya noya acoarinpoa'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', noyápiachin cancantahua'

⁵ Napoaton pi'pian tëranta' co noyahuë' yonquihuata' a'naroáchin naniantoco'. Ama monshihuancoyahuë'. Ama taparo' yonquicosohuë'. Ama a'na sanapi së'huacamaso' yonquicosohuë'. Ama a'na quëmapí sa'in noyapacosohuë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohuë'. A'naquënso' ma'sha na'con nohuantatona', mamanshi moshapiso pochin niconpi.

⁶ Ina pochin nipisopita co natëpihuë'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntarin.

⁷ Iráca canpitanta' co noyahuë' cancantatoma', co noyahuë' ninama'.

⁸ Iporaso nipirinhuë' isopitanta' co noyahuë' cancantatoma' naporamasopita a'poco'. Ama no'huitocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama piyapi naponin yonquirapicosohuë'. Ama yanpitocosohuë'. Ama taparo' noncosohuë'.

⁹ Ama ninonpintocosohuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita nani a'porama' ni'ton, co ina yonquicaso' ya'huërinhuë'. Mocarinso' të'yatërëso pochin iráca naporamasopita a'poatoma', naniantomiataco'.

¹⁰ Nasha a'morëso pochin nasha cancan manama'. Yosë nininpoa' ni'ton, nani tahuëriya catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Ina quëran noya noya ina nohuitarama'. Ina marë' nasha cancan quëtërinquëma'.

¹¹ Quisocristo imapatëhua', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquën cotioro'sa', a'naquënso nipirinhuë' cricoro'sa'. A'naquën marca niacotopiso', a'naquënso nipirinhuë' co niacotopihuë'. A'naquën nisha piyapi'sa', a'naquënta' quëmaro'sa'. A'naquën patron piyapínëpita, a'naquënso nipirinhuë' inahua marë' sacatopi. Nisha nisha nicarihuarahüë', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristoichin yonquicaso' ya'huërin. Ina imapatëhua', ya'ipinpoa' ya'coancantërinpoa'. Co manta' pahuantarinpoahuë' noya cancantacaso marë'.

¹² Yosë nosoroatnpoa', huayoninpoa' noya nicacaso marë'. Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noya nontoco'. Nasha a'morëso pochin noyápiachin cancantoco'. Ama nocantocosohuë'. Nani tahuëriya yonquico' a'napita catahuacaso marë'. Sano nicatoma', noya nontoco'. Ma'sha onpoapomarahüë', ahuantoco'.

¹³ Ama ya'huëretocosohuë'. A'napita no'huihuachinquëma', nanan anoyatoco'. Ma'sha onpotopirinquëmaonta', naniantoco'. Sinioro oshanëma' nani inquitërinquëma'. Ina nonanatomya', canpitanta' nanan anoyatoco'.

¹⁴ Noya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Noya ninosorohuatëhua', noya noya nisarëhua'. Inapohuatëhua', tëhuënachin noya cancantarihua'.

¹⁵ Quisocristoichin asanocancaininpoa'. Ina yonquihuatëhua', noya niniatëhua', ya'huarëhua'. Ina marë' a'na huënton pochin Yosë acorinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi pa'yanarihuahuë'. Napoaton inasáchin yonquico' asanocancainquëma'. Nani tahuëri: "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

¹⁶ Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquiráco'. Na'con ina yonquico'. Noya nitotatoma', nia'chintoco', nipënenco'. Yosë cantanën nisha nisha nininsopita cantaco'. Sarmo quirica nontatoma', inanta' cantaco'. Canpitaora yonquínëma quëraonta' ocoirahuatoma', cantaco': "Ma noyanquëncha Tata ni'ton, catahuancoi paya," itatoma', cancanëma quëran huarë' cantaco'.

¹⁷ Ma'sona tëranta' yanipatama', Sinioro Quisoso yonquiatoma', nico'. Ina yonquiatoma', noya nonco'. Quisoso catahuarinquëma' ni'ton, "Yosparinquën," Tata Yosë itoco'.

Sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa', inapita pënëninso'

¹⁸ Canpitato' imoyaro'sa', so'yama' natëco'. Sinioro Quisocristo imarama' ni'ton, natëcaso' ya'huërin.

¹⁹ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroco'. Ama no'huicosohuë'. Sanoanan quëran nontoco'.

²⁰ Hua'huaro'santa' pa'pina' natëina'. A'shinanta' natëina'. Ya'ipi pënënpiso' natëina'. Inapohuachina, Siniorori noya ni'sarin.

²¹ Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' sanoanan quëran pënëncó'. Apira apira no'huihuatama', co huachi nohuantapihuë' natëcaiso'. "Natëpirahuë', no'huiárinco," ta'ona', co huachi natërapihuë'.

²² Patron marë' sacatohuatama', noya natëco'. Ama nonpintocosohuë'. Co ni'pirinquëmaonta', noya sacatoco'. Co patronachin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sinioronta' ni'sarinquëma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi cancanëma quëran natëco'.

²³ Ma'sona tëranta' nipatama', noya nico'. Co piyapi marëáchin sacatëramahuë'. Yosë imarama' ni'ton, ina marë' sacataramaso pochin cancantatoma', nóya sacatoco'.

²⁴ Inaso' no'tëquën acanaarinpoa'. Inápaquë noya noya acoarinpoa'. Quisocristo tëhuëncinso' hua'anëntërinpoa'. Napoaton noya natëco'.

²⁵ Yosëso' ya'ipinpoa' napopináchin ni'ninpoa'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa'. Co'so' noya nipatëhuahuë', ana'intarinpoa'.

4

¹ A'naquëma' patronquëma' ninamaso'. Piyapinëmapita nosoroatoma', no'tëquën pahuëréco'. Ama topinan quëran ana'intocosohuë'. Canpitanta' hua'anëma' ya'huëtërinquëma'. Yosë inápaquë ya'huaponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'.

Piquëran huarë' pënëntërinso'

² Nani tahuëri Yosë nontoco'. Ama amiatomahuë', nontáco'. Ama topinan nontocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' noya yonquiatoma', nontoco'. "Yosparinquë'n Sinioro," itoco'.

³ Quiya marënta' Yosë nontoco'. Pa'sápato, Quisocristo nanamën a'chinpirahuë'. Ina marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Na'a piyapi'sa' co nanamën nitochátërapihuë'. Inahuanta' nitochina'. Napoaton Yosë nontohuatama', quiya marënta' nontoco' catahuaincoi a'chintohuatoira, Yosë nanamën nohuanchina'.

⁴ Yosë nontoco' noya a'chinchin no'tëquën nitotacaiso marë'. Ina pochin a'china'huaso' ya'huërin.

⁵ Co imarinsopitasohuë' huë'pachina', noya nontoco'. Ama tapanatomahuë', noya a'chintoco'. Onpopionta' noya nanan sha'huítoco'.

⁶ Noya yonquiatoma', sanoanan quëran pënëntoco' noya natainëncuëma'. Yashin yashin nontoco'. A'naya a'naya natanpachinquëma', noyasha a'panico'. Ina pochin nontacaso marë' na'con yonquico'.

Nipayarinsopita napopiso'

⁷ Iya Tiquico a'pataranquëma'. Inaso' nóya ni'nahuë. Iyahuë pochachin nosororahuë. Noya catahuarincó. Inanta' Sinioro natëton, noya nanan a'chinarin. Onpopinsona ya'huërahuëso' sha'huítarinquëma'.

⁸ Canpitanta' onporaisona nitotacamaso marë' a'pataranquëma'. Achinincainquëmaso marënta' a'pataranquëma'.

⁹ Iya Onisimontá' pa'sarin, canpitataquë ya'huërinso'. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Yosë natëton, noya imarin. Inapita canconpachina', ya'ipi isëquë ya'huëraisopita ma'sona onporaiso' sha'huítarinëncuëma'.

¹⁰ Aristarconta' isëquë ya'huërarin. Quisocristo imarinso marë' tashinan pëiquë po'mopi anta'. Inanta' yonquiarinquëma', saludos a'patarinquëma'. Marconta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' Pirnapi quëmopinën. Canpitataquë pa'pachin, noya nontatoma', catahuaco' ténahuë. Nani ina sha'huítëranquëma'.

¹¹ Quisoso Costo itopisonta' yonquiatëncuëma', saludos a'patarinquëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa' niponaraihuë', Quisocristo imasapi. Ca pochin a'chinapi a'napitanta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina marë' nóya cancantërahuë. Inapitaso' achinincaninaco. A'napita cotioro'saso nipirinhue' co catahuarinacohuë'.

¹² Ipapërasënta' canpitataquë ya'huërinso' saludos a'patarinquëma'. Inanta' Quisocristo natëton, noya nanan a'chinarin. Nani tahuëri canpita marë' Yosë nontárin. "Catahuaquë' Sinioro ya'ipi nohuantëranso' nitochina'. Noya nitotatona' imamiachinën," itárin.

¹³ Na'con yonquirinquëma'. Co chirorinhue' Yosë nontacaso'. Naotisiaquë, Iraporisëquë inaquëpita ya'huëpisopitanta' yonquiaton, Yosë nontárin. Noya Yosë marë' sacatarin. Cari ni'nahuë.

¹⁴ Nocasënta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' notoro. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Timasënta' inapochachin yonquirinquëma'.

¹⁵ Imapisopita Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patarahuë. Ninpanta' yonquirahuë. Ina pëinënquë Quisocristo imapisopita niyontonpi. Inapitanta' saludos a'patarahuë.

¹⁶ Iso quirica nontoco' ya'ipi imapisopita nataina'. Nani nontohuatama', Naotisiaquë a'patoco' imapisopita nonchina'. Inapitanta' nisha ninshitato, a'patërahuë. Ina quiricanta' canpitari nontoco'.

¹⁷ Arquipo sha'huitoco': "Ama chirotonhuë', ya'ipi Sinioro camairinquënso' natëquë'," itoco'.

¹⁸ Ca Paonoco na'con yonquiatënquëma', saludos a'pataranquëma'. Caora imirahuë quëran isoíchín ninshitaranquëma'. Tashinan pëiquë ya'huarahuë. Ama naniantocosohuë'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaranquëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patainquinquëma'. Canpitanta' Tata Yosë chinotatoma', Sinioro Quisocristo imarama'. Inaora nohuanon, Yosë noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', ténahuë.

Cancanëna quëran huarë' imapiso'

²⁻³ Nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai. Tata Yosë natëtoma', noya ninama'. Ninosoroatoma', na'con nicatahuarama'. "Sinioro Quisocristo co onporonta' naniantar-inpoahuë'. Inasáchin ninarëhua'," ta'toma', chiniquën cancantërama'. Napoaton yonquiatëinquëma', Tata Yosë nontërai: "Ma noya Tata catahuaran ni'ton, cancanëna quëran huarë' imasarinëinquën. Ina marë' 'Yosparinquën, itërainquën," itërai Yosë nontatoti.

⁴ Tata Yosë na'con nosororinquëma', iyaro'sa'. Nani huayoninquëma' huëntonëinquë ya'conacaso marë'. Nani ina nitotërai.

⁵ Quisocristo nanamën a'chintohuatëinquëmara, co topinan quëran a'chintërainquëmahuë'. Ispirito Santo chachin catahuarincoi a'china'huaiso'. Canpitanta' catahuarinquëma' noya natanacamaso marë'. "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', ya'ipi cancanëna quëran natërama'. Ina nicatoti: "Tëhuëchachin Yosëri huëntonëinquë aya'conin," tënai. Canpitataquë ya'huapoi, noya imarai canpitanta' noya imacamaso marë'.

⁶ Ina marë' aparisitopirinacoihuë', noya cancantërai. Canpitanta' Yosë nanamën noya natanama'. Imaramaso marë' aparisitopirinëinquëmahuë', Ispirito Santo catahuarinquëma' ni'ton, noya cancantërama'. Quiya pochin cancantatoma', chiniquën cancantërama'. Nonan-patamaco, Quisocristo chachin nonanarama'.

⁷ Parisitapomarahuë', co a'poramahuë'. Noya imarama' ni'ton, a'napita imapisopitanta' natantopi. "¡Ma noyacha inapitaso' imapi paya! Ina pochin Quisocristo imacaso' ya'huërin," topi. Ya'ipi Masitonia parti, Acaya parti, inaquëpita napopi.

⁸ Noya imarama' ni'ton, ya'ipi inaquë ya'huëpisopita nicanatëinquëma', yonquipi. Naporahuaton, ya'ipi ina parti nahuinin. Co quiyari sha'huitopiraihuë', ya'ipiya nitotopi.

⁹ Inapita chachin canpita naporamaso' sha'huiantapi: "Paono ni'quihuachincoira, noya a'chintërincoi. Noya natanatoti, a'naroáchin natërai. Mamanshi a'porahuatoti, Tata Yosëichin chinotërai. Ina imarai huachi. Yosëso' nanpirárin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin.

¹⁰ Ina chinotatoti, hui'nin chachin ninarai. Canpoa marë' Quisocristo chiminin. Ina quëran Yosëri ananpitaantarin. A'na tahuëri inápa quëran o'mantahuachin, nicha'ësarinpao'. Co imapisopitasohuë' nipirinhüë', Tata Yosëri no'huiton ana'ntarin huachi, tënama'," topi, natantërai.

2

Paonori noya a'chintërinso'

¹ Canpitataquë ya'huapoi iyaro'sa', co topinan quëran a'chintërainquëmahuë', nitotërama'.

² Piriposëquë a'chinapiraihuë', no'huitonaco, chiniquën aparisitërinaco. Inapotopirinacoihuë', canpitataquë canconpatëira, co të'huaraihuë'. "Yosë catahuarincoi," ta'toi, Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. A'napita no'huipirinacoihuë', chiniquën cancantatoti, pënërainquëma'.

³ Co nonpin nanan a'chintërainquëmahuë'. Co nisha nisha nicacaso marë' a'chintërainquëmahuë'. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'.

⁴ Yosë chachin acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. "No'tëquën a'chinapona'," ta'ton, a'parincoi. Napoaton co piyapi'sa' noya nicainacoiso marë' a'chinaihuë'. Yosë noya nicainacoiso marë' a'chinárai. Ya'ipi yonquirëhuasopita nitotërin. Ma'marësona sacatërehuasonta' nitotërin.

⁵ Co noyasha nonatoti, yanonpintërainquëmahuë'. Co canaca'huaiso marë' napotërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi, no'tëquën nontërainquëma'.

⁶ Co piyapi'sa' noya nicainacoiso' yonquiatoti a'chinaihuë'.

⁷ Quisocristo a'parincoi ni'ton, chiniquën nanan quëtërincoi. Napoaponahuë', co chiniquën nontërainquëmahuë'. Co inso tëranta' hua'an pochin camairaihuë' natëinacoiso marë'. Sanoanan quëran nontërainquëma'. Sanapi hua'huinpita nosoroaton, noya nocomarinso pochin quiyarinanta' ni'nainquëma'.

⁸ Na'con nosoroatëinquëma', Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Ina marë' parisitopiraihuë', co ina yonquiraihuë'. Ya'ipi cancanëhuëi quëran nosororainquëma' ni'ton, na'con catahuarainquëma'.

⁹ Canpitataquë ya'huasocoi, chiniquën sacatatoi, a'chintërainquëma'. Tahuërirë chachin tashirë chachin sacatërai ama topinan ma'sha ma'paca'huainquëmaso marëhuë'. Quiyaora sacatonëhuëi quëran coshatërai. Naporahuatoi, Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Co ina naniantëramahuë', ténahuë.

¹⁰ No'tëquën Yosë natëtoi, noyasáchin ninai. Co manta' onpotërainquëmahuë'. Ya'ipi imaramasopita ni'namacoi. Yosënta' ni'nincoi.

¹¹ Ya'ipiniquëma' pënërainquëma', nitotërama'. A'naya a'nayanquëma' nontërainquëma' noya imacamaso marë'. Quëmapi hui'ninpita a'chintërinso pochin a'chintërainquëma'.

¹² Achinicanainquëma'. "Yosë imarama' ni'ton, noyasáchin nico' Yosë noya ni'inquëma'," itërainquëma'. Ina acoringuëma' hua'anëntërinquë ya'conacamaso'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantahuachinquëma', noya noya ya'huëcontarama'.

¹³ Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, noya natanama'. "Co piyapi yonquirinso' a'chintërinpoahuë'. Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa'," tënama'. Tëhuëenchachin Yosë nanamën ni'ton, ina natëhuatama', nanamën quëran anoyacancantarinquëma'. Ina marë' nani tahuëri "Yosparinquën," itërai Yosë.

¹⁴ Iráca Cotia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imatona', natëpi. A'napita cotioro'sariso nipirinhue', no'huitona' chiniquën aparisitopi. Iporaso' iyaro'sa' canpitanta' parisitërama'. Ya'huëhuano'sa' inapochachin aparisitarinëinquëma'.

¹⁵ Iráca cotioro'sari pënëntona'piro'sa' no'huitona', tëpapi. Ina quëran Siniro Quisocristo chachin o'mahuachina, inanta' tëpaantapi. Quiyanta' aparisitonacoi, a'parinacoi. Napopiso marë' Yosëri co noyahuë' ni'nin. Tëhuëenchachin co ya'ipi piyapi'sa' nosoropihuë'.

¹⁶ Nisha piyapi'sa' cha'ëcaiso marë' yaa'chintopiraihuë', cotioro'saso' co nohuantopihuë'. "Ama a'chintocosohuë'," ta'tona', no'huirinacoi. Ina marë' aquë aquëtë' oshahuanpi. Napoaton Yosëri chiniquën no'huirin. No'tëquën ana'ntarin huachi.

Paonori nicapon yapaantarinso'

¹⁷ Hua'quimiáchin iyaro'sa' co ni'pirainquëmahuë', co naniantërainquëmahuë'. Yonquiatëinquëma', na'con nohuantërai nica'huainquëmaso'.

¹⁸ Canpitataquë yapa'piraihuë', ipora huanta' co nanitëraihuë'. Ca Paonoco cararo' yapa'pirahuë', Satanase' ya'copirinco ni'ton, co nanitërahuë' paca'huaso'.

¹⁹ Na'con yonquiatëinquëma', nóya cancantërai. ¿Ma'marë' chachinta' ina pochin cancantërai? Imarama' ni'ton, Yosë ya'huërin'pa' canpitanta' pa'sarama', tënai. A'na tahuëri Siniro Quisocristo o'mantararin. Naporo': "Quiyari a'chintërai ni'ton, imapi," ta'toi, noya cancantarai.

²⁰ Tëhuëenchachin noya imarama': "¡Ma noyacha Yosë catahuarainquëma paya!" ta'toi, capa cancantërai.

3

¹ Hua'qui' co ni'nainquëmahuë'. Co nanan tëranta' natantëraihuë'. Napoaton co huachi ahuantatoihuë', "Quiyaora Atinasëquë quëparichii," ta'toi,

² Timotio a'patërainquëma' nitotacaso marë'. Inanta' noya imarin. Yosëri acorin Quisocristo nanamën a'chinacaso marë'. Achinicanainquëmaso marë' a'patërainquëma'.

³ Canpitanta' parisitapiramahuë', co nohuantëraihuë' nisha nisha yonquicamaso'. Co ina marë' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatëhuara, aparisitërinënpoa'. Yosë nohuanton, ina marë' parisitarëhua', nani nitotërama'.

⁴ Canpitataquë ya'huasocoi, sha'huitërainquëma'. "Imarëhuaso marë' aparisitarinënpoa'," itërainquëma'. Napotërainquëmaso pochachin iporaso' aparisitarinëinquëma'.

⁵ Napoaton caso' co huachi ahuantatohuë', Timotio a'patërainquëma' onpopinsona imaramaso' nitotahuaso marë'. Sopai yanonpintërinpoa' Yosë a'pocaso marë'. Minsërinquëma' naporini, topinan quëran a'chinchitëinquëmahuë'. "Co huachi noya imamaraihuë'," ta'toi, Timotio a'patërainquëma'.

⁶ Iporaso' nani huënantaton, nanan sha'huitiirincoi. "Ipora huanta' noya imasapi. Inahua capini noya ninosoroapi," itiirincoi. Na'con yonquiramacoi. Quiya pochin cancantatoma', canpitanta' yani'namacoi.

⁷ Inanta' sha'huitiirincoi. Ina natantatoi, nóya cancantërai. Ipora huanta' ma'sha onpotërinacoi. Parisitapiraihuë', noya imarama' ni'ton, noya cancantarai.

⁸ Quisocristo imamiatarama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'. Chiniquën cancantarai.

⁹ Capa cancantërai ni'ton, ¿onporahuatëicha noya noya: "Yosparinquën Tata Yosë," ichii? ¡co'chi nanitëraihuë' paya!

¹⁰Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontarai canpitataquë paca'huaiso marë'. Co ya'ipi Yosë nanamën nitochâtëramahuë'. Pahuantarinquëma' ni'ton, ina a'chinchinquëma' noya noya imacamaso marë', ténahuë.

¹¹Tata Yosë chachin catahuaincoi onpopionta' pa'ii. Siniro Quisosonta' catahuahuachincoi, pa'sarai nicapoinquëma'.

¹²Na'con nosoroinquëma'. Inapochachin canpita capininta' ninosorocamaso' ya'huërin. "Catahuaquë' Siniro noya noya ninosoro'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoro'ina'," itërahüë, Yosë nontato.

¹³Noya ninosorohuatama', Quisocristo achinicananarinquëma' noyasáchin nicacamaso marë'. Catahuahuachinquëma', noyápiachin cancantarama'. Ina quëran Quisocristo o'mantahuachin, Yosë noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri ya'ipi piyapinënpitarë chachin o'mantarin.

4

Yosëri noya ni'ninsopita

¹Iporaso' iyaro'sa' Siniro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, pënëntarainquëma'. Iráca pënëntarainquëma' noya nicacamaso marë'. "Noya nipatama, Yosë noya ni'sarinquëma'," itërainquëma', natëramacoi. Iporaso' aquë aquëtë' natëtátoma', noyasáchin nico', ténahuë.

²Siniro Quisoso a'chintërincoiso chachin sha'huitërainquëma', natanama'.

³Yosë nohuantërin noyasáchin nicacaso'. Ama pi'pian tëranta' monshihuancosohuë'.

⁴Sanapi nohuantërinquëma', ama monshitocohuë'. Nitatoma', noya sa'aco'. Yosë yonquiatoma', noya ichiya'huëco'. Nani sa'apatama', inasáchin yonquicaso' ya'huërin.

⁵A'naquën co Yosë nohuitatonahuë', ichihuë'ëcaisoachin yonquiatona', a'naroáchin mapi. Ama inapita pochin cancantocohuë'. Tëhuëchachin nosoroatoma', maco'.

⁶A'na quëmapi sa'in ama së'huacosohuë'. Ama ina pochin ni'toma', so'in nonpintocohuë'. Sé'huahuatama', Yosë no'tëquën ana'intarinquëma'. Iráca inachachin chiniquën pënëntarainquëma'.

⁷Co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacaso'. Acorinpoa' noyasáchin nicacaso marë'.

⁸Co quiyaora yonquinëhuëi quëran pënëntarainquëma'huë'. Co natëhuatamahuë', Yosë chachin co natëaramahuë'. Ina nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' noya nicacaso marë'. Inaso' noyasáchin ninin.

⁹Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Nani nitotërama' ni'ton, co aquëtë' sha'huita'hanquëmaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachin cancanëmaquë anitotërinquëma' ninosorocamaso'.

¹⁰Nani huachi imapisopita nosoroarama'. Ya'ipi Masitonia parti ya'huëpisopita aquë ya'huëpirinahüë', Quisocristo imapachinara, nosororoma'. Iporaso', iyaro'sa', na'con na'con ninosoroco', ténai.

¹¹Nani tahuëri yonquico' sano piyapi nicacamaso marë'. Ama topinan ya'huëcosohuë'. Ya'ipinquëma' noya sacatoco' ama pahuanchinquëmasohuë'. Iráca inachachin pënëntarainquëma'.

¹²Inapohuatama', noya ya'huarama'. Co imapisopitahuënta' noya ni'sarinëntarainquëma'. Napohuatama', co manta' pahuantarinquëmahüë'. Co topinan ma'patacaso' ya'huëapohuë'.

Chiminpisopita nantantarinso'

¹³Chiminpisopita ma'sona onpocasio' a'chinchinquëma', nitotoco'. Quisoso imarëhuasopita chiminpatëhua', nantantarinhuë'. Co imapisopitahüë' nipirinhuë', quëmopinënta chiminpachinara, sëtopi. "Co onporonta' quënantarinhuë'," ta'tona' sëtápi. Ama inapita pochin sëtacaso marëhuë' canpitaso' a'chinchinquëma'.

¹⁴Quisosos' chiminaponahuë', nantantarinso' nitotërhüa'. Inapochachin imapisopita chiminpachina', Yosëri ananpitaantarin. Quisoso isoro'paquë o'mantahuachin, anantantarin.

¹⁵O'mantahuachin, co nanpirëhuasopitaráchin pantarinhuahuë'. Chiminpisopita'ton nantantarinpi. Siniro Quisoso sha'huitërinpoaso chachin sha'huichinquëma'.

¹⁶Chiniquën nanantaton, o'mantarin. Anquëni hua'aonta' chiniquën sha'huirarin. Yosë nohuanton, tronpita pihuirarin. Naporo' Quisocristo imatona' chiminpisopita'ton nantantarinpi.

¹⁷Ina quëran a'naroáchin nanpirëhuasopitarë'quënpoa' chitoro' ya'huërinquë quëpantarinpoa'. Inaquë Siniro nacapiarinhuë'. Inarë'quënpoa' ya'huëntararinhuë'.

¹⁸Inapita yonquiatoma', nisha'huitoco' noya cancantacaso marë'. Ama sëtacaso marëhuë' ina pochin niachinicananco'.

5

¹ Onporosona o'mantacaso' tahuëri nanicaso', co ina iyaro'sa' a'chintaranquëmahuë'.

² Iráca sha'huítërinpoaso' nani nitotërama'. Co nitotasoihuë', o'mantararin. Ni'co' iyaro'sa'. Yono tashi' co nitotasëhuahuë', ihuatona'pi pëinënpoaquë ya'conin. Inapochachin a'nanaya Quisocristo o'mantararin.

³ Co imapisopitasohuë' o'mantacaso' tahuëri co yonquipihuë'. "Noya ya'huarëhua', co manta' onpoarihuahuë'," topirinahuë'. A'nanaya chiniquën ana'intacaso' naniarin, co cha'ësapihuë'. Sanapi yahuaihuachina, onporosona iquitacaso' co nitotërinhuë'. A'nanaya iquitërin. Inapochachin a'nanaya Yosëri ana'intarin.

⁴ Canpitaso nipirinhuë', co tashi pochin cancantëramahuë'. O'mantacaso' tahuëri nanihuachin, co pa'yanaramahuë'. Ihuatona'pi a'nanaya huë'pachina, apa'yaninpo'. Inapochachin Quisocristoso' a'nanaya o'mahuachin, na'a piyapi'sa' pa'yanapona'. Canpitaso nipirinhuë' ina tahuëri ninaarama'. Nanihuachin, co pa'yanaramahuë'.

⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, tahuëri pochin cancantatoma', nitotarama'. Ya'ipinpoa' imarëhuasopita co tashi pochin cancantërehuahuë'.

⁶ Napoaton o'mantacaso' tahuëri yonquiatëhua', noya ninahua'. A'naquënso' huë'ërëso pochin cancantatona', co ina tahuëri yonquipihuë'. Canpoaso nipirinhuë' no'tëquën yonquiatëhua', sano cancantahua'.

⁷ Yahuë'ëpachinara, tashi' huë'ëpi. Yano'pihuachinaranta', tashi' no'pipi.

⁸ Canpoaso nipirinhuë' tahuëri pochin cancantacaso' ya'huërin. Napoaton noya yonquiatëhua', Yosë imamiatahua'. Ni'co' iyaro'sa'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' co topinan pa'pihuë'. Coton hua'na quëran nininso' a'mopi. Casconta' hua'na quëran nininso' yancopi ama inimicori ohuancaso marëhuë'. Noya nitapahuachinara, co inimicori minsërinhuë'. Hua'na a'mopiso pochin canpoanta' Yosë natëahua' catahuainpoa'. Ina natëthua', noya ninosoroa'ahua'. "Yosë a'paiarinpoa'. O'mahuachin, noya nicha'ësarinpoo'," ta'tëhua' noya ninahua'.

⁹ Co ana'intinpoaso marë' Yosë acorinpoahuë'. Sinioro Quisocristo imarëhua' ni'ton, nicha'ësarinpoo'. Ina nohuanton cha'ësarëhua'.

¹⁰ Canpoa marë' inaso' chiminin. A'naquënpoa' nanopiarëhua', a'naquënpoa' chiminarihuahuë', o'mantahuachin, ya'ipi imarëhuasopita quëpantarinpoa'. Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

¹¹ Napoaton nani tahuëri nicatahuaco' chiniquën cancantacamaso marë'. O'mantacaso' tahuëri yonquiatoma', na'con ninontoco' noya noya imacamaso marë'. Nani noya nicatahuarama'. Aquëtë chachin niachinincanco'.

Piquëran huarë' pënëninso'

¹² Ansiano'sa' iyaro'sa' noya ni'co', tënahuë. Sinioro nohuanton, ansiano ya'conpi pënëninquëmaso marë'. Co chirotonahuë', a'chintarinëinquëma'. Pëshonpatama', otërarinëinquëma' ni'ton, noya ni'co'.

¹³ Na'con catahuarinëinquëma' noya noya Yosë imacamaso marë'. Napoaton nosoroatoma', noya yonquirapico'. Ya'ipinquëma' noya nini'toma', ya'huëco'.

¹⁴ Canpita capini iyaro'sa' nipënenco'. A'naquën co yasacatopihuë'. Inapita pënenco' ama chiroinasohuë'. A'naquën ma'sha onpohuachinara, Yosë yaniantopi. Inapitanta' noya nontoco' chiniquën cancanchina'. A'naquëonta' cancanëna quëran co chinipihuë'. Catahuaco' ama Yosë nanianchinasohuë'. Inapohuatama', ama insonta' no'huicosohuë'. Sanoanan quëran pënenco'.

¹⁵ A'napita ma'sha onpotohuachinëinquëma', ama yai'huëretocosohuë'. Nani tahuëri noya nontoco'. No'huipirinëinquëmaonta', nosoroatoma', catahuaco'. Canpita capini ninosoroatoma', a'napita piyapi'santa' catahuaco'.

¹⁶ Ama sëtocosohuë'. Yosë yonquiatoma', nani tahuëri noya cancantoco'.

¹⁷ Apira apira Yosë nontoco'. Ama a'na tahuëri tëranta' pahuancosohuë'.

¹⁸ Ma'sha onpotopirinëinquëmahuë', ama sëtocosohuë'. Nani tahuëri "Yosparinquën Sinioro," itoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', noya cancantoco'. "Inanta' Sinioro noya," itoco'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, ina pochin cancantacaso' Yosë nohuantërin.

¹⁹ Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Cancanëmaquë nontohuachinquëma', a'naroáchin natëco'. Ni'co'. Pën noya orotohuachina, noya napëntërë'. Inapochachin Ispirito Santo yacatahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ama pën atacopitërëso pochin nitocosohuë'.

²⁰ "Yosë anitotërinco sha'huichinquëma'," itohuachinëinquëma', noya natanco'.

²¹ Napoaponahuë', ni'cona nonpintochinëinquëma'. A'naquën "No'tëquën a'chintaranquëma'," itohuachinëinquëma', ama a'naroáchin natëtososohuë'. Ya'ipi napopiso'

Yosë quiricanën quëran tantiaco'. "Inaora yonquinën quëran a'chinamara," ta'toma', tantiaco'. Yosë nanamënsáchin natëcaso' ya'huërin.

²² Ya'ipi aoshahuaninquëmasopita a'poco'.

²³ Yosëichin asanocancaninpoa'. Canpita marë' ina nontarahuë noyásha anoyacancanchinquëma'. "Catahuaquë' Sinioro, ya'ipi cancanëna quëran noyápiachin yonqui'ina'. Naporahuaton, ya'ipi yonquinëna quëran noya nininsopitaráchin nohuanchina'. Quëma nohuanton, ya'ipi nonëna quëran huarë noyasáchin niina'," itërahuë. Ina quëran Sinioro Quisocristo o'mantahuachin, nóya ni'sarinquëma'.

²⁴ Yosë nani nontërinpoa' imacaso marë'. Huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. No'tëquën sha'huitërinpoa'. Co onporonta' nonpintarinpoahuë' ni'ton, noya catahuarinpoa'.

²⁵ Quiya marënta' iyaro'sa' Yosë nontoco'.

²⁶ Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisë'quëco'.

²⁷ Niyontonpatama', iso quirica nontoco' imapisopita nataina'. Sinioro nanan quëtërinco ni'ton, nontoco' ya'ipiya nataina', ténahuë.

²⁸ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo nosoroatënuquëma', catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitaantarinsò'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'pataantarinsò'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaantarinquëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patarainquëma'. Tata Yosë natëtoma', Sinioro Quisocristo imarama'. Huëntonënuquë chachin aya'coninpoa' ni'ton, "Tata" itërëhua'.

² Inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocanchainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', ténahué.

Oshahuano'sa' ana'ntarinso'

³ Iporaso' iyaro'sa' noya noya imasarama'. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Na'con na'con ninosororama' ni'ton, nani tahuëri "Yosparinquë", itërai Yosë. Ina na'con catahuainquëma' ni'ton, ina pochin nontacaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuantërin.

⁴ Ya'ipi parti Yosë imapisopita sha'huëtërai. "Tisaronicaquë ya'huëpisopita noya imasapi. Imapiso marë' na'con aparisitopirinahuë': 'Yosë co naniantarinpoahuë', ta'tona', ahuan-tapi. Co yaa'popihuë'. Ma'sha onpoaponaraihuënta', chiniquëncancantapi," itërai. Noya natërama' ni'ton, noya cancantërai.

⁵ Imaramaso marë' parisitapomarahué', noya ahuantërama' ni'ton: "Tëhuëenchachin Yosë catahuainquëma'," ténai. Inaso' no'tëquëncanquërin. Yosë nohuanton, ipora parisitarama' noya noya cancantacaso marë'. Ina quëran noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinquëma'.

⁶ Iporaso' a'napita no'huirinëncanquëma'. Aparisitapirinëncanquëma', a'na tahuëri Yosëri no'tëquëncanquëntarin. Co naniantarinhue'. "Oshahuano'sa' ana'intacaso' ya'huërin," ténin.

⁷ Quisocristo o'mantahuachin, co huachi parisitaramahuë'. Noya ya'huarama'. Quiyanta' ipora aparisitapirinacoihuë', naporo' ya'ipi imarëhuasopita noya cancantarihua'. Sinioro Quisocristo chachin inápa quëran o'mantararin. Pën huënaratërinso huáncana ya'noarin. Anquëniro'santa' chiniquëncanantatona', o'mantararin. Inapitarë chachin o'mantararin.

⁸ O'mantarahuaton, co Yosë nohuitopisopitahuë' ana'ntarin. Co Sinioro Quisoso nanamën natëpihuë' ni'ton, chiniquëncanquëntarin.

⁹ No'tëquëncanquëntatón, parisitopiquë a'pararin. Aquë a'pahuachin, chiniquëncanquëntatón, co cha'ësapihuë'. Inatohua' paatona', co onporonta' Quisocristo nohuitapihuë'. Inaso' chini chiniquëncanantatón, noyasáchin niponahuë', inapitaso' co onporonta' nira-yarapihuë'.

¹⁰ O'mantahuachin, imarëhuasopitaso' quënanarihua'. "Ma noyacha Quisocristososo paya. Anoyacancantërinpoa'. Inasáchin ya'ipiya chinochina'," tosarëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita napoarëhua'. A'chintohuatëinquëmara, canpitanta' natërama' ni'ton, noya ni'sarama'.

¹¹ Napoaton nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai: "Quëma nohuanton Sinioro imarinëncanquëncan. Napoaton, catahuahuë' noyasáchin niina'. Noya noya yaimarinëncanquëncan ni'ton, catahuahuë' noyápiachin cancanchina'. Quiyaora co nanitëraihuë'. Quëmasáchin Sinioro ananitarancoi. Catahuahuë' ya'ipi cancanëna quëran natëinëncanquëncan," itërahuë', Yosë nontato. Noya nipatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

¹² Ina quëran a'napitanta' nicanatëinëncanquëma': "Ma noyacha Sinioro Quisoso ni'ton, ina imatona', noya nisapi paya," tosapi. Canpitanta' ina nohuitërama' ni'ton, noya noya cancantarama'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatëinquëma', catahuainquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Sinioro Quisocristonta' catahuainquëma'.

2

Yosë inimiconën ya'nocaso' ya'huërinso'

¹ Apira iyaro'sa' o'mantacaso' tahuëri pi'pian a'chinchinquëma'. Sinioro Quisocristo o'mantahuachin, nacapirahuatëhua', pantarihua'.

² Anaquëncanquëncan nipirinhue' co no'tëquëncanquëncan nitotopihuë'. "O'mantacaso' tahuëri nani nanirin," itohuachinquëma', ama pa'yancosohue'. Ama nisha nisha yonquicosohue'. Anaquëncanquëncan tapon: "Cari ninorahuë. O'mantacaso' tahuëri nani nanirin," itohuachinquëma', ama natëcosohue'. A'nanta' tapon: "Nanirin mini. Paono chachin naponinshitërincoi," itopirinëncanquëma', ama ina natëcosohue'.

³ Ni'cona nonpintochinênquëma'. Co'huara Quisocristo o'mayatêrasohuë', notohuaro' piyapi'sa' Yosë a'poapi. Co pi'pian têranta' yanatêrapihuë'. Naporo' a'na quëmapi ya'huapon. Ya'ipi piyapi'sa' nonpintarin ama Yosë imacaiso marêhuë'. Pa'pi co noyahuë' nisarin. Sopairi noyá ya'coancantêrin ni'ton, chiniquên ana'intacaso' ya'huërin. Ayaro' tahuëri Yosëri ana'intaton, parisitopiquë a'pararin.

⁴ Inaso' Yosë inimicotêrin. "Ama Yosë chinotocosohuë'. Ama manta' moshacosohuë'. Casáchin natëco. Yosë ya'huëretarahuë'," toсарin. Yosë chinotopiso pëiquë chachin huënsëapon piyapi'sari chinotacaiso marë'. Pa'pi co noyahuë' nisarin. Chiniquên nanantaton, ya'ipi piyapi'sa' yacamaiaapon.

⁵ Canpitataquë ya'huapo, nani sha'huitêranquëma'. ¿Ina naniantarama' ti?

⁶ Tahuëri nanihuachin, ina quëmapi huë'sarin. Yosë inimiconën inaso'. Yosë nohuanton, macarisona ya'copiarin ni'ton, co iporasó huë'shatêrarinhuë'. Ina nitotêrama'.

⁷ Co Yosë inimiconën ya'noyatêraponahuë', ipora chachin co incari têranta' nitotopirinahuë', nani sacatapi Yosë inimiconën hua'anëntacaso marë'. A'na tahuëriso nipirinhue', Yosë nohuanton, ya'copirinsó' capa nipachin, Yosë inimiconën ya'norarin.

⁸ Ya'nohuachin, piyapi'sa' aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapi. Inari camaihuachin, notohuaro' piyapi'sari natëapi. Ayaro' tahuëriso nipirinhue', Siniro Quisosori ana'intarin. Huënaráchin huënaráchin o'mantahuachin, minsëarin. Topinan noncharapirinhue', ata'huantarin. Co huachi nanitarinhue' piyapi'sa' nonpintacaso'.

⁹ Nipirinhue', co'huara ina o'mayatêrasohuë', notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Satanasëri catahuarin ni'ton, nani ma'sha nanitapaarin nicacaso'. Piyapi inaora co nanitêrinhuë' ina pochin nicacaso'. Nonpintaton, nani ma'sha sacai' nininsó' a'notohuachina, natëapi. Ni'pachina', pa'yanapi.

¹⁰ Co noyahuë' nicatón, na'a piyapi'sa' nonpintarin. Co no'tên nanan nohuantopihuë' ni'ton, Yosë inimiconën natëapi, parisitopiquë pa'sapi huachi. Yosë nanamën nohuantopi naporini, cha'ëitonahuë'.

¹¹ Napoaton, Yosëri tananpitarin nonpin nanan natëcaiso marë'. Sopai nohuanton, natëapi.

¹² Co no'tëquën yonquiatonahuë', co noyahuë' nicacaiso' pa'yatapi. Ina pochin cancantopi ni'ton, Yosëri ana'intarin.

Yosëri huayonin nicha'ëcaso marë'

¹³ Canpitaso nipirinhue' iyaro'sa', imarama'. Siniro nosororinquëma'. Iráca quëran huarë' Yosë huayoninquëma' huëntonênquë ya'conacamaso marë'. No'tên nanan natëhuatama', Ispirito Santo anoyacancantêrinquëma' Yosë nohuantêrinso chachin nicacamaso marë'. Ina yonquiatoi, Yosë nontërai: "Ma noya Siniro inapitaso' nicha'ëran ni'ton, 'Yosparinquën,'" itërai, Yosë nontatol.

¹⁴ Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, canpitanta' imarama'. Yosë acorinquëma' Siniro Quisocristo pochin nicacamaso'. A'na tahuëri o'mantahuachin, ina pochin ya'noarama'.

¹⁵ Napoaton iyaro'sa', chiniquên cancantatoma', ya'ipi cancanëma quëran imaco'. Canpitataquë ya'huasocoi, no'tëquën a'chintêrainquëma'. Ina quëran quirica a'patêranquëma' na'con na'con nitotacamaso marë'. No'tên nanansáchin imamiatoco'.

¹⁶ Siniro Quisocristo catahuainquëma' chiniquên cancantacamaso marë'. Inaora nohuanton, Tata Yosënta' nosoroatonpoa', achinicancamiatêrinpoa'. A'na tahuëri ya'huërinquë chachin quëpantarinpoa'. Sha'huitêrinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'.

¹⁷ Ina yonquiatoi, canpita marë' Yosë nontarai. "Nani tahuëriya Siniro catahuaquë', chiniquên canchina'. Achinicancanquë' noyasáchin niina'. Catahuaquë' noyásha noina'," itërai.

3

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

¹ Iporaso' iyaro'sa', quiya marënta' Yosë nontoco' nanamën noya a'china'huaiso marë'. Ya'ipi parti nahuinacaso ya'huërin. Canpitaso' natanatomacoí, noya imarama'. A'napitanta' a'chintohuatol, noya nohuanchina'. Canpita pochachin noya imaina'. Ina marë' Yosë nontoco'.

² A'naquënso nipirinhue' co yaimapihuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopi. No'huitonacoí, yaahuërinacoí ama a'china'huaiso marëhuë'. Yosë nontoco' inapita quëran nicha'ëincoí.

³ Tata Yosëso nipirinhue' co onporonta' naniantêrinpoahuë'. Achinicancaninpoa'. Sopai yaminsëpirinpoahuë', ina ni'sarinpoa'. Catahuarinpoa' sopai minsëcaso'.

⁴ Pënënpatëinquëmara, noya natëramacoí. Co a'poatomahuë', imamiatarama'. Yosë catahuarinquëma' ni'ton, noya imasarama', tënahué.

⁵ Yosë catahuainquëma' ina nosororinpoaso' na'con yonquicamaso marë'. Parisitopiramahuë', achinicanainquëma' Quisocristo pochin ahuantacamaso marë'.

Sacatacasonta' ya'huërimso'

⁶ Siniro Quisocristo nanan quëtërincoi ni'ton, no'tëquën iyaro'sa' pënëinainquëma'. A'naquëmaso' imapomarahuë', co sacatatomahuë', nisha nisha yonquirama'. Yosë nanamën no'tëquën a'chintopirainquëmahuë', co natëramacoihuë'. Insosona inapohuachin, ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

⁷ Nani nitotërama' noya nicacamaso'. "Nonancoi," itërainquëma'. Canpitataquë ya'huasocoi, co quiyaso' topinan ya'huërainhuë'. Co chiorairihuë'.

⁸ Co a'na piyapi cosharonën topinan ma'parairihuë'. Nani tahuëri chiniquën sacatërai. Tashirë chachin sacatërai ama topinan ma'pata'huaiso marëhuë'.

⁹ Hua'qui' a'chintërainquëma' ni'ton, noya topinan ma'patacaso nipirinhüë', co topinan ma'parainquëmahuë'. Sacatatoi, ma'sha pa'anai. Noya sacatërai nonanamacoiso marë'.

¹⁰ Canpitataquë ya'huasocoi, pënëinainquëma'. "Insosona co yasacatohuachinhüë', ama coshachinsohuë'," itërainquëma'.

¹¹ Nanan nani natantërahuë. A'naquëma' co yasacatatomahuë', topinan pa'sárama'. Naporahuaton, ma'toma ma'toma nonatoma', piyapi'sa' chinotërama', natantërahuë.

¹² Siniro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënaranquëma': Ama huachi iyaro'sa' ina pochin cancantocosohuë', ténahuë. Sano yonquiatoma', noya sacatoco' pahuantërinquëmaso' pa'anacaso marë'.

¹³ Na'aquëma' iyaro'sa' noya nisarama'. Ama amiatoma', nisha cancantocosohuë'. Nani tahuëri noya nico'.

¹⁴ Nani ninshitatoi, pënëinainquëma'. Inso tëranta' co yanatëhuachincoihuë', pënëncó'. Co natëtohuachinahüë', ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë' oshanëna marë' tapaina'.

¹⁵ Napoaponahuë', ama inimico pochin nicatoma', no'huicosohuë'. Iyaparima pochin nicatoma', sanoanan quëran pënëncó'.

Asanocancaninpoaso'

¹⁶ Siniroíchin asanocancaninpoa'. Ina catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'. Ma'sona onpopiramahuënta', nani tahuëri catahuainquëma' ama pa'yanacamaso marëhuë'. Nani tahuëri noya a'painquëma'.

¹⁷ Ca Paonoco caora imirahuë quëran pi'pian ninshitaranquëma' saludos a'pata'huanquëmaso marë'. Nani quirica ninshitërahuëquë iso pochin ninshitërahuë. Ina nicatoma', nitotarama': "Paono mini ninshitërinpoa'," tosarama'.

¹⁸ Siniro Quisocristo inaora nohuanton, nosoroatëinquëma', ya'ipinquëma' catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitérinso'

Timotio yonquiaton, nanan a'patérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquén, ni'qué'. ¿Noya, ya'huaran? Noya canta' ya'huarahué. Yosé nohuanton, Quisocristo acorinco nanamén a'china'huaso maré'. Yosé chachin anoyacancantérinpoa'. Oshanénpoa' inquitatonpoa', nicha'érinpoa'. Quisocristo imatéhua', ina ninaréhua'. A'na tahuéri inápaqué quépantarinpoa'.

² Timotionquén ninshitaranquén. A'chintéranquén ni'ton, Quisocristo natéton, ina imaran. Napoaton hui'nahué pochachin ni'nanquén. Na'con nosororanquén. Tata Yosé inaora nohuanton, catahuainquén. Noya nosoroinquén. Nani tahuéri asanocancainquén. Quisocristonta' inapochachin catahuainquén. Inasáchin natérhua'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ I'hua Masitoníaqué yapa'patéra, sha'huitéranquén. "Ipoisoqué ya'huétaqué' pénéntamaso maré'." itéranquén. Iporanta' inachachin sha'huitaranquén. Inaquéranchin ya'huaton, pénéntáqué'. A'naquén nisha nisha nanan a'chinapi. Inapita sha'huitéqué' ama ina pochin a'chi'inasohué'.

⁴ Shimashonépita iráca napopiso' yonquíapi. Inahuara yonquínena quéraonta' nisha'huítópiso' yonquíapi. Ama huachi inapita yonquicaiso maréhué' sha'huítéqué'. Ina pochin a'chinpachina', topinan quéran a'chinapi. Piyapi'sa' nisha nisha nonsapi. Co catahuapihué' Yosé nohuitacaiso'. Yoséichin natéhuatéhua', catahuarinpoa' noya noya imacaso maré'.

⁵ No'tén nanansáchin imapatéhua', catahuarinpoa' noya ninosorocaso'. Noyápiachin cantantohuatéhua', co nisha nisha yonquiarihuahué'. Ina quéran cancanénpoa quéran huaré' natéarihua'. Ina pochin cantantohuatéhua', noya nosoroarihua'. Ina Yosésos' nohuantérin.

⁶ Nisha a'china'piro'saso nipurinhué', co ina pochin yonquipihué'. Yosé nohuantérinso' naniantatona', topinan quéran nonsapi.

⁷ "Quiyaso' maistrocoí. Ya'ipi pénéntérinso' nitotérai," topirinahué', co no'téquén nitotopihué'. Chiníquén nonpirinahué', co nitotopihué'.

⁸ Moisésé pénéntérinso' noya niponahué', ma'maré chachinsona pénéntérinso' nitotatéhua', no'téquén sha'huitacaso' ya'huérin.

⁹ Noya nipisopita co pénéncaso' ya'huérinhué'. A'napitaso nipurinhué' pénéncaso' ya'huérin. Co Yosé natétonahué', co insonta' yanatépihué'. Co natantonhué' niconpi. Pa'pi co noyahué' nipi, oshahuanpi. Yosénta' téhuapi. Co ina chinotopihué'. A'naquénso' pa'pina', a'shina' inapita co qué'yatonahué', yatépapi. A'naquéonta' tépatopi.

¹⁰ Nisha nisha nicacaiso' yonquípi. Sa'ina', so'ina' inapita ya'huétaponaraihué', monshihuanpi. Quémapi capini, sanapi capini nisé'huapi. Piyapi'sa chachin ihuatopi pa'anacaiso maré'. Nonpintopi. "Téhuénchachin no'téquén nonahué'," taponaraihué', nonpinpi. Yosésos' noya nicacaso' a'chintopirinpoahué', co nohuantopihué' natécaiso'. Ina pochin nipisopita téhuénchinso' pénéncaso' ya'huérin.

¹¹ Yosé nanaménso' noya nóya. Ina quéran nicha'érinpoa'. "Ma noyacha Yosésos' paya," itérhua'. Ina chachin acorinco nanamén sha'huica'huaso maré'.

Quisocristori catahuarinso'

¹² Ina maré' Sinioro Quisocristo achinicancaninco. "No'téquén natéarinco," ta'ton, acorinco a'china'huaso maré'. Napoaton: "Yosparinquén Sinioro," itérahue'.

¹³ Iráca caso' nisha canantérahue'. Quisocristo pinorahué'. Imarinopita no'huito, aparisitérahue'. Quisocristoso nipurinhué' nosororinco. Co nohuitatohué', co natéyatérahue' ni'ton, nosororinco.

¹⁴ Sinioro chachin inaora nohuanton, nosoroatonco, na'con catahuarinco. Catahuahuachincora, "Quisocristoíchin anoyacancantarinco," ta'to, ina natérahue'. Ina imato, nosororahué' canta'.

¹⁵ No'téquén sha'huitaranquéma'. Ya'ipi piyapi'sa' natéina'. Quisocristo isoro'paqué o'marin oshahuano'sa' anoyacancantacaso maré'. Caso' na'con na'con oshahuanpirahué', anoyacancantérinco.

¹⁶ Yosé nosororinco. Hua'qui co noyahué' nipurahué', nosororinco. A'napitanta' natécaiso maré' napotérinco. "Paono pa'pi co noyahué' nipurinhué', hua'qui ahuantaton, Quisocristori nosororin. Nosoroarinco canta'," ta'tona', natétopi. Natétohuachina', Yosé nohuitatona', noya nanpiapi. A'na tahuérinta' inápaqué nanpimiatopi.

¹⁷ Napoaton Yoséichin natéahua'. Nani tahuëriya: “¡Ma noyacha Yosëso paya!” itahua'. Inaso' co onporonta' ta'huantaponhué'. Co quënanpirëhuahué', hua'anëntomiatërinpoa'. Inaichin chinotacaso' ya'huërin. Ama onporonta' ina naniantahuasohué'. Amen.

¹⁸ Hui'nahué pochin api, ni'nanquën. I'hua chachin ansiano'sa' Yosë nontatona', acorinënquën Yosë nanamën a'chinamaso maré'. Naporo' Yosëri anitotërinso' sha'huitatënën, pënëninënquën. “Yosë nohuanton, api, nanamën noya a'chinaran. Ina maré' acorinquën. Parisitapanahué', catahuaringuën. Napoaton Quisoso a'chininso chachin a'chinqué' itërinënquën. Iporanta' inachachin pënënananquën. Quisoso nanamën chachin a'chinqué' sopai minsëcaso maré'. Tëhuëchachin sopai yacanapirinpohuë', Quisocriso catahuaringpoa' minsëcaso maré'.

¹⁹ Inasáchin natëton, pënëntëquë'. Quisocriso nohuantërinso'achin yonquiaton, noya niqué'. Noyápiachin cancantaton, piyapi'sa' a'chintëquë'. A'naquënso nipirinhué' cancanëna quëran noya nicacaiso' nitotopirinhué', co yanatëpihué'. Nani Yosë naniantatona', co huachi yonquipihué'. Quisocriso a'poatona', co huachi imapihué'.

²⁰ A'naso' Iminio itopi. A'nanta' Aricantëro itopi. I'hua niyontopatëira, inapita chiniquën pënënhuë. “Quisocriso nanan quëtërinco ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'painquëmasohuë'. Satanasë natërama' ni'ton, parisitamaso' ya'huërin,” itërahuë. Ama huachi Yosë pinocaiso' marëhué' chiniquën pënënhuë. “Oshaquëran co noyahué' yonquipisopita naniantatona', Yosë pochin cancantantapona' nimara,” ta'to napotërahuë.

2

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

¹ Ya'ipi piyapi maré' Yosë nontacaso' ya'huërin. Niyontopatama', na'con nontoco' Yosëri catahuain. “A'paniarinpoa' mini,” ta'toma': “Yosparinquën Siniro,” itoco'. Ina'ton pënënananquëma'.

² Copirno'ra maré' Yosë nontoco' noya hua'anëntacaiso maré'. Ya'ipi hua'ano'sa maré' Yosë nontoco' noya nicacaiso maré'. Noya hua'an nipachin, co aquëtë' piyapi'sa' nino'huipihué'. Sano yonquiatëhua', noya ya'huarigua'. Ina quëran Yosë yonquiatëhua', noya nisarihua'.

³ Ina pochin Yosë nontacaso' nóya. Inaso' nicha'ërinpoa'. Nontohuatëhua', noya nataninpoa'.

⁴ Ya'ipi piyapi'sa' nicha'ëcaso' nohuantërin. Nanamën no'tëquën nitochina'.

⁵ Yoséichin chinotacaso' ya'huërin. Oshahuanëhua' ni'ton, inimicotopirëhuahué', Quisocriso nanan anoyatërinpoa'. Inasáchin Yosë anohuitërinpoa'. Inaso' Yosë niponahué', piyapi chachin nasitimarin.

⁶ Quisocriso inaora nohuanton, nicha'ëinpoaso maré' chiminin. Chiminaton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Tahuëri nanihuachina', Yosë yanicha'ërinpoaso' anitotërinpoa'.

⁷ Ina nanan sha'huica'huaso maré' Yosë acorinco. A'parinco nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso maré'. “Yosë no'tëquën nontërinpoa'. Ina natëco',” itërahuë. Tëhuëchachin no'tëquën nonahuë, co nonpinahué'.

⁸ Napoaton nani parti niyontonpachina', quëmapi'sa' Yosë nonchina', ténahuë. Ama no'huichinasohuë'. Ama nisha nisha ninonchinasohuë'. Noyápiachin cancantatona', Yosë nonchina'.

⁹ Sanapi'santa' noya niina'. A'naquën sanapi'sa' nitapacaisoráchin yonquipi. Na'con na'con yanco nitonpomototopi, notohuaro' miyo pë'pëpi, nisha nisha a'sontanpapi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso' pa'yatopi. Ainën tapacaisoráchin yonquipi. Yosë imarinsopitaso nipirinhué', ama inasáchin yonquiatonahué', sano yonqui'ina'. Ama piyapi'sari pa'yatacaiso maré'achin nitapainasohuë'.

¹⁰ A'mopiso' ama na'con na'con yonqui'inasohuë'. Noya nicacaiso' na'con na'con yonqui'ina'. Yosë imapi ni'ton, inaichin chinochina'.

¹¹ Yosë nanamën a'chinpachina', sanapi'sa' ta'tatona', noya nataina'. Natanahuatona', noya natëina'.

¹² Niyontonpatama', quëmapi'sa' pënëchina'. Sanapi'saso nipirinhué', co pënëntacaso' ya'huërinhué'. Ama quëmapi'sa' camaiinasohuë', ténahuë caso'. Ta'tatona' nataina'.

¹³ Atan'ton Yosëri ninin. Ina quëran Ipa ninin Atan catahuacaso maré'.

¹⁴ Naporahuaton, sanapi'ton co noyahué' ninin. Sopairi nonpintoahuachina, ina natëton oshahuanin. Co Atan nonpintërinhué'.

¹⁵ Sanapi'saso nipirinhué' hua'huinpita noya aso'sohuachina', Yosëri noya ni'sarin. “Yosë catahuarincó,” ta'tona', imamiachina'. Piyapi'sa' noya nosoro'ina'. Noyasáchin ni'ina'. Sano yonqui'ina'. Inapohuachina', nicha'ësarín.

3

Ansiano'sa' acosaso' ya'huërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquën. Ansiano yaya'compachina', noya yonquiapi. Ansiano'sa' tëhuëchachin catahuarinënpoa'.

² Napoaton yaya'compachina', nóya nipisopitaráchin ya'coina'. Ama piyapi'sari pinocaiso marëhuë' noyasáchin niina'. A'na sa'ináchin ya'huëchina'. Co monshihuanacaiso' ya'huërinhuë'. Sano yonqui'ina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Ya'ipi cancanëna quëran imaina'. Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nonchina', o'shichina'. A'chinacaiso' noya nitochina'.

³ Ama no'piinasohuë'. Ama yaahuëchinasohuë'. Sano yonqui'ina'. Ama yano'huichinasohuë'. Ama coriquiráchin cancanchinasohuë'.

⁴ Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita noya a'paiatona', a'chinchina'. Hui'ninpita noya pënëina' no'tëquën natëcaiso marë'. Sanoanan quëran pënënpachina', noya natërapa. Pa'pina' noya ni'sapi.

⁵ Co hui'ninpita tëranta' pënënpachinhuë', a'napitarinta co yanatëponhuë'. Napoaton co nanitërinhuë' Yosë imapisopita noya catahuacaso'.

⁶ Hua'qui imapisopitaráchin ansiano ya'coina'. Nasha imarinso' ya'compachin, co noyahuë' yonquiamara: "Caso' ansianoco ni'ton, noya noyaco," tapon nimara yonquinëquë. Iráca sopai hua'an ina pochin yonquihuachina, Yosëri ana'intërin. Ni'cona inapochachin ana'intochninquëma'.

⁷ Noya nininsoráchin ya'coina'. Noya nipachina', co imapisopitarihuënta' noya ni'sapi: "Inaso' noya quëmapa," tosapi. Co noyahuë' nicaponahuë', ya'compachin, sopai hua'ani nonpintaton, minsëarin. Piyapi'sarinta' tëhuapi.

Tiacono'sa' acosaso' ya'huërinso'

⁸ Ansiano'sa' catahuarinsopitaso' tiacono'sa' topi. Inapitanta' natëtono'sa' niina'. No'tëquënáchin noina'. Ama nisha nisha noinasohuë'. Ama no'piinasohuë'. Ama nonpina-tona', coriqui canainasohuë'.

⁹ Yosë anitotërinpoaso' nóya nitochina'. Nitotatona', cancanëna quëran huarë' natëina'. Inapohuachina', noyápiachin cancantapi.

¹⁰ Ama a'naroáchin aya'concosohuë'. Pi'pian tënëitoma', ni'co'. Noya nipachina', ya'coina'.

¹¹ Tiaconaro'santa' natëtono'sa' niina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohuë'. Ama pinochinasohuë'. Ama no'piinasohuë'. Noyasáchin niina'.

¹² Tiacono'saso', a'naíchin sa'ina' ya'huëchina'. Hui'ninpita noya pënëina' no'tëquën natëcaiso marë'. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita noya a'paitona', a'chinchina'. Ina pochin cancantërinso'pitarachin ya'coina'.

¹³ Tiacono'sa' noya nipachina', imapisopitari noya ni'sapi. Noya Yosë marë' sacatohuachina', chini chiniquën cancantapi. Quisocristo noya natëtona', nanamën a'chinapi.

Yosë huëntonëquë ya'conpispopita

¹⁴⁻¹⁵ Na'con yonquiatënnquën api, nicaponquën yapa'sarahuë. "Co hua'quiya quëranhuë' pa'sarahuë' topirahuë'. Hua'qui quëran a'na' pa'samarahuë'," ta'to, iso quirica ninshitaranquën pënëna'huanquënso marë'. Yosë huëntonëquë ya'conpatëhua', onpopinso' nicacaso' sha'huitaranquën. Yosëso' nanpiárin. Canpoaré chachin ya'huërarin. Nanamën no'tëquën anitotërinpoa'. Imarëhuasopita niyontonpatëhua', no'tëquën a'chinarihua'.

¹⁶ Iráca co Yosë nohuaitopirëhuahuë', iporasos' Quisocristo anohuitërinpoa': "Ma noyacha inaso paya," tënëhua'.

Yosë hui'nin isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin.

Ispirito Santo chachin anitotërinpoa' Yosë hui'nin nininso'.

Nanpianthahuachina, anquëniro'sarinta' quënanpi.

Imapisopitari ya'ipi parti paatona', nanamën sha'huira'piapi.

Na'a piyapi'sa' natëpi.

Iporasos' Yosë'pa' noya ya'huërin. Inatohua' Yosëri quëpantarin.

4

Yosë nanamën a'porapiso'

¹ Tëhuëchachin Ispirito Santo ninoton, a'ninquëchin sha'huítërinpoa': "A'na tahuëri a'naquën piyapi'sa' Yosë nanamën a'porapi. Sopai natëtona', nonpin nanan a'chinpachina', imasapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, naporapi," tënin.

² Naporo' nonpina'piro'sa' ya'huapona' piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. "Quiyanta' Yosë imarai," topirahuë', co no'tëquën nonsapihuë'. Nitotaponaraihuë', co cancanhuanhuë'

pochin nicatona', co natêtochináchinhué' cancantapi. Hua'qui' sopai natêtona', co huachi nanitapihué' Yosé natêcaiso'. Inapitaso' nisha a'chinapi.

³“Ama sanapi macosohuè'. Nisha nisha cosharo' a'poco huachi,” tosapi. Napopirinahué', Yosé ya'ipi cosharo' ninin capacaso marè'. Nanamèn nitotatêhua', Yosé natêhuatêhua', co a'poarihuahué'. “Yosparinquèn, Sinioro,” itatêhua', caparihua'.

⁴Ya'ipi ma'sha Yoséri ninin. Napaoton nóya. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhué'. “Yosparinquèn, Sinioro,” itatêhua', ya'ipiya noya caparihua'.

⁵Yosé quiricanèn yonquiatêhua', Yosé nontohuatêhua', noya capacaso', ténin Yosé.

Quisocriso marè' noya sacatacaso' ya'huërin

⁶Nani pênënanquèn. Ina nanan a'chinpatan, noya nisanan. Quisocriso noya ni'sarinquèn. Cosharo' achinirinposo pochin Yosé nanamèn natêhuatan, achinicananarinquèn. No'téquèn a'chintêrainquèn ni'ton, noya imasaran.

⁷Nonpin nanano'saso nipirinhué' tananpitéquè'. Inahuara yonquinëna quëran naporapi ni'ton, tananpitéquè'. Inapitaso' topinan quëran a'chinapi. Quëmaso nipirinhué' nani tahuëri yonquiquè' Yosé noya imacaso marè'.

⁸Nani tahuëriya sacatohuatêhuara, chinipirêhuahué', noya noya Yosé imacaso' yonquihuatêhua', achinicananinpoa'. Achinicananpachinpoa', noya noya nisarêhua', ténahué'. Noya noya imapatêhua', isoro'paquè noya nanpiarêhua'. A'na tahuërinta' Yosé'pa' nanpimitarihua'.

⁹Caso' no'téquèn pênëntêrahué', ya'ipi piyapi'sa' natêina'.

¹⁰Ina marè' paatêhua', Yosé nanamèn sha'huirêhua'. Parisitarihuarahué', a'chinárêhua'. Yoséichin ninarêhua'. Inaso' nanpiarin ni'ton, ya'ipi piyapi nicha'écaso' nohuanterin. Natêhuatêhua', anoyacancantatonpoa', nicha'ésarinpoa'.

¹¹Nani a'chintêranquèn ni'ton, inachachin api a'chinquè'. A'chinaton, pênëntéquè' natêina'.

¹²Co mashonquënhuè' niponahué', noya pênëntéquè' mashoro'santa' natêinênquèn. Ya'ipi piyapi'sa' noya nontéquè'. Nosoroaton, catahuaquè'. Cancanèn quëran huarè' Yosé natéquè'. Sano yonquiaton, noyápiachin cancantéquè'. Noyasáchin niquè' imapisopita nonainênquënso marè'.

¹³Niyontonpachina', Yosé quiricanèn nontéquè'. Ina nontaton, pênëntéquè'. Quisocriso nanamèn a'chintéquè'. Ca cancona'huarè' inapoquè'.

¹⁴Íráca ansiano'sa' niyontonahuatona', acorinênquèn Yosé nanamèn a'chinamaso marè'. Sé'huamotorahuatênquèn, nanan quêtêrinênquèn a'chinamaso marè'. Ina quëran Yosé catahuarinquèn nóya a'chinamaso'. Ama ina naniantaton, topinan ya'huëquësohuè'.

¹⁵Yosé nanamèn na'con yonquiaton, a'chináquè'. Ya'ipi cancanèn quëran huarè' imaquè'. Ina quëran pênënpatan, a'napita noya ni'sarinênquèn. “Ma noya Yoséri catahuarin ni'ton, noya noya pênëntêrin,” tosapi.

¹⁶Nani tahuëri yonquiquè' nóya imacamaso marè'. Naporahuaton, no'téquèn a'chinquè'. Inapohuatan, Yosé catahuarinquèn imamiataton cha'écaso marè'. A'napitanta' natanpachinquèn, cha'ésapi.

5

A'naya a'naya pênënacaso ya'huërinso'

¹Mashoro'sa' co noyahué' nipachina', ama no'huíquësohuè'. Tata pochin nicaton, sanoanan quëran pênënuquè'. Napopináchin pi'ipitêramaso', iyaparin pochin ni'què'. Inapitanta' nosoroaton, sanoanan quëran pênënuquè'.

²Sanapi'santa' pênënacaso' ya'huërin. Payaro'sa' nipachin, mama pochin nicaton, sanoanan quëran pênënuquè' noya canchchina'. Imoyaro'santa' napopináchin pi'ipitêramaso' oshiparin miáchin pochin ni'què'. Ama inapita pi'pian têranta' narintéquësohuè'. Noyasáchin yonquiaton, nontéquè'.

Quëyoronos'a' napopiso'

³Isonta' api, imapisopita sha'huítéquè' nitochina'. “Quëyoronos'a' noyá sa'ahuamia nipachina', nosoroatoma' catahuaquo',” itéquè'.

⁴Nipirinhué', hua'huinpita ya'huëtôhuachin, inapita pênënuquè' a'shina catahuaina'. Am-inpitarinta' catahuaina'. Aso'sorin ni'ton, inahuarinta' i'huërtanta'ina'. Nosoroatona', nocomanta'ina'. Ina Yosé na'con nohuanterin.

⁵A'naquèn quëyoronos'a' nipirinhué', co hua'huinpita ya'huëtêrinhué'. Yoséichin yonquiarin. “Ina catahuarino,” ta'ton, nani tahuëri Yosé nontarin. Tashirê chachin nontarin. Inapitaso' catahuahua'.

⁶ A'naquën quëyoronosaso nipirinhue', nipa'yatacasoáchin yonquipi. Nanpiaponahué', chimipi pochin cancantopi. Co huachi Yosë yonquipihue' ni'ton, co inapita catahuacaso' ya'huërinhué'.

⁷ Nani api sha'huitëranquën. Ya'ipi imapisopita pënënuquë' natëina'. Ama a'napitari pinocaiso marëhué' noya niina'.

⁸ Quëmopinëna' tëhuëchachin nosorocaso' ya'huërin. Pahuantohuachina', catahuaina'. A'shina', pa'pina', hui'ninpita, inapita na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Catahuaina', nocoma'ina'. Insoarisona co nocomahuachinahué', co huachi Yosë natëapihue'. Co quëmopinëna' nosorohuachinarahué', na'con na'con oshahuanapi.

⁹ A'naya a'naya niyontonpiguë quëyoronosaso' nininënpita ninshichina' catahuacaiso maré'. Payaro'saráchin acoina', saota shonca pi'ipitërinso'. A'naichin so'yatërinso'.

¹⁰ Noya nininsoráchin aco'ina'. Iso pochin nipisopita: Hua'huinpita noya aso'sorinso'. Ni'toro'sa' hué'pachinara, o'shitërinso'. Co manta' apirarinsohué'. Piyapinën pochin cancantaton, imapisopita catahuarinso'. Parisitopisopita nosororinso'. Noyasáchin nininso'. Ina pochin nipisopita aco'ina'.

¹¹⁻¹² Nanon quëyoronosaso' nipirinhue', ama acoinasohue'. "Quisocristo marëáchin sacatarahué, co so'yantapohue'," taponahué', oshaquëran ina naniantaton, naquëranchin so'yaantacaso' yonquiantapon nimara. So'yaantacaso' noya nipirinhue', ma'sona Quisocristo sha'huitërinso' co naniantacaso' ya'huërinhué'. Naniantohuachin, ina maré' oshahuanarin ni'ton, ama inapitaso' acoinasohue'.

¹³ A'naquëonta' topinan ni'tapona' pa'sápatona', chiropi. Naporahuaton, ma'tona ma'tona nonsapi, pinotapi, co napocasohue' nipirinhue'.

¹⁴ Napoaton nano'sa' so'inari ayananpihuachina', so'yanta'ina', tënahue. So'yantatona', hua'huaanta'ina'. So'ina', hua'huinpita, inapita nocomahuachina', noya nisapi. Napohuachina', co a'napitari pinosapihue'.

¹⁵ Ni'quë' api. A'naquën quëyoronosaso' nani nisha cancantopi. Quisocristo a'porahuatona', sopai natëpi.

¹⁶ Quisocristo imapatëhua', noya niahua'. Quëyoron quëmopinënpoa' ya'huëhuachin, canpoari chachin catahuahua' noya nanpicaso maré'. Ina quëran a'napita imapisopitarinta' sa'ahuamiaro'sarachin catahuaina'.

Ansiano'sa' nininso'

¹⁷ A'naquën ansiano'sa' noya noya Yosë maré' sacatopi. Paatona', nani tahuëri a'chinápi, pënëntápi. Inapita noya noya ni'co'.

¹⁸ Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. "Toro asacatohuatama', a'caco'. Trico i'nataton to'norayahuachin, ama tonpoanantocosohue'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin," tënin. "Piyapi asacatohuatama', pahuëréco'," tënin anta'. Napoaton ansiano'sa' Yosë maré' sacatopi ni'ton, catahuaco'. Ma'sha quëtoco' ama pahuanchinasohue'.

¹⁹ Nanan natantohuatan, ama a'naroáchin natëquësohue'. A'na piyapiriachin ansiano sha'huirapihuachin, co natëcaso' ya'huërinhué'. Catoya'pihué nipon, caraya'pihué nipon, inachachin sha'huirapihuachina', naporu huaré' natëtëquë'.

Nisha nisha pënëntërinso'

²⁰ Ansiano tëhuëchachin co noyahué' nipachina, pënëncaso' ya'huërin. Ya'ipi imapisopita ayontonahuaton, chiniquën pënënuquë'. A'napitanta' të'huatatona', noya nicacaiso maré' pënënuquë'.

²¹ Tata Yosë Quisocristorë chachin ni'sarinpoa'. Anquëniro'sa' acorinsopitanta' ni'sarinënpoa'. Napoaton api, ya'ipiya no'tëquën pënënuquë'. Ama a'naroáchin ana'intëquësohue'. Noya natantëquë' no'tëquën nitotacaso maré'. Ina quëran no'tëquën yonquiaton, pënënuquë'. Inso tëranta' co noyahué' nipachina, pënëncaso' ya'huërin.

²² Ansiano yaacohuatan, noya yonquiaton, oshaquëran acoquë'. A'naroáchin acohuatan, co noyahué' nipachina, quëmanta' na'ianan. Noyasáchin niquë'.

²³ Apira apira yacanioran ni'ton, ama api i'sharáchin o'oquësohue'. Pi'pian huinonta' o'oquë', aqùëtë' caniotan.

²⁴ A'naquën co noyahué' nipachina, ya'ipi piyapi'sari nitotopi. "Inaso' oshahuanin. Ina maré' Yosëri ana'ntarin," topi. A'naquënso nipirinhue' oshahuanaponahué', co a'naroáchin nitotërëhuahué'. Nipirinhue', co cancanën quëran imarinhué' ni'ton, oshaquëran nitotarihua'.

²⁵ Inapochachin a'naquën noya nipachina, ya'ipi piyap'sa' nitotopi. A'naquënso' noya nipoahué', co a'naroáchin nitotërëhuahué'. Oshaquëranchi inanta' nitotarihua'.

6

¹ Patron maré' sacatopisopita, pënénquë' patronëna' noya nicatora' natëina'. Co natëhuachinahuë', no'huítatona', Yosë pinopona' nimara. "Yosë nanamënsó' napoonin ni'ton, ina imatona' co yanatërinacohuë'," taponá' nimara. Co ina Yosë nohuantërinhuë'.

² "Patronënantá' Quisocristo imapachin, ama ina maré' chiroinasohuë'. Iyaparín pochín nicatora', noya noya sacachina'. Imarinso' catahuarapi ni'ton, nóya sacachina'. Inanta' Yosëri nosororin ni'ton, noya catahuaina'," itëquë'. Ya'ipi carinquën pënënanquënso', a'chinquë'. Onpopionta' pënénquë' natëina'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ Quisocristo no'tëquën a'chintërinpoa'. Natëhuatëhua', noya noya cancantarihua'. A'naquënso' nipirinhüë' Sinioro nanamën co natëtonahuë', nisha a'chinpi. Nonpin nanano'sa' a'chinapi.

⁴ "Ya'ipiya nitotërai," topirinhüë', co yonquipihüë'. Topinan quëran nonsápi. Nisha nisha nanano'sa' yonquiatona', nonconpi. Pa'yatopi piyapi'sa' ano'huítacaiso'. Inapita natanpachinara, niapiratopi, nino'huipi, nipinopi. "Nonpintërinco nimara," ta'tona', co huachi natërapihüë'.

⁵ Nitapicancantatona', co niquë'yapihuë'. Iráca Yosë nanamën nitotopirinhüë', ina naniantatona', co huachi no'tëquën yonquipihüë'. Ma'sha canacaiso maré' Yosë yaimaconpi. Co ina maré' imacasohuë' nipirinhüë', napopi. Ama inapitaso' natanquësohuë'.

Canamiatërëhuaso'

⁶ No'tëquën Yosë imapatëhua', tëhuë'nchachin canamiatarihua'. Co na'a ma'sha ya'huëtópirinpoahuë', sano cancatorhuatëhua', nóya ya'huaríhua huachi.

⁷ Nasitohuatëhua', co manta' ya'huëtërinpoahuë'. Naporahuaton, chiminpatëhuanta', ya'ipi ma'shanënpoa' patarihua'.

⁸ Napoaton capacaso, a'mocaso' inapita ya'huëtóhuachinpoa', sano cancantahua'.

⁹ A'naquënso' nipirinhüë' coriqui canacasoáchin yonquipi. Inasáchin cancantatona', sopai natëpi. Nani ma'sha nohuantatona' huënsonquë' ma'sha manëso pochín nisapi. Inasáchin yonquiatona', aquë aquëtë' nohuantapona'. Ina maré' Yosëri chiniquën ana'intarin.

¹⁰ Coriquiráchin pa'yatohuatëra, nisha nisha yonquirë'. Co noyahuë' ninë'. Nonpinë', ihuatëre', no'huítëre', ina pochín yonquirë'. A'naquën coriquiráchin yonquiatona', Yosë a'popi. Ina quëran cancanëna quëran co huachi noya cancantopihüë'. Sëtatona', chiniquën parisitapi.

Imamiatacaso' ya'huërin

¹¹ Quëmaso' nipirinhüë' api Yosë imaran ni'ton, ama coriquiráchin yonquiquësohuë'. Noya nicacasoáchin yonquiquë'. Cancanën quëran huarë' Yosë chinotëquë'. "Inaso' nosoroatoco, catahuarinco," ta'ton, noya natëquë'. Naporahuaton, ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ma'sha onpoaponahuë', chiniquën cancantëquë'. Sano piyapi niquë'.

¹² Iráca imapisopita niyontonpachinara, chiniquën cancantaton, "Caso' Quisocristo imarahüë', itëran. Napoaton "Yosë catahuarinco," ta'ton, sopai minsëquë'. Yosë nani huëntonë'nquë' aya'coninquën ni'ton, imamiatëquë'. Ina quëran a'na tahuëri inápaquë nanpimiataran.

¹³ Yosë chachín ananpirinpoa'. Inaso' ni'sarinpoa'. Quisocristonta' ni'sarinpoa'. Iráca inanta' chiniquën cancantaton, Ponsio Pirato no'tën nanan sha'huítërin.

¹⁴ Ina yonquiaton, Quisocristo noninso chachín natëquë'. Ama a'napita pinocaiso marëhuë' no'tëquën a'chinquë'. Sinioro Quisocristo o'mantaquë huarë' noya natëquë'.

¹⁵ Tahuëri nanihuachin, Yosë nohuanton, o'mantararin. Yosëichín hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi hua'ano'sa' ina natëina'. Copirnorosarinta' natëina'. "Ma noyacha Yosëso paya," ichína'.

¹⁶ Inasáchin co ta'huantarinhüë'. Nanpirápon inaso'. Noya noya ni'ton, huënaráchin pochín ya'norin. Co ya'carichinachinhüë'. Iráca quëran huarë' co insonta' Yosë quënaninhüë'. Ipora huanta' co quënanarihuarahuë', ya'ipi piyapi'sari chinochína'. Ya'ipiya nanitaparín. Amen.

¹⁷ A'naquën na'con coriqui ya'huëtërin. Inapitanta' api pënénquë': "Ama a'napita no-cancosohuë'. Ama coriquinëmáchin pa'yatocosohuë'. Inaso' co ya'huëmiataponhuë'. Yosë na'con na'con pa'yatoco'. Inaso' co apiratërinpoahuë'. Nani ma'sha quëtërinpoa' nóya cancantatëhua, ya'huëcaso maré'.

¹⁸ Na'a coriqui ya'huëtóhuachinquëma', a'napita nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha pahuantóhuachina, quëtoco'. Ama manta' apiracosohuë'. Noya nico'.

¹⁹ Inapohuatama', Yosë'pa' canamiatarama'. Inaquë noya noya nanpimiatarama," itëquë'.

Tiquinamën pochin pënëinso'

²⁰ No'tëquën api Quisocristo nanamën a'chintëranquën. Ama naniantatonhuë', noya imaquë'. Nonpîn nanano'saso nipirinhue' ama natanquësohuë'. Nisha nisha nonpi. "Ya'ipiya no'tëquën nitotërai," topirinhue', co no'tëquën nitotopihuë'.

²¹ A'naquën nisha nanan imatona', Yosë a'popi. Ama inapita natëquësohuë'. Inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquën. Nani ninshitëranquën huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitaantarinsó'

Timotio yonquiaton, nanan a'patêrinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquên. ¿Noya quémanta' ya'huaran? Noya canta' isêquê ya'huarahué. Yosê nohuanton, Quisocristo acorinco nanamên a'china'huaso marê'. Quisocristo imapatêhua', Yosê nohuitatêhua', nanpimiatarihua'.

² Timotionquên ninshitaranquên. Nosoroatênquên, hui'nahuê pochin ni'nanquên. Tata Yosê inaora nohuanton, catahuainquên. Noya nosoro'inquên. Nani tahuêri asanocancainquên. Quisocristonta' inachachin catahuainquên. Inaso' hua'anênpoa' ni'ton, inasáchin natêrêhua'.

Timotio noya imarinsó'

³ Iráca shimashonêhuêpita Yosê chinotopi. Inapochachin canta' chinotêrahué. Yosê nanamên no'têquên natêto, chinotêrahué. Ina marê' noyápiachin cancantêrahué. Nani tahuêri tashirê chachin Yosê nontato, quéma yonquiranquên. Noya imaranso marê': "Yosparinquên Sinioro," itêrahué.

⁴ Iráca yapatohuatênquêna, sêtatón na'nêran. Ina yonquiato, na'con yani'nanquên. Onpopionta' nicato noya cancanchi, tênahué.

⁵ Cancanên quêran huarê' Quisocristo natêran. Mamapaya'ton natêrin. Noita inaso'. Ina quêran mama Ionisanta' natêton, a'chintêrinquên. Ipora quémanta' imaran, tênahué. Ina yonquiarahuê.

⁶ Iráca sê'huamotorahuatênquên, acoranquên pênêntamaso marê'. Naporo' Yosê chachin ananitérinquên ni'ton, nóya pênêntêran. Imapisopita noya a'chintêran. Iporanta' api, ina yonquiaton chiniquên cancantêquê'. Ni'quê'. Pênsha yatacopihuachina, pishitohuatêra noya orotaantarín. Inapochachin chiniquên cancantaton, pênêntaantaquê', tênahué. Napoaton ninshitaranquên achinicancana' huanquênso marê'.

⁷ Yosê co nohuantêrinhuê' tê'huacaso'. Ispirito Santo chachin achinicancaninpoa' sopai minsêcaso marê'. Inasáchin ananitérinpoa' piyapi'sa' nosorocaso'. Catahuarinpoa' cancanênpoa' quêran no'têquên yonquicaso'.

⁸ Ama tapanatonhuê', Sinioro nanamên a'chináquê'. Ina a'chinahuêso marê' tashinan pèiquê po'morinaco. Ama ina marênta' tapanquêsohué'. Quémanta' a'chinanso marê' aparisitohuachinênquên, chiniquên cancantêquê'. Napohuatan, Yosê catahuarinquên noya ahuantamaso'.

⁹ Yosê chachin anoyacancantêrinpoa'. Oshanênpoa' inquitatonpoa', acorinpoa' nóya nicaso marê'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Co noyahuê' nipirêhuahuê', nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Co'huara isoro'pa' acoyátêrasohué', ninotonpoa', nosororinpoa'. Naporo' chinotêrin Quisocristo a'paimacaso'. Ina imapatêhua', anoyacancantêrinpoa'.

¹⁰ Nosororinpoaso' nani anitotêrinpoa'. Quisocristo o'marin ni'ton, nitotêrêhua'. Quisocristo chachin nicha'êrinpoa'. Nanpiantarahuatón, chimirin minsêrin. Nanamên natêhuatêhua', Yosê nohuitatêhua', nanpimiatarêhua'. Chiminarihuarahué', nanpiantarihua'. Nanamên quêran anitotêrinpoa'.

¹¹ Yosê acorinco nanamên sha'huica'huaso marê'. Pênênta'huaso marê' a'parinco. Ina nohuanton, nisha piyapi'sa' a'chintarahué.

¹² Ina marê' aparisitopirinacohué', co tapanato yaa'porahuê'. Quisocristo imamiatarahuê. Ina nohuitato, inasáchin natêrahué. Ya'ipi nanitaparín. Nani sha'huítêrinco nanamên a'china'huaso' ni'ton, noya a'pairinco. O'mantaquê huarê' nanamên ya'huémiatarín, tênahué.

¹³ No'têquên api a'chintêranquên. Inachachin quémanta' a'chinquê'. "Quisocristoíchín anoyacancantêrinpoa', ta'ton inasáchin natêquê'. Ina nosoroaton, a'napitanta' nosoroquê'.

¹⁴ Yosê nohuanton, nanamên no'têquên nitotêran. Ama manta' nisha a'chinquêsohué'. Ispirito Santo catahuarinquên no'têquên yonquicamaso'. Nani ya'coancantêrinpoa' catahuainpoaso marê'.

¹⁵ Tashinan pèiquê po'mohuachinaco, ya'ipi Asiaquê imapisopita patêrinaco. Huiquiuro, Imoquinisi, inapita quêran huarê' napotêrinaco. Nani nitotêran, tênahué.

¹⁶⁻¹⁷ Onisiporoso nipirinhué', co naniantêrincohué'. Nomaquê huê'sahuaton, yonisápatonco, quênaninco. Co tapanatonhuê', tashinan pèiquê ni'quirinco. Na'aro' achinicancaninco. Ina marê' ya'ipi pèimênquê ya'huêrinsopita Siniorori na'con catahuain, tênahué.

¹⁸ Ipiisoquênta' na'con catahuarincoso' nani nitotêran. Ina marê' Yosê nontêrahué. "Na'con nosororinco ni'ton, Sinioro o'mantahuachin, inanta' nosoroquê'," itêrahué, Yosê nontato.

2

Sontaro pochin nininso'

¹ Quémanta' api: "Quisocristo catahuarinco," ta'ton chiníquën cancantéqué'. Ina imapatéhua', inaora nohuanton catahuarinpoa' chiníquën cancantacaso'. Hui'nahué pochin nicaténquën, pënënananquën.

² Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosë nanamën a'chintërahuë. Quémanta' natanan. Inapochachin quémanta' caráchin quémapi'sa' huayonahuaton, ina natanan chachin a'chintantaquë'. Noya natërinso' a'chintéqué'. Inahuanta a'napita a'chintacaiso marë' inapotéqué'.

³ Noya sontaro pochin niquë'. Inaso' parisitohuachina, ahuantërin. Inapochachin quémanta' Quisocristo marë' parisitohuaton, ahuantéqué'.

⁴ Sontaro ya'conpatëra, co huachi a'na sacato yonquirëhuë'. Capitanáchin natërë'. Ina nohuantërinsoáchin ninë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristoachin natëcaso' ya'huërin.

⁵ Isonta' yonquiquë'. Canatacaso marë' ya'nipihuatëra, ya'nipi hua'an sha'huitërinpo' ma'sona noya nicacaso'. Co natëhuatërahuë', co canatërëhuë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo noninso' natëahuas'.

⁶ Iminquë chiníquën sacatërinso pochin Yosë marë' chiníquën sacatacaso' ya'huërin. Sha'tona'pi noya sacatohuachina, cosharo' ya'huëtërin. Cayahuachina, inari'ton manin.

⁷ A'chintaranquënso' api yonquiráquë'. Quisocristo catahuarinquën noya noya yonquicamaso marë'.

⁸ Quisocristo na'con yonquiquë'. Isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Tapi shiin inaso'. Chiminaponahuë', nanpiantarin. Ina nanan chachin a'chinárahue'. Ina imapatéhua', nicha'ësarinpoa'.

⁹ Ina a'chinahuëso marë' parisitërahuë'. No'huitonaco, tashinan pëiquë po'morinaco. Apina'pi pochin nicatonaco, catinatërinaco. Inapotopirinacohué', Yosë nanamënso' co nanitopihuë' inapotacaiso'. Nisha nisha parti a'chinapi ni'ton, nahuinin.

¹⁰ "Yosë nohuanton, huayoninsopita oshaquëran imasapi," ta'to, ya'ipiya ahuantërahuë'. Quisocristo imapachina', nicha'ësarín. Oshanëna' inquitahuaton, anoyacancantarín ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' nanpiantarapi. Inatohua' noya noya ya'huëcontapi. Co onporonta' pipiapihuë'.

¹¹ No'tëquën itëranquën.

Yatëpapirinënpohuënta', imamiatohuatéhua', inarë'quënpoa' nanpimiatarihua'.

¹² Parisitapirëhuahuë', noya ahuantohuatéhua', a'na tahuëri inarë'quënpoa' hua'anëntarihua' Nipirinhuë', ina a'pohuatéhua', inanta' a'poarinpoa'.

¹³ Co no'tëquënáchin imapirëhuahuë', inaso' no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, noya a'paiarinpoa'.

Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nanitërinhuë' nonpintinpoaso'. Co onporonta' nisha cancantarinhuë'.

Yosë marë' sacatërëhuaso'

¹⁴ Ina nanan chachin api ya'ipi piyapi'sa' sha'huitaantaquë' yonqui'ina': "Yosë ni'sarinpoa ni'ton, ama nisha nisha ninontocosohué'," itëquë'. Inahuara yonquinëna quëran nisha nisha ninontohuachinara, topinan quëran nonsapi. Insosona inapita natanpachina', co huachi noya Yosë imasapihuë'. Nisha cancantatona', yaa'poapi.

¹⁵ Noyasáchin niquë' Yosë noya ni'inquën. Yosë nanamën ma'sona tapon naporinsopita noya nitotaton, no'tëquën a'chinquë'. Ina marë' noya sacatohuaton, co Yosë'pa' tapanaranhuë'.

¹⁶ Nonpin nanano'saso nipirinhuë' tananpitëquë'. Ama natanquësohuë'. Topinan quëran ninontapi. Inapita imapatéhua', co huachi Yosë pochin yonquiariëhuahuë'.

¹⁷ Ni'quë'. Panca yonitohuatëra, nohuarotërë'. Inapochachin nonpin nanano'saso', yatapicancaninpoa'. Iminio, Huirito inapitaso', nonpin nanan a'chinapi.

¹⁸ Yosë no'tëquën a'chintopirinpoahuë', co huachi natëpihuë'. "Yosë nani piyapi'sa' ananpitatë pochin nitërin. Co huachi a'na tahuëri ananpitaantarínpoahuë'," toconpi. Napopi ni'ton, co huachi a'naquën imapihuë'.

¹⁹ Yosë nanamënso nipirinhuë' ya'huárin, Yosë chachin acorinso'. Natëricho pëi' achinirinsó' pochin ni'ton, ya'huëmiatarin. Cato quëran chachin ninshitopi. "Ya'ipi imapisopita Yosëri nohuitërin," ténin. "Quisocristo imapisopita nóa cancanchina'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiapisopita nanianchina'," ténin anta'.

²⁰ Panca pëiquë nisha nisha ma'sha ya'huërin inaquë o'shitacaso marë'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, nasha minë' ninshirayáchin masahuatë', o'shitërë'. Minëtë', pa'chitë', inapitaso nipirinhuë' co ina marë' ya'huërinhuë'. Në'huëi' acocaso marë', hui'sëcaso marë', inapita marë' ya'huërin.

²¹ Inapochachin co noyahué' yonquiramaso' naniantohuatama', ninshiraya miné' pochin nisarama'. Noyasáchin cancantohuatama', Yosé nohuantarinquéma'. Acoarinquéma' noya nicacaso maré'.

²² A'naquén hui'napi'saso' nisha nisha yonquiatona', pa'sápi. Ama ina pochin yonquiquésohué'. Noyasáchin nicacaso' yonquiqué'. Ya'ipi cancanén quèran Quisocristo natéqué'. Ya'ipi piyapi nosoroqué'. Ya'ipi imarèhuaso capininpoa' noya nini'tèhua', ya'hua'ahua'. Noyápiachin cancantatèhua', Siniro nontèrèhua' catahuainpoaso maré'.

²³ A'naquén co Yosé yonquiatonahué', nisha nisha ninontapi. Topinan quèran ninontona', nino' huiapi. Quémaso nipirinhué' ama inapitaré'quén chiníquén ninontocoso'.

²⁴ Siniro piyapínepoa' nipatèhua', co piyapi'sa' no'huicaso' ya'huèrinhué'. Noya nontacaso' ya'huèrin. Noya nitotatèhua', a'chintahua'. No'huipirinpoahué', ama no'huiahuasohué', ahuantahua'. Sanoanan quèran nontahua'.

²⁵ Nisha nanan imapachina, oshaquèran pènèanhuan'. Ama no'huitatèhuahué', a'chintahua'. Yoséri catahuahuachin, oshaquèran co noyahué' yonquipisopita naniantatona', no'tèquén yonquiapona' nimara.

²⁶ Yonquicaiso maré' sanoanan quèran pènèanhuan'. Huènsónquè ma'sha manéso pochachin sopairi nani manin. Camáhuachina, natépi. Nipirinhué' pènènpatèhua', sopai quèran cha'èpona' nimara.

3

Aquè aquètè' co noyahué' cancantapisopita

¹ Isonta' api pènèanta'inquén. Ayaro' tahuèri ya'caritohuachin, co huachi noya ya'huapihué'.

² Piyapi'sa' niapiratatona', co huachi a'napita yonquiapihué'. Coriquiráchin cancantapi. A'napita nocanapi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita co noyahué' ni'sapi. Nipinosapi; Yosénta' pinosapi. A'shina', pa'pina', inapita co natèrapihué'. Nani ma'sha quètopirinhahué', ina maré' "Yosparinquén," co itopihué'. Co Yosé chinotapihué'.

³ Co pi'pisha tèranta' ninosoroapihué'. Co niqué'yaapihué'. Ninonpinapitona' nisha'huirapiapi. Nimonshítapi. Ni'ni pochin cancantatona' niahué'api. Noya nininsopita co pi'pisha tèranta' nohuantapihué'.

⁴ Iina niponaraihué', nonpinapitona' sha'huirapiapi. Co huachi yonquiapihué': "Quiyasáchin nitotèraí," tosapi. Nipa'yatacasoáchin yonquiatona', co huachi Yosé nohuan-tapihué'.

⁵ "Quiyanta' Yosé imarai," topirinhahué', co tèhuènachin imapihué'. Chinotopirinhahué', co cancanèna quèran huaré' natèpihué' ni'ton, co Yoséri catahuarinhué' ina pochin cancantacaiso'.

Ama inapita natanquésohué'. Tananpitèqué' pa'ina'.

⁶ Na'a piyapi'sa' anishacancantapi. A'naya a'naya pèiqué paatona', sanapi'sa' nonpintopi. Nonpintatona', a'chintapirinhahué', a'naquénso' noya natanpi. "Oshahuanco ni'ton, ana'intincoso' ya'huèrin," ta'tona', co chiníquén cancantapihué'. Nani ma'sha nohuantatona', co sano yonquiapihué' ni'ton, a'naróáchin natètopi.

⁷ Nisha nisha nanan yanatanapona'. Yosé no'tèquén noninsoso nipirinhué', co yanatèpihué'. Napoaton co Yosé nohuitopihué'.

⁸ Iráca cato' pènotono'sari Moisésé chinitopi. Canisé, Canprisé inapita itopiso'. Moisésé no'huitona', copirno nonpintopi ama natécaso marèhué'. Inapochachin ipora nisha a'china'piro'sa' co noyahué' yonquiatona', co Yosé nohuantopihué'. No'tèquén noninsoso' co yanatanapihué'. Nisha nanan imatona', co Yosé imasapihué'.

⁹ A'chintohuachina, a'naquén natèpirinhahué', oshaquèran co huachi natèrapihué'. "Nonpinápi," ta'tona', co huachi imasapihué'. Inapochachin iráca ina pènotono'sari nonpintopirinhahué', piyapi'sari oshaquèran no'tèquén nitotahuatona', a'popi huachi.

Paonori Timotio pènèninso'

¹⁰ Quémaso nipirinhué' noya cancantaton, hua'qui' ca'tananco. Yosé nanamén a'chinpatèra, noya natanan. Ya'ipi naporahuéso' ni'nan. Yoséichin yonquiato, imamitarahué. Cancanèhué quèran huaré' natèrahué. Co piyapi'sa' no'huirahué', nosororahué. Ma'sha onpoaporahué', chiníquén cancantèrahué.

¹¹ Aparisitopirinhahué', ahuantèrahué. Ya'ipi ni'nan ni'ton, nitotèran. Antioquiaqué, Iconioqué, Nistraqué, inaquépita chiníquén parisitaporahué', Siniro catahuarinco ni'ton, cha'èrahué.

¹² Ya'ipi cancanènpoa quèran Quisocristo imapatèhua', aparisitarinènpoa'.

¹³ Co noyahué' nipisopita, nonpintèro'sa', inapitaso' aqué aquètè' co noyahué' nisapi. Na'con piyapi'sa' nonpintopi quèran, a'napitarinta' nonpintapi.

¹⁴ Quëmaso nipirinhüé, Yosë nanamën imamiatëquë'. Nani iráca mama, mama paya, ca, a'napitanta' a'chintërainquën, cancanën quëran huaré' natëran. Noya nohuítërancoi ni'ton: "No'tëquën a'chintëraincoi," ta'ton, imamiatëquë'.

¹⁵ Hua'huatapon quëra huaré' Yosë quiricanën nohuítëran. Ina quëran Yosë nontërinpoa' nicha'ëinpoaso maré'. Ina nitotohuatëhua', Quisocristo natëhuatëhua', cancanënpoa' anoyacancantërinpoa'.

¹⁶ Ya'ipi Yosë quiricanënso' nóya. Yonquirinso chachin Yosëri aninshitérin. Quiricanën quëran a'chintërinpoa'. Pënëninpoa' co noyahué' ninëhuasopita naniantacaso maré', nóya ayonquirinpoa'. Anitotërinpoa' no'tëquën Yosë natëcaso'.

¹⁷ Quisocristo imapatëhua', quiricanën quëran catahuarinpoa' noya nicacaso maré'. Nitotatëhua', natëhuatëhua', nóya nisarëhua'. Ina maré' quiricanën quëtërinpoa'.

4

¹ Yosë ni'sárinpoa ni'ton, pënënanranquën. Quisocristonta' ni'sárinpoa ni'ton, "nanamën a'chináquë'," ténahuë. A'na tahuëri inaso' o'mantararin isoro'pa' hua'anëntacaso maré'. Naporo' chiminpisopita, nanpirëhuasopita, ya'ipinpoa' coisé pochin no'tëquën sha'huitarinpoa'. Oshahuano'sa' ana'ntarin. Natërhëhuasopitaso' noya acoarinpoa'. Napoaton Yosë maré' noya sacatëquë'.

² Nanamën a'chináquë'. Piyapi'sa' yanatanpachina', a'chintëquë'. Sacai' a'chinacaso nipirinhüé, onpopionta' a'chináquë'. A'naquënso' co yaimapachinahué', no'tëquën sha'huitëquë' natëina'. Co noyahué' nipachina', pënënuquë'. Noya nontëquë' chiniquën cancatatona', imaina'. Ya'ipi piyapi'sa' a'chintëquë' noya nicacaiso maré'. Nipirinhüé', ama no'huiquësohué'. Sanoanan quëran pënënuquë'.

³ A'na tahuëri piyapi'sa' co nohuantapihué' Yosë nanamën natanacaiso'. Nonpin nanano'sa' nisha nisha a'chinpachina', pa'yatapi. Inahuara costapisorachin yanatanapi.

⁴ Yosë no'tëquën noninso' a'porahuatona', piyapi yonquirinso' natëapi.

⁵ Quëmaso nipirinhüé', yonquínahuan niquë'. Aparisitohuachinënquën, ama no'huitatonahué', ahuantëquë'. A'naya a'naya Yosë nanamën a'chintëra'piaquë'. Co imapisopitahuënta' nitochina'. Ya'ipi imapisopita catahuaquë' noya noya imaina'.

⁶ Ma'sha Yosë maré' tēpapiso pochin co hua'quiya quëranhué' a'chinahuëso maré' tēpaarinaco. Nani tahuëri naniriarin chimina'huaso'.

⁷ Iráca Yosë sha'huitërinco a'napita a'chinta'huaso'. Nani tiquirahuë. Chiniquën sacatërahuë pochin Quisocristo nóya natërahuë. Co pi'pian tēranta' a'porahuë'.

⁸ Napoaton Yosë'pa' acanaarinco. Quisocristo o'mantahuachin, coisé pochin nicon, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Naporo' noya ninahuëso maré' acanaarinco. Co casáchin acanaarincohuë'. A'napitanta' Quisocristo nosoroatona', "Manóton o'manta'in," topisopitanta' Yosë'pa' canaapi.

Timotio huëccasoso' nohuantërinso'

⁹ Manóton api huëquë' ni'quico. Ama hua'quiquësohué'.

¹⁰ Timasëso' isoro'paráchin yonquiaton, patërinco. Tisaronicaquë pa'nin. Crisinti Carasi-aquë pa'nin. Titonta' Tarëmasiaquë pa'nin.

¹¹ Nocasëichin isëquë ya'huëarin. Marconta' macaton, quëquë'. Inaso' noya catahuarinco.

¹² Tiquicoso' ya'huëapirinhüé', Ipiquoë a'parahuë.

¹³ Aipi a'morahuëso tanontën nininso' Troasëquë huëshirahuë. Carpio pëinënquë ya'huëarin. Huë'patan, quëshico. Quiricaro'santa' quëshico. Quiricanëhuë so'nanpinan nininsopita na'con na'con nohuantërahuë.

¹⁴ Aricantëro hua'naquë sacatërinso' chiniquën sha'huirapirinco. Ina maré' Siniorori ana'ntarin.

¹⁵ Yosë nanamën a'chinahuë ni'ton, chiniquën no'huirinco. "Nonpiánin," ténin. Napoaton ni'quëna quëmanta inapotochinquën.

¹⁶ Ya'nán coiséquë sha'huirapionaco, co insonta' catahuarincohuë'. Ya'ipiya tē'huatona', ta'ananpirinaco. Nipirinhüé', co no'huirahuë'. "Ama ina maré' Sinioro ana'intëquësohué'," itërahuë Yosë nontato.

¹⁷ Ta'anapipirinacohué', Quisocristo catahuarinco. Co patërincohuë'. Achinicananinco ni'ton, inaquënta' ya'ipi Yosë nanamën sha'huirahuë. Nisha nisha piyapi'sa' nani natanpi. Pa'pini' yamaninpoaso pochin yatëpapirinacohué', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

¹⁸ Pa'pi co noyahué' yonquirapihuachinaconta', onpopionta' nicha'ësarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinco. ¡Ma noyacha Quisocristoso paya! Ipóra quëra huaré' inasáchin chinotahua'. Amen.

Tiquiapon pochin sha'huirinso'

¹⁹ Pirisica, Aquira, Onisiporo, sa'in, hui'ninpita, inapita saludos a'patërahuë.

²⁰ Irasito Corintoquë quëparitërin. Tropimo caniorin ni'ton, Mirituquë huëshirahuë.

²¹ Ama api hua'quiquësohuë'. Co'huara o'napi naniyatërasohuë', huëquë'. Ioporo, Potinti, Nino, Craotia, ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënënquën, saludos a'patarinënquën.

²² Sinioro Quisocristo achinincainquën. Ya'ipinquëma' imaramasopita inaora nohuan-ton, noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Tito ninshitérinso'

Tito yonquiaton, ninshitérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquén, ni'qué'. ¿Noya ya'huaran? Noya canta' ya'huarahué. Tata Yosé hua'anéntérinco ni'ton, inasáchin natérahue. Quisocristo acorinco nanamén a'china'huaso maré'. Yosé huayoninpoa' ni'ton, huéntonénqué ya'conéhua'. Nóya natécaiso maré' a'chinarahué. No'tén nanan a'china'huaso maré' acorinco. Ina natéhuatéhua', no'téquén imasaréhua'.

² Quisocristo imapatéhua', a'na tahuéri inápaqué quépantarinpoa'. Ya'huérin'pa' ya'huémiatarihua'. “Ananpitaantarinpoa'” ta'téhua', ina ninaréhua'. Yosé iráca co'huara isoro'pa' acoyátérasohué', ninotonpoa' yonquirinpoa'. Inaso' co onporonta' nonpintérinpoahué'.

³ Iporaso huachi tahuéri nanihuachina, inaora nohuanton, nanamén anitotérinpoa'. Yosé sha'huitérinco ni'ton, ina nanan chachin pénénanquéma'. Inaso' nicha'ésarinpoa'.

⁴ Titonquén ninshitaranquén. A'chintohuaténquéna natéton, imaran ni'ton, téhuénchachin hui'nahué pochin ni'nanquén. Tata Yosé inaora nohuanton, catahuainquén. Asanocainquén. Quisocristonta' inachachin catahuainquén. Inaso' nicha'ésarinpoa'.

Ma'sona Tito nicacaso' ya'huérinso'

⁵ Crita parti ya'huarigua', a'naya a'naya ninanoqué a'chintopiréhua'hué', pahuanarin ya'ipi a'chinacaso' ni'ton, inaqué huéshiranquén: “Imapisopita ya'ipi a'chintacaso ya'huérinso a'chintéqué'. Naporahuaton, ya'ipi ninanoro'saqué ansiano'sa' acora'piaqué'” itéranquén.

⁶ Ansiano'sa' yaacohuaton, noya imapisopitaráchin acoqué'. A'naíchin sa'in ya'huéitérinso'. Hui'ninpitanta' Quisocristo imaina'. A'naquénso' ansiano yaya'conpirinahué', hui'ninpita co noya cancantopihué'. Co yonquimahuan nipihué'. Co pa'pina' yanatépihué'. Co hui'ninpita téranta' pénénpachinahué', a'napitarinta' co yanatéponahué'. Napoaton co inapita acocaso' ya'huérinhué'.

⁷ Yosé nohuanton, ansiano'sa' ya'huépi imapisopita catahuacaiso maré'. Yoséri acorin ni'ton, noyasáchin niina'. Ama nocanchinasohué'. “Casáchin no'téquén nitotérahue,” topachina', ama acoquésohué'. Ama yano'huichinasohué'. Ama no'piinasohué'. Ama yaahuéchinsohué'. Ama coriquiráchin cancanchinasohué'. Ama pi'pian téranta' nonpina-tona', canainasohué'. Insosona ina pochin cancantohuachin, ama ansiano acoquésohué'.

⁸ Ni'toro'sa' hué'pachina', noya nonchina', o'shichina'. Pahuantérinso'pita nosoro'ina'. Noyasáchin ni'tona', a'napita catahuaina'. Sano yonqui'ina'. Yosé natétona', ina pochin cancanchina'. Pi'pisha téranta' co noyahué' yonquihuachina', a'naroáchin nanianchina'. Ina pochin cancantohuachina', noya ansiano ya'conacaso', ténahué'.

⁹ Yosé nanamén no'téquén a'chintérainquéma'. Ina nanansáchin ansiano'sa' imaina'. Ina na'con yonquihuachina', noya pénéntapona', no'téquén a'chinapona'. A'napitaso nisha nanan a'chinpírinahué', ansiano'sariso' Yosé nanaménáchin a'chinchina'. Ama imapisopita nonpin nanan natécaiso maré'hué' inapochina'.

¹⁰ Na'a quémapi'sa' co natétochináchinhué' cantantopi. Inahuara yonquinéna quéran a'chinapi ni'ton, topinan quéran nonsápi. Cotioro'sa' pénéntérinso' imatona', napopi. Nisha nisha nonatona', yanonpinapi.

¹¹ Yapénéntohuachina', sha'huitéqué' ama pénéncinasohué'. Ma'sha canacaisoáchin yonquiatona', a'chinapi. Nisha a'chintohuachinara, a'naquén Yosé nanamén yaa'popi. Quémopinénpitaré chachin nisha imasapi.

¹² Téhuénchachin Crita parti na'a nonpina'piro'sa' ya'huépi. A'na Crita quémapi chachin iráca tapon: “Citaro'sa' yanonpinpi. Ni'ni pochin cantantopi. Chiro'téro'sa' nicatona', cosharoachin cantantopi,” ténin pénéntona'pi.

¹³ No'téquén nonin. Na'a piyapi'sa' inatohua' ina pochin cantantopi. Napoaton chiniqué' pénénué' ama nonpin nanan a'chinacaiso maré'hué'. No'téquén natéhuachina', noya cantantopi.

¹⁴ Ama cotioro'sa' iráca napopiso' natéinasohué'. A'naquén no'tén nanan a'porahuatona', inahuara yonquinéna quéran a'chinapi. Ama inapita natéinasohué'.

¹⁵ Noyápiachin cancantohuatéhua', ya'ipiya noya yonquiaréhua'. A'naquénso' nipirinhue' co yaimapihué'. Taparosáchin yonquipi. Co noyahué' cancantohuachinara, nisha nisha yonquipi. No'tén nanan nitotaponaraihué', co yanatépihué'. Napoaton co huachi no'téquén yonquipi'hué'. Nitapicancanatonona', co huachi nanitopihué' noya yonquicaíso'.

¹⁶ “Yosë nohuiterahuë,” topirinahuë', co noyahuë' nipi. Ina marë' co tëhuënychachin imapihuë', tënahuë'. Co Yosëri noya ni'ninhuë'. “Nagoonpi,” tënin. Co manta' yanatëpihuë'. Yosë a'poatona', co pi'pisha tëranta' nanitopihuë' noya nicacaiso'.

2

Quëmapi'sa, sanapi'sa inapita pënëinso'

¹ Quëmaso nipirinhuë' Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ina a'chinton, pënëinquë' noya nicacaiso marë'.

² Quëmapi'sa' quëmá quëran mashomiachin nipisopita pënëinquë' natëtono'sa' niina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Noya yonquiatona ya'huë'ina'. Yosë nanamën no'tëquën imaina'. Ya'ipi piyapi nosoro'ina'. Aparisitopirinahuënta', ama ya'huë'rëchinasohuë', ahuanchina'.

³ Sanapi'sa' payamiachin nipisopitanta' a'chintëquë' sano yonquiatona' ya'huë'ina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohuë'. Ama no'picaiso' pa'yachinasohuë'. Noya niina' a'napita sanapi'sarinta' nicatona' nonanacaiso marë'. Naporahuatona', noya nicacaiso' a'chiina'.

⁴ Ina quëran sanapi'saso' nanitopi nasha so'yahuano'sa' a'chintacaiso'. So'ina', hua'huinipita inapita nosoro'casiso marë' pënëina'.

⁵ Noya yonquicaiso marë' pënëina'. Ama manta' so'ina' tëhuananpitacaiso' yonqui'inasohuë'. So'ina' noya nocoma'ina'. Ya'ipi piyapi noya nonchina'. So'ina' noya natëina' ama a'napitari Yosë nanamën nonapicaiso marëhuë'.

⁶ Hui'napi'santa' pënëinquë' sano yonqui'ina'.

⁷ Quëmanta' api, noyasáchin niquë' a'napita nonanainquënso marë'. Noya cancantaton, Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ya'ipi yonquinën quëran huarë' a'chinquë'.

⁸ Noyasáchin nonquë' ama a'napita nonapiinquënso marëhuë'. Ina quëran no'huipirinëquënhuënta', tapanapi. Co manta' pinoinpoaso' ya'huaponhuë'.

⁹ Patron marë' sacatopisopitanta' pënëinquë' patronëna' noya nicatona', natëina'. Natëtona', noya sacachina'. Camaihuachina', natëina'. Co a'panicaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Ama ihuachinasohuë'. No'tëquën natëtona', ama pi'pian tëranta' nonpiinasohuë'. Noya nipachina', a'napitarinta' noya ni'sapi. “Tata Yosë imatona', noya nipi. Ma noyacha Yosë nanamënso paya,” taponá. Inaso' tëhuënychachin nicha'ësarinpooa'.

¹¹ Inaora nohuanton, Yosë nosororinpooa'. Ni'ton, hui'nin chachin a'paimarin nanamën anitotinpooaso marë'. Inaso' ya'ipi piyapinpooa' nicha'ëinpoaso' nohuantërin.

¹² Nosoroatonpooa', pënëinpoa' ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ama ma'sharáchin nohuantahuasohuë'. Co monshihuanacaso' ya'huërinhuë'. Sano ya'huatëhua', noya yonqui'ahua'. Yosë yonquirinsoráchin imahua'. Nani tahuëri Yosë chinotatëhua', noyasáchin niahua'. Ina marë' pënëinpoa'.

¹³ Noya cancantatëhua', Quisocristo ninarëhua'. A'na tahuëri chiniquën nanantaton, o'mantararin. Inaso' Yosë chachin ni'ton, huënaráchin huënaráchin ya'noarin. Ina quënanpatëhua', noya cantarihua'. Chiniquën nanantaton, noyá nicha'ësarinpooa'.

¹⁴ Iráca canpooa' marë' chiminin oshanënpooa' inquitinpooaso marë'. Anoyacancantërinpooa' piyapinënpita nicacaso marë'. Huëntonëinquë chachin ya'conpatëhua', noya nicacasoráchin nohuantarihua'.

¹⁵ Ina nanan a'chintáquë'. Noya nontaton, achincancanquë'. Co noyahuë' nipachina', chiniquën nanantaton, pënëinquë'. Co mashonquënhuë' niponahuë', Quisocristo nanamën a'chintëran ni'ton, natëinëinquënso' ya'huërin.

3

Imapisopita noya niina'

¹ Imapisopita nani nitotopirinahuë', inachachin quëmarinta' pënëantaquë'. “Copirno natëco',” itëquë'. Ya'ipi copirno acorinsopitanta' natëcaso' ya'huërin. Noya nicacaiso' yonqui'ina'.

² Ama pinochinasohuë'. Ama nino'huinasohuë'. Noya ninicatona' ya'huë'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nicatona', sanoanan quëran nonchina'.

³ Iráca canpoanta' co noyahuë' cancantërehua'. Co'huara Yosë nanamën nitochatërihuahuë', co yonquirëhuahuë'. Co yanatërehuahuë'. Sopai nonpintërinpooa' ni'ton, nisha nisha nicacaso' nohuantërehua'. Ma'pitasona' pa'yatacasoáchin yonquirëhua'. A'na piyapi ma'shanënpita noyapatërehua'. Nino'huitëhua', co niquë'yarëhuahuë'. No'huípiro' ninëhua'. Inapopatëhua', topinan quëran ya'huërehua'.

⁴ Yosëso nipirinhuë' nosoroatonpooa', catahuarinpooa'. Inaso' noya ni'ton, hui'nin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'.

⁵ Co canpoara noya ninëhuaso marë' nicha'ërinpoahuë'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. Amatëreso pochin ya'ipi oshanënpoa' inquitërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anasitaantarëso pochin nasha cancan quëtërinpoa'. Ispirito Santo nohuanton, ina pochin cancantërehua'.

⁶ Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, Ispirito Santo a'patimarinpoa' ya'coancantimpoaso marë'. Noyá ya'coancantohuachinpoa', na'con catahuarinpoa'.

⁷ Napoaton iporasos' Yosë noya ni'ninpoa'. Iráca oshahuanpirëhuahuë', inaora nohuanton, nosoroatonpoa', nanan anoyatërinpoa'. "Huëntonënnquë aya'coninpoa' ni'ton, a'na tahuëri ya'huërin'pa' ya'huëcontarihua'," ta'tëhua', ninarëhua'. Inatohua' nanpimiatarihua'.

⁸ No'tëquën sha'huitëranquën. Quëmanta' inachachin a'chintëquë', ténahuë. Pënënáquë' ya'ipi imapisopita noya nicacaiso marë'. A'chintëranquënsoso' nóya imacaso'. Natëhuatëhua', noya noya ya'huarihua'.

⁹ A'naquën co noyahuë' yonquiatona', nisha nisha nonpi. Cotio mashocoro'sa' yonquiatona', inahua yonquinëna quëran nisha nisha a'chinpi. Cotioro'sa' iráca pënëntopiso' nisha nisha a'chinatona', nino'huipi. Ama inapita natancosohué'. Ina pochin ninontohuachinara, topinan quëran ninontopi. Co manta' catahuarinpoahuë'. Yosë namamënáchin imacaso' ya'huërin.

¹⁰ A'na piyapi nisha nanan a'chinpachin, imapisopita nisha nisha ayonquirin. Inaso' pënënnquë' no'tëquën a'chinchin. Co yanatëhuachinquënhuë', naquëranchin pënëntaquë'. Ina quëran co yanatëantahuachinquënhuë', sha'huitëquë' ta'chin. Ama insoari tëranta' ina natëinasohué'. Ama huachi imarinso pochin ni'cosohué'.

¹¹ Nisha nisha yonquiaton, nitapicancanarin. Co noyahuë' cancantaton, inaora nina'ntarin.

Nisha nisha pa'pisopita

¹² Artimasë a'pataranquën. Co ina nanitohuachinhuë', Tiquico pa'sarin. Cantonpachinquën, manoton Nicoporisëquë huëcaton, ni'quico. Inaquë o'napi na'huëanatarahuë'.

¹³ Sinasë, Aporosë, inapita cantonpachinquën, noya nontëquë'. Sinasëso' coisë catahuana'pi. Yapa'pachina', catahuaquë' noya pa'ina'. Ma'sha pahuantohuachina', quëtëquë' ama pahuanchinasohué'.

¹⁴ Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitëquë' noya niina'. Pahuantërinso'pita catahuaina'. Inapotohuachina', co topinan ya'huapihuë'.

Tiquiapon pochin sha'huirinsos'

¹⁵ Ca'taninosopita yonquiatënënnquën, saludos a'patarinënënnquën. Ya'ipi imaramasopita yonquiarainquëma'. Noya ya'huëco' canpitanta', ténai. Quisocristo imarama' ni'ton, nosororamaco. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Pirimon ninshitérinso'

Tashinan pèi quèran ninshitaton a'patèrinso'

¹ Iya Pirimon, ca Paonoco ninshitaranquèn, ni'què'. ¿Noya quémanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahué. Quisocristo nanamèn a'chinahuèso marè' tashinan pèiquè po'morinaco. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquèn. Nosororainquèn iyasha. Quémanta' catahuanancoi a'china'huaiso marè'.

² Imoya Apianta' yonquiato, ninshitaranquéma'. Arquiponta' yonquirai. Yosè nanamèn a'chinpatora, inanta' na'con catahuarincoi. Parisitaponahué', noya ahuantèrin. Ya'ipi imapisopita quéma pèinènuè niyontonpiso' na'con yonquirai. Iso quirica nontèquè' inapitanta' nataina'.

³ Tata Yosè inaora nohuanton, na'con catahuainquéma'. Asanocancainquéma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquéma'.

Imarinso marè' noya cancantèrinso'

⁴⁻⁵ Nani tahuèri iyasha quéma marè': Yosè nontèrahué. Quisocristo noya natèran. Naporahuaton, ya'ipi imapisopita nosororan, natantèrahué. Ina marè' "Yosparinquèn Sinioro," itèrahué.

⁶ Quisocristo imaton, a'napitanta' catahuanan imacaiso marè'. Napoaton ina yonquiato, Yosè nontèrahué: "Catahuaquè' Sinioro Quisocristo imaton, noya noya yonqui'in. Ya'ipi ina yonquirincoiso' nitochin," itèrahué.

⁷ Ya'ipi imapisopita nosoroaton, quémari achinicananan. Noya noya cancantapi. Ina natantahuato iyasha, canta' nóya cancantèrahué. Achinicanananco canta'.

Onisimo marè' nontèrinso'

⁸ Iporaso' pi'pian sha'huichinquèn ma'sona noya nicamaso'. Quisocristo acorinco nanamèn a'china'huaso marè'. Chiniquèn nanan quètèrinco ni'ton, nohuantèrahué naporini, camai'tènuènhuè'. Nipirinhué' co nohuantèrahué'.

⁹⁻¹⁰ Nani caso' mashotèrahué. Quisocristo imarahuéso marè' tashinan pèiquè po'morinaco. Napoaton iyasha nosoroatanco, Onisimonta' nosoroquè', ténahué. Tashinan pèiquè ya'huasoco, inaso' ni'quirinco. Co hui'nahué chachinhué' nipirinhué', pèinèpatèra, inanta' Quisocristo imarin ni'ton, hui'nahué pochin ni'nahué.

¹¹ Iráca Onisimo pa'anan asacatacaso marè'. Hua'anèntopiranhué', co noya catahuarinquènhuè'. Ta'ananpirinquèn. Iporaso nipirinhué' Quisocristo imaton, noya catahuarinco. Quémanta' noya catahuairinquèn huachi, ténahué.

¹² Noya catahuapirincohué', apira a'pataranquèn. Na'con nosoropirahué', quéma piyapinèn ni'ton, nani sha'huitèrahué ya'huèranquè panantacaso marè'. Ca pochachin cancanta-ton, noya ni'què'.

¹³ Isèquè quèparitacaso' nohuantopirahué', a'pataranquèn. Quisocristo nanamèn a'chinahuèso marè' tashinan pèiquè ya'huarahué. Quémanta' isèquè ya'huaran naporini, catahuaitoncohué', ténahué. Onisimo quéma ya'huèrenamèn pochin catahuarinco ni'ton, co yaa'paporahué', a'pataranquèn.

¹⁴ Isèquè quèparitacaso' nohuantopirahué', co quéma nohuantomaranhué' ta'to, a'pataranquèn.

¹⁵ Yosè nohuanton, ta'ananpirinquèn nimara Quisocristo nohuitacaso marè', ténahué. Co hua'gui' patèrinquènhuè'. Iporaso' paahuamantarinquèn inaquè ya'huèmiatacaso marè'.

¹⁶ Quéma marè' sacatopirinhué', ama huachi piyapinèn pochin ni'quèsoué'. Piyapinèn niponahué', iporaso' noya noya ni'què'. Quisocristo imarin ni'ton, iyanpo pochachin nosoroquè'. Cariso' na'con nosororahué. Quémaso' aquètè huarè' na'con na'con nosoroquè', ténahué.

¹⁷ Canposo' Quisocristo imatè', noya nipayarè'. Napoaton Onisimo cantonpachinquèn, noya nontèquè'. Ca nosororancoso pochin inanta' nosoroquè'.

¹⁸ Tèhuèhuachinhué nipon, nihuihuachinquènhuè nipon, sha'huitoco carinquèn pahuèrè'inquèn.

¹⁹ Caora imirahué quèran no'tèquèn ninshitaranquèn. Tèhuèenchachin pahuèèaranquèn. Isonta' iyasha yonquiquè'. Co a'chintèranquènhuè' naporini, co Yosè anoyacancan-chitènuènhuè'. Napoaton quémanta' nihuirancoso pochin nipiranhué', co manta' ma'paranquènhuè', ténahué.

²⁰ Napoaton iyasha ninshitaranquèn. Quisocristo imaran ni'ton, Onisimo nosoroquè'. Noya nontohuaton, canta' nóya cancantarahué. Inapoaton, achinicananco topirahué'.

²¹ “Yosë natëton, Onisimo noya nontarin,” ta'to, ninshitaranquën. Pi'pian sha'huitopiranquënhuë', quëmariso' na'con na'con catahuaaran, tënahuë.

²² Naporahuaton, quëma pëinënquë a'na patoana tapatoco. Ca marë' Yosë nontërama' ni'ton, ocoiarinaco nimara, tënahuë. Tashinan pëi quëran pipihuato, nicaponquën pa'sarahuë.

Tiquiapon pochin sha'huirinsó'

²³ Iya Ipapërasë saludos a'patarinquën. Inanta' Quisocristo imarin ni'ton, tashinan pëiquë ya'huarin.

²⁴ Marco, Aristarco, Timasë, Nocasë, inapitanta' yonquiatënënquën, saludos a'patarinënquën. Inapitaso' catahuarinaco Yosë nanamën a'chinacaso'.

²⁵ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Cotioro'sa' Quisocristo imapisopita a'na piyapiri ninshitërinso'

Yosë nanamën anitotërinpoaso'

¹ Iráca quëran huarë' Yosëso' nanamën anitotërinpoa'. Shimashonënpoopita, pënëntona'piro'sa quëran na'aro anitotërin. Naporahuaton nisha nisha quëran anitotërin. Co a'naromaráchin ya'ipi anitotërinhuë'.

² Iporaso nipirinhüë', hui'nin quëran nontërinpoa'. Iráca Yosëri sha'huitohuachina, Quisocristori isoro'pa', inápaquë ya'huëinsopita, ya'ipi ninin. A'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'ipi hua'anëntarin.

³ Inaso' pa'pin pochachin noya nóya ninin. Ina pochachin ni'ton, inasáchin Yosë no'tëquën anohuitërinpoa'. Chiníquën nanantërin ni'ton, ipora huanta' ina nohuanton, ma'sha ya'huërarin. Co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipiya ta'huanchitërihuahuë'. Iráca oshañënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Chiminpirinhüë', nanopiantarahuaton, inápaquë panantarin. Inaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran huënsërin. Chiníquën nanantaton, hua'anëntarin.

Quisocristoso' noya noya ninin

⁴ Yosë hui'nin ni'ton, anquëniro'sa quëran chini chiníquën nanantërin inaso'. Yosëri acorin ni'ton, inaso' noya noya.

⁵ Iráca Yosëri sha'huitërin. Quiricanënquë naporin:

“Quëmaso' hui'nahuënquën. Ipora chachin noya nicatënquën, acoaranquën piyapi'sa' hua'anëntamaso marë',” itërin. Ina quëran taantarin:

“Ca hui'nahuë inaso'. Caso' ina pa'pinco,” tënin. Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

⁶ Hui'nin chachin nipirinhüë' isoro'paquë a'paimahuachina, chini chiníquën nanan quëtaton, tapon:

“Ya'ipi anquëniro'sarinta' ina chinochina,” tënin.

⁷ Anquëniro'sa' yonquiaton, quiricanën quëran Yosë tapon:

“Anquëniro'saso' comisionëhuëpita. Cari camairahuë. Camaihuatëra, ihuan pochin a'naroáchin pa'pi.

A'naquën ca nohuanto, pën pochin nipi,” tënin.

⁸ Hui'ninso nipirinhüë', noya noya acorin. Ina nontaton, itapon:

“Quëmanta' Yosënquën ni'quëhuarë', ya'ipi hua'anëntaran. Co onporonta' pipiaranhuë'.

Piyapiro'sa' no'tëquënáchin pënënanan ni'ton, noya nicaponën.

⁹ Noyasáchin yonquiaran. Co pi'pisha tëranta' oshahuanamaso yonquiaranhuë'.

Napoaton noya ni'nanquën. Noya noya acoranquën ni'ton,

ya'ipi nipayaransopita quëran noya noya cancantaran,” itërin Yosëri. Quiricanënquë ninshitopi.

¹⁰ Ina quëran itantarin:

“Quëma Siniro iráca isoro'pa' acoran. Pi'iro'të', tayora, yoqui, inapitanta' acoran.

¹¹ A'na tahuëri ya'ipi inapitaso' ta'huantarin.

A'morëso mocarinsó pochin nisapi.

Quëmaso nipirinhüë' ya'huëmiataran.

¹² A'morëso si'pirahuatë', të'yatërëso pochin ya'ipi ata'huantaran.

Nasha a'morëso pochin, ya'ipi nasha acoantaran.

Quëmaso nipirinhüë' co onporonta' ta'huantaranhuë'.

Co nishataranhuë'. Inachachin ya'huërápon,” itërin.

¹³ Ina quëran hui'nin itantarin:

“Chiníquën nanantaton, inchinanëhuë quëran huënsëquë'

ya'ipi inimiconënpita carinquën minsëchinquën,” itërin Yosëri.

Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

¹⁴ Inapitaso' inpriatonënpita pochin ni'ton, Yosëri camairin. A'paimarin imarëhuasopita catahuainpoaso marë'. Yosë chachin nicha'ësarinpooa'. Nani ina nitotërama'.

2

Ama Quisocristo nanamën a'poahuasohüë'

¹ Nani no'tën nanan natanëhua' ni'ton, nanamën na'con na'con yonquia'ahua', ama pëshonacaso marëhuë'. Ni'cona canpitanta' ina naniantotama'.

² Iráca Yosëri anquëniro'sa' a'paimarin nanan sha'huitacaiso marë'. Natëcaso' ya'huërin ni'ton, co piyapi'sari natëhuachinahuë', Yosëri no'tëquën ana'intërin.

³ Iporaso nipirinhüë', Quisocristo a'paimarin noya nanan sha'huitinpoaso marë'. Na'con nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'. Hui'nin chachin ni'ton, co ina natëhuatëhuahuë', na'con na'con ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo chachin noya nanan sha'huirin. Ina quëran ca'tano'sanënpitari yatanahuatona', inachachin sha'huitaantarinhüë'.

⁴ Yosëri catahuarin ni'ton, ca'tano'sanënpita nani ma'sha nanitapapi. Ina nohuanton, Ispirito Santori catahuarin nisha nisha nitotacaiso marë'. Anaya a'naya catahuarin Yosë nohuantërinso' nicacaiso'. A'naquën catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. A'naquënta' catahuarin Yosë yonquirinso chachin nitotacaiso marë'. Ina nicatëhua': "¡Ma noyacha Yosëri catahuarin paya! Ina nohuanton, no'tëquën Yosë nanamën sha'huitërinënpoa'," tënëhua'.

Quisocristo isoro'paquë o'marinso'

⁵ Iráca quëran huarë' Yosë yonquihuachinpoara, co nohuantërinhuë' anquëniro'sa' hua'anëntinpoaso'. Ana tahuëri nasharo'pa' nipachin, co inapita hua'anëntarinënpoa'huë'. Ina sha'huitaranquëma'.

⁶ Iráca a'na piyapi naporinso' Yosë quíricanënhüë' ninshitopi:

"Topinan piyapicoi Siniro nipiraihuë', na'con yonquirancoi. ¿Onpoatonso' nimara na'con nosororancoi? tēnai yonquiatoi.

⁷ Quëma nohuanton, co anquëniro'sa' pochin chiniquën nanantopiraihuë',

co hua'quiya quëranhuë' chiniquën nanan quëtarancoi.

Noya noya acoarancoi.

⁸ Ya'ipi ma'sha hua'anëntarai," itërin. "Ya'ipimiáchin hua'anëntarai," topirinhüë', iporaso' co piyapinpoa' ya'ipi ma'sha hua'anënhátërarëhuahuë'.

⁹ Quisoso nipirinhüë' yonquia'ahua'. Inaso' isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Parisitaton, canpoa marë' chiminín. Napoaton Yosëri chiniquën nanan quëtërin ya'ipi hua'anëntacaso marë'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatonpoa', hui'nin a'patimarinpoa' ya'huëretinpoaso marë'. Ya'ipi piyapinpoa marë' chiminín.

Quisocristo parisitërinso'

¹⁰ Yosëri ya'ipiya ninin. Inasáchin yonquicaso marë' nininpoa'. Ina nohuanton, hui'nin parisitërin huëntonënhüë' aya'coinpoaso marë'. Na'aquënpoa' imarëhua'. Imapatëhua', anoyacancantërinpoa'. Hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristo parisitërin ni'ton nanitërin nicha'ëinpoaso'. Napoaton, "noya parisichin," tēnin Yosë. Nosoroatonpoa', naporin.

¹¹ Anoyacancantohuachinpoara, hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Canpoarinta' "Tata" itërëhua'. Napoaton Quisocristo co tapanatonhuë', iinpita pochin ni'ninpoa'.

¹² Quíricanënhüë' naporin:

"Piyapi'sa' iyahuëpita pochin ni'nahuë. Quëma nanamën, Siniro, a'chintarahüë. Niyontonpatëira, yonquiätëinquën, cantarai," tēnin.

¹³ Inanta' piyapi ni'ton, itaantarín:

"Canta' Tata Yosë natërahüë. Co naniantaríncohuë', tēnahuë," tēnin.

Ina quëran itaantarín:

"Yosë nohuanton, a'naquën piyapi'sa' imasarinaco. Inapitanta' Yosë hui'ninpita pochin ni'nahuë," tēnin.

¹⁴ Piyapinpoa' ni'ton, nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. Napoaton Quisocristonta' o'mahuachina, piyapi chachin nasitimarín. Inanta' nonën ya'huëtërin. Piyapi chachin niqumaton, chiminín. Canpoaso' sopai natëtëhua', oshahuanëhua' ni'ton, chiminarëhua'. Quisocristoso nipirinhüë' oshanënpoa marë' chiminín. Canpoa marë' chiminatón, sopai minsërin.

¹⁵ Iráca quëran huarë' chimirin tē'huatërëhua'. "Chiminarihua' nimara," ta'tëhua', tē'huarë'quënpoa chachin ya'huápirëhuahuë', Quisocristoso' nicha'ërinpoa'. Ina imapatëhua', co huachí tē'huatacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁶ Co anquëniro'sa' catahuacaso marë' o'marinhuë'. Piyapinpoa' catahuarinpoa' cha'ëcaso marë'. Apraan pochin noya cancantohuatëhua', catahuarinpoa'.

¹⁷ Napoaton isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Co piyapi pochin nasitërinhuë' naporini, co catahuainpoaso' nanichitonhuë'. Piyapi pochachin inanta' ni'ton, noyá nohuitërinpoa'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicaton, canpoa marë' Yosë nontarin nanan anoyatinpoaso marë'. Nosoroatonpoa', chiminín oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co nonpintërinpoahuë'.

¹⁸ Inanta' sopairi tënihuachina, parisitërin ni'ton, yanonpintërinso' ninatanin anta'. Napoaton sopai yaminsëhuachinpoa', ina nanitërin catahuainpoaso'. Catahuarinpoa' ama sopai natëcaso marëhuë'.

3

Moisësë quëran noya noya nininso'

¹ Imarama' ni'ton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Huëntonënuquë aya'coninquëma'. Napoaton iyaro'sa' Quisocristo na'con yonquico'. Yosëri a'paimarin nanamën a'chintinpoaso marë'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin acorin. Ina nohuanton, imarëhua'.

² Yosëri acohuachina, no'tëquën natërin. Iráca Moisësënta' Yosë natëton, ya'ipi piyapinënpita catahuarin.

³⁻⁴ Quisososo nipirinuë', Moisësë quëran chini chiniquën nanantërin. Ni'co'. Yapëihuachinara, co péi' inaora ya'huërinhuë'. Piyapiri nipachina, inari hua'anëntërin. Inapochachin Yosëri ya'ipiya ninin ni'ton, ya'ipi hua'anëntërin. Quisocristonta' Yosë hui'nin ni'ton, chiniquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntërinpoa'.

⁵ Moisësëso' inpriatonën pochin ninin. Yosëri acorin cotioro'sa' pënënacaso marë'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachina, inachachin piyapi'sa' sha'huitantarín.

⁶ Quisocristoso nipirinuë' co inpriatohuë'. Yosë hui'nin chachin ni'ton, chini chiniquën nanantërin. Pa'pin natëton, nóya hua'anëntarinpoa huaachi. Napoaton chiniquën cancantatëhua', chiminaquë huarë' Quisocristo natëahua'. "Co naniantarínpoahuë'," ta'tëhua', noya cancantahua'. Imamiatohuatëhua', piyapinënpita chachin nisarihua'.

Asanocancaninpoaso'

⁷ Napoaton iyaro'sa' yonquico'. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Yosë noninso' quiricanënuquë ninshítopi:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

⁸ Ama naniantocosohuë'. Iráca Moisësëri israiro'sa' quëpahuachina, shimashonënpoa' co natëtóchináchinhuë' cancantopi.

Inotëro parti ya'huaso', na'con catahuapirahuë', co natërinacohuë'.

⁹ Tënihuachinaconta', ahuantërahuë'.

Catapini shonca pi'ipi nani ma'sha sacai' nininso nipirahuë', co yanatërinacohuë'. 'Co Yosë catahuarinpoahuë', ta'tona', a'naquën a'porinaco.

¹⁰ Napoaton inapita no'huito, napotërahuë':

Isopita co onporonta' natërinacohuë'.

Co yanohuitërinacohuë'. Co iranëhuë' pa'topihuë' ni'ton,

¹¹ no'tëquën sha'huitërahuë'. Noyaro'paquë ya'huëcaiso marë' yaquëtopirahuë', co imarina-cohuë' ni'ton, co huachi nohuantërahuë'.

Co onporonta' inaquë ya'huëcontapihuë'. Co inaquë sano cancantapihuë'," tënin Yosë.

¹² Canpitanta' iyaro'sa' a'nayanquëma tëranta' co cancanëma quëran huarë' natëhuatamahué', co noya cancantaramahuë'. Ni'cona Yosë chachin a'potama'. Inaso', iporahuenta' nanpítón ni'sárinpoa'.

¹³ Napoaton nani tahuëri nipëñenco'. Ipora chachin co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohuë', nicatahuaco' ama oshahuanacaso marëhuë'. Ni'cona oshanëma' ano'guihuachinquëma'. Inapotohuachinquëma', oshaquëran Yosë naniantarama' ni'ton, co natëtóchináchinhuë' cancantarama'.

¹⁴ Iráca Quisocristo natërhua'. Chiminaquë huarë' noya imahua'. Co a'pohuatëhuahuë', Quisocristorë' quënpoa' ya'huëcontarihua'.

¹⁵ Quiricanënuquë naporin:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

Iráca shimashonëmapita co natëtóchináchinhuë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'," tënin.

¹⁶ ¿Inpítata' natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'? Co'ta cotioro'sa chachin napopi. Moisësëri Iquípito quëran ocoirahuaton, quëpapirinuë', co yanatëpihuë'.

¹⁷ ¿Insopítata' catapini shonca pi'ipi Yosëri co noyahuë' ni'nin? Co'tana inapita chachin oshahuanpi ni'ton, no'huiton, ana'intërin. Inotëro parti chachin ya'ipiya chiminpi.

¹⁸ Co'huara chimiyantërasoihuë', Yosëri sha'huitërin: "Noyaro'pa' yaquëtopiranquëmahué', co natëramacohuë' ni'quëhuarë', co onporonta' inaquë ya'huëcontaramahuë', Co inaquë sano cancantaramahuë'. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma'," tënin.

¹⁹ "Co Yosë nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'," topiso marë' co Yosëri catahuarinhuë'. Co ya'conpihuë' ni'ton, co sano cancantopihuë'.

4

1-2 Yosë nani sha'huitërinpoa'. "Ipora huanta' yacatahuanquëma' sano cancantacamaso marë'," itërinpoa'. Noya nanan nani natanëhua'. Iráca natanpirinahuë', co natëpihuë'. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," co topihuë'. Topinan quëran natanpi ni'ton, co Yosëri anoyacancantërinhuë'. Ni'cona canpitanta' topinan quëran natantama'. Co natëhuatamahuë', co sano cancantaramahuë'.

3-4 Iráca Yosëri itërin:

"Co cancanëma quëran huarë' yaimaramacohuë' ni'ton, no'huiranquëma'. Co onporonta' sano cancantaramahuë', ténahuë. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma'," itërin.

Canpoaso nipirinhue' cancanënpoa quëran huarë' imapatëhua', huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. Ina quëran sano cancantarihua'. Sano cancantohuatëhua', co huachi nisha nisha yonquiarihuahuë'. Yosëso' isoro'pa' ténirahuaton, chinotërin. Quiricanënuquë sha'huitërinpoa':

"Iráca Yosëri isoro'pa' ninin. Saota tahuëri quëran nani ya'ipi tiqiuhuachina, tahuërinquë sano cancantaton, chinotërin," ténin.

5 Naquëranchin quiricanën quëran tantarin:

"Co onporonta' ya'conatona', ca pochin sano cancantapihuë'," ténin.

6 Cotioro'sa'ton noya nanan natanaponarahuë', co natëpihuë' ni'ton, co ya'conpihuë'. Napoaton ipora huanta' Yosë yonquiarin piyapi'sa' asanocancantacaso'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' asanocancainpoaso'.

7-8 Moisésë chiminpachina, Cosoiri israiro'sa' hua'anëntantarin. Noyaro'paquë quëpapirinhue'. "Ya'conpatoi, sano cancantarai huachi," topirinhue', co sano cancantopihuë'. Iráca Yosëri sha'huitërin. "Piyapi'sa' asanocancantarahuë'," itopirinhue', co cotioro'sa' ina pochin cancantopihuë'. Ina quëran na'p'ipi na'huërin piquëran Tapi tapon:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'. A'naquën co natëtochináchinhue' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'," ténin.

Cosoiri asanocancantërin naporini, co ina pochin Yosëri pënëintonhuë'.

9 Napoaton ipora huanta' Yosë nohuantërin asanocancainpoaso'. Yosë anoyacancantohuachinpoa', sano cancantarihua'.

10 Iráca isoro'pa' tiqiuhuachina, Yosë chinotaton, sano cancantërin. Canpoanta' cancanënpoa quëran imapatëhua', inapochachin sano cancantarihua'. Yosë noya nohuitarihua'.

11 Napoaton na'con yonquia'ahua' Yosë huëntonënuquë ya'conacaso marë'. Iráca co natëtonahuë', co imamiatopihuë'. Ama inapita pochin cancantahuasohuë'.

12 Yosë nanamën chiniquën nanantërin. Yosë nanpiárin ni'ton, ipora huanta' quiricanën quëran nontarinpoa'. Noya natëhuatëhua', nanamën quëran chachin catahuarinpoa' noya noya imacaso marë'. Co'so' natëhuatëhuahuë', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantarihua'. Sahuëni cato quëran chachin to'nahuatëra, inëshin ni'ton, niahuëpatëra, a'naroáchin nansë acopoquë huarë' nipë'sharë'. Inapochachin Yosë nanamënso' chini chiniquën ya'coancantërinpoa'. Ina yonquihuatëhua', no'tëquën nitotarihua'. Ya'ipi yonquirëhuaso chachin anitotërinpoa'. Yonquinënpoaquë ma'marësona naporëhuasopitanta' anitotarinpoa'.

13 Ya'ipi ninëhuasopita Yosëso' nitotërin. Po'oana quëran nipirëhuahuë', ya'ipi ni'ninpoa'. Co pi'pisha tëranta' inaso' nonpintarihuahuë'. Ya'ipi yonquirëhuasopitanta' noyá nitotërin. Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' ninëhuasopita aipitarinpoa'. Naporo' coisë pochin nontarinpoa'. Nontohuachinpoa', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huapon.

Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nininso'

14 Iporaso' Quisoso imarëhua'. Yosë hui'nin chachin inaso'. Nani inápaquë panantarahuaton, Yosë'pa' ya'huarin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin Yosëri acorin catahuainpoaso marë'. Napoaton ama ina naniantatëhuahuë', imamiatahua'.

15 Inaso' ya'ipinpoa' noyá nohuitërinpoa'. Sopai yaminsërinpoasonta' nitotërin. Co chiniquën cancantërehuahuë' ni'ton, sopai sha'huitarinpoa' ama Yosë natëcaso marëhuë'. Quisosonta' isoro'paquë nipon, sopairi na'con yanonpintaton, nisha nisha sha'huitopirinhue' minsëcaso marë', co inaso' sopai natërinhuë'.

16 "Tëhuëchachin nosoroatonpoa', catahuarinpoa'," ta'tëhua', apira apira Yosë nontahua'. Nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Ma'sha onpohuatëhua', ina nontohuatëhua', inaora nohuanton, catahuarinpoa' noya ahuantacaso marë'.

5

¹ Iráca Yoséri a'naya a'naya corto hua'an chini chiniquén nanantërinso' acorin ina marë' sacatacaso'. Inanta'piyapi niponahuë', a'napita piyapi'sa marë' Yosë nontërin. Co noyahuë' nipachinara, chinotopiso pëiquë ma'sha quëpapi. Inaquë corto hua'ani tëparin oshanëna marë'. Ama Yosëri ana'ntacaso marëhuë' inaporin.

² A'naquën piyapi'sa' co aquëtë' nitotatonahuë', co noyahuë' nipi. Inapita huë'pachinara, corto hua'ani co chiniquén nontërinhuë'. Inanta' piyapi ni'ton, sopairi yaminsërin. Napoaton sanoanan quëran pënënin.

³ Inanta' oshahuanin ni'ton, inaora oshanën marë'ton ma'sha tëpacaso' ya'huërin. Ina quëran a'napita oshanëna marënta' ma'sha tëpaantarin.

⁴ Co inaora nohuanon, corto hua'an ya'coninhuë'. Yosë nohuanon, ya'conin. Iráca Aaron'ton Yosëri acorin.

⁵ Quisocristonta' co inaora nohuanon, corto hua'an chini chiniquén nanantërinso' ya'coninhuë'. Yosëri noya nicaton, itapon:

“Quëmaso' hui'nahuë chachinquén.

Ipora chachin acoaranquën piyapi'sa' anohuitancoso marë'” itërin. Quiricanënuquë chachin naporin.

⁶ Ina quëran quiricanën quëran itaantarin:

“Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën. Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco.

Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiaranhuë'” itërin.

⁷ Quisocristo isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarín. Yatëpahuachinara, chiniquén Yosë nontërin. Na'nëton, itapon: “Quëma nohuanotahuatan Tata, nicha'ëco, ama tëpa'inacosohuë'. Nipirinhuë', co quëma nohuanotahuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatancont'a' noya,” itërin. No'tëquën yanatërin ni'ton, Yosëri natanaton, catahuarin noya natëcaso'.

⁸ Yosë hui'nin chachin niponahuë', piyapi pochachin parisitërin. Co oshahuanaponahuë', piyapi ni'ton, parisitërin quëran noyá nitotërin Yosë natëcaso'.

⁹ No'tëquën natëton, canpoa marë' chiminin. Napoaton nanitërin anoyacancantinpoaso'. Ina natëhuatëhua', noya nicha'ësarínpoa' nanpimiatacaso marë'.

¹⁰ Yosë nohuanon, Quisocristo corto hua'an chini chiniquén nanantërinso pochin ya'conin. Miriquiso pochin ninin.

Ama Yosë a'pocaiso marëhuë' pënëninso'

¹¹ Iráca ninopiso' na'con yaa'chintopiranquëmahuë'. Co natantochináchinhuë' cancantatoma', co yanantëramahuë' ni'ton, sacai' a'chinta'huanquëmaso'.

¹² Hua'qui Yosë nanamën natanapomarahuë', co nanitëramahuë' Yosë no'tëquën natëcamaso'. Noya yonquiatoma', a'napita a'chintacamaso nipirinhuë', co no'tëquën yonquiyatëramahuë'. Ya'nán a'chintëranquëmaso' naquëranchin a'chintanta'huanquëmaso' ya'huërin. Co inapita tëranta' cancanëma quëran huarë' yanatëramahuë'. Hua'huaro'sa pochin cancantatoma', co nanitëramahuë' ya'ipi Yosë nanamën yonquicamaso'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'shoráchin yonquirin. Co nanitërinhuë' coshatacaso'.

¹³ So'soquë huarë' coshatërin. Canpitaso' co noyahuë' yonquiatoma', canopia'huaya pochin yonquiconama'. Co nanitëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'.

¹⁴ Chinotono'saso nipirinhuë', cosharomia ca'pi. Inapochachin noya noya imapisopitaso' no'tëquën yonquiapi. Noya nicacaso' no'quitona', co noyahuë' nininso' a'naroáchin a'porapi.

6

¹ Napoaton noya so'sorinso pochin noya noya imahua'. Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquia'ahua'. Ya'nán a'chintohuatëinquëmara, co sacaihuë' nininsopita'ton a'chintërainquëma'. “Co noyahuë' nipatama', parisitopiquë pacacaso' ya'huërin ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquirmasopita naniantoco'. Naporahuaton, Yosëichin natëco'” itërainquëma'.

² Ina quëran aporihuanacasonta' a'chintërainquëma'. Naporahuaton, “Nani imapachina, së'huamotorahuatoma', Yosë nontoco' inari catahuacaso marë'” itërainquëma'. Ina quëran Yosë anapitaantainpoaso ya'huërinson'ta' a'chintërainquëma'. “Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahuë' nipisopita ana'intomiatarin,” itërainquëma'. Ya'nán imapoma', inapita'ton anitotërainquëma'. Inaso' noya nipirinhuë', co inaíchín yonquicaso' ya'huërinhuë'.

³ Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquia'ahua' noya noya imacaso marë'. Yosë nohuanotahuachin, oshaquëran ina a'chintanta'inquëma'.

⁴ Ama Quisocristo a'pocosohuè'. Ina a'pohuatama', co nanitèrinhuè' anoyacancantinquèmaso'. A'naquèn Quisocristo nanamèn nani nitotopi. "Quisocristo nicha'èsarinpoa'", ta'tona', imapi. Cosharo' pi'nirèso pochin pi'pian nohuitopi. Ispirito Santori chachin catahuarin.

⁵ Yosè nanamèn noya natanpi. Yosè chiniquèn nanantaton catahuarinsonta' nicaponaraihuè',

⁶ Quisocristo a'pohuachina', ¿incaricha anoyacancantèrè'poiya? Co huachi nanitapihuè' cha'ècaiso'. Yosè hui'nin chachin canpoa marè' chiminin. Co ina nohuantohuachinahuè', naquèranchin corosèquè patanantopiso pochin cancantapi. Ina a'pohuachina', piyapisari Quisoso tēhuapona'.

⁷ Ni'co'. Ya'pirin sha'patèra, o'nan ya'huèhuachina, papotèrin. Hua'anènso' inaquè sacatarin. Noya nitohuachina, noya cancantèrin. "Yosè nohuanton, noya papotèrin," tēnin.

⁸ Nipirinhue', nahuan, shihuarin, inapitasáchin papotohuachina, co manta' nitèrinhuè'. "No'pa' napoonin," topatèra, tananpitèrè huachi. Inapochachin Yosè na'con catahuarinpoo'. Noya imapatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'. A'naquènso nipirinhue' nahuan, shihuarin, inapita papotèrinso pochin nicatona', topinan quèran ya'huèpi. Co Yosè yonquiphue'. Inapitaso' Yosèri tananpitèrin. A'na tahuèri parisitopiquè a'parahuaton, pèn quèran ana'ntarin.

Co Yosè naniantèrinpoasohuè'

⁹ Chiniquèn iyaro'sa' pènènpiranquèmahuè', nosororanquèma'. Co Yosè a'poaramahuè'. Noya imatoma', cha'èsarama' tēnahue'.

¹⁰ Yosè co topinan ana'ntarinquèmahuè'. Iráca noya ninama'. Imapisopita nosoroatoma', catahuarama' noya imacaso marè'. Ipora huanta' noya ninosoroarama' ni'ton, co Yosè naniantarinquèmahuè'.

¹¹ Chiniquèn cancantatoma', ya'ipinquèma' imamiatoco'. "Yosè co naniantarinpoahuè'. A'na tahuèri ya'huèrin'pa' quèpantarinpoa'," ta'toma', chiminaquè huarè' nóya imaco'.

¹² Ama amitomarahue', na'con Yosè yonquico'. Noya natèpisopita nonanco'. Inapitaso' imamiatapi. "Yosè no'tèquèn nontèrinpoa'," ta'tona', noya natèapi. Ma'sha onpoaponaraihuè', noya ahuantapi. Iráca Yosèri sha'huítèrinso chachin ninapi.

¹³⁻¹⁴ Apraan yonquico'. Iráca Yosèri itèrin: "Caso' Yosèco ni'to, no'tèquèn nontèranquèn. Quèma na'con catahuaranquèn. Ca nohuanto, a'na tahuèri hui'nin ya'huètarinquèn. Naporahuaton, oshaquèran notohuaro' shiparinpitanta' ya'huètarinquèn," itèrin. Yosèso' chini chiniquèn nanantèrin. Co a'nan ya'huèrinhuè' ina quèran chini chiniquèn nanantèrinso'. Napoaton: "Caso' Yosèco ni'to, no'tèquèn nontèranquèn," itèrin.

¹⁵ Itohuachina, Apraani Yosè natèrin. Hua'qui' co hui'nin ya'huètopirinhue', noya cantantaton, ninarárin. "Co Yosè nonpintèrincohuè'," ta'ton, natèrin. Napoaton napoin quèran hui'nin nasitèrin.

¹⁶ Co piyapi yanatèhuachinpoarahue', "Yosè ni'sárinco, no'tèquèn nontèranquèn," tènèhua'. Ina pochin nontohuatèhua', natèrinènpoo'. "No'tèquèn nontèrinpoa'," topi.

¹⁷ Yosè co onporonta' nonpintèrinpoahuè'. Sha'huítèrinpoaso' co onporonta' nishatèrinhuè'. Napoaton noya nanan sha'huítohuachinpoa': "Caso' Yosèco ni'to, no'tèquèn nontèranquèma'. Nicha'èsaranquèma'," itèrinpoa'.

¹⁸ Yosè chachin sha'huítèrinpoa'. Naporahuaton "Caso' Yosèco ni'to, no'tèquèn nontèranquèma'," itomantarinpoa'. Napoaton co onporonta' nonpintarinpoahuè'. Co pi'pian tèranta' nishataponhuè', tènèhua'. Ina yonquiatèhua', chiniquèn cancantahua'. Iráca Yosèichin imarèhua' catahuainpoaso marè'. "Nicha'èsarinpoa'," ta'tèhua', ya'ipi cancanènpoo quèran imahua'.

¹⁹ Ni'co'. Nanchaquè papachinara, a'na tahuèri panca ihuan nacapipi. Chiniquèn co'sacaitèrin. Naporoi' hua'na quèquèn nininso' a'sonahuatona', tē'yaitopi. Acopoi' no'paguè ni'toromahuachina, sano yanponin. Co co'sacairi tèranta' chi'huincarinhue'. Inapochachin canpoanta' a'na tahuèri ma'sha onporèhua', parisitèrèhua', sètèrèhua', naporèhua'. Inapohuatèhua', Yosè yonquia'ahua'. "Inaso' no'tèquèn nontèrinpoa'. Nicha'èsarinpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuè'," topatèhua', sano cancantarihua'. Yosèso' co quènanarihuarahuè', inápaquè ya'huárin. Ina yonquiatèhua', ninarèhua'.

²⁰ Quisoso'ton nani inápaquè panantarin tapatinpoaso marè'. Inaquè ya'huèmiatarin. Corto hua'an chini chiniquèn nanantèrinso pochin ni'ton, canpoa marè' Yosè nontarin. Miriquiso pochin ninin. Co onporonta' pipiarinhue'.

7

Quisocristo Miriquiso pochin nininso'

¹ Miriquisoso' iráca ya'huërin. Co cotio piyapihuë' niponahuë', noya Yosë imarin. Sarimoquë ya'huëpisopita hua'anëntërin. Naporahuaton, Yosë nohuanton, corto hua'an ya'conin. Piyapi marë' Tata Yosë nontërin. Iráca Apraani nohuitërin. Inimico copirnoros'a' minsërahuaton, o'mantahuachina, Miriquisori nacapirin. Nacapirahuaton, Apraan noya nontërin. Ina quëran corto hua'an ni'ton, Yosë nontërin Apraan noya noya ya'huëcaso marë'.

² Nani nontohuachina, Apraani nani ma'sha canarin quëran diesmo Yosë marë' acorinso' quëtërin. Miriquisoso' nóa hua'an. Nininën chachin "hua'an noya nicacaso' yonquirinso'" tapon naporin. Naporahuaton, Sarimo hua'an ni'ton, "hua'an sano cancantërinso'" tapon naporin.

³ A'shin, pa'pin, shimashonënpita, inapita co nohuitërehuahuë'. Onporosona nasitërinso', onpo pi'ipi quëransona chiminso', inapita co nitotërehuahuë'. Co Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoahuë'. Piyapi marë' Yosë nontárin. Co Yosëri ocoirinhue' ni'ton, pi'pian Yosë hui'nin pochin ni'nin. Nanpiárin pochin cancantërehua'.

⁴ Iráca na' corto hua'ano'sa' ya'huëpirinahuë', cotioro'saráchin ya'conpi. Miriquisoso nipirinhuë' nisha piyapi. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', a'napita corto hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantërin. Apraani noya ni'nin. Apraan'ton Yosëri acorin piyapinënpita nicacaso marë'. Inaso' chiniquën nanantërin, tënëhua'. Napoaponahuë', inimiconënpita ma'shanëna' matërin quëran, diesmo ocoirinso' Miriquiso quëtërin. Inaso' corto hua'an ni'ton, ma'parin.

⁵ A'na cotio huënton Nihuiro'sa' itopiso'. Iráca Yosë nohuanton, Moisësëri sha'huitërin. "Nihuiro'saráchin corto hua'an ya'coina'. Inapita chinotopiso pëiquë pa'pachina', piyapi marë' Yosë nontapi," itërin. Ina quëran piyapi'sa' itantarin: "Yosë nohuanton, nani ma'sha ya'huëtarinquëma'. Napoaton diesmo quëtoco'. Corto hua'an ma'pahuachinquëma', quëtoco'," itërin Moisësëri. Quëmopinënpita niponahuë', Yosë nohuanton, ma'parin.

⁶ Miriquisoso' co cotio quëmapihuë' niponahuë', diesmo Apraan ma'parin. Naporahuaton, ina marë' Yosë nontahuaton, "Yosë noya catahuainquën," itërin. Yosëri chachin Apraan nani sha'huitërin noya catahuacaso marë'.

⁷ "Chini chiniquën nanantohuatëra, a'napita marë' Yosë nontëre', 'Yosë noya catahuainquën, itëre'," tënëhua'. Napoaton Apraan quëran Miriquisoso' chini chiniquën nanantërin.

⁸ Isoro'paquë corto hua'ano'sari diesmo ma'patopirinahuë', inapitanta' piyapi'sa' ni'ton, chiminpi anta'. Miriquisoso nipirinhuë' nanpiarin pochin cancantërehua'. Yosë quiricanën nontërehua' quëran, naporëhua'.

⁹⁻¹⁰ Nihuiro'saso nipirinhuë' Apraan shinpita. Corto hua'an ya'conpi ni'ton, diesmo ma'patopirinahuë', co Miriquiso pochin chiniquën nanantopihuë'. Co'huara Nihui shinpita nasichátëraponahuë', Apraani Miriquiso quënanahuaton, diesmo quëtërin. Nihuiro'sa' ya'huërenamën quëtërin.

¹¹ Iráca Aaron'ton corto hua'an ya'conin. Ina quëran a'naya a'naya Nihuiro'sa' huënton quëran niya'huërëta'piapi. Naporó' Yosëri, pënëntërinso' nanan sha'huitërin ya'ipi is-rairo'sa' imacaiso marë'. Nihui corto hua'ano'sa' nanan anoyatërinënpoa' naporini, ¿ma'marëta' a'na corto hua'an Miriquiso pochin nininso' huëcacasos' ya'huëitonhuë'?

¹² Nisha corto hua'an ya'conpachina, nisha nanan pënëninpoa'.

¹³⁻¹⁴ Quisocristos' co Nihui huëntonquë nasitërinhuë'. Cota huëntonquë nasitërin. Inapitasto' co onporonta' corto hua'an ya'conpihuë'. Co ina pochin Moisësë pënëntërinhuë'. Napoaton Quisocristo co corto hua'an ya'coninhue', ténahuë'.

¹⁵ Inaso' isoro'paquë o'marin ni'ton, nasha nanan sha'huitërinpoa'. Corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Miriquiso pochin co onporonta' pipiarinhue'. Ina yonquihu-atëhua', naporinso' no'tëquën anitotërinpoa'.

¹⁶ Co Nihuiro'sa' huënton quëran ya'conpiso pochin nininhue'. Inaso' chiminaponahuë', nappiantarahuaton, ya'huëmiatarin. Napoaton chiniquën nanantaton, noya noya ya'conin.

¹⁷ Yosë quiricanën quëran naporin: "Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën inapita ya'huërëtacaso marë'.

Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco. Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiarinhue'," itërin Yosëri.

¹⁸ Iráca corto hua'ano'sa' pënëntërinso' nanan imapirinahuë', co oshanëna' inquitërinhuë'. Co tēhuënchachin catahuarinhuë'. Napoaton co imacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁹ Moisësë pënëntërinso' nanan co manta' anoyatërinhuë'. Quisocristoso nipirinhuë' anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantohuachinpoa', nanitërehua' Yosë nohuitacaso'. Huëntonënquë chachin aya'coninpoa'. Inaso' noya noya, tënëhua'.

²⁰⁻²¹ Iráca na'a cotioro'sa' corto hua'an ya'conpi. Yosëri acopirinhuë', co ya'huëmiatopihuë'. Nipirinhuë', Quisocristo yaa'paimahuachina, itapon: "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontaranquën.

Ipora quëran huarë' corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicaton, piyapi marë' nontaranco huachi.

Ya'huëmiataran. Co onporonta' nisha acoaranquënhuë'," itërin Yosëri.

²² Napoaton Quisocristoso', nasha quëran canpoarë' anoyatërin. Co nonpintarinpoahuë'. Co onporonta' nisha sha'huitarinpoahuë'. Ina anoyatërinpoaso' noya noya. Pënëntërinso' nanan iráca imapiso', co onpopinchin noyahuë'.

²³ Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', niya'huëretëra'piapi. A'na chiminpachina, a'na ya'coantarín. Ina chimiantahuachina, a'nanta' ya'coantarín.

²⁴ Quisocristoso nipirinhuë' nãpïantarahuaton, ya'huëmiatërin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontárin. Co incari tëranta' ya'huëretërinhuë'.

²⁵ Napoaton nanitërin noyá nicha'ëinpoaso'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," ta'tëhua', Yosë imarëhua'. Iporahuanta' Quisocristo nanpiárin catahuainpoaso marë'. Nani tahuëri canpoa marë' Yosë nontárin.

²⁶ Quisocristoíchin nanan anoyatërinpoa'. Inaso' corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicaton, nóya ninin. Co pi'pian tëranta' oshahuaninhuë'. Co në'huëtërinso pochin nininhuë'. Co oshahuano'sa pochin cancantërinhuë'. Inápaquë panantahuachina, Yosëri chini chiniquën nanan quëtërin.

²⁷ Co inaso' a'napita corto hua'ano'sa pochinhuë'. Inapitaso' oshahuanatona', inahuara oshanëna marë'ton ma'sha tãpapi. Ina quëran piyapi'sa' oshanëna marënta' ma'sha tãpaantapi. Nani tahuëri naporápi. Quisocristoso nipirinhuë' co oshahuanatonhuë', co ma'sha tãpacaso' ya'huërinhuë'. Inaora nohuanton, canpoa' ya'huërenamënpoa' chiminin. A'naróichin chiminaton, nanitërin ya'ipi oshanënpoa' inquitinpoaso'.

²⁸ Iráca Moisésë pënëntërin quëran na'a quëmapi'sa' corto hua'an ya'cona'piapi. Inahuanta' co noyahuë' cancantatona', oshahuanpi. Ina piquëran Yosëso' hui'nin chachin acorin. "Co onporonta' nisha acoaranquënhuë'," itaton, oshanënpoa' inquitinpoaso marë' acorin. Inaso' noyasáchin ninin. Co onporonta' oshahuanaponhuë'. Napoaton nóya catahuarinpoa'.

8

Quisocristo nasha quëran anoyatërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquëma'. Quisocristo inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsërin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

² Iráca cotioro'sa' chinotopiso pëi' nipi Yosë chinotacaiso marë'. Inápaquë ya'huërinso chachin nonanpi. Inaquë corto hua'ano'sari piyapi'sa marë' Yosë nontopi. Quisocristoso nipirinhuë' inápaquë Yosëri acorinquë chachin canpoa marë' ina nontárin. Inaquëso' noya noya catahuarinpoa'.

³ Iráca corto hua'ano'sa' ma'sha tãpapi piyapi'sa' oshanëna marë'. Quisocristoso nipirinhuë' inaora nohuanton, chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'.

⁴ Ipora huanta' isoro'paquë ya'huërin naporini, co corto hua'an ya'cointonhuë'. Cotioro'sa' iráca nanan imatona', corto hua'ano'sa' ya'huëtapi ma'sha tãpacaiso marë'.

⁵ Corto hua'ano'saso chinotopiso pëiquë Yosë marë' sacatopi. Inaso', inápaquë ya'huërinso chachin nonanpiso'. Iráca chinotopiso pëi' yanipachinara, Yosëri Moisésë itërin: "Chinotamacoso marë' në'mëtë pëi' nico'. Motopiquë a'notëranquënso chachin niquë'," itërin.

⁶ Quisocristoso nipirinhuë', Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuaton, nanan anoyatërinpoa'. Cotioro'saso' iráca anoyatërinso imapirinahuë', Quisocristoso' nasha quëran anoyatërinso sha'huítërinpoa'. "Oshanëma' inquitatënuëma', anoyacancantaránquëma'," itërinpoa' ni'ton, inaso' noya noya, ténahuë'.

⁷ Iráca anoyatërinso natërëhua quëran noyápiachin cancantërehua' naporini, co nasha quëran anoyatacaso ya'huëitonhuë'.

⁸ Iráca anoyatërinso imaponaraihuë', co noya cancantopihuë' ni'ton, quiricanën quëran Yosëri sha'huítërin:

"A'na tahuëri ca nohuanto, ya'ipi piyapínëhuëpitarë'co nasha quëran anoyatarahuë'.

⁹ Iráca inapitaso' Iquipito parti ya'huëpirinahuë', miranpo quëran së'quërëso pochin nosoroato, nicha'ërahuë'.

Naporó' inapitarë'co anoyatopirahuë', co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton, tananpitërahuë'," ténin Yosë.

¹⁰ Ina quëran itantarín:

"Tahuëri nanihuachin, nasha quëran anoyataantarahuë'.

Naporo' anoyacancantarahuë noya yonquicaiso marë'.

Nasha cancan quëtarahuë ca pochin cancantacaiso marë'.

Casáchin chinotarinaco ni'ton, noya a'pairahuë.

Ca pochin cancantatona', piyapinëhuëpita chachin nisapi.

¹¹ Iráca a'naya a'naya yanohuitohuachinacora, a'napitari a'chintopi.

'Yosë nohuitoco', itopirinhue', co ya'ipi nanamëhuë nitochátërapihue'.

A'na tahuëriso nipirinhue' nitotapi. Nasha cancan ya'huëtohuachina', cancanëna quëran chachin nohuitarinaco.

Insopita tëranta' nasha quëran anoyatërahuëso imapachina', nohuitarinaco.

Hua'ano'sahuë nipon, topinan piyapi'sahuë nipon nohuantohuachina', nohuitarinaco.

¹² Na'con nosoroato, ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita inquitarahue'.

Co huachi oshanëna' yonquiarahuë', tënin Yosë.

¹³ Nasha quëran anoyatërinso quëtërinpoa. Inaso' iráca ya'huërinso' ya'huëretërin. Napoaton iráca anoyatërinso' naniantacaso' ya'huërin. Co huachi ina imacaso' ya'huërinhuë'.

9

Iráca chinotopiso pëi' nininso'

¹ Iráca anoyatërinso sha'huítóhuachina, Moisésë nani ma'sha sha'huítërin onporahuatonsona Yosë chinotacaiso marë'. Ina marë' chinotopiso pëi' nipi.

² Në'mëtë', sha'huëtë', inapita quëran nipi. Cato' patoana ya'huërin. Ya'natimarinsoso', noya patoana itopi. Inaquë panca nanparin pochin nininso' ya'huërin. Misanta' ya'huërin. Inaquë pan acorin, Yosë marë' acopiso'.

³ Nëmëtëquë patonpiso' aquëtë', a'na patoananta' ya'huërin, noya noya patoana itopiso'.

⁴ Nëmëtë' ya'cariya a'na misahuaya ya'huërin, oro quëran nipiso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' a'pëpi tomontacaso marë'. Yosë caposonëonta' ya'huërin. Aipiran, acoporan, ya'ipi oro quëran achinpitopi. Caposo acopoana yonsha oro quëran nipiso' ya'huërin. Inaquë pi'pian cosharo' Yosëri inápa quëran a'paimarinso' po'morin, mana itopiso'. Aaron pitananëonta' inaquë po'morin. Inaso' noyá yaniponahuë', Yosë nohuanton, a'naróachin papotantarin piyapinënpita yonquicaiso marë'. Naporahuaton, cato' na'pitëa'huayanta' inaquë acopi. Inaquë Yosë pënëntërinso' nani ninshitopi. Iráca anoyatërinso' itopiso'.

⁵ Caposo a'tanamënuquë cato' anquënia'huaya pochin nonanatoná, acopi. Yosë huënaráchin nininso' ayonquipoaso marë' napopi. A'na inchinan quëran, a'na ahuënan quëran ninotëpi. Naporahuaton anpiantëna quëran, caposo a'tanamën imotatë pochin nipi. Nisha nisha nininsopita a'chintaca'huinquëmaso' ya'huëpirinhue', co apira aquëtë' sha'huítaranquëmahuë'.

⁶ Ina pochin ma'sha chinotopiso pëiquë acohuachinara, noya patoanaquëso' ya'ipi corto hua'ano'sa' ya'conpi. Nani tahuëri ya'conpi Yosë chinotacaiso marë'.

⁷ Noya noya patoanaquëso nipirinhue', co ya'ipi ya'conpihuë'. A'naíchini chini chiniquën nanantërinsoáchin ya'conin. Co ina tëranta' nani tahuëri ya'coninhuë'. Nani pi'ipiquë a'na tahuëriáchin ya'conahuaton, ma'sha huënnainën quëparin. Inaora oshanën marë' quëparin. Naporahuaton, piyapi'sa' co yonquiatonahuë oshahuanpiso marënta' quëparin.

⁸ A'napita piyapi'saso' co onporonta' inaquë ya'conpihuë'. Ina yonquihuatëhua', Ispirito Santo anitotërinpoa'. Iráca anoyatërinso' imapachina', piyapi'sa' co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso', tënëhua'.

⁹ Iporahuanta' ina yonquihuatëhua', nitotarihua'. Iráca pënëntërinso' co natëhuachinahuë', ma'sha tëpapi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Nipirinhue', co ina marë' oshanën inquitërinhuë'.

¹⁰ Iráca nisha nisha cosharo' a'popi. Nisha nisha o'ocasonta' a'popi. Co noyahuë' nipachinara, "Oshanëhuë inqui'i," ta'tona', nisha nisha pa'mopi. "Inapotohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," topirinhue', co ina marë' noya cancantopihuë'. Yosëri nasha nanan sha'huítaton, anoyataquë huarë' inapocaiso' ya'huërin.

¹¹⁻¹² Iporaso nipirinhue', Quisocriso nani o'marin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicon, nóya catahuarinpoo'. Co chinotopiso pëiquë ya'conaton, nanan anoyatërinpoahuë'. Co isoro'paquë nipiso pëiquë ya'coninhuë'. Co chipo, ohuaca'huaya, inapita tëparinhue' huënnainën macacaso marë'. Inaora huënnainën chachin a'parin. Chiminaton, oshanënpoo' inquitërinpoa'. Ina quëran Yosë ya'huërinquë chachin panantarin a'naromaráchin nanan anoyatinpoaso marë'. Inaquë noya noya catahuarinpoo'. Canpoa marë' chiminin ni'ton, anoyacancantarinpoo'. Ina imapatëhua', nicha'ësarinpoo'.

¹³ Cotioro'sa' co ya'ipi Moisésë pënëntërinsó' natëhuachinahué', në'huëtërinsó pochín ni'tona', co nanitopihué' chinotopiso péiqué ya'conacaisó'. Napohuachinara, ma'sharo'sa', chipo, toroa huaya, inapita chinotopiso péiqué quépapi. Inaqué corto hua'ani tēparahuaton, huénainēn manin. Huénainēn masahuaton, ohuaca huaya huiquitërinsó' yanonēn ayontërín. Ayontahuaton, oshahuana'pi ta'satërín. Inapotohuachina, në'huëtërinsó' inquirinsó pochín ninin ni'ton, naquéranchin nanitërín chinotopiso péiqué ya'conacaisó'.

¹⁴ Quisocristo huénainēnsó nipirinhué' noya nóya. Inaso' Yosé hui'nin ni'ton, co pi'pisha tēranta' oshahuaninhué'. Ispirito Santo ya'huémiatërinsó' catahuarin ni'ton, canpoa maré' chiminatón anoyacancantomatërinsó'. Inaso huénainēn a'parin oshanēnsó' inquitinpoaso maré'. Inapochachin nani Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipi sha'huëtërinsó' Yosé noya chinotarihua'. Inaso' nanpiarin ni'ton, canpoanta' ina maré' noya sacatarihua'.

¹⁵ Napoaton nasha quéran anoyatërinsó nani sha'huëtërinsó'. Ya'nán anoyatërinsó na'a piyapi'sa' imapirinhué', co noyahué' cancantatona', oshahuampi. Co ma'sharo'sa' huénainēn quéran oshanēna' inquitomatopihué'. Nipirinhué', Quisocristo chiminin ya'ipi huayoninsopita oshanēna' inquitacaso maré'. Ya'nán anoyatërinsó imapisopita oshanēnanta' inquitërín.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'co'. Quémapi yachimpachina, quiricatërín ma'shanēnpita macacaisó maré'. Co'huara chimiyantérasohué', co macacaisó' ya'huérinhué'. Chimpachina, naporó huaré' mapi. Inapochachin nani Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipi sha'huëtërinsó' acotërinsó'. Oshanēnsó' inquitatónpoa', nóya catahuarinpoa'.

¹⁸ Napoaton ya'nán anoyatërinsónta' sha'huëtóhuachina, ma'sharo'sa' tēparahuatona', huénainēna' a'patopi. Inapatatona', iráca anoyatërinsó' imapi.

¹⁹ Ya'ipi piyapi'sa' ayontónahuaton, Moiséséri pēnēnin. Nani ma'sha sha'huëtërín natécaiso maré'. Nani sha'huëtóhuachina, ohuaca hua, chipo, inapita tēparahuaton, huénainēna manin. Ina quéran narasé'pa' isopo itopiso' masahuaton, quéhuan huaitaqué so'quétahuaton, i'sharé chachin ta'satërín. Pēnētërinsó' quirica, piyapi'sa', inapita ta'satërín.

²⁰ Inapotahuaton: "Nani anoyatërinsó Yosé sha'huëtërinsó' natécaso maré'. Iso huéna' pa'nin ni'ton, Yosé canpoaré anoyatërinsó anitotërinsó'," tēnin Moisésé.

²¹ Ina quéran chinotopiso péi', ma'sha inaqué ya'huérinsopita, inapitanta' huénaiqué ta'satërín.

²² Iráca pēnētërinsó imapachinara, nani ma'sha huénaiqué ta'satopi anoyatacaiso maré'. "Co huéna' ta'satohuatéhuahué', co Yosé noya ni'sarinsopahué'," topi. Tēhuénchachin co huénai' pa'pachinhué', Yosé co onporonta' oshanēnsó' inquitërinsopahué'.

Quisocristo oshanēnsó' inquitërinsopaso'

²³ Iráca ma'pitasona inápaqué ya'huérinsopita nonanpiso', huéna' quéran ta'satopi anoyatacaso maré'. Ma'sha inápaqué ya'huérinsopitaso nipirinhué', noya noya huéna' nohuantērín.

²⁴ Iráca chinotopiso péi', piyapi'sari ninin. Quisocristoso', co inaqué ya'coninhué'. Yosé ya'huérinqué chachin pantarahuaton, canpoa maré' Yosé nontárin. "Oshanēna' inquitahuaso maré' nani chiminhué," ta'ton, nontárin.

²⁵ Iráca corto hua'an ma'sha huénainēn masahuaton, noya noya patoanaqué ya'conin. Nani pi'ipi inaporin. Quisocristoso nipirinhué' co na'aro' inaporinhué'.

²⁶ A'naróichin chiminaponahué', ya'ipi piyapinēnpita maré' chiminin. Co a'naromaréáichin nanitërinsopahué' naporini, iráca quéran huaré' na'aro' chimianta'itónhué'. Iporaso' nani ayaro tahuéri ya'cariapirinsopahué', a'naróichin chiminin oshanēnsó' inquitinpoaso maré'.

²⁷ Yosé nohuanton, ya'ipi piyapinsó' a'naróichin chiminēhua'. Ina quéran Yosé chachin coisé pochín nicatón, ma'sona onpotiinsopaso' no'téquēn sha'huipón.

²⁸ Quisocristonta' a'naróichin chiminin oshanēnsó' inquitinpoaso maré'. Ina quéran inápaqué panantarin. Nani oshanēnsó' inquitóhuachinsó', a'na tahuéri o'mantarin. "¡Ma noyacha Quisocristoso' ni'ton, nicha'érinsó' paya!" ta'téhua', ina ninaréhua'. O'mantahuachin, imaréhuasopita maquimarinpoa huachi.

10

¹ Iráca pēnētërinsó' nanán imapachinara, ma'sharo'sa' tēpapi. Oshanēna' yonquiatona', napopi ama Yoséri ana'ntacaso maréhué'. Quisocristo chiminacaso' ninoton, Yoséri sha'huëtërín ma'sharo'sa' huénainēna a'patacaso'. Quisocristoichin anoyacancantērinsó'. Ina chiminin ni'ton, oshanēnsó' inquitërinsó'. Iráca nani pi'iqué ma'sha tēpapiirinhué', co tēhuénchachin piyapinēnpita oshanēna' inquitërinhué'.

² Oshanēna' inquitipi naporini, co nani pi'iqué naquéranchin naquéranchin ma'sha tēpa'itónahué'. Cancanēna' anoyatopi naporini, noyápiachin cancanchitonahué'.

³ Nani pi'iquè ma'sharo'sa' tēpahuachinara, yonquiantapi. “Tēhuēnchachin oshahuanēhua,” topi.

⁴ Ma'sharo'sa' tēpapurinahuè', ina huēnainēn quèran co onporonta' oshanēna' inquitèrinhuè'.

⁵ Napoaton Quisocristo isoro'paquè yao'mahuachina, pa'pin itapon: “Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso', ofrenda quēcacaiso', inapita co nohuantèranhuè'. Quèma nohuanton, piyapi chachin nasitomarahuè natèa'huanquēnsa marè'.

⁶ Na'a ma'sharo'sa' ahuiquitopi.

Nisha nisha ma'sha oshanēna marè' tēpapurinahuè', co inapita marè' noya ni'nanhuè'.

⁷ Ina quèran itèrahuè: ‘Napoaton tata, nani o'marahuè nohuantèranso' nica'huaso marè'. Quiricanēnquè ninorancoso chachin nisarahuè', itèrahuè,’ tēnin.

⁸ Quisocristo pa'pin nontaton, naporin: “Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso' co nohuantèranhuè'. Nisha nisha ma'sha oshanēna marè' tēpapurinahuè', co inapita marè' noya ni'nanhuè',” itèrin. Iráca pēnētèrinsu natètona' inapopirinhahuè', naporin.

⁹ Ina quèran itantarin: “Ma'tana nani o'marahuè quèma nohuantèranso' nicaca'huaso marè',” itèrin. Napoaton co huachi iráca Yosè chinotacaiso marè ma'sha tēpapiso pochin nicacaso' ya'huèrinhuè'. Quisocristo nasha pochin Yosè chinotacaso anitotèrinpoa'.

¹⁰ Quisocristo piyapi chachin nasitomarahuatón, oshanēnpoa marè' chiminin. Yosè nohuanton, a'naroíchin chiminin. Canpoanta' ina imapatèhua', oshanēnpoa' inquitèrinpoa'. Noyápiachin cancan quètèrinpoa huachi.

¹¹ Nani tahuèri corto hua'ano'sa' sacatápi. Naquèranchin naquèranchin ma'sharo'sa' tēpapurinahuè', co oshanēna' inquipihuè'.

¹² Quisocristo nipurinhuè' a'naroíchin chiminin oshanēnpoa' inquitinpoaso marè'. Ina quèran inápaquè panantarahuaton, Yosè inchinanēn quèran huēnséarin.

¹³ Inimiconēnpita minséaquè huarè' inaquè ninarin.

¹⁴ A'naroíchin chiminaponahuè', anoyacancantèrinpoa'. Ya'ipi imarèhuasopita oshanēnpoa' inquitatónpoa', noyápiachin cancan quètèrinpoa'.

¹⁵ Ispirito Santonta' inachachin anitotèrinpoa'. Quiricanēn quèran sha'huitèrinpoa'.

¹⁶ “A'na tahuèri piyapínèhuèpitarè' co anoyatohuato, iso pochin nisarahuè:

Nasha cancan quètarahuè natètochináchin cancantacaiso marè'.

Anoyacantarahuè noya yonquicaiso marè'.

¹⁷ Co huachi oshanēna' yonquiarahuè'.

Ya'ipi co noyahuè' nipsisopita naniantarahuè,' tēnin.

¹⁸ Quisocristo oshanēnpoa' nani inquitohuachinpoa', co huachi ma'sha tēpacaso' ya'huèrinhuè'. Inasáchin anoyacancantèrinpoa'.

Quisocristo imatèhua', Yosè nohuitèrèhuaso'

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', iporaso' nanitèrèhua' Yosè chachin nohuitacaso'. Noya noya patoanaquè ya'conéso pochin nohuitèrèhua'. Piyapinpoa' nirihiuarahuè', chiníquēn cancantatèhua', Yosè nontahua'. Quisoso huēnainēn pa'nin ni'ton,

²⁰ nasha ira pochin nininso' acorin Yosè nohuitacaso marè'. Noya noya ananpirinpoa'. Iráca noya noya patoanaquè Yosè ya'nopirinhue'. Nè'mètèri ya'copitèrin ni'ton, co piyapi'sari nohuitopihuè'. Iporaso' Quisocristo o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Chiminin ni'ton, nanitèrèhua' Yosè nohuitacaso'.

²¹ Chiníquēn nanantaton, noya noya corto hua'an pochin canpoa marè' Yosè nontárin. Ya'ipi imarèhuasopita catahuarinpoa'.

²² Napoaton Quisocristoíchin natètèhua', ya'ipi cancanēnpoa quèran Yosè nontahua'. Nani oshanēnpoa' inquitèrinpoa' ni'ton, noya cancantarèhua'. Quisocristo anoyacancantèrinpoa' ni'ton, noya i'què amaréso pochin noyápiachin cancantarihua'.

²³ “Yosè no'tèquēn sha'huitèrinpoa'. Quisocristoíchin nicha'ésarinpoa',” ta'tèhua', imamitahua'. Ama pi'pian tēranta' nisha yonquia'huasohuè. Nani sha'huitèrinpoa' ni'ton, co nonpintarinpoahuè'.

²⁴ A'napitanta' yonquia'ahua'. Na'con nosoroatèhua', catahuahua' inahuanta' noya ninosoroacaiso marè'. Nipēnèhuan' noya nicacaso marè'.

²⁵ A'naquēn co huachi niyontónpihuè' Yosè chinotacaiso marè'. Ama inapita pochin cancantahuasohuè'. Sinoro o'macaso' tahuèri naniriarin ni'ton, niyontonatèhua', na'con na'con nicatahuahua' chiníquēn cancantacaso marè'.

²⁶ Quisocristo nanamēn nani nitotèrèhua'. Nitotarihuarahuè', naquèranchin naquèranchin co noyahuè' nipatèhua', a'popisopita pochin cancantararihua'. Apohuatèhua', co insonta' nanitarinhue' oshanēnpoa' inquitinpoaso'.

²⁷ Ina quèran pa'pi tē'huatacaso' ya'huèrin. Yosè chiníquēn ana'intarinpoa'. A'na tahuèri inimiconēnpita pēnquè a'pararin.

²⁸ Iráca Moisésë pënëntohuachina, a'naquën co yaimapihuë'. A'popi. A'pohuachinara, ana'intopi. Coiséquë quëparahuatona', sha'huirapipi. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon inachachin sha'huirapihuachinara, co nosoropihuë'. "Tëpaquë," itopi.

²⁹ Yosë hui'nin chachin a'pohuatama', jaquë aquëtë' ana'intinquëmaso' ya'huërin! Quisocristo canpoa marë' chiminin. Huënainën a'parin anoyacancantoinpoaso marë'. Inapooton, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. A'naquëno nipirinhue' imapirinhue'. Ina quëran Quisocristo a'popi. Huënainën quëran anoyacancantopirinhue', nisha cancantatona', ina huënainën chachin nocanpi. Ispirito Santori nosoropirinhue', co pi'pian tëranta' yanatëpihuë'. Inapitaso' Yosëri chini chiniquën ana'intarin.

³⁰ Yosë nohuitërhua'. Inaso' ya'ipiya nitotërin. "Co noyahuë' nipachina', cari ana'intarahue'. No'tequën ana'intarahue' huachi," ténin Yosë. "Piyapinënpita tëranta' co yanatëhuachinahuë', Siniorori ana'intarin," ténin anta'. Quiricanënuë naporin.

³¹ Yosëso' nanpiárin. Chiniquën nanantërin. Co noyahuë' nipatëhua', pa'pi tē'huatacaso' ya'huërin. Ana'intarinpoa'.

³² Ya'nan imaramaso' tahuëri'sa' yonquico'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinënuëmara, noya natanatoma', imarama'. Ina marë' parisitapomarahuë', co yaa'poramahuë'. Noya ahuantërama'.

³³ Imaramaso marë' a'ninquechin tēhuarinënuëma', no'huirinënuëma'. A'na tahuëri ahuëpirinënuëmahuënta', noya cancantërama'. A'napita imapisopitanta' parisitohuachinara, nosoroatoma', catahuarama'.

³⁴ Tashinan pëiquë po'mohuachinara, co tē'huatomarahuë', nicapoma' pa'nama'. Paatoma', catahuarama'. Canpitanta' imaramaso marë' ma'shanëma' osëretëpirinënuëmahuë', co sëtëramahuë'. "Yosë chachin nohuitërhua'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë' inaso' osëretërinpoaso'," ta'toma', noya cancantërama'.

³⁵ Ya'nan imapoma', noya imarama'. Ama iporaso' yaa'pocosohuë'. "Yosë nianiantërinco," ama tocosohuë'. Chiniquën cancantoco' Yosë noya acanainquëma'.

³⁶ Ma'sha onpopiramahuënta', noya ahuantoco'. Noya natëhuatama', na'con catahuarinquëma'. Nani sha'huitërinquëma' ni'ton, co nonpintarinquëmahuë'. Noya nicha'ësarinquëma'.

³⁷ Quiricanënuë naporin:

"Tēhuëinchachin o'macaso' nininso' o'mapon.

Co hua'quiarinhue'.

³⁸ Cancanëma quëran huarë' natëhuatamaco, noya ni'saranquëma' ni'ton, noya nanopimiatarama'.

Nipirinhue' a'pohuatamaco, pa'pi co noyahuë' ni'saranquëma'," ténin.

³⁹ Insosona a'pohuachina', parisitopiquë pa'sapi. Canpoaso nipirinhue', co a'poarihuahuë'. Natërhua' ni'ton, nicha'ësarinpoa huachi.

11

Ya'ipi cancanëna quëran huarë' natëpisopita

¹ "Co Yosë quënanpirëhuahuë', ya'huárin. Nosoroatonpoa' catahuarinpoa'," topatëhua', tēhuëinchachin ina natërhua'. Na'con Yosë sha'huitërinpoa'. Co ipora naniyatërarinhue'. "Oshaquëran naniarin huachi," ta'tëhua', noya ninarëhua'.

² Iráca quëran huarë' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'nin.

³ "Yosë no'tequën nontërinpoa'," ta'tëhua', natërhua'. Inaora yonquinën quëran ya'ipi isoro'pa' acorin. Co manta' ya'huëpirinhue', "Ya'huë'in," topachina, ma'sha ya'huërin. Ya'ipi ni'nēhuasopita co inaora ya'huërinhuë'. Yosëri nininso'. Quiricanën quëran anitotërinpoa'.

⁴ Iráca Apiri Yosë natërin. "Yosë catahuarinco," ta'ton, ma'sha tēparahuaton, Yosë chinotërin. Inapotohuachina, noya ni'nin. "Noya natërinco," ténin. Cainoso nipirinhue' co ina pochin cancantërinhuë'. Napooton Apiri nani chiminpirinhue', ipora huanta' "Ma noya Apiri natërin," tēnhua'.

⁵ Iráca Inoco noya natërin ni'ton, Yosëri inápaquë quëpantarin. Napooton co chiminhue'. Piyapi'sari yonisápirinhue', co quënanpihuë'. Co'huara inápaquë quëpantayátërasohuë', "Inoco noya ni'nahuë," ténin Yosë quiricanënuë.

⁶ Yosë yonquihuatëhua', natëtacaso' ya'huërin. "Yosë ya'huárin. No'tequën nontërinpoa'. Ina nontohuatëhua', natanatonpoa' catahuarinpoa'," topatëhua', noya ni'sarinpoa'. Co ina pochin cancantohuatëhuahuë', co onporonta' noya ni'sarinpoahuë'.

⁷ Iráca Nointa' ya'huëpirinhue', a'na tahuëri Yosëri itapon: "Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarama'. Co ni'chinamasohuë' ni'sarama'. Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ii' quëran ata'huantarahuë," itërin. Co'huara o'nayantërasohuë' napotopirinhue': "Yosë no'tequën nontërinco," ta'ton, Noi natërin. Sha'huitohuachina, natëton, panca nancha

ninin. Ina quèran sa'in, hui'ninpitare chachin cha'èpi. A'napitaso' natanaponaraihué', co yanatèpihué'. Napoaton na'inpí. Noiso nipirinhué', ya'ipi cancanèn quèran natèterin. "No'tèquèn nontèrinco," topachina, Yosèri noya ni'nin.

⁸ Apraanta' Yosèri itèrin: "Ya'huèran quèran pipimiatèquè'. A'na parti a'nochinquèn. Ina no'pa' quèchinquèn ya'huécamaso maré'," itèrin. Co no'pa' nohuitaponahué', Yosè natèrin. "Co nonpintarincohué'," ta'ton, pa'nin.

⁹ Aquè paaton, Canaan parti canconin. Inaquè ya'huaponahué', nè'mètè' pèiquèrachin ya'huèrin. Pa'sápaton, co ya'huèmiatèrinhué'. Isaco, Cacopo, inapitanta' nè'mètè' pèiro'saquè ya'huèpi. Yosèri nani sha'huitèrin. "Iso no'pa' chachin quèchinquèma'," itopirinhué', co hua'anèchátèrapihué'. "Co Yosè nonpintarinpoahué'. A'na tahuèri ina nohuanton, hua'anèntarihua'," ta'tona, Yosè natèpi.

¹⁰ Apraan yonquíarin. "A'na tahuèri Yosè'pa' noya noya ya'huècontarihua'. Inaquè noya ninano' ya'huèmiatarin. Yosèri chachin canpoa maré' acorinso'," ta'ton, ina ninararin.

¹¹ Inaso', chiniquèn Yosè natèrin. "Nani máshoco. Saranta' co hua'huana'pihué' nipirinhué', Yosè sha'huitèrinco ni'ton, oshaquèran hui'nahué' ya'huètarinco," tèninsó maré', Yosè nohuanton, hui'nahuanin huachi.

¹² Apraan nani másho niponahué', hui'nahuanin. Ina hui'nin quèran chachin na'api. Oshaquèran hua'huayátèrahué' shinpita ya'huètèrin. Tayora nápo' ya'huèpi. Maré yonsanquè notohuaro' inotèra'huaya ya'huèrin. Inotèra'huaya nápo' shinpita ya'huèpi. Co pichicasohué'.

¹³ Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chiminaquè huaré' Yosè natèpi. "Nani Yosè sha'huitèrinpoa'. Co nonpintarinpoahué'. Pahuanarin nipirinhué', a'na tahuèri Yosè nohuanton, ya'huapon," ta'tona', noya cancantopi. "Co hua'qui isoro'paquè ya'huarihuahué'. Isèquèsó' topinan yacapatèrèhuaso pochin ninèhua'," topi.

¹⁴ "Co isoro'paquè ya'huèmiatarihuahué'. Yosè'pa' tèhuènchinso' ya'huèmiatarihuua'," ta'tona', napopi.

¹⁵ Ya'huèpi quèran nani pipimiatopi. Ina na'con yonquipi naporini, inaquè ayamanta'itonahué'.

¹⁶ Nipirinhué', co isoro'pa' na'con yonquipihué'. Yosè na'con na'con nohuantopi. Ina ya'huèrinquè chachin ya'huécaso' nohuantopi. Napoaton Yosè tapon: "Nóya yonquirinaco ni'ton, hui'nahuèpita pochin ni'sarahué. A'na tahuèri inápaquè quèpantarahué. Nani tapatèrahué ya'huécaso'," ténin.

¹⁷⁻¹⁸ Apraan tèhuènchachin Yosè natèrin. A'naichin hui'nin ya'huètèrin. Nasitohuachina, Isaco itèrin. Naporo' Yosèri sha'huitèrin: "Isaco mashotohuachin, hui'nahuanarin anta'. Naporahuaton, oshaquèran notohuaro' shinpita ya'huètarin," itopirinhué'. Hui'nin hui'napitohuachina, Yosèri itantarin: "Hui'nan quèparahuaton, motopi'pa' paquè'. Inaquè hui'nán tèpaquè' chinotancoso maré'," itèrin. Ténicaso maré' napotèrin.

¹⁹ "Yosè co nonpintèrincohué'. Ananpitaantacasonta' nanitèrin," ta'ton, Apraan natèterin. Paaton, Isaco yatèparahuachina, Yosèri itaantarin: "Tananpitèquè'. Ama tèpaquèsohué'," itèrin. Napoaton hui'nin chiminin quèran, nantantarinso pochin ni'nin.

²⁰ Ina quèran Isaonta' cato' hui'ninpita ya'huètèrin, Cacopo, Isao inapita itopiso'. Mashotohuachina, Yosè natèton, nontèrin hui'ninpita catahuacaso maré'.

²¹ Cacoponta' mashotahuaton, pitana paquèaponahué', Yosè chinotarin. Yachiminchina, ina natèton, Cosi hui'ninpita catahuacaso maré' Yosè nontèrin.

²² Cosinta' chiminaquè huaré' Yosè natèrin. Yachiminchina, quèmopinènpita sha'huitèrin: "Iquipito parti ipora ya'huèrèhua'. A'na tahuèriso nipirinhué' Yosè nohuanton, ya'ipi isairi'sa' isèquèran pipiapi. No'pa' Yosè quètèrinpoaquè chachin quèpantarin co'huécaso maré'. Naporo' nansèhuèpita quèpa'ina' pa'pitinacoso maré'," itèrin. "Yosè co nonpintarinpoahué'," ta'ton, naporin.

²³ Ina quèran Iquipito copirno piyapinènpita camairin: "Isairi sanapi'sa' huaihuachina', quèmapia'huaya nipachin, tèpaco'," itèrin. Napopirinhué', Moiséseso' nasitohuachina, a'shini co nohuantèrinhué' hua'huin chiminacaso'. Yosè natèton, co copirno tèranta' tè'huatèrinhué'. "Iso hua'huahuèso' noya," itèrin so'in nontaton. Cara yoquí noya po'opi.

²⁴ Ina quèran copirno hui'nini masahuaton, aso'sorin. Napoaponahué' hui'napitohuachina, Yosè natèton copirno pèinèn quèran pipirin.

²⁵ Yosè piyapinènpita catahuacaso maré' pa'nin. Ina maré' parisitopirinhué', co ina yonquirinhué'. Yosè natècaso' na'con na'con nohuantèrin. "Co noyahué' nicatèhua', capa cantopirèhuahué', co hua'quiya quèranhué' ma'sha ta'huantarin," ta'ton, co ma'sharáchin yonquirinhué'.

²⁶ Copirno hui'nin pochin ni'ton, nohuantèrin naporini, Iquipito parti na'con canaitonhué', co ina nohuantèrinhué'. Yosè na'con na'con yonquirin. "A'na tahuèri Cristo o'maton,

nicha'ésarinpoa'. Iporaso' ina marè' aparisitopirinacohuè', Yosè'pa' noya noya acanarincó," ta'ton, noya ahuantèrin.

²⁷ Yosè natèton, Moisésè Iquipito quèran pipirin. Copirnorì no'huipirinhue', co tè'huatèrinhuè'. "Yosè co quènanaporahuè', ni'sárinco," ta'ton, chiniquèn cancantèrin. Chiniquèn cancantaton, Yosè piyapinènpita catahuarin.

²⁸ "Yosè nicha'ésarinpoa'," ta'ton, natètèrin. Napoaton piyapi'sa' camairin: "Ya'ipinquèma' carniroa'hua tèpaco'. Huè'nainèn ya'coanaquè pashitoco' ama anquèniri paninan níninso' tèpacaso marèhuè'," itèrin. Napotohuachina, a'naya a'naya inahuara pèinèna' ya'coanaquè huè'naiquè pashitèra'piapi. Napoaton Yosèri catahuarin. Co paninano'sa' chiminpihuè'. Pascoa pitaquè napopi.

²⁹ Ina quèran ya'ipi isairio'sa' Yosè natètona', noya pipipi. "Yosè catahuarinpoa'," ta'tona', Quèhuai marè aquètèran pa'pi. Pancai' niponahuè', Yosè nohuanton, a'naroáchin nipatomairin ni'ton, panca ira pochin yaniro ya'norin. Ina pa'tatona pèntonpi. Iquipito sontaro'saso nipirinhue' co nanitopihuè' pèntonacaiso'. Imatapirinhue', iiri imotèrin ni'ton, chimiitopi.

³⁰ Ina quèran isairio'sa' Canaan parti canconpi huachi. Yosè natètona', inimiconènpita minsèpi. Quiricoso' panca ninano'. Natèricho quèran pairatopiso' inápaquè huarè' pantarin. Yosèri sha'huiterin tahuitacaiso'. "Catahuarinpoa' mini," ta'tona', natèpi. Canchisè tahuèri tahuitopi. Inapotohuachinara, Yosè nohuanton, paira a'naroáchin nohuatèrin.

³¹ Ya'ipi ya'huèhuano'sa' co Yosè yanatèpihuè' ni'ton, chiminpi. A'na sanapiáchin natèton, cha'èrin. Oshahuana'pi inaso', Nacapa itopiso'. Inimico niponahuè', Isairio comisionènpita huè'pachinara, inari po'orin ama sontaro'sari tèpacaiso marèhuè'.

³² Co inapitaráchin Yosè natèpihuè'. Quitono, Paraco, Sanson, Quihuiti, Tapi, Samoiro, pèntètona'piro'sa', inapitanta' nóya natètopi. ¡Notohuaro' ya'huèpi ni'ton, co'chi nanitèrahuè' ya'ipiya sha'huíta'huaso paya!

³³ A'naquèn Yosè natètona', nisha nisha piyapiro'sa' minsèpi. A'naquèonta' hua'an ya'conatona', no'tèquèn hua'anèntopi. "Yosè sha'huiterinpoa' ni'ton, catahuarinpoa'," ta'tona', a'naquèn natèpi. Napoaton Yosèri catahuarin. A'naquènso' Yosè natètona', pa'pini' quèran cha'èpi.

³⁴ A'naquèn pèn chiniquèn nènè nènètapaquè tè'yatopirinhue', co pi'pian tèranta' huèyapihuè'. Noya cha'èpi. A'naquèonta' Yosè nohuanton, sahuèni quèran cha'èpi. Yatèpaporinhue', co chiminpihuè'. A'naquèonta' co chinipirinhue', Yosèri catahuarin chiniquèn cancantacaiso marè'. Na'a inimicoro'sa' minsèrahuatona', a'papi.

³⁵ Sanapi'santa' hua'huinpita chiminpachina, Yosè natèpi ni'ton, ina nohuanton naniantapi huachi.

A'naquènso nipirinhue' Yosè natètona', chiniquèn parisitopi. "Yosè a'poco' tèpachinèinquèma'," itopirinhue', co yaa'popihuè'. "Co onporonta' a'poarihuè'. Yosè noya noya ananpitaantarincói," ta'tona', imapiso marè' chiminpi.

³⁶ A'naquèonta' Yosè imapi ni'ton, tèhuapi, huihuipi, catinaquè tonpopi, tashinan pèiquè po'mopi, napotopi.

³⁷ A'naquèonta' na'piquè tè'yaratona', tèpapi. A'naquèonta' sèrichoquè yatonatona', tèpapi. "Yosè a'poco', tèpachinèinquèma'," itopirinhue', co yaa'popihuè'. A'naquèonta' sahuèni quèran tèpapi. A'naquèn co tèpaporinhue', imapiso marè' chiniquèn aparisitopi. Yatèpahuachinara, ta'api. Co huachi ya'huèmia ya'huèpihuè'. Capa a'mocaiso' ni'ton, ohuica sha'huètè', chipo sha'huètè' inapita a'mopi. Co manta' ya'huètèpihuè'. Chiniquèn parisitopi.

³⁸ Motopiro'sa' parti, inotèro partiro'sa', nisha nisha parti iratopi. Na'pi naninquè ya'conahuatona', huè'èpi. Inpioro'sari nocanpi: "Inapitaso' napoonpi," topirinhue', Yosèriso' noya noya ni'nin.

³⁹ Yosèichin yonquiatona', nóya imapi. Napoaponahuè', co ya'ipi Yosèri sha'huiterinso' naniyatèrasohuè', chiminpi.

⁴⁰ Canpoanta' yonquiatonpoa', Yosè ninararinpoa'. Iporaso' Quisocristo nani chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' anoyacancantèrinpoa'. Iráca imapisopita, ipora canpoanta', ya'ipinpoa' anoyacancantèrinpoa'. A'na tahuèrinta' inápaquè pa'patèhua', Yosè noyá nohuitarihua'.

12

Quisocristoichin yonquia'ahua'

¹ Iráca quèran huarè' na'a piyapi'sa' parisitaponarihuè', imamiatopi. "Yosè catahuarinpoa'," ta'tona', natèpi. Napoaton inapita yonquiatèhua', canpoanta' nóya imahua'. Ni'co'. Quèmapi'sa' nicanacaiso marè' ta'ahuachinara, chiniquèn ta'api. Co manta' quèpapihuè'. Torosarèáchin ta'api. Naporopi a'mopiso' co ocoihuachinahuè', co nanitopihuè' chiniquèn ta'acaiso'. Inapochachin canpoanta' naporopi a'mopiso' ocoipiso pochin

ya'ipi oshanênpoa' naniantahua'. Co noyahuë' yonquirêhuasopita naniantatêhua', ya'ipi cancanênpoa quêran Quisocristo imahua'. Sacai' nipirinhue', ahuantatêhua', noya imahua'.

² Quisocristo na'con yonquia'ahua'. Inasáchin catahuarinpoa' Yosë natêcaso'. Naporahuaton, inasáchin catahuarinpoa' noya noya natêtacaso'. Isoro'paquë o'mahuachina, chiniquên parisitêrin. Corosëquë parisitohuachina, na'con têhuapirinhue', co ina yonquirinhue'. "Chiminpato, piyapi'sa' nicha'êsarahue'," ta'ton, nôya cancantêrin. Ina quêran inâpaquë panantarahuaton, Yosë inchinanên quêran chachin huênsêarin.

³ Isoro'paquë ya'huapon, oshahuano'sari chiniquên no'huipirinhue', ahuantêrin. Ina yonquiatêhua', ama yaa'poa'huasohue'. Chiniquên cancantoco'.

⁴ Sopai yaminsêrinquëma' Yosë a'pocaso marë'. Sacai' nipirinhue', Quisocristo imamiatoco'. Imaramaso marë' aparisitopirinênquëmahuë', co têparinênquëmahuë'.

⁵ Hui'ninpita pochin nicatonpoa', Yosë pênêninpoa' chiniquên cancantacaso marë'. Nani nitotopiramahuë', ¿naniantêrama' ti? Quiricanên quêran napotêrinpoa':

"Yonquiquë' conpa. A'na tahuëri Yosë nohuanton, parisitaran noya noya imacamaso marë'.

A'na tahuëri pi'pian ana'intopirinquênhue', ama sêtëquësohue'.

Ama yaa'poquësohue'. Ahuantacaso' ya'huërin.

⁶ Nosororinpoa' ni'ton, a'na tahuëri ina nohuanton, ma'sha onporêhua'.

Hui'ninpita pochin nicatonpoa', ana'intêrinpoa' noya noya yonquicaso marë'," tênin.

⁷ Hui'ninpita pochin ni'ninpoa' ni'ton, ahuantacaso' ya'huërin. Ni'co'. Hui'nanpo' no'têquên pênênë' noya noya yonquicaso marë'.

⁸ Co Yosë pênêninpoahuë' naporini, co têhuênchachin hui'ninpita pochin ni'itonpoahuë'. Ya'ipi hui'ninpita yonquirin noya noya cancantacaso marë'. Co pi'pian têranta' ana'ntohuachinquëmahuë', co Yosë hui'ninpitanquëmahuë'.

⁹ Tatanpoa' pênênpachinpoara, natêrêhua'. Pi'pian ana'intopirinpoahuë', co no'huirêhuahuë'. Noya nicatêhua', natêrêhua'. Tata Yosëso nipirinhue' na'con na'con natêcaso' ya'huërin. Inaso'ninpoa' ni'ton, natêhuatêhua', noya noya nanpiarihua'.

¹⁰ Hua'huatarihua', co hua'qui isoro'paquë ya'huêcasohue' nipirinhue', tatanpoa' pênêninpoa'. Inaora yonquiaton, pi'pian ana'intêrinpoa' natêcaso marë'. Yosëso nipirinhue', noya noya yonquiatonpoa', no'têquên catahuarinpoa'. Na'con nosoropirinpoahuë', a'na tahuëri ina nohuanton parisitêrinpoa' ina pochin cancantacaso marë'.

¹¹ A'na tahuëri Yosë nohuanton, ma'sha onporêhua'. Naporahuaton, a'napita ma'sha onpotêrinênpoa'. Naporo chachinso' sêtêrêhua'. Parisitacaso' co nohuantopirêhuahuë', noya ahuantohuatêhua', Yosë na'con catahuarinpoa'. Nirôtêatêhua', noya nisarêhua'. Inapoa'têhua sano cancantarihua'.

Ama Yosë a'poa'huasohue'

¹² Napoaton iyaro'sa', chiniquên cancantahua'. Ama amiatêhuarahue', chiniquên Yosë imahua'. Ni'co'. Aquë pa'patêra, canotêrê', sacai' iratêrê'. A'naquëma' ina pochin cancantatoma', co huachi ya'ipi cancanêma quêran Yosë imaramahuë'. Ama huachi canotêrêso pochin cancantocosohue'.

¹³ Yosë iranên no'têquên imapatama', co pëshonaramahuë'. Yosë catahuarinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. A'napitanta' nicatênquëma', chiniquên cancantapi. Co huachi sonpacha pochin cancantapihuë'.

¹⁴ Ama pi'pian têranta' nino'huicosohue'. Naporahuaton, noya nico'. Co noya nipatamahuë', co manta' Yosë nohuitararamahuë'.

¹⁵ Yosë inaora nohuanton nosoroatonpoa', yacatahuarinpoa'. A'naquêniso nipirinhue', co yatahuêrêtopihuë'. Inahuara yonquipisoáchin imatona', co Yosë yonquicaiso' nohuantopihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohue'. Co Yosëichin yonquihuatomahuë', oshaquêran nitapicanarama'. Ina quêran pênanin a'narôáchin sê'cotêtêrinso pochachin a'napitanta' atapicanarama'.

¹⁶ Ni'cona nisha nisha cancantotama'. Ama monshihuancosohue'. Noyápiachin cancantoco'. Ama ma'sha yonquiatoma', Yosë nianiantocosohue'. Isao iráca naporinso' yonquico'. Ma'sharáchin yonquiaton, co onpopinchin Yosë yonquirinhue'. Tanaton, iin nontêrin: "¿Yosë na'con catahuainquênso' nohuantêran ti? Co caso' ina yonquirahuë'. Cosharo' na'con na'con nohuantêrahue'," itêrin.

¹⁷ Ina piquêran yonquiantapirinhue'. "Yosë na'con catahuainco," tantapirinhue', co huachi Yosëri nohuantêrinhue'. Chiniquên sêtaton na'nêpirinhue', iráca a'porinso' co huachi nanitêrinhue' anoyatacaso'. Ina yonquiatoma', ni'cona Yosë naniantotama'.

¹⁸ Iráca Siná motopi nicotoanaquë huë'pachinara, cotioro'sa' pa'pi tê'huatopi. Inaquë panca pên nênerin. Co ya'caritacaso' ya'huêrinhue'. Tahuëri niponahuë', tashi pochin ninin. Yara yaráchin ninin. Panca ihuan pa'nin.

19-20 Tronpita chiniquén pihuirinso' natanpi. Naporo' Yosëri chiniquén itërin: "Iso motopiquè pënënaranguéma' ni'ton, ama ya'caricosohuè'. Ma'sharo'sa tëranta' inaquè pa'pachina', chimiina'. Na'pique tè'yaratoma', tēpaco'," itërin. Ina natanahuatona': "Sacai' ina nanan natécaso'," ta'tona', pa'yanpi. "Ama huachi chiniquén nonchincisoahuè'," itopi.

21 Ni'sahuaton, Moisésënta' pa'pi tè'huatërin. "Canta' tè'huatato, ropa ropatarahuè," tēnin.

22 Canpoaso nipirinhue', co' ina motopi ya'carirēhuahue'. Quisocristo imapatēhua', nisha motopi ya'carirēhua', Sion itopiso'. Yosè chachin nohuitarihua'. Co ipora quënanpirēhuahue', nanpiárin. A'na tahuëri ya'huërinquè chachin pantarihua'. Nasha Quirosarinquè ya'huècontarihua huachi. Notohuaro' anquëniro'sa' inaquè niyontonpi. Noya cancantatona', Yosè chinotapi.

23 Huëntonēnquè chachin Yosè nani aya'coninpoa'. Inápaquè nininēnpoa' nani ninshitërinpoa' hui'ninpita pochin nicainpoaso marè'. Inatohua' niyontonarihua'. Yosè chachin imarēhua'. Inaso' ya'ipiya hua'anēntaton, co imapisopitahuè' no'tēquén ana'intarin. A'naquén imapisopita nani chiminpachinara, hua'yanēnaso' Yosè'pa' ya'huapi huachi. Yosè pochachin cancantopi. Inapitarè'quénpoa chachin niyontonarihua'

24 Quisocristo chachin nohuitarihua'. Inaso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marè'. Huënainèn quëran anoyacancantërinpoa'. Iráca Apiri huënainèn pa'nin. Iini tēpahuachina, huënainèn pa'nin ni'ton, ana'ntacaso' ya'huërin. Quisocristo chimininsoso' nipirinhue', noya noya. Huënainèn pa'nin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

25 Napoaton Quisocristo nanamèn noya natanco'. Ama pi'pian tëranta' a'pocosohuè'. Pënētërinso nanan sha'huitohuachina, a'naquén co yanatētopihuè' ni'ton, a'naroáchin ana'intërin. Quisocristo nanamēnso' noya noya ni'ton, ina naniantohuatēhua', aquè aquëtè' ana'intinpoaso' ya'huërin. Inaso' inápa quëran pënēninpoa'.

26 Yosëri pënētërinso nanan sha'huitohuachina, ina nohuanton, panca ocohua pa'nin. Ina quëran quiricanèn quëran sha'huitërinpoa': "A'na tahuëri naquëranchin nontaanatahuato, co isoro'paráchin nacontarinhuè'. Inápaquè ya'huërinso'panta' naco nacóntarin," tēnin.

27 A'na tahuëri mini ya'ipi ma'sha isoro'paquè ya'huërinso'pita ta'huantarín. Ma'sha ya'huëmiatërinso' acohuachinaso', ya'huëmiatarín.

28-29 Hua'anētërinquè chachin aya'coninpoa'. Inápaquè pa'patēhua', co onporonta' ta'huantarihuhue'. Napoaton: "Yosparinquén Sinioro," itahua'. Ya'ipi cancanēnpoa quëran inasáchin chinotahua'. Noya cancantatēhua', natēhua' noya nicainpoaso marè'. Ipora huanta' Yosëso' no'tēquén ana'intarin ni'ton, tè'huatacasos' ya'huërin. Pënquè ma'sha ahuiquitërëso pochin ya'ipi co noyahuè' nininsopita ana'intarin.

13

Onporahuatonsona Yosè noya ni'ninpoaso'

1 Ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin ni'co'.

2 Co nohuitapomarahuè', nosoroco'. Huè'pachina, noya nontatoma', o'shitoco', a'caco'. Iráca a'naquén napopiso' yonquico'. Ni'toro'sa' huè'pachinara, "Huëco' ni'quicoi," itërin. Piyapita'ma' topirinhue', Yosè anquëninèn chachin a'carin. Inapochachin canpoanta' ni'toro'sa' noya nontahua'.

3 Ama tashinan pëiquè po'mopisopita naniantocosohuè'. Catahuaco'. Canpitanta' tashinan pëiquè ya'huëaramaso pochachin yonquico'. A'naquëonta' imapiso marè' chiniquén aparisitohuachina, noya yonquico'. Canpitanta' inapita ninatanpiso pochin cancantatoma', nosoroco'.

4 Quëmapi'sa' sa'apachina', ama a'na sanapi yonqui'inasohuè'. Sanapi'santa' so'yahuachina', ama so'ina' tēhuananpichinasohuè'. Ama manta' monshihuainasohuè'. Monshihuainapatama', Yosè chiniquén ana'intarinquéma'.

5 Ama huirquiráchin pa'yatocosohuè'. Co na'con ma'sha ya'huëtopirinquémahuè', sano cancantoco'. Ama na'con na'con nohuantocosohuè'. Yosè chachin nani sha'huitërinpoa'. "Co onporonta' pataranquémahuè'. Co naniantaranquémahuè'," itërinpoa'.

6 Napoaton chiniquén cancantatēhua' naporēhua':

"Yosè catahuarinpoa' ni'ton, co tè'huarēhuahuè'.

¡Piyapi'sa' ma'sha onpotopirinpoahuënta', co tè'huatarihuhue'!" tēnhua'.

7 Ya'nan a'chintërinēnquemasopita yonquico'. Yosè quiricanèn noya a'chintërinēnquéma'. Chiminaquè huarè' noya nicatona', a'napita catahuapi. Napoaton inapita nonanatoma', noya natéco'.

8 Quisocristo co onporonta' nishataponhuè'. Iráca nosororinpoa'. Ipora huanta' catahuarinpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuè'. Inasáchin imahua'.

9 A'naquén nisha a'chintohuachinēnquéma', ama natancosohuè', nonpintochinēnquéma'. No'tēquén yonquico'. Nisha nisha nicacaso' pënēpirinēnpoahuè', co ina quëran noya

cancantërehuahüé'. Na'a piyapi'sa' nisha nisha cosharo' a'poaponaraihué', co noya cancantopihüé'. Quisocristoíchin nanitërin anoyacancantinpoaso'. Inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

¹⁰⁻¹¹ Quisocristo corosëquë chiminatón, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iráca pënëntërinso imapisopitaso nipirinhüé', co ina natëpihué' ni'tón, co oshanëna' inquitërinhué'. Iráca corto hua'ano'sa' piyapi'sa' oshanëna maré' ma'sha tëpapi. Tëpahuachinara, corto hua'an chini chiniquën nanantërinsoari ma'sha tëpapiso' huënainën manin. Masahuaton, Yosë ya'norinso' patoanaquë quëparin oshanëna maré'. Noshinënso nipirinhüé' co ca'pihué'. Ninano' intónquë quëpapi ahuiquitacaiso maré'.

¹² Quisocristonta' ninano' aquëcha quëparahuatona', aparisitopi. Inaquë chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso maré'. Inaora huënainën quëran anoyacancantërinpoa'.

¹³ Napoaton canpoanta' aparisitohuachinënpoa', ahuantahua'. Iráca pënëntërinso nanan naniantatëhua', Quisocristoíchin imahua'. Ina no'huipiso pochin no'huipirinënpoaonta', ahuantahua'.

¹⁴ Co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahüé'. Yosë ya'huërin'pa' pantacaso' ninarëhua'. Inatohua' ya'huëmiatarihua'.

¹⁵ Napoaton iporaso' co huachi ma'sha tëparihuahüé' Yosë chinotacaso maré'. Nani tahuëri ina chinotatëhua', "Ma noyanquëncha Tata Yosë quëmaso paya. Quisocristoíchin anoyacancantërincoi ni'tón, 'Yosparinquën Sinioro,' itërainquën," itahua'.

¹⁶ Noyasáchin niahua'. Nicatahuacaso' ama naniantahuasohué'. A'napita ma'sha pahuantohuachina', ama apiratocosohué'. Inapohuatëhua', Yosë noya chinotarëhua' ni'tón, noya ni'sarinpoa'.

¹⁷ Ansiano'sa' pënënpachinëinquëma', noya natëco'. Noya noya imacamaso maré' Yosëri acorin. A'na tahuëri inapitanta' ya'ipi napopisopita Yosë sha'huitapi. Nani tahuëri pënënarinëinquëma'. Noya natëhuatama', noya cancantatona', a'chintarinëinquëma'. Co yanatëhuatamahüé', sëtapi. Naporahuaton, canpitanta' co noya noya cancantapomahüé'.

¹⁸ Quiya maré' Yosë nontoco'. Noya nisarai, ta'toi, noyápiachin cancantërai. Ya'ipi cancanëhuëi quëran Yosë yanatërai.

¹⁹ Ca maré' chiniquën Yosë nontoco' catahuainco a'naróachin canpitataquë pa'i.

Quisocristo a'pairinpoaso'

²⁰ Yosë catahuainquëma' noya ninicatoma' ya'huëcamaso'. Inasáchin asanocancaninpoa'. Inari chachin iráca Quisocristo ananpitaantarin. Iporaso' ohuicanënpita pochin nicatónpoa', Sinioro Quisoso a'pairinpoa'. Huënainën pa'nin ni'tón, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso maré'. Ina anoyatërinso' ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishataponhué'.

²¹ Yosë na'con catahuainquëma' ina nohuantërinso' nicacamaso maré'. Pi'pian tëranta' co noyahüé' yonquihuatama', anoyacancanchinquëma'. Quisocristo catahuahuachinpoa', nani tahuëri noya nisarëhua'. Ina quëran noya ni'sarinpoa huachi. Ya'ipi piyapi'sa' inasáchin chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohué'. Amen.

²² Nani pi'pian ninshitëranquëma'. Noya cancantatoma' iyaro'sa' natanco', tënahüé. Achincancainquëma', ta'to ninshitërahué.

²³ Co hua'quiya quëranhué' nicaponquëma' pa'sarahüé. Iya Timotio nani tashinan pëi quëran ocoipi. Manóton huë'pachin, inaro'co pa'sarai.

²⁴ Ansiano'sanquëma' saludos a'pataranquëma'. Ya'ipi imaramasopitanta' yonquiatënuëma', saludos a'pataranquëma'. Itariaro'santa' saludos a'patarinënuëma'.

²⁵ Inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Santiago ninshitérinso'

Nisha nisha parti ya'huépisopita ninshitérinso'

¹ Ca Santiacoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahué. Tata Yosë hua'anëntërinco ni'ton, Sinioro Quisocristoíchin natërahué. Ya'ipi cotioro'sanquëma' Quisocristo imaramaso' ninshitaranquëma'. Canpitaso' yanquëerahuatoma', nisha nisha parti ya'huarama'. Ya'ipi Yosë piyapinënpitanquëma' ninamaso' ninshitaranquëma'.

Ma'sha onporëhuaso'

² Nisha nisha ma'sha onpoapomarahué' iyaro'sa', ama sëtocosohué'. Noya cancantoco'.

³ Yosë téniarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' natëcaso marë'. A'naquën ma'sha onpo-huachinara, a'naroáchin Yosë yaa'popi. Canpoaso nipirinhué' parisitohuatëhua', "Yosë co onporonta' naniantarinpoahué'," topatëhua', catahuarinpoa' chini chiniquën cancantacaso marë'.

⁴ Noya cancantatoma', ya'ipi ahuantoco' noya noya imacamaso marë'. Chiniquën cancantohuatama', nóya nisarama'. Oshaquëran noya noya cancantarama'.

⁵ "¿Ma'cha ipora niya?" topatama', Yosë nontoco' noya anitochinquëma'. Onpopionta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Co nosororinpoaso' apiratërinpoahué'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa'. Nontërehuaso marë' co no'huirinpoahué'. Catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'.

⁶ "Yosë noya catahuarinco. Natëmiatarahué," ta'tëhua', Yosë nontahua'. Ama nisha nisha yonquia'ahuasohué'. "Co catahuarincohué' nimara," ama tahuasohué'. Ni'co'. Co'sacai' co sanoirinhué'. Pancaiquë ihuaitohuachina, niquëran niquëran niohuërérin. A'naquën piyapi'sa' ina pochin yonquionpi. Nisha nisha yonquipi.

⁷ Nisha nisha yonquiatoma', nontohuatama', co Yosë a'paniarinquëmahué', co catahuarinquëmahué'.

⁸ Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' imapatamahué', co no'tëquën yonquiararamahué'. Cato' cancan pochin ya'huëtouachinquëma', nisha nisha yonquiarama'.

⁹ Co na'con coriqui iyaro'sa' ya'huëtopyrinquëmahué', Yosë nóya ni'ninquëma'. Huëntonëncuë chachin aya'coninquëma'. Ina marë' nóya cancantoco'.

¹⁰ A'naquëmaso nipirinhué' na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtërinquëma'. Ina niponahué' Quisocristo imarama' ni'ton, co ma'sharáchin yonquicamaso' ya'huërinhué'. A'na tahuëri chiminarihua'. Ya'ipi ma'sha papotërinso' ta'huantapona'. Quisocristo na'con yonquiatoma', noya cancantoco'.

¹¹ Ni'co'. Pi'i chiniquën picatohuachina, papotërinso' a'naroáchin ahuirin. Yanconëonta' anotohuachina, co huachi noyápiachin nininhué'. Ahuirin huachi. Inapochachin ma'huano'santa' a'na tahuëri chiminapi anta'. Sacatápirinahué', chiminapona'. Nani ma'sha ya'huëtopyrinahué', patapi.

Anishacancaninpoaso'

¹² Ya'ipinpoa' ma'sha onporëhua'. Caniorëhua', parisitërehua', naporëhua'. Noya ahuantohuatëhua', nóya cancantarihua'. "Parisitaponaraihué', nóya imasarinaco," ta'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë noya acanararinpoa'. Nanpimiatarihua'. "Tëhuënchachin nosorohuatamaco, ananpitaantarinquëma'," itërinpoa'. Sha'huëtërinpoa' ni'ton, co onporonta' nonpintarinpoahué'.

¹³ A'naquënso nipirinhué' ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin co noyahué' yonquipi. "Yosë nohuanton, co noyahué' ninahué. Napoaton co ana'intincoso' ya'huërinhué'," to-conpi. Ama ina pochin yonquicosohué'. Yosëso' noyasáchin yonquirin. Co pi'pisha tëranta' oshahuaninhué'. Co onporonta' aoshahuaninpoahué'.

¹⁴ Canpoara nohuanton, co noyahué' cancantatëhua', co noyahué' yonquirëhua'. Inachin inachin yonquihuatëhua', chinii' quëparinpoa' pochin co noyahué' nicacaso' yonquirëhua'.

¹⁵ Ipora huanta' pi'pian co noyahué' yonquirëhua'. Co a'naroáchin naniantohuatëhuahué', co noyahué' nisarëhua'. Naporahuatëhua', oshahuanarëhua'. Oshahuanpatëhua', chiminpatëhua' parisitomiatarëhua'. Ni'co'. Sanapi hua'huanpachina, oshaquëran oshaquëran hua'huin nanihuachina, huairin. Inapochachin co noyahué' yonquihuatëhua', oshaquëran oshaquëran co noyahué' nisarëhua'. Ina marë' oshahuanarëhua'.

¹⁶ Nosororanquëma' iyaro'sa'. Ama canpitaora yonquinëma quëran ninonpintocosohué'. No'tëquën yonquico'.

¹⁷ Yosëso' noyasáchin yonquirinpoa'. Noya noya cancantacaso marë' catahuarinpoa'. Inasáchin noya a'pintërinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Pi'i, yoqui, tayora, inapita inari

acopirinhue', co ya'ipi tahuëri noya a'pininhue'. A'na tashinta' co manta' a'pininhue'. Yosëso nipirinhue' co ina pochin nininhue'. Nani tahuëriya nosoroatonpoa', catahuarinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanon, anasitaantatonpoa pochin nasha cancan quëtërinpoa'. Inaso' no'tëquën nonin. Nanamën natëhuatëhua', huëntonënuë aya'coaninpoa'. Hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Canpoa'ton anoyacancantërinpoa'. Ina quëran oshaquëran na'aya'pi anoyacancantarin.

Cancanënpoa quëran huarë' natëcaso' ya'huërin

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', ama topinan nonacamasoáchin yonquicosohue'. Yosë nanamën na'con na'con natanco'. Naporahuaton, ama yano'huitocosohue'.

²⁰ No'huitohuatëhua', co nanitarihuahuë' noya nicacaso'. Ina marë' co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

²¹ Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama huachi oshahuan-cosohue'. Yosë nanamën nani a'chintërinënuëma'. "Caora Siniro co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco," ta'toma', nanamën yonquiráco'. Ina yonquihuatama', nicha'ësarinquëma'.

²² No'tëquën yonquico'. Yosë nanamën a'chintohuachinënuëma', ama topinan quëran natancosohue'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëco'.

²³⁻²⁴ Ni'co'. A'na piyapi isihuicoquë ya'pirin ni'pirinhue'. Në'huërayatërinso' nicaponahuë', a'naroáchin naniantërin. Co niamirayarinhue'. Canpitanta' Yosë nanamën topinan natanpatama', co natëhuatamahuë', ina piyapi naporinso pochin nicapoma'.

²⁵ Nipirinhue', natëhuatama', noya nisarama'. Nasha nananso' nóya. Canpitaora nohuanon, ina natëhuatama', co sopai camaiarinquëmahue'. Nani tahuëri Yosë nanamën yonquico'. Natanpatama', ama naniantocosohue'. Noya natëhuatama', Yosë catahuarinquëma' noya nicacamaso marë'.

²⁶ "Canta' noya Yosë imarahue," topi a'naquën. Nipirinhue', nisha nisha nonin. Co noyahuë' nonpachina, topinan quëran nonsarin, inaora ninonpintarin. Co tëhuëncachin imarinhue'.

²⁷ Tëhuëncachin Yosë chinotohuatëhua', piyapi'sa' nosoroarëhua'. Sa'ahuaro'sa', quëyoro'no'sa', inapita catahuarëhua'. Ma'sha pahuantohuachina, quëtacaso' ya'huërin. A'naquën piyapi'sa' co noyahuë' cancantatona', co Yosë imapihuë'. Ama inapita nonanhuansohue'. Noyápiachin cancantohuatëhua', noya imasarëhua'. Inapohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

2

Ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'

¹ Quisocristo hua'anëntërinpoa'. Inasáchin noya noya ninin. Ina imarama' ni'ton, ama iyaro'sa' a'napita nocancosohue'. Ya'ipi piyapi'sa' napopináchin nosoroco'.

²⁻³ Yosë chinotacaso marë' niyontonpatamara, ma'huanso' huë'pachina, pa'yatërama'. Noyápiachin a'morin. Na'a po'moitëra oro quëran nininso' po'morin. Ina nicatoma': "Huëquë' iyasha," itatoma', noyaquë chachin ahüënsërama'. A'naquënso nipirinhue', co onpopinchin noyahuë' a'mosahuaton huë'pachina, co onpopinchin noya ni'namahuë': "Inaquë huaniquë'. Nohuantohuaton, no'paquë tëranta' huënsëquë'," itërama'.

⁴ ¿Co'ta ina pochin nipatama', co napopianachin nosororamahuë'? Cancanënpoa quëran huarë' Yosë ni'sarinpoa' nipirinhue', co ina pochin yonquiramahuë'. Co noyahuë' yonquirama'.

⁵ Ni'co' iyaro'sa'. Na'acquënpoa' co na'con coriqui ya'huëtöpirinpoahuë', Yosë huayoninpoa' imacaso marë'. Yosë nohuitohuatëhua', nóya cancantarihua'. Huëntonënuë chachin aya'coninpoa' ni'ton, Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Nani sha'huitërinpoa'. "Nosorohuatamaco, inápaquë quëpantaranquëma'," itërinpoa'.

⁶ Canpitaso nipirinhue', sa'ahua nininsopita co onpopinchin nosororamahuë'. Ma'huano'saso' nonpintatënnënuëma', ihuarinënuëma'. Aparisitërinënuëma'. Coisëquë sha'huirapirinënuëma'. ¿Ina nipirinhue' pa'yatarama' ti?

⁷ Quisocristoso' nóya niponahuë', tëhuapi: "Co noyahuë' inaso'," toconpi. Imarëhua' ni'ton, Quisocristo piyapinënpitanpoa' canpoaso'. Napoaton ama ma'huano'sa' na'con na'con pa'yatocosohue'.

⁸ Yosë quiricanën quëran noya noya pënëninpoa'. "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," itërinpoa'. Ya'ipi piyapi'sa' nosorohuatama', noya nisarama'.

⁹ Nipirinhue', a'naso' noccanpatama', co noyahuë' nisarama'. Co Yosë natëramahuë' ni'ton, oshahuanarama'.

10 Yosë chachin pënëninpoa'. "Noya natërai," topiramahuë', pi'pian tëranta' co natëhuatamahuë', oshahuanarama'. Ana'ntinquëmaso' ya'huërin.

11 "Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi monshitosohuë'," ténin Yosë. Naporahuaton, "Ama piyapi tēpacosohuë'," ténin anta'. Co monshihuanaponahuë', piyapi tēpahuatan, oshahuanaran. Co Yosë natëaranhuë'.

12 Quisocristo imapatëhua', nasha nanan sha'huitërinpoa'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, nanitërhua' nōya nicacaso'. Ina nanan chachin yonquiaton, a'na tahuëri Yosë coisë pochin nontarinpoa'. Ni'ton, piyapi nosoroatoma', noya nico', noya nontoco'.

13 Co piyapi'sa' nosorohuatamahuë', ayaro' tahuëri Yosënta' co nosoroaringuëmahuë'. Napoaton "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tëhua', a'napita nosoroa'hua'. Ina quëran ayaro' tahuëri co ana'ntarinpoahuë'.

Noya nicacaso' ya'huërin

14 "Canta' Yosë imarahuë'," tapomarahuë', co noyahuë' nipatama', topinan quëran nonsarama'. Ina pochin cancantohuatama', co cha'ësaramahuë'.

15 Ni'co'. A'na quëmapihuë' nïpon, sanapihuë' nïpon Quisocristo imana'pi, capa capacaso', capa a'mocaso' nipachina, catahuacaso' ya'huërin.

16 Co catahuarihuarahuë': "Noya ya'huëquë'. Ama sëhuënguësohuë'. Ama tana natanquësohuë'," itapomarahuë', co a'mocaiso', cosharo', inapita quëtohuatëhuahuë', itopinan quëran napotarihua'!

17 Inapochachin "Canta' Yosë natërahüë'," tapomarahuë', co piyapi'sa' catahuahuatamahuë', topinan quëran nonsarama'. Co tēhuëchachin imaramahuë'.

18 A'naquëma' tapoma' nimara: "Quëmaso' 'Yosë imarahüë', ta'ton, chinotëran. Caso nipirinhüë' noya ninahuë. Quëmaso' Yosë chinotaponahuë', co noya nipatanhuë', topinan quëran nonsaran. Caso nipirinhüë', noya ninahuëso marë' natërahüëso' ya'noarin," tapoma'.

19 "A'naichin Yosë ya'huërin," t'tënan ti? No'tëquën nonan. "Yosë ya'huarin mini," topi sopairo'santa'. Ina nitotopi ni'ton, tē'huatatona', ropa ropatapi. Napoaponaraihuë', co Yosë imapihuë'. Co napopiso marë' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

20 ¡Co'chi no'tëquën yonquirahuë' paya! Co noya nipatanhuë', "Canta' imarahüë'," topiranhüë', topinan quëran nonsaran.

21 Tata Apraan yonquiquë'. Yosëri nontohuachina, "Ama hui'nán apiratocosohuë'," itohuachina, Isaco quëparin. Hui'nin niponahuë', co apiratërinhuë'. Yosë chinotacaso marë' yatëpapurinhüë', Yosëriso' nicha'ërin. ¡Natërinso marë' Yosëri noya ni'nin!

22 "Yosë no'tëquën nontërinco," ta'ton, Apraani natërin. Natëton, noya noya imarin. Co topinan quëran chinotërinhuë'. Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëton, noya imarin.

23 Yosë quiricanënguë ninshitërin: " 'Yosë no'tëquën nontërinco,' téninso marë' Yosëri noya ni'nin," ténin. "Inaso' Yosëre' nipayarin," ténin anta'. No'tëquën naporin.

24 Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Yosë natërhua', noya nipatëhua', noya imarëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa'.

25 Inapochachin Nacapanta' oshahuana'pi niponahuë', Yosë yonquiaton, noya ninin. Cosoi a'parinso'pita huë'pachinara, noya a'pairin ama inimicoro'sari tēpacaiso marëhuë'. Ina quëran po'ona quëran catahuarin cha'ëcaso'. Ina marë' Yosëri noya ni'nin.

26 Hua'yanënp'o' capa nipachina, co nanpirëhuë'. Inapochachin topinan quëran nonpatëhua', co noya cancantohuatëhuahuë', co Yosë natërhua'huë'. Chimipi pochin cancantatëhua', co tēhuëchachin imarëhuahuë'.

3

Nanamënpoa' nininso'

1 Ama iyaro'sa' na'anquëma' cortoquë pënëntocosohuë'. Piyapi'sa' pënënpirëhuahuë' co canpoa tëranta' noya nipatëhuahuë', aquëtë chachin Yosë ana'ntarinpoa'.

2 Ya'ipinpoa' co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Noyasáchin nonacasoso' saca sacai'. Noyasáchin nonëhua' naporini, Yosë pochachin cancanchitërihuahuë'. Co huachi aquëtë' tēhuë'itërihuahuë'.

3 Cahuario pa'patëra, pi'pian hua'nayon acatëntërë' no'tëquën pacacaso marë'. Ina quëran motën no'tëquën otëërarë'. 4 Nanchanta' panca masho nipirinhüë', quëmapiri otëërin. No'soratënën hua'huishin niponahuë', noya otëërarin. Panca ihuani mapirionta', noya otëërarin. Insëquësona yaquëpahuachina, noya quëparin. 5 Inapochachin nanamënpoa' pi'pira'huaya niponahuë', nonpatëhua', na'con nocanëhua'. Noya nonpatëhua', piyapi'sa' achinicancanarihua'. Nipirinhüë', co noyahuë' nonpatëhuara, anishacancantarihua'. Ni'co'. Pën pi'pira'huaya niponahuë', matohuachina, panca imin a'naroáchin huiquitërin.

⁶ Nanamēnpoaso' pēn pochin ninin. Pa'pi co noyahuē' ninin. Ina marē' oshahuanēhua'. Sopai chachin camairinpoa' co noyahuē' nonacaso'. Nanamēnpoa quēran nipinorēhua', nino'huirēhua'. Ma'tēhua' ma'tēhua' nonēhua'. Co noyahuē' nonpatēhuara, nītapicananarēhua'.

⁷ Nisha nisha ma'sharo'sa' tananquē ya'huērinsopita pē'tahuarē'. Pē'tahuahuatēra, co huachi maninpohe'. Anpiantēhuano'sa', i'quē ya'huērinsopita, inapita pē'tahuarē'. Pēhuara, mayo, inapita pochin nininsonta' mapatēra, pē'tahuarē'.

⁸ Nipirinhuē', co insonta' inaora nanitērinhuē' noya nonacaso'. A'naroáchin co noyahuē' nonēhua'. Co noyahuē' nonpatēhua', ya'huan tomainēn pochin nonēhua'. A'naroáchin yanquēētērinso pochin na'a piyapi'sa' atapicananarihua'.

⁹ Nanamēnpoa quēran Yosē chinotērhēhua'. "Tata Yosē hua'anētērinpoaso' nóya," tēnhēhua'. Ina nanamēnpoa quēran chachin piyapi'sa' pinorēhua'. Ya'ipinpoa' Yosē chachin nininpoa'. Ina pochin cancantacaso marē' acopirinpoahuē', nipinorēhua'.

¹⁰ Yosē noya nontapomarahué', piyapi pinopatama', co noyahuē' cancantarama'. Co iyaro'sa' nisha nisha nonacaso' ya'huērinhue'.

¹¹⁻¹² Ni'co'. Quēpa papotihuachina, quēpa nitērin. Co nisha nitērinhuē'. Misēra papotihuachina, misēra nitērin. Co quēpa nitērinhuē'. A'na huinan ya'huēhuachina, noyai', ca'cai', co cato chachin pipirinhuē'. Noyápiachin nipachina, co onporonta' ca'caquēn pipirinhuē'. Inapochachin iyaro'sa', co nisha nisha nonacaso' ya'huērinhue'. Noyasáchin nonco'.

Yosē noya ayonquirinpoaso'

¹³ ʔTēhuēnchachin noya yonquihuatama', noya nisarama! Napoaton noya nico' a'napitanta' noya yonquiramaso' nitochina'. "Co canpoara noya nitotērhēhuahuē'. Yosēichin catahuarinpoo' noya yonquicaso'," ta'toma', noya nico'.

¹⁴ A'naquēnso nipirinhuē' a'napita apiratatona', noganpi. Inahuara nohuantopisoráchin yonquiatona' no'huitápi. Ina pochin cancantohuatama': "Caso' noyaco," ama tocosohué'. Co no'téquēn yonquiramahuē'. Nonpiánama'.

¹⁵ Co Yosē nohuanton ina pochin cancantērhēhuahuē'. Piyapi'sa' inahuara ina pochin yonquipi. Ninocanatona', niapiratopi. Inachin yonquipi. Sopai nohuanton, ina pochin yonquipi.

¹⁶ Niapiratohuatēhuara, yanino'huirēhua'. Co a'napita nohuantopiso' yonquihuatēhuahuē', nisha nisha cancantarihua'. Inapohuatēhua', pa'pi co noyahuē' nisarēhua'.

¹⁷ Yosēso nipirinhuē', no'téquēn ayonquirinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', noyápiachin cancantarihua'. Co manta' no'huitarihuahuē'. Sanoan quēran nontarihua'. A'napita pēnēnpachinpoa', noya natanarihua'. Piyapi'sa' nosorarihua'. Naporahuaton noyasáchin nisarēhua'. Co nisha nisha yonquiarihuahuē'. Co nonpintarihuahuē'. Yosēichin catahuarinpoo' ina pochin cancantacaso'.

¹⁸ Yosē yonquihuatēhua', sano cancantatēhua', nanan anoyatarihua'. Napoaton, noya nini'tēhua' ya'huarihuahuē'. Noya nipatēhua', a'napitanta' nicanonpoa', noya nisapi.

4

Ma'sharáchin yonquipisopita

¹ ¿Onpoatomata' nino'huitoma', yanياهوērama'? tēnahuē, yonquiato. Canpitaora cancanēma quēran nisha nisha ma'sha nohuantērama' ni'ton, co noyahuē' cancantērama'. Nipa'yatacasoáchin yonquirama'. Napoaton nino'huirama'.

² Nani ma'sha nohuantopiramahuē', co ya'huētērinquēmahuē' ni'ton, yatēpatopiso pochin cancantērama'. A'na piyapi ma'shanēnpitanta' nohuantaparama'. Co ya'huētōhuachinquēmahuē', nino'huirama', yanياهوērama'. Co Yosē nontēramahuē' ni'ton, noya nininsopita co ya'huētērinquēmahuē'.

³ A'naquēma' Yosē nontohuatamara, ma'sha nipiramahuē', co quētērinquēmahuē'. Canpitaora nipa'yatacamaso marē' ma'sha nohuantērama' ni'ton, co quētērinquēmahuē'.

⁴ Canpitaso' co huachi Yosēichin yonquiramahuē'. Yosē yonquipiramahuē', nani ma'sha na'con na'con nohuantatoma', yamonshihuaninso pochin cancantērama'. Capa cancantacasoáchin pa'yatērama'. Ma'sharáchin yonquiatoma', Yosē inimiconēn pochin cancantērama'.

⁵ Yosē quiricanēn quēran sha'huitērinpoa'. "Ispirito Santo aya'coancantērinpoa'. Ya'coancantohuachinpoa', apirarinpoa' Yosēichin pa'yatacaso marē'," tēnin. Co topinan quēran naporinhue'.

⁶ Sacai' Yosēichin yonquicaso nipirinhuē', inari chachin inaora nohuanton catahuarinpoo' ina pochin cancantacaso'. "Caora noya ninahuē," topatēhua', co Yosē noya

ni'sarinpoahué'. Nipirinhué', "Co caora nanitérahué' noya nica'huaso'. Catahuaco Sini-oro," topatéhua', Yosé catahuarinpoa'. Nosoroatonpoa', catahuarinpoa', ténin Yosé quiricanénquë'.

⁷ Napoaton Yoséichin natëco'. Ama pi'pian tēranta' sopai nohuantocosohué'. Chiniquén cancantoco'. Yosé nontatoma', sopai a'paco' pa'in. Co ina natëhuatamahué', patarinquëma'.

⁸ Nani tahuëri Yosé yonquihuatama', inanta' yonquiaringuëma', na'con catahuarinquëma'. Ya'ipi co noyahué' yonquiramasopita noniantatoma', noya nico'. Ama huachi nisha nisha yonquicosohué'. Noyápiachin cancantoco'.

⁹ Oshanëma' yonquiatoma', sëtoco'. Ina yonquiatoma', ama huachi capa cancantamasoachin yonquicosohué'. Ama narinamasoachin yonquicosohué'. Ya'ipi cancanëma quëran oshanëma marë' sëtatoma', na'nëco'.

¹⁰ Ya'ipinquëma', a'naya a'nayanquëma', Yosé chachin ni'sáringuëma'. "Caora Sinioro co nanitérahué' noya nica'huaso'. Catahuaco," topatama', anoyacancantaringuëma'. Ina pochin cancantohuatëhua', noya noya acoarinpoa'.

Pinotona'piro'sa' ana'intacaso' ya'huërinso'

¹¹ Ama iyaro'sa' nipinocosohué'. Ama coisë pochin cancantatoma', a'napita no'huicosohué'. Pi'pisha tēranta' nanan ya'huëhuachin, ama apancatahuatoma', nisha'huirapicosohué'. Quisocriso imarama' ni'ton, iyaparin pochachin ninosorocaso' ya'huërin. Pinopatama', co nosoroaramahué'. Yosé pënënpirinoahué'. "Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'," itopirinoahué', "Co nosorocaso' ya'huërinhué'," ta'toma', pinorama'. Canpitaora yonquinëma quëran pinotatoma', co Yosé natëramahué'.

¹² Yoséichin coisë pochin nicacon, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Inasáchin ana'intarinpoa'. Noya cancantohuatëhua', nicha'ësarino'. Co'so' natëhuatëhuahué', parisitopiquë a'pararinpoa'. Canpoa capiniso nipirinhué', co nisha'huirapicaso ya'huërinhué'.

A'nanaya chiminacaso' ya'huërinso'

¹³ Natanco iyaro'sa'. A'naquëma' co Yosé yonquiatomahué', nisha nisha yonquiconama'. "Iporahué nipon, tashirayahué nipon, sacatapoi a'na ninanoquë pa'sarai. Inaquë a'na pi'ipi pochin sacatohuatoi, na'con canaarai," topiramahué'.

¹⁴ Co tashiraya tēranta' nanitaramahué' ninocamaso'. Ma'sona onpocamaso' co nitotëramahué'. Co canpitaora nohuanton nanpiramahué'. Chitoro' a'naroáchin sacorinso pochachin a'nanaya a'naquën chiminin.

¹⁵ "Yosé nohuantohuachin nanpihuatoi, ma'sha nisarai," ta'caso nipirinhué'.

¹⁶ "Quiyaora nohuanton, nani ma'sha nisarai," toconama'. Co Yosé yonquihuatamahué', co noyahué' cancantarama'.

¹⁷ Yosé yonquicamaso' nitotapomarahué', co yonquihuatamahué', oshahuanarama'. Ma'sona tēranta' noya nicacaso' nitotapomarahué', co ina nipatamahué', ina marënta' oshahuanarama'.

5

Ma'huano'sa' pënëninso'

¹ Ma'huano'santa' co Yosé natëpisopitahué' pënëin. A'na tahuëri canpitaso' chiniquén parisitarama'. Ina yonquiatoma', sëtoco', na'nëco'.

² Ya'ipi ma'sha canaramaso' chanatarin. A'moramasopitanta', no'soni pë'yararin.

³ Coriquinëmanta' topinan quëran canarama'. Hua'na chi'chiroterinso pochin napoonin nisarín. Co canamiataramahué'. Canpitaora marëáchin coriqui yontonama' ni'ton, Yosé chiniquén ana'intaringuëma'. Pënuquë parisitarama'. Na'a coriqui canapomarahué', nani ayaro' tahuëri ya'caritëriarin.

⁴ Piyapinëmapita nonpintërama'. Iminëmaquë asacatopiramahué', co no'tëquën pahuëretëramahué'. Inapitaso' Yosëquë sha'huirapirinenquëma'. Shanëmapita nitërinso' mapirinahué', co pahuëretëramahué'. Inapohuatama', Yosé nitotarin. Inaso' chini chiniquén nanantërin ni'ton, no'tëquën i'huëretaringuëma'.

⁵ Isoro'paquë noya ya'huërama'. Nani ma'sha ya'huëtëringuëma'. Capa cancantacasoáchin yonquirama'. Nani ma'sha ya'huëtëpirinquëmahué', Yosé ana'intaringuëma'. Ohuacaro'sa' tëpacaso pochin nipon. Yatëparinso' co nitotatonahué', coshatápirinahué', tahuëri nanihuachina, a'nanaya hua'anëni huëcapairahuaton, tëparin. Inapochachin canpitaso' noya ya'huápiramahué', a'nanaya ayaro' tahuëri naniarin.

⁶ Pa'pi co noyahué' cancantatoma', noya piyapi'sa' nonpinapirama'. Chiniquén aparisitopiramahué', inapitaso' co nanitopihué' i'huëretinënuëmaso'. Napoaton, Yosé chiniquén ana'intaringuëma'.

Quisocriso noya ninacaso' ya'huërinso'

⁷ Napoaton iyaro'sa' aparisitohuachinēnquēma', noya ahuantoco'. A'na tahuēri Sinioro o'mantararin. Naporo' ya'ipiya no'tēquēn ana'intarin. Ni'co'. Sha'tohuatēra, co a'naroáchin manēhuē'. O'nanpachina, oshaquēran papotarin. O'naantahuachina, cayarín. "Oshaquēran cayahuachin, mapatēhua' ca'sarēhua'," ta'ton hua'anēni ninararin.

⁸ Inapochachin canpitanta' noya cancantatoma', Sinioro o'mantacaso' tahuēri ninaco'. Nani ya'caritēriarin. Napoaton aya sētocosohuē'. Chiniquēn cancantoco'.

⁹ Ama pi'pian tēranta' iyaro'sa' nino'huicosohuē', Yosē ana'intochinquēma'. Ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quēranhuē' o'mararin ana'intinpoaso marē'.

¹⁰ Ni'co' iyaro'sa'. Iráca pēnēntona'piro'sa' Sinioro nanamēn a'chinpírinahuē'. Pēnēntohuachinara, a'naquēni no'huitona', aparisitopi. Parisitaponaraihuē', ahuantopi. Co no'huipihuē'.

¹¹ Noya ahuantopi ni'ton, Yosēri nóya ni'nin, tēnhua'. Coponta' pa'pi parisitērin, nitotērama'. Na'con parisitaponahuē', chiniquēn cancantaton, ahuantērin. Ma'sha onpoaponahuē', Yosēri catahuarin noya noya pipicaso'. Ina nohuanton, napoin quēran noya noya yonquirin. Yosē nosoroatonpoa' na'con catahuarinpoa', tēnhuē'. Napoaton chiniquēn cancantatoma', ahuantoco'.

¹² Na'con iyaro'sa' yonquico' no'tēquēnáchin nonacamaso': "Pa'sarahuē," topatama', paco'. "Co pa'sarahuē," topatama', ama pacosohuē'. Nani tahuēri no'tēquēnáchin nontohuatama', co "Yoscoarē," ta'caso' ya'huērinhuē'. Co'ni ma'sha tēranta' isoro'paquē ya'huērinso' a'pitatēhua' nonpinacaso' ya'huērinhuē'. Napoaton nani tahuēri no'tēquēn nonco', Yosē ana'intochinquēma'.

¹³ A'naquēma' ma'sha onpohuatama', Yosē nontoco' catahuainquēma'. Noya cancantohuatama', Yosē cantanēn cantatoma': "Yosparinquēn Sinioro," itoco'.

¹⁴ A'naquēma' caniohuatama', ansiano'sa' amatoco' Yosē nonchina'. "Quisocriso catahuainquēn," ta'tona', pi'pian tomaquē pashichinquēma'. Ina quēran Yosē nonchina' anoyatacaso marē'.

¹⁵ Ya'ipi cancanēma quēran huarē' natēcaso' ya'huērin. "Ya'ipi Sinioro nanitaparan," topachina', anoyatarin. Oshahuanpachina', inanta' inquitarin.

¹⁶ Napoaton ma'sona tēranta' co noyahuē' nipatēhua', imarēhuasopita capini nisha'huitahua'. "Ina marē' caso' oshahuanahuē," nitahua'. Itohuaran capini Yosē nontahua' anoyachinpoa'. Ya'ipi co noyahuē' yonquirēhuasopita naniantohuatēhua', chiniquēn ina nontohuatēhua', na'con catahuarinpoa'.

¹⁷ Ni'co'. Iniasē canpoa pochachin niponahuē', chiniquēn Yosē nontohuachina, natanin. "Na'a piyapi'sa' Sinioro co imarinēnquēnhuē'. Quēma nohuanton, ama o'nainsohuē'," itohuachina, cara pi'ipi na'con co pi'pisha tēranta' o'naninhuē'.

¹⁸ Ina quēran Yosē nontantahuachina: "Quēma nohuanton o'naanta'in," itohuachina, o'naantarin. Sharo'sa' papotantarin. Napoaton canpoanta' noyápiachin cancantatēhua', chiniquēn Yosē nontahua'.

¹⁹ Noya iyaro'sa' nipēnēncó'. A'naso' no'tēn nanan nitotaponahuē', nisha cancantohuachina, a'naya a'nayanquēma' pēnēncó' no'tēquēn yonquianta'in.

²⁰ Natēhuachinquēma', chiminpachina co parisitomiatapihuē'. Ya'ipi oshanēna' Yosēri inquitarin. Pēnēnama' ni'ton, noyápiachin cancantantapi huachi. Ina yonquiatoma', nipēnēncó'. Nani huachi.

Santiago

Pitrori Yosë piyapinēnpita ninshitērinso'

Nisha nisha parti ya'huēpisopita ninshitērinso'

¹ Ca Pitroco ninshitaranquēma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' isëquē ya'huarahué. Quisocristo a'parinco nanamēn a'china'huaso maré'. Canpitaso' aparisitātēnēnquēma', ayanquērīnēnquēma' ni'ton, nisha nisha parti ya'huēarama'. Pontoquē, Carasiaquē, Capatosiaquē, Asiaquē, Pitiniaquē, inaquēpita ya'huēramaso' nanan a'pataranquēma'. Tēhuēnchachin co isoro'paquē ya'huēmiatarihuahué'. Yosë nohuanton, Quisocristo imarēhua' ni'ton, Yosë'pa' ya'huēmiatarihua'. Isëquēso' topinan yacapatatēhua pochin ninēhua'.

² Iráca quēra huaré' Tata Yosë nohuitērinquēma'. Nosoroatēnquēma', huayoninquēma' huēntonēnquē ya'conacamaso maré'. Ispirito Santo anoyacancantērinquēma' natēcamaso maré'. Quisocristo corosēquē chiminin oshanēma' inquitinquēmaso maré'. Yosë nontērama' ni'ton, oshanēma' inquitērinquēma'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquēma'. Asanocancainquēma'.

Yosë'pa' ya'huēcaso' ninarēhuaso'

³ Ma noyacha Tata Yosëso paya. Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosoroatonpoa', nasitantarēso pochin nasha cancan quētērinpoa' ina nohuitacaso maré'. Quisocristo hua'anētērinpoa'. "Chiminaponahué', nanpiantarin ni'ton, canpoanta' nanopiantarihua'," ta'tēhua', noya ninarēhua'. Natēmiatērēhua'.

⁴ Yosë'pa' nani tapatērinpoa' noya noya ya'huēcontacaso maré'. Inatohua' co manta' ta'huantarihuahué'. Co manta' nitaplarinhué'. Inaquēso' co yanco pochin ahuirinhué'. Noya noya nisarin. Canpoa maré' Yosëri acorin. Inari chachin ni'sarin.

⁵ Tata Yosë ya'ipiya nanitaparin. "Yosë co quēnanpirēhuahué', catahuarinpoa'," topatēhua', noya a'paiarinpoa'. Ma'sha onpohuatēhua', catahuarinpoa' ahuantacaso'. Ayaro' tahuëri nōya nicha'ēsarinpoa'. Nani yonquirin o'mantacaso'. A'na tahuëri ni'sarēhua'. O'mantaquē huaré' a'paiarinpoa'.

⁶ Ina yonquiatoma', capa cancantarama'. A'na tahuëri Yosë nohuanton, pi'pian ma'sha onporama'. Ipora chachin ma'sha onpotopirinēnquēmahué', co hua'qui' parisitaramahué'. Parisitapomarahué', o'mantacaso' tahuëri yonquiatoma', noya cancantoco'.

⁷ Ma'sha onpohuatēhua', Yosë catahuararinpoa' ya'ipi cancānēnpoa quēran imacaso maré'. Oro tapacaiso maré' a'irotopiso pochin nitarinpoa'. Oro inapotohuachinara, noyápiachin pipirin. Ya'ipi nē'hué huiquitahuaton, orosachin ninin. Inapochachin iporaso' Yosë nohuanton, pēnquē ahuiquitērēso pochin ma'sha onpotērinpoa' noya noya acoinpoaso maré'. Oro pa'ton niponahué', co ya'huēmiatērinhué'. Canpoaso nipirinhué', Yosë natēhuatēhua', nanopmiatarihua'. Napoaton na'con yonquia'ahua' cancānēnpoa quēran huaré' natēcaso'. Ina Yosë nohuantērinso'. Natēmiatohuatēhua', Yosë noya noya ni'sarinpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, noya noya acorarinpoa'. Ina pochin ya'noarihua'.

⁸ Quisocristo co onporonta' quēnanapomarahué', nosororama'. Ipora huanta' co nicapomarahué', "Co nonpintarincohué'. Catahuarinco," ta'toma', ina natērama'. Cancānēma quēran ina nohuitatoma', nōya cancantērama'. Ina yonquiatoma', capa cancantērama'.

⁹ Imarama' ni'ton, anoyacancantērinquēma'. Nicha'ēsarinquēma' huachi.

¹⁰ Iráca pēnēntona'piro'sa' ninopi. "A'na tahuëri Yosë inaora nohuanton, nosoroatēnquēma', nicha'ēsarinquēma' canpitanta'," topi. Ninotona' ninshitaponaraihué', co nitotopihué' ma'sona tapon napopiso'. Napoaton cancantatona', Yosë quiricanēn nontopi no'téquēn nitotacaiso maré'. Noya nitotatona no'téquēn sha'huítērinēnpoa'.

¹¹ Ispirito Santo nohuanton, iráca Cristo ninopi. "Parisitapon. Ina quēran nanopiantarahuaton, noya noya ya'huapon," topi ninotona'. Napoatona', yonquiapi. "¿Ma quēmepita' o'maton, parisitapon? ¿Onporota' parisitaponso?" topi.

¹² Ina quēran Yosëri anitotērin. "Pahuanarin nanicaso'. A'na tahuëri ya'huēpisopita nitotacaiso maré' ca nohuanton, ninorama'," itērin Yosëri. Canpita iyaro'sa' nitotacamaso maré' ninopi. Iporaso' ina noya nanan chachin a'chintērainquēma'. Inápa quēran o'maton, Ispirito Santo catahuarincōi noya a'china'huaiso maré'. Anquēniro'sa quēran huaré' yanitotopirinahué', co ya'ipiya nitotopihué'.

Noyasáchin nicacaso' ya'huērinso'

¹³ Napoaton chiniquēn cancantatoma', yonquico' noya nicacamaso'. Sano yonquico'. Quisocristo o'mantahuachin, inaora nohuanton, nicha'ēsarinpoa'. Ina ninatoma', noya cancantoco'.

¹⁴ Hua'huaro'sa' noya nipachinara, pa'pina' natëpi. Inapochachin canpitanta' Yosëichin natëco'. Iráca co Yosë nanamën nitotatomarahuë', co yonquiramahuë'. Yano'pihuatamara, no'pirama'. Co noyahuë' yonquihuatamara, co noyahuë' ninama'. Iporaso nipirinhüë' ama inapocosohüë'.

¹⁵ Tata Yosë noyasáchin ninin. Huëntonëñquë aya'coninquëma' ni'ton, canpitanta' ina pochin cancantoco'.

¹⁶ Quiricanën quëran Yosë pënëninpoa'. "Caso' noyasáchin ninahuë. Napoaton canpitanta' noyasáchin nico'," itërinpoa'.

¹⁷ Yosë nontohuatamara, "Tata," itërama'. A'na tahuëri inaso' coisë pochin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarin. Co noyahuë' nipsisopita no'tëquën ana'ntarin. Ya'ipi oshahuaninsopita ana'ntarin ni'ton, t'ë'huatacaso' ya'huërin. Chiminaquë huarë' ina yonquiatoma', noya nico'.

¹⁸ Iráca shimashonënpaopita topinan quëran ya'huëpi. Moshatopirinhüë', co Yosë nohuitopiuhüë'. Inapita nonanatoma', canpitanta' topinan quëran ya'huëpiramahuë', Yosë ocoirinquëma' ina nohuitacamasa marë'. Ocoirinquëmaso marë' co coriqui pahuëretërinhuë'. Hui'nin chachin a'paimarin. Coriqui, oro, inapita a'na tahuëri ta'huantarin.

¹⁹ Hui'ninso nipirinhüë' noya noya. Ina chiminpachina, huëninën pa'nin. Iráca co-tioro'sa' co noyahuë' nipachinara, carniroa'hua noyápiachin nininso' masahuatona', tëpapi. Inapochachin Quisocrístoso' nóya. Co manta' oshahuanaponahuë', corosëquë chimínin. Oshanënpoa' inquitatonpoa', ocoirinpoa huachi.

²⁰ Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohüë', Yosë yonquirin hui'nin a'paimacaso marë'. Ipora huarë' ya'norin canpitanta' nicha'ëinquemaso marë'. Nani ayaro' tahuëri ya'caritapon chachin ya'norin.

²¹ Quisocrísto anoyacancantërinquëma' ni'ton, Yosë nohuitatoma', natërama': "Tëhuëchachin catahuarinpoo'," tënama'. Quisocrísto chiminaponahuë', Yosëri ananpitaantarin. Inápaquë quëpantarahuaton, chiníquën nanan quëtërin. Napoaton Yosëichin imarama'. "Canpoanta' ananpitaantarinpoa'," ta'toma', ninarama'.

²² Yosë nanamënso' no'tën nanan. Ina natëhuatama', ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantarama'. Noyápiachin cancantarama'. Yosë anoyacancantërinquëma' ninosorocamaso marë'. Napoaton imaramasopita capini noya ninosoroco'. Tëhuëchachin cancanëma quëran huarë' ninosoroco'.

²³ Yosëso' co onporonta' chimininhüë'. Nanpimiatarin. Inaso' nasha cancan quëtërinquëma' huëntonëñquë ya'conacaso marë'. Nasitantarëso pochin noya cancantërama'. Co piyapi quëran nasitatoma' huëntonëñquë ya'conamahuë'. Nanamën quëran anoyacancantërinquëma'. Nanamënso' co onporonta' ta'huantarinhuë'. Ina natëhuatëhua', canpoanta' nanpimiatarihua'.

²⁴ "Panpatëro' a'naroáchin ahuirin. Inapochachin canpoanta' chiminarihua'. Yancoro'santa' noyápiachin nipirinhüë', a'naroáchin ahuihuachina, nohuatërin. Inapochachin nani ma'sha ni'nëhuasopita ta'huantarin anta'.

²⁵ Sinioro nanamënso' nipirinhüë', ya'huëmiatarin," tënin Yosë quiricanëñquë. Ina nanan chachin nani a'chintërainquëma'.

2

¹ Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama iyaro'sa' ninonpintocosohüë'. A'naquën noyasha nonaponaraihuë', po'oana quëran co noyahuë' nipi. Ama ina pochin nicosohüë'. Ya'ipi cancanëma quëran no'tëquën ninontoco'. A'napita noya ya'huëhuachina', ama noyapatocosohüë'. Ama pinotocosohüë'.

² Yosë huëntonëñquë ya'conpatëhua', hua'huasha nasha huaipiso pochin ninëhua'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'sho apira apira nayarín. Sho'shotaton, noya chinirarin. Inapochachin canpitanta' Yosë noninso' chachin na'con na'con nohuantoco'. Ina yonquihuatama', oshaquëran noya noya nisarama'. Chiníquën cancantatoma', noya cha'ësarama'. Yosë nanamënáchin achinicananpoo'.

³ "Sinioroso' noya," ta'toma', nani imarama'. Cosharo' pi'nirëso pochin pi'pian nohuitërama'. Na'con na'con ina nohuitoco'.

Quisocrísto na'pi pochin nininso'

⁴ Na'pi quëran yapëihuatëra, a'na na'piso' na'con na'con nohuantëre' pëi' achinicaso marë'. Quisocrísto ina na'pi pochin ninin. Piyapi'sari co nohuantopirinhüë', Yosëriso' nóya nicaton, na'con nohuantërin. Apira apira Quisocrísto yonquico'. Inaso' nanpimiatarin.

⁵ Imarama' ni'ton, canpitanta' noya na'piro'sa pochin nisarama'. Nanpimiatarama'. Ya'ipi imarèhuasopita Yosè acorinpoa' pèinèn pochin nicacaso marè'. Cancanènpoa quèran huarè' ina na'con chinotèrèhua' ni'ton, corto hua'ano'sa pochin nisarèhua'. Nani tahuèri ina chinotatèhua', "Yosparinquèn Sinioro," itahua'. Nicatahuacasona' ama naniantahua-sohuè'. Quisocristo catahuarinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina marè' Yosè noya ni'sarinpoa'.

⁶ Quiricanèn quèran ina ninorin:

"Yapèihuachinara, noya noya na'pi nohuantopi pèi' achinicaso marè'. Cristo ina na'pi pochin nisarin. Sionquè acorahuè. Ina natèhuatama', 'Co naniantarinpoahuè', ta'toma', co sètèrèso pochin cancantaramahuè,'" ténin Yosè quiricanènquè.

⁷ Quisocristo natèhuatèhua', ina na'con nohuantarihua'. A'naquènso nipirinhue' co natètonaraihuè', co Quisocristo nohuantopihuè'. Quiricanèn quèran naporin:

"Na'pi quènanpachinara, sacatoro'sa' co nohuantopihuè'. Tè'yatopi. Ina na'piso nipirinhue' noya noya ninin pèicaso marè,'" ténin.

Inapochachin Quisocristo noya nipirinhue' co nohuantopihuè'.

⁸ Quiricanèn quèran itantarin:

"Iratohuatèra, na'pi i'patahuatè', anotèrè'," ténin. Inapochachin a'naquèn co Quisocristo nanamèn natètonaraihuè', nisha cancantopi. Ina marè' Yosè nohuanton, na'ipihuachi.

⁹ Imarèhuasopitaso nipirinhue' nohuantèrinpoa'. Huayoninpoa' ina nohuitacaso marè'. Inasáchin hua'anèntèrinpoa'. Nani acorinpoa' corto hua'ano'sa pochin nicatèhua', ina marè' sacatacaso'. Noyápiachin cancan quètèrinpoa'. Yosè piyapinènpoa' ninèhua'. Iráca tashi pochin cancantopirèhuahuè', Yosè nicha'èrinpoa' tahuèri pochin cancantacaso marè'. Acorinpoa' Yosè noya nosororinpoaso' sha'huicaso marè'.

¹⁰ Iráca co Yosè piyapinènpita nipiramahuè', iporasos' nani huèntonènquè aya'coninquèma'. Iráca co insonta' tèhuènachachin nosororinquèmahue'. Iporaso' Yosè nosororinquèma'.

Yosè noya imahua'

¹¹ Nosororinquèma' iyaro'sa' ni'ton, pènènanranquèma'. Quisocristo imatoma', co isoro'paquè ya'huèmiataramahuè'. Yosè'pa' ya'huèmiataramaso'. Napoaton ama ma'sha isoro'paquè ya'huèrinsopitaráchin yonquicosohuè'. Isoro'paquè no'piápi, monshihuanapi, taparosáchin nonatona', capa cancantapi. Ama ina pochin cancantocosohuè'. Ina pochin cancantohuatama', sopai minsèarinquèma', co Yosè pochin cancantaramahuè'.

¹² Co imapisopitahuè' pinorinènquèma'. "Co noyahuè' nipi," topi. Ina nipirinhue', noyasáchin nico' ni'inènquèma'. Ina quèran a'na tahuèri Yosèri catahuarin ni'ton, no'tèquèn yonquihuachina', yonquiarinènquèma'. "Ma noyacha Yosèri catahuarin ni'ton, noya nipi pa," tosapi.

Hua'ano'sa' natècaso' ya'huèrinsos'

¹³ Sinioro imarama' ni'ton, hua'ano'sa' natèco'. Ya'ipi acorinsopitanta' natèco'. Copirnosos' chini chiniquèn nanantèrin ni'ton, natècaso' ya'huèrin.

¹⁴ Ninano hua'ano'sa', chirinchiros'sa', sontaros'sa', ponisiaros'sa', inapita acorin piyapi'sa' a'paicaiso marè'. Co noyahuè' nipachina', ana'intapi. Noya nipachina', noya ni'sapi. Inapitanta' natèco'.

¹⁵ Ina Yosè nohuantèrin. A'naquèn co Yosè nanamèn nitotatonaraihuè', co yonquipi-huè'. Quisocristo imarama' ni'ton, a'naroáchin yapinorinènquèma'. Noyasáchin nico' ama pinoinènquèmaso marèhuè'.

¹⁶ "Yosè nicha'èrinpoa'," ta'toma', noya yonquico'. Iráca nanan co natècaso' ya'huèpirinhue', ama ina yonquiatoma' tèhuècosohuè'. Yosè hua'anèntèrinquèma' ni'ton, ina nohuantèrinsoáchin natèco'.

¹⁷ Ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'. Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Yosè tè'huatoma', no'tèquèn natèco'. Copirnosos' noya nicatoma', natèco'.

Quisocristo nonanacaso' ya'huèrinsos'

¹⁸ A'naquèma' patron marè' sacatèrama'. Asacatohuachinquèma', natèco'. Yosè ni'sarinquèma' ni'ton, noya natèco'. A'naquèn patron noya. Nosororinquèma'. A'naquènso nipirinhue' yáno'huiterin. Co noyahuè' nipirinhue', inapitanta' natècaso' ya'huèrin.

¹⁹ Topinan quèran ana'ntohuachinquèma', ama no'huicosohuè'. Yosè yonquiatoma', ahuantoco'. Ina marè' Yosè noya ni'sarinquèma'.

²⁰ Co noyahuè' nipatama', ana'intarinquèma'. Ahuantohuatama', co ina marè' noya ni'ninquèmahue': "No'tèquèn ana'ntohuachinquèma', ahuantacaso' ya'huèrin," topi ya'ipiya. A'na tahuèriso nipirinhue' noya nipiramahuè', aparisitarinènquèma'. Co no'huitatomahuè', ahuantohuatama', Yosè noya ni'sarinquèma'.

²¹ Ina pochin ahuantacaso' Yosë nohuantërin. Quisocristo canpoa marë' parisitërin. Parisitaton, a'chintërinpoa' canpoanta' ina pochin ahuantacaso'. Ina iyaro'sa' nonanco'.

²² Inaso' nóya ninin. Co manta' onporinhuë'. Co pi'pian tëranta' nonpininhuë'.

²³ Inimiconënpitari pinopachinara, co ya'huërë'tërinhuë'. Aparisitopirinahuë', co no'huirinhüë'. "A'na tahuëri Yosëri no'tëquën ana'ntarin," ta'ton, Yosëichin natërin.

²⁴ Quisocristo isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Oshanënpoa marë' corosëquë chiminin. Inaora ya'huërë'tërinpoa'. Ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita nani-antatëhua' noya nicacaso marë' chiminin. Corosëquë parisitaton, anoyacancantërinpoa'.

²⁵ Ohuica chihuërinsó pochin nicatëhua', co Yosë nohuitopirëhuahuë', iporasó' Quisocristo imarëhua'. Inaso' ohuicaro'sa' hua'anën pochin ni'ton, noya a'pairinpoa'.

3

So'yahuano'sa' pënënsino'

¹⁻² Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' natëina'. A'naquën quëmapi'sa' co Yosë nanamën natëyätërapihuë'. Inahuanta' imacaiso marë' so'ina' noya natëina'. Noya nocoma'ina'. Ama a'na quëmapi tëhuainasohuë'. Yosë yonquiatona', noya niina'. Noyasáchin nipachin, ina nicaton, so'ionta' oshaquëran imapon nimara. Co sa'ini pënënpirinhuë', noya nininsó marë': "Noya nanan imasarin," tapon inanta'.

³ Ama imoyaro'sa' nitapacasaráchin yonquicosohuë'. A'naquën sanapi'sa' ainëna tapacasoachin yonqui. Oro quëran nipiso' a'sontanpapi. Notohuaro' miyo pë'pëpi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso pa'yatopi. Noyápiachin nitapacasaráchin yonqui.

⁴ Quisocristo imapatama', ama aipi ya'norinsoráchin yonquicosohuë'. Noyápiachin cancantacamaso' na'con na'con yonquico'. Yosë pochin yonquicaso' ya'huërin. Nitaparamaso' co ya'huëmiatarinhuë'. Cancanënpoa quëran yonquirëhuasopitaso' nipirinhuë', ya'huëmiatarin. Napoaton imoyaro'sa' sano cantocoto'. Hua pi'pian tëranta' no'huitocosohuë'. Nóya cancantohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

⁵ Iráca noya sanapi'sa' Yosë natëinsopita ina pochin nipi. "Yosë catahuarincó," ta'tona', inaíchin yonqui. So'ina' noya natëtona', noyápiachin cantantopi.

⁶ Apraan sa'in ina pochin ninin, Sara itopiso'. So'in noya natërin. "Camaihuachincora, natërahuë' mini," tënin. Canpitanta' imoyaro'sa' noya nipatama', ina pochin cancantarama'. Noyápiachin cancantohuatama', co t'ëhuatochinachin cancantaramahuë'.

⁷ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroatoma' noya ichiya'huëco'. Co canpita pochin chinipihuë' ni'ton, noya nicatoma', sanoanan quëran nontoco'. Inapitanta' Quisocristo imapi ni'ton, canpitarë'quëma' chachin Yosë huëntonënuë' ya'conpi anta'. Inapitanta' nanpimiatiapi. Ina yonquiatoma', sa'ama' noya nosoroco'. Inapotohuatama', Yosë nontohuatama', catahuarinquëma'.

Aparisitërinënpoa'

⁸ Ya'ipinquëma' noya nini'toma', ya'huëco'. A'naquën sëtóhuachina', noya nontoco' ama aquëtë' sëchinasohuë'. Noya cancantohuachina', canpitanta' noya cantantoco'. Imaramaso capini ninosoroco'. Ninosoroatoma' iyaro'sa' nicatahuaco'. Ama ninocancosohuë'. Canpitanta' imoyaro'sa', noya ninontoco'.

⁹ Piyapi'sa' ma'sha onpotóhuachinënuëma', ama i'huërë'tacamaso' yonquicosohuë'. Pinopachinënuëma', ama canpitariso' pinocosohuë'. Noya nontoco'. Naporahuaton, Yosë nontoco' inapitanta' catahuain. Imapatëhua', ina sha'huëtërinpoa' a'napitanta' nosorocaso'. Napohuatëhua', Yosë noya catahuarinpoa'.

¹⁰ Iráca quiricanën quëran itërinpoa':

"Noya ya'huëcamaso' nohuantohuatama', noyasáchin nonco'. Ama insonta' nonpintocosohuë'. Inapohuatama', noya cantantatoma', noya ya'huarama'.

¹¹ Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', nóya nico'. Sano piyapi nicatoma', ama insonta' no'huicosohuë'. A'napitanta' catahuaco' noya nini'tona' ya'huë'ina'.

¹² Noya nipatama', Sinioro a'pairinquëma'. Ina nontohuatama', natanarinquëma'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipatama', co Sinioro tahuërë'tarinquëmahuë'," tënin.

¹³ ¡Noyasáchin nipatama', co a'napita ya'huërë'tarinquëmahuë'!

¹⁴ A'na tahuëriso nipirinhuë' imaramaso marë' aparisitoahuachinënuëma', ama t'ëhuatocosohuë'. "Quisocristo marë' parisitarëhua'," ta'toma', noya cantantoco'. Yosë noya catahuarinquëma' ni'ton, ama pa'yancosohuë'.

¹⁵ Ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo yonquico'. Inaso' hua'anëntërinpoa' ni'ton, chinotoco'. Nani tahuëriya chiniquën cantantatoma', yonquico' Quisocristo nanamën sha'huicamaso marë'. Ina quëran "¿Onpoatomata' imarama'?" itóhuachinënuëma', a'naróachin no'tëquën sha'huitarama'.

¹⁶ Ama no'huítë pochin chiníquën sha'huitcosohuë'. Sanoanan quëran pënenco'. Yosë yonquihuatama', noya sha'huitarama'. Quisocristo imarama' ni'ton, noyasáchin nicatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran pinopirinënquëmahuë', "Co'ta noya nisapi. Quëmariso' nonpinapiran." itarin a'narinta'. Itohuachina, pinotona'piso' tapanarin.

¹⁷ Co noyahué' nipatëra, parisitacaso' ya'huërin. A'na tahuëriso nipirinhué' Yosë nohuan-ton, imarëhuasopitanta' parisitarëhua'. Noya nipirëhuahuënta', piyapi aparisitarinënpoa'. Ina pochin parisitacaso' Yosë nohuantërin.

¹⁸ Quisocristonta' nóya niponahuë', oshahuanëhuaso marë' parisitërin. Oshanënpoa' in-quitinpoaso marë' chiminin. A'naromarëáchin chiminin. Noya niponahuë', oshahuano'sa marë' chiminin. Canpoanta' Yosë nohuitacaso marë' chiminin. Piyapi ni'ton tëhuënychachin tëpapi. Chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, noya noya ya'huantarin.

¹⁹ Ina pochin nanopiantaton, pa'nin chimipiro'sa' ya'huërinquë'. Inaquë tashinan pëiquë ya'huapiso pochin nininsopita nanan sha'huitonin.

²⁰ Inapitaso' iráca Noi nanopiso', pa'pi co noyahué' cancantopi ni'ton, ina nohuanton, Noi pënëntárin. Pënëntopirinhuë', co yanatëpihuë'. Yosëso' co a'naroáchin ana'intërinhuë'. Noi panca nancha nicaso', ninarapirinhuë', co natëpihuë' ni'ton, ana'intërin. Ipora huanta' parisitapi. Noiso' nancha tinirahuaton, ya'conin. Naporó' posaya'píchin ii' quëran cha'ëpi.

²¹ Inapochachin iporasó' Yosë nicha'ësarínpoa'. Anoyacancantohuachinpoa', aporintërinënpoa'. Co në'huë inquitinënpoaso marë' aporintërinënpoahuë'. Aporintohuachinënpoara, Yosë nontërehua' catahuainpoaso marë'. "Ya'ipi oshanëhuë inquitoco. Catahuaco noyasáchin nicato, noyápiachin cancanchi," itërehua'. Ina marë' anoyacancantërinpoa'. Quisocristo nanopiantarin ni'ton, nicha'ësarínpoa'.

²² Nanpiantarahuatón, Yosë'pa' pantarin. Yosë inchinan quëran huënsëaton, chini chiníquën nanantarin. Ya'ipi anquëniro'sa', hua'ano'sa', chiníquën nanantërinso'pita inapitari natëpi huachi.

4

Iráca naporëhuaso' naniantahua'

¹ Quisocristo isoro'paquë o'maton, tëhuënychachin parisitërin. Napoaton canpitanta' parisitohuatama', ahuantoco'. Quisocristo yonquiatëhua', noya ahuantohuatëhua', noya noya cancantarihua'. Co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuë'.

² Napoaton ama iráca naporamaso pochin yonquicosohuë'. Ipora quëra huarë' Yosë nohuantërinsoáchin natëco'.

³ Hua'qui' co noyahué' ninama'. Monshihuanama', nisha nisha sanapi noyarama', no'pirama'. Pita nicacasoáchin yonquirama'. Mamanshi mosharama', co inapita mosha-casohuë' nipirinhué'. Iráca co Yosë imatomahuë', inaporama'. Inapoatoma', tahuëri chinirama'.

⁴ Iporaso nipirinhué' imarama'. A'napita yano'pihuachinara, amatopirinënquëmahuë'. Co yano'pihuatamarahuë', no'huirinënquëma'. "¿Onpoatomata' pita nipatëira, co yani'namacoihuë'?" itatënhënquëma', pinorinënquëma'.

⁵ Iporaso' pinopirinënquëmahuë', ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë sha'huitinpoaso' ya'huërin. Nanpirëhuasopita, chiminso'pita, ya'ipinpoa' coisë pochin nontarinpoa'. Co noyahué' nipsisopita no'tëquën ana'ntarin.

⁶ A'naquë'n nohuitëramasopita nani chiminpi. Piyapi ni'ton, chiminpi. Chiminaponarai-hué', co'huara chimiyantërasoihuë', Quisocristo nanamën a'chintopi. Natëpi ni'ton, hua'yanëna quëran Yosë pochin nanopimiatapi.

Nisha nisha acorinpoaso'

⁷ Ayaro' tahuëri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuë'. Noya yonquiatoma', Yosë nontáco'.

⁸ Ya'ipi cancanëma quëran noya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Piyapi nosorohuatama', co noyahué' nipirinhahuënta', a'naroáchin nanan anoyatarama'. Co noyahué' nipsisopita naniantatoma', co huachi yonquiarahahuë'.

⁹ Ama apiracosohuë'. Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nontoco'. Noya cancantatoma', a'caco', ahue'ëtoco'.

¹⁰ Yosë imarëhuasopita acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' nitotacaso'. Napoaton ama topinan quëran ya'huëcosohuë'. Ma'sona nitotohuatama', noya nico' a'napita catahuacaso marë'. Noya noya imacamaso marë' nicatahuaco'.

¹¹ A'naquë'n Yosë nohuanton, nitotopi pënëntacaiso'. Nitotohuatama', Yosë noninso chachin pënëntoco'. A'naquë'nta' Yosë nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuario'sa', inapita catahuapi. Yosë catahuarinquëma' ni'ton, ina yonquiatoma', a'napita noya catahuaco'.

Ma'sona tēranta' nipatama', ya'ipi cancanēma quēran nico'. Piyapi'sa' nicatēnēnquēma' Yosē noya noya yonquicaiso marē' inapoco'. Yosēso' noya noya ninin. Chini chiniquēn nanantērin. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Quisocriso catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'. Amen.

Nisha nisha parisitērēhuaso'

¹² Na'con iyaro'sa', imoyaro'sa', nosororanquēma'. Iporaso' chiniquēn parisitohuatama', ama pa'yancosohuē'. Co topinan quēran ma'sha onporamahuē'. Imarama' ni'ton, ina pochin parisitacaso' ya'huērin. Yosē nohuanton, napoarama' noya noya imacamaso marē'.

¹³ Quisocriso parisitērinso pochin parisitohuatama', noya cancantoco'. Ina quēran chiniquēn nanantaton o'mantahuachin, noya noya cancantarama'.

¹⁴ Imaramaso marē' pinopachinēnquēma', Yosē noya ni'sarinquēma'. Ispirito Santo ya'coancantatēnquēma' achinicananarinquēma' ni'ton, noya cancantoco'.

¹⁵ Anaquēn piyapi'saso' co noyahuē' cancantopi. Tēpatopi, ihuatopi, nanan pa'yatopi inapitaso' ana'intacaso' ya'huērin. Ama inapita pochin yonquicosohuē'. Ina marē' parisitohuatēhua', tapanacaso' ya'huērin.

¹⁶ Nipirinhūē', imaramaso marē' aparisitohuachinēnquēma', ama tapanacosohuē'. "Quisocriso imarai mini. Ma noyacha Tata Yosēso paya," topatama', Yosē noya ni'sarinquēma'.

¹⁷ Nani ana'intinpoaso' naniriarin. Ipora chachin imarēhuasopita pi'pian pi'pian ana'intarinpoa'. Co noyahuē' nipatēhua', tatanpoa pochin pi'pian ana'intarinpoa' noya noya yonquicaso marē'. ¡Ayaro' tahuēriso nipirinhūē' co nanamēn natēpisopitahuē' chiniquēn ana'intarin! Parisitopiquē a'pararin ni'ton, parisitomiatapi.

¹⁸ Yosē quiricanēnquē sha'huītērinpoa': "Noya piyapi'santa' parisi quēran cha'ēsapi. ¡Oshahuano'saso nipirinhūē' co onporonta' cha'ēsapihuē'! Ya'ipi co noyahuē' nipisopita chiniquēn parisitomiatapi," tēnin.

¹⁹ Napoaton Yosē nohuanton parisitohuatama', noya nico'. "Catahuaco Sinioro chiniquēn cancanchi," itoco'. Yosē chachin nininpoa'. Inaso' co onporonta' naniantarinpoahuē'.

5

Ansiano'sa' pēnēninso'

¹ Ya'ipi ansiano'sanquēmanta' pēnēnanquēma'. Canta' ansianoco ni'to, achinicanainquēma', tēnahuē. Quisocriso isoro'paquē nipon, nohuītērahuē. Corosēquē parisitohuachina, cari ni'nahuē ni'ton, sha'huirārahuē. O'mantahuachin, canpoanta' inarē'quēnpoa' hua'anētarihua'. Napoaton iporaso' pēnēnananquēma' noya nicacamaso marē'.

² Quisoso imapisopita iyaro'sa' noya ni'co'. Yosē acorinquēma' ya'huēramaquē a'chinacamaso marē'. Hua'anēni ohuicanēnpita noya a'pairinso pochin noya a'paico' imamiachina'. A'naya tēranta' co noyahuē' nipachin, sanoanon quēran pēnēnco' noya yonquianta'in. Nani tahuēri catahuaco' noya imaina'. Ama chirotomahuē', a'chínco'. Ina pochin nicacaso' Yosē nohuantērin. Ni'ton, canpitanta' noya nohuantatoma', a'chínco'. Ama canacaso marē' a'chincosohuē'. Noya cancantatoma', Yosē marē' sacatoco'.

³ Pēnēntohuatama', ama chiniquēn nontocosohuē'. Ama hua'an pochin cancantatoma', camaitocosohuē'. Yosē acorinquēma' a'chintēramasopita catahuacamaso'. Napoaton noya yonquiatoma', noya nico' inapitanta' inachachin nonainquēmaso marē'.

⁴ Quisocriso imarēhua' ni'ton, ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa'. A'na tahuēri o'mantararin. Noya ansiano'sa' nipatama', naporō' noya canarama'. Isoro'paquē canatohuachinara, yacotē' huēron quēran nipiso' quētōpirinahuē', inaso' a'naroáchin ahuirin. Inapaquēso nipirinhūē' canahuatama', ya'huētomiatarinquēma'. Noya noya ya'huēcontarama'.

Yosē catahuarinpoaso'

⁵ Hui'napi'sanquēmanta' ansiano'sa' natēco'. Ya'ipinquēma' noya yonquiatoma', nicatahuaco'. Quiricanēn quēran itērinpoa':

"Caora noya nisarahuē, ta'toma', nocantohuatama', Yosē co noya ni'sarinquēmahuē'.

Nipirinhūē', 'Caora co nanitērahuē' noya nica'huaso'. Catahuaco,' topatama', inaora nohuanton, Yosē noya catahuarinquēma'," tēnin.

⁶ Parisitapomarahuē', ama Yosē no'huicosohuē'. Chiniquēn nanantaton, ni'sarinquēma ni'ton, natēco'. Ina noya yonquihuatama', tahuēri nanihuachin, noya noya acoarinquēma'.

⁷ Ama ma'sha onpochináchin yonquicosohuē'. Ya'ipiya Yosē sha'huītoco' catahuainquēma'. Ina quēran: "Nosoroatonpoa', co naniantarinpoahuē'," ta'toma' sano cancantoco'.

Sopai yamisinērinpoaso'

⁸ Sopaiso' inimiconēnpoa'. Yacamairinpoa' co noyahuē' nicacaso marē'. Pa'pini' yamaninposo pochachin sopai pa'sarin piyapi'sa' minsécaso marē'. Napoaton noya yonquiatoma', ni'sáco'.

⁹ Ama pi'pian tēranta' ina tahuērētocosohuē'. Chiniquēn cancantatoma', sha'huitoco' pa'in. Yoséichin natéco'. Co canpitaichin parisitaramahuē'. Ya'ipi parti Yosé imarēhuasopita parisitarēhua'. Ina yonquiatoma', chiniquēn cancantoco'.

¹⁰ Yosé pa'pi nosororinpoa'. Quisocristo imarēhua' ni'ton, a'na tahuēri inápaquē quēpantarinpoa'. Iporaso' ma'sha onpopirēhuahuē', catahuarinpoa'. Co hua'qui' parisitarihuuahuē'. Ina quēran nosoroatonpoa', anoyatarinpoa'. Achinicananarinpoa'. Noya noya acoarinpoa'.

¹¹ Yosé chini chiniquēn nanantērin. Ya'ipiya hua'anēntarin ni'ton, co onporonta' pipiarinhuē'. Inasáchin chinochina'. Amen.

Tiquiapon pochin ninshitērinso'

¹² Iya Siripano catahuarinco ninshita'huanquēmaso'. Inaso' noya ni'nahuē. Noya imarin. Nani pi'pian ninshitēranquēma' pēnēna'huanquēmaso marē'. Yosé yonquirinpoaso chachin nani sha'huitēranquēma'. Noya nosororinpoa', tēnahuē. Ina yonquiatoma', ama a'pocosohuē'.

¹³ Papironiaquēnta' Yosēri huayoninsopita ya'huēpi. Inapita saludos a'patarinēnquēma'. Marconta' saludos a'patarinquēma'. Inaso' hui'nahuē pochin ni'nahuē.

¹⁴ Ya'ipinquēma' noya ninosoroatoma', nisē'quēco'. Quisocristo imarama' ni'ton, Yosé catahuainquēma' sano cancantacamaso marē'. Nani huachi.

Pitro

Pitrori imapisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patêrinso'

¹ Ca Simon Pitroco ninshitaranquêma', ni'co'. ¿Noya ya'huarama? Noya canta' ya'huarahué. Quisocristoichin hua'anêntêrinco ni'ton, inasáchin natêrahué. Ina acorinco nanamên a'china'huaso marê'. Yosê nohuanton, canpitanta' Quisocristo natêrama'. Quiya pochin imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'êsarinquêma'. Ma noyacha Quisocristo anoyacancantêrinpoa paya, tênehua'. Inaso' Yosê ni'ton, chinotêrhua'. Oshanênpoa' inquitatonpoa', nóya ni'ninpoa'. Napopianachin nosororinpoa' ni'ton, catahuaringuêma' canpitanta' cancanêma quêran huarê' natêcamaso'.

² Yosê inaora nohuanton noya catahuaringuêma'. Asanocancainquêma'. Noya noya nohuítóhuatama', noya noya cancantarama'. Sinioro Quisocristo nohuítóhuatama', na'con catahuaringuêma' sano cancantacamaso marê'.

Noya noya imacaso' ya'huêrin

³ Quisocristoso' chiníquên nanantaton, ya'ipiya nanitaparin. Ina imapatêhua', catahuaringuêma' Yosê pochin cancantacaso marê'. Ina Yosê anohuitêrinpoa'. Huêntonênquê nani aya'coninpoa'. Inaso' nóya ni'ton, nohuantêrin canpoanta' inapochachin cancantacaso'. Ina nohuítóhuatêhua', catahuaringuêma' onporahuatêsona noya noya chinotacaso'.

⁴ "Caora nohuanto, catahuaringuêma' noyápiachin cancantacamaso marê'," itatonpoa', na'con catahuaringuêma'. Oshanênpoa' inquitatonpoa', anoyacancantêrinpoa'. Sopai yacamairinpoa' co noyahuê' nicacaso marê'. Sopai natêhuatêra, monshihuanê', canacasoáchin yonquirê', co noyahuê' cancantêrê'. Inapohuatêra, oshaquêran nitapicancanê'. Quisocristoso nipirinhuê' nicha'êrinpoa'. Apira apira ina yonquihuatêhua', oshaquêran Yosê pochin cancantarihua'.

⁵ Napoaton Quisocristo imapatama', na'con yonquico' noya nicacamaso marê'. Noya nicatoma', Yosê yonquirinso chachin nitotoco'.

⁶ Ina nitotatoma', co noyahuê' yonquihuatama', a'naroáchin naniantoco'. Naporahuatoma', ma'sha onpoapomarahué', chiníquên cancantoco'. Chiníquên cancantohuatama', ya'ipi cancanêma quêran ina chinotoco'.

⁷ Noyasha chinotatoma', imaramasopita capini noya ninosoroco'. Naporahuatoma', ya'ipi piyapi nosoroco'.

⁸ Ina pochin Yosê pênêninpoa' noya noya imacaso marê'. Ina pochin cancantohuatama', co topinan quêran imasaramahuê'. Oshaquêran noya noya cancantohuatama', noya noya Quisocristo nohuítarama'.

⁹ A'naquênso nipirinhuê' co ya'ipi cancanêna quêran Yosê imapihuê'. Co noyahuê' nipi. Co a'napita nosoropihuê'. Ina pochin cancantohuachinara, pêtoryatêrêso pochin cancantopi. Pêtoryatohuatêra, co aquê quênantêrhue'. Inapochachin inapitanta co ya'ipi cancanêna quêran imatonahuê', isoro'paquê ya'huêrinsopitaráchin yonquipi. Nóya cancantacaso marê' oshanênpoa' inquitopirinpoahuê', ina naniantopi. Oshaquêran somaraya pochin cancantatona' co huachi nanitapihuê' Yosê nanamên natanacaiso'.

¹⁰ Napoaton iyaro'sa', na'con yonquico' ya'ipi cancanêma quêran huarê' imacamaso marê'. Yosê huayonatênquêma', nontêrinquêma' ni'ton, noyá matêrêso pochin imamiatoco'. Inapohuatama', co nisha cancantatoma', a'poaramahuê'.

¹¹ Cancanêma quêran huarê' imapatama', a'na tahuêri hua'anêntêrinquê quépantarinquêma' noya ya'huêmiatacamaso marê'. Sinioro Quisocristo nóya cancantaton, nicha'êsarinpoa'. Inápaquê pa'patêhua', co onporonta' pipiarêhuahuê'.

¹² Ina yonquiato, co amirahuê' pênênta'huaso'. No'tên nanan nani nitotêrama'. Noya nitotopiramahuê', naquêranchin sha'huítantaranquêma' noya noya yonquicamaso marê'.

¹³ Co'huara ca chimiyantêrapohué', ina nanan chachin sha'huichinquêma' ama naniantacamaso marêhuê', tênahué'.

¹⁴ Co hua'quiya quêranhuê' chiminarahuê. Sinioro Quisocristo nani anitotêrinco.

¹⁵ Napoaton ninshitaranquêma'. Naquêranchin a'chintantaranquêma'. Ina quêran chiminpirahuênta', iso quirica nontohuatama', yonquiantarama'.

Quisocristo ya'norinso'

¹⁶ "Chiníquên nanantaton, Quisocristo o'mantararin," itêrainquêma'. Sinioro o'mantacaso' tahuêri no'têquên a'chintêrainquêma'. Co quiyaora yonquínêhuêi quêran a'chintêrainquêmahué'. Co pi'pisha têranta' nonpintêrainquêmahué'. Iráca isoro'paquê nipon, nisha pochin ya'notêrincoi. Ya'pirahuêi quêran chachin ni'nai.

¹⁷⁻¹⁸ Quisocristoro'coi a'na motopi'pa' pa'nai. Inaquè Yosè nohuanton, huënaráchin huënaráchin ya'norin, ni'nai. Naporo chachin inápa quëran Tata Yosè noninso natanai: "Isoso' hui'nahuë, nosororahuëso'. Nóya ni'nahuë," ténin. Yosè nohuanton, inaquè quënanatoi, natanai. Inapotatoncoi, Quisocristo chiniquënnanantërinso' anitotërincoi.

¹⁹ Ina yonquiatoi: "Ma no'tëquëncha Yosëri ninorin paya," ténai. Iráca quëra huarë' pënëntona'piro'sa' ninshitërinëpoa'. Yosè nohuanton, co'huara nasichátëraponhuë', Quisocristo napocaso' ninopi. "No'tëquën ninshitopi," ta'toi, quiricanën na'con natërai. Canpitanta' ina nontatoma', yonquico'. No'tëquën anitotërinpoa'. Tashi' nipachina, nanparin noya a'pintërinpoa'. Inapochachin Yosè quiricanën quëran a'pintërinpoa' no'tëquën yonquicaso maré'. Tahuërianpitaquë huarë' nanparin noya orotërin. Inapochachin ipora Quisocristo o'mantaquë huarë' quiricanën ya'huëtërinpoa' ina nohuitacaso maré'. O'mantahuachin, noyá nohuitarihua'. Huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintarinpoa'.

²⁰ Iporaso' quiricanën quëran nontërinpoa'. Co canpoara yonquinënpoa quëran ma'sona tapon naporinso' nitotërhua'huë'.

²¹ Iráca co inahuara nohuanton, ninshitopihuë'. Yosëri acorin nanamën anitotinpoaso maré'. Ispirito Santo nohuanton, Yosè yonquirinso chachin ninshitopi.

2

Nisha a'china'piro'sa' (Judas 4-13)

¹ Iráca Yosëri acorinsopita no'tëquën pënëntopi. A'naquënsa nipirinhue' nonpin nanan pënëntatona', israiro'sa' nonpintopi. Inapochachin iporanta' a'naquën nonpin nanan yaa'chintarinëquëma'. Noyasha nontapirinëquëmahue', nonpintarinëquëma'. "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', nonpin nanan a'chinapi anishacancantacaiso maré'. Quisocristo nicha'ëinpoaso maré' chiminin. Inaichin natëcaso nipirinhue', nisha a'china'piro'saso' co yanatëpihuë'. Ina maré' a'na tahuëri Yosëri ana'ntarin. A'nanaya ana'ntarin.

² Co no'tëquën a'chintatonaraihuë', na'a piyapi'sa' nonpintapi. "Noya no'picaso', noya monshihuanacaso'," ta'tona', co noyahuë' nisapi. Na'a piyapi natanahuatona', inapita pochin cancantapi. "Imarai quiyanta'," taponaraihuë', co noyahuë' nisapi. Ina maré' a'napitari nicatona', Quisocristo pinosapi. "Quisocristo nanamën co imacaso' ya'huërinhuë'. Ina inapisopitaso' co noyahuë' nipi," ta'tona', co no'tën nanan yaimasapihuë'.

³ Nisha a'china'piro'saso' co nosororinëquëmahue'. Canacaiso maré' nonpin nanano'sa' a'chintarinëquëma'. Inaso nipirinhue', iráca quëra huarë' Yosëri yonquirin ana'ntacaso'. A'na tahuëri no'tëquën ana'ntarin. Co naniantarinhue' ana'ntacaso'.

⁴ Ni'co'. Iráca a'naquën anquëniro'sa' co Yosè yanatëpihuë'. Co noyahuë' nipi ni'ton, Yosëri ana'ntërin. Co inapita tëranta' nicha'ërinhuë'. Parisitacaiso maré' a'parin. Tashinanquë oncorapipinan ya'huërápi. Inaquë ayaro' ninarapi.

⁵ Iráca ya'huëpisopitanta' co nicha'ërinhuë'. Co noyahuë' nipachinara, Yosè nohuanton, panca pacon pa'nin. Ii' quëran ta'huantopi. Noiso' Yosè imaton, no'tëquën pënëntopirinhue', co yanatëpihuë' ni'ton, ya'ipiya ta'huantopi. Noisáchin nicha'ërin. Ya'ipi quëran posaya'píchin cha'ëpi.

⁶ Ina quëran Sotomaquë ya'huëpisopitanta' ana'ntërin. Co noyahuë' cancantohuachinara, Sotoma, Comora, cato' ninano chachin noyá ahuiquitërin. Ya'ipiya chiminpi. Ayonquiinpoaso maré' inapita aninshitërin. "Co noyahuë' nipatëhua', chiniquën ana'ntarinpoa'," tënëhua'.

⁷⁻⁸ Sotomaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopi. Monshihuanacaisoáchin yonquiipi. A'naratipita co noyahuë' nipi. Inaquë a'na quëmapíchin noya ninin, Loto itopiso'. Nani tahuëri, nani tahuëri co noyahuë' nípiso nicaton, sëtërin. Taparo' nonpachinara, co noya nataninhue'. Sëtacasoáchin cancantërin. Sacai' niponahuë', inaora Yosè yonquirin. Ina maré' Yosëri nicha'ërin.

⁹ Inapochachin ipora Quisocristo imapatëhua', Yosè nanitërin catahuainpoaso'. Sopai yaminsëpirinpoahuënta', Yosè catahuarinpoa' cha'ëcaso maré'. Oshahuano'saso nipirinhue' ana'ntarin. Nani yonquirin chiniquën ana'ntacaso'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, no'tëquën ana'ntaton, parisitopiquë a'pararin.

¹⁰ A'naquën co pi'pisha tëranta' Yosè yanatëpihuë'. Inapitaso' chini chiniquën ana'ntarin. Co Yosè natëtonahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquiipi. A'naratipita taparo' nisáponaraihuë', co ina maré' tapanpihuë'. "Caora noya nitotërahue'," ta'tona', co inso tëranta' yanatëpihuë'. Chiniquën nanantopisopita Yosëri acorinso' co quënanpirinhue', pinopi.

¹¹ Anquëniro'saso nipirinhüé' inapita quëran chini chiniquëñ nanantaponaraihué', co nohuantopihüé' pinotacaiso'. "Yosëri ana'inchin," ta'tona', tananpitopi.

¹² Nisha a'china'piro'saso' ma'sharo'sa pochin cancantopi. Co manta' yonquipihüé'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Yosë yonquirinso' co nitotatonaraihué' pinopi. Ni'co'. Ma'sharo'sa' tananquë quënanpatëra, tëparë', co nosororëhué'. Ina marë' Yosëri acorin. Inapochachin nisha a'china'piro'saso' ta'huantapi. Oshañena marë' Yosëri ana'ntarin.

¹³ Piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, a'na tahuëri inahuanta' parisitapi. Isoro'paráchin yonquiatona', capa cancantacaisoáchin yonquipi. A'morëso mancharinso pochin nica-tona', nitapicancanpi. Imaramasopita niyontonpatamara, "Quiyanta' imarai," ta'tona', ya'conpi. Nonpintatëñquëma', ichicoshatapirinëñquëmahüé', inahuaso' co noyahué' nica-tona taparo' nipi.

¹⁴ Sanapi quënanpachinara, monshitacaisoráchin yonquipi. Co nanitopihüé' naniantacaiso'. Co chiniquëñ cancantopisopitahué' nonpintatona', anishacancantapi. Huënsonquë ma'sha manëso pochin nonpintapi. Ma'sharáchin yonquiatona', noyapatopi. Napoaton Yosëri ana'ntarin.

¹⁵ No'tën nanan a'porahuatona', Yosë iranën quëran pëshonpi. Paramo pochin cancantopi. Piro hui'nin inaso'. Iráca pënëntopirinhüé', coriqui na'con na'con nohuantërin. "Non-pinacaso' co noyahué' nipirinhüé', inapoato, na'con canarahué'," ta'ton, co noyahué' ninin.

¹⁶ Co yanatërinhué' ni'ton, Yosëri chiniquëñ no'huirín. Moranën co nitononaponahué', Yosë nohuanton, piyapi pochin nonin. Ina nonin quëran Yosëri pënënin co noyahué' yonquirinsopita naniantacaso marë'.

¹⁷ Nisha a'china'piro'sa' co Quisocristo nanamën a'chinpihué'. Poso yanirinso pochin nipi. Yanihuachina, co huachi o'ocaso' ya'huërinhué'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nonpintarinëñquëma'. Isonta' yonquico'. Hua'qui' co o'nanpachinahué', chitoro' yaráton quënanpatëra, pa'yatopirëhué'. Panca ihuani quëpahuachina, co huachi o'naninhüé'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nisapi. "Noya noya a'chintarainquëma'," itopirinëñquëmahüé', co tëhuëñchachin catahuarinëñquëmahüé'. Nani iráca Yosëri yonquirin ana'ntacaso'. Tashinanquë a'pararin. Inaquë parisitápona'. Co onporonta' pipiponahué'.

¹⁸ Inahuara nipa'yatatona', topinan quëran nontarinëñquëma'. Nisha nisha yonquipi. Nasha ya'conpisopita a'noroáchin nonpintopi. Ipora huarë' co noyahué' yonquipisopita naniantapirinahué'. "Huëco' no'piahua'. Noya no'picaso'. Noya monshihuanacaso'," itopi nonpintatona'.

¹⁹ "Co insonta' natëcaso' ya'huërinhué'. Canpitaora nohuanton ya'huëco'. Ma'sona tëranta' yanipatama', nico'. Inapohuatama', capa cancantarama'," itopirinëñquëmahüé', co inapita tëranta' inahuara nohuanton ya'huëpihué'. Sopai nohuanton, no'pipi, monshihuanpi, co noyahué' nipi. Insosona minsëhuachinpoa', hua'anëntërinpoa'.

²⁰ Quisocristo nanamën natanpachinara, natëpirinahué'. "Cha'ësarahüé huachi," ta'tona', co noyahué' yonquirinsopita pi'pian naniantopi. Ina quëran nisha cancantatona', Yosë a'poantapi. Co noyahué' niantahuachinara, sopairi minsërin. Ina marë' na'con na'con Yosëri ana'ntarin huachi.

²¹ No'tën nanan nitotaponaraihué', co imamiatopihüé'. Nóya nicacaso' a'chintopirinahué', ina naniantopi. Co onporonta' natanpihué' naporini, noya noya niitonahué'. Nani Yosë a'popi.

²² Ma'pitacha nipi paya. Imaponaraihué' a'pohuachinara, iráca ninshitatona napopiso chachin nipi: "Ni'nira imohuachina, co yonquirinhüé'. Imorinso chachin caantarín. Coshinta' i'quë pa'mopirinahué', naquëranchin shipiroquë quëhuëantaton, në'huëtantarin," topi. Inapochachin inahuanta niconpi.

3

O'mantacaso' tahuëri

¹ Nosororanguëma' iyaro'sa'. I'hua quirica a'patëranquëma' nontacamaso marë'. Iporaso' naquëranchin ninshitantatëñquëma', pënëntaranquëma' no'tëquëñ yonquicamaso marë'.

² Iráca noya pënëntona'piro'sa' ya'huëpi. Ninotona', Yosë quiricanëñquë ninshitopi, nani nontërama'. Naporahuaton, quiyanta' Quisocristo pënënincoiso' a'chintërainquëma'. Inaso' nicha'ësarínpoa'. Ca'tano'sanëñpitacoí chachin a'parincoí. Ama naniantacamaso marëhué' ninshitaranguëma'.

³ Iso' na'con yonquico'. O'mantacaso' tahuëri ya'caritohuachin, co noyahué' piyapi'sa' ya'huapona'. Co Yosë natëtonaraihué', ma'sona yonquipiso' nisapi. Co noyahué' cancantapi. Quisocristo sha'huitërinpoaso' tëhuuapi.

⁴ "¡Ma'pitacha nonama paya! 'O'mantararahué', ¿itërinquëma' ti? Intohuaso' Quisocristoso' nimara, capa. Co o'marinhüé', tënai. Tatanënpoarinta ninarápirinahué', nani chiminpi.

Isoro'pa' ninin quëra huarë' inachachin inachachin nisárin. Co onporonta' nisha tahuëri nisarinhuë'," tosapi.

⁵ Co yanatëtonaraihuë', co yonquiapihuë'. Iráca co manta' ya'huëpirinhuë'. Ina quëran Yosë nonaton, isoro'pa' acorin. Inápaquë ya'huërsinopitanta' acorin. Isoro'paso' iisáchin nipirinhuë', ina nohuanton, yaniro' ya'norin.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' co noyahuë' nipachinara, ii' quëran chachin ata'huantërin.

⁷ Inapochachin ipora isoro'pa', pi'iro'të', inapita ya'huëpirinahuë', nani Yosëri chinotërin ana'intacaso': "A'na tahuëri pën quëran ata'huantarahuë'," tënin ni'ton, tahuëri nanihuachin, pën quëran chachin ata'huantarin. Naporo' tahuëri ya'ipi oshahuano'sa' chiniquën ana'intarin. Parisitopiquë a'pararin.

⁸ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. "A'na tahuëriso' a'naroáchin na'huërin. Huaranca pi'ipiso' hua'qui'," tënëhua'. Yosëso nipirinhuë' co canpoa pochin yonquirinhuë'. Huaranca pi'inta' nipirinhuë', Yosëriso' a'na tahuëriáchin pochin ni'nin. Huaranca pi'ipi, a'na tahuërirë' napopianachin pochin ni'nin.

⁹ A'naquën napopi: "Yosë hua'quiarin. Naniantërinpoa'," topirinahuë', co hua'quirinhuë'. Co topinan quëran sha'huitërinpoahuë'. Nosoroatonpoa', ninarárin. Co nohuantërinhuë' a'na piyapi tëranta' parisitopiquë pacacaso'. Na'con na'con piyapi'sa' co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë' ninarárin.

¹⁰ Napoaponahuë', tahuërinën nanihuachin, Siniro o'mantarin. Ni'co'. Tashi' co yonquiasëhuë', ihuatë' huë'nin. Inapochachin a'nanaya ayaro' tahuëri naniarin huachi. Naporo' tahuëri pi'iro'të' huëntoncaarin. Chiniquën huëntoncahuachin, ta'huantarin. Pi'i, tayora, inapita huëya ni'ton, soquiarin huachi. Isoro'pa', ya'ipi ya'huërsinopita, inapita huiquitapi.

Noya yonquicaso' ya'huërinso'

¹¹ Co manta' ya'huëmiatarinhuë'. Ya'ipi ta'huantarin ni'ton, ¡Yosë pochin cancantatëhua', noyasáchin niahua'!

¹² O'mantacaso' tahuëri noya ninahua'. "Manoton o'manta'in," ta'tëhua', noyápiachin cancantahua'. Ina tahuëri nanihuachin, ya'ipi inápaquë ya'huërsinopita pën quëran ta'huantarin. Pi'i, yoqui, tayora, inapita soquiarin.

¹³ Napoaponahuë', nasha ya'huaantapon. Nani Yosë sha'huitërinpoa'. "A'na tahuëri nasharo'pa', nasha pi'iro'të' inapita acoantapo," itërinpoa'. Ina ninarëhua'. Inaquë noyasáchin nisarëhua'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa', ina ninatoma' na'con yonquico' noyasáchin nicacamaso marë'. "Quisocristo nanan anoyatërinpoa'," ta'toma', noya nini'toma', ya'huëco'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran o'mantahuachin, noya ni'sarinquëma'.

¹⁵ Nosoroatonpoa', hua'qui' Siniro ninararin na'con na'con piyapi'sari natëcaiso marë'. Ina quëran inapitanta' nicha'ësarín. Ama ina naniantocosohuë'. Inachachin iya Paononta' ninshitérinquëma'. Inaso' iyanpoa pochin ni'nëhua'. Yosë nohuanton, no'tëquën nitotaton, ninshitérin.

¹⁶ Na'a quirica ninshitaton, nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita a'patërin. Noya pënënpirinpoahuë', pi'pian sacai' yonquicaso'. A'naquën piyapi co Yosë nanamën nitotatonahuë', nisha nisha yonqui. Paono ninshitérinso' nontopirinahuë', co noya yonquiatoraraihuë', ma'sona tapon naporinso' anishatopi. Yosë quiricanën iráca ninshitopisonta' anishatopi. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'intarin huachi.

¹⁷ Napoaton iyaro'sa' nani pënënanquëma' ni'ton, ni'cona nonpintochinënuëma'. Iporaso' noya yonquipiramahuë'. Co noyahuë' nipisopita yanonpintarinënuëma' inapita pochin nisha nisha cancantacamaso marë'.

¹⁸ Canpitaso nipirinhuë', Siniro Quisocristoíchin yonquico'. Inaora nohuanton, nosororinquëma' ni'ton, nani tahuëri yacatahuarinquëma'. Inasáchin yonquihuatama', oshaquëran noya noya nohuitarama'. Inaso' nicha'ësarínpoa'. Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ayaro' tahuëriquë huarë' inasáchin yonquia'ahua'. Amen. Nani ninshitéranquëma huachi.

Pitro

Coanshari imapisopita ninshitérinso'

Quisocristo no'téquên anitotérinpoaso'

¹ Iso quirica a'pataranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Quiyanta' isëquë noya ya'huarai. Quisocristo noya noya nohuitacamaso marë' ninshitaranquëma'. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátérasohuë', inápaquë ya'huërin. Ina quëran o'marahuatón, a'chintérincoi, natanai. Quiyaso' ni'nai. Nirayarai. Nonën chachin ya'huëtërin, së'huarai. Inasáchin Yosë yonquirinso' anitotérinpoa'. Ina nohuitoatuatëhua', nóya nanpimiatarihua'.

² Isoro'paquë o'mahuachina, quiyariso' ni'nai. Nohuitatoí, sha'huitarainquëma'. Inaso' nanpimiatarin. Iráca inápaquë ya'huërin. Tata Yosërë chachin ya'huërin. Napopináchin yonquiipi.

³ Inápaquë ya'huaponahuë', o'mahuachina, piyapicoi ni'nai, a'chininsonta' natanai. Pa'pionta' anohuitérincoi. Hui'nin nohuitatoí, nohuitërai. Nipayarëso pochin ninai. Napoaton ninshitaranquëma' canpitanta' Quisocristo nohuitacamaso marë'. Quiya pochachin Yosë nohuitoco' nipayarëso pochin nicacamaso marë'.

⁴ Ina pochin cancantohuatama', nóya cancantarihua'. Ina marë' ninshitaranquëma'.

Tahuëri pochin nininso'

⁵ Noya nanan Quisocristo anitotérincoi. Ina nanan chachin sha'huitaranquëma'. "Yosëso' noyasáchin ninin. Tahuëri pochin cancantërin. Co pi'pisha tëranta' tashi pochin cancantërinhuë'," itërincoi.

⁶ Tashi pochin cancantohuatëhua', co Yosë nohuitarihuahuë'. "Yosë nohuitërahuë'," tapomarahuë', co noyahuë' cancantohuatama', nonpinama'. Co no'tën nanan imaramahuë'.

⁷ Yosëso' noyasáchin ninin. Tahuëri pochin cancantërin. Canpoanta' tahuëri pochin yonquihuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Naporahuaton, noya nini'tëhua' ya'huarihua'. Hui'nin chachin chiminin ni'ton, ya'ipi oshanënpoa' inquitarinpoa'. Huë'nainën quëran anoyacancantarinpoa'.

⁸ "Co oshahuancohuë'," topatëhua', canpoara ninonpintërehua'. Co no'téquên yonquirëhuahuë', co tëhuëenchachin imarëhuahuë'.

⁹ Onporosona co noyahuë' nipatëhua', Yosë nontahua'. "Tëhuëenchachin co noyahuë' nicato, oshahuanco," topatëhua', Yosë oshanënpoa' inquitarinpoa'. Co nonpintërinpoahuë'. Quisocristo chiminin ni'ton, nanitërin ya'ipi oshanënpoa' inquitinpoaso'. Noyápiachin cancan quëtarinpoa'.

¹⁰ "Ya'ipinquëma' co noyahuë' ninama'," itërinpoa' Yosë. Napotopirinpoahuë', "Noya nihuë. Co caso' oshahuancohuë'," topatëhua', "Yosë nonpintërinpoa'," tënëhuaso pochin cancantërehua'. Nanamën no'téquên sha'huitopirinpoahuë', co tëhuëenchachin natërehuahuë'.

2

Nanan anoyatërinpoaso'

¹ Quisocristo imarama' ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Ninshitaranquëma' noyasáchin nicacamaso marë'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipatëhua', Quisocristo catahuarainpoa'. Oshahuancohuë' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huëpirinhuë'. Canpoa marë' Yosë nontaton, nanan anoyatarinpoa'. Inaso' no'téquënáchin yonquirin.

² Ya'huërenamënpoa' chiminin ni'ton, nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatërinpoa'. Ya'ipi piyapi marë' chiminin. Ya'ipinpoa' oshanënpoa' inquitinpoaso' nohuantopirinhuë'.

³ Yosë nohuitoatuatëhua', pënëninpoaso' natëarëhua'. No'téquên natëcaso' nohuantarihua'. Ina natëhuatëhua', tëhuëenchachin Yosë nohuitërehua'.

⁴ Anaquënsa nipirinhuë' "Nani Yosë nohuitërahuë'," topirinahuë', pënëninpoaso' co natëtonahuë', nonpiáni. Co no'téquên yonquiipihuë'.

⁵ Yosë nanamën natëhuatëhua', noya noya Yosë nosoroarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', tëhuëenchachin ina nohuitarihua'.

⁶ "Yosë imarahuë'," topatëhua', Quisocristo pochachin cancantacaso' ya'huërin.

Nasha pochin pënëninpoaso'

⁷ Co iyaro'sa' nasha camaitërinso' ninshitaranquëmahuë'. Iráca quëran huarë' Yosë nanamën natanama'. "Ya'ipinquëma' noya ninosoroco'," itërinpoa'. Inachachin iporanta' pënënanranquëma'.

⁸ Co nasha camaitërinsohuë' niponahuë', nasha pochin ninshitaranquëma' cancanëma quëran huarë' ninosorocamaso marë'. Quisocristo ya'ipi piyapi nosororin. Nosoroatonquëma', a'pintërëso pochin anoyacancantërinquëma' tahuëri pochin cancantacamaso marë'. Ninosorohuatama', co huachi tashi pochin cancantaramahuë'.

⁹ A'na piyapi no'huihuatama', co Yosë imaramahuë'. "Imarahuë'," tapomarahuë', co tahuëri pochin cancantëramahuë'. Ipora huanta' tashi pochin cancantarama'.

¹⁰ Imaramasopita capini ninosorohuatama', tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin nipatama', no'tëquën imarama'.

¹¹ Nipirinhuë' nino'huihuatama', tashi pochin cancantarama'. Co noyahuë' cancantatoma', co manta' yonquiaramahuë'. Co nanitaramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Sopai nohuanton, somaraya pochin cancantarama'. Napoaton iyaro'sa', cancanëma quëran huarë' ninosoroco'.

¹² Canpitaso' imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicatëinquëma', ninshitaranquëma'. Quisocristo canpoa marë' chiminin. Imapatama', oshanëma' inquitërinquëma'.

¹³ A'naquëma' nani hua'gui' imatoma' a'napita catahuarama' ni'ton, Quisocristo noya nohuitërama'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Noya imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Canpitan' hui'napi'sanquëma', nani sopai minsërama'. Napoaton ninshitaranquëma'.

¹⁴ Ya'ipi imaramasopita hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Yosë nohuitërama' ni'ton, ninshitaranquëma' noya noya cancantacamaso marë'. Quisocristo noya nohuitërama' ni'ton, iyaro'sa', ninshitaranquëma'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Nani tahuëri, apia'huaro'sa', Yosë nanamën yonquiarama'. Napoaton chiniquën cancantarama'. Chiniquën cancantatoma', sopai nani minsërama'.

Isoro'paráchin pa'yatopisopita

¹⁵ Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahuë' nisha nisha yonquipi. Isoro'paquë ya'huërin sopitaráchin yonquipi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohuë'. Ma'sha na'con yonquihuatama', co tëhuëenchachin Tata Yosë nosororamahuë'.

¹⁶ Isoro'paquë nisha nisha ya'huërin aoshahuainpoaso marë': Monshihuanacasaráchin cancantëre'. Ma'sha quënanpatëra, nohuantapatëre'. Ma'huanpatëra, yanocantëre', naporë'. Inapitaso' co Tata Yosë nohuanton ya'huërinhuë'. Sopai nohuanton, ya'huërin.

¹⁷ Isoro'pa' ta'huantarin. Ya'ipi ma'shanta' ta'huantarin. Inasáchin pa'yatohuatëhua', topinan quëran nanpiarihua'. Nipirinhuë', Yosë noya imapatëhua', co onporonta' ta'huantarihuahuë'. Ya'huëmiatarihua'.

Quisocristo inimiconën

¹⁸ Co hua'quiya quëranhuë', apia'huaro'sa', Quisocristo o'mantararin. "Cristo yao'mahuachin, inimiconën huë'sarin," itërinënpoa'. Nani natantërama' canpitan' ta'. Iporaso' na'a piyapi'sari Cristo yainimicotopi. Napoaton o'mantacaso' tahuëri naniriarin, tënëhua'.

¹⁹ "Quiyanta' imarai," topirinahuë', nani pipipi. Co tëhuëenchachin Yosë huëntonëinquë ya'conpihuë'. Ya'conpi naporini, co pipitonahuë'. Pipipi quëran nitotërehua'. "Co onporonta' cancanëna quëran huarë' imapihuë'," tënëhua'.

²⁰ Canpitaso nipirinhuë' imarama'. Quisocristo nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Napoaton no'tëquën yonquirama'.

²¹ Nitotopiramahuë', naquëranchin pënëantaranquëma' yonquicamaso marë'. No'tën nanan imapatëhua', co nonpin nanan natëarihuahuë'.

²² Tëhuëenchachin nonpin nanan sha'huitarinëinquëma'. "Quisososos' co Cristohuë'. Co Yosë hui'ninhuë'," ta'tona', yanonpintërinëinquëma'. Inapoatona', Quisocristo inimicotopi. Tata Yosënta' a'popi.

²³ Yosë hui'nin a'pohuachina', co Tata Yosënta' nohuitapihuë'. "Quisocristosos' Yosë hui'nin chachin," topachina', Tata Yosënta' imasapi.

²⁴ Ya'nan imapoma', no'tëquën a'chintërainquëma'. Ina chachin imamiatoco'. Ina imapatama', cancanëma quëran Tata Yosë nohuitarama'. Hui'nionta' noya nohuitarama huachi.

²⁵ Quisocristo chachin sha'huitërinpoa': "Imamiatohuatamaco, Yosë nohuitatoma', nanpiamiatarama'," itërinpoa'.

²⁶ A'naquë yanonpintarinëinquëma' ni'ton, ninshitaranquëma'.

²⁷ Canpitaso nipirinhuë' Ispirito Santo ya'huëtërinquëma'. Quisocristo imarama' ni'ton, ina nohuanton, ya'coancantërinquëma'. Nani tahuëri a'chintërainquëma'. Cancanëmaquë Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Co onporonta' nonpintërinquëmahuë'. No'tëquën a'chintërainquëma' ni'ton, co a'napita a'chintëinquëmaso' ya'huërinhuë'. Ina natëhuatama', no'tëquën yonquirama'. Sha'huitërinquëmaso pochachin Quisocristo imamiatoco'.

²⁸ Ipora quëran huarë', apia'huaro'sa', Quisocriso imamiatoco'. Inapohuatama', o'mantahuachin, co tapan ya'huëtarinquëmahuë'. Co pa'yanaramahuë'.

²⁹ Quisocriso noyasáchin ninin, nitotërehua'. Napoaton Yosë huëntonënguë ya'conpatëhua', noya nicarihua'. Inpitasona noya nipachina', nani Yosëri anoyacancantërin ni'ton, hui'nin pochin ni'sarin, tënëhua'.

3

Yosë hui'ninpita

¹ Ma noya Tata Yosë nosororinpoa' ni'ton, hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Huëntonënguë chachin aya'coninpoa'. Co imapisopitasohuë' nipirinhuë' co nitotopihuë'. “¿Onpoatonta' Yosë pochin cancantacaso' nohuantopi?” toconpi. Co Yosë nohuitatonahuë', napopi.

² Na'con, iyaro'sa', nosororanquëma'. Iporaso' Yosë hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. A'na tahuëri noya noya acoarinpoa'. Onpopinsona nicarihua' nímara. Co ya'ipi nitochatërarëhuahuë'. Nipirinhuë', Quisocriso o'mantahuachin, nirayarihua'. Ina ni'patëhua', ina pochachin nicarihua'.

³ “A'na tahuëri Quisocriso ni'sarëhua',” ta'tëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita nani-antarëhua'. Quisocrisoso' noyápiachin cancantërin ni'ton, canpoanta' noyápiachin cancantacaso' nohuantarihua'.

⁴ Yosë pënëninpoa'. Co ina natëhuatëhuahuë', oshahuanëhua'. Co noyahuë' nipatëhua', co Yosë natërehuahuë'.

⁵ Noya nanan nani nitotërama'. Quisocriso o'marin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co pi'pisha tëranta' oshahuaninhuë'.

⁶ Tëhuëchachin imapatëhua', nóya nisarëhua'. Co pa'yatarihuahuë' oshahuanacaso'. Nani tahuëri co noyahuë' nipatëhua', co Yosë nohuitërehuahuë'. Co ya'coancantërinpoahuë'.

⁷ Ni'cona, apia'huaro'sa', nisha a'china'piro'sa' nonpintochinënguëma'. Noya nipatëhua', noya cancantarëhua'. Quisocriso noya ni'ton, ina pochin cancantacaso' ya'huërin.

⁸ Nani tahuëri co noyahuë' nipatama', sopai imarama'. Iráca quëran huarë' sopai co noyahuë' cancantaton, oshahuanin. Inaso' nonpintohuachinpoa', canpoanta' oshahuanarëhua'. Napoaton Yosë hui'nin o'marin sopai minsëaton nicha'ëinpoaso marë'. Ya'ipi oshanënpoa' inquitohuachinpoa', co huachi sopai natëcaso' ya'huërinhuë'.

⁹ Huëntonënguë chachin Yosë aya'coninpoa' ni'ton, co iporaso' pa'yatërehuahuë' oshahuanacaso'. Hui'nin pochachin cancantatnpoa', yonquínë chachin quëtërinpoa'. Nasitan-tarëhuaso pochin ninëhua'. Napoaton co huachi nohuantarihuahuë' oshahuanacaso'.

¹⁰ Co sacaihuë' Yosë hui'ninpita nohuitacaso'. Noyasáchin nipatëhua', Yosë hui'ninpita pochin nisarëhua'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipachina', co Yosë huëntonënguë ya'conpihuë'. Co imapisopita nosorohuachinahuë', co Yosë hui'ninpita pochin nisapihuë'. Sopai hui'ninpita pochin nisapi. Co noyahuë' cancantopi quëran sopai hui'ninpita nohuitarëhua'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

¹¹ Ya'n'an imapoma quëran huarë' Yosë nanamën natanama'. “Noya ninosoroco’,” itërainquëma'.

¹² Iráca Cainoso' sopai natëton, iin tëparin. ¿Ma'marëta' tëparin? Iinso' noya ninin ni'ton, no'huiton, tëparin. Ama ina pochin cancantocosohuë'.

¹³ Napoaton iyaro'sa' co natëpisopitahuë' no'huihuachinënguëma', ama pa'yancosohuë'.

¹⁴ Iráca canpoanta' ina pochin co noyahuë' cancantërehua'. Co Yosë nohuitatëhuahuë', chimipi pochin nipirëhuahuë', Yosë anoyacancantërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpimiatacaso marë'. Napoaton iporaso' ninosororëhua'. Ina quëran Yosë huëntonënguë ya'conëhuaso' nitotërehua'. Co ninosorohuatamahuë', co Yosë anoyacancantërinquëmahuë'. Chimipi pochin cancantarama'.

¹⁵ A'na piyapi no'huihuatama', tëpatona'piro'sa' pochin Yosë ni'sarinquëma'. Tëpatonapiro'saso', co Yosë pochin nanpimiatacaiso ya'huërinhuë'.

¹⁶ Quisocrisoso' nipirinhuë' na'con nosoroatonpoa', nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Chiminaton, nosororinpoaso' anitotërinpoa'. Inapochachin iyaro'sa', ya'ipi Quisocriso imapisopita ninosorocaso' ya'huërin. Na'con ninosoroa'ahua'. Quisoso ya'huërenamënpoa' chimininso pochachin nosorocaso' ya'huërin.

¹⁷ Quisocriso imarëhuasopita capini noya ninosorocaso' ya'huërin. A'napita ma'sha pahuantohuachina', catahuahua'. Capa capacaiso' nipachin, capa a'mocaiso' nipachin quëtahua'. Co inapita catahuahuatëhuahuë', co tëhuëchachin nosororëhuahuë'. Co canpoa capini ninosorohuatëhuahuë', co Yosënta' nosororëhuahuë'.

¹⁸ “Ya’ipi imapisopita nosororahuë,” topatêhua’, ama, apia’huaro’sa’, topinan quëran napoa’huasohuë’. Cancanênpoa quëran huarë’ nosoroatêhua’, catahuahua’.

Co të’huatatêhuahuë’ Yosë nontêrêhuaso’

¹⁹ Têhuênchachin a’napita nosorohuatêhua’, no’têquën Yosë nanamën imasarêhua’. Ina quëran co huachi të’huatacaso’ ya’huëtarinpoahuë’. “Tatanpoa pochin ni’ton, noya ni’ninpoa’,” ta’têhua’, noya cancantarihua’.

²⁰ Co noyahuë’ nipatêhua’, cancanênpoa quëran nitotatêhua’, sëtêrêhua’. Co noyahuë’ ninêhuaso’ Yosënta’ nitotêrin. Napoaponahuë’, cancanênpoa quëran huarë’ yaimapatêhua’, inanta’ nitotêrin. Ina nitotaton, nosororinpoa’. Ina yonquihuatêhua’, noya cancantatêhua’, Yosë nontarihua’.

²¹ Napoaton iyaro’sa’, cancanênpoa quëran a’naya a’nayanpoa’ yonquia’ahua’. “Yosë noya ni’sarincó,” topatêhua’, co Yosë të’huatarihuahuë’. Co të’huatatêhuahuë’, nani tahuëri ina nontarihua’.

²² Yosë pênêninpoaso’ natêhuatêhua’, noya natanarinpoa’. Ina nohuantêrinsoáchin yonquihuatêhua’, catahuarinpoa’. Ina pochin cancantohuatêhua’, ma’pitaso nipatêhua’, quëtarinpoa’.

²³ Yosë nani pênêninpoa’ hui’nin imacaso marë’. Naporahuaton, ninosorocasonta’ sha’huitêrinpoa’. “Quisocristonta’ inachachin sha’huitêrinpoa’,” ta’têhua’, cancanênpoa quëran natêahua’.

²⁴ Yosë natêhuatêhua’, yonquirinsoráchin imasarihua’. Imapatêhua’, ya’coancantomiatêrinpoa’. Ispirito Santo quëtêrinpoa’ ya’coancantoinpoaso marë’. Ina catahuahuachinpoa’, noya nisarêhua’. Ina quëran Yosë nohuitêrêhuaso’ nitotêrêhua’.

4

Nonpin nanan a’chinpiso’

¹ Na’con iyaro’sa’ nosororanquëma’ ni’ton, pênënanquëma’. Na’a nonpin nanan pênëntona’piro’sa’ nonpin nanan a’chinapi. “Yosë nanamën a’chinahuë,” topirinahuë’, co no’têquën a’chinpihuë’. Napoaton a’chintohuachinênquëma’, ama a’naroáchin natêtososohuë’. “Nonpin nanan nimara,” ta’toma’, yonquico’. Ya’ipi Yosë quiricanên quëran a’chintêrinpoaso’ yonquiatoma’, tantiaco’. Co ina pochin a’chintohuachinênquëmahuë’, ama natêtososohuë’.

² Ispirito Santo no’têquën anitotêrinpoa’. “Quisocristo Yosë hui’nin niponahuë’, isoro’paquë o’maton, piyapi chachin nasitimarín. Nonên chachin ya’huëtêrin,” itêrinpoa’. Ina nanan a’chintohuachinênquëma’, no’têquën a’chinapi. Ispirito Santori ayonquirin ni’ton, noya nonsapi.

³ A’naquënso nîpirinhuë’ sopai nohuanton, nonpinapi. Co Quisocristo nanamën no’têquën a’chinpihuë’. “Yosë hui’ninso’ co piyapi chachin nasitimarínhuë’,” toconpi. Inapitaso’ Quisocristo inimicotopi. Co ina pochin Ispirito Santo anitotêrinpoahuë’. Iráca ninorinso chachin nani Cristo inimiconên natantêrêhua’.

⁴ Canpitaso’ apia’huaro’sa’, Yosë hui’ninpitanquëma’ ninama’. No’têquën yonquiatoma’, nisha a’china’piro’sa’ minsëarama’. Sopai nohuanton, nonpin nanano’sa’ a’chintopirinênquëmahuë’, Ispirito Santo nani ya’coancantêrinquëma’. Inaso’ sopai quëran chini chiníquën nanantarin ni’ton, catahuahuachinpoa’, co nonpin nanano’sa’ natêtarihuahuë’.

⁵ Inapitaso nîpirinhuë’, co Yosë nohuitatonahuë’, co nanamën chachin a’chinpihuë’. Isoro’paquë ya’huërinso’piarínchin yonquiatona’, inahuara yonquinëna quëran a’chinpi. Napoaton co imapisopitasohuë’ nonpin nanan natêpi.

⁶ Quiyaso nîpirinhuë’ Yosë nohuitatoi, no’têquën a’chinai. Yosë imapisopita noya nataninacoi. Inaso’ no’tên nanan, topi. Co imapisopitasohuë’ nîpirinhuë’, co yanatêrinacoihuë’. Ispirito Santosó’ no’têquënáchin nonin. Napoaton nonpin nanan pa’yatopisopitaso’ co Ispirito Santo yanatêpihuë’. Ina quëran nonpin nanano’sa’ nohuitêrêhua’.

Iráca quëran huarë’ Yosë nosororinpoaso’

⁷ Yosë pa’pi nosororinpoa’. Napoaton iyaro’sa’, canpoanta’ noya ninosoroa’ahua’. Huëntonênquë aya’conpachinpoa’, catahuarinpoa’ a’napita nosorocaso’. Nosorohuatêhua’, Yosë nohuitarihua’. Hui’ninpita pochin ni’ninpoa’.

⁸ Inaso’ nosoromiatochinarinpoa’. Napoaton canpoanta’ co a’napita nosorohuatêhuahuë’, co pi’pisha têranta’ ina nohuitarihuhuahuë’.

⁹ Nosoroatonpoa’, hui’nin chachin isoro’paquë a’paimarin anoyacancantoinpoaso marë’. A’naíchín hui’nin ya’huëtopirinhuë’, a’paimarin. Quisocristo anoyacancantohuachinpoa’, Yosë nohuitatêhua’, nanpimiatarihua’.

¹⁰ Co canpoariso' nosoropirëhuahuë', Yosëso' na'con nosororinpoa'. Ina nohuanton, hui'nin chachin o'marahuaton, chiminin. Ya'huërënamënpoa' chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatërinpoa'.

¹¹ Yosë na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoanta', iyaro'sa', inapochachin ninosoroa'ahua'. Ina pochin cancantacasos' ya'huërin.

¹² Co inquënpoa' tëranta' Yosë quënanpirëhuahuë', noya ninosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua', ya'coancantomiatërinpoa'. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tëhua', canpoanta' noya noya ninosoroarihua'.

¹³ Yosë huëntonënquë ya'conpatëhua', Ispirito Santo a'patimarinpoa' ya'coancantimpoaso marë'. Hua'yanën chachin ni'ton, cancanënpoaquë ayonquirinpoa'. "Tëhuëenchachin Yosë ya'coancantërinpoa'," tënëhua'.

¹⁴ Tata Yosëri hui'nin isoro'paquë a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Quiyariso' ni'nai. Nani tahuëri piyapi'sa' sha'huitärai.

¹⁵ "Quisocristos' Yosë hui'nin. Ina natërahue'," topatëhua', Yosë pochin cancantatëhua', imamiatarihua'. Inanta' ya'coancantërinpoa'.

¹⁶ Yosë nohuitatëhua', natërehua'. "Ma noyacha Yosë nosororinpoa' paya," tënëhua'. Inaso' nosoromiatochinarinpoa'. Canpoanta' nosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Yonquirin-soráchin imasarëhua'. Imapatëhua', ya'coancantomiatërinpoa'.

¹⁷ Yosë noya nohuitohuatëhua', na'con na'con nosoroarihua'. Ina quëran ayaro' tahuëri nanihuachin, co tē'huatarihuahuë'. Quisocristo nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' ina pochachin nosoroarihua'. Napoaton ayaro' tahuëri co pa'yanarihuahuë'.

¹⁸ Imarëhuasopita capini noya ninosorohuatëhua', co nisitarihuahuë'. Inapochachin Yosëre'quënpoa' ninosorohuatëhua', co tē'huatarihuahuë'. A'naquën piyapi'saso' na'con tē'huapi. "Yosë ana'ntarinco," ta'tona', tē'huatochinachin cancantopi. Canpoaso nipirinhuë' "Yosë na'con nosoroatonpoa', oshanënpoa' inquitërinpoa'," topatëhua', ya'ipi tē'hua inquitari-npoa'.

¹⁹ Yosë'ton na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' Yosë nosoroatëhua', a'napitanta' nosoroarihua'.

²⁰ A'naquënso' "Yosë nosororahuë'," taponahuë', iin no'huirin. Co inaso' no'tëquën noninhuë', nonpiánin. Piyapi quënanëhua'. Yosëso' nipirinhuë' co quënanëhuahuë'. Piyapi quënanarihuahuë', co nosorohuatëhuahuë', aquëtë huarë' Yosëso' co nanitarëhuahuë' nosorocaso'.

²¹ Quisocristo pënëninpoa'. "Nosorohuatamaco, piyapinta' nosoroco'," itërinpoa'.

5

Onporahuatësona Yosë imamiatacaso'

¹ Ya'ipi Quisocristo imarëhuasopita a'na huënton pochin ninëhua'. "Quisocristo Yosë hui'nin chachin," tënëhua' ni'ton, huëntonënquë ya'conëhua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Ni'co'. "Quëmapi tēhuëenchachin nosorohuatëra, hui'ninpitanta' nosororë'," topi.

² Napoaton Yosë nosorohuatëhua', pënëninpoaso' noya natëhuatëhua', tēhuëenchachin hui'ninpitanta' nosoroarihua', tēnahue'.

³ Yosë nosorohuatëhua', pënëninpoaso' no'tëquën natëarihua'. Catahuahuachinpoa', nani-taparëhua'.

⁴ Canpoaso' Yosë hui'ninpitanta' ni'ton, nanitaparëhua' sopai minsëcaso'. "Quisocristo catahuarinpoa'," topatëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantarihua'. Isoro'paquë na'a ma'sha, piyapi, inapita ya'huërin anishacantimpoaso marë'. Nipirinhuë', Quisocristo yonquihuatëhua', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

⁵ "Quisocristo Yosë hui'nin chachin," topatëhua', achinicananinpoa' sopai minsëcaso marë'. A'napitariso' co nanitopi huë' sopai minsëcaiso'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Quisocristo isoro'paquë chachin o'marin. O'mahuachina, Yosë nohuanton, i'quë apori-huanin. Nani ya'ipi sha'huitërinso' tiquiaton, corosëquë chiminpachina, huënainën pa'nin. Co topinan apori-huaninhuë'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Naporahuaton, Ispirito Santonta' cancanënpoa' quëran anitotërinpoa'. Inaso' no'tëquën sha'huitërinpoa'. "Quisosos' Yosë hui'nin chachin," itërinpoa'.

⁷⁻⁸ Tata Yosë noya anitotërinpoa' hui'nin natëcaso'. Ni'co'. "Caraya'pi inachachin sha'huihuachina, naporo huarë' natëtërë'," topi. Inapochachin cancanënpoaquë Ispirito Santo sha'huitërinpoa'. Quisocristonta' i'quë apori-huanpachina, ya'ipiya Yosë natërin. Naporahuaton, canpoa marë' chiminpachina, huënainën pa'nin. Cara chachin napopináchin anitotërinpoa'.

⁹ Piyapi'sa' inachachin sha'huihuachina', natëtërëhua'. Yosëso nipirinhüè' noya noya ni'ton, no'tëquënáchin nontërinpoa'. Napoaton ina sha'huitohuachinpoa', na'con na'con natëtacaso' ya'huërin. Nani Yosë sha'huitërinpoa' ni'ton, "Quisocristoso' Yosë hui'nin chachin. Ina nicha'ërinpoa'," tënëhua'.

¹⁰ Yosë nani sha'huitërinpoa' ni'ton, imarëhuasopita nitotërëhua'. Cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. A'napitaso nipirinhüè', co Yosë natëpihuè'. "Quisoso co Yosë hui'ninhüè'. Co nicha'ësaripoahuè'," ta'tona', Yosëri nonpintërinso pochin cancantopi. No'tëquën sha'huitopirinpoahuè', co natëpihuè'.

¹¹ Yosëso' huëntonënguë aya'coninpoa' ina pochin nanpicaso marè'. Hui'nin chachin anoyacancantërinpoa' nanpimiatacaso marè', tënëhua'.

¹² Yosë hui'nin ya'coancantohuachinpoa', nanpimiatarihua'. Co'so' ina imapatëhuahuè', co nanpimiatarihua'.

Chiniquën cancantatëhua', imamiatahua'

¹³ Canpitaso' Quisocristo natërama'. "Inaso' Yosë hui'nin ni'ton, imasarahüè'," topatama', huëntonënguë nani aya'coninque'ma'. Ina nohuitatoma', nanpimiatarama. Ina nitotacamaso marè' ninshitaranque'ma'.

¹⁴ Yosë nontohuatëhua', natanarinpoa'. Ina nohuantërinso chachin natanpatëhua', noya nataninpoa'.

¹⁵ "Noya nataninpoa'," ta'tëhua', ina ninahua' nohuantërinso chachin quëchinpoa'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuè', acotarinpoa'," ta'tëhua', noya cancantarihua'.

¹⁶ A'naquën Yosë imamiataponahuè', co noyahuè' ninin. Co Yosë a'poaponahuè', oshahuanin. Inapita marè' Yosë nontahua' anoyacancanchin. A'naquënso nipirinhüè' imapirinhüè', co noyahuè' yonquiaton, Quisocristo chachin a'pomiatërin. Apomiatohuachina, chiminpi pochin cancantantapi. Co inapita marè' Yosë nontacaso' ya'huërinhuè'.

¹⁷ Co noyahuè' nipachina', oshahuanpi. Nipirinhüè', co Yosë a'pomiatohuachinahuè', cha'ësapi.

¹⁸ Yosëri imarinsopita huëntonënguë aya'conin. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë hui'nini chachin a'pairin. Sopairi yanonpintopirinhüè', Quisocristori catahuarin ni'ton, co sopairi minsëarinhuè'.

¹⁹ Imarëhuasopitaso' Yosë hui'ninpitanpoa' ninëhua'. A'napitaso nipirinhüè' co imapihuè' ni'ton, sopairi hua'anëntërin. Camaihuachina, ina natëpi. Ina nitotërëhua'.

²⁰ Yosë hui'nin chachin o'maton, no'tëquën Yosë anohuitërinpoa'. Inasáchin no'tëquën yonquirin. Yosë nohuitatëhua', yonquirinsoráchin imasarehua'. Quisocristo nohuitërhüa' ni'ton, catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marè'. Inaichin Yosëso' ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Ina nohuitohuatëhua', nanpimiatarihua'.

²¹ Apia'huaro'sa'. Mamanshiro'saso', co moshacaso' ya'huërinhuè'. Yosëíchin chinotahua'. Nani huachi.

Coansha

Coanshari ninshitaantarinso'

No'tên nanan imarëhuaso'

¹ Ca ansianoco iso quirica ninshitaranquëma' ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' noya isëquë ya'huarahüë. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënguë nani ya'conama'. No'tên nanan imarama' ni'ton, tëhuëchachin nosororanquëma'. Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nicatënënguëma', nosororinënguëma'. Ya'ipinquëma' yonquiatënguëma', ninshitaranquëma'.

² Quisocristo no'tëquën a'chintërinpoa'. No'tên nanan imamiatatëhua', ninosoroarëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Nani tahuëri nosoro'inquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Catahuahuachinpoa', no'tëquën yonquiarihua'. Ina quëran noya ninosoroarihua'.

⁴ A'naquën ya'huëramaquë noya imasapi quënanconahuë. Tata Yosë pënëninpoaso' no'tëquën natëapi. Ina marë' nóya cancantërahüë.

⁵ Iporaso' ya'ipinpoa' noya ninosoroa'ahua', tënahüë. Co nasha nanan ninshitaranquëmahüë. Iráca quëra huarë' Yosë sha'huëtërinpoa' ninosorocaso'.

⁶ Yosë nosorohuatëhua', natëarihua'. "Ya'ipi piyapi'sa nosoroco," itërinpoa'. Ya'nan imarama quëra huarë' ina natanama'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

⁷ A'naquënso nipirinhüë' piyapi'sa' yanonpintatona', nisha a'chinapi. Ya'ipi parti pa'sápi nonpin nanan sha'huicaíso marë'. "Quisocristoso Yosë hui'nin niponahuë', co piyapi chachin nininhüë'. Co canpoa pochin nonën ya'huëtërinhuë'," topi. Co no'tëquën a'chinpihuë'. Insosona ina pochin a'chinpachina, nonpinarin. Inaso' Quisocristo inimiconën, tënahüë.

⁸ Ni'cona nonpintochinënguëma'. Nani hua'qui Yosë imatoma', ina marë' sacatopiramahuë'. Inapita pochin cancantohuatama', topinan quëran imapoma'. Co Yosë'pa' acanarinquëmahüë'. Nipirinhüë', ya'ipi cancanëma quëran imapatama', inatohua' Yosë noya noya nohuítatoma', ya'huëmiatarama'.

⁹ A'naquën co Quisocristo nanamënáchin imapihuë'. "Quiyaso' na'con na'con nitotërai" toconpi. Inapitaso' co Tata Yosë nohuítapihuë'. Quisocristo nanamën imapatëhua', Tata Yosë nohuítarihua'. Hui'nionta' nohuítarihua'.

¹⁰ A'na piyapi huë'pachin: "Caringuëma' a'chinchinquëma'," itohuachinquëma', ama a'naroáchin natëcosohüë'. Co Quisocristo nanamën a'chintohuachinquëmahüë': "Inca. Co yanatanainquënhüë'," itoco'. Ama ya'huëramaquë aya'concosohüë'. "Yosë catahuainquën," ama itocosohüë'.

¹¹ Co Quisocristo natëtonahuë', co noyahuë' nipi. Ama pi'pian tëranta' natanacamaso' nohuantocosohüë'. Canpitataquë nisha nanan a'chintohuachinquëma', a'naquën nonpin nanan imapona' nimara. Imapachina', ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

Nicapon yapa'ninso'

¹² Na'con na'con yasha'huítotopiranquëmahüë', co aquëtë' yaninshitéranquëmahüë'. Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquëma' pa'sarahüë' topirahuë'. Canconpato, ninontohuatëhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Isëquë Quisocristo imapisopita yonquiarinënguëma'. Yosë nohuanton, huëntonënguë ya'conpi anta'. Inapitanta' saludos a'patarinënguëma'. Nani huachi.

Isonta' Coanshari ninshitaantarinso'

Imapisopita nosoroaton, catahuarinso'

¹ Ca ansianoco ninshitaranquên, iya Acayo. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Canta' noya isëquë ya'huarahüë. No'tên nanan imaran ni'ton, tēhuëenchachin nosororanquên.

² Quëma marë' iyasha, Yosë nontërahuë: "Catahuaquë' Sinioro noya ya'huë'in, ama can-
ioinsohuë'. Noya imarinquên ni'ton, catahuaquë' noya ya'huë'in," itërahuë, Yosë nontato.

³ Ihuamiáchin a'napita iyaro'sa' canquirahuatona', sha'huitiirinaco: "Iya Acayo nóya
cancantaton, no'tëquên imarin," itiirinaco. Ina natanato, nóya cancantërahuë.

⁴ Nani Quisocristo nanamën a'chintëranquëma'. Ina natëtoma', imarama' ni'ton,
hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Na'con nosororanquëma'. No'tên nanan imapatama',
nóya cancantarahuë. Ina na'con na'con nohuantërahuë.

⁵ Ma noya iya imapisopita nosororan. Ni'toro'sa' ya'nohuachinara, Quisocristo imapi
ni'ton, o'shitaton, a'caran. Co nohuitaponahuë', noya nontaton, catahuaran, natantërahuë.
Yosë natëtton iya inaporan.

⁶ Inapitaso' huënantahuatona', niyontonaiquë sha'huitiirinaco: "Iya Acayo noya nosoror-
incoi," itiirinaco. Naquëranchin quëmataquë cancoantahuachina', catahuantaquë' noya
pa'ina', tēnahuë. Yosë marë' sacatapi ni'ton, catahuaquë' ama pahuanchinasohüë'.

⁷ Quisocristo noninso' a'chinápi. Ina marë' pa'sápi. Co Yosë imapisopitahuë'
a'chintaponaraihuë', co manta' ina marë' ma'patopihüë'.

⁸ Napoaton canpoa' inapopisopita catahuahua' ama pahuanchinasohüë'. Inapitaso'
no'tên nanan a'chinapi. Cosharo', ma'sha inapita pahuantopiso' quëtohuatēhua', canpoar-
inta' a'napita catahuarihua' Yosë nohuitacaiso marë'. Catahuahuatēhua', na'con na'con
piyapi'sa' imasapi.

Tiotripisë co noyahuë' nininso'

⁹ Ya'ipi ya'huëramaquë imaramasopita quirica nani ninshitëranquëma'. Tiotripisëso nipir-
inhuë', co yanatërincohuë'. Inaso' hua'an pochin yaninin.

¹⁰ Napoaton ya'huëramaquë pa'pato, co noyahuë' nininsopita a'ninquëchin
sha'huitarahüë. Inaso' na'con pinorincoi, nonpinapirincoi. Naporahuaton, iyaro'sa'
a'chinacaiso marë' canconpachinara, co noya nontërinhuë'. Co pëinënquë aya'coninhuë'.
A'napitari a'china'piro'sa' yacatahuapirinahuë', co ina tëranta' nohuantërinhuë'. "Ama
pëinëmaquë aya'concosohüë'," itopirinhuë'. Aya'conpachinara, no'huiton, inapitanta'
niyontonpi quëran yaocoirin. "Ama huachi canpita tëranta' niyontonpiso pëiquë
ya'concosohüë'," toconin. Pa'pi co noyahuë' yonquirin inaso'.

¹¹ Ama iya co noyahuë' nipsisopita nonanquësohüë'. Noya nipsisopita nonanquë'. Noya ni-
patēhua', tēhuëenchachin Yosë imarihua'. Co noyahuë' nipatēhua', co Yosë nohuitarihuahüë'.

Imitirio noya nininso'

¹² Imitirioso nipirinhuë' noya imarin. Ya'ipiya quëran napotërinco. Ya'ipi cancanën
quëran no'tëquên yonquirin. Quiyanta' nohuitërai. "Inaso' noya quëmapi," tēnai. No'tëquên
nontërainquên.

¹³ Na'con iya yasha'huitopiranquënhüë', co aquëtë' yaninshitëranquënhüë'.

¹⁴ Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquên pa'sarahüë', topirahuë'. Pa'pato,
niquënanpatēhua' noanhua'.

¹⁵ Yosë asanocancainquên. Ina quëran noya cancantaton, noya ya'huaran. Ya'ipi
imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënenquên saludos a'patarinëquên. Ya'ipi nipa-
yarisopita inatohua' ya'huëpiso' yonquiarahuë. Saludos a'patarahüë sha'huitëquë'. Nani
huachi.

A'na Cotasë ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Cotasëco ninshitaranquëma'. Santiaco iinco caso'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Canta' noya ya'huarahuë. Quisocrisotóchin natërahuë. Ina acorinco pënëta'huaso marë'. Quisocrisotóchin imaramasopita ninshitaranquëma'. Tata Yosë nohuanton, imarama'. Inaso' na'con nosororinquëma'. Quisocrisotóchin imarama' ni'ton, noya a'pairanquëma', nisha'ësarinquëma'.

² Yosë na'con catahuainquëma'. Nanan anoyatërinpoa' ni'ton, na'con asanocancainquëma'. Nani tahuëriya nosoro'inquëma' canpitarinta' noya noya nosorocamaso marë'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'
(2 Pedro 2.1-17)

³ Carinquëma' iyaro'sa' nosororranquëma'. I'huamiáchin yonquirahuë ninshita'huanquëmaso marë'. Yosë anoyacancantërinpoaso' noya noya yaa'chintopiranquëmahuë', apira nanan natantërahuë. A'naquënsó nonpin nanan a'chintarinënuquëma', natantërahuë. Napoaton pënëna'huanquëmaso' ya'huërin, tënahuë. Quisocrisotóchin nanamën no'tëquën a'chintërainquëma'. Yosë nohuanton, no'tëquën ninshitërai ya'ipi imapisopita nitotacaiso marë'. Nani ya'ipiya nanamën anitotërinpoa'. Inasáchin natëtoma', a'napitanta' a'chintoco' no'tëquën yonquicaiso marë' anta'. Ama pí'pian tëranta' nisha a'chintocoso huë', tënahuë.

⁴ Tëhuëenchachin a'naquënsó nonpin nanan a'chintarinënuquëma'. Pa'pi co noyahuë' inapitaso'. "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. "Ma'sona nohuantërehuaso niahua". Yosë nosororranpoa' ni'ton, co ana'ntarinpoahuë', ta'tona', pa'pi co noyahuë' nipi. No'pipi, monshihuanpi, a'naratipita nipi. Naporahuatona', co tëhuëenchachin Quisocrisotóchin imapihuë', inasáchin natëcaso nipirinhüë'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntarin. Iráca quëra huarë' nani yonquirin ana'ntacaso'. Napoaton ni'cona canpitanta' nonpintochinënuquëma'. Chiniquën cancantatoma', no'tëquën a'chinco'.

⁵ Nani nitotopiramahuë', naquëranchin sha'huitantaranquëma' yonquicamaso marë'. Iráca Yosë piyapinënpita Iquipito parti parisitopirinhüë', Yosëri nisha'ërin. Ya'ipiya noya pipiponaraihuë', ina quëran a'naquën co yanatëhuachinhüë', Yosëri chiniquën ana'ntaton, ata'huantërin. Inapochachin iporanta' imaponaraihuë' nisha cancantohuachina', chiniquën ana'ntarin.

⁶ Anquëniro'santa' ya'nan nipon, ya'ipiya noya yonquipirinhüë'. Ina quëran a'naquën nisha cancantatona', co huachi Yosë yanatëpihuë'. "Quiyanta' nóyaco ni'toi, natëinacoiso' ya'huërin," topiso marë', co huachi Yosë'pa' ya'huëpihuë'. Nani Yosëri yonquirin chiniquën ana'ntacaso'. Tashinanquë tonpopinan ya'huapi. Ayaro' tahuëri parisitopiquë a'pararin. Co onporonta' cha'ësapihuë'.

⁷ Iráca Sotomaquë ya'huëpisopitanta' pa'pi co noyahuë' yonquipi. Monshihuanacaisoáchin cancantopi. A'naratipita taparo' nipi. Co ina pochin nicacasohüë' nipirinhüë', napopi. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntërin. Pën inápa quëran a'paimarin ahuiquitacaso marë'. Sotoma, Comora, inapita huiquitopi. Ya'cariya ninanoro'santa' huiquitopi. Ayonquipoaso marë' ninshitërinpoa'. Inapita yonquiatëhua'. "A'na tahuëri oshahuano'sa' pënuquë parisitomiatapi huachi," tënëhua'.

⁸ Inapochachin iporanta' nisha a'china'piro'saso', huë'ëiri ahua'yantërinso pochin cancantatona', inahua yonquënëna quëran nonpin nanan imasapi. Na'con monshihuanatona', nitapicancanapi. Co inso tëranta' yanatëpihuë'. "Co insonta' camaiinpoaso' ya'huërinhuë'," toconpi. Chiniquën nanantopisopita Yosëri acorinso' inapitanta' tëhuapi.

⁹ Iráca Moisésë chiminpachina, Yosëri anquëni hua'an a'paimarin nonën pa'pitacaso marë'. Miquiri itopiso'. Sopairi yaosërëtohuachina, nino'huipi. Naporo' anquëni chiniquën nanantaponahuë', co nohuantërinhuë' sopai pinocaso'. Co inaora ana'ntacaso' yonquirinhüë'. "Sinioro ana'inchinquën," itërin.

¹⁰ Nisha a'china'piro'saso' nipirinhüë' Yosë yonquirinso' co nitotatonaraihuë', tëhuapi. Ma'sharo'sa pochin cancantatona', co yonquipi huë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Inapatoana', nitapicancanpi. Ana'ntacaso' ya'huërin.

¹¹ ¡Ma'huantacha nisapi paya! Nonpina'piro'saso', Caino pochin cancantatona' co Yosë natëpihuë'. Paramo pochin cancantopi. Iráca Paramoso' coriquiráchin cancantaton, piyapi'sa anishacancantërin. Corinta' iráca co noyahuë' ninin. Co hua'ano'sa' yanatërinhuë', no'huirin. Ina marë' Yosë nohuanton, chiminin. Inapita pochin cancantopisopita Yosëri chiniquën ana'ntarin.

¹² Quisoso imaramasopita coshatacaso marë' niyontonpatamara, nisha a'china'piro'santa' huë'pi. Naporo' Yosë yonquicaso nipirinhüë', na'con o'otona', capa cancantopi. Co Yosë té'huatatonaraihuë', napopi. A'napita catahuacasos' ya'huë'pirinhüë', co nosoropihüë'. Inahuara noya ya'huë'casoráchin yonquipi. Ni'co' iyaro'sa'. Hua'qui' co o'nanpachinahuë', no'pa' yaniromarin. Ina pochin nipachina, yararo'té' quënanpatamara, pa'yatërama'. "O'nán huë'sarin," topiramahuë', co o'naninhüë'. Ihuana' pa'nin. Inapochachin inapitaso' pëñënpirinhëñquëmahuë', nonpin nanan a'chintatëñquëma' co catahuarinëñquëmahuë'. Nara nitërsonta' yonquico'. Pi'ipi tahuëri nanihuachina, nitacasos' ya'huërin. Co nitohuachinahuë', "Nani chiminin huachi," ta'ton, hua'anëni nishitëterin. Itënë chachin ocoirin ni'ton, noyá chiminin huachi. Inapochachin nonpin nanan a'china'piro'sa' ina nara pochin niconpi. Quisocristo nanamën nitotaponaraihuë', chimipi pochin nicatona', a'popi. Ina marë' chiniquën ana'intacaso' ya'huërin huachi.

¹³ Pamanta' yonquico'. Panca pamatohuachina, notohuaro' sa'po', amoro', inapita quënin. Nonpina'piro'saso', ina pochin co sano cancantopihüë'. Co noyahuë' nipi ni'ton tapanacaso nipirinhüë', co nitotapanpihuë'. Ina marë' Yosëri ana'intarin. Tayoranta' yonquico'. Anotohuachina, tacopirin. Co huachi a'pininhüë'. Inapochachin nisha a'china'piro'santa', tashinanquë pa'miatapi. Quisocristo a'pohuachina', parisitopiquë pacacaso' ya'huërin huachi.

¹⁴ Iráca Inocori chachin inapita ninorin. Atan shiin inaso'. Atan quëran saota shinpita ya'huërin piquëran Inoco ya'huërin. Ninoton, naporin: "Sinioro chachin o'mararin huachi. Hua'huayatërahuë' anquëniro'sarë chachin o'mararin.

¹⁵ Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ana'intarin huachi. Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Yosë no'huipisopita no'tëquën ana'intarin huachi," ténin iráca.

¹⁶ Yosëso' noya nosoropirinpoahuë', inapitaso' ma'sha onpohuachinara, ina no'huipi. Co sano cancantopihüë'. Ma'sona tëranta' yonquihuachinara, nipi. Co noyahuë' cancantatona', napopi. "Quiyaso' noya noya nitotërai," ta'tona', chiniquën nonconpi. Co piyapi nosoroaponaraihuë', noyasha nontopi. Inahuara canacaiso marë' napotopi.

Chiniquën cancantatëhua', Quisocristoíchin imamiatahua'

¹⁷ Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', noya yonquico'. Nosororanguëma' ni'ton, pëñënananquëma'. Quisocristo ca'tano'sanënpita sha'huítërinpoaso' ama naniantocosohüë'.

¹⁸ "Ayaro' tahuëri nanirihuachin, co noyahuë' quëmapi'sa' ya'huërapí. Yosë nanamën tēhuaapi. Co noyahuë' cancantatona', a'naratipita nisapi," itërinpoa'.

¹⁹ Inahuara nohuantopiso' nisapi. Co Ispirito Santori ya'coancantërinhuë'. Nisha a'chinatona', piyapi'sa' anishacancantopi, a'na huënton a'na huënton co huachi noya nini'tona', ya'huapihuë'.

²⁰ Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', Yosë nanamën na'con yonquico' noya noya imacamaso marë'. Inasáchin no'tëquën anitotërinpoa' Yosë pochin cancantacaso'. Naporahuatón, Yosë nontáco'. Ispirito Santo catahuarinquëma' cancanëma quëran huarë' noya nontacaso'.

²¹ Inapatoma', nani tahuëri nóya cancantoco' Yosë nosoro'inquëma'. Ina na'con nohuantoco'. Quisocristo yonquiatoma', o'mantacaso' tahuëri ninaco'. O'mantahuachin, nosoroatonpoa', chimirin quëran nicha'ësarínpoa'. Yosë'pa' nanpimiatarihua'.

²² A'naquënso' co noya natëyátërapihüë'. Inapitaso' nosoroatoma', sanoanan quëran pëñëncó' no'tëquën yonquicaiso marë'.

²³ Ni'co' iyaro'sa'. Ma'sha pëñquë anotohuachina, a'naróáchin manë' ama huiquitacaso marëhuë'. Inapochachin piyapi'sa' na'con pëñëncó' ama parisitopiquë paacaiso marëhuë'. A'naquënso' nipirinhüë' nonpin nanan pa'yatatona', co noyahuë' nipi. Inapitanta' nosoroatoma', pëñëncó'. Nipirinhüë', ama pi'pian tëranta' inapita pochin cancantocosohüë'. Napopiso' ama yonquicosohüë'. Ni'cona sopai minsëchinquëma' canpitanta'.

Ma noyacha Yosëso paya itahua'

²⁴⁻²⁵ Tata Yosëso' ya'ipi nanitaparin. Noya a'paiarinquëma' ama anotëreso pochin tēhuëcamaso marëhuë'. Catahuahuachinpoa', co sopai minsëarinpoahuë'. Noya noya tapararinpoa' imamiatacaso marë'. A'na tahuëri ya'huërinquë noya ni'sarínpoa'. Inatohuaso' noya noya. Capa cancantarihua'. Tata Yosëíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nohuanton, Quisocristo nicha'ësarínpoa'. Inasáchin catahuarinpoa' noya chinotacaso'. Ma noyacha Tata Yosëso' paya. Iráca quëra huarë' chini chiniquën nanantërin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Inasáchin natëahua'. Ama onporonta' naniantahuasohüë'. Amen. Nani huachi.

A'na tahuëri ma'sha onpocaso' Coansha ninshitérinso'

Quisocristo anitotërinpoaso'

¹ Tata Yosë nohuanterin ya'ipinpoa' iso nanan nitotacaso'. Napoaton a'na tahuëri ma'sha onpocaso' nininso' Quisocristo sha'huitërin anitotinpoaso marë'. Inaso' anquëni a'paimarin ca Coanshaco sha'huitincoso marë'. Quisocristoichin caso' natërahuë. Anquëni o'marahuatón, nani ma'sha a'notërinco.

² A'notohuachincora, ni'nahuë. Ina nicato, no'tëquën ninshitaranquëma'. Quisocristo chachin Yosë nanamën anitotërinco.

³ Iso quirica nontohuatama', noya cancantarama'. Ina natanpatamanta', noya cancantarama'. A'na tahuëri ma'sona onpocaso' sha'huitaranquëma'. Natëhuatama', Yosë noya ni'saringuëma'. Ayaro' tahuëri nani ya'caririarinpoa huachi.

Canchisë ninanoro'saquë Yosë imapisopita ninshitérinso'

⁴ Ca Coanshaco quirica a'pataranquëma'. Asia parti ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Imarama' ni'ton, a'naya a'naya ninanoro'saquë niyontonatoma', Yosë chinotërama'. Canchisë ninanoquë niyontonamaso' a'naya a'nayanquëma' yonquiatënuëma', ninshitaranquëma'. Inaora nohuanon, Tata Yosë noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Iráca quëran huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiarin. Inaso' ya'huërápon. Co onporonta' chimianinhuë'. Hua'anëntacaso' shiranën notënanquë canchisë ispiritoro'sa' ya'huapi catahuainquëmaso marë'.

⁵ Quisocristonta' inaora nohuanon, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Iráca isoro'paquë o'marahuatón, no'tëquën a'chintërinpoa'. Ina'ton chiminaponahuë', nani-piantarin. Chimirin minsërahuaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Ya'ipi hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantarin. Naporahuaton, na'con nosororinpoa'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' huënaninën a'parin. Chiminaton, nicha'ërinpoa.

⁶ Huëntonënuë chachin aya'conatonpoa', hua'anëntërinpoa'. Yosëichin yonquicaso marë' corto hua'ano'sa' pochin acorinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ipora quëran huarë' inasáchin natëina'. Amen.

⁷ Ni'cochi. Quisocristo o'mantararin. A'na tahuëri chitororë chachin o'mantararin. Naporo' ya'ipi piyapi'sari ni'sapi. Iráca ohuanpisopitarinta' ni'sapi. Nisha nisha piyapi'sa' sëtatoná, na'nërapí. “¿Onpoatëhuacha co natëréhuahuë paya?” tosapí. Tëhuëchachin naporapí. Amen.

⁸ Yosë chachin sha'huitërinpoa': “Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Ipora huanta' nanpiárahüë. Co onporonta' ta'huantapohuë', ya'huërápo. Chini chiniquën nanantërahuë,” tënín.

Quisocristo ya'norinso'

⁹ Ca Coanshaco ninshitaranquëma'. Canpitaro'co chachin imarahüë. Ina marë' parisitopirëhuahuë', hua'anëntërinquë aya'coninpoa'. Quisocristo chachin catahuahuachinpoa', noya ahuantarëhua'. Yosë nanamën a'chinahuëso marë' aparisitërinaco. Quisocristo imarahüë ni'ton, a'na so'ton'pa' a'parinaco, Patomosë itopiquë.

¹⁰ Thua Tomio tahuëri Yosë chinotasoco, Ispirito Santo nohuanon, hua'narëso pochin quënanahuë. Co huë'ëpirahuë', pinëhuë quëran chiniquën nontërinco, natanahuë. Tronpita pihuirinso pochin natanahuë.

¹¹ Nontatonco, sha'huitërinco:

—Apira nani ma'sha a'notaranquën, quiricaquë ninshitéquë'. Ina quëran canchisë ninanoro'saquë a'patëquë' imarinacosopita nonchina'. Ipišoquë, Ismirinaquë, Pircamoquë, Tiatiraquë, Sartisiquë, Piratiripiaquë, Naotisiaquë inaquëpita ya'huëpisopita a'patëquë' nitochina', itërinco.

¹² “¿Inta' nontarinco?” ta'to, tahuëretopirahuë', canchisë së'parahuan nanparino'sa pochin nininsopita quënanahuë, oro quëran nipiso'. Inapamiáchin huanipi.

¹³ Ina huancánachin quëmapi huaniarin, ni'nahuë. Piyapi pochachin niponahuë', noya noya ya'norin. Naporopi a'mosahuaton, oro pochin nininso quëran tëtëtëntaquëchin nitonporin.

¹⁴ Huiríchin aintërin. Huirihuaita pochin huiritërinso'. Naporahuaton, ya'pirin chachin pën nënërinso pochin ya'norin.

¹⁵ Nantëonta' sha'pi hua'na pënuë a'përëso pochin huënaráchin ya'norin. Naporahuaton, chiniquën nonin. Panca so'pora tënëntërinso pochin natanahuë.

¹⁶ Inchinan imirin quëran canchisë tayora pochin nininso' së'quërin. Naporahuaton, nanamën quëran sahuëni pochin nininso' pipirarin. Cato quëran chachin to'napinan. Ya'ipi ya'pirinso' pi'i pochin a'pinin. Huënaráchin huënaráchin ya'norin.

¹⁷ Ina ni'sahuato, pa'yanahuë. Chimipi pochin anotërahuë. Nantën pirayan anotopirahuë', inchinan quëran së'huarahuatonco, nontërinco.

—Ama të'huatocosohuë'. Caso' iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë'.

¹⁸ Nanpiárahue'. Chiminaporahuë', nanpiantarahuë'. Caso' chini chiniquë'n nanantërahuë'. Onporosona chiminacaiso' cari sha'huitarahuë. Ca nohuantohuato, nanpiapi. Ca nohuantohuato, chiminapona'. Co imarinacosopitahuë' chiminpachina', parisitopiquë' a'pararahuë'.

¹⁹ Ni'nanso' ninshitéquë'. Apira Yosë nohuanton, naquëranchin nani ma'sha niantaran. Ipora naporapiso', a'na tahuëri ma'sha onpocasonta', inapita a'nochinquë'n ninshitantaquë'.

²⁰ Ni'nanso' co quëmaora nitotopiranhue', a'chinchinquë'n nitotëquë'. Canchisë së'parahuan nanparino'saso' noya a'pinin. Inapochachin canchisë ninanoro'saquë imarinacosopita ya'huapi. Niyontonatona', chinotarínaco. Canchisë tayoraro'sa' së'quërahuëso pochin ansiano'sa' a'paiarahuë, itërinco.

2

Ipisoquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

¹ Ina quëran sha'huitërinco:

—A'na quiricaquë ninshitaton, ansiano Ipositoquë ya'huërinso' a'patëquë' nontohuachin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosocho quirica a'pataranquëma', ni'co'. Inchinanëhuë quëran canchisë tayoraro'sa' së'quërahuë. Canchisë së'parahuan nanparin pochin nininsopita huancánachin pa'sárahue'.

² Nani nohuitéranquëma'. Ya'ipi ninamasopita nitotërahuë. Chiniquë'n ca marë' sacatërama'. Co amiatomacohuë', noya ninama'. A'naquë'n co noyahuë' nipachinara, co noya ni'namahuë'. Nonpin nanan a'china'piro'santa' co noya ni'namahuë'. ‘Yosë a'parincoi, a'chinarai,' itopirinë'nquëmahue', nonpinapi. Inapita natanpatama': ‘Co no'tëquë'n a'chinpihuë'; ta'toma', co natëramahuë'.

³ Imaramacoso marë' aparisitopirinë'nquëmahue', ahuantërama'. Co yaa'poramacohuë'. Ina marë' noya ni'nanquëma'.

⁴ Nipirinhue', co huachi noya nosororamacohuë'. Iráca ya'nan imapomaco, tëhuë'nchachin nóya nosororamaco. Canpita capininta' noya ninosororrama'. Iporaso nipirinhue' co huachi iráca pochin noya ninosororamahuë'. Co huachi canta' noya nosororamacohuë'. Ina marë' sëtato, co noya ni'nanquëmahue'.

⁵ Iráca naporamaso' yonquiantatoma', noya niantaco'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', ya'ipi cancanëma quëran nosoroantaco. Naporahuaton canpita capininta' noya ninosoroantaco'. Co noya cancantantahuatamahue', paaparahuatë'nquëma', ana'ntaranquëma'. Nanparin tacopirinsoco pochin nisarama'. A'na tahuëri ya'huëramaquë co insonta' imasarinacohuë'.

⁶ Napoaponahuë', nisha a'china'piro'sa' co pi'pian tëranta' nohuantëramahuë', Nicoraitaro'sa' itopiso'. Co noyahuë' nicacaso' a'chintopirinë'nquëmahue', co nohuantëramahuë' natëcamaso'. Carinta' co costarahue'.

⁷ Imaramacoso ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuapanatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', Yosë'pa' ya'huëmiatarama'. Inatohua' nanpin nara nitërinso' ca'patama', noya noya nanpimiatarama'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuaton, itërinco Quisoso.

Ismirinaquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

⁸ Ina quëran sha'huitaantarínco:

—Ansiano Ismirinaquë ya'huërinsona' ninshitéquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosocho quirica a'pataranquëma', ni'co'. Iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë'. Chiminaporahuë', nanpiantarahuë'.

⁹ Imaramacoso marë' na'con parisitëramaso' nitotërahuë. Co na'a ma'sha ya'huëtopirinquëmahue', Yosë nohuítacamasoachin cancantatoma', sano cancantërama'. A'na tahuërinta' Yosë'pa' pa'patama', co manta' pahuantarinquëmahue'. Iporaso nipirinhue' a'naquë'n chiniquë'n pinorinë'nquëma'. ‘Yosë piyapinëncoi quiyaso', topirinhue', Satanase huëntonë'nquë ya'conpi.

¹⁰ Ipora tahuëri'sa' na'con parisitapiramahuë', ama të'huacosohuë'. Sopai nohuanton, tashinan pëiquë po'moarinenquëma'. Yosë a'pocamaso marë' napotarinëquëma'. Shonca tahuëri pochin parisitarama'. Tëpapirinëquëmaonta', ama a'pocosohuë'. Imamiatohuata-maco, inäpaquë acanaranquëma'. Inatohua' nanpimiatarama'.

¹¹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', co parisitopiquë paatoma', parisitomi-ataramahuë'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Pircamoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹² Ina quëran sha'huitaantarinco:

—Ansiano Pircamoquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Quisoso quirica a'pataranquëma', ni'co'. Chiniquën nanantato, sahuëni cato quëran chachin to'napinan pochin nininso' ya'huëtërinco ana'inta'huaso marë'.

¹³ Canpita ya'huëramaquë nohuitërahuë. Inaquë na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantopi. Satanasëri hua'anëntopirinhuë', canpitaso' noya imaramaco. Antipasë natëtonco, noya pënëntopirinhuë', ina marë' tëpapi, ni'nama'. Satanasë chachin inaquë ya'huërin, ténahuë. Parisitapomarahuë', co a'poramacohuë'. Ina marë' noya ni'piranquëmahuë',

¹⁴ co ya'ipinquëma' no'tëquën imaramacohuë'. A'naquëma' Paramo pochin cancantërama'. Iráca inaso' Yosë nanamën nitotopirinhuë', Yosë piyapinënpita nonpintërin. Inimiconënpita hua'anën sha'huitërin anishacancantacaiso marë', Paraco itopiso'. Inari sha'huitohuachina, anishacancantopi. Nisha cancantatona', mamanshi moshapi. Moshatona', nosha mamanshi marë' acopisonta' ca'pi. Naporahuaton, monshihuanapi.

¹⁵ Inapochachin a'naquëma' nisha cancantërama'. Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënuëmara, a'naquëma' natëtoma', Nicoraitoro'sa' a'chinpiso' imarama'.

¹⁶ Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Insosona co naniantohuachinhuë', chiniquën ana'intarahuë. Nanamëhuë quëran sahuëni inëshin nininso' ya'huëarin oshahuano'sa' ana'inta'huaso marë'.

¹⁷ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', noya cancantarama huachi. Iráca israiro'sa' Yosëri cosharo' a'patimarin, mana itopiso'. Inachachin po'orahuëso' carimanta' quëchinquëma' sano cancantacamaso marë'. Imaramaco ni'ton, nasha nininëma' a'naya a'nayanquëma' aco'inquëma'. Canpitaora nitotarama'. Huiru na'piquë ninshitahuato, quëchinquëma'. Cancanëma quëran noya noya nohuitaramaco huachi. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Tiatiraquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹⁸ Ina quëran itaantarinco:

—Ansiano Tiatiraquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Yosë hui'ninco quirica a'pataranquëma'. Ya'pirahuë pën nënërinso pochin ni'ton, ya'ipi yonquiramaso quëran huarë' nitotërahuë. Nantëhuënta' sha'pi hua'na pënquë a'përëso pochin ni'ton, huënaráchin ya'norin.

¹⁹ Canpitaso' noya ninama'. Noya natëtomaco, ninosororama'. A'naquëma' pahuanto-huachinquëmara, nicatahuarama'. Ma'sha onpoapomarahuë', noya ahuantërama'. Ya'nan imapomaco, noya ninama'. Iporaso' na'con na'con nicatahuarama'. Ina marë' noya ni'piranquëmahuë',

²⁰ co ya'ipi cancaneëma quëran imaramacohuë'. A'na sanapi corto pëiquë chachin nonpin nanan a'chintopirinquëmahuë', co a'paramahuë'. Iráca Quisapira pa'pi co noyahuë' sanapi niponahuë', chiniquën nanantaton, piyapinëhuëpita anishacancantërin. Inapochachin iporaso' ina sanapi pënënarinquëma' co noyahuë' nicacamaso'. 'Noya monshihuanacaso'. Mamanshi moshacaso marë' nosha acohuachina, noya capacaso'. Ca'co', itohuachinquëmara, a'naquëma' natëtoma', monshihuanama'. Nosha mamanshi marë' acopiso' ca'nama'. Ina pochin ina sanapi nonpintërinquëma'.

²¹ Co a'naroáchin ana'intërahuë'. Hua'qui' pënënpirahuë', co pi'pisha tëranta' nohuantërinhuë' natëincoso'. Oshahuacanacaso' co yaa'porinhuë'.

²² Iporaso nipirinhuë' ana'intarahuë huachi. Chiniquën aparisitarahuë. A'napitanta' anishacancantërinso' co oshanëna' a'pohuachinahuë', chiniquën ana'intarahuë.

²³ Sanapi imarinsopitaso' co natërinacohuë' ni'ton, ata'huantarahuë. Ina nicatona', ya'ipi imarinosopitanta' yonquiapi. "Tëhuëchachin Sinioro nohuitërinpoa'. Yonquirëhuasonta' nitotërin. Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquën ana'intarinpoa', tosapi.

²⁴ A'naquëmaso nipirinhuë' co nonpin nanan natëramahuë'. 'Noya noya nitotëra', itopirinënuëmahuë', 'Sopai imatona', napopi, ta'toma', co ina natëramahuë'. Iporahuanta' noya imaramaco ni'ton, co aquëtë' pënëna'huancuëmaso' ya'huërinhuë'.

²⁵ Chiniquën cancantatoma', o'manta'huaquë huarë' imamiatoco.

²⁶ Sopai minsēhuatama', a'na tahuēri chiniquēn nanan quētaranquēma'. Ayaro' tahuēriquē huarē' natēhuatamaco, catahuaramaco nisha nisha piyapi'sa' hua'anēnta'huaso marē'.

²⁷ Tata Yosē nohuanton, chiniquēn nanantērahuē. Canpitanta' catahuaramaco copirnoros'a' co natērinacosopitahuē' ana'inta'huaso'. No'pa huē'ēta hua'naquē pa'quirēso pochin oshahuano'sa' ana'intarihua'.

²⁸ Naporahuaton, huēnio tayora huēnaráchin a'pininso pochin quēchinquēma'. Noyápiachin a'pintaranquēma'.

²⁹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo nontarinquēma'. Huēratēhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itēquē', ninshitohuatan, itērinco.

3

Sartisiquē ya'huēpisopita ninshitērinso'

¹ Ina quēran Quisoso sha'huitaantarinco:

—Ansiano Sartisiquē ya'huērinsonta' ninshitēquē' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco ninshitaranquēma'. Caso' canchisē ispiritoros'a' Yosēri camairinso' canta' camairahuē, natērinaco. Naporahuaton, tayoraro'sa' sē'quērahuēso pochin, ansianoro'santa' acorahuē a'chinacaiso marē'. Canpitaso' nohuitēranquēma'. Ya'ipi co noyahuē' ninamasopita nitotērahuē. A'napitaso' nicatēnēnquēma', 'noya imapi,' topirinahuē', co tēhuēnchachin imaramacohuē'. Chimipi pochin cancantērama'.

² Ipora huanta' niyontonpiramahuē', topinan quēran naporama': 'Ya'ipi natētoi, noya ninai,' topiramahuē', co huachi Yosē noya ni'ninquēmahuē'. Huē'ērēso pochin cancantērama' ni'ton, co yonquiramahuē'. Pēnsha yatacopirinsoco pochin cancantērama'. Pēn yatacopihuachina, pishitērē' noya orotacaso marē'. Inapochachin canpitanta' chiniquēn Yosē yonquiantaco'.

³ Ya'nan natanapoma', Yosē nanamēn no'tēquēn a'chintērinēnquēma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi co noyahuē' yonquiramasopita naniantoco'. Ya'ipi cancane' quēran casáchin yonquico. Co noya cancantaantahuatamahuē', a'naróachin ana'intaranquēma'. Ihuatona'pi huē'ninso pochachin a'nanaya ana'intaranquēma'. Co nitotasēnquēmahuē', o'mantararahuē'.

⁴ Napoaponahuē', caraichinquēma' noyápiachin cancantērama'. Canpitaráchin noya nicatoma', co nē'huētērinso pochin cancantaramahuē'. Ina marē' canpitaso' noya ni'saranquēma' ni'ton, Yosē'pa' ichiya'huēcontaranquēma'. Inatohua' nōya cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'.

⁵ Inquēmaso' sopai minsēhuatama', Yosē'pa' pa'sarama'. Noyápiachin cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'. Inatohua' ya'huēmíatarama'. Nanpirin quiricaquē nininēma' nani ninshitēranquēma'. Co onporonta' tapiarahué'. Tata Yosē sha'huitarahué: 'Isopita imamiatērinaco,' itarahué. Anquēniro'santa' natanapi.

⁶ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquēma'. Huēratēhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itēquē', ninshitohuatan, itērinco.

Piratiripiaquē ya'huēpisopita ninshitērinso'

⁷ Ina quēran itaantarinco:

—Ansiano Piratiripiaquē ya'huērinsonta' ninshitēquē' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquēma', ni'co'. Caso' noya noyaco. Casáchin no'tēquēn a'chinahuē. Iráca Yosēri Tapi sha'huitērin. 'A'na tahuēri quēma shiparinquēn ya'ipi piyapínēhuēpita hua'anēntarin,' itērin. Iráca ninorincoso chachin nani o'marahué Yosē huēntonēnquē aya'cona'huanguēmaso marē'. Niahuiquē ya'coana i'soarahuatē', aya'conē'. Inapochachin carinquēma' aya'conpatēnquēma', co insonta' nanitērinhuē' ocoiinquēmaso'. Oncotohuatēra, co a'napita nanitopihuē' ya'conacaiso'.

⁸ Cari nohuitēranquēma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotērahuē. Co na'aquēmahuē' nipo-marahuē', noya ninama'. Co chiniquēn nanantapomarahué', nanamēhuē noya imarama'. Co tapanatomahuē', 'Quisocristofchin imarai,' tēnama' ni'ton, ya'coana i'soatērēso pochin catahuaranquēma' na'a piyapi'sa' a'chintacamaso'. Ca nohuanton, pēnētarama'. Co insonta' nanitarinhuē' ata'tēnquēmaso'.

⁹ A'naquēn nonpintatēnēnquēma', 'Yosē piyapínēpitacoi quiyanta,' itopir-inēnquēmahuē', Satanase huēntonēnquē ya'conpi. A'na tahuēri ca nohuanto, inapitanta' isonahuatona', noya nontarinēnquēma'. 'Tēhuēnchachin no'tēquēn imarama'. Quisocristo nosororinquēma', itarinēnquēma'.

¹⁰ Chiniquēn cancantatoma', imamiatoco, itēranquēma'. Natēramaco ni'ton, carinquēmanta' na'con catahuaranquēma'. A'na tahuēri ya'ipi isoro'paquē ya'huēpisopita

chiniquén aparisitarahuë tènica'huaso marè'. Co naporò' parisitaramahuë'. Nicha'ésaranquëma'.

¹¹ Co hua'quiya quëranhuë' o'mantarahuë. Ama naniantatomacohuë', imamiatoco. Ni'cona sopai minsëchinquëma'. Ina minsëhuachinquëma', co inápaquë canaaramahuë'.

¹² Sopai minsëhuatama', Yosë ya'huërinquë chachin pantarama'. Piyon pëi' achinirirso pochin na'con nohuataranquëma'. Napoaton ya'huëmiatontarama'. Co pipiaramahuë'. Yosë co onporonta' a'poarinquëmahuë'. Nininën chachin acotaranquëma'. A'na tahuëri panca ninano' ya'huapon. Inápa quëran o'mararin. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina nininëonta' acotaranquëma'. Canta' Quisosoco o'mantahuato, nasha nininëhuë acotaranquëma'. Co onporonta' a'poaranquëmahuë'.

¹³ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Naotisiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹⁴ —Ina quëran ansiano Naotisiaquë ya'huërinso' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. No'tëquën nonato, no'tën nanan a'chintëranquëma'. Co onporonta' nonpintëranquëmahuë'. Yosë nohuanton, ya'ipi ma'sha ninahuë. Napoaton, ya'ipi piyapi'sa' natëinacoso' ya'huërin.

¹⁵ Caso' nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotato, co noya ni'nanquëmahuë'. Ni'co'. Të'nai' noyápiachin o'orë'. Ahuaihuetëranta', yashin o'orë'. Co noya huairinsohuë' nipirinhue' o'opatëra, amirotërë', topi. Inapochachin ni'nanquëma'. A'naquën noya ahuaireso pochin noya imarinaco. Canpitanta' noya imaramaco naporini, noya ni'itëinquëmahuë'. A'naquëonta' të'nai' pochin nipi. Co nitochátërapihue' ni'ton, nosororahuë'.

¹⁶ Canpitaso nipirinhue' co noya ahuaireso pochinhue' ninama'. 'Noya imarai,' topiramahuë', co ya'ipi cancanëma quëran imaramacohue' ni'ton, yaa'poranquëma'. Ma'sha amirotatë' yaimorëso pochin ni'nanquëma'.

¹⁷ Canpitaso' naporama': 'Na'a ma'sha ya'huëtërincoi ni'ton, noya ya'huarai. Quiyaso' noya piyapicoi. A'napita quëran noya noya nitotërai. Co manta' pahuantërincoihue', topiramahuë', co no'tëquën yonquiramahuë'. Cancanëma quëran yonquiramasopita nitotërahuë. Sa'ahuaya pochin ni'nanquëma'. Coriqui pahuantërinso pochin canpitaso' na'con pahuantarinquëma' noya cancantacamaso'. Somaraya pochin cancantatoma', co tëhuënachachin nohuitëramacohue'. Sa'ahua capa a'mocaso' nininso pochin co noyápiachin cancantëramahuë'. Pa'pi nosorotërama'.

¹⁸ Napoaton pënënanquëma'. Chiniquën nontoco catahuainquëma'. Ni'co'. Oro a'pëhuatëra, ya'ipi në'huë inquirin. Orosachin quëparitërin, noyasáchin nininso'. Inapochachin canpitanta' nontoco catahuainquëma' noya yonquicamaso marè'. Na'con pahuantarinquëma' Yosë pochin nicacamaso'. Casáchin yonquico Yosë noya ni'inguëma'. Yonquihuatamaco, huiríchin a'morëso pochin noya nisarama'. Somaraya pochin cancantërama' ni'ton, co tëhuënachachin nohuitëramacohue'. Nimirioquë acorayatëreso pochin anoyacancanochinquëma' cancanëma quëran nohuitamacoso marè'.

¹⁹ Nosorotëinquëma', chiniquën nontëranquëma'. Ana'ntaranquëma' noya cancantacamaso marè'. Co noyahuë' yonquiramasopita a'porahuatoma', casáchin tahuëretantaco huachi.

²⁰ Cancanëmaquë yaya'coancantëranquëma'. Ina marè' nontaranquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin ninaranquëma'. Natanahuatamaco: 'Ya'coancantoco,' itohuatamaco, ya'coancantaranquëma'. Niichicoshatëreso pochin nóya ninohuitarihua'. ²¹ Nani sopai minsërahuato, Tata Yosë'pa' ya'huarahuë. Ya'ipiya hua'anëntarai. Canpitanta' sopai minsëhuatama', Yosë'pa' noya acoaranquëma'. Canpitario'co hua'anëntarahuë.

²² Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë' ninshitohuatan, itërinco Quisososo.

4

Inápaquë Yosë chinotopiso'

¹ Ina quëran inápaquë në'përahuato, quënanahuë. Yosë ya'huërinquë chachin ya'coana ni'soatërin, ni'nahuë. Naporahuaton, inápa quëran ya'nán nontërinco' nontaantarinco. Tronpita pihuipiso pochin natanahuë.

—Isëquë huëntaquë'. Nani ma'sha a'nochinquën. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' ninoto, anitotaranquën, itërinco.

² A'nanaya Ispirito Santo nohuanton, hua'narëso pochin Yosë ya'huërinso' quënanahuë. Hua'anëntacaso' shiranëinquë a'nara' huënséarin, ni'nahuë.

³ Inaquë nisha pochin ya'norin. Na'pi noyápiachin nininso pochin huënaratarin. Caspi, cornarin inapita pochin huënaratarin. Noyápiachin ya'norin. Yahua'tani tahuëtërin, huënsëarin. Yahua'tan niponahuë', huëron pochin caninchin a'pinin. Ismirarita pochin huënaratarin, ni'nahuë'.

⁴ Inaquë cato shonca catapini ansiano'sa' hua'anëntacaso' shiraro'saquë tahuishin miáchin huënsëapi. Huirichinachin a'mopi. Yancotë' oro quëran nininso' yancopi.

⁵ Yosë hua'anëntacaso' shiranën quëran o'cori pochin nininso' pipiarin. Huënsha huënsha'tarin. Huira tacarintërinso pochin nonpiso' natanahuë. Canchisë pën nënërinso' Yosë notënanquë chachin ni'nahuë. Inapitaso' canchisë ispiritoto'sa' Yosëri camairinso', ténahuë.

⁶ Shira notënanquë panca sono pochin ya'huërin. Co i'sha pochinhuë'. Isihuico pochin niponahuë', acopoquë huarë' quënantë'rë'.

Yosë shiranën tahuirinquë catapini ma'shoro'sa pochin nininso' ya'huëpi, nanpirihuan-piso'. Na'a ya'pirahuanatona', itoparan itoparan quënantopi.

⁷ Nisha nisha ni'topi. A'naso' pa'pini pochin ya'norin. A'nanta' toro pochin ya'norin. A'nanta' piyapi pochin ya'piratërin. Ya'natoninsoso', panca onian pochin ya'norin.

⁸ Nisha nisha niponaraihuë', ya'ipiya anpiantëhuampi. Saota saota ya'huëtöpi. Ina aipi, ina acopo', cato quëran chachin ya'pirin ya'huëtöpi. Inapitaso' tahuëirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotápi. Co ta'topihuë'. Napopianachin naporapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! ¡Noyasáchin ninin! Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Iráca quëra huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiárin. Inaso' ya'huërárin. ¡Ma noyacha inaso paya!” tosapi.

⁹ Apira apira chinotapi. “¡Ma noyacha Yosëso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Na'con catahuaninpoa' ni'ton, 'Yosparinquën Sinioro,' itahua'. Inaso' hua'anëntomiatarinpoa'. Co onporonta' ta'huantarinhue',” topachinara,

¹⁰ ansiano'santa' Yosë yonquiapi. “Tëhuëinchachin hua'anëntërinpoa'. Co onporonta' chimi-aninhue'” ta'tona', cato shonca catapini chachin isonahuatona', chinotapi: “Quëmasáchin nóyanquën,” itatona', Yosëri ayancotërinso', shiranën notënanquë acoantapi. Chinotatona', itapona':

¹¹ “Quëmasáchin Sinioro imarainquën. Noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënguën. Nani tahuëri natëinënguën. Ya'ipi nanitaparan. Ya'ipi ma'sha ninan. Quëma nohuanton, ipora huanta' ya'huarin,” itopi.

5

Carniroa'hua quirica ma'patërinso'

¹ Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahue'. Inápaquë ya'huërinso' quënanato, quirica ni'nahuë, so'nanpinan. Inchinan imirin quëran Yosëri së'quërarin. Cato quëran chachin nani ninshitërin. To'niquë noyá achinpitërin. Canchisëro' achinpitërin.

² A'na anquëninta' ni'nahuë. Chiniquën nanantaton, chiniquën nonin.

—¿Inta' noya noya ni'ton, nanan ya'huëtërin to'niro'sa' i'shotahuaton iso quirica oporincasos? ténin.

³ Ya'ipiro'paquë yonisápirinahuë', co insonta' nanan ya'huëtërinhuë' oporincasos'. Inápaquë ya'huëpisopitanta' co nanitopihuë'. Acoporonta' yonipirinahuë', co inso tëranta' nanan ya'huëtërinhuë' oporinatón nicasos'.

⁴ Co insonta' nanitohuachinhue', chiniquën sëtato, na'nërahuë. Na'nëapirahuë',

⁵ a'na ansiano sha'huëtërinco.

—Ama na'nëquësohue'. Ni'quë'. Tapi shiin nani ya'ipi minsërin. Cota huëntonënguë nasitaton, chini chiniquën nanantërin. Inari nanitërin to'ni i'shotahuaton quirica oporincasos', itërinco.

⁶ Itohuachincora, Quisoso quënanahuë. Huancanachin Yosë huënsërinso ya'cariya huaniarin. Ansiano'sa', catapini ma'shoro'sa pochin nininsopita, inapitari tancapitopi. Quisoso chachin niponahuë', carniroa'hua nani tëpapiso pochin ya'norin. Canchisë pomohuan nisahuaton, canchisë ya'pirin ya'huëtërin. Chiniquën nanantaton, canchisë ispiritoto'sa' a'parin ya'ipiro'paquë nicainpoaso marë'.

⁷ Ina quëran ya'cariconahuaton, Yosë inchinan quëran quirica ma'parin.

⁸ Nani ma'pahuachina, ma'shoro'sa pochin nininsopita isonahuatona', ina chinotapi. A'naya a'naya arparo'sa' së'quëpi pi'niatona' chinotacaiso marë'. Sënaonta' a'naya a'naya quëpapi, oro quëran nininso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' ya'huërin tomontacaso marë'. Tomontërinso pochin imarëhuasopita Yosë nontërhua'. “Nontohuatëhua', noya nataninpoa',” ta'tona', Yosë chinotapi.

- ⁹ Chinotatona', inahuara yonquinëna quëran nasha cantanën cantarapi.
 "Noya noyanquën, Sinioro, ni'ton, nanan ya'huëtërinquën quirica ni'camaso'. To'ni i'shotohuatan, nani ma'sha anitotarancoi. Iraca tëparinënquën. Chiminaton, piyapi'sa' sopai quëran ocoiran Yosë imacaiso marë'. Napoaton quëmasáchin nanitëran ya'ipiya hua'anëntacaso'. Nisha nisha parti ya'huëpirinahué', imarinënquën, Sinioro. Nisha nisha nananquë nonpisopita imarinënquën. Nisha nisha copirnori hua'anëntërinopita niponaraihuë', natërinënquën.
- ¹⁰ Hua'anëntëranquë aya'conan. Corto hua'ano'sa pochin acoran Yosëichin yonquicaíso marë'. A'na tahuëri no'paquë chachin ichihua'anëntëran huachi. Ma noyanquëncha quëmaso paya," itopi, cantatona'.
- ¹¹ Ina quëran hua'huayátërahuë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë shiranën, ma'sharo'sa pochin nininsopita, ansiano'sa' inapita tancapitopi. Hua'huayátërahuë ya'huëpi, co pichinahuanhuë'. Inapitanta' chiniquën naporapi:
- ¹² "¡Ma noyacha Carniroa'huaso paya! Piyapi'sa' oshanëna' inquitacaso marë' chiminin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparín. Nani ma'sha ya'huëtërin, ya'ipi hua'anëntarin. Ya'ipi nitotërin. Napoaton ya'ipinpoa' natëahua'. 'Yosparinquën, Sinioro, itahua'," tosapi.
- ¹³ Ina quëran ya'ipi Yosëri nininsopita napopianachin chinotapi, natanahuë. Inápaquë ya'huërinopita, isoro'paquë ya'huërinopita, chiminpisopita, marëquë ya'huërinopita, ya'ipiya Yosë chinotapi.
 "Ma noyacha Tata Yosëso paya. Hua'anëntarinpoa' ni'ton, 'Yosparinquën itahua'. Inasáchin natëahua'. Noya noya ni'ton, chinotahua'. Ya'ipiya nanitaparín. Carniroa'huanta' inapochachin chinotahua'. Ipora quëra huarë' ina natëahua'," tosapi.
- ¹⁴ —Naporinchi paya. Tëhuënhachin inasáchin natëahua', topi catapini ma'sharo'sa pochin nininsopitanta'. Ansiano'santa' isonahuatona', chinotapi.

6

To'ni i'shorinso'

- ¹ Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahué. Quirica so'nanpinan nininso' quënantarahué, canchisë to'niquë achinpitërinso'. Napororo' Carniroa'huari ya'nan achinpitërinso' i'shotërin. I'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininso' chiniquën nonin, huira pochin natanahuë.
 —¡Huëquë huachi! itërin.
- ² Itohuachina, cahuario ya'norin, ni'nahuë, huiríchin nininso'. Ina aipi quëmapi huënsëarin. Pë'chinan quëparin. Piyapi'sa' yaminsërin ni'ton, hua'an pochin yancotëtaton, pa'sarin minsëcaso marë'.
- ³ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoarinta' përantarin.
 —¡Huëquë huachi! itërin.
- ⁴ Itohuachina, nisha cahuario ya'norin, quëhuashin nininso'. Ina aipi a'na quëmapi'nta' huënsëarin. Panca sahuëni së'quëarin. Chiniquën nanan ya'huëtërin quira nicacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë na'a piyapi'sa' niahuëatona', nitëparapi. Nisha nisha parti quira nisapi. Co huachi noya ya'huapihuë'.
- ⁵ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin.
 —¡Huëquë huachi! itohuachina, yara cahuario ya'norin, ni'nahuë. Quëmapi ina aipi huënsërinso' paransa së'quërin cosharo' pë'tëncaso marë'.
- ⁶ Napororo' catapini ma'sharo'sa' huancánachin, noninso' natanahuë:
 —Ya'ipi cosharo' na'con pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaguë huarë' sacatopirinahué', a'na quiroichin trico pa'anapi. Inapochachin a'na cosharonta' pahuanarin. Sipataso' trico pochin niponahuë', co ina pochin pa'topirinhuë', inanta' pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaguë huarë' sacatopirinahué', cara quiroichin pa'anapi. Toma', huino, inapitanta' pahuanarin. Ni'cona chiniatama', tënin.
- ⁷ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. Nani catapini i'shotërin. Ina i'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin, ya'natamarinso'.
- ⁸ —¡Huëquë huachi! itohuachina, a'na cahuarionta' ya'noantarin, sha'píchin nininso'. Quëmapi ina aipi huënsërinso', Chimirin itopi. Ina nohuanton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Notohuaro' chminatona', chimipiro'sa' ya'huëpiquë pa'sapi. A'naquën niahuëatona', nitëparapi. A'naquën tanari tëpaarin. Naporahuaton, chiniquën caniori masarin ni'ton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Tanan ni'niro'sarinta' tëparapi. Inapoatona', patoma patoma pochin piyapi'sa' chiminapi. Cacharonquë un cuarto itopi.

⁹ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, artaro Yosë chinotacaso marë' acorinso' inápaquë ni'nahuë. Inanaquë na'a imapisopita chiminpisopita quënanahuë. Nanpipona', nóya imapi. Co të'huatonaraihuë', Yosë nanamën a'chinpi. Ina marë' tëpapi.

¹⁰ Tëpahuachinara, hua'yanëna' inápaquë ya'huëcontarahuatona', Yosë nontápi.

—Quëma Sinioro chini chiníquën nanantëran. Noyasáchin nicaton, no'tëquën nonan. ¿Onporo huarëta' oshahuano'sa' ana'intaran? Tëparinacoiso marë' no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, tosapi.

¹¹ Napotohuachinara, Yosëri itërin:

—Ninataco'. Oshaquëran ana'intarahuë. Co tahuëri naniyatërarinhuë'. A'napita imarinacosopita ipora huanta' pënëntapi. A'naquën tëpaantahuachina', isëquë chachin huëantapi anta'. Naporu huarë' tëparinënuëmasopita no'tëquën ana'intarahuë, itërin. Itahuaton, huirichin a'mocaiso' quëtërin. Noyápiachin cancantopi ni'ton, huirichin a'motërin.

¹² Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotaantarin. Inarë' nani saotaro' i'shorin. Inapotohuachina, panca ocohua pa'sarin. Pi'i tashiaton yaráchin nisarin. Yoquinta' co huachi a'pianinhuë'. Nincoan huë'saponahuë', quëhuashin huënai pochin nisarin.

¹³ Naporahuaton, tayoraro'santa' anotapi. Iquira nara nitërinso' canora niponahuë', panca ihuan pa'pachina, notohuaro shitatërinso pochin nisapi.

¹⁴ Pi'iro'tënta' capa nisarin. Quirica so'nanëso pochin co huachi ya'noarinhuë'. Naporahuaton, motopiro'sa', so'tono'sa', inapitanta' nacon nacontatona', itopa itopa nichí'huincapi.

¹⁵ Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ta'arapi. Copiroro'sa', hua'ano'sa', sontaro hua'ano'sa', ma'huano'sa', chiníquëno'sa', inapita Yosë të'huatona', ta'arapi. Motopi'pa' ta'arahuatona', na'pi nanino'saquë ya'conapi na'picaico marë'. Patrono'sa' piyapinënpitarë chachin panca na'pianaro'saquë na'pirapi.

¹⁶ Ya'ipi piyapi'sa' të'huatona', motopi nontapirinahuë':

—Panca na'piro'sa' notarintatona', ya'copiinacoí ama Yosë quënanaincoiso marëhuë'. Inápaquë hua'anëntarin. Carniroa'huanta' chiníquën no'huirincó.

¹⁷ Nani ana'intacaso' tahuëri nanirin. Ana'intohuachincoí, co insonta nanitarinhuë ina chinitacaso', tosapi.

7

Yosë marcanën acotopiso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarinco. Catapini anquëni ya'nopi, ni'nahuë. A'naso' pi'i pipirinso' parti huaniarin. A'nanta' pi'i ya'coninso' parti huaniarin. Huancanachionta' cato' ninotërapí. Inaquëpita Yosëri acorin isoro'pa' ana'intacaiso marë'. Oshaquëran Yosë nohuanton, ana'intapi. Pi'pisha pahuanarin ni'ton, anquëniro'sari ihuan ya'copirapi ama marëquë, isoro'paquë inaquëpita ma'sha onpocaiso marëhuë'. Ama nararo'sa' tëranta' oyanacaiso marëhuë' ya'copirapi.

² Ina quëran a'nanaya a'na anquëninta' ya'noantarin. Pi'i pipirinso' parti quëran huë'sahuaton, hua'na'huaya quësarin Tata Yosë marcanën acocaso marë'. Inaso' catapini anquëniro'sa' sha'huítërin:

³ —Ama apiramiáchin ana'intocoso'huë'. Ninataco Yosë piyapinënpita catahuai. Co Yosë marcanën acotatëraraihuë'. Të'yainaquë acotëra'piapoi. Nani acotohuatoi, ya'piro'pa', marë, nararo'sa', inapita ana'intoco', itüirin.

⁴ Ina quëran të'yainaquë Yosë marcanën acotëra'piapi a'napitari nohuítacaiso marë'. Notohuaro' acotë'yatëra'piapi. Pichirahuaton:

—Pasa catapini shonca catapini huaranca acotërai, ténin, natanahuë. Ya'ipi Israiro huëntono'saquë napotërin.

⁵⁻⁸ Shonca cato' huëntono'sa' ya'huërin, israiro'sa' itopiso'. Nisha nisha nininsopita ya'huëpi: Cota, Nopino, Caro, Asiri, Nipitari, Manasisi, Simion, Nihui, Isacaro, Saporono, Cosi, Mincamin, inanapo huëntono'sa' ya'huërin ni'ton, shonca cato huaranca, shonca cato huaranca acotë'yatëra'piapi.

Huirichin a'mopiso'

⁹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Hua'huayatërahue' piyapi'sa' Yosë'pa' quënanahuë. Co pichicasohuë'. Nisha nisha piyapi'sa' Yosë hua'anëntacaso' shiranën notënanquë huaniapi, nisha nisha nananquë nonpisopita. Nisha nisha parti quëran huëcatona', Carniroa'hua yamotatona', notërapí. Inapitaso' huirichin a'mopi. Mëremë pochin nininso' së'quërahuatona', Yosë chinotapi.

10 "Tata Yosëichin nicha'ërinpoa'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'. Carniroa'hua anoyacantërinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya!" tosapi chiníquën nonatona'.

11 Inaquë Yosë chachin hua'anëntacaso' shiranëinquë huënsëarin. Ansiano'sa, catapini ma'sharo'sa pochin nininsopita, inapitari tancapitopi. Ina tahuirinquë notohuaro' anquëniro'sa huaniapi. Chinotopiso' natanahuatona', inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi:

12 "Tëhuëenchachin Siniro, piyapi'sa' nicha'ëran. ¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Ya'ipiya chinochinëinquën. Ya'ipi nitotëran. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipiya nanitaparan ni'ton, ya'ipi natëinëinquën. 'Yosparinquën,' ichinëinquën. Na'con natëmiatarainquën. Co onporonta' a'poarainquënhuë'. Amen," itapi.

13 Ina quëran a'na ansiano nataninco.

—¿Ma piyapi'sata' isopita, huiríchin a'mopiso'? ¿Intohua quëranta' huëntapi? ¿Nitotëran ti? itërinco.

14 —Co caso' nitotërahuë'. Quëma nitotëranso'. Sha'huitoco canta' nitochi, itohuatëra, sha'huitërinco:

—Isopitaso' chiníquën parisitaponaraihuë', co Yosë a'popihuë'. Carniroa'huari huënnainën quëran anoyacancantërin ni'ton, huiríchin a'mopi.

15 Napoaton Yosë ya'huërinquë huëntapi. Tahuërirë chachin inashirë chachin ina chinotapi. Yosëri ichiya'huëaton, ni'sarin.

16 Co huachi tanaponahuë', co yamoroponahuë'. Co pi'iri picahuachin, parisitaponahuë'. Noya ya'huëntarapi.

17 Ni'co'. Hua'anëni ohuicanënpita noya a'paiarin. Quëchitërahuaton, noya ii' a'notërin o'ocaiso marë'. Inapochachin Carniroa'huari imapisopita a'paiarin. Yosë'pa' noya noya nanpiapi. Yosëri chachin na'nëi' amitarin ni'ton, co huachi sëtaponahuë', itërinco.

8

Sënan oro quëran nininso'

1 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarinco, ni'nahuë. Ipora huanta' Carniroa'hua quirica së'quëarin. Nani saota to'niquë achinpitërinso' i'shotërin. A'naichin pahuanarin i'shocaso'. Naporo' a'naichin nininso' i'shotarin. I'shotohuachina, ya'ipiya copica topi. Miria ora pochin co manta' nonpihuë'.

2 Ina quëran canchisë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë notënanquë huanirapi. Inaquë huanihuachinara, a'naya a'naya tronpita quëtöpi pihuicaíso marë'.

3-4 Co'huaa pihuiyatërasoihuë', a'na anquëninta' huëcaton, Yosë chinotopiquë artaroa'huaya notënanquë huaniconin. Apëtinan oro quëran nininso' së'quërin. Inaquë na'a yonarin pochin pimóchin nininso' acorin panca tomontacaso marë'. Yosë ya'huërinquë chachin tomontarin. Tomontërinso pochin Yosë imapisopitanta' ina nontápi. "Ma noyanquëncha quëmaso paya. Nani tahuëri catahuacoí, Siniro," itohuachinara, noya natanin.

5 Ina quëran anquëni Yosë artaronëinquë ya'caritahuaton, na'a pënaya' manin. Apëtinanquë acorahuaton, isoro'paquë të'yatërin. Të'yatohuachina, a'naróachin huira pochin natanahuë. Chiníquën tënëntërin. O'corinta' huënsha huënsha'tarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. (Nani huachi Yosëri ana'intarin, ténahuë.)

Tronpita pihuiipiso'

6 Naporo' canchisë anquëniro'sa' tronpita yapihuirapi. Co napopianachin pihuiapihuë'. A'naya a'naya pihuirapi.

7 Ya'nán pihuirinso' irinpachina, Yosë nohuanton, ocai', pën, inapita inápa quëran anotarín. Huënaire' chachin anotarín. Pancana huiquitarin. Patoma pochin huiquitarin. [Cacharonquë un tercero, topiso'.] Nararo'sa', panpatëro' inapitanta napochachin huiquitarin.

8 Ina quëran a'na anquëninta' tronpita pihuiantarin. Pihuiantahuachina, panca motopi pochin nininso' ni'nahuë. Pën pochin orotërimarin. Yosë nohuanton, marëquë anoitërin. Inaquë anotohuachina, patoma pochin marë huënai taranin.

9 Patoma pochin ma'sharo'sa' inaquë ya'huërinso' chiminpi huachi. Panca nancharo'santa' patoma pochin ta'huantopi.

10 Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, panca tayora anotarín, panca orotërinso'. Anotohuachina, Yosë nohuanton, patoma pochin iiro'sa' tapiarin.

11 Ina tayoraso' Main itopi. Tëquëin, i'shaa'huaro'sa', inapita patoma pochin main nisarin. Máin ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' ina o'otona', chiminapi.

12 Nani cara anquëni pihuirin. A'nanta' pihuiantahuachina, Yosë nohuanton, patoma pochin pi' tapiarin. Yoquí, tayoraro'sa', inapitanta' patoma pochin tapiapi. Napoaton

tahuëri nipachina, co huachi pi'i noya a'pianinhuë'. Tashinta' yoqui, tayoraro'sa', inapita co huachi noya a'pianpihuë'.

¹³Ina quëran panca onian quënanahuë. Inápaquë a'ninquëchin yanponarin. Piyapi pochin noninso' natanahuë.

—¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosë a'popi ni'ton, piyapi'sa' chiniquën parisitapona'. A'napita anquëniro'sa' pihuiantahuachina, isoro'paquë ya'huëpisopita aquë aquëté' parisitapona', ténin.

9

¹Ina piquëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, tayora anotërinso pochin a'nanta' o'marin. Yosë nohuanton, chiniquën nanan ya'huëtërin sopairo'sa' oncorapirinsó' parti i'soatacaso maré'. Nanin acoporo' pa'ninso' i'soatarin.

²I'soatohuachina, acopo quëran conai' piplarin. Yaráchin tomontarin. Panca pën quëran tomontërinso pochin pipiton, pi'i ya'copiarin. Ya'ipi parti tashiarin.

³Naporahuaton, conai quëran notohuaro' sopairo'sa' pipiapi. Panca sëquërë pochin ya'norahuatona', pipiapi. Pa'pi tē'huatoro'. Sëquërë pochin niponaraihuë', yonpinca pochin huitapi.

⁴“Ama panpatëro', nara mono', nitërinso' inapita pē'yacosohuë'. Piyapi'sa' co Yosë marcanën tē'yainquë ya'huëtōhuachinarahuë', inapita aparisitoco',” itërin.

⁵Co tēpaponaraihuë', a'natëräpo yoqui pochin aparisitapi. Yonpincari huininsó' pochin niponahuë', co sanoaponhuë'. Pa'pi iquin natanaponaraihuë', co chiminaponahuë'.

⁶Na'con parisitona': “Chimiin nipachin,” tosapirinahuë', co chiminaponahuë'. Chiminacaiso' nohuantopirinahuë', co nanitapihuë'.

⁷Panca sëquërë pochin ya'notona', chiniquën pa'sapi. Cahuarioro'sa' quira nicacaiso maré' tapapiso pochin pa'sapi. Yancoté pochin oro quëran nininsó' yancopi. Naporahuaton, piyapi pochin ni'topi.

⁸Aihuan ni'ton, sanapi pochin aintapi. Pa'pini' pochin natëtopi.

⁹Sha'huëtëonta' tachiton. Hua'na pochin ni'ton, co ohuanchináchinhuë'. Pa'pachinara, anpiantëna quëran chiniquën tēnëntërapí. Quira toronano'sa' cahuarioro'sari ohuararinsó' pochin tēnëntapi.

¹⁰Naporahuaton, yonpinca pochin hui'notopi. Iquin huitatona', a'natëräpo yoqui pochin aparisitapi.

¹¹Hua'anën ya'huëtërin anta'. Inari camairinsó', sopairo'sa' oncorapirinsó' parti quëran huë'nin. Coto nananquë Apatono itopiso'. Crico nananquë Aporiono itopi. Tiquitona'pi tapon naporin.

¹²Na'con parisitacaiso' ninoton, nani a'notërinco. Ina ni'pirahuë', na'con na'con parisitacaso' ya'huapon. Catoro' aparisitacaso' pahuanarin nica'huaso'.

¹³Yosë nohuanton, nani a'natëräpo anquëniro'sa' tronpita pihui'co noyahuë' nipisopita ana'intacaiso maré'. Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, inápaquë nontërinso' natanahuë. Artaroa'huaya pomonënpita huáncana quëran nontaton, pihuitona'pi itapon:

¹⁴“Catapini anquëniro'sa' i'quiritëquë pa'ina' piyapi'sa' aparisitacaiso maré'. Panca i' yonsanquë nani ninarapiso', Iyopiratisii' itopiquë,” itërin.

¹⁵Itohuachina, anquëniro'sa' a'parin piyapi'sa' ana'intacaiso maré'. Iráca inaquë acopirinhüë'. Nani ora nanirin ni'ton, a'parin huachi patoma pochin piyapi'sa' tēpacaiso maré'.

¹⁶Ina quëran hua'huayátërahüë' sontaro'sa' huë'sapi, ni'nahuë. Cahuarioro'sa' aipi huënsëriapi. “Cato pasa michon huë'sapi,” ténin, natanahuë.

¹⁷Hua'narëso pochin a'ninquëchin quënanahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' quënantarahüë. Hua'na coton sontaro'sa' a'mopiso pochin a'mopi. Pënsha pochin huënaráchin nipi. A'naquën caninchin. A'nanta' sha'píchin. Cahuarioro'santa' nisha ya'nopi. Pa'pini' pochin mototopi. Nanamën quëran pën, conai', sha'pi mo'shi', inapita pipiapi.

¹⁸Cahuarioro'sa' nanamëna quëran inapita pipirahuatona', patoma pochin piyapi'sa' tēparapi. Notohuaro' chiminapi.

¹⁹Nanamëna quëran tēparapi. Huinamëna quëraonta' ya'huan pochin quëtëtatona', tēparapi.

²⁰Na'a piyapi'sa' chiminpirinahuë', co naporo tēranta' a'napitaso' yonquiapihuë'. Ni'saponaraihuë', inachachin co noyahuë' cancantapi. Aquëté chachin sopairo'sa' chinotapi. Nisha nisha mamanshi moshapi. Oro quëran, prata quëran, hua'na quëran, na'pi quëran, nara quëran, ina quëranpita nipiso'. Co inapitaso' quënantopihuë', co natantopihuë', co iratopihuë'. Co nanpipirinahuë', mosharapi.

²¹ Pa'pi co noyahué' cancantatona', tēpatapi, pēnotapi, monshihuanapi, ma'sha ihuatapi. Yosēri ana'intērinsō' ni'sáponaraihué', co naporo tēranta' nohuantapihué' oshanēna' a'pocaiso'.

10

Quirica'huaya oporininsō'

¹ Ina quēran hua'narēso pochin a'na anquēninta' niantarahué, chiniquēn nanantērinsō'. Chitoro' huancana inápa quēran o'mararin. Motēn yahua'tani tahuitērin. Ya'pirin pi' pochin a'pinin. Tonainta' pēn pochin ya'noarin.

² Quirica'huaya sē'quērin. So'nānpinan nipirinhué', nani oporininsō' sē'quērin. O'marahuatōn, inchinan nantēn quēran marēquē i'naitarin. Ahuēnan nantēn quēran isoro'paquē i'narin. Panca masho ni'ton, naporin.

³ Chiniquēn nanantatōn, chiniquēn nonsarin. Pa'pini' pērarinsō pochin natanahué. Pērapachina, inápa quēran canchisē huira pochin nininsopitari a'panipi.

⁴ Nonpachinara, natanato quiricaquē yaninshítōpirahué', inápa quēran a'na sha'huitērinco: "Ama naporinsō' ninshítōquēsōhué'. Co a'napita sha'huitacasō' ya'huērinhué'," itērinco.

⁵ Naporo' panca anquēni marēquē, no'paquē inaquēpita i'narinsō' inchinan tanpaquēn anquōntarin.

⁶ "Yosē ni'sárinco ni'ton, co nonpinahué'. Inaso' iráca quēran huarē' ya'huatōn, co onporontā' ayaponhué'. Isoro'pa', marē, pi'iro'té', ya'ipi ya'huērinsopita inari ninin. Tēhuēnchachin co huachi hua'qui quēranhué' ana'intōmiatarin.

⁷ A'naichin anquēni pahuanarin tronpita pihuicasō'. Ina pihuiantahuachina, oshahuanō'sa' ana'intahuatōn, ya'ipiya Yosēri hua'anēntarin. Piyapi'sa' inahuara co nitotopihué'. Iráca quēran huarē' Yosē nohuantōn, pēnēntona'piro'sa' ninopirinhué', ipora huarē' nanirín. Inimiconēnpita ana'intahuatōn, hua'anēntarin," tēnin panca anquēni.

⁸ Ipora huanta' a'na nantēn quēran marēquē i'naitarin. A'na quēraonta' no'paquē i'narin. Ina quēran inápa quēran nontērincosō' itantarincō:

—Paaton, quirica'huaya sē'quērinsō' ma'paquē',

⁹ itohuachincora, pa'sahuato,

—Quirica'huaya quētoco, itērahué.

—Noyahua'. Macatōn, ca'quē'. Ninoi pochin cashin ca'saran. Napoaponahué', nani ni'ipatan, main nisarín, itērinco.

¹⁰ Quirica'huaya masahuato, ca'nahué. Ninoi pochin cashin ca'pirahué'. Nani ni'ipatēra, main natanahué.

¹¹ Ina quēran sha'huitērinco:

—Na'a piyapi'sa' pēnēntaquē'. A'na tahuēri ma'sona onpocaisō' Yosē anitotarinquēn. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquē nonpisopita, copirnorō'sa', inapita ma'sona onpocaisō' Yosē ninotōn, anitotarinquēn ninshitamaso marē', itērinco.

11

Catoya'pi Yosēri a'parinsō'

¹ Ina quēran mitro pochin nininsō' quētērinaco a'nica'huaso marē'.

—Yosē chinotopiso pēi' a'niconquē'. Artarontā' a'niquē'. Nani a'nihuatan, piyapi'santa' Yosē chinotopisopita onposona ya'huēpiso' nitotacaso marē' pichiquē'.

² I'iratēso nipirinhué', ama a'niquēsōhué'. Inaquē nisha piyapi'sa' ya'conapi. Co Yosē imaponaraihué', inaquē ya'conahuatona', tapirapi. Yosē ninanonēonta' tapirapi. Cara pi'ipi miria pochin napotapi.

³ Naporo tahuēri'sa' cato' quēmapi a'pararahué pēnēntacaiso marē'. Yaa'pahuato, chiniquēn nanan quētarahué no'téquēn sha'huicaiso marē'. Piyapi'sa' na'con oshahuanpi ni'ton, cato' quēmapi sētapí. Sētatona' sa'catēn nininsō' a'mosapi piyapi'sa' oshanēna' ayonquicaiso marē'. Cara pi'ipi miria pēnēntapi, itērinco Yosē.

⁴ Catoya'piso' nōya pēnēntapona', Yosēri chachin a'parinsō'. Panca nanparino'sa' orotērinso pochin nicatona', Yosē nanamēn anitotapona'. Oripo nara pochin nipi anta', Yosē notēnanquē ya'huērinsō'.

⁵ Yosē nohuantōn, sacai' nininsopita nanitapapi. A'napitari yatēpahuachina', nanamēna quēran pēn pipiarín. Pipihuachina, yatēpapisopita huēyarapi. Huēyarahuatona', chiminapi. Ina pochin Yosēri catahuarin ni'ton, minsēapi.

⁶ Iráca pēnēntona'piro'sa' nani ma'sha nipi piyapi'sa' ayonquicaiso marē'. Inapochachin catoya'pi Yosēri a'parinsō', nani ma'sha nanitapaapi. Yosē nontahuachina', co o'nanaponhué'. Inapotatona', pēnēntápona'. Téquēionta' nontahuachina', huēnai'

taranapon. Ina quëran Yosë nohuanton, nisha nisha canioro'sa' acorapi Yosë yonquicaiso marë'.

⁷ Nani ya'ipi noyá pënëntohuachina', co huachi aquëtë' pënëntacaso' ya'huaponhuë'. Naporo' ma'sha pa'pi tē'huatoro nininso' ya'noarin. Acoporo' quëran huë'sarin. Huë'sahuaton, cato ya'pi ahuëquiarin. Ina quëran minsërahuaaton, tēpararin.

⁸ Quirosarinquë chachin tēpararin. Inaquë iráca Quisosonta' tēpapi. Inaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopi. Sotomaquë, Iquipitoquë inaquëpita ya'huëpisopita pochin cancantatona', oshahuanacaisoáchin yonquipi. Catoya'pi tēpahuachina', cachiquë tē'yatapi. Co pa'pitapihuë'.

⁹ Cara tahuëri miria pochin nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita inapitari ni'sapi. Nicaponaraihuë', co nohuantapihuë' pa'pitacaiso'.

¹⁰ Tēpapi ni'ton, capa cancantatona', pita nisapi. Ma'shanënta' topinan a'naya a'naya niquëtapi. "Hua'qui' pënënatonpoa', apininpoa' nipirinhüë', iporaso' nani chiminpi," ta'tona', capa cancantapi.

¹¹ Cara tahuëri miria napoápirinahuë', a'nanaya Yosë nohuanton, nanopiantarahuaatona', huanintarapi. Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'pi tē'huatapi.

¹² Naporo' inápa quëran nontërinso' natanapi.

—¡Isëquë huëntaco huachi! itarin. Napotohuachina, inimiconënpitari nicasoi', catoya'piso' inápaquë paantapi. Chitororë chachin paantapi.

¹³ Naporo chachin panca ocohua pa'sarin. Pa'pachina, notohuaro' pëiro'sa' ohuatarin. Canchisë huaranca piyapi'sa' chiminapi huachi. A'napitaso' pa'pi tē'huatapi. "Yosë nohuanton, naporin. ¡Ma'pitacha nanitaparin paya!" tosapí.

¹⁴ Nani catoro' parisitapiso' ni'nahuë. Shiarahuaton, a'nanta' a'notantarinco. Hua'narëso pochin ni'nahuëso' sha'huichinquëma'.

Ya'natontarinso' pihuirinso'

¹⁵ Ina quëran ya'natontarinso' anquëninta', pihuiantarin. Pihuihuachina, inápaquë chiniquën nonsapi, natanahuë.

"Íráca quëra huarë' na'a copirnoros'a' ya'huëpirinahuë', iporaso' Yosëri ya'ipiya hua'anëntarin. Quisocristorë chachin hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipiapihuë'," tosapí.

¹⁶⁻¹⁷ Cato shonca catapini ansiano'santa' Yosë'pa' ya'huëpiso' isonahuatona', Yosë chinotapi: "Yosparinquën, Sinioro. Quëmasáchin ya'ipi nanitaparan. Íráca quëran huarë' ya'huaton, ipora huanta' nanpiaran. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntaran.

¹⁸ Nisha nisha piyapi'sa' no'huirinëinquënsopita ana'ntaran. Ya'ipi chiminpisopitanta' no'tëquën ana'ntaran. Imarinëinquënsopitaso nipirinhüë', acanaaran. Inso tēranta' natēhuachinquën, inápaquë quëpaaran. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita imapachinëinquën, acanaaran. A'napitaso nipirinhüë' piyapi'sa' aparisitatona tēpapi ni'ton, chiniquën ana'ntaran," itapí.

¹⁹ Ina quëran hua'narëso pochin nicasoco, Yosë pëinën inápaquë ya'huërinso' ni'soatërin ni'nahuë. Íráca chinotopiso pëi acohuana Yosë caposonën ya'huërin. Ina pochin nininso' inápaquë ni'nahuë. Nicasoco, o'coritërin, tēnëntërin, huiratërin, ocohua pa'nin, ocai' antërin, naporin. Yosë chiniquën nanantërin ni'ton, naporin.

12

Panca ya'huan pochin ya'norinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahüë ayonquipoaso marë'. A'na sanapi inápaquë quënanahuë. A'morinso' huënaráchin huënaráchin. Pi'i pochin a'pinin. Nantëanaquë yoqui ya'huërin. Shonca cato' tayloraro'sari yancotë pochin motën tahuëtërin.

² Inaso' cayoron. Nani yahuaiarin ni'ton, chiniquën iquitaton, parisatárin.

³ Ina quëran a'na ma'sha inápaquë ya'norin, niantarahüë. Panca ya'huan pochin niponahuë', ina quëran panca panca ninin. Quëhuashin nisahuaton, canchisë motën ya'huëtërin, shonca pomohuanin. A'naya a'naya motënuquë huá'an pochin yancotë yancorin.

⁴ Huinamën quëran inápaquë huihuicontahuachina, tayloraro'sa' a'tëntontarahuaaton, isoro'paquë tē'yatimarin. Patoma pochin tē'yatimarin. Ina quëran hua'narëso pochin quënantarahüë. Panca ya'huan pochin nininso' pa'nin. Sanapi notënanquë huaniarin. "Huaihuachin, hua'huin matahuato, ca'sarahüë," ta'ton, ninararin.

⁵ Ninaso', huairin. Quëmapia'huaya huairin. Inaso' chini chiniquën nanantaton, a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntapon. No'tëquën ana'ntapon ni'ton, ya'huani yatëparin. Ina marë' ninarápirinhüë'. Nani nasitohuachina, Yosëri nicha'ërin. Ya'huërinquë chachin quëpantarin ichihua'anëntacaso marë'.

⁶ A'shinso nipirinhue', co piyapi ya'huërinquëhuë' ta'arin. Inaquë Yosëri nani tapatërin ya'huëcaso marë'. Cara pi'ipi miria pochin inaquë ya'huarin ni'ton, cosharo' quëtapi.

⁷ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Inápaquë quira nisapi. Anquëni hua'an Miquiri itopiso' anquëninënpita camairin panca ya'huan pochin nininso' minsëcaiso marë'. Inanta' anquëniro'sa' camairinsopitarë chachin ahuëtópirinahüë',

⁸ co nanitopihuë' minsëcaiso'. Miquiri anquëninënpitari minsërahuatona', isoro'paquë a'paimapi.

⁹ Inapotatona', panca ya'huan pochin nininso' inápa quëran të'yatopi. Inaso' sopai chachin, Satanasë itopiso'. Ya'ipi piyapi'sa' yanonpintërin. Ina minsërahuatona', anquëninënpitarë chachin isoro'paquë të'yatopi.

¹⁰ Ina quëran inápaquë chiniquën noninso' natanahuë.

"Tëhuëenchachin sopai yaminsëpirinpoahuë', Yosë nicha'ërinpoa'. Quisocristorë chachin hua'anëntarinpoa'. Sopairi Yosë nontaton, na'con sha'huirapirinpoa'. 'Oshahuanpi,' itëra'piarinpoa'. Tahuërirë chachin tashirë chachin sha'huirapiápirinpoahuë', nani Yosëri minsërin.

¹¹ Carniroa'hua chiminatón, huënaïnën quëran anoyacancantërinpoa' ni'ton, sopai minsërehua'. Nanamën sha'huitatëhua', minsërehua'. Yatëpapirinënpohuënta', co a'porëhuahuë', tosapí.

¹² Napoaton inápaquë ya'huëpisopita noya cancanchina'. Ya'ipiro'paquë, marëquë, inaquëpita ya'huëpisopitaso nipirinhue', parisitapi. ¡Ma'huantacha nisapi paya! Sopai pa'sárin minsëcaso marë'. 'Co hua'quiya quëranhuë' Yosë ana'íntarínco,' ta'ton, chiniquën no'huitërin. No'huitatón, piyapi'sa' yaminsërin."

¹³ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Ya'huan pochin nininso' nani isoro'paquë të'yatopi. Të'yatohuachina, sanapi huairinso' aparisitapirinhuë',

¹⁴ Yosëri catahuarin cha'ëcaso marë'. Panca onian pochin anpiantëhuanaton, ta'arin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'sahuaton, cara pi'ipi miria pochin inaquë na'piarin. Yosë nohuanton, ma'sha ya'huërin capacaso'.

¹⁵ Chiniquën no'huitón, ya'huani yamapirinhuë'. Nanamën quëran panca ii' pipirin. Tëquëin pochin pipirin sanapi quëpacaso marë'.

¹⁶ Ii' të'yatopirinhuë', no'pa' huëcharohuachina, ya'ipiya yanquirin. Co chimii'tërinhuë'.

¹⁷ Napoaton sopairi chiniquën no'huirin. No'huitón, pa'nin a'napita hua'huinpita ahuëapon. Yosë natëpisopita tëpacaso marë' pa'nin. Quisoso imasapi ni'ton, aparisitarin.

¹⁸ Ina yonquiatón, marë yonsanquë huaniarin.

13

Ma'sha marë quëran pipirínso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' marë quëran pipiarin. Canchisë motohuan nisahuaton, shonca pomonën ya'huëtërin. A'naya a'naya pomonënaquë yancotë' ya'huëtërin. Hua'an pochin chiniquën nanantërin ni'ton, naporin. Motënaquë nininënpita nani ninshitërin, Yosë pinorinso'. "Yosë quëran chini chiniquën nanantërahüë," ta'ton, ninshitërin.

² Yarani pochin niponahuë', tocani pochin nantëtërin. Nanamënso' pa'pini pochin nanantërin. Panca ya'huani chachin chiniquën nanan quëtapon ni'ton, chiniquën nanantatón, copirno ya'conapon.

³ A'na motën ahuëtóhuachina', chiminatë pochin niponahuë, noyatantarin. Noyatohuachin, ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapi. Pa'yatatona', imasapi.

⁴ Panca ya'huan chinotatona', acorinsonta' chinotapi. Notohuaro' piyapi'sa' ina yonquiatona', natëapi: "Ma noyacha inaso paya. Chini chiniquën nanantarin. ¿Incarita' nanitërin ina minsëcaso?" tosapí.

⁵ Sopai nohuanton, ma'sha marë quëran pipirínso' na'con Yosë pinosarin. "Yosë quëran chini chiniquën nanantërahüë. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'," tosarín. Sopairi catahuarin ni'ton, copirno ya'conarin. Chini chiniquën nanantarin ni'ton, ya'ipi copirnoros'a' camaiarin. Cara pi'ipi miria ya'ipiya ya'ipiya hua'anëntarin.

⁶ Na'con Yosë pinosarin. "Caso' Yosëco," toconapon. Yosë ya'huërinsonta' nocanarin. Inaquë ya'huërisopitanta' pinosarin.

⁷ Yosë imapisopita co quë'yarinhuë'. Sopai nohuanton, aparisitarin. Quira nisahuaton, canatarin. Notohuaro' piyapi'sa' nisha nisha parti ya'huëpisopita hua'anëntarin. Nisha nisha nananquë nonpisopita hua'anëntarin.

⁸ Hua'huayatërahüë' piyapi'sari natëapi. Carniroa'hua imapisopitaíchin co ina chinotapihuë'. Inaso' a'na quirica ya'huëtërin. Nanpirin quirica itopiso'. Inaquë nininënpita nani ninshitërin. Isoro'pa' ninin quëran huarë' imapisopita ninotón, inaquë ninshitërin.

“Canpoa marè' Carniroa'hua chiminin,” ta'tona', ina imasapi. A'napitaso nipirinhue' co nanpin quiricaque nininènpita ya'huèrinhuè' ni'ton, ma'sha marè quèran pipirinsò' chinotapi.

⁹ Huèratèhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'.

¹⁰ “Mapachinènquèma', parisitacaso' ya'huèrin. Sahuèniquè yatèpahuachinènquèma', ahuan-tacaso' ya'huèrin. Ina yonquiatoma', chiniquèn cancantoco'. ‘Yosè catahuarinpoa', ta'toma', imamiatoco'.”

Ma'sha no'pa quèran pipirinsò'

¹¹ Ina quèran hua'narèso pochin niantarahue'. A'na ma'shanta' no'pa quèran pipiarinsò' ni'nahuè'. Carniroa'hua pochin cato' pomona'huaya ya'huètèrin. Noya ya'noapona'huè', panca ya'huan pochin chiniquèn nonsarin.

¹² Inanta' chiniquèn nanantapon. Chiniquèn nanantaton, ya'ipi piyapi'sa' camaiarin ma'sha marè quèran pipirinsò' chinotacaiso marè'. Inaso' motèn ahuètòhuachinara, chiminatè pochin nipona'huè', noyatarinsò' ni'ton, piyapi'sari chinotapi.

¹³ Ma'sha no'pa quèran pipirinsò' nani ma'sha nanitaparin piyapi'sa' nonpintacaso marè'. Ina nohuanton, pèn inápa quèran anotarín. Piyapi'sa' ni'tèrantapaquè napoarin.

¹⁴ Nisha nisha acoarin, sacai' nininsò'. Ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininsò' ni'tonènquè naporin. Piyapi'sari ni'pachina': “Tèhuènachin inaso' Yosè,” tosapi. Notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Ina quèran itapon: “Panca mamanshi niahua'. Sahuèniquè ahuèatona' shitèpapirinhue', noyataantarinsò' nonanatèhua' chinotahua',” itòhuachina', nisapi.

¹⁵ Ina quèran aquètè chachin piyapi'sa' nonpintarin. Ina nohuanton, mamanshi nan-pirinsò pochin ya'noarin. Noninsò pochin natanapi. “Insosona co moshahuachincohuè' tèpaco',” tosarin.

¹⁶ Ina quèran camaiantarín. “Marca niacotacaso' ya'huèrin. Tè'yamaquèhuè nipon, inchinan imiramaquèhuè nipon niacotoco'. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', patrono'sa' piyapinènpitarè chachin, ya'ipiya niacotacaso' ya'huèrin. Co a'naya tèranta' pahuantacaso' ya'huèrinhuè',” tosarin.

¹⁷ Co marca niacotòhuachinahuè', co huachi nanitapihuè' ma'sha pa'anatona' canacaiso'. Co pa'anacaiso tèranta' nanitapihuè'. Ma'sha marè quèran pipirinsò' marcanèn niacotèra'piapona'. A'naquèn nininèn chachin niacotapi. A'naquènsò nipirinhue' nomironèn niacotapi.

¹⁸ No'tèquèn yonquiamaque huarè' nomironèn nitotarama'. “Piyapi nipona'huè', inasáchin natèrèhua',” ta'tona', saota pasa saota shonca saota niacotapi.

14

Pasa catapini shonca catapini huaranca cantapiso'

¹ Ina quèran hua'narèso pochin niantahuato, Carniroa'hua quènantarahue'. Sion motopiquè huaniarin. Inarè' pasa catapini shonca catapini huaranca piyapi'sa' ya'huapi, ni'nahuè. Imapi ni'ton, ina nininèn niacotè'yatopi. Tata Yosè nininèonta' niacotopi.

² Ina quèran inápaquè chiniquèn tènèntèrinso' natanahuè'. Panca so'pora pochin tènèntarin. Chiniquèn huira pochin natanpirahuè', arparo'sa' pi'niatona', naporapi.

³ Nasha cantanèn inápaquè cantarapi. Yosè notènanquè cantarapi. Ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa' pochin nininsopita, inapitanta' natanapi. Pasa catapini shonca catapini huaranca imapisopita cantapiso'. Isoro'paquè ya'huapona', Quisosori nicha'èrin. Oshanéna marè' chiminatón, anoyacancantèrin ni'ton, inapitaráchin nanitopi ina cantacaiso'.

⁴ Noyápiachin cancantapi. Co pi'pisha tèranta' monshihuana'pi pochin cancantopi-hue'. Yoséichin yonquiapí. Insèquèsona Carniroa'hua pa'pachin, imasapi. Isoro'paquè ya'huèpirinhue', nani Yosèri nicha'èrin. Ya'nan cayarinaso macatè' Yosè quètèrèso pochin nicatona', inasáchin chinotapi. Nani tahuèri Carniroa'huanta' chinotapi.

⁵ Co pi'pisha tèranta' nonpinpihuè'. Noyápiachin cancantapi.

Cara anquèniro'sa' pa'sapiso'

⁶ Ina quèran a'na anquèniro' quènanahuè'. Inápaquè yanponarin noya nanan sha'huicaso marè'. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquè nonpisopita, ya'ipiya sha'huitarin.

⁷ —Yosè tè'huatatoma', natèco'. Ana'intacaso' tahuèri nani naniriarin ni'ton, inasáchin imaco'. Ya'ipi isoro'pa', inápaquè ya'huèrinso', marè, iiro'sa', ya'ipiya ninin ni'ton, chinotoco', itarin anquèniro' chiniquèn nontaton.

⁸ Ina quèran a'na anquèniro' paaton, sha'huirarin:

—Íráca na'a oshahuano'sa' Papironiaquè ya'huèpi. Panca ninano' nipirinhue', Yosè nohuanton, ta'huantopi. Inapita pochin cancantopisopita ya'huantapirinhue', Yosèri ana'ntarin. Pa'pi co noyahue' yonquiatona', na'a piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, ta'huantapi. Noyá ta'huantapi, ténin.

⁹ Ina piquëran a'na anquë'ninta' paaton, chiniquë'n nonsarin.

—Ama ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' natëcosohuë'. Ama mamanshinën moshacosohuë'. Të'yamaquë marcanën yaacotarinquëma' hua'anëntinquëmaso marë'. Ama natëcosohuë'. Ina chinotohuatama', Yosë ana'intarinquëma'.

¹⁰ Chiniquë'n no'huëtë'nquëma', main huino o'shitërëso pochin ana'intarinquëma'. Parisitopiquë a'pahuaichinquëma', pënquë parisitarama'. Carniroa'hua, anquë'nirō'sa' inapita ni'tërantapaquë no'tëquë'n ana'intarinquëma'.

¹¹ Co onporonta' pën tacopiaponhuë'. Inaquë conainta' tomontápon. Parisitápona. Co sanoarinhuë'. Insopitasona ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' natëtōna', mamanshinën moshahuachina', tahuë'rirë chachin, tashirë chachin chiniquë'n parisitápona'. Co marcanën niacotacaso' ya'huërinhuë', tēnin.

¹² Ina yonquiatoma', chiniquë'n cancantoco'. Yosë nanamën natëtōma', Quisocristo imamiatoco'. Aparisitopirinë'nquëmahuë', ama a'pocosohuë'.

¹³ Ina quëran inápa quëran noninso' natanahuë:

—Apira sha'huichinquë'n ninshitëquë': Insosona Sinioro imarinsō marë' chiminpachina, noya cancanchina', tēnin. Ina quëran Ispirito Santo tapon:

—Tëhuë'nchachin Yosë'pa' pa'pachina', chinotapi. Yosë marë' sacatopi ni'ton, inápaquë canapi huachi, tēnin.

Piyapi'sa' mapiso'

¹⁴ Ina quëran hua'narëso pochin niantahuato, chitoro' quënanahuë, huirichin nininso'. Inaquë a'naso' huënsëarin, piyapi pochin ya'norinso'. Chiniquë'n nanantaton, oro quëran nininso' yancorin. Imirin quëran nisha sahuëni sē'quërin nitërinso' macacaso marë'.

¹⁵ Naporo' anquëni Yosë pëinën quëran huë'nin. Huëcaton, sha'huitariin:

—Nani ora nanirin, maquë huachi. Trico noya cayahuachina, a'narōáchin sahuëniquë manë'. Inapochachin iporaso' ora nanirin piyapi'sa' macacaso marë', itërin.

¹⁶ Itohuachina, manin. Cayarinso' manëso pochachin manin huachi.

¹⁷ Ina quëran a'na anquëni ya'huërë Yosë ya'huërin quëran pipiantarin. Inanta' nisha sahuëni ya'huëtërin, inëshin nininso'.

¹⁸ A'na anquë'ninta' Yosë chinotopi quëran huë'nin. Inari pën ni'sarin ora nanihuachin, ana'intacaso marë'. Huëcaton, sha'huëtërin:

—Nani ora nanirin isoro'pa' ana'intacaso marë'. Opa cayahuachina, manëso pochachin a'narōáchin maquë', itërin anquë'niri.

¹⁹ Itohuachina, a'narōáchin co imapisopitahuë' manin ana'intacaso marë'. Yosëri chiniquë'n no'huiton, no'tëquë'n ana'intarin.

²⁰ Ni'co'. Oparo'sa' mapachinara, ninano aipiran quëparapi. Inaquë panca nanpiquë to'poipi. Opa' pipihuachina, quëhuain ninin. Huënai pochin ya'norin. Inapochachin ana'intoahuachina, panca huënai' pa'sarin, ni'nahuë. Cara pasa quiromitro pochin pancaitërinso'. Cahuario motën ya'cari huarë' anpotarin huachi.

15

Canchisë anquë'nirō'sa' ana'intacaiso marë' acorinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri oshahuano'sa' chiniquë'n ana'intarin. Ina anitotincoso marë' nani ma'sha a'notërinco. Pa'pi huëhuë'piro' ni'nahuë. Canchisë anquëni ya'huarin. A'naya a'naya Yosëri yaa'parin piyapi'sa' ana'intacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë nani ma'sha onpocaiso' ya'huapon. Inapooton, ana'intërinso' naniarin.

² Co'huara anquë'nirō'sa' pa'shatëräsoihuë', inápaquë panca sono' niantarahuë. Isihuico pochin niponahuë', huënaratarin. Pën pochin ya'norin. Sono yonsanquë na'a piyapi'sa' quënanahuë, ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' minsëpisopita. Isoro'paquë ya'huapona', co mamanshinën moshapihuë'. Co marcanën niacotopihuë'. Parisitaponaraihuë': "Yosëichin imarai," ta'tona, imamiatopi. Iporaso' Yosë'pa' ya'huatona', noya ya'huërapa. Arparo'sa' Yosëri quëtërin pi'niatona' cantacaiso marë'.

³ Iráca Moisésë Yosëichin natëtōn, inimiconënpita minsërahuaton, cantarin. Inapochachin isopitanta' cantarapi. Carniroa'hua cantarinsonta' cantarapi.

"¡Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya! Ya'ipi nanitapanan. Ma noyacha catahuanancoi paya. Chiniquë'n nanantaton, noya ninan. Noya hua'anëntaton, no'tëquë'n ana'intëran. Co onporonta' nonpinanhuë'. Ya'ipi piyapi'sa' natëinënquë'n.

⁴ Ya'ipiya Sinioro të'huachinënquë'n. Ya'ipiya yonqui'inënquë'n. Quëmasáchin nóyanquë'n. A'na tahuëri no'tëquë'n oshahuano'sa' ana'intaran ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', chinotarinënquë'n," topi cantatona'.

⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi' inápaquë ya'huërinso' ni'soatërin, ni'nahuë. Acoana Yosë caposonën ya'huërinquë chachin quënanahuë.

⁶ Canchisë anquëniro'sa' ina quëran pipiapi. Huiríchin huiríchin a'mopi. Të'tëtëinquë oro pochin nininquë nintonpopi. Piyapi'sa' oshahuanpi ni'ton, Yosëri a'paarin nisha nisha aparisitacaiso marë'.

⁷ Ina marë' canchisë minëro'sa' pochin nininso' ya'huërin, oro quëran nipiso'. A'nara' ma'sha pochin nininso' minëro'sa' masahuaton, anquëniro'sa' quëtërin. "Paatoma', minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantoco'. A'naya a'naya të'yanantohuatama', Yosëri chiniquën ana'intarin huachi," ta'ton, a'naya a'naya quëtërin. Yosëso' co onporonta' chimianinhuë', ni'sárinpoa'.

⁸ Noya noya ni'ton, ya'ipi nanitaparín. Ina të'huatacaiso marë' conai pochin nininso' tomontarin. Ya'ipi Yosë chinotopiso pëi' inápaquë ya'huërinso' yanquëëtërin. Co insonta' nanitërinhuë' inaquë ya'conacaso'. Nani piyapi'sa' ana'intohuachina, naporo huarë' noya ya'coantapi.

16

Minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantopiso'

¹ Naporo' chinotopiso pëi' inápaquë ya'huërinso' quëran chiniquën noninso' natanahuë. —Piyapi'sa' ya'huërinquë paatoma', minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantoco'. Të'yanantohuatama', parisitapi. Pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri chiniquën no'huítan, ana'intarin, itërin anquëniro'sa'.

² Ina natanahuaton, a'nara' pa'nin. Isoro'pa' nocorahuaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantërin. Të'yanantohuachina, na'a piyapi'sa' panca ta'tarapi. Sëncopi pochin pip-itëra'piapona'. Co noyatochináchinhuë' nisapi. Ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' imapisopita parisitapi. Marcanën niacotopi ni'ton, Yosë nohuanton, ta'taráchin nisapi. Mamanshinënta' moshapi ni'ton, parisitápona'. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' ninoton, a'notërinco, ni'nahuë.

³ Ina quëran a'na anquëninta' paaton, minëquë ya'huërinso' marëquë të'yaitarin. Inaquë të'yaitohuachina, huënai' taranarin. Chimipi huënnainën pochin anën nisarín. Napoaton ya'ipi marëquë ya'huërinso' pa'pi.

⁴ Ina píquëran a'na anquëninta' pa'nin. Minëquë ya'huërinso' iro'saquë të'yaitohuachina, inapitanta' huënai' taranarin. Tëquëin, i'sharo'sa', inapita' napoapi.

⁵ Napohuachina, anquëni ii' a'pairinsoari Yosë nontaton tapon: "No'tëquën Siniro ana'intaran. Iráca quëra huarë' ya'huaton, ipora huanta' nampiarian. Noyasáchin ninan.

⁶ Na'a imarinënsopita tëpapi. Noya pënëntopirinahuë', tëpapi ni'ton, i'huëretaton, ana'intaran. Iro'sa' huënai' atarantëran ni'ton, ina tëranta' o'ocaiso' ya'huërin. No'tëquën ana'intaran," itërin.

⁷ Artaro quëraonta' noninso' natanahuë: "Tëhuënachachin Siniro quëmasáchin ya'ipi hua'anëntëran. Chini chiniquën nanantaton, no'tëquën nonan. No'tëquën ana'intaran," tënin.

⁸ Ina quëran a'na anquëninta' pa'nin ana'intacaso marë'. Minëquë ya'huërinso' pi'iquë të'yanantohuachina, pi'i chini chiniquën pi'catarin. Pën pochin pi'cataton, piyapi'sa' chiniquën aparisitarín.

⁹ Panca huëyaponaraihuë', co nirotapihuë'. Yosë no'huítana', pinosapi: "Sopai pochin cancantaton, aparisitarinpoa' ni'sora," tosapi. Parisitaponaraihuë', co nohuantapihuë' oshanëna' a'pocaiso'. Co Yosë yayonquiapihuë'.

¹⁰ Nani catapini anquëniro'sari ana'intapona' pa'pi. Ina quëran a'nanta' ma'sha marë pipirino' ya'huërinquë pa'nin. Hua'anëntacaso' shiranëinquë chachin paaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantarin. Të'yanantohuachina, ya'ipiya tashiarín. Piyapi'sa' chiniquën parisitona', tarëtapi.

¹¹ Yosëso' chini chiniquën nanantopirinhuë', piyapi'sari ta'taráchin nicatona', no'huipi. "Pa'pi co noyahuë' ni'ton, aparisitarinpoa'," topi pinotona'. Co naporo tëranta' oshanëna' yaa'poapihuë'.

¹² Ina quëran a'na anquëninta' pa'sahuaton, minëquë ya'huërinso' panca i'quë të'yaitërin, Iyopiratisii' itopiquë. Inaquë të'yaitohuachina, pancai' niponahuë', huinquintomaton, yaniromarin. Copirnoros' noya pënontacaiso marë' yaniromarin. Pi'i pipirin parti quëran huë'sapi quira nicacaiso marë'.

¹³ Ina quëran panca ya'huan pochin nininso' niantarahuë. Ma'sha marë quëran pipirino', nonpin nanan pënëntona'pi, inapitanta' niantarahuë. Cara chachin nanamëna quëran cara sopairo'sa' pipipi, inpo pochin ya'nopiso'.

¹⁴ Sopairo'sa' ni'ton, nani ma'sha nanitapapi. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sari natêcaiso marê'. Nonpintatona', napoapi. Nisha nisha copirnoros'a' camaira'piapona' quira nicacaiso marê'. Ana'intacaso' tahuëri nani ya'caritëriarin ni'ton, niyontonapona'. "Canpoari Yosê minsêahua'," ta'tona', napoapona'.

¹⁵ Nani Quisoso sha'huitërinpoa': "Ni'co', iyaro'sa'. A'nanaya o'mantararahuë. Ihuatê pochin nicato, co nitotasênquëmahuë', o'mantararahuë ni'ton, nani tahuëri ninaco. Noya ninahuatamaco, noya cancantarama'. Yosê noya ni'sarinqüema'. Noyápiachin a'morêso pochin noyasáchin nico'. Ina quëran o'mantahuato, co tapanapomahuë'. Noya cancantarama'," itërinpoa'.

¹⁶ Ana'intacaso' tahuëri ya'caritohuachin, na'a copirnoros'a' ayontonapi quira nicacaiso marê'. Armaquitono itopiquë niyontonapi. Cotio nananquë napopiso'.

¹⁷ A'naichin anquëni pahuanarin pacacaso'. Ina pa'sahuaton, minëquë ya'huërinso' têtë'yanantarin. Ihuanguë têtë'yanantohuachina, inápaquë Yosê chinotopiso pëi quëran chiniquën nonin. Hua'anëntërinso shiranën quëran "jnani huachi!" tosarín.

¹⁸ Napohuachina, o'coritarin. Huira pochin chiniquën tënëntarin. Naporo' panca ocohua pa'sarin. Iráca quëran huarê' co onporonta' ina pochin pa'chininhuë' niponahuë', napoarín.

¹⁹ Co Yosê natëpisopitahuë' ya'huëpique nocharotarin. Panca ninano' niponahuë', huëncharoaton, cararo'tê huarê' niacoarin. Nisha nisha ninanoros'aque' ta'huantapi. Co Yosëri naniantërinhuë' ana'intacaso'. Papiroñaquë na'a piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi ni'ton, ana'intërin. Inapochachin a'na tahuëri chiniquën no'huiton, ata'huantarin.

²⁰ Naporo' motopiro'sa', so'tonos'a', inapita co huachi ya'huapona'huë'.

²¹ Inápa quëran ocai' anotapon. Panca masho ni'ton, quëquën. Catapini shonca quiro pochin quë'ninso'. Na'a anotohuachin, piyapi'sa' chiniquën parisitapi. Napoaton Yosê chiniquën no'huitona', pinsapi huachi.

17

Monshihuana'pi pochin nininso'

¹ Ina quëran a'na anquëni minê' sê'quëna'pi nininso' huëcapairahuatonco, itërinco: "Huëquë' pa'a piyapi'sa' ana'intacaso' ya'huërinso' a'nochinquën. Pasëquë a'na sanapi panca iiro'sa' aipi huënséarin. Inaso' pa'pi co noyahuë'. Monshihuana'pi pochin piyapi'sa' anishacancantërin.

² Ya'ipi copirnoros'a' ina natëtona', co noyahuë' nisapi. Monshihuaninso pochin cantatona', Yosê naniantapi. Piyapinëpitanta' ina imatona', co noyahuë' nicacaisoáchin yonquiapi," itërinco.

³ Itohuachincora, hua'narêso pochin niantarahuë. Espirito Santo nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhuë' quëparinco. Inaquë co noyahuë' sanapi ni'nahuë. Ma'sha pa'pi têtë'huatoro' nininsonta' quënanahuë. Iporaso' quëhuanën ya'norin. Canchisê mototahuaton, shonca pomon ya'huëtërin. Nisha nisha nininën ya'huëtërin, Yosê pinorinso'. Ya'ipi nonëquë ninshitëra'piarin. Ina aipi sanapi huënséarin.

⁴ Inaso' noyápiachin a'moponahuë', co noyahuë' cancantërin. A'morinso' pa'ton ninin. Quëhuashin, quëhuanën, inapita a'morin. Naporahuaton, oro, na'pia'huaya pa'ton nininsopita, inapita pëtënin. Monshihuana'pi pochin nitaparin. Minë oro quëran nininso' sê'quërin. Inaquë taparo' nininsoráchin ya'huërin. O'shitërinso pochin na'a piyapi'sa' anishacancantërin. Ano'pirin, amonshihuanin, napotërin

⁵ Nininën pochin nininso' têtë'inquë ninshitopi. Ninshitopirinahuë', ma'ta' tapon naporinso' co piyapi'sa' nitotopihuë'.

ISO SANAPISO' PAPIRONIAQUË YA'HUËPISOPITA POCHIN CANTANTËRIN. PA'PI MONSHIHUANTË'

NI'TON, INA A'CHININ QUËRAN MONSHIHUANPI. NISHA NISHA CO NOYAHUË' YONQUIPI

topi, ninshitatona'.

⁶ Tëhuëchachin ina sanapi pa'pi co noyahuë' cancantërin. Quisoso imapisopita co quë'yarinhuë'. "Quisoso imarai," topachinara, atëpatërin. Notohuaro' atëpatahuaton, no'pirinso pochin pa'yatërin. Ina nicato, panca pa'yanahuë.

Ina quëran anquëni itërinco:

⁷ "¿Onpoatonta' pa'yananso'? Carinquën anitochinquën. Sanapi, ma'sha ina aipi huënsërinso' inapita ma'sona tapon naporinso' a'chinchinquën nitotëquë'. Ina ma'shaso' canchisê mototahuaton, shonca pomonën ya'huëtërin.

⁸ Iráca isoro'paquë ya'huërin. Iporaso' co ya'huërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhuë' ya'noantarin. Acoporo' quëran huëantarin. Ayaro' tahuëri nanihuachin, parisitopiquë pa'sarin. Nipirinhuë', co'huara pa'shátërasohuë', a'nanaya ya'noantahuaton, piyapi'sa'

a'payanarin. Co Quisoso imapihué' ni'ton, pa'yanapi. Quisoso imapi naporini, iráca quèran huaré' nininépita nampirin quiricaquè ninsichitonhué'.

⁹ No'téquèn yonquiamaquè huaré' ma'sona tapon naporinso' nitotarama'. Ma'sha canchisè motohuaninso', canchisè motopi tapon naporin. Ina aipi sanapi huénsèrinso'. Naporahuaton, canchisè copirnoros'a' ayonquirinpoa'.

¹⁰ A'natèrápo nani iráca hua'anéntèra'piapirinahué', chimina'piapi. Iporaso' a'nari hua'anéntantarin. A'naíchín pahuanarin ya'ipiro'pa' hua'anéntacaso'. A'na tahuéri ya'noarin. Nipirinhué', co hua'qui' hua'anéntaponhué'.

¹¹ Ina piquèran ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininsoari hua'anéntapon. Nani canchisè copirnoros'a' ayaponahué', inapita pochín nicaton, hua'anéntapirinhué', a'na tahuéri Yosèri ocoiarin. Ocoirahuaton, parisitopiquè a'pararin.

¹² Shonca pomontèrinso pochín shonca copirnoros'a' ya'huapona'. Inapitaso' co hua'anénchatèrapihué'. Tahuéri nanihuachín, nisha nisha piyapi'sa' hua'anéntapona'. Naporo chachín ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininso' hua'anéntapon. Napoaponahué', co hua'qui' hua'anéntapihué'.

¹³ Shonca copirnoros'aso' napopianachín yonquiatona', ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininso' natèpona'. Piyapinènpitanta' camaiapona' ina natècaiso maré'.

¹⁴ Inapitaso' Carniroa'hua yaminséatona', quira nisapirinahué', co nanitapihué' minsécaiso'. Inari minséapon. Inaso' Quisocristo chachín. Chini chiníquèn nanantarin ni'ton, ya'ipiya hua'anéntarin. Inasáchín natècaso' ya'huèrin. Piyapinènpitari imasapi. Yosèri huayonin ni'ton, natèmiatapi," itèrinco anquèni.

¹⁵ Ina quèran a'chintaantarínco.

—Panca iro'santa' ni'nán, ina aipi sanapi huénsèrinso'. Inanta' a'chinchinquèn nitotéquè'. Inapochachín a'na tahuéri nisha nisha piyapi'sa' ya'huapona', nisha nisha nananquè nonpisopita. Hua'huayatèrahué' ya'huapona'. Nisha nisha copirnoros'a' hua'anéntèrinso'.

¹⁶ Oshaquèran shonca copirnoros'a', ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininso', inapita co huachi sanapi nohuantapihué'. No'huirahuatona', masapi. Masahuatona', ai'nanpiratapi. Chiníquèn aparisitatona', tèparapi. Ina quèran ahuiquitapi.

¹⁷ Yosè nohuanton, copirnoros'a' yonquiapi ma'sha tè'huatoro' nininso' natècaiso maré'. Napopianachín yonquiatona', co noya sanapihué' nininso' ata'huantapi. Yosè nohuantèrinso' chachín nisapi.

¹⁸ Sanapi panca iro'sa' aipi huénsèrinso' pochín panca ninano' ya'huapona'. Ya'huèhuano'sa' pa'pi co noyahué' cancantapi. Na'a piyapi'sa', copirnoros'a', inapita anishacancantapona' ma'sharáchín yonquicaiso maré'. Yosè a'pocaiso maré' yanonpintapi. Nonpintápirinahué', Yosè nohuanton, ata'huantapi anta'.

18

Papironia ta'huantèrinso'

¹ Ina quèran a'na anquéninta' inápa quèran o'mararin, ni'nahué', chiníquèn nanantèrinso'. Huènaráchín ni'ton, isoro'pa' a'pintèrin.

² O'marahuaton, chiníquèn nonin.

“Nani huachi Papironia ta'huantarin. Panca ninano' niponahué', ta'huantarin. Inaquè nisha nisha sopairo'sa' ya'huapona'. Nisha nisha chanaro' ca'tèro'santa' inaquè pa'sapi.

³ Papironiaro'sari notohuaro' piyapi'sa' anishacancantopi. Ina pochín cancantatona', copirnoros'a', piyapinènpita, inapita co noyahué' nisapi. Monshihuaninso' pochín nicatona', Yosè naniantopi. Ma'huano'santa' inaquè pa'ananatona', nani ma'sha canapirinahué'," ténin anquèni.

⁴ Ina topachina, inápa quèran a'nari itèrin:

—Ya'ipi imaramasopita pènènananquéma', natanco. Ni'cona papironiaro'sa' anishacancantochinènquéma'. Ina quèran pipiramaso pochín nicatoma', ama inapita pochín cancantocoso'hué'. Co noyahué' nipatama', Yosè ana'intarinquéma' canpitanta'.

⁵ Na'con oshahuanpi ni'ton, co Yosèri naniantarinhué' ana'intacaso'.

⁶ A'napita aparisitopi ni'ton, no'téquèn ana'intacaso' ya'huèrin. Na'con na'con i'huèretacaso' ya'huèrin. Pa'pi co noyahué' nipi.

⁷ Pita nicacaisoáchín cancantopi. Ma'sharáchín yonquiatona', a'napita nocanpi ni'ton, Yosèri aparisichín. Iporaso' cancanèna quèran yonquirapi. “Quiyaso' nóya ya'huèrai. Hua'an pochín nicatoi, co manta' pahuantèrincoihué'. Co quèyoron pochíncoihué'. Co onporonta' sètaraihué'," topirinahué'.

⁸ A'nanaya Yosèri ana'intarin huachi. Na'a piyapi'sa' caniopona', sètapona', tanarotapona', napoapona'. Yosèri chini chiníquèn nanantaton, ana'intarin. Ahuiquitarin.

⁹ Nisha nisha copirnorosanta' anishacancantërinso' sëtaponá'. Huiquitërinso' nica-tona', na'nëpona'. Yosëri ana'into'huachin, na'nëpona'.

¹⁰ Aquë quëran quënanpachina', pa'pi të'huatapi.

"¡Ma'huantacha ninin paya! Papironia panca ninano' niponahuë', a'naroáchin ata'huantopi. Yosëri ana'intërin," tosapi.

¹¹ Ma'sha pa'ana'pirosanta' sëtatona', na'nëpona'. Nani ma'sha pa'anacaso marë' ya'huëtopirinahuë', co huachi insoari tëranta' pa'antaponhuë'.

¹² Notohuaro' oro, prata, na'pira'huaya pa'ton nininsopita, morin, sita, caninë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita ya'huëtopirinahuë', co incari tëranta' pa'antarinhue' huachi. Nisha nisha pimonontëro'sa', huiripomon quëran ma'sha nipisopita, nontëro'sa' pa'ton nininsopita quëran ma'sha nipiso', sha'pihua'na, hua'namia, huirina'pi, ina quëranpita ma'sha nipiso ya'huërin.

¹³ Nisha nisha pimoanacaso marënta' ya'huërin. Canina, nisha nisha coshoro' apimotacaso' nininsopita, yonarin pochin pimóchin nininso', pimo yaqui', pimo hua'sai', huino, toma', arina, trico, inapita ya'huërin. Ohuacaro'sa', ohuicaro'sa', cahuarioro'sa', toronano'sa', inapitanta' ya'huërin. Piyapiro'santa' pa'anapi asacatacaiso marë'. Piyapi chachin nipirinhue', ma'sharo'sa' pochin yapa'anpi. Notohuaro' ma'sha ya'huëpirinhue', co huachi pa'anapihuë'.

¹⁴ Ya'huëhuano'sa' itapona':

"Huayoro'sa' nayaramaso' capa ninin. Na'a ma'sha ya'huëtopirinëinquëmahue', capa nizarin. Co huachi noya ya'huapomahuë'," tosapi.

¹⁵ Ma'sha pa'ana'pirosanta' na'con canapirinahuë', sëtapi huachi. Të'huatona', aquë quëran notërapí. Na'nëpona' pochin

¹⁶ itapona':

"¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' niponahuë', ta'huantërin. Sanapi noyápiachin a'morinso' pochin nipirinhue', co huachi ya'huërinhuë'. Morin, caninë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita a'mosahuaton, oro, na'pira'huaya pa'ton nininso', inapita pë'pëpirinhue',

¹⁷ a'naroáchin ma'shanënpitarë chachin ta'huantërin huachi," tosapi.

Nanchahuano'santa' marë pa'tatona', na'a ma'sha aquë quëran quëpirinhue'. Inapoa-tona', na'con canapirinahuë', co huachi pa'sapihuë'. Piyapinënpitanta' inaquë sacatatona', canapirinahuë', co huachi canapihuë'. Inapitanta' aquë quëran ni'sapi.

¹⁸ Pëiro'sa' huiquitohuachina', panca conaitarinso' quënanapi. Quënanpachina', pa'yanapi. "Co onporonta' a'na ninano' iso pochin ni'chinëhuahuë'. Ma notohuaro' ma'shanënpita ya'huëtopirinahuë', ta'huantopi," tosapi.

¹⁹ Chiniquën sëtatona', mo'shiquë nipashimototapi. Iráca sëtohuachinara, inachintopiso'. Na'nëpona' pochin itapona':

"¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' nipirinhue', ayarin. Marë nanchaquë pa'tohuatëira, na'a ma'sha pa'anatoi, quënai. Pa'anpatëira, na'con canapiraihuë', a'naromaráchin ma'shanënpitarë chachin ta'huantërin huachi," tosapi.

²⁰ Ya'ipi inápaquë ya'huëramasopitaso' nipirinhue', ama ina marë' sëtocosohue'. Imarama' ni'ton, noya cancantoco'. Aparisitopirinëinquëmahue', nani Yosëri ana'intërin huachi. Ina marë' Quisoso ca'taninsopita, pënëntona'pirosanta', inapitanta' noya cancanchina'.

²¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahue'. A'na anquëninta' ya'noantarin, chiniquën nanantërinso'. Pancara'pi masahuaton, marëquë të'yaitërin.

"Pancara'pi të'yaitërahüëso pochachin Papironia ta'huantarin. Panca ninano' niponahuë', ta'huantarin. Yosëri chiniquën ana'intarin. Co huachi ya'huaponhuë'.

²² Iráca na'a arparo'sa' pi'nipi. Pirinano'sa', tronpitaro'sa', inapitanta' pihupirinahuë', iporasos' co huachi mosica natanapihuë'. Co huachi sacatoro'sa' inaquë sacatapihuë'.

²³ Co huachi nanpara' i'chimpiapihuë'. Co huachi inaquë sa'asapihuë'. Iráca notohuaro' ma'sha pa'ana'pirosanta' inaquë ya'huatona', na'con canapirinahuë', noyá ta'huantapi. Na'con pënënotatona', nisha nisha piyapi'sa' isoro'paquë anishacancantopirinahuë', Yosëri ana'intarin huachi," tënin.

²⁴ Iráca quëran huarë' inaquë Yosë imapisopita, pënëntona'pirosanta', inapita tëpapi. Ina marë anta' chiniquën ana'intarin huachi.

19

¹ Ina quëran notohuaro' inápaquë ya'huëpisopita nonsapi natanahuë. Capa cancantatona', chiniquën nonsapi:

"¡Ma noyacha Tata Yosëso piyapi'sa' nicha'ërin paya! Chini chiniquën nanantarin ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'.

² Co topinan quëran ana'intërinhuë'. Ya'ipiya no'tëquën ana'intërin. Monshihuanapa'pi pochin nininso' nani ana'intërin. Inaso' notohuaro' piyapi'sa' anishacancantërin. Imapisopita tãpapi ni'ton, i'huërëtërin," topi.

³ Ina quëran itantapi:

"¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Co noyahuë' nipsisopita ana'intërin ni'ton, huiquitapi. Pën co onporonta' tacopiarinhue'. Conainta' tomontápon," tosapi.

⁴ Napohuachinara, cato shonca catapini ansiano'sa', catapini ma'shara'sa' pochin ninin-sopita, inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi: "¡Naporinchi paya! ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Shiranënuë huënsëaton, ya'ipiya hua'anëntarin," tosapi.

⁵ Ina quëran Yosë shiranën quëran noninso' natanahuë.

"Ya'ipi Yosë imaramasopita ina chinotoco'. Hua'ano'sanquëmahuë nipon, piyapinënpitanquëmahuë nipon, inasáchin yonquico'. Ina nóya nícátoma' natërama' ni'ton, 'Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya,' itoco'," ténin.

Carniroa'hua sa'acaso' pita nisarínso'

⁶ Ina quëran hua'huayátërahue' piyapi'sa' nonsapiso' natanahuë. Panca so'pora pochin tënëntarin. Chiniquën huira ahuetërinso pochin natanahuë.

"Ma noyacha Tata Yosëso paya. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin.

⁷ Huëco' capa cancantahua'. Noya cancantahua'. Inasáchin noya noya ni'ton, natëahua'. Nani ora nanirin Carniroa'hua sa'arinso pochin nicacaso'. Imapisopitarë' ya'huëmiatarin. Ni'co'. Sanapi yaso'yahuachina, noyápiachin nitaparin. Inapochachin imapisopita nitapacancanpi.

⁸ Huirichin a'morëso pochin Yosëri noyápiachin cancan quëtërin. Tëhuënchachin inari catahuarin noya nicacaso marë'," tosapi.

⁹ Ina quëran anquëni sha'huitërinco ninshita'huaso marë': "Carniroa'hua sa'acaso' pita nininquë përapachinquëma', nóya cancantarama'," itërinco. Ina quëran itaantarinco: "Yosë chachin no'tëquën sha'huitërinquën ni'ton, ina ninshitëquë'," itërinco.

¹⁰ Naporó' isonahuato, yachinotopirahuë'. "Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Co Yosëcohuë'. Canpita pochachin canta' Yosë natërahue'. Quisoso namën imarama' ni'ton, Yosëichin yonquiquë'," itërinco.

Quisoso nanamënáchin a'chinpatëhua', no'tëquën pënëntarëhua'.

Quisoso canatërinso'

¹¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahue'. Pi'iro'të' ni'soatohuachina, huiri cahuario quënantarahue'. Ina aipi quëmapi huënsëarin. No'tëquën nona'pi itëréhuaso'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachinpoa', co onporonta' nonpintarinpoahuë'. No'tëquën hua'anëntarin. Quira nícaton, inimicoro'sa' minsëarin.

¹² Ya'pirin pën nënërinso pochin huënaratarin. Na'a yancotëro'sa' oro quëran nininso' yancorin. Inaquë a'na nininëonta' ninshitërin, inaora nitotërinso'.

¹³ A'morinso' huënaiquë a'shitërin. Inaso' Yosë nanamën chachin ninin.

¹⁴ Notohuaro' inápaquë ya'huërinso'pi imasapi, huirichin a'mopiso'. Inapitanta' huiri cahuarioro'sa' aipi huënsëatona', sontaro'sa' pochin pa'sapi.

¹⁵ Quëmapi quëchitërinso' nanamën quëran sahuëni pochin nininso' ya'huëtërin. Chiniquën nanantaton, namën quëran chachin inimiconënpita minsëarin. Noninso' sahuëni pochin nícaton, topinan noncharapirinhuë', co noyahuë' nipsisopita minsëarin. Piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin. Yosëri no'huirin ni'ton, oparo'sa' to'poirëso pochin oshahuano'sa' chiniquën ana'intarin.

¹⁶ Aipi a'morinsoquë nani ninshitërin:

ISO QUËMAPI CHINI CHINÍQUËN NANANTATON, YA'IPI COPIRNORO'SANTA', HUA'ANËNTARIN.

INASÁCHIN NATËCASO' YA'HUËRIN

ténin. Tonamënuënta' ina chachin ninshitërin.

¹⁷ Ina quëran a'na anquëninata' quënantarahue'. Inápaquë pi'i a'piniquë huanirahuatón, soporo'sa' përsarin. Ya'ipi chanaro' ca'tëro'sa' chiniquën përsarin.

—Huëco' Yosëri ata'huantarinsopita ca'quico'.

¹⁸ Na'a piyapi'sa' chiminapona'. Copirnoros'a', capitano'sa', chiniquën nanantopisopita, inapita chiminapona'. Cahuarionënpitarë chachin ta'huantapona'. Hua'ano'sa' piyapinënpitarë chachin co Yosë imapihuë' ni'ton, ta'huantapi. Ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', inapitanta co cha'ësapihuë', ténin anquëni.

¹⁹ Ina quëran ma'sha pa'pi tã'huatoro' nininso' quënantarahue'. Na'a copirnoros'a' sontaro'sanënpitarë chachin niyontónapi. Huiri cahuario aipi huënsërinso' minsëcaiso marë' quira nisapi. Piyapinënpitanta' yaminsëpirinahuë'.

²⁰ Quira nipachinara, huiri cahuario aipi huënsërinsoari canarin. Canarahuatón, ma'sha pa'pi tã'huatoro' nininso' masarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta', masarin. Inaso',

sacai' nininso' nicaton, notohuaro' piyapi'sa' nonpintërin ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' imacaiso marë'. Marcanën niacotahuatona', mamanshinën moshapirinahuë', minsëarin huachi. Minsërahuaton, cato chachin masahuaton, ana'intomiatarin. Nanpirapirinahuë', parisitopiquë të'yatarin huachi. Inaquë panca sono sha'pimo'shirë chachin pën tënëntápon. Co onporonta' pipiapihuë'.

²¹ Inapita imapisopitanta' ata'huantarin. Inaora nanamën quëran ya'ipiya ata'huantarin. Chiminpachina', chanaro' ca'tëro'sari huëcatona', natëaquë huarë' noshinëna' ca'sapi.

20

Huaranca pi'ipi nininso'

¹ Ina quëran a'na anquënininta' inápa quëran o'mararin, ni'nahuë. Panca catina, niahui, inapita së'quërin. Niahuiso' sopairo'sa' oncorapirinso' parti i'soacaso marë' së'quërin.

² O'marahuaton, panca ya'huan pochin nininso' masarin. Sopai chachin inaso'. Iráca quëran huarë' piyapi nonpintërin, Satanásë itopiso'. Ina masahuaton, catinaquë tonporin. Huaranca pi'ipinta' nipirinhuë' co ni'quiritarinhuë'.

³ Tonporahuaton, nanin acoporo' nininquë të'yatarin. Nani të'yatahuaton, oncorapiarin. Oncorapirahuaton, noyá pa'pirapitarin ama pipicaso marëhuë'. Huaranca pi'ipi co nani-tarinhuë' piyapi'sa' nonpintacaso'. Ina quëran ocoiantapirinhuë', co hua'qui quëranhuë' Yosëri ana'intomiatarin.

⁴ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Na'a piyapi'sa' quënanahuë. Yosëri nani acorin coisë pochin nicacaiso marë'. A'napitanta' ni'nahuë. Isoro'paquë ya'huapona', Quisosoíchin imapi. Yosë nanamën a'chimpi ni'ton, tëpapi. Co ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' chinotopihuë'. Co nonanpiso' moshapihuë'. Co marcanëni niacotopihuë'. "Quisosoíchin imarai," topachinara, nishitëconotëra'piapi. Inapotopirinahuë', Quisosori ananpitaantarahuaton, ichihua'anëntarin. Huaranca pi'ipi hua'anëntapi.

⁵ Inapita'ton ananpitaantarin. Ina quëran nani huaranca pi'ipi nanihuachin, a'napita chiminpisopita ananpitaantarin ana'ntacaso marë'.

⁶ Quisoso imarëhuasopita'ton ananpitaantarinpoa'. Noya nicatëhua', noyá cancantarihua'. Co onporonta' chiminarihuahuë'. Iráca corto hua'ano'sa' ya'huërin Yosë chinotacaiso marë'. A'na tahuëriso nipirinhuë', Quisoso imarëhuasopita noya noya chinotarihua'. Huaranca pi'ipi inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'.

Sopai hua'an ana'intomiatërinso'

⁷ Nani huaranca pi'ipi nanihuachin, sopai ocoiantarin.

⁸ Ocoiantahuachin, isoro'paquë huënantarin nisha nisha piyapi'sa' nonpintacaso marë'. Ya'ipi parti paaton, notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin, Coco, Macoco inapita itopiso'. Inotë pochin co pichicasohuë'. Sopari nonpintërin ni'ton, niyontonapi quira nicacaiso marë'.

⁹ Nisha nisha parti quëran niyontonahuatona', Yosë piyapinënpita ya'huëpiquë huë'sapi. Huë'sahuatona', ninanonën tancapitapi. Imapisopita yatëpapirinahuë', Yosëri nosoroaton, inápa quëran panca pën a'paimarin. Anotohuachin, no'huipisopita ahuiquitarin. Ya'ipimiáchin ta'huantapi. Yosë imapisopitaichin cha'ësapi.

¹⁰ Ina quëran sopai ana'intomiatarin. Hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin ni'ton, Yosëri ana'ntarin. Panca sono sha'pimo'shirë chachin pën orotërinquë të'yatarin. Co onporonta' pipiapihuë'. Inaquë ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' parisitarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta' inaquë chachin parisitarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin chiniquëen parisitapi. Co onporonta' sanoarinhuë'. Co onporonta' pipiapihuë'.

Ayaro' tahuëri ana'intërinso'

¹¹ Ina quëran panca hua'anëntacaso' shira quënanahuë, huirichin nininso'. Inaquë Yosë huënsëaton, piyapi'sa' ana'ntarin. Chini chiniquëen nanantarin ni'ton, isoro'pa', pi'iro'të', inapita ta'huantopi. Capa nisarin.

¹² Ayaro' tahuëri nani nanirin ni'ton, ya'ipi chiminpisopita inatohua' huaniápona'. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita ya'ipiya inaquë pa'sapi. Yosëri ana'ntacaso marë' ayontonararin. Naporo' quiricaro'sa' inápaquë ninshitërinso' a'naya a'naya oniriarin. A'naso' nanpirin quirica itopiso'. Inaquë Yosë imapisopita nininënpita nani ninshitopi. A'na quiricanta' ya'huërin. Inaquë ya'ipi ninëhuasopita ninshitërinpoa'. Noya ninëhuasopita, co noyahuë' ninëhuasopita, ya'ipiya nani ninshitërinpoa'. Ina nontaton, Yosëri ana'ntarin.

¹³ Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri nontarin. Pa'itatona', marëquë chimitopi quëran huarë' ananpitaantarin no'tëquën ana'ntacaso marë'. Insëquëso tëranta' chiminpisopita ya'ipiya ya'norapi. A'naya a'nayanpoa' nontarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquëen ana'ntarinpoa'.

¹⁴ Chimirin, chiminpisopita ya'huëpiquë, inapita panca sono pën orotárinquë të'yatapi. Inaquë parisitomiátápona'.

¹⁵ Co nanpirin quiricaquë nininënpita ya'huëhuachinahuë' inaquë chachin a'pararin.

21

Nasharo'pa' nininso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahüë. Nasharo'pa', nasha pi'iro'të', inapita quënanahuë. Yosë nohuanton, isoro'pa' ta'huantapon. Pi'iro'tënta' ta'huantapon. Marënta' co huachi ya'huaponhuë'. Ya'ipiya nasha nisarín.

² Ina quëran noyápiachin ninano' inápa quëran o'mararin ni'nahuë. Yosë ya'huërin quëran o'mararin. Quirosarin pochin niponahuë', noya noya ninin. Noyápiachin ya'norin. Sanapi so'yacaso marë' nitaparinso pochin noyápiachin ninin. Nasha Quirosarin itopiso'.

³ Inápa quëran chiniquënnoninso' natanahuë.
—Iporaso huachi, Yosë piyapinënpitarë chachin ya'huërarín. Co onporonta' patarinhuë'. Inapitarë' ya'huëmiatarín.

⁴ Yosëri chachin na'nëi' amirayatarín. Co huachi chiminaponahuë'. Co huachi sëtaponahuë'. Co huachi na'nëponahuë'. Co pi'pisha tëranta' iquitaponahuë'. Iráca na'con parisitopirinahuë', co huachi ina pochin ya'huaponahuë'. Noya noya ya'huapona', ténin.

⁵ Ina quëran Yosë hua'anëntacaso' shiranënnquë huënsëaton, itërinco:
—Ni'quë'. Ya'ipiya anoyatarahuë. Nashasáchin acoarahuë. No'tëquënnontëranquënni'ton, ninshitéquë'. Ya'ipiya natëtacaiso' ya'huërin, itërinco.

⁶ Ina quëran itantarínco:
—Nani ya'ipiya anoyatërahuë. Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huárahüë. Co onporonta' ta'huantarahuë'. Napoaton nontoco catahuainquëma'. Ni'quë'. Chiniquënn yamorohuatëra, o'orë'. O'opatëra, chiniquënn cancantëré'. Inapochachin canta' catahuaranquëma'. Yamororëso pochin cancantohuatama', nanpirin ii' quëchinquëma' nua' nua' cancantacamaso marë'. Caora nohuanton, catahuaranquëma'. Insonquëma tëranta' nohuantohuatamaco, huëco' anoyacancanchinquëma'.

⁷ Sopai minsëhuatama', ya'ipi tapatëranquëmasopita quëchinquëma'. Hui'nahuëpita pochin ni'saranquëma'. Casáchin yonquiamaco.

⁸ A'napitaso nipirinhuë' parisitápona'. Ayaro' tahuëri na'a piyapi'sa' pënnquë pa'sapi. Të'huatona' a'popisopita, co natëpisopitahuë', co natëtochináchinhuë' cancantopisopita, tëpatona'piro'sa', monshihuaninsopita, pënotono'sa', mamanshi chinotopisopita, nonpina'piro'sa', inapita panca sono sha'pimo'shirë chachin pën tënëntápaquë pa'sapi. Inaquë parisitápona'. Huaranca huaranca pi'ipinta' nipirinhuë', co onporonta' pipiapihuë'.

Ninano' inápa quëran o'mararinso'

⁹ Ina quëran a'nara' anquëni huëcapairínco, ana'intacaso marë' minë' quëtópiso'. Huë'sahuaton, itërinco: "Huëquë', nasha ninano' a'nochinquënn. Inaquë Carniroa'huari huayoninsopita ya'huapona'. Sanapi so'yacaso marë' nitaparinso pochin noyápiachin ninin," itërinco.

¹⁰ Itohuachincora, hua'narëso pochin niantarahüë. Ispirito Santo nohuanton, panca motopi'pa' quëparínco. Inaquë noya ninano' a'notërinco. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina ninanoso' Yosë ya'huërin quëran chachin o'mararin.

¹¹ Yosëso' noya noya ni'ton, ina pochin nicaton, huënaráchin huënaráchin a'pinin. Na'pia'huaya pa'ton nininso pochin huënaratarín. Caspi itopiso'. Isihuico pochin niponahuë', i'hua i'huannánshin quënantëré'.

¹² Pairatopiso' inápa masho ninin. Shonca cato' ya'coana ya'huëtërin. A'naya a'naya ya'coanaquë a'na anquënniri ni'sarin. Ya'ipi quëran shonca cato' ya'huëpi. Nisha nisha ya'coanaquë nininën nani ninshitopi. A'naya a'naya isairio'sa' huëntonën ninintërinso'. Shonca cato' ni'ton, ya'ipi ya'coana nanitopi.

¹³ Pi'i pipirínso' parti quëran pairatopiso' cara ya'coana ya'huëtërin. Pi'i ya'coninso' partinta' cara chachin ya'huëtërin. Huancana yonsanquëchin inapochachin cara cara ya'huërin.

¹⁴ Pairatopiso' shonca cato' na'piqué paquëërin, panca nininso'. A'naya a'naya na'piqué Quisoso ca'tano'sanënpita nininëna' ninshitopi. Shonca cato' ya'huërin ni'ton, ya'ipi nani-topi.

¹⁵ Ina ninanoso', pancana. Mitro pochin oro quëran nininso' anquëni ya'huëtërin a'nicaso marë'. Ina masahuaton, a'nirin. Ninano', pairatopiso', ya'coanaro'sa', inapita a'nirin.

¹⁶ Cato huaranca cato pasa quiromitro naporopitërinso'. Inapochachin pancanatërinso' ninin. Inaparinsonta' cato huaranca cato pasa quiromitro inaparin.

¹⁷ Pairatopisonta' a'nirin. Anquëni niponahuë', piyapi'sa' ma'sha a'nipiso pochin a'niton: "Saota shonca a'natërápo mitro ya'huëtërin," ténin.

¹⁸ Pairaso' na'pi pa'ton ninin quëran nipi. Caspi itopiso'. Ina ninanoso' oro quëransáchin ninin. Oro niponahuë', i'hua i'huanánshin quënantërë'.

¹⁹ Paira paquëëmariniqué noyápiachin nipi. Nisha nisha na'pi pa'ton nininsopita quëran nipi. Shonca cato' nisha nisha ya'huërin. Ya'natiirinsoso' caninton, caspi itopi. Ina quëran niantarinso' caninchin, sapiro itopi. Ina quëran caninton niponahuë', hui'tonchin hui'tonchin ninin, acata itopi. Ina piquëran canora niponahuë', caninton pochin ya'norin, ismirarita itopi.

²⁰ Ina quëran quëhuanën nisahuaton, pi'pian huiri huiríton hui'shatërin. Onisi itopi. Ina quëran niantarinson'ta' quëhuashin, cornarina itopi. Ina piquëranso' sha'píchin, crisorito itopi. Ina quëran caninton, piro itopi. Ina quëran niantarinso sha'píton, topasio itopi. Ina quëranso' crisoprasa itopi. Inanta' caninton chachin. Ina piquëranso' caninton niponahuë', pi'pisha pi'pisha quëhuanën ya'huëtërin. Casinto itopi. Ya'natontarinsoso' caninchin, amatista itopi. Ya'ipi quëran shonca cato' ya'huërin.

²¹ Ya'coanaro'santa' noyápiachin. A'naya a'naya panca huiri na'pi quëran nipi. Cachinta' oro quëran chachin ninin. Orosachin niponahuë', i'hua i'huanánshin quënantërë'.

Yosë chachin a'pintarinpoaso'

²² Inaquëso' co Yosë chinotacaso' pëi' ya'huërinhuë'. Yosë chini chiniquéñ nanantërinso chachin ya'ipi parti ya'huarin. Carniroa'huanta' ya'huarin ni'ton, noya noya chinotarihua'.

²³ Inatohua' pa'patëhua', co huachi pi'i, yoqui, inapita nohuanitarihuahuë'. Tata Yosë chachin huënaráchin a'pintarinpoa'. Carniroa'huanta' a'pintarinpoa'.

²⁴ Inaquë nisha nisha piyapinpoa' napopianachin yonquiarihua'. Noya a'pintarinpoa'. Nisha nisha copiroro'santa' isoro'paquë chiniquéñ nanantaponaraihuë', naporo' Yosëchin yonquirapi. "Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa paya," tosapi.

²⁵ Inatohua' co huachi tashiarinhuë'. Ya'coanaro'santa' co huachi oncotapihuë'.

²⁶ Naporo' nisha nisha piyapinpoa' noya noya nicatëhua', inaquë ya'huaríhua'. "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa paya," ta'tëhua', inasáchin yonquiaríhua'.

²⁷ Noyasáchin inaquë ya'huapona'. Co manta' osha ya'huërarinhuë'. Co noyahuë' nipisopitaso', co ya'conaponahuë'. A'naquën nonpinatona: "Imarai quiyanta'," topirinahuë', co inapitaso' ya'conaponahuë'. Carniroa'hua imarëhuasopitaráchin inaquë ya'huëcontarihua'. Nanpirin quiricaquë nininënpoapita nani ninshitërinpoa'.

22

Nanpirin ii'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Nasha Quirosarin niantahuato, anquëni pancai' a'notërinco, noyápiachin nininso'. Inaso', Nanpirin ii' itopiso'. Yosë hua'anëntërin quëran pipirarin. Inaquë Carniroa'huanta' hua'anëntarin.

² Ninano huáncana ii' pa'sarin. Cato yonsan quëran chachin nara papotërin. Nanpirin nara itopiso'. Nani yoqui nitarin. Shonca catoro' nitaso', pi'ipi naniarin. Monoquëonta' ya'ipi piyapi'sa noya ya'huëcaiso marë' ya'huërin. Co huachi canioponahuë'.

³ Inaquë co huachi ana'intinpoaso' ya'huaponhuë'. Tata Yosë Carniroa'huarë chachin hua'anëntarin huachi. Nani tahuëri piyapinënpoapita ina chinotáparihua'.

⁴ Inaquë pa'patëhua', Yosë chachin nirayarihua'. Inasáchin natëarihua'. Ina piyapinënpita nisarihua' ni'ton, nininën té'yaquënpoaquë acotarinpoa'.

⁵ Co onporonta' tashiaponhuë'. Co huachi pi'i nohuanitarihuahuë'. Co nanparin tëranta' nohuanitarihuahuë'. Tata Yosëchin a'pintarinpoa'. Ichíhua'anëntarinpoa'. Co onporonta' pipiaríhuahuë'.

Quisocrísto o'mantacaso' tahuëri

⁶ Ina quëran anquëni sha'huitërinco: "Íraca quëra huarë' Yosë nohuanton, a'naquën ninopi. Iporaso' anquëninëncó a'paimarinco ninoca'huaso marë'. A'notëranquëni ni'ton, ninshitëran Yosë piyapinënpita nitotacaiso marë'. No'tën nanan nani sha'huitëranquëni. Ya'ipiya natëtacaiso' ya'huërin. Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarin," itërinco.

⁷ Quisoso chachinta' naporin: "¡Tëhuëñchachin co hua'quia quëranhuë' o'mantararahuë! Nani ma'sha anitotëranquëni ninshitacamazo marë'. Insoquëma tëranta' natëhuatama', noya cancantarama'," itërinco.

⁸ Caso' Coanshaco nani ma'sha ni'nahuë, natanahuë. Anquëni sha'huitohuachincora, isonahuë chinota'huaso marë'.

⁹ Yachinotopirahuë', sha'huitërinco. "Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Canpita pochachin canta' Yosë natërahuë. Íraca quëran huarë' a'naquëni Yosë nanamën pënëntërin. Quëmanta' pënëntëran. A'napita iso quírca natanahuatona', natëapi. Ya'ipinpoa' Yosë natërhua'. Napoaton inasáchin chinotëqué'," itërinco.

¹⁰ Ina quëran itantarinco: “Ya'ipi Yosë anitotërinquënsò' nani ninshitëran. Ama topinan ninshitëquësòhuë'. Ninorinso' nani naniriarin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' nanan a'patëquë' nitochina'.

¹¹ A'naquën natanaponaraihuë', co natëapihuë'. Co noyahuë' nipisopitaso', aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Co nishinahuën cancantopisopitanta', aquë aquëtë' niina'. Noya nipisopitaso' nipirinhuë', noya noya nisapi. Yosëichin cancantopisopitanta', noya noya imaina', itërinco.

¹² Ina quëran Quisoso chachin itërinco: “Tëhuënchachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë'. O'mantahuato, ya'ipiya no'tëquën i'huërëtarahuë. Co noyahuë' nipisopita ana'ntarahuë. Noya nipisopitaso' acanarahuë.

¹³ Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasòhuë', ya'huërahuë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë', ténin.

¹⁴ Huënnainën quëran anoyacancantërinso' naya cancantapona'. A'mopiso' pë'sarëso pochin noyápiachin cancantapi. Inapitasáchin nanan ya'huëtòpi nanpirin nara nitërinso' capatona', nanpimiatacaiso'. Naporahuatón, nasha Quirosarinquë noya ya'conapi.

¹⁵ A'naquënsò nipirinhuë', co onporonta' Yosë ya'huërinquë pa'sapihuë'. Ni'ni pochin cantopisopita, pënotono'sa', monshihuana'piro'sa', tëpatoro'sa', mamanshi chinotopisopita, inapita aipiran ya'huëmiatapi. A'naquëonta' nonpinápi ni'ton, co nohuantapihuë' no'tén nanan imacaiso'. Inapitanta' co onporonta' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

¹⁶ “Ca Quisoso anquëninëhuë a'patimaranquën. Nani nanan sha'huitërinquën ya'ipi imarinacosopita nitotacaiso marë'. A'naya a'naya niyontonpiguë a'patëquë' nonchina'. Iráca Tapi ya'huapon, Yosëri sha'huitërin: ‘A'na tahuëri shiparin naya nisanin. Ya'ipi piyapi'sa' nisha'ësarín,’ itërin. Ca inaco. Tapi shiínco chachin. Caso' huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintaranquëma', itërinco Quisoso.

¹⁷ Ya'ipi Quisoso imarëhuasopita: “O'mantaquë' Sinioro,” itërhua'. Ispirito Santonta', inachachin ténin. Natanamasopitanta', “O'mantaquë' Sinioro,” itoco'. Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' nanpirin i' quëchinquëma'. Achinirinpoaso pochin quëtarinquëma' noya cancantacamaso marë'. Co manta' pa'tërinhuë'.

¹⁸ Nani no'tëquën ninshitëranquëma'. Ya'ipi ninorinso' no'tëquën ninshitëranquëma'. Natanpatama', inachachin a'chinacaso' ya'huërin. Iso nanan apancatohuatama', iso quiricaquë sha'huirínso chachin nisha nisha quëran Yosë ana'ntarinquëma'. Na'con na'con ana'ntarinquëma'.

¹⁹ Iso quirica quëran nani no'tëquën anitotëranquëma'. A'na nanayan tëranta' apahuantohuatama', co nanpirin nara nohuítaramahuë'. Co Yosë ninanonënguë pa'saramahuë'.

²⁰ Quisoso chachin anitotërinco' ya'ipi ninshitëranquëma'. “Tëhuënchachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë,” ténin. ¡Inapoquë' Sinioro! A'naróachin o'mantaquë', itërahuë.

²¹ Sinioro Quisoso noya catahuainquëma'. Ya'ipi imaramasopita nosoroatënguëma', catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Coansha